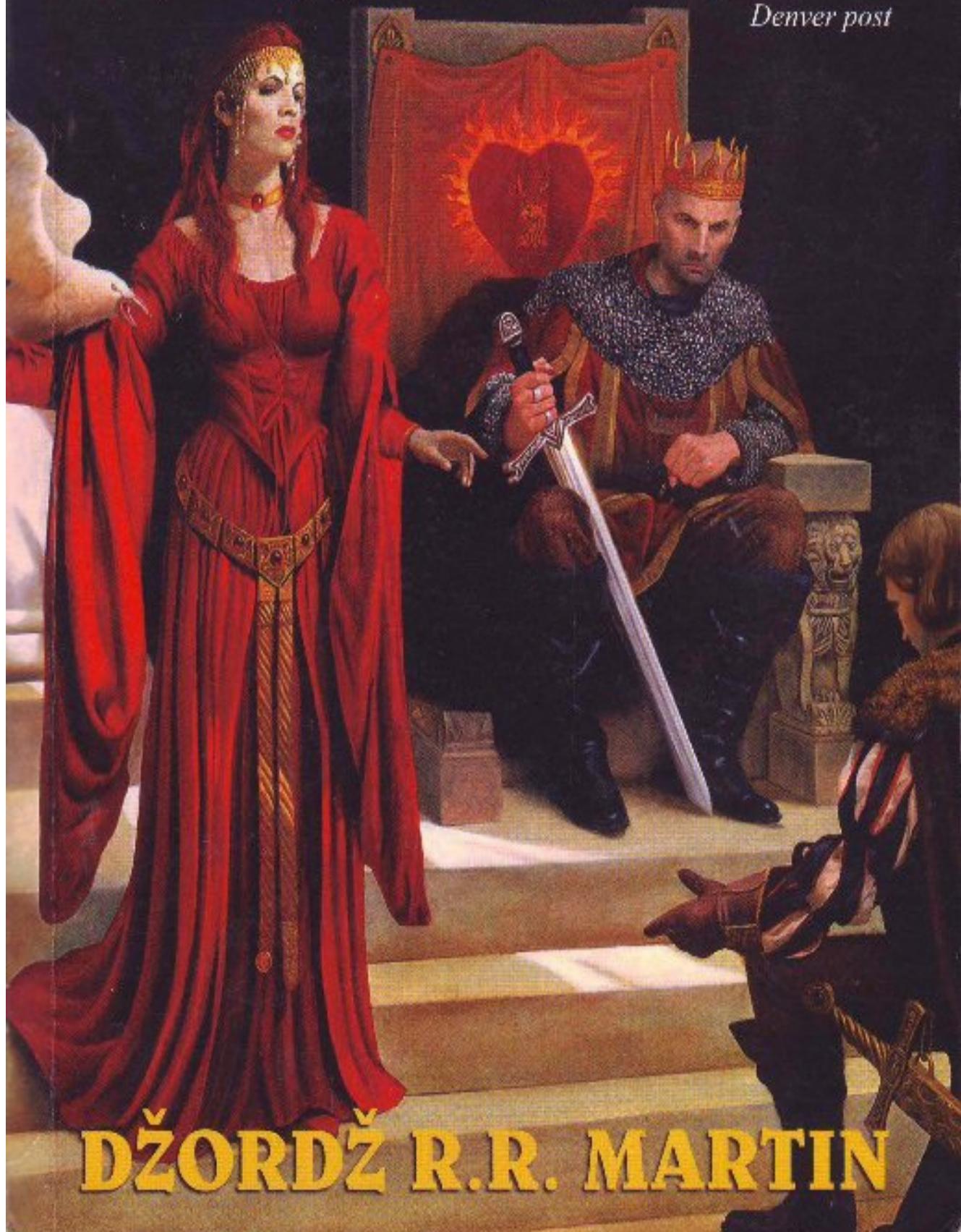

SUDAR KRALJEVA

Martin ispunjava sva obećanja data u prvom delu, i nastavlja da stvara jedan od najboljih fantastičnih epova ikada napisanih.

Denver post

DŽORDŽ R.R. MARTIN

SUDAR KRALJEVA

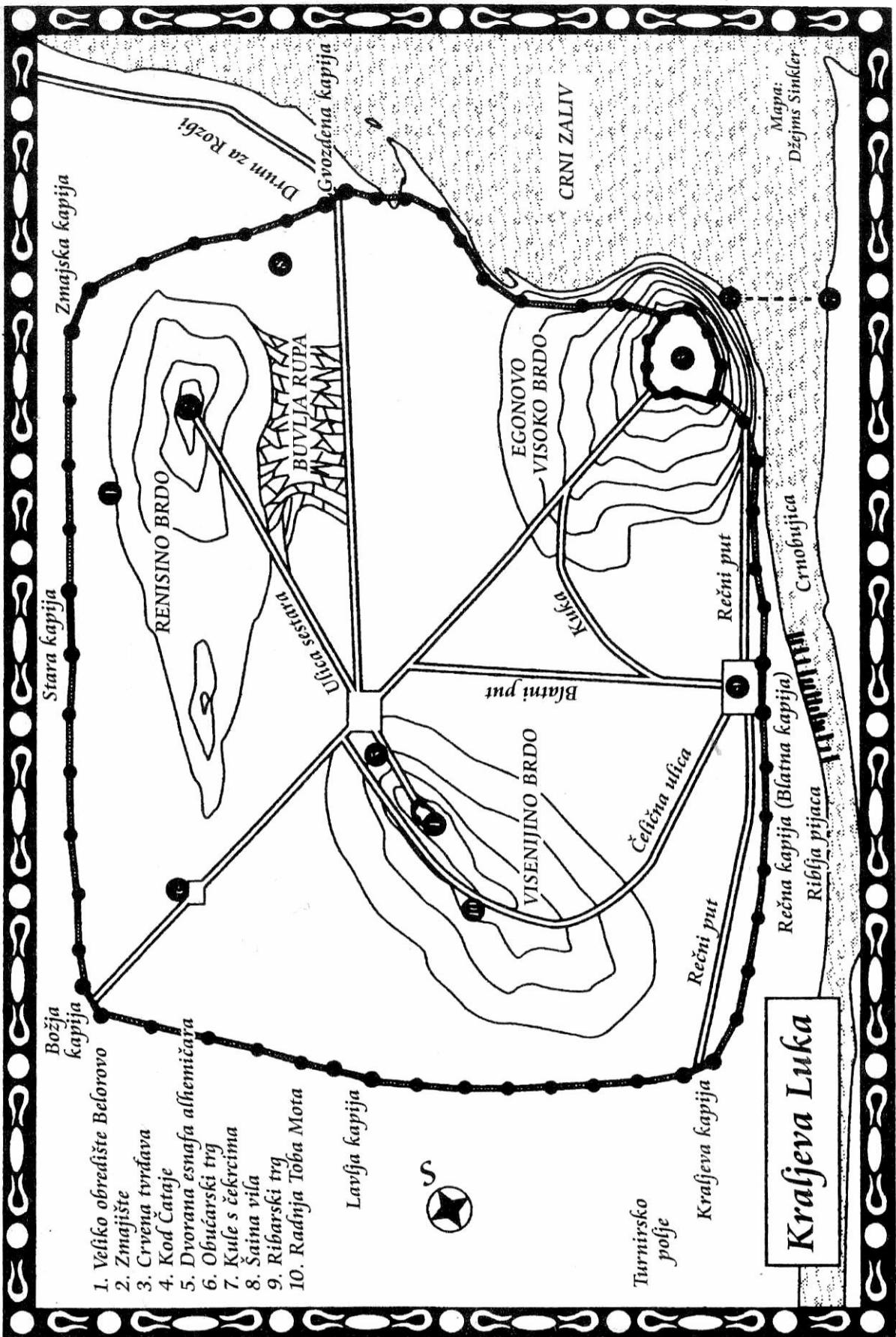
**DRUGA KNJIGA SERIJALA
„PESMA LEDA I VATRE“**

DŽORDŽ R. R. MARTIN

Melindi

PROLOG

Rep komete širio se preko zore, crvena posekotina krvarila je nad liticama Zmajkamena poput rane na ružičastom i purpurnom nebu.

Meštar je stajao na svom vетrom šibanom balkonu. To je bilo mesto na koje su stizali gavranovi, nakon dugačkog leta. Njihov izmet prekrivao je kamena čudovišta koja su ga, dvanaest stopa visoka, nadvisivala s obe strane, paklenog psa i zmaja škorpiona, dvoje od hiljada što su čutljivo čuvale zidine drevne tvrđave. Kada je prvi put došao u Zmajkamen, osetio se nelagodno zbog te vojske kamenih nakaza, ali se, kako su godine prolazile, na njih navikao. Sada ih je gledao kao stare prijatelje. Njih troje su zajedno sa strepnjom posmatrali nebo...

Meštar nije verovao u znamenja. A ipak... koliko god da je star bio, Kresen nikada ne beše video kometu ni upola tako svetlu, niti takve boje, te užasne boje, boje krvi, i vatre i sumraka. Pitao se da li su i kamena čudovišta ikada videla išta slično. Bila su tu toliko pre njega, i biće i dalje tu još dugo nakon što njega više ne bude. Kada bi samo kameni jezici umeli da govore...

Kakva ludost. On se nasloni na ogradu, dok je pod njim more tuklo o stene, i pod prstima oseti hrapav crni kamen. *Bavim se kamenim čudovištima i proročanstvima na nebesima. Star sam čovek, na pragu smrti, a postao sam ponovo luckast kao dete.* Zar ga je čitavog života s mukom sticana mudrost napustila zajedno sa zdravljem i snagom? On je meštar, izučio je znanja i iskovao lanac u velikoj starogradskoj Citadeli. Na šta je to spao, kada mu praznoverice ispunjavaju glavu, kao nekom neukom nadničaru?

A ipak... a ipak... kometa je sada gorela i preko dana, bledosivi pramenovi pare dizali su se iz raselina na Zmajplanini, iza zamka, a juče je beli gavran doneo vesti iz same Citadele, vesti dugo očekivane, ali ipak zbog toga ne manje zloslutne, vesti da je letu došao kraj. Sve su to znamenja. Previše znamenja da bi pred njima mogao da zažmuri. *Šta sve to znači?* Požele da zavapi.

„Meštре Kresene, imamo posetioce.“ Pilos je govorio tiho, kao da ne želi da uznemiri Kresenove duboke misli. Da zna kakvih mu je gluposti glava puna, vikao bi. „Princeza hoće da vidi belog gavrana.“ Obazriv kao i uvek, Pilos ju je sada zvao princeza, pošto je njen gospodar otac sad bio kralj. Kralj zadimljene stene u velikom slanom moru, ali ipak kralj. „Njena luda je s njom.“

Starac se okrenu od zore, pridržavši se za zmaja škorpiona. „Pomozi mi da dođem do stolice, pa ih onda uvedi.“

Uzevši ga pod ruku, Pilos ga uvede unutra. U mladosti je Kresen koračao hitro, ali sada mu se bližio osamdeseti imendan, i noge mu behu krhke i slabe. Pre dve godine je pao i slomio kuk, i prelom nikada nije valjano zarastao. Kada se prošle godine razboleo, Citadela je iz Starigrada послала Pilosa, tek koji dan pre nego što je Stanis zatvorio ostrvo... da mu pomogne u radu, rečeno je, ali je Kresen znao

istinu. Pilos je došao da ga zameni kada umre. To mu nije smetalo. Neko će morati da zauzme njegovo mesto, i to ranije no što bi on želeo...

Dozvolio je mladiću da ga smesti iza njegovih knjiga i hartija. „Idi i dovedi je. Gospu ne valja ostavljati da čeka.“ Mahnuo je rukom: slabašan gest žurbe čoveka koji više nije sposoban da žuri. Koža mu beše izborana i prekrivena pegama, tanka poput papira, tako da je jasno video vene i oblike kostiju pod njom. A kako su samo drhtale, te njegove ruke, nekada tako sigurne i spretne...

Kada se Pilos vratio, sa njim je bila i devojčica, stidljiva kao i uvek. Iza nje je, vukući noge i poskakujući u stranu, onim svojim neobičnim hodom, ušla luda. Na glavi joj je bila imitacija kacige, načinjena od starog limenog vedra, za koje su bili privezani jelenski rogovи iskićeni kravlјim klepetušama. Sa svakim grčevitim korakom, zvona su ječala, svako drugačijim glasom, *klang-a-dang bong-dong ring-a-ling klong klong klong*.

„Pilose, ko nam je to tako rano došao u goste?“ reče Kresen.

„Ja sam, meštare, i Zakrpa.“ Nevine plave oči zatreptaše na njega. Lice joj, avaj, ne beše lepo. Devojčica je imala četvrtastu isturenu bradu svog gospodara oca i klempave majčine uši, i uz to još jednu manu, posledicu napada sivih ljuspi koji ju je umalo odneo dok je još bila u kolevci. Preko polovine jednog obrazu, sve do vrata, koža joj je bila mrtva i suva, ispucala i oljuštena, sivocrna, a na dodir poput kamena. „Pilos je rekao da možemo da vidimo belog gavrana.“

„Naravno da možete“, odgovori Kresen. Kao da je ikada išta mogao da joj odbije. Njoj je i previše u životu bilo uskraćeno. Ime joj beše Širin. Narednog imendana napuniće deset godina, i beše najtužnije dete koje je meštar Kresen u životu video. *Njena tuga je moja sramota*, pomisli starac, *još jedan znak moga neuspela*. „Meštare Pilose, budi ljubazan i donesi pticu, da je vidi gospa Širin.“

„Biće mi zadovoljstvo“ Pilos beše uljudan mladić, tek zakoračio u dvadeset i petu, ali ozbiljan kao šezdesetogodišnjak. Da je samo imao više duha, više života u sebi; upravo su oni ovom mestu najviše nedostajali. Sumornim mestima treba vedrine, ne ozbiljnosti, a Zmajkamen beše i te kako sumoran, usamljena tvrdava usred mokre pustoši, okružena olujama i solju, sa zadimljenom senkom planine za leđima. Meštar mora da ide kuda god ga pošalju, tako da je Kresen došao ovamo sa svojim gospodarom pre nekih dvanaest godina, i služio je, i to je služio dobro. Ali ipak nikada nije zavoleo Zmajkamen, niti se tu ikada zaista osećao kao kod kuće. U poslednje vreme, kada bi se budio iz nemirnih snova, koje je sve redovnije pohodila crvena žena, često nije znao gde se nalazi.

Luda okrenu svoju išaranu glavu da bi gledao kako se Pilos penje uz gvozdene stepenice do odaje s gavranovima. Od tog pokreta mu zazvečaše zvona. „Ispod mora, ptice za perje krljušt imaju“, zapeva, zvoneći. „Znam to, znam to, o, o, o.“

Čak i za ludu, Zakrpa beše veoma jadan stvor. Možda je nekada i mogao da izazove bure smeha kakvom duhovitom doskočicom, ali mu je more oduzelo tu moć, a uz nju i pola uma i celokupno pamćenje. Bio je mekan i pregojen, često je

drhturio i grčio se, često govorio potpuno nesuvislo. Devojčica je bila jedina osoba koja mu se sada smejava, jedina kojoj je bilo stalo da li je on živ ili mrtav.

Ružna devojčica, jadna luda i meštar - divna družina... eto priče da natera čoveku suze na oči. „Sedi sa mnom, dete.“ Kresen je pozva bliže. „Poranila si s posetom, zora tek što je svanula. Trebalо bi da si ušuškana u krevetu.“

„Sanjala sam ružne snove“, reče mu Širin. „O zmajevima. Dolazili su da me pojedu.“

Kresen je znao da devojčicu oduvek muče košmari. „O tome smo već razgovarali“, reče nežno. „Zmajevi ne mogu da ožive. Oni su isklesani u kamenu, dete. U stara vremena, naše ostrvo bilo je najzapadnija tačka velike Slobodne zemlje Valirije. Valirjani su podigli ovaj zamak, a oni su znali veštine oblikovanja kamena koje smo mi u međuvremenu zaboravili. Zamak mora da ima kule na mestima gde se dva zida spajaju, radi odbrane.“

Valirjani su te kule sazdali u obličju zmajeva, da bi izgledale što strašnije, kao što im i na bedemima namesto zubaca stoje hiljade kamenih čudovišta“ Svojom pegavom i starom šakom on uze njenu, malu i ružičastu, i nežno je steže. „Prema tome, nemaš čega da se bojiš.“

Širin ne beše ubedjena. „A šta je sa onim na nebu? Dala i Matrisa su pričale kraj bunara, i Dala je rekla da je čula crvenu ženu kako kaže majci da je to zmajev dah. Ako zmajevi dišu, zar to ne znači da se vraćaju u život?“ *Crvena žena, gorko pomisli meštar Kresen. Dovoljno je zlo što je majci napunila glavu svojim ludostima, mora li da zatruje i kćerine snove?* Strogo će porazgovarati sa Dalom i upozoriće je da ne širi takve priče. „To na nebu je kometa, milo dete. Zvezda repatica, izgubljena na nebesima. Uskoro će nestati, i za naših života nećemo je ponovo videti. Veruj mi.“

Širin hrabro klimnu glavom. „Majka kaže da beli gavran znači da je letu kraj.“

„Tako je, moja gospo. Beli gavranovi lete samo iz Citadele.“ Kresen prinese prste lancu oko svoga vrata, čija svaka karika beše iskovana od različitog metala, označavajući drugu oblast znanja koju je savladao; meštrova ogrlica, simbol njegovog reda. U gordosti mladih dana lako ju je nosio, ali sada mu beše teška, a metal hladan na koži. „Oni su veći od drugih gavranova, i pametniji, odgajeni da prenose samo najvažnije poruke. Ovaj je došao da nam kaže kako se Konklava okupila, razmotrila izveštaje i merenja svih meštara iz čitavog kraljevstva, i objavila da je ovo dugačko leto napokon gotovo. Deset godina, dva obrta i šesnaest dana je trajalo, najduže leto u ljudskom pamćenju.“

„Da li će sada da zahladni?“ Širin beše letnje dete, i nikada nije spoznala istinsku hladnoću.

„S vremenom“, odgovori meštar Kresen. „Ako su bogovi milostivi, daće nam toplu jesen i obilnu žetvu, da se spremimo za predstojeću zimu.“ Kmetovi su govorili da dugačko leto znači još dužu zimu, ali meštar nije video razloga da plaši dete takvima pričama.

Zakrpa zazvoni svojim zvonima. „Pod morem je *uvek* leto“, zapeva. „Sirene u kosama nose morske zvezde i pletu haljine od srebrnih morskih trava. Znam to, znam to, o, o, o.“

Širin se zakikota. „Volela bih da imam haljinu od srebrnih morskih trava.“

„Pod morem, sneg naviše pada“, reče luda, „a kiša je ko pepeo suva. Znam to, znam to, o, o, o.“

„Stvarno će padati sneg?“ upita dete.

„Hoće“, reče Kresen. *Ali se iskreno nadam da neće početi još godinama, a da ni onda neće dugo trajati.* „Ah, evo Pilosa sa pticom!“

Širin oduševljeno uskliknu. Čak je i Kresen morao da prizna kako ptica pruža čudesan prizor, bela kao sneg i veća od sokola, sjajnih crnih očiju koje su govorile da to nije običan albino, već pravi rasni beli gavran iz Citadele. „Ovamo!“ pozva on. Gavran raširi krila, vinu se u vazduh, pa bučno zlepeta preko sobe i spusti se na sto kraj njega.

„Idem da vam donesem doručak“, oglasi se Pilos. Kresen klimnu glavom. „Ovo je gospa Širin“, reče gavranu. Ptica zamahnu glavom gore-dole, kao da se klanja. „Gospa“, zagrakta. „Gospa.“

Devojčica razrogači oči. „On govori!“

„Poneku reč. Kao što sam rekao, te su ptice veoma pametne.“

„Pametna ptica, pametan čovek, pametna pametna luda“, reče Zakrpa, zvoneći. „O, pametna pametna luda.“ I zapeva. „Senke dolaze da plešu, moj gospodaru, plešu, moj gospodaru, plešu, moj gospodaru“, pevao je, poskakujući s noge na nogu. „Senke dolaze da ostanu, moj gospodaru, ostanu, moj gospodaru, ostanu, moj gospodaru.“ Grčevito je zabacivao glavu sa svakom rečju, i zvona na rogovima mu zaječaše.

Beli gavran prestrašeno graknu i odleprša do gvozdene ograde stepeništa. Širin kao da se nekako smanji. „Stalno to peva. Rekla sam mu da prestane, ali neće. A mene to plaši. Nateraj ga da prestane.“

A kako to da uradim ? pitao se starac. *Jednom davno sam mogao da ga učutkam zanavek, ali sada...*

Zakrpa im je došao kao dečak. Nikad neprežaljeni lord Stefon našao ga je u Volantisu, na drugoj obali Uskog mora. Kralj - stari kralj, Eris II Targarjen, koji u to vreme još nije bio toliko lud - bio je poslao lorda da nađe nevestu za princa Regara, pošto ovaj nije imao sestruru kojom bi se oženio. „Našli smo izvrsnu ludu“, pisao je Kresenu, dve sedmice pre no što je trebalo da se vrati kući iz svoje bezuspješne potrage. „Tek je dečak, ali je okretan kao majmun i duhovit kao četa dvorana. Žonglira i zagoneta, i izvodi čarolije i lepo peva na četiri jezika. Otkupili smo mu slobodu i nadamo se da ćemo ga povesti sa sobom. Roberta će oduševiti, a Stanisa možda s vremenom čak i naučiti da se smeje.“

Kresena rastuži uspomena na to pismo. Niko nikada nije naučio Stanisa kako da se smeje, dečak Zakrpa najmanje od svih. Oluja je došla iznenadno, urlajući, i

Brodolomni zaliv je opravdao svoje ime. Lordova galija *Ponosni vetrar* potonula je pred njegovim zamkom. Dva starija sina su sa zidina gledala kako se očev brod razbija o stene i kako ga guta voda. Stotinu veslača i mornara utopilo se s lordom Stefonom Barateonom i njegovom gospom suprugom, i danima su nakon toga plime izbacivale nove naduvene leševe na žalo pod Krajolujem.

Dečaka je more izbacilo trećeg dana. Meštar Kresen je sišao sa ostalima, da prepozna mrtve. Kada su našli ludu, bio je go, kože bele i smežurane, i prekrivene vlažnim peskom. Kresen je pomislio da je posredi još jedan leš, ali kada ga je Džomi zgrabio za članke da ga odvuje do kola, dečak se zakašljao i seo. Džomi se do svoje smrti kleo da je Zakrpina koža na dodir bila hladna kao led.

Niko nikada nije objasnio ona dva dana što ih je luda provela u moru. Ribari su pričali da ga je sirena naučila da diše vodu, u zamenu za njegovo seme. Sam Zakrpa nije ništa govorio. Duhoviti, pametni momak o kome je pisao lord Stefon nikada nije stigao do Krajoluja; dečak koga su našli bio je neko potpuno drugi, skrhanog tela i uma, jedva sposoban za govor, a kamoli za duhovitosti. A ipak njegovo lice lude nije ostavljalo sumnje o kome je reč. U Slobodnom gradu Volantisu običaj je bio da se lica robova i slugu tetoviraju; od vrata do čela dečakovo lice prekrivala je karirana zeleno-crvena šara.

„Nesrećnik je lud, i trpi silne bolove, i nije od koristi nikome, a ponajmanje sebi“, rekao je stari ser Harbert, u to doba kaštelan Krajoluja. „Najveće milosrđe bilo bi dati mu punu čašu makovog mleka. Bezbolan san, i beskonačan. Blagosiljao bi nas, kada bi imao dovoljno pameti.“ Ali Kresen nije na to pristao, i napokon je prevagnuo. Da li je Zakrpa zbog te pobede bio srećniji, on nije umeo da kaže, čak ni danas, nakon tolikih godina.

„*Senke dolaze da plešu, moj gospodaru, plešu, moj gospodaru, plešu, moj gospodaru*“ pevala je luda i dalje, vrteći glavom i nagoneći zvona da sve jače biju. *Bong dong, ring-a-ling, bong dong*.

„*Gospodaru*“, graktao je beli gavran. „*Gospodaru, gospodaru, gospodaru*.“

„Luda peva šta joj se prohte“, reče meštar svojoj nemirnoj princezi. „Ne smeš da primaš njegove reči k srcu. Sutra će se možda prisetiti neke druge pesme, i ovu više nikada nećeš čuti.“ *Lepo peva na četiri jezika*, pisao je lord Stefon...

Pilos se pojavi na vratima. „Meštare, oprosti.“

„Zaboravio si kašu“, reče Kresen, začuđen. To nije bilo nimalo nalik na Pilosa.

„Meštare, ser Davos se sinoć vratio. Pričaju o tome u kuhinji. Mislio sam da ćeš smesta hteti da znaš.“

„Davos... sinoć, kažeš? Gde je sada?“

„S kraljem. Proveli su gotovo čitavu noć zajedno.“

Bilo je vremena kada bi ga lord Stanis probudio, bez obzira na čas, da bude uz njega i da ga savetuје. „Trebalo je da mi jave“, snuždeno će Kresen. „Trebalo je da me probude.“ Pa lagano pusti Širininu šaku. „Oprosti mi, moja gospo, ali moram da razgovaram s tvojim gospodarom ocem. Pilose, daj mi ruku. U ovom zamku ima

previše stepenica; ponekad mi se čini da svake noći dodaju još po nekoliko, samo da bi me jedili.“

Širin i Zakrpa krenuše za njima, ali devojčici uskoro dosadi starčev spori hod, pa odjuri napred, praćena ludom, čija su zvona sumanuto tukla.

Zamkovi nisu gostoljubivi prema slabima, podseti se Kresen dok se spuštao niz zavojite stepenice Tornja morskog zmaja. Lord Stanis će biti u Odaji obojenog stola, na vrhu Kamenog bubnja, središnje utvrde Zmajkamena, tako nazvane po tutnjavi i grmljavini koju su njeni drevni zidovi proizvodili za vreme oluja. Da bi stigli do njega, moraće da pređu galeriju, prođu kroz srednje i unutrašnje zidine s njihovim stražarima, kamenim čudovištima i kapijama od crnog gvožđa, i popnu se uz tolike stepenice da je Kresenu bilo muka i od same pomisli na njih. Mladići su preskakali po dve stepenice odjednom; za starca bolnog kuka, svaka je bila mučenje. Ali lord Stanis nije ni pomicao da dođe k njemu, tako da se meštar pomirio sa tim iskušenjem. Bar mu je Pilos pomagao, i na tome je bio zahvalan.

Vukući se niz galeriju, prošli su pored niza visokih lučnih prozora s kojih se dobro videlo spoljnje dvorište i zidine, i ribarsko selo iza njih. U dvorištu, strelnici su vežbali gađanje, uz povike: „Napni, ciljaj, odapni!“ Zvuk njihovih strelnica podsećao je na jato ptica koje uzleće. Gardisti su hodali po zidinama, izvirujući između kamenih čudovišta na vojsku ulogorenju napolju. Jutarnji vazduh beše magličast od logorskih vatri, jer tri hiljade ljudi upravo je sedalo za doručak pod barjacima svojih lordova. Iza prostranog logora, sidrište beše načičano brodovljem. Nijednoj lađi koja je u proteklih pola godine prošla blizu Zmajkamena nije više bilo dozvoljeno da ode. *Gnev lorda Stanisa, ratna galija sa tri palube i tri stotine vesala, delovala je gotovo mala, onako okružena trbušastim karakama i kogama.*

Gardisti pred Kamenim bubenjem znali su meštare po viđenju, pa ih propustiše. „Čekaj ovde“, reče Kresen Pilosu kada uđoše. „Bolje je da ga vidim nasamo.“

„Uspon je dugačak, meštare.“

Kresen se osmehnu. „Misliš da sam to zaboravio? Ovim stepenicama sam se popeo toliko puta da svaku znam ponaosob.“

Na pola puta, zažali zbog te odluke. Taman zastade da povrati dah i da mu bol u kuku mine, kada začu zvuk čizama na kamenu i nađe se licem u lice sa ser Davosom Sivortom, koji je silazio.

Davos beše sitan čovek, a nisko poreklo jasno mu se videlo na neuglednom licu. Iznošen zeleni plašt, šaren od soli i kiše i izbledeo od sunca, prekrivao mu je uska ramena, smeđi dublet i čakšire, koji su mu se slagali sa smeđim očima i kosom. Oko vrata mu je sa uzice visila vrećica od izlizane kože.

Kratka brada beše mu prošarana sedim vlasima, a na obogaljenoj levoj šaci nosio je kožnu rukavicu. Kada ugleda Kresena, on zastade.

„Ser Davose“, reče meštar. „Kada si se vratio?“

„Pre osvita, po mrklom mraku. To mi je omiljeno vreme.“ Pričalo se da niko

nikada nije upravljao brodom po noći ni upola tako dobro kao Davos Kratkoruki. Pre nego što ga je lord Stanis proizveo u viteza, bio je najozloglašeniji i najneuhvatljiviji krijumčar u svih Sedam kraljevstava.

„I?“

Čovek odmahnu glavom. „Onako je kao što si ga i upozorio. Oni se neće dići, meštare. Ne za njega. Ne vole ga.“

Ne, pomisli Kresen. Niti će ga ikada voleti. On je snažan, sposoban, pravedan.. da, pravedan i više no što je mudro... ali to nije dovoljno. To nikada nije bilo dovoljno. „Razgovarao si sa svima?“

„Svima? Ne. Samo sa onima koji su hteli da me prime. Ne vole ni mene ti visokorođeni. Za njih ču uvek biti Vitez od Praziluka.“ Leva šaka mu se sklopi, kratki prsti stegoše se u pesnicu; Stanis im beše odsekao vrške, do prvog zgloba, na svima osim na palcu. „Prelomio sam hleb sa Galijenom Svonom i starim Penrouzom, a Tartovi su pristali na ponoćni susret u šumarku. Drugi - pa, Berik Donderion je nestao, neki kažu da je mrtav, a lord Keron je sa Renlijem Bris Narandžasti, od Dugine garde.“

„Dugine garde?“

„Renli je obrazovao svoju vlastitu Kraljevu gardu“, objasni bivši krijumčar, „ali njih sedmorica ne nose belo. Svaki ima svoju boju. Loras Tirel im je lord zapovednik.“

Bila je to baš onakva zamisao kakve je obožavao Renli Barateon; veličanstveni novi viteški red, obznanjen prelepim novim odorama. Još kao dečaku, Renliju su se dopadale žive boje i bogate tkanine, a mnogo je voleo i da se igra. „Gledajte me!“ vikao bi dok bi, nasmejan, trčao kroz dvorane Krajoluja. „Gledajte me, ja sam zmaj“, ili: „Gledajte me, ja sam čarobnjak“, ili: „Gledajte me, gledajte me, ja sam kišni bog!“

Odvažni dečacić divlje crne kose i očiju punih smeha sada je bio odrastao čovek od dvadeset jedne godine, a još uvek se igrao svojih igara. *Gledajte me, ja sam kralj*, pomisli Kresen tužno. *O, Renli, Renli, milo moje dete, da li znaš šta si uradio? I da li bi mario i da znaš?* „Kako su lordovi obrazložili svoje odbijanje?“ upita on ser Davosa.

„Pa, što se toga tiče, neki su mi pružili lepe reči, a neki iskrene, neki su našli izgovore, neki obećanja, a neki su samo lagali.“ Sleže ramenima. „Naposletku, reči su samo vetar.“

„Nisi mogao da mu doneseš nadu?“

„Samo lažnu, a to nisam želeo“, reče Davos. „Od mene je dobio istinu.“

Meštar Kresen se priseti dana kada je Davos proizveden u viteza, nakon opsade Krajoluja. Lord Stanis i mala posada držali su zamak skoro godinu dana, protiv velike vojske lordova Tirela i Redvina. Čak im je i more bilo zatvoreno, danju i noću njime su kružile Redvinove galije, na čijim se katarkama vijorio tamnocrveni barjak Senice. U Krajoluju, konji su bili odavno pojedeni, nije više bilo ni pasa ni

mačaka, i posada beše spala na korenje i pacove. A onda dođe noć mладог meseca i crnih oblaka koji sakriše zvezde. Obavijen tamom, krijumčar Davos usudio se da se provuče između Redvinovih galija i stena Brodolomnog zaliva. Njegov brodić imao je crn trup, crna jedra, crna vesla, a bio je pun praziluka i usoljene ribe. Nije toga bilo previše, tek toliko da posada ostane u životu dok Edard Stark nije stigao do Krajoluja i razbio opsadu.

Lord Stanis je nagradio Davosa dobrom zemljom na Besnom rtu, malom utvrdom i viteškim počastima... ali je takođe odlučio da ovaj mora ostati bez vršaka svih prstiju na levoj ruci, kako bi platio za sve godine krijumčarenja. Davos je to prihvatio, pod uslovom da nožem barata Stanis lično; nije htio da prihvati kaznu od manje dostoјnjih ruku. Lord je upotrebio kasapsku sataru, kako bi sekao pravilnije i tačnije. Nakon toga, Davos je odabrao ime Sivort za svoju novostvorenu kuću, a za barjak crni brod na svetlosivom polju - s prazilukom na jedrima. Bivši krijumčar voleo je da kaže kako mu je Stanis učinio veliku uslugu, pošto je sada imao da čisti i seče četiri nokta manje.

Ne, pomisli Kresen, takav čovek neće pružati lažne nade, niti prikrivati golu istinu. „Ser Davose, istina ume da bude gorak napitak, čak i za čoveka kao što je lord Stanis. On ne misli ni na šta drugo sem na povratak u Kraljevu Luku na čelu sve svoje sile, na to da skrši svoje neprijatelje i uzme ono što mu po pravdi pripada. Ali sada...“

„Ako odvede ovu malobrojnu vojsku u Kraljevu Luku, poginuće. Ona nije dovoljno velika. To sam mu i rekao, ali znaš već kakav je njegov ponos.“ Davos pruži ruku u rukavici. „Pre će meni ponovo izrasti prsti nego što će se taj čovek povinovati razumu.“

Starac uzdahnu. „Uradio si sve što si mogao. Sada ja moram pridružiti svoj glas tvome.“ Pa umorno nastavi s usponom.

Odaja lorda Stanisa Barateona beše velika okrugla prostorija sa zidovima od golog crnog kamena i četiri visoka uska prozora otvorena na sve četiri strane sveta. U središtu odaje nalazio se veliki sto po kome i beše dobila ime, masivna ploča izrezbarenog drveta, izrađena po naredbi Egona Targarjena u dane pre Osvajanja. Obojeni sto imao je više od pedeset stopa u dužinu, i beše možda upola toliko širok na najširem mestu, ali manje od četiri stope na najužem. Egonovi stolari dali su mu oblik zemlje Vesterosa, urezujući svaki zaliv i poluostrvo, sve dok više nijedna ivica nije bila ravna. Na površini, potamneloj od tristagodišnje upotrebe, stajaše oslikano Sedam kraljevstava, onakva kakva behu u Egonovo vreme; reke i planine, zamkovi i gradovi, jezera i šume.

U odaji se nalazila samo jedna stolica, pažljivo postavljena uz mesto koje je Zmajkamen zauzimao kraj obale Vesterosa, i uzdignuta, kako bi se sa nje dobro videla čitava površina stola. U stolici je sedeo čovek u uskom kožnom prsluku i čakširama od grube smeđe vune. Kada meštar Kresen uđe, on diže pogled. „Znao sam da ćeš doći, starče, zvao te ja ili ne.“ U njegovom glasu ne beše ni tračka

toplote; za njega, ništa novo.

Stanis Barateon, gospodar Zmajkamena i milošću bogova zakoniti naslednik Gvozdenog prestola Sedam kraljevstava Vesterosa, beše čovek širokih ramena i žilavih ruku, zategnutog lica i mišića koji su ličili na kožu što se sušila na suncu sve dok nije postala tvrda kao čelik. *Strog* beše reč koju su ljudi najčešće upotrebljavali kada su govorili o Stanisu, i on strog jeste bio. Mada još nije imao ni trideset i pet godina, samo mu je još tanak pojasi crne kose bio ostao na glavi, kružeći iza ušiju poput senke kakve krune. Njegov brat, pokojni kralj Robert, pred kraj života pustio je bradu. Meštar Kresen je nikada nije video, ali se pričalo da je bila divlja, gusta i neukrotiva. Kao da hoće tome da odgovori, Stanis je svoje zaliske potkresivao strog i kratko. Ležali su kao plavocrna senka preko četvrtaste vilice i koštunjavih udubina njegovih obraza. Oči su mu bile otvorene rane pod teškim veđama, tamno plavetne kao noćno more. Od njegovih usta bi i najsmešniju ludu obuzeo očaj; bila su to usta stvorena za mrgodenje, i pretnje i oštro izrečene zapovesti, tankih usana i napetih mišića, usta koja su zaboravila šta je osmeh, a šta je smeh nikada nisu ni znala. Ponekad noću, kada bi svet potpuno utihnuo, meštru Kresenu se činilo da čuje lorda Stanisa kako škrguće zubima na drugom kraju zamka.

„Nekada bi me probudio“, reče starac.

„Nekada si bio mlad. Sada si star i bolestan, i potreban ti je san.“ Stanis nikada nije naučio da ulepšava svoje reči, da vrda i da laska; govorio je šta je mislio, a oni kojima se to nije dopadalo mogli su da se nose u pakao. „Znao sam da ćeš brzo dočuti šta je Davos imao da kaže. Uvek sve dočuješ, zar ne?“

„Ne bih ti bio od pomoći da nije tako“, kaza Kresen. „Sreo sam Davosa na stepeništu.“

„I prepostavljam da ti je sve rekao? Trebalо je da mu skratim i jezik, a ne samo prste.“

„Onda bi ti bio slab izaslanik.“

„I ovako je bio slab izaslanik. Olujni gospodari se neće dići za mene. Izgleda da me ne vole, a pravednost moje borbe ništa im ne znači. Kukavice među njima sedeće iza svojih zidova, čekajući da vide kuda vetar duva i ko će pobediti. Odvažni među njima već su se opredelili za Renlija. Za *Renlija!*“ On ispljunuo ime poput otrova.

„Tvoj brat je bio gospodar Krajoluga poslednjih trinaest godina. Ti lordovi su njegovi zakleti vazali.“

„*Njegovi*“, prekide ga Stanis, „a po pravdi su morali biti moji. Nikada nisam tražio Zmajkamen. Nikada ga nisam želeo. Prihvatio sam ga zato što su tu bili Robertovi neprijatelji, i on mi je naredio da ih istrebim. Sagradio sam mu flotu i obavio njegov posao, pokoran kao što mlađi brat i treba da bude prema starijem, kao što Renli treba da bude prema meni. A kako mi je Robert zahvalio? Imenovao me je za gospodara Zmajkamena, a Krajoluj i sve njegove prihode dao *Renliju*.“

Krajoluj je pripadao kući Barateona tri stotine godina; po pravdi je trebalo da pređe meni kada je Robert osvojio Gvozdeni presto.“

Bila je to stara rana, duboka i bolna, sada još i više nego pre. Odatle je poticala sva slabost njegovog gospodara; Zmajkamenu je, koliko god da je star i snažan bio, na vernošću bila zakleta tek šaćica neznatnih lordova, čija su kamenita ostrvca bila preslabo naseljena da bi se podiglo onoliko vojske koliko je Stanisu trebalo. Čak i sa najamnicima koje je doveo preko Uskog mora iz slobodnih gradova Mira i Lisa, vojska ulogorena pred zidinama bila je premalena da skrši moć kuće Lanistera.

„Robert ti je naneo nepravdu“, odgovori meštar Kresen oprezno, „ali je za to imao jake razloge. Zmajkamen je dugo bio sedište kuće Targarjena. Trebao mu je snažan čovek da tu vlada, a Renli je bio tek dete.“

„On je još i sad dete“, odseče Stanis, a gnev glasno odjeknu praznom odajom, „lakomo dete koje bi da mi ukrade krunu s glave. Šta je Renli ikada uradio da zasluži presto? Sedi na veću i šali se sa Maloprstićem, a na turnirima navlači blistavi oklop i dozvoljava da ga bolji od njega zbaci s konja. I to je sve što se ima reći o mom bratu Renliju, čoveku koji misli da treba da bude kralj. Zašto li su me bogovi prokleli *braćom*, pitam ja tebe?“

„Ja ne mogu da odgovaram za bogove.“

„Ti retko uopšte i odgovaraš u poslednje vreme, tako mi izgleda. Ko je Renlijev meštar? Možda bi bilo bolje da njega pozovem, njegovi saveti bi mi se možda više svideli. Šta misliš, šta je taj meštar rekao kada je moj brat odlučio da mi ukrade krunu? Kakav je savet taj tvoj kolega ponudio toj mojoj izdajničkoj krvi?“

„Iznenadilo bi me da je lord Renli potražio savet, veličanstvo.“ Najmlađi od tri sina lorda Stefona izrastao je u čoveka odvažnog ali nepomišljenog, koji je sve činio nagonski, a ne razumno. Po tome, pa i po mnogo čemu drugom, Renli je bio isti Robert, i nimalo nalik na Stanisa.

„*Veličanstvo*“, ponovi Stanis jetko. „Izruguješ mi se kraljevskim zvanjem, a čega sam ja to kralj? Zmajkamen i pokoja stena u Uskom moru, to je moje kraljevstvo.“ On se spusti niz stepenice svoje stolice i zastade pred stolom, tako da mu senka pade na ušće Crnobujice i naslikanu šumu, tamo gde se sada nalazila Kraljeva Luka. Tu stajaše, mračan i zamišljen, nad kraljevstvom koje je želeo da osvoji, naizgled bliskim, a ipak tako dalekim. „Večeras ću obedovati sa svojim lordovima vazalima, kakvi su da su. Sa Seltigarom, Velarionom, Bar Emonom, čitavom jadnom bratijom. Slabašan ulov, moram da priznam, ali sve što su mi braća ostavila. Onaj liški pirat Salador San biće tu s najnovijim računima za ono što mu dugujem, a Moroš Miranin će me upozoravati na plime i jesenje bure, dok će lord Sanglas bogobojažljivo mrmljati o volji Sedmoro. Seltigar će hteti da zna koliko će nam se olujnih lordova pridružiti. Velarion će pretiti povlačenjem svoje vojske ako smesta ne udarimo. Šta da im kažem? Šta mi je činiti?“

„Tvoji istinski neprijatelji su Lanisteri, moj gospodaru“, odgovori meštar Kresen. „Ako biste se ti i tvoj brat ujedinili protiv njih...“

„Sa Renlijem neću pregovarati“, odvrati Stanis tonom koji nije dopuštao raspravu. „Ne dok se naziva kraljem.“

„Ne Renli, dakle“, popusti meštar. Njegov gospodar beše tvrdoglav i gord; kada bi nešto naumio, bilo je nemoguće razuveriti ga. „I drugi mogu da posluže tvojim ciljevima. Sin Edarda Starka proglašen je za Kralja na Severu, a iza njega stoji sva sila Zimovrela i Brzorečja.“

„Zelen dečak“, reče Stanis, „i još jedan lažni kralj. Treba li da prihvatom krnje kraljevstvo?“

„Pola kraljevstva je sigurno bolje nego ništa“, kaza Kresen, „a ako momku pomogneš da osveti očevo ubistvo...“

„Zašto bih ja svetio Edarda Starka? On mi ništa nije značio. O, *Robert* ga je voleo, tako je. Voleo ga je kao brata, koliko sam samo to puta čuo? Ja sam mu bio brat, a ne Ned Stark, ali po njegovom ophođenju prema meni ja to nikada ne bih znao. Ja sam za njega branio Krajoluj, gledao sam kako dobri ljudi umiru od gladi dok su se Mejs Tirel i Pakster Redvin gostili pod mojim zidinama. Da li mi je Robert zahvalio? Nije. Zahvalio je *Starku* za to što je razbio opsadu kada smo spali na pacove i rotkvice. Ja sam sagradio flotu na Robertovu zapovest, osvojio Zmajkamen u njegovo ime. Da li mi je stegao ruku i rekao: *Svaka čast, brate, šta bih ja bez tebe?* Ne, optužio me je što sam dopustio da Vilem Deri pobegne sa Viserisom i malom, kao da sam ja to mogao da sprečim. Sedeo sam u njegovom Veću petnaest godina, pomagao sam Džonu Erinu da vlada kraljevstvom dok se Robert opijao i kurvao, ali kada je Džon umro, da li me je brat imenovao za desnicu? Ne, odjurio je svome dragom prijatelju Nedu Starku i njemu ponudio tu čast. Obojica su se time baš usrećila.“

„To sve možda jeste tako, moj gospodaru“, reče meštar Kresen blago. „Tebi su nanesene velike nepravde, ali prošlost je prah. Budućnost još može biti tvoja ako se udružiš sa Starkovima. Postoje i drugi kojima možeš prići. Šta je sa Ledi Erin? Ako joj je kraljica ubila supruga, ona će sigurno želeti pravdu za njega. Ona ima malog sina, naslednika Džona Erina. Ako veriš Širin sa njim...“

„Dečak je slab i bolešljiv“, prigovori lord Stanis. „To je čak i njegov otac jasno video, onda kada me je zamolio da ga podignem na Zmajkamenu. Paževska služba bi mu još možda i dobro činila, ali je prokleta Lanisterka otrovala lorda Erina pre nego što je to moglo da se obavi, a sada ga Liza krije u Gnezdu sokolovom. Nikada se neće odvojiti od dečaka, to ti jamčim.“

„Onda moraš poslati Širin u Gnezdo sokolovo“, posavetova ga meštar. „Zmajkamen je mračan dom za jedno dete. Nek i luda pođe sa njom, pa bi tako kraj sebe imala poznato lice.“

„Poznato i odvratno.“ Stanisovo čelo izbrazdaše duboke misli. „Ipak... možda vredi pokušati...“

„Mora li zakoniti gospodar Sedam kraljevstava da moli pomoć od udovica i samozvanaca?“ upita oštroski ženski glas.

Meštar Kresen se okrenu i obori glavu. „Moja gospo“, izgovori, kivan što je nije čuo kako ulazi.

Lord Stanis se namrgodi. „Ja ne molim Nikoga. Zapamti to, ženo.“

„Drago mi je što to čujem, moj gospodaru.“ Ledi Selisa bila je visoka kao njen muž, tankog tela i uskog lica, isturenih ušiju, oštrog nosa i jedva primetnih nausnica. Svakodnevno ih je čupala i redovno ih proklinjala, ali su se stalno vraćale. Oči su joj bile blede, usta stroga, glas kao bič. Sada je njime ošinula. „Ledi Erin ti duguje pokornost, baš kao i Starkovi, i tvoj brat Renli, i svi drugi. Ti si njihov jedini istinski kralj. Ne bi ti pristojalo da se sa njima cenjkaš i trguješ za ono što ti pripada po pravdi i milosti boga.“

Boga, rekla je, ne *bogova*. Crvena žena ju je pridobila, srcem i dušom, obratila ju je od bogova Sedam kraljevstava, i starih i novih, štovanju onoga koga su zvali Gospodar svetlosti.

„Nek tvoj bog zadrži svoju milost“, kaza lord Stanis, koji nije delio žarku novu veru svoje žene. „Mačevi meni trebaju, a ne blagoslovi. Imaš li negde skrivenu vojsku koju mi nisi spomenula?“ U njegovom glasu ne beše naklonosti. Stanis se nikada nije osećao priyatno u društvu žena, pa ni svoje vlastite. Kada je otisao u Kraljevu Luku da sedi na Robertovom veću, ostavio je Selisu na Zmajkamenu sa kćerkom. Pisma su mu bila retka, posete još i ređe; obavio bi svoju dužnost u bračnom krevetu jednom ili dvaput godišnje, ali u tome nije nalazio radosti, i sinovi kojima se nekada nadao nikada nisu došli.

„Moja braća, i stričevi i rođaci imaju vojske“, reče mu ona. „Kuća Florenta staće pod tvoj barjak.“

„Kuća Florenta u najboljem slučaju može da prikupi dve hiljade mačeva.“ Pričalo se da Stanis zna snagu svake kuće u Sedam kraljevstava. „A ti imaš mnogo više vere u svoju braću i stričeve nego što je imam ja, moja gospo. Zemlje Florenta leže preblizu Visokog Sada da bi se tvoj gospodar stric igrao s gnevom Mejsa Tirela.“

„Postoji i drugi način.“ Ledi Selisa se približi. „Pogledaj kroz prozore, moj gospodaru. Eno znamenja na koje čekaš, bukti na nebū. Crveno je, crveno kao plamen, crveno kao vatreno sunce boga jedinoga. To je *njegov* simbol - i tvoj! Vidi kako se razvilo po nebū, poput vrelog zmajskog daha, a ti si gospodar Zmajkamena. Ono kazuje da je tvoje vreme nastupilo, veličanstvo. To je sasvim jasno. Suđeno ti je da isploviš sa ove samotne stene kao što je nekada Egon Osvajač isplovio, da razneses sve neprijatelje pred sobom kao što je on učinio. Reci samo reč, i prigrli moć Gospodara svetlosti.“

„Koliko će mi mačeva dati Gospodar svetlosti?“ upita ponovo Stanis.

„Koliko god ti je potrebno“, obeća njegova žena. „Mačeve Krajoluja i Visokog Sada za početak, i sve njihove lordove vazale.“

„Davos se ne bi složio s tim“, reče Stanis. „Ti mačevi zakleti su Renliju. Oni vole mog ljupkog mlađeg brata, kao što su nekada voleli Roberta... i kao što nikada

nisu voleli mene.“

„Tako je“, odgovori ona, „ali ako Renli umre...“

Stanis se podozrivo zagleda u svoju ženu, sve dok Kresen više nije mogao da drži jezik za zubima. „O tome ne treba ni razmišljati. Visosti, kakve god da je ludosti Renli počinio...“

„*Ludosti?* Ja to zovem veleizdajom.“ Stanis se ponovo okrenu ženi. „Brat mi je mlad i snažan, a okružen je velikom vojskom i tim svojim duginim vitezovima.“

„Melisandra je gledala u plamen, i videla ga mrtvog.“

Kresena obuze užas. „Bratoubistvo... moj gospodaru, to je *zlo*, nepojmljivo... molim te, saslušaj me.“

Ledi Selisa ga pažljivo odmeri. „A šta ćeš mu ti reći, meštре? Da će dobiti pola kraljevstva ako na kolenima ode pred Starkove i proda našu kći Lizi Erin?“

„Saslušao sam tvoje savete, Kresene“, reče lord Stanis. „Sada ću saslušati njene. Slobodan si.“

Meštar Kresen se ukočeno pokloni. Osećao je oči ledi Selise na leđima dok se sporo vukao preko odaje. Kada je stigao do kraja stepeništa, jedva je mogao da stoji. „Pomozi mi!“ reče Pilosu.

Čim se ponovo našao u sigurnosti svojih odaja, Kresen otpusti mladića i nanovo odšepa do balkona da tamо stoji među kamenim čudovištima i gleda na more. Jedan od ratnih brodova Saladora Sana klizio je kraj zamka, u vedre pruge obojeni pramac sekao je sivozelene vode dok su se vesla ravnomerno dizala i spuštala. Posmatrao ga je sve dok nije zamakao za kopno. *Kada bi i moji strahovi tako lako nestali.* Zar je toliko dugo živeo samo zato da ovo doživi?

Kada bi meštar stavio svoju ogrlicu, odričao se nade na potomstvo, ali se Kresen ipak često osećao kao otac. Robert, Stanis, Renli... tri sina je podigao nakon što je pobesnelo more odnело lorda Stefona. Zar je bio tako neuspešan, da ih sada gleda kako se međusobno ubijaju? To ne sme da dozvoli, to *neće* dozvoliti.

Ona žena bila je u srcu svega. Ne ledi Selisa, već ona *druga*. Crvena žena, tako su je sluge zvale iz straha da joj izgovore ime. „Ja ću joj izgovoriti ime“, reče Kresen paklenom psu od kamena. „Melisandra. *Ona.*“ Melisandra od Ašaija, čarobnica, senkovezilja i sveštenica R'lora, Gospodara svetlosti, Srca vatre, Boga Plamena i Senke. Melisandra, čije se ludilo ne sme proširiti dalje od Zmajkamena.

Odaje mu se činjahu mračnim i sumornim nakon jutarnjeg svetla. Nespretnim rukama, starac upali sveću i odnese je u radnu sobu pod stepeništem što je vodilo u gavransko gnezdo, a gde su mu masti, napici i lekovi bili uredno poređani po policama. Na najnižoj polici, iza niza balzama u plitkim glinenim posudama, nađe bočicu od tamnoplavog stakla, ne veću od malog prsta. Zazveckala je kada ju je protresao. Kresen oduva naslagu prašine i odnese je do stola. Srušivši se u stolicu, izvadi čep i isprazni bočicu. Desetak kristala, ne većih od semenki, rasu se po pergamentu koji je čitao. Na svetlosti sveća sijali su poput dragulja, toliko ljubičasti da meštar pomisli kako tu boju tek sada prvi put vidi.

Lanac oko vrata postade mu veoma težak. On lagano dodirnu jedan kristal vrhom malog prsta. *Odveć mala stvar da bi u sebi sadržala moć života i smrti.* Bili su sačinjeni od izvesne biljke koja je rasla samo na ostrvima Žadnog mora, na drugoj strani sveta. Lišće je moralo biti sušeno, zatim natapano u mešavini limuna, šećerne vode i nekih retkih začina s Letnjih ostrva. Nakon toga listove bi bacili, ali se napitak morao zgusnuti pomoću pepela i ostaviti da se kristalizuje. Postupak je bio spor i težak, sastojci skupi i teško dostupni. Alhemičari iz Lisa su ipak znali za njega, kao i Ljudi Bez Lica iz Bravosa... a i meštri njegovog reda, mada se o tome nije pričalo van zidina Citadele. Svi su znali da meštar kuje svoju srebrnu kariku kada nauči veštinu lečenja - ali su svi radije zaboravljali da su ljudi vični lečenju podjednako vični i ubijanju.

Kresen više nije pamtio ime kojim su Ašajani zvali list, niti kako su liški trovači zvali kristal. U Citadeli su ga jednostavno nazivali davitelj. Rastopljen u vinu, stegao bi čoveku vratne mišiće čvršće nego bilo kakva pesnica, zatvarajući dušnik. Pričalo se da lice žrtve postane tamnocrveno kao malo kristalno seme iz koga raste smrt, ali je takvo bivalo i lice čoveka koji se zadavio komadićem hrane.

A baš ove noći lord Stanis prirediće gozbu za svoje vazale, svoju gospu... i crvenu ženu, Melisandru od Ašaija.

Moram da se odmorim, reče meštar Kresen sebi. *Kad padne mrak, moram imati svu svoju snagu. Ruke ne smeju da mi zadrhte, niti hrabrost sme da me izda. Spremam se da učinim nešto užasno, ali to ipak mora biti učinjeno. Ako ima bogova, sigurno će mi oprostiti.* U poslednje vreme je tako loše spavao. Kratak san će ga okrepiti za iskušenje koje mu predstoji. Iznuren, on se otetura do postelje. Ali kada sklopi oči, još uvek je pred njima bilo svetlo komete, crveno i plameno, i neobično živo u tami njegovih snova. *Možda je to moja kometa,* pomisli napokon pospano, tren pre nego što ga obuze san. *Znamenje krvi, vesnik ubistva... da...*

Kada se probudio, bio je uveliko mrak, ložnica mu beše crna, a svaki zglob u telu ga je boleo. Kresen se pridiže, dok mu je glavu razdirao bol. Grčevito stežući štap, nesigurno ustade. *Baš je kasno,* pomisli. *Nisu me pozvali.* Uvek su ga zvali na gozbe, davalici mu mesto uza samu so, nedaleko od lorda Stanisa. Pred očima mu zaigra lice njegovog gospodara, ne čovaka kakav je sada već dečaka kakav je bio nekad, kako stoji hladan u senkama dok sunce obasjava njegovog starijeg brata. Šta god da je uradio, Robert je uradio pre njega, i to bolje. Siroti dečak... mora da požuri, za njegovo dobro.

Meštar zateče kristale tamo gde ih je ostavio, pa ih pokupi s pergamenta. Kresen nije imao šuplje prstenje kakvo su, navodno, najradije koristili trovači iz Lisa, ali je mnoštvo džepova, velikih i malih, bilo ušiveno u široke rukave njegove odore. On sakri seme davitelja u jedan od njih, otvorи vrata i pozva: „Pilose? Gde si?“ Kada ne dobi odgovor, pozva ponovo, glasnije. „Pilose, treba mi pomoć!“ Odgovora i dalje ne bi. To beše čudno; čelija mladog meštra nalazila se na samo pola zavoja niz stepenice, i lako ga je mogao čuti.

Naposletku, Kresen bi prinuđen da dozove sluge. „Požurite“, reče im. „Predugo sam spavao. Do sada se već uveliko goste... i piju... trebalo je da me probude.“ Šta se desilo s meštom Pilosom? Zbilja, nije shvatao.

Ponovo je morao da pređe dugačku galeriju. Noćni vetar šaputao je kroz velike prozore, oštar od mirisa mora. Na zidinama Zmajkamena treperile su baklje, a dole u logoru mogao je da vidi kako gore stotine vatri, kao da je zvezdano polje palo na zemlju. Gore, plamtela je kometa, crvena i zlokobna. *Previše sam star i mudar da se bojim takvih stvari*, reče meštar sebi.

Vrata Velike dvorane behu uokvirena čeljustima kamenog zmaja. On reče slugama da ga pred njima ostave. Biće bolje da uđe sam. Ne sme delovati slabašno. Teško se oslanjajući na štap, Kresen se pope uz poslednjih nekoliko stepenika, pa othrama ispod zuba dovratka. Dvojica gardista otvorile pred njim teška crvena vrata i kroz njih navre iznenadni nalet buke i svetla. Kresen zakorači u zmajske čeljusti.

Iznad zveketa noževa i tanjira i tihog žamora razgovora, ču Zakrpu kako peva: „...plešu, moj gospodaru, plešu, moj gospodaru“, praćen bukom zvona. Ista užasna pesma koju je pevao tog jutra, *peri ke dolaze da ostanu, moj gospodaru, ostanu, moj gospodaru, ostanu, moj gospodaru*.“ Niži stolovi bili su prepuni vitezova strelaca i najamničkih kapetana, koji su kidali komade crnog hleba i umakali ih u riblu čorbu. Nije bilo glasnog smeha, niti razuzdanih povika kakvi su remetili dostojanstvo gozbi drugih ljudi; lord Stanis to nije dopuštao.

Kresen krenu prema uzdignutom podijumu na kome su lordovi sedeli s kraljem. Morao je široko da zaobiđe Zakrpu. Zaneta plesom, okružena zvukom zvona, luda nije ni čula ni videla kako meštar prilazi. Dok je skakutao s noge na nogu, Zakrpa nalete na Kresena, izbivši mu štap. Zajedno padoše na pod, zapetljanih ruku i nogu, i iznenadna provala smeha proloži se svud oko njih. Nema sumnje da su bili smešan prizor.

Zakrpa se beše prućio po njemu, išarano lice lude počivalo je tik uz njegovo. Limena kaciga s rogovima i zvonima bila mu je spala. „Pod morem, padaš naviše“, objavi on. „Znam to, znam to, o, o, o.“ Kikoćući se, luda se otkotrlja, skoči na noge, pa izvede mali ples.

Nastojeći da spase šta se spasti može, meštar se slabašno osmehnu i pokuša da ustane, ali ga je kuk tako boleo da mu se na tren učini da ga je ponovo slomio. Oseti kako ga snažne ruke hvataju pod miške i dižu na noge. „Hvala ti, ser“, promrmlja, okrećući se da vidi koji mu je to vitez pritekao u pomoć...

„Meštare“, reče ledi Melisandra dubokim glasom, začinjenim melodijama Žadnog mora. „Trebalo bi bolje da paziš.“ Kao i uvek, bila je obučena u crveno od glave do pete, u dugačku široku odoru od lepršave svile svetle kao vatra, sa prostranim rukavima i dubokim rezom na grudima, koji je otkrivao delić tamnije, krvavocrvene tkanine pod njom. Oko vrata imala je tesni lančić od crvenog zlata, stegnutiji od bilo koje meštarske ogrlice, ukrašen jednim velikim crvenim

rubinom. Kosa joj nije bila boje narandže ili jagode, kao u običnih riđokosih žena, već tamnog uglačanog bakra koji se presijava na svetlu baklji. Čak su joj i oči bile crvene... ali joj koža beše glatka i bela, čista, bleda kao mleko. Vitka je bila, otmenih kretnji, viša od mnogih vitezova, punih grudi i tananog struka, i srcastoga lica. Muškarci su teško odvajali pogled od nje, čak i meštari. Mnogi su govorili da je prelepa. Nije bila prelepa. Bila je crvena, strašna i crvena.

„Ja... hvala ti, moja gospo.“

„Čovek u tvojim godinama mora da pazi kud stupa“, reče Melisandra učtivo.
„Noć je mračna i puna užasa.“

Znao je taj stih, iz neke molitve njene vere. *To nije važno, ja imam svoju veru.* „Samo se deca boje mraka“, kaza joj on. A ipak, dok je to izgovarao, ču Zakrpu kako nastavlja pesmu. *„Senke dolaze da plešu, moj gospodaru, plešu, moj gospodaru, plešu, moj gospodaru.“*

„Evo jedne prave zagonetke“ reče Melisandra. „Pametna budala i budalast mudrac.“ Sagnuvši se, ona podiže Zakrpинu kacigu s mesta gde beše pala i stavi je na Kresenovu glavu. Zvona se tiho oglasiše kada mu kapa pade preko ušiju. „Odgovarajuća kruna za tvoj lanac, lorde Meštare!“ glasno reče ona. Svud oko njih muškarci su se smejali.

Kresen skupi usne i pokuša da obuzda gnev. Misli da je on slabašan i bespomoćan, ali će je on uveriti u suprotno pre no što se noć okonča. Možda jeste star, ali je još uvek meštar iz Citadele. „Druga kruna sem istine nije mi potrebna“, reče joj, skinuvši ludinu kacigu sa glave.

„Na ovom svetu ima istina koje se ne uče u Starigradu.“ Melisandra se okreće od njega u vrtlogu crvene svile, pa krenu ka visokom stolu, gde su sedeli kralj Stanis i njegova kraljica. Kresen predade Zakrpi vedro sa rogovima i krenu za njom.

Na njegovom mestu sedeо je meštar Pilos.

Starac je mogao samo da stoji i zuri. „Meštare Pilose“, izusti napokon. „Nisi... nisi me probudio.“

„Veličanstvo mi je zapovedilo da te pustim da se odmoriš.“ Pilos je bar imao obraza da pocrveni. „Rekao mi je da ovde nisi potreban.“

Kresen prelete pogledom preko vitezova, i kapetana, i lordova, koji su ćutke sedeli. Lord Seltigar, ostareo i mrzovoljan, nosio je ogrtač ukrašen crvenim krabama od granata. Naočiti lord Velarion beše odabrao morsko-zelenu svilu; morski konjic od belog zlata na njegovom vratu dobro mu je pristajao uz dugačku svetlu kosu. Lord Bar Emon, dežmekast četrnaestogodišnji dečak, bio se omotao purpurnim baršunom obrubljenim belim fokinim krvnom, ser Aksel Florent ostao je neugledan čak i u crvenoj vuni i lisičjem krvnu, pobožni lord Sanglas nosio je mesečeve opale oko vrata i jedne ruke, kao i na prstima, a liski kapetan Salador San bio je nalik na sunčev plamen od grimiznog satena, zlata i dragulja. Samo je ser Davos bio obučen jednostavno, u smeđi dublet i zeleni vuneni ogrtač, i samo mu je ser Davos uzvratio pogled, sa sažaljenjem u očima.

„Previše si bolestan i previše pomenet da bi mi koristio, starče.“ To je zvučalo tako nalik na Stanisov glas, ali je bilo nemoguće, bilo je nemoguće. „Pilos će mi od sada biti savetnik. On već radi sa gavranovima, pošto ti više ne možeš da se penješ do njihovog gnezda. Neću da mi pogineš dok me služiš.“

Meštar Kresen zatrepta. *Stanise, moj gospodaru, moj tužni tmurni dečače, sine koga nikada nisam imao, ne smeš to da radiš, zar ne znaš koliko sam brinuo za tebe, živeo za tebe, voleo te uprkos svemu? Da, voleo te, više čak i od Roberta ili Renlija, jer ti si bio onaj nevoljeni, onaj kome sam najviše trebao.* Ipak, sve što reče beše: „Biće tvoja volja, moj gospodaru, ali... ali, nešto sam gladan. Mogu li da sednem za tvoj sto?“ *Pored tebe, mesto mi je pored tebe...*

Ser Davos ustade s klupe „Biće mi čast ako meštar sedne ovde pored mene, veličanstvo.“

„Kako hoćeš.“ Lord Stanis se okreće da kaže nešto Melisandri, koja beše sela s njegove desne strane, na počasno mesto. Ledi Selisa sedela mu je sleva, sevajući osmehom blistavim i varljivim poput njenih dragulja.

Predaleko, pomisli Kresen tupo kada vide gde sedi ser Davos. Između krijumčara i visokog stola nalazilo se pola lordova vazala. *Moram joj se približiti ako želim da stavim davitelja u njenu čašu, ali kako?*

Zakrpa se šepurio naokolo dok se meštar sporo probijao oko stola ka Davosu Sivortu. „Ovde ribu jedemo“, uzviknu luda srećno, mašući bakalarom kao žezlom. „Pod morem, ribe jedu nas. Znam to, znam to, o, o, o.“ Ser Davos se izmače u stranu da napravi mesta na klupi. „Večeras bi svi trebalo da nosimo luđačke odore“, reče mračno dok se Kresen smeštao, „pošto smo se luđačkog posla prihvatali. Crvena žena je videla pobedu u svojim plamenovima, tako da Stanis namerava da ustraje sa svojim zahtevima, bez obzira na snagu vojski. Ako i dalje sve bude po njenom, bojim se da ćemo svi videti isto što je video i Zakrpa - morsko dno.“

Kresen zavuče ruke u rukave, kao da hoće da se zgreje. Prsti mu napipaše tvrde grumenčice kristala u vuni. „Lorde Stanise!“

Stanis se okrenu od crvene žene, ali odgovori ledi Selisa. „*Kralju* Stanise. Zaboravljaš se, meštare.“

„On je star, i misli mu blude“, reče joj kralj grubo. „Šta je, Kresene? Reci šta imaš.“

„Kad već nameravaš da isploviš, od ključne je važnosti da se ujediniš s lordom Starkom i ledi Erin...“

„Ja se neću ujediniti ni sa kim“, reče Stanis Barateon.

„Kao što se svetlo ne ujedinjuje s tamom“ Ledi Selisa ga uze za ruku. Stanis klimnu glavom. „Starkovi hoće da mi ukradu pola kraljevstva, kao što su mi Lanisteri ukrali presto, a moj vlastiti dragi brat mačeve i utvrde koje mi po pravu pripadaju. Oni su svi usurpatori, i svi su mi neprijatelji.“

Izgubio sam ga, pomisli Kresen očajno. Kada bi samo nekako mogao da se

neprimećen prikrade Melisandri... potreban mu je samo tren u blizini njene čaše. „Ti si zakoniti naslednik svog brata Roberta, istinski gospodar Sedam kraljevstava, i kralj Andala, Rojnara i Prvih ljudi“, reče očajnički, „ali ipak, ne možeš se nadati pobedi bez saveznika.“

„Ima on saveznika“, reče ledi Selisa. „R'lora, Gospodara svetla, srce vatre, boga plamena i senke.“

„Bogovi su u najboljem slučaju nesigurni saveznici“, beše uporan starac, „a *taj* bog ovde nema moći.“

„Misliš da nema?“ rubin na Melisandriniom vratu ulovi svetlo dok se okretala, i na tren se učini da blista sjajno poput komete. „Ako ćeš da govorиш takve ludosti, meštare, bolje da ponovo staviš krunu na glavu.“

„Da“, složi se ledi Selisa. „Zakrpinu kacigu. Odlično ti pristaje, starče. Stavi je ponovo, naređujem ti.“

„Pod morem, šešire niko ne nosi“, reče Zakrpa. „Znam to, znam to, o, o, o.“ Oči lorda Stanisa utonuše u senku teških veđa, usta mu se pretvoriše u crtu, a vilica mu je tihu radila. Uvek je škrugtao zubima kada je bio besan. „Ludo“, zareža najzad, „moja gospa supruga naređuje. Daj Kresenu svoju kacigu. „

Ne, pomisli stari meštar, ovo nisi ti, ti se ne ponašaš tako, uvek si bio pravedan, uvek strog ali nikada okrutan, nikada, izrugivanje nisi shvatao isto kao što nisi shvatao ni smeh.

Zakrpa doplesa bliže, a zvana mu pevahu: *klang-a-lang, ding-ding, klink-klink-klink-klink*. Meštar Kresen je sedeо ćutke dok mu je luda stavljala rogato vedro na glavu. Kresen pognu glavu pod njegovom težinom. Zvana mu zazvoniše. „Možda bi od sada trebalo da peva svoje savete“, reče ledi Selisa.

„Preteruješ, ženo“, kaza lord Stanis. „On je star čovek, i dobro me je služio.“

I služiću te do kraja, moj mili gospodaru, moj siroti usamljeni sine, pomisli Kresen, jer, iznenada, on vide način. Ser Davosova čaša bila je pred njim, još uvek napola puna kiselog crnog vina. On u rukavu pronađe čvrst opiljak kristala, pa ga uze palcem i kažiprstom, pružajući ruku ka čaši. *Glatki pokreti, spretni, sada ne smem da pogrešim*, molio se, i bogovi mu molitve uslišiše. U tren oka, prsti mu ostadoše prazni. Ruke mu godinama nisu bile tako spretne, niti pokreti tako tečni. Davos je video, ali niko drugi, u to je bio siguran. Sa čašom u ruci, on ustade na noge. „Možda sam i bio luda. Ledi Melisandra, hoćeš li da podeliš sa mnom čašu vina? Da nazdravimo tvom bogu, tvom Gospodaru svetlosti? U čast njegove moći?“

Crvena žena ga je proučavala. „Ako želiš.“

Osećao je kako ga svi gledaju. Davos pruži ruku ka njemu dok se dizao s klupe, hvatajući ga za rukav prstima koje je lord Stanis skratio. „Šta to radiš?“ prošapta.

„Ono što se mora“, odvrati meštar Kresen, „zarad čitavog kraljevstva i duše moga gospodara.“ Tad otrese Davosovu ruku, prolivši kap vina na pod.

Presrela ga je ispred visokog stola, a svi pogledi behu uprti u njih. Ali je Kresen video samo nju. Crvena svila, crvene oči, crveni rubin na njenom grlu, crvene usne

izvijene u blagom osmejku dok je stavljala svoju šaku preko njegove, oko čaše. Njena koža mu se učini vrela, grozničava. „Još nije prekasno da prolješ vino, meštре.“

„Ne“, prošapta on muklo. „Ne.“

„Kako hoćeš.“ Melisandra od Ašaija uze čašu iz njegovih ruku i otpi dugačak gutljaj. U čaši beše ostalo samo pola gutljaja kada mu je ona ponudi nazad. „A sada ti.“

Ruke su mu se tresle, ali nagna sebe da bude jak. Meštar iz Citadele ne sme da se plaši. Vino mu beše oporo na jeziku. On pusti praznu čašu da mu ispadne iz prstiju i razbije se o pod. „On *ima* moć ovde, moj gospodaru“, reče žena. „A vatra pročišćava.“ Na grlu, rubin joj je crvenkasto svetlucao.

Kresen pokuša da odgovori, ali mu reči zapeše u grlu. Kašalj mu se preobrati u jeziv piskav zvižduk dok se borio za vazduh. Gvozdeni prsti stegoše mu se oko vrata. Dok je padao na kolena, još je odmahivao glavom, prkoseći joj, prkoseći njenoj moći, prkoseći njenom bogu. A kravlja zvona lupala su rogovima, pevajući: *ludo, ludo, ludo*, dok ga je crvena žena sažaljivo posmatrala s visine, a plamičci sveća plesali u njenim crvenim, crvenim očima.

ARJA

U Zimovrelu su je zvali „Arja Konjsko lice“, i mislila je da od toga nema ničeg goreg, ali to je bilo pre nego što ju je siroče Zelenoruki Lomi nazvao „Grudvoglavi“.

Zaista joj se činilo da joj je glava na dodir kao grudva. Kada ju je Joren odvukao u onu uličicu, mislila je da hoće da je ubije, ali ju je mrzovoljni starac samo čvrsto stegao i bodežom isekao njene učebane uvojke. Pamtila je kako je povertarac nosio pregršti prljave smeđe kose preko pločnika, prema obredištu pred kojim joj je umro otac. „Iz grada vodim muškarce i dečake“, zarežao je Joren dok joj je oštri čelik grebao glavu. „Sada miruj, *dečko*.“ Kada je završio, teme su joj prekrivali samo čuperci i čekinje.

Nakon toga joj je rekao da će odatle pa do Zimovrela biti siroče Ari. „Kapiju ćemo lako proći, ali je drum nešto drugo. Pred tobom je dug put u rđavom društvu. Ovog puta ih ima trideset komada muškaraca i dečaka na putu za Zid, i ni ne pomišljaj da su kao onaj tvoj brat kopile.“ Prodrmao ju je. „Lord Edard mi je dao da proberem po tamnicama, a tamo dole nisam zatekao gospodičiće. Ova bratija, pola njih bi te kraljici predalo dok lupiš dlanom o dlan, u zamenu za oprost i možda srebrnjak-dva. A i oni preostali bi učinili isto, samo što bi te najpre silovali. Zato se drži po strani, i puštaj vodu u šumi, sama. To će biti najteže, pišanje, zato nemoj da piješ više no što moraš.“

Lako su napustili Kraljevu Luku, baš kao što je i rekao. Lanisterski stražari na kapijama zaustavljeni su sve, ali se Joren jednom obratio po imenu, i njihova kola propuštena su bez pretraživanja. Arju niko nije ni pogledao. Tražili su visokorođenu devojčicu, kćer kraljeve desne ruke, ne mršavog dečaka ostriježene glave. Arja se nije ni osvrnula. Želela je da se Crnobujica digne i poplavi čitav grad, Buvlju rupu i Crvenu tvrđavu, i Veliko obredište, i sve i svakoga uz to, a posebno princa Džofrija i njegovu majku. No znala je da neće, a u svakom slučaju, Sansa je još u gradu, pa bi i nju voda odnela. Kada se toga prisetila, Arja je odlučila da umesto poplave želi Zimovrel.

Joren je, međutim, pogrešio u vezi s pišanjem. To uopšte nije bilo najteže; najteži su bili Zelenoruki Lomi i Pituljica. Siročići. Joren ih je nekolicinu pokupio sa ulica, obećavši im toplu hranu u trbusima i cipele na nogama. Ostale je pronašao u lancima. „Straži trebaju dobri ljudi“, rekao im je na polasku, „ali ćete i vi morati da poslužite.“

Joren je iz tamnica uzeo i odrasle muškarce, lopove, lovokradice, silovatelje i slične. Najgora su bila trojica koje je našao u crnim čelijama, a biće da su čak i njega plašili, čim ih je držao lancima vezane za ruke i noge, u dnu kola, i još im se zakleo da će u okovima ostati sve do Zida. Jedan nije imao nos, već samo rupu u licu na mestu gde mu je odsečen, a oči odvratnog debelog čelavca šiljastih zuba i

obraza osutih gnojnim krastama nisu bile ni nalik ljudskim.

Petora kola izašla su iz Kraljeve Luke, natovarena zalihamama za Zid: kožama i balama platna, polugama sirovog gvožđa, kavezima s gavranima, knjigama i hartijama i mastilom, zavežljajima kiselišća, čupovima ulja i kovčezima lekova i začina. Zaprege teretnih konja vukle su kola, a Joren je kupio i dva jahaća konja i pet-šest magaraca za dečake. Arji bi se više dopao pravi konj, ali i magarac beše bolji od vožnje u kolima.

Muškarci na nju nisu obraćali pažnju, ali sa dečacima nije bila te sreće. Bila je dve godine mlađa od najmlađeg siročeta, pri tom manja i mršavija, a Lomi i Pituljica protumačili su njeno čutanje kao znak straha, gluposti ili gluvoće. „Gle kakav mač ima Grudvoglavi“, rekao je Lomi jednog jutra dok su sporo putovali kraj voćnjaka i žitnih polja. On je bio bojadžijin šegrt pre nego što su ga uhvatili u krađi i ruke su mu do lakata bile poprimile zelenu boju. Kada se smejavao, njakao je baš kao magarci koje su jahali. „Odakle mač jednom pacovu iz slivnika kao što je Grudvoglavi?“

Arja je mračno grickala usnu. Videla je leđa Jorenovog izbledelog crnog plašta ispred kola, ali beše čvrsto odlučila da od njega ne traži pomoć.

„Možda je on mali štitonoša“, ubaci Pituljica. Majka mu je bila pekarka pre nego što je umrla, i on je po čitav dan gurao njena kolica po ulicama, vičući: „Pituljice, vruće pituljice!“

„Štitonošče nekog mnogo finog gospodina, to je on.“

„Nije on štitonoša, gledaj ga samo. Kladim se da to čak nije ni pravi mač. Kladim se da je samo neka limena igračka.“

Arja ih je mrzela zbog toga što se sprdaju sa Iglom. „To je u zamku iskovani čelik, glupane“, besno im odgovori, okrenuvši se u sedlu da ih pogleda. „I bolje bi ti bilo da začepiš gubicu.“

Siročići se posprdno nasmejaše. „Odakle tebi takvo sečivo, Grudvoliki?“ zanimalo je Pituljica.

„Grudvoglavi“, ispravi ga Lomi. „Mora da ga je negde marno.“

„Nisam!“ viknu ona. Džon Snežni joj je dao Iglu. Možda je morala da ih pusti da je zovu Grudvoglavi, ali im neće dati da Džona zovu lopovom.

„Ako ga je ukro, možemo da mu ga uzmem“ reče Pituljica. „Ionako nije njegov. Meni bi dobro došo takav mač.“

Lomi ga je podbadao. „Ajde, uzmi mu ga, čik ako smeš!“

Pituljica obode magarca i približi se. „Hej, Grudvoliki, daj taj mač'vamo.“ Kosa mu je bila boje slame, debelo lice izgorelo i oljušteno od sunca. „Ti ni ne znaš kako se upotrebljava“

Znam, i te kako, mogla je Arja da kaže. Ubila sam jednog momka, debelog momka kao što si i ti, ubola sam ga u stomak i on je umro, a ubiću i tebe ako me ne pustiš na miru. Samo se nije usuđivala. Joren nije znao za štalskog momka, ali se bojala šta bi uradio ako sazna. Arja je bila prilično sigurna da su neki od ostalih

ljudi takođe ubice, trojica u bukagijama sasvim sigurno, ali kraljica nije tražila njih, tako da to nije bilo isto.

„Gledaj ga samo“, zanjaka Zelenoruki Lomi. „Kladim se da će sada da zacmizdri. ’Oćeš da cmizdriš, Grudvoglavi?“

Prošle noći je plakala u snu; sanjala je oca. Ujutru se probudila očiju suvih i crvenih, i nije mogla da prolije više ni suzu, makar joj od toga život zavisio.

„Upišaće se u gaće“, reče Pituljica.

„Ostavite ga na miru“, kaza momak čupave crne kose koji je jahao iza njih. *Njemu* je Lomi nadenuo ime Bik, zbog rogate kacige koju je sve vreme glaćao, mada je nikada nije nosio. Lomi se nije usuđivao da zadirkuje Bika. On je bio stariji, i krupan za svoj uzrast, širokih grudi i snažnih ruku.

„Bolje da daš mač Pituljici, Ari“, reče Lomi. „Pituljica ga stvarno’oće. On je jednom išutiro jednog dečka na smrt. I ti ćeš isto da prođeš, pazi šta ti kažem.“

„Bacio sam ga na zemlju, i šutno sam ga u jaja, i šutiro sam ga sve dok nije umro“, pohvali se Pituljica. „Izgazio sam ga skroz. Jaja su mu se bila raspukla i raskrvarila, a kita mu pocrnela. Bolje mi daj taj mač.“

Arja izvadi svoj mač za vežbu iz pojasa. „Uzmi ovaj“, reče Pituljici, pošto nije htela da se bije.

„To je običan štap.“ On prijaha bliže i pokuša da se maši Iglinog balčaka.

Arjin štap zviznu i raspali po magarećim butinama. Životinja dreknu i prope se, zbacivši Pituljicu na zemlju. Arja skoči sa svog magarca, pa ubode dečaka u trbuh dok je pokušavao da se digne, tako da on ponovo uz uzdah sede. Onda ga odalami preko nosa, i začu se zvuk kao kad pukne grana. Krv navre iz nozdrva. Kada Pituljica poče da cmizdri, Arja se kao vihor okrenu ka Zelenorukom Lomiju, koji je sedeo na magarcu, razrogaćenih očiju. „I ti isto’oćeš mač, a?“ zaurla, ali on ga nije hteo. Samo je sakrio lice zeleno obojenim rukama i zavileo na nju da ga se okane.

Bik tada viknu: „Iza tebe!“ i Arja se okreće u mestu. Pituljica je bio na kolenima, stežući u ruci veliki oštri kamen. Ona sačeka da ga on baci, ali izmače glavu i kamen fijuknu kraj nje. Onda polete na njega. On diže ruku i ona ga udari po njoj, a zatim po obrazu, pa po kolenu. Pituljica tad pokuša da je zgrabi, no ona otplesa u stranu i tresnu ga drvetom posred temena. On pade, pa ustade i zatetura za njom, lica umrljanog zemljom i krvlju. Arja zauze stav vodenog plesača i spremi se. Kada joj on priđe, ona ubode tačno među njegove noge, i to tako kako da bi joj drveni mač, samo da je imao oštar vrh, izašao na drugu stranu, posred njegove stražnjice.

Kada ju je Joren odvukao od njega, Pituljica se valjao po zemlji, čakšira smeđih i smrdljivih, i vrištalo, dok ga je Arja udarala iznova, i iznova, i iznova. „Dosta!“ zagrme crni brat, otevši joj drveni mač iz ruke. „Hoćeš da ubiješ tu budalu?“ Kada Lomi i još nekoliki drugi počeše da cvile, starac se i ka njima okrenu. „Začepite gubice, da vam ih ja ne začepim! Desi li se ovo još jednom, ima da vas sve zavežem za kola, pa da vas *vučem* do Zida.“ Pa otpljunu. „A to, Ari, za tebe važi

dvostruko. Polazi sa mnom, dečko. *Smesta.*“

Svi su je gledali, čak i ona trojica u lancima i bukagijama u dnu kola. Debeli škljocnu zašiljenim zubima i *siknu*, ali se Arja ne obazre na njega.

Starac je odvuče daleko od puta, u gust šumarak, sve vreme psujući i mrmljajući. „Da imam bar naprstak pameti, ostavio bi’ te u Kraljevoj Luci. Čuješ li me, *dečko?*“ Tu reč bi uvek rekao režeći, unoseći u nju posebnu pretnju, kako bi bio siguran da ga je čula. „Dreši učkur i skidaj čakšire.‘ Ajde, ovde nema ko da te vidi. Brzo.“ Namrgodena, Arja ga posluša. „Ajde sad tamo, nasloni se na hrast. Dabome, tako.“ Ona obavi ruke oko debla i priljubi lice uz hrapavo drvo. „Sada vrišti. Vrišti glasno.“

Neću, pomisli Arja tvrdoglavu, ali kada Joren opali drvetom po njenim golim butinama, vrisak ipak izlete iz nje. „Misliš da je to bolelo?“ reče on. „Pazi sada.“ Stap udari uz fijuk. Arja ponovo vrisnu, grčevito se držeći za drvo da ne bi pala. „Još jedan.“ Uhvati se čvrsto, zagrize usnu, i nape se kada začu sledeći fijuk. Od udarca poskoči i zakuka. *Neću da plačem*, pomisli, *to neću dozvoliti. Ja sam iz kuće Starka od Zimovrela, naš simbol je jezovuk, jezovuci ne plaču.* Osetila je kako joj tanak mlaz krvi curi niz levu nogu. Butine i stražnjica goreli su joj od bola. „Sad sam ti možda skreno pažnju“, reče Joren. „Sledeći put kada digneš taj štap na nekog od svoje braće, dobićeš dvaput više nego što si dala, čuješ me? Sada se oblači.“

Nisu oni moja braća, pomisli Arja dok se saginjala da digne čakšire, ali je bila dovoljno pametna da to ne kaže. Ruke su joj šeprtljale oko učkura.

Joren ju je gledao. „Boli te?“

Mirno kao jezerska voda, reče ona sebi, onako kao što ju je Sirio Forel učio. „Mało.“

On pljunu. „Onog malog pitara boli još više. Nije ti on ubio oca, devojče, ni on ni onaj lopuža Lomi. Mlaćenje po njima neće ti ga vratiti“

„Znam“, promrmlja Arja turobno.

„A sada nešto što ne znaš. To nije trebalo tako da se desi. Kad sam se spremo da krenem, i kupio kola i natovario ih, došo mi je čovek sa dečakom za mene, i vrećom zlata i porukom, nije bitno od koga. Lord Edard će obući crno, kazao mi je on, sačekaj i krenuće sa tobom. Šta misliš, zašto sam bio tamo? Samo što je nešto pošlo naopako.“

„*Džofri*“, izlete Arji. „Neko bi trebalo da ubije *njega!*“

„Neko i hoće, ali to neću biti ja, a ni ti“ Joren joj dobaci drveni mač. „U kolima ima kiselišća“, reče joj dok su se vraćali na drum. „Uzmi da žvačeš, ublažiće bol.“

I ublažilo ga je, malo, mada je ukus bio odvratan, a pljuvačka joj izgledala kao krv. Pa ipak, prepešaćila je čitav taj dan, i naredni, i onaj nakon *njega*, previše bolna da bi sedela na magarcu. Pituljica je mnogo gore prošao; Joren je morao da premesti nekoliko buradi da bi ovaj ležao u kolima na vrećama ječma, jecajući svaki put kada bi prešla preko kamena. Zelenorukom Lomiju nije falila ni dlaka s

glave, ali se držao što je dalje moguće od Arje. „Svaki put kada ga pogledaš, on krene da se trza“, rekao joj je Bik dok je hodala iza njegovog magarca. Nije mu odgovorila. Činilo se bezbednijim ni sa kime ne razgovarati.

Te noći je ležala na tankom čebetu na tvrdoj zemlji, gledajući veliku crvenu kometu. Kometa je bila istovremeno divna i strašna. „Crveni Mač“, nadenuo joj je ime Bik; tvrdio je da izgleda kao mač, sečiva još crveno usijanog od kovačkog ognjišta. Kada bi Arja zaškiljila na pravi način, i ona bi videla mač, samo što to nije bio nov mač, već Led, veliki mač njenog oca, sav od namreškanog valirijskog čelika, a crvenilo je bila krv lorda Edarda nakon što mu je ser Ilin, kraljeva pravda, odsekao glavu. Joren ju je naterao da skrene pogled kada se to desilo, ali joj se ipak činilo da kometa izgleda kao što je Led sigurno izgledao, posle *toga*.

Kada je napokon zaspala, sanjala je dom. Kraljevski drum zavijao je oko Zimovrela, vodeći ka Zidu, i Joren je obećao da će je tamo ostaviti i da нико неće saznati ko je ona bila. Čeznula je da ponovo vidi majku, i Roba, i Brena i Rikona... ali je najviše mislila na Džona Snežnog. Želela je da nekako mogu otići do Zida *pre* Zimovrela, da joj Džon razbaruši kosu i kaže joj „sestrice“. Rekla bi mu: „Nedostajao si mi“, a on bi izgovorio te iste reči u istom trenutku, kao što su oduvek i govorili zajedno. To bi volela. To bi volela više od bilo čega na svetu.

SANSA

Jutro na imendan kralja Džofrija svanulo je svetlo i vetrovito, i dugački rep velike komete jasno se video kroz visoke iscepke oblake. Sansa ju je gledala kroz svoj prozor na kuli kada je ser Eris Oukhart došao da je odvede na tumirsko polje. „Šta misliš, šta ona znači?“ upita ga.

„Slavu za tvog verenika“, smesta odgovori ser Eris. „Vidi kako danas gori preko neba, na imendan veličanstva, kao da su sami bogovi istakli barjak njemu u čast. Kmetovi su je nazvali Kometa kralja Džofrija.“

Nema sumnje da je Džofriju tako javljeno; Sansa nije bila baš sigurna. „Čula sam sluge kako je zovu Zmajev rep.“

„Kralj Džofri sedi gde je Egon Zmaj nekada sedeо, u zamku koji je podigao njegov sin“, reče ser Eris. „On je naslednik zmaja - a grimiz je boja kuće Lanistera, još jedno znamenje. Ova je kometa poslana da najavi Džofrijevo uspenje na presto, u to ne sumnjam. Govori da će on pobediti sve svoje neprijatelje.“

Da li je to istina? upita se ona. *Zar će bogovi biti tako okrutni?* Njena majka je sada Džofrijev neprijatelj, kao i njen brat Rob. Njen otac je ubijen po kraljevom naređenju. Moraju li Rob i njena gospa majka sledeći da umru? Kometa jeste crvena, ali je Džofri Barateon isto koliko i Lanister, a njihov simbol je crni jelen na zlatnom polju. Zar nije trebalo da bogovi pošalju Džofu zlatnu kometu?

Sansa zatvori prozorske kapke i naglo se okrenu. „Danas izgledaš veoma ljupko, moja gospo“, reče ser Aris.

„Hvala ti, ser.“ Znajući da će Džofri zahtevati od nje da prisustvuje turniru u njegovu čast, Sansa se beše posebno potrudila oko svog lica i odeće. Imala je haljinu od blede purpurne svile i mrežicu za kosu s mesečevim opalima, poklon od Džofrija. Dugački rukavi haljine skrivali su modrice na njenim rukama. I to su bili Džofrijevi darovi. Kada su mu rekli da je Rob proglašen za Kralja na Severu, bes mu je bio strašan, i poslao je ser Borosa da je prebije.

„Hoćemo li da krenemo?“ Ser Eris joj pruži ruku i ona mu dozvoli da je izvede iz odaje. Kad je već jedan od kraljevih gardista morao da joj prati svaki korak, Sansi se najviše sviđalo da to bude on. Ser Boros je bio nagao i razdražljiv, ser Merin hladan, od čudnih mrtvih očiju ser Mendona obuzimala ju je jeza, dok se ser Preston prema njoj ophodio kao prema slaboumnom detetu. Eris Oukhart je bio uglađen i prijatno je sa njom razgovarao. Jednom je čak i prigovorio kada mu je Džofri naredio da je udari. Na kraju ju je ipak udario, ali ne tako jako kao što bi to uradili ser Merin ili ser Boros, i bar se pobunio. Ostali su izvršavali naređenja bez pogovora... osim Pseta, ali Džof od Pseta nikada nije tražio da je kazni. Za to je koristio ostalu petoricu.

Ser Eris imao je svetlosmeđu kosu i lice koje nije bilo neprijatno oku. Danas je bio prilično naočita pojava, u belom svilenom plaštu pričvršćenom na ramenu

jednim zlatnim listom i sa razlistalim hrastom navezenim sjajnom zlatnom žicom na grudima tunike. „Šta misliš, ko će osvojiti današnje počasti?“ upita Sansa dok su se, ruku pod ruku, spuštali niz stepenice.

„Ja“, odgovori ser Eris, osmehujući se. „Ali se bojam da ta pobeda neće biti slatka. Ovo će biti malo nadmetanje, i slabo. Neće biti više od četrdeset takmičara, uključujući štitonoše i konjanike slobodnjake. Nema mnogo časti u pobedama nad zelenim dečacima.“

Prethodni turnir bio je drugačiji, sećala se Sansa. Kralj Robert ga je priredio njenom ocu u čast. Na nadmetanje su došli veliki lordovi i čuvene megdandžije iz čitavog kraljevstva, i sav grad je bio tu da ih gleda. Sećala se njegovog sjaja: polje šatora kraj reke, sa viteškim štitovima istaknutim pred svakim ulazom, dugački nizovi svilenih zastavica razigranih na vetr, blesak sunčevih zraka na svetlom čeliku i pozlaćenim mamuzama. Dan je odzvanjao od jeke truba i topota kopita, a noći behu pune gozbi i pesama. To su bili najčudesniji dani njenog života, ali su joj se sada činili kao uspomene iz nekog drugog doba. Robert Barateon je mrtav, njen otac takođe, odsečena mu je glava kao izdajniku na stepeništu Velikog obredišta Belorovog. U zemlji sada postoje tri kralja, rat besni iza Trozupca, a grad se puni očajnicima. Nije ni čudo što Džofov turnir moraju da održe iza debelih kamenih zidina Crvene tvrđave.

„Hoće li i kraljica biti prisutna, šta misliš?“ Sansa se uvek osećala sigurnije kada je Sersei bila u blizini, da obuzda sina.

„Bojam se da neće, moja gospo. Veće se sastaje, povodom nekog hitnog posla.“ Ser Eris spusti glas. „Lord Tivin se ulogorio kod Harendvora, umesto da je doveo svoju vojsku u grad kao što je kraljica naredila. Njeno veličanstvo se razbesnelo.“ Začutao je kada je kraj njih prošla povorka lanisterskih gardista u grimiznim plaštovima i lavljim kacigama. Ser Eris je voleo da ogovara, ali samo kada je bio siguran da ga niko neće čuti.

Stolari su tribine i borilište podigli u spoljnem dvorištu. Bile su to zaista jadne građevine, a malobrojna okupljena publika ispunjavala je tek polovinu mesta. Posmatrači su većinom bili gardisti, u zlatnim plaštovima Gradske straže ili grimiznim kuće Lanistera; lordova i ledi bilo je tek nekoliko, šačica koja je ostala na dvoru. Lord Džajlz je, siv u licu, kašljao u ružičastu svilenu maramicu. Ledi Tandu okruživale su njene kćeri, mirna i tupa Lolisa i jezičava Falisa. Džalabar Kso, kože boje abonosa, bio je izgnanik, bez drugog utočišta, ledi Ermesanda odojče u krilu svoje dojilje. Pričalo se da će je uskoro udati za nekog kraljičinog rođaka kako bi Lanisteri mogli da prisvoje njene zemlje.

Kralj je sedeo u senci grimiznog baldahina, jedne noge nehajno prebačene preko izrezbarenog drvenog rukohvata svoje stolice. Iza njega su sedeli princ Tomen i princeza Mirsela. U dnu kraljevske lože, Sendor Klegani čuvao je stražu, ruku položenih na remen mača. Beli plašt Kraljeve garde obavijao mu je široka ramena, pričvršćen brošem sa draguljima, ali je snežnobelo platno delovalo nekako neprirodno preko njegove smeđe tunike od grubog sukna i kožnog prsluka sa

zakivcima. „Ledi Sansa“, objavi Pseto šturo kada je ugleda. Glas mu beše hrapav, nalik na zvuk testere. Od opeketina na licu i vratu, jedna strana njegovih usta trzala se kada je govorio.

Princeza Mirsela stidljivo klimnu glavom na spomen Sansinog imena, ali punački mali princ Tomen veselo poskoči. „Sansa, jesи li čula? Danas ћу jahati na turniru. Majka je rekla da smem.“ Tomenu je bilo čitavih osam godina. Podsećao ju je na njenog malog brata Brenu. Bili su vršnjaci. Bren je bio kod kuće u Zimovrelu, bogalj, ali na sigurnom.

Sansa bi sve dala da bude s njim. „Strahujem za život tvojih protivnika“, reče ona Tomenu ozbiljno.

„Njegov protivnik biće napunjen slamom“, reče Džof ustajući. Kralj je bio odevan u pozlaćen grudni oklop, sa lavom koji riče ugraviranim na grudima, kao da očekuje da će rat buknuti svakog trenutka. Tog dana je punio trinaest godina, i bio je visok za svoj uzrast, zelenook i zlatokos kao i svi Lanisteri.

„Veličanstvo“, reče ona, damski se poklonivši.

Ser Eris se pokloni duboko. „Molim za dozvolu da se udaljim, veličanstvo. Moram da se pripremim za borbe.“

Džofri mu odsečno mahnu u znak da je slobodan, proučavajući za to vreme Sansu od glave do pete. „Drago mi je što nosiš moje dragulje.“

Znači, kralj je odlučio da danas glumi ljubaznost. Sansi pade kamen sa srca. „Zahvaljujem ti na njima... i na tvojim lepim rečima. Molim se da ti imendan bude srećan, veličanstvo.“

„Sedi!“ naredi Džof, pokazavši ka praznom sedištu kraj sebe. „Da li si čula? Kralj prosjak je mrtav.“

„Ko?“ na tren se Sansa uplaši da on to govori o Robu.

„Viseris. Poslednji sin ludog kralja Erisa. Motaо se po slobodnim gradovima još od pre mog rođenja, nazivajući sebe kraljem. Pa, majka kaže da su ga Dotraci napokon krunisali. Rastopljenim zlatom.“ On se nasmeja. „To je baš smešno, zar ne? Zmaj je bio njihov simbol. To je jednako dobro kao kada bi neki vuk ubio tvog brata izdajnika. Možda ћu ga i baciti vukovima nakon što ga uhvatim. Ne znam da li sam ti rekao, nameravam da ga izazovem na dvoboj.“

„Volela bih to da vidim, veličanstvo.“ *I više nego što pretpostavljaš.* Sansa se trudila da zvuči hladno i uglađeno, ali Džofri ipak zaškilji, pokušavajući da ustanovi da li se to ona njemu podruguje. „Hoćeš li i ti učestvovati u današnjim borbama?“ upita ga ona hitro.

Kralj se namršti. „Moja gospa majka kaže da to ne bi bilo prikladno, pošto je turnir priređen meni u čast. Inače bih bio pobednik. Zar nije tako, psu?“

Psetova usta se trznuše. „Protiv ovih jadnika? Zašto da ne?“

On je bio pobednik na turniru njenog oca, priseti se Sansa. „Da li ћeš se ti danas boriti, moj gospodaru?“ upita ga.

Kleganijev glas beše težak od prezira. „Ne bi vredelo truda da navučem oklop.

Ovo je turnir mušica.“

Kralj se nasmeja. „Moj pas opasno reži. Možda će mu naređiti da se bori protiv današnjeg povednika. Do smrti.“ Džofri je voleo da tera ljude da se bore do smrti.

„Ostao bi ti jedan vitez manje.“ Pseto nikada ne beše položio viteške zavete. Brat mu je bio vitez, a brata je mrzeo.

Oglasile se fanfare. Kralj se zavali u stolici i uze Sansu za ruku. Nekada bi joj od toga zaigralo srce, ali to beše pre no što joj je na molbe za milost odgovorio poklonivši joj glavu njenog oca. Njegov dodir ju je sada ispunjavao gađenjem, ali je bila dovoljno pametna da to ne pokaže. Naterala je sebe da sedi veoma mirno.

„*Ser Merin Trent od Kraljeve garde!*“ viknu najavljujući.

Ser Merin uđe sa zapadne strane dvorišta, prekriven blistavim belim oklopom optočenim zlatom, na mlečnobelom ratnom konju dugačke sive grive. Za njim je lepršao plašt nalik na snežno polje. Nosio je koplje od dvanaest stopa.

„*Ser Hober od kuće Redvina, sa Senice*“, zapeva najavljujući. Ser Hober ujaha sa istoka, na crnom pastuvu prekrivenom tamnocrvenim i plavim pokrovcem. Koplje su mu prekrivale pruge istih ovih boja, a na štitu mu je bio grozd, simbol njegove kuće. Blizanci Redvini bili su kraljičini gosti protiv svoje volje, baš kao i Sansa. Pitala se čija je zamisao da oni jašu na Džofrijevom turniru. Njihova sigurno nije, pomisli.

Na znak majstora ceremonije, borci uperiše koplja i mamuznuše konje. Začuše se povici gardista, i lordova i ledi na tribinama. Vitezovi se sudariše nasred dvorišta, uz strahovit prasak drveta i čelika. Belo koplje i prugasto koplje rasprsnuše se u iverje, gotovo istovremeno. Hober Redvin se zanese od udarca, ali ipak nekako uspe da se zadrži u sedlu. Okrenuvši konje na kraju borilišta, vitezovi odbaciše slomljena koplja i od štitonoša uzeše nova. Ser Horas Redvin, ser Hoberov blizanac, doviknu reči ohrabrenja svome bratu.

Ali u drugom naletu ser Merin pogodi vrhom svog koplja ser Hobera u grudi, zbacivši ga iz sedla, te ovaj bučno pade na zemlju. Ser Horas opsova i potrča da pomogne svom izubijanom bratu.

„Loše jahano“, objavi kralj Džofri.

„*Ser Belon Svon, od Kamenglave u Crvenoj straži*“, začu se najavljujući povik. Široka bela krila krasila su veliku kacigu ser Belona, a crni i beli labudovi borili su se na njegovom štitu. ,*Moros od kuće Slinta, naslednik lorda Dženos-a od Harendvora.*“

„Pogledajte samo tu pokondirenu volinu“, podrugljivo dobaci Džofri, dovoljno glasno da ga čuje pola dvorišta. Moros, običan štitonoša, uz to još i novoproizvedeni, s mukom je baratao štitom i kopljem. Koplje je bilo viteško oružje, to je Sansa znala, a Slintovi su bili niskorođeni. Lord Dženos bio je tek zapovednik Gradske straže pre nego što ga je Džofri uzdigao do Harendvora i Veća.

Nadam se da će pasti i osramotiti se, pomisli ona jetko. Nadam se da će ga ser

Belon ubiti. Kada je Džofri objavio smrt njenog oca, Dženos Slint je bio taj koji je za kosu uzeo odsečenu glavu lorda Edarda i digao je visoko, da je vide kralj i narod, dok je Sansa vrištala i ridala.

Moros je na sebi imao karirani crno-zlatni plašt povrh crnog oklopa sa zlatnim intarzijama. Na štitu mu je bilo krvavo koplje, izbor njegovog oca za simbol njihove novostvorene kuće. Ali on sa štitom kao da nije znao šta će dok je terao konja napred, i ser Belonov vrh koplja pogodi pravo u središte. Moros ispusti koplje, pokuša da održi ravnotežu, i ne uspe u tome. Jedna noga mu ostade zaglavljena u uzengiji dok je padao i konj u jurišu odvuče mladića sve do kraja borilišta, dok mu je glava pri tom odskakala od tla. Džof posprdno zviznu. Sansa beše zgrožena, pitajući se da li su bogovi čuli njenu osvetoljubivu molitvu. Međutim, kad Morosa otpetljaše od konja, zatekoše ga krvavog ali živog. „Tomene, odabrali smo ti pogrešnog protivnika“, reče kralj svome bratu. „Slamnati vitez bori se bolje od ovoga.“ Zatim dode red na ser Horasa Redvina. On prođe bolje od svog blizanca, pobedivši postarijeg viteza na čijem je konju bio pokrovac sa srebrnim grifonima na prugastom plavo-belom polju. Koliko god da je veličanstveno izgledao, starac nije bio dostojan protivnik. Džofri napući usne. „Jadna je ovo predstava.“

„Upozorio sam te“, reče Pseto. „Mušice.“

Kralju je već postajalo dosadno. Sansu zbog toga obuze napetost. Ona obori oči i odluči da bude tiha, šta god da se desi. Kada bi se raspoloženje Džofrija Barateona pokvarilo, svaka slučajna reč mogla je da ga užasno razbesni.

„*Lotor Brun, konjanik slobodnjak u službi lorda Beliša!*“ viknu najavljavač.
„*Ser Dontos Crveni, od kuće Holarda.*“

Konjanik slobodnjak, oniži čovek u izgrebanom oklopu bez grba, uredno se pojavi na zapadnom kraju dvorišta, ali od njegovog protivnika ne beše ni traga. Konačno jedan kestenjasti pastuv dokasa pred gledaoce, sav u grimiznoj i krvavocrvenoj svili, ali ser Dontosa ne beše na njemu. Vitez se ukaza koji tren kasnije, psujući i teturajući se, odeven u grudni oklop, kacigu sa perjanicom i ništa više. Noge su mu bile blede i mršave, a muškost mu se besramno klatila dok je vijao konja. Posmatrači zaurlaše i stadoše da dobacuju uvrede. Uhvativši konja za uzde, ser Dontos pokuša da uzjaše, ali životinja nije mirovala, a vitez je bio tako pijan da su mu bosa stopala stalno promašivala uzengije.

Do tada je već čitava publika urlala od smeha... svi osim kralja. U Džofrijevim očima bio je pogled koji je Sansa dobro pamtila, isti onaj pogled koji je imao u Velikom obredištu Belorovom kada je osudio na smrt lorda Edarda Starka. Konačno se ser Dontos Crveni okanu čorava posla, te sede na zemlju i skide svoju kacigu s perjanicom. „Izgubio sam!“ viknu. „Dajte mi vina!“

Kralj ustade. „Ovamo bure iz podruma! Udavite ga u njemu!“

Sansa začu svoj dah. „Ne, ne smeš.“

Džofri se okrenu. „Šta si to rekla?“

Sansa nije mogla da veruje da je progovorila. Zar je poludela? Da mu kaže ne pred pola dvora? Nije htela ništa da kaže, samo... ser Dontos je bio pijan, i blesav, i beskoristan, ali nikome nije želeo zla.

„Da nisi možda rekla da ne smem? A?“

„Molim te“, reče Sansa, „samo sam htela... to bi bilo rđavo znamenje, veličanstvo... ubiti - ubiti čoveka na svoj imendan“

„Lažeš“, reče Džofri. „Trebalo bi da te udavim zajedno sa njim, ako ti je toliko stalo do njega.“

„Nije mi stalo do njega, veličanstvo.“ Reči su očajnički izbijale iz nje. „Udavi ga ili mu odseci glavu, samo... ubij ga sutra, ako želiš, ali molim te... ne danas, ne na svoj imendan. Ne bih podnela da te prati zla sreća... užasna sreća, čak i za kralja, svi pevači tako govore...“

Džofri se namršti. Znao je da ga laže, mogla je to jasno da vidi. Za ovo će skupo platiti.

„Devojka pravo zbori“, muklo reče Pseto. „Šta čovek seje na imendan, žanje čitave godine.“ Glas mu je bio bezizražajan, kao da mu nimalo nije stalo veruje li mu kralj ili ne. Da li je to mogla biti *istina*? Sansa nije znala. Bile su to tek prve reči koje su joj pale na pamet, u očajničkoj želji da izbegne kaznu.

Nezadovoljan, Džofri se promeškolji u sedištu i mahnu prstima ka ser Dontosu. „Odvedite ga. Ubićete ga sutra, ludu.“

„On to i jeste“, reče Sansa. „Luda. Veoma si pronicljiv, čim to vidiš. Bolje mu pristaje da bude luda nego vitez, zar ne? Treba da ga obučeš u šareno odelo i nateraš ga da se ludira za tebe. On ne zasluzuje milost brze smrti.“

Kralj je osmotri na tren. „Možda i nisi tako glupa kao što majka kaže.“ Onda diže glas. „Da li si čuo moju gospu, Dontose? Od danas, ti si moja nova luda. Spavaćeš sa Mesečevim dečakom i oblačićeš se u šareno odelo.“

Ser Dontos, otrežnjen bliskim susretom sa smrću, pade na kolena. „Hvala ti, veličanstvo. I tebi, moja gospo. Hvala vam.“

Dok su ga dvojica lanisterskih gardista odvodili, majstor ceremonije priđe loži. „Veličanstvo“, reče, „da pozovem novog izazivača za Bruna, ili da nastavimo sa narednom borbom?“

„Ni jedno ni drugo. Ovo su mušice, a ne vitezovi. Sve bih ih pobio, da mi nije imendan. Turnir je gotov. Teraj mi ih sve sa očiju.“

Majstor ceremonije se pokloni, ali princ Tomen ne beše tako poslušan. „Ja treba da se borim protiv slannatog čoveka.“

„Ne danas.“

„Ali hoću da se borim!“

„Baš me briga šta ti hoćeš.“

„Majka je rekla da će se boriti.“

„Rekla je“, složi se princeza Mirsela.

„Majka je rekla“, podrugnu se kralj. „Ne budite detinjasti.“

„Mi jesmo deca“, objavi Mirsela ponosno. „Mi i treba da budemo detinjasti.“

Pseto se nasmeja. „Tu ti je doakala.“

Džofri je bio poražen. „Dobro onda. Čak ni moj brat se ne bori gore od ovih ovde. Majstore, izvedi čoveka od slame, Tomen hoće da bude mušica.“

Tomen radosno kliknu i otrča da se spremi, žestoko grabeći punačkim nogama. „Srećno!“ doviknu Sansu za njim.

Slamnatog čoveka postaviše na udaljeni kraj borilišta dok su princu sedlali ponija. Tomenov protivnik imao je da bude kožni ratnik veličine deteta, napunjen slamom i posađen na osovinu zarivenu u zemlju, sa štitom u jednoj, a obloženim buzdovanom u drugoj ruci. Neko beše privezao par jelenjih rogova na vitezovu glavu. Džofrijev otac, kralj Robert, nosio je jelenje robove na kacigi, priseti se Sansa... ali ih nosi i njegov stric lord Renli, Robertov brat, koji je postao izdajnik i proglašio se za kralja.

Dvojica šitonoša staviše na princa njegov gizdavi srebrni i grimizni oklop. Visoka perjanica od crvenih pera štrčala je iz kacige, a lanisterski lav i okrunjeni jelen Barateona igrali su na njegovom štitu. Stitonoše mu pomogoše da uzjaše, a ser Aron Santagar, kaštelan Crvene tvrđave, iskorači napred i predade Tomenu srebrni dugački mač s tupim sečivom u obliku lista, iskovan za ruku osmogodišnjaka.

Tomen ponosno diže sečivo. „Livačka stena!“ kliknu visokim dečačkim glasom, pa obode ponija, koji krenu preko tvrdo nabijene zemlje ka slamnatom vitezu. Ledi Tanda i lord Džajlz udariše u slabačko klicanje, a Sansa im se pridruži. Kralj je posmatrao mračno i čutljivo.

Tomen povede ponija u oštar kas, pa žustro izmahnu mačem i u prolazu pošteno odalami vitezov štit. Lutan se okrenu i obloženi malj žestoko tresnu princa po temenu. Tomen se prosu iz sedla, a novi oklop mu zazveča kao vreća starih lonaca kada udari u zemlju. Mač mu odlete iz ruku, poni mu pobeže preko dvorišta, proloomi se talas podrugljivog smeha. Kralj Džofri se smejavao najduže i najglasnije.

„Oh!“ viknu princeza Mirsela. Potom se izmigolji iz lože i pritrča svome malom bratu.

Sansa shvati da ju je obuzela čudna hrabrost, nalik pijanstvu. „Trebalo bi da podeš sa njom“, obrati se kralju. „Brat ti je možda povređen.“

Džofri sleže ramenima. „Pa šta i da jeste?“

„Trebalo bi da mu pomogneš da ustane i da mu kažeš kako je dobro jahao.“ Sansa kao da više nije mogla da se zaustavi.

„Oboren je s konja i pao je u prašinu“, napomenu kralj. „To nije dobro jahanje.“

„Gledaj!“ ubaci se Pseto. „Dečko ima hrabrosti. Pokušaće ponovo.“

Pomagali su princu Tomenu da ponovo uzjaše ponija. *Da je samo Tomen stariji, a ne Džofri, pomisli Sansa. Ne bi mi smetalo da se udam za Tomena.*

Zvuci iz stražare sve ih iznenadiše. Lanci zazveckaše dok se rešetka dizala, i

velika kapija se otvoru uz škripu gvozdenih šarki. „Ko im je rekao da otvore kapiju?“ upita Džofri. Pošto su u gradu vladali nemiri, kapije Crvene tvrđave već danima su bile zatvorene.

Povorka jahača ukaza se ispod gvozdenih rešetaka, uz zvečkanje čelika i topot kopita. Klegani se približi kralju, s jednom rukom na balčaku svog dugačkog mača. Posetioci su bili izubijani, otrcani i prašnjavi, ali ipak njihov barjak beše lanisterski lav, zlatan na grimiznom polju. Nekolicina je nosila crvene plaštove i oklope lanisterskih vojnika, ali većinom to behu konjanici slobodnjaci i najamnici, oklopljeni čime god su stigli i nakićeni oštrim čelikom... a bilo je i drugih, čudovišnih divljaka iz priča Stare Nen, onih strašnih, što su se sviđale Brenu. Behu odeveni u odrpana krvna i tvrdna koža, zarasli u dugačke kose i divlje brade. Neki su na čelima ili rukama imali krvave zavoje, drugima nedostajahu oči, uši i prsti.

Usred njih, na velikom doratu, u čudnom visokom sedlu koje ga je obuhvatalo sa svih strana, jahao je kraljičin brat kepec, Tirion Lanister, koga su zvali Bauk. Beše pustio bradu da mu prekrije ulubljeno lice, tako da je sada rasla kao nakostrešena šikara plavih i crnih malja, gruba poput žice. Niz leđa mu se spuštao plašt od krvna crnog risa, prošaran belim prugama. U levici je držao uzde, a desnica mu je bila u povezu, ali je sem toga izgledao jednakno nakazno kao što ga je Sansa pamtila iz posete Zimovrelu. Sa ispupčenim čelom i čakarastim očima, još je bio najružniji čovek koga je u životu videla.

A ipak Tomen žestoko obode ponija i odjuri galopom preko dvorišta, radosno kličući. Jedan od divljaka, ogroman trapav čovek, tako dlakav da mu je lice nestajalo pod maljama, zgrabi dečaka iz sedla, onako zajedno s oklopom, i spusti ga na zemlju pored ujaka. Tomenov zadihani smeh orio se dvorištem dok ga je Tirion tapšao po ledima, i Sansa bi zapanjena kada shvati da su iste visine. Mirsela trkom pristiže za bratom, a kepec je uhvati za struk i okreće je ukrug, dok je ona podvriskivala.

Spustivši je nazad na zemlju, čovečuljak je blago poljubi u čelo i gegajući se pređe preko dvorišta i pride Džofriju. Dva njegova čovaka stupala su tik za njim; crnooki i crnokosi najamnik pokreta kao u mačke koja vreba plen, i suvonjavi mladić prazne duplje u kojoj je nekada stajalo oko. Tomen i Mirsela išli su za njima.

Kepec se spusti na koleno pred kraljem. „Veličanstvo.“

„Ti“, reče Džofri.

„Ja“, složi se Bauk, „mada bi ljubaznija dobrodošlica bila primerenija za jednog ujaka i starijeg od sebe.“

„Pričalo se da si mrtav“, reče Pseto.

Mali čovek odmeri velikog. Jedno oko mu beše zeleno, drugo crno, ali oba bejahu hladna. „Obratio sam se kralju, a ne njegovoј džukeli.“

„Meni je drago što nisi mrtav“, kaza princeza Mirsela.

„To osećanje delimo, milo dete.“ Tirion se okrenu Sansi. „Moja gospo, primi

moje saučešće. Bogovi su istinski okrutni.“

Sansi nije na um padala nijedna reč kojom bi mu odgovorila. Kako može da saoseća sa njenim bolom? Da li joj se on to ruga? Nisu bogovi bili okrutni, nego Džofri.

„Žao mi je i zbog tvog gubitka, Džofri“, reče kepec.

„Kog gubitka?“

„Tvog kraljevskog oca. Krupnog prgavog čoveka s crnom bradom; prisićeš ga se ako pokušaš. Bio je kralj pre tebe.“

„O, njega. Da, bilo je to veoma žalosno, ubio ga je vepar.“

„Da li je to ono što ’ljudi’ pričaju, veličanstvo?“

Džofri se namršti. Sansa oseti kako treba nešto da kaže. Kako ju je ono obrednica Mordejna učila? *Oklop jedne gospe je njena učtivost*, to je bilo to. I ona stavi na sebe svoj oklop, i reče: „Žao mi je što te je moja gospa majka uzela za sužnja, moj gospodaru.“

„Mnogim ljudima je žao zbog toga“, odvrati Tirion, „a pre nego što završim, mnogi će zažaliti još i više... ali ti ipak hvala što saosećaš. Džofri, gde mogu naći tvoju majku?“

„Ona je sa mojim Većem“, odgovori kralj. „Tvoj brat Džejmi stalno gubi bitke.“ I besno pogleda Sansu, kao da je to *njena* krivica. „Starkovi su ga zarobili, i izgubili smo Brzorečje, i sada njen glupi brat naziva sebe kraljem.“

Kepec se iskrivljeno osmehnu. „Svakakvi se ovih dana nazivaju kraljevima.“

Džof nije znao kako to da protumači, mada je delovao sumnjičavo i zlovoljno. „Da. Dobro. Drago mi je što nisi mrtav, ujače. Da li si mi doneo poklon za imandan?“

„Jesam. Svoju pamet.“

„Više bi mi prijala glava Roba Starka“, reče Džofri, hitro pogledavši Sansu. „Tomene, Mirsela, idemo!“

Sendor Klegani se zadrža još nekoliko trenutaka. „Da sam na tvom mestu, pazio bih na jezik, mališa“, upozori on pre nego što ode za svojim gospodarom.

Sansa ostade sa kepecom i njegovim čudovištima. Pokuša da se seti šta bi još rekla. „Povredio si ruku“, uspe na kraju da kaže.

„Jedan od tvojih severnjaka me je udario šestopercem u bici na Zelenom kraku. Spasao sam se od njega tako što sam pao s konja.“ Kez mu postade mekši dok joj je proučavao lice. „Da li te bol za gospodarom ocem čini tako tužnom?“

„Moj otac je bio izdajnik“, smesta reče Sansa. „A moji brat i majka takođe su izdajnici.“ Taj odgovor beše brzo naučila. „Ja sam odana mom voljenom Džofriju.“

„Nema sumnje. Odana poput srne okružene vukovima.“

„Lavovima“, prošapta ona, ni ne misleći. Osvrnu se oko sebe nervozno, ali niko ne beše dovoljno blizu da čuje.

Lanister pruži ruku i uhvati je za šaku. „Ja sam samo mali lav, dete, i kunem ti

se, neću te kinjiti.“ Poklonivši se, dodade: „Ali sada mi moraš dozvoliti da odem. Imam hitnog posla sa kraljicom i Većem.“

Sansa ga je gledala kako odlazi, dok mu se telo teško njihalo sa svakim korakom, kao u nekakvog stvora iz cirkuske družine. *On govori nežnije od Džofrija, pomisli, ali je i kraljica sa mnom nežno govorila. On je ipak Lanister, njen brat i Džofov ujak, i nije mi prijatelj.* Nekada je volela princa Džofrija svim svojim srcem, i divila se i verovala njegovoj majci, kraljici. Na tu ljubav i poverenje uzvratili su joj glavom njenog oca. Sansa više nikada neće ponoviti tu grešku.

TIRION

U hladnoj beloj odori Kraljeve garde, ser Mendon Mur izgledao je kao leš sa svojim pokrovom. „Njeno veličanstvo je izdalo naređenja, Veće zaseda i niko ne sme da ga uznemiri.“

„Biće to samo malo uznemiravanje, ser.“ Tirion izvuče pergament iz rukava. „Nosim pismo od svog oca, lorda Tivina Lanistera, kraljeve desne ruke. Ovo je njegov pečat.“

„Veličanstvo ne želi da je uznemiravaju“, ponovi ser Mendon sporo, kao da je Tirion slaboumnik koji ga prvi put nije razumeo.

Džejmi mu je jednom rekao da je Mur najopasniji među Kraljevim gardistima - posle njega samog, naravno - zato što mu se na licu ne vidi šta će sledeće uraditi. Tirionu bi neki nagoveštaj bio dobrodošao. Bron i Timet bi verovatno ubili viteza, ako bi do toga došlo, ali mu posao ne bi najbolje počeo kada bi pogubio jednog od Džofrijevih zaštitnika. A ipak, ako dozvoli da ga taj čovek odbije, gde mu je autoritet? On se na silu osmehnu. „Ser Mendone, nisi upoznao moje pratioce. Ovo je Timet sin Timetov, crvena ruka Opečenih. A ovo je Bron. Možda kojim slučajem poznaješ ser Vardisa, kapetana kućne garde lorda Erina?“

„Poznajem tog čoveka.“ Oči ser Mendona bile su svetlosive, čudno prazne i beživotne.

„Poznavao si ga“, ispravi ga Bron, uz suv osmeh.

Ser Mendon se ne udostoji da pokaže kako je to čuo.

„Bilo kako bilo“, reče Tirion vedro, „stvarno moram da vidim sestru i isporučim ovo pismo, ser. Hoćeš li biti ljubazan da nam otvorиш vrata?“

Beli vitez nije odgovarao. Tirion već skoro beše odlučio da pokuša da se probije silom, kada ser Mendon naglo kroči u stranu. „Ti možeš da uđeš. Ne i oni.“

Mala победа, pomisli on, *ali slatka*. Prošao je prvi ispit. Tirion Lanister prođe kroz vrata, osetivši se gotovo visokim. Petorica članova kraljevog Malog veća naglo prekinuše raspravu. „Ti!“ izusti njegova sestra Sersei tonom u kome je u jednakoj meri bilo neverice i gađenja.

„Vidim od koga se Džofri naučio lepom ponašanju.“ Tirion zastade da se podivi dvema valirjskim sfingama koje su čuvale vrata, pokušavajući da deluje opušteno i samopouzdano. Sersei je umela da nanjuši slabost onako kako psi nanjuše strah.

„Otkud ti ovde?“ Prelepe sestrine zelene oči proučavale su ga bez i najmanje trunčice naklonosti.

„Doneo sam pismo od našeg gospodara oca.“ On se dogeđa do stola i položi čvrsto smotan pergament među njih.

Evnuh Varis uze pismo i obrnu ga svojim pažljivo napuderisanim rukama. „Baš ljubazno od lorda Tivina. A pečatni vosak mu je tako ljudke zlatne nijanse.“ Varis dobro osmotri pečat. „Deluje verodostojno u svakom pogledu.“

„Naravno da je verodostojan.“ Sersei mu ga zgrabi iz ruku. Zatim polomi vosak i razmota svitak.

Tirion ju je gledao kako čita. Sestra mu je uzela kraljevo sedište za sebe - prepostavljao je da se Džofri nije preterano često trudio da prisustvuje zasedanjima Veća, ništa više nego što je i Robert to činio - tako da se Tirion pope u desničinu stolicu. Ona mu je delovala najprikladnije.

„Ovo je besmisleno“, napokon reče kraljica. „Moj gospodar otac je poslao mog brata da umesto njega sedi u veću. Nalaže nam da prihvativimo Tiriona kao kraljevu desnu ruku, sve dok on sam ne bude u stanju da nam se pridruži.“

Velemeštar Piseli pogladi svoju bujnu belu bradu i zamišljeno klimnu glavom. „Reklo bi se da bi sada valjalo poželeti dobrodošlicu.“

„Baš tako.“ Podgojeni, pročelavi Dženos Slint prilično je podsećao na žabu, samodopadljivu žabu koja se odveć uzoholila. „Preko si nam potreban, moj gospodaru. Bune na sve strane, ovo zloslutno znamenje na nebu, nemiri na gradskim ulicama...“

„A čija je to greška, lorde Dženose?“ brecnu se Sersei. „Dužnost tvojih zlatnih plaštova jeste da održavaju mir. A što se tebe, Tirione, tiče, bolje bi nam služio na bojnom polju.“

On se nasmeja. „Ne, ja sam završio s bojnim poljima, hvala lepo. Na stolici sedim bolje nego na konju, i radije držim pehar vina nego bojnu sekiru. Sve te priče o grmljavini bubnjeva, odblesku sunčevih zraka na oklopima, frktanju i propinjanju veličanstvenih ratnih konja? Pa, od bubnjeva me je zbolela glava, sunčevi zraci na oklopu skuvali su me kao gusku za žetveni praznik, a ti veličanstveni ratni konji seru *na sve strane*. Nije da se žalim. U poređenju sa gostoprimestvom koje mi je priređeno u Erinovom dolu, bubnjevi, balega i ujedi muva su mi najmilije stvari na svetu.“ Maloprstić se nasmeja. „Dobro rečeno, Lanisteru. Ti si čovek po mom ukusu.“

Tirion mu se osmehnu, prisetivši se izvesnog bodeža s balčakom od zmajkosti i sečivom od valirijskog čelika. *O tome moramo da porazgovaramo, i to što pre.* Pitao se da li će lordu Petiru i ta tema biti toliko zabavna. „Molim vas“, reče im, „dozvolite mi da budem koristan, na kakav god *mali* način mogu.“

Sersei ponovo pročita pismo. „Koliko si ljudi doveo sa sobom?“

„Nekoliko stotina. Mahom svojih vlastitih. Otac sa svojima nije bio preterano štedar. Ipak on vodi rat, na kraju krajeva.“

„Kakve će koristi biti od tih tvojih nekoliko stotina ljudi ako Renli krene na grad, ili ako Stanis isplovi sa Zmajkamena? Tražim vojsku, a otac mi pošalje kepeca. *Kralj* imenuje desnicu, uz saglasnost veća. Džofri je imenovao našeg gospodara oca.“

„A naš gospodar otac je imenovao mene.“

„On to ne može da uradi. Ne bez Džofove saglasnosti.“

„Lord Tivin je u Harendvoru sa svojom vojskom, ako želiš da se s njim

raspravljaš“, reče Tirion ljubazno. „Moji gospodari, možda ćete mi dozvoliti koju reč nasamo sa sestrom?“

Varis se uspuza na noge, osmehujući se onim svojim ulagivačkim osmehom. „Koliko samo mora da si čeznuo za zvukom glasa svoje drage sestre! Moji gospodari, molim vas, dozvolimo im da koji tren provedu zajedno. Nedaće našeg nesrećnog kraljevstva mogu da sačekaju.“

Dženos Slint ustade s oklevanjem, a velemeštar Piseli tromo, ali ipak ustadoše. Maloprstić se diže poslednji. „Da li da kažem kućeupravitelju da pripremi odaje u Megorovoju utvrdu?“

„Hvala ti, lorde Petire, ali uzeću bivše prostorije lorda Edarda u Desničinoj kuli.“

Maloprstić se nasmeja. „Hrabriji si čovek od mene, Lanisteru. Upoznat si sa sudbinama naše dve poslednje desnice?“

„Dve? Ako želiš da me uplašiš, zašto ne kažeš četiri?“

„Četiri?“ Maloprstić izvi obrvu. „Da li je i desnica pre lorda Erina sustigla neka strašna sudbina u kuli? Bojam se da sam bio premlad da bih na to obratio pažnju.“

„Poslednja desnica Erisa Targarjena ubijen je tokom pada Kraljeve Luke, mada sumnjam da je imao vremena da se u kulu i useli. Bio je desnica samo dve nedelje. Onaj pre njega živ je spaljen. A njegova dva prethodnika umrla su u izgnanstvu, bez zemlje i bez prebijene pare, i još su smatrali da su dobro prošli. Čini mi se da je moj gospodar otac poslednja desna ruka koja je iz Kraljeve Luke otišla s imenom, posedima i svim udovima netaknutim.“

„Veoma zanimljivo“, reče Maloprstić. „I još jedan razlog zašto bih pre otpočinuo u tamnici.“

Možda će ti se ta želja i ostvariti, pomisli Tirion, ali reče: „Hrabrost je sestra ludosti, ili bar tako ljudi kažu. Kakvo god prokletstvo lebdelo nad Desničinom kulom, nadam se da sam dovoljno mali da izbegnem njegovoj pažnji.“

Dženos Slint se nasmeja, Maloprstić se osmehnu, i velemeštar Piseli ih obojicu isprati napolje, dostojanstveno se klanjajući.

„Nadam se da te otac nije poslao da nas kinjiš lekcijama iz istorije“, reče njegova sestra kada ostadoše sami.

„Kako sam samo čeznuo da čujem zvuk tvog milog glasa.“ uzdahnu on.

„Kako ja samo čeznem da onom evnuhu iščupam jezik usijanim kleštima.“ odvrati Sersei. „Da li je otac sišao s uma? Ili si krivotvorio njegovo pismo?“ Zatim ga ponovo pročita, sve razdraženija. „Zašto bi mi otac na grbaču navukao *tebe*? Tražila sam da dođe on lično.“ Ona zgužva pismo lorda Tivina. „Ja sam Džofrijeva namesnica, i послала sam mu kraljevsko *naređenje!*“

„A njega za tebe nije bila briga“, naglasi Tirion. „Ima prilično veliku vojsku, može mu se. A nije ni prvi koji je tako postupio. Zar ne?“

Serseine se usne stisnuše. Vide kako je obliva besno rumenilo. „Ako proglašim ovo pismo za lažno i naredim da te bace u tamnicu, o to naređenje se *niko* neće

oglušiti, jamčim ti.“

Tirion beše svestan da sada hoda po tankom ledu. Jedan pogrešan korak, i propašće. „Niko“, složi se on srdačno, „a ponajmanje naš otac. Onaj s vojskom. Ali zašto bi ti želela da me baciš u tamnicu, mila sestro, kada sam prevalio ovoliki put da ti pomognem?“

„Nije mi potrebna *tvoja* pomoć. Naredila sam da naš otac dođe ovamo.“

„Tako je“, reče on tiho, „ali je Džejmi taj koga zaista želiš.“

Njegova sestra je smatrala da je prepredena, ali je on odrastao kraj nje. Mogao je da joj čita lice kao neku od svojih omiljenih knjiga, a ono što je sada čitao bili su bes, strah i očaj. „Džejmi...“

„...je moj brat ništa manje nego tvoj“, prekide je Tirion. „Pruži mi svoju podršku, i obećavam ti da ćemo Djejmija osloboditi i vratiti živog i zdravog.“

„Kako?“ upita Sersei. „Mali Stark i njegova majka neće lako zaboraviti da smo odsekli glavu lordu Edardu.“

„Tačno“, složi se Tirion, „ali ipak još držiš njegove kćeri, zar ne? Video sam stariju u dvorištu sa Džofrijem.“

„Sansu“, reče kraljica. „Pretvaram se da imam i drugo derište, ali to je laž. Poslala sam Merina Trenta po nju nakon Robertove smrti, ali se njen prokleti učitelj plesa umešao, i mala je pobegla. Od tada je niko nije video. Verovatno je mrtva. Mnogo je ljudi poginulo toga dana.“

Tirion se nadao obema Starkovim kćerima, ali će i jedna valjda morati da posluži. „Šta imaš da mi kažeš o našim prijateljima u Veću?“

Njegova sestra hitro pogleda ka vratima. „Šta s njima?“

„Ocu se sve manje i manje sviđaju. Kada sam ga napustio, pitao se kako bi njihove glave izgledale na zidinama, pored glave lorda Starka.“ On se naže napred preko stola. „Sigurna si u njihovu odanost? Veruješ li im?“

„Nikome ja ne verujem“, besno reče Sersei. „Potrebni su mi. Misli li to otac da nameravaju da nas izigraju?“

„Sumnja, pre bih rekao.“

„Zašto? Šta to on zna?“

Tirion sleže ramenima. „Zna da je kratka vladavina tvog sina bila dugačka procesija ludosti i nesreća. Čini mu se da neko Džofriju daje veoma loše savete.“

Sersei mu uputi dug i upitan pogled. „Džofriju ne nedostaju dobri saveti. On je oduvek bio svojeglav. Sada kada je kralj, veruje da treba da radi šta mu se prohte, a ne šta mu se kaže.“

„Krune čudno utiču na glave pod njima“, složi se Tirion. „Ovo zamešateljstvo sa Edardom Starkom... Džofrijevo delo?“

Kraljica se namršti. „Bilo mu je naloženo da da oprost Starku i da mu dozvoli da obuče crno. Tako bismo ga zauvek sklonili s puta; možda bismo čak i sklopili mir s tim njegovim sinom, ali je Džof odlučio da rulji pruži bolju predstavu. Šta sam

mogla da učinim? Zatražio je glavu lorda Edarda naočigled čitavog grada. A Dženos Slint i ser Ilin veselo su istupili i skratili ga za glavu ne sačekavši na moje reči.“ Šaka joj se zgrči u pesnicu. „Prvoobrednik tvrdi da smo oskvrnuli Belorovo obredište krvlju nakon što smo mu lagali o našim namerama.“

„Čini se da ima pravo“, reče Tirion. „Znači, taj *lord* Slint, on je bio deo cele te priče, zar ne? Reci mi, čija je divna ideja bila da mu se da Harendvor i mesto u Veću?“

„Maloprstić je sve sedio. Bili su nam potrebni Slintovi zlatni plastovi. Edard Stark je šurovao s Renlijem i pisao je lordu Stanisu, nudeći mu presto. Mogli smo sve da izgubimo. Pa ipak, za dlaku smo izbegli propast. Da mi Sansa nije došla i rekla mi za očeve namere.

Tiriona ovo iznenadi. „Zaista? Njegova vlastita kći?“ Sansa mu je uvek delovala kao baš milo dete, nežno i ljubazno.

„Mala je bila zaljubljena do ušiju. Bila je u stanju da uradi *bilo šta* za Džofrija, sve dok nije odsekao glavu njenom ocu, i još to nazvao milošću. Time je to okončao.“

„Veličanstvo poseduje jedinstven dar da pridobije srca svojih podanika“, reče Tirion uz iskrivljen osmeh. „Da li je Džofrijeva želja bila i da se ser Baristan Selmi otera iz Kraljeve garde?“

Sersei uzdahnu. „Džof je želeo da nekoga okrivi za Robertovu smrt. Varis je predložio ser Baristana. Zašto da ne? Tako je Džeđmi dobio zapovedništvo nad Kraljevom gardom i sedište u Malom veću, a Džofri priliku da baci kost svom psu. Sendor Klegani mu je veoma drag. Bili smo spremni da Selmiju ponudimo nešto malo zemlje i utvrdu, više nego što je beskorisna matora luda zasluživala.“

„Čuo sam da je ta beskorisna matora luda ubila dva Slintova zlatna plašta kada su pokušali da ga uhvate kod Blatne kapije.“

Sestra mu je izgledala veoma nesrećno. „Dženos je trebalo da pošalje više ljudi. Nije sposoban onoliko koliko smo se nadali.“

„Ser Baristan je bio lord zapovednik Kraljeve garde“, podseti je Tirion zajedljivo. „On i Djeđmi jedini su preživeli od sedmorice Erisa Targarjena. Kmetovi o njemu pričaju isto kao što pričaju o Servinu od Štita-ogledala i princu Emonu Zmajvitezu. Reci mi, šta će misliti kada budu videli Baristana Hrabrog kako jaše pokraj Roba Starka ili Stanisa Barateona?“

Sersei obori pogled. „O tome nisam razmišljala.“

„O tac jeste“, reče Tirion. „Zato me je i poslao. Da stanem na kraj svim tim ludostima i urazumim tvog sina.“

„Džof prema tebi neće biti ništa poslušniji nego što je prema meni.“

„Možda i hoće.“

„Zašto bi?“

„On zna da ga *ti* nikada ne bi povredila.“

Sersei usitni očima. „Ako misliš da će ti ikada dozvoliti da naudiš mom sinu, mora da si u bunilu.“

Tirion uzdahnu. Nije shvatala suštinu, što joj je bio čest običaj. „Džofri je uz mene bezbedan koliko i uz tebe“, pokuša da je ubedi, „ali dokle god oseća da mu neko preti, biće spremniji da sluša.“ Uze je za ruku. „Znaš, ja *jesam* tvoj brat. Potreban sam ti, htela ti to da priznaš ili ne. Potreban sam i tvom sinu, ukoliko želi da zadrži onu svoju ružnu gvozdenu stolicu.“

Sestra kao da mu je bila zaprepašćena što ju je dodirnuo. „Oduvek si bio lukav.“

„Na svoj sitan način.“ On se iskezi.

„Možda vredi pokušati... ali nemoj da se zavaravaš, Tirione. Ako te prihvativim, bićeš kraljeva desnica imenom, ali *moja* desnica zapravo. Deliceš sve svoje planove i namere sa mnom, pre nego što bilo šta učiniš, a nećeš uraditi *ništa* bez moje saglasnosti. Da li me razumeš?“

„O, da.“

„Da li se slažeš?“

„Naravno“, slaga on. „Tvoj sam, sestro.“ *Dokle god to bude potrebno.* „Dobro, pošto smo sada na istoj strani, među nama više ne bi smelo biti tajni. Kažeš da je Džofri naredio ubistvo lorda Edarda, Varis otpustio ser Baristana, a Maloprstić nam darovao lorda Slinta. Ko je ubio Džona Erina?“

Sersei trže ruku. „Otkud ja to da znam?“

„Neutešna udovica u Gnezdu sokolovom po svoj prilici smatra da sam to bio ja. Odakle joj takva pomisao, pitam se?“

„Sigurna sam da ne znam. Ona budala Edard Stark me je optužio za istu stvar. Nagovestio je da je lord Erin sumnjao, ili... pa, verovao...“

„Da se jebeš sa našim dragim Džejmijem?“

Puče šamar.

„Misliš da sam slep, kao otac?“ Tirion protrla obraz „Nije me briga s kim ideš u krevet... mada nije baš pravedno što pred jednim bratom širiš noge, a pred drugim ne.“

Puče šamar.

„Budi nežna, Sersei, samo se šalim s tobom. Ako ćemo pravo, meni više prija dobra kurva. Nikada nisam shvatao šta je Džejmi video u tebi, sem vlastitog odraza.“

Puče šamar.

Obrazi su mu bili crveni i bolni, ali se ipak nasmeja. „Ako nastaviš s tim, mogao bih i da se naljutim.“

To joj zaustavi ruku. „Zašto bi me bilo briga ako se naljutiš?“

„Imam neke nove prijatelje“, priznade Tirion. „Nimalo ti se neće dopasti. Kako ste ubili Roberta?“

„Sam je to uradio. Mi smo mu samo pomogli. Kada je Lancel video da se Robert

sprema na vepra, dao mu je jakog vina. Njegovog omiljenog, oporog crnog, ali pojačanog, tri puta jačeg no što je navikao. Smrdljivoj budaletini se to dopalo. Mogao je da prestane da loče kad god je hteo, ali ne, iscedio je jednu mešinu i rekao Lanselu da doneše drugu. Vepar je završio ostalo. Šteta što nisi bio na gozbi, Tirione. Nikada nisam okusila tako ukusnog vepra. Ispekli su ga sa pečurkama i jabukama, i imao je ukus pobede.“

„Zaista, sestro, ti si rođena da budeš udovica.“ Tirionu se Robert Barateon zapravo prilično sviđao, koliko god da je bio veliki neotesani klipan.. delom, nema sumnje, zbog toga što ga se njegova sestra toliko gadila. „A sada, ako si završila sa šamaranjem, mislim da će da krenem.“ On prebací noge u stranu i nespretno siđe sa stolice.

Sersei se namršti. „Nisam ti dala dozvolu da odeš. Hoću da znam kako nameravaš da oslobodiš Džejmija.“

„To će ti reći kada budem znao. Planovi su kao voće: potrebno im je određeno vreme da sazru. U ovom trenutku, namera mi je da projašem ulicama i upoznam ovaj grad.“ Tirion položi ruku na glavu jedne od sfingi kraj vrata. „Još jedan zahtev na rastanku. Ljubazno se potrudi da se ništa ne desi Sansi Stark. Nikako ne bi valjalo da izgubimo *obe* kćeri.“

Pred večničkom odajom, Tirion klimnu ser Mendonu i spusti se niz dugački zasvođeni hodnik. Bron se stvori kraj njega. Od Timeta sina Timetovog nije bilo ni traga. „Gde nam je crvena ruka?“ upita Tirion.

„Osetio je potrebu da istražuje. Njegov soj nije stvoren za čekanje po hodnicima.“

„Nadam se da neće ubiti nikoga važnog.“ Gorštaci koje je Tirion doveo iz njihovih uporišta u Mesečevim planinama behu odani, na svoj žestok način, ali su takođe bili ponositi i svadljivi, i očas su na stvarne i umišljene uvrede odgovarali čelikom. „Pokušaj da ga pronađeš. I usput vidi da li su ostali smešteni i nahranjeni. Hoću da budu u kasarni ispod Desničine kule, ali ne daj kućeupravitelju da Kamene vrane smesti blizu Mesečeve braće, i reci mu da Opečeni moraju da imaju odaju samo za sebe.“

„Gde ćeš ti biti?“

„Odjahaću natrag do Slomljenog nakovnja.“

Bron se bezobrazno iskezi. „Treba li ti pratnja? Priča se da su ulice opasne.“

„Posetiću sestrinog kapetana kućne garde i podsetiću ga da nisam ništa manje Lanister od nje. Mora da se prijeti da se zakleo na vernost Livačkoj steni, a ne Sersei ili Džofriju.“

Sat vremena kasnije, Tirion izjaha iz Crvene tvrđave u pratnji desetak lanisterskih gardista u grimiznim plaštovima i plitkim kacigama sa lavljim grivama. Dok su prolazili ispod gvozdene rešetke, on primeti glave nataknute na kolje. Crne od truleži i starog katrana, odavno behu postale neprepoznatljive. „Kapetane Vilare“, pozva on, „hoću da se te glave sutra skinu. Daj ih tihim sestrama da ih

očiste.“ Pretpostavljao je da će biti đavolski teško spariti ih s odgovarajućim telima, ali to mora biti učinjeno. Čak i usred rata, izvesna pravila morala su se poštovati.

Vilar je oklevao. „Veličanstvo nam je reklo da želi da izdajničke glave ostanu na zidovima sve dok ne ispunji ona tri prazna koca, tamo na kraju.“

„Dopusti mi da pogodađam. Jedan je za Roba Starka, druga dva za lordove Stanisa i Renlija. Da li sam u pravu?“

„Jesi, moj gospodaru.“

„Moj sestrić je danas napunio trinaest godina, Vilare. Potrudi se da to ne zaboraviš. Te glave će sutra biti skinute, ili će jedan od onih praznih kočeva dobiti neočekivan ukras. Da li shvataš šta želim da kažem, kapetane?“

„Lično ću se postarati da budu skinute, moj gospodaru.“

„Odlično.“ Tirion obode konja i otkasa, ostavivši crvene plaštovе da ga prate kako znaju i umeju.

Rekao je Sersei da namerava da upozna grad. To nije bila potpuna laž. Tirionu Lanisteru se veći deo onoga što je video nije dopao. Ulice Kraljeve Luke uvek su bile prepune, prljave i bučne, ali su sada zaudarale na opasnost, a to nije pamtio iz prethodnih poseta. Leš nagog čoveka ležao je u slivniku pored ulice Vretena, i čopor pasa latalica ga je rastrzao, a nikoga za to nije bilo briga. Stražari su vrveli na sve strane, krećući se u parovima kroz uličice, u svojim zlatnim plaštovima i crnim verižnjačama, sa rukama uvek nadomak gvozdenih batina. Tržnice su bile prepune odrpanih ljudi koji su u bescenje prodavali svoju ličnu imovinu... i gotovo bez ijednog seljaka koji bi prodavao hranu. Ono malo proizvoda što je video bilo je tri puta skuplje nego pre godinu dana. Jedan prodavač nudio je pacove pečene na ražnju. „*Taze pacovi*“, vikao je glasno, „*taze pacovi!*“ Bez sumnje su taze pacovi bili cenjeniji od bajatih istrulelih pacova. A što beše najstrašnije od svega, pacovi su izgledali daleko primamljivije od većine onoga što su prodavali mesari. U Ulici brašna, Tirion vide stražare pred svakim dućanom. Kada dođu gladna vremena, čak su i pekarima najamnici jeftiniji od hleba, pomisli.

„U grad hrana uopšte ne stiže, zar ne?“ upita Vilara.

„Jedva ponešto“, priznade kapetan. „U rečnim zemljama besni rat, a lord Renli okuplja buntovnike u Visokom Sadu, pa su putevi na jug i zapad zatvoreni.“

„A šta je moja dobra sestra uradila povodom toga?“

„Ona preduzima korake da uspostavi kraljev mir“, ubedeno reče Vilar. „Lord Slint je utrostručio Gradsku stražu, a kraljica je zaposlila hiljadu zanatlija da rade na odbrani. Kamenoresci ojačavaju zidine, tesari grade na stotine škorpiona i katapulta, kovači kuju mačeve, majstori za lukove i strele takođe ne staju s posлом, a esnaf alhemičara obećao je deset hiljada čupova divlje vatre.“

Tirion se nelagodno promeškolji u sedlu. Beše mu drago što Sersei nije sedela skrštenih ruku, ali je divlja vatra bila opasna materija, a deset hiljada čupova bilo je dovoljno da čitavu Kraljevu Luku pretvori u pepeo. „Gde je moja sestra našla

novca da plati sve to?“ Nije bila tajna da je kralj Robert ostavio presto u dugovima do guše, a alhemičari nisu bili čuveni po velikodušnosti.

„Lord Maloprstić uvek nađe načina, moj gospodaru. Uveo je porez na one koji hoće da uđu u grad.“

„Da, to bi moglo da uspe“, reče Tirion, misleći: *Pametno. Pametno i okrutno*. Desetine hiljada pobegle su pred borbama u navodnu sigurnost Kraljeve Luke. Video ih je na Kraljevskom drumu, povorke majki i dece, i zabrinutih očeva koji su pohlepnim očima gledali njegove konje i kola. Kada jednom stignu do grada, bez sumnje će dati i poslednju paru da bi se između njih i rata našle te visoke zidine, koje naizgled nude toliko zaštite... mada bi se dobro zamislili da znaju za divlju vatru.

Krčma pod znakom slomljenog nakovnja nalazila se u blizini tih istih zidina, pored Božje kapije, one na koju su tog jutra ušli. Dok su ujahivali u dvorište, dečak istrča da pomogne Tirionu da sjaše. „Vrati svoje ljude u zamak“, reče ovaj Vilaru. „Ovde ću provesti noć.“

Kapetan je delovao sumnjičavo. „Hoćeš li biti bezbedan, moj gospodaru?“

„Pa, što se toga tiče, kapetane, kada sam jutros napustio krčmu, bila je puna Crnih ušiju. Niko nije bezbedan kada je u blizini Čela kći Čejkova.“ Tirion se odgega ka vratima, ostavlјajući Vilara da mozga o značenju njegovih reči.

Zvuci veselja ga pozdraviše kada uđe u zajedničku prostoriju krčme. On prepoznade Čelin grleni kikot i nešto blažu muziku Šainog smeha. Devojka je sedela kraj ognjišta, pijuckajući vino za okruglim drvenim stolom, sa još troje Crnih ušiju koje beše ostavio da je čuvaju i s punačkim čovekom leđima okrenutim ka njemu. Krčmar, pretpostavi on... sve dok Šai ne pozva Tiriona po imenu, a neznanac ustade. „Moj dobri gospodaru, tako mi je dragو što te vidim“, reče ovaj preterano ushićeno, s mekim osmehom evnuha na napuderisanom licu.

Tirion se zamalo ne spotače. „Lorde Varise! Nisam očekivao da ću te ovde sresti.“ *Tuđini ga odneli, kako li ih je našao tako brzo?*

„Oprosti mi što se namećem“, reče Varis, „obuzela me je iznenadna želja da upoznam tvoju mladu gospu.“

„Mlada gospa“, ponovi Šai, uživajući u rečima. „Napola ste u pravu, moj gospodaru. Ja jesam mlada.“

Osamnaest, pomisli Tirion. Osamnaest joj je i kurva je, u krevetu okretna kao mačka, s onim njenim krupnim crnim očima i mekom crnom kosom, i slatkim, sočnim, gladnim ustašcima... a uz to i moja! Proklet bio, evnuše. „Bojim se da se ja namećem, lorde Varise“, kaza, prisilivši se da bude ljubazan. „Kada sam ušao, bili ste usred veselja.“

„Gospodar Varis uputio je kompliment Čeli na njenim ušima i rekao da je sigurno ubila mnogo ljudi da bi sakupila tako odličnu ogrlicu“, objasni Šai. Smetalo mu je što je takvim glasom zvala Varisa *moj gospodaru*, tako je njega zvala kada su se igrali u krevetu. „A Čela mu je rekla da samo kukavice ubijaju

poražene.“

„Hrabrije je ostaviti čoveka u životu, pružiti mu priliku da spere sramotu tako što će povratiti svoje uvo“, objasni Čela, oniska crnomanjasta žena, čija se jeziva ogrlica sastojala od tačno četrdeset i šest sasušenih, smežuranih ušiju. Tirion ih je jednom prebrojao. „Samo tako dokazuješ da se ne bojiš svojih neprijatelja.“

Šai prasnu u smeh. „A onda je moj gospodar rekao kako on nikada ne bi spavao da je Crno uvo, jer bi mu snovi bili puni jednouhih ljudi.“

„Sa tom nevoljom se nikada neću suočiti“, reče Tirion. „Ja se svojih neprijatelja bojam, te ih zato sve ubijam.“

Varis se zakikota. „Da li ćete popiti malo vina sa nama, moj gospodaru?“

„Popiće malo vina.“ Tirion sede pored Šai. Shvatio je šta se ovde dešava, mada Čela i devojka nisu. Varis mu šalje poruku. Kada je rekao: *obuzela me je iznenadna želja da upoznam tvoju mladu gospu*, zapravo je govorio: *hteo si daje sakriješ, ali sam znao gde je i ko je, i zato sam došao*. Pitao se ko ga je izdao. Krčmar, štalski momak, stražar na vratima... ili neko od njegovih?

„Uvek volim da se vratim u grad kroz Božju kapiju“, reče Varis Šai dok je punio vinske čaše. „Reljefi na stražari su izuzetni, zaplačem svaki put kada ih vidim. Oči su... tako izražajne, ne znam da li se slažeš? Skoro kao da te prate dok jašeš ispod gvozdene rešetke.“

„Nisam to primetila, moj gospodaru“, odgovori Šai. „Pogledaću sutra ponovo, ako vam je to po volji.“

Ne zamaraj se dušice, pomisli Tirion, vrteći vino po čaši. *Nije njega briga za reljefe. Oči o kojima govori njegove su vlastite. Hoće da kaže kako je on gledao, da je znao da smo stigli istog trena kad smo prošli kroz kapiju.*

„Budi pažljiva, dete“, posavetova je Varis. „Kraljeva Luka ovih dana nije preterano bezbedna. Ove ulice dobro poznajem, a ipak me je gotovo bilo strah da dođem danas, sam i nenaoružan. Ljudi što ne poštuju zakone ima posvuda u ova mračna vremena, o, da. Ljudi s hladnim čelikom i još hladnjim srcima.“ *Ako ja mogu da dođem sam i nenaoružan, drugi mogu sa mačevima u rukama*, to je zapravo govorio.

Šai se samo nasmeja. „Ako samo pokušaju da me pipnu, ostaće bez uha kada ih Čela najuri.“

Varis se nasmeja kao da je to nešto najsmešnije što je u životu čuo, ali mu u očima ne beše smeđa kada ih usmeri ka Tirionu. „Tvoja mlada gospa vrlo je prijatna. Dobro bih je čuvao da sam na tvom mestu.“

„To i nameravam. Ko god pokuša da joj naudi - pa, ja sam premali da bih bio Crno uvo, i ne tvrdim da sam hrabar.“ *Vidiš? I ja umem da govorim tvojim jezikom, evnuše. Povredi je, i skinuću ti glavu.*

„Sada ću vas napustiti.“ Varis ustade. „Sigurno si veoma umoran. Samo sam htio da ti poželim dobrodošlicu, moj gospodaru, i da ti kažem koliko me je

obradovao tvoj dolazak. Izuzetno si nam potreban u Veću. Da li si video kometu?"

"Ja sam nizak, nisam slep", kaza Tirion. Napolju, na Kraljevskom drumu, činilo se da pokriva pola neba, zasenjujući mlad mesec.

"Na ulicama je zovu Crveni glasnik", reče Varis. "Kažu da stiže kao izaslanik pred kralja, da upozori na vatru i krv koji slede." Evnuh protrlja napuderisane šake. "Smem li da vas ostavim uz jednu zagonetku, lorde Tirione?" No ne sačeka odgovor. "U sobi sede tri velika čoveka, kralj, sveštenik i bogataš sa svojim zlatom. Među njima стоји najamnik, mali čovek prostog porekla i ne previše oštrog uma. Svaki od velikaša mu naređuje da ubije drugu dvojicu.'Uradi to', kaže kralj, 'jer sam ja tvoj zakoniti vladar.'"Uradi to', kaže sveštenik, 'jer ti naređujem u ime bogova.'"Uradi to', kaže bogataš, 'i sve ovo zlato je tvoje.' Reci mi - ko će preživeti, a ko će umreti?" Duboko se poklonivši, evnuh u mekim papučama žurno izade iz zajedničke prostorije.

Čim ga nestade, Čela frknu, a Šai namršti svoje lepo lice. „Preživeće bogataš, zar ne?"

Tirion otpi vina, zamišljen. „Možda. Ili ne. To zavisi od najamnika, izgleda." On odloži čašu. „Hajde, idemo gore."

Moral je da ga čeka na vrhu stepeništa, pošto su joj noge bile vitke i gipke, a njegove kratke i zakržljale, i vrlo bolne. Ali se osmehivala kada je stigao do nje. „Da li sam ti nedostajala?" zadirkivala ga je dok ga je hvatala za ruku.

„Očajnički", priznade Tirion. Šai je tek za dlaku bila viša od pet stopa, a ipak je morao da ka njoj diže pogled... ali je shvatio da mu u njenom slučaju to ne smeta. Bilo je lepo gledati je.

„Nedostajaću ti sve vreme dok budeš u Crvenoj tvrđavi", reče ona dok ga je vodila u svoju sobu. „Bićeš sasvim sam u svom hladnom krevetu u Desničinoj kuli."

„Nažalost, tako je." Tirion bi je rado poveo sa sobom, ali mu je to gospodar otac zabranio. *Kurvu na dvor nećeš voditi*, naredio je lord Tivin. Time što ju je doveo u grad prkosio mu je najviše što se usuđivao. Sva njegova vlast potiče od oca, devojka to mora da shvati. „Nećeš biti daleko", obeća joj. „Imaćeš kuću, sa stražarima i slugama, i posećivaću te kad god budem mogao."

Šai nogom zatvori vrata. Kroz zamagljena okna uskog prozora mogao je da vidi Veliko obredište Belorovo, poput kakve krune na Visenijinom brdu, ali Tirionovu pažnju zaokupi drugi prizor. Sagavši se, Šai uze svoju haljinu za rub, povuče je preko glave, i odbaci u stranu. Nije bila pristalica donjeg rublja. „Nikada nećeš moći da se odmoriš", reče dok je stajala pred njim, ružičasta i naga i ljupka, podbočivši se jednom rukom. „Mislićeš na mene svaki put kada odeš u krevet. Onda ćeš se ukrutiti, i neće biti nikoga da ti pomogne, i nećeš moći da zaspis, osim ako" - ona se osmehnu onim svojim bezobraznim osmehom koji je Tirion toliko voleo - „da li je zato zovu Desničina kula, moj gospodaru?"

„Začepi i poljubi me!" naredi on.

Osetio je vino na njenim usnama, i njene male čvrste grudi pripojene uz sebe dok su joj prsti kretali ka učkuru njegovih čakšira. „Lave moj“, prošapta ona kada prekinuše poljubac da bi se skinuli. „Moj mili gospodaru, moj lanisterski džinu.“ Tirion je gurnu ka krevetu. Kada uđe u nju, ona vrisnu dovoljno glasno da u grobu probudi Belora Blagoslovenog, a nokti joj ostaviše brazde po njegovim leđima. Nikada nije upoznao bol koji mu je toliko prijaо.

Ludo, mislio je kasnije, dok su ležali nasred ulegnutog madracu, među zgužvanim čaršavima. Zar se nikada nećeš opametiti, kepeče? Ona je kurva, proklet bio, voli tvoj novac, a ne tvoju kitu. Sećaš li se Tise? A ipak, kada mu prsti blago predoše preko jedne njene bradavice, ona se od dodira ukruti, a video je i trag na njenim grudima, tamo gde ju je ujeo u naletu strasti.

„I šta ćeš sada da uradiš, moj gospodaru, sad kada si kraljeva desna ruka?“ upita ga Šai dok je on milovao njenu toplu nežnu kožu.

„Nešto što Sersei nikada ne bi očekivala“, promrmlja Tirion tiho u njen vitki vrat. „Deliću... pravdu.“

BREN

Bren je više voleo tvrdi kamen sedišta u prozoru od udobnosti perjanog madraca i čebadi. U krevetu, zidovi su se zbijali, a tavanica se teško nadnosila nad njim; u krevetu, soba je bila njegova ćelija, a Zimovrel njegov zatvor. A pored prozora, čitav svet je i dalje zvao.

Nije mogao da hoda, niti da se penje, niti da lovi, niti da bori drvenim mačem kao nekada, ali je ipak mogao *da gleda*. Voleo je da posmatra kako svetla niču po čitavom Zimovrelu u trenutku kada se sveće i ognjišta pale iza okana kula i dvorana, i voleo je da sluša jezovuke kako pevaju zvezdama.

U poslednje vreme, često je sanjao vukove. *Pričaju sa mnom, kao brat s bratom*, rekao bi sebi kada god bi jezovuci zavijali. Gotovo da je mogao da ih razume... ne baš, ne zaista, *ali gotovo...* kao da su pevali na jeziku koji je nekada znao, pa ga nekako zaboravio. Valderi ih se možda plaše, ali su Starkovi vučja krv. Stara Nen mu je to rekla. „Mada je ona u nekim jača nego u drugima“, upozorila je.

Zavijanje Leta beše otegnuto i tužno, puno bola i čežnje, Čupavkovo mnogo divljačnije. Glasovi su im odjekivali kroz dvorišta i dvorane sve dok čitav zamak ne bi počeo da odzvanja, i dok se ne bi učinilo kao da kroz Zimovrel luta veliki čopor jezovuka, a ne samo dva... dva, a nekada ih je bilo šest. *Nedostaju li i njima braća i sestre?* pitao se Bren. *Dozivaju li Sivog vetra i Duha, Nimeriju i Ledin duh? Žele li da se vrate, i da opet zajedno budu čopor?*

„Ko može znati šta vuk misli?“ rekao je ser Rodrik Kasel kada ga je Bren pitao zašto zavijaju. Brenova gospa majka imenovala ga je za zapovednika odbrane Zimovrela u njenom odsustvu, i dužnosti mu nisu ostavljale mnogo vremena za dokona pitanja.

„Čeznu za slobodom“, tvrdio je Farlen, glavni psetar, koji jezovuke nije voleo, baš kao ni njegovi psi. „Ne vole što su među zidinama, a kako čovek zbog toga da ih krivi? Divljim je stvorovima mesto u divljini, a ne u zamku.“

„Hoće da love“, složio se kuvar Gejdž dok je ubacivao komade sala u veliki kazan čorbe. „Vučji njuh bolji je od njuha bilo kog čoveka. Najverovatnije su namirisali plen.“

Meštar Luvin se nije slagao. „Vukovi često zavijaju na mesec. Ovi zavijaju na kometu. Vidiš li kako je svetla, Brene? Možda misle da ona *jeste* mesec.“ Kada je Bren to ponovio Oši, ona se glasno nasmejala. „Vukovi su ti pametniji od meštra“, rekla je divljanka. „Oni znaju istine koje je sivi čovek zaboravio.“ Od načina na koji je izgovorila te reči njega su prošli žmarci, a kada ju je pitao šta kometa znači, odgovorila je: „Krv i vatru, dečače, i ništa dobro.“

Bren je o kometi pitao obrednika Čejla dok su razvrstavali neke svitke spasene iz požara u biblioteci. „Ona je mač koji okončava živote godišnjih doba“,

odgovorio je ovaj, i uskoro je beli gavran stigao iz Starigrada, donoseći vesti o jeseni, tako da je bez sumnje bio u pravu.

Mada, Stara Nen se nije slagala, a ona je živela duže od svih njih. „Zmajevi“, rekla je digavši glavu i šmrknuvši. Bila je skoro slepa i nije mogla videti kometu, ali je ipak tvrdila da može da je *namiriše*. „Biće da su zmajevi, dečače“, bila je uporna. Nen se Brenu nije obraćala s *prinče*, baš kao ni ranije. Hodor je rekao samo: „Hodor.“ To je bilo jedino što je ikada i govorio. A jezovuci su i dalje zavijali. Stražari na zidinama kleli su u brade, psi u štenarama divlje su lajali, konji su se ritali u štali, Valderi su drhtali kraj svoje vatre, pa čak se i meštar Luvin žalio na besane noći. Samo Brenu to nije smetalo. Ser Rodrik je ograničio kretanje vukova na bogošumu otkad je Čupavko ujeo Malog Valdera, ali je kamenje Zimovrela sa zvucima igralo čudne igre i ponekad se činilo da su tu, u dvorištu, odmah ispod Brenovog prozora. Drugi put bi se zakleo da su na spoljnim zidinama, da se po njima kreću kao stražari. I želeo je da ih vidi.

Mogao je da vidi kometu kako стоји iznad Gardijske dvorane i Zvonika, a iza njih Prvu utvrdu, zdepastu i okruglu, i njena kamena čudovišta, crne obrise na nebu boje ljubičaste masnice. Nekada je Bren poznavao svaki kamen tih zdanja, kao stare prijatelje; penjaо se po svima njima, verući se uza zidove s istom onom lakoćom sa kojom bi neki drugi dečak strčao niz stepenice. Njihovi krovovi bili su mu skrovišta, a vrane na Slomljenoj kuli njegovi najbolji prijatelji.

A onda je pao.

Bren se pada nije sećao, ali su ipak govorili da je pao, tako da je valjda to bila istina. Umalo nije poginuo. Kada bi video vетrom izlizana kamena čudovišta na vrhu Prve utvrde, gde se to dogodilo, stomak mu se čudno zgrčio. A sada više ne može da se penje, ni da hoda, ni da trči, ni da se mačuje, i snovi koje je sanjao o viteštvu razvejali su se u prah i pepeo u njegovoj glavi.

Leto je zavijao onog dana kada je Bren pao, i dugo nakon toga, dok je slomljen ležao u krevetu; Rob mu je to ispričao pre nego što je otišao u rat. Leto ga je oplakivao, a Čupavko i Sivi vетar pridružili su se njegovom bolu. A one noći kada je krvavi gavran doneo vesti o smrti njihovog oca, vukovi su i to znali. Bren je bio u meštvoju kuli sa Rikonom, pričali su o deci šume kada su Leto i Čupavko učutkali Luvina svojim zavijanjem.

Koga li sada oplakuju? Da nije neki neprijatelj ubio Kralja na Severu, koji je nekada bio njegov brat Rob? Da nije njegov polubrat Džon Snežni pao sa Zida? Da mu nije umrla majka, ili jedna od sestara? Ili je posredi nešto drugo, kao što su mislili meštar i obrednik i Stara Nen?

Da sam stvarno jezovuk, razumeo bih pesmu, pomisli čežnjivo. U svojim vučjim snovima, mogao je da trči uz planine, oštре ledene planine više od bilo koje kule, da stoјi na vrhu pod punim mesecom, i da se čitav svet razastire pod njim, baš kao nekada.

„Uuuu!“ viknu Bren oprezno. Stavi zatim ruke oko usta i diže glavu ka kometi.

Buka privuče stražara do njegovih vrata, Slamoglavog, onog sa čirom na nosu. On zaviri unutra, vide Brena kako zavija na prozoru, pa izusti: „Šta je to, moj prinče?“

„Slamoglavi se namršti. „Sada prestani s tim.“

Gardista se povuće. Kada se vrati, sa njim beše meštar Luvin, sav u sivom, s tesnim lancem oko vrata. „Brene, te zveri stvaraju dovoljnu buku i bez tvoje pomoći.“ On pređe sobu i položi šaku na dečakovo čelo. „Kasno je, uveliko je trebalo da si u krevetu.“

„Pričam s vukovima.“ Bren mu skloni ruku.

„Hoćeš da kažem Slamoglavom da te odnese u krevet?“

„Mogu ja sam u krevet.“ Miken beše zakucao niz gvozdenih šipki u zidove, tako da je Bren mogao da se kreće po sobi samo uz pomoć ruku. Bilo je to sporo i teško, i ramena su ga od toga bolela, ali je mrzeo da ga nose. „Uostalom, ne moram da spavam ako neću.“

„Svi ljudi moraju da spavaju, Brene. Čak i prinčevi.“

„Kada spavam, ja se pretvorim u vuka.“ Bren se okreće i zagleda se u noć. „Da li vukovi sanjaju?“

„Sva stvorenja sanjaju, rekao bih, ali ne kao ljudi.“

„Da li mrtvi sanjaju?“ upita Bren, misleći na svog oca. U mračnoj kripti podno Zimovrela kamenorezac je u granitu klesao njegovu statuu.

„Neki kažu da, a neki ne“, odgovori meštar. „Sami mrtvi o tome čute.“

„Da li drveće sanja?“

„Drveće? Ne...“

„Sanja“, reče Bren, iznenada siguran u to. „Sanja snove drveća. Ja ponekad sanjam jedno drvo. Stražariku, nalik na ono u bogošumi. Ono me zove. Vučji snovi su bolji. Mirišem svašta, a ponekad mogu da okusim krv.“

Meštar Luvin povuče lanac na mestu gde mu se beše usekao u vrat. „Kad bi samo provodio više vremena s drugom decom...“

„Mrzim drugu decu“, reče Bren, misleći na Valdere. „Naredio sam da ih oteraju odayde.“

Luvin postade strog. „Freji su štićenici tvoje gospe majke, poslati da odrastu ovde po njenom izričitom naređenju. Nije na tebi da ih teraš, a nije ni lepo. Kad

bismo ih isterali, kuda bi pošli?“

„Kući. Oni su krivi što ne daš da Leto bude sa mnom.“

„Mali Frej nije tražio da bude napadnut“, kaza meštar, „ništa više od mene.“

„To je bio Čupavko.“ Rikonov veliki crni vuk bio je tako divalj da je ponekad čak i Brena plašio. „Leto nikada nikog nije ujeo.“

„Leto je preklao čoveka baš u ovoj sobi, ili si to zaboravio? Znaš, oni slatki štenci koje ste ti i twoja braća našli u snegu izrasli su u opasne zveri. Mali Freji su pametni što se drže podalje od njih.“

„Trebalo bi da Valdere smestimo u bogošumu. Mogli bi da se igraju gospodara prelaza koliko hoće, a Leto bi ponovo mogao da spava sa mnom. Ako sam ja princ, zašto me onda ne slušaš? Hteo sam da jašem Plesačicu, ali me Burence nije pustio kroz kapiju.“

„S pravom. Vučja šuma je puna opasnosti; to si valjda naučio kada si poslednji put bio u njoj. Zar bi hteo da te neki odmetnik otme i proda Lanisterima?“

„Leto bi me spasao“, beše tvrdoglav Bren. „Prinčevi bi smeli da jedre morem, i love veprove u bogošumi, i bore se tumirskim kopljima.“

„Brene, dete, zašto toliko mučiš sebe? Jednog dana ćeš možda i raditi nešto od svega toga, ali sada si tek osmogodišnji dečak.“

„Radije bih da budem vuk. Onda bih mogao da živim u šumi i spavam kad hoću, i našao bih Sansu i Arju. *Nanjušio* bih gde su i otišao bih da ih spasem, a kada bi Rob krenuo u bitku, borio bih se pored njega, kao Sivi veter. Pregrizao bih Kraljeubičin vrat, i onda bi rat bio gotov, i svi bi se vratili kući u Zimovrel. Da sam vuk...“ I on ponovo poče da zavija. „*Au-uu-uuu- uuuuuuuuuuuuuuu*. ,,

Luvina podiže glas. „Pravi princ bi poželeo dobrodošlicu...“

„*UUUUUUUUU*“, nastavi Bren, još glasnije. „*UUUU- UUUU- UUUU*“ Meštar se predade. „Kako hoćeš, dete.“ Uz pogled napola tužan, napola zgađen, on napusti ložnicu.

Zavijanje više nije bilo zanimljivo kada Bren ostade sam. Nakon nekog vremena, on učuta. *I jesam im pružio dobrodošlicu*, reče sam sebi uvređeno. *Bio sam gospodar Zimovrela, pravi gospodar, ne može da kaže da nisam*. Kada su Valderi stigli iz Blizanaca, Rikon je bio taj koji je želeo da odu. Četvorogodišnji dečačić vrištao je kako hoće majku, i oca i Roba, a ne te strance. Bren je morao da ga smiri i poželi dobrodošlicu Frejima. Ponudio im je meso i medovinu, i mesto kraj vatre, i čak je i meštar Luvina kasnije rekao da je bio odličan.

Samo, to je bilo pre igre.

Za igru su bili potrebni brvno, štap, jezerce, rečica ili bilo kakva druga voda, i mnogo dreke. Voda je najvažnija, objasnili su Brenu Valder i Valder. Mogla se koristiti i daska, pa čak i niz kamenja, a grana je mogla da ti bude štap. Nisi morao da se dernjaš. Ali bez vode, nije bilo igre. Pošto meštru Luvinu i ser Rodriku nije na pamet padalo da puste decu da po Vučjoj šumi traže potok, moralo je da posluži jedno od mutnih jezera u bogošumi. Valder i Valder nikada ranije nisu bili videli

niehuriće kako se dižu iz tople vode, ali su obojica priznali da će igra tako biti još bolja.

Obojici je ime bilo Valder Frej. Veliki Valder rekao je da u Blizancima ima gomila Valdera i da su svi dobili ime po njihovom dedi, lordu Valderu Freju. „U Zimovrelu mi imamo *sopstvena* imena“, rekao im je Rikon nadmeno kada je to čuo.

Igra se igrala tako što bi brvno položili preko vode, i jedan bi igrač stao na sredinu, sa štapom u ruci. On je bio gospodar prelaza, i kada bi mu neki od ostalih igrača prišao, morao je da kaže: „Ja sam gospodar prelaza, ko to ide?“ A drugi igrač je morao da smisli govor o tome ko je i zašto bi mu trebalo dozvoliti da pređe. Nisu morali da kažu istinu, ali su zakletve bile obavezujuće, osim ako bi rekli „mož’ biti“, tako da je trik bio reći „mož’ biti“ a da te gospodar prelaza ne čuje. Onda si mogao da pokušaš da oboriš gospodara u vodu, i *ti* bi postao gospodar prelaza, ali samo ako si rekao „mož’ biti“. Inače bi bio izbačen iz igre. Gospodar je imao prava da baci u vodu koga god je htio i kada god bi mu se prohtelo, i jedino je on imao prava da koristi štap.

U stvarnosti, igra se uglavnom svodila na guranje, udaranje i padanje u vodu, zajedno sa svom silom prepirkvi o tome da li je neko rekao „mož’ biti“. Gospodar prelaza je najčešće bio Mali Valder.

Zvali su ga Mali Valder uprkos tome što je bio visok i snažan, crvenog lica i velikog okruglog trbuha. Veliki Valder bio je oštih crta i mršav, i za pola stope niži. „On je pedeset i dva dana stariji od mene“, objasnio je Mali Valder, „tako da je prvo bio veći, ali sam ja brže rastao.“

„Mi nismo rođena braća“, dodao je Veliki Valder, manji od njih dvojice. „Ja sam Valder sin Džemosov. Moj otac je sin lorda Valdera od njegove četvrte žene. On je Valder sin Meretov. Njegova baka bila je treća žena lorda Valdera, Krejkholka. On je ispred mene po naslednom redu, iako sam ja stariji.“

„Samo za pedeset i dva dana“, pobunio se Mali Valder. „A nijedan od nas dvojice neće držati Blizance, glupane.“

„Ja hoću“, objavi Veliki Valder. „A mi nismo ni jedini Valderi. Ser Stevron ima unuka, Crnog Valdera, on je četvrti u naslednom redu, a postoji i Crveni Valder, sin ser Emona, i Kopile Valder, koji uopšte i nije u naslednom redu. Zove se Valder Rečni, a ne Valder Frej. A ima i devojčica po imenu Valda.“

„I Tir. Uvek zaboravljaš na Tira.“

„On je Vaktir, a ne Valder“, reče Veliki Valder vedro. „On je posle nas, tako da nije važan. A ionako ga nikada nisam voleo.“

Ser Rodrik je odlučio da im da staru spavaču odaju Džona Snežnog, budući da je Džon otišao u Noćnu stražu i da nikada se neće vratiti. Brenu to nikako nije bilo pravo; činilo mu se kao da Freji pokušavaju da ukradu Džonovo mesto.

Čežnjivo je gledao dok su se Valderi nadmetali s kuvarovim pomoćnikom Repom i Džosetovim devojčicama Bendi i Sirom. Valderi su objavili da će Bren biti sudija i odlučivati da li su ljudi rekli „mož’ biti“, ali čim su počeli sa igrom,

svi su zaboravili na njega.

Vika i pljuskanje ubrzo je privuklo i druge: Palu iz štenara, pa Kejnovog sina Kalona, pa zatim Tomčića, čiji je otac Debeli Tom umro sa Brenovim ocem u Kraljevoj Luci. Uskoro su svi bili mokri i blatnjavi. Pala je bila smeda od glave do pete, s mahovinom u kosi, zacenjena od smeha. Bren nije čuo toliko smeha sve od one noći kada je stigao krvavi gavran. *Da imam noge, sve bih ih pobacao u vodu, pomisli gorko. Niko osim mene ne bi bio gospodar prelaza.*

Konačno i Rikon dotrča u bogošumu, sa Čupavkom za petama. Gledao je Repu i Malog Valdera kako se otimaju oko štapa, sve dok Repa nije izgubio oslonac i mlatarajući rukama pljusnuo u vodu. Rikon viknu: „Ja! Sada ja! Ja hoću da se igram!“ Mali Valder mu mahnu da priđe, a Čupavko krenu za njim. „Ne, Čupo!“ naredi njegov brat. „Vukovi ne mogu da se igraju. Ostani sa Brenom.“ I on je i ostao...

...sve dok Mali Valder nije štapom odalamio Rikona, pravo preko stomaka. Pre nego što je Bren stigao i da trepne, crni vuk poleteo je preko daske, voda se zacrvenela od krvi, Valderi su vrištali kao da ih kolju, Rikon je sedeо u blatu smejući se, a Hodor trkom pristizao teškim koracima, vičući: „Hodor! Hodor! Hodor!“

Nakon toga je, začudo, Rikon *zavoleo* Valdere. Nikada se više nisu igrali gospodara prelaza, ali su se igrali drugih igara - čudovišta i devica, mačaka i pacova, „dodi u moj zamak“, i koječega drugog. Sa Rikonom kraj sebe, Valderi su iz kuhinje pljačkali pite i saća, jurcali po zidinama, bacali kosti štenadi u štenarama i vežbali s drvenim mačevima pod budnim okom ser Rodrika. Rikon im je čak pokazao duboke katakombe pod zemljom, gde je kamenorezac klesao grob njihovog oca. „Nemaš prava!“ zaurlao je Bren na svog brata kada je čuo za to. „To je naše mesto, mesto *Starkal*“ Ali Rikona nije bilo briga.

Vrata njegove odaje se otvoriše. Meštar Luvin je nosio zeleni čup, a ovog puta sa njim uđoše Slamoglavi i Oša. „Napravio sam ti napitak za spavanje, Brene.“

Oša ga uze u svoje košturnjave ruke. Bila je veoma visoka za ženu, žilava i snažna. S lakoćom ga odnese do kreveta.

„Ovo će ti omogućiti san bez snova“, reče meštar Luvin dok je vadio čep iz boćice. „Miran san bez snova.“

„Stvarno?“ upita Bren, žećeći da poveruje.

„Da. Ispij.“

Bren otpi. Napitak je bio gust i ukus mu je podsećao na kredu, ali je u njemu bilo meda, tako da ga je lako progutao.

„Kad svane jutro, osećaćeš se bolje.“ Luvin se osmehnu i potapša Brena pre nego što podje.

Oša ostade još koji tren duže. „Ponovo si sanjao vučje snove?“

Bren klimnu glavom.

„Nemoj toliko da im se odupireš, dečače. Videla sam te kako govorиш sa

drvetom-srcem. Možda bogovi pokušavaju da govore sa tobom.“

„Bogovi?“ promrmlja on, već pospan. Ošino lice se zamuti i izblede. *Miran san bez snova*, pomisli Bren.

Ali kada ga tama sasvim obavi, on se zateče u bogošumi, tiho se krećući pod sivozelenim stražarikama i čvornovatim hrastovima starim kao vreme samo. Ja *hodam*, pomisli on, oduševljen. Deo njega znao je da je to samo san, ali je čak i san o hodanju bio bolji od istine njegove spavaće sobe, i zidova, i tavanice, i vrata.

Među drvećem beše tamno, ali mu kometa osvetjavaše put, a korak mu beše siguran. Kretao se na četiri *zdrave* noge, snažne i hitre, i osećao je zemlju pod njima, tiho pucketanje opalog lišća, debelo korenje i tvrdo kamenje, duboke slojeve humusa. Beše to lepo osećanje.

Mirisi mu ispuniše glavu, živi i opojni; zeleni blatnjavi smrad toplih izvora, miomiris bogate zemlje pune truleži pod šapama, veverica u hrastovima. Miris veverica podseti ga na ukus vrele krvi i kosti koje mu krčkaju među zubima. Pljuvačka mu ispuni usta. Jeo je pre manje od pola dana, ali nije bilo radosti u mrtvom mesu, čak ni jelenskom. On ču veverice kako šuškaju i čavrlijaju nad njim, bezbedne među svojim lišćem, ali su dobro pazile da ne siđu dole, gde su se šunjali on i njegov brat.

Osećao je i miris svoga brata, poznat miris, snažan i zemljjan, miris crn kao što mu je i krvno bilo. Brat mu je jurcao unutar zidina, pun besa. Išao je okolo-naokolo, iz noći u noć, neumoran, u potrazi... za plenom, za izlazom, za majkom, za braćom i sestrama, čoporom... tražio je i tražio, i nikada ih nije nalazio.

Iza drveća dizale su se zidine: gomile mrtvog ljudskog kamenja nadnosile su se iznad ove trunčice žive šume. Sive su se dizale, i prekrivene mahovinom, ali ipak debele i snažne, i više nego što ijedan vuk može da skoči. Hladno gvožđe i oštro drvo zatvaralo je jedine rupe u nagomilanom kamenju koje ih je opasivalo. Brat mu je zastajao pred svakom rupom i besno kezio očnjake, ali su izlazi ostajali zatvoreni.

I on je isto uradio prve noći, i ustanovio da nema svrhe. Režanje ovde neće otvoriti put. Kruženje oko zidina neće ih oburvati. Dizanje noge i obeležavanje drveća neće oterati ljude. Njihov se svet stesnio, ali iza ozidane šume i dalje su čekale velike sive pećine od ljudskog kamenja. *Zimovrel*, prijeti se on, taj zvuk mu iznenada dode. Iza kao nebo visokih ljudskih litica dozivao je pravi svet, i on je znao da tom zovu mora da odgovori, ili da umre.

ARJA

Putovali su od svitanja do sumraka, duž šuma i voćnjaka i uredno obrađenih polja, kroz seoca, pijačne varoši pune vreve, stamene utvrde. Noću bi se ulogorili i jeli pod svetлом Crvenog mača. Muškarci su se smenjivali na straži. Arja je viđala i druge vatre kako trepere među drvećem, iz logora drugih putnika. Činilo se kao da su svake noći logori sve brojniji, i da svakog dana na Kraljevskom drumu ima sve više putnika.

U sva doba dana nailazili su starci i mala deca, krupni i sitni ljudi, bosonoge devojčice i žene sa odojčadi na grudima. Neki su terali kola ili se truckali na volovskim zapregama. Više ih je jahalo: tegleće konje, ponije, mazge, magarce, sve što je moglo da hoda, trči ili kaska. Jedna žena vodila je kravu muzaru kojoj je na leđima sedela devojčica. Arja je videla kovača kako gura kolica sa svojim alatom, čekićima i kleštima, pa čak i nakovnjem, a malo kasnije i drugog čoveka sa sličnim kolicima, samo što su u njima bile dve bebe pokrivenе čebetom. Većina je išla peške, sa stvarima na leđima, umornih, opreznih lica. Hodali su na jug, prema gradu, prema Kraljevoj Luci, i tek je svaki stoti imao neku reč za Jorenom i njegove štićenike, koji su putovali na sever. Pitala se zašto niko drugi ne ide u istom pravcu kao i oni.

Mnogi putnici bili su naoružani; Arja je videla noževe i bodeže, kose i sekire, a ponegde i mač. Neki behu napravili batine od granja ili istesali čvornovate štapove. Dodirivali su oružje i oprezno gledali kola u prolazu, ali su na kraju puštali povorku da prođe. Tri deseterica su ipak previše, šta god imali u tim kolima.

Gledaj očima, govorio je Sirio, slušaj ušima.

Jednog dana je neka luda žena počela da vrišti na njih kraj puta. „Budale! Sve će vas pobiti, budale!“ Bila je mršava kao strašilo, praznih očiju i krvavih stopala.

Narednog jutra, jedan otmeni trgovac na sivoj kobili zaustavio se kraj Jorenove kuće i ponudio da kupi njegova kola i sve u njima za četvrtinu cene. „Rat je, uzeće ti šta požele, bolje da mi sada prodaš šta imaš, prijatelju!“ Joren mu je samo okrenuo svoja iskrivljena ledja i pljunuo.

Arja je tog dana primetila prvi grob; malu humku kraj druma, iskopanu za dete. Kristal je počivao na mekoj zemlji, i Lomi je nameravao da ga uzme, ali mu je Bik rekao da ostavi mrtve na miru. Nekoliko liga dalje, Pred je pokazao još grobova, čitav niz, sveže iskopanih. Nakon toga, gotovo nijedan dan nije prošao bez još ponekog.

Jednom se Arja probudila u tami, u strahu od nečega što nije umela da imenuje. Gore, Crveni mač delio je nebo sa stotinama zvezda. Noć joj se činila čudno tihom, mada je čula Jorenovo mrmljanje i hrkanje, pucketanje vatre, čak i prigušeno šuškanje magaraca. A ipak se nekako činilo kao da svet zadržava dah, i zadrhtala je

od tišine. Ponovo je usnula čvrsto stežući Iglu.

Ujutru, kada se Pred nije probudio, Arja je shvatila da joj je zasmetalo što nije bilo njegovog kašlja. Tada su i oni iskopali grob, sahranivši najamnika na mestu gde je spavao. Joren je sa njega, pre no što su ga prekrili zemljom, skinuo sve vredno. Jedan čovek je dobio čizme, drugi njegov bodež. Verižnjača i kaciga takođe su razdeljene. Njegov dugački mač Joren je predao Biku. „Sa takvim ručerdama, možda ćeš i naučiti da koristiš ovo“, rekao mu je. Dečak po imenu Tarber bacio je šaku žira na Predovu humku, ne bi li možda tu porastao hrast i obeležio mu grob.

Te večeri zastali su u selu, u bršljanom obrasloj krčmi. Joren je prebrajao novčiće u kesi i zaključio da ih ima dovoljno za toplu večeru. „Spavaćemo napolju, kao i obično, ali ovde imaju kupatilo, za slučaj da neki od vas imaju potrebu za topлом vodom i malo sapuna.“

Arja se nije usuđivala, iako je do sada već bila počela da kiselkasto smrdi, kao Joren. Neka od stvorenja koja su živela u njenoj odeći stigla su sa njom čak iz Buvlje rupe; činilo joj se da nije poštено da ih sada udavi. Tarber, Pituljica i Bik pridružili su se redu muškaraca pred kupatilom. Drugi su se smestili ispred njega. Ostali su se nabili u zajedničku prostoriju. Joren je čak poslao Lomija da odnese vrčeve piva za onu trojicu u bukagijama, koje su ostavili vezane na kolima.

I oprani i neoprani večerali su vruću pitu s mesom i pečene jabuke. Krčmar ih je častio turom piva. „Imam brata koji je obuko crno, pre mnogo godina. Poslužitelj u zamku, pametan momak, ali su ga jednog dana uhvatili kako krade biber s gospodarevog stola. Mnogo mu je volo ukus, i šta ćeš. Uzo je samo trunčicu bibera, ali je ser Malkom bio strog čovek. Imate bibera na Zidu?“ Kada je Joren odmahnuo glavom, čovek je uzdahnuo. „Šteta. Link je mnogo volo biber.“

Arja je oprezno otpijala iz vrča između zalogaja još vruće pite. Otac im je ponekad dopuštao da popiju čašu piva, sećala se. Sansa je imala običaj da se mršti na ukus i da govori kako je vino mnogo lepše, ali se Arji prilično dopadalo. Sada je rastužiše misli o Sansi i njihovom ocu.

Krčma je bila puna ljudi na putu za jug, i zajedničkom prostorijom prološće se prezrivi zvuci kada Joren reče da oni idu u suprotnom pravcu. „Uskoro ćete se vratiti“, obeća im krčmar. „Nema puta na sever. Polovina polja je spaljena, a ono naroda što je ostalo krije se po utvrdama. Jedna banda dođe u zoru, a druga se pojavi u sumrak.“

„To nama ništa ne znači“, bio je tvrdoglav Joren. „Tuliji ili Lanisteri, svejedno. Straža se ne meša.“

Lord Tuli je moj deda, pomisli Arja. *Njoj* je to i te kako značilo, ali je zagrizla usnu, čutala i slušala.

„Ne radi se samo o Lanisterima i Tulijima“, reče krčmar. „Ima i divljih ljudi s Mesečevih planina, pokušaj *njima* da kažeš da se ne mešaš. A i Starkovi su se upleli, mladi lord se spustio dole, sin pokojnog desnice...“

Arja se ispravi, naprežući se da čuje. Da li je mislio na *Roba*?

„Čuo sam da momak jaše u bitku na vuku“, reče žutokosi čovek s vrčem u ruci.

„Priče za budale!“ otpljunu Joren.

„Čovek koji mi je to ispričao video ga je rođenim očima. Vuk velik kao konj, kleo se.“

„Zakletve ništa ne znaće, Hode“, reče krčmar. „Ti se stalno kuneš da ćeš mi platiti šta mi duguješ, ali ja još nisam ni bakrenjaka vido.“ Zajedničkom odajom proloomi se smeh, a žutokosi čovek pocrvene.

„Bila je ovo loša godina za vukove“, ubaci se čovek bolešljivog izgleda u plaštu umrljanom od puta. „U okolini Božjeg oka se ne pamti da su čopori bili tako smeli. Ovce, krave, pse, nije bitno, ubijaju šta hoće, i nemaju straha od ljudi. Čovek može glavu da izgubi ako po noći zađe u te šume.“

„Ma, to je samo još jedna priča, ništa istinitija od ovih prethodnih.“

„Isto sam čula od svoje rođake, a ona nije od onih što lažu“, reče jedna starica. „Kaže da postoji taj jedan veliki čopor, njih stotine, ljudoubica. Predvodi ih vučica, kučka iz sedmog pakla.“

Vučica. Arja zamišljeno srknu pivo. Da li je Božje oko blizu Trozupca? Požele da ima mapu. Nimeriju je ostavila u blizini Trozupca. Nije to htela, ali je Džori rekao da nemaju izbora, da će je ubiti ako podje s njima, zato što je ujela Džofrija, iako je on to zaslužio. Morali su da se deru, i da viču i bacaju kamenje, i tek kada ju je nekoliko Arjinih kamenova pogodilo, Nimerija je prestala da ih prati. *Sada me verovatno ne bi ni prepoznala*, pomisli Arja. *Ili bi me mrzela, sve i da me prepozna.*

Čovek u zelenom plaštu reče: „Čuo sam kako je ta paklena kučka jednog dana ušla u selo... pijačni dan, ljudi na sve strane, a ona uđe mrtva'ladna i otme dete majci iz naručja. Kada je priča stigla do lorda Mutona, on i njegovi sinovi zakleli su se da će joj doći glave. Pratili su je do njene jazbine s čoporom lovačkih pasa, i jedva su izneli žive glave. Nijedan od njihovih pasa nije se vratio, ni jedan jedini.“

„To je samo priča“, izlete Arji pre nego što je stigla da se zaustavi. „Vukovi ne jedu decu.“

„A otkud ti to znaš, momče?“ upita Čovek u zelenom plaštu.

Pre nego što Arja stiže da smisli odgovor, Joren je uhvati za ruku. „Dečku je muka od piva, eto šta je“

„Nije mi muka. Oni *ne jedu* decu...“

„Napolje, dečko... i postaraj se da tamo ostaneš sve dok ne naučiš da držiš jezik za zubima kad odrasli pričaju.“ On je oštros gurnu prema sporednim vratima koja su vodila ka štalama. „Kreči! Vidi da li nam je štalski momak napojio konje.“

Arja izade, ukočena od besa. „*Ne jedu ih*“, mrmljala je, šutnuvši jedan kamen u prolazu. On se otkotrlja pod neka kola.

„Dečače!“ pozva prijateljski glas. „Dobri dečače!“

Obraćao joj se jedan od ljudi u lancima. Oprezno, Arja se približi kolima, s rukom na balčaku Igle.

Zatvorenik diže prazan vrč, a lanci mu zazvečaše. „Čoveku bi dobro došlo još malo piva. Čovek ožedni od ovih teških narukvica“ On je bio najmlađi od njih trojice, vitak, finih crta lica, uvek osmehnut. Kosa mu je bila crvena na jednoj, a bela na drugoj strani, sva ućebana i prljava od kaveza i puta. „Čoveku bi dobro došlo i kupanje“, reče on kada vide kako ga Arja gleda. „Dečak bi mogao da stekne prijatelja.“

„Imam ja prijatelja“, kaza Arja.

„Nešto ih ne vidim“, reče onaj bez nosa. Bio je zdepast i širok, ogromnih šaka. Crne malje prekrivale su mu ruke, noge i grudi, čak i leđa. Podsećao je Arju na crtež koji je jednom videla u knjizi, crtež majmuna s Letnjih ostrva. Zbog rupe usred lica, bilo je teško na njemu duže zadržati pogled.

Čelavi otvoru usta i *zasikta* poput nekog ogromnog belog gmizavca. Kada Arja ustuknu, prestrašena, on širom otvoru usta i zapalaca jezikom ka njoj, samo što je to više bio patrljak nego jezik. „Prestani s tim!“ izlete joj.

„U crnim čelijama čovek ne može da bira društvo“, reče onaj naočiti, s crvenobelom kosom. Nešto u njegovom govoru podsećalo ju je na Sirija; bio je sličan, ali i različit. „Ova dvojica, oni ne znaju za ljubaznost. Čovek mora da zatraži oprost. Tebe zovu Ari, zar to nije istina?“

„Grudvoglavi“, reče onaj bez nosa. „Grudvoglavi grudvoliki komarac. Pazi se Loraćanine, udariće te štapom.“

„Čovek mora da se stidi svoga trenutnog društva, Ari“, reče naočiti. „Ovaj čovek ima čast da bude Džaken H'gar, nekada iz Slobodnog grada Lorata. Voleo bi da je kod kuće. Čovekovi neodgojeni saputnici u ropstvu su Rordž“ - on mahnu vrčem ka čoveku bez nosa - „i Grizač.“ Grizač ponovo *zasikta* na nju, otkrivši usta puna požutelih, oštro zašiljenih zuba. „Čovek mora imati nekakvo ime, zar to nije tako? Grizač ne može govoriti, i Grizač ne može pisati, ali su mu zubi veoma oštiri, tako da ga čovek zove Grizač, i on se smeška. Zar nisi očarana?“

Arja uzmaknu od kola. „Nisam.“ A i ne *mogu mi ništa*, reče samoj sebi, *vezani su lancima*.

On izvrte vrč naopačke. „Čoveku dođe da zajeca.“

Rordž, onaj bez nosa, uz psovku zavitla svoj vrč na nju. Zbog bukagija je bio nespretan, ali bi je teški kalajni vrč pogodio pravo u glavu da se nije na vreme izmakla. „Donesi nam još piva, žoharu. *Smesta!*“

„Začepi gubicu!“ Arja pokuša da se seti šta bi Sirio uradio. Isuka drveni mač za vežbanje.

„Priđi bliže“, reče Rordž, „i ima da ti nabijem taj štap u dupe, i da te jebem njime do krvi.“

Strah je oštriji od mača. Arja primora sebe da pride kolima. Svaki korak beše teži od onog prethodnog. *Žestoko kao tigar, mirno kao jezerska voda.* Reči su joj

pevale u glavi. Sirio se ne bi plašio. Bila je gotovo dovoljno blizu da dodirne kolski točak, kada Grizač skoči na noge i pokuša da je uhvati, a okovi mu zaškripaše i zazvečaše. Lanci mu zaustaviše ruku, ni pola stope od njenog lica. On *zasikta*.

Ona ga udari. Jako, pravo među očice.

Vrišteći, Grizač odbaulja unazad, a onda svom snagom upre u lance. Karike se napeše, i okrenuše i zategoše, i Arja začu škripu starog suvog drveta u trenu kada veliki gvozdeni prsten povuče podne daske kola. Ogromne blede šake pokušavale su da je uhvate, a vene na Grizačevim rukama su se napinjale, ali lanci izdržaše i on se konačno sruši unazad. Krv mu je lila iz gnojnih rana na obrazima.

„Dečak ima više hrabrosti nego pameti“, primeti onaj koji je sebe nazivao Džakenom H’garom.

Arja se unatraške povuče od kola. Kada oseti ruku na ramenu, okrenu se poput vihora, ponovo digavši svoj drveni mač, ali to je bio samo Bik. „Šta to rađiš?“

On diže ruke da je smiri. „Joren je rekao da niko od nas ne sme da prilazi toj trojici.“

„Ne plašim se ja njih“, reče Arja.

„Onda si glup. Ja ih se plašim.“ Bikova ruka se spusti na balčak mača, a Rordž udari u smeh. „Hajde da se sklonimo od njih.“

Arja začeprka nogom po prašini, ali ipak dozvoli Biku da je povede okolo, do glavnog ulaza u krčmu. Pratili su ih Rordžov smeh i Grizačeve siktanje. „Hoćeš da se biješ?“ upita ona Bika. Želela je da bar nešto udari.

On zatrepta na nju, iznenaden. Pramenovi guste crne kose, još vlažne od kupanja, padali su mu u tamnoplave oči. „Povredio bih te.“

„Ne bi.“

„Ne znaš koliko sam jak.“

„Ne znaš koliko sam brz.“

„Sam si to tražio, Ari.“ On isuka Predov dugački mač. „Ovo je jeftin čelik, ali je pravi mač.“

Arja izvuče Iglu. „Ovo je dobar čelik, tako da je praviji od tvog.“

Bik odmahnu glavom. „Obećavaš da nećeš plakati ako te posečem?“

„Obećaćeš ako i ti obećaš.“ Ona se okrenu porebarke, u svoj stav vodenog plesača, ali se Bik nije micao. Gledao je nešto iza nje. „Šta je?“

„Zlatni plaštovi.“ Lice mu otvrđnu.

Nemoguće, pomisli Arja, ali kada se osvrnu, jahali su niz Kraljevski drum, njih šestorica u crnim verižnjačama i zlatnim plaštovima Gradske straže. Jedan je bio starešina; na sebi je imao crni lakirani grudni oklop ukrašen s četiri zlatna diska. Postrojiše se ispred krčme. *Gledaj očima*, kao da joj je šaptao Siriov glas. Oči su joj videle belu penu pod sedlima; konji su bili jahani dugo i žestoko. Mirna kao jezerska voda, ona uze Bika pod ruku i povuče ga iza visoke živice u cvatu.

„Šta je?“ upita on. „Šta to radiš? Puštaj me.“

„*Tiho kao senka*“, prošapta ona, povlačeći ga naniže.

Nekoliko Jorenovih štićenika sedelo je pred kupatilom, čekajući na svoj red u kadi. „Vi, ljudi“, doviknu jedan od zlatnih plaštova. „Vi ste krenuli da obučete crno?“

„Možda jesmo“, stiže oprezan odgovor.

„Radije bismo se pridružili vama, momci“, reče stari Rejsen. „Čuli smo da je na tom Zidu mnogo *hladno*.“

Starešina zlatnih plaštova sjaha. „Imam nalog za izvesnog dečaka...“

Joren iskorači iz krčme, čupkajući svoju čupavu crnu bradu. „Ko to hoće tog dečaka?“

Ostali zlatni plastovi sjahivali su da bi stali kraj svojih konja. „Zašto se krijemo?“ prošapta Bik.

„Mene traže“, odgovori mu šapatom Arja. Uho mu je mirisalo na sapun. „Tišina.“

„Kraljica ga hoće, starče, ali to nije tvoja briga“, reče starešina, izvukavši svitak iz pojasa. „Evo, ovo je pečat njenog veličanstva i nalog.“

Iza živice, Bik sumnjičavo zavrte glavom. „Zašto bi kraljica *tražila tebe*, Ari?“ Ona ga udari u rame. „*Tišina!*“

Joren opipa hartiju s grudvom zlatnog voska. „Lepo.“ Zatim otpljunu. „Samo, dečko je sada u Noćnoj straži. Šta je uradio тамо u gradu, sada više ič nije važno.“

„Kraljicu ne zanimaju tvoji stavovi, starče, a ne zanimaju ni mene“, reče starešina. „Daćeš mi tog dečaka.“

Arja pomisli na beg, ali je znala da na magarcu neće stići daleko, pošto su Zlatni plaštovi imali konje. A i bila je tako umorna od bežanja. Pobegla je kada je ser Merin došao po nju, i ponovo kada su joj ubili oca. Da je ona pravi vodeni plesač, izašla bi sa Igлом i sve ih pobila, i nikada više ni od koga ne bi bežala.

„Nećeš ti dobiti nikoga“, reče Joren tvrdoglavo. „Postoje zakoni o takvim stvarima.“

Zlatni plašt isuka kratki mač. „Evo ti ga zakon.“

Joren pogleda sečivo. „To nije zakon, već samo mač. Vidiš, i ja ga imam.“ Starešina se nasmeši. „Budalo matora. Imam petoricu ljudi sa sobom.“ Joren pljunu. „Vidiš, ja imam tridesetoricu.“

Zlatni plašt se nasmeja. „Ove jadnike?“ reče veliki siledžija slomljenog nosa. „Ko će prvi?“ viknu, isukavši čelik.

Tarber iščupa vile iz stoga slame. „Ja ču.“

„Ne, ja ču!“ viknu Secidžek, dežmekasti kamenorezac, izvukavši svoj čekić iz kožne kecelje koju nikada nije skidal.

„Ja.“ Kurz ustade sa zemlje s nožem za dranje u ruci.

„Ja i on.“ Kos nape dugački luk.

„Svi mi“, reče Rejzen, dograbivši dugački štap za hodanje od tvrdog drveta.

Dober izade go iz kupatila, s odećom u rukama, vide šta se dešava, pa ispusti sve osim svog bodeža. „Jel se bijemo?“ upita.

„Valjda“, izgovori Pituljica, na sve četiri tražeći kamen da ga hitne. Arja nije mogla da veruje svojim očima. Ona *mrzi* Pituljicu! Zašto bi se on izlagao opasnosti zbog nje?

Onaj sa slomljenim nosom još je mislio da je sve to smešno. „Vi, curice, bolje da pobacate to kamenje i štapove pre nego što dobijete po turu. Niko od vas ne zna koji se kraj mača drži u ruci.“

„Ja znam!“ Arja nije htela da ih pusti da poginu kao Sirio. I neće! Probivši se kroz živicu sa Iglom u ruci, ona zauze stav vodenog plesača.

Slomljeni nos prasnu u smeh. Starešina je odmeri od glave do pete. „Skloni taj mač, curice, niko neće da te povredi.“

„Nisam ja curica!“ viknu ona, besna. Šta im je svima? Prejahali su čitav taj put da je nađu, ali sada samo stoje i smeju joj se. „Ja sam taj koga tražite.“

„On je taj koga tražimo.“ Starešina upre mačem u Biku, koji beše prišao i stao kraj nje, s Predovim jeftinim čelikom u ruci.

Ali bila je greška skrenuti pogled sa Jorenom, makar i na tren. Brz kao munja, mač crnog brata priljubi se uz jabučicu na starešininom vratu. „Nećeš dobiti ni jednog ni drugog, osim ako ne želiš da saznaš da li ti je jabučica sazrela. Ja imam još desetoricu-petnaestoricu braće u toj krčmi, ako ti treba još ubedivanja. Da sam na tvom mestu, bacio bih taj perorez, natako guzicu na ovog debelog konjića i odjurio galopom nazad u grad.“ On pljunu, pa još jače pritisnu vrh svog mača. „Smesta.“

Starešina opusti prste. Mač mu pade u prašinu.

„To ćemo zadržati“, reče Joren. „Dobar čelik je uvek tražen na Zidu.“

„Dobro. Zasad. Ljudi!“ Zlatni plaštovi pripasaše oružje i uzjahaše. „Bolje bi ti bilo da brzo odgamižeš na taj tvoj Zid, starče. Kada te sledeći put uhvatim, uzeću i tvoju glavu, zajedno s kopiletovom.“

„I bolji od tebe su to pokušali.“ Joren pljoštimice mačem pljesnu starešininog konja po sapima i otpošla ga galopom niz Kraljevski drum. Njegovi ljudi krenuše za njim.

Kada nestadoše s vidika, Pituljica stade da podvriskuje, ali je Joren delovao bešnje nego ikada pre. „Budalo! Misliš da je on završio sa nama? Sledeći put se neće prenemagati i nuditi proklete naloge. Isteraj ostale iz kupatila, moramo da krećemo. Ako jašemo čitavu noć, možda ćemo ih malo ostaviti za sobom.“ On podiže kratki mač koji je starešina ispustio. „Ko’oće ovo?“

„Ja!“ viknu Pituljica.

„Nemoj da bi ga upotrebio na Ariju.“ On predade mač momku, s balčakom napred, pa priđe Arji, ali se obrati Biku. „Kraljica te mnogo’oće, dečko.“

Arja je bila potpuno zbumjena. „Zašto bi ona htela *njega*?“

Bik se namršti na nju. „A zašto bi htela *tebe*? Ti si samo običan mali pacov iz slivnika!“

„A ti si obično kopile!“ Ili se možda samo *pretvara* da je kopile. „Kako se ti stvarno zoveš?“

„Džendri“, reče on, kao da u to nije sasvim siguran.

„Ne vidim zašto bi iko’teo ijednog od vas dvojice“, kaza Joren, „ali vas ipak neće dobiti. Vi jašite ona dva dobra konja. Čim ugledate Zlatne plaštove, pojurite ka Zidu ko da vam je zmaj za petama. Mi ostali im nimalo nismo važni.“

„Osim tebe“, reče Arja. „Onaj čovek je rekao da će uzeti i twoju glavu.“

„Pa, što se toga tiče“, reče Joren, „ako uspe da mi je skine sa ramena, neka je i nosi.“

DŽON

„Seme?“ pozva Džon tiho.

Vazduh je mirisao na hartiju, i prašinu, i godine. Pred njim, visoke drvene police dizale su se i nestajale u mraku pod tavanicom, prepune u kožu uvezanih knjiga i košara s drevnim svicima. Slabašan žućkasti sjaj dopirao je kroz police, kao od neke skrivene svetiljke. Džon utrnu žižak koji je nosio, bojeći se da unese otvoren plamen među toliko stare i suve hartije. Zatim krenu za svetlom, vijugajući kroz uske prolaze pod zasvođenom tavanicom. Sav u crnom, bio je senka među senkama, crne kose, duguljastog lica, sivog oka. Crne rukavice od krtačje kože prekrivale su mu ruke; desnu stoga što je bila opečena, levu stoga što bi se čovek osećao kao budala kada bi nosio samo jednu.

Semvel Tarli sedeo je nadnesen nad stolom u niši usečenoj u kamen zida. Svetlo je dopiralo iz lampe okačene iznad njegove glave. Na zvuk Džonovih koraka, on diže pogled.

„Proveo si ovde čitavu noć?“

„Stvarno?“ Sem je delovao zaprepašćeno.

„Nisi doručkovao s nama, a krevet ti je netaknut.“ Rast je rekao da je Sem možda dezertirao, ali Džon u to nije poverovao. I deserterstvo je zahtevalo jednu vrstu hrabrosti, a hrabrosti je Sem imao veoma malo.

„Zar je već jutro? Kako to čovek da zna ovde dole!“

„Seme, ti si jedna draga budala“, reče Džon. „Nedostajaće ti krevet kada budemo spavali na hladnoj tvrdoj zemlji, to ti jamčim.“

Sem zevnu. „Meštar Emon me je poslao da nađem mape za lorda zapovednika. Nisam imao predstavu... Džone, *knjige*, da li si ih ikada video ovoliko? Ima ih na *hiljade!*“

On se osvrnu oko sebe. „U biblioteci u Zimovrelu ima ih preko stotinu. Da li si našao mape?“

„O, da.“ Semova šaka pređe preko stola, prsti punački kao kobasicice pokazaše hrpe knjiga i svitaka pred njim. „Da, bar desetak.“ On rasklopi presavijen pergament. „Boja je izbledela, ali možeš videti gde je kartograf obeležio mesta divljanskih sela, a evo i druge knjige... gde se sada zaturila? Malopre sam je čitao.“ On gurnu neke svitke u stranu i otkri prašnjavu knjigu uvezanu u natrulu kožu. „*Ovo je*“, reče sa strahopoštovanjem, „priča o putu od Kule senki sve do rta Lorn na Ledenoj obali, iz pera izvidnika po imenu Redvin. Nema datuma, ali spominje Dorena Starka kao Kralja na Severu, što znači da je sigurno od pre Osvajanja. Džone, oni su se borili sa *divovima!* Redvin je čak trgovao s Decom šume, sve tu piše.“ Veoma nežno, on poče da okreće strane. „Crtao je i mape, vidiš.“

„Što ti ne napišeš povest o našoj izvidnici, Seme?“

Hteo je da mu reči zvuče ohrabrujuće, ali je to ipak bila greška. Poslednje što je Sem želeo da čuje bilo je podsećanje na ono što ih čeka sutra. On stade rastrojeno da čeprka po svicima. „Ima još mapa. Kada bih imao više vremena za pretragu... sve je pomešano. Mogao bih sve da sredim i razvrstam; znam da bih, ali bi mi za to trebalo više vremena... pa, zapravo, nekoliko godina.“

„Mormont hoće te mape malo ranije.“ Džon uze svitak iz korpe, i odunu prašinu. Jedan ugao mu ostade u ruci kada ju je razvio. „Vidi, ovaj se raspada“, reče, mršteći se nad izbledelim pismenima.

„Samo pažljivo.“ Sem obide oko stola i uze mu svitak iz ruke, držeći ga kao da je ranjena životinja. „Važne knjige su obično prepisivali kada bi im zatrebale. Neke od najstarijih prepisane su verovatno i po pedesetak puta.“

„Pa, ovu ne moraš da se trudiš da prepisuješ. Dvadeset i tri bureta usoljenog bakalara, osamnaest čupova ribljeg ulja, sanduk soli...“

„Inventar“, reče Sem, „ili račun.“

„Koga briga koliko su usoljenog bakalara jeli pre šest stotina godina?“ upita Džon.

„Mene.“ Sem pažljivo vrati svitak u korpu iz koje ga je Džon izvadio. „Toliko možeš da naučiš iz takvih spiskova, stvarno. Oni ti govore koliko je tada bilo ljudi u Noćnoj straži, kako su živeli, šta su jeli...“

„Jeli su hranu“, reče Džon, „i živeli su isto kao i mi.“

„Iznenadio bi se, veruj mi. Ovaj podrum je riznica, Džone.“

„Ako ti tako kažeš.“ Džon je bio sumnjičav. Riznice su pune zlata, srebra i dragulja, a ne praštine, pauka i trule kože.

„Kažem“, izlete debeljku. On je bio stariji od Džona, po zakonu odrastao čovek, ali je bilo teško posmatrati ga drugačije nego kao dečaka. „Našao sam crteže lica u drveću, i knjigu o jeziku Dece šume... radove koje nemaju čak ni u Citadeli, svitke iz stare Valirije, letopise godišnjih doba koje su napisali meštri mrtvi hiljadama godina...“

„Knjige će nas čekati kada se vratimo.“

„Ako se vratimo...“

„Matori Medved vodi sa sobom dve stotine prekaljenih ljudi, od kojih su tri četvrtine izvidnici. Korin Polušaka će dovesti još stotinu braće iz Kule senki. Bićeš na sigurnom, kao da si u zamku svog gospodara oca, tamo u Rožnom bregu.“

Semvel Tarli se tužno osmehnu. „Ni u očevom zamku se nikada nisam osećao preterano sigurno.“

Bogovi umeju da se okrutno šale, pomisli Džon. Pip i Žabac pucaju od želje da podu u izvidnicu, ali će ostati u Crnom zamku. A Semvel Tarli, koji je sam priznavao da je kukavica, predebeo, strašljiv i jednako loš mačevalac kao i jahač, moraće da se suoči s Ukletom šumom. Matori Medved poneće dva kaveza sa gavranovima kako bi mogli da šalju vesti o svom putovanju. Meštar Emon bio je slep i previše slab da jaše sa njima, tako da je njegov kućeupravitelj imao da pode

umesto njega. „Trebaš nam zbog gavranova, Seme. A neko mora da mi pomogne da zavitlavamo Grena.“

Semovi podvaljci zadrhtaše. „Ti bi mogao da se staraš o gavranovima, ili Gren, ili *bilo ko*“, izgovori s prizvukom očaja u glasu. „Mogao bih da vam pokažem kako. I ti si takođe pismen, mogao bi da zapisuješ poruke lorda Mormonta isto kao i ja.“

„Ja sam kućeupravitelj Matorog Medveda. Moram da mu budem štitonoša, da mu pazim konja, dižem šator; neću imati vremena i za ptice. Seme, rekao si reči. Sada si brat iz Noćne straže.“

„Brat iz Noćne straže ne bi smeо da se toliko boji.“

„Svi se mi bojimo. Bili bismo budale da se ne bojimo.“ Previše izvidnika nestalo je za poslednje dve godine, čak i Bendžen Stark, Džonov stric. Dvojicu ljudi njegovog strica našli su u šumi, ubijene, ali su leševi ustali u ledenoj noći. Džonovi opečeni prsti zgrčiše se kada se toga priseti. Još je u snovima viđao utvaru, mrtvog Odora usplamtelih plavih očiju i ledenih crnih šaka, ali Semu nije trebalo da ga i na to podseća. „Nema sramote u strahu, rekao mi je otac, jedino je bitno kako se s njime suočavamo. Hajde, pomoći će ti da skupiš mape.“

Sem žalostivo klimnu glavom. Prostor između polica bio je tako uzak da su morali da izadu jedan za drugim. Podrum je izlazio na jedan od tunela koji su braća zvala hodnici za crve, krivudavih podzemnih prolaza što su pod zemljom povezivali utvrde i kule Crnog zamka. U leto je retko ko koristio hodnike za crve, osim pacova i druge gamadi, ali je zimi bilo sasvim drugačije. Kada bi sneg napadao četrdeset i pedeset stopa visoko, a ledeni vetrovi zaurlali sa severa, opstanak Crnog zamka zavisio je od tunela.

Uskoro, pomisli Džon dok su se peli. Video je vesnika koji je došao meštru Emonu s glasom o kraju leta, velikog gavrana iz Citadele, belog i tihog kao Duh. Već je jednom bio video zimu, još kada je bio sasvim mali, ali su se svi slagali da je bila kratka i blaga. Ova će biti drugačija. Osećao je to u kostima.

Zahvaljujući strmom stepeništu Sem je šištao kao kovački meh kada stigoše na površinu. Izadoše na oštar vetar od koga je Džonov plašt vitlao i pucketao. Duh je opružen spavao pokraj zida ambara od pletera i blata, ali se probudi čim se Džon pojavio, pa dokaska do njih, visoko dignutog čupavog belog repa.

Sem zaškilji prema Zidu. On se uzdizao iznad njih, ledena litica sedam stotina stopa visoka. Ponekad se Džonu činilo da je živ, i da ima svoje čudi. Boja leda imala je običaj da se menja sa svakom promenom svetlosti. Čas je bio tamnoplav poput zamrznute reke, čas prljavobeo kao stari sneg, a kada bi oblak zaklonio sunce, potamneo bi do bledosive boje isklesanog kamena. Zid se pružao na istok i zapad dokle god je pogled sezao, toliko ogroman da su drvene utvrde i kamene kule zamka pod njim izgledale kao igračke. Bio je to kraj sveta.

A mi idemo iza njega.

Jutarnje nebo bilo je prošarano tankim sivim oblacima, ali se iza njih nazirala

bleda crvena crta. Crna braća su latalici nadenula ime Mormontova baklja, govoreći (tek napola u šali) da su je bogovi sigurno poslali da starcu osvetli put kroz Ukletu šumu.

„Kometa je tako svetla da sada možeš i po danu da je vidiš“, reče Sem, zaklonivši oči iza nekoliko knjiga.

„Pusti sad komete, mape su ono što Matori Medved hoće.“

Duh je trčkarao ispred njih. Dvorište je tog jutra bilo potpuno pusto, pošto su mnogi izvidnici bili u kupleraju u Krtičnjaku, tražeći zakopano blago i opijajući se do besvesti. Gren beše otišao sa njima. Pip, Halder i Žabac hteli su da ga časte prvom ženom u životu, da proslavi svoju prvu izvidnicu. Hteli su da povedu i Džona i Sema, ali se Sem kurvi bojao gotovo jednako kao i Uklete šume, a Džon nije hteo ništa da ima s tim. „Vi radite šta hoćete“, rekao je Žapcu, „ali ja sam se zakleo.“

Dok su prolazili kraj obredišta, on začu glasove uzdignute u pesmi. *Neki ljudi pred bitku traže kurve, a neki bogove.* Džon se pitao koji će se kasnije osećati bolje. Obredište ga nije privlačilo ništa više od kupleraja; njegovi bogovi imali su hramove u divljini, gde su stražarike širile svoje kao kost bele grane. *Sedmoro nemaju moći iza Zida, pomisli, ali će me moji bogovi tamo čekati.*

Pred arsenalom, ser Endru Tart vežbao je s novim regrutima. Stigli su prošle noći sa Konvijem, jednim od lutajućih vrana koji su išli uzduž i popreko po Sedam kraljevstava, sakupljajući ljude za Zid. Među pridošlicama bio je starac sive brade koji se oslanjao na štap, dva plavokosa momka, očigledno braća, kicoš u prljavom satenu, odrpanac iskrivljene noge i neki iskeženi luđak koji je očigledno sebe smatrao za ratnika. Ser Endru mu je upravo dokazivao koliko greši. On je bio blaži kaštelan od ser Alisera Toma, ali su i od njegovih lekcija ostajale modrice. Sem se trzao na svaki udarac, ali je Džon pažljivo posmatrao mačevanje.

„Kako ti se čine, Snežni?“ Donal Noji je stajao na vratima svog arsenala, golih grudi pod kožnom keceljom, a patrljak mu je bio obnažen, što se retko dešavalo. Sa svojim pozamašnim trbuhom i širokim grudima, pljosnatim nosem i čekinjastom crnom bradom, Noji nije pružao lep prizor, ali je Džonu ipak bilo drago što ga vidi. Oružar se pokazao kao dobar prijatelj.

„Smrde na leto“, reče Džon u trenutku kada je ser Endru nasrnuo štitom na svog protivnika i bacio ga na zemlju. „Gde ih je Konvi našao?“

„U tamnici jednog lorda kraj Galebova“, odgovori kovač. „Razbojnik, brica, prosjak, dva siročeta i muška kurva. S takvima treba da branimo kraljevstva ljudi.“

„Poslužiće.“ Džon se krišom osmehnu Semu. „I mi smo.“

Noji ga privuče bliže. „Čuo si vesti o svom bratu?“

„Prošle noći.“ Konvi i njegovi štićenici doneli su vesti s juga, i u trpezariji se samo o tome pričalo. Džon još nije bio siguran šta oseća. Rob kralj? Brat sa kojim se igrao, tukao, podelio prvu čašu vina? *Ali ne i majčino mleko, to ne. I sada će Rob pijuckati letnje vino iz draguljima optočenih pehara, dok ću ja klečati kraj*

nekog potoka i srkati otopljeni sneg iz šaka. „Rob će biti dobar kralj“, reče on odano.

„Hoće li?“ Kovač ga pronicljivo odmeri. „Nadam se da je tako, momče, ali nekada sam isto verovao i za Roberta.“

„Priča se da si mu ti iskovao budzovan“, priseti se Džon.

„Bogami i jesam. Bio sam njegov čovek, čovek Barateona, kovač i oružar u Krajoluju, sve dok nisam ostao bez ruke. Dovoljno sam star da pamtim lorda Stefona pre nego što ga je more odnело, i znao sam ta njegova tri sina još otkad su dobili imena. Samo ču ovo da ti kažem - Robert više nije bio onaj stari otkako je stavio krunu na glavu. Neki ljudi su kao mačevi - stvoreni su za borbu. Okačiš li ih na zid, zardaju.“

„A njegova braća?“ upita Džon.

Oružar se zamisli na trenutak. „Robert je bio pravi čelik. Stanis je pravo gvožđe, crno i tvrdo, i snažno, da, ali krto, kao što to gvožđe može vremenom da postane. On će se slomiti pre nego što će se saviti. A Renli, taj ti je bakar, svetlucav i sjajan, lepo ga je videti, ali kada se sve sabere i oduzme, ne vredi mnogo.“

A koji metal je Rob? ne upita Džon. Noji je bio čovek Barateona; verovatno je smatrao da je Džofri zakoniti kralj, a Rob izdajnik. Među braćom Noćne straže vladalo je nepisano pravilo da se o tim stvarima nikada naširoko ne priča. Ljudi su dolazili na Zid iz svih Sedam kraljevstava, i stare ljubavi i odanosti nisu se lako zaboravlja, bez obzira na to kakve zakletve čovek davao... kao što je Džon odlično znao. Čak i Sem - kuća njegovog oca bila je zakleta na vernost Visokom Sadu, čiji je gospodar Tirel stajao uz kralja Renlija. O takvim stvarima je najbolje ne pričati. Noćna straža nije stajala ni na čiju stranu. „Idemo lordu Mormontu“, reče Džon.

„Nemojte da vas Matori Medved čeka.“ Noji ga potapša po ramenu i osmehnu se. „Nek bogovi sutra budu s vama, Snežni. Dovedite nam nazad tog tvog strica, je'l me čuješ?“

„Hoćemo“, obeća mu Džon.

Lord zapovednik Mormont beše se nastanio u Kraljevoj kuli, nakon što je njegova izgorela u požaru. Džon ostavi Duha sa stražarima pred vratima. „Još stepenica“, reče Sem nesrećno kad stadoše da se penju. „Mrzim stepenice.“

„U šumi bar njih neće biti.“

Kada uđoše u odaju, gavran ih smesta primeti. „*Snežni!*“ zakrešta ptica. Mormont prekide svoj razgovor. „Gde si dosad s tim mapama?“ On odgurnu ostatke doručka da bi na stolu napravio mesta. „Stavi ih ovde. Pogledaću ih kasnije.“

Toren Smolvud, žilav izvidnik slabe brade i još slabijih usta, skrivenih iza retkih čekinjastih malja, hladno odmeri Džona i Sema. Spadao je među prijatelje Alisera Torna, i ova dvojica ne behu mu dragi. „Mesto lorda zapovednika je u Crnom zamku, da gospodari i zapoveda“, reče on Mormontu, ne udostojivši

pridošlice pozdrava, „bar se meni tako čini.“

Gavran zlepeta velikim crnim krilima. „Meni, meni, meni.“

„Ako ikada postaneš lord zapovednik, moći ćeš da radiš šta te je volja“, reče Mormont izvidniku, „ali se *meni* čini da još nisam umro, i da te braća nisu postavila na moje mesto.“

„Ja sam sada prvi izvidnik, budući da je Ben Stark nestao, a ser Džaremi poginuo“, reče Smolvud tvrdoglavu. „Trebalo bi da ja zapovedam.“

Mormont ne htede to da sluša. „Poslao sam Bena Starka, i ser Vejmara pre njega. Neću da pošaljem tebe da ih tražiš, pa da sedim i pitam se koliko će morati da čekam pre nego što shvatim da si i ti nestao.“ On upre prstom. „A Stark ostaje prvi izvidnik sve dok ne budemo potpuno sigurni da je mrtav. Ako taj dan dođe, ja će mu imenovati naslednika, a ne ti. A sada prestani da mi zanovetaš. Krećemo s prvim svetlom, ili si to zaboravio?“

Smolvud ustade. „Biće volja mog zapovednika.“ Izlazeći, on se namršti na Džona, kao da je to nekako njegova krvica.

„Prvi izvidnik!“ Oči Matorog Medveda preleteše preko Sema. „Pre bih *tebe* imenovao za prvog izvidnika. Odakle mu samo obraza da mi u lice kaže kako sam prestar da jašem s njim! Izgledam li tebi prestar, dete?“ Kosa što se povukla s Mormontove pegave lobanje kao da se nanovo beše okupila u čupavoj sivoj bradi koja mu je pokrivala dobar deo grudi. On se snažno pljesnu po njima. „Izgledam li slab?“

Sem otvorio usta i tiho ciknu. Matori medved ga je užasno plaošio. „Ne, moj gospodaru“, brzo se ubaci Džon. „Izgledaš snažno kao... kao...“

„Ne laskaj mi, Snežni, znaš da to ne volim. Daj da vidim te mape.“ Mormont ih ovlaš prelista, mrmljajući sebi u bradu, na svaku utrošivši tek letimičan pogled. „Ovo je sve što si našao?“

„Ja... m-m-moj gospodaru“, zamuka Sem, „bilo... bilo ih je još, a-a-ali ne-nered...“

„Ove su stare“, požali se Mormont, a gavran prodorno ponovi za njim: „*Stare, stare*.“

„Sela mogu da nastanu i nestanu, ali će brda i reke biti na istim mestima“, napomenu Džon.

„To je istina. Da li si već odabrao gavrane, Tarli?“

„M-m-meštar Emon na-namerava da ih po-pokupi večeras, nakon hra- hranjenja.“

„Hoću njegove najbolje ptice. Pametne i snažne.“

„*Snažne*“, reče njegova ptica, šepureći se. „*Snažne, snažne*.“

„Ako se desi da nas tamo iskasape, hoću da moj naslednik zna gde smo i kako izginuli.“

Sam pomen kasapljenja potpuno oduže moć govora Semvelu Tarliju. Mormont

se naže napred. „Tarli, kada sam bio momčić upola mlađi nego ti sad, moja gospa majka mi je rekla da ako stojim širom otvorenih usta, lasica može pomisliti da je to njena jazbina i utrčati mi niz grlo. Ako imaš nešto da kažeš, reci. U suprotnom, čuvaj se lasica.“ Onda mu oštroti mahnu da je slobodan. „Sada odlazi, suviše sam zauzet da bih trošio vreme na budalaštine. Meštar će ti već naći neko korisno zanimanje.“

Sem proguta knedlu, koraknu unazad i izjuri napolje toliko brzo da se zamalo ne saplete o prag.

„Da li je taj momak tolika budala kao što izgleda?“ upita lord zapovednik kada Sem ode. „*Budala*“, požali se gavran. Mormont nije ni želeo da Džon odgovori. „Njegov gospodar otac ima velikog uticaja na većima kralja Renlija, i pomicam da ga pošaljem... ne, bolje ne. Ne bi bilo nalik na Renlija da posluša drhtavog debelog dečaka. Poslaću ser Arnela. On je malčice smireniji, a majka mu je bila iz porodice Fosoveja Zelenih jabuka.“

„Ako je po volji mom gospodaru, šta bi tražio od kralja Renlija?“

„Isto što i od svih ostalih, momče. Ljude, konje, mačeve, oklope, žito, sir, vino, vunu, eksere... Noćna straža nije gorda, i uzima sve što joj se da.“ Prstima zadobova po grubo otesanim daskama stola. „Ako su vetrovi bili dobri, ser Aliser bi još ovog meseca trebalo da stigne u Kraljevu Luku, mada ne znam da li će se ono dete Džofri uopšte na njega osvrnuti. Kuća Lanistera nikada nije bila prijatelj Straže.“

„Tom ima šaku aveti da mu je pokaže.“ Beše to jeziv beo predmet cmih prstiju, grčio se i stezao u svom čupu kao da je živ.

„Kada bismo samo imali još jednu šaku, da je pošaljemo Renliju.“

„Diven kaže da sa one strane zida sve može da se nađe.“

„Da, Diven kaže. A kada je poslednji put bio u izvidnici, tvrdio je da je video medveda od petnaest stopa.“ Mormont prezrivo frknu. „Za moju sestru se priča da je uzela medveda za ljubavnika. Pre bih *u to* poverovao, nego da postoje petnaest stopa visoki medvedi. Mada, u svetu u kom se mrtvaci bude i hodaju... ma, čovek ipak mora da veruje sopstvenim očima. Video sam mrtve kako hodaju. Nisam video džinovske medvede.“ On pažljivo i prodorno odmeri Džona. „Ali, pričali smo o šakama. Kako je tvoja?“

„Bolje.“ Džon skide rukavicu od krtičje kože i pokaza mu. Ožiljci su prekrivali ruku skoro do lakta, i smežurana ružičasta koža još je bila napeta i osetljiva, ali je zaceljivala. „Dosta me svrbi. Meštar Emon kaže da je to dobro. Dao mi je balzam da ponesem na put.“

„Možeš li da koristiš Dugačku kandžu bez obzira na bol?“

„Sasvim dobro.“ Džon nape prste, otvarajući i zatvarajući šaku, kao što mu je meštar pokazao. „Svaki dan ih vežbam, da bi se što pre oporavili, kao što je meštar Emon rekao.“

„Emon možda jeste slep, ali zna svoj posao. Molim se bogovima da nam ga

ostave još dvadeset godina. Znaš li da je on mogao postati kralj?“

„Džona to iznenadi. „Ispričao mi je da mu je otac bio kralj, ali nije... Mislio sam da je možda bio mlađi sin.“

„I jeste. Otac njegovog oca bio je Deron Targarjen, drugi svoga imena, koji je kraljevstvu prisajedinio Dornu. Deo ugovora zahtevao je da se oženi dornskom princezom. Ona mu je podarila četiri sina. Emonov otac Mekar bio je najmlađi od njih, a Emon je bio njegov najmlađi sin. Pazi, sve se to dešavalo davno pre mog rođenja, koliko god Smolvud pokušavao da me proglaši za starca.“

„Meštar Emon je ime dobio po Zmajvitezu.“

„Jeste. Neki kažu da je pravi otac kralja Derona bio princ Emon, a ne Egon Bezwredni. Bilo kako bilo, našem Emonu nedostajalo je Zmajvitezovog vojničkog duha. On voli da kaže da je imao spor mač, ali hitar um. Nije ni čudo što ga je deda poslao u Citadelu. Bilo mu je devet ili deset godina, čini mi se... a bio je i deveti ili deseti u naslednom redu.“

Meštar Emon izbrojao je više od stotinu imendana, znao je Džon. Krhak, smežuran, sed i slep; teško ga je bilo zamisliti kao malog dečaka, ne starijeg od Arje.

Mormont nastavi. „Emon je još učio kada mu je najstariji stric, prestolonaslednik, nesrećnim slučajem poginuo na turniru. Ovaj je za sobom ostavio dva sina, ali su i oni nedugo zatim otišli u grob, za vreme Velike prolećne bolesti. Kralj Deron takođe je podlegao, tako da je kruna prešla na Deronovog drugog sina, Erisa.“

„Ludog Kralja?“ Džon je bio zbumen. Eris je bio kralj pre Roberta, a to nije bilo tako davno.

„Ne, ovo je bio Eris Prvi. Robert je zbacio drugog tog imena.“

„Koliko je davno to bilo?“

„Pre osamdesetak godina“, reče Matori Medved, „i ne, ja još nisam bio rođen, mada je Emon već bio iskovao pet ili šest karika svog meštarskog lanca. Eris se oženio vlastitom sestrom, po targarjenskom običaju, i vladao je deset ili dvanaest godina. Emon je položio svoje zakletve i otišao iz Citadele da služi na dvor nekog neznatnog lorda... sve dok njegov kraljevski stric nije umro bez potomstva. Gvozdeni presto prešao je na poslednjeg od četiri sina kralja Derona. To je bio Mekar, Emonov otac. Novi kralj je pozvao sve svoje sinove na dvor, i želeo je da uključi Emona u sva svoja veća, ali je ovaj to odbio, rekavši da bi tako zauzeo mesto koje pripada velemeštru. Umesto toga je služio u utvrdi svog najstarijeg brata, još jednog Derona. E, i taj je umro, ostavivši za sobom samo slaboumnu kćer. Čini mi se da ga je odnela bolestina koju je zaradio od neke kurve. Sledeći brat bio je Erion.“

„Erion Čudovišni?“ Džon je znao to ime. „Princ koji je mislio da je zmaj“ bila je jedna od jezivijih priča Stare Nen. Njegov mali brat Bren ju je obožavao.

„Baš taj, mada je sebe zvao Erion Svetloplamen. Jedne noći, pijan, ispio je čup

divlje vatre, nakon što je prijateljima saopštio da će ga to pretvoriti u zmaja, ali su bogovi bili milostivi i to ga je pretvorilo u leš. Ni godinu dana kasnije, kralj Mekar poginuo je u boju protiv jednog odmetnutog lorda.“ Džon je znao ponešto o istoriji kraljevstva; njegov meštar se beše postarao za to. „Bila je to godina Velikog veća“, reče. „Lordovi su preskočili malog sina princa Eriona i kćer princa Derona i dali krunu Egonu.“

„Da i ne. Najpre su je ponudili, tiho, Emonu. A on je tiho odbio. Rekao im je da su bogovi njemu odredili da služi, a ne da vlada. Bio je položio zakletvu i nije htio da je prekrši, mada se sam prvoobrednik nudio da ga razreši. Dakle, niko pri zdravoj pameti nije želeo Erionovog potomka na prestolu, a Deranova mala bila je slaboumna, i još i žensko, tako da nisu imali drugog izbora do da se okrenu Emonovom mlađem bratu - Egonu, petom svoga imena. Egon Nenadani, tako su ga zvali, četvrti sin četvrtog sina. Emon je osećao, i to s pravom, da će, ako ostane na dvoru, oni kojima se ne dopada vlast njegovog brata pokušati da ga iskoriste, i zato je došao na Zid. I tu je i ostao, dok su mu brat i bratovljev sin i njegov sin redom vladali i umirali, sve dok Džejmi Lanister nije okončao lozu Zmajkraljeva.“

„Kralj“, zakrešta gavran. Ptica zlepeta po odaji i spusti se na Mormontovo rame. „Kralj“, reče ponovo, koračajući napred-nazad.

„Dopada mu se ta reč“, reče Džon, osmehnuvši se.

„Lako ju je izgovoriti. Lako ju je zavoleti.“

„Kralj“, reče ptica ponovo.

„Čini mi se da bi on voleo da ti imaš krunu, moj gospodaru.“

„Kraljevstvo već ima tri kralja, a to je dva previše za moj ukus.“ Mormont prstom pogladi gavrana ispod kljuna, ali mu pogled ni na tren nije skretao s Džona Snežnog.

Od toga ga obuze čudan osećaj. „Moj gospodaru, zašto si mi ispričao sve to o meštru Emonu?“

„Mora li da postoji razlog?“ Mormont se promeškolji u stolici, mršteći se. „Tvoj brat Rob krunisan je za Kralja na Severu. Tebi i Emonu je to zajedničko. Brat kralj.“

„Ne samo to“, reče Džon, „već i zakletva.“

Matori Medved glasno frknu, a gavran polete i stade da kruži po sobi. „Daj mi čoveka za svaku prekršenu zakletvu koju sam video, i Zidu nikada neće nedostajati branilaca.“

„Ja sam oduvek znao da će Rob biti lord od Zimovrela.“

Mormont zviznu, i ptica mu ponovo dolete i smesti mu se na ruku. „Lord je jedno, a kralj drugo.“ On pruži gavranu šaku kukuruza iz džepa. „Obući će tvog brata Roba u svilu, saten i somot u stotinu različitih boja, dok ćeš ti živeti i umreti u crnoj verižnjači. On će se oženiti nekom prelepom princezom koja će mu rađati sinove. Ti nećeš imati ženu, niti ćeš u zagrljaju ikada držati dete svoje krvi. Rob će vladati, a ti ćeš služiti. Ljudi će te zvati vranom. Njega će zvati veličanstvo. Pevači

će slaviti svaku sitnicu koju on uradi, dok će tvoja najveća dela proći neopevana. Reci mi da ti ništa od toga ne smeta, Džone... i nazvaću te lažljivcem, i znaću da sam sasvim u pravu.“ Džon se ispravi, napet kao struna. „A da mi to sve i ne da mira, šta bih mogao da uradim, budući da sam kopile?“

„A šta ćeš da uradiš?“ upita Mormont. „Budući da si kopile?“

„Neću imati mira“, reče Džon, „i držaću se svoje zakletve.“

KEJTLIN

Kruna njenog sina beše sveže iskovana, i Kejtlin Stark se činilo da preteško pritiska Robovu glavu.

Drevna kruna Kraljeva zime beše izgubljena pre tri veka, predata Egonu Osvajaču kada je Toren Stark kleknuo i priznao njegovu nadmoć. Šta je Egon sa njom uradio, niko nije znao. Kovač lorda Hostera dobro je obavio svoj posao, i Robova kruna izgledala je baš kao što je u pričama o starim kraljevima Starkovima izgledala ona negdašnja; otvoren krug od kovane bronze, s urezanim runama Prvih ljudi, na čijem se vrhu nalazilo devet crnih gvozdenih šiljaka iskovanih u obliku dugačkih mačeva. Nikakvog zlata, srebra ni dragulja na njoj nije bilo; bronza i gvožđe behu metali zime, tamni i snažni, za borbu s hladnoćom.

Dok su u Velikoj dvorani Brzorečja čekali da pred njih izvedu zarobljenika, ona vide kako Rob gura krunu unazad, da mu bolje legne na guste kestenjaste uvojke; koji tren kasnije, on je ponovo vrati napred; kasnije je malo iskosi, kao da će mu od toga lakše ležati na glavi. *Nije lako nositi krunu*, pomisli Kejtlin posmatrajući ga, posebno dečaku od petnaest leta.

Kada gardisti uvedoše sužnja, Rob zatraži da mu donesu mač. Olivar Frej mu ga pruži balčakom napred, i njen sin isuka sečivo i položi ga golo preko kolena, jasnu pretnju koju su svi videli. „Veličanstvo, evo čoveka kojeg si tražio“, objavi ser Robin Riger, kapetan domaće garde Tulija.

„Na kolena pred kraljem, Lanisteru!“ viknu Teon Grejdžoj. Ser Robin baci sužnja na kolena.

Uopšte ne izgleda kao lav, pomisli Kejtlin. Taj ser Klios Frej bio je sin ledi Džene, sestre lorda Tivina Lanistera, ali nije u sebi imao ništa od čuvene lepote Lanistera, svetlokoših i zelenookih. Umesto toga beše nasledio retke smeđe uvojke, slabu bradu i usko lice svog oca, ser Emona Freja, drugog sina starog lorda Valdera. Oči su mu bile blede i vodnjikave, i kao da nije mogao da prestane da trepće, ali je to možda bilo zbog svetla. Ćelije podno Brzorečja behu mračne i vlažne... a poslednjih dana i pretrpane.

„Ustani, ser Kliese.“ Glas njenog sina nije bio leden kao što bi bio očev, ali nije zvučao ni kao glas petnaestogodišnjeg dečaka. Rat je od njega pre vremena stvorio čoveka. Jutarnje svetlo slabašno zasvetluca na čeličnoj oštrici u njegovom krilu.

Ali ser Klios Frej nije zazirao od mača; zazirao je od zveri. Sivi Vetar, tako mu je dao ime njen sin. Jezovuk velik poput doge, suv i taman kao dim, očiju nalik na tečno zlato. Kada zver pride da onjuši zarobljenog viteza, svi u dvorani omirisaše strah. Ser Klios beše zarobljen u bici u Šaputavoj šumi, gde je Sivi Vetar pregrizao grkljane pola tuceta ljudi.

Vitez se hitro i nespretno diže, istovremeno uzmičući od jezovuka, tako da se neki od posmatrača glasno nasmejaše. „Hvala ti, moj gospodaru.“

„Veličanstvo“, zareža lord Amber, Velidžon, uvek najglasniji od Robovih severnjačkih vazala... i najodaniji i najžešći, ili je bar tako tvrdio. On je bio prvi koji joj je sina proglašio za Kralja na Severu, i nije trpeo ni najmanju uvredu časti svog novog suverena.

„Veličanstvo“, ispravi se užurbano ser Klios. „Oprosti.“

Ovaj nije hrabar čovek, pomisli Kejtl. Čini se da je više Frej nego Lanister. Njegov rođak Kraljeubica bio bi nešto sasvim drugo. Ser Džejmija Lanistera nikada niko ne bi naterao da tu titulu procedi kroz svoje savršene zube.

„Izveo sam te iz čelije da odneses moju poruku svojoj rođaci Sersei Lanister u Kraljevoj Luci. Putovaćeš pod belim barjakom, u pratnji tridesetorice mojih najboljih ljudi.“

Ser Kliosu primetno laknu. „Onda će mi biti izuzetno draga da prenesem tvoju poruku za kraljicu, veličanstvo.“

„Shvati“, reče Rob, „ne dajem ti slobodu. Tvoj deda lord Valder obećao mi je svoju podršku i podršku kuće Freja. Mnoga tvoja braća i stričevi jahali su sa nama u Šaputavoj šumi, ali si *ti* odabrao da se boriš pod lavljim barjakom. To od tebe čini Lanistera, a ne Freja. Hoću tvoju reč, časnu i vitešku, da ćeš se nakon što preneseš moju poruku vratiti s kraljičinim odgovorom i ponovo postati moj sužanj.“

Ser Klios odgovori bez oklevanja. „Zaklinjem se.“

„Čuo te je svaki čovek u ovoj dvorani“, upozori Kejtlinin brat, ser Edmur Tuli, koji je govorio za Brzorečje i gospodare Trozupca u ime svog umirućeg oca. „Ako se ne vratiš, čitavo kraljevstvo će znati da si krivokletnik.“

„Uradiću ono na šta sam se zakleo“, odgovori ser Klios ukočeno. „Kako glasi poruka?“

„Nudimo mir.“ Rob ustade, s dugačkim mačem u ruci. Sivi vetar stade kraj njega. Dvorana se utiša. „Reci kraljici namesnici da će, ako prihvati moje uslove, vratiti mač u korice i okončati ovaj rat među nama.“

U dnu dvorane, Kejtl primeti visoku, suvu priliku lorda Rikarda Karstarka kako se probija između gardista i izlazi na vrata. Niko drugi nije se pomerio. Rob ne obrati pažnju na komešanje. „Olivare, hartiju“, zapovedi. Štitonoša uze dugački mač i predade svitak pergamenta.

Rob ga razvi. „Prvo, kraljica mora da oslobodi moje sestre i obezbedi im prevoz morem od Kraljeve Luke do Belih sidrišta. Sansina veridba s Džofrijem Barateonom raskida se. Kada od svog kaštelana budem dobio vesti da su mi sestre bezbedno stigle u Zimovrel, oslobodiću kraljičine rođake, štitonošu Vilema Lanistera i tvog brata Tiona Freja, i dati im pratnju do Livačke stene ili kuda god oni hoće da odu.“

Kejtl Stark požele da može da čita misli skrivene iza svakog lica, iza svih tih namrštenih čela i stisnutih usana.

„Drugo, kosti mog gospodara oca biće nam vraćene, kako bi počivao sa svojim

bratom i sestrom u kripti podno Zimovrela, kao što bi želeo. Zemni ostaci ljudi njegove domaće garde, ljudi pobijenih u njegovoj službi u Kraljevoj Luci, takođe moraju biti vraćeni.“

Živi ljudi otišli su na jug, a vratiće se hladne kosti. *Ned je bio u pravu*, pomisli ona. *Njemu je mesto bilo u Zimovrelu, to je i rekao, ali da li sam ga čula? Ne. Idi, rekla sam mu, moraš biti Robertova desna ruka, za dobro naše kuće, za dobro naše dece... moja greška, samo moja i ničija drugo...*

„Treće, veliki mač mog oca, Led, biće isporučen u moje ruke, ovamo, u Brzorečje.“

Gledala je svog brata, ser Edmura Tulija, kako stoji s palčevima zadenutim za remen mača, lica mirnog kao kamen.

„Četvrto, kraljica će narediti svom ocu lordu Tivinu da oslobodi one moje vitezove i lordove vazale koje je zarobio u bici kod Zelenog kraka Trozupca. Kada on to jednom uradi, ja ću osloboditi svoje zatočenike uzete u Šaputavoј šumi i Bici kod logora, osim Džejmija Lanistera, koji će ostati moj talac da bi jamčio za dobre namere svog oca.“

Proučavala je lukav osmeh Teona Grejdžoja, pitajući se šta on znači. Taj mladić je često izgledao kao da neku tajnu šalu on jedini zna; Kejtlin se to nikada nije dopadalo.

„Konačno, kralj Džofri i kraljica namesnica moraju se odreći svih pretenzija na vlast nad Severom. Od sada mi više nismo deo njihove zemlje, već slobodno i nezavisno kraljevstvo, kao što smo od davnina bili. Naši posedi biće sve zemlje Starka severno od Vrata, zajedno sa zemljama koje plavi reka Trozubac i njene pritoke, na zapad do Zlatnog zuba, na istok do Mesečevih planina.“

„*KRALJ NA SEVERU!*“ zagrme Veliđon Amber, izmahujući po vazduhu pesnicom velikom kao šunka. „*Stark! Stark! Kralj na Severu!*“

Rob ponovo smota pergament. „Meštar Vajmen je nacrtao mapu koja prikazuje naše granice. Odnećeš kopiju kraljici. Lord Tivin mora da se povuče iza tih granica i da prestane s napadima, paljevinama i pljačkom. Kraljica namesnica i njen sin neće potraživati poreze, prihode i službu od mog naroda, i oslobodiće moje lordove i vitezove svih zakletvi na vernoću, obećanja, obaveza i dugova prema Gvozdenom prestolu i kućama Barateona i Lanistera. Konačno, Lanisteri će predati deset visokorođenih talaca, o kojima ćemo se naknadno dogоворити, kao dokaz da žele mir. Prema njima ću se ophoditi kao prema uvaženim gostima, onako kako i priliči njihovom položaju. Sve dok se uslovi ovog ugovora verno sprovode, svake godine ću osloboditi po dva taoca i vratiti ih bezbedno njihovim porodicama.“ Rob baci svitak pergamenta pred vitezove noge. „To su uslovi. Ako ih ispunji, daću joj mir. Ako ne“ - on zviznu, i Sivi Vetar zakorači napred, režeći - „daću joj još jednu Šaputavu šumu.“

„*Stark!*“ zaurla Veliđon ponovo, a sada i drugi glasovi prihvatiše poklič. „*Stark, Stark, Kralj na Severu!*“ Jezovuk zabaci glavu i stade da zavija.

Ser Kliosovo lice zadobi boju progrušanog mleka. „Kraljica će čuti tvoju poruku, moj - veličanstvo.“

„Dobro“, reče Rob. „Ser Robine, postaraj se da dobije dobar obrok i čistu odeću. Krenuće u zoru.“

„Biće tvoja volja, veličanstvo“, odgovori ser Robin Riger.

„Onda smo gotovi.“ Okupljeni vitezovi i lordovi vazali saviše kolena dok je Rob prolazio, sa Sivim vетrom za petama. Olivar Frej se probi napred da mu otvorи vrata. Kejtlin krenuo za njima, praćena svojim bratom.

„Bio si dobar“, reče ona sinu u hodniku koji je vodio od stražnjeg dela dvorane, „mada je ono s vukom bila lakrdija koja više priliči dečaku nego kralju.“

Rob počeška Sivog vetra iza ušiju. „Da li si mu videla izraz lica, majko?“ upita s osmehom.

„Videla sam lorda Karstarka kako izlazi.“

„I ja sam.“ Rob obema rukama skide svoju krunu i predade je Olivaru. „Odnesi ovo nazad u moju ložnicu.“

„Smesta, veličanstvo.“ Štitonoša žurno ode.

„Kladim se da ima i drugih koji osećaju isto što i lord Karstark“, oglasi se njen brat Edmur. „Kako možemo da pričamo o miru, kada su se Lanisteri kao poštast raširili preko zemalja mog oca, kradu mu useve i kolju narod? Ponovo kažem, treba da krenemo za Harendvor.“

„Nismo dovoljno jaki“, reče Rob, mada mu se u glasu osećalo da zbog toga nije srećan.

Edmur je bio uporan. „Hoćemo li ojačati od sedenja? Vojjska nam se iz dana u dan smanjuje.“

„A čija je to krivica?“ brecnu se Kejtlin na svog brata. Rob beše na Edmurov nagovor dozvolio rečnim gospodarima da odu nakon njegovog krunisanja, kako bi branili svoje sopstvene zemlje. Ser Mark Pajper i lord Karil Vens otišli su prvi. Lord Džonos krenuo je nakon njih, nameran da ponovo osvoji zgarište svog zamka i sahrani svoje mrtve, a sada je i lord Džeјson Malister objavio nameru da se vrati u svoje sedište u Vodogledu, na sreću još netaknuto ratom.

„Ne možeš od mojih rečnih lordova tražiti da sede skrštenih ruku dok im pljačkaju polja i istrebljuju narod“, reče ser Edmur, „ali lord Karstark je severnjak. Zlo bi bilo ako bi nas on napustio.“

„Razgovaraću s njim“, reče Rob. „Dva je sina izgubio u Šaputavoj šumi. Ko može da ga krivi što neće da se miri s njihovim ubicama... s ubicama mog oca...“

„Nova krvoprolića neće nam vratiti tvog oca, niti sinove lorda Rikarda“, reče Kejtlin. „Morali smo da ponudimo mir - mada bi mudriji čovek ponudio slađe uslove.“

„Da su samo malo slađi, pripala bi mi muka.“ Brada njenog sina porasla je, crvenija od njegove kestenjaste kose. Rob je mislio da zbog nje deluje žestoko, kraljevski... starije. Ali bradat ili ne, i dalje je bio mladić od petnaest leta, i želeo

je osvetu jednako strasno kao i lord Karstark. Nije bilo lako ubediti ga da načini i ovu ponudu, koliko god oštra bila.

„Sersei Lanister *nikada* neće pristati da razmeni tvoje sestre za dva rođaka. Ona hoće svog brata, i ti to dobro znaš.“ To mu je i ranije govorila, ali je Kejtlin shvatila da kraljevi ne slušaju ni izbliza tako dobro kao sinovi.

„Ne mogu da oslobodim Kraljeubicu, sve i kad bih htio. Moji lordovi nikada na to ne bi pristali.“

„Tvoji lordovi su te uzdigli za svog kralja.“

„I mogu jednako lako i da me sruše.“

„Ako je tvoja kruna cena za bezbedan povratak Arje i Šanse, treba rado da je platimo. Pola tvojih lordova ubilo bi Lanistera u njegovoj ćeliji. Ako izgubi glavu kao tvoj sužanj, ljudi će govoriti...“

„...da je to i te kako zasluzio“, dovrši Rob.

„A tvoje sestre?“ upita Kejtlin oštro. „Da li su i one zasluzile smrt? Veruj mi, ako se išta desi njenom bratu, Sersei će nam za krv platiti krvlju...“

„Lanister neće biti ubijen“, reče Rob. „Sa njim niko ni ne razgovara bez moje dozvole. Ima hranu, vodu, čistu slamu, više udobnosti nego što zasluzuјe. Ali neću ga oslobođiti, čak ni za Arju i Sansu.“

Sin je gleda s visine, shvati Kejtlin. *Da li je zbog rata tako brzo odrastao*, zapita se, *ili zbog te krune što su mu je stavili na glavu?* „Bojiš se da se ponovo suočiš s Džejmijem Lanisterom na bojnom polju, da li je u tome stvar?“

Sivi veter zareža, kao da je osetio Robov bes, a Edmur Tuli položi bratsku ruku na Kejtlinino rame. „Ket, nemoj. Dečko je tu u pravu.“

„Ne zovi me *dečko*“, reče Rob, okrenuvši se ka svom ujaku. Sav bes mu se izli na sirotog Edmura, koji je samo htio da ga podrži. „Ja sam skoro odrastao čovek, i kralj - *tvoj* kralj, ser. I ne bojim se Džejmija Lanistera. Pobedio sam ga jednom, pobediću ga ponovo, ako budem morao, samo...“ On skloni pramen kose iz očiju i zavrte glavom. „Možda bih razmenio Kraljeobicu za oca, ali...“

„...ali ne i za devojčice?“ Glas joj beše ledeno tih. „Devojčice nisu dovoljno važne, zar ne?“

Rob ne odgovori, ali mu se u očima ukaza bol. Plave oči, oči Tulija, oči koje mu je ona dala. Povredila ga je, ali je previše bio sin svoga oca da bi to priznao.

To je bilo nisko s moje strane, reče ona sebi. *Bogovi, smilujte se, u šta se ja to pretvaram? On daje sve od sebe, toliko se trudi, znam to, vidim to, a ipak... izgubila sam svog Nedu, stenu na kojoj je sagrađen moj život, ne bih podnela da izgubim i devojčice...*

„Uradiću sve što mogu za svoje sestre“, reče Rob. „Ako je kraljica iole pametna, prihvatiće moje uslove. Ako nije, proklinjaće dan kada me je odbila.“ Očigledno mu je bilo dosta te teme. „Majko, sigurna si da nećeš u Blizance? Bila bi dalje od borbi, a mogla bi i da se upoznaš sa kćerima lorda Freja i pomogneš mi

da odaberem nevestu kada se rat okonča.“

Hoće da odem, pomisli Kejtin iscrpeno. *Izgleda da kraljevi ne treba da imaju majke, a i govorim mu ono što ne želi da čuje.* „Dovoljno si odrastao da odlučiš koja ti se od devojaka lorda Valdera najviše sviđa i bez majčine pomoći, Robe.“

„Onda idi s Teonom. On kreće sutra. Pomoći će Malisterima da odvedu jedan deo zarobljenika u Vodogled, a onda će naći brod za Gvozdena ostrva. I ti možeš naći brod, i stići u Zimovrel pre kraja meseca, ako vetrovi budu dobri. Potrebna si Brenu i Rikonu.“

A tebi nisam, da li to zapravo hoćeš da kažeš? „Mom gospodaru ocu nije ostalo još mnogo vremena. Dokle god ti je deda živ, mesto mi je u Brzorečju, kraj njega.“

„Mogao bih da ti naredim da podeš. Kao kralj. Mogao bih.“

Kejtin na to ne obrati pažnju. „Ponovo ti kažem, ja bih pre poslala nekog drugog u Hrid, a ostavila Teona kraj tebe.“

„Ko će bolje da pregovara s Belonom Grejdžojem nego njegov sin?“

„Džeјson Malister“, predloži Kejtin. „Titos Blekvud. Stevron Frej. Bilo ko... ali ne Teon.“

Njen sin čučnu kraj Sivog vetra, razbaruši mu krvno i tako izbeže njen pogled. „Teon se hrabro borio za nas. Ispričao sam ti kako je spasao Brena od onih divljana u Vučjoj šumi. Ako Lanisteri ne pristanu na mir, trebaće mi dugački brodovi lorda Grejdžaja.“

„Pre ćeš ih dobiti ako ti njegov sin bude talac.“

„On je bio talac čitavog svog života.“

„Za to je bilo valjanih razloga“, reče Kejtin. „Belon Grejdžoj nije čovek kome se može verovati. I sam je nosio krunu, seti se, makar samo jedno leto. Možda se nuda da je ponovo ponese.“

Rob ustade. „To mu neću zameriti. Ako sam ja Kralj na Severu, neka on bude kralj Gvozdenih ostrva, ako to želi. Rado ću mu dati krunu, samo ako nam pomogne da skršimo Lanistere.“

„Robe...“

„Šaljem Teona. Prijatan dan ti želim, majko. Sivi vetre, idemo.“ Rob žustro ode, praćen jezovukom.

Kejtin je samo mogla da ga posmatra kako ide. Njen sin, a sada i njen kralj. Kako je to čudno. *Naređuj*, rekla mu je tamo u Kejlinovom šancu. I poslušao ju je. „Idem da posetim oca“, reče ona naglo. „Podi sa mnom, Edmure.“

„Moram da porazgovaram s onim novim strelcima koje obučava ser Dezmond. Obići ću ga kasnije.“

Ako još bude živ, pomisli Kejtin, ali ne reče ništa. Njen brat bi radije pošao u bitku nego u tu bolesničku sobu.

Najkraći put do središnje utvrde u kojoj joj je umirao otac vodio je kroz bogošumu, sa njenom travom i divljim cvećem i gusto zbijenim brestovima i

sekvojama. Šušketavo lišće još se držalo za grane drveća, nesvesno vesti koje je beli gavran doneo u Brzorečje još pre dve nedelje. Jesen je stigla, zaključila je Konklava; ali bogovi još ne behu našli za shodno da to jave vetrovima i šumama. Na tome im je Kejtlin bila zahvalna. Jesen je uvek bila vreme strahova, jer se u daljini nazirala sablast zime. Čak ni najmudriji čovek nije znao hoće li mu naredna žetva biti i poslednja.

Hoster Tuli, gospodar Brzorečja, ležao je u svojoj odaji, iz koje je pucao pogled na istok, tamo gde su se reke Stenovalja i Crveni krak spajale pod zidinama njegovog zamka. Spavao je kada Kejtlin uđe; kosa i brada behu mu bele kao perjani jastuk, a nekada snažno telo smanjilo se i oslabilo od bolesti koja je u njemu rasla.

Pokraj kreveta, još odevan u oklop i od puta prljav plašt, sedeo je brat njenog oca, Crna Riba. Čizme su mu bile prašnjave i isprskane osušenim blatom. „Zna li Rob da si se vratio, striče?“ Ser Brinden Tuli predstavljao je oči i uši Roba Starka, bio je zapovednik njegovih izviđača i tragača.

„Ne. Došao sam ovamo pravo iz štale, čim su mi rekli da je kralj sazvao dvor. Mislio sam da će veličanstvo hteti da mu vesti saopštim u četiri oka.“ Crna Riba je bio visok, svu čovek, sive kose i tačnih pokreta, glatko obrijanog lica izboranog i opaljenog vетrom. „Kako je on?“ upita, a ona je znala da ne misli na Roba.

„Uglavnom isto. Meštar mu daje snovino i makovo mleko za bol, tako da većinu vremena provodi u snu, i premalo jede. Svakog dana izgleda sve slabiji.“

„Govori li?“

„Da... ali reči imaju sve manje i manje smisla. Priča o svemu za čime žali, o nezavršenim poslovima, o ljudima davno mrtvim i vremenima davno prošlim. Ponekad ne zna koje je doba godine, niti ko sam ja. Jednom me je pozvao majčinim imenom.“

„Ona mu još uvek nedostaje“, odvrati ser Brinden. „Ti mnogo ličiš na nju. To se vidi u tvojim jagodicama, u tvojoj bradi...“

„Ti je se sećaš bolje nego ja. Bilo je to davno.“ Ona sede na krevet i skloni tanani pramen sede kose s očevog lica.

„Svaki put kada izjašem, pitam se da li će ga na povratku zateći živog ili mrtvog.“ Uprkos njihovim svađama, između njenog oca i brata koga se jednom odrekao postojala je snažna veza.

„Bar si se izmirio s njim.“

Neko vreme su sedeli u tišini, sve dok Kejtlin ne diže glavu. „Spomenuo si vesti koje Rob mora da zna?“ Lord Hoster zastenja i okrenu se u stranu, kao da ju je čuo.

Brinden ustade. „Idemo napolje. Bolje da ga ne probudimo.“

Ona krenu za njim na trouglasti kameni balkon koji je štrčao iz odaje, kao pramac broda. Njen stric diže pogled i namršti se. „Sada se može videti i po danu. Moji ljudi je zovu Crveni glasnik... ali kakvu to poruku nosi?“

Kejtlin pogleda gore, tamo gde je tanana crvena crta komete prosečala put preko tamnoplavog neba, nalik na ogrebotinu na licu nekog boga. „Velidžon je rekao

Robu da su stari bogovi zbog Neda razvili osvetnički crveni barjak. Edmur misli da je to znamenje pobede za Brzoreče - vidi ribu dugačkog repa, u bojama Tulija, crvenoj na plavom.“ Ona uzdahnu. „Volela bih da imam njihovu veru. Grimiz je boja Lanistera.“

„To nije grimiz“, reče ser Brinden. „Niti crveno Tulija, crveno rečnog blata. To je krv tamo gore, dete, razmazana preko neba.“

„Naša krv ili njihova?“

„Da li je ikada bilo rata u kome je krvarila samo jedna strana?“ Njen stric odmahnu glavom. „Rečne zemlje ogrezle su u plamen i krv svuda okolo Božjeg oka. Borbe su se proširile na jug do Crnobujice, i na sever preko Trozupca, gotovo do Blizanaca. Mark Pajper i Karil Vens izvojevali su nekoliko sitnih pobeda, a taj južnjački neznatni lord Berik Donderion neprekidno pljačka pljačkaše, napada družine za prikupljanje hrane lorda Tivina i potom nestaje u šumama. Priča se da se onaj ser Barton Krejkhol hvalio da je ubio Donderiona, sve dok nije poveo svoj odred u jednu od zamki lorda Berika, u kojoj su svi izgubili glave.“

„Neki od Nedovih gardista iz Kraljeve Luke su sa tim lordom Berikom“, priseti se Kejtlin. „Neka ih bogovi sačuvaju.“

„Donderion i crveni sveštenik koji jaše s njim dovoljno su pametni da se sami sačuvaju, ako je verovati pričama“, reče njen stric, „ali su vesti o vazalima tvoga oca mnogo žalosnija priča. Rob nije smeо da ih pusti. Rasuli su se na sve strane, svaki pokušava da zaštiti svoje, a to je ludost, Ket, ludost. Džonos Breken ranjen je u boju u ruševinama svog zamka, a njegov bratanac Hendri je poginuo. Titos Blekvud je proterao Lanistere sa svojih zemalja, ali su oni prethodno uzeli i poslednju kravu i svinju i zrno žita, i ostavili mu da brani samo Gavrandrvo i spaljene pustoši. Derijevi ljudi su oslobođili utvrdu njihovog lorda, ali su je držali manje od dve sedmice, pre nego što se Gregor Klegani spustio na njih i pobio čitavu posadu, uključujući i lorda samog.“

Kejtlin je bila užasnuta. „Deri je bio tek dete.“

„Da, i poslednji izdanak svoje loze. Dečak bi doneo dobru otkupninu, ali šta zlato znači zapenušanom psetu kao što je Gregor Klegani? Glava te zveri bila bi najlepši poklon čitavom narodu kraljevstva, kunem ti se.“

Kejtlin je znala za zao glas koji je pratio ser Gregora, pa ipak... „Ne spominji mi glave, striče. Sersei je nataknula Nedovu na kolac na zidinama Crvene tvrđave, i ostavila je tamo vranama i muvama.“ Čak ni sada nije mogla zaista da poveruje kako ga više nema. Nekih noći bi se probudila u tami, poluusnula, i na tren očekivala da ga zatekne kraj sebe. „Klegani je tek produžena ruka lorda Tivina.“ Jer je Tivin Lanister - gospodar Livačke stene, zaštitnik Zapada, otac kraljice Sersei, ser Džejmija Kraljeubice i Tiriona Bauka, i deda Džofrija Barateona, novokrunisanog dečaka kralja - bio istinska opasnost, smatrala je Kejtlin.

„To je istina“, priznade ser Brinden. „A Tivin Lanister nije glup. Sedi na sigurnom iza zidina Harendvora, hrani svoju vojsku našom letinom i pali sve što ne

može da poneše. Gregor nije jedino pseto koje je pustio s lanca. Ser Ejmori Lorč takođe hara naokolo, kao i neki najamnik iz Kohora koji više voli da obogalji ljude nego da ih ubije. Video sam šta ostavljaju za sobom. Čitava sela spaljena, žene silovane i osakaćene, poklana deca nesahranjena i ostavljena vukovima i divljim psima... od toga bi i mrtvima pozlilo.“

„Kad Edmur čuje za to, pobesneće.“

„A to će biti ono što lord Tivin želi. Čak i užas ima svoju svrhu, Ket. Lanister hoće da nas izazove na bitku.“

„Rob će mu tu želju verovatno uslišiti“, reče Kejlin uzrujano. „Nemiran je kao mačka zato što sedi ovde, a Edmur i Velidžon i ostali će ga samo nagovarati da krene.“ Sin joj jeste izvojevaо dve velike pobeđe, razbio je Džejmija Lanistera u Šaputavoj šumi i naterao u beg njegovu obezglavljenu vojsku pod zidinama Brzorečja u Bici kod logora, ali su mu se neki vazali obraćali kao da je glavom Egon Osvajač, po drugi put među živima.

Brinden Crna Riba diže čupavu sivu obrvu. „Što znači da su budale. Moje prvo ratno pravilo, Ket - *nikada* ne pružaj neprijatelju ono što želi. Lord Tivin bi htio da se borimo na polju koje on odabere. Hoće da krenemo na Harendvor.“

„Harendvor.“ Svako dete na Trozupcu znalo je priče o Harendvoru, ogromnoj tvrđavi koju je kralj Haren Crni podigao pokraj voda Božjeg oka pre tri stotine godina, kada su Sedam kraljevstava zaista bila sedam kraljevstava, a rečnim zemljama vladali gvozdenljudi s ostrvila. U svojoj oholosti, Haren je poželeo najveći dvor i najviše kule u čitavom Vesterusu. Četrdeset godina je to potrajalo; kao da se velika senka dizala na obali jezera dok su Harenove vojske od suseda otimale kamen, drvo, zlato i radnike. Hiljade sužanja pomrle su u kamenolomima, lancima vezani za sanke ili radeći na pet divovskih kula. Ljudi su se smrzavali u zimu i znojili u letu. Stražarike tri hiljade godina stare posećene su za stubove i krovne grede. Haren je opustošio i rečne zemlje i Gvozdenu ostrvu da bi ukrasio svoj san. A kada je napokon Harendvor dovršen, na sam dan kada se kralj Haren u njega uselio, Egon Osvajač iskrcao se u Kraljevoj Luci.

Kejlin se sećala kako je Stara Nen pričala tu priču njenoj deci, kod kuće, u Zimovrelu. „I kralj Haren je naučio da su debeli zidovi i visoke kule slaba zaštita od zmajeva“, tako bi se priča uvek okončala. „Jer zmajevi *lete*.“ Haren i svi njegovi naslednici stradali su u požaru koji je progutao čudovišnu tvrđavu, i svaka kuća koja je od tada držala Harendvor nesrećno je završila. Bilo je to snažno mesto, ali mračno, i prokletno.

„Neću dozvoliti Robu da vodi boj pod senkom te tvrđave“, priznade Kejlin. „Ali ipak moramo *nešto* da uradimo, striče.“

„I to uskoro“, saglasi se on. „Nisam ti rekao ono najgore, dete. Ljudi koje sam poslao na zapad javljaju da se u Livačkoj steni okuplja nova sila.“

„*Još jedna lanisterska vojska*. Od te misli joj pozli. „Moramo to smesta da javimo Robu. Ko će joj zapovedati?“

„Ser Staford Lanister, bar se tako priča.“ On se okrenu da pogleda preko reka, a crveno-plavi plašt zaigra mu na povetarcu.

„Još jedan bratanac?“ Lanisteri od Livačke stene bili su prokleti velika i plodna kuća.

„Dalji rođak“, ispravi je ser Brinden. „Brat pokojne supruge lorda Tivina. Star čovek i pomalo priglup, ali ima sina, ser Dejvena, koji je mnogo opasniji.“

„Onda se nadajmo da će vojsku u pohod voditi otac, a ne sin.“

„Imamo još vremena pre nego što budemo morali da se suočimo s njima. Tu vojsku će činiti najamnici, konjanici slobodnjaci i zeleni momci iz lanisgradskih jazbina. Ser Staford mora najpre da ih naoruža i obuči, pre nego što se usudi da krene u boj... i ni slučajno nemoj da pomisliš da je lord Tivin isti kao Kraljeubica. On se neće slepo zaleteti. Strpljivo će sačekati da ser Staford krene pre nego što promoli nos iza zidina Harendvora.“

„Osim...“ reče Kejtlin.

„Da?“ upita ser Brinden.

„Osim ako bude *primoran* da napusti Harendvor“, reče ona, „da odbije neku drugu opasnost.“

Stric je zamišljeno pogleda. „Lord Renli.“

„*Kralj* Renli.“ Ako će već zatražiti pomoć od njega, moraće da ga oslovljava titulom koju je sam sebi dao.

„Možda.“ Na licu Crne Ribe pojavi se opasan osmeh. „On će, međutim, sigurno nešto tražiti za uzvrat.“

„Tražiće ono što kraljevi uvek traže“, reče ona. „Pokornost.“

TIRION

Dženos Slint je bio kasapinov sin, i cerekao se kao čovek koji seče meso. „Još vina?“ upita ga Tirion.

„Neću odbiti“, reče lord Dženos pružajući čašu. Bio je građen poput bačve, i mogao je da u sebe naliće vina isto koliko u bačvu. „Uopšte neću odbiti. To je dobro crno. Sa Senice?“

„Dornsko.“ Tirion mahnu i njegov poslužitelj nasu. Osim slugu, on i lord Dženos bili su sami u Maloj dvorani, za malim, svećama osvetljenim stolom, okruženi tamom. „Pravo otkriće. Dornska vina obično nisu tako bogata.“

„Bogata“, reče krupni muškarac žabljeg lica, ispraznivši pola čaše. Nije to čovek za pijuckanje, taj Dženos Slint. Tirion ovo smesta pribeleži u sebi. „Da, bogato, to je baš ona reč koju sam tražio, baš ta reč. Ti imаш dar za reči, lorde Tirione, ako smem to da primetim. A pričaš i mnogo smešne priče. Smešne, da.“

„Drago mi je što tako misliš... ali ja nisam lord kao ti. Jednostavno *Tirion* biće dovoljno za mene, lorde Dženose.“

„Kako želiš.“ On ponovo otpi, prosipajući vino po grudima svog crnog satenskog dubleta. Nosio je kratak plašt od zlatotkanog platna, prikačen malim kopljem tamnocrvenog vrha. I bio je veoma pijan.

Tirion pokri usta i uljudno podrignu. Za razliku od lorda Dženosa, ne beše preterao sa vinom, ali je bio veoma sit. Prvo što je uradio nakon što se uselio u Desničinu kulu bilo je da pronađe najbolju kuvaricu u gradu i uzme je u svoju službu. Te večeri jeli su supu od volovskog repa, mlado povrće s orasima i grožđem, crvenom mirođjom i mrvljenim sirom, vruću pitu od rakova, začinjene tikvice i patku u maslacu. Svako jelo stiglo je s odgovarajućim vinom. Lord Dženos je priznao da nikada ranije ni izbliza nije tako dobro jeo. „To će se sigurno promeniti kada se budeš ustoličio u Harendvoru“, reče Tirion.

„Sigurno. Možda ću zatražiti od te twoje kuvarice da stupi u moju službu, šta kažeš?“

„Ratovi su izbjiali i za manje stvari“, reče on, i obojica se pošteno i od srca nasmejaše. „Hrabar si ti čovek, čim si uzeo Harendvor za svoj dom. Tako turobno mesto, i *ogromno*... skupo ga je održavati. A neki kažu i da je ukleto.“

„Da se bojim gomile kamenja?“ On se prezivo zasmeja na tu pomisao. „Hrabar čovek, kažeš. Moraš biti hrabar da bi se probio u životu. Kao ja. U Harendvor, da! A zašto da ne? Znaš već. Ti si isto hrabar čovek, osećam. Mali, mož’ biti, ali *hrabar*.“

„Previše si ljubazan. Još vina?“

„Ne. Stvarno ne, ja... o, bogovi, prokleti bili, da. Zašto da ne. Hrabar čovek piye koliko mu se prohte!“

„Tačno tako.“ Tirion napuni čašu lorda Slinta do vrha. „Pregledao sam spisak

ljudi koje si predložio da te zamene na mestu zapovednika Gradske straže.“

„Dobri ljudi. Pošteni ljudi. Bilo koji od te šestorice će valjati, ali ja bih izabrao Alara Dima. Moja desna ruka. Dobar, dobar čovek. Odaberi ga, i nećeš zažaliti. Ako je po volji kralju.“

„Naravno.“ Tirion otpi gutljajčić svog vina. „Razmišljao samo ser Džejslinu Bajvoteru. On je već tri godine kapetan Blatne kapije, i odvažno je služio tokom Bune Belona Grejdžoja. Kralj Robert ga je proizveo u viteza u Hridi. A ipak, njegovog imena nema na tvom spisku.“

Lord Dženos Slint napuni usta vinom, i dobro ga promučka pre nego što proguta. „Bajvoter. Jeste. Hrabar čovek, sigurno, ali... on ti je *ukočen*, eto šta je. Čudna sorta. Ljudi ga ne vole. A i bogalj je, izgubio je šaku u Hridi, zbog toga je i postao vitez. Loša trgovina, ako mene pitaš, daš šaku, a dobiješ jedno *ser!*“ On se nasmeja. „Ser Džejslin previše ceni sebe i svoju čast, bar ja to tako vidim. Bolje bi ti bilo da ga ostaviš gde je, moj gos... Tirione. Alar Dim je čovek za tebe.“

„Dima narod ne ljubi preterano, tako sam čuo.“

„Boje ga se. To je bolje.“

„Šta sam ono čuo za njega? Neka gužva u kupleraju?“

„E, to. Nije njegova krivica, moj gos... Tirione. Ne. Nije hteo da ubije ženu, sama je kriva. Upozorio ju je da se skloni i pusti ga da obavi svoju dužnost.“

„Ipak... majke i deca, mogao je očekivati da će ona pokušati da zaštiti bebu.“ Tirion se osmehnu. „Probaj malo ovog sira, sjajno ide uz vino. Reci mi, zašto si odabrao Dima za taj žalosni zadatak?“

„Dobar zapovednik poznae svoje ljude, Tirione. Neki su dobri za ovaj posao, neki za onaj. Da sredi bebu još na sisi, za to ti je potreban poseban soj. Ne može to svako. Čak i kada je to samo neka kurva i njeno žgebe.“

„Pretpostavljam da je tako“, reče Tirion, čuvši ono *samo neka kurva* i pomislivši na Šai, i Tišu, nekada davno, i sve ostale žene koje su tokom godina primale njegov novac i njegovo seme.

Slint nastavi, nesvestan toga. „Surov čovek za surov posao, to ti je Dim. Radi šta mu se kaže, i posle od njega ne čuješ ni reči.“ On odseče krišku sira. „Ovo je *dobro*. Oštros. Daj mi dobar oštar nož i dobar oštar sir i ja sam srećan čovek.“

Tirion sleže ramenima. „Uživaj dok možeš. Pošto su rečne zemlje u plamenu, a Renli kralj u Visokom Sadu, uskoro će biti sve teže nabaviti dobar sir. I ko vas je poslao na kurvino kopile?“

Lord Dženos oprezno pogleda Tiriona, a onda se nasmeja i zapreti mu komadom sira. „Ti si baš lukav, Tirione. Mislio si da možeš da me prevariš? Vino i sir nisu dovoljni da nateraju Dženosa Slinta da kaže više nego što treba. Time se ponosim. Nikada ništa ne pitam, i nikada ništa ne govorim, posle, ne ja.“

„Kao ni Dim.“

„Potpuno isto. Uzmi ga za zapovednika kada ja odem u Harendvor, nećeš zažaliti.“

Tirion gricnu komadić sira. Zaista je bio oštrog ukusa, prošaran crvenim žilama; prvakasan. „Kraljevom izabraniku neće biti lako da navuče *tvoj* oklop, to je bar jasno. Lorda Mormonta čeka isti problem.“

Lord Dženos je delovao zbumjeno. „Ja sam mislio da je to ledi Mormont. Ona što ide u krevet s medvedima, je li na nju misliš?“

„Govorio sam o njenom bratu. Džeoru Mormontu, lordu zapovedniku Noćne straže. Kada sam ga posetio na Zidu, spomenuo je koliko se brine da li će sebi naći dostoјnjog zamenika. Straža u poslednje vreme dobija premalo dobrih ljudi.“ Tirion se iskezi. „Mirnije bi spavao da ima čoveka kao što si ti. Ili odvažni Alar Dim.“

Lord Dženos Slint prasnu u smeh. „Sve se plašim!“

„Rekao bih da nemaš razloga“, reče Tirion, „ali život ume da bude čudan. Pomisli na Edarda Starka, moj gospodaru. Siguran sam da nikada ni pomislio nije kako će mu se život okončati na stepeništu Belorovog obredišta.“

„Retko je ko to i pomislio“, priznade lord Dženos smeđuljeći se.

I Tirion se nasmeja. „Šteta što nisam bio prisutan da to vidim. Kažu da je čak i Varis bio iznenaden.“

Lord Dženos se tako snažno zasmeja da mu trbuš zaigra. „Pauk“, reče. „Zna sve, kažu ljudi. E, pa, to *nije* znao.“

„Kako je i mogao da zna?“ U Tirionovom glasu pojavi se prvi nagoveštaj leda. „On se potruđio da ubedi moju sestru da se Starku oprosti, pod uslovom da obuče crno.“

„E?“ Dženos Slint smeteno zatrepta na Tiriona.

„Moja sestra Sersei“, ponovi Tirion malo jače, u slučaju da budala ne shvata o kome je reč. „Kraljica namesnica.“

„Da.“ Slint glasno proguta vino. „Što se toga tiče, pa... kralj je to naredio, moj gospodaru. Kralj lično.“

„Kralju je trinaest godina“, podseti ga Tirion.

„Ipak. On *jeste* kralj.“ Slintovi podvoljci zadrhtaše kada se namršti. „Gospodar Sedam kraljevstava.“

„Pa, bar jednog ili dva od sedam“, reče Tirion uz kiseo osmeh. „Mogu li da pogledam tvoje kopljje?“

„Moje kopljje?“ Lord Dženos zbumjeno zatrepta.

Tirion pokaza. „Kopču koja ti drži plašt.“

Oklevajući, Lord Dženos skinu broš i pruži ga Tirionu.

„U Lanisgradu imamo veštije zlatare“, beše njegovo mišljenje. „Crveni lak za krv je pomalo preteran, nadam se da mi ne zameraš. Reci mi, moj gospodaru, da li si ti lično zario koplje nekome u leđa, ili si samo izdao naređenje?“

„Izdao sam naređenje, i ponovo bih to uradio. Lord Stark je bio izdajnik.“ Ćela mu se zacrvene kao cvekla, a ogrtać od zlatne žice skliznu mu s ramena na pod. „Pokušao je da me kupi.“

„A nije ni slutio da si se već prodao.“

Slint tresnu vinsku čašu o sto. „Jesi ti pijan? Ako misliš da će sedeti ovde i dozvoljavati da mi se čast dovodi u pitanje...“

„Kakva to čast? Priznajem, bolji si trgovac od ser Džejslina. Lordovska titula i zamak za koplje zariveno u leđa, a to čak nisi morao ni lično da uradiš.“ On baci zlatni broš natrag Dženosu Slintu. Broš mu se odbi od grudi i pade na pod dok je ovaj ustajao.

„Ne dopada mi se ton tvog glasa, moj go... *Bauče*. Ja sam gospodar Harendvora i član Kraljevog veća, a ko si ti da me tako ribaš?“

Tirion nakrivi glavu. „Čini mi se da odlično znaš ko sam. Koliko sinova imaš?“

„Šta te se tiču moji sinovi, kepecu?“

„Kepecu?“ Bes mu sevnu. „Trebalo je da se zaustaviš na Bauče. Ja sam Tirion od kuće Lanistera i jednog dana, ako imaš mozga koliko su bogovi dali pužu golaču, pašeš na kolena iz zahvalnosti zato što si imao posla sa mnom, a ne sa mojim gospodarom ocem. Sada: *koliko sinova imaš?*“

Tirion vide iznenadni strah u očima Dženosa Slinta. „Tr-tri, moj gospodaru. I kćer. Molim te, moj gospodaru...“

„Nemoj da moljakaš.“ On skliznu sa stolice. „Imaš moju reč, ništa im se neće desiti. Mlađi dečaci će biti podignuti kao štitonoše. Ako dobro i odano služe, možda će vremenom postati vitezovi. Da se nikada ne kaže kako kuća Lanistera ne nagrađuje one koji je služe. Tvoj najstariji sin će naslediti titulu lorda Slinta i taj tvoj odvratni simbol.“ On šutnu malo zlatno koplje i ono zvečeći odlete preko poda. „Za njega će se naći zemlje, i moći će da izgradi svoj zamak. Neće to biti Harendvor, ali će biti dovoljno. Sam će morati da se postara da uda devojku.“

Do malopre crveno lice Dženosa Slinta sada preblede. „Š-šta...šta nameravaš...?“ Podvaljci su mu podrhtavali kao hrpe sala.

„Šta nameravam da uradim s *tobom*?“ Tirion pusti volinu da drhti još trenutak duže, pre nego što odgovori. „Karaka *Letnji san* isplovljava s jutarnjom plimom. Njen kapetan mi kaže da će pristati u Galebovu, Tri sestre, na ostrvu Skagos i u Istočnoj Morobdiji. Kada stigneš lordu zapovedniku Mormontu, prenećeš mu moje srdačne pozdrave i reći ćeš mu da nisam zaboravio na potrebe Noćne straže. Želim ti dugačak život i dobru službu, moj gospodaru.“

Kada je Dženos Slint shvatio da neće biti smesta pogubljen, boja mu se vrati u obaze. On isturi vilicu. „Još ćemo videti šta će da bude, Bauče. Kepecu. Možda ćeš i ti da završiš na tom brodu, šta kažeš na to? Možda ćeš i ti da završiš na Zidu.“ Na to se resko i nervozno nasmeja. „Ti i tvoje pretnje, pa, videćemo. Znaš, ja sam kraljev prijatelj. Videćemo šta će Džofri reći o svemu ovome. I Maloprstić i kraljica, o, da. Dženos Slint ima mnogo dobrih prijatelja. Videćemo ko će da putuje, obećavam ti. Bogami, videćemo.“

Slint se okrenu na peti, poput stražara, što je nekada i bio, i zaputi se niz Malu dvoranu, a čizme su mu odzvanjale o kamenje. Pope se uz stepenice, otvorи vrata...

i nalete na visokog čoveka četvrtaste vilice u crnom grudnom oklopu i zlatnom plaštu. Zavezana za patljak njegovog desnog članka bila je gvozdena šaka. „Dženose“, reče ovaj, a duboko usađene oči iskrile su mu pod isturenim čelom i čupavom prosedom kosom. Šest zlatnih plaštova tiho uđoše u Malu dvoranu za njim, dok se Dženos Slint povlačio.

„Lorde Slinte“, pozva ga Tirion, „verujem da poznaješ ser Džejslina Bajvotera, našeg novog zapovednika Gradske straže.“

„Čeka te nosiljka, moj gospodaru“, obrati se ser Djejslin Slintu. „Dokovi su daleki i mračni, a ulice noću nisu bezbedne. Ljudi!“

Dok su zlatni plastovi izvodili napolje svog bivšeg zapovednika, Tirion pozva ser Djejslina k sebi i predade mu svitak pergamenta. „To je dugačko putovanje, a ne želimo da lord Slint bude usamljen. Postaraj se da mu se ova šestorica pridruže na *Letnjem snu*.“

Bajvoter pogleda spisak i osmehnu se. „Biće tvoja volja.“

„Jedan od njih“, reče Tirion tiho, „zove se Dim. Reci kapetanu da mu neće biti uzeto za zlo ako taj čovek padne u more pre nego što stignu do Morobdije.“

„Čuo sam da su ta severnjačka mora veoma nemirna, moj gospodaru.“ Ser Djejslin se pokloni i krenu, praćen lepršanjem svog plašta. Dok je odlazio, nagazi na Slintov ogrtač od zlatne žice.

Tirion sede sam, pijuckajući ostatke onog dobrog dornskog vina. Sluge su dolazile i odlazile, raščišćavajući posuđe sa stola. On im reče da ostave vino. Kada završiše, u dvoranu kliznu Varis, odeven u cvetnu odoru u skladu s njegovim mirisom. „O, ljupko izvedeno, moj dobri gospodaru.“

„Zašto onda imam ovako gorak ukus u ustima?“ On prstima pritisnu slepoočnice. „Rekao sam im da bace Alara Dima u more. Jedva odolevam iskušenju da isto naredim i za tebe.“

„Ishod bi te možda razočarao“, odvrati Varis. „Oluje dođu i prođu, talasi pršte nad glavama, velike ribe jedu male ribe, a ja i dalje plivam. Mogu li te zamoliti za malo tog vina u kome je lord Slint toliko uživao?“

Tirion mahnu ka vrču, namršten.

Varis napuni čašu. „Ah! Slatko kao leto.“ On otpi još jedan gutljaj. „Čujem kako mi grozdovi pevaju na jeziku.“

„Pitao sam se šta je ta buka. Reci grozdovima da zavežu, puca mi glava. Bila je to moja sestra. To je ono što je o-tako-odani lord Dženos odbio da kaže. Sersei je послала zlatne plaštove u taj kupleraj.“

Varis se nervozno zakikota. Znači, sve vreme je to znao.

„Taj deo si izostavio“, reče Tirion optužujućim glasom.

„Tvoja vlastita mila sestra“, reče Varis, bolnog izraza lica, gotovo na ivici suza. „Teško je tako nešto reći čoveku, moj gospodaru. Bojao sam se kako ćeš to da prihvatiš. Možeš li mi oprostiti?“

„Ne.“ brecnu se Tirion. „Proklet bio. Prokleta bila ona.“ Znao je da Sersei ne

može da naudi. Ne još, čak i kada bi to želeo, a daleko od toga da je bio siguran da želi. A ipak mu je smetalo da sedi tu i pravi lakrdijašku predstavu od pravde tako što će kažnjavati jadnike poput Dženosa Slinta i Alara Dima, dok mu sestra nastavlja sa svojim zverskim delima. „Ubuduće ćeš mi govoriti šta znaš, lorde Varise. Sve što znaš.“

Evnuhov osmeh bio je lukav. „Za to bi trebalo mnogo vremena, moj dobri gospodaru. Ja znam mnogo toga.“

„Nedovoljno da se spase to dete, izgleda.“

„Avaj, ne. Postojalo je još jedno kopile, dečak, stariji. Preduzeo sam korake da ga pošaljem na sigurno... ali, priznajem, ni sanja nisam da će beba biti u opasnosti. Niskorodena devojčica, ni godinu dana nije imala, dete jedne kurve. Kakvu ona opasnost može da predstavlja?“

„Bila je Robertova“, reče Tirion jetko. „To je za Sersei, izgleda, bilo sasvim dovoljno.“

„Da. Žalosno je to, žalosno. Moram sebe da krivim za siroto milo dete i njenu majku, koja je bila tako mlada, i toliko volela kralja.“

„Stvarno?“ Tirion nikada nije video lice mrtve devojke, ali je u njegovoj glavi ona bila Šai i Tiša zajedno. „Može li kurva nekoga istinski da voli, pitam se? Ne, ne odgovaraj. Neke stvari radije ne bih da znam.“ Šai je smestio u prostranoj vili od kamena i drveta, sa sopstvenim bunarom, štalom i baštom, dao joj sluge da je paze, belu pticu s Letnjih ostrva da joj pravi društvo, svile i srebra i dragulja da se odene, stražare da je čuvaju. A ipak mu je delovala nemirno. Rekla mu je da želi da on provodi više vremena s njom; želeta je da mu služi i da mu pomaže. „Ovde mi najviše pomažeš, u krevetu“, rekao joj je jedne noći, nakon što su vodili ljubav, dok je ležao kraj nje, glave položene na njene grudi, prepona slatko bolnih. Ona nije odgovorila, sem očima. U njima je video da to nije ono što je želeta da čuje.

Uzdahnuvši, Tirion se ponovo maši vina, ali se onda priseti lorda Dženosa i odgurnu krčag. „Izgleda da je moja sestra ipak govorila istinu o Starkovoj smrti. Za tu ludost moramo zahvaliti mom sestriću.“

„Kralj Džofri je izrekao zapovest. Dženos Slint i ser Ilin Pejn su je izvršili, hitro, bez oklevanja...“

„...gotovo kao da su je očekivali. Da, to pitanje smo već pretresli, bezuspešno. Ludost.“

„Pošto imaš vlast nad Gradskom stražom, moj gospodaru, u stanju si da sprečiš veličanstvo da počini još neku... ludost? Naravno, i dalje treba voditi računa o kraljičinoj domaćoj gardi...“

„Crvenim plaštovima?“ Tirion sleže ramenima. „Vilar je odan Livačkoj steni. Zna da ovde zastupam volju svog oca. Sersei bi teško uspela da njegove ljude okrene protiv mene... osim toga, njih je samo stotina. Ja imam dvostruko više svojih ličnih ljudi. I šest hiljada zlatnih plaštova, ako je Bajvoter onakav čovek kakav ti tvrдиš da jeste.“

„Videćeš da je ser Džejslin hrabar, častan, poslušan... i veoma zahvalan.“

„Kome, pitam se?“ Tirion nije verovao Varisu, mada je ovaj neosporno bio koristan. Mnogo je znao, u to ne beše sumnje. „Zašto mi toliko pomažeš, moj gospodaru Varise?“ upita on, proučavajući čovekove meke šake, čosavo napuderisano lice, ljigavi osmejčić.

„Ti si desnica. Ja služim kraljevstvu, kralju i tebi.“

„Kao što si služio Džonu Erinu i Edardu Starku?“

„Džonu Erinu i Edardu Starku sam služio najbolje što sam mogao. Njihove prerane smrti rastužile su me i užasnule.“

„Pomisli kako se ja osećam. Ja će verovatno biti sledeći.“

„O, ja bih rekao da nećeš“, reče Varis, vrteći vino po čaši. „Moć je neobična stvar, moj gospodaru. Da nisi slučajno razmislio o zagonetki koju sam ti postavio pre neki dan u krčmi?“

„Prisetio sam je se jednom ili dvaput“, priznade Tirion. „Kralj, sveštenik, bogataš - ko će preživeti, a ko će umreti? Koga će poslušati mačevalac? To je zagonetka bez odgovora ili, tačnije, s previše odgovora. Sve zavisi od čoveka sa mačem.“

„A ipak, on je niko“, reče Varis. „On nema ni krunu ni zlato ni milost bogova, već samo komad oštrog čelika.“

„Taj komad oštrog čelika odlučuje o životu i smrti.“

„Baš tako... ali ako svetom zapravo vladaju mačevaoci, zašto se pretvaramo da moć imaju kraljevi? Zašto bi snažan čovek s mačem *ikada* poslušao dete-kralja poput Džofrija, ili pijanu budalu kao što mu je bio otac?“

„Zato što ta deca kraljevi i pijane budale mogu da pozovu druge snažne ljude, s drugim mačevima“

„Onda ti drugi mačevaoci imaju pravu moć. Ili možda ne? Odakle im mačevi? Koga oni slušaju?“ Varis se osmehnu. „Neki kažu da je znanje moć. Neki nam kažu da sva moć dolazi od bogova. Drugi tvrde da potiče iz zakona. A ipak, onog dana na stepeništu Belorovog obredišta, naš pobožni prvoobrednik, i zakonita kraljica namesnica i tvoj sveznajući sluga bili su bespomoćni kao poslednji obućar ili stolar u gomili. Ko je zapravo ubio Edarda Starka, šta misliš? Džofri, koji je izrekao naređenje? Ser Ilin Pejn, koji je zamahnuo mačem? Ili... neko treći?“

Tirion nakrivi glavu. „Hoćeš li da odgovoriš na svoju prokletu zagonetku, ili želiš da mi glava pukne od bola?“

Varis se osmehnu. „Dobro, onda. Moć se nalazi tamo gde ljudi *veruju* da se ona nalazi. Samo tamo, i nigde drugde.“

„Znači, moć je lakrdijaški trik?“

„Senka na zidu“, prošapta Varis, „ali senke mogu da ubiju. A često veoma kratak čovek može da baci veoma dugačku senku.“

Tirion se osmehnu. „Lorde Varise, začudo mi postaješ drag. Možda će te ipak

ubiti, ali će mi zbog toga biti žao.“

„Shvatiću ovo kao veliku pohvalu.“

„Šta si ti, Varise?“ Tirion shvati da zaista želi da zna. „Neki kažu da si pauk.“

„Uhode i doušnike retko vole, moj gospodaru. Ja sam samo odani sluga kraljevstva.“

„I evnuh. Nemojmo to da zaboravimo.“

„Ja to retko zaboravljam.“

„Ljudi su i mene zvali polutanom, ali ipak mislim da su bogovi prema meni bili milostiviji. Mali sam, noge su mi krive, žene me ne gledaju čežnjivo... ali sam ipak muškarac. Šai nije prva koja je završila u mom krevetu, i jednog dana ću možda naći ženu i imati sina. Ako bogovi budu milostivi, biće lep na strica i pametan na oca. Ti ne možeš da gajiš takve nade. Kepeci su surove šale bogova... ali evnuhe stvaraju ljudi. Ko je tebe isekao, Varise? Gde i kada? Ko si ti, zapravo?“

Evnuhov osmeh ni na tren ne izblede, ali mu u očima zacakli nešto što nije bilo smeh. „Lepo od tebe što to pitaš, moj gospodaru, ali moja je priča dugačka i tužna, a mi moramo da raspravljamo o izdajama.“ On izvadi pergament iz rukava svoje odore. „Kapetan kraljeve galije *Belo srce* smera da za tri dana digne sidro i ponudi svoj mač i brod lordu Stanisu.“

Tirion uzdahnu. „Prepostavljam da od njega moramo da napravimo nekakav krvavi primer?“

„Ser Džejslin bi mogao da sredi njegov nestanak, ali bi suđenje pred kraljem doprinelo odanosti drugih kapetana.“

A takođe bi i oduzelo pažnju mog kraljevskog sestrića. „Kako ti kažeš. Nek oseti malo Džofrijeve pravde.“

Varis nešto pribeleži na pergamentu. „Ser Horas i ser Hofer Redvin podmitili su jednog gardistu da ih pusti na stražnju kapiju, u noći nakon sledeće. Sređeno je da oputuju na pentoskoj galiji *Mesečev trkač*, prerušeni u veslače.“

„A da ih *zadržimo* na tim veslima koju godinu, da vidimo kako bi im se to dopalo?“ On se osmehnu. „Ne, mojoj sestri ne bi prijalo da izgubi tako uvažene goste. Obavesti ser Džejslina. Uhvati čoveka koga su podmitili i objasni mu kakva je čast služiti kao brat Noćne straže. I postavi ljude oko *Mesečevog trkača*, u slučaju da Redvini nađu još nekog gardistu u novčanim nedaćama.“

„Biće tvoja volja.“ Još jedna beleška na pergamentu. „Tvoj čovek Timet sinoć je u kockarskoj jazbini na Srebrnoj ulici ubio sina jednog trgovca vinom. Optužio ga je za varanje na dominama.“

„Da li je optužba bila osnovana?“

„O, bez svake sumnje.“

„Onda pošteni narod ovog grada duguje Timetu zahvalnost. Postaraću se da mu kralj i javno zahvali.“

Evnuh se nervozno zakikota i načini još jednu belešku. „Takođe imamo i

nenadanu pošast u vidu svetih ljudi. Kometa kao da je stvorila svakojake jurodive sveštenike, propovednike i proroke. Prose po krčmama i sirotinjskim kuhinjama, i svima koji zastanu da ih slušaju pričaju o propasti i uništenju.“

Tirion sleže ramenima. „Prošlo je skoro tri stotine godina otkako se Egon iskrcao, pretpostavljam da smo to mogli i da očekujemo. Neka brbljaju.“

„Šire strah, moj gospodaru.“

„Mislio sam da je to tvoj posao.“

Varis šakom pokri usta. „Veoma si okrutan što to kažeš. Još nešto za kraj. Ledi Tanda je prošle noći priredila malu večerinku. Imam za tebe jelovnik i spisak gostiju. Kada je nasuto vino, lord Džajlz je ustao da nazdravi kralju, a ser Belon Svon je primetio: ‘Za to će nam trebati tri čaše.’ Mnogi su se nasmejali...“

Tirion diže ruku. „Dosta. Ser Belon se našalio. Ne zanimaju me izdajničke reči izrečene za trpezom, lorde Varise.“

„Jednako si mudar kao što si blag, moj gospodaru.“ Pergament nestade u evnuhovom rukavu. „Obojica imamo mnoga posla. Napustićeš te.“

Nakon što je evnuh otišao, Tirion je dugo sedeо zagledan u plamen sveće, pitajući se kako će mu sestra prihvatiти vesti o smeni Dženosa Slinta. Ne baš oduševljeno, u to je bio siguran, ali nije video šta Sersei može da uradi, sem da pošalje besno pismo lordu Tivinu u Harendvor. Tirion je sada imao Gradsku stražu, kao i stotinu pedeset žestokih gorštaka i sve veći odred najamnika koje je regrutovao Bron. Dovoljno je dobro zaštićen.

Edard Stark je sigurno mislio isto.

Crvena tvrđava beše mračna i tiha kada je Tirion napustio Malu dvoranu. U njegovim odajama ga je čekao Bron. „Slint?“ upita on.

„Lord Dženos će isploviti za Zid s jutarnjom plimom. Varis hoće da poverujem kako sam zamenio Džofrijevog čoveka svojim. Verovatnije je da sam zamenio Maloprstićevog čoveka Varisovim, ali zasada, neka.“

„Trebalo bi da znaš, Timet je ubio čoveka...“

„Varis mi je rekao.“

Najamnika kao da ovo ne iznenadi. „Budala je mislila da će jednookog čoveka lakše varati. Timet mu je bodežom prikovaо šaku za sto i iščupao mu grkljan golom rukom. Zna neku caku, prvo ukoči prste, i onda...“

„Poštedi me krvoločnih detalja, večera mi ionako nije prijala“, reče Tirion. „Kako ide tvoje regrutovanje?“

„Sasvim dobro. Večeras sam našao još trojicu.“

„Kako znaš koga da primiš?“

„Dobro ih odmerim. Ispitam ih, da bih saznao gde su se borili i koliko dobro lažu.“ Bron se osmehnu. „A onda im pružim priliku da me ubiju, dok ja pokušavam da uradim isto njima.“

„Da li si nekoga već ubio?“

„Nikoga ko bi nam koristio.“

„A ako neko od njih ubije tebe?“

„Njega ćeš sigurno hteti da unajmiš.“

Tirion je bio pripit, i veoma umoran. „Reci mi, Brone. Ako ti kažem da ubiješ bebu... malenu devojčicu, recimo, još na majčinoj sisi... da li bi to uradio? Bez pitanja?“

„Bez pitanja? Ne.“ Najamnik protrlja kažiprst i palac. „Pitao bih koliko plaćaš.“

I zašto bi meni trebao tvoj Alar Dim, lorde Slinte? pomisli Tirion. *Kad imam stotinu svojih.* Požele da se smeje i požele da plače, ali najviše od svega požele Šai.

ARJA

Drum beše tek nešto više od dve brazde kroz korov.

Dobro je bilo to što zahvaljujući retkim putnicima nije bilo nikoga da kaže kuda su otišli. Ljudska bujica koja je hrlila niz Kraljev drum tu se pretvarala u potočić.

Loše je bilo to što je put vijugao kao zmija, ukrštajući se sa još manjim stazama, ponekad čak potpuno nestajući, da bi se pojavio pola lige dalje, kada bi već sasvim izgubili nadu. Arji je bilo muka od svega. Zemljište je bilo prilično pitomo: zatalasani brežuljci i terasasta polja prošarani pašnjacima, šumarcima i malim dolinama u kojima su se vrbe tiskale kraj sporih plitkih potoka. Pa ipak, staza je bila tako uska i krivudava da su užasno sporo napredovali.

Kola su ih najviše usporavala: jedva su se vukla, a osovine su škripale pod teškim teretom. I po desetak puta dnevno morali su da zastanu i oslobođe zaglavljeno točak, ili da udvostruče zapregu ne bi li izvukli kola na vrh blatnjavog uspona. Jednom su, usred gustog hrastovog šumarka, naišli na tri čoveka kako vuku ogrev volovskom zapregom, i nisu mogli da se mimoidu. Nije bilo druge već da sačekaju da drvoseče ispregnu svog vola, provedu ga kroz šumu, okrenu kola, ponovo upregnju vola, i krenu putem kojim su došli. Vo je bio još *sporiji* od njihovih kola, tako da tog dana skoro da i nisu napredovali.

Arja se neprekidno osvrtala preko ramena, pitajući se kada će ih zlatni plastovi sustići. Noću bi se budila na svaki sušanj, grabeći balčak Igle. Sada nisu logorovali bez stražara, ali im Arja nije verovala, pogotovu siročićima. Oni bi se možda nekako i snalazili u uličicama Kraljeve Luke, ali su ovde, u prirodi, bili izgubljeni. Kada je bivala tiha kao senka, mogla je da se prošunja kraj svih njih i iskrade se pod svetlošću zvezda da bi pustila vodu u šumi, gde je niko neće videti. Jednom kada je na straži bio Zelenoruki Lomi, uspennala se na hrast i prebacila se s drveta na drvo, sve dok nije bila tačno iznad njega, a on ništa nije primetio. Pomislila je da mu skoči na glavu, ali je znala da će njegovo vrištanje probuditi čitav logor i da će je Joren verovatno ponovo prebiti.

Lomi i ostali siročići sada su se odnosili prema Biku kao da je neko poseban stoga što je kraljica htela njegovu glavu, mada se njemu to nimalo nije svidelo. „Nemam ja ništa s kraljicom“, rekao je besno. „Radio sam svoj posao s mehovima i kleštima i teglio sam robu, ništa više. Trebalо je da postanem oružar, ali je jednog dana majstor Mot rekao da idem u Noćnu stražu, i to je sve što znam.“ A onda je otišao da glanca svoju kacigu. Bila je to prelepa kaciga, okruglasta i zaobljena, s tankim vizirom i dva velika metalna bikovska roga. Arja bi ga gledala kako lašti metal nauljenom krpom, sve dok ne bi tako zasjao da su se u čeliku videli odrazi logorske vatre. Ali ga nikada nije stavljao na glavu.

„Kladim se da je on izdajnikovo kopile“, rekao je jedne noći Lomi prigušenim glasom, da ga Džendri ne bi čuo. „Vučjeg gospodara, onog što su ga skratili na

Belorovom stepeništu.“

„Nije“, rekla je Arja. *Moj otac je imao samo jedno kopile, a to je Džon.* Otišla je među drveće, želeći da samo osedla konja i odjaše kući. Bila je to dobra kestenjasta kobila s belom zvezdom na čelu. A Arja je oduvek bila dobra jahačica. Mogla bi da odjuri galopom i da nikada više ne vidi nikoga od njih, osim ako to poželi. Samo, tad više ne bi imala nikoga da ide u izvidnicu ispred nje, ili da pazi na začelje, ili čuva stražu dok ona drema, i kada bi je zlatni plaštovi uhvatili, bila bi sasvim sama. Bilo je bezbednije držati se Jorena i ostalih.

„Nismo daleko od Božjeg oka“, reče crni brat jednog jutra. „Kraljevski drum neće biti bezbedan sve dok ne pređemo Trozubac. Zato ćemo obići jezero uz zapadnu obalu, tamo nas verovatno neće tražiti.“ Na narednom mestu gde su se dve staze ukrštale, on okrenu kola na zapad.

Tu su obrađena polja uzmicala pred šumom, sela i utvrde bili su manji i raštrkaniji, bregovi viši a doline dublje. Bilo je sve teže naći hranu. U gradu Joren beše natovario kola usoljenom ribom, tvrdim hlebom, mašću, repom, vrećama pasulja i ječma, i još koturima žutog sira, ali sve je to sada bilo pojedeno do poslednje mrvice. Primoran da se snalazi u prirodi, Joren je potražio pomoć od Kosa i Kurza, koji su bili uhvaćeni kao lovokradice. Poslao bi ih ispred povorke, u šumu, i u sutan bi se vratili noseći na ramenima jelena obešenog o motku ili s niskom pataku o pojasevima. Mlađe dečake slao bi da beru kupine uz put, ili da se popnu preko taraba i napune vreće jabukama, ako bi naišli na voćnjak.

Arja se vešto penjala i brzo brala, i volela je da ide sama. Jednog dana je, sasvim slučajno, naišla na zeca. Bio je smeđ i ugojen, dugačkih ušiju i drhtave njuščice. Zečevi trče brže od mačaka, ali ne mogu da se popnu uz drvo ni izbliza tako dobro. Odalamila ga je štapom i uhvatila ga za uši, a Joren ga je skuvao sa dodatkom pečuraka i divljeg luka. Arji je pripao ceo but, pošto je to bio njen zec. Podelila ga je sa Džendrijem. Ostali su dobili po kutlaču, čak i trojka u lancima. Džaken H'gar joj je ljubazno zahvalio na neočekivanoj đakoniji, a Grizač je oblizivao prljave prste sa blaženim izrazom lica, ali se Rordž, onaj bez nosa, samo nasmejao i rekao: „Sad imamo i lovca. Grudvoliki Grudvoglavi Zecolovac.“

Ispred utvrde zvane Beli bršljan, neki nadničari ih okružiše na kukuruznom polju, tražeći novac za kukuruze koje su pobrali. Joren odmeri njihove kose i baci im nekoliko bakrenjaka. „Bilo je dana kada su čoveka u crnom gostili od Dorne do Zimovrela, a čak je i visokim lordovima bila čast da mu pruže utočište pod svojim krovovima“, kaza jetko. „A sad kukavice ko što ste vi traže novac za zalogaj crvljive jabuke.“ I pljunu.

„To je šećerac, bolji nego što smrdljiva matora crna'tičurina poput tebe zaslužuje“, odgovori jedan od njih grubo. „A sad se gubi s našeg polja i vodi te svoje lopove i secikese sa sobom, inače ima da vas nabijemo na kočeve da plašite druge vrane.“

Te su noći ispekli kukuruz, okrećući ga dugačkim račvastim štapovima, i pojeli

ga još vrelog. Arji se ukus strašno dopao, ali je Joren bio isuviše besan da bi jeo. Nad njim kao da je lebdeo oblak, iskrzan i crn poput njegovog plašta. Nemirno se šetkao po logoru, mrmljajući sebi u bradu.

Sutradan je Kos dotrčao da upozori Jorena na logor pred njima. „Dvadesetak-tridesetak ljudi, u oklopima i sa kacigama“, reče. „Neki su gadno isečeni, a jedan umire, bar bih rekao po zvucima koje ispušta. A pošto je već bio toliko bučan, prikrao sam se sasvim blizu. Imaju koplja i štitove, ali samo jednog konja, i to hromog. Po smradu bih rekao da su tu već neko vreme.“

„Da li si video barjak?“

„Pegava divlja mačka, crna i žuta, na blatnosmeđem polju.“

Joren ubaci kiselist u usta i poče da žvaće. „Nisam siguran“, priznade’ napokon. „Mož’ biti jedna strana, mož’ biti i druga. Ako su stvarno tako izubijani, uzeće nam konje, bez obzira ko su. A mogu da uzmu i više od toga. Mislim da ćemo ih široko zaobići.“ Morali su miljama da skrenu s puta i izgubili su dva dana, ali starac reče da je to mala cena. „Na Zidu ćete imati vremena kol’ko’ oćete. Ostatak vaših života, reko bi’. Čini mi se da ne morate baš da žurite da stignete.“

Kada su ponovo krenuli na sever, Arja je sve češće viđala ljude kako čuvaju polja. Često su čutke stajali kraj puta, hladno posmatrajući prolaznike. Drugde su bili na konjima, jašući kraj svojih ograda, sa sekirama o sedlima. Na jednom mestu primetila je čoveka visoko u svom drvetu, sa lukom u rukama i tobolcem okačenim o granu kraj sebe. Čim ih je ugledao, zapeo je strelu, i nije skrenuo pogled sa njih sve dok mu i poslednja kola nisu nestala s vidika. Sve vreme Joren je proklinjao. „Taj u drvetu, baš bi volo da vidim šta će da radi kad Tuđini dođu po njega. Vrištaće i zvaće Stražu u pomoć, eto šta će da radi.“

Dan kasnije, Dober je ugledao crven odsjaj na večernjem nebu. „Ili je ovaj drum opet skrenuo, ili sunce zalazi na severu.“

Joren se pope na jednu uzvisinu da bolje osmotri. „Vatra“, objavi. Liznu zatim palac i diže ga visoko. „Vetar će je skrenuti od nas. Ipak treba biti na oprezu.“

I bili su na oprezu. Dok je na svet padaо mrak, vatra kao da je postajala sve svetlijia i svetlijia, sve dok nije izgledalo da je čitav sever u plamenu. S vremenom na vreme mogli su da omirišu i dim, mada vetar nije menjao pravac i plamenovi se nisu približili. U zoru je vatra sama zgasla, ali te noći niko od njih nije mirno spavao.

Bilo je podne kada stigoše do mesta gde je nekada bilo selo. Polja su miljama naokolo bila crna pustoš, kuće garave ljuštare. Lešine izgorelih i pobijenih životinja prekrivale su tlo, pod živim prekrivačem od vrana lešinarki, koje bi se dizale besno grakćući kada bi ih neko uznemirio. Dim se još dizao iz unutrašnjosti utvrde. Njene zidine od balvana delovale su snažne iz daljine, ali se pokaza da to nisu bile ni približno.

Izjahavši na svom konju ispred kola, Arja vide spaljena tela nabijena na oštре kočeve na zidinama, ruku zgrčenih pred licima kao da hoće da se zaštite od vatre

koja ih je progutala. Joren naredi da stanu dok su još bili daleko, pa reče Arji i ostalim dečacima da čuvaju kola, a on i Marč i Secidžek priđoše peške. Jato gavrana se podiže iz unutrašnjosti utvrde kada prođoše kroz razvaljenu kapiju, a gavranovi u kavezima na kolima dozivahu ih prodornim graktanjem.

„Da krenemo za njima?“ upita Arja Džendrija pošto se Joren i ostali dugo ne pojaviše.

„Joren je rekao da čekamo.“ Džendrijev glas zvučao je muklo. Kada se Arja okrenu da pogleda, vide da je stavio svoju kacigu, svu od sjajnog čelika i velikih izuvijanih rogova.

Kada se konačno vratiše, Joren je u naručju imao malu devojčicu, a Marč i Secidžek teglili su ženu u nosilima napravljenim od starog pocepanog čebeta. Devojčici nije moglo biti više od dve godine, i neprekidno je grcavo plakala, kao da joj se nešto zaglavilo u grlu. Ili još nije umela da govori, ili je to zaboravila. Ženina desna ruka završavala se niže lakta krvavim patrljkom, a oči kao da joj ništa nisu videle, čak i kada je gledala pravo u nešto. Govorila je, ali je stalno ponavljala jedno te isto. „Molim vas“, jecala je, iznova i iznova. „Molim vas. Molim vas.“ Rordžu je to bilo smešno. Smejao se kroz rupu na licu gde mu je nekada bio nos, a Grizač se pridruži smehu, sve dok ih Marč ne opsova i ne reče im da začepe.

Joren im naloži da na jednim kolima naprave mesta za ženu. „I to brzo“, reče. „Kad padne noć, ovde će biti vukova, pa i gori’ stvorova.“

„Bojim se“, prošapta Pituljica kada vide jednoruku ženu kako se bacaka po kolima.

„I ja“, priznade Arja.

On joj stegnu rame. „Nikada nisam stvarno išutirao onog dečaka na smrt, Ari. Samo sam prodavao mamine pituljice, to je sve.“

Arja izjaha ispred kola onoliko koliko se usuđivala, da ne bi čula plač male devojčice ili ženu kako šapuće: „Molim vas“. Prisetila se priče koju je Stara Nen jednom ispričala, o čoveku koga su zli divovi zarobili u mračnom zamku. Bio je vrlo hrabar i pametan, i prevario je divove i pobegao... ali čim je izašao iz zamka zgrabili su ga Tuđini i napili se njegove vrele crvene krvi. Sada je znala kako se osećao.

Jednoruka žena umrla je u sumrak. Džendri i Secidžek iskopali su joj grob na brežuljku pod žalosnom vrbom. Kada vetar dunu, Arji se učini da čuje dugačke grane kako šapuću: „Molim vas. Molim vas. Molim vas.“ Dlačice na vratu joj se naježiše, i umalo ne pobeže od groba.

„Večeras nema vatri“, reče im Joren. Večera im je bila šaka divljih rotkvica koje je našao Kos, šolja suvog pasulja, voda iz obližnjeg potoka. Voda je bila neobičnog ukusa, a Lomi im reče da je to ukus leševa koji trule negde uzvodno. Pituljica bi ga bio udario da ih stari Rejzen nije razdvojio.

Arja je popila previše vode, kako bi bar nečim napunila stomak. Nije mislila da

će moći da zaspi, ali joj je to ipak nekako uspelo. Kada se probudila, bilo je mračno kao u rogu, a bešika joj je bila puna do pucanja. Oko nje su ležali usnuli, umotani u čebad i plaštove. Arja pronađe Iglu, ustade, oslušnu. Ču tihe korake stražara, ljude kako se komešaju u nemirnom snu, Rordžovo prodorno hrkanje i čudni šištavi zvuk koji je Grizač ispuštao u snu. Sa drugih kola dopiralo je ravnomerno ritmično grebanje čelika po kamenu. Tamo je sedeо Joren, žvaćući kiselišće i ostreći svoj bodež.

Među dečacima na straži bio je i Pituljica. „Kuda si ti kreno?“ upita kada vide Arju kako ide ka drveću.

Arja mahnu u pravcu šume.

„E, ne možeš“, reče Pituljica. Ponovo se beše osmelio otkako je o pojusu imao mač, iako je to bio samo kratki mač, kojim je on baratao kao satarom. „Matori je rekao da večeras svi moramo da ostanemo blizu.“

„Moram da pustim vodu“, objasni Arja.

„Pa, evo ti ovo drvo tu.“ On pokaza. „Ne znaš čega ima tamo, Ari. Malopre sam čuo vukove.“

Jorenu se ne bi dopalo ako bi se pobila s Pituljicom. Zato pokuša da deluje uplašeno. „Vukove? Stvarno?“

„Čuo sam ih“, potvrdi on.

„Sad mi se čini da mi se i ne ide toliko.“ Vratila se do čebeta i pretvarala se da spava sve dok nije čula Pituljičine korake kako se udaljavaju. Onda se otkotrlja i skliznu u šumu na drugoj strani logora, tiho kao senka. I tu je bilo stražara, ali ih je Arja s lakoćom izbegla. Da bi bila sigurna, otišla je dvostruko dalje nego obično. Kada je bila ubedena da u blizini nema nikoga, smakla je čakšire i čučnula da obavi posao.

Puštala je vodu, s odećom zapetljonom oko članaka, kada ču šuškanje među drvećem. *Pituljica*, pomisi preplašeno, *pratio me je*. Onda vide oči kako sijaju iz šume, svetle od mesečine. Stomak joj se zgrči dok se mašala Igle, ne hajući da li se upišala, brojeći oči, dva četiri osam dvanaest, čitav čopor...

Jedan od njih joj tiho priđe zagleda se u nju i iskezi očnjake, i sada je mogla samo da misli kako je ispala glupa, i kako će Pituljica slaviti kada ujutru budu našli njeno napola pojedeno telo. Ali se vuk okrenu i nestade u tami, a sledećeg trenutka ni očiju više nije bilo. Drhteći, ona se obrisa i zakopča, pa krenu za dalekim zvukom grebanja u logor, ka Jorenu. Arja se uspe u kola kraj njega, drhteći. „Vukovi“, prošapta muklo. „U šumi.“

„Da. Ima ih.“ Nije je ni pogledao.

„Uplašili su me.“

„Stvarno?“ On pljunu. „Mislio sam da tvoj soj voli vukove.“

„Nimerija je bila jezovuk.“ Arja se obgrli rukama. „To je drugo. U svakom slučaju, ona je otišla. Džori i ja smo je gađali kamenjem sve dok nije pobegla, inače bi je kraljica ubila.“ Rastuži se prisetivši se toga. „Kladim se da ne bi pustila

da odseku glavu ocu, da je bila u gradu.“

„Siročići nemaju očeve“, reče Joren, „ili si to zaboravio?“ Od kiselišća mu pljuvačka beše pocrvenela, tako da se činilo da mu usta krvare. „Jedini vukovi kojih moramo da se bojimo jesu oni u ljudskim kožama, poput onih što su opustošili ono selo.“

„Volela bih da sam kod kuće“, reče ona tužno. Tako je snažno pokušavala da bude hrabra, da bude žestoka kao tigar, i sve ostalo, ali je ponekad ipak osećala da je samo mala devojčica.

Crni brat oljušti svež kiselist s bale u kolima i nabi ga u usta. „Možda sam trebo da te ostavim gde sam te našo, dečače. Sve vas. Bezbednije je u gradu, reko bi’.“

„Baš me briga. Hoću kući.“

„Dovodim ljude na Zid već skoro trijes' godina.“ Pena je sijala na Jorenovim usnama poput krvavih mehura. „Za sve to vreme, izgubio sam samo trojicu. Starca što ga je odnела groznica, jednog gradskog momka što ga je ujela zmija dok je srao, i jednu budalu što je pokušala da me ubije na spavanju, pa je za uzvrat dobila crven osmeh.“ On prevuče bodežom preko vrata, da joj pokaže. „Trojicu za trijes' godina.“ Ispljunu stari kiselist. „Brod, vidiš, to bi sada možda bilo mudrije. Ne možeš naći nove ljude usput, ali ipak... pametan čovek kreno bi brodom, ali ja... trijes' godina već idem Kraljevskim drumom.“ On vrati bodež u korice. „Idi i spavaj, dečko. Čuješ me?“ Pokušala je. Ali dok je ležala pod tankim čebetom, čula je vukove kako zavijaju... i još jedan zvuk, tek šapat na vetru, previše nalik na vrisak.

DAVOS

Jutarnji vazduh beše taman od dima zapaljenih bogova.

Svi su sada goreli, Devica i Majka, Ratnik i Kovač, Starica bisernih očiju i Otac pozlaćene brade; čak i Stranac, izrezbaren više da liči na životinju nego na čoveka. Staro suvo drvo i bezbrojni slojevi boje i laka goreli su žestokim gladnim svetлом. Vrelina se treperavo dizala kroz svež vazduh; iza nje, kamena čudovišta i zmajevi na zidinama zamka delovali su zamagljeni, kao da ih Davos gleda kroz koprenu suza. *Ili kao da zveri drhte, i oživljavaju... ,*

„Zao čin“, objavi Alard, mada je bar imao pameti da to kaže tiho. Dej promrmlja nešto u znak saglasnosti.

„Tišina!“ reče Davos. „Ne zaboravite gde ste.“ Sinovi su mu bili dobri ljudi, ali mladi, a Alard je pogotovu bio nagao. *Da sam ostao krijumčar, Alard bi završio na Zidu. Stanis ga je poštедeo te sudbine, i to mu dugujem...*

Stotine su došle do kapija zamka da prisustvuju spaljivanju Sedmoro. U vazduhu je lebdeo ružan miris. Čak je i vojnicima bilo teško da ne oseće nelagodu pred takvom uvredom bogova kojima su se klanjali čitavog života.

Crvena žena tri je puta obišla oko vatre, moleći se jednom na jeziku Ašaija, jednom na visokovalirijском, i jednom na zajedničkom jeziku. Davos je razumeo samo ovaj poslednji. „R'lore, dodji nam u tami“, prizivala je. „Gospodaru svetlosti, prinosimo ti ove lažne bogove, ovo sedmoro koje su jedno, i njega neprijatelja. Uzmi ih i baci na nas svetlo svoje, jer noć je mračna i puna užasa.“ Kraljica Selisa ponavljala je reči. Kraj nje, Stanis je bezizražajno posmatrao, vilica tvrdih poput kamenja, pod plavocrnom senkom kratko potkresane brade. Beše se odenuo bogatije nego što je običavao, kao za obredište.

Noć pre nego što je isplorio, Egon Osvajač je baš u zmajkamenskom obredištu kleknuo da se pomoli. To ga nije spasio od kraljičinih ljudi. Prevrnuli su oltare, srušili kipove i razbili vitraže budzovanima. Obrednik Bar mogao je samo da ih proklinje, ali je ser Habard Ramton poveo u obredište svoja tri sina da brane svoje bogove. Ramtoni su ubili četiri kraljičina čoveka pre nego što su ih ostali savladali. Nakon toga je Ganser Sanglas, najblaži i najpobožniji od lordova, rekao Stanisu da više ne može da ga podržava kao kralja. Sada je delio zagušljivu celiju sa obrednikom i dva preživela ser Habardova sina. Ostali lordovi brzo su naučili lekciju.

Bogovi nisu mnogo značili krijumčaru Davosu, mada je, kao i većina ljudi, prinosio darove Ratniku pre bitke, Kovaču kada bi porinuo novi brod, a Majci kada god bi mu u ženi naraslo dete. Osećao je mučninu dok ih je gledao kako gore, i to ne samo od dima.

Meštar Kresen bi ovo sprečio. Starac je izazvao Gospodara svetlosti, i za to je glavom platio, tako su šaputali lakovemi. Davos je znao istinu. Video je meštra

kako stavlja nešto u vinsku čašu. *Otrov. Šta je drugo moglo da bude? Ispio je čašu da bi oslobođio Stanisa od Melisandre, ali ju je njen bog nekako zaštitio.* Rado bi zbog toga ubio crvenu ženu, ali kakvi su bili njegovi izgledi na uspeh, kada je čak i meštar iz Citadele stradao? On je bio samo krijumčar koji je daleko dogurao, Davos iz Buvlje rupe, Vitez od praziluka.

Bogovi na lomači bacali su lepo svetlo, ovenčani odorama od razigranih plamenova, crvenih, i narandžastih, i žutih. Obrednik Bar jednom je rekao Davosu da su istesani od pramaca brodova koji su prevezli prve Targarjene iz Valirije. Tokom vekova bojeni su mnogo puta, pozlaćivani, posrebrivani, prekrivani draguljima. „R’loru će samo biti draže zato što su lepi“, kazala je Melisandra kada je rekla Stanisu da ih sruši i izvuče pred kapije zamka.

Devica je ležala preko Ratnika, ruku širom raskriljenih, kao da ga grli. Majka kao da je drhtala dok su joj plamenovi lizali lice. Dugački mač bio joj je zariven kroz srce, i kožni balčak bio je živ od plamena. Otac je bio na dnu, prvi koji je pao. Davos je gledao Strančevu ruku kako se uvija i grči dok su prsti crneli i otpadali, jedan po jedan, pretvoreni u užareno ugljevlje. Nedaleko odatle, lord Seltigar se naglo zakašlja i prekri izborano lice maramicom izvezenom crvenim krabama. Mirani su se šalili dok su uživali u toploti vatre, ali je mladi lord Bar Emon izgledao bolestan i siv, a lord Velarion posmatrao je kralja, a ne lomaču.

Davos bi mnogo šta dao da zna šta on misli, ali čovek poput Velariona nikada se ne bi njemu poverio. Gospodar plima bio je krv drevne Valirije, a kuća mu je tri puta dala neveste targarjenskim prinčevima; Davos Sivort smrdi na ribu i praziluk. Isto je bilo i s ostalim gospodičićima. Ne može da veruje nijednom od njih, niti će ga oni ikada uključiti u svoja privatna većanja. I sinove mu preziru. *Ipak, moji unuci će se na turnirima boriti s njihovima, i jednog dana će se njihova krv možda venčati s mojom. Vremenom će se moj crni brodić vijoriti jednako ponosno kao Velarionov Morski konjic ili Seltigarove crvene krabe.*

Pod uslovom, naravno, da Stanis osvoji presto. Ako izgubi...

Sve što jesam, dugujem njemu. Stanis ga je proizveo u viteza. Dao mu je počasno mesto za svojim stolom, ratnu galiju namesto krijumčarske barke. Dejl i Alard takođe su postali kapetani galija, Marik je bio zapovednik veslača na *Gnev*, Matos je služio svog oca na *Crnoj Beti*, a Devana je kralj uzeo za ličnog štitonošu. Jednog dana će i on postati vitez, kao i dvojica dečačića. Marja je bila gospa u maloj utvrdi na Besnom rtu, sa slugama koji su je zvali *moja gospodarice*, a Davos je mogao da lovi crvene jelene u svojoj sopstvenoj šumi. Sve je to dobio od Stanisa Barateona po ceni od nekoliko skraćenih prstiju. *To je bilo pravedno, to što mi je uradio. Čitavog života kršio sam kraljeve zakone. On je zasluzio moju odanost.* Davos dodirnu vrećicu koja mu je visila o kožnoj traci oko vrata. Prsti su mu bili sreća, a sada mu je sreća bila i te kako potrebna. *Kao i svima nama. Lordu Stanisu ponajviše.*

Bledi plamenovi lizali su sivo nebo. Taman dim se dizao, uskovitlan. Kada ga

veter poneše ka njima, ljudi stadoše da trepču, i plaču, i trljuju oči. Alard okrenu glavu, kašljuci i proklinjući. *Nagoveštaj onoga što će doći*, pomisli Davos. Štošta će još izgoreti pre nego što se ovaj rat okonča.

Melisandra je bila odevena u grimizni saten i somot boje krvi; oči joj behu crvene poput velikog rubina koji joj je svetlucao na grlu, kao da je i sam u plamenu. „U drevnim knjigama Ašaija zapisano je da će doći dan nakon dugačkog leta kada će zvezde krvariti i hladni dah tame teško pasti na svet. U tom strašnom času ratnik će iz vatre iščupati plameni mač. A taj mač će biti Svetlonosac, Crveni mač junaka, i onaj koji ga stegne biće Azor Ahai vaskrsnut, i tama će pobeci pred njim.“ Ona nastavi glasnije, a glas joj se razleže nad okupljenim mnoštvom. „*Azor Ahai, miljenice R'lorov! Ratniče svetla, Sine vatre! Pridi, čeka te tvoj mač! Pridi, i uzmi ga u ruku!*“

Stanis Barateon zakorači napred kao vojnik koji stupa u boj. Štitonoše podoše za njim. Davos je gledao svog sina Devana kako mu na ruku navlači dugačku postavljenu rukavicu. Dečak je na sebi imao beličast dublet s vatrešnim srcem prišivenim na grudima. Brijen Faring, slično odevan, vezivao je kožni ogrtač veličanstvu oko vrata. Iza njih, Davos začu slabašnu lupu zvona. „Ispod mora, dim se u mehurima diže, i vatra gori zelena i plava i crna“, negde je pevao Zakrpa. „Znam to, znam to, o, o, o.“

Kralj zagazi u vatru stisnutih zuba, držeći pred sobom kožni plašt da se zaštiti od plamenova. Krenuo je pravo ka Majci, uzeo mač rukom u rukavici, i iščupao ga iz zapaljenog drveta jednim snažnim trzajem. Onda je zakoračio unazad, visoko dignutog mača, a kao žad zeleni plamenovi vitlali su oko crveno usijanog čelika. Gardisti pritrčaše da ugase žiske koje su se uhvatile za kraljevu odeću.

„*Plameni mač!*“ viknu kraljica Selisa. Ser Aksel Florent i ostali kraljičini ljudi prihvatiše poklič. „*Plameni mač! On gori! On gori! Plameni mač!*“ Melisandra diže ruke iznad glave. „*Gledajte! Znamenje je obećano, a sada je znamenje i viđeno! Gledajte Svetlonosca! Azor Ahai se vratio! Svi slavite Ratnika svetla! Svi slavite Sina vatre!*“

Odgovori joj slabašan talas povika, baš kada Stanisova rukavica poče da se dimi. Kunući, kralj zari vrh mača u vlažnu zemlju, pa ugasi plamen udarajući se po nozi.

„Gospode, baci svoje svetlo na nas!“ pozva Melisandra.

„Jer noć je mračna i puna užasa“, odgovoriše Selisa i njeni ljudi. *Da li da i ja izgovaram reči?* pitao se Davos. *Da li Stanisu i to dugujem? Da li je taj plameni bog zaista njegov?* Skraćeni prsti ga zasvrbeše.

Stanis skide rukavicu i pusti je da padne na zemlju. Bogovi na lomači jedva da su više bili prepoznatljivi. Kovačeva glava pade u oblačiću pepela i žeravica. Melisandra je pevala na jeziku Ašaija, glas joj se dizao i padaо kao morske plime. Stanis razveza nagoreli kožni plašt i slušaše je u tišini. Zaboden u zemlju, Svetlonosac je još sijao vrelim crvenilom, ali su plamenovi koji su lizali mač

jenjavali i zamirali.

Kada je pesma bila gotova, od bogova su ostali samo ugarci, a kraljevo strpljenje bilo je na izmaku. On uze kraljicu za lakat i isprati je natrag ka Zmajkamenu, ostavivši Svetlonosca tamo gde je stajao. Crvena žena zadrža se tren duže da gleda Devana kako se spušta na kolena zajedno sa Brijenom Faringom i zamotava pocrneli garavi mač u kraljev kožni plašt. *Izem ti Crveni mač junaka*, pomisli Davos.

Nekoliko lordova ostadoše da razgovaraju tihim glasovima, stojeći kraj vatre, uz vetar. Utihnuše kada videše da ih Davos gleda. *Padne li Stanis, za tren oka će me uništiti*. A nije pripadao ni među kraljičine ljude, skupinu ambicioznih vitezova i sitnih lordova koji su se predali tom Gospodaru svetlosti, i tako stekli naklonost i zaštitu ledi - *ne, kraljice, upamti* - Selise.

Vatra je već počinjala da gasne kada Melisandra i štitonoše odoše s dragocenim mačem. Davos se sa sinovima priključi gomili koja je krenula dole, ka obali i brodovima. „Devan se dobro pokazao“, kaza dok su hodali.

„Dodao je rukavicu a da mu nije ispala, jeste“, reče Dejl.

Alard klimnu glavom. „Taj znak na Devanovom dubletu, plameno srce, šta je to bilo? Grb Barateona je krunisani jelen.“

„Lord može da ima više od jednog grba“, reče Davos.

Dejl se osmehnu. „Crni brod i praziluk, oče?“

Alard šutnu kamen. „Tuđini odneli naš praziluk... i to plameno srce. Zao je čin bio spaliti Sedmoro.“

„Otkada si ti postao tako pobožan?“ upita Davos. „Šta krijumčarev sin zna o delima božjim?“

„Ja sam vitezov sin, oče. Ako ti to nećeš da zapamtiš, zašto bi oni?“

„Vitezov sin, ali ne i vitez“, dobaci Davos. „Niti ćeš ikada to postati ako budeš gurao nos u stvari koje te se ne tiču. Stanis je naš zakoniti kralj, nije na nama da o njemu sudimo. Mi plovimo njegovim brodovima i vršimo njegovu volju. To je sve.“

„Kad smo kod toga, oče“, reče Dejl, „ne dopadaju mi se burići za vodu koje sam dobio na *Utvari*. Sirova borovina. Voda će se ukvariti na iole dužem putovanju.“

„Ja sam dobio isto za *Ledi Marju*“, kaza Alard. „Kraljičini ljudi su za sebe prisvojili sve suvo drvo.“

„Razgovaraću s kraljem o tome“, obeća Davos. Bolje da to čuje od njega nego od Alarda. Sinovi su mu dobri borci i još bolji moreplovci, ali ne znaju kako se razgovara s lordovima. *Niskorođeni su, kao i ja, ali ne vole toga da se sećaju. Kada pogledaju naš barjak, vide samo vitak crni brod kako vijori na vetrnu Žmure na praziluk.*

Davos nije pamtio veću gužvu u luci. Svi dokovi vrveli su od mornara koji su ukrcavali zalihe, a sve krčme bile su prepune vojnika koji su se kockali, pili ili

tražili kurve... uzaludno, pošto im Stanis nije dozvoljavao da kroče na njegovo ostrvo. Lađe su se tiskale u sidrištu: ratne galije i ribarske brodiće, zdepaste karake i koge dubokog gaza. Najbolja mesta zauzimale su najveće lađe: Stanisov admiralski brod *Gnev* ljudiškao se kraj *Lorda Stefona i Morskog Jelena*, Velarionovog *Ponosa Plavikraja* posrebrenog korita i njegova tri brata, zatim nakindurene *Crvene Kandže* lorda Seltigara, trome *Sabljarke* dugačkog gvozdenog pramca. Dalje na moru bio je ukotvlen veliki *Valirjanin* Saladora Sana, među prugastim koritima dvadesetak manjih liških galija.

Trošna mala krčma nalazila se na kraju kamenog mola gde su *Crna Beta*, *Utvara* i *Ledi Marja* delile vezove sa pet ili šest drugih galija s manje od sto vesala. Davos beše ožedneo. Zato ostavi sinove i krenu ka krčmi. Pred njom je čučalo do pojasa visoko kamočno čudovište, tako izjedeno kišom i solju da se više nije moglo razaznati šta predstavlja. Ono i Davos bili su stari prijatelji. On potapša kamenu glavu dok je ulazio. „Za sreću“, promrmlja.

Na suprotnom kraju bučne odaje, sedeо je Salador San i jeo grožđe iz drvene zdele. Kada ugleda Davosa, pozva ga da pride. „Ser viteže, sedi sa mnom. Pojedi grozd. Pojedi dva. Čudesno su slatki.“ Lišanin je bio uglađen, osmehnut čovek, a njegova razmetljivost i gizdavost behu čuvene na obe strane Uskog mora. Tog dana je na sebi imao svetlucavo srebrno platno, rukava tako dugačkih da su se vukli po podu. Umesto dugmadi imao je izrezbarene majmune od žada, a na proređenim sedim uvojcima beše se smestila kicoška zelena kapa ukrašena lepezom od paunovog perja.

Davos se prodenu između stolova, do stolice. Pre nego što je postao vitez, često je kupovao robu od Saladora Sana. Lišanin je takođe bio krijumčar, kao i trgovac, bankar, ozloglašeni gusar i samozvani princ Uskog mora. *Kada se gusar dovoljno obogati, proglose ga za princa.* Davos je bio taj koji je putovao za Lis da za lorda Stanisa obezbedi usluge starog razbojnika.

„Nisi gledao bogove kako gore, moј gospodaru?“ upita on.

„Crveni sveštenici imaju veliki hram u Lisu. Stalno nešto pale i viču svom R'loru. Dosadili su mi sa svojim vatrama. Nadajmo se da će uskoro dosaditi i kralju Stanisu.“ Činilo se da ga ni najmanje nije briga čuje li ga neko: jeo je grožđe i izbacivao koštice na donju usnu, odakle ih je skidao prstom. „Moja Ptica od Hiljadu Boja pristala je juče, dobri ser. Nije to ratni brod, ne, već trgovački, i posetio je Kraljevu Luku. Siguran si da nećeš grožđa? Priča se da mnogo dece gladuje u tom gradu.“ On mahnu grozdom pred Davosom i osmehnu se.

„Treba mi samo pivo, i vesti.“

„Ljudi sa Vesterosa stalno žure“, požali se Salador San. „Kakva korist od toga, pitam ja tebe? Ko žuri kroz život, prvi stigne do groba.“ A onda podrignu. „Gospodar Livačke stene poslao je svog kepeca da se postara za Kraljevu Luku. Možda se nada da će njegovo ružno lice uplašiti napadače, a? Ili da ćemo crći od smeha kada se Bauk pojavi na zidinama, ko zna? Kepec je oterao klipana koji je

zapovedao zlatnim plaštovima i na njegovo mesto postavio viteza sa gvozdenom šakom.“ On otkinu zrno grožđa, pa ga stisnu palcem i kažiprstom, tako da mu opna puče. Sok mu pocuri između prstiju.

Služavka se probi kroz gomilu, udarajući po rukama koje su je pipale u prolazu. Davos naruči kriglu piva, okrenu se nazad ka Sanu i reče: „Koliko je snažna odbrana grada?“

Ovaj sleže ramenima. „Zidine su visoke i jake, ali ko će ih braniti? Grade škorpione i bacače vatre, o, da, ali ljudi u zlatnim plaštovima ima pre malo i prezeleni su, a drugih nema. Jedan hitar napad, kao kada se soko obruši na zeca, i veliki grad biće naš. Samo da nam vetar napuni jedra, pa će tvoj kralj sutra uveče sedeti na svom Gvozdenom prestolu. Moći ćemo da obučemo kepeca u odoru lude i da ga bocnemo kopljima u lice, da nam zaigra, a možda će i naš dobri kralj da mi podari prelepku kraljicu Sersei da mi zatreuje krevet na jedno veče. Predugo sam razdvojen od svojih žena, sve zbog službe njemu.“

„Gusaru“, reče Davos. „Ti nemaš žene, već samo konkubine, i dobro si plaćen za svaki dan i svaki brod.“

„Samo obećanjima“, reče Salador San žalostivo. „Dobri ser, ja za zlatom čeznem, a ne za rečima na papiru.“ I ubaci grozd u usta.

„Dobićeš svoje zlato kada osvojimo riznicu u Kraljevoj Luci. U Sedam kraljevstava nema časnijeg čoveka od Stanisa Barateona. On će održati svoju reč.“ Još dok je govorio, Davos pomisli: *Ovaj svet je beznadežno izvitoperen, kada niskorodeni krijumčari moraju da jamče za čast kraljeva.*

„I on to neprekidno ponavlja. A ja kažem: hajde da to i uradimo. Čak ni ovo grožđe nije zrelijе od toga grada, stari moј prijatelju.“

Služavka se vrati s pivom. Davos joj dade bakrenjak. „Možda i možemo da uzmemo Kraljevu Luku, kao što kažeš“, reče dok je dizao kriglu, „ali koliko dugo ćemo je zadržati? Zna se da je Tivin Lanister u Harendvoru, na čelu velike vojske, a lord Renli...“

„Ah, da, mlađi brat“, kaza Salador San. „To već nije tako dobro, prijatelju moј. Kralj Renli je u pokretu. Ne, ovde je on *lord* Renli, oprosti. Toliko kraljeva, jezik mi se zamorio od te reči. Brat Renli je napustio Visoki Sad sa svojom lepom mladom kraljicom, cvetnim gospodarima i blistavim vitezovima, i velikom silom pešadije. Stupa niz Ružin drum prema istom tom velikom gradu o kome smo govorili.“

„Poveo je svoju *nevěstu*?“

Njegov sagovornik sleže ramenima. „Nije mi rekao zašto. Možda ne želi da se liši tople brazde među njenim nogama, makar i na jednu noć. Ili je možda toliko siguran u svoju pobedu.“

„Moramo da javimo kralju.“

„Postaraoo sam se za to, dobri ser. Mada se veličanstvo toliko mršti svaki put kada me vidi, da drhtim od pomisli da mu izadem na oči. Možda bih mu se više

dopadao da na sebi nosim džak i da se nikada ne smejem? Pa, toliko neću da uradim. Ja sam pošten čovek, i on me mora trpeti u svili i kadifi. Ili će odvesti svoje brodovlje tamo gde će me više voleti. Taj mač nije bio Svetlonosac, prijatelju moj.“

„Davos oseti nelagodu zbog iznenadne promene teme. „Mač?“

„Mač izvučen iz vatre, da. Ljudi mi mnogo govore, valjda zbog mog prijatnog osmeha. Kako će izgoreli mač da posluži Stanisu?“

„*Plameni* mač“, ispravi ga Davos.

„Izgoreli“, reče Salador San, „i zbog toga treba da ti je drago, prijatelju moj. Znaš li priču o kovanju Svetlonosca? Ispričaćeš mi je. Bilo je to u vreme kada je tama teško prekrivala svet. Da bi joj se suprotstavio, junak je morao da ima junačko sečivo, o, ni nalik nekom koje je ranije postojalo. I tako je trideset dana i trideset noći Azor Ahai bez sna radio u hramu, kujući sečivo u svetim vatrama. Usijavao je, i kovao, i presavijao, usijavao, i kovao, i presavijao, o, da, sve dok mač ne beše gotov. A ipak, kada ga gurnu u vodu da prekali čelik, ovaj se rasprsnuo u komade. Pošto bejaše junak, nije za njega bilo da slegne ramenima i krene u potragu za odličnim grožđem poput ovog, tako da je počeo iznova. Drugi put mu beše potrebno pedeset dana i pedeset noći, i taj mač izgledao je još bolji od prvog. Azor Ahai uhvatio je lava da bi prekalio sečivo žarivši ga u crveno srce zveri, ali se opet čelik rasprsnuo na komade. Velika je bila njegova nesreća i velika je bila njegova tuga tada, jer je znao šta mora da učini. Stotinu dana i stotinu noći radio je na trećem sečivu, a kada ga je doveo do belog usijanja u svetim vatrama, pozvao je svoju ženu. ’Nisa Nisa’, rekao joj je, jer tako se zvala, ’otkrij mi grudi, i znaj da te volim više nego išta drugo na svetu.’ Ona ga je poslušala, zašto - ne znam, i Azor Ahai je zario usijani mač u njeno živo srce. Priča se da je od njenog vriska bola i zanosa naprslo lice meseca, ali su se njena krv i njena duša, i njena snaga i njena hrabrost slili u taj čelik. Takva je priča o kovanju Svetlonosca, Crvenog mača junaka. Vidiš li sad šta hoću da kažem? Budi srećan što je veličanstvo iz vatre izvuklo samo izgoreli mač. Previše svetla može da povredi oči, prijatelju moj, a vatra peče.“ Salador San dovrši poslednji grozd i coknu usnama. „Šta misliš, kada će nam kralj narediti da isplovimo, dobri ser?“

„Uskoro, rekao bih“, reče Davos, „ako je tako po volji njegovom bogu.“ *Njegovom* bogu, prijatelju ser? Ne i tvom. Gde je bog ser Davosa Sivorta, viteza od broda s prazilukom?“

Davos otpi pivo, da sebi da malo vremena. *Krčma je prepuna, a ti nisi Salador San*, podseti on sebe. *Budi pažljiv kako odgovaraš.* „Kralj Stanis je moj bog. On me je stvorio i dao mi blagoslov svog poverenja.“

„Zapamtiću to.“ Salador San ustade na noge. „Sada mi oprosti. Ogladneo sam od ovog grožđa, a na mom *Valirjaninu* čeka večera. Mlevena jagnjetina sa biberom i pečeni galeb punjen pečurkama, divljom mirodijom i crnim lukom. Uskoro ćemo zajedno jesti u Kraljevoj Luci, da? U Crvenoj tvrđavi ćemo se gostiti, dok nam

kepec bude veselu pesmu pevao. Kada budeš razgovarao s kraljem Stanisom, spomeni ako se setiš da će mi na mlad mesec dugovati još trideset hiljada zmajeva. Trebalo je da one bogove preda meni. Bili su odveć lepi da bi se spalili, a u Pentosu i Miru bismo za njih dobili pristojnu svotu. Ipak, ako mi da kraljicu Sersei na noć, oprostiću mu.“ Lišanin potapša Davosa po leđima, pa izade iz krčme špureći se, kao da joj je vlasnik.

Ser Davos se još dugo zadrža nad svojim vrčem, utonuo u misli. Pre godinu dana, bio je sa Stanisom u Kraljevoj Luci onda kada je kralj Robert priredio turnir za imendan princa Džofrija. Prisetio se crvenog sveštenika Torosa od Mira, i plamenog mača koji je koristio u borbi do poslednjeg. Činio je živopisan prizor, crvena odora mu je lepršala, a na maču su igrali bledi zeleni plamenovi, ali su svi znali da to nije prava mađija, i na kraju mu je plamen zgasnuo i Bronzani Jon Rojs ga je onesvestio najobičnijim buzdovanom.

Pravi plameni mač, sad, to bi bilo istinsko čudo. A ipak, po tu cenu... Kada je pomislio na Nisu Nisu, u glavi je video svoju Marju, dobroćudnu punačku ženu teških grudi i toplog osmeha, najbolju ženu na svetu. Pokušao je da zamisli sebe kako u nju zabija mač, i zadrhtao je. *Nisam ja rođen za junaka*, bi mu jasno. Ako je takva cena čarobnog mača, on nije spremjan da je plati.

Davos dovrši pivo, odgurnu vrč i izade iz krčme. Na izlazu potapša kameni čudovište po glavi i promrmlja: „Za sreću.“ Svima će im biti potrebna.

Mrak već uveliko beše pao kada Devan dođe dole do *Crne Bete*, vodeći snežnobelog konjića. „Moj gospodaru oče“, objavi, „veličanstvo ti zapoveda da dođeš k njemu u Odaju obojenog stola. Jahaćeš ovog konja i krenućeš smesta.“

Bilo mu je drago što vidi Devana da tako lepo izgleda, u odori štitonoše, ali Davos oseti napetost zbog poziva. *Da li će nam naređiti da isplovimo?* upita se. Salador San nije bio jedini kapetan koji je smatrao da je Kraljeva Luka zrela za napad, ali krijumčar mora da nauči šta znači strpljenje. *Nemamo nade na pobedu. To sam i rekao meštru Kresenu, onog dana kad sam se vratio na Zmajkamen, a ništa se u međuvremenu nije promenilo. Nas je premalo, dušmana je premnogo. Ako samo zamočimo vesla u more, izginućemo.* Bez obzira na to, popeo se u sedlo.

Kada je Davos stigao u Kameni bubanj, desetak visokorođenih vitezova i velikih vazala upravo su odlazili. Lordovi Seltigar i Velarion mu kratko klimnuše u znak pozdrava i prodoše, dok su se ostali pravili da ga ne primećuju, ali ser Aksel Florent zastade da porazgovara.

Stric kraljice Selise bio je prava bačva od čoveka, onako debeloruk i krivonog. Imao je istaknute uši Florenta, veće čak i od brataničinih. Grube dlake koje su mu iz njih rasle nisu ga sprečavale da čuje gotovo sve što se dešava u zamku. Deset godina je ser Aksel služio kao zapovednik Zmajkamena, u vreme kada je Stanis sedeо u Robertovom veću u Kraljevoj Luci, ali odnedavno beše postao predvodnik kraljičinih ljudi. „Ser Davose, lepo je videti te, kao i uvek“, reče on.

„I tebe, moј gospodaru.“

„Primetio sam te i jutros. Lažni bogovi lepo su goreli, zar ne?“

„Vatra je bila snažna.“ Davos nije verovao tom čoveku, bez obzira na njegovu ljubaznost. Kuća Florenta podržavala je Renlija.

„Ledi Melisandra nam kaže da ponekad R'lor dopušta svojim vernim slugama da u plamenu vide nešto od budućnosti. Meni se jutros, dok sam gledao vatu, učinilo da vidim deset prelepih plesačica, devica odevenih u žutu svilu, kako se vrte i uvijaju pred velikim kraljem. Mislim da je to bila istinska vizija, ser. Prizor slave koja čeka veličanstvo nakon što zauzmemo Kraljevu Luku i presto koji mu po pravdi pripada.“

Stanis uopšte ne voli takav ples, pomisli Davos, ali se ne usudi da uvredi kraljičinog strica. „Ja sam video samo vatru“, reče, „ali su mi od dima zasuzile oči. Oprosti mi, ser, kralj me čeka.“ Pa prođe dalje, pitajući se zašto mu se ser Aksel uopšte obratio. *On je kraljičin čovek, a ja sam kraljev*.

Stanis je sedeо za Obojenim stolom u društvu meštra Pilosa, a pred sobom je imao neurednu hrpu hartija. „Ser“, reče kralj kada Davos uđe, „dođi i pogledaj ovo pismo.“

Poslušno, on nasumice uze jedan papir. „Izgleda mi veoma lepo, veličanstvo, ali se bojam da ne umem da pročitam reči.“ Davos je umeo da tumači mape kao retko ko, ali su slova i druga pismena bila previše za njega. *Ali je zato moј Devan naučio da čita i piše, kao i mladi Stefon i Stanis*.

„Zaboravio sam.“ Nestrpljiva brazda ukaza se na kraljevom čelu. „Pilose, pročitaj mu ga.“

„Veličanstvo.“ Meštar uze jedan pergament i nakašlja se. „*Svi ljudi me poznaju kao zakonitog sina Stefona Barateona, gospodara Krajoluja, i njegove gospe Kasane od kuće Estermonta. Zaklinjem se čašću svoje kuće da moј voljeni brat Robert, naš pokojni kralj, nije za sobom ostavio zakonite dece, jer su dečak Džofri, dečak Tomen i devojčica Mirsela stvorenja nastala iz rodoskrne veze Sersei Lanister i njenog brata Džejmija Kraljeubice. Po pravu krvi i rođenja, ja ovog dana za sebe prisvajam Gvozdeni presto Sedam kraljevstava Vesterosa. Neka svi pošteni ljudi kažu na kojoj su strani. Napisano pod svetlom Gospoda, s potpisom i pečatom Stanisa od kuće Barateona, prvog svog imena, kralja Andala, Rojnara i Prvih ljudi, i gospodara Sedam kraljevstava.* „ Pergament tiho zašušta kada ga Pilos spusti.

„Ubaci ser pred ime Džejmija Kraljeubice“, reče Stanis namršteno. „Šta god da je, još uvek je vitez. I nisam siguran treba li Roberta da nazovemo mojim *voljenim* bratom. Nije me voleo ništa više nego što je morao, a ni ja njega.“

„Bezazlena fraza, a milozvučna, veličanstvo“, reče Pilos.

„Laž. Briši je.“ Stanis se okrenu Davosu. „Meštar mi kaže da imamo stotinu sedamnaest gavrana. Nameravam da ih sve upotrebim. Stotinu sedamnaest gavrana poneće stotinu sedamnaest primeraka mog pisma u svaki kutak kraljevstva, od

Senice do Zida. Možda će se stotina probiti kroz oluje, sokolove i strele. Ako bude tako, stotinu meštara pročitaće moje reči istom tolikom broju lordova u isto toliko odaja i ložnica... a onda će pisma najverovatnije biti bačena u vatru, i niko neće reći ni reč. Ti veliki lordovi vole Džofrija, ili Renlija, ili Roba Starka. Ja sam njihov zakoniti kralj, ali će mi se suprotstaviti ako budu mogli. Zato mi trebaš ti.“

„Stojim ti na usluzi, moj kralju. Kao i uvek.“

Stanis klimnu glavom. „Hoću da kreneš *Crnom Betom* na sever, u Galebovo, Prste, Tri sestre, čak i u Bela sidrišta. Tvoj sin Dejl će *Utvarom* krenuti na jug, kraj Besnog rta i Slomljene ruke, i uz obalu Dorne sve do Senice. Obojica ćete nositi kovčeg pun pisama, i isporučićete po jedno u svaku luku, utvrdu i ribarsko selo. Zakućaćete ih na vrata obredišta i krčmi, da ih pročita svako ko to može.“

Davos reče: „Takvih nema previše.“

„Ser Davos pravo zbori, veličanstvo“, kaza meštar Pilos. „Bolje će biti da se pisma naglas pročitaju.“

„Bolje, ali opasnije“, reče Stanis. „Ove reči neće biti toplo primljene.“

„Daj mi vitezove da ih čitaju“, reče Davos. „To će rečima dati više težine od bilo čega što ja kažem.“

Stanisu se ovo dopade. „Takve ljude ti mogu dati, da. Imam stotinu vitezova koji bi radije da čitaju nego da se bore. Radi otvoreno gde možeš, a kriomice gde moraš. Upotrebi svaki krijumčarski trik koji znaš, crna jedra, skrivene uvale, šta god je potrebno. Ako ti ponestane pisama, zarobi nekoliko obrednika i daj im da prepišu još. Treba mi i tvoj drugi sin. On će povesti *Ledi Marju* preko Uskog mora, u Bravos i druge Slobodne gradove, da isporuči pismo ljudima koji tamo vladaju. Čitav svet će znati za moje pravo i za Serseinu sramotu.

Ti im možeš to reći, pomisli Davos, *ali hoće li oni poverovati?* On zamišljeno pogleda meštra Pilosa. Kralj primeti taj pogled. „Meštare, možda bi trebalo da počneš s pisanjem. Trebaće nam mnogo pisama, i to brzo.“

„Biće tvoja volja.“ Pilos se pokloni i ode.

Kralj sačeka da on izđe pre nego što reče: „Šta to nisi hteo da kažeš u prisustvu mog meštara, Davose?“

„Moj sizerenu, Pilos nije loš, ali ne mogu da vidim lanac oko njegovog vrata a da ne tugujem za meštom Kresenom.“

„Zar je on kriv što je starac umro?“ Stanis hitro pogleda u vatru. „Nisam hteo da Kresen dođe na onu gozbu. Naljutio me je, jeste, dao mi je loš savet, ali nisam hteo da umre. Nadao sam se da će poživeti još koju godinu u miru i udobnosti. Toliko je bar zaslужio, ali“ - on zaškruga zubima - „ali je umro. A Pilos me dobro služi.“

„Nije stvar u Pilosu. Pismo... Pitam se: kako tvoji lordovi gledaju na njega?“

Stanis frknu. „Seltigar je izjavio da je hvale vredno. Da mu pokažem sadržinu svog nokšira, i za nju bi izjavio da je hvale vredna. Ostali su mrdali glavama gore-dole, kao jato gusaka, svi sem Velariona, koji je rekao da će čelik sve da reši, a ne reči na papiru. Kao da sam u to sumnjaо. Tuđini odneli moje lordove, tebe hoću da

čujem.“

„Reči su ti jednostavne i snažne.“

„I istinite.“

„I istinite. Ali im nedostaje dokaza. Za rodoskvmuće. Isto kao i pre godinu dana.“

„U Krajoluju imamo nekakav dokaz. Robertovo kopile. Ono koje je začeo na noć moje svadbe, u krevetu spremjenom za mene i moju nevestu. Delena je od Florenta, a bila je devica kada ju je uzeo, tako da je Robert priznao malog. Edrik Olujni, tako ga zovu. Priča se da je pljunuti moj brat. Ako ga ljudi vide, a onda ponovo pogledaju Džofrija i Tomena, moraće bar da se zamisle.“

„Ali kako će ga ljudi videti, kada je u Krajoluju?“

Stanis zadobova prstima po Obojenom stolu. „To predstavlja teškoću. Jednu od mnogih.“ Diže pogled. „Imaš ti još nešto da kažeš o pismu. Hajde, nastavi. Nisam te proizveo u viteza da bi naučio da melješ prazne ljubaznosti. Za to imam svoje lordove. Reci šta imaš da kažeš, Davose.“

Davos obori glavu. „Bila je jedna rečenica na kraju. Kako beše? *Napisano u svetlosti Gospoda...*“

„Da.“ Kraljeve se vilice stegoše.

„Tvom narodu se te reči neće dopasti.“

„Kao ni tebi?“ reče Stanis oštro.

„Da si umesto toga rekao: *Napisano pred bogovima i pred ljudima*, ili: *Milošću bogova starih i novih...*“

„Da mi nisi postao pobožan, krijumčaru?“

„To sam ja tebe hteo da pitam, moj sizerenu.“

„Stvarno? Zvučiš mi kao da mog novog boga ne voliš ništa više od mog novog meštra.“

„Ja ne poznajem tog Gospodara svetlosti“, priznade Davos. „Ali znam da su jutros spaljeni bogovi. Kovač mi je čuvaо brodove, a Majka mi je dala sedam snažnih sinova.“

„Žena ti je dala sedam snažnih sinova. Da li se njoj moliš? Jutros smo spalili samo obično drvo.“

„Možda je tako“, reče Davos, „ali kada sam u Buvljoj rupi kao dete prosjačio po ulicama, obrednici bi me ponekad nahranili.“

„Ja te hranim sada.“

„Ti si mi dao počasno mesto za svojim stolom. A ja ti za uzvrat pružam istinu. Tvoj narod te neće voleti ako im oduzmeš bogove kojima su se oduvek klanjali, i daš im novog, čije im samo ime zvuči strano na jeziku.“

Stanis se naglo diže. „R’lor. Zašto je to tako teško? Neće me voleti, kažeš? A kada su me uopšte i voleli? Kako mogu da izgubim nešto što nikada nisam imao?“ On pride južnom prozoru i zagleda se u mesečinom obasjano more. „Prestao sam

da verujem u bogove onog dana kada sam video kako *Ponosni vetr* odnose talasi. Zakleo sam se da Bogovi koji su bili toliko čudovišni da utepe mog oca i majku *nikada* neće imati moju veru. U Kraljevoj Luci bi mi prvoobrednik trućao o tome kako sva pravda i dobrota potiču od Sedmoro, ali sve što sam ikada video, i od pravde i od dobrote, poticalo je od ljudi.“

„Ako ne veruješ u bogove...“

„...zašto onda da se bakćem s ovim novim?“ prekide ga Stanis. „To sam sam pitao. Malo znam o bogovima, a još manje me je za njih briga, ali crvena sveštenica ima moć.“

Da, ali kakvu moć? „Kresen je imao mudrost.“

„Verovao sam njegovoj mudrosti i tvojoj lukavosti, i kakvu sam korist od toga video, krijumčaru? Olujni gospodari su te oterali. Otišao sam pred njih kao prosjak, i nasmejali su mi se u lice. E, više neće biti prosjačenja, i više neće biti smejanja. Gvozdeni presto mi pripada po zakonu i pravdi, ali kako da ga osvojim? U kraljevstvu ima četiri kralja, a trojica od njih imaju više ljudi i više zlata od mene. Ja imam brodove... i imam *nju*. Crvenu ženu. Pola mojih vitezova boji se čak i ime da joj izgovori, znaš li to? Čak i da ne može ništa drugo da uradi, čarobnica koja izaziva toliki strah u odraslim ljudima nije za bacanje. Uplašen čovek je poražen čovek. A ona možda *može* da uradi još nešto. To nameravam da ustanovim.“

Kada sam bio momčić, jednom sam našao povređenog jastreba, i negovao sam ga dok nije ozdravio. *Gordokrili* sam ga nazvao. Stajao bi mi na ramenu, i lepršao od sobe do sobe za mnom, i jeo bi mi iz ruke, ali nije hteo da se vine u visine. Mnogo puta sam ga vodio na sokolarenje, ali nikada nije poleteo više od krošnji drveća. Robert ga je nazvao *Slabokrili*. On je imao severnjačkog sokola po imenu Grom, koji nikada nije promašio plen. Jednog dana mi je naš deda-stric rekao da probam s drugom pticom. Rekao je da s Gordokrilim izgledam kao budala, i bio je u pravu.“ Stanis Barateon se okrete od prozora i utvara koje su plovile po južnom moru. „Sedmoro mi nikada nisu doneli ni vrapca. Vreme je da probam drugog sokola, Davose. *Crvenog* sokola.“

TEON

Kod Hridi nije bilo sigurnog sidrišta, ali je Teon Grejdžoj želeo da vidi zamak svog oca s mora, onako kako ga je video poslednji put, pre deset godina, kada ga je ratna galija Roberta Barateona odnela da bude štićenik Edarda Starka. Tog dana je stajao kraj ograde, slušajući pljuskanje vesala i bubanj za veslače, i gledao kako Hrid nestaje u daljinu. Sada je želeo da je vidi kako narasta, kako se pred njim diže iz mora.

Ispunjavajući mu želje, *Miraham* je s mukom obilazio rt, dok su mu jedra praskala a kapetan proklinjaо vetar i svoju posadu, i hirove visokorođenih gospodičića. Teon je navukao kapuljaču plašta da se zaštiti od kapljica, i sada je pogledom tražio dom.

Obala je bila sva od oštrog stenja i pretećih litica, a zamak je izgledao kao deo te celine; kule i zidine i mostovi bili su mu isklesani od istog sivocrnog kamena, kvašeni istim slanim talasima, nakićeni istim tamnozelenim lišajevima, prošarani istim izmetom istih morskih ptica. Jezičak zemlje na kome su Grejdžoji podigli svoju tvrđavu nekada se zarivao kao mač u utrobu okeana, ali su ga talasi danonoćno tukli, sve dok zemlja nije pukla i rasprsla se, pre mnogo hiljada godina. Sve što je ostalo bila su tri gola i kamenita ostrva i desetak visokih stena koje su se dizale iz vode poput stubova hrama nekog morskog božanstva, dok su se besni talasi penili i lomili među njima.

Sumorna, mračna, zloslutna Hrid je stajala na tim ostrvima i stubovima gotovo kao da je njihov deo. Spoljni zid ju je odvajao od kopna, kružeći oko podnožja velikog kamenog mosta opruženog od vrha litice do najvećeg ostrvca, na kome se, glomazna, uzdizala Velika utvrda. Dalje su bile Kuhinjska utvrda i Krvava utvrda, svaka na svom ostrvu. Kule i pomoćne zgrade tiskale su se iza, međusobno povezane natkrivenim arkadama na mestima gde su stubovi bili blizu jedan drugom, a dugačkim zaljuljanim mostovima od kanapa i drveta na mestima gde nisu.

Morska kula uzdizala se na najdaljem ostrvu, na samom vrhu slomljenog mača, najstariji deo zamka, okrugla i visoka, a strmi stub na kojem je stajala beše napola izjeden od neprekidnog udaranja talasa. Podnožje kule beše belo od vekova slanih kapljica, viši spratovi zeleni od lišaja koji su ih prekrivali poput debelog saga, nazubljena kruna crna od stražarske vatre koja je gorela svake noći.

Nad Morskom kulom lepršao je barjak njegovog oca. *Miraham* je bio predaleko da bi Teon video išta više od samog platna, ali je znao šta se na njemu nalazi: zlatna džinovska sipa kuće Grejdžaja, pipaka izuvijanih i grabljivih, na crnom polju. Barjak je vijorio na gvozdenom jarbolu, drhtao je i izvijao se s naletima vetra, poput ptice koja pokušava da poleti. A ovde napokon nije lepršao jezovuk Starka, bacajući svoju senku na džinovsku sipu Grejdžaja.

Teon nikada ne beše video dirljiviji prizor. Na nebū iza zamka, tanki crveni rep

komete nazirao se kroz tanke, brze oblake. Čitavim putem od Brzorečja do Vodogleda Malisteri su se raspravljali o njenom značenju. *To je moja kometa*, reče Teon sebi, gurnuvši ruku u krznom obrubljeni plašt da bi dodirnuo kožnu vrećicu smeštenu u džepu. Unutra je bilo pismo koje mu je dao Rob Stark, hartija koja je donosila krunu.

„Da li zamak izgleda onako kao što ga pamtiš, moj gospodaru?“ upita kapetanova kći, privijajući se uz njega.

„Izgleda manji“, priznade Teon, „mada je to možda samo zbog daljine.“ *Miraham* je bio trbušasti južnjački trgovački brod iz Starigrada, a nosio je vino, platno i seme da ih razmeni za gvozdenu rudu. Kapetan mu je takođe bio debeli južnjački trgovac, i od besnog mora koje se penilo oko podnožja zamka drhtale su mu punačke usne, tako da se držao podalje od obale, dalje nego što se Teonu sviđalo. Gvozdenrođeni kapetan u dugačkom brodu proveo bi ih oko litica i ispod visokog mosta koji je povezivao kulu stražaru i Veliku utvrdu, ali ovaj dežmekasti Starigradačin nije imao ni znanja ni posade, pa ni želje da tako nešto proba. Zato su jedrili na sigurnoj udaljenosti, i Teon je morao da se zadovolji da Hrid posmatra iz daljine. Pa ipak, *Miraham* se žestoko borio da ne udari u to stenje.

„Mora da je tamo vetrovito“, primeti kapetanova kći.

On se nasmeja. „I vetrovito, i hladno, i vlažno. Teško je to i surovo mesto, ako ćemo pravo... ali mi je gospodar otac jednom rekao da na surovim mestima rastu surovi ljudi, a surovi ljudi vladaju svetom.“

Kapetanovo lice bilo je jednakozeleno kao more kada je prišao Teonu, poklonio se i upitao: „Možemo li sada da krenemo za luku, moj gospodaru?“

„Možete“, reče Teon, dok mu je u uglovima usana lebdeo slabašan osmejak. Obećano zlato pretvorilo je Starigradačina u besramnu ulizicu. Putovanje bi bilo mnogo drugačije da je u Vodogledu čekao dugački brod sa ostrva, kao što se on nadoao. Gvozdenrođeni kapetani bili su gordi i čudljivi, ničija krv nije im ulivala strahopoštovanje. Ostrva su bila premala za strahopoštovanje, a dugački brod još i manji. Ako je svaki kapetan bio kralj na svom brodu, kao što se često govorilo, nije ni bilo čudo što su ostrva zvali Zemljom deset hiljada kraljeva. A kada si video svoje kraljeve kako seru preko brodske ograde i pozelene za vreme oluje, teško je da im se klanjaš i pretvaraš se da su bogovi. „Utopljeni bog stvara ljude“, rekao je jednom stari kralj Aron Crvenoruki, pre mnogo hiljada godina, „ali ljudi stvaraju krune.“

Dugački brod bi takođe prevadio put za dvostruko kraće vreme. *Miraham* je zapravo bio jedno tromo korito, i on ne bi voleo da se nađe na njemu u oluji. Ipak, Teon nije htio da se preterano žali. Bio je tu, neutopljen, a putovanje mu je pružilo i izvesnu razonodu. On obgrli kapetanovu kćer jednom rukom. „Pozovi me kada stignemo u Gospodluku“, reče njenom ocu. „Bićemo dole, u mojoj kabini.“ Zatim povede devojku ka krmi, dok je njen otac namrgođeno i čutke gledao kako odlaze.

Kabina je zapravo bila kapetanova, ali je data Teonu na korišćenje nakon što su

isplovili iz Vodogleda. Kapetanova kći mu nije bila data na korišćenje, ali mu je ipak drage volje došla u krevet. Čaša vina, malo šaputanja, i eto ti nje. Devojka je bila malo predebela za njegov ukus, kože mutne kao kaša, ali su mu njene grudi lepo ispunjavale šake, i bila je devica kada ju je prvi put uzeo. To je bilo neobično za njene godine, ali je Teonu bilo zanimljivo. Činilo mu se da kapetan zbog toga nije najsrećniji, ali je Teona i to zabavljalo, to što ga je gledao kako guta bes dok deklamuje ljubaznosti velikom lordu, a pred očima mu se neprekidno njiše obećana vreća zlata.

Dok je Teon skidao vlažni plašt, devojka reče: „Mora da si tako srećan što si ponovo kod kuće, moj gospodaru. Koliko si godina bio odsutan?“

„Deset, ili gotovo toliko“, odgovori joj on. „Bio sam desetogodišnji dečak kada su me odveli u Zimovrel kao štićenika Edarda Starka.“ Zvanično štićenika, ali zapravo taoca. Pola života kao talac... ali ne više. Njegov život je ponovo samo njegov, a Starkova nema nigde na vidiku.

On privuče kapetanovu kćer k sebi i poljubi je u uho. „Skinji plašt.“

Ona obori oči, iznenada stidljiva, ali ga posluša. Kada joj teška odeća, isprskana morskom vodom, pade s ramena na pod, ona se blago pokloni i nervozno osmehnu. Izgledala je prilično glupavo kada se smešila, ali on od žena nikada nije ni zahtevao da budu pametne. „Pridi“, reče joj.

Ona priđe. „Nikada nisam videla Gvozdena ostrva.“

„Blago tebi.“ Teon je pogladi po kosi. Bila je bujna i tamna, mada je vetar beše zamrsio. „Ostrva su stroga i kamena, bez mnogo topline i radosti. Smrt ovde nikada nije daleko, a život je oskudan i škrt. Ljudi provode noći u isprijanju piva i raspravama čija je sudbina gora, da li ribara koji se bore s morem ili seljaka koji pokušavaju da uzgaje nešto na posnom i tankom zemljištu. Ako ćemo pravo, rudarima je najgore, lome kičme dole u mraku, a radi čega? Gvožđe, olovo, kalaj, to su naša blaga. Nije ni čudo što su se od davnina gvozdenljudi bavili pljačkom.“

Glupača kao da ga nije slušala. „Mogla bih da podem na kopno s tobom“, reče. „I hoću, ako ti to želiš...“

„Možeš da podeš na kopno“, složi se Teon, stegnuvši joj dojku, „ali, bojam se, ne sa mnom.“

„Radila bih ti u zamku, moj gospodaru. Umem da čistim ribu i pečem hleb, i još da bućkam maslac. Otac kaže da je moj paprikaš od ljutih kraba najbolji koji je ikada okusio. Mogao bi da mi nađeš mesto u kuhinji, a ja bih ti pravila paprikaš od ljutih kraba.“

„A noću bi mi grejala krevet?“ On dohvati vezice njenog prsluka i poče da ih razvezuje spretnim i izvežbanim prstima. „Nekada bih te možda odneo kući kao ratni plen i zadržao te za ženu, htela ti to ili ne. Gvozdenljudi su tako radili u stara vremena. Čovek je imao svoju kamenu suprugu, svoju pravu nevestu, gvozdenrođenu kao što je i on, ali je imao i slane supruge, žene zarobljene u pljački.

Devojčine oči se raširiše, i to ne zato što joj je otkrio grudi. „Bila bih ti slana žena, moj gospodaru.“

„Bojim se da su ti dani prošlost.“ Teonov prst obiđe oko jedne teške dojke, pa krenu ka debeloj smeđoj bradavici. „Više ne smemo da jedrimo na vetru s ognjem i mačem i otimamo šta nam se prohte. Sada grebuckamo po zemlji i bacamo udice u more kao i drugi ljudi, i smatramo da smo srećni ako imamo dovoljno usoljenog bakalara i ovsene kaše za zimu.“ On uze bradavicu u usta i ugrize je tako da ona uzdahnu.

„Stavi ga ponovo u mene, ako ti je po volji“, prošapta mu ona u uho dok je sisao.

Kada je digao glavu s njenih grudi, na koži joj ostade tamnocrven trag. „Po volji mi je da te naučim nečem novom. Raskopčaj me i zadovolji me ustima.“

„Ustima?“

Palac mu lagano pređe preko njenih punih usana. „Ove usne su stvorene za to, dušice. Kada bi mi bila slana žena, radila bi sve što ti naredim.“

Spočetka je bila strašljiva, ali je za tako glupu devojku veoma brzo učila, što je Teonu prijalo. Usta su joj bila vlažna i slatka kao pička, a ovako nije morao da sluša njeno besmisleno brbljanje. *Nekada bih je stvarno zadržao kao slanu ženu*, pomisli dok je provlačio prste kroz njenu zamršenu kosu. *Nekada. Kada smo se držali Starih običaja, živeli od sekire a ne od pijuka, uzimali šta smo hteli, bilo to bogatstvo, žene ili slava.* U ta vremena, gvozdenrođeni nisu radili u rudnicima; to je bio posao za zarobljenike dovedene sa pohoda, kao što su bili i jadni poslovi obrađivanja zemlje i čuvanja koza i ovaca. Rat je bio pravo zanimanje za gvozdenljude. Utopljeni bog ih je stvorio da pljačkaju i siluju, da stvaraju kraljevstva i ispisuju svoja imena u vatri, krvi i pesmama.

Egon Zmaj uništio je Stare običaje kada je spalio Crnog Harena, vratio Harenovo kraljevstvo slabicima iz rečnih zemalja i sveo Gvozdena ostrva na beznačajnu zabit mnogo većeg kraljevstva. A ipak su se stare crvene priče i dalje pričale oko vatri od naplavljennog drveta i oko dimljivih ognjišta svuda po ostrvima, čak i u visokim kamenim dvoranama Hridi. Teonov otac je među svojim titulama imao i onu gospodara kosca, a reči Grejdžoja hvalisavo su tvrdile: *Mi ne sejemo.*

Lord Belon je svoju bunu i digao više da bi vratio Stare običaje nego zbog isprazne taštine krune. Robert Barateon je krvlju ispisao kraj te priče, uz pomoć svog prijatelja Edarda Starka, ali nijedan od njih više nije živ. Obična deca sada vladaju umesto njih, a kraljevstvo što ga je iskovao Egon Osvajač razbijeno je i rascepiano. Došlo je *doba*, pomisli Teon dok je kapetanova kći klizila usnama po čitavoj njegovoj dužini, *doba, dan i čas, a ja sam taj čovek.* Iskrivljeno se osmehnu, pitajući se šta će mu otac reći kada mu Teon saopšti da je on, najmlađi, dete i talac, da je on uspeo tamo gde lord Belon nije.

Vrhunac ga je obuzeo iznenadno kao oluja, i on ispunil devojčinu usta svojim

semenom. Zapanjena, ona pokuša da se otrgne, ali je Teon čvrsto uhvati za kosu. Malo kasnije, priljubi se uz njega. „Da li sam zadovoljila mog gospodara?“

„Jesi“, reče joj on.

„Bilo je slano“, promrmlja ona.

„Kao more?“

Ona klimnu glavom, „Uvek sam volela more, moj gospodaru.“

„Kao i ja“, reče on, dokono joj se igrajući bradavicom. To beše istina. Za ljude s Gvozdenih ostrva, more je predstavljalo slobodu. Toga se setio tek kada je *Miraham* razvio jedra u Vodogledu. Zvuci su mu probudili stara osećanja: škripa drveta i konopa, glasne kapetanove naredbe, stenjanje jedara kada ih veter napne, zvuci dobro znani kao kucanje njegovog vlastitog srca, i jednak prijatni. *To moram da zapamtim*, zareče se Teon samome sebi. *Nikada više ne smem oticí daleko od mora.*

„Povedi me sa sobom, moj gospodaru“, stade da ga preklinje kapetanova kći. „Ne moram da idem u tvoj zamak. Mogu da ostanem u nekoj varoši i da ti budem slana supruga.“ Ona pokuša da mu pomiluje obraz.

Teon Grejdžoj joj odgurnu ruku, pa ustade s ležaja. „Moje mesto je u Hridi, a tvoje na ovom brodu.“

„Ne mogu više da ostanem ovde.“

On zaveza čakšire. „Zašto?“

„Moj otac“, reče mu ona. „Kada odeš, kazniće me, moj gospodaru. Svašta će mi govoriti i tući će me.“

Teon uze plašt s kuke i ogrnu se. „Takvi su ti očevi“, priznade, pa zakači plašt srebrnim brošem. „Reci mu da bi trebalo da je srećan. Koliko sam te puta jebao, verovatno nosiš dete. Nema svaki čovek tu čast da podiže kraljevsko kopile.“ Ona ga glupavo pogleda, tako da je on tu ostavi.

Miraham je obilazio šumovit rt. Pod strmom, borovima obraslom liticom, desetak ribarskih čamac izvlačilo je mreže. Velika koga držala se podalje od njih, sporo se, uz mnoga skretanja, krećući uz veter. Teon ode do pramca da bi bolje video. Najpre ugleda zamak, uporište Botlija. U njegovom detinjstvu, bio je izgrađen od balvana i pruća, ali ga je Robert Barateon spalio do temelja. Lord Savani se potom odlučio da gradi od kamena, i sada je na vrhu brega stajala mala četvrtasta utvrda. Bledozelene zastave visile su sa zdepastih ugaonih kula, svaka oslikana jatom srebrnastih riba.

Pod sumnjivom zaštitom malog ribljeg zamka ležalo je selo Gospodluka, čije je pristanište vrvelo od brodova. Kada je poslednji put video Gospodluku, bila je zadimljena pustoš; kosturi spaljenih dugačkih brodova i razbijenih galija razbacani po kamenitoj obali poput kostiju mrtvih levijatana, a kuće tek razvaljeni zidovi i gomile hladnog pepela. Nakon deset godina, nije više bilo mnogo tragova rata. Seljani su od starog kamenja sagradili nove kolibe i isekli sveže busenove za krovove. Novu su krčmu podigli pored pristaništa, dvaput veću od stare, s

prizemljem od tesanog kamena i dva sprata od balvana. Obredište iza nje, međutim, ne beše ponovo sagrađeno; samo je sedmostrani temelj ostao na mestu gde je nekada stajalo. Izgleda da je gnev Roberta Barateona ogadio gvozdenljudima nove bogove.

Teona su više zanimali brodovi nego bogovi. Među jarbolima bezbrojnih ribarskih barki primetio je tirošku trgovačku galiju kako se istovaruje kraj trome ibenske koge s koritom premazanim crnom smolom. Mnoštvo dugačkih brodova, njih bar pedeset ili šezdeset, bilo je usidreno ili nasukano na šljunkovitu obalu, malo severnije odatle. Na nekim jedrima stajali su grbovi drugih ostrva: krvavi mesec Vinča, okovani crni ratni rog lorda Gudbradera, srebrna kosa Harloua. Teon potraži *Tišinu* svog strica Jurona. Od tog vitkog i strašnog crvenog broda nije bilo ni traga, ali zato vide *Džinovsku sipu* svog oca, pramca ukrašenog sivim gvozdenim šiljkom u obliku stvorenja po kome je brod i dobio ime.

Da li ga lord Belon očekuje, pa je digao barjake Grejdžoja? Ruka mu ponovo kliznu pod plašt, do kožne kese. Niko nije znao za pismo, sem Roba Starka; nisu bili toliko glupi da svoje tajne prepuste ptici. Ipak, ni lord Belon nije bio glup. Sasvim je moguće da je pretpostavio zašto mu se sin napokon vraća kući, i da je shodno tome i postupio.

Ta pomisao nije mu prijala. Rat njegovog oca odavno je okončan, i izgubljen. Ovo je bio Teonov čas - njegov plan, njegova slava, a s vremenom, i njegova kruna. *Ali ako se dugački brodovi okupljaju...*

Možda je to samo predostrožnost, kad se malo bolje razmisli. Odbrambeni manevar, da se rat ne proširi preko mora. Starci su po prirodi oprezni. Otac mu je sada starac, kao i stric Viktarion, zapovednik gvozdene flote. Stric Juron je nešto sasvim drugo, o, da, ali *Tišina* kao da nije bila u luci. *Tako je bolje*, reče Teon sebi. *Ovako ću moći da udarim još brže*.

Dok se *Miraham* približavao kopnu, Teon se nemirno šetkao po palubi, osmatrajući obalu. Nije očekivao da na dokovima zatekne lorda Belona lično, ali će mu otac sigurno poslati nekoga da ga sačeka. Kućeupravitelja Silasa Kiseloustog, lorda Botlija, možda čak i Dagmera Brazdibradu. Dobro bi bilo ponovo videti Dagmerovo užasno staro lice. Sigurno im je već stigao glas o njegovom dolasku. Rob je poslao gavranove iz Brzorečja, a kada u Vodogledu nisu zatekli dugački brod, i Džeјson Malister je poslao svoje ptice za Hrid, pretpostavljajući da su Robove stradale.

A ipak nije video poznata lica, ni počasnu gardu koja čeka da bi ga otpratila od Gospodluke do Hridi, već samo seljane koji su se bavili svojim svakodnevnim poslovima. Lučki radnici kotrljali su vinsku burad s tiroške trgovačke lađe, ribari su nudili svoj ulov, deca trčala i igrala se. Sveštenik u odori Utopljenog boga vodio je dva konja niz šljunkovitu obalu, dok se iznad njega neka drolja naginjala kroz prozor krčme, dozivajući dvojicu ibenskih mornara.

Šačica gospodlučkih trgovaca beše se okupila da dočeka brod. Dovikivali su

pitanja dok se *Miraham* privezivao. „Stižemo iz Starigrada“, odgovori im kapetan, „nosimo jabuke i narandže, vina sa Senice, perje s Letnjih ostrva. Imam bibera, pletene kože, balu mirske čipke, ogledala za gospu, dve starigradske harfe, u životom niste milozvučnije čuli.“ Mostić se spusti uz škripu i glasan udarac. „A doveo sam vam i naslednika vašeg lorda.“

Gospodlučani se zagledaše u Teona praznim, volovskim očima, i on shvati da ne znaju ko je. To ga razbesne. On utisnu zlatnog zmaja u kapetanovu šaku. „Nek tvoji ljudi iznesu moje stvari.“ Ne sačekavši na odgovor, siđe niz mostić. „Krčmaru“, zareža, „treba mi konj.“

„Biće tvoja volja, moj gospodaru“, odgovori čovek, čak se ni ne poklonivši. Zaboravio je kako drski gvozdenrođeni umeju da budu. „Reko bi’ da imam jednog što mož’ da posluži. Ku’ ćeš da jašiš, moj gospodaru?“

„Za Hrid.“ Budala ga još nije prepoznavala. Trebalо je da obuče svoj najbolji dublet, sa džinovskom sipom izvezenom na grudima.

„Trebo bi odma’ da kreneš, da stigneš u Hrid pre mraka“, reče krčmar. »Moj momak će poći s tobom da ti pokaže put.“

„Tvoj momak nije potreban“, začu se dubok glas, „niti tvoj konj. Ja ћu otpratiti svog bratanca do kuće njegovog oca.“

Gоворио је свештеник кога је видео како води конје низ обалу. Док се човек приближавао, међани су савијали колена, а Тен ћу крчмара како мрмља: „Мокрокоси.“

Visok и mršav, продорних crnih očiju i nosa nalik na kljun, свештеник је bio одевен у iskrpljenу zelenu, sivu i plavu odoru, u bojama Utopljenog тога. Mešina за воду visila му је под miškom, на kožnom kaišu, а niti od suvih morskih trav bile су mu upletene kroz crnu, до pasa dugačku kosu i nepotkresanu bradu.

Teon se priseti. У jednom od svojih retkih i kratkih pisama, lord Belon је javio како му је najmlaђег брата за време олује прогутало more, и како је постао свети човек након што је безбедно успео да исплива на обалу. „Striče Erone?“ reče sumnjičavo.

„Bratanče Teone“, odgovori свештеник. „Твој гостодар отац ми је наложио да те dovedem. Hajde.“

„Само trenutak, striče.“ On se okrenu nazad ka *Mirahamu*. „Moje stvari!“ naredi kapetanu.

Mornar mu dodade dugački luk od tisovine i tobolac sa strelama, ali mu kapetanova kći donese zavežljaj s dobrom odećom. „Мој гостодару.“ Очи су јој биле crvene. Kada uze zavežljaj, učini му се да ће покушати да га загрли, ту, пред svojim vlastitim ocem i njegovim stricem sveštenikom, i pred pola ostrva.

Teon se vešto izmače. „Imaš моју zahvalnost.“

„Molim te“, reče она, „ja te стварно volim, мој гостодару.“

„Moram da krenem.“ On požuri за stricem, koji već беше odmakao низ dok. Teon ga pristiže u desetak dugačkiх koraka. „Nisam očekivao tebe, striče. Nakon deset

godina, mislio sam da će moj gospodar otac i gospa mati možda doći lično, ili poslati Dagmera sa počasnom gardom.“

„Nije na tebi da sudiš o naređenjima lorda kosca od Hridi.“ Sveštenikovo držanje bilo je ledeno, ni nalik na čoveka koga je Teon pamtio. Eron Grejdžoj bio je najtoplji od njegovih stričeva, bezbrižan i brz na smehu, ljubitelj pesama, piva i žena. „A što se Dagmera tiče, Brazdibrada je otišao na Veliki Vik po zapovesti tvoga oca, da digne Stounhouse i Drame.“

„Zbog čega? Zašto se okupljaju dugački brodovi?“

„Zašto su se dugački brodovi i kada okupljali?“ Stric mu beše ostavio konje privezane pred krčmom. Kada stigoše do njih, on se okrenu ka Teonu. „Reci mi istinu, bratanče. Da li se sada moliš vučjim bogovima?“

Teon se retko kada uopšte i molio, ali to nije bilo nešto što bi priznao svešteniku, pa čak ni rođenom bratu svoga oca. „Ned Stark se molio drvetu. Ne, nije me briga za bogove Starka.“

„Dobro. Klekni.“

Tlo je bilo blatno i kamenito. „Striče, ja...“

„Klekni. Ili si sada previše gord, vratio si nam se kao gospodičić sa zelenih zemalja?“

Teon kleknu. Imao je svoj cilj, a možda će mu biti potrebna i Eronova pomoć da ga ostvari. Pomisli kako je kruna vredna malo blata i konjske balege na čakširama.

„Pogni glavu.“ Digavši mešinu, njegov stric izvuče čep i usmeri tanak mlaz morske vode na Teonovu glavu. Ona mu natopi kosu i curnu preko čela u oči. Obli mu i obaze, a potoći mu skliznu pod plašt i dublet, pa niz leđa, hladna rečica duž kičme. Od soli ga zapekoše oči, i on jedva zadrža uzvik. Osećao je okean na usnama. „Nek se Teon, tvoj sluga, ponovo rodi iz mora, kao što si se rodio i ti“, zapevao je Eron Grejdžoj. „Blagosiljaj ga solju, blagosiljaj ga kamenom, blagosiljaj ga čelikom. Bratanče, znaš li još reči?“

„Što je mrtvo nikada neće umreti“, reče Teon, prisećajući se.

„Što je mrtvo nikada neće umreti“, ponovi njegov stric, „već će se dići ponovo, tvrđe i jače. Ustani.“

Teon ustade, treptanjem zadržavajući suze od soli u očima. Ćutke, stric začepi mešinu, odveza konja i uzjaha. Teon učini isto. Krenuše zajedno, ostavljajući krčmu i luku za sobom, naviše, kraj zamka lorda Botlija, u kamena brda. Sveštenik više ne izgovori ni reč.

„Proveo sam pola života daleko od kuće“, pokuša Teon naposletku. „Da li su se ostrva izmenila?“

„Ljudi love ribu u moru, kopaju zemlju i umiru. Žene rađaju decu u krvi i bolu, i umiru. Noć sledi dan. Vetrovi i plime ostaju. Ostrva su onakva kakvim ih je naš bog stvorio.“

Bogovi, što je postao mračan, pomisli Teon. „Da li ću u Hridi zateći i sestru i gospu majku?“

„Nećeš. Majka ti živi na Harlou, sa svojom sestrom. Tamo je manje surovo, a nju muči kašalj. Sestra ti je povela *Crni Vetar* na Veliki Vík, sa porukama od tvog gospodara oca. Uskoro će se vratiti, u to možeš biti siguran.“

Teonu nije trebalo reći da je *Crni Vetar* Ašin dugački brod. Sestruru nije video deset godina, ali je bar to o njoj znao. Beše mu čudno što ga je tako nazvala, budući da je Rob Stark imao vuka po imenu Sivi Vetar. „Starkovi su sivi, a Grejdžoji crni“, promrmlja on osmehujući se, „ali izgleda da i jedni i drugi volimo da se hvališemo.“

Sveštenik na to nije imao šta da kaže.

„A šta je s tobom, striče?“ upita Teon. „Nisi bio sveštenik kada su me odveli s Hridi. Sećam se kako si pevao stare pljačkaške pesme stojeći na stolu s rogom piva u ruci.“

„Mlad sam bio, i gord“, reče Eron Grejdžoj, „ali je more spralo moje ludosti i taštine. Taj se čovek utopio, bratanče. Pluća mu je napunila morska voda, a ribe su mu pojele koprenu sa očiju. Kada sam se ponovo digao, jasno sam video.“

Lud je koliko i mračan. Teon je voleo uspomene na starog Erona Grejdžoja. „Striče, zašto je moj otac pozvao svoje mačeve i jedra?“

„Bez sumnje će ti to reći u Hridi.“

„Voleo bih da sada znam šta smera.“

„Od mene to nećeš saznati. Imamo naređenje da o tome ne pričamo ni sa kim.“

„Čak ni sa mnom?“ U Teonu zaplamala bes. On je vodio ljude u rat, lovio s kraljem, ovenčao se slavom u turnirskim bitkama do poslednjeg, jahao s Brindenom Crnom Ribom i Velidžonom Amberom, borio se u Šaputavoj šumi, odvukao u krevet više devojaka nego što je pamatio, a ipak se stric prema njemu ophodi kao da je i dalje desetogodišnji dečak. „Ako moj otac pravi planove za rat, ja moram da ih znam. Ja nisam bilo ko. Ja sam naslednik Hridi i Gvozdenih ostrva.“

„A to ćemo“, reče njegov stric, „tek da vidimo.“

Reči padoše kao šamar. „To ćemo tek da vidimo? Oba brata su mi mrtva. Ja sam jedini živi sin svog oca.“

„Živa ti je i sestra.“

Aša, pomisli on smeteno. Bila je tri godine starija od Teona, ali ipak... „Žena može da nasledi tek ako nema neposrednog muškog naslednika“, glasno se usprotivi. „Upozoravam te, niko mi prevarom neće oteti moja prava.“

Stric zabrunula. „Ti upozoravaš slugu Utopljenog boga, dečače? Zaboravio si više nego što znaš. A još si veća budala ako misliš da će tvoj gospodar otac ikada predati ova sveta ostrva jednom Starku. Sada učuti. Put je dovoljno dugačak i bez tvog svračnjeg brbljanja.“

Teon zadrža jezik za zubima, mada ne bez muke. *Znači, tako stoje stvari,* pomisli. Kao da deset godina provedenih u Zimovrelu mogu da stvore Starka. Lord Edard ga je podigao među vlastitom decom, ali Teon nikada nije bio jedan od njih.

Čitav zamak, od ledi Stark do poslednje kuhinjske sudopere, znao je da je on talac koji jamči za dobro ponašanje svoga oca, i tako je sa njim i postupao. Čak su se i prema kopiletu Džonu Snežnom ophodili s više poštovanja nego prema njemu.

Lord Edard je s vremena na vreme pokušavao da izigrava oca, ali je za Teona on uvek ostao čovek koji je na Hrid doneo vatru i krv, i odveo ga od kuće. Kao dečak, živeo je u strahu od Starkovog strogog lica i velikog tamnog mača. Žena mu je bila čak i dalja i sumnjičavija.

Što se njihove dece tiče, mlađa su bila tek balava dečurlija tokom većine godina provedenih u Zimovrelu. Samo su Rob i njegov niskorodeni polubrat Džon Snežni bili dovoljno veliki da bi zavredeli njegovu pažnju. Kopile je bio potuljen momak, lako uvredljiv, ljubomoran na Teonovo visoko poreklo i naklonost koju mu je Rob pružao. A prema samom Robu Teon je osećao izvesnu privrženost, kao prema mlađem bratu... ali će najbolje biti da to ne spominje. U Hridi se, izgleda, stari ratovi još vode. To nije smelo da ga iznenadi. Gvozdena ostrva žive u prošlosti; sadašnjost je preteška i pregorka da se podnese. Osim toga, otac i stričevi su mu stari, a stari lordovi su uvek takvi; nose svoje prašnjave omraze u grob, ništa ne zaboravljujući, a oprštajući još i manje.

Isto je bilo i sa Malisterima, njegovim saputnicima od Brzorečja do Vodogleda. Patrek Malister nije bio loš momak; delili su ljubav prema curama, vinu i sokolarenju. Ali kada je star i lord Džeјson video da mu je naslednik previše zavoleo Teonovo društvo, odveo je Patreka u stranu da ga podseti da je Vodogled podignut radi odbrane obale od pljačkaša s Gvozdenih ostrva, od kojih su Grejdžoji bili glavnici. Njihov Ječeći toranj dobio je ime po svom ogromnom bronzanom zvonu, koje je od davnina pozivalo građane i seljake u zamak kada bi se dugački brodovi pomolili na zapadnom obzorju.

„Nije bitno što se zvono oglasilo samo jednom za tri stotine godina“, rekao je Patrek Teonu sutradan, dok je s njim delio očeva upozorenja i vrč vina od zelenih jabuka.

„Kada je moj brat napao Vodogled“, rekao je Teon. Lord Džeјson ubio je Rodrika Grejdžoja pod zidinama zamka, i bacio gvozdenljude nazad u zaliv. „Ako tvoj otac misli da zbog toga želim da mu se svetim, to je samo zato što nikada nije upoznao Rodrika.“

Smejali su se tome dok su jurili jednoj pohotnoj i mladoj mlinarevoj ženi koju je Patrek znao. *Šteta što Patrek nije sada ovde sa mnjom.* Malister ili ne, bio je mnogo prijatniji saputnik od ovog mračnog starog sveštenika u koga se pretvorio njegov stric Eron.

Staza kojom su jahali vijugala je sve više i više, u gola i kamenita brda. Uskoro više nisu videli more, mada je rezak miris soli i dalje prožimao vlažni vazduh. Išli su ravnomemo i sporo, minuvši pastirevu kolibu i napušteni rudnik. Ovaj novi, pobožni Eron Grejdžoj nije bio preterano razgovorljiv. Jahali su u mračnoj tišini. Konačno, Teon to više nije mogao da podnese. „Rob Stark je sada gospodar

Zimovrela“, reče.

Eron nastavi da jaše. „Jedan vuk je nalik drugome.“

„Rob je raskinuo podaništvo Gvozdenom prestolu i krunisao sebe za Kralja na Severu. Rat je.“

„Gavrani meštara lete preko soli isto kao i preko stena. Te vesti su stare i hladne.“

„One znače novi dan, striče.“

„Svako jutro znači novi dan, isti kao i prethodni.“

„U Brzorečju bi ti rekli nešto drugo. Kažu da je crvena kometa vesnik novog doba. Glasnik bogova.“

„I jeste znak“, složi se sveštenik, „ali od našeg boga, ne od njihovog. Ona je plamen Utopljenog boga izašlog iz mora, i najavljuje da se diže plima. Vreme je da razvijemo jedra i krenemo u svet s ognjem i mačem, kao što je i on uradio.“

Teon se osmehnu. „Potpuno se slažem.“

„Čovek se slaže s bogom kao što se kišna kap slaže s olujom.“

Ova kišna kap jednog će dana biti kralj, starče. Teonu beše preko glave mračnjaštva njegovog strica. On obode konja, pa otkasa napred, smeškajući se.

Bio je skoro suton kada stigoše do zidina Hridi, polumeseca tamnog kamenja koje je spajalo dve litice, s kulom stražarom u središtu i po tri četvrtasta tornja s obe strane. Teon je jasno video ožiljke od kamenja iz katapulta Roberta Barateona. Nova južna kula dizala se iz ruševina stare, kamen joj je bio svetlij siv, i još ga nisu prekrili lišajevi. Tu je Robert uspeo da se probije, uspentravši se preko slomljenog kamenja i leševa, s buzdovanom u šaci i Nedom Starkom kraj sebe. Teon je to posmatrao iz sigurnosti Morske kule, a ponekad je u snovima još video baklje i čuo tupu grmljavini rušenja.

Kapija ga je dočekala otvorena, zardala gvozdena rešetka beše podignuta. Stražari na zidinama su očima stranaca gledali kako se Teon Grejdžoj napokon vraća kući.

Iza spoljnog zida nalazilo se pedesetak jutara kopna stisnutog između neba i mora. Tu su stajale štale i štenare, i još poneka pomoćna zgrada. Ovce i svinje tiskale su se u oborima, dok su psi slobodno jurcali naokolo. Južno su se nalazile litice i široki kameni most koji je vodio do Velike utvrde. Skačući iz sedla, Teon začu huk talasa. Konjušar pride da mu prihvati konja. Dvoje mršave dece i nekoliko uznika zurili su u njega tupim očima, ali nigde nije bilo ni njegovog gospodara oca niti bilo koga drugog koga je pamtio iz detinjstva. *Sumorna i mračna dobrodošlica*, pomisli.

Sveštenik ne sjaha. „Nećeš da prenoćiš i podeliš meso i medovinu sa nama, striče?“

„Rečeno mi je samo da te dovedem. Doveden si. Sada se vraćam poslovima našeg boga.“ Eron Grejdžoj okrenu konja i sporo izjaha ispod blatnjavih šiljaka kapijske rešetke.

Grbava stara veštica u bezobličnoj sivoj haljini oprezno mu priđe. „Moj gospodaru, poslana sam da te odvedem do tvojih odaja.“

„Po čijoj naredbi?“

„Tvog gospodara oca, moj gospodaru.“

Teon skide rukavice. „Znači, znaš ko sam. Zašto moj otac nije ovde da me pozdravi?“

„On te čeka u Morskoj kuli, moj gospodaru. Kad se odmoriš od puta.“

A ja sam mislio da je Ned Stark hladan. „A ko si ti?“

„Helija, staram se o zamku za tvog gospodara oca.“

„Nekada je Silas ovde bio kućeupravitelj. Zvali su ga Kiselousti.“ Čak i sada, Teon se sećao vinskog smrada njegovog daha.

„Umro pre pet godina, moj gospodaru.“

„A šta je s meštom Kalenom, gde je on?“

„Počiva u moru. Vendamir se sada stara o gavranovima.“

Kao da sam ovde stranac, pomisli Teon. *Ništa se nije promenilo, a ipak se promenilo sve.*

„Odvedi me do mojih odaja, ženo.“ naredi. Ukočeno se poklonivši, ona ga povede preko pojasa kopna do mosta. Bar je on bio onakav kakvog ga je pamtio; drevno kamenje klizavo od morske pene i prošarano lišajevima, more pod njim razbesnelo kao kakva velika divlja zver, slani vetar što čupa odeću.

Kad god je zamišljao povratak kući, uvek je očekivao da će se vratiti u udobnu spavaću sobu u Morskoj kuli, u kojoj je spavao kao dete. Umesto toga, starica ga je povela u Krvavu utvrdu. Tu su hodnici bili veći i bolje namešteni, ali ništa manje hladni i vlažni. Teon je dobio nekoliko ledenih soba s tavanicama tako visokim da su nestajale u mraku. Više bi mu prijale da nije znao da je baš po tim odajama Krvava utvrda i dobila svoje ime.

Pre hiljadu godina, sinovi Rečnog kralja tu su pobijeni, isečeni u posteljama na komade, da bi im zatim delovi tela bili poslati ocu na kopno.

Ali Grejdžoji nisu nikada ubijani u Hridi, osim vrlo retko, mahom od bratskih ruku, a njemu su oba brata bila mrtva. Nije ga strah od duhova naterao da se osvrne oko sebe s gađenjem. Zidne tapiserije bile su zelene od buđi, dušeci ulegnuti i plesnivog mirisa, rogozina na podu stara i krta. Mnoge su godine prošle otkako su te odaje poslednji put otvarane. Vlaga je probijala do kostiju. „Donesi mi lavor vrele vode i zapali vatru u ovom kaminu“, reče on veštici. „Postaraj se da mangale upale i u ostalim sobama, da rasteraju hladnoću. I, smilujte se bogovi, dovedi smesta nekoga ovamo da promeni ovu rogozinu.“

„Da, moj gospodaru. Biće tvoja volja.“ Ona uteče.

Nakon nekog vremena, doneli su vrelu vodu koju je tražio. Jedva da je bila mlaka, i ubrzo se sasvim ohladila, a pride je bila i morska, ali je poslužila da spere prašinu dugačkog puta s lica, kose i ruku. Dok su mu dva uznika raspaljivala

mangale, Teon svuče svoju od puta prljavu odeću i obuče se da izade pred oca. Odabroj je čizme od gipke crne kože, meke srebrnastosive čakšire od jagnjeće vune, crni somotski dublet sa zlatnom džinovskom sipom Grejdžoja navezenom na grudima. Oko vrata je stavio tanan zlatni lanac, oko struka opasao kaiš od izbeljene svetle kože. Okačio je bodež na jedno, a dugački mač na drugo bedro, u prugastim crno-zlatnim koricama. Isukavši bodež, on mu palcem oproba oštricu, pa izvuče brus iz vreće o pasu i nekoliko puta pređe preko nje. Ponosio se time što mu je oružje uvek oštrot. „Kada se vratim, očekujem toplu sobu i čiste rogozine“, upozori uznike dok je navlačio crne rukavice čija je svila bila ukrašena bogatim vijugavim šarama od zlatne žice.

Teon se vrati u Veliku utvrdu preko natkrivenog kamenog mostića, a zvuci njegovih koraka stapali su se s neprekidnom grmljavinom mora pod njim. Da bi stigao do Morske kule na njenom iskrivljenom stubu, morao je da pređe još tri mosta, svaki uži od prethodnog. Poslednji je bio načinjen od konopa i drveta, a kako su ga šibali naleti vlažnog morskog vetra, uvijao se pod nogama kao da je živ. Teonu se zavrte u glavi već na pola puta. Duboko pod njim, talasi su bacali uvis visoke perjanice pene, lomeći se o stene. Kao dečak, imao je običaj da *trči* preko tog mosta, čak i po mrklom mraku. *Dečaci veruju da ništa ne može da im nauđi*, prošaptaše mu sumnje. *Odrasli ljudi su pametniji*.

Vrata su bila od sivog drveta, s gvozdenim zakivcima, i Teon shvati da su zatvorena iznutra. On stade da udara pesnicama, i prokle kada mu jedna cepka zapara tkaninu rukavice. Drvo je bilo vlažno i plesnivo, gvozdeni zakivci zardali.

Tren kasnije, vrata iznutra otvorili gardista u crnom gvozdenom grudnom oklopu i plitkoj kacigi. „Ti si sin?“

„Sklanjaj mi se s puta, inače ćeš naučiti ko sam ja.“ Čovek se skloni u stranu. Teon se uspe uz zavojite stepenice do ličnih odaja. Zateče svog oca kako sedi kraj mangala, u odori od fokinog krvnog teškog mirisa, koja ga je prekrivala od glave do pete. Kada začu bat čizama na kamenu, gospodar Gvozdenih ostrva diže pogled da odmeri svog poslednjeg živog sina. Bio je manji nego što ga je Teon pamtio. I tako suv. Belon Grejdžoj je oduvek bio mršav, ali je sada izgledao kao da su ga bogovi stavili u kotao i raskuvali mu i poslednju trunku mesa s kostiju, sve dok na njemu nisu ostali samo malje i koža. Kao kost suv i kao kost tvrd je bio, lice mu je moglo iz krema isklesano biti. Oči su mu takođe bile nalik na kremen, crne i prodorne, ali su mu godine i slani vetrovi kosu obojili u sivo, poput zimskog mora prošaranog krestama talasa. Nepovezana, padala mu je niže pojasa.

„Devet godina, znači?“ reče napokon lord Belon.

„Deset“, odgovori Teon, skidajući poderane rukavice.

„Odveli su dečaka“, reče njegov otac. „Šta si sada?“

„Čovek“, odgovori Teon. „Tvoja krv i tvoj naslednik.“

Lord Belon zamumla. „To ču tek da vidim.“

„Videćeš“, obeća Teon.

„Deset godina, kažeš. Stark te je imao jednako dugo kao i ja. A sada mi dolaziš kao njegov izaslanik.“

„Ne njegov“, reče Teon. „Lord Edard je mrtav, lanisterska kraljica odsekla mu je glavu.“

„Obojica su mrtvi, i Stark i onaj Robert koji mi je svojim kamenjem razbio zidine. Zakleo sam se da će doživeti dan da obojica budu u grobovima, i ispunio sam taj zavet.“ On se namršti. „A ipak me zglobovi i dalje bole od hladnoće i vlage, baš kao i kada su bili živi. Čemu onda sve to služi?“

„Služi.“ Teon se približi. „Donosim pismo..

„Da li te je Ned Stark tako obukao?“ prekide ga otac, usitnivši očima. „Da li je voleo da te odeva u somote i svile i pravi od tebe svoju dragu kćerčicu?“

Teon oseti kako mu krv navire u lice. „Nisam ja ničija kćerka. Ako ti se ne sviđa moja odeća, presvući će se.“

„I hoćeš.“ Zbacivši krvna, lord Belon ustade na noge. Nije bio onako visok kao što ga je Teon pamio. „Taj ukras oko vrata - platio si ga zlatom ili gvožđem?“

Teon dodirnu zlatni lanac. Zaboravio je. *Bilo je to tako davno...* Po Starim običajima, žene su mogle da se ukrašavaju nakitom kupljenim za novac, ali je ratnik nosio samo nakit skinut s leševa neprijatelja koje je ubio vlastitom rukom. *Platiti cenu gvožđem*, tako se to zvalo.

„Pocrveneo si kao devica, Teone. Postavljeni ti je pitanje. Cenu si platio zlatom ili gvožđem?“

„Zlatom“, priznade Teon.

Njegov otac stegnu prste oko ogrlice i cimnu je tako snažno da bi otkinuo Teonovu glavu, samo da lanac nije prvi popustio. „Moja kći je za dragana uzela sekiru“, reče lord Belon. „Sin mi se neće kinduriti kao kurva.“ Pa ispusti pokidani lanac u mangale, i on skliznu među žeravice. „Toga sam se i bojao. Smekšao si od života u zelenim zemljama, a Starkovi su se postarali da postaneš njihov.“

„Grešiš. Ned Stark je bio moj tamničar, ali moja krv je i dalje so i gvožđe.“

Lord Belon se okrenu da iznad mangala zgreje koštunjave šake. „A ipak te Starkovo štene šalje k meni kao dobro izvežbanog gavrana, s njegovom malom porukom.“

„Nema ničeg malog u pismu koje nosim“, reče Teon, „a ono što predlaže sam mu ja savetovao.“

„Nije valjda da taj vučji kralj sluša tvoje savete?“ Ta pomisao kao da je zabavljala lorda Belona.

„Sluša me, da. Lovio sam s njim, vežbao s njim, delio meso i medovinu s njim, ratovao uz njega. Zasluzio sam njegovo poverenje. On u mene gleda kao u starijeg brata, on...“

„Ne.“ Otac mu upre prstom u lice. „Ne ovde, ne u Hridi, ne preda mnom, nećeš ga nazivati *bratom*, tog sina čoveka koji je posekao tvoju pravu braću. Ili si možda

zaboravio Rodrika i Merona, koji su bili tvoja vlastita krv?“

„Ja ne zaboravljam ništa.“ Ned Stark mu zapravo nije ubio nijednog brata. Rodrika je pogubio lord Džeјson Malister kod Vodogleda, Meron je poginuo kada se srušio stari južni toranj... ali Stark bi to uradio, samo da su u bici naleteli jedan na drugog. „Vrlo dobro pamtim svoju braću“, bio je uporan Teon. Najviše je pamtio Rodrikove pijane šamare i Meronova okrutna izrugivanja i beskonačne laži. „Pamtim takođe i kada je moj otac bio kralj.“ On izvadi Robovo pismo i pruži ga. „Evo. Pročitaj ga... veličanstvo.“

Lord Belon slomi pečat i odmota pergament. Njegove crne oči preleteše reči. „Znači, dečak hoće da mi ponovo da krunu“, reče, „a ja samo treba da uništим njegove neprijatelje.“ Osmeh mu izvi tanke usne.

„Rob je do sada sigurno stigao do Zlatnog zuba“, kaza Teon. „Kada on padne, proći će kroz bregove za dan. Vojska lorda Tivina je u Harendvoru, odsečena od zapada. Kraljeubica je sužanj u Brzorečju. Protiv Roba na zapadu stoje samo ser Staford Lanister i na brzinu sakupljeni zeleni regruti. Ser Staford će se postaviti između Robove vojske i Lanisgrada, što znači da će grad biti nebranjen kada ga mi napadnemo s mora. Ako bogovi budu s nama, čak i Livačka stena može pasti pre nego što Lanisteri shvate šta ih je snašlo.“

Lord Belon zabrunda. „Livačka stena nikada nije pala.“

„Do sada.“ Teon se osmehnu. *A kako će tek to slatko da bude.*

Ovac mu ne uzvrati osmehom. „Znači, zato mi te Rob Stark vraća nakon toliko godina? Da bi dobio moj pristanak na taj njegov plan?“

„Plan je moj, ne Robov“, reče Teon ponosno. *Moj, kao što će i pobeda biti moja, a jednog dana i kruna.* „Ja ću lično predvoditi napad, ako je to po tvojoj volji. Kao nagradu tražim da mi daš Livačku stenu da u njoj stolujem, kada je jednom otmemo Lanisterima.“ Sa Stenom, mogao bi da drži Lanisgrad i zlatne zemlje Zapada. To bi značilo bogatstvo i moć kakve kuća Grejdžoja nikada nije znala.

„Lepu si nagradu sebi odredio za jednu zamisao i nekoliko nažvrljanih redova.“ Otac mu ponovo pročita pismo. „Štene ništa ne govori o nagradi. Samo da ti govoriš za njega, i da ga ja slušam i dam mu svoja jedra i mačeve, a on će mi za uzvrat dati krunu“ Njegove kremenaste oči digoše se da se susretnu sa sinovljevim. „On će meni da da krunu“, ponovi oštrijim glasom. „Loš izbor reći, hteo je da kaže...“

„Rekao je šta je hteo da kaže. Dečak će meni da *da* krunu. A ono što se da, može se i uzeti nazad.“ Lord Belon baci pismo na mangale, preko ogrlice. Pergament se izvi, pocrne i zaplamša.

Teon bi preneražen. „Jesi li sišao s uma?“

Ovac ga žestoko ošinu nadlanicom preko lica. „Pazi šta govoriš. Sada nisi u Zimovrelu, a ja nisam Dečko Rob, da mi se tako obraćaš. Ja sam Grejdžoj, lord kosac od Hridi, kralj soli i stena, sin morskog vetra, i nema tog čoveka koji će meni

da da krunu. Ja plaćam gvozdenu cenu. *Uzeću* svoju krunu, kao što ju je pre pet hiljada godina uzeo Aron Crvenoruki.

Teon ustuknu, dalje od iznenadnog gneva u očevom glasu. „Uzmi je onda“, pljunu on, dok mu je obraz još brideo. „Zovi sebe kraljem Gvozdenih ostrva, nikog neće biti briga... sve dok se ratovi ne okončaju i pobednik se ne osvrne oko sebe da vidi matoru budalu kako čući na ostrvu s gvozdenom krunom na glavi.“

Lord Belon se nasmeja. „Dobro je, bar nisi kukavica. Ništa više no što sam ja budala. Misliš da sam sakupio brodove da ih gledam kako se ljudaju u luci? Nameravam svoje kraljevstvo da steknem ognjem i mačem... ali ne sa zapada, i ne po zahtevu kralja Dečka Roba. Livačka stena je odveć jaka, a lord Tivin odveć lukav. Jeste, možda ćemo uzeti Lanisgrad, ali ga nikada nećemo zadržati. Ne. Namirisao sam drugu voćku... ne tako sočnu i slatku, tačno, ali ipak zrelu i nebranjenu“

Gde? poželete Teon da upita, ali mu već sledećeg trena postade jasno.

DENERIS

Dotraci su kometu nazvali *šierak kija*, zvezda koja krvari. Starci su mrmljali da je ona loše znamenje, ali ju je Deneris Targarjen prvi put videla one noći kada je sahranila Kala Droga, noći kada su se njeni zmajevi probudili. *Ona najavljuje moj dolazak*, rekla je sebi dok je gledala u noćno nebo, s čuđenjem i nadom u srcu. *Bogovi su je poslali da mi pokaže put*.

Ali kada je tu misao i izrekla, njena sluškinja Dorea je zadrhtala. „U tom pravcu nalaze se crvene zemlje, *kalisi*. Mračno mesto, i strašno, pričaju jahači.“

„Moramo ići u pravcu koji pokazuje kometa“, bila je uporna Deni... mada je, zapravo, to bio jedini put kojim je i mogla da krene.

Nije se usuđivala da podje na sever u ogromni okean trave koji su zvali dotračko more. Prvi *kalasar* na koji naiđu progutaće njenu ubogu družinu, pobiće ratnike i porobiti ostale. Zemlje Jagnjećeg naroda južno od reke takođe im behu nedostupne. Bilo ih je premalo da se odbrane čak i od tog pitomog naroda, a Lazarini nisu imali razloga da ih vole. Pomislila je da podje niz reku, ka lukama u Mirinu i Junkaiju i Astaporu, ali ju je Rakaro upozorio da je u tom pravcu odjahao Ponov *kalasar*, goneći pred sobom hiljade zarobljenika da ih proda na tržnicama ljudskog mesa koje su se gnojile kao otvorene rane na obalama Robovskog zaliva. „Zašto bih se bojala Pona?“ prigovorila je Deni. „On je bio Drogov *ko*, i uvek mi se lepo obraćao.“

„Ko Pono ti se lepo obraćao“, rekao je ser Džora Mormont. „Kal Pono će te ubiti. On je prvi napustio Drogu. Deset hiljada ratnika pošlo je sa njim. Ti imaš stotinu.“

Ne, pomisli Deni. Imam ih četvoricu. Ostalo su žene, bolesni starci i dečaci čija kosa nikada nije upletena. „Imam zmajeve“, kaza ona.

„Tek izlegle“, reče ser Džora. „Dovoljno je da samo jedan *arak* sevne i to će im biti kraj, mada bi ih Pono verovatno zadržao za sebe. Tvoja zmajska jaja bila su dragocenija od rubina. Živi zmaj nema cenu. Na čitavom svetu, postoje samo trojica. Ko god ih vidi poželeće ih za sebe, moja kraljice.“

„Oni su *moji*“, uzvrati ona žustro. Rođeni su iz njene vere i njene potrebe, život su im dali smrt njenog muža i nerođenog sina i *megi* Miri Maz Dur. Deni je zakoračila u plamen dok su se izlegali, i pili su mleko iz njenih nabreklih grudi. „Niko mi ih neće oteti, dokle god sam živa.“

„Nećeš dugo živeti ako naiđeš na kala Pona. Ili kala Jaka, ili bilo koga od njih. Moraš da kreneš tamo gde njih nema.“

Deni ga je imenovala za prvog u svojoj Kraljičinoj gardi... a kada su se Mormontovi iskreni i neulepšani saveti poklopili sa znamenjima, znala je kuda da krene. Sakupila je svoj narod i uzjahala srebrnu ždrebicu. Kosa joj je bila izgorela u Drogovoј lomači, tako da su je sluškinje obukle u kožu *hrakara* koga je ulovio

Drogo, belog lava dotačkog mora. Njegova strašna glava bila je kapuljača koja joj je pokrivala golo teme, njegovo krvno plašt koji joj je prekrivao ramena i leđa. Beličasti zmaj zario je svoje oštре crne kandže u lavlju grivu i obmotao rep oko njene ruke, a ser Džora je zauzeo uobičajeno mesto pokraj nje.

„Pratićemo kometu“, rekla je Deni *kalasaru*. Kada je to jednom izrečeno, nije se čula ni reč protivljenja. Nekada su bili Drogov narod, ali su sada bili njen. *Neizgorela*, tako su je zvali, i *Majka zmajeva*. Njena reč bila je za njih zakon.

Jahali su noću, a danju su zaštitu od sunca tražili pod šatorima. Uskoro Deni shvati istinu Doreinih reči. To nije bila gostoljubiva zemlja. Ostavljali su za sobom trag od mrtvih i umirućih konja, jer su Pono, Jako i ostali uzeli najbolja Drogova krda, ostavivši Deni stare i mršave, bolesne i šepave, upropošćene i prgave životinje. Isto je bilo i sa ljudima. *Oni nisu jaki*, rekla je sebi, *zato ja moram biti njihova snaga. Ne smem pokazati strah, ni slabost, ni sumnju. Koliko god mi srce bilo prestrašeno, kada me pogledaju u lice, moraju videti samo Drogovu kraljicu*. Osećala se starijom od svojih četrnaest godina. Ako je ikada zaista bila devojčica, to vreme beše prošlo.

Nakon tri dana puta, umro je prvi čovek. Bezubi starac zamagljenih plavih očiju pao je iznuren sa sedla, i nije mogao više da se digne. Sat kasnije, bio je gotov. Krvopije su se skupile na njegovom lešu i obznanile živima njegovu zlu sreću. „Vreme mu je bilo prošlo“, objavila je sluškinja Iri. „Čovek ne treba da živi duže od svojih zuba.“ Ostali su se saglasili. Deni im je naložila da ubiju najslabijeg od njenih umirućih konja, tako da bi mrtvac mogao u sedlu da ode u noćne zemlje.

Dve noći iza toga, izdahnula je mala devojčica. Bolni jecaji njene majke trajali su čitav dan, ali tu ništa nije moglo da se učini. Siroto dete bilo je suviše malo da bi jahalo. Nju nisu čekale beskrajne crne trave noćnih zemalja; moraće da se rodi ponovo.

U crvenoj pustosi malo se hrane moglo naći, a još manje vode. Beše to suva i pusta zemlja niskih bregova i golih vetrovitih pustopoljina. Reke koje su prelazili behu suve kao mrtvačke kosti. Konji su im opstajali na žilavoj smeđoj đavotravi što je u bokorima rasla kraj kamenja i mrtvog drveća. Deni je slala izvidnike pred povorku, ali oni nisu nalazili ni bunare ni izvore, već samo slana jezerca, plitka i ustajala, koja su se smanjivala pod vrelim suncem. Što su dublje jahali u pustaru, jezerca su postajala manja, a rastojanja između njih veća. Ako je i bilo bogova u toj besputnoj divljini kamena, peska i crvene gline, bili su to surovi i suvi bogovi, gluvi na molitve za kišu.

Najpre je ponestalo vina, a ubrzo i ukiseljenog kobiljeg mleka koje su gospodari konja voleli više od medovine. Onda su istrošili i zalihe putnog hleba i sušenog mesa. Lovci nisu nalazili divljači, i samo im je meso mrtvih konja ispunjavalo stomake. Jedna smrt sledila je drugu. Slabu decu, smežurane starice, bolesne, glupe i neoprezne, okrutna zemlja ih je sve odnosila. Dorea se osušila i oči su joj postale prazne, a mekana zlatna kosa krta kao slama.

Deni je bila gladna i žedna kao i ostali. Mleko u grudima joj je presahlo, bradavice su joj ispucale i prokrvarile, i svakim danom postajala je sve suvija, sve dok nije bila mršava i tvrda kao prut, ali se ipak najviše bojala za svoje zmajeve. Oca su joj ubili pre rođenja, kao i njenog čudesnog brata Regara. Majka joj je umrla na porođaju, dok je napolju besnela oluja. Blagog ser Vilema Derija, koji ju je sigurno bar na neki način voleo, odnela je sušica dok je još bila veoma mala. Njenog brata Viserisa, kala Droga koji je bio njeno sunce i zvezde, čak i njenog nerođenog sina, bogovi su ih sve odneli. *Moje zmajeve neće dobiti*, zaklela se Deni. *Neće*.

Zmajevi nisu bili veći od mršavih mačaka koje je nekada viđala kako se šunjaju uz zidove imanja magistra Ilirija u Pentosu... sve dok ne bi raširili krila. Bila su im tri puta duža nego šira, nežne lepeze prozirne kože čudesnih boja, razapeta preko dugačkih tankih kostiju. Kad bi se bolje zagledala, shvatila bi da im većinu tela čine vrat, rep i krila. *Tako sićušna stvorenja*, mislila je dok ih je hranila iz ruke. Ili tačnije, pokušavala da ih hrani, pošto zmajevi nisu hteli da jedu. Šištali bi i pljuvali na svaki krvavi komadić konjskog mesa, para bi im se dizala iz nozdrva, ali hranu nisu hteli ni da pipnu... sve dok se Deni nije prisetila nečega što joj je Viseris rekao kad su bili deca.

Samo zmajevi i ljudi jedu pečeno meso, rekao je.

Kada je rekla sluškinjama da ispeku konjetinu tako da pocrni, zmajevi su svojski navalili, glave su im udarale poput zmija. Pod uslovom da je meso bilo dobro pečeno, svakog dana bi ga progutali po dva i tri puta više nego što su teški, i napokon su počeli da rastu i jačaju. Deni se divila glatkoći njihovih krljušti i *vrelini* koja je iz njih izbjijala, toliko opipljiva da se za hladnih noći činilo da im se čitava tela puše.

Kada bi, svakog sutona, *kalasar* krenuo dalje, ona bi odabrala zmaja koji će joj putovati na ramenu. Iri i Jiki nosile su druga dva u kavezu od upletenih grančica, obešenom između njihovih konja, i jahale bi odmah iza nje, tako da je zmajevi nikada nisu ispuštali iz vida. Jedino su tako bili mirni.

„Egonovi zmajevi dobili su imena po bogovima Stare Valirije“, rekla je krvorodnicima jednog jutra nakon dugačkog noćnog puta. „Visenijin zmaj bio je Vagar, Renis je imala Meraksisa, a Egon je jahao Baleriona, zvanog Crni Užas. Pričalo se da Vagarov dah bio tako vreo da bi istopio vitezov oklop i skuvao čoveka u njemu, da je Meraksis gutao čitave konje, a Balerion... vatra mu je bila crna kao krljušt, krila toliko ogromna da mu je senka prekrivala čitave gradove kada je leteo iznad njih.“

Dotraci su s nelagodom gledali njene zmajčiće. Najveći od trojice bio je svetlucavo crn, a krljušt mu je bila prošarana žilama plamtećeg grimiza, istovetne boje kao i krila i rogovi. „*Kalisi*“, tiho reče Ago, „evo Baleriona, ponovo rođenog.“

„Možda je tako kao što kažeš, krvi moje krvi“, odgovori Deni ozbiljno, „ali će

on imati novo ime za novi život. Imenovaću ih po onima koje su bogovi uzeli. Zeleni će biti Regal, po mom hrabrom bratu koji je poginuo na zelenim obalama Trozupca. Beličastog i zlatnog zvaću Viserion. Viseris je bio okrutan, i slab i preplašen, ali je ipak bio moj brat. Njegov zmaj uradiće ono što on nije mogao.“

„A crni?“ upita ser Džora Mormont.

„Crni je“, reče ona, „Drogon.“

Ali dok su zmajevi napredovali, njen *kalasar* venuo je i umirao. Oko njih je zemlja postala još surovija. Čak se i đavotrava proredila; konji su se rušili u hodu, i ostalo ih je tako malo da su neki njeni ljudi sada morali da se vuku peške. Doreu je obuzela groznica, a sa svakom pređenom ligom postajalo joj je sve gore. Usne i šake prekrili su joj krvavi plikovi, kosa joj je naglo opadala, i jedne večeri nije više imala snage da uzjaše svog konja.

Jogo je rekao da je moraju ostaviti ili vezati za sedlo, ali se Deni setila noći na dotačkom moru, kada ju je devojka iz Lisa naučila tajnama da bi je Drogo više voleo. Dala je Dorei vodu iz sopstvene meštine, ohladila joj čelo vlažnom krpom, i držala je za ruku sve dok nije drhteći umrla. Tek tada je dozvolila *kalasaru* da nastavi dalje.

Nisu viđali tragove drugih putnika. Dotraci su počeli prestrašeno da mrmljaju kako ih je kometa odvela u neki pakao. Deni je jednog jutra prišla ser Džori, dok su podizali logor među razbacanim, vетром izjedениm stenama. „Jesmo li se smo izgubili?“ upitala ga je. „Zar ovoj pustinji nema kraja?“

„Postoji kraj“, odgovorio je on umorno. „Video sam mape koje crtaju trgovci, moja kraljice. Malo karavana prolazi ovim putem, to je istina, ali postoje velika kraljevstva na istoku, i gradovi puni čудesa. Ji Ti, Kart, Ašai kraj Senke...“

„Da li ćemo doživeti da ih vidimo?“

„Neću da te lažem. Put je mnogo teži nego što sam mislio“ Vitezovo lice bilo je sivo i izmoždeno. Rana u boku zadobijena one noći kada se borio protiv krvorodnika kala Drola nikada nije potpuno zarasla; videla je kako se mršti kada uzjahuje konja, i činilo joj se da pogrbljeno sedi u sedlu dok su jahali. „Možda smo osuđeni na propast ako nastavimo... ali sigurno znam da smo osuđeni na propast ako krenemo nazad.“

Deni ga blago poljubi u obraz. Obodrilo ju je da mu vidi osmeh. *Moram biti snažna i zbog njega*, pomisli ona odlučno. *On možda jeste vitez, ali sam ja krv zmaja*.

Sledeće jezerce na koje su naišli bilo je vrelo i smrdelo je na sumpor, ali su im meštine bile gotovo sasvim prazne. Dotraci su ohladili vodu u čupovima i loncima i pili je mlaku. Ukus je bio odvratan, ali je voda bila voda, a svi su bili žedni. Deni je očajno pogledala u obzorje. *Kalasar* se smanjio za trećinu, a pustinja se i dalje pružala pred njima, sumorna i crvena i beskonačna. *Kometu se izruguje mojim nadama*, pomisli ona, digavši oči ka mestu gde je parala nebo. *Zar sam prešla pola sveta i videla rađanje zmajeva samo da umrem s njima u ovoj vreloj surovoj*

pustinji? U to nije želela da poveruje.

Narednog dana, zora ih je zatekla kako prelaze ispučalu i izbrazdanu ravnici tvrde crvene zemlje. Deni se spremala da im naredi da podignu logor, kada joj se izvidnici vratiše jureći galopom. „Grad, *kalisi*“, vikali su. „Grad bled kao mesec i lep kao devojka. Sat jahanja, ne više.“

„Pokažite mi“, reče ona.

Kada se grad pojavi pred njom, zidina i tornjeva svetlucavih iza vela vreline, izgledao je previše lepo, i Deni beše sigurna da gleda fatamorganu. „Znaš li koje je ovo mesto?“ upita ona ser Džoru.

Izgnani vitez umorno odmahnu glavom. „Ne, moja kraljice. Nikada nisam putovao ovako daleko na istok.“

Daleke bele zidine obećavale su odmor i sigurnost, priliku da se prezdravi i ojača, i Deni je samo želela da pojuri ka njima. Ipak se najpre okrenula svojim krvorodnicima. „Krvi moje krvi, idite pred nas i saznajte ime ovog grada, i kakvu dobrodošlicu можемо да очekujemo.“

„Ai, *kalisi*“, reče Ago.

Jahači se brzo vratiše. Rakaro skoči iz sedla. S pojasa od medaljona visio mu je veliki zakriviljeni *arak* koji mu je Deni darivala kada ga je imenovala krvorodnikom. „Ovaj grad je mrtav, *kalisi*. Bez imena i bez bogova smo ga zatekli, kapije su razvaljene, samo se vetar i muve kreću njegovim ulicama.“

Jiki zadrhta. „Kada bogovi odu, zli duhovi se goste noću. Takva mesta najbolje je izbegavati. To je znano.“

„Znano je“, složi se Iri.

„Meni nije.“ Deni obode konja i krenu ispred svih, prošavši kasom ispod smrskanog luka drevne kapije i niz tihu ulicu. Ser Džora i krvorodnici išli su za njom, a potom, nešto sporije, i ostali Dotraci.

Koliko dugo grad beše napušten, nije mogla znati, ali bele zidine, tako lepe izdaleka, behu ispucale i ruševne kada ih vide izbliza. Unutra se pružao lavirint uskih vijugavih uličica. Zgrade su se tiskale jedna uz drugu, pročelja jednostavnih i beličastih, bez prozora. Sve je bilo belo, kao da ljudi koji su tu nekada živeli nisu znali za boje. Jahali su kraj gomila suncem okupanog kamenja na mestima gde su se kuće srušile, a ponegde su videli i izbledele ožiljke vatre. Na raskrsnici šest uličica, Deni prođe kraj praznog mermernog pijedestala. Izgledalo je kao da su Dotraci već posetili taj grad. Možda je statua koja je nekada tu stajala sada među ostalim ukradenim bogovima u Ves Dotraku. Možda je, ne znajući to, projahala kraj nje stotinu puta. Na ramenu, Viserion joj zasikta.

Podigli su logor među ostacima polusrušene palate, na vetrovitom trgu gde je đavotrava probijala kroz kaldrmu. Deni posla ljude da pretraže ruševine. Neki krenuše nevoljno, ali ipak krenuše... a jedan starac išaran ožiljcima vrati se ubrzo, poskakujući i smejući se, naručja prepunog smokava. Bile su sitne i uvele, ali se njen narod pohlepno baci na njih, gurajući se i otimajući, punеći usta voćem i

radosno žvaćući.

Drugi tragači vratiše se s pričama o drugim voćkama, skrivenim iza zatvorenih vrata u tajnim baštama. Ago joj pokaza dvorište zaraslo u isprepletenu lozu i sitno zeleno grožđe, a Jogo otkri bunar u kome voda beše čista i hladna. Ali nađoše i kosti, lobanje nepokopanih mrtvaca, izbelele i slomljene. „Duhovi“, promrmlja Iri. „Užasni duhovi. Ne smemo ostati ovde, *kalisi*, ovo je njihovo mesto.“

„Ja se duhova ne bojam. Zmajevi su moćniji od duhova.“ A smokve su važnije. „Podi s Jiki i nađi mi čist pesak za kupanje, i ne zamaraj me više budalastim pričama.“

U senci svog šatora, Deni ispeče konjetinu nad mangalama, pa se zamisli nad izborima koje je imala pred sobom. Tu je bilo dovoljno hrane i vođe da prežive, i dovoljno trave da konji povrate snagu. Kako bi lepo bilo buditi se svakog dana na istom mestu, šetati se po senovitim baštama, jesti smokve i piti hladne vode koliko ti duša ište.

Kada se Iri i Jiki vratiše s loncima punim belog peska, Deni se skide i pusti ih da je oribaju. „Kosa ti ponovo raste, *kalisi*“, reče Jiki dok joj je spirala pesak s leđa. Deni pređe rukom preko glave, osetivši novu kosu. Dotraci su kosu pleli u dugačke nauljene pletenice i sekli je samo kada bi iskusili poraz. *Možda i ja treba da uradim isto*, pomisli ona, *da ih podsetim da Drogova snaga sada živi u meni*. Kal Drogo je umro a da nikada nije posekao svoju kosu, čime je malo koji čovek mogao da se pohvali.

Na drugoj strani šatora, Regal raširi zelena krila, izmahnu i diže se nekih pola stope pre no što pade nazad na sag. Kada se prizemljo, rep mu besno zapalaca, i on diže glavu i ciknu. *Da imam krila, i ja bih želela da letim*, pomisli Deni. Drevni Targarjeni jahali su zmajeve kada su išli u rat. Pokušala je da zamisli kako bi to bilo opkoračiti zmajev vrat i vinuti se visoko u vazduh. *Kao kada bih stajala na vrhu planine, samo još bolje. Čitav bi se svet prostirao poda mnom. Ako bih poletela dovoljno visoko, videla bih čak i Sedam kraljevstava, i pružila bih ruku i dodirnula kometu*.

Iri joj prekide sanjarenja, javljajući da je ser Džora Mormont napolju, i kako bi voleo da je vidi. „Pusti ga unutra!“ naredi Deni. Peskom istrljana koža joj je bridela. Ona se ogrnu lavljim krvnom. *Hrakar* je bio mnogo veći od Deni, tako da je krvno pokrivalo sve što je trebalo pokriti.

„Doneo sam ti breskvu“, reče ser Džora, klekнуvši. Bila je tako mala da je gotovo mogla da je sakrije u dlanu, i prezrela, ali kada je zagrise, ukus beše tako sladak da joj skoro dođe da zaplače. Jela ju je lagano, uživajući u svakom zalogaju, dok joj je ser Džora pričao o drvetu s koga je uzbrana, u bašti nedaleko od zapadnog zida.

„Voće i voda i hladovina“, reče Deni, obrazu ulepljenih breskvinim sokom. „Bogovi su dobri što su nas doveli na ovo mesto.“

„Trebalo bi ovde da se odmorimo dok ne ojačamo“, posavetova vitez. „Crvene

zemlje nemaju milosti za slabe.“

„Moje sluškinje kažu da ovde ima duhova.“

„Duhova ima svugde“, reče ser Džora tiho. „Nosimo ih sa sobom kuda god da krenemo.“

Da, pomisli ona. Viseris, Kal Drogo, moj sin Rego, oni su uvek sa mnom. „Reci mi ime svog duha, Džora. Ti znaš sve moje.“ Lice mu postade veoma mirno. „Ime joj je Linesa.“

„Tvoja žena?“

„Moja druga žena.“

Boli ga da govori o njoj, shvati Deni, ali ipak požele da sazna istinu. „Zar je to sve što ćeš o njoj reći?“ Lavlje krvno jajko skliznu s jednog ramena i ona ga vrati na mesto. „Je li bila lepa?“

„Veoma lepa.“ Ser Džora diže pogled s njenog ramena na lice. „Kad sam je prvi put video, pomislio sam da je boginja koja hoda zemljom, Devica sama, od krvi i mesa. Poreklo joj je bilo mnogo bolje od mog. Bila je najmlađa kćer lorda Lejtona Hajtuaera od Starigrada. Beli Bik koji je zapovedao Kraljevskom gardom tvog oca bio je njen deda-stric. Hajtaueri su drevna porodica, veoma bogata i veoma gorda.

„I odana“, reče Deni. „Sećam se, Viseris je rekao da su Hajtaueri bili među onima koji su ostali verni mom ocu.“

„Tako je“, priznade on.

„Da li su vam očevi ugovorili brak?“

„Ne“, reče on. „Naš brak... to je dugačka i mučna priča, veličanstvo. Neću da ti njom dosađujem.“

„Ne žurim nikuda“, reče ona. „Molim te.“

„Kako moja kraljica zapoveda.“ Ser Džora se namršti. „Moj dom... to moraš shvatiti, da bi shvatila ostalo. Medveđe ostrvo je prelepo, ali zabačeno. Zamisli stare čvornovate hrastove i visoke borove, procvetalo trnovo grmlje, sivo kamenje bradato od mahovine, ledene potočiće kako jure niz strma brda. Dvori Mormonta sagrađeni su od ogromnih balvana i okruženi zemljanim bedemom. Osim nešto malo napoličara, moj narod živi uz obalu i lovi ribu. Ostrvo se nalazi na krajnjem severu, i zime su nam strašnije no što možeš da zamisliš, *kalisi*.“

Ipak, voleo sam život na ostrvu, i žena mi nikada nije nedostajalo. Imao sam dosta ribarki i nadničarskih kćeri, i pre i nakon što sam se oženio. Oženio sam se mlađ, nevestom koju mi je otac odabrao, iz porodice Glovera od Čardaka šumskog. Deset smo godina bili venčani, ili gotovo toliko. Ona je bila žena neuglednog lica, ali dobra. Valjda sam naučio da je nekako i volim, mada je naš odnos uvek bio više zasnovan na dužnosti, a ne na strasti. Tri puta je pobacila pokušavajući da mi podari naslednika. Poslednji put se nije oporavila. Umrla je nedugo zatim.“

Deni ga uhvati za šaku i steže mu prste. „Žao mi je, zaista.“ Ser Džora klimnu glavom. „Tada je moj otac već bio obukao crno, tako da sam ja bio pravi gospodar

Medveđeg ostrva. Nije mi nedostajalo bračnih ponuda, ali pre nego što sam stigao da se odlučim, lord Belon Grejdžoj digao je bunu protiv Uzurpatora, i Ned Stark je pozvao svoje barjake da pomogne svom prijatelju Robertu. Konačna bitka vodila se na Hridi. Kada su Robertovi kamenobacači probili pukotinu u zidinama kralja Belona, kroz nju je prvi jurnuo sveštenik iz Mira, ali ni ja nisam bio daleko. Za to sam nagrađen viteškom titulom.

Da bi proslavio pobedu, Robert je priredio turnir kod Lanisgrada. Tu sam video Linesu, devicu dvostruko mlađu od mene. Bila je došla iz Starigrada s ocem da gleda kako joj se braća bore na turniru. Nisam mogao da odvojam oči od nje. U napadu ludila, zamolio sam je da mi da maramu koju će nositi na turniru, ni ne sanjajući da će mi molbu uslišiti, ali je ipak to učinila.

Ja sam, *kalisi*, uvek bio dobar borac, ali nikada nisam bio turnirski vitez. A ipak, s Linesinom maramom vezanom oko mišice postao sam neki drugi čovek. Pobedivao sam, u jednoj borbi za drugom. Lord Džeјson Malister pao je pred mnom, i Bronzani Jon Rojs. Ser Rimena Freja, njegovog brata ser Hostina, lorda Venta, Delivepra, čak i ser Borosa Blunta od Kraljeve garde, sve sam ih zbacio iz sedla. U poslednjoj borbi, slomio sam devet kopalja protiv Džejmija Lanistera, bez ishoda, i kralj Robert mi je dao pobedničke lovorike. Krunisao sam Linesu za kraljicu ljubavi i lepote, i iste noći otisao njenom ocu i zatražio njenu ruku. Bio sam pijan, od slave jednako kao i od vina. Po svemu je trebalo da budem prezrivo odbijen, ali je lord Lejton prihvatio moju ponudu. Venčali smo se tamo u Lanisgradu, i dve sedmice bio sam najsrećniji čovek na čitavom svetu.“

„Samo dve sedmice?“ upita Deni. *Čak je i meni bilo dato više sreće od toga, s Drogom koji je bio moje sunce i zvezde.*

„Dve sedmice su bile potrebne da odjedrimo iz Lanisgrada na Medveđe ostrvo. Moj dom je strašno razočarao Linesu. Bio je previše hladan, previše vlažan, previše dalek, moj zamak ne veći od velike brvnare. Nismo imali balova pod maskama, lakrdijaških predstava, plesova niti vašara. Prošli bi meseci a da pevač ne dođe da svira za nas, a na ostrvu nije bilo ni jednog jedinog zlatara. Čak su i obroci postali muka. Moj kuvar nije znao da sprema mnogo šta drugo sem čorbi i pečenja, a Linesi su se ubrzano smučili riba i srnetina.“

Ja sam živeo za njene osmehe, tako da sam pozvao novog kuvara čak iz Starigrada, i doveo harfistu iz Lanisgrada. Zlatare, draguljare, krojače, šta god da je poželela nabavljao sam joj, ali to nikada nije bilo dovoljno. Medveđe ostrvo bogato je medvedima i drvećem, a siromašno u svemu drugom. Sagradio sam joj lep brod i plovili smo u Lanisgrad i Starigrad na svetkovine i vašare, jednom čak i na Bravos, gde sam se teško zadužio kod zelenoga. Kao pobednik turnira osvojio sam njenu ruku i njeno srce, tako da sam zbog nje učestvovao i na drugim turnirima, ali je čarolija iščezla. Nikada se više nisam istakao, i svaki poraz značio je gubitak još jednog ratnog konja i još jednog turnirskog oklopa, koji su morali da se otkupe ili zamene. Troškovi su bili neizdrživi. Konačno sam zahtevao da odemo kući, ali

je tu sve postalo još gore nego pre. Više nisam mogao da plaćam kuvara i harfistu, a Linesa je podivljala kada sam predložio da založi svoje dragulje.

Ostalo... Sramota me je i da pričam o svemu šta sam radio. Za zlato. Da bi Linesa zadržala svoje dragulje, svog harfistu i svog kuvara. Na kraju sam izgubio sve. Kada sam čuo da Edard Stark dolazi na Medveđe ostrvo, toliko sam već bio izgubio pojam o časti da sam, umesto da sačekam njegovu presudu, pošao s njom u izgnanstvo. Rekao sam sebi da ništa sem naše ljubavi nije važno. Pobegli smo u Lis, gde sam prodao svoj brod za zlato kako bismo se izdržavali.“

Glas mu je bio potmuo od bola, i Deni nije želeta da ga još muči, ali je morala da zna kako se sve okončalo. „Da li je tamo umrla?“ upita ga blago.

„Samo za mene“, reče on. „Nakon pola godine mog zlata više nije bilo, i morao sam da stupim u službu kao najamnik. Dok sam se borio protiv Bravošana na Rojni, Linesa se preselila u vilu trgovackog princa po imenu Tregar Ormolen. Kažu da mu je sada glavna konkubina, i da je se čak i njegova žena boji.“

Deni je bila užasnuta. „Mrziš li je?“

„Skoro jednak koliko je i volim“, odgovori ser Džora. „Molim te, dozvoli mi da odem, moja kraljice. Vrlo sam umoran.“

Ona mu dopusti da ode, ali dok je dizao zastor njenog šatora, morala je da mu postavi još jedno pitanje. „Kako je ona izgledala, tvoja ledi Linesa?“ Ser Džora se tužno osmehnu. „Pa, pomalo je ličila na tebe, Deneris.“ On se duboko pokloni. „Lepo spavaj, moja kraljice.“

Deni zadrhta i čvršće se umota u lavlju kožu. *Ličila je na mene.* To je objašnjavao mnogo šta što dotle nije sasvim shvatala. *On me želi,* shvati ona. *Voli me kao što je voleo nju, ne kao što vitez voli svoju kraljicu,* već kao što muškarac voli ženu. Pokuša da zamisli sebe u ser Džorinom naručju, kako ga ljubi, zadovoljava, pušta da uđe u nju. Nije vredelo. Kada bi sklopila oči, lice mu se stalno menjalo u Drogovo.

Kal Drogo je bio njen sunce i zvezde, njen prvi, a možda će morati da bude i njen poslednji. *Megi Miri Maz Dur* zaklela se da ona nikada više neće nositi živo dete, a koji bi čovek poželeo jalovu ženu? I koji bi čovek mogao biti ravan Drogu, koji je umro neposećene kose i sada jaše kroz noćne zemlje, gde mu *kalasar* čine same zvezde?

Osetila je čežnju u ser Džorinom glasu kada je govorio o svom Medveđem ostrvu. *Nikada me ne može imati, ali mu jednog dana mogu vratiti dom i čast. Bar to mogu da uradim za njega.*

Te noći joj duhovi nisu uznemiravali san. Sanjala je Droga i njihovo prvo zajedničko jahanje, one noći kada su se venčali. U snu nisu jahali konje, već zmajeve.

Narednog jutra, ona pozva svoje krvorodnike. „Krvi moje krvi“, reče njima trojici, „potrebni ste mi. Svaki od vas će odabrat po tri konja, najsnažnije i najzdravije koji su nam ostali. Natovarite svu vodu i hranu koju vam konji mogu

poneti, i jašite za mene. Ago će krenuti na jugozapad, Rakaro na jug. Jogo, ti ćeš pratiti *šierak kija* na jugoistok.“

„Šta ćemo tražiti, *kalisi?*“ upita Jogo.

„Šta god postoji“, odgovori Deni. „Tražite druge gradove, žive i mrtve. Tražite karavane i ljude. Tražite reke i jezera i veliko slano more. Ustanovite koliko se daleko pred nama prostire ova crvena pustoš, i šta se nalazi na njenom kraju. Kada krenem odavde, neću da ponovo idem slepa. Znaću kuda putujem, i kako najbolje da do tamo stignem.“

I tako su krenuli, sa zvoncima koja su im tiho pevala u kosi, dok se Deni smestila sa svojom malom družinom preživelih u mestu koje su nazvali *Ves Toloro*, grad kostiju. Dani i noći su se smenjivali. Žene su brale voće iz vrtova mrtvih. Muškarci su timarili konje i popravljali sedla, uzengije i potkovice. Deca su lutala vijugavim uličicama i pronalazila stare bronzane novčiće i komadiće purpurnog stakla, i kamene vrčeve s drškama izvajanim u obličju zmaja. Jednu ženu je ubio crveni škorpion, ali je njena smrt bila jedina. Konji stadoše da se popravljaju. Deni se lično starala za ser Džorinu ranu, i ona poče da zaceljuje.

Rakaro se vratio prvi. Na jug se crvena pustoš pruža daleko, izvestio je, sve do sumorne obale kraj otrovne vode. Između ovog mesta i tog, leže samo uskovitlani pesak, vетrom šibane stene i biljke prepune bodljikavog trnja. Video je kosti zmaja, zakle se, toliko velike da je projahao na konju kroz velike crne čeljusti. Osim toga, nije video ništa.

Deni mu je dala desetak najjačih ljudi, i rekla mu da raskopaju dvorište, da dođu do zemlje ispod kamenja. Ako đavotrava može da raste između kaldrme, i druge trave će porasti kada se kamenje ukloni. Imali su dovoljno bunara, i nije im nedostajala voda. Uz malo semena, trg će procvetati.

Ago se vratio sledeći. Jugozapad je go i spržen, zakle se on. Našao je ruševine još dva grada, manja od Ves Tolora, ali inače ista. Jedan je opasivao prsten od lobanja nataknutih na zardala gvozdena koplja, tako da se nije usudio da uđe, ali je drugi istražio koliko je mogao. Pokazao je Deni gvozdenu narukvicu koju je našao, s nebrušenim vatrenom opalom veličine njenog palca. Bilo je i hartija, ali su bile suve i raspadale se, te ih je Ago ostavio gde ih je i našao.

Deni mu je zahvalila i rekla mu da se postara za kapije. Ako su neprijatelji u drevna vremena prešli pustare da unište te gradove, mogu doći ponovo. „Ako tako bude, moramo biti spremni“, objavi ona.

Joga nije bilo toliko dugo da se Deni bojala da je izgubljen, ali konačno, kada su svi prestali da ga iščekuju, dojahao je s jugoistoka. Jedan od stražara koje je postavio Ago ugledao ga je prvi i viknuo, i Deni je otrčala do zidina da vidi i sama. Bila je to istina. Jogo je dolazio, ali ne sam. Iza njega je jahalo troje čudno odevenih stranaca na ružnim grbavim stvorenjima, većim od konja.

Zaustaviše se pred gradskim kapijama, pa digoše poglede ka Deni na zidinama iznad sebe. „Krv moje krvi“, viknu Jogo, „bio sam u velikom gradu Kartu, i vratio

„sam se s ovo troje koji bi da te vide vlastitim očima.“ Deni se zagleda u strance.
„Evo me. Gledajte ako hoćete... ali mi prvo recite svoja imena.“

Bledi čovek plavih usana odgovori na grlenom dotačkom: „Ja sam Pjat Pri, veliki volšebnik.“

Ćelavi čovek s draguljima u nosu odgovori na valirjskom Slobodnih Gradova: „Ja sam Ksaro Ksoan Daksos od Trinaestorice, trgovački princ iz Karta.“

Žena s lakiranom drvenom maskom reče na zajedničkom jeziku sedam kraljevstava: „Ja sam Kaiti od Senke. Došli smo jer tražimo zmajeve.“

„Ne morate više da tražite“, reče im Deneris Targarjen. „Našli ste ih.“

DŽON

Belodrvo, tako se selo zvalo na Semovim starim mapama. Džonu baš i nije ličilo na pravo selo. Četiri ruševne jednosobne kuće od nemalterisanog kamena okruživale su prazan tor i bunar. Krovovi kuća bili su od busenja zemlje, prozori zatvoreni otrcanim komadima životinjskih koža. A iznad njih su se uzdizali bledi udovi i tamnocrveno lišće čudovišno velike stražarike.

Bilo je to najveće drvo koje je Džon Snežni ikada video, debla gotovo osam stopa debelog, krošnje toliko razgranate da je čitavo selo počivalo u njenoj senci. Veličina ga nije uznemirila toliko koliko lice... posebno usta, ne jednostavno urezana usekotina, već nazubljena šupljina dovoljno velika da proguta ovcu.

To, međutim, nisu ovčje kosti. Niti je to u pepelu ovčja lobanja.

„Staro drvo.“ Mormont je sedeо na konju, mršteći se. „*Staro*“, složi se njegov gavran sa ramena. „*Staro, staro, staro.*“

„I moćno.“ Džon je osećao njegovu snagu.

Toren Smolvud sjaha pokraj debla, taman u oklopu. „Pogledajte to lice. Nije ni čudo što su ih se ljudi bojali kada su prvi put došli na Vesteros. Rado bih lično posekao prokletinju.“

Džon reče: „Moj gospodar otac je verovao da čovek pred drvetom srcem ne može da slaže. Stari bogovi su znali kada ljudi lažu.“

„Moj otac je Verovao isto“, reče Matori Medved. „Daj da pogledam lobanju.“

Džon sjaha. Prebačena preko leđa, u crnim kožnim koricama počivala je Dugačka kandža, mač-kopile za ruku i po, koji mu je Matori Medved dao zato što mu je spasao život. *Kopile za kopile*, šalili su se ljudi. Balčak je iznova izrađen za njega, ukrašen jabukom od bledog kamena u obliku vučje glave, ali je samo sečivo bilo od valirijskog čelika, staro i lagano, i smrtonosno oštro.

On kleče i zavuče ruku u čeljusti. Unutrašnjost šupljine bila je crvena od osušenog soka i čađava od vatre. Pod lobanjom on vide još jednu, manju, odlomljene vilice. Bila je napola zakopana u pepeo i komadiće kostiju.

Kada doneše lobanju Mormontu, Matori Medved je diže obema rukama i zagleda se u prazne duplje. „Divljani spaljuju svoje mrtve. To smo oduvek znali. Sada mi je krivo što ih nisam pitao zašto, dok ih je još bilo u blizini.“

Džon Snežni se prijeti utvare kako se diže, očiju koje sijaju plavo na bledom mrtvom licu. Bio je siguran da zna razlog.

„Kad bi kosti govorile“, progundja Matori Medved. „Ovaj momak bi mogao štošta da nam kaže. Kako je umro. Ko ga je spalio, i zašto. Kuda su divljani otišli.“ On uzdahnu. „Priča se da su Deca šume umela da govore s mrvima. Ali ja ne umem.“ Zatim baci lobanju natrag u usta drveta, gde ona pade u oblačiću finog pepela. „Pretražite sve kuće. Džine, popni se na ovo drvo, osmotri okolo. Dovedite i pse. Možda će ovog puta trag biti svežiji.“ Po glasu mu se dalo zaključiti da ne

gaji mnogo nade u to.

Svaku kuću pretraživala su po dva čoveka, kako ništa ne bi promaklo. Džon je išao s džangrizavim Edisonom Toletom, sedokosim štitonošom mršavim kao koplje, koga su ostala braća zvala Žalobni Ed. „Dovoljno je zlo kad mrtvi počnu da hodaju“, reče on Džonu dok su prolazili kroz selo. „Sada Matori Medved hoće i da pričaju? Od *toga* ništa dobro neće da izide, pazi šta ti kažem. A ko kaže da kosti ne lažu? Zašto bi smrt naučila čoveka da govori istinu, ili da bude pametan? Mrtvi su verovatno mnogo dosadni i samo se na nešto žale - zemlja je previše hladna, nadgrobni spomenik bi trebalo da mi je veći, zašto *on* ima više crva nego ja...“

Džon je morao da se sagne da bi prošao kroz niska vrata. Unutra je zatekao pod od nabijene zemlje. Nije bilo nameštaja, nikakvog znaka da su tu ljudi ikada živeli, sem nešto pepela pod rupom za dim na krovu. „Kakvo jezivo mesto za život“, reče.

„Ja sam rođen u veoma sličnoj kući“, poveri mu se Žalobni Ed. „To su mi bile zlatne godine. Posle je život počeo da me šiba.“ U jednom uglu se nalazilo malo suve slame. Ed je čežnjivo pogleda. „Dao bih sve zlato Livačke stene da ponovo spavam u krevetu.“

„Ti to zoveš krevetom?“

„Čim je mekše od zemlje i ima krov iznad sebe, zovem ga krevetom.“ Žalobni Ed onjuši vazduh. „Osećam balegu.“

Miris je bio veoma slab. „Staru balegu“, reče Džon. Činilo se da je kuća prazna već dugo vremena. Kleknuvši, on rukama pretraži slamu da vidi ima li čega sakrivenog pod njom, a onda prođe duž zidova. Za to mu nije bilo potrebno previše vremena. „Ovde nema ničega.“

Ništa nije ni očekivao; Belodrv je bilo četvrto selo koje su prošli, i u svima su zatekli isto. Ljudi su otišli, nestali sa svojom skromnom imovinom, i životinjama, ukoliko su ih posedovali. Ni u jednom selu nije bilo znakova da su napadnuta. Bila su jednostavno... prazna. „Šta misliš, šta se desilo sa svima?“ upita Džon.

„Nešto gore nego što možemo i da zamislimo“, odgovori Žalobni Ed. „U stvari, *ja* bih mogao to da zamislim, ali radije neću. Dovoljno je zlo znati da ideš u susret nekom strašnom kraju, ne mora čovek još o tome i da razmišlja.“

Dva psa su njuškala oko vrata kada izdoše. Drugi psi trčkarali su kroz selo. Četih je glasno proklinjao, a glas mu je bio potmuo od besa, koji kao da se nikada nije smirivao. Od svetla što se probijalo kroz crveno lišće stražarike čirevi su mu na licu delovali još upaljeniji nego inače. Kada ugleda Džona, oči mu se suziše; njih dvojica se nisu trpeli.

Ni u drugim kućama ništa nisu našli. „*Otišli!*“ viknu Mormontov gavran, odlepršavši u stražariku da se ugnezdi iznad njih. „*Otišli, otišli, otišli.*“

„U Belodrvu je bilo divljana pre samo godinu dana.“ Toren Smolvud izgledao je lordovskije od Mormonta, u svetlucavoj verižnjači i graviranom grudnom oklopu ser Džaremija Rikera. Teški plašt bio mu je bogato obrubljen samurovinom i prikačen ukrštenim čekićima Rikera od kovanog srebra. Ser Džaremijev plašt,

nekada... ali je avet odnela ser Džaremija, a Noćna straža ništa nije bacala.

„Pre godinu dana Robert je bio kralj, a kraljevstvo u miru“, oglasi se Džarmen Bakvel, stameni, hladnokrvni zapovednik tragača. „Mnogo šta može da se promeni za godinu dana.“

„Jedno se nije promenilo“, tvrdio je ser Malador Lok. „Manje divljana znači manje briga. Neću žaliti, šta god da im se desilo. Pljačkaši su i ubice, svi odreda.“

Džon začu šuštanje iz crvenog lišća nad sobom. Dve grane se razdvojiše, i on na tren ugleda čovečuljka kako se vere od grane do grane, vešto kao veverica. Bedvik nije imao više od pet stopa, ali su mu sede vlasti u kosi govorile o starosti. Ostali izvidnici su ga zvali Džin. On se smesti u krilu dve grane nad njihovim glavama i reče: „Severno ima vode. Jezero, može biti. Nekoliko kremenastih brda diže se zapadno, ne previsoko. Ništa više nema da se vidi, moji gospodari.“

„Ovde možemo da prenoćimo“, predloži Smolvud.

Matori Medved pogleda naviše, tražeći komadiće neba kroz bledo granje i crveno lišće stražarike. „Ne“, reče. „Džine, koliko nam je još ostalo dnevnog svetla?“

„Tri sata, moj gospodaru.“

„Nastavićemo na sever.“ odluči Mormont. „Ako stignemo do tog jezera, možemo da se ulogorimo na obali, možda i da upecamo neku ribu. Džone, donesi mi hartije, krajnje je vreme da pišem meštru Emonu.“

Džon u bisagama nađe pergament, pero i mastilo i donese ih lordu zapovedniku. *U Belodrvu*, žurno je pisao Mormont. *Četvrto selo. Sve prazno. Divljani otišli.* „Nađi Tarlija i postaraj se da pošalje ovo“, reče zatim i pruži Džonu poruku. Kada zviznu, gavran mu dođe uz lepet krila, pa slete konju na glavu. *,Kukuruza*, predloži gavran, cupkajući. Konj zanjišta.

Džon uzjaha svog brdskog konjića, okrenu ga i otkasa. Iza senke velike stražarike ljudi noćne straže stajali su pod manjim drvećem i bavili se oko svojih konja, žvakali režnjeve usoljene govedine, pišali, češali se i razgovarali. Kada stiže naređenje za pokret, razgovor zamre i oni se popeše nazad u sedla. Prvi krenuše tragači Džarmena Bakvela, a prethodnica pod Torenom Smolvudom vodila je samu povorku. Potom je išao Matori Medved sa glavninom, ser Malador Lok s komorom i teretnim konjima, i konačno ser Otin Viters i zaštitnica. Dve stotine ljudi ukupno, s tri stotine konja.

Danju su pratili tragove divljači i korita potoka, „izvidničke drumove“ koji su ih vodili sve dublje u divljinu lišća i korenja. Noću su logorovali pod zvezdanim nebom i gledali kometu. Crna braća napustila su Crni Zamak dobro raspoložena, uz šalu i razgovore, ali u poslednje vreme kao da ih mračna tišina šume beše sve uozbiljila. Šale su postale ređe, a živci napetiji. Niko nije htio da prizna da je uplašen - ipak su oni bili ljudi iz Noćne straže - ali je Džon osećao nemir. Četiri prazna sela, nigde ni traga od divljana, pa i sama divljač kao da je bila pobegla. Ukleta šuma nikada nije izgledala ukletije, čak su se i iskusni izvidnici u tome

slagali.

Dok je jahao, Džon skinu rukavicu da provetri svoje opečene prste. *Baš su gadni*. Iznenada se prijeti kako je nekada imao običaj da Arji razbaruši kosu. Njegovoj sestrici mršavici. Pitao se kako joj je sada. Pomalo ga ražalosti pomisao da joj možda nikada više neće razbarušiti kosu. On stade da vežba ruku, opružajući i stežući prste. Znao je da ga može skupo koštati ako dozvoli da mu se ruka kojom barata mačem ukoči i postane nespretna. Iza Zida je mač čoveku neophodan.

Džon zateče Semvela Tarlija kako s ostalim kućeupraviteljima pojde konje. On se starao o tri konja: svom vlastitom i dva teretna, na čijim su leđima bili veliki kavezi od žice i pruća, puni gavrana. Ptice zalepetaše krilima na Džonov dolazak i zagraktaše na njega kroz rešetke. Neki od tih zvukova bili su vrlo nalik rečima. „Učio si ih da pričaju?“ upita on Sema.

„Poneku reč. Trojica umeju da kažu *sneg*.“

„Neće valjda da nauče i moje ime“, reče Džon. „Sneg baš i nije nešto o čemu crna braća žele da slušaju.“ Sneg je na severu često značio smrt.

„Da li ste našli nešto u Belodrvu?“

„Kosti, pepeo i prazne kuće.“ Džon predade Semu svitak pergamenta. „Matori Medved hoće da pošalje vesti Emonu.“

Sem uze pticu iz jednog kaveza, pomilova joj perje, zakači poruku, pa reče: „Poleti sada kući, junačino. Kući.“ Gavran mu uzvrati nekim nerazgovetnim graktanjem, i Sem ga baci u vazduh. Mlateći krilima, ptica se probi kroz drveće, ka nebu. „Voleo bih da mogu da se vratim s njim.“

„I dalje?“

„Pa“, reče Sem, „da, ali... ne plašim se više onako kao pre, stvarno. Prve noći, svaki put kada sam čuo nekoga kako ustaje da pusti vodu, pomislio sam da se to divljani šunjaju da mi prerežu grkljan. Plašio sam se da više nikada neću otvoriti oči, ako ih samo jednom sklopim, jedino... pa... zora je ipak svanula.“ Uspe da se slabašno nasmeši. „Ja možda jesam kukavica, ali nisam *glup*. Sav sam izubijan i leđa me bole od jahanja i spavanja na zemlji, ali se više gotovo nimalo ne bojam. Gledaj.“ On pruži ruku da Džon vidi kako je mirna. „Radio sam na mapama.“

Svet je čudan, pomisli Džon. Dve stotine hrabrih ljudi napustilo je Zid, a jedini kojeg nije hvatao sve veći i veći strah bio je Sem, koji je za sebe otvoreno tvrdio da je kukavica. „Napravićemo mi još od tebe izvidnika“, našali se on. „Uskoro ćeš poželeti da kreneš u prethodnicu, kao Gren. Da porazgovaram s Matorim Medvedom?“

„Da se nisi usudio!“ Sem navuče kapuljaču svog ogromnog crnog plašta i nespretno se pope na konja. Bio je to zaprežni konj, velik i spor, i trapav, ali je bolje podnosio njegovu težinu od malih brdskih konja koje su jahali izvidnici. „Nadao sam se da ćemo prenoćiti u selu“, reče čežnjivo. „Bilo bi lepo ponovo spavati pod krovom.“

„Premalo je krovova za sve nas.“ Džon se pope natrag u sedlo, osmehom se

oprosti od Sema, pa odjaha. Povorka već beše krenula, tako da on sad obide selo da bi izbegao najgoru gužvu. Video je dovoljno od Belodrva.

Duh tako iznenadno izlete iz žbunja da se konjić ukopa i prope. Beli vuk je lovio podalje od pravca marša, ali nije imao više sreće od lovaca koje je Smolvud slao da nađu divljač. Šume su prazne isto kao sela, rekao mu je Diven jedne noći kraj vatre. „Mi smo velika družina“, odgovorio je Džon. „Divljač se sigurno uplašila od silne buke koju stvaramo dok idemo.“

„Nečega se uplašila, to je sigurno“, kazao je Diven.

Kada se konj smirio, Duh lagano dotrča do njega. Džon pristiže Mormonta dok je ovaj obilazio oko glogovog gustiša. „Da li je ptica krenula?“ upita Matori Medved.

„Da, moj gospodaru. Sem ih uči da govore.“

Matori Medved frknu. „Zažaliće zbog toga. Prokletinje stvaraju previše buke, ali nikada ne kažu ništa što vredi čuti.“

Jahali su u tišini, sve dok Džon ne izgovori: „Da je moj stric takode zatekao ova sela prazna...“

„...dao bi sebi zadatak da ustanovi zašto je tako“, završi lord Mormont umesto njega, „a sasvim je moguće da neko ili nešto nije želeo da se to sazna. Pa, biće nas tri stotine kada nam se Korin pridruži. Koji god da je neprijatelj pred nama, nećemo mu biti lak zalogaj. Naći ćemo ga, Džone, obećavam ti.“

Ili će on naći nas, pomisli Džon.

ARJA

Reka beše plavozelena traka, svetlucava na jutarnjem suncu. Trska je gusto rasla u plićacima kraj obala, i Arja vide vodenu zmiju kako klizi po površini i širi talasiće za sobom. Nad glavom joj je lenjo kružio soko.

Naizgled to beše mirno mesto... sve dok Kos ne ugleda mrtvaca. „Tamo, u trsci.“ On pokaza prstom, i Arja ga vide. Telo vojnika, bezoblično i natečeno. Natopljeni zeleni plašt beše mu se zakačio o natruli panj, a jato srebrnih ribica grickalo mu je lice. „Rekao sam vam da ima tela“, reče Lomi. „Osetio sam ih u vodi.“

Joren pljunu kada vide leš. „Dobere, de vidi da li na sebi ima nešto vredno. Oklop, nož, neki novčić, šta god.“ On obode svog škopca i ujaha u reku, ali se konj mučio u mekom blatu, a iza trske voda je postajala dublja. Joren se vrati natrag besan, a konj je do kolena bio u smedoj sluzi. „Ovde nećemo preći. Kose, poći ćeš sa mnom uzvodno da potražimo gaz. Vote, Gerene, vi krenite nizvodno. Ostali, sačekajte ovde. Postavite stražare.“

Dober o mrtvačevom pojusu pronađe kožnu kesu. Unutra behu četiri bakrenjaka i pramenčić plave kose povezan crvenom trakom. Lomi i Tarber se skinuše i zagaziše u vodu, gde Lomi zahvati punu šaku sluzavog blata i baci je na Pituljicu, vičući: „Blatuljica! Blatuljica!“ Iz svojih kola Rordž ih je kleo i pretio im, i govorio im da ga oslobole dok Jorena nema, ali нико на njega nije obraćao pažnju. Kurz uhvati ribu golim rukama. Arja vide kako je to uradio: stajao je nad plićakom, miran kao jezerska voda, a ruka mu je poletela hitro kao zmija kada je riba doplivala blizu. Nije izgledalo teško kao hvatanje mačaka. Ribe bar nemaju kandže.

Beše podne kada se ostali vratiše. Vot javi da je na pola milje nizvodno nekada bio most, ali da ga je neko spalio. Joren sljušti jedan kiselist sa bale. „Konji bi možda mogli da preplivaju, možda i magarci, al’ kola nikako nećemo moći da prebacimo. A na sever i zapad ima dima, još požara, mož’ biti da nam i nije najpametnije da predemo na drugu obalu.“ On uze dugačak štap i opisa krug u blatu, s crtom koja se spuštala iz njega. „Ovo je Božje oko, i reka što teče na jug.“ Vrhom štapa načini rupu kraj reke, ispod kruga. „Ne možemo da idemo na zapad od jezera ko što sam mislio. Istočno bi’ stigli opet na Kraljevski drum.“ Pomeri štap do mesta gde su se crta i krug sretali. „Kol’ko se sećam, ovde je neka varoš. Utvrda je od kamena, sedište nekog gospodičića, obična kula, al’ će imati i gardu, možda i kog viteza. Krenućemo uz reku na sever, trebalo bi da stignemo pre mraka. Sigurno će imati čamaca, tako da će prodati sve što imamo i videti da nam iznajmim jedan.“ On pređe štapom preko kruga jezera, od dna do vrha. „Ako su bogovi dobri, biće vetra i prejedrićemo Božje oko do Harendgrada.“ Onda zabi štap u vrh kruga. „Tamo možemo da kupimo nove konje, ili da nađemo utočište u Harendvoru. To je sedište ledi Vent, a ona je uvek bila prijatelj Straže.“

Pituljičine se oči razrogačiše. „U Harendvoru ima duhova... ,“

Joren pljunu. „Evo ti za tvoje duhove.“ Zatim baci štap dole u blato. „Uzjašite.“

Arja se prisećala priča Stare Nen o Harendvoru. Zli kralj Haren sakrio se iza njegovih zidina, pa je Egon pustio svoje zmajeve i pretvorio mu zamak u lomaču. Nen je rekla da vatrene aveti i dalje lutaju garavim kulama. Ponekad bi ljudi mirno legli na počinak u svoje krevete, a ujutru bi ih zatekli mrtve, skroz-naskroz izgorele. Arja i nije baš verovala u sve to, a ionako se desilo odavno. Pituljica je blesav; u Harendvoru neće biti duhova, biće *vitezova*. Arja će moći da otkrije ledi Vent ko je, i vitezovi će je otpratiti kući i paziće je. To vitezovi rade; paze na ljude, a posebno na žene. Možda će ledi Vent pomoći čak i uplakanoj devojčici.

Rečna staza nije bila Kraljevski drum, ali nije ni bila toliko loša, i napokon su se kola kotrljala pristojnom brzinom. Prvu kuću ugledaše sat pre zalaska sunca, ušuškanu kolibu slamnatog krova, okruženu žitnim poljima. Joren izjaha pred povorku, dozivajući, ali ne dobi odgovora. „Mož’ biti da su mrtvi. Ili se kriju. Dobere, Rej, sa mnom.“ Tri čoveka uđoše u kolibu. „Nema ni lonaca ni skrivenog novca“, promrmlja Joren po povratku. „Ni životinja. Pobegli su, najverovatnije. Mož’ biti da smo ih i sreli na Kraljevskom drumu.“ Kuća i polje bar nisu bili spaljeni, a okolo nije bilo leševa.

Tarber pozadi pronađe baštu, pa načupaše crnog luka i rotkvica i napuniše vreću kupusom pre no što nastaviše put.

Malo dalje uz put, ugledaše šumarevu brvnaru okruženu starim drvećem i uredno naslaganim trupcima spremnim za cepanje, a kasnije i jednu sklepanu sojenicu, naherenu nad rekom, na deset stopa visokom kolju. Obe behu napuštene. Produžiše kroz polja: žito, kukuruz i ječam zrili su na suncu, ali u krošnjama drveća nisu sedeli ljudi, niti su s kosama prolazili između brazda. Konačno, pred njima se ukaza varoš; bele kuće zbijene oko zidina utvrde, veliko obredište s krovom od šindre, lordova kula na maloj uzvišici prema zapadu... i ni traga ljudima, nigde.

Joren je sedeо na konju, mršteći se kroz ućebanu bradu. „Ne svida mi se“, reče, „ali šta je tu je. Idemo da pogledamo. Da *pažljivo* pogledamo. Možda se neki narod i krije. Možda su za sobom ostavili neki čamac, il’ neko korisno oružje.“

Crni brat ostavi desetoricu da čuvaju kola i uplakanu devojčicu, pa podeli ostale u četiri grupe od po petorice, da pretraže varoš. „Drž’te oči i uši širom otvorene“, upozori ih pre nego što odjaha u kulu da vidi ima li traga lordu i njegovoј gardi.

Arja se nađe u društvu s Džendrijem, Pituljicom i Lomijem. Zdepasti, trbušasti Vot nekada je veslao na galiji, tako da je bio nešto najbliže moreplovcu u njihovoј družini, i Joren mu reče da ih odvede do obale i vidi mogu li naći čamac. Dok su jahali među tihim belim kućama, Arja se sva naježi. Ovaj prazni grad plašio ju je gotovo isto koliko i spaljena utvrda u kojoj su našli uplakanu devojčicu i jednoruku ženu. Zašto bi ljudi pobegli i ostavili svoje kuće i imanja? Šta je moglo toliko da ih prestravi?

Sunce se spustilo nisko na zapad, a kuće su bacale dugačke tamne senke. Iznenada se začu glasan tresak i Arja se maši Igle, ali je to samo prozorski kapak

lupio na vetr. Nakon otvorene rečne obale, od skučenosti varoši podilazila ju je jeza.

Kada između kuća i drveća ugleda jezero, Arja obode konja i jurnu kraj Vota i Džendrija. Izlete na travu kraj šljunkovite obale. Na sunčevom zalasku mirna površina jezera svetlucala je kao kovani bakar. Beše to najveće jezero koje je ikada videla: suprotna obala nije se ni nazirala. Levo od sebe spazi prostranu krčmu, izgrađenu iznad vode na teškim drvenim stubovima. Desno je dugački dok štrčao u jezero, a dalje na istok bilo je i drugih dokova, drvenih prstiju što su se pružali iz varoši. Ali je jedino plovilo bio napušteni prevrnuti čamac na stenama pod krčmom, potpuno istrulelog korita. „Svi su otišli“, reče Arja potišteno. Šta sada da rade?

„Eno krčme“, reče Lomi kada ostali dojahaše. „Šta mislite, da li su ostavili hrane? Ili piva?“

„Hajde da vidimo“, predloži Pituljica.

„Manite krčmu“, grubo reče Vot. „Joren je rekao da nađemo čamac.“

„Sve su ih odneli.“ Arja je odnekud znala da je to istina; mogu da pretraže čitavu varoš, i naći će samo taj prevrnuti čamac. Snuždena, ona sjaha i kleče kraj jezera. Voda joj je blago zapljuskivala noge. Pojavi se nekoliko svitaca, treperavih sićušnih svetala. Zelena voda bila je topla kao suze, ali u njoj ne beše soli. Ukus je podsećao na leto, i blato, i svašta što raste. Arja zaroni lice u nju da spere prašinu i prljavštinu, i znoj od puta. Kada zabaci glavu, kapi joj skliznuše niz vrat i pod okovratnik. To je bilo lepo. Požele da skine odeću i zapliva, da klizi kroz toplu vodu kao mršava ružičasta vidra. Možda bi mogla da prepliva čitav put do Zimovrela.

Vot joj doviknu da pomogne u potrazi, i ona ga posluša, zavirujući u skloništa za čamce i u barake, dok joj je konj passao kraj obale. Nađoše neka jedra, nešto eksera, vedra sa stvrdnutom smolom i mačku s mačićima koje je tek omacila. Ali ne i čamce.

Varoš beše jednako mračna kao i šuma kada se pojaviše Joren i ostali. „Kula je prazna“, reče on. „Lord je možda otišo u rat, ili da odvede svoj narod na sigurno, pojma nemam. U varoši nema ni konja ni svinja, ali ćemo ipak jesti. Video sam guske kako trčkaraju naokolo, i neke piliće, a u Božjem oku ima dobre ribe.“

„Nema čamaca“, izvesti Arja.

„Možemo da zakrpimo korito onog istrulelog“, reče Kos.

„On bi prevezo nas četvoro“, odvrati Joren.

„Našli smo eksere“, kaza Lomi. „A svugde okolo ima drveća. Mogli bismo da napravimo čamce.“

Joren pljunu. „Ti mi znaš nešto o brodogradnji, bojadžijin šegrte?“ Lomi ga tupo pogleda.

„Splav“, predloži Džendri. „Splav možemo da napravimo, i dugačke motke za otiskivanje.“

Joren je delovao zamišljeno. „Jezero je preduboko da se otiskujemo motkama, al’ ako se budemo držali plićaka uz obalu... Morali bi’ da ostavimo kola. Mož’ biti da je tako i najbolje. Razmisliću o tome preko noći.“

„Možemo da prenoćimo u krčmi?“ upita Lomi.

„Prenoćićemo u utvrdi, iza zatvorene kapije“, reče starac. „Velim da spavam iza kamenih zidina.“

Arja ne mogade da očuti. „Ne bi trebalo da ostanemo ovde“, izlete joj. „Nije ni narod. Svi su pobegli, čak i njihov lord.“

„Ari se boji“, objavi Lomi, smejući se kao magarac.

„Ja se ne bojam“, odvrati mu ona besno, „ali su se oni bojali.“

„Pametan mali“, reče Joren. „Međutim, narod što je živeo ovde bio je u ratu, želeo to ili ne. Mi nismo. Noćna straža se ne meša, tako da nije ničiji neprijatelj.“

A niko nam nije ni prijatelj, pomisli ona, ali je ovog puta pazila na jezik. Lomi i ostali su je gledali, a nije želela da se pred njima pokaže strašljiva.

Kapije utvrde behu prekrivene gvozdenim zakivcima. Unutra nađoše par gvozdenih poluga debljine tankih stabala, rupe za njih u zemlji i metalna ležišta na kapiji. Ubacili su šipke u ležišta, i ukrstili ih preko kapije. Nije baš Crvena tvrđava, obznani Joren kada istražiše utvrdnu od podruma do krova, ali je bolja od većine njoj sličnih, i dobro će poslužiti za jednu noć. Zidovi behu od grubog nemalterisanog kamena, deset stopa visoki, s drvenom skelom pri vrhu s unutrašnje strane. Na severu je imala stražnju kapiju, a Geren pod slamom u starom drvenom ambaru otkri tajna vrata koja su vodila u uzak, vijugav tunel. Išao je njime dugo, sve dok nije izašao kod samog jezera. Joren im naredi da doteraju kola iznad vrata, kako bi bili sigurni da niko neće ući tim putem. Podeli ih zatim u tri straže, pa posla Tarbera, Kurza i Secidžeka u napuštenu kulu da osmatraju s visine. Kurz je imao lovački rog, te je mogao da javi ako ugleda opasnost.

Uterali su kola i životinje i zatvorili kapiju za sobom. Ambar je bio trošan, ali dovoljno velik da primi pola životinja u varoši. Sklonište, u kojem su varošani nalazili utočište u nemirna vremena, bilo je još veće, nisko i dugačko, kamenih zidova i slamnatog krova. Kos ode do stražnje kapije i vrati se s guskom i dva pileteta, i Joren im dozvoli da upale vatru. U utvrdi se nalazila i velika kuhinja, mada u njoj više nije bilo šerpi i lonaca. Džendrija, Dobera i Arju zapalo je da budu kuvari. Dober reče Arji da očerupa živinu dok Džendri iscepa drva. „Zašto ja ne mogu da cepam drva?“ upita ona, ali niko na to ne obrati pažnju. Mrzovoljno, ona uze da čerupa pile, a Joren je sedeо na ivici klupe brusom oštреći bodež.

Kada jelo beše gotovo, Arja pojede pileći batak i malo luka. Niko nije mnogo pričao, čak ni Lomi. Džendri potom sam ode nekuda, glaćajući kacigu, potpuno odsutnog lica. Uplakana devojčica jecala je i grcala, ali kada joj Pituljica pruži malo guščetine, ona je smaza i stade da traži još.

Arja beše izvukla drugu stražu, i u skloništu pronađe slamaricu. San nije lako dolazio, tako da ona pozajmi Jorenov brus i uze da oštri Iglu. Sirio Forel je rekao

da je tupa oštrica kao šepav konj. Pituljica je čučao na slamarici iza nje, gledajući je kako radi.

„Odakle tebi takav mač?“ upita. Kada vide pogled kojim ga ona ošinu, diže ruke kao da se brani. „Nisam rekao da si ga ukrao, samo hoću da znam odakle ti, to je sve.“

„Dao mi ga je brat“, promrmlja ona.

„Nisam znao da imaš brata.“

Arja zastade da se počeše pod košuljom. U slami je bilo buva, mada nije znala zašto bi joj još koja smetala. „Ja imam mnogo braće.“

„Stvarno? Je li su veći od tebe, ili manji?“

Ne bi trebalo ovo da pričam. Joren mi je rekao da držim jezik za zubima. „Veći“, slaga ona. „Imaju i mačeve, velike dvoručne mačeve, i naučili su me kako da ubijam ljude koji mi dosađuju.“

„Ja sam samo pričao, nisam ti dosađivao.“ Pituljica ode i ostavi je samu, a Arja se sklupča na slamarici. Čula je uplakanu devojčicu s drugog kraja skloništa. *Kad bi samo jednom stala. Zašto mora baš neprekidno da plače?*

Mora da je bila zaspala, mada se nije sećala da je sklopila oči. Sanjala je vuka kako zavija, a zvuk beše tako strašan da ju je smesta probudio. Arja sede na slamarici, a srce joj je ludo tuklo. „Pituljice, budi se!“ Ona skoči na noge, i poče da navlači čizmu. „Vote, Džendri, zar niste čuli?“

Svuda oko nje, muškarci i dečaci su se komešali i dizali sa slamarica. „Šta se desilo?“ upita Pituljica. „Šta da čujemo?“ htede da zna Džendri. „Ari je ružno sanjao“, reče neko treći.

„Ne, stvarno sam ga čuo“, bila je uporna ona. „Vuka.“

„Ari ima vukove u glavi“, podsmeahu se Lomi. „Neka ih, nek zavijaju“, reče Geren, „oni su tamo napolju, a mi smo unutra.“ Vot se složi s njim. „Još nisam video vuka koji može da probije zidine utvrde.“ Pituljica je ponavljaо: „Ja nisam ništa čuo.“

„Bio je to vuk!“ viknu ona na njih dok je navlačila i drugu čizmu. „Nešto nije u redu, neko dolazi, ustajte!“

Pre nego što su uspeli da je podsmesima učutkaju, kroz noć se začu jeka, samo što to ovog puta ne beše vuk, već Kurzov lovački rog, koji je javljaо o opasnosti. Za tren oka, svi su se oblačili i grabili ono oružja što su imali. Arja potrča ka kapiji, dok se rog ponovo oglašavaо. Kada projuri mimo ambara, Grizač divlje cimnu lance čitavim telom, a Džaken H'gar pozva iz njihovih kola: „Dečače! Mili dečače! Da li je to rat, krvavi rat? Dečače, oslobodi nas. Čovek ume da se bori. Dečače!“ Ona se ne osvrnu na njega, već produži. Do tada je već čula konje i povike pred zidinama.

Tamo se uspe na skelu. Krunište beše malko previsoko, a Arja malko preniska; morala je da gurne nožne prste u rupe između kamenja da bi videla preko. Na tren pomisli da je varoš puna svitaca. Onda shvati da su to ljudi s bakljama i da

galopom jure između kuća. Vide kako krov buknu, plamenove kako ližu trbuš noći vrelim narandžastim jezicima u trenutku kada se slama rasplamsa. Još jedna kuća planu za prvom, pa još jedna, i uskoro su požari besneli na sve strane.

„Džendri se pope kraj nje, s kacigom na glavi. „Koliko ih je?“

Arja pokuša da ih prebroji, ali su jahali prebrzo, a bačene baklje premetale su se kroz vazduh. „Stotinu“, reče. „Dve stotine, ne znam.“ Kroz buku požara, ona ču povike. „Uskoro će krenuti na nas.“

„Tamo“, reče Džendri, pokazujući.

Povorka jahača kretala se između zapaljenih kuća ka utvrđi. Svetla vatre odbleskivala su od metalnih kaciga i šarala im oklope i verižnjače narandžastim i žutim odsjajima. Jedan je na visoko podignutom koplju nosio barjak. Ona pomisli da je crven, ali je po noći to bilo teško odrediti, usred svih onih vatri što su besnele okolo. Sve je delovalo crveno, ili crno, ili narandžasto.

Vatra je skakala s kuće na kuću. Arja vide kako organj proždire drvo, plamenove kako mu pužu uz grane, sve dok se jasno nije ocrtavalo naspram noći, u odori živoj i narandžastoj. Svi su sada bili budni, peli se na zidine ili se dole borili s preplašenim životinjama. Čula je Jorena kako izvikuje naređenja. Nešto je udari u nogu, i ona pogleda dole i vide uplakanu devojčicu kako je grli. „Gubi se!“ Ona otrgnu nogu. „Šta radiš ovde gore? Beži i sakrij se negde, ludo!“ I odgurnu devojčicu od sebe.

Jahači se zaustaviše pred kapijom. „Vi u utvrđi!“ viknu vitez u visokoj kacigi s nazubljenom perjanicom. „Otvarajte, u ime kralja!“

„A kog to kralja?“ odgovori povikom stari Rejzen pre nego što ga Vot učutka.

Joren se pope na zidine pored kapije, sa svojim izbledelim crnim plaštom zavezanim za drveni štap. „Vi dole, stanite!“ viknu. „Varošani su otišli!“

„A ko si ti, starče? Jedan od kukavica lorda Berika?“ doviknu vitez s nazubljenom kacigom. „Ako je ona debela budala Toros unutra, pitaj ga kako mu se dopadaju ove vatre.“

„Nema takvog ovde!“ viknu Joren dole. „Samo nekol'ko momaka za Stražu. Nemamo veze s vašim ratom.“ Pa diže štap, tako da svi vide boju njegovog plašta. „Gledaj! To je crno, za Noćnu stražu.“

„Ili crno za kuću Donderiona!“ viknu čovek koji je nosio neprijateljski barjak. Arja je sada, pri svetlosti zapaljene varoši, jasnije videla njegove boje: zlatni lav na crvenom. „Grb lorda Berika je purpurna munja na crnom polju.“ Iznenada se Arja priseti jutra kada je pogodila Sansu narandžom u lice i isprskala joj čitavu glupu svilenu haljinu boje slonovače. Na turniru je bio neki južnjački sitni lord, i glupa prijateljica njene sestre, Džejn, zaljubila se u njega. On je imao munju na štitu, a otac ga beše poslao da odseče glavu Psetovom bratu. Činilo se da je to bilo pre hiljadu godina, nešto što se desilo drugoj osobi, u drugom životu... Arji Stark desničinoj kćeri, a ne siročetu Ariju. Odakle bi Ari znao lordove i njihove grbove?

„Jes' ti slep, čoveče?“ Joren zamahnu štapom napred-nazad, i plašt zavijori. „Je

„ vidiš prokletu munju?“

„Po noći svi barjaci izgledaju crni“, primeti vitez u nazubljenoj kacigi. „Otvaraj, ili čemo smatrati da ste odmetnici koji šuruju s kraljevim neprijateljima.“

Joren pljunu. „Ko vam je zapovednik?“

„Ja.“ Odsjaji zapaljenih kuća tupo su svetlucali na oklopu njegovog ratnog konja dok su se ostali razmicali da ga propuste. Beše to snažan čovek, sa mantikorom na štitu, a bogate gravure prekrivale su mu čelični grudni oklop. Kroz otvoreni vizir kacige, bledo i svinjsko lice gledalo je naviše. „Ser Ejmori Lorč, vazal lorda Tivina Lanistera od Livačke stene, kraljeve desne ruke. *Istinskog* kralja, Džofrija.“ Glas mu beše visok, piskav. „U njegovo ime, naređujem vam da otvorite kapiju.“

Svuda oko njih, grad je goreo. Noćni vazduh beše pun dima, a lelujave crvene žeravice behu broj nije od zvezda. Joren se namršti. „Ne vidim potrebu. S varoši radite šta vam je volja, meni to ništa ne znači, al’ ostavite nas na miru. Mi vam nismo dušmani.“

Gledajte očima, požele Arja da vikne ljudima dole. „Zar ne vide da nismo lordovi i vitezovi?“ prošapta.

„Mislim da ih nije ni briga, Ari“, uzvrati Džendri šapatom.

I ona pogleda u lice ser Ejmorija, onako kako ju je Sirio učio da gleda, i vide da je on u pravu.

„Ako niste izdajnici, otvorite kapije“, viknu ser Ejmori. „Proverićeš da li govorite istinu, i krenućemo dalje.“

Joren je žvakao kiselišće. „Reko sam ti, nema ovde nikog sem nas. Imaš moju reč za to.“

Vitez s nazubljenom kacigom se nasmeja. „Vrana nam daje svoju *rec*.“

„Da se nisi izgubio, matori?“ podrugnu se jedan od kopljanika. „Zid je mnogo severnije odavde.“

„Ponovo vam naređujem, u ime kralja Džofrija, da dokažete da niste buntovnici i otvorite kapiju“, reče ser Ejmori.

Jedan dugačak trenutak Joren je razmišljao, žvaćući. Onda pljunu. „Mislim da neću.“

„Dobro, onda. Prkoseći kraljevskom naređenju, sami ste se proglašili za buntovnike, nosili crne plaštove ili ne.“

„Ovde imam i malih dečaka“, viknu Joren dole.

„Mladi dečaci i starci jednakо umiru.“ Ser Ejmori opušteno diže pesnicu, i koplje polete iz plamenih senki iza njegovih leđa. Mora da je Joren bio meta, ali bi pogoden Vot, tik kraj njega. Vrh koplja ga udari u grlo i probi mu vrat, taman i vlažan. Vot se uhvati za držak koplja i bezivotno pade s bedema.

„Provalite unutra i sve ih pobijte“, reče ser Ejmori kao da se dosađuje. Polete još kopalja. Arja cimnu nadole Pituljicu za rub tunike. Spolja se začu zveket oklopa, struganje mačeva koji se izvlače iz korica, udaranje kopalja o štitove, sve

pomešano s kletvama i tutnjavom kopita konja u trku. Jedna baklja im prelete iznad glava, vrteći se i ostavljući vatreni trag na noćnom nebu, a onda pade u prašinu dvorišta.

„*Sečiva!*“ viknu Joren. „Raširite se, branite zid gde god da udare! Kose, Areg, držite stražnju kapiju. Lomi, izvuci to koplje iz Vota i penji se na njegovo mesto.“

Pituljica pokuša da isuče kratki mač, ali ga smesta ispusti. Arja mu ga gurnu nazad u ruku. „Ne znam da se mačujem“, izusti on, sav prebledeo.

„Lako je“, reče Arja, ali joj laž zamre u grlu u trenutku kada šaka zgrabi ivicu bedema. Ona je vide na svetlosti upaljene varoši, tako jasno kao da je vreme stalo. Prsti behu debeli, žuljeviti, čupave crne malje rasle su među njima, a nokat palca bio je crn. *Strah je oštiji od mača*, prijeti se ona kada se za rukom pomoli vrh plitke kacige.

Arja žestoko zaseče nadole, i Iglu u zamku iskovan čelik ujede među ispružene prste. „*Zimovrel!*“ zaurla ona. Krv prsnu, prsti se razleteše, i lice pod kacigom nestade jednako brzo kao što se i pojavilo. „Iza!“ viknu Pituljica. Arja se hitro okrenu. Drugi čovek bio je bradat i gologlav, a u zubima je držao bodež, kako bi mu obe ruke bile slobodne za penjanje. Dok je prebacivao nogu preko bedema, ona zamahnu da ga ubode u oči. Igla ga ni ne dotače; on ustuknu i pade. *Nadam se da će pasti na lice i pregristi jezik.* „Gledaj njih, ne mene!“ zaurla ona na Pituljicu. Kada sledeći čovek pokuša da se popne na njihov deo zida, dečak stade da mu udara kratkim mačem po šakama, sve dok ovaj ne pade.

Ser Ejmori nije imao leštvica, ali su zidine utvrde bile grubo tesane i nemalterisane, tako da je lako bilo popeti se, a dušmana je naizgled bilo bezbroj. Čim bi Arja jednog posekla, ili ubola, ili gurnula dole, pojavio bi se novi. Vitez s nazubljenom kacigom stiže do vrha, ali mu Joren prebaci svoj crni barjak preko kacige, pa zari vrh bodeža kroz oklop u trenutku dok je čovek pokušavao da skine platno s glave. Svaki put kad Arja diže pogled, letele su nove baklje, ostavljući za sobom dugačke plamene tragove koji su joj se usecali u oči. Vide zlatnog lava na crvenom barjaku i pomisli na Džofrija, poželevši da je on ovde pa da može da mu zarije Iglu u podsmešljivo lice. Kada četiri čoveka sekirama nasrnuše na kapiju, Kos ih pobi strelama, jednog po jednog. Dober se rvao s čovekom na bedemu, i najzad ga obori na pleća, a Lomi mu smrska glavu kamenom pre nego što je uspeo i da se digne, pa stade da se raduje, ali onda ugleda nož u Doberovom trbuhi i shvati da se ni on više neće dići. Arja preskoči preko mrtvog momka odsečene ruke, ne starijeg od Džona. Činilo joj se da to nije njen delo, ali nije bila sigurna. Onda ču Kila kako moli za milost, trenutak pre no što mu vitez sa osom na štitu razbi lice budzovanom šestopercem. Sve je smrdelo na krv i dim, i gvožđe i pišačku, ali nakon nekog vremena joj se činilo da je to sve jedan miris. Uopšte nije videla kako se mršavi čovek popeo na zidine, ali kada ga ugleda, nasrnu na njega zajedno s Džendrijem i Pituljicom. Džendrijev mač se skrši o čovekovu kacigu, i ova mu slete s glave. Ukaza mu se lice, čelavo i prestrašeno, krežubo i s retkom sivom

bradicom, ali koliko god da joj ga je bilo žao, ona ga usmrti, vičući: „*Zimovrel! Zimovrel!*“”, dok je Pituljica urlao: *pituljica!*“ tik kraj nje i udarao mačem po čovekovoj mršavoj šiji.

Kada je mršavi čovek bio mrtav, Džendri uze njegov mač i skoči dole u dvorište da nastavi borbu. Arja pogleda za njim i vide čelične senke kako jure kroz utvrdu, plamenove kako svetlucaju na oklopima i sečivima, i postade joj jasno da su ili negde uspeli da pređu zid, ili provalili stražnju kapiju. Ona skoči dole kraj Džendrija, prizemljivši se onako kako ju je Sirio učio. Noć je odzvanjala od udara čelika i vrisaka ranjenih i umirućih. Arja je na tren stajala neodlučna, ne znajući kuda da kreće. Smrt beše svuda oko nje.

A onda se kraj nje stvori Joren, drmusajući je, urlajući joj u lice. „*Dečače!*“ vikao je, onako kao što je uvek vikao. „*Beži napolje*, gotovo je, izgubili smo! Pokupi sve koje možeš, ti i on i ostali, vi dečaci, izvedi ih napolje. *Kreći!*“

„Kako?“ reče Arja.

„Ona tajna vrata!“ zaurla on. „Pod ambarom!“

U tren oka on nestade u metežu bitke, da se bori, s mačem u ruci. Arja zgrabi Džendrija za ruku. „Rekao je *da krenemo*“, viknu, „ambar, izlaz napolje!“ Kroz prorez na kacigi Bikove oči sijale su od odblesaka vatre. On klimnu glavom. Pozvaše Pituljicu sa zida i nađoše Zelenorukog Lomija kako leži i krvari iz rane na listu. Nađoše i Gerena, ali su njegove rane bile preteške da bi ustao. Dok su jurili ka ambaru, Arja ugleda uplakanu devojčicu kako sedi usred svega tog meteža, okružena dimom i ubijanjem. Ona je zgrabi za ruku i podiže je na noge, dok su ostali grabili napred. No devojčica ne htede da hoda, čak ni kada je Arja pljusnu. Arja je povuče desnom rukom, dok je Iglu držala u levoj. Ispred nje, noć beše potmulo crvena. *Ambar gori*, pomisli ona. Plamenovi su lizali uz njegove bokove, gde god baklja beše pala na slamu, i čula je prestrašenu vrisku životinja zarobljenih unutra. Pituljica izade iz ambara. „*Ari, pozuri!* Lomi je već *otišao*, ostavi je ako neće da ide!“

Tvrdoglavu, Arja cimnu još jače, i povuče uplakanu devojčicu sa sobom. Pituljica otrča unutra, napustivši ih... ali se Džendri vrati, a vatra mu je tako svetlo bleskala na uglačanoj kacigi da se činilo da rogovi blistaju narandžastim svetлом. On im pritrča, pa prebací uplakanu devojčicu preko ramena. „*Trk!*“

Kada su projurili kroz vratnice ambara, beše kao da su utrčali u pećnicu. Po vazduhu se kovitlao dim, stražnji zid bio je u plamenu od poda do krova. Njihovi konji i magarci ritali su se i propinjali, i prestrašeno njištali. *Sirote životinje*, pomisli Arja. Tad ugleda kola i tri čoveka lancima vezana za njih. Grizač je pokušavao da raskine lance, a krv mu se slivala niz ruke u koje se gvožđe beše useklo. Rordž je urlao i psovao, šutirajući drvo. „*Dečače!*“ doviknu Džaken H’gar. „Mili dečače!“

Do otvorenih vrata u podu bilo je tek nekoliko koraka, ali se požar brzo širio, gutajući staro drvo i suvo seno brže nego što je mogla da poveruje. Arja se priseti

Psetovog užasnog opečenog lica. „Tunel je uzak!“ viknu Džendri. „Kako ćemo da je pronesemo?“

„Vući ćemo je“, reče Arja. „Guraćemo je.“

„Dobri dečaci, ljubazni dečaci!“ pozva Džaken H’gar kroz kašalj.

„*Skidajte mi ove lance, jebo vas ja!*“ vrištalo je Rordž.

Džendri nije na njih obraćao pažnju. „Ti kreni prvi, onda ona, pa ja. Požuri, ima dosta da se ide.“

„Kada si cepao drva“, priseti se Arja, „gde si ostavio sekiru?“

„Pored skloništa“ On hitro pogleda ljudе u lancima. „Pre bih spasao magarce. Nemamo vremena.“

„Ti je uzmi!“ viknu ona. „Ti je izvedi! Hajde!“ Vatra joj je već tukla u leđa vrelim crvenim krilima u trenutku kada je jurnula iz ambara u plamenu. Napolju je bilo čarobno hladno, ali su svuda oko nje ljudi ginuli. Ona vide Kosa kako baca oružje u znak predaje, i vide kako ga ubijaju na mestu. Sve je bilo obavijeno dimom. Jorena ne beše nigde, ali je sekira ležala tamo gde ju je Džendri ostavio, naslonjena na gomilu cepanica kraj skloništa. Kada pokuša da je izvuče, šaka u metalnoj rukavici je zgrabi za ruku. Okrenuvši se, Arja svom snagom zari sekiru među napadačeve noge. Lice mu nije ni videla, već samo tamnu krv kako navire između beočuga verižnjače. Povratak u ambar bio je nešto najstrašnije što je u životu uradila. Dim je kuljaо kroz otvorena vrata poput kakve besne crne zmije, i čula je vrisku sirotih životinja unutra, magaraca i konja, i ljudi. Ona zagrise usnu i jurnu kroz vrata, pognuta, pošto niže dim nije bio tako gust.

Magarac opkoljen vatrom urlao je od straha i bola. Ona oseti smrad nagorele dlake. I krov se beše zapalio, i svašta je padalo odozgo, komadi zapaljenog drveta, sena i slame. Arja poklopi dlanom usta i nos. Od dima nije videla kola, ali je čula Grizačeve urlike. Zato poče da puzi u pravcu zvuka.

I nalete na točak. Kola poskočiše i pomeriše se pola stope kada Grizač čitavim telom cimnu lance. Džaken je ugleda, ali je bilo teško disati, a kamo govoriti. Ona baci sekiru u kola. Rordž je uhvati i diže je iznad glave, dok su mu se potočići garavog znoja slivali niz beznoso lice. Arja potrča, gušeći se od kašlja. Tad začu kako čelik proseca staro drvo, iznova i iznova. Tren kasnije začu se gromoglasan prasak, i pod kola propade podižući oblak iverja.

Arja se glavačke baci u tunel i pade u dubinu od pet stopa. Usta joj se napuniše zemljom, ali nije marila; beše to lep ukus, ukus blata i vode, i crva i života. Pod zemljom je vazduh bio hladan i taman. Iznad nije bilo ničega sem krvi, i zauralalog crvenila, i zagušljivog dima, i vrisaka umirućih konja. Ona okrenu kaiš tako da joj Igla ne smeta, pa poče da puzi. Spustivši se desetak stopa niz tunel, začu zvuk nalik na urlik neke čudovišne zveri, i oblak vrelog dima i crne prašine nahrupi za njom. Zamirisa na sam pakao. Arja zadrža dah, poljubi blato na podu tunela i zaplaka. Za kim, nije znala.

TIRION

Kraljica nije bila raspoložena da čeka na Varisa. „Veleizdaja je već sama po sebi strašna“, uzviknu besno, „ali je ovo bezobrazno i golo zločinstvo, i ne treba mi taj izveštačeni evnuh da mi kaže šta da se radi sa zlikovcima.“

Tirion uze pisma iz sestrine ruke i uporedi ih. Bila su to dva primerka istog pisma, istovetnih reči, ali pisana različitom rukom.

„Meštar Frenken je dobio prvu poruku u zamku Stokvort“, objasni velemeštar Piseli. „Drugi primerak je stigao preko lorda Džajlza.“

Maloprstić pređe prstima preko brade. „Ako Stanisa nije mrzelo da ih pošalje njima, sasvim je sigurno da je baš svaki lord u Sedam kraljevstava takođe dobio po primerak.“

„Hoću da sva ta pisma budu spaljena, do poslednjeg“, objavi Sersei. „Neću da ni glasak o ovome stigne do mog sina, ili do mog oca.“

„Rekao bih da je otac do sada čuo malo više od glasaka“, reče Tirion suvo. „Stanis je sigurno poslao pticu u Livačku stenu, kao i u Harendvor. A što se spaljivanja pisama tiče, koja bi bila svrha toga? Pesma je otpevana, vino je proliveno, cura je trudna. A ovo zapravo nije ni tako strašno kao što izgleda.“ Sersei usmeri na njega sav svoj zelenooki bes. „Da li si ti baš tolika budala? Pročitao si šta piše? *Dečak Džofri*, tako ga zove. I usuduje se da *mene* optužuje za rodoskrnuće, neverstvo i veleizdaju!“,

Samo zato što si kriva. Bilo je zapanjujuće videti kako se Sersei razbesnela zbog optužbi za koje je znala da su potpuno istinite. *Ako izgubimo ovaj rat, valjalo bi da ode u lakrdijaše, rođena je za to.* Tirion sačeka da ona završi, a onda reče: „Stanis mora da ima neki razlog kojim će opravdati svoju bunu. Šta si očekivala da će napisati?“ Džofri je zakoniti sin i naslednik mog brata, ali ja ipak hoću da mu otmem presto?“

„Ne dozvoljavam da me nazivaju kurvom!“

Izvini, sestro, ali on ne tvrdi da te je Džejmi plaćao. Tirion se na tren pretvarao da ponovo čita pismo. Bila je tu jedna rečenica koja mu je zapala za oko... „Napisano u svetlosti Gospoda“, pročita.

„Malo čudan izbor reči.“ Piseli se nakašlja. „Te reči se često pojavljuju u pismima i dokumentima iz Slobodnih gradova. Ne znaće više od, recimo: *napisano u božjem prisustvu*. U prisustvu boga crvenih sveštenika. Rekao bih da je to tamo česta fraza.“

„Varis nam je još pre neku godinu javio da se ledi Selisa zbližila s jednom crvenom sveštenicom“, podseti ih Maloprstić.

Tirion lupnu po hartiji. „A sada izgleda da je i njen gospodar muž uradio isto. To možemo da upotrebimo protiv njega. Posavetujte prvoobrednika da objavi kako se Stanis digao ne samo protiv zakonitog kralja, već i protiv bogova...“

„Da, da...“ reče kraljica nestrpljivo. „Ali prvo moramo da sprečimo dalje širenje ove prljavštine. Veće mora da doneše odluku. Svako ko bude uhvaćen da priča o rodoskvmuću, ili da je nazvao Džofa kopiletom, ostaće bez jezika.“

„Mudra mera“, reče velemeštar Piseli, a lanac njegovog položaja mu zazvecka dok je klimao glavom.

„Glupost.“ uzdahnu Tirion. „Kada čoveku iščupaš jezik, ne dokazuješ da je lažov, već samo čitavom svetu govoriš da se bojiš onoga što može reći.“

„Dobro, šta bi *ti* hteo da uradimo?“ zanimalo je njegovu sestruru.

„Vrlo malo. Nek šapuću, priča će im ubrzo dosaditi. Svako ko ima i trunčicu pameti videće to kao nespretan pokušaj da se opravda otimačina krune. Da li Stanis nudi dokaze? Kako bi i mogao, kada se to nikada nije ni zbilo?“ Tirion uputi sestri svoj najumilniji osmeh.

„Jeste tako“, bila je prinuđena da kaže. „Ipak...“

„Veličanstvo, tvoj brat je ovde u pravu.“ Petir Beliš sastavi vrhove prstiju. „Ako pokušamo da ugušimo ove priče, to će im samo dati dodatnu snagu. Bolje da se prema njima odnosimo s prezironom, kao što takva jadna laž i zaslužuje. A da u međuvremenu klinom izbijamo klin.“

Sersei ga pažljivo odmeri. „Kakvim klinom?“

„Možda pričom slične naravi. Ali u koju je lakše poverovati. Lord Stanis je veći deo svog braka proveo razdvojen od žene. Što mu ne uzimam za zlo, i ja bih isto postupio da sam oženjen ledi Selisom. Bez obzira na to, ako pustimo glas da mu je kći nezakonita, a Stanis rogonja - pa... narod je uvek spremjan da poveruje sve najgore o svojim lordovima, posebno o onima koji su strogi, mračni i preterano gordi, kao što je Stanis Barateon.“

„On nikada nije bio omiljen, to je istina.“ Sersei se zamisli na tren. „Da mu vratimo milo za drago. Da, to mi se dopada. Koga možemo da proglašimo za ljubavnika ledi Selise? Ona, čini mi se, ima dva brata. A jedan od njenih stričeva je sve ovo vreme bio sa njom na Zmaj kamenu... „

„Ser Aksel Florent je njen zapovednik odbrane zamka.“ Koliko god Tirionu to bilo teško da prizna, Maloprstićeva spletka imala je izgleda na uspeh. Stanis nikada nije voleo svoju ženu, ali je bio užasno osetljiv kada bi mu neko doveo u pitanje čast, a bio je i nepoverljiv po prirodi. Ako uspeju da poseju razdor između njega i njegovih pristalica, od toga mogu imati samo koristi. „Čuo sam da dete ima uši Florenta.“

Maloprstić opušteno mahnu rukom. „Trgovački izaslanik iz Lise mi je jednom rekao da lord Stanis mora da veoma voli svoju kći, čim je podigao stotine njenih statua svud po zidinama Zmajkamena. ’Moj gospodaru’, bio sam primoran da mu kažem, ’to su kamena čudovišta.’“ On se zakikota. „Ser Aksel može poslužiti kao Širinin otac, ali prema mom iskustvu, što je priča čudovišnija i neobičnija, veća je verovatnoća da će se proširiti. Stanis ima posebno nakaznu ludu, maloumnika tetoviranog lica.“

Velemeštar je zgroženo piljio u njega. „Sigurno ne misliš da kažeš da bi ledi Selisa dovela ludu u svoj krevet?“

„Morao bi da budeš luda, pa da poželiš Selisu Florent“, reče Maloprstić. „Nema sumnje da je Zakrpa podseća na Stanisa. A najbolje laži u sebi sadrže trunčicu istine, tek da slušalac stane i zamisli se. Igrom slučaja, luda je potpuno odan devojčici, i svugde je prati. Čak pomalo i liče. Širin takođe ima šareno, poluzgrčeno lice.“

Piseli je bio kao izgubljen. „Ali to je od sivih ljudišpi što su je umalo ubile kao odojče, siroto dete!“

„Moja priča mi se više svida“, reče Maloprstić, „a više će se svidati i narodu. Većina naroda veruje da će žena koja u trudnoći jede zečetinu roditi dete dugačkih klempavih ušiju.“

Na Serseinom licu pojavi se osmeh kakav je obično čuvala samo za Džejmija. „Lorde Petire, ti si opako stvorenje.“

„Hvala ti, veličanstvo.“

„I vrhunski lažljivac“, dodade Tirion manje toplo. *Ovaj je mnogo opasniji nego što mi se činilo*, pomisli.

Maloprstićeve sivozelene oči susretoše kepečev raznobojni pogled bez trunke nelagode. „Svi mi imamo svoje darove, moj gospodaru.“

Kraljica je bila isuviše zaneta svojom osvetom da bi primetila te reči. „Maloumna luda mu nabila robove! Stanisu će se smejeti u svakoj krčmi na ovoj strani Uskog mora.“

„Priča ne sme da potekne od nas“, reče Tirion, „ili će je doživeti kao laž koja samo nama može da koristi.“ *A to i jeste, bez ikakve sumnje.*

Još jednom Maloprstić pruži odgovor. „Kurve vole da tračare, a igrom slučaja, ja sam vlasnik jednog ili dva bordela. A bez sumnje, i Varis može da poseje seme u krčmama i sirotinjskim kuhinjama.“

„Varis“, reče Sersei, namrštena. „Gde je Varis?“

„I ja sam se to pitao, veličanstvo.“

„Pauk plete svoje tajne mreže i noću i danju“, reče velemeštar Piseli zloslutno. „Nemam vere u njega, moji gospodari.“

„A on o tebi tako lepo govori!“ Tirion se diže sa stolice. On je znao čime je evnuh zauzet, ali to nije bilo nešto što bi ostali većnici morali da čuju. „Molim vas da mi oprostite, moji gospodari. Drugi me poslovi zovu.“

Sersei smesta postade sumnjičava. „Kraljevi poslovi?“

„Ništa čime bi ti morala da se opterećuješ.“

„To će ja da procenim.“

„Hoćeš da mi pokvariš iznenađenje?“ reče Tirion. „Spremam poklon za Džofrija. Lančić.“

„Šta će njemu još jedan lanac? On ima lanaca srebrnih i zlatnih, više nego što

može da poneše. Ako i na trenutak misliš da Džofrijevu ljubav možeš kupiti poklonima...“

„O, pa ja *sigurno* već imam kraljevu ljubav, kao što i on ima moju. A mislim da će mu *ovaj* lanac jednoga dana biti mnogo draži od svih drugih.“ Mali čovek se pokloni i odgega do vrata.

Bron je čekao pred vratima većnice da ga otprati do Desničine kule. „Kovači su u tvojoj privatnoj odaji, čekaju audijenciju“, reče dok su prelazili dvorište.

„Audijenciju. Dopada mi se ta reč. Još malo pa ćeš mi zvučati kao pravi dvoranin. Uskoro ćeš početi i da klečiš.“

„Jebi se, kepecu.“

„To radim sa Šai, hvala lepo.“ Tirion začu kako ga ledi Tanda veselo doziva s vrha zavojitog stepeništa. Pretvarajući se da je nije čuo, on se zagega malo brže. „Postaraj se da mi spreme nosiljku, idem iz zamka čim ovde budem gotov!“ Dva Mesečeva brata čuvala su vrata. Tirion ih ljubazno pozdravi, namrštivši se pre nego što krenu uz stepenice. Od uspona do ložnice bolele su ga noge.

Unutra zateče dvanaestogodišnjeg dečaka kako razastire odeću po krevetu; njegov štitonoša, ili tačnije, štitonoša u pokušaju. Podrik Pejn bio je oličenje stidljivosti. Tirion nikada ne beše do kraja prevazišao sumnju da je otac hteo da ga ponizi kada mu je dodelio tog momka.

„Tvoja odora, moj gospodaru“, promuca momak, zagledan u vrhove svojih čizama. Čak i kada bi sakupio hrabrosti da progovori, Podu nikada nije polazilo za rukom da čoveka pogleda u oči. „Za prijeme. I tvoj lanac. Desničin lanac.“

„Vrlo dobro. Pomozi mi da se obučem.“ Dublet je bio od crnog somota, posut zlatnim zakivcima u obliku lavljih glava, a lanac sačinjen od šaka od čistog zlata, gde su se prsti svake šake hvatali za članak naredne. Pod mu donese plašt od grimizne svile obrubljen zlatom, skrojen po njegovoj meri. Normalnom čoveku jedva da bi prekrivao pola leđa.

Desničina lična primaća odaja bila je manja od kraljeve, a sićušna u poređenju s ogromnom prestonom odajom, ali su se Tirionu sviđali njeni mirski sagovi, zidne tapiserije i osećaj prisnosti. Kada uđe, kućeupravitelj povika: „Tirion Lanister, kraljeva desna ruka!“ I to mu se dopadalo. Gomila kovača, oružara i gvožđara koje je Bron okupio pade na kolena.

On se diže na visoko sedište pod okruglim zlatnim prozorom i naredi im da ustanu. „Dobri ljudi, znam da ste svi zauzeti, tako da ću biti kratak. Pode, molim te.“ Momak mu dodade platnenu vreću. Tirion je razveza i isprazni. Njen sadržaj se prosu na sag, vuna priguši zvuk metala. „Ove sam napravio u kovačnici u zamku. Hoću još hiljadu istih takvih.“

Jedan od kovača kleknu da bolje osmotri predmet: tri ogromna spojena čelična beočuga. „Moćan lanac.“

„Moćan, ali kratak“, odvrati kepec. „Pomalo nalik na mene. A treba mi mnogo duži. Imaš li ti ime?“

„Zovu me Gvozdenstomak, moj gospodaru.“ Kovač je bio četvrtast i širok, jednostavno odeven u vunu i kožu, ali mu ruke behu debele kao vrat bika.

„Hoću da sve kovačnice u Kraljevoj Luci počnu s izradom i povezivanjem ovakvih beočuga. Svi drugi poslovi mogu da sačekaju. Hoću da se svaki čovek vešt u radu s metalom baci na ovaj posao, pa bio on majstor, kalfa ili šegrt. Kada projašem Čeličnom ulicom, hoću da čujem kako čekići odzvanjaju, i noću i danju. I hoću čoveka, jakog čoveka, koji će se postarati da sve to bude obavljen. Da li si ti taj čovek, majstore Gvozdenstomače?“

„Možda jesam, moj gospodaru. Ali šta sa oklopima i mačevima koje je kraljica naručila?“

Oglasiti se i jedan drugi kovač. „Veličanstvo nam je naredilo da napravimo verižnače i oklope, mačeve, bodeže i sekire, u velikim količinama. Za naoružanje njenih novih Zlatnih plaštova, moj gospodaru.“

„To može da sačeka“, reče Tirion. „Prvo lanac.“

„Moj gospodaru, s oproštenjem, Veličanstvo je reklo da će onima koji ne isporuče propisanu količinu oružja glave biti smrskane“, nije odustajao napeti kovač. „Smrskane na njihovim vlastitim nakovnjima, tako je rekla.“

Mila Sersei, uvek se trudi da nas običan svet zavoli. „Nikome neće biti smrskana glava. Za to imate moju reč.“

„Gvožđe je postalo skupo“, primeti Gvozdenstomak, „a na ovaj lanac će mnogo morati da ga se utroši. I uglja pride, za vatre.“

„Lord Beliš će se postarati da dobijete novca koliko god vam treba“, obeća Tirion. Nadao se da se bar za toliko može osloniti na Maloprstića. „Narediću Gradskoj straži da vam pomogne u pronalaženju gvožđa. Pretopite i poslednju potkovicu u gradu, ako budete morali.“

Napred istupi jedan postariji čovek, bogato odeven u tuniku od damasta sa srebrnim kopčama i plašt obrubljen lisičjim krznom. On kleče da bi ispitao velike čelične beočuge koje je Tirion bacio na pod. „Moj gospodaru“, reče on ozbiljno, „ovo je u najboljem slučaju grub rad. U njemu nema veštine. Prigodan zadatak za obične kovače, bez sumnje, za ljude koji savijaju potkovice i prave šerpe, ali ja sam majstor kovač, ako je po volji mom gospodaru. To nije posao za mene, niti za moje kolege majstore. Mi pravimo mačeve oštре kao pesma, oklope koje bi i bogovi nosili. Ne ovo.“ Tirion naže glavu u stranu da bi mu čovek bolje video raznobojne oči. „Kako se ti zoveš, majstore oružaru?“

„Saloreon, ako je po volji mom gospodaru. Ako kraljeva desnica dozvoli, biću *izuzetno* počastovan da mu iskujem oklop primeren njegovoj kući i visokom položaju.“ Dvojica drugih se zasmejuliše, ali Saloreon nastavi, ne obazirući se. „Od metalnih ploča i metalnih krljušti. Krljušti pozlaćenih sjajno kao sunce, ploča lakiranih tamnim lanisterskim grimizom. Predložio bih demonsku glavu za kacigu, okrunjenu visokim zlatnim rogovima. Kada budeš jahao u bitku, ljudi će pred tobom bežati u strahu.“

Demonsku glavu, pomisli Tirion žalostivo, šta to govori o meni? „Majstore Saloreone, nameravam da ostatak svojih bitaka vodim iz ove stolice. Beočuzi su mi potrebni, a ne demonski rogovi. Dakle, da ti malo razjasnim stvari. Pravićeš lance, ili ćeš ih nositi. Izbor je tvoj.“ A onda ustade, i ode ne osvrćući se.

Bron je čekao kraj kapije s nosiljkom i konjičkom pratnjom Crnih ušiju. „Znaš kuda idemo“, reče mu Tirion. Zatim prihvati ruku i pope se u nosiljku. Uradio je sve što je mogao da nahrani gladni grad - poslao je nekoliko stotina tesara da prave ribarske čamce umesto katapulta, otvorio je Kraljevu šumu svakom lovcu koji se usuđivao da pređe reku, čak je poslao zlatne plaštove na jug i zapad da sakupljaju hranu - a ipak je i dalje video poglede pune optužbi, kuda god bi projahao. Zavese nosiljke štitile su ga od njih, a pružale su mu i mir za razmišljanje.

Dok su se sporo probijali niz zavojitu Ulicu crnih senki, ka podnožju Egonovog visokog brda, Tirion je razmišljaо o jutrošnjim događajima. Bes njegove sestre nije joj dozvolio da uvidi pravi značaj pisma Stanisa Barateona. Bez dokaza, njegove optužbe bile su bezvredne; jedino je bilo bitno to što je sebe proglašio kraljem. *A šta će Renli da uradi povodom toga?* Ne mogu obojica da sede na Gvozdenom prestolu.

Dokon, on razmaknu zavese za koji pedalj da pogleda ulice. Crne uši jahale su s obe strane, sa svojim jezivim ogrlicama oko vratova, dok je Bron išao napred i krčio put. Posmatrao je prolaznike kako ga posmatraju, i igrao malu igru sa sobom, pokušavajući da razluči doušnike od ostalih. *Oni koji izgledaju najsumnjivije najverovatnije su nevini*, shvati on. *Treba da se čuvam onih koji izgledaju nevini*.

Odredište mu beše iza Renisinog brda, a ulice su bile zakrčene. Prođe gotovo sat pre no što mu se nosiljka zaustavi. Tirion je dremao, ali se naglo probudi kada ljudljanje prestade, pa otre san iz očiju i prihvati Bronovu pomoć da siđe.

Kuća je bila jednospratna, s kamenim prizemljem i drvenim spratom. Okrugla kula dizala se s jednog ugla zdanja. Okna mnogih prozora bila su od šarenog stakla. Na vratima se ljudjala bogato ukrašena svetiljka, kugla od pozlaćenog metala i grimiznog stakla.

„Kupleraj“, reče Bron. „Šta tu misliš da rađiš?“

„Šta čovek obično radi u kupleraju?“

Najamnik se nasmeja. „Šai ti nije dovoljna?“

„Bila je dovoljno lepa za pratile vojske u pohodu, ali ja više nisam u vojsci. Mali ljudi imaju velike apetite, a čuo sam da su devojke ovde dostoje kralja.“

„Zar je dečko dovoljno odrastao za to?“

„Ne Džofri. Robert. Ova kuća mu je bila jedna od najomiljenijih.“ *Mada je Džofri možda stvarno dovoljno odrastao. Zanimljiva pomisao.* „Ako ti i Crne uši hoćete da se zabavite, samo napred, ali Čatajine devojke su skupe. Niže niz ulicu ćete naći jeftinije kuće. Ostavi jednog čoveka ovde, da zna kuda su drugi otišli kada budem poželeo da se vratim.“

Bron klimnu glavom. „Jasno.“ Sve Crne uši široko su se osmehivale.

Unutra ga je čekala visoka žena u lepršavoj svili. Imala je kožu boje abonosa i oči boje sandalovine. „Ja sam Čataja“, objavi ona, duboko se poklonivši. „A ti si...“

„Bolje da ne koristimo imena. Imena su opasna.“ Vazduh je mirisao na neki egzotičan začin, a podni mozaik prikazivao je dve žene isprepletene u ljubavnom zagrljaju. „Ovo je vrlo priyatno mesto.“

„Dugo sam radila da bih ga takvim načinila. Drago mi je što je desnica zadovoljan.“ Glas joj beše tečni ćilibar, opojan od naglasaka dalekih Letnjih ostrva.

„Titule umeju da budu jednakoprasne kao imena“, upozori Tirion. „Pokaži mi nekoliko svojih devojaka.“

„Biće mi velika radost. Videćeš da su mile koliko i lepe, i umešne u svakoj ljubavnoj veštini.“ Ona graciozno kliznu, ostavljajući Tiriona da se gega što je bolje umeo, na nogama dvostruko kraćim od njenih.

Iza kićenog mirskog paravana, ukrašenog duborezom s cvećem i usnulim devicama, neprimećeni zaviriše u zajedničku sobu, gde je neki postariji čovek svirao veselu melodiju na frulama. U jastucima zastrtoj niši, pijani Tirošanin purpurne brade ljudiškao je na kolenu mladu curu bujnih obilina. Beše joj razvezao prsluk, i sad je nadinjao pehar da bi joj sipao tanak mlaz vina na grudi i odatle ga polizao. Dve druge devojke sedele su i igrale domine kraj raznobojnog prozora. Pegava je u kosi boje meda imala venac od plavog cveća. Druga je imala kožu glatku i crnu kao uglačani ahat, široko otvorene tamne oči, male šiljate grudi. Bile su obučene u lepršavu svilu, oko struka stegnutu pojasevima s biserima. Sunčeva svetlost se slivala kroz obojeno staklo i ocrtavala im privlačna mlada tela kroz tanku tkaninu, i Tirion oseti kako mu se nešto napinje niže pojasa. „S poštovanjem, predložila bih tamnoputu devojku“, reče Čataja.

„Mlada je.“

„Napunila je šesnaest, moj gospodaru.“

Pravi uzrast za Džofrija, pomisli on, prisetivši se Bronovih reči. Njegova prva bila je još i mlađa. Tirion je pamtio njenu stidljivost kada je prvi put svukla haljinu preko glave. Dugačka crna kosa i plave oči, da se čovek u njima utopi, i on se zaista i utopio. Tako davno... *Kakva si tijadna budala, kepecu.* „Dolazi li ona iz tvog zavičaja, ova devojka?“

„Njena krv je krv leta, moj gospodaru, ali mi je kći rođena ovde u Kraljevoj luci.“ Mora da mu se iznenadenje pokazalo na licu, pošto Čataja nastavi: „Moj narod smatra da nije sramotno živeti u kući jastuka. Na Letnjim ostrvima su oni vešti u pružanju zadovoljstva izuzetno cenjene. Mnogi visokorođeni mladići i devojke najpre služe nekoliko godina nakon sazrevanja, u čast bogovima.“

„Kakve veze bogovi imaju s tim?“

„Bogovi su nam sazdali tela, baš kao i duše, zar nije tako? Oni nam daju glasove da bismo ih slavili pesmom. Daju nam ruke da bismo im gradili hramove. A daju

nam i požudu, da bismo se spajali telima i slavili ih i na taj način.“

„Podseti me da to kažem prvoobredniku“, reče Tirion. „Kad bih mogao da se molim kitom, bio bih mnogo pobožniji.“ On mahnu rukom. „Rado će prihvatiš tvoj predlog.“

„Pozvaću moju kćer. Krenimo.“

Devojka ga je srela u podnožju stepenica. Viša od Šai, mada ne tako visoka kao njena majka, morala je da klekne da bi je Tirion poljubio. „Ime mi je Alajaja“, reče, s jedva primetnim prizvukom majčinog naglaska. „Podimo, moj gospodaru.“ Tu ga uze za ruku i povede ga uz dva stepeništa, a potom niz dugačak hodnik. Stenjanje i vrisci zadovoljstva dopirali su iza jednih zatvorenih vrata, kikotanje i šaputanje iza drugih. Tirionu se kita nape u čakširama. *Ovo bi moglo biti još jedno poniženje*, pomisli dok je pratilo Alajaju uz još jedno stepenište, do sobe u kuli. Postojala su samo jedna vrata. Ona ga provede kroz njih, pa ih zatvori. U sobi se nalazio veliki krevet s baldahinom, visok ormar ukrašen razbludnim duborezima i uzan prozor s vitražem u obliku crvenih i žutih dijamanata.

„Veoma si lepa, Alajaja“, reče joj Tirion kada ostadoše sami. „Od glave do pete, svaki deo tebe je prelep. Ali onaj tvoj deo koji me sada zanima jeste jezik.“

„Moj gospodar će ustanoviti da mi je jezik izuzetno vešt. Još kao devojčica naučila sam kada da ga upotrebljavam, a kada ne.“

„Drago mi je zbog toga.“ Tirion se osmehnu. „I, šta ćemo sada da radimo? Možda ti imaš neki predlog?“

„Da“, reče ona. „Ako moj gospodar otvorи ormar, naći će ono što traži.“

Tirion joj poljubi ruku, pa uđe u prazan ormar. Alajaja ga zatvori za njim. On napisa poledinu, oseti kako mu ona klizi pod prstima, i gurnu je sasvim u stranu. Prostor iza zida beše potpuno mračan, ali on stade da traži prstima, i nađe metal. Šaka mu se steže oko prečage lestvica. Nogom napisa nižu prečagu, pa stade da se spušta. Dobrano ispod nivoa ulice, okomiti tunel izade u iskošenu usku pećinu zemljanih zidova, gde ga je, sa svećom u ruci, čekao Varis.

Varis uopšte nije ličio na sebe. Pod šiljatom čeličnom kacigom nalazilo se lice prekriveno ožiljcima i čekinjastom bradom, a na sebi je preko tvrde kože imao oklop, za pojasom bodež i kratki mač. „Da li ti je poseta Čataji prijala, moj gospodaru?“

„Skoro i previše“, priznade Tirion. „Siguran si da se toj ženi može verovati?“

„Ni u šta nisam siguran u ovom prevrtljivom i mutnom svetu, moj gospodaru. Čataja, međutim, nema razloga da voli kraljicu, a zna da tebi treba da zahvali što se otarasila Alara Dima. Da krenemo?“ On podeš niz tunel.

Čak mu je i hod drugaćiji, primeti Tirion. Miris kiselog vina i belog luka lebdeo je oko Varisa umesto mirisa lavande. „Dopada mi se ta tvoja nova odeća“, reče on dok su hodali.

„Posao kojim se bavim ne dopušta mi da idem ulicama okružen povorkom vitezova. Zato se prerušavam kada izadeš iz zamka, i tako živim da ti služim

duže.“

„Koža ti dobro stoji. Trebalo bi da se tako obučeš za naredno zasedanje veća.“

„Tvojoj sestri se to ne bi dopalo, moj gospodaru.“

„Moja sestra bi se upiškila u gaćice.“ On se osmehnu u tami. „Nisam primetio da me prate njene uhode.“

„Drago mi je što to čujem, moj gospodaru. Neki od najamnika twoje sestre takođe pripadaju i meni, mada ona to ne zna. Ne prija mi pomisao da su postali toliko aljkavi da ih je lako primetiti.“

„Pa, *meni* ne bi prijala pomisao da sam se bespotrebno pentrao kroz ormare i trpeo bol neutažene požude.“

„To ni slučajno nije bilo bespotrebno“, pokuša da ga uveri Varis. „Oni znaju da si tamo. Da li će neko od njih biti dovoljno smeо da uđe kod Čataje glumeći mušteriju, to ne mogu da znam, ali je bolje biti što predostrožniji.“

„Kako to da kupleraj ima tajni ulaz?“

„Tunel je prokopan za jednog drugog desnicu, kome čast nije dozvoljavala da u takvu kuću uđe javno. Čataja je pažljivo čuvala tajnu o njegovom postojanju.“

„Za koje si *ti* ipak saznao.“

„Ptice lete kroz mnoge mračne tunele. Pažljivo, stepenice su strme.“

Izadoše kroz podni kapak u dnu štale, nakon što su prošli ispod dobrog dela Renisinog brda. Konj zanjišta u svojoj pregradi kada Tirion pusti kapak, a ovaj se uz tresak zatvori. Varis ugasi sveću i odloži je na gredu, i Tirion se osvrnu oko sebe. Za jaslama su stajali mazga i tri konja. On se dogeđa do uškopljenog šarca i zagleda mu zube. „Mator je“ reče, „a nisam baš siguran ni koliko je izdržljiv.“

„Nije to konj da te nosi u bitku, tačno“, odgovori Varis, „ali će poslužiti, i neće privući pažnju. Kao ni ovi drugi. A štalski momci vide i čuju samo životinje.“ Evnuh uze plašt sa eksera. Bio je od grubog sukna, izbledeo od sunca i izlizan, ali veoma široko krojen. „Ako ćeš mi dozvoliti.“ Kada ga prebací preko Tirionovih ramena, on ga prekri od glave do pete, a kukuljica se mogla navući na glavu, da potpuno skrije lice u senci. „Ljudi vide ono što očekuju da vide“, reče Varis dok je nameštao plašt. „Kepeci nisu tako čest prizor kao deca, tako da će samo dete i videti. Momče u starom plaštu, na očevom konju, ide nekuda da posluša oca. Mada bi bilo bolje ako bi gledao da dolaziš noću.“

„To i nameravam... od sutra. Trenutno me, međutim, Šai čeka.“ Smestio ju je u vilu opasanu zidom, u krajnjem severoistočnom uglu Kraljeve luke, nedaleko od mora, ali se nije usuđivao da je poseti, iz straha da će biti praćen.

„Kog konja ćeš da uzmeš?“

Tirion sleže ramenima. „Ovaj će da posluži.“

„Osedlaću ti ga.“ Varis sa eksera uze uzde i sedlo.

Tirion podesi teški plašt i stade nemirno da se šetka. „Propustio si jedno živahno zasedanje veća. Izgleda da se Stanis krunisao.“

„Znam.“

„Optužuje mog brata i sestru za rodoskvrnuće. Pitam se odakle mu takve sumnje.“

„Možda je pročitao knjigu i video boju kose kopiladi, kao što je uradio Ned Stark, i Džon Erin pre njega. Ili mu je možda neko šapnuo na uho.“ Evnuh se ne zasmeja svojim uobičajenim kikotom, već dublje i grlenije.

„Neko kao ti, kojim slučajem?“

„Sumnjaš na mene? Nisam to bio ja.“

„Da jesi, priznao bi?“

„Ne. Ali zašto bih ja odao tajnu koju sam čuvao toliko dugo? Jedno je prevariti kralja, a nešto sasvim drugo sakriti priču od cvrčka u žbunju i ptičice u dimnjaku. Osim toga, kopilad su svi mogli da vide.“

„Robertova kopilad? Šta s njima?“

„Napravio ih je osmoro, koliko sam ja uspeo da ustanovim“, reče Varis dok je petljao sa sedlom. „Majke su im bile riđe i plave, kestenjaste i smeđe, ali su deca sva bila crna kao gavrani... a i sudba im je bila zla, kad već spominjem te ptice. Tako da nije bilo teško odgonetnuti istinu kada su Džofri, Mirsela i Tomen kliznuli između nogu tvoje sestre, svi odreda zlatni kao sunce.“

Tirion odmahnu glavom. *Da je rodila samo jedno dete svom mužu, bilo bi to dovoljno da se sumnje razveju... ali onda ona ne bi bila Sersei.* „Ako mu ti nisi to šapnuo, ko je?“

„Neki izdajnik, nema sumnje.“ Varis priteže kolan.

„Maloprstić?“

„Nisam izgovorio nijedno ime.“

Tirion dozvoli evnuhu da mu pomogne oko penjanja u sedlo. „Lorde Varise“, reče on s konja, „ponekad mi se čini da si mi najbolji prijatelj kojeg imam u Kraljevoj Luci, a ponekad mi se čini da si mi najgori neprijatelj.“

„Baš neobično. I ja o tebi mislim potpuno isto.“

BREN

Davno pre no što prvi bledi prsti svetla prodreše kroz Brenova okna, oči mu behu širom otvorene.

U Zimovrelu je bilo gostiju, posetilaca pristiglih za žetvene praznike. Tog jutra će u dvorištu biti konjičkih igara. Nekada bi ga to ispunilo uzbudjenjem, ali je to bilo *pre*.

Ne i sada. Valderi će lomiti koplja sa štitonošama iz pratnje lorda Menderlija, ali Bren neće u tome učestvovati. Moraće da glumi princa u odajama svoga oca. „Slušaj, pa ćeš možda i naučiti nešto o tome šta znači biti lord“, rekao mu je meštar Luvin.

Bren nikada nije tražio da bude princ. Viteštvu je bilo ono o čemu je sanjao; svetli oklop i razvijeni barjaci, koplje i mač, ratni konj pod njim. Zašto mora da protraći svoje dane slušajući stare ljude kako pričaju o stvarima koje samo napola razume? *Zato što si slomljen*, podseti ga unutrašnji glas. Lord na svojoj mekoj stolici može da bude bogalj - Valderi su rekli da je njihov deda tako slab da svuda moraju da ga nose u nosiljci - ali vitez na ratnom konju ne može. Osim toga, to mu je bila i dužnost. „Ti si naslednik svog brata, i Stark u Zimovrelu“, rekao je ser Rodrik, podsećajući ga kako je Rob nekada sedeо sa njihovim gospodarom ocem kada su vazali dolazili da ga posete.

Lord Vimen Menderli stigao je iz Belih sidrišta pre dva dana, a putovao je barkom i u nosiljci, pošto je bio predebeo da jaše na konju. Sa njim je došla i dugačka povorka pratilaca: vitezova, štitonoša, manjih lordova i gospi, trubadura, muzičara, pa čak i jedan žongler, svi svetlucavi od barjaka i kaputa u stotinu, činilo se, različitih boja. Bren im je poželeo dobrodošlicu u Zimovrel s visoke kamene stolice svoga oca, kojoj su u nasalone za ruke bili uklesani jezovuci, i kasnije ga je ser Rodrik pohvalio. Da je tu svemu bio kraj, ne bi mu toliko smetalo. Ali je tu tek bio početak.

„Praznik je dobar izgovor“, objasnio je ser Rodrik, „ali čovek neće preći stotinu liga zbog zalogaja pačetine i gutljaja vina. Samo će se oni koji imaju da pred nas iznesu važna pitanja potruditi da krenu na put.“

Bren diže pogled ka tavanici od grubog kamena. Znao je da bi mu Rob rekao da ne izigrava dete. Kao da mu je čuo glas, i uz njega još i glas njihovog gospodara oca. *Zima dolazi, a ti si gotovo odrastao čovek, Brene. To je tvoja dužnost.*

Kada Hodor ulete unutra, smešeći se i bezvučno pevušeći, zateče dečaka pomirenog sa sudbinom. Hodor mu pomože da se okupa i obuče. „Danas hoću beli vuneni dublet“, naredi Bren. „I srebrni broš. Ser Rodrik će hteti da izgledam gospodarski.“ Koliko god je mogao, Bren se trudio da se sam oblači, ali su mu neki zadaci - navlačenje čakšira, vezivanje čizama - zadavali jada. Bilo ih je mnogo lakše obaviti uz Hodorovu pomoć. Kada bi ga jednom nečemu naučili, on bi bio

veoma spretan. Ruke su mu uvek bile nežne, mada je bio zapanjujuće snažan. „I ti si takođe mogao da budeš vitez, mogu da se kladim“, reče mu Bren. „Da ti bogovi nisu uzeli pamet, bio bi čuven vitez.“

„Hodor?“ Hodor zatrepta na njega nevinim smeđim očima, očima lišenim svakog razumevanja.

„Da“, reče Bren. „Hodor.“ I pokaza prstom.

Na zidu kraj vrata visila je korpa, čvrsto ispletena od pruća i kože, sa rupama prerezanim za Brenove noge. Hodor provuče ruke kroz kaiševe i čvrsto pripasa široki kaiš oko grudi, a onda kleče kraj kreveta. Bren se uhvati za šipke ugrađene u zid, pa prebací svoje mlitave noge u korpu, i kroz rupe.

„Hodor“, reče Hodor ponovo, ustajući. Konjušar beše visok gotovo sedam stopa; Bren je, na njegovim leđima, glavom gotovo dodirivao tavanicu. Saže se dok su prolazili kroz vrata. Jednom je Hodor namirisao svež hleb i *potrčao* je u kuhinju, a Bren se tako udario da je meštar Luvin morao da mu zašiva kožu na glavi. Miken mu je dao zardalu staru kacigu iz arsenala, ali ju je Bren retko stavljao na glavu. Valderi su se smejali kada bi ga s njom videli.

On položi šake na Hodorovu glavu dok su se spuštali niz zavojito stepenište. Napolju, zvuci mačeva, i štitova, i konja uveliko su odzvanjali dvorištem. Bila je to milozvučna muzika. *Samo ču da bacim pogled*, pomisli on. *Samo da virnem, i to je sve*.

Lordovi iz Belih sidrišta će se pojaviti kasnije tokom jutra, sa svojim vitezovima i oklopljenim pešacima. Do tada, dvorište je pripadalo njihovim štitonošama, a među njima je bilo i desetogodišnjih dečaka i četrdesetogodišnjih ljudi. Bren tako snažno požele da je jedan od njih, da mu se stomak zgrči od čežnje.

U dvorištu behu podignute dve mete, a svaka se sastojala od čvrste motke oko koje se okretala poprečna greda na čijem se jednom kraju nalazio štit, a drugi je bio obložen postavljenom kožom. Štitovi su bili obojeni u crveno i zlatno, mada su lanisterski lavovi bili nespretno nacrtani, i već izgrebani od udaraca prvih momaka koji su na njih jurišali.

Prizor Brena u korpi privuče poglede onih koji ga ne behu ranije videli, ali je on naučio da se ne osvrće na zurenje. Bar je imao dobar vidik; na Hodorovim leđima, bio je mnogo viši od svih. Vide da se Valderi penju u sedla. Iz Blizanaca su doneli dobre oklope, svetlucavo srebrnaste, s lakiranim plavim kopčama. Perjanica Velikog Valdera bila je oblikovana kao zamak, dok je Mali Valder više voleo trake od plave i sive svile. Takođe su se razlikovali i po štitovima i ogrtačima. Štit Malog Valdera bio je podeljen na četiri dela; na dva su bile kule-blizanci Freja, a na druga dva smeđi prugasti vepar kuće njegove bake, i orač kuće njegove majke: Krejkholu i Deriju. Štit Velikog Valdera imao je sličnu podelu, samo sa drvetom i gavranovima kuće Blekvuda i upletenim zmijama Pedža. *Mora da su gladni slave*, pomisli Bren dok ih je gledao kako uzimaju koplja. *Starku treba samo jezovuk*.

Njihovi pegavi sivi ratni konji behu hitri, snažni i sjajno obučeni. Jedan uz

drugog, oni jurnuše ka metama. Obojica pogodiše štitove pravo u središte, i projahaše pored mete davno pre nego što se meki krajevi okrenuše da ih udare. Mali Valder beše uputio jači udarac, ali se Brenu činilo da je Veliki Valder bolji konjanik. On bi dao obe svoje beskorisne noge za priliku da jaše protiv bilo kojeg od ove dvojice.

Mali Valder baci svoje smrskano kopljje u stranu, pa ugleda Brena, i priđe mu. „E, mnogo ti je ružan konj!“ reče on za Hodora.

„Hodor nije konj“, reče Bren.

„Hodor“, reče Hodor.

Veliki Valder se pridruži svom rođaku. „Pa, nije *pametan* kao konj, to je bar sigurno.“ Nekoliko momaka iz Belih sidrišta udariše u smeh.

„Hodor.“ Iskreno se smeškajući, Hodor pogleda prvo jednog pa drugog Freja, nesvestan njihovog zadirkivanja. „Hodor hodor?“

Konj Malog Valdera zanjišta. „Vidiš, razgovaraju jedan s drugim. Možda *hodor* na konjskom znači 'volim te'.“

„Začepi, Freju.“ Bren je osećao kako mu rumen udara u obraze.

Mali Valder obode konja i priđe bliže, udarivši Hodora, na šta ovaj koraknu unazad. „A šta ćeš uraditi ako te ne poslušam?“

„Napujdaće vuka na tebe, rođače“, upozori Veliki Valder.

„Neka ga. Oduvek sam želeo plašt od vučjeg krvna.“

„Leto bi ti otkinuo tu debelu glavurdu s ramena“, reče Bren.

Mali Valder udari čeličnom pesnicom po svom grudnom oklopu. „Da ti vuk možda nema čelične zube, pa da progrize kroz oklop i verižnjaču?“

„*Dosta!*“ Glas meštra Luvina razleže se kroz žamor dvorišta glasno kao grom. Koliko je čuo, Bren nije mogao reći... ali je to očigledno bilo dovoljno da ga razljuti. „Takve pretnje su nedolične, i neću više da ih čujem. Da li se tako ponašaš i u Blizancima, Valdere Freju?“

„Ako hoću.“ Sa svog ratnog konja, Mali Valder potuljeno pogleda Luvina, kao da hoće da kaže: *Ti si samo meštar, ko si ti da prekorevaš jednog Freja od Prelaza?*

„Tako se štićenici ledi Stark ne ponašaju u Zimovreli. Šta je povod ovome?“ Meštar redom pogleda sve dečake. „Jedan od vas će mi to reći, kunem se, ili...“

„Rugali smo se Hodoru“, priznade Veliki Valder. „Žao mi je ako smo uvredili princa Brena. Samo smo hteli da budemo šaljivi.“ On je bar imao pristojnosti da izgleda postiđeno.

Mali Valder je samo izgledao zlovoljno. „I ja“, reče, „i ja sam samo htio da budem šaljiv.“

Ćelavi krug na vrhu meštrove glave pocrvene, Bren to dobro vide; Luvin je samo postao još bešnji, ako je to bilo moguće. „Dobar lord teši i štiti slabe i bespomoćne“, reče on Frejima. „Ne dozvoljavam da Hodor bude meta vaših

okrutnih šala, da li me čujete? On je momak dobrog srca, vredan i poslušan, što je više nego što mogu reći za vas dvojicu.“ Meštar zapreti prstom Malom Valderu. „A ti ćeš se kloniti bogošume i držati što dalje od onih vukova, ili ćeš zbog toga odgovarati.“ Razmahanih rukava, on se okrenu na petama, načini nekoliko koraka, pa se osvrte unatrag. „Brene! Dođi. Lord Vimen te čeka.“

„Hodore, kreni za meštom“, naredi Bren.

„Hodor“, reče Hodor. Bez obzira na to što je meštar besno grabio, Hodor ga dugačkim koracima stiže na stepeništu Velike utvrde. Meštar Luvin otvor i pridrža vrata, a Bren zagrli Hodorov vrat i prignu glavu dok su prolazili.

„Valderi...“ poče on.

„Neću o tome da čujem više ni reč, gotovo je.“ Meštar Luvin je izgledao umorno i neuredno. „Bio su u pravu što si branio Hodora, ali uopšte nije trebalo da se tamo nađeš. Ser Rodrik i lord Vimen već su završili s doručkom dok su te čekali. Moram li lično da dolazim po tebe, kao da si malo dete?“

„Ne“, reče Bren, posramljen. „Oprosti. Samo sam želeo...“

„Znam šta si želeo“, reče meštar Luvin, sada blaže. „Kad bi to samo bilo moguće. Imaš li pitanja pre nego što počnemo s prijemom?“

„Pričaćemo o ratu?“

„Ti nećeš pričati ni o čemu.“ Luvinov glas povrati oštrinu. „Ti si još uvek osmogodišnje dete...“

„Skoro mi je devet! „,

„Osam“, ponovi meštar odlučno. „Ne izgovaraj ništa sem ljubaznosti, osim ako ti ser Rodrik ili lord Vimen postave pitanje.“

Bren klimnu glavom. „Zapamtiću.“

„Ser Rodriku neću reći ništa o onome što se desilo između tebe i malih Freja.“

„Hvala ti.“

Postavili su Brena u hrastovu stolicu njegovog oca, sa sivim somotskim jastucima, iza dugačkog drvenog stola. Ser Rodrik mu je sedeо s desne, a meštar Luvin s leve strane, naoružan perima i mastionicama i svežnjem belog pergamenta, da zapiše sve što bude izrečeno. Bren pređe rukom preko grubih dasaka stola i zamoli lorda Vimena za oproštenje što kasni.

„Ma, princ nikada ne kasni“, prijateljski odgovori gospodar Belih sidrišta. „Oni koji stignu pre njega samo su poranili, to je sve.“ Smeх Vimen Menderlija beše glasan i grohotan. Ne beše nikakvo čudo što nije mogao da se popne u sedlo; izgledao je teži od većine konja. Pričljiv koliko i ogroman, počeо je tražeći od Zimovrela da potvrdi nove carinske službenike koje je postavio u Belim sidrištima. Stari su zadržavali srebro za Kraljevu Luku, umesto da ga predaju novom Kralju na Severu. „Kralju Robu trebaju i njegovi sopstveni novčići“, objavi on, „a Bela sidrišta su pravo mesto za njihovo kovanje.“ On ponudi da preuzme nadzor nad tim poslom, ako je kralju po volji, a zatim nastavi da priča o tome kako je ojačao odbranu luke, podrobno navodeći cenu svakog poboljšanja.

Uz kovnicu novca, lord Menderli takođe predloži da Robu sagradi ratnu flotu. „Stotinama godina nemamo silu na moru, otkada je Brendon Palibrod spalio lađe svoga oca. Dajte mi zlata i za godinu dana ču vam izgraditi dovoljno galija da zauzmemo i Zmajkamen i Kraljevu Luku.“

Bren postade znatiželjniji na te priče o ratnim brodovima. Niko ga nije pitao za mišljenje, ali mu se namera lorda Vimana činila sjajnom. U mislima ih je već video. Pitao se da li je bogalj ikada zapovedao ratnim brodom. Ali ser Rodrik samo obeća da će poslati predlog Robu na razmatranje, dok je meštar Luvin grebuckao po pergamentu.

Podne dode i prođe. Meštar Luvin posla Šugavog Tima dole do kuhinje, i oni za istim stolom večeraše sir, pečenog petla i crni ovseni hleb. Dok je kidao pticu debelim prstima, lord Vimen se ljubazno raspitivao za ledi Hornvud, koja mu je bila rođaka. „Znate, ona je rođena kao Menderli. Možda će, kada joj bol mine, ponovo poželeti da postane Menderli, a?“ On zagrise krilce i osmehnu se od uha do uha. „A vidite, ja sam udovac već osam godina. Krajnje je vreme da nađem novu ženu, zar se ne slažete, moji gospodari? Čovek počne da se oseća usamljeno“ Bacivši kosti u stranu, on zgrabi batak. „Ili, ako gospa voli mlađeg momka, pa, moj sin Vendel je takođe neoženjen. Na jugu je, čuva ledi Kejtlin, ali će sigurno hteti da nađe nevestu kada se vrati. Odvažan momak, i veseo. Pravi čovek da je ponovo nauči da se smeje, a?“ On rukavom tunike obrisa mast s brade.

Bren je kroz prozore čuo daleke sudare oružja. Nimalo ga nije bilo briga za brakove. *Kako bih voleo da sam dole u dvorištu.*

Lord je sačekao da se sto raščisti pre nego što je spomenuo pismo koje je primio od lorda Tivina Lanistera, koji je držao u zatočeništvu njegovog starijeg sina, ser Vilisa, zarobljenog na Zelenom kraku. „Nudi mi ga nazad bez otkupa, pod uslovom da povučem svoje vojнике iz vojske našeg veličanstva i zakunem se da se više neću boriti.“

„Naravno, odbićeš ga“, reče ser Rodrik.

„Nemate čega da se bojite“, umiri ih lord. „Kralj Rob nema odanijeg slugu od Vimeni Menderlija. Međutim, teško mi pada saznanje da mi sin trune u Harendvoru duže nego što mora. To je zlo mesto. Prokleti, tako kažu. Sad, ja nisam od onih što veruju u takve priče, ali ipak, tako je kako je. Pogledajte šta se desilo Dženosu Slintu. Kraljica ga uzdigla do lorda Harendvora, a njen brat ga srušio. Poslao ga na Zid, tako se priča. Molim se za priliku da se sredi neka ravnopravna razmena zatočenika, i to uskoro. Znam da Vilis ne bi želeo da presedi ostatak rata. Odvažan je taj moj sin, i žestok kao mastif.“

Kada se razgovor približio kraju, Brenu se ramena behu ukočila od sedenja u stolici. A te noći, kada je seo za večeru, rog označi dolazak novog gosta. Ledi Donelu Hornvud nije pratila povorka vitezova i slugu; stigla je samo u pratnji šest umornih okopljenih pešaka s losovom glavom na prašnjavim narandžastim livrejama. „Veoma nam je žao zbog svega što si pretrpela, moja gospo“, reče Bren

kada ona izađe pred njega da ga pozdravi. Lord Hornvud beše poginuo u bici na Zelenom kraku, a njihov sin jedinac posečen je u Šaputavoj šumi. „Zimovrel pamti.“

„To je dobro znati.“ Ona beše tek bleda ljuštura žene, a bol joj je u lice usekao mnoge duboke brazde. „Veoma sam umorna, moj gospodaru. Bila bih ti zahvalna ako mi dozvoliš da odem na počinak.“

„Naravno“, reče ser Rodrik. „Sutra će biti dovoljno vremena za razgovore.“ Veći deo narednog jutra bio je posvećen razgovorima o žitu, i zelenišu, soljenju mesa. Kada jednom meštri u svojoj Citadeli proglase početak jeseni, pametni ljudi odlažu na stranu deo svake žetve... mada je uvek bilo mnogo rasprave oko toga koliki tačno deo treba odložiti. Ledi Hornvud odlagala je petinu svoje žetve. Na savet meštra Luvina, obeća da će to povećati na četvrtinu.

„Boltonovo kopile okuplja ljude u Užasniku“, upozori ih ona. „Nadam se da namerava da ih povede na jug i pridruži se ocu kod Blizanaca, ali kada sam послала glasnika da se raspita za njegove naume, rekao mi je da nijednog Boltona neće ispitivati neka žena. Kao da je zakonito rođen i da ima pravo na to ime.“

„Lord Bolton nikada nije priznao momka, koliko ja znam“, reče ser Rodrik. „Moram da budem iskren, ne poznajem ga.“

„Malo ga ljudi i zna“, odgovori ona. „Živeo je s majkom do pre dve godine, kada je mladi Domerik umro, i tako ostavio Boltona bez naslednika. Tada je on doveo svoje kopile u Užasnik. Po svim pričama, momak je podmuklo stvorene, a ima i slugu skoro jednakoj okrutnog kao i on. Smrad, tako ga zovu. Priča se da se nikada ne kupa. Oni love zajedno, Kopile i taj Smrad, i to ne jelene. Čula sam glasine, priče stvari u koje jedva mogu da poverujem, čak i za jednog Boltona. A sada, kada su moj gospodar muž i moj mili sin otišli bogovima, Kopile pohlepno gleda moje zemlje.“

Bren poželete da da gospi stotinu ljudi da brane njena prava, ali ser Rodrik samo reče: „On može da gleda, ali učini li išta više, obećavam ti da će odmazda biti strašna. Ti ćeš biti bezbedna, moja gospo... mada bi možda, nakon nekog vremena, kada ti bol malo umine, bilo pametno da se ponovo udaš.“

„Moje plodne godine su prošle, ono lepote što sam imala davno je nestalo“, odgovori ona uz umoran osmejak, „a ipak muškarci dolaze i njuškaju oko mene, kao što nikada nisu dok sam bila devica.“

„Ne dopadaju ti se ti udvarači?“ upita Luvin.

„Udaću se ponovo ako veličanstvo tako zapovedi“, odgovori ledi Hornvud, „ali je Mors Vranojed pijanac i siledžija, i to stariji od mog oca. A što se mog plemenitog rođaka Menderlija tiče, krevet mog gospodara nije dovoljno prostran za nekog toliko velikog, a ja sam sigurno premala i prekrhka da ležim pod njim.“

Bren je znao da su muškarci spavali na ženama kada bi delili krevet. Spavati pod lordom Menderlijem bilo bi kao spavati pod palim konjem, pomisli on. Ser Rodrik s razumevanjem klimnu udovici. „Imaćeš i drugih udvarača, moja gospo.

Pokušaćemo da ti nađemo priliku koja će ti više odgovarati.“

„Možda ne moraš da tražiš predaleko, ser.“

Nakon što ona ode, meštar Luvin se osmehnu. „Ser Rodriče, rekao bih da se dopadaš mojoj gospi.“

Ser Rodrik se nakašlja. Videlo se da mu je neprijatno.

„Ona je strašno tužna“, reče Bren.

Ser Rodrik klimnu glavom. „Tužna i nežna, i nimalo neprivlačna za ženu njenih godina, bez obzira na skromne reči. Ali ipak predstavlja opasnost za mir u kraljevstvu tvoga brata.“

„Ona?“ upita Bren zapanjeno.

Meštar Luvin odgovori: „Bez neposrednog naslednika, sigurno će biti mnoštvo pretendenata na zemlje Hornvuda. Tolharti, Flinti i Karstarkovi svi po ženskoj lozi imaju veze s kućom Hornvuda, a Gloveri odgajaju kopile lorda Harisa u Čardaku šumskom. Užasnik ne polaže nikakva prava, koliko ja znam, ali se zemlje graniče, a Ruz Bolton nije neko ko bi prevideo takvu priliku.“

Ser Rodrik čupnu zaliske. „U takvim slučajevima, sizeren mora naći odgovarajućeg supruga.“

„Zašto se *ti* ne oženiš njom?“ upita Bren. „Rekao si da je privlačna, a i Bet bi imala majku.“

Stari vitez položi šaku na Brenovu ruku. „Ljubazna pomisao, moj prinče, ali sam ja samo vitez, a uz to sam i prestar. Mogao bih držati njene zemlje nekoliko godina, ali čim bih umro, ledi Hornvud bi se našla u istom škripcu, a i Betina sudbina bi možda bila dovedena u opasnost.“

„Nek onda kopile lorda Hornvuda bude naslednik“, kaza Bren, misleći na svog polubrata Džona.

Ser Rodrik reče: „To bi se dopalo Gloverima, i možda i seni lorda Hornvuda, ali mislim da nas ledi Hornvud ne bi volela. Dečak nije od njene krvi.“

„Pa ipak“, oglasi se meštar Luvin, „i o tome se mora razmisliti. Ledi Donela više neće rađati decu, kao što je i rekla. Ako ne kopile, ko?“

„Mogu li da vas napustim?“ Bren je čuo štitonoše kako se mačuju u dvorištu, pesmu čelika koji udara o čelik.

„Ako hoćeš, moj prinče“, reče ser Rodrik. „Dobar si bio.“ Bren pocrvene od zadovoljstva. Biti lord i nije bilo tako dosadno kao što je zamišljao, a pošto se ledi Hornvud zadržala mnogo kraće od lorda Menderlija, čak mu je ostalo i nekoliko sati dnevne svetlosti da poseti Leto. Voleo je da svakog dana provede neko vreme sa svojim vukom, kada god su mu ser Rodrik i meštar Luvin to dopuštali.

Čim Hodor uđe u bogosumu, Leto se pomoli ispod hrasta, kao da je znao da dolaze. Bren primeti i vitku crnu priliku kako gleda iz žbunja. „Čupo“, pozva on. „Hajde, Čupavko, dođi!“ Ali Rikonov vuk nestade jednako brzo kao što se i pojavio.

Hodor je znao Brenovo omiljeno mesto, tako da ga odnese do obale jezerceta

pod velikom krošnjom drveta-srca, gde je lord Edard imao običaj da klekne i pomoli se. Površina jezera beše namreškana kada stigoše, i odraz čuvardrveta svetluao je i plesao. Međutim, nije bilo ni daška vetra. Na tren, Bren bi zbumjen.

A onda Oša naglo izroni iz jezera uz veliki pljusak, tako iznenada da čak i Leto odskoči režeći. Hodor se zatetura, jaučući: „Hodor, *Hodor!*“, ali ga Bren potapša po ramenu da ga smiri. „Kako možeš tu da plivaš?“ upita on Ošu. „Zar ti nije hladno?“

„Kao odojče sam sisala ledenice, dečače. Ja volim hladnoću“ Oša dopliva do stena i ustade, dok su kapljice prskale s nje. Bila je naga, a koža joj je bila sva naježena. Leto se prišunja bliže i onjuši je. „Htela sam da dodirnem dno.“

„Nisam znao da dno postoji.“

„Možda i ne postoji.“ Ona se osmehnu. „U šta to buljiš, dečače? Nikada ranije nisi video ženu?“

„E, baš jesam.“ Bren se kupao sa sestrama stotinu puta, a video je i sluškinje u vrelima. Oša je, međutim, izgledala drugačije: tvrda i oštra, a ne meka i obla. Noge su joj bile žilave, grudi ravne kao dve prazne vreće. „Imaš mnogo ožiljaka.“

„Svaki sam zaradila.“ Ona podiže svoju smeđu haljinu, otrese s nje lišće i navuče je preko glave.

„Boreći se s džinovima?“ Oša je tvrdila da iza Zida još ima *džinova*. *Jednog dana možda ću i videti nekog...*

„Boreći se s ljudima.“ Ona se opasa komadom konopca. „Crnim vranama, najčešće. Jednog sam i ubila“, reče, otresajući kosu. Beše joj narasla otkad je stigla u Zimovrel, dobrano ispod ušiju. Izgledala je mekše od one žene koja je jednom pokušala da ga opljačka i ubije u vučjoj šumi. „Danas sam u kuhinji čula neke brbljarije o tebi i onim Frejima.“

„Ko? Šta su rekli?“

Ona mu se kiselo osmehnu. „Da je glup dečak koji se podsmeva divu, i da je svet poludeo kada bogalj mora da ga brani.“

„Hodor uopšte nije znao da mu se rugaju“, reče Bren. „A on se nikada ni ne bije.“ Priseti se kako je jednom, još dok je bio mali, išao na pijačni trg s majkom i obrednicom Mordejnom. Poveli su Hodora da bi im nosio stvari, ali je on odlutao, i kada su ga našli, neki momci su ga bili saterali u uličicu i boli ga štapovima. „*Hodor!*“ vikao je on neprekidno, pokrivajući se i izmičući, ali nijednom nije digao ruku na svoje mučitelje. „Obrednik Čejl kaže da on ima nežnu dušu.“

„Jeste“, reče ona, „i ruke dovoljno snažne da čoveku otkinu glavu, samo ako poželi. Svejedno, bolje bi mu bilo da se čuva tog Valdera. A i tebi takođe. Veliki koga zovu mali, meni se čini da su mu dobro ime nadenuli. Spolja veliki, unutra mali, i zao do kostiju.“

„On se nikada ne bi usudio da me povredi. Plaši se Leta, bez obzira na ono što kaže.“

„Onda možda i nije tako glup kao što izgleda.“ Oša je uvek bila oprezna u blizini

jezovuka. Onog dana kada je zarobljena, Leto i Sivi Vetar iskidali su troje divljana na krvave komadiće. „Ili možda jeste. A to takođe znači nevolje.“ Ona poveza kosu. „Imao si još onih vučjih snova?“

„Ne.“ Nije voleo da priča o snovima.

„Princ bi trebalo bolje da laže.“ Oša se nasmeja. „Pa, tvoji snovi su tvoja stvar. A moj posao je u kuhinji, i bolje da se vratim nazad pre nego što Gejdž počne da viče i mlatara onom svojom velikom varjačom. Ako mi dozvoliš, moj prinče.“

Nije trebalo da spominje vučje snove, pomisli Bren dok ga je Hodor nosio stepenicama ka ložnici. Odupirao se snu koliko god je mogao, ali ga je on, naposletku, kao i uvek, svladao. Te noći je sanjao stražariku. Gledala ga je dubokim crvenim očima, pozivala ga izuvijanim drvenim ustima, a sa bledih grana je doletela trooka vrana, kljujući ga u lice i izvikujući mu ime glasom oštrim poput mačeva.

Probudila ga je jeka rogova. Bren se prebaci na bok, zahvalan što je utekao snu. Začu konje i glasnu viku. *Stiglo je još gostiju, i to pripitih, sudeći po buci koju stvaraju.* Uhvativši se za šipke, on se diže s kreveta i prebaci do sedišta kraj prozora. Na barjaku im beše div u pokidanim lancima, koji mu kaza da su to ljudi Ambera, iz severnih zemalja iza Poslednje reke.

Narednog dana dodoše mu dvojica zajedno; Veliđzonovi stričevi, hvalisavi ljudi već u zimama svojih života, s bradama belim poput medvedjih krvna u koja su se odevali. Jedna je vrana jednom pomislila da je Mors mrtav i kljucnula ga u oko, tako da je on sada umesto njega nosio komad zmajstakla. Po priči Stare Nen, on je zgradio vranu i odgrizao joj glavu, tako da su mu nadenuuli nadimak Vranojed. Nikada nije htela da kaže Brenu zašto njegovog suvonjavog brata Hodera zovu Kurvolovac.

Nisu se poštено ni smestili, a Mors je već zatražio dozvolu da se oženi ledi Hornvud. „Veliđzon je snažna desna ruka Mladog Vuka, svi znaju da je to istina. Ko će bolje zaštititi udovičine zemlje od jednog Ambera, a koji će to Amber bolje od mene?“

„Ledi Donela je još u žalosti“, reče meštar Luvin.

„Imam ja pod krznima lek za žalost.“ Mors se nasmeja. Ser Rodrik mu ljubazno zahvali i obeća da će izneti njegov predlog pred gospu i kralja.

Hoder je hteo brodove. „Divljani se prikradaju sa severa, brojniji nego što sam ih ikada ranije video. Prelaze Zaliv foka u malim čamcima i kuljaju na naše obale. U Morobdiji ima premalo vrana da ih zaustave, i oni se razmile po zemlji kao mravi. Dugački brodovi nam trebaju, da, i snažni ljudi da njima jedre. Veliđzon ih je previše odveo. Pola žetve nam je propalo zbog manjka ruku za kose.“

Ser Rodrik čupnu zaliske. „Vi imate šume visokih borova i starih hrastova. Lord Menderli ima obilje brodograditelja i mornara. Zajedno biste mogli da napravite dovoljno dugačkih brodova za odbranu obe obale.“

„Menderli?“ Mors Amber prezrivo frknu. „Ta velika pihtijasta vreća sala?

Koliko čujem, njegovi vlastiti ljudi ga posprdno zovu lord Jegulja. On jedva može i da hoda. Ako bi mu zabio mač u trbuš, napolje bi izmigoljilo deset hiljada jegulja.“

„On jeste debeo“, prizna ser Rodrik, „ali nije glup. Saradivaćete s njim, ili ćete kralju objasniti šta nije u redu.“ I na Brenovo zaprepašćenje, goropadni Amberg se složiše da poslušaju njegove zapovesti, mada ne bez gundanja.

Dok su sedeli na prijemu, Gloverovi ljudi dodoše iz Čardaka šumskog, i velika družina Tolharta iz Torenovog trga. Galbart i Robet Glover behu ostavili Čardak u rukama Robertove žene, ali je u Zimovrel došao njihov kućeupravitelj. „Moja gospa moli da joj oprostite izostanak. Deca su joj još premala za takvo putovanje, a nije htela da ih ostavi same.“ Bren ubrzo shvati da Čardakom šumskim zapravo vlada kućeupravitelj, a ne ledi Glover. Čovek priznade da trenutno na stranu odvaja tek desetinu žetve. Tvrđio je da mu je putujući čarobnjak rekao da će utvarno leto biti berićetno, pre nego što zima istinski stigne. Meštar Luvin imao je nekoliko biranih reči da kaže o putujućim čarobnjacima. Ser Rodrik mu zapovedi da odlaže petinu, i podrobno ga ispita o kopiletu lorda Hornvuda, dečaku Larensu Snežnom. Na severu, sva visokorođena kopilad imala su prezime *Snežni*. Tom momku bilo je skoro dvanaest, i kućeupravitelj je hvalio njegovu pamet i hrabrost.

„Tvoj predlog o kopiletu je možda bio dobar, Brene“, reče meštar Luvin docnije. „Jednog dana ćeš, rekao bih, biti dobar gospodar Zimovrela.“

„Neću.“ Bren je znao da nikada neće biti lord, kao što nikada neće biti ni vitez. „Rob će se oženiti nekom devojkom od Freja, sam si mi to rekao, a i Valderi isto kažu. Imaće sinove, a oni će biti lordovi Zimovrela nakon njega, ne ja.“

„Možda će i biti tako, Brene“, reče ser Rodrik, „ali ja sam se ženio tri puta, i žene su mi davale samo kćeri. Sada mi je ostala jedino Bet. Moj brat Martin bio je otac četiri snažna sina, a samo je Džori doživeo da stasa u muškarca. Kada je on ubijen, Martinova loza umrla je s njim. Kada govorimo o budućnosti, ništa nikada nije sigurno.“

Na Leobalda Tolharta došao je red narednog dana. On je pričao o promeni vremena, gluposti kmetova, i o tome kako mu bratanac ne može da sačeka da podje u rat. „Benfred je digao svoju vlastitu četu kopljanika. Sami dečaci, nijedan nije prešao devetnaestu, ali svaki misli da je baš on novi Mladi vuk. Kad sam im rekao da su samo mladi zečevi, nasmejali su mi se. Sada su sebe prozvali Divlji Zečevi, i jurcaju naokolo po zemlji sa zečjim krznima vezanim za koplja, pevajući pesme o viteštvu.“

Bren pomisli da to zvuči sjajno. On se priseti Benfreda Tolharta, krupnog, otvorenog i glasnog momka koji je često posećivao Zimovrel s ocem ser Helmanom i bio dobar prijatelj s Robom i Teonom Grejdžojem. Ali se to što je čuo ser Rodriku očigledno nije sviđalo. „Ako kralju ustreba još ljudi, sam će ih pozvati“, reče on. „Poruči bratancu da ostane u Torenovom trgu, kao što mu je gospodar otac i naredio.“

„Hoću, ser“, reče Leobald, i tek onda postavi pitanje u vezi sa ledi Hornvud.

Siroticom bez muža da joj brani zemlje i sina da ih nasledi. Njegova vlastita gospa bila je od Hornvuda, sestra pokojnog lorda Halisa, nema sumnje da to znaju. „Prazan dvor je tužan dvor. Pomislio sam da pošaljem mlađeg sina ledi Doneli za štićenika. Berenu je skoro deset, dobar je momak, i njen je zaovići. On bi je oraspoložio, u to sam siguran, i možda bi čak poželeo da uzme ime Hornvuda...“

„Ako bude imenovan za naslednika?“ predloži meštar Luvin.

„...da se njihova kuća ne bi ugasila“, završi Leobald.

Bren je znao šta treba da kaže. „Hvala ti na predlogu, moj gospodaru“, reče brzo, pre no što je ser Rodrik stigao da progovori. „Iznećemo ga pred mog brata Roba. O, i pred ledi Hornvud.“

Leobald kao da bi iznenađen što je i on progovorio. „Hvala ti, moj prinče“, reče, ali Bren vide sažaljenje u njegovim bledoplavim očima, pomešano možda s malo zahvalnosti što bogalj nije *njegov* sin. Na tren, Bren ga je mrzeo.

Meštru Luvinu se, međutim, više dopadao. „Beren Tolhart bi mogao biti najbolje rešenje“, reče im nakon što Leobald ode. „Po krvi je napola Horvnud. Kada bi uzeo ime svog ujaka...“

„...i tad bi bio dečak“, reče ser Rodrik, „i teško bi držao svoje zemlje protiv ljudi poput Morsa Ambera i tog kopileta Ruza Boltona. Ovo moramo pažljivo da promislimo. Rob treba da dobije naš najbolji savet pre nego što odluči.“

„Možda će se sve svesti na to što mu je korisnije“, reče meštar Luvin. „Kog lorda najviše želi da veže uz sebe. Rečne zemlje su deo njegovog kraljevstva, možda će poželeti da učvrsti taj savez udajom ledi Hornvud za jednog od gospodara sa Trozupca. Blekvuda, možda, ili Freja...“

„Ledi Hornvud može da uzme jednog od naših Freja“, reče Bren. „Može da ih uzme i obojicu, ako hoće.“

„To nije lepo, moj prinče“, ukori ga ser Rodrik blago.

Nisu ni Valderi. Namrštivši se, Bren se zagleda u sto i ne reče ništa.

Narednih dana, gavranovi stigoše iz ostalih lordovskih kuća, noseći izvinjenja. Kopile od Užasnika neće im se pridružiti, Mormonti i Karstarkovi su svi otišli na jug sa Robom, lord Lok je prestar da bi se izložio opasnostima putovanja, ledi Flint je u poodmakloj trudnoći, a u Udovičinom bdenju vlada bolest. Konačno, stigoše glasovi od svih glavnih vazala kuće Starka, osim od močvarca Haulanda Rida, koji za mnoge godine ne beše nogom kročio iz svojih ritova, i Servina, čiji se zamak nalazio na pola dana jahanja od Zimovrela. Lord Servin bio je sužanj Lanistera, ali je njegov sin, momak od četrnaest leta, stigao jednog vedrog, vetrovitog jutra na čelu dvadeset kopljanika. Bren je jahao Plesačicu po dvorištu kad oni uđoše na kapiju.

„Dobro ti jutro, Brene! „, doviknu Klej veselo. „Ili sada moram da te zovem prinče Brene?“

„Samo ako hoćeš.“

Klej se nasmeja. „Zašto da ne? U poslednje vreme svi su kraljevi ili prinčevi.

Da li je Stanis pisao i Zimovrelu?“

„Stanis? Ne znam.“

„I on je sada kralj“, poveri mu Klej. „Kaže da je kraljica Sersei išla u krevet sa svojim bratom, tako da je Džofri kopile.“

„Džofri Zlorođeni“, zareža jedan od Servinovih vitezova. „Nije ni čudo što je verolomnik, kada mu je otac Kraljeubica.“

„Jeste“, reče drugi, „bogovi mrze rodoskvrnuće. Vidite samo kako su skršili Targarjene.“

Na trenutak Bren oseti kako ne može da diše. Div mu je stezao grudi. On oseti kako pada, i očajnički zgrabi Plesačicine uzde.

Užas mora da mu se video na licu. „Brene?“ reče Klej Servin. „Nije ti dobro? To je samo još jedan kralj.“

„Rob će i njega pobediti.“ On okrenu Plesačicu ka štali, nesvestan začuđenih pogleda koje su mu Servini upućivali. Krv mu je tukla u ušima, i da nije bio vezan za sedlo, verovatno bi pao.

Te se noći Bren molio bogovima svog oca za san bez snova. Ako su ga bogovi čuli, izrugnuli su se njegovim nadama, pošto je košmar koji su mu poslali bio gori od bilo kog vučjeg sna.

„*Leti ili umri!*“ vrištala je trooka vrana dok ga je kljuvala. On je jecao i preklinjaо, ali vrana beše nemilosrdna. Izbi mu najpre levo oko, a potom i desno, i kada beše slep u tami, kljunu ga u čelo, žarivši svoj užasni oštiri kljun duboko u njegovu lobanju. Vrištalo je toliko da mu se učini kako će mu pluća prepući. Bol beše sekira koja mu je razdirala glavu, ali kada vrana iščupa kljun sav sluzav od komada mozga i kosti, Bren progleda. Od strašnog prizora koji vide ponestade mu daha. Držao se za kulu, miljama visoku, a prsti su mu klizili, nokti grebli kamen, noge ga vukle nadole, glupe beskorisne mrtve noge. „*Pomozi mi!*“ viknu. Zlatni čovek se pojavi na nebū iznad njega i izvuče ga naviše. „Šta sve radim zbog ljubavi“, prošapta on tiho i glavačke ga baci u bezdan.

TIRION

„Ne spavam više onako dobro kao kada sam bio mlađi“, reče mu velemeštar Piseli, izvinjavajući se zbog susreta u zoru. „Radije volim da ustanem, makar svet bio i u mraku, nego da nemiran ležim u krevetu i brinem se zbog neobavljenih poslova“, kaza - mada je zbog teških očnih kapaka izgledao napolna usnuo dok je to govorio.

U prostranim odajama podno ptičje kule njegova devojka im je poslužila kuvana jaja, kuvane šljive i ovsenu kašu, dok je Piseli služio svoje mudrosti. „U ova tužna vremena, dok toliki gladuju, mislim da pristojnost nalaže da mi trpeza bude skromna.“

„Hvale vredno“, priznade Tirion, razbijajući veliko smeđe jaje koje ga je veoma podsećalo na velemeštovu čelavu pegavu glavu. „Moj pristup je različit. Ako ima hrane, ja je pojedem, za slučaj da je sutra ne bude.“ On se osmehnu. „Reci mi, da li su i tvoji gavranovi ranoranioci?“

Piseli pogladi snežnobelu bradu koja mu je prekrivala grudi. „Svakako. Da pošaljem po pero i mastilo nakon što jedemo?“

„Nema potrebe.“ Tirion položi pisma na sto kraj svoje kaše, istovetne pergamente usko smotane i zapečaćene voskom na oba kraja. „Otpusti devojku, pa da razgovaramo.“

„Ostavi nas, dete.“ naredi Piseli. Služavka hitro izđe iz sobe. „Ova pisma, dakle...“

„Za oči Dorana Martela, princa od Dorne.“ Tirion oljušti napuklu lјusku s jajeta, i zagrise. Nedostajalo je soli. „Jedno pismo, u dva primerka. Pošalji svoje najbrže ptice. Ovo je veoma važno.“

„Poslaću ih čim doručkujemo.“

„Pošalji ih odmah. Kuvane šljive će sačekati. Kraljevstvo možda neće. Lord Renli vodi svoju vojsku uz Ružin drum, a niko ne može reći kada će lord Stanis isploviti sa Zmajkamena.“

Piseli zatrepta. „Ako moj gospodar to želi...“

„Želi.“

„Tu sam da služim.“ Meštar se tromo diže na noge, dok mu je lanac tiho zveckao. Beše težak, desetak meštarskih ogrlica povezanih i isprepletenih, i ukrašenih dragim kamenjem. A Tirionu se činilo da su zlatne, srebrne i platinaste karike daleko brojnije od karika od neplemenitih metala.

Piseli se kretao tako sporo da je Tirion imao vremena da završi jaje i proba šljive - raskuvane i vodnjikave za njegov ukus - pre nego što ga zvuk krila natera da ustane. On vide gavrana, tamnog naspram jutarnjeg neba, i hitro priđe lavirintu polica u dnu sobe.

Meštrove lekarije pružale su zaista upečatljiv prizor; deseci zdela zapečaćenih

voskom, stotine začepljenih boca, isto toliko flašica od mlečnog stakla, bezbrojni čupovi sa sušenim biljem, sve uredno obeleženo Piselijevim urednim rukopisom. *Sređen um*, pomisli Tirion, i zaista, kada bi se jednom shvatio raspored, bilo je lako videti da svaki napitak ima svoje mesto. *I toliko zanimljivih stvari*. Primetio je slatkisan i velebilje, makovo mleko, suze iz Lisa, prah sivog klobuka, crvljivaču i demonski ples, otrov baziliska, slepooko, udovičinu krv...

Propevši se na prste, on uspe da skine prašnjavu bočicu s visoke police. Kada pročita natpis, osmehnu se i gurnu je u mkav.

Sedeo je za stolom i ljuštio drugo jaje kada se velemeštar Piseli uspuza nazad uz stepenice. „Gotovo je, moj gospodaru.“ Starac sede. „Takva stvar... najbolje je da se hitro obavi, zaista, zaista... od velike važnosti, kažeš?“

„O, da.“ Ovsena kaša bila je pregusta, pomisli Tirion, i nedostajalo joj je maslaca i meda. Naravno, maslac i med su se u poslednje vreme retko nalazili u Kraljevoj Luci, mada je lord Džajlz dobro snabdevao stanovnike zamka. Pola hrane koju su jeli ovih dana dolazilo je s njegovih zemalja ili zemalja ledi Tande. Rozbi i Stokvort nalazili su se samo malo severnije od grada, i do njih rat još nije bio stigao.

„Princ od Dorne, lično. Mogu li da upitam...“

„Bolje ne.“

„Kako ti kažeš.“ Piselijeva radoznalost bila je tako očigledna da je Tirion skoro mogao da je opipa. „Možda ipak... Kraljevo veće...“

Tirion drvenom kašikom kucnu o rub zdele. „Veće postoji da bi *savetovalo* kralja, meštare.“

„Baš tako“, reče Piseli, „a kralj...“

„...je trinaestogodišnji dečak. Ja govorim njegovim glasom.“

„To je istina. Baš tako. Kraljeva desna ruka. Ipak... tvoja milostiva sestra, naša kraljica namesnica, ona...“

„...nosi veliki teret na tim svojim ljupkim belim ramenima. Ne želim da joj otežavam breme. A ti?“ Tirion nagnu glavu u stranu i ljubopitljivo osmotri velemeštra.

Piseli obori pogled natrag na svoju hranu. Nešto u Tirionovim očima, jednom crnom a drugom zelenom, nagonilo je ljude da se osećaju neprijatno; on je to znao, i često koristio. „Ah!“ promrmlja starac u svoje šljive. „Nema sumnje da si u pravu, moj gospodaru. Veoma pažljivo s tvoje strane... što je štitiš... od tog bremena.“

„Takav sam ti ja čovek.“ Tirion se vrati nezadovoljavajućoj kaši. „Pažljiv. Sersei je moja mila sestra, na kraju krajeva.“

„A i žena, uz to“, reče velemeštar Piseli. „Veoma neobična žena, a ipak... nije mala stvar brinuti sve brige kraljevstva, uprkos krhkosti njenog pola... „O, da, ona je krhka golubica, samo pitaj Edarda Starka. „Drago mi je što deliš moju brigu. I hvala na gostoprимstvu tvoje trpeze. Ali mene čeka dugačak dan.“ On izmahnu

nogama i spusti se sa stolice. „Budi dobar pa mi smesta javi čim dobijemo odgovor iz Dorne.“

„Biće tvoja volja, moj gospodaru.“

„I to *samo* meni?“

„Ah... naravno.“ Piselijeva pegava šaka hvatala se za bradu, kao što se davljenik hvata za konopac. Tirionu od toga zaigra srce. *Jedan*, pomisli on.

On se odgega do nižeg dvorišta; njegovim krivim nogama stepenice nisu prijale. Sunce se već beše poprilično diglo, i zamak se budio. Gardisti su hodali po zidinama, a vitezovi i okloppljeni pešaci vežbali tupim oružjem. Nedaleko odatle, Bron je sedeо na ivici bunara. Dve naočite služavke prođoše mimo njega noseći pletenu korpu, ali ih najamnik ni ne pogleda. „Brane, meni je tebe žao.“ Tirion pokaza ka curama. „Pored takvih divnih prizora, ti samo vidiš čopor siledžija kako diže larmu.“

„U ovom gradu ima stotinu kupleraja, i za okrnjen bakrenjak mogu da kupim pičke koliko god mi treba“, odgovori Bron, „ali mi jednog dana život može zavisiti od toga koliko sam pažljivo gledao te tvoje siledžije.“ On ustade. „Ko je momak u kariranom plavom ogrtaču s tri oka na štitu?“

„Neki lutajući vitez. Talad, tako kaže da se zove. Zašto?“

Bron skloni pramen kose sa čela. „On je najbolji među njima. Ali gledaj ga, on upada u ritam, zadaje iste udarce istim redom, svaki put kada napadne.“ On se iskezi. „To će ga stati glave kada meni izade na megdan.“

„On je zaklet Džofriju; neće ti izaći na megdan.“ Krenuše preko dvorišta, Bron skrativši svoje dugačke korake da bi pratio Tirionov kratki korak. U poslednje vreme najamnik je izgledao gotovo pristojno. Crna kosa bila mu je oprana i očešljana, a lice sveže izbrijano, i nosio je crni grudni oklop starešine Gradske straže. Sa ramena mu je visio lanistersko grimizni plašt ukrašen zlatnim šakama. Tirion mu ga beše poklonio kada ga je imenovao kapetanom svoje lične garde. „Koliko molilaca imamo danas?“ upita on.

„Tridesetak“, odgovori Bron. „Uglavnom se na nešto žale, ili nešto traže, kao i obično. Tvoja miljenica se vratila.“

On zastenja. „Ledi Tanda?“

„Njen paž. Poziva te da ponovo večeraš kod nje. Biće pečene srnetine, kaže, i par punjenih gusaka u sosu od dudinja, i...“

„...njena kći“, kiselo završi Tirion. Otkada je kročio nogom u Crvenu tvrđavu, ledi Tanda ga je neprestano pratila, naoružana beskonačnom zalihom divljih veprova, pita od jegulja i pikantnih gustih čorbi. Odnekud je došla na pomisao da bi lord kepec bio savršen pratilac za njenu kći Lolis, krupnu, mekanu i priglupu devojku za koju se govorkalo da je, u trideset i trećoj, još devica. „Pošalji joj moje izvinjenje.“

„Ne voliš punjene guske?“ Bron se zlobno iskezi.

„Možda je bolje da ti pojedeš gusku i oženiš se devicom. Ili još bolje, pošalji

Šagu.“

„Šaga bi verovatnije pojeo devicu i oženio se guskom“, primeti Bron. „A Lolis je ionako teža od njega.“

„I to je tačno“, priznade Tirion dok su prolazili senkom pokrivenog mosta između dve kule. „Ko me još želi?“

Najamnik se uozbilji. „Tu je zelenаш iz Bravosa sa raznoraznim šarenim hartijama, traži da vidi kralja u vezi s isplatom nekog duga.“

„Kao da Džofri zna da broji preko dvadeset. Pošalji ga Maloprstiću, on će već naći načina da ga se otarasi. Dalje?“

„Gospodičić s Trozupca, kaže da su mu ljudi tvog oca spalili utvrdu, silovali ženu i pobili sve kmetove.“

„Meni se čini da se to zove *rat*.“ Tirion je mogao da namiriše delo Gregora Kleganija, ili ser Ejmorija Lorča, ili onog trećeg omiljenog besnog psa svoga oca, Kohoričanina. „Šta taj hoće od Džofrija?“

„Nove kmetove“, reče Bron. „Prepešačio je čitav taj put da bi kukao kako je odan i moljakao za naknadu štete.“

„Sutra ču odvojiti vreme za njega.“ Bez obzira na to da li je zaista odan ili samo očajan, pokorni lord sa rečnih zemalja mogao bi biti koristan. „Postaraj se da mu daju udobnu odaju i toplu hranu. Pošalji mu i nov par čizama, dobrih, ljubaznošću kralja Džofrija.“ Ispoljavanje velikodušnosti nikada nije na štetu.

Bron kratko klimnu glavom. „Tu je takođe i gomila pekara, mesara i piljara koji traže da ih saslušaš.“

„Već sam im jednom rekao, nemam šta da im dam.“ Hrana je u Kraljevu Luku stizala tek na kašićicu, a veći deo je odlazio u zamak i garnizon. Cene zeleniša, krompira, brašna i voća zastrašujuće su skočile, a Tirion nije želeo ni da pomisli kakvo je meso završavalo u loncima sirotinjskih kuhinja dole u Buvljoj rupi. Riba, nadao se. Još imaju reku i more... bar dok lord Stanis ne isplovi.

„Traže zaštitu. Prošle noći je jedan pekar ispečen u sopstvenim pećima. Rulja je tvrdila da preskupo prodaje hleb.“

„Da li je?“

„Više nije u stanju da to porekne.“

„Bar ga nisu pojeli?“

„To nisam čuo.“

„Sledećeg puta hoće“, reče Tirion mračno. „Pružiću im onoliko zaštite koliko mogu. Zlatni plaštovi...“

„Tvrde da je u rulji bilo i zlatnih plaštova“, reče Bron. „Traže da razgovaraju lično s kraljem.“

„Budale.“ Tirion ih je otpravljaо izrazima žaljenja; sestrić bi ih otpravio bičevima i kopljima. Bio je gotovo izazvan da to dopusti... ali ne, nije se usuđivao. Pre ili kasnije, neki neprijatelj će krenuti na Kraljevu Luku, a poslednje što je želeo

jeste da unutar gradskih zidina bude spremnih izdajnika. „Reci im da kralj Džofri deli njihove strahove, i da će za njih uraditi sve što može.“

„Oni hoće hleba, a ne obećanja.“

„Ako im danas dam hleba, sutra ču ih pred kapijama imati dvostruko više. Ko još?“

„Crni brat sa Zida. Kućeupravitelj kaže da je doneo nekakvu trulu ruku u tegli.“

Tirion se slabašno osmehnu. „Čudim se da je niko dosad nije pojeo. Prepostavljam da bi trebalo da ga primim. Da to nije Joren, kojim slučajem?“

„Nije. Neki vitez. Torn.“

„Ser Aliser Torn?“ Od sve crne braće koju je upoznao na Zidu, Tirion Lanister je najmanje voleo ser Alisera Torna. Gorak, zao čovek s prevelikim osećajem sopstvene važnosti. „Kad malo bolje razmislim, ne verujem da mi je toliko stalo da sada vidim ser Alisera. Nađi mu malu čeliju u kojoj rogozina nije menjana bar godinu dana, i pusti mu tu ruku da još malo truli.“

Bron se posprdno nasmeja i ode svojim putem, a Tirion prionu na mučno penjanje uz zavojito stepenište. Dok je šepao preko spoljnog dvorišta, začu kako se gvozdene rešetke pred kapijom uz škripu dižu. Njegova sestra i velika povorka čekali su da izadu.

Na svom belom konju, Sersei se dizala visoko nad njim, boginja u zelenom „Brate“, pozva ona nimalo srdačno. Kraljici se ne beše dopalo kako je postupio sa Dženosom Slintom.

„Veličanstvo.“ Tirion se uljudno pokloni. „Izgledaš veoma lepo ovog jutra.“ Kruna joj beše zlatna, plašt od hermelina. Pratnja je jahala na konjima iza nje: ser Boros Blunt od Kraljevske garde, u belom oklopu i sa svojom omiljenom mračnom grimasom na licu; ser Belon Svon, s lukom okačenim o srmom izvezeno sedlo; lord Džajlz Rozbi, čiji je sipljivi kašalj bio gori nego ikada; Piromanser Halin iz esnafa Alhemičara, i kraljičin najnoviji miljenik, njen rođak ser Lancel Lanister, štitonoša njenog pokojnog muža, na brzinu proizveden u viteza na zahtev novopečene udovice. Pratili su ih još i Vilar i dvadeset gardista. „Kud si se to danas zaputila, sestro?“ upita Tirion.

„Obilazim kapije da vidim nove škorpone i bacače vatre. Nismo svi tako ravnodušni prema odbrani grada kao što si, izgleda, ti.“ Sersei ga prostreli onim svojim bistrim zelenim očima, prelepim čak i u preziru. „Javljeno mi je da je Renli Barateon krenuo iz Visokog Sada. Ide uz Ružin drum, na čelu sve svoje vojske.“

„Varis je i meni predao isti izveštaj.“

„Mogao bi biti ovde pre punog meseca.“

„Ne ako nastavi ovako opušteno kao do sada“, pokuša da je uveri Tirion. „Svake noći priređuje gozbu u drugom zamku, i na svakom raskršću zastaje i prima izaslanike i molioce.“

„A svakog dana mu sve više ljudi hrli pod barjake. Priča se da sa sobom već ima stotinu hiljada vojnika.“

„Čini se da je to prilično preterano.“

„On iza sebe ima moć Krajoluja i Visokog Sada, ti mala budalo“, besno reče Sersei s visine. „Sve vazale Tirela, osim Redvina, a za to možeš meni da zahvališ. Dokle god držim one njegove šugave blizance, lord Pakster će čučati na Senici i smatrati da je srećan što se ne meša.“

„Šteta što si pustila da ti se Vitez od Cveća izmigolji kroz te tvoje lepe prste. Ipak, Renli ima i druge brige, ne samo nas. Našeg oca u Harendvoru, Roba Starka u Brzorečju... da sam na njegovom mestu, postupao bih veoma slično. Napredovao polako, prikazivao svoju moć čitavom kraljevstvu, posmatrao, čekao. Nek mi se suparnici međusobno bore, dok ja čekam svoj čas. Ako nas Stark pobedi, jug će pasti u Renligeve šake kao dar bogova, a neće izgubiti ni čoveka. A ako ishod bude drugačiji, moći će da nas napadne oslabljene.“

Sersei se nije smirila. „Hoću da nateraš oca da dovede svoju vojsku u Kraljevu Luku.“

Gde neće služiti ničemu, sem da se ti osećaš bezbednije. „Kada sam ja to bio u stanju da nateram oca da učini bilo šta?“

Ona prenebregnu pitanje. „A kada nameravaš da oslobodiš Džejmija? On vredi stotinu takvih kao što si ti.“

Tirion se iskrivljeno isceri. „Nemoj to da kažeš ledi Stark, preklinjem te. Nemamo stotinu mene za razmenu.“

„Ovac mora da je sišao s uma kada te je poslao. Potpuno si beskoristan.“ Kraljica cimnu uzde i okrenu svog konja. Izjaha potom kroz kapiju brzim kasom, dok se plašt od hermelina vijorio za njom. Pratioci požuriše da je pristignu.

Zapravo, Renli Barateon nije Tiriona plašio ni izbliza kao njegov brat Stanis. Renlija je narod voleo, ali on nikada ranije nije vodio vojsku u rat. Stanis je bio drugačiji: tvrd, hladan, neumoljiv. Kada bi samo postojao neki način da saznaju šta se dešava na Zmajkamenu... ali nijedan ribar koga je platio da uhodi na ostrvu nije se vratio, a čak su i doušnici koje je evnuh tvrdio da je postavio u Stanisovo domaćinstvo bili zloslutno tihi. Međutim, prugasta korita liških ratnih galija primećena su nedaleko od obale, a Varis je imao izveštaje iz Mira o kapetanima najamnicima koji su stupili u službu Zmajkamena. *Ako Stanis napadne s mora dok mu brat Renli juriša na zidine, neće proći mnogo vremena, i nataći će Džojrijevu glavu na kolac. Još gore, moja će biti pored njegove.* Mračna pomisao. Trebalо bi da sačini planove da bezbedno izvede Šai iz grada, ako dođe do najgoreg.

Podrik Pejn je stajao na vratima njegove odaje, proučavajući pod. „Unutra je“, objavi on kopči na Tirionovom kaišu. „Tvoja odaja. Moj gospodaru. Oprosti.“

Tirion uzdahnu. „*Pogledaj me, Pode.* Uznemirava me kada razgovaraš s mojim šlicom, uvek pomislim da mi je otkopčan. Ko je u mojoj odaji?“

„Lord Maloprstić.“ Podrik uspe da ga nakratko pogleda u lice, a onda brzo obori oči. „Hteo sam da kažem, lord Petir. Lord Beliš. Gospodar kovnica.“

„Zvučiš kao da ih je stigla čitava gomila.“ Momak se zgrči kao da je primio

udarac, zbog čega Tirion oseti besmislenu krivicu.

Lord Petir je sedeо kraj prozora, opušten i elegantan u mekanom dubletu boje šljive i žutom satenskom ogrtaču, s jednom rukom u rukavici položenom na koleno. „Kralj se samostrelom bori protiv zečeva“, reče on. „Zečevi pobedjuju. Dođi da vidiš.“

Tirion je morao da se propne na prste da bi pogledao. Mrtav zec ležao je na zemlji; drugi, kome su se dugačke uši još trzale, upravo je izdisao, pogoden u bok. Odapete strelice ležale su razbacane preko tvrdo nabijene zemlje kao slamke razvejane olujom. „Sada!“ viknu Džofri. Sluga pusti zeca iz ruku, i on jurnu. Džofri stisnu okidač samostrela. Strelica promaši za dve stope. Zec stade na zadnje šape i mrdnu njuškom prema kralju. Proklinjući, Džof stade da okreće točak kako bi napeo strunu, ali životinja nestade pre nego što on napuni samostrel. „Još!“ Sluga zavuče ruke u kućicu. Sledeći zec je bio poput smede munje na kamenju, i Džofrijev brzopleti hitac umalo ne pogodi ser Prestonu među noge.

Maloprstić se okrenu. „Dečko, voliš li zečji paprikaš?“ upita on Podrika Pejna.

Pod je zurio u posetiočeve čizme, prelepo izrađene od crveno bojene kože, i ukrašene crnim vezenim šarama. „Da jedem, moj gospodaru?“

„Uloži novac u šerpe“, posavetova ga Maloprstić. „Zečevi će uskoro preplaviti zamak. Ješćemo zečeve tri puta na dan.“

„Bolje to nego pečene pacove“, reče Tirion. „Pode, ostavi nas. Osim ako lord Petir ne želi neko osveženje?“

„Hvala, ali ne bih.“ Maloprstićev posprdni osmeh blesnu. „Priča se da se čovek probudi na Zidu ako pre toga pije sa kepecom. A crno tako loše ide uz moj bledi ten.“

Nemoj da brineš, moj gospodaru, pomisi Tirion, tebi ne spremam Zid. On sede u visoku stolicu s brdom jastuka, pa reče: „Danas izgledaš veoma elegantno, moj gospodaru.“

„Srce mi se čepa. Ja se trudim da izgledam elegantno svakog dana.“

„Dublet je nov?“

„Jeste. Veoma si pronicljiv.“

„Boja šljive i žuta. Da li su to boje tvoje kuće?“

„Nisu. Ali čoveku dosadi da svakog dana nosi iste boje, ili je bar tako u mom slučaju.“

„A i nož je veoma lep.“

„Stvarno?“ Iz Maloprstićevih očiju izbijao je vragolast sjaj. On isuka nož i ovlaš ga pogleda, kao da ga nikada ranije nije video. „Valirjski čelik i balčak od zmajkosti. Mada pomalo jednostavan. Tvoj je, ako ga želiš.“

„Moj?“ Tirion ga nadugačko odmeri. „Ne. Mislim da nije. Moj nije.“ *On zna, drski gad. Zna, i zna da ja znam, i misli da mu ne mogu ništa.*

Ako je ikada čovek sebe oklopio zlatom, bio je to Petir Beliš, a ne Džeјmi

Lanister. Džejmijev čuveni oklop bio je tek pozlaćeni čelik, ali Maloprstić, on... Tirion je saznao ponešto o dragom Petiru, i što je više znao postajao je sve nemirniji.

Pre deset godina Džon Erin mu je dao sitan položaj u carini, gde se lord Petir brzo istakao, donoseći tri puta više novca od bilo kog drugog kraljevog carinika. Kralj Robert imao je čudesan dar za trošenje novca. Čovek poput Petira Beliša, koji je imao dar da protrlja dva zlatna zmaja i stvori treći, neprocenjivo je vredeo desnici. Maloprstićevo uspon bio je brz kao strela. Tri godine nakon dolaska na dvor, postao je gospodar kovnica i član Malog veća, a danas su prihodi krune bili desetostruko veći nego za vreme njegovog nesrećnog prethodnika... mada i dugovi krune takođe behu strašno porasli. Majstor žongler je bio Petir Beliš.

O, bio je pametan. Nije samo skupljao zlato i zaključavao ga u riznici, ne. Kraljeve dugove je plaćao obećanjima, a kraljevo zlato ulagao u poslove. Kupovao je kola, radnje, brodove, kuće. Kupovao je žito kada je bilo obilno, a prodavao hleb kada ga nije bilo. Kupovao je vunu sa severa, i platno sa juga, i čipku iz Lisa, skladišto ih, transportovao, bojio, prodavao. Zlatni zmajevi su se parili i množili, i Maloprstić ih je pozajmljivao i vraćao kući u društvu novih zmajčića.

A uzgred je i dovodio svoje ljude na položaje. Čuvari ključeva bili su njegovi, sva četvorica. Kraljev brojač i kraljeva vaga bili su ljudi koje je on imenovao. Službenici na čelu sve tri kovnice. Lučki kapetani, poreznici, carinici, otkupljivači vune, sakupljači putarina, blagajnici, otkupljivači vina; devet desetina njih pripadali su Maloprstiću. Bili su to ljudi mahom osrednjeg porekla; trgovački sinovi, neznatni lordovi, ponekad čak i stranci, ali sudeći po rezultatima, daleko sposobniji od svojih visokorođenih prethodnika.

Niko se nije setio da ta imenovanja dovede u pitanje, a i zašto bi? Maloprstić nikome nije bio pretnja. Pametan, osmehnut i vedar, svačiji prijatelj, uvek u stanju da nađe zlato potrebno kralju ili njegovoј desnici, a ipak tako niskog porekla, tek stepenik iznad lutajućeg viteza, on nije bio čovek koga se treba bojati. Nije imao vazala da ih pozove pod barjake, ni vojsku pratilaca i slugu, ni veliki zamak, ni imanje vredno pomena, ni izgleda za dobar brak.

Ali, da li se usuđujem da ga pipnem? pitao se Tirion. *Čak i ako je izdajnik?* Uopšte nije u to bio siguran, pogotovu ne sada, dok rat besni. S vremenom će umesto Maloprstićevih ljudi na ključne položaje postaviti svoje, ali... Začu se povik iz dvorišta. „Oh, veličanstvo je ubilo zeca“, primeti lord Beliš. „Nekog sporog, nema sumnje“, reče Tirion. „Moj gospodaru, ti si odgajen u Brzorečju. Čuo sam da si bio veoma blizak s Tulijima.“

„Može se tako reći. Posebno s devojkama.“

„Koliko blizak?“

„Uzeo sam im devičanstva. Da li je to dovoljno blisko?“

Laž - Tirion je bio prilično siguran da je to laž - bila je izrečena tako opušteno, da je gotovo zvučala istinito. Da li je moguće da je Kejtlin Stark lagala? O svom

gubitku nevinosti, kao i o bodežu? Što je duže živeo, Tirion je sve više shvatao da ništa nije jednostavno, i da je malo šta istinito. „Kćeri lorda Hostera me ne vole“, priznade on. „Sumnjam da bi saslušale neki predlog koji potiče od mene. Ali ako dođe od tebe, iste reči bi zvučale mnogo umilnije njihovim ušima.“

„To zavisi od reči. Ako nameravaš da ponudiš Sansu u zamenu za tvog brata, traći vreme nekog drugog. Džofri nikada neće predati svoju igračkicu, a ledi Kejtlin nije tolika budala da trampi Kraljeubicu za devojčicu.“

„Nameravam da imam i Arju. Moji ljudi uveliko tragaju.“

„Traganje nije isto što i nalaženje.“

„Imaću to na umu, moj gospodaru. U svakom slučaju, nadao sam se da možeš uticati na ledi Lizu. Za nju imam lepšu ponudu.“

„Liza je povodljivija od Kejtlin, to je istina... ali i preplašenja, a koliko znam, mrzi te.“

„Ona veruje da za to ima valjan razlog. Kada sam joj bio gost u Gnezdu sokolovom, tvrdila je da sam joj ja ubio muža, i nije bila spremna da sluša poricanja.“ On se nagnu napred. „Ako joj dam pravog ubicu Džona Erina, možda će promeniti mišljenje o meni.“

Na to se Maloprstić ispravi. „Pravog ubicu? Priznajem, budiš mi znatiželju. Koga predlažeš?“

Sad je bio red na Tiriona da se osmehne. „Poklone dajem prijateljima, i to rado. Liza Erin bi to trebalo da shvati.“

„Da li ti je potrebno njeni prijateljstvo, ili njeni mačevi?“

„Oboje.“

Maloprstić pogladi svoju urednu šiljastu bradicu. „Liza ima svoje brige. Gorštaci napadaju s Mesečevih planina, brojniji nego ikada ranije... i bolje naoružani.“

„Strašno“, reče Tirion Lanister, koji ih je i naoružao. „Mogao bih da pomognem oko toga. Jedna moja reč...“

„A koliko bi je ta reč koštala?“

„Hoću da ledi Liza i njen sin priznaju Džofrija za kralja, da se zakunu na vernošć, i da...“

„...krenu u rat protiv Starkova i Tulija?“ Maloprstić odmahnu glavom. „U tom tvom pudingu ima jedna stenica, Lanisteru. Liza nikada neće poslati svoje vitezove na Brzorečje.“

„Niti bih to od nje tražio. Mi imamo i previše neprijatelja. Upotrebiću njenu silu da se suprotstavim lordu Renliju, ili lordu Stanisu, ako se mrdne sa Zmajkamena. Za uzvrat, daću joj pravdu za Džona Erina i mir u Dolu. Čak ću imenovati ono njeno jezivo dete za zaštitnika Istoka, kao što je bio njegov otac pre njega.“ *Hoću da ga vidim kako leti*, prošapta mu dečji glas tiho u sećanju. „A da zapečatim pogodbu, daću joj svoju sestričinu.“

Imao je zadovoljstvo da vidi izraz iskrenog iznenađenja u sivozelenim očima Petira Beliša. „Mirselu?“

„Kada stasa, može da se uda za malog lorda Roberta. Do tada, biće štićenica ledi Lize u Gnezdu sokolovom.“

„A šta njeno veličanstvo kraljica kaže na tu zamisao?“ Kada Tirion sleže ramenima, Maloprstić prasnu u smeh. „Tako sam i mislio. Ti si opasan mališa, Lanisteru. Da, tu pesmicu bih mogao da otpevam Lizi.“ Ponovo prepreden osmeh, vragolast pogled. „Ako budem hteo.“

Tirion potvrđno klimnu, čekajući, svestan da Maloprstić ne trpi predugu tišinu.

„Dakle“, nastavi lord Petir nakon stanke, potpuno besramno, „šta u tom loncu ima za mene?“

„Harendvor.“

Bilo je zanimljivo posmatrati mu lice. Otac lorda Petira bio je najmanji od malih lordova, deda mu je bio vitez bezemljaš; po rođenju, nije držao više od nekoliko kamenih jutara na vetrom šibanoj obali Prstiju. Harendvor je bio jedan od najbogatijih poseda u Sedam kraljevstava, zemlje su mu bile prostrane, i bogate, i plodne, veliki zamak jedan od najmoćnijih u kraljevstvu... i prema njemu je Brzorečje izgledalo patuljasto, Brzorečje, gde je Petira Beliša podigao Hoster Tuli, da bi ga grubo proterao kada se usudio da digne pogled ka njegovoj kćeri.

Maloprstić lagano popravi nabore svog ogrtača, ali Tirion vide blesak pohlepe u tim prepredenim mačjim očima. *Imam ga*, znao je. „Harendvor je proklet“, reče lord Petir nakon jednog trenutka, pokušavajući da izgleda kao da se dosađuje.

„Onda ga spali do temelja i izgradi nov zamak, po svojoj meri. Novca ti neće nedostajati. Nameravam da te proizvedem u sizerena Trozupca. Ti rečni gospodari su dokazali da im se ne može verovati. Nek ti plaćaju ako žele da zadrže svoje zemlje.“

„Čak i Tuliji?“

„Ako Tulija uopšte pretekne, kad s njima završimo.“

Maloprstić je delovao kao dečak koji je upravo krišom gricnuo sače. *Trudio se* da pazi na pčele, ali je med bio previše sladak. „Harendvor i sve njegove zemlje i prihodi“, reče on zamišljeno. „Jednim potezom, stvoriceš od mene jednog od najvećih gospodara u kraljevstvu. Nisam nezahvalan, moj gospodaru, ali - zašto?“

„Dobro si služio mojoj sestri kada je došlo do nevolja oko nasleđivanja prestola.“

„Kao i Dženos Slint. Kome je taj isti zamak Harendvor nedavno darivan - da bi mu bio oduzet kada više nije bio od koristi.“

Tirion se nasmeja. „Tu me imaš, moj gospodaru. Šta da kažem? Potreban si mi da bih dobio ledi Lizu. Dženos Slint mi nije bio potreban.“ On iskrivljeno slegnu ramenima. „Pre bih da vidim tebe u Harendvoru nego Renlija na Gvozdenom prestolu. Šta je jednostavnije od toga?“

„Zaista, šta? Shvataš da će verovatno morati ponovo da odvedem Lizu Erin u

krevet da bih dobio pristanak na taj brak?“

„Uopšte ne sumnjam da si dorastao tom zadatku.“

„Jednom sam rekao Nedu Starku da kada se zatekneš go sa ružnom ženom, najbolje što možeš da uradiš jeste da zažmuriš i obaviš posao.“ Maloprstić sklopi vrhove prstiju i zagleda se u Tirionove raznobojne oči. „Daj mi dve sedmice da završim svoje poslove i nađem brod koji će me odvesti u Galebovo.“

„To je sasvim prihvatljivo.“

Gost ustade. „Ovo je bilo baš priyatno jutro, Lanisteru. I unosno... za nas obojicu, rekao bih.“ On se pokloni, i plašt mu beše kao žuti vihor dok je izlazio kroz vrata.

Dva, pomisli Tirion.

Potom ode do svoje ložnice da sačeka Varisa, koji je uskoro trebalo da se pojavi. U sutan, pretpostavlja je. Možda čak i nakon što padne mrak, ali se nadao da neće biti tako. Nadao se da će večeras posetiti Šai. Bio je priyatno iznenaden kada ga ni sat kasnije Galt od Kamenih Vrana obavesti da mu je napuderisani čovek pred vratima. „Ti si okrutan čovek, kad tako mučiš velemeštra“, ukori ga evnuh. „On ne podnosi tajne.“

„Da li to čujem kako vrana govori gavranu da je crn? Ili bi radije da ne čuješ šta sam predložio Doranu Martelu?“

Varis se zakikota. „Možda su mi ptičice to već rekle.“

„Zaista?“ Želeo je to da čuje. „Nastavi.“

„Dornjani se zasada drže po strani od ratova. Doran Martel je digao vojsku, ali ništa više od toga. Njegova mržnja prema kući Lanistera dobro je poznata, i uglavnom se smatra da će se pridružiti lordu Renliju. Ti želiš da ga od toga odvratiš.“

„To je sve očigledno“, reče Tirion.

„Jedina zagonetka je šta mu nudiš za uzvrat. Princ je osećajan čovek, i još oplakuje svoju sestru Eliju i njeno milo dete.“

„Otac mi je jednom rekao da lord nikada ne dozvoljava osećanjima da stanu na put njegovim ambicijama... a igrom slučaja mi imamo upražnjeno mesto u Malom veću, sad kada je lord Dženos obukao crno.“

„Sedište u veću nije mala stvar“, priznade Varis, „ali da li će to biti dovoljno da ponosan čovek zaboravi na ubistvo svoje sestre?“

„Zašto da zaboravi?“ Tirion se osmehnu. „Obećao sam da će mu isporučiti ubice njegove sestre, žive ili mrtve, kako mu više odgovara. Nakon što se rat okonča, naravno.“

Varis ga lukavo osmotri. „Moje ptičice mi kažu da je princeza Elija izviknula... izvesno ime... kada su došli po nju.“

„Da li je tajna i dalje tajna kada je svi znaju?“ U Livačkoj steni je bilo opšte poznato da je Gregor Klegani ubio Eliju i njeno odojče. Pričalo se da je silovao

princezu dok su mu krv i mozak njenog sina još bili na rukama. „*Ova tajna je zakleti čovek tvog gospodara oca.*“

„Moj otac će ti prvi reći da je pedeset hiljada Dornjana vredno jednog besnog pseta.“

Varis pogladi napuderisani obraz. „A ako princ Doran ne zatraži samo krv viteza koji je počinio delo, već i krv lorda koji je zapovedao...“

„Robert Barateon je predvodio bunu. Sve zapovesti su na kraju poticale od njega.“

„Robert nije bio u Kraljevoj Luci.“

„Nije ni Doran Martel.“

„Da. Krv za njegov ponos, stolica za njegove ambicije. Zlato i zemlja, njih da ne spominjemo. Slatka ponuda... ali slatkiši mogu biti otrovani. Da sam ja princ, zatražio bih još nešto pre nego što pružim ruku ka tom saću. Neki izraz dobre vere, neko tvrdo jamstvo protiv izdaje.“ Varis se osmehnu svojim najljigavijim osmehom. „Koga ćeš im dati od njih dvoje, pitam se?“ Tirion uzdahnu. „Siguran sam da znaš.“

„Kad me već tako pitaš - da. Tomena. Teško bi mogao da Mirselu istovremeno ponudiš Doranu Martelu i Lizi Erin.“

„Podseti me da ti više nikada ne postavljam zagonetke. Varaš.“

„Princ Tomen je dobar dečak.“

„Ako ga otrgnem od Sersei i Džofrija dok je još mlad, možda će čak i da izraste u dobrog čoveka.“

„I dobrog kralja?“

„Džofri je kralj.“

„A Tomen je naslednik, ako nešto zadesi njegovo veličanstvo. Tomen, čija je priroda tako mila, i primetno... usmerljiva.“

„Narav ti je veoma sumnjičava, Varise.“

„To ću shvatiti kao pohvalu, moj gospodaru. U svakom slučaju, teško da će princ Doran biti neosetljiv na velike počasti koje mu pružaš. Vrlo spretno izvedeno, rekao bih... sem jednog malog nedostatka.“

Kepec se nasmeja. „Zvanog Sersei?“

„Šta znaće državne stvari naspram majčinske ljubavi prema milom plodu njene utrobe? Možda se, u ime slave svoje kuće i sigurnosti kraljevstva, kraljica i može ubediti da pošalje Tomena ili Mirselu. Ali njih oboje? Nikako.“

„Ono što Sersei ne zna ne može da mi smeta.“

„A ako veličanstvo otkrije tvoje namere pre nego što ti planovi sazru?“

„Pa“, reče on, „onda ću znati da mi je čovek koji joj ih je ispričao sigurno neprijatelj“ A kada se Varis zakikota, on pomisli: *Tri.*

SANSA

Dođi noćas u bogošumu, ako hoćeš kući.

Reči su bile iste i nakon stotog čitanja, kao što su bile i nakon prvog, kada je Sansa pod jastukom otkrila presavijeni komad hartije. Nije znala kako je tu dospeo, niti ko ga je poslao. Poruka je bila nepotpisana, nezapečaćena, a rukopis nepoznat. Ona pritisnu hartiju na grudi i prošapta te reči. „Dođi noćas u bogošumu, ako hoćeš kući“, reče jedva čujno.

Šta je to moglo da znači? Da li treba da je odnese kraljici da dokaže kako je dobra? Uznemirena, ona protrla stomak. Ljubičasta modrica koju joj je ostavio ser Merin izbledela je u žuto, ali je još bolela. Ruka mu je bila u oklopnoj rukavici kada ju je udario. Sama je bila kriva. Mora naučiti da bolje skriva osećanja, da ne ljuti Džofrija. Kada je čula da je Bauk poslao lorda Slinta na Zid, zaboravila se i rekla: „Nadam se da će ga Tuđini ščepati.“ Kralju se to nije dopalo.

Dođi noćas u bogošumu, ako hoćeš kući.

Sansa se tako usrdno molila. Može li to napokon biti odgovor, istinski vitez poslat da je spase? Možda je to jedan od blizanaca Redvina, ili smeli ser Belon Svon... ili čak Berik Donderion, mladi lord koga je volela njena priateljica Džejn Pul, onaj sa crvenozlatnom kosom i crnim plaštrom posutim zvezdama.

Dođi noćas u bogošumu, ako hoćeš kući.

Šta ako je to neka Džofrijeva okrutna šala, nalik na onu kada ju je poveo na zidine da joj pokaže očevu glavu? Ili možda neka prepredna zamka da se dokaže kako nije odana. Ako ode u bogošumu, da li će je tamo čekati ser Ilin Pejn, tiho sedeći pod drvetom srcem s Ledom u ruci, tražeći je svojim bledim očima?

Dođi noćas u bogošumu, ako hoćeš kući.

Kada se vrata otvorile, ona brzo gurnu cedulju pod čaršav i sede na nju. Bila je to njena soberica, ona sitna, s mlijetavom smeđom kosom. „Šta hoćeš?“ upita Sansa.

„Da li će gospa večeras hteti da se okupa?“

„Samo vatru, mislim... nešto mi je hladno.“ Zaista je drhtala, mada je dan bio topao.

„Biće tvoja volja.“

Sansa je sumnjičavo posmatrala devojku. Da li je videla cedulju? Da li ju je ona stavila pod jastuk? To nije bilo verovatno; izgledala je kao glupava devojka, ne kao neko ko donosi tajne poruke, ali je Sansa nije poznavala. Kraljica je njene sluškinje menjala na svake dve sedmice, da se ne bi s njom sprijateljile.

Kada se vatra rasplamsala u kaminu, Sansa kratko zahvali služavci i naredi joj da izđe. Devojka ju je hitro poslušala, kao i uvek, ali se Sansi činilo da u njenim očima ima nečeg lukavog. Nema sumnje, otrčala je da podnese izveštaj kraljici, ili možda Varisu. Sve služavke su je uhodile, u to je bila sigurna.

Konačno sama, bacila je cedulju u plamen, i posmatrala kako se pergament uvija

i crni. *Dođi noćas u bogošumu, ako hoćeš kući.* Ona odsutno ode do prozora. Pod njim vide niskog viteza u kao mesec belom oklopu i teškom belom plaštu kako hoda po pokretnom mostu. Po visini, to je mogao biti samo ser Preston Grinfeld. Kraljica joj je dala slobodu kretanja po zamku, ali će on ipak hteti da zna kuda je krenula, ako u ovo doba noći pokuša da izade iz Megorove utvrde. Šta da mu kaže? Iznenada joj bi drago što je spalila poruku.

Ona razveza haljinu i leže u krevet, ali nije spavala. *Da li je još tamo?* pitala se. *Koliko dugo će čekati?* Bilo je to tako okrutno, to što joj je poslao poruku a nije rekao ništa više. Misli su joj se u glavi vrtele ukrug.

Kada bi samo imala nekoga da joj kaže šta da radi. Nedostajala joj je obrednica Mordejna, a Džejn Pul još i više, njena najodanija prijateljica. Obrednica je izgubila glavu zajedno s ostalima, a zločin joj beše to što je služila kući Starka. Sansa nije znala šta se desilo s Djejn, koja je neposredno nakon tih događaja nestala iz njene sobe, i više je niko nikada nije spomenuo. Pokušala je da ne misli prečesto o njima, ali su uspomene ponekad navirale nezvane, a tada je bilo teško zadržati suze. Ponekad bi Sansi nedostajala čak i sestra. Sada je Arja sigurno u Zimovrelu, pleše i šije, igra se s Brenom i malim Rikonom, pa i jaše kroz zimski grad, kad god poželi. Sansi su takođe dopuštali da jaše, ali samo po dvorištu, a bilo je dosadno ići ukrug po čitav dan.

Bila je sasvim budna kada je čula dreku. Najpre u daljini, a onda sve bliže. Brojne glasove kako zajedno viču. Nije mogla da razazna reči. A čuli su se i konji, i bat stopala, glasna naređenja. Ona se došunja do prozora i vide ljudе kako trče po zidinama, noseći koplja i baklje. *Vrati se u krevet,* reče Sansa sebi, *to te se ništa ne tiče, samo neki novi nemiri u gradu.* Na bunarima se u poslednje vreme pričalo samo o nemirima u gradu. Stiglo je previše ljudi, bežali su od rata, i mnogi nisu imali drugog načina da opstanu sem pljačke i ubistva. *Vrati se u krevet.*

Ali kada pogleda, beli vitez beše otisao, a most preko suvog šanca bio je spušten, ali nebranjen.

Sansa se bez razmišljanja okrenu i potrča do ormara. *O, šta to radim?* upita sebe dok se oblačila. *Ovo je ludilo.* Videla je svetlost mnogih baklji na spoljašnjem zidu. Da li su Stanis i Renli konačno došli da ubiju Džofrija i uzmu presto svog brata? Da je tako, stražari bi digli most, odsecajući Megorovu utvrdu od ostatka zamka. Sansa prebaci jednostavan sivi plašt preko ramena i uze nož kojim je sekla meso. *Ako je ovo zamka, bolje da umrem nego da me još muče,* reče sama sebi. Sečivo sakri pod plašt.

Povorka mačevalaca u crvenim plaštovima protrča kraj nje kada je skliznula u noć. Sačeka najpre da dobro odmaknu, a onda jurnu preko nebranjenog mosta. U dvorištu, ljudi su pripasivali mačeve i podešavali sedla svojih konja. Ona krajičkom oka spazi ser Prestona kraj štala s trojicom drugih kraljevih gardista, a beli plaštovi sijali su im poput meseca dok su pomagali Džofriju da navuče oklop. Kada ugleda kralja, dah joj se preseče u grlu. Srećom, on nju nije video. Dernjao

se da mu donesu mač i samostrel.

Buka se utiša kada je zašla dublje u zamak, ne usuđujući se da se osvrne iz straha da je Džofri možda gleda... ili, još gore, prati. Zavojite stepenice pružale su se pred njom, isprugane treperavom svetlošću iz visokih, uskih prozora. Sansa je teško disala kada stiže na vrh. Zatim potrča niz senovitu kolonadu i pribi se uz zid da uhvati dah. Kada joj nešto dotače nogu, ona gotovo da iskoči iz kože, ali je to bila samo mačka, ofucani crni mačor odgrizenog uva. Stvorenje pljunu ka njoj, skoči i nestade.

Kada je stigla do bogošume, zvuci behu izbledeli u jedva čujan zveket čelika i daleke povike. Sansa se čvrše umota u plašt. Vazduh beše bogat od mirisa zemlje i lišća. *Ledi bi volela ovo mesto*, pomisli ona. Bilo je nečeg divljeg u vazduhu te bogošume; čak i ovde, u srcu zamka i srcu grada, činilo se da stari bogovi posmatraju hiljadama skrivenih očiju.

Sansi su se majčini bogovi svidali više od očevih. Volela je kipove, slike na šarenim vitražima, miris tamjana, obrednike s njihovim odorama i kristalima, čudesnu igru duga nad oltarima s intarzijama od sedefa, oniksa i lapislazulija. Ali nije mogla da porekne kako i bogošuma ima neku moć. Posebno noću. *Pomozite mi, molila se, pošaljite mi prijatelja, pravog viteza da me zaštiti...*

Ona krenu od drveta do drveta, osećajući hrapavu koru pod prstima. Lišće joj je dodirivalo obaze. Da nije zakasnila? On ne bi otisao tako brzo, zar ne? A da li je uopšte došao? Sme li se usuditi da pusti glasa od sebe? Sve se činilo tako tiko i mimo...

„Bojao sam se da nećeš doći, dete.“

Sansa se naglo okrenu. Iz senki iskorači čovek, težak, debelog vrata, nespretan. Na sebi je imao tamnosivu odoru s kukuljicom navučenom preko lica, ali kada mu tanak zrak mesečine dodirnu obraz, ona ga smesta prepoznade po mrljama na koži i mreži naprslih kapilara. „Ser Dontose“, prodahta ona, slomljenog srca. „To si bio ti?“

„Da, moja gospo.“ Kada se približi, ona oseti kiseli smrad vina iz njegovih usta.
„Ja.“ On pruži ruku.

Sansa ustuknu. „*Nemoj!*“ Ona kliznu rukom pod plašt, ka skrivenom nožu. „Šta... šta hoćeš od mene?“

„Samo da ti pomognem“, reče Dontos, „kao što si ti pomogla meni.“

„Pijan si, zar ne?“

„Samo čaša vina, da skupim hrabrost. Ako me sada uhvate, odraće mi kožu s leđa.“

A šta će uraditi meni? Sansa shvati da se ponovo priseća Ledi. Ona je mogla da namiriše laži, *stvarno* je to mogla, ali je bila mrtva, otac ju je ubio, zbog Arje. Ona izvuče nož i isturi ga pred sebe, držeći ga obema mkama. „Ubošćeš me?“ upita Dontos.

„Hoću“, reče ona. „Reci ko te je poslao.“

„Niko, mila gospo. Kunem ti se svojom čašću viteza.“

„Viteza?“ Džofri je odlučio da on više neće biti vitez, već samo luda, niža čak i od Mesečevog dečaka. „Molila sam se bogovima za viteza koji će me spasti“, reče ona. „Molila sam se i molila. Zašto su mi onda poslali pijanu staru budalu?“

„To zaslužujem, mada... znam da je čudno, ali... sve te godine dok sam bio vitez, zapravo sam bio luda, a sada kada sam luda, mislim... mislim da sam u sebi našao snage da ponovo budem vitez, mila gospo. A sve to zbog tebe... tvoje milosti, tvoje hrabrosti. Ti si me spasla, ne samo od Džofrija, već i od mene samog.“ Glas mu utihnu. „Pevači kažu da je jednom davno postojala još jedna luda, najveći vitez na svetu...“

„*Florijan*“, prošapta Sansa. Prođe je drhtaj.

„Mila gospo, hoću da budem tvoj *Florijan*“, reče Dontos smerno i pade na kolena pred njom.

Lagano, Sansa spusti nož. U glavi joj se zavrte, osećala se kao da pluta. *To je ludilo, prepustiti se ovom pijancu, ali ako ga odbijem, da li će mi se ikada više ukazati prilika?* „Kako... kako ćeš to da izvedeš? Da me izbaviš?“

Ser Dontos ustade da je pogleda. „Najteže će biti izaći iz samog zamka. Kada se jednom nađeš napolju, biće brodova koji će te odvesti kući. Samo ću morati da nađem novca i ugovorim stvar s kapetanom, to je sve.“

„Možemo li sada da krenemo?“ upita ona, jedva se usuđujući da se nada.

„Ove noći? Ne, moja gospo, bojam se da ne možemo. Prvo moram da nađem siguran način da te izbavim iz zamka kada za to dode čas. To neće biti ni lako ni brzo. I mene prate.“ On nervozno liznu usne. „Hoćeš li skloniti svoje sečivo?“

Sansa vrati nož pod plašt. „Ustani, ser.“

„Hvala ti, mila gospo.“ Ser Dontos se nespretno i trapavo osovi na noge, pa otrese lišće i zemlju s kolena. „Od tvog gospodara oca nije bilo boljeg čoveka u čitavom kraljevstvu, ali sam ja stajao po strani i dopustio da ga ubiju. Ništa nisam rekao, ništa nisam učinio... a ipak, kada je Džofri htio da ubije mene, ti si se usprotivila. Gospo, ja nikada nisam bio junak, nisam Rajam Redvin ni Baristan Hrabri. Nisam pobedivao na turnirima, niti stekao slavu u ratu... ali nekada *jesam* bio vitez, a ti si mi pomogla da se prisetim šta to znači. Moj život je žalosna priča, ali pripada tebi.“ Ser Dontos položi ruku na čvornovato deblo drveta srca. Drhtao je, vide ona. „Kunem se, i nek mi bogovi tvoga oca budu svedoci, odvešću te kući.“

On se zakleo. Svečanom zakletvom, pred bogovima. „Onda... predaću se u tvoje ruke, ser. Ali kako ću znati kada je vreme da krenemo? Poslaćeš mi novu poruku?“

Ser Dontos se napeto osvrnu oko sebe. „Rizik je prevelik. Moraš doći ovde, u bogošumu. Što ćeš možeš. Ovo je najsigurnije mesto. *Jedino* sigurno mesto. Nigde drugde. Ni u tvojim odajama, ni u mojim, niti na stepenicama, niti u dvorištu, čak i ako izgleda da smo sami. U Crvenoj tvrđavi i kamenje ima uši, i samo ovde možemo slobodno da razgovaramo.“

„Samo ovde“, reče Sansa. „Upamtiću to.“

„A ako naizgled budem grub ili ravnodušan, ili se izrugujem dok ljudi posmatraju, oprosti mi, dete. Imam ulogu koju moram da igram, i ti moraš da radiš isto. Jedan pogrešan korak, i naše glave će ukrasiti zidove, poput glave tvoga oca.“

Ona klimnu. „Razumem.“

„Moraš biti hrabra i snažna... i strpljiva, strpljiva iznad svega.“

„Biću“, obeća ona, „ali... molim te... nek to bude što je pre moguće. Bojim se...“

„I ja se bojim“, reče ser Dontos, slabašno se osmehujući. „A sada moraš da kreneš, pre nego što primete da te nema.“

„Nećeš poći sa mnom?“

„Najbolje da nas nikada ne vide zajedno.“

Klimnuvši glavom, Sansa zakorači... a onda se okrenu, ustreptala, i sklopljenih očiju meko položi poljubac na njegov obraz. „Moj Florijane“, prošapta. „Bogovi su čuli moje molitve.“

Ona prelete preko rečnog šetališta, kraj male kuhinje i kroz svinjac, i skičanje svinja u oborima joj priguši brze korake. *Kući, pomisli ona, kući, on će me odvesti kući, on će me braniti, moj Florijan.* Pesme o Florijanu i Džonkil bile su joj najomiljenije. *Ni Florijan nije bio lep, mada nije bio tako star.*

Glavačke je trčala niz zavojito stepenište, kad neki čovek iskoči iz skrivenog ulaza. Sansa se sudari s njim i izgubi ravnotežu. Gvozdeni prsti je uhvatiše za zglavak pre nego što pade, i obrati joj se dubok, hrapav glas: „Dug je pad niz ove stepenice, ptičice. Hoćeš oboje da nas ubiješ?“ Smeh mu je bio grub kao struganje testere o kamen. „Možda stvarno i hoćeš.“

Pseto. „Ne, moj gospodaru, oprosti, nikada.“ Sansa obori pogled, ali beše prekasno, video joj je lice. „Molim te, boli me.“ Ona pokuša da se osloboodi.

„A otkud to da Džofova ptičica leti niz stepenište u gluvo doba noći?“ Kada ona ne odgovori, on je prodrma. „*Gde si bila?*“

„U b-b-bogošumi, moj gospodaru“, reče ona, ne usuđujući se da laže. „Molila... molila sam se za mog oca, i... za kralja, molila sam se da ga čuvaju.“

„Misliš da sam toliko pijan da u *to* poverujem?“ On joj pusti ruku, ljljajući se blago u mestu, dok su mu pruge svetla i tame padale preko užasnog opečenog lica. „Izgledaš još malo pa kao žena... lice, sise, a i viša si, još malo... ah, ti si još uvek glupava ptičica, zar ne? Pevaš sve pesme kojima su te naučili... otpevaj mi pesmu, hoćeš? Hajde. Pevaj mi. Neku pesmu o vitezovima i lepim devicama. Ti voliš vitezove, zar ne?“

Plašio ju je. „P-prave vitezove, moj gospodaru.“

„*Prave vitezove*“, izrugnu se on. „A ja nisam gospodar, kao što nisam ni vitez. Da li to batinama treba da ti utuvim u glavu?“ Klegani se zanese i zamalo pade. „*Bogovi*“, izusti kletvu, „previše vina! Voliš li ti vino, ptičice? *Pravo* vino? Mešina kiselog crnog, tamnog kao krv, sve što čoveku treba. Ili ženi.“ On se nasmeja, odmahnu glavom. „Pijan kao pas, proklet da sam. Kreni sada. Natrag u

svoj kavez, ptičice. Ja ču te otpratiti. Da budeš sigurna za kralja.“ Pseto je gurnu, neobično blago, i krenu za njom niz stepenište. Kada stigoše do podnožja, nanovo beše potonuo u mračnu čutnju, kao da je zaboravio da je ona tu.

Kada stigoše do Megorove utvrde, uplaši je kada vide da most sada čuva ser Boros Blunt. Njegova visoka bela kaciga ukočeno se okrenu na zvuk njihovih koraka. Sansa ustuknu od njegovog pogleda. Ser Boros je bio najgori među kraljevim gardistima, ružan i prek čovek, sav namršten i u podvaljcima.

„Njega nemaš zašto da se bojiš, devojčice.“ Pseto joj položi tešku ruku na rame. „Ako na žapcu našaraš pruge, nećeš ga pretvoriti u tigra.“

Ser Boros diže vizir. „Ser, kuda...“

„Jebem ja tvoje *ser*, Borose. Ti si vitez, a ne ja. Ja sam kraljevo pseto, sećaš se?“

„Kralj je pre nekog vremena tražio svoje pseto.“

„Pseto je pilo. Bila je twoja noć da ga štitiš, *ser*. Twoja i ostale moje *braće*.“

Ser Boros se okrenu Sansi. „Kako to da nisi u svojim odajama u ovo doba, gospo?“

„Otišla sam do bogošume da se pomolim za kralja.“ Laž je ovog puta bolje zvučala, skoro istinito.

„Kako očekuješ da spava uz svu ovu larmu?“ reče Klegani. „Šta se desilo?“

„Budale na kapiji“, priznade ser Boros. „Neki brbljivci su proširili priču o pripremama za Tirekovu svadbenu gozbu, i ovi nesrećnici su pomislili da će na gozbi i za njih biti mesta. Veličanstvo je lično povelo juriš i razbilo ih.“

„Hrabar momak“, reče Klegani kriveći usta.

Videćemo koliko je hrabar kada se suoči s mojim bratom, pomisli Sansa. Pseto je otprati preko pokretnog mosta. Dok su se peli uz stepenice, ona reče: „Zašto puštaš da te ljudi zovu Pseto. *Nikome* ne daš da te zove vitezom.“

„Više volim pse od vitezova. Otac mog oca bio je psetar u Livačkoj steni. Jedne jesenje godine, lord Titos se zatekao između lavice i njenog plena. Lavicu je bolelo dupe što je ona simbol kuće Lanistera. Kučka je rastrgla konja mog gospodara, a i njemu bi bila došla glave, da se moj deda nije pojavio s psima. Tri njegova psa poginula su dok je nisu oterala. Moj deda je ostao bez noge, tako da mu je Lanister platilo za nju zemljom i kulom, i uzeo mu sina za štitonošu. Tri psa na našem barjaku su troje koji su poginuli, na žutoj boji jesenje trave. Pseto će za tebe da umre, ali te nikada neće slagati. I gledaće te pravo u oči.“ On je uze za bradu i diže joj lice, bolno je stegnuvši. „A to je više nego što ptičice rade, nije li? Nisam čuo svoju pesmu.“

„Ja... znam pesmu o Florijanu i Džonkil.“

„Florijan i Džonkil? Luda i njegova pička. Poštedi me. Ali ču jednog dana čuti pesmu od tebe, htela ti to ili ne.“

„Rado ču pevati za tebe.“

Sendor Klegani prezrivo frknu. „Lepo stvorenjce, a tako loš lažov. Znaš, pas ume da namiriše laž. Osvrni se oko sebe, i dobro onjuši. Ovde svi lažu... i svi to rade bolje od tebe.“

ARJA

Kada se popela sve do kraja najviše grane, Arja ugleda dimnjake kako štrče kroz krošnje. Slamenati krovovi zbijali su se oko obale jezera i potočića koji se u njega ulivao, a drveni dok štrčao je u vodu kraj niske dugačke zgrade s krovom od škriljca.

Ona otpuza dalje, sve dok grana ne poče da se savija pod njenom težinom. Nije bilo čamaca vezanih za dok, ali je videla pipke dima kako se dižu iz nekih odžaka, i deo kola kako viri iza štale.

Ima nekoga. Arja zagrize usnu. Sva druga mesta na koja su naišli bila su prazna i opustošena. Imanja, sela, zamkovi, obredišta, ambari, svejedno. Lanisteri su spalili sve što je moglo da gori. Čak su i šume palili gde god su mogli, mada je lišće još bilo zeleno i vlažno od nedavnih kiša, i požari se nisu proširili. „I jezero bi spalili da mogu“, rekao je Džendri, a Arja je znala da je u pravu. One noći kada su pobegli, plamenovi zapaljene varoši bleštali su na vodi tako svetlo da se činilo da jezero *zaista* gori.

Kada su konačno skupili hrabrosti da se naredne noći ušunjaju u ruševine, naišli su samo na garavo kamenje, prazne ljuštare kuća i leševe. Na nekim mestima pramičci bledog dima još su se dizali iz pepela. Pituljica ih je preklinjao da se ne vraćaju, a Lomi ih je nazvao budalama i tvrdio kako će ser Ejmori i njih uhvatiti i pobiti, ali su Lorč i njegovi ljudi odavno bili otisli kada su stigli do utvrde. Zatekli su kapiju provaljenu, zidove delom srušene, unutrašnjost prekrivenu nesahrhanjenim mrtvacima. Džendriju je jedan pogled bio dovoljan. „Sve su pobili“, rekao je. „A i psi su ih našli, pogledaj.“

„Ili vukovi.“

„Psi, vukovi, svejedno. Ovde nemamo šta da tražimo.“

Ali Arja nije htela da ode dok ne pronađu Joren. *Njega* nisu mogli da ubiju, rekla je sebi, on je bio previše tvrd i opasan, a sem toga i brat iz Noćne straže. To je i rekla Džendriju dok su tragali među leševima.

Udarac sekirom koji ga je ubio raspolutio mu je lobanju, ali velika ućebana brada nije mogla da pripada nikome drugome, a ni odeća, iskrpljena i neoprana, i toliko izbledela da je bila više siva nego crna. Ser Ejmori Lorč ne beše se ništa više postarao da sahrani svoje mrtve nego one koje je pobjio, i leševi četiri lanisterska oklopljena pešaka ležali su preko Joren-a. Arja se pitala koliko ih je trebalo da ga savladaju.

On je htio da me odvede kući, mislila je dok su mu kopali grob. Bilo je previše mrtvaca da ih sve sahrane, ali je bar Joren morao da ima grob, bila je uporna Arja. *Obećao mi je da će me bezbedno odvesti u Zimovrel.* Deo nje poželeo je da zaplače. Drugi deo je poželeo da ga šutne.

Džendri je bio taj koji se setio lordove kule i trojke koju je Joren poslao da je

drži. I njih su napali, ali je okrugla kula imala samo jedan ulaz, na spratu, i do njega se dolazilo lestvicama. Kada su ih jednom uvukli unutra, ser Ejmorijevi ljudi nisu mogli da im priđu. Lanisteri su nagomilali žbunje oko osnove kule i zapalili ga, ali kamen nije goreo, a Lorč nije imao strpljenja da ih istera glađu. Na Džendrijevo dozivanje, Secidžek je otvorio vrata, i kada je Kurz rekao da je bolje da nastave na sever nego da se vrate, Arja se ponadala da će ipak možda stići do Zimovrela.

Pa, to selo nije bilo Zimovrel, ali su slamnati krovovi obećavali toplotu i zaklon, a možda čak i hranu, samo ako budu dovoljno odvažni da u njega odu. *Osim ako je tamo Lorč. On ima konje; putuje brže od nas.*

Dugo je posmatrala s drveta, nadajući se da će nešto ugledati; čoveka, konja, barjak, bilo šta što bi joj pomoglo da shvati ko je tamo. Nekoliko puta je nakratko videla pokret, ali su zgrade bile predaleko, i nije mogla biti sigurna. Jednom, veoma jasno, čula je njisku konja.

Vazduh je bio pun ptica, mahom vrana. Gledane iz daljine, nisu bile veće od muva dok su kružile iznad slamnatih krovova. Na istoku, Božje oko bilo je površina suncem iskovanog plavetnila koje je ispunjavalo pola sveta. Ponekih dana, dok su sporo napredovali uz blatnjavu obalu (Džendri nije hteo ni da priđe drumu, a čak su i Pituljica i Lomi shvatali da je to pametno), Arja je osećala da je jezero zove. Želela je da skoči u te mirne plave vode, da se ponovo oseti čistom, da pliva, i praćaka se, i kupa na suncu. Ali se nije usuđivala da skine odeću, da je ostali ne bi videli, čak ni da je opere. Na kraju dana često bi sedela na kamenu i mlatarala stopalima u hladnoj vodi. Konačno je bacila svoje ispucale i istrulele cipele. U početku joj je bilo teško da hoda bosonoga, ali su žuljevi napokon pukli, posekotine zacelile, a tabani joj se preobratili u đonove. Prijalo joj je blato među prstima, i volela je da oseća zemlju pod nogama dok je hodala.

S te visine videla je šumovito ostrvce na severoistoku. Na trideset koraka od obale, tri crna labuda klizila su preko vode, tako smiren... njima niko nije rekao da je stigao rat, i nije ih bilo briga za spaljene varoši i poklane ljude. Ona se čežnjivo zagleda u njih. Jedan deo nje požele da bude labud. Drugi deo požele da pojede labuda. Doručkovala je tucane žirove i šaku buba. Bube i nisu tako loše, kada se čovek jednom navikne. Crvi su gori, ali ipak ne tako gadni kao bol u trbuhi nakon dana provedenog bez hrane. Nalaženje buba je lako, treba samo prevrnuti neki kamen. Arja je jednom pojela bubu kada je bila mala, samo da bi naterala Sansu da ciči, tako da se nije bojala da proba još jednu. Ni Lasica nije, ali je Pituljica povratio bubu koju je pokušao da proguta, a Lomi i Džendri nisu hteli ni da pokušaju. Juče je Džendri uhvatio žabu i podelio je s Lomijem, a nekoliko dana pre toga Pituljica je pronašao kupine i obrstio čitav grm, ali su uglavnom živeli od vode i žireva. Kurz im je pokazao kako da kamenom izgnječe žirove. Ukus je bio odvratan.

Bilo joj je žao što je lovokradica umro. On je o šumama znao više nego svi oni zajedno, ali ga je strela pogodila u rame dok je izvlačio lestvice u kulu. Tarber je na ranu stavio blato i mahovinu iz jezera, i dan ili dva Kurz se kleo da mu nije

ništa, čak i dok mu je koža na vratu tamnela a divlji crveni plikovi puzali uz vilicu i niz grudi. Onda jednog jutra nije imao snage da ustane, a sledećeg je bio mrtav.

Sahranili su ga pod gomilom kamenja, i Secidžek je uzeo njegov mač i lovački rog, dok je Tarber za sebe prisvojio luk i čizme i nož. Sve su poneli kada su ih ostavili. Prvo su pomislili da su njih dvojica otišli da love, da će se uskoro vratiti sa divljači i sve ih nahraniti. Ali su čekali i čekali, sve dok im konačno Džendri nije rekao da krenu. Možda su Tarber i Secidžek mislili da imaju bolje izglede bez čopora siročića o kojima bi morali da vode računa. Verovatno je tako i bilo, ali ih je Arja ipak mrzela što su otišli.

Pod njenim drvetom, Pituljica zalaja kao pas. Kurz im beše rekao da koriste životinjske glasove da se javljaju jedni drugima. Stari trik lovokradica, rekao je, ali je umro pre no što je stigao da ih nauči kako da valjano proizvode zvuke. Pituljičini ptičji cvrkuti bili su grozni. Lavež mu je bio bolji, ali ne mnogo.

Arja skoči s visoke grane na nižu, ruku opruženih radi ravnoteže. *Vodeni plesač nikada ne pada*. Lagano, nožni prsti joj stegnuše granu; ona pređe nekoliko stopa, skoči dole na deblju granu, a zatim se rukama prebací kroz gusto lišće i stiže do debla. Osećala je grubu koru pod prstima i stopalima. Brzo se spusti, pa skoči sa šest stopa visine, otkotrljavši se kada pade na tlo.

Džendri joj pruži ruku da je digne. „Dugo si bio gore. Šta si video?“

„Ribarsko selo, malo, severno uz obalu. Dvadeset šest slamnatih krovova i jedan od škriljca, prebrojao sam. Video sam i deo kola. Ima nekoga.“

Na zvuk njenog glasa, Lasica ispuza iz žbunja. Lomi joj je nadenuo to ime. Rekao je da liči na lasicu, što nije bilo istina, ali nisu mogli da je stalno zovu uplakana devojčica nakon što je prestala da plače. Usta su joj bila prljava. Arja se nadala da nije ponovo jela blato.

„Jesi li videla ljude?“ upita Džendri.

„Uglavnom samo krovove“, priznade Arja, „ali neki odžaci su se dimili, i čula sam konja.“ Lasica joj obgrli nogu i čvrsto je steže. U poslednje vreme je to stalno radila.

„Ako ima ljudi, ima i hrane“, reče Pituljica, preglasno. Džendri mu je stalno govorio da bude tiši, ali nije vredelo. „Možda će da nam daju malo.“

„Možda će da nas ubiju“, reče Džendri.

„Neće ako se predamo“, reče Pituljica s nadom.

„Sada zvučiš kao Lomi.“

Zelenoruki Lomi sedeо je naslonjen između dva debela korena u podnožju hrasta. Za vreme borbe u utvrđi kopljе mu je probolo levi list. Krajem narednog dana, morao je da hrama na jednoj nozi, s rukom prebačenom preko Džendrijevih ramena, a sada više ni *to* nije mogao. Odsekli su granje s drveća da mu naprave nosiljku, ali bilo je sporo i strašno naporno nositi ga, a on je stenjaо svaki put kada bi ga zadrmali.

„Moramo da se predamo“, reče on. „To je i Joren trebalo da uradi. Trebalo je

da otvori kapiju ko što su rekli.“

Arji je bilo muka od Lomijevih neprestanih priča o tome kako je Joren trebalo da se preda. Samo je o tome pričao dok su ga nosili, i o svojoj nozi i praznom trbuhu.

Pituljica se složi. „*Rekli* su Jorenu da otvori kapiju, rekli mu u kraljevo ime. Moraš da uradiš ono što ti kažu u kraljevo ime. Matori smrdljivac je kriv za sve. Da se predao, pustili bi nas na miru.“

Džendri se namršti. „Ti vitezovi i lordovi, oni zarobljavaju jedni druge i plaćaju otkupnine, ali ih nije briga ako se takvi kao ti i ja predamo.“ On se okrenu Arji. „Šta si još video?“

„Ako je to ribarsko selo, imaće ribe na prodaju, mogu da se kladim“, reče Pituljica. Jezero je vrvelo od ribe, ali nisu imali čime da je hvataju. Arja je pokušala rukama, kao što je videla od Kosa, ali su ribe bile brže od golubova, a voda je igrala igre s njenim vidom.

„Nisam siguran za ribu.“ Arja čupnu Lasičinu učebanu kosu, pomislivši kako bi bilo bolje da je odseku. „Kraj vode ima vrana. Tamo je nešto mrtvo.“

„Ribe, nasukane na obali“, reče Pituljica. „Ako ih vrane jedu, kladim se da možemo i mi.“

„Ako uhvatimo vrane, možemo *njih* da jedemo“, reče Lomi. „Možemo da zapalimo vatru i ispečemo ih ko piliće.“

Džendri je izgledao opasno kada se mrštio. Brada mu beše naraslala gusta i crna kao bršljan. „Rekao sam, nema vatri.“

„Lomi je *gladan*“, zastenja Pituljica, „a i ja sam.“

„Svi smo gladni“, reče Arja.

„*Ti nisi*“, pljunu Lomi sa zemlje. „Crvožderu.“

Arja požele da ga šutne u ranu. „*Rekao* sam da će i tebi iskopati crve, ako hoćeš.“

Lomi se zgroženo iskrevelji. „Da nisam ranjen u nogu, ulovio bi' nam vepra.“

„Vepra, ma nemoj“, izrugnu se ona. „Za lov na veprove ti treba posebno koplje, i konji i psi, i ljudi da isteraju vepra iz jazbine.“ Njen otac je lovio veprove u Vučjoj šumi s Robom i Džonom. Jednom je čak poveo i Brena, ali Arju nikada, mada je bila starija. Obrednica Mordejna je rekla da lov na veprove nije za gospe, a majka je samo obećala da će, kada poraste, moći da ima svog sokola. Sada je porasla, ali da ima sokola, *pojela* bi ga.

„Šta *ti* znaš o lovnu na veprove?“ reče Pituljica.

„Više nego ti.“

Džendri nije bio raspoložen da to sluša. „Tišina, oboje, moram da razmislim šta da radimo.“ Kada je razmišljao, uvek je izgledao kao da ga nešto gadno boli.

„Da se predamo“, reče Lomi.

„Rekao sam ti da začepiš o predavanju. Čak ni ne znamo ko je tamo. Možda

možemo da ukrademo nešto hrane.“

„Lomi ume da krade, samo što ne može zbog noge“, reče Pituljica. „U gradu je bio lopov.“

„Loš lopov“, reče Arja, „inače ga ne bi uhvatili.“

Džendri zaškilji na sunce. „Veče je najbolje vreme da se prikrademo. Ja ću otići da izvidim kad padne mrak.“

„Ne, ja ću“, reče Arja. „Ti dižeš previše buke.“

Džendriju samo što nije prekipelo. „Obojica ćemo poći.“

„Ari bi trebo da ide“, reče Lomi. „On se bolje šunja od tebe.“

„Rekao sam da ćemo *obojica* ići.“

„A šta ako se ne vratite? Pituljica ne može sam da me nosi, znate da ne može...“

„A ima i vukova“, reče Pituljica. „Čuo sam ih prošle noći, kad sam bio na straži. Kao da su bili blizu.“

Arja ih je takođe čula. Spavala je u grani bresta, ali ju je zavijanje probudilo. Sedela je budna skoro čitav sat, slušajući ih, dok su joj žmarci prolazili niz kičmu.

„A nećeš čak ni vatru da nam daš da ih oteramo“, reče Pituljica. „Nije u redu da nas ostavite ovde vukovima.“

„Niko vas ne ostavlja“, reče Džendri s gađenjem. „Lomi ima svoje koplje ako vukovi dođu, a ti ćeš biti s njim. Idemo samo da vidimo, to je sve; vratićemo se.“

„Ko god da je tamo, treba da mu se predate“, cvileo je Lomi. „Treba mi neki napitak za nogu, mnogo me boli.“

„Ako vidimo napitke za nogu, donećemo ih“, reče Džendri. „Ari, krećemo, hoću da se približim pre nego što sunce zađe. Pituljice, drži Lasicu, neću da nas prati.“

„Prošli put me je šutnula.“

„Ja ću te šutnuti ako je ne zadržiš ovde.“ Ne sačekavši odgovor, Džendri stavi na glavu čeličnu kacigu i podje.

Arja je morala da trčkara da bi održala korak. Džendri je bio pet godina stariji i za čitavu stopu viši, a imao je i dugačke noge. Neko vreme je ćutao, samo je s besnim izrazom na licu grabio kroz drveće, stvarajući previše buke. Ali konačno stade i reče: „Misljam da će Lomi umreti.“

Ona se ne iznenadi. Kurz je umro od rane, a on je bio mnogo jači od Lomija. Kada god je na Arju bio red da pomaže u nošenju, osećala je koliko mu je vrela koža, i koliko mu nogu smrdi. „Možda možemo da nađemo meštra...“

„Meštara ima samo u zamkovima, a čak i kada bismo ga našli, on ne bi prljao ruke nekim kao što je Lomi.“ Džendri se saže i prođe ispod niske grane.

„To nije istina.“ Meštar Luvin bi pomogao svima koji bi mu došli, u to je bila sigurna.

„Umreće, a što pre umre, to bolje za nas ostale. Trebalo bi samo da ga ostavimo, kao što je i rekao. Da smo ranjeni ti ili ja, znaš da bi on nas ostavio.“ Strčaše niz oštar usek i ispeše se na drugu stranu, držeći se za korenje. „Muka mi je da ga više

nosim, i muka mi je od njegovih priča o predaji. Da je u stanju da stoji, prosuo bih mu zube. Lomi nikome ne koristi. Ona uplakana devojčica takođe.“

„Pusti Lasicu na miru, ona je samo uplašena i gladna, i ništa više.“ Arja se osvrnu, ali je devojčica, za divno čudo, nije pratila. Pituljica ju je sigurno ščepao, kao što mu je Džendri rekao.

„Beskorisna je“, ponovi Džendri tvrdoglav. „Ona i Pituljica i Lomi samo nas usporavaju, i na kraju ćemo zbog njih i da izginemo. Jedino od tebe u ovoj gomili ima neke koristi. Iako si devojčica.“

Arja se skameni. „*Nisam devojčica!*“

„Bogami, jesi. Misliš da sam ja glup kao oni?“

„Nisi, još si i gluplji. Noćna straža ne prima devojčice, to svi znaju.“

„To je istina. Ne znam zašto te je Joren poveo, ali je sigurno imao neki razlog. Ipak si devojčica.“

„*Nisam!*“

„Onda izvadi đoku i ispišaj se. Hajde.“

„Sad mi se ne piša. Pišaću kad budem hteo.“

„Lažljivice. Ne možeš da izvadiš đoku zato što ga nemaš. Nisam primetio dok nas je bilo tridesetoro, ali uvek ideš u šumu da pustiš vodu. Pituljica to ne radi, a ni ja. Ako nisi devojčica, onda si nekakav evnuh.“

„*Ti* si evnuh.“

„Znaš ti da nisam.“ Džendri se osmehnu. „’Oćeš da izvadim đoku da ti dokažem? Ja nemam šta da krijem.“

„Imaš, i te kako“, izlete Arji, u očajničkoj želji da zabašuri tog đoku kojeg nije imala. „Oni zlatni plaštovi su tebe jurili u krčmi, a nećeš da nam kažeš zašto.“

„Voleo bih to da znam. Mislim da je Joren znao, ali mi nije rekao. A otkud tebi ideja da su tebe jurili?“

Arja zagrise usnu. Priseti se onoga što je Joren rekao kada joj je odsekao kosu. *Ova bratija, pola njih bi te kraljici predalo dok lopiš dlanom o dlan, u zamenu za oprost i možda srebrnjak-dva. A i oni preostali bi učinili isto, samo što bi te najpre silovali.* A opet, Džendri je drugačiji, kraljica je i njega tražila. „Reći ćeš ako ti kažeš meni“, reče umorno.

„Rekao bih ti da znam, Ari... da li se tako stvarno zoveš, ili imaš neko žensko ime?“

Arja se zagleda u izuvijani koren kraj noge. Shvatila je da je gotovo s predstavom. Džendri je znao, a u čakširama nije imala ništa čime bi ga razuverila. Mogla je ili da izvuče Iglu i ubije ga na mestu, ili da mu veruje. Nije bila sigurna da bi uspela da ga ubije, čak i kada bi pokušala; i on je imao mač, a bio je i mnogo snažniji. Preostajala je samo istina. „Lomi i Pituljica ne smeju da saznaju“, reče.

„Neće“, zakle se on. „Neće od mene.“

„Arja.“ Ona diže pogled ka njemu. „Moje ime je Arja. Od kuće Starka.“

„Od kuće...“ Prođe čitav jedan tren pre no što on izusti: „Ime kraljeve desnice bilo je Stark. Onog koga su ubili kao izdajnika.“

„Nije on bio izdajnik. Bio je moj otac.“

Džendrijeve oči se raširiše. „Znači, zato si mislila...“

Ona klimnu. „Joren me je vodio kući u Zimovrel.“

„Ja... ti si, znači, visokorođena, bićeš... bićeš gospa.“

Arja pogleda svoju otrcanu odeću i bose noge, ispucale i žuljevite. Vide prljavštinu pod noktima, kraste na laktovima, ogrebotine na šakama. *Kladim se da me obrednica Mordejna ne bi ni prepoznala. Sansa možda i bi, ali bi se pretvarala da nije.* „Moja majka je gospa, i moja sestra, ali ja to nikad nisam bila.“

„Jesi. Bila si lordova kći i živela si u zamku, zar ne? I nisi... bogovi smilujte se, nisam...“ Iznenada je Džendri izgledao nesigurno, gotovo uplašeno. „Sve ono o đokama, nisam smeо to da kažem. I pišao sam pred tobom, i sve, ja... molim te da mi oprostiš, moja gospo.“

„Prekim s tim!“ siknu Arja. Da li joj se to on ruga?

„Znam ja manire, moja gospo“, reče Džendri, tvrdoglav kao i uvek. „Kada su visokorođene devojke dolazile u radnju sa svojim očevima, majstor mi je govorio da kleknem, i da govorim samo kada mi se obrate, i da ih zovem moja gospo.“

„Ako počneš da me zoveš moja gospo, čak će i *Pituljica* to da primeti. I bolje da nastaviš da pišaš kao do sada.“

„Biće tvoja volja, moja gospo.“

Arja ga tresnu u grudi obema rukama. On se saplete o kamen, i sede na zemlju uz glasan zvuk. „Kakva si ti to lordovska kćerka?“ reče on kroza smeh.

„Ovakva.“ Ona ga šutnu u bok, ali od toga se on samo još glasnije zasmeja. „Smej se ti koliko hoćeš, ja idem da vidim koga ima u selu.“ Sunce je već zalazilo za krošnje; suton samo što se ne beše spustio. Sada je Džendri morao da pozuri za njom. „Osećaš taj miris?“ upita ona.

On onjuši vazduh. „Trula riba?“

„Znaš da nije to.“

„Bolje da budemo oprezni. Ja ču krenuti na zapad, da vidim ima li neki drum. Mora da ima, pošto si videla kola. Ti kreni uz obalu. Ako ti zatreba pomoć, laj kao pas.“

„To je glupo. Ako mi treba pomoć viknuću u pomoć.“ Ona otrča, tiho gazeći bosim stopalima po travi. Kada se osvrnu preko ramena, vide da je on gleda s onim bolnim izrazom lica koji je značio da razmišlja. *Verovatno misli kako ne bi trebalo da pušta gospu da ide u krađu hrane.* Arja je jednostavno znala da će od sada biti glup.

Miris je postajao jači kako se približavala selu. Uopšte joj nije ličio na trulu ribu. Smrad je bio gadniji, teži. Ona nabrala nos.

Kada drveće stade da biva sve ređe, služila se rastinjem, klizeći od žbuna do žbuna tiha kao senka. Na svakih nekoliko koraka zastajkivala bi da oslušne. Kada zastade i po treći put, začu konje, i ljudski glas. A smrad je postajao sve gori. *Smrad mrtvaca, eto šta je.* Sećala ga se od ranije, od Jorena i ostalih.

Južno od sela raslo je gusto kupinovo žbunje. Kada stiže do njega, dugačke senke sutona već su počinjale da blede, i pojaviše se svici. Ona vide slamnate krovove odmah iza živice. Šunjala se uz nju sve dok ne pronađe ređi deo, pa se provuče kroza nj na stomaku, dobro skrivena, i vide od čega je poticao smrad.

Pokraj nežno zatalasanih voda Božjeg oka behu podignuta dugačka vešala od sirovog drveta, i nešto što su nekada bili ljudi visilo je sa njih, s nogama u lancima, dok su im vrane kljucale meso i sletale s leša na leš. Na svaku vranu bilo je stotinu muva. Kada dunu vetar s jezera, najbliži leš zvecnu lancima, jedva čujno. Vrane mu behu pojele veći deo lica, a i nešto drugo ga je bilo napalo, nešto mnogo veće. Grlo i grudi bili su rastrgnuti, i svetlucava zelena creva i trake iskidanog mesa visili su iz rasporenog stomaka. Jedna ruka bila je istrgnuta iz ramena; Arja na nekoliko stopa odatle vide kosti, oglodane i naprsle, bez trunke mesa.

Ona natera sebe da pogleda i sledećeg čoveka, i onog iza njega i onog iza *njega*, ponavljamajući sebi da je tvrda kao kamen. Svi leševi su bili toliko istruleli i unakaženi da joj je trebalo vremena pre nego što shvati da su pre vešanja bili skinuti do gole kože. Nisu izgledali kao nagi ljudi; jedva da su uopšte i imali ljudski izgled. Vrane su im pojele oči, a ponekima i lica. Od šestog u dugačkom nizu ne beše ostalo ništa sem noge, još uvezane lancima, zanjihane na povetarcu.

Strah seče oštije od mača. Mrtvaci joj ne mogu nauditi, ali onaj koji ih je pobio može. Podalje od vešala, dva čoveka u oklopima stajala su naslonjena na koplja ispred dugačke niske zgrade ukraj vode, one s krovom od škriljca. Dve visoke motke stajale su pobodene u blatinjavu zemlju pred njom, a sa njih su visili barjaci. Jedan je izgledao crven, a drugi je bio bleđi, beo ili možda žut, ali su oba bila mlitava, a kako je padao mrak, nije mogla biti sigurna da li je crveni zapravo lanisterski grimiz. *Ne moram da vidim lava, mogu da vidim mrtvace, ko bi drugi mogli da budu sem Lanistera?*

Onda se začu uzvik.

Dva kopljanika se okrenuše, a treći čovek se pojavi, gurajući zarobljenika pred sobom. Bilo je odveć mračno da se razaznaju lica, ali je zarobljenik na glavi imao sjajnu čeličnu kacigu, i kad Arja ugleda rogove, shvati da je to Džendri. *Ti glupi glupi GLUPANE!* pomisli ona. Da joj je bio blizu, ponovo bi ga šutnula.

Stražari su glasno govorili, ali je bila predaleko da razabere reči, utoliko pre što ih je prigušivalo lepetanje i graktanje vrana. Jedan kopljanik strže kacigu s Džendrijeve glave i upita ga nešto, ali mu se odgovor sigurno nije dopao, pošto ga udari krajem koplja u lice i obori na zemlju. Onaj koji ga beše zarobio udari ga nogom, dok je drugi kopljanik isprobavao kacigu s bikovskim rogovima. Konačno ga digoše na noge i odvedoše ka skladištu. Kada otvoriše teška drvena vrata,

napolje istrča jedan dečačić, ali ga jedan od stražara zgrabi za ruku i baci natrag unutra. Arja začu jecanje iz zgrade, a onda vrisak, tako glasan i pun bola da nesvesno zagrize usnu.

Stražari gurnuše Džendrija unutra za dečakom i zatvoriše vrata. U tom trenutku se s jezera diže povetarac i barjaci se razviše i podigoše. Onaj na višem koplju prikazivao je zlatnog lava, baš kao što se i bojala. Na drugom, tri vitke crne prilike trčale su preko polja žutog kao maslo. Psi, pomisli ona. Arja je već jednom videla te pse, ali gde?

Nije bilo bitno. Jedino važno beše to što su uhvatili Džendrija. Bez obzira na to što je tvrdoglav i glup, mora da ga izbavi. Pitala se znaju li oni da ga kraljica traži.

Jedan stražar skide svoju kacigu i stavi Džendrijevu. Nju razbesne kada vide kako je on nosi, ali je znala da ga nikako ne može sprečiti. Učini joj se da čuje nove vriske iz unutrašnjosti skladišta bez prozora, prigušene zidovima, ali je teško bilo biti siguran.

Ostade dovoljno dugo da vidi smenu straže, i još štošta priđe. Ljudi su dolazili i odlazili. Vodili su konje da ih napoje na potoku. Lovačka družina se vratila iz šume, noseći jelena okačenog o motku. Gledala ih je kako ga čiste i deru, i kako lože vatru na suprotnoj obali potoka, a miris pečenog mesa neobično se mešao sa smradom truljenja. Prahan stomak joj je krčao, i ona pomisli da će se izbljuvati. Nagoveštaj hrane izmami iz ostalih kuća i druge ljude, a gotovo svaki beše obučen u poneki deo oklopa ili tvrdu kožu. Kada je jelen bio ispečen, najbolje komade odnesoše u jednu od kuća.

Ona pomisli da će joj tama pružiti priliku da otpuzi bliže i oslobodi Džendrija, ali stražari na vatri zapališe baklje. Štitonoša donese hleba i mesa dvojici koji su čuvali skladište, a kasnije im se pridružiše još dvojica, i mešina vina krenu ukrug. Pošto je isprazniše, pridošlice odoše, ali stražari ostadoše, naslonjeni na koplja.

Arji su ruke i noge bile ukočene kada se konačno ispod bršljana izmigoljila u tamu šume. Noć je bila crna, s tankim opiljkom meseca koji se pojavljivao i nestajao kako su oblaci prolazili. *Tihoo kao senka*, reče sebi dok se kretala među drvećem. U tami se nije usuđivala da potrči, iz straha da se ne saplete o neki skriveni koren ili da se ne izgubi. Sleva je Božje oko blago zapluskivalo svoje obale. Zdesna je vetar uzdisao kroz granje, a lišće šuštalo i šaputalo. U daljini, ona začu zavijanje vukova.

Lomi i Pituljica zamalo se ne usraše kada ona izroni iz drveća iza njih. „*Tihoo*“, reče im, jednom rukom zagrlivši Lasicu kada joj mala devojčica pritrča.

Pituljica ju je gledao iskolačenih očiju. „Mislili smo da ste nas ostavili.“ Držao je kratki mač, onaj što ga je Joren uzeo od Zlatnog plašta. „Uplašio sam se da si vuk.“

„Gde je Bik?“ upita Lomi.

„Uhvatili su ga“, prošapta Arja. „Moramo da ga spasemo. Pituljice, moraš da mi pomogneš. Prišunjaćemo se i pobićemo stražare, a ja ću otvoriti vrata.“

Pituljica i Lomi se zgledaše. „Koliko ih je?“

„Nisam mogla da prebrojim“, priznade Arja. „Bar dvadesetorica, ali su pred vratima samo dvojica.“

Pituljica je izgledao kao da će briznuti u plač. „Ne možemo da se borimo protiv dvadesetorice.“

„Ti imaš da se boriš samo protiv jednog. Ja ću srediti drugog, izbavićemo Džendrija i pobeći.“

„Treba da se predamo“, reče Lomi. „Samo idi tamo i predaj se.“

Arja tvrdoglavo odmahnu glavom.

„Onda ga samo ostavi, Ari“, nagovarao ju je Lomi. „Ne znaju za nas ostale. Ako se sakrijemo, otići će, znaš da je tako. Nismo mi krivi što su Džendrija uhvatili.“

„Glup si, Lomi“, reče Arja besno. „Umrećeš ako ne izbavimo Džendrija. Ko će da te nosi?“

„Ti i Pituljica.“

„Sve vreme, bez ičije pomoći? Nećemo uspeti. Džendri je bio jak. Uostalom, nije me briga šta ti kažeš, ja idem po njega.“ Ona pogleda u Pituljicu. „Ideš sa mnom?“

Pituljica pogleda u Lomija, u Arju, pa ponovo u Lomija. „Idem“, reče nevoljno.

„Lomi, ti zadrži Lasicu ovde.“

On uhvati devojčicu za ruku i privuče je k sebi. „Šta ako dođu vukovi?“

„Predaj se“, predloži Arja.

Povratak u selo kao da je trajao satima. Pituljica se neprekidno saplitao i gubio u mraku, i Arja je morala da ga čeka i da se vraća po njega. Konačno ga uze za ruku i povede ga kroz drveće. „Samo budi tih i prati me.“ Kada ugledaše prvo slabašno svetlucanje seoskih vatri ocrtano spram neba, ona reče: „Mrtvaci vise na drugoj strani živice, ali nema razloga da ih se bojiš, samo zapamti da je strah oštiri od mača. Sada moramo strašno tiho i sporo.“ Pituljica klimnu glavom.

Ona se prva prodenu kroz bršljan i sačeka ga na drugoj strani, čučeći. Pituljica izroni sav bled i zadihan, lica i ruku krvavih od dugih ogrebotina. Pokuša da kaže nešto, ali mu Arja stavi prst na usne. Četvoronoške, ona otpuza duž vešala, ispod zaljuljanih mrtvaca. Pituljica nijednom ne pogleda naviše, niti od sebe pusti zvuka.

Sve dok mu vrana ne slete na leđa, i on prigušeno ispusti dah. „Ko ide?“ zagrme iznenada glas iz tame.

Pituljica skoči na noge. „*Predajem se!*“ On baci svoj mač, a desetine vrana se podigoše grakćući besno i zlepetaše oko leševa. Arja ga zgrabi za nogu i pokuša da ga povuče nazad na zemlju, ali se on otrže i potrča napred, mašući rukama. „*Predajem se, predajem se.*“

Ona skoči i isuka Iglu, ali su tada već ljudi bili svuda oko nje. Arja zamahnu na prvog, ali on odbi njen udarac čelikom okloprenom rukom, neko drugi se zatele na nju i obori je na zemlju, a treći čovek joj ote mač iz šake. Kada pokuša da ga

ugrize, zubi joj naiđoše samo na hladnu prljavu verižnjaču. „Oho, žestok mali“, reče čovek, smejući se. Udarac njegove oklopljene pesnice joj skoro otkide glavu.

Razgovarali su iznad nje dok je ležala u bolovima, ali Arja nije razumevala reči. U ušima joj je zvonilo. Kada pokuša da otpuzi, zemlja zaigra pod njom. *Uzeli su Iglu*. Ta sramota ju je pekla gore od bola, a bol je bio žestok. Džon joj je dao taj mač. Sirio ju je naučio da ga koristi.

Konačno je neko zgrabi za prsluk i cimnu je na kolena. Pituljica je takođe klečao, pred najvišim čovekom koga je Arja ikada videla, čudovištem iz priča Stare Nen. Nije videla otkud se džin tu stvorio. Tri crna psa utrkivala su se na njegovom izbledelom žutom ogrtaču, a lice mu je delovalo tvrdo, kao iz kamena isklesano. Iznenada se Arja priseti gde je već videla te pse. One noći pred turnir u Kraljevoj Luci svi vitezovi su istakli svoje štitove pred šatorima. „Onaj pripada Psetovom bratu“, rekla joj je Sansa dok su prolazile kraj crnih pasa na žutom polju. „On je još veći od Hodora, videćeš. Zovu ga *Planina Koja Jasē*.“

Arja obori glavu, jedva svesna šta se dešava oko nje. Pituljica se još predavao. Planina reče: „Odvešće nas do ostalih“, i ode. Zatim se teturala kraj mrtvaca na vešalima, dok je Pituljica govorio vojnicima kako će im peći pite i kolače, samo ako ga ne povrede. Četiri čoveka krenula su s njima. Jedan je držao baklju, jedan dugački mač; dvojica su imala koplja.

Nađoše Lomija tamo gde su ga i ostavili, pod hrastom. „Predajem se!“ viknu on kada ih ugleda. A onda baci koplje u stranu i diže ruke, išarane starom zelenom bojom. „Predajem se. Molim vas.“

Čovek s bakljom pretraži okolo, među drvećem. „Ti si poslednji? Pekarov šegrt je rekao da imate i devojčicu.“

„Pobegla je kada vas je čula da dolazite“, reče Lomi. „Bili ste bučni.“ A Arja pomisli: *Beži, Lasice, beži koliko te noge nose, bezi i sakrij se, i nikada se ne vraćaj*.

„Reci nam gde da nađemo onog kurvinog sina Donderiona, i dobro ćemo vas nahraniti.“

„Koga?“ reče Lomi tupo.

„Rekao sam ti, ovi bednici ne znaju ništa više od onih pičaka u selu. Samo gubimo vreme.“

Jedan od kopljanika pride Lomiju. „Šta ti je s nogom, mali?“

„Povredio sam se.“

„Možeš da hodaš?“ Zvučao je brižno.

„Ne“, reče Lomi. „Moraćete da me nosite.“

„Stvarno?“ Čovek nehajno diže koplje i zari vrh kroz dečakov meki vrat. Lomi nije imao vremena da se još jednom preda. Trznuo se jednom, i to beše sve. Kada čovek izvuče koplje, krv šiknu u tamnom mlazu. „Da ga nosimo, pazi ti njega“, reče kroz smeh.

TIRION

Upozorili su ga da se toplo obuče. Tirion Lanister ih je ozbiljno shvatio. Bio je odevan u debele postavljene čaksire i vuneni dublet, a preko njega je prebacio plašt od crnog risa koji je stekao u Mesečevim planinama. Plašt je bio smešno dugačak, sačinjen za čoveka dva puta višeg od njega. Kada nije bio u sedlu, jedini način da ga nosi bio je da ga obmota oko sebe nekoliko puta, zbog čega je izgledao kao lopta prugastog krvna.

Pa ipak, bilo mu je drago što je poslušao. Studen u dugačkom vlažnom podrumu rezala je do kosti. Timet je odlučio da se povuče gore, nakon što je nakratko osetio hladnoću donjeg podruma. Bili su negde ispod Renisinog brda, ispod doma Esnafa alhemičara. Vlažni kameni zidovi bili su išarani šalitrom, i jedino svetlo dopiralo je od zapečaćene uljane lampe od gvožđa i stakla koju je Piromanser Halin tako oprezno nosio.

I te kako oprezno... a ovo su posude koje izazivaju oprez. Tirion diže jednu da je pogleda. Bila je okrugla i crvenkasta, debeljuškasta glinena dinja. Malo prevelika za njegovu šaku, ali je znao da će normalnom čoveku odlično ležati. Materijal je bio tanan, tako krhak da su ga čak upozorili da ih ne steže previše snažno, da ih ne bi šakom slomio. Glina je bila hrapava, izbrazdana. Halin mu je rekao da je to namerno izvedeno. „Glatka zdela lakše ispadne čoveku iz ruke.“

Divlja vatra se lagano naže ka rubu zdele kada je Tirion nagnu da zaviri unutra. Znao je da je boja mutnozelena, ali je pod lošim svetлом to bilo nemoguće potvrditi. „Gusta je“, primeti.

„To je od hladnoće, moj gospodaru“, reče Halin, bledunjav čovek mekih vlažnih ruku i ulizičkih manira. Bio je odevan u prugastu crno-grimiznu odoru obrubljenu samurovinom, ali je krvno delovalo prilično pohabano i izjedeno moljcima. „Kada se zagreje, tvar će biti tečnija, poput ulja za lampe.“ *Tvar* je bio piromanserski izraz za divlju vatu. Takođe su i jedan drugoga oslovljavali s *mudrače*, što je Tirionu jednako smetalo kao i njihov običaj da se pred njim pretvaraju kako poseduju ogromna tajna znanja. Nekada im je esnaf bio moćan, ali su poslednjih vekova meštri iz Citadele gotovo svuda zamenili alhemičare. Sada beše ostalo samo nekoliko pripadnika starijeg reda, i više nisu tvrdili da umeju da pretvaraju olovu u zlato...

...ali su *umeli* da prave divlju vatu. „Rečeno mi je da je voda ne gasi.“

„Tako je. Kada se jednom zapali, tvar će žestoko goreti, sve dok je ima. Šta više, upiće se u tkaninu, drvo, kožu, čak i čelik, tako da će se i oni zapaliti.“

Tirion se sećao crvenog sveštenika Torosa od Mira i njegovog platnenog mača. Čak i tanak premaz divlje vatre mogao je da gori čitav sat. Torosu je uvek nakon borbe do poslednjeg trebao nov mač, ali ga je Robert voleo, i rado mu ih je poklanjao. „Zašto se ne upija i u glinu?“

„O, upija se“, reče Halin. „Ispod ove odaje nalazi se još jedna, u kojoj držimo starije zdele. Iz vremena kralja Erisa. On je voleo da zdele budu u obliku voćaka. To su vrlo opasne voćke, moj gospodara desnice, i, hmm, *zrelije* sada nego ikada ranije, ako shvataš šta hoću da kažem. Zapečatili smo ih voskom i napunili donju odaju vodom do tavanice, ali ipak... naravno da je trebalo da budu uništene, ali je toliko naših majstora pobijeno u padu Kraljeve Luke da ono malo preostalih učenika nije bilo doraslo tom zadatku. A dobar deo zaliha koje smo napravili za Erisa je nestao. Tek prošle godine, dve stotine čupova je otkriveno u skladištu ispod Velikog obredišta Belorovog. Niko nije znao kako su tu stigle, ali sam siguran da ne treba da ti kažem koliko je prvoobrednik bio van sebe od straha. Lično sam se postarao da se bezbedno uklone. Napunio sam kola peskom, i poslao naše najspasobnije učenike. Radili smo noć i dan, i...“

„...obavili sjajan posao, u to ne sumnjam.“ Tirion vrati posudu koju je držao među ostale. Prekrivale su sto, u urednim redovima od po četiri, koji su nestajali daleko u podzemnoj tami. A iza je bilo još stolova, još mnogo stolova. „Te, ah, voćke pokojnog kralja Erisa, da li su još upotrebljive?“

„O, da, sasvim sigurno... ali se moraju upotrebiti *pažljivo*, moj gospodara, izuzetno pažljivo. Kada stari, tvar postaje još, hmm, *čudljivija*, da tako kažemo. Svaki plamen će je zapaliti. Svaka iskra. Previše topote, i zdele će se zapaliti same od sebe. Nije pametno ostaviti ih na sunčevu svjetlosti, čak ni nakratko. Kada vatru jednom počne iznutra, vrelina čini da se tvar naglo širi, i zdele se očas rasprsnu u komadiće. Ako se u blizini zateknu druge zdele, i one se zapale, i tako...“

„Koliko zdela trenutno imate?“

„Ovog jutra mi je mudrac Munsiter rekao da ih imamo sedam hiljada osam stotina i četrdeset. Taj broj uključuje četiri hiljade zdela iz vremena kralja Erisa, sigurno.“

„Naših prezrelih voćki?“

Halin zaklima glavom. „Mudrac Malijard veruje da bismo mogli da isporučimo čitavih deset hiljada zdela, kao što smo obećali kraljici. Ja se slažem.“ Piromanser je izgledao neprilično zadovoljan zbog toga.

Pod uslovom da vam naši neprijatelji daju vremena. Piromanseri su ljubomorno čuvali tajnu recepta divlje vatre, ali je Tirion znao da je to dugačak, opasan i spor proces. Pretpostavljao je da je obećanje o deset hiljada zdela bilo puko hvalisanje i preterivanje, kao kada se vazal zakune da će svom lordu dovesti deset hiljada mačeva, ali se na dan bitke pojavi sa stotinu i dva. *Ako nam stvarno mogu dati deset hiljada...*

Nje znao treba li da bude oduševljen ili užasnut. *Možda pomalo i jedno i drugo.* „Verujem da tvoja braća iz esnafa neće nepotrebno žuriti, mudrače. Ne želimo deset hiljada zdela neispravne divlje vatre, čak ni jednu jedinu... a sasvim sigurno ne želimo nikakve nezgode.“

„Neće biti nezgoda, moj gospodaru desnice. Tvar pripremaju uvežbani učenici u nizu golih kamenih ćelija, i svaku zdelu, čim je gotova, šegrt donosi ovamo dole. Iznad svake radne ćelije nalazi se prostorija puna peska. Zaštitna mađija bačena je na podove, hmmm, veoma moćna. Svaki plamen u donjoj ćeliji čini da pod propadne i pesak smesta uguši vatru.“

„Nepažljivog učenika da ne spominjemo.“ Tirion je prepostavljaо da pod *mađijom* Halin podrazumeva *pametan trik*. Pomislio je kako bi voleo da pogleda jednu od tih ćelija s lažnom tavanicom, da vidi mehanizam, ali sada nije bilo vreme za to. Možda nakon što pobede u ratu.

„Moja braća nikada nisu nepažljiva“, bio je uporan Halin. „Ako mogu biti, hmmm, *iskren*...“

„O, molim te.“

„Tvar teče mojim venama, i živi u srcu svakog piromansera. Mi poštujemo njenu moć. Ali običan vojnik, hmmm, posada jednog od kraljičinih bacača vatre, recimo, u beslovesnoj pomami bitke... i najsitnija greška može izazvati katastrofu. To se ne može dovoljno puta ponoviti. Moj otac je to često govorio kralju Erisu, kao što je i *njegov* otac govorio starom kralju Džeherisu.“

„Mora da su ih slušali“, reče Tirion. „Da su spalili grad, neko bi mi to sigurno već rekao. Znači, tvoj savet je da je najbolje da budemo pažljivi?“

„Budite *veoma* pažljivi“, reče Halin. „Budite *veoma veoma* pažljivi.“

„Te glinene zdele... imate li ih dovoljno?“

„Imamo, moj gospodaru, hvala što pitaš.“

„Onda mi nećeš zameriti ako ponesem nekoliko. Nekoliko hiljada.“

„Nekoliko *hiljada*?“

„Ili koliko god tvoj esnaf može da mi da, a da se proizvodnja ne uspori. Tražim prazne zdele, da se razumemo. Pošalji ih kapetanima svih gradskih kapija.“

„Hoću, moj gospodaru, ali zašto...?“

Tirion mu se osmehnu. „Kada mi kažeš da se toplo obučem, ja se toplo obučem. Kada mi kažeš da budem pažljiv, pa...“ On sleže ramenima. „Dovoljno sam video. Možda ćeš biti dovoljno dobar da me otpriatš do nosiljke?“

„Biće mi to veliko, hmmm, zadovoljstvo, moj gospodaru.“ Halin diže svetiljku i povede ga nazad do stepenica. „Bilo je dobro s tvoje strane što si nas posetio. Velika čast, hmmm. Prošlo je previše vremena otkako nas je kraljeva desna ruka počastvovala svojim prisustvom. Još od lorda Rosarta, a on je bio iz našeg reda. To je bilo u vreme kralja Erisa. Kralj Eris se veoma zanimalo za naš rad.“

Kralj Eris vas je koristio da prži meso svojih neprijatelja. Brat Džejmi mu beše ispričao nekoliko priča o Ludom Kralju i njegovim ljubimcima piromanserima. „Džofrija će takođe zanimati, ne sumnjam u to.“ *Zato bolje da ga držim što dalje od vas.*

„Gajimo najveće nade da će nas kralj lično posetiti u domu našeg esnafa.

Razgovarao sam o tome s tvojom kraljevskom sestrom. Velika gozba...“

Postajalo je toplije dok su se penjali. „Veličanstvo je zabranilo gozbe sve dok ne pobedimo u ratu.“ *Na moje uporne zahteve.* „Kralj smatra da je neprilično gostiti se biranom hranom dok mu narod nema ni hleba.“

„Gest pun, hmmm, *ljubavi*, moj gospodaru. Možda bi umesto toga nekoliko nas moglo da poseti kralja u Crvenoj tvrđavi. Mala demonstracija naših moći, da veličanstvo bar za jedno veče zaboravi svoje mnogobrojne brige. Divlja vatra je tek samo jedna strašna tajna našeg drevnog reda. Mnoge su i čudesne stvari koje vam možemo prikazati.“

„Porazgovaraću o tome sa sestrom.“ Tirion nije imao primedbi na poneki madioničarski trik, ali je Džofova navika da nagoni ljude da se tuku do smrti bila već dovoljno zamorna; nije nameravao da dečaku otkrije mogućnost da ih žive spaljuje.

Kada konačno stigoše do vrha stepenica, Tirion zbaci plašt od crnog risa i presavi ga preko ruke. Dvor esnafa alhemičara bio je veliki labyrin od crnog kamena, ali ga Halin povede kroz mnoge hodnike, dok ne stigoše do Galerije gvozdenih baklji, dugačke odaje pune odjeka, u kojoj su stubovi zelene vatre igrali oko crnih metalnih stubova dvadeset stopa visokih. Avetinjski plamenovi odbleskivali su od uglačanog crnog mermera zidova i poda i kupali dvoranu smaragdnim zracima. Sve bi to ostavilo jači utisak na Tiriona da nije znao kako su velike gvozdene baklje zapaljene tek tog jutra u čast njegove posete, i da će biti ugašene istog trenutka kada se vrata za njim zatvore. Divlja vatra je bila preskupa da bi se razbacivala.

Izlaz je bio na vrhu širokog zavojitog stepeništa koje je vodilo na Ulicu sestara, blizu podnožja Visenijinog brda. On se oprosti s Halinom i odgega se dole, gde ga je čekao Timet sin Timetov sa pratnjom Opečenih. Kad se uzmu u obzir njegovi današnji poslovi, pratnja mu je bila izuzetno prikladno odabrana. Osim toga, njihovi ožiljci uteivali su strah u kosti gradskoj rulji. To je ovih dana moglo samo da koristi. Pre samo tri noći, još jedna gomila okupila se pred Crvenom tvrđavom, glasno tražeći hranu. Džof ih je zasuo kišom strela, i ubio četvoricu, a onda im viknuo da imaju njegovo odobrenje da jedu svoje mrtve. *I tako nam stekao još prijatelja.*

Tirion se iznenadi kada ugleda da pored nosiljke stoji i Bron. „Šta ti radiš ovde?“

„Donosim ti poruke“, reče Bron. „Gvozdenšaka te hitno zove na Božju kapiju. Nije htio da kaže zašto. A pozvan si i u Megorovu utvrdu.“

„Pozvan?“ Tirion je znao samo jednu osobu koja bi se usudila da upotrebi tu reč. „A šta Sersei hoće od mene?“

Bron sleže ramenima. „Kraljica ti naređuje da se smesta vratiš u zamak i odeš u njene odaje. Onaj vaš balavi rođak je doneo poruku. Ima četiri dlake na usni, a misli da je muško.“

„Četiri dlake i vitešku titulu. On je sada *ser* Lancel, nemoj to da zaboraviš.“ Tirion je znao da ga *ser* Džejslin ne bi pozvao da stvar nije hitna. „Najbolje da najpre vidim šta hoće Bajvoter. Obavesti moju sestru da će je posetiti nakon što se vratim.“

„To joj se neće dopasti“, upozori Bron.

„Odlično. Što Sersei duže čeka, to će ljuća biti, a od ljutine postaje gluplja. Mnogo mi je draža besna i glupa nego smirena i lukava.“ Tirion ubaci svoj presavijeni plašt u nosiljku, i Timet mu pomože da uđe za njim.

Pijačni trg kraj Božje kapije, u mirna vremena prepun seljaka koji prodaju povrće, bio je gotovo pust kada ga Tirion pređe. *Ser* Džejslin ga srete kod kapije i diže svoju gvozdenu ruku na odsečan pozdrav. „Moj gospodaru. Ovde je tvoj rođak Kljos Frej, stigao je iz Brzorečja pod mirovnim barjakom, s pismom od Roba Starka.“

„Mirovni predlozi?“

„Tako kaže.“

„Mili rođak. Odvedi me do njega.“

Zlatni plaštovi držali su *ser* Kliosa u sobičku bez prozora, u svojoj stražarskoj zgradiji kraj kapije. On ustade kada oni uđoše. „Tirione, pravi si praznik za moje oči.“

„To nije nešto što često čujem, rođače.“

„Da li je i Sersei s tobom?“

„Moja sestra ima druga posla. Da li je to Starkovo pismo?“ On ga uze sa stola. „*Ser* Džejsline, možeš da nas ostaviš.“

Bajvoter se pokloni i ode. „Od mene je zatraženo da ponudu donesem kraljici namesnici“, reče *ser* Kljos kada se vrata zatvorise.

„Ja će to učiniti.“ Tirion osmotri mapu koju je Rob Stark poslao s pismom. „Sve u svoje vreme, rođače. Sedi. Odmori se. Izgledaš gladan i izmožden.“ Zapravo, izgledao je i gore od toga.

„Da.“ *Ser* Kljos se spusti na klupu. „Tirione, u rečnim zemljama je baš gadno. Posebno oko Božjeg oka i Kraljevskog druma. Rečni gospodari uništavaju sopstvene useve da bi nas izgladneli, a družine tvog oca pale svako selo koje zauzmu i ubijaju kmetove.“

Takav je rat. Kmetove kolju, dok visokorodjene drže za otkup. *Podseti me da zahvalim bogovima što sam rođen kao Lanister.*

Ser Kljos prođe šakom kroz retku smeđu kosu. „Čak i pod belim barjakom, dva puta smo napadnuti. Vukovi u oklopu, jedva čekaju da nasrnu na svakoga ko im se učini slabijim od njih. Sami bogovi znaju na čijoj su strani započeli, ali su sada samo na svojoj sopstvenoj. Izgubio sam tri čoveka, i dva puta toliko ranjenih.“

„Kakve su vesti o našem neprijatelju?“ Tirion se vrati Starkovim uslovima. *Dečak ne želi previše. Tek pola kraljevstva, oslobođenje naših sužanja, taoce,*

mač svoga oca... o, da, i svoje sestre.

„Dečak dokono sedi u Brzorečju“, reče ser Kljos. „Mislim da se boji susreta s tvojim ocem na bojnom polju. Snaga mu je svakim danom sve manja. Rečni gospodari su ga napustili, otišli su da brane sopstvene zemlje.“

Da li je to bila očeva namera? Tirion smota Starkovu mapu. „Ovi uslovi nikako neće biti prihvatljivi.“

„Da li ćeš bar pristati da zameniš Starkove devojčice za Tiona i Vilema?“ upita ser Kljos molećivo.

Tion Frej je njegov mlađi brat, priseti se Tirion. „Ne“, reče blago, „ali ćemo i mi predložiti razmenu zarobljenika. Pusti me da se posavetujem sa Sersei i Većem. Poslaćemo te nazad u Brzorečje s *našim* uslovima.“

Očigledno, to ga nije obradovalo. „Moj gospodaru, ne verujem da će Rob Stark tako lako popustiti. Ledi Kejtlin je ta koja hoće mir, a ne dečak.“

„Ledi Kejtlin hoće svoje kćeri.“ Tirion se spusti s klupe, s mapom i pismom u ruci. „Ser Džejslin će se postarati za tvoju hranu i vatu. Izgledaš kao da ti je san preko potreban, rođače. Pozvaću te kada budemo znali više.“

Ser Džejslina nađe na bedemima, kako gleda nekoliko stotina novih regruta dok vežbaju dole na polju. Pošto je toliko mnoštvo tražilo utočište u Kraljevoj Luci, bilo je mnogo i ljudi željnih da služe u Gradskoj straži, za pun trbuš i slamaricu u kasarnama, ali se Tirion nije zavaravao kako bi se ti njihovi odrpani branioci borili ako bi došlo do bitke.

„Dobro si postupio što si me pozvao“, reče Tirion. „Ostaviću ser Kliosa u tvojim rukama. Pružite mu sve gostoprимstvo.“

„A njegova pratnja?“ htede da zna zapovednik.

„Daj im hranu i čistu presvlaku, i nađi meštra da im izvida rane. U grad ne smeju ni da kroče, da li je to jasno?“ Nikako ne bi valjalo da istina o stanju u Kraljevoj Luci stigne do Roba Starka u Brzorečju.

„I te kako, moj gospodaru.“

„O, i još nešto. Alhemičari će poslati veliku količinu glinenih posuda na svaku gradsku kapiju. Upotrebićeš ih za obuku ljudi koji će raditi na tvojim bacačima vatre. Napuni zdele zelenom bojom i nek uvežbavaju punjenje i gađanje. Svako ko prospere boju treba da bude zamenjen. Kada ovladaju zdelama s bojom, sipaj u njih ulje za lampe i neka vežbaju paljenje posuda i ispaljivanje dok su u plamenu. Kada nauče da to rade a da se pri tom ne opeku, možda će biti spremni za divljvu vatru.“

Ser Džejslin se gvozdenom rukom počeša po obrazu. „Mudre mere. Mada mi se ta alhemičarska pišačka nimalo ne dopada.“

„Ni meni, ali ja koristim ono što mi daju.“

Kada se vratio u nosiljku, Tirion Lanister navuče zavese i podmetnu jastuk pod lakat. Sersei neće biti pravo što je presreo Starkovo pismo, ali ga je otac ovamo poslao da vlada, a ne da udovoljava Sersei.

Činilo mu se da im je Rob Stark pružio jedinstvenu priliku. Neka dečak čeka u

Brzorečju, sanjareći o lakovom miru. Tirion će odgovoriti sopstvenim uslovima, pružajući Kralju na Severu taman dovoljno onoga što želi, kako bi mu i dalje podgrevalo nade. Neka ser Kljos izlije svoje koštunjavu frejovsko dupe jašuci tamu i natrag s ponudama i protiv ponudama. Za to vreme, njihov rođak ser Staford obučavaće i naoružavati novu vojsku koju je podigao kod Livačke stene. Kada jednom bude spreman, on i lord Tivin će moći da smrskaju Tulije i Starkove između sebe.

E sad, kada bi samo Robertova braća bila toliko predusretljiva. Koliko god sporo, Renli Barateon je ipak napredovao na sever i istok sa svojom ogromnom južnjačkom vojskom, a retko da je prolazila noć a da Tirion nije odlazio na počinak sa strahom da će ga probuditi s vešću kako lord Stanis jedri sa svojom flotom uz Crnobujicu. *Pa, izgleda da imam popriličnu zalihu divlje vatre, ali ipak...*

Misli mu prekide zvuk nekakve gužve na ulici. Tirion oprezno proviri kroz zavesu. Prolazili su preko Obučarskog trga, gde se poprilična gomila beše okupila ispod kožnih nadstrešnica da sluša divlje reči nekog proroka. Odora od nebojene vune i struk povezan konopom od konoplje označavali su da pripada prosjačkoj braći.

„*Trulež!*“ prodorno je vikao čovek. „Eno upozorenja! Čuvajte se Očevog biča!“ On pokaza ka maglovitoj crvenoj rani na nebnu. S te tačke, daleki zamak na Egonovom visokom brdu nalazio se tačno iza njega, a kometa se zloslutno nadnosila nad njegove kule. *Pametan izbor scene*, pomisli Tirion. „Postali smo otečeni, naduveni, prljavi. Brat se sparuje sa sestrom u kraljevskoj postelji, a plod njihovog rodoskrvnuća igra po palati kako mu svira nakazni mali majmunski demon. Visokorođene gospe sparaju se s ludama i rađaju čudovišta. Čak je i prvoobrednik zaboravio bogove! Kupa se u mirišljavoj vodi i goji se na ševama i jeguljama dok mu narod crkava od gladi! Gordost je važnija od molitve, crvi nam vladaju zamkovima, a zlato je sve... ali više neće tako biti! Kralj Kurvar je pao! Kada ga je vepar rasporio, strašan smrad se digao do neba, i hiljadu zmija mu je ispuzalo iz trbuha, šišteći i ujedajući!“ On koštunjavim prstom upre ka zamku i kometi. „Eno Vesnika! Očistite se, viču bogovi, da ne biste bili očišćeni! Okupajte se u pravedničkom vinu, ili ćete se kupati u vatri! *Vatri!*“

„*Vatri!*“ ponoviše neki glasovi, ali ih podrugljivi povici gotovo nadjačaše. Tirion u tome nađe utehe. Dade naredbu da se nastavi i nosiljka se zaljulja kao brod na olujnom moru dok su Opečeni krčili put. *Nakazni mali majmunski demon, nije nego.* Nesrećnik je ipak bio u pravu za prvoobrednika. Šta ono Mesečev dečak reče o njemu pre neki dan? *Pobožan čovek koji toliko gorljivo poštuje Sedmoro da svaki put kada sedne za sto pojede po jedno jelo za svakog od njih.* Tirion se osmehnu kada se seti ludine dosetke.

Bilo mu je drago što je stigao do Crvene tvrđave bez drugih događaja. Dok se peo stepenicama ka svojim odajama, Tirion oseti daleko više nade nego što ju je imao u zoru. *Vreme, to je sve što mi zaista treba, vreme da spojim sve delice u*

celinu. Kada jednom lanac bude završen... On otvorи vrata svoje primaće odaje.

Sersei se okrenu od prozora, a haljine joj se zavijoriše oko uskih bedara. „Kako se *usuđuješ* da se ne odazoveš na moj poziv!“

„Ko te je pustio u moju kulu?“

„*Tvoju* kulu? Ovo je kraljevski zamak mog sina.“

„Kažu ljudi.“ Tirionu nije bilo nimalo drago što je ona tu. A Krou će biti još i manje; njegova Mesečeva braća danas su bila na straži. „Upravo sam se spremao da dodem k tebi.“

„Stvarno?“

On zalupi vrata za sobom. „Sumnjaš u mene?“

„Uvek, i to s dobrim razlogom.“

„Srce me boli.“ Tirion odgega do komode po čašu vina. Ništa mu nije tako budilo žed kao razgovor sa Sersei. „Ako sam te ikada uvredio, voleo bih da znam kako sam to uradio.“

„Kakav si ti samo odvratni mali crv. Mirsela mi je jedina kći. Jesi li stvarno zamišljao da će je prodati kao džak ovsa?“

Mirsela, pomisli on. Dakle, jaje se izleglo. Da vidimo koje je boje pile. „Ni slučajno kao džak ovsa. Mirsela je princeza. Neki bi rekli da joj je takva sudska predodređena. Ili si možda smerala da je udaš za Tomena?“ Njena ruka polete, izbi mu pehar iz ruku i vino se proli po podu. „Bio ti meni brat ili ne, za ovo bi trebalo da ti iščupam jezik. Ja sam Džofrijeva namesnica, a ne ti, i ja kažem da Mirsela neće biti otpremljena tom Dornjaninu kao što sam ja bila otpremljena Robertu Barateonu.“

Tirion otrese vino s prstiju i uzdahnu. „Zašto da ne? U Dorni bi bila mnogo bezbednija nego ovde.“

„Ili potpuna neznalica, ili si samo izopačen? Znaš jednako dobro kao i ja da Marteli nemaju razloga da nas vole.“

„Marteli imaju sve razloge da nas mrze. Ipak, očekujem da se slože. Mržnja princa Dorana prema kući Lanistera stara je tek jedno pokolenje, ali su Dornjani ratovali protiv Krajoluja i Visokog Sada hiljadama godina, a Renli je zdravo za gotovo uzeo da ima podršku Dorne. Mirseli je devet. Tristanu Martelu je jedanaest. Predložio sam da se uzmu kada ona navrši četrnaestu godinu. Dotle će biti uvaženi gost u Sunčevom koplju, pod zaštitom princa Dorana.“

„Talac“, procedi Sersei kroz besno stisnute usne.

„Uvaženi gost“, uporno ponovi Tirion, „a rekao bih da će se Martel ponašati prema Mirseli bolje nego što se Džofri ponaša prema Sansi Stark. Nameravam da s njom pošaljem ser Arisa Oukharta. S vitezom Kraljevske garde kao njenim zakletim štitom, niko neće lako zaboraviti ko je i šta je ona.“

„Ser Aris neće mnogo koristiti ako Doran Martel odluči da će smrt moje kćeri biti osveta za smrt njegove sestre.“

„Martel je previše častan da ubije devetogodišnju devojčicu, pogotovo tako milu i nedužnu kao što je Mirsela. Dokle god je drži, može biti prilično siguran da ga nećemo izigrati, a ponuda je previše bogata da bi je odbio. Mirsela je njen najmanji deo. Takođe sam mu ponudio ubicu njegove sestre, sedište u Veću, neke zamkove u Krajinama...“

„Previše.“ Sersei se žustro udalji od njega, nemirna kao lavica, zavijorenih haljina. „Ponudio si previše, i to bez mog znanja i odobrenja.“

„Govorimo o princu od Dorne. Da sam mu ponudio manje, verovatno bi mi pljunuo u lice.“

„*Previše!*“ besno reče ona, naglo se okrenuvši nazad.

„Šta bi mu ti ponudila, tu rupu među nogama?“ reče Tirion, pošto se i u njemu već budio bes.

Ovog puta je video šamar kako stiže. Glava mu se trže unazad uz glasan pljesak. „Mila sestro“, reče, „jamčim ti, ovo je bio poslednji put da si me udarila.“

Sestra mu se nasmeja. „Nemoj da mi pretiš, čovečuljče. Misliš da si bezbedan zbog očevog pisma? Obično parče papira. I Edard Stark je imao parče papira, pa vidiš koliko mu je to pomoglo.“

Edard Stark nije imao Gradsku stražu, pomisli Tirion, niti moje gorštakе, niti najamnike koje je unajmio Bron. Ja ih imam. Ili se bar nadao da ih ima. Verujući u Varisa, u ser Džejslina, u Brona. I lord Stark je verovatno imao svoje iluzije.

Ali ipak nije rekao ništa. Pametan čovek ne prosipa divlju vatru na mangale. Umesto toga, on nasu novu čašu vina. „Šta misliš, koliko će Mirsela biti bezbedna ako Kraljeva Luka padne? Renli i Stanis će joj nabiti glavu na kolac odmah pored tvoje.“

A Sersei briznu u plač.

Tirion Lanister ne bi bio više zaprepašćen sve da je Egon Osvajač provalio u sobu, jašući zmaja i žonglirajući pitama od limuna. Poslednji put je video sestra kako plače kada su bili deca u Livačkoj steni. Nespretno, on zakorači ka njoj. Kada ti sestra plače, očekuje se da je utešiš... ali ovo je bila *Sersei*. On oprezno pruži raku ka njenom ramenu.

„*Ne dodiruj me*“, reče ona, otgovavši se. To nije trebalo da boli, ali jeste bolelo, gore od bilo kog šamara. Pocrvenela, jednako besna koliko i tužna, Sersei se borila da dođe do daha. „*Ne gledaj me, ne... ne ovakvu... ne ti.*“

Uljudno, Tirion okrenu leđa. „Nisam htio da te uplašim. Obećavam ti, Mirseli se ništa neće desiti.“

„Lažljivče“, reče mu ona iza leđa. „Nisam dete, da me tešiš praznim obećanjima. Rekao si mi i da ćeš oslobođiti Djejmija. Pa, gde je on?“

„U Brzorečju, rekao bih. Na sigurnom i pod stražom, dok ne nađem načina da ga oslobođim.“

Sersei šmrknula. „Trebalo je da se rodim kao muškarac. Onda mi niko od vas ne bi bio potreban. Ništa od ovoga se ne bi desilo. Kako je Djejmi mogao sebi da

dozvoli da ga zarobi jedan *dečak*? A otac, imala sam vere u njega, kakva sam budala, ali gde je on sada kada nam treba? Šta on *radi*?“

„Vodi rat.“

„Iza zidina Harendvora?“ reče ona prezivo. „Zanimljiv vid borbe. Izgleda mi previše nalik na skrivanje.“

„Pogledaj malo bolje.“

„Kako bi ti to drugačije nazvao? Otac sedi u jednom zamku, a Rob Stark u drugom, i niko ništa *ne radi*.“

„Postoje razne vrste sedenja“, reče Tirion. „Svaki čeka potez onog drugog, ali je lav miran, spreman, rep mu igra, dok je srna sleđena strahom, utroba joj se pretvorila u vodu. Kuda god da skoči, lav će je ščepati, i ona to zna.“

„A ti si *sasvim* siguran da je otac lav?“

Tirion se iskezi. „To nam je na svim barjacima.“

Ona ne obrati pažnju na šalu. „Da su oca zarobili, Džejmi ne bi sedeо skrštenih ruku, to ti jamčim.“

Džejmi bi razbio svoju vojsku na krvave komadiće o zidine Brzorečja, i nek Tuđini nose izglede na pobjedu. On nikada nije imao nimalo strpljenja, baš kao ni ti, mila sestro. „Nismo svi tako hrabri kao Djejmi, ali postoje i drugi načini da se pobedi u ratu. Harendvor je jak i položaj mu je dobar.“

„A Kraljeva Luka *nije*, i to oboje odlično znamo. Dok se otac igra lava i srne sa malim Starkom, Renli stupa niz Ružin drum. Svakog dana bi mogao da nam bude pred kapijama!“

„Grad neće pasti za dan. Od Harendvora je potreban samo brz marš niz Kraljevski drum. Renli neće stići ni da otkači opsadne mašine, a otac će ga udariti s leđa. Njegova vojska će biti čekić, gradske zidine nakovanj. To je baš lep prizor.“

Serseine zelene oči se netremice zagledaše u njega, oprezne, ali željne uverenja koja joj je pružao. „A ako Rob Stark krene?“

„Harendvor je dovoljno blizu gazovima Trozupca, tako da Ruz Bolton ne može dovesti severnjačku pešadiju preko njih kako bi je spojio s konjicom Mladog Vuka. Stark ne može da krene na Kraljevu Luku a da prethodno ne osvoji Harendvor, a čak ni sa Boltonom nije dovoljno snažan za tako nešto.“ Tirion oproba svoj najneodoljiviji osmeh. „U međuvremenu otac živi od bogatstava rečnih zemalja, dok naš stric Staford kod Stene prikuplja sveže regrute.“

Sersei ga sumnjičavo odmeri. „Kako ti možeš sve to da znaš? Da li ti je otac rekao svoje namere kada te je poslao ovamo?“

„Nije. Pogledao sam mapu.“

Njen pogled se pretvori u prezir. „Baš svaku reč si izmislio u toj svojoj nakaznoj glavi, zar ne, Bauče?“

Tirion coknu. „Mila sestro, pitam te, da ne pobedujemo, da li bi Starkovi tražili

mir?“ On izvadi pismo koje je doneo ser Klios Frej. „Vidiš, Mladi Vuk nam je poslao uslove. Neprihvatljive uslove, naravno, ali ipak početak. Hoćeš da ih vidiš?“

„Da.“ U tren oka, ponovo je bila kraljica. „Otkud oni *tebi*? Trebalо je da stignu meni.“

„Čemu desna ruka služi, nego da ti donosi stvari?“ Tirion pruži pismo. Obraz ga je još pekao na mestu gde ga je Sersei ošamarila. *Nek mi odere pola lica, biće to mala cena za njen pristanak na dornski brak.* Sada će ga dobiti, mogao je to da oseti.

Kao i saznanje o jednom doušniku... e, a to je bio šlag na torti.

BREN

Plesačica je na sebi imala prekrivač od snežnobele vune ukrašen sivim jezovukom kuće Starka, dok je Bren nosio sive čakšire i beli dublet, s krznom sive veverice oko rukava i okovratnika. Na srcu mu je stajao broš u obliku vučje glave od srebra i uglačanog ahata. Draže bi mu bilo da uz sebe ima Leto nego srebrnog vuka na grudima, ali je ser Rodrik bio nepopustljiv.

Niske kamene stepenice zaustaviše Plesačicu samo na tren. Kada je Bren potera napred, ona ih lako savlada. Iza širokih vrata od hrastovine i gvožđa, osam dugačkih redova daščanih stolova ispunjavali su Veliku dvoranu Zimovrela, po četiri na svakoj strani središnjeg prolaza. Ljudi su sedeli na klupama, gusto zbijeni. „Stark!“ povikaše, ustajući na noge, kada Bren prokaska kraj njih. „Zimovrel! Zimovrel!“

Bio je dovoljno veliki da zna kako zapravo ne kliču *njemu* - klicali su žetvi, Robu i njegovim pobedama, njegovom gospodaru ocu, i dedi, i svim Starkovima, osam hiljada godina unazad. Ipak, osećao je silan ponos. Dok je prolazio niz tu dvoranu, zaboravio je da je bogalj. A ipak, kada stiže do podijuma, sve oči behu uprte u njega: Oša i Hodor mu raskopčaše kaiševe, podigoše ga iz Plesačicinog sedla, i odnesoše ga do visokog sedišta njegovih predaka.

Ser Rodrik je sedeо levo od Brena, sa svojom kćerkom Bet. Rikon mu je bio zdesna, a čupava kestenjasta kosa beše mu narasla toliko da je dodirivala ogrtač od hermelina. Nije puštao nikoga da mu je ošiša otkako im je majka otišla. Ugrizao je poslednju devojku koja je to pokušala. „I ja hoću da jašem“, kaza dok je Hodor odvodio Plesačicu. „Jašem bolje od tebe.“

„Ne jašeš, i ućuti“, reče Bren bratu. Ser Rodrik gromko zatraži tišinu. Bren podiže glas. Požele im dobrodošlicu u ime svog brata, Kralja na Severu, i zatraži od njih da zahvale bogovima starim i novim na Robovim pobedama i bogatoj žetvi. „Nek ih bude još stotinu“, završi on, digavši srebrni pehar svoga oca.

„*Još stotinu!*“ Sudariše se kalajni vrčevi, glinene šolje i gvožđem okovani rogovi. Brenovo vino beše zaslđeno medom i mirišljavo od cimeta i karanfilića, ali jače nego što je navikao. Već od prvog gutljaja oseti vrele vijugave prste kako mu migolje kroz grudi. Kada spusti pehar, u glavi mu se već vrtelo.

„Dobar si bio, Brene“, reče mu ser Rodrik. „Lord Edard bi se silno ponosio.“ U dnu stola, meštar Luvin se složi klimanjem glave, i sluge počeše da unose hranu.

I to hranu kakvu Bren u životu nije video; jedno jelo za drugim, takvo obilje da je od svakog jela mogao da proba tek zalogaj ili dva. Bilo je velikog komada pečenog divljeg bivola s prazilukom, srnećih pita hrskavih od mrkve, slanine i pečuraka, jagnjećih odrezaka u medu i karanfiliću, reš pečenih pataka, zabiberenog divljeg vepra, gusaka, ražnjeva sa golubovima i petlovima, goveđe čorbe s ječmom, hladne voćne supe. Lord Vimen je iz Belih sidrišta doneo dvadeset bačvi

solju zasute ribe; sardela i morskih puževa, kraba i mušula, rakova, haringi, bakalara, lososa, jastoga i jegulja. Bilo je crnog hleba, i medenih kolača, i ovsenog dvopeka; bilo je i repe, i graška, i cvekle, pasulja i tikvica, i ogromnog crvenog luka; bilo je pečenih jabuka i pita od borovnica, i krušaka natopljenih jakim vinom. Koturi belog sira postavljeni su na svaki sto, s obe strane soli, a vrčevi vrućeg začinjenog vina i ledenog jesenjeg piva kružili su po čitavoj dvorani.

Muzičari lorda Vimena svirali su dobro i svojski, ali su harfu, violinu i rog ubrzo preplavili talasi razgovora i smeha, zvezet čaša i tanjira, i režanje pasa u borbi za otpatke. Pevač je pevao lepe pesme: „Gvozdena kopljja“ i „Spaljivanje lađa“, i „Medveda i devicu lepu“, ali ga je izgleda samo Hodor slušao. Stajao je kraj gajdaša, skakućući s noge na nogu.

Buka naraste do neprekidne potmule grmljavine, velikog opojnog talasa zvuka. Ser Rodrik je pričao s meštom Luvinom iznad Betine kovrdžave glave, dok je Rikon veselo urlao na Valdere. Bren nije želeo da Freji budu za visokim stolom, ali ga je meštar podsetio da će uskoro postati rođaci. Rob će se oženiti jednom od njihovih tetaka, a Arja se udati za jednog od njihovih stričeva. „Ona na to nikada neće pristati“, rekao je Bren, „takva ti je Arja“, ali meštar Luvin beše nepopustljiv, tako da su sada oni bili kraj Rikona.

Poslužitelji doneše svako jelo najpre pred Brena, da, ako želi, uzme lordovski komad. Kad su stigli do pataka, već je bio sit. Nakon toga je klimajući glavom odobravao svako jelo, i odmahivao im da produže. Ako je jelo mirisalo posebno primamljivo, poslao bi ga nekom od lordova na podijumu; meštar Luvin mu je objasnio da je to gest pažnje i prijateljstva koji se od njega očekuje. Lososa je poslao sirotoj tužnoj ledi Hornvud, vepra bučnim Amberima, gusku u kupinama Kleju Servinu, a ogromnog jastoga glavnom konjušaru Džosetu, koji nije bio ni lord ni gost, ali je dresirao Plesačicu, i tako pružio Brenu mogućnost da jaše. Poslao je takođe i slatkiše za Hodora i Staru Nen, samo zato što ih je voleo, ni zbog čega drugog. Ser Rodrik ga podseti da pošalje nešto svojoj braći-štićenicima, tako da on Malom Valdera posla kuvanu cveklu, a Velikom Valdera barenu repu.

Na nižim klupama, ljudi iz Zimovrela mešali su se s narodom iz Zimskog grada i pratiocima plemenitih gostiju. Neka lica je Bren video prvi put, druga je znao dobro kao svoje vlastito, ali su mu ipak sva bila jednakost strana. Posmatrao ih je kao iz daljine, kao da još sedi kraj prozora ložnice i gleda na dvorište pod sobom, vidi sve a ne učestvuje ni u čemu.

Oša se kretala među stolovima, točeći pivo. Jedan od ljudi Leobalda Tolharta joj gurnu šaku pod suknu, a ona mu razbi vrč o glavu, na opšti smeh. A ipak je Miken jednoj ženi zavukao šaku u prsluk, i njoj to kao da nije smetalo. Bren je gledao Farlena kako tera svoju kuju da šeni za kosti i osmehnuo se Staroj Nen koja je čvornovatim prstima štrpkala koricu vruće pite. Na podijumu, lord Vimen napade pladanj vrelih jegulja kao da su neprijateljska vojska. Bio je tako debeo da je ser Rodrik naredio da se za njega donese posebna široka stolica, ali se smejavao glasno i često, i Bren shvati da mu se dopada. Sirota bleda ledi Hornvud sedela je

pored njega, lica nalik na kamenu masku, bezvoljno prebirajući po hrani. Na suprotnom kraju visokog stola, Hoten i Mors su se nadmetali u piću, i rogovi su im se sudarali žestoko kao vitezovi na turnira.

Ovde je prevruće, i prebučno, i svi su pijani. Bren je peckala bela i siva vuna, i iznenada požele da se nalazi bilo gde drugde, samo ne tu. *U bogosumi je sada sveže.* Para se diže s vrelih izvora, a crveno lišće stražarike šuška. Mirisi su bogatiji nego ovde, i uskoro će se mesec dići i ja i moj brat čemo mu pevati.

„Brene?“ reče ser Rodrik. „Ništa ne jedeš.“

San na javi bio je tako živ, da na tren Bren nije znao gde se nalazi. „Ješću još, malo kasnije“, reče on. „Stomak će da mi pukne.“

Brk starog viteza bio je ružičast od vina. „Dobar si bio, Brene. I ovde i na prijemima. Mislim da ćeš jednog dana biti odličan lord.“

Ja hoću da budem vitez. Bren otpi još jedan gutljaj začinjenog medenog vina iz očevog pehara, zahvalan što nečim može da zabavi ruke. Bok pehara krasila je verno izrađena glava režećeg jezovuka. On oseti srebrnu njušku kako mu se utiskuje u dlan, i priseti se kada je poslednji put video gospodara oca kako piye iz svog pehara.

Bilo je to u noći gozbe za dobrodošlicu, kada je kralj Robert doveo svoj dvor u Zimovrel. Još je vladalo leto. Roditelji su mu delili podijum s Robertom i njegovom kraljicom i njenom braćom. Bio je tu i stric Bendžen, sav u crnom. Bren i njegova braća i sestre sedeli su s kraljevom decom, Džofrijem i Tomenom, i princezom Mirselom, koja je čitavo veče upućivala Robu poglede pune obožavanja. Arja se kreveljila kada je niko nije gledao; Sansa je očarano slušala kraljevog ličnog harfistu kako peva pesme o viteštvu, a Rikon je neprekidno zapitkivao zašto Džon nije s njima. „Zato što je kopile“, morao je Bren konačno da mu prošapće.

A sada su svi otišli. Kao da je neki okrutni bog pružio veliku šaku i sve ih pomeo, devojčice u sužanstvo, Džona na Zid, Roba i majku u rat, kralja Roberta i oca u grobove, a možda i strica Bendžena...

Čak je i dole na klupama bilo novih ljudi. Džori je bio mrtav, i Debeli Tom, i Porter, Alin, Dezmond, Halen, bivši konjušar i njegov sin Harvin... svi koji su otišli na jug s njegovim ocem, čak i obrednica Mordejna i Vejon Pul. Ostali su odjahali u rat s Robom, i možda će uskoro i oni biti mrtvi, Bren to nije mogao da zna. Voleo je Slamoglavog, i Šugavog Tima i Skitrika, i ostale nove ljude, ali su mu nedostajali stari prijatelji.

On pogleda uzduž i popreko klupa, sva ta lica vesela i tužna, i zapita se ko će nedostajati naredne godine, i one iza nje. Tada mu dođe da zaplače, ali to nije mogao. On je bio Stark u Zimovrelu; sin svoga oca i naslednik svoga brata, i gotovo odrastao čovek.

U dnu dvorane, vrata se otvoriše, i baklje na tren jače zasvetleše od naleta hladnog vetra. Burence uvede dvoje novih gostiju na gozbu. „Ledi Mira od kuće

Rida“, zagrme okruglasti gardista da nadvlada žagor. „Sa svojim bratom, Džodženom, iz Sivotočke motrilje.“

Ljudi digoše poglede s čaša i tanjira da odmere pridošlice. Bren ču kako Mali Valder šapnu Velikom: „Žabožderi.“ Ser Rodrik se diže na noge. „Dobro nam došli, prijatelji, i podelite ovu žetvu sa nama.“ Poslužitelji pozuriše da produže sto na podijumu, dodajući još dasaka i stolica.

„Ko su oni?“ upita Rikon.

„Blatnjavci“, odgovori Mali Valder prezrivo. „Lopovi i kukavice, a zubi su im zeleni zato što jedu žabe.“

Meštar Luvin čučnu kraj Brenovog sedišta da mu na uho prošapće savet. „Njih moraš posebno srdačno da pozdraviš. Nisam očekivao da će ih ovde videti, ali... znaš ko su oni?“

Bren klimnu. „Močvarci. S Vrata.“

„Hauland Rid je bio veliki prijatelj tvog oca“, reče mu ser Rodrik. „Ovo dvoje su izgleda njegovi.“

Dok su pridošlice prelazile dvoranu, Bren vide da je jedno od njih zaista devojka, mada po njenoj odeći to nikada ne bi pogodio. Imala je čakšire od jagnjeće kože, meke od dugog nošenja, i kožni prsluk prekriven bronzanim krljuštima. Mada gotovo Robovog uzrasta, bila je tanka kao dečak, dugačke smeđe kose prikupljene u rep i jedva primetnih grudi. Upletena mreža visila joj je s vitkih bedara, kao i dugački bronzani nož; pod miškom je držala staru gvozdenu kacigu prošaranu rđom; koplje za žabe i okrugli kožni štit bili su joj na leđima.

Brat joj je bio nekoliko godina mlađi i nije nosio oružje. Čitava odeća mu je bila zelena, čak i koža njegovih čizama, a kada se približi, Bren vide da su mu oči boje mahovine, mada su mu zubi izgledali beli, kao u drugih ljudi. Oboje Rida bili su krhke građe, vitki kao mačevi, i jedva viši od Brena. Pred podijumom kleknuše na jedno koleno.

„Moji gospodari Starkovi“, reče devojka. „Stotine i hiljade godina prošle su otkako se moj narod prvi put zakleo na vernost Kralju na Severu. Moj gospodar otac nas je poslao ovamo da te reči ponovimo, u ime svih naših ljudi.“

Ona gleda u mene, shvati Bren. Morao je nekako da odgovori. „Moj brat Rob se bori na jugu“, reče on, „ali reči možete reći meni, ako želite.“

„Zimovrelu dajemo veru Sivotoku“, rekoše oni uglas. „Srce i ognjište i žetvu dajemo tebi, moj gospodaru. Naši mačevi i koplja i strele tvoji su, da njima zapovedaš. Pruži milost našim slabima, pomoć našim bespomoćnim, a pravdu svima, i nikada te nećemo izneveriti.“

„Kunem se zemljom i vodom“, reče dečak u zelenom.

„Kunem se bronzom i gvožđem“, reče njegova sestra.

„Kunemo se ledom i vatrom“, završiše zajedno.

Bren je s mukom nalazio reči. Treba li da uzvrati zakletvom? Tim njihovim rečima nisu ga naučili. „Neka vam zime budu kratke, a leta bogata“, reče on. To je

uvek bilo dobro reći. „Ustanite. Ja sam Brendon Stark.“ Devojka, Mira, ustade na noge i pomože svom bratu. Dečak je sve vreme netremice gledao Brena. „Donosimo ti darove riba i žaba i ptica“, reče.

„Zahvaljujem vam.“ Bren se zapita da li će morati da pojede žabu, da ne uvredi goste. „Nudim vam meso i medovinu Zimovrela.“ On pokuša da se priseti svega što su ga naučili o močvarcima, narodu što je živeo po ritovima Vrata i retko napuštao svoja ostrvca. Bio je to siromašan svet, ribari i lovci na žabe, a živeli su u kućama od pruća i pletene trske na plutajućim ostrvcima skrivenim u dubinama močvare. Pričalo se da su kukavički soj koji se bori otrovnim oružjem i da će se pre sakriti od dušmana nego što će im se suprotstaviti u otvorenoj bici. A ipak je Hauland Rid bio jedan od očevih najvernijih saboraca u ratu za krunu kralja Roberta, pre Brenovog rođenja.

Dečak, Džodžen, osvrnu se ljubopitljivo po dvorani dok je sedao. „Gde su jezovuci?“

„U bogošumi“, odgovori Rikon. „Čupa je bio nevaljao.“

„Moj brat bi voleo da ih vidi“, reče devojka.

Mali Valder glasno progovori. „Bolje da oni ne vide njega, jer će da ga izujedaju.“

„Neće ga ujesti, ako ja budem tu.“ Brenu je bilo drago što žele da vide vukove. „Leto ionako ne bi, a on će paziti na Čupavku.“ Bili su mu zanimljivi ti blatni ljudi. Nikada ranije nije video nijednog od njih. Njegov otac je često slao pisma gospodaru Sivotoka, ali nijedan močvarac nije posetio Zimovrel. Požele da porazgovara s njima malo duže, ali je u Velikoj dvorani vladala takva graja da je teško bilo čuti nekoga ko ne sedi tik pored tebe.

Ser Rodrik je bio tik pored Brena. „Da li oni stvarno jedu žabe?“ upita on starog viteza.

„Da“, reče ser Rodrik. „Žabe i ribe, i gušttere-lavove, i svakojake ptice.“

Možda nemaju ovce i krave, pomisli Bren. On naredi poslužiteljima da im donesu jagnjeće odreske i komad divljeg bivola, i da im napune tanjire govedom čorbom s ječmom. To im se, izgleda, prilično dopalo. Devojka mu ulovi pogled i osmehnu mu se. Bren pocrvene i obori oči.

Mnogo kasnije, nakon što su svi slatkiši posluženi i zaliveni silnim akovima letnjeg vina, hrana bi raščićena i stolovi gurnuti uza zidove, kako bi se napravilo mesta za ples. Muzika postade življa, pridružiše se bubnjari, a Hoder Amber iznese ogromni krivi ratni rog okovan srebrom. Kada pevač u „Noći koja se okončala“ dođe do dela kada Noćna straža izjahuje da se susretne sa Tuđinima u Bici Zore, on dunu tako snažno da svi psi zalajaše.

Dva Gloverova čoveka počeše živahnu poskočicu na gajdama i harfi. Mors Amber prvi skoči na noge. On zgrabi za ruku služavku koja je tuda prolazila, izbivši joj vrč vina, koji se razbi na podu. Među rogozinama, i kostima i okrajcima hleba razbacanim po kamenom podu, on je zavrte i zavitla i baci uvis. Devojka

ciknu od smeha i pocrvene kada joj se haljine razleteše po vazduhu.

Drugi se ubrzo pridružiše. Hodor poče da igra potpuno sam, a lord Vimen zamoli Bet Kasel za ples. Uprkos svojoj veličini, vešto se kretnao. Kada njemu ponestade snage, sa devojčicom zaigra Klej Servin. Ser Rodrik pride ledi Hornvud, ali se ona izvini i ode. Bren je posmatrao koliko mu je lepo vaspitanje nalagalo, a onda pozva Hodora. Bilo mu je vruće i bio je umoran, u glavi mu se vrtelo od vina, a igra ga je rastuživala. Bilo je to još nešto što on nikada neće raditi. „Hoću da krenem.“

„Hodor!“, viknu mu Hodor, kleknuvši. Meštar Luvin i Slamoglavi digoše ga u korpu. Narod Zimovrela beše video taj prizor bezbroj puta, ali je gostima sigurno izgledao čudno, a neki od njih bili su i previše ljubopitljivi. Bren je osećao poglede na sebi.

Izadoše na stražnji izlaz, radije nego da prođu čitavom dvoranom. Bren se saže dok su prolazili kroz gospodareva vrata. U slabo osvetljenom hodniku iza Velike dvorane naiđoše na glavnog konjušara Džoseta kako se bavi malo drugaćijim jahanjem. Beše pribio neku Brenu nepoznatu ženu uza zid, i zadigao joj suknce. Ona se kikotala sve dok Hodor ne zastade da gleda. Onda vrissnu. „Ostavi ih na miru, Hodore“, morade Bren da mu kaže. „Vodi me u ložnicu.“

Hodor ga odnese uz zavojito stepenište do njegove kule i kleće kraj jedne gvozdene šipke što ju je Miken upradio u zid. Bren se uz pomoć šipke prebaci u krevet, a Hodor mu skinu čizme i čakšire. „Sada možeš da se vratиш na gozbu, ali nemoj opet da smetaš Džosetu i onoj ženi“, reče Bren.

„Hodor“, odgovori Hodor, klimajući glavom.

Kada je utrnuo sveće kraj postelje, tama ga pokri poput mekanog, dobro poznatog čebeta. Daleki zvuci muzike plutali su kroz zatvoren prozor.

On se iznenada prijeti nečega što mu je otac rekao kada je bio mali. Pitao je lorda Edarda da li su vitezovi iz Kraljeve garde stvarno najbolji u čitavih Sedam kraljevstava. „Više nisu“, odgovorio je on, „ali su nekada bili čudo, blistav primer čitavom svetu.“

„Da li je bio neki, najbolji od svih?“

„Najbolji vitez koga sam ikada video bio je ser Artur Dejn, koji se borio mačem zvanim Zora, iskovanim od srca pale zvezde. Zvali su ga Jutarnji mač, i on bi me ubio, da nije bilo Haulanda Rida.“ Otac se tada rastužio, i više nije htio da priča. Bren zažali što nije tada tražio da mu sve objasni.

On utoči u san, misli punih vitezova u blistavim oklopima, koji se bore mačevima blistavim kao zvezde, ali kada mu stigoše snovi, ponovo se nađe u bogošumi. Mirisi iz kuhinje i Velike dvorane behu toliko snažni, kao da nikada nije napustio gozbu. Šunjaо se ispod drveća, a brat mu je bio u blizini. Noć beše divlje živa, puna urlika ljudskog čopora u igri. Zvuci ga uznemiriše. Želeo je da trči, da lovi, želeo je da...

Na zveket gvožđa načulji uši. I brat mu je isto čuo. Potrčaše kroz rastinje prema

zvuku. Preskočivši mirnu vodu pod starim belim, on oseti miris stranca, ljudski miris dobro izmešan s kožom, i zemljom, i gvožđem.

Uljezi behu zašli tek nekoliko koraka u šumu kada on iskoči pred njih; žensko i mlado muško, bez prisanka straha u sebi, čak i kada im je otkrio belinu svojih očnjaka. Brat mu duboko i grledo zareža, ali ovi ipak ne pobegoše.

„Evo ih, dolaze“, reče žensko. *Mira*, prošapta neki deo njega, neki tračak zaspalog dečaka izgubljenog u vučjem snu. „Da li si znao da će biti toliko veliki?“

„Još će da rastu“, reče mlado muško, posmatrajući ih očima krupnim, zelenim i nezastrašenim. „Crni je pun straha i gneva, ali je sivi snažan... snažniji nego što zna... osećaš li ga, sestro?“

„Ne“, reče ona, položivši ruku na balčak svog dugačkog smeđeg noža. „Idi pažljivo, Džodžene.“

„Neće me on povrediti. Danas nije dan moje smrti.“ Muško krenu prema njemu, bez straha, pruži ruku ka njegovoj njušci, dodirnu ga lagano, kao letnji povetarac. A ipak, na dodir tih prstiju šuma se rasu, i sama zemlja se pretvori u dim pod njegovim stopama i nestade u kovitlacu, smejući se, a onda se on vrteo i padaо, padaо, *padaо...*

KEJTLIN

Dok je spavala među zatalasanim livadama, Kejtlin je sanjala da je Bren ponovo zdrav, da se Arja i Sansa drže za ruke, da je Rikon još odojče na njenim grudima. Rob, bez krune, igrao se drvenim mačem, a kada su svi usnuli, u svom krevetu je zatekla Neda, osmehnutog.

Lepo je to bilo, lepo, ali se prebrzo završilo. Zora je svanula okrutna, bodež svetlosti. Probudila se bolna, i sama, i umorna; umorna od jahanja, umorna od bolova, umorna od dužnosti. *Hoću da plačem*, pomisli ona. *Hoću da me neko teši. Ne mogu više da budem jaka. Hoću da bar jednom, budem luckasta i uplašena. Samo nakratko, to je sve... na dan... na sat...*

Pred njenim šatorom ljudi su se komešali. Ona ču njisku konja, Šada kako se žali na ukočena leđa, ser Vendela kako traži luk. Kejtlin požele da svi oni odu. Bili su dobri ljudi, odani, ali joj ipak svi behu dojadili. Čeznula je za svojom decom. Jednog dana, obeća ona sebi dok je ležala, jednog dana dozvoliće sebi da ne bude više toliko snažna.

Ali ne danas. Danas nije taj dan.

Prsti su joj bili nespretniji nego obično dok se oblačila. Pretpostavila je da treba da bude zahvalna što uopšte može da koristi šake. Bodež je bio od valirijskog čelika, a valirijski čelik ujeda duboko i oštro. Bilo je dovoljno samo da pogleda ožiljke, pa da se priseti.

Napolju, Šad je mešao ovas u loncu, dok je ser Vendel Menderli zatezao tetivu luka. „Moja gospo“, reče on kada Kejtlin izade. „U travi ima ptica. Želiš li da doručkuješ pečenu divlju patku?“

„Mislim da će kaša i hleb biti dovoljni... za sve nas. Imamo još mnogo liga da prejašemo, ser Vendele.“

„Biće tvoja volja, moja gospo.“ Vitezovo lice, okruglo poput meseca, delovalo je pokunjeno, vrhovi njegovih velikih morževskih brkova titrali su od razočarenja. „Kaša i hleb, a šta ima bolje od toga?“ Bio je jedan od najdebljih ljudi koje je Kejtlin poznavala, ali koliko god da je voleo hranu, svoju čast je voleo više.

„Našao sam malo kopriva i skuvaо čaj“, javi Šad. „Želi li moja gospa da ga proba?“

„Da, hvala ti.“

Ona steže solju čaja izbrazdanim šakama i dunu da ga ohladi. Šad je bio jedan od ljudi iz Zimovrela. Rob je poslao dvadesetoricu najboljih da je zaštite na putu do Renlija. Poslao je takođe i pet lordova, čija će imena i visoko poreklo dodati težinu njenom poslanstvu. Dok su jahali na jug, držeći se podalje od gradova i utvrda, često su primećivali skupine oklopljenih ljudi, i viđali dim na istočnom obzorju, ali se niko nije usudio da ih napadne. Bili su preslabi da budu ozbiljna pretnja, prebrojni da budu lak plen. U protekla četiri dana nisu videli tragove rata.

Kejtin nije želela ništa od svega toga. To je i rekla Robu, tamo u Brzorečju.
„Kada sam poslednji put videla Renlija, bio je dečak, ne stariji od Brena. Ne poznajem ga. Pošalji nekog drugog. Mesto mi je ovde, da uz oca provedem njegove poslednje dane.“

Sin ju je nesrećno pogledao. „Nema nikog drugog. Ja ne mogu da idem. Otac ti je previše bolestan. Bez Crne Ribe sam gluv i slep, ne usuđujem se da ga izgubim. Tvoj brat mi je potreban da drži Brzorečje, kada budemo krenuli...“

„Krenuli?“ Niko joj ništa nije rekao o pokretu.

„Ne mogu da sedim u Brzorečju i čekam mir. Tako izgledam kao da se bojam ponovnog boja. Kada na vidiku nema bitaka, ljudi počnu da razmišljaju o ognjištima i žetvi, to mi je još otac rekao. Čak su se i moji severnjaci uzvrpoljili.“

Moji severnjaci, pomisli ona. Čak je i počeo da govori kao kralj. „Od vrpoljenja niko nije umro, ali je brzopletost nešto drugo. Zasejali smo semenje, pustimo ga da poraste.“

Rob je tvrdoglavu odmahnuo glavom. „Samo smo bacili seme u vetar, i ništa više. Da nam tvoja sestra Liza dolazi u pomoć, to bismo već čuli. Koliko smo ptica poslali u Gnezdo sokolovo, četiri? I ja hoću mir, ali zašto bi mi Lanisteri *bilo šta* dali ako samo sedim ovde dok mi se vojska topi brzo kao letnji sneg?“

„Znači, umesto da deluješ kao strašljivac, igraćeš kako ti lord Tivin svira?“ uzvratila ona. „On želi da kreneš na Harendvor, pitaj ujaka Brindena, ako...“

„Nisam spominjao Harendvor“, reče Rob. „A sad, hoćeš li otići Renliju radi mene, ili moram da pošaljem Velidžona?“

Uspomena joj izmami slabašan osmeh na licu. Tako očigledan plan, ali ipak spretan za jednog petnaestogodišnjeg dečaka. Rob je znao koliko je čovek poput Velidžona Ambera neprikladan za pregovore s čovekom poput Renlija Barateona, i znao je da i ona to zna. Šta je mogla da uradi sem da prihvati, i da se moli da joj otac pozivi do njenog povratka? Da je lord Hoster zdrav, otisao bi on lično, to je znala. Ipak, taj rastanak bio je težak, pretežak. Nije je čak ni prepoznao kada je došla da se oprosti. „Minisa“, tako ju je oslovio, „gde su deca? Moja mala Ket, moja mila Liza...“ Kejtin ga je poljubila u čelo i rekla mu da su mališani dobro. „Čekaj me, moj gospodaru“, rekla je dok su mu se oči sklapale. „Ja sam tebe čekala, toliko puta. Sada ti moraš čekati mene.“

Sudbina me opet tera na jug, uvek na jug, pomisli Kejtin dok je pila opori čaj, a trebalo bi da idem na sever, na sever, kući. Pisala je Brenu i Rikonu, te poslednje noći u Brzorečju. Nisam zaboravila na vas, mili moji, to morate znati. Samo sam sada potrebnija vašem bratu.

„Danas bi trebalo da stignemo do gornjeg toka Vijugavice“, objavi ser Vendel nakon što Šad razdeli ovsenu kašu. „Lord Renli nije daleko, ako su glasine tačne.“

A šta će mu reći kada ga nađem? Da ga moj sin ne smatra za istinskog kralja? Nije se radovala tom susretu. Bili su im potrebni prijatelji, a ne još neprijatelja, ali Rob ipak neće saviti koleno pred čovekom za koga je smatrao da nema prava na

presto.

Ona shvati da joj je zdela prazna, mada se nije sećala da je okusila kašu. „Vreme je da krenemo.“ Što pre bude razgovarala s Renlijem, pre će se vratiti kući. Prva je uzjahala, i povela povorku. Hal Molen jahao je kraj nje, s barjakom kuće Starka, sivim jezovukom na ledenobelom polju.

Bili su na pola dana jahanja od Renlijevog logora kada ih otkriše. Robin Flint je otišao u izvidnicu daleko pred glavninu njihove povorke, a vratio se galopom s vestima o osmatraču koji gleda s krova daleke vetrenjače. Kada su stigli do vetrenjače, čoveka beše odavno nestalo. Nastavili su dalje, i nisu prešli ni milju kada se Renlijevi tragači obrušiše na njih, dvadeset oklopljenih ljudi u sedlima, predvođeni sivobradim vitezom s krejom na ogrtaču.

Kada vide njene barjake, on se približi sam. „Moja gospo“, doviknu. „Ja sam ser Kolin od Zelenvira, ako ti je po volji. Opasnom zemljom putujete.“

„Posao nam je hitan“, odgovori mu ona. „Dolazim kao izaslanik svog sina, Roba Starka, Kralja na Severu, da pregovaram sa Renlijem Barateonom, Kraljem na Jugu.“

„Kralj Renli je krunisani i mirovan gospodar *svih* Sedam kraljevstava, moja gospo“, odgovori ser Kolin, mada ipak ljubazno. „Veličanstvo logoruje sa svojom vojskom u blizini Ljute čuprije, gde Ružin drum prelazi Vijugavicu. Biće mi velika čast da vas otpratim do njega.“ Vitez diže oklopljenu šaku i njegovi ljudi obrazovaše dve kolone oko Kejtlin i njenih saputnika. *Da nas otpratiš ili sprovedeš?* upita se ona. Nije mogla da učini ništa sem da veruje u čast ser Kolina i lorda Renlija.

Dimove logorskih vatri primetiše kada behu na još sat jahanja od reke. Onda zvuk doplovi preko imanja i polja i zatalasane ravnice, nejasan kao šum nekog dalekog mora, ali sve snažniji kako su se približavali. Kada videše blatnjave vode Vijugavice kako trepere na suncu, počeše da razabiru ljudske glasove, zvezet čelika, njisku konja. Ali ni zvuci ni dim nisu ih pripremili za vojsku samu.

Hiljade vatri ispunjavale su vazduh beličastim dimom. Samo su privezani konji prekrivali mnoge lige. Sigurno je čitava šuma posećena da bi se napravila visoka koplja sa kojih su vijorili barjaci. Velike opsadne mašine stajale su u nizovima s obeju strana Ružinog druma, mangoneli i trebušeti, i ovnovi na točkovima višim od čoveka u sedlu. Čelični vrhovi kopalja plamsali su crveni od sunčevih zraka, kao da su već okrvavljeni, a šatori vitezova i visokih lordova behu nikli iz trave poput svilenih pečuraka. Ona vide ljude s kopljima i ljude s mačevima, ljude u čeličnim kacigama i verižnjačama, pratilje vojske kako nude svoje usluge, strelce kako umeću pera u strele, vozare kako teraju kola, svinjare kako gone svinje, paževe kako jure s porukama, štitonoše kako oštре mačeve, vitezove kako jašu ratne konje, konjušare kako vode prgave paripe. „Ovo je zastrašujuće mnoštvo ljudi“, primeti ser Vendel Menderli dok su prelazili drevni kameni most po kome je Ljuta čuprija dobila ime.

„Jeste“, složi se Kejtlin.

Činilo se da su se Renlijevom pozivu odazvali skoro svi vitezovi juga. Zlatna ruža Visokog Sada bila je svuda: zašivena na grudi oružara i slugu, zavijorena sa zelenih svilenih barjaka koji su krasili koplja, oslikana na štitovima istaknutim pred šatorima sinova, i braće, i stričeva kuće Tirela. Kejtlin takođe spazi lisicu i cveće kuće Florenta, jabuke Fosoveja Zelenih i Crvenih, raskoračenog lovca lorda Tarlija, hrastovo lišće Oukharta, čaplje Krejna, oblak crnih i narandžastih leptira Malendora.

Na drugoj strani Vijugavice, olujni lordovi behu istakli svoje zastave - Renlijevi vlastiti vazali, zakleti kući Barateona i Krajoluju. Kejtlin prepoznade slavuje Brisa Kerona, pera Penrouza i morsku kornjaču lorda Estermonta, zelenu na zelenom. A ipak je na svaki njoj poznati štit dolazilo deset nepoznatih, koje su nosili mali lordovi, zakleti na vernost vazalima, i vitezovi bezemljaši i konjanici slobodnjaci što su pohrlili da od Renlija Barateona stvore istinskog kralja, a ne samo kralja po imenu.

Renlijev vlastiti barjak dizao se iznad svih. S vrha njegove najveće opsadne kule, čudovišnog zdanja na točkovima prekrivenog sirovom kožom, vijorio je najveći ratni barjak koji je Kejtlin ikada videla - platno dovoljno veliko da prekrije mnoge dvorane, svetlucavo i zlatno, s okrunjenim jelenom Barateona što igra gord i visok.

„Moja gospo, čuješ li tu buku?“ upita Halis Molen, prijahavši. „Šta je to?“

Ona oslušnu. Vika, njiska konja, sudar čelika, i... „Klicanje“, reče ona. Jahali su uz blag uspon prema nizu živo obojenih šatora na uzvisini. Dok su prolazili između njih, gužva je postajala sve veća, graja glasnija. A onda videše.

Dole, pod zidinama malog zamka od kamena i debala, vodila se borba do poslednjeg.

Polje je bilo raščišćeno, ograde i tribine podignute. Stotine se behu okupile da gledaju, možda i hiljade. Sudeći po izgledu zemlje, raskopane i blatnjave, i prekrivene otpacima, sve je to trajalo čitav dan, pa i duže, ali se sada bližio kraj. Manje od dvadeset vitezova još je bilo u sedlu, jurišajući i zamahujući jedni na druge, a posmatrači i pali borci su ih bodrili. Ona vide dva ratna konja pod punim oklopom kako se sudaraju i ruše u kovitlacu čelika i konjskog mesa. „Turnir“, primeti Hal Molen. On je imao običaj da naglas govori očigledne stvari.

„O, sjajno“, reče ser Vendel Menderli kada vitez u plastu duginih boja priteže konju uzde i sekirom dugačke drške razbi štit čoveka koji ga je gonio i umalo ga ne izbaci iz sedla.

Zbog gomile pred njima, nisu mogli dalje da napreduju. „Ledi Stark“, reče ser Kolin, „ako tvoji ljudi budu toliko dobri da ovde sačekaju, izvešću te pred kralja.“

„Kako ti kažeš.“ Ona izdade naredbu, mada je morala da digne glas da bi nadjačala buku turnira. Ser Kolin sporo provede svog konja kroz gužvu, a Kejtlin je jahala za njim. Gomilom se prolomi klicanje kada neki crvenobradi čovek bez

kacige, s grifonom na štitu, pade pred krupnim vitezom u plavom oklopu. Čelik mu beše boje tamnog kobalta, kao i tupi buzdovan kojim je tako smrtonosno baratao, a konj pokriven suncima i mesecima kuće Tarta.

„Pade Crveni Ronet, prokleti bili bogovi“, zavapi jedan čovek.

„Loras će srediti to plavo... „, poče da mu odgovara drugi, ali huk zagluši ostatak njegovih reči.

Još jedan čovek pade, a povređeni konj sruši se na njega. Obojica vrisuše od bola. Stitonoše potrčaše da im pomognu.

Ovo je ludilo, pomisli Kejtl. Pravi neprijatelji na sve strane, pola kraljevstva u plamenu, a Renli sedi ovde i igra se rata kao dečak sa svojim prvim drvenim mačem.

Gospodari i gospe na visokoj tribini behu se uživeli u borbu do poslednjeg isto kao i običan svet na zemlji. Kejtl ih dobro osmotri. Otac joj je često pregovarao s južnjačkim lordovima, i mnogi od njih bili su gosti u Brzorečju. Prepoznade lorda Matisa Rouena, debljeg i rumenijeg no ikada, sa zlatnim drvetom svoje kuće razlistalim preko belog dubleta. Niže njega sedela je ledi Oukhart, sićušna i nežna, a levo od njega lord Rendil Tarli od Rožnog brega, s velikim mačem Vadisrcem prislonjenim na naslon sedišta. Druge je znala samo po grbovima, a neke nije znala uopšte.

U njihovom središtu, gledajući borbu i smejući se sa svojom mladom kraljicom, sedeо je duh sa zlatnom krunom.

Nije ni čudo što su mu lordovi pohrlili s tolikim žarom, pomisli ona, on je Robert po drugi put među živima. Renli je bio naočit kao što je i Robert bio naočit; dugačkih udova i širokih ramena, iste kao ugalj crne kose, guste i ravne, istih tamnoplavih očiju, istog vedrog osmeha. Tanana kruna na čelu odlično mu je stajala. Bilo je to meko zlato, venac ruža vrhunski iskovanih; spreda se nalazila jelenska glava od tamnozelenog smaragda, ukrašena zlatnim očima i zlatnim rogovima.

Krunisani jelen krasio je i kraljevu zelenu somotsku tuniku, zlatnom žicom izvezen na grudima; simbol Barateona u bojama Visokog Sada. Devojka koja je s njim delila visoko sedište bila je takođe iz Visokog Sada: njegova mlada kraljica, Margeri, kći lorda Mejsa Tirela. Njihov brak bio je cement koji je na okupu držao veliko južnjačko savezništvo, znala je Kejtl. Renliju je bila dvadeset i jedna, devojka nije bila starija od Roba, veoma lepa, s mekim očima golubice i grivom kovrdžave smeđe kose koja joj je padala na ramena u teškim uvojcima. Osmeh joj beše stidljiv i mio.

Na polju, vitez u plaštu duginih boja beše izbacio iz sedla još jednog čoveka, i kralj ga je sad bodrio zajedno s ostalima. „*Loras!*“ ču ga ona kako viče. „*Loras! Visoki Sad!*“ Kraljica uzbudeno zapljeska.

Kejtl se osvrnu da vidi kraj. Samo su četiri čoveka preostala u borbi, i nije bilo nikakve sumnje ko je bio miljenik naroda. Nikada nije upoznala ser Lorasa

Tirela, ali su se čak i na dalekom severu čule priče o umeću mladog Viteza od Cveća. Ser Loras je jahao visokog belog pastuva u srebrnom oklopu i borio se sekiram dugačkog drška. Perjanica od zlatnih ruža dizala mu se sa kacige.

Ona druga dvojica preostalih sklopiše privremen savez. Obodoše svoje konje prema vitezu u kobaltnoplavom oklopu. Kad ga okružiše s obe strane, plavi vitez žestoko cimnu uzde, udari jednog čoveka pravo u lice svojim napuklim štitom, a njegov crni ratni konj zamahnu čelikom potkovanim kopitom na drugog. U tren oka, jedan borac pade iz sedla, a drugi se u svom ljučao. Plavi vitez pusti slomljeni štit da padne, kako bi oslobodio levu ruku, a onda se na njega stušti Vitez od Cveća. Težina čeličnog oklopa kao da nimalo nije umanjivala hitrinu i veštinu s kojom se ser Loras kretao, praćen zavijorenim plaštovim duginim boja.

Beli i crni konj kružili su jedan oko drugog kao ljubavnici na žetvenom plesu, samo što su umesto poljubaca jahači razmenjivali udarce. Dugačka sekira je sevala, a buzdovan vitlao. Oba oružja behu tupa, ali su ipak dizala strašnu buku. Budući bez štita, plavi vitez je mnogo gore prolazio. Ser Loras ga obasu udarcima po glavi i ramenima, praćen klicanjem: „*Visoki Sad!*“ iz gomile. Protivnik je pokušavao da mu odgovori buzdovanom, ali je ser Loras pod svaki udarac podmetao svoj izubijani zeleni štit ukrašen trima zlatnim ružama. Kada dugačka sekira zahvati ruku plavog viteza u zamahu i izbi mu buzdovan, gomila zaurla kao zver pred parenje. Vitez od Cveća diže sekiru za konačni udarac.

Plavi vitez se zalete u njega. Pastuvi se sudariše, tupa sekira udari u grudi izgrebanog plavog oklopa... ali plavi vitez nekako uhvati držak oklopljenim prstima. On je otrže iz ser Lorasove ruke, i iznenada su se rvali u sedlima, da bi već sledećeg trena pali. Dok su im se konji razdvajali, oni silovito tresnuše o zemlju. Loras Tirel se nađe ispod, i primi većinu udara. Plavi vitez isuka dugačak bodež i otvori Tirelov vizir. Urlanje gomile bilo je preglasno da bi Kejtlin čula ser Lorasa, ali vide reči na njegovim poderanim, krvavim usnama. *Predajem se.*

Plavi vitez se nesigurno osovi na noge i diže bodež ka Renliju Barateonu, pozdrav pobednika svom kralju. Štitonoše pohitaše na polje da pomognu poraženom vitezu da ustane. Kada mu digoše kacigu, Kejtlin se zaprepasti videvši koliko je mlad. Mogao je biti najviše dve godine stariji od Roba. Momak je možda bio pristao kao i njegova sestra, ali je usled napukle usne, ošamućenog pogleda i krvi koja mu je curila kroz učebanu kosu to bilo teško reći.

„Pridi“, reče kralj Renli pobedniku.

On došepa do tribine. Izbliza, sjajni plavi oklop nije delovao tako veličanstveno; posvuda je imao ogrebotine, ulubljenja od maljeva i buzdovana, dugačke useke od mačeva, ogrebotine na lakiranim grudima i kacigi.

Od plašta mu behu ostale samo rite. Sudeći po njegovim pokretima, ni čovek u oklopu nije prošao ništa bolje. Nekoliko glasova ga pozdravi sa „*Tart!*“ i, začudo: „*Lepotica! Lepotica!*“, ali većina je čutala. Plavi vitez kleknu pred kralja. „Veličanstvo“, izgovori glasom prigušenim ulubljenom kacigom.

„Reči tvog oca potpuno su opravdane.“ Renlijev glas čuo se preko čitavog polja. „Video sam Lorasa zbačenog iz sedla jednom ili dva puta... ali ovako još ne.“

„To nije bilo poštено zbacivanje“, prituži se jedan pijani strelac u blizini, s ružom Tirela zašivenom na gunju. „Podmukla prevara, tako svući momka na zemlju.“

Gomila poče da se razilazi. „Ser Koline“, reče Kejtlin svom pratiocu, „ko je taj čovek, i zašto ga toliko ne vole?“

Ser Kolin se namršti. „Zato što nije muško, moja gospo. To je Brijena od Oporja, kći lorda Servina Večernje Zvezde.“

„Kći?“ Kejtlin je bila užasnuta.

„Zovu je Lepotica Brijena... mada ne u lice, da ne bi te reči morali da brane oružjem.“

Ona ču kako kralj Renli proglašava ledi Brijenu od Oporja pobednicom velike borbe do poslednjeg kod Ljute čuprije, poslednju u sedlu od stotinu i šesnaest vitezova. „Kao pobednica, možeš od mene da zatražiš kakvu god nagradu hoćeš. Ako je u mojoj moći, daću ti je.“

„Veličanstvo“, odgovori Brijena, „tražim počast mesta u tvojoj Duginoj gardi. Želim da budem jedna od tvoje sedmorice, i da zaveštam svoj život tebi, da idem kuda ideš i ti, jašem pored tebe, i čuvam te od svakog zla.“

„To ćeš i dobiti“, reče on. „Ustani i skin i kacigu.“

Ona ga posluša. A kada diže veliku kacigu, Kejtlin shvati ser Kolinove reči.

Lepoticom su je zvali... iz poruge. Kosa pod vizirom bila je veveričje gnezdo od prljave slame, a lice... Brijenine oči behu krupne i veoma plave, oči mlade devojke, nevine i pune poverenja, ali ostalo... crte joj behu široke i grube, zubi isturenji i krivi, usta preširoka, usne tako pune da su izgledale kao natečene. Hiljade pega prekrivale su joj obrazu i čelo, a nos joj je bio slomljen više nego jednom. Kejtlinino srce ispuni sažaljenje. *Ima li na svetu nesrećnijeg stvora od ružne žene?*

A ipak, kada Renli odseče njen poderani plašt i na njegovo mesto priveza nov, duginih boja, Brijena od Oporja nije izgledala nesrećno. Osmeh joj ozari lice, a glas joj beše snažan i ponosan kada reče: „Moj život za tvoj, veličanstvo. Od ovog dana, tvoj sam štit, kunem ti se bogovima novim i starim.“ Način na koji je gledala kralja - gledala ga s visine, bila je za pola glave viša, mada je Renli bio gotovo jednakost visok kao Robert - bilo je bolno videti.

„Veličanstvo!“ Ser Kolin od Zelenvira skoči s konja da pride tribini. „Molim za tvoju pažnju.“ On pade na jedno koleno. „Imam čast da ti dovedem ledi Kejtlin Stark, koju kao izaslanika šalje njen sin Rob, gospodar Zimovrela.“

„Gospodar Zimovrela i Kralj na Severu, ser“, ispravi ga Kejtlin. Ona sjaha i pride ser Kolinu.

Kralj Renli je delovao iznenadeno. „Ledi Kejtlin? Veoma nam je drago.“ On se

okrenu svojoj mlađoj kraljici. „Margeri, mila moja, ovo je ledi Kejtlin Stark od Zimovrela.“

„Veoma si dobrodošla ovde, ledi Stark“, reče devojka, vrlo ugađeno i blago. „Primi moje saučešće.“

„Veoma si ljubazna“, reče Kejtlin.

„Moja gospo, kunem ti se, postaraću se da Lanisteri plate zbog ubistva tvog muža“, objavi kralj. „Kada zauzmem Kraljevu Luku, poslaću ti Serseinu glavu.“

A da li će mi to vratiti mog Neda? pomisli ona. „Biće dovoljno znati da je izvršena pravda, moj gospodaru.“

„*Veličanstvo*“, ispravi je oštro Brijena Plava. „I treba da klekneš kada pristupaš kralju.“

„Razlika između gospodara i veličanstva nije tako velika, moja gospo“, reče Kejtlin. „Lord Renli nosi krunu, kao i moj sin. Ako želiš, možemo stajati ovde u blatu i raspravljati ko ima prava na koju titulu i počast, ali mi se čini da nas čekaju mnogo važniji razgovori.“

Neki od Renlijevih lordova se na to narogušiše, ali se kralj samo nasmeja. „Dobro rečeno, moja gospo. Biće dovoljno vremena za veličanstva kada se ratovi završe. Reci mi, kada tvoj sin namerava da krene na Harendvor?“

Sve dok ne bude znala da li je kralj prijatelj ili neprijatelj, Kejtlin nije htela da otkrije ni najmanji deo Robovih planova. „Ja ne sedim na ratnim većima svog sina, moj gospodaru.“

„Samo da i meni prepusti ponekog Lanistera, i neću se žaliti. Šta je uradio sa Kraljeubicom?“

„Džejmi Lanister je sužanj u Brzorečju.“

„Još je živ?“ Lord Matis Rouen delovao je začuđeno.

Iznenaden, Renli reče: „Čini se da je jezovuk milosrdniji od lava.“

„Milosrdniji od Lanistera“, promrmlja ledi Ouhart uz gorak osmeh, „isto je što i biti suvlji od mora.“

„Ja to ne bih nazvao milosrdjem, već slabošću.“ Lord Rendil Tarli bio je čovek kratke, čekinjaste brade, a bio ga je glas da nema dlake na jeziku. „Oprosti mi, ledi Kejtlin, ali bilo bi mnogo prikladnije da je lord Rob lično došao da se pokloni kralju, umesto što se krije iza majčine suknce.“

„Kralj Rob ratuje, moj gospodaru“, odgovori Kejtlin s ledenom ljubaznošću, „ne igra se na turnirima.“

Renli se iskezi. „Stupaj pažljivo, lorde Rendile, bojam se da si se namerio na jačeg protivnika od sebe.“ On pozva slugu u livreji Krajoluja. „Nađi mesto za gospine saputnike, i postaraj se da im se pruže sve udobnosti. Ledi Kejtlin će dobiti moj vlastiti šator. Pošto je lord Kazvel bio tako ljubazan da me primi u svoj zamak, on mi nije potreban. Moja gospo, kada se odmoriš, biće mi čast da podeliš naše meso i medovinu na gozbi koju nam lord Kazvel večeras priređuje.

Oproštajnoj gozbi. Bojim se da dobri lord jedva čeka da vidi leđa mojoj gladnoj hordi.“

„Nije istina, veličanstvo“, pobuni se jedan sitan mladić koji mora da je bio Kazvel. „Sve što je moje, i tvoje je.“

„Kada god bi neko to rekao mom bratu Robertu, on bi ga doslovce shvatio“, reče Renli. „Imaš li kćeri?“

„Da, veličanstvo. Dve.“

„Onda zahvali bogovima što nisam Robert. Moja mila kraljica jedina je žena koju želim.“ Renli pruži ruku kako bi pomogao Margeri da ustane. „Razgovaraćemo ponovo nakon što budeš imala prilike da se osvežiš, ledi Kejtin.“

Renli povede svoju nevestu nazad ka zamku, a sluga odvede Kejtin ka kraljevom šatoru od zelene svile. „Ako vam išta ustreba, moja gospo, samo tražite.“

Kejtin nije mogla da zamisli šta bi joj to ustrebalo, a da već nije bilo obezbeđeno. Šator je bio veći od zajedničkih prostorija mnogih krčmi, i opskrbljen svim udobnostima: perjanim madracima i krznima za spavanje, kadom od drveta i bakra, dovoljno velikom za dvoje, mangalama koji će rasterati noćni mraz, kožnim stolicama na sklapanje, pisaćim stolom s perima i mastionicom, zdelama punim bresaka, šljiva i krušaka, vrčem vina i odgovarajućim srebrnim čašama, kovčezima od kedrovine s Renlijevom odećom, knjigama, mapama, igrama, harfom, visokim lukom i tobolcem strela, parom lovačkih sokolova crvenog repa, čitavim arsenalom dobrog oružja. *On baš ne štedi na sebi, ovaj Renli*, pomisli ona dok se osvrtala oko sebe. *Nije ni čudo što mu vojska tako sporu napreduje*.

Kraj ulaza, stražu je čuvaо kraljev oklop; bio je od punog, kao šuma zelenog metala, sa kopčama optočenim zlatom, i kacigom okrunjenom velikim jelenskim rogovima. Čelik je bio uglačan do tako visokog sjaja da je na grudima videla svoj odraz kao da je posmatra s dna dubokog zelenog jezera. *Lice utopljene žene*, pomisli Kejtin. *Možeš li se utopiti u bolu?* Okrenu se naglo, besna na sopstvenu slabost. Nije mogla sada da priušti sebi samosažaljenje. Mora oprati prašinu iz kose i presvući se u odoru prikladniju za kraljevsku gozbu.

Ser Vendel Menderli, Lukas Blekvud, ser Pervin Frej i ostali njeni visokorođeni saputnici otpriše je do zamka. Velika dvorana utvrde lorda Kazvela beše velika samo po imenu, ali se na pretrpanim klupama našlo mesta i za Kejtinine ljude, između Renlijevih vlastitih vitezova. Kejtin je dodeljeno mesto na podijumu, između rumenog lorda Matisa Rouena i prijatnog ser Džona Fosoveja od Fosoveja Zelenih jabuka. Ser Džon se šalio, dok se lord Matis uljudno raspitivao za zdravlje njenog oca, braće i dece.

Brijenu od Oporja posadiše na sam kraj visokog stola. Ne beše se obukla kao gospa, već je umesto toga odabrala vitešku odoru: somotski dublet podeljen na četiri polja, dva ažurna a dva ružičasta, čaksire i čizme i vešto izrađen pojas za mač, dok joj je leđa prekrivao novi plašt duginih boja. Nikakva odora, međutim,

nije mogla da sakrije njenu ružnoću; ogromne pegave šake, široko pljosnato lice, isturene zube. Van oklopa, telo joj je delovalo nespretno, širokih kukova i debelih udova, pogrbljenih mišićavih ramena, i sasvim ravnih grudi. Po svakom njenom pokretu bilo je jasno da je toga svesna, i da zbog toga pati. Prozborila bi samo kada bi je nešto pitali, i retko je dizala pogled s hrane.

A hrane beše u izobilju. Rat nije dotakao čuvena bogatstva Visokog Sada. Dok su pevači pevali a akrobate se lomatale, počeše sa kruškama kuvanim u vinu, pa predoše na sitne slane ribe uvaljane u so i reš pečene, i petlove punjene crnim lukom i pečurkama. Bilo je i ogromnih vekni smeđeg hleba, brda repe i kukuruza i graška, orijaških šunki i pečenih gusaka, i posuda do vrha punih srnetine kuvane s pivom i ječmom. Za poslastice, sluge lorda Kazvela iznesoše pladnjeve pune peciva iz kuhinje njegovog zamka, labudove od krema i jednoroge od šećera, kolače od limuna u obliku ruža, začinjene medenjake i pite od borovnica, pohovane jabuke i koture mekog sira.

Od bogate hrane Kejtlin pripade muka, ali nije smela da pokaže slabost, kada je već toliko zavisilo do njene snage. Jela je malo, posmatrajući tog čoveka koji je želeo da bude kralj. Renliju je sleva sedela njegova mlada nevesta, a zdesna njen brat. Osim belog lanenog zavoja oko glave, na ser Lorasu nije bilo ozbiljnijih tragova današnjih događaja. Zaista je bio privlačan kao što je Kejtlin prepostavljala. Pošto više nisu bile staklaste, oči su mu bile žive i pametne, a kosa neuredni slapovi smeđih uvojaka na kojoj bi mu pozavidela mnoga devica. Svoj pocepani turnirski plašt beše zamenio novim, od iste sjajne i prugaste svile Renligeve Dugine garde, sa zlatnom kopčom u obliku ruže Visoki Sad.

S vremena na vreme, kralj Renli bi nahranio Margeri nekim biranim zalogajčićem s vrha svog bodeža, ili bi se nagnuo i na obraz joj položio nežan poljubac. No šalio se i razgovarao sa ser Lorasom. Kralj je uživao u hrani i piću, to se jasno video, ali se činilo da nije ni proždrljivac ni pijanac. Često se smejavao, i lepo je i prijatno razgovarao kako s visokorođenim lordovima tako i sa služavkama.

Neki od njegovih gostiju nisu bili tako umereni. Previše su pili i preglasno se hvalisali za njena shvatanja. Sinovi lorda Vilama, Džošua i Elijas, žustro su raspravljali o tome ko će prvi preći zidine Kraljeve Luke. Lord Varner je na krilu ljudjuškao služavku i grickao je za uho, dok mu je jedna šaka istraživala pod njenim prslukom. Gijard Zeleni, koji je zamišljaо da je pevač, prebirao je po harfi i izveo im je strofu o vezivanju lavljih repova u čvorove, i čak je uspeo da sklepa i nekaku rimu. Ser Mark Malendor doveo je crno-belog majmuna i hranio ga zalogajima sa svog tanjira, dok se ser Tenton od Fosoveja Crvenih jabuka popeo na sto i zakleo da će u dvoboju pogubiti Sendora Kleganija. Zakletvu bi možda shvatili ozbiljnije da ser Tentonu, dok ju je izgovarao, jedna noga nije bila u zdeli za sos.

Vrhunac ludosti nastupi kada dežmekasta luda šepureći se uđe odevena u zlatno obojeni lim s krpenom lavljom glavom, i poče da juri kepeca oko stola, udarajući

ga po glavi svinjskom bešikom. Konačno, kralj Renli zatraži da zna zašto tuče svog brata. „Kako zašto, veličanstvo, ja sam kepecoubica“, reče luda.

„Kaže se *Kraljeubica*, ludo od lude“, reče Renli, i dvoranom se prolomi smeh.

Lord Rouen se ne pridruži veselju. „Tako su mladi“, reče.

To beše istina. Vitez od Cveća sigurno nije bio doživeo ni svoj drugi imendan kada je Robert ubio princa Regara na Trozupcu. Malo je ko drugi bio mnogo stariji. Bili su deca u vreme pada Kraljeve Luke, i ne više od dečaka kada je Belon Svon na bunu digao Gvozdena ostrva. *Još ne znaju šta je rat*, pomisli Kejtlin dok je gledala lorda Brisa Kerona kako izaziva ser Robara da žonglira sa dva bodeža. *Za njih je sve to još igra, jedan veliki turnir, i vide samo priliku za slavu, i počasti, i plen. Oni su dečaci opijeni pesmama i pričama, i kao i svi dečaci misle da su besmrtni.*

„Od rata će ostariti“, reče Kejtlin, „kao što smo i mi.“ Ona je bila devojka kada su Robert i Ned i Džon Erin digli svoje barjake protiv Erisa Targarjena, žena kada su se borbe okončale. „Žalim ih.“

„Zašto?“ upita je lord Rouen. „Pogledaj ih. Mladi su i snažni, puni života i smeha. I požude, da, mnogo više požude nego što mogu da obuzdaju. Mnogo će kopile biti začeto ove noći, to ti jamčim. Zašto ih žaliti?“

„Zato što to neće potrajati“, odgovori Kejtlin tužno. „Zato što su oni letnji vitezovi, a zima dolazi.“

„Ledi Kejtlin, grešiš.“ Brijena je odmeri očima plavim kao njen oklop. „Za ljude kao što smo mi zima nikada neće doći. Ako padnemo u bici, o nama će sigurno pevati, a u pesmama je uvek leto. U pesmama su svi vitezovi hrabri, sve device lepe, a sunce uvek sija.“

Zima dolazi za sve nas, pomisli Kejtlin. *Za mene je došla kada je Ned umro. Doći će i za tebe, dete, i to ranije nego što želiš.* Nije imala srca da joj to kaže.

Kralj ju je spasao. „Ledi Kejtlin“, pozva je Renli. „Prijalo bi mi malo svežeg vazduha. Hoćeš li da se prošetaš sa mnom?“

Kejtlin smesta ustade. „Biće mi čast.“

Brijena je takođe bila na nogama. „Veličanstvo, daj mi samo tren da stavim oklop. Ne smeš biti bez zaštite.“

Kralj Renli se osmehnu. „Ako nisam bezbedan u srcu zamka lorda Kazvela, okružen sopstvenom vojskom, jedan mač neće činiti razliku... čak ni *tvoj* mač, Brijena. Sedi i jedi. Ako mi zatrebaš, pozvaću te.“

Njegove reči kao da pogodiše devojku jače od svih udaraca koje je primila tog popodneva. „Biće tvoja volja, veličanstvo.“ Brijena snuždeno sede. Renli uze Kejtlin pod ruku i izvede je iz dvorane, mimo pogrbljenog gardiste koji se tako naglo ispravi da umalo ne ispusti koplje. Renli potapša čoveka po ramenu i našali se s njim.

„Ovamo, moja gospo.“ Kralj je povede kroz niska vrata u kulu sa stepenicama.

Kad počeše da se penju, on upita: „Da nije ser Baristan Selmi kojim slučajem s tvojim sinom u Brzorečju?“

„Ne“, odgovori ona, zbumjena. „Zar on nije više s Džofrijem? Bio je lord zapovednik Kraljevske garde.“

Renli odmahnu glavom. „Lanisteri su mu rekli da je prestar i dali njegov plašt Psetu. Rečeno mi je da je napustio Kraljevu Luku zaklevši se da će služiti istinskog kralja. Taj plašt koji je Brijena danas dobila čuvao sam za Selmija, u nadi da će mi ponuditi svoj mač. Kada se nije pojavio u Visokom Sadu, pomislio sam da je možda otišao u Brzorečje.“

„Nismo ga videli.“

„On jeste star, ali je ipak dobar čovek. Nadam se da nije nastradao. Lanisteri su velike budale.“ Popeše se uz još nekoliko stepenika. „One noći kada je Robert umro, ponudio sam tvom mužu stotinu mačeva i savetovao ga da stavi Džofrija pod svoju vlast. Da me je poslušao, danas bi bio namesnik, i ja ne bih morao da ratujem za presto.“

„Ned te je odbio.“ To nije ni morao da joj kaže.

„Zakleo se da će čuvati Robertovu decu“, reče Renli. „Meni je nedostajalo snage da nešto učinim sam, tako da nisam imao izbora, sem da pobegnem nakon što me je lord Edard odbio. Da sam ostao, znam da bi se kraljica postarala da brata ne nadživim dugo.“

Da si ostao i podržao Neda, on bi sada možda bio živ, pomisli Kejtlin gorko. „Tvoj muž mi se istinski dopadao, moja gospo. Bio je odan prijatelj Robertu, znam... ali nije hteo da sluša, i nije hteo da se savije. Ovamo, hoću nešto da ti pokažem.“ Behu stigli do vrha stepeništa. Renli otvorio drvena vrata i zakoračiše na krov.

Utvrda lorda Kazvela bila je jedva dovoljno visoka da bi se zvala kulom, ali je zemlja oko nje bila ravna i niska, i Kejtlin je mogla da vidi miljama daleko, u svim pravcima. Kuda god da je pogledala, videla je vatre. Prekrivale su zemlju kao pale zvezde, i kao ni zvezdama, nije im bilo kraja. „Prebroj ih ako želiš, moja gospo“, reče Renli tiho. „Još ćeš brojati kada na istoku svane zora. Koliko vatri noćas gori oko Brzorečja, pitam se?“

Kejtlin ču kako iz Velike dvorane dopire tiha muzika, i ističe u noć. Nije se usudivila da prebroji zvezde.

„Čuo sam da je tvoj sin prešao Vrat na čelu dvadeset hiljada ljudi“, nastavi Renli. „Sada, kada su uz njega gospodari Trozupca, možda ih ima četrdeset hiljada.“

Ne, pomisli ona, ni blizu toliko, mnoge smo izgubili u bici, a druge zbog žetve. „Ja ih ovde imam dvostruko toliko“, reče Renli, „a ovo je samo deo moje snage. Mejs Tirel je ostao u Visokom Sadu sa još deset hiljada, imam i jaku posadu u Krajoliju, a uskoro će mi se i Dornjani pridružiti, sa svom svojom silom. A ne zaboravi ni mog brata Stanisa, koji drži Zmajkamen i zapoveda lordovima Uskog

mora.“

„Izgleda da si ti taj koji je zaboravio na Stanisa“, reče Kejtlin, oštije nego što je nameravala.

„To što i on hoće krunu, na to misliš?“ Renli se nasmeja. „Budimo otvoreni, moja gospo. Stanis bi bio jeziv kralj. Ah nema izgleda da će to i postati. Ljudi poštuju Stanisa, čak ga se i boje, ali ga je vrlo malo njih ikada volelo.“

„On je ipak tvoj stariji brat. Ako se za jednog od vas dvojice može reći da ima prava na Gvozdeni presto, onda je to sigurno Stanis.“

Renli sleže ramenima. „Reci mi, kakvo je moj brat uopšte imao pravo na Gvozdeni presto?“ On ne sačeka na odgovor. „O, pričalo se o krvnim vezama između Barateona i Targarjena, o svadbama od pre stotinu godina, o drugim sinovima i starijim kćerima. Nikog sem meštara za to nije briga. Robert je presto osvojio svojim budzovanom.“ On mahnu rukom ka logorskim vatrama koje su gorele od obzorja do obzorja. „Evo, to je moje pravo, jednak dobro kao što je i Robertovo bilo. Ako me tvoj sin podrži kao što je Ned podržao Roberta, shvatiće da sam velikodušan. Rado ću mu potvrditi sve njegove zemlje, titule i počasti. Može vladati u Zimovrelu kako želi. Može i zvati sebe Kraljem na Severu ako to želi, pod uslovom da savije koleno i pokloni mi se kao vrhovnom gospodaru. *Kralj* je samo reč, ali odanost, vernost, služba... njih moram da imam.“

„A ako ti ih ne bude pružio, moj gospodaru?“

„Nameravam da budem kralj, moja gospo, i to ne krnjeg kraljevstva. Ne mogu to jednostavnije da kažem. Pre tri stotine godina kralj Stark kleknuo je pred Egonom Zmajem, kada je video da nema nade za pobedu. To je bilo mudro. Tvoj sin takođe mora biti mudar. Kada mi se jednom pridruži, možemo računati da je rat okončan. Mi...“ Renli iznenada zastade, prekinut u pola reči. „Šta je to sada?“

Zveket lanaca najavi dizanje kapijske rešetke. Dole u dvorištu, jahač s krilatom kacigom protera svog zapjenjenog konja ispod šiljaka. „Pozovite kralja!“ viknu.

Renli skoči na Zubac kruništa. „Ovde sam, ser.“

„Veličanstvo.“ Jahač obode svog konja da priđe bliže. „Stigao sam što sam hitrije mogao. Iz Krajoluja. Pod opsadom smo, veličanstvo. Ser Kortni im prkosи, ali...“

„Ali... to je nemoguće. Javili bi mi da je lord Tivin napustio Harendvor.“

„Nisu to Lanisteri, moj sizerenu. Pred kapijom ti je lord Stanis. Samo sada sebe zove *kralj* Stanis.“

DŽON

Snažna kiša ošinu Džonovo lice dok je terao konja kroz nabujali potok. Kraj njega, lord zapovednik Mormont navuče kapuljaču plašta, proklinjući vreme. Gavran mu je sedeo na ramenu, nakostrešenog perja, mokar i namčorast kao i sam Matori Medved. Nalet vetra zavitla oko njih vlažno lišće, poput jata mrtvih ptica. *Ukleta šuma*, pomisli Džon mračno. *Pre bi se reklo potopljena šuma*.

Nadao se da Sem nije zaostao, dole na začelju povorke. On ni po lepom vremenu nije bio dobar jahač, a nakon šest dana kiše zemljište je postalo opasno, sve od mekog blata i skrivenog kamenja. Kada bi dunuo vetar, terao im je kišu pravo u oči. Zid je dole na jugu sigurno curio, otopljeni led mešao se s topлом kišom i lio u potocima. Pip i Žabac sigurno su sedeli kraj vatre u zajedničkoj odaji i pili kuvarano vino pre večere. Džon im je zavideo. Za njega se lepila mokra vuna, grebla ga je, teška od vode, vrat i ramena žestoko su ga boleli od težine oklopa i mača, i bilo mu je muka od usoljenog bakalara, usoljene govedine i tvrdog sira.

Iz daljine pred njima začu se drhtavi zov roga, napola prigušen neprekidnim dobovanjem kiše. „Bakvelov rog“, reče Matori medved. „Bogovi su milostivi; Kraster je još тамо.“ Njegov gavran izmahnu velikim krilima, zagrakta: „Kukuruza“, pa ponovo nakostreši perje.

Džon je često čuo crnu braću kako pričaju o Krasteru i njegovo utvrđi. Sada će je videti sopstvenim očima. Nakon sedam praznih sela, behu počeli da se boje kako će i kod Krastera sve biti pusto kao i kod ostalih, ali se činilo da će bar tu imati sreće. *Možda će Matori Medved napokon doći do nekih odgovora, pomisli on. Bilo kako bilo, bar ćemo se skloniti od kiše*.

Toren Smolvud se kleo da je Kraster prijatelj Straže, uprkos zlom glasu koji ga je pratio. „Čovek je napola lud, to ne poričem“, rekao je Matorom Medvedu, „ali i ti bi poludeo, da si čitav život proveo u ovoj prokletoj šumi. Pa ipak, on nikada nije oterao izvidnika od svoje vatre, niti mu je Mens Rajder drag. Od njega ćemo dobiti dobre savete.“

Samo neka dobijemo toplu hranu, i priliku da osušimo odeću, i ja ću biti srećan. Diven je rekao da je Kraster rodoubica, lažov, silovatelj i kukavica, i nagovestio je da ima posla s trgovcima robovima i demonima. „A i gorim stvorovima“, dodao je stari šumar, škljocajući drvenim zubima. „Taj ti čovek hladno miriše, eto šta je.“

„Džone“, naredi lord Mormont, „odjaši niz povorku i raširi vesti. I podseti starešine da neću neprilike s Krasterovim ženama. Ljudi ima da paze na ruke i da s njima razgovaraju što je manje moguće.“

„Da, moj gospodaru.“ Džon okreće svog konja natrag, putem kojim su došli. Prijalo je da mu kiša ne bije u lice, makar i nakratko. Kao da su svi ljudi s kojima se mimoilazio plakali. Povorka se beše razvukla kroz pola milje šume.

U sredini komore, Džon prođe kraj Semvela Tarlija, pogrbljenog u sedlu, pod šeširom širokog oboda. Jahao je jednog teglećeg konja i za sobom vodio ostale. Dobovanje kiše po kavezima teralo je gavrane da besno grakću i mlate krilima. „Jesi li im to stavio lisicu u kavez?“ dobaci Džon.

Sem diže glavu, a voda mu curnu s oboda šešira. „O, zdravo, Džone. Ne, samo mrze kišu, isto kao i mi.“

„Kako si ti, Seme?“

„Mokro.“ Debeljko uspe da se osmehne. „Ipak, ništa me još nije ubilo.“

„Odlično. Krasterova utvrda nije daleko. Ako bogovi budu milostivi, pustiće nas da spavamo kraj njegove vatre.“

Sem je delovao sumnjičavo. „Žalobni Ed kaže da je Kraster užasan divljak. Ženi se sopstvenim kćerima i ne poštije nikakve zakone, osim onih koje sam stvorio. A Diven je rekao Grenu da mu u venama kola crna krv. Majka mu je bila divljanka koja je legla s izvidnikom, tako da je on kop...“ Iznenada shvati šta je hteo da kaže.

„Kopile“, reče Džon kroz smeh. „Smeš to da kažeš, Seme. I ranije sam čuo tu reč.“ On obode svog brdskog konjića sigurnog koraka. „Moram da nađem ser Otina. Budi pažljiv s Krasterovim ženama.“ Kao da su Semvelu Tarliju takva upozorenja bila potrebna. „Pričaćemo kasnije, nakon što dignemo logor.“

Džon prenese vesti sve do ser Otina Vintersa, koji se vukao pozadi sa zaštitnicom. On beše sitan čovek smežuranog lica, Mormontov vrsnjak, i uvek je izgledao umorno, čak i u Crnom zamku, a kiša ga beše nemilosrdno išibala. „Dobrodošle vesti“, reče on. „Ova vlaga me je probila do kostiju, a rane od sedla imam čak i na ranama od sedla.“

U povratku, Džon se udalji od povorke i preseče kroz šumu. Zvuci ljudi i konja se utišaše, progutani vlažnom zelenom divljinom, i uskoro je čuo samo ravnomerno dobovanje kiše po lišću, stablima i kamenju. Podne tek što beše prošlo, ali šuma je bila tamna kao da je sutan. Džon pronađe put između stena i lokvi, kraj velikih hrastova, sivozelenih stražarika i gvozdendrveta crne kore. Na nekim mestima se krošnje behu toliko ispreplele, da mu nakratko pružiše predah od dobovanja kiše po glavi. Dok je jahao kraj gromom oborenog kestena obraslog belim divljim ružama, on ču kako u žbunju nešto šuška. „Duše“, pozva. „Duše, dolazi.“

Međutim, iz gustiša izroni Diven, u sedlu čupavog sivog brdskog konjića i Gren, takođe na konju. Matori Medved beše postavio tragače na obe strane glavne povorke, da zaštite njihov marš i upozore na dolazak neprijatelja, a kako mu nimalo nije bilo do kockanja, poslao ih je u parovima.

„A, to si ti, lorde Snežni.“ Diven se osmehnu osmehom od hrastovine, zubi su mu bili istesani od drveta, i loše su mu ležali. „Pomislio sam da ja i mali imamo posla s nekim od onih Tuđina. Izgubio si vuka?“

„Otišao je da lovi.“ Duh nije voleo da putuje s povorkom, ali sigurno nije bio daleko. Kada se budu ulogorili da prenoće, naći će put do Džona i šatora lorda zapovednika.

„Pre bih reko da je otijo da peca, po ovoj kiši“, reče Diven.

„Majka mi je uvek govorila da je kiša dobra za žetvu“, ubaci Gren, te da i on nešto kaže.

„Jeste, dobra je za žetvu budži“, reče Diven. „Najbolje kod ovakve kiše je što čovek ne mora da se kupa.“ I škljocnu drvenim zubima.

„Bakvel je našao Krastera“, reče im Džon.

„A kad ga je to izgubio?“ nasmeja se Diven. „Vi, momci, pazite da se ne motate oko Krasterovih žena, čujete šta kažem?“

Džon se osmehnu. „Hoćeš ih sve samo za sebe, Divene?“

Diven još jednom škljocnu zubima. „Možda i oču. Kraster ima deset prstiju i samo jedan kurac, tako da ume da broji samo do jedanaest, par komada mu neće faliti.“

„Koliko on stvarno ima žena?“ upita Gren.

„Više nego što ćeš ih ti ikada imati, brate. Ma, to i nije tako teško ako ih sam gajiš. Eno ti tvoje zveri, Snežni.“

Duh je kaskao naporedo s Džonovim konjem, visoko dignutog repa, belog krvnog nakostrešenog na kiši.

Kretao se tako tihom da Džon nije čuo njegov dolazak. Grenov konj ustuknu kada oseti Duhov miris. Čak i sad, nakon više od godinu dana, konji bi se uznemirili u blizini jezovuka. „Za mnom, Duše.“ Džon pozuri ka Krasterovoju utvrdi.

Nikada nije očekivao da će s druge strane Zida zateći kameni zamak, ali jeste zamišljao nekakav šanac s drvenom palisadom i kulom od brvana. Međutim, ono što su zatekli behu bunjište, svinjac, prazan tor i dvor oblepljen blatom i prućem, bez prozora, jedva vredan tog imena. Bio je nizak i dugačak, sklepan od brvana, s krovom od busenja, podignut na visu preniskom da zasluži ime brega, okružen zemljanim nasipom. Smeđi potočići tekli su niz kosinu, na mestima gde je kiša izjela rupe u nasipu, i ulivali se u brz i mutan potok koji je zavijao na sever, od kiše narastao u smeđu bujicu.

Jugozapadno, on nađe otvorenu kapiju uokvirenu dvema životinjskim lobanjama na visokom kolju: medvedom s jedne strane, ovnjuškom s druge. Na medveđoj lobanji još je bilo mesa, primeti Džon kada se pridruži povorci dok je ujahivala. Unutra, tragači Džarmena Bakvela i ljudi iz prethodnice Torena Smolvuda vezivali su konje i s mukom dizali šatore. Buljuk prasića rio je u svinjcu oko tri ogromne krmače. Nedaleko, u bašti, mala devojčica čupala je šargarepu, gola na kiši, dok su dve žene vezivale svinju za klanje. Krici životinje bili su prodorni i jezivi, gotovo ljudski u svom očaju. Četovi psi odgovoriše lavežom, režeći i vukući povoce uprkos njegovim psovjkama, a dva Krasterova psa im uzvratiše lajanjem. Kada videše Duha, neki psi pobegoše, a drugi počeše preteći da reže. Jezovuk se ne osvrnu na njih, kao ni Džon.

Pa, tridesetorica od nas biće na topлом i suvom, pomisli Džon kada dobro osmotri dvor. Možda čak i pedesetorica. Mesto je bilo premalo da primi dve

stotine ljudi, tako da će većina morati da ostane napolju. A gde njih smestiti? Kiša beše dobru polovinu dvorišta pretvorila u bare duboke do članaka, a ostatak u žitko blato. Čekala ih je još jedna mučna noć.

Lord zapovednik prepusti svog konja Žalobnom Edu. Ovaj mu je čistio blato s kopita kada Džon sjaha. „Lord Mormont je u dvoru“, objavi on. „Rekao je da mu se pridružiš. Bolje da ostaviš vuka napolju, izgleda dovoljno gladan da pojede neko Krasterovo dete. U stvari, ako ćemo pravo, ja sam dovoljno gladan da mu pojedem neko dete, samo da je vruće. Hajde, ja ću se postarati za tvog konja. Ako je unutra toplo i suvo, nemoj da mi kažeš, mene nisu pozvali.“ On izbací grudvu vlažnog blata iz potkovice.

„Je li ti liči ovo blato na govna? Da nije čitavo ovo brdo napravljeno od Krasterovih govana?“

Džon se osmehnu. „Vidiš, meni su stvarno rekli da on ovde živi veoma dugo.“

„Baš me nimalo ne uveseljavaš. Idi kod Matorog Medveda.“

„Duše, mesto“, naredi on. Vrata Krasterove utvrde sastojala su se iz dva komada jelenje kože. Džon se provuče između njih, sagavši se da bi prošao ispod niskog dovratka. Dvadesetak starijih izvidnika već su bili stigli pre njega, i sada su stajali oko ognjišta na sredini zemljanog poda, a oko čizama su im se privile lokvice. Dvorana je smrdela na čad, balegu i mokre pse. Vazduh beše težak od dima, a ipak istovremeno i vlažan. Kiša je curila kroz rupu za dim u krovu. Sve je bila jedna prostorija, sa tavanom za spavanje do koga se stizalo klimavim lestvicama.

Džon se prijeti kako se osećao onog dana kada je napuštao Zid: nemiran kao devica, ali željan da otkrije tajanstva i čudesna iza svakog novog obzorja. *Pa, ovo je jedno od čudesa*, reče on sebi, osvrćući se po prljavoj, smrđljivoj dvorani. Od oštrog dima mu zasuziše oči. *Šteta što Pip i Žabac ne mogu da vide šta propuštaju.*

Kraster je sedeо iznad vatre, jedini čovek koji je uživao u svojoj sopstvenoj stolici. Čak je i lord zapovednik Mormont morao da sedne na zajedničku klupu, dok mu je gavran mrmorio na ramenu. Džarmen Bakvel, kome je voda kapala s iskrpljenog oklopa i sjajne, vlažne tvrde kože, stajao je iza njega, pored Torena Smolvuda u teškom grudnom oklopu i samurovinom obrubljenom plaštu pokojnog ser Džaremija.

Krasterov ovčji gunj i plašt od neštavljenе kože činili su im potpunu suprotnost, ali mu je oko jednog debelog članka narukvica svetlucala zlatnim sjajem. Delovao je kao snažan čovek, ali duboko zagazio u zimu svog života, boja grive na glavi prelazila mu je iz sive u belu. Pljosnat nos i oboren usta davali su mu okrutan izgled, a nedostajalo mu je i jedno uho. *Znači, to je divljanin.* Džon se sećao priča Stare Nen o divljem narodu koji piye krv iz ljudskih lobanja. Činilo se da Kraster piye retko žućkasto pivo iz okrnjene kamene čaše. Možda on nije čuo te priče.

„Bendžena Starka nisam video tri godine“, govorio je on Mormontu. „A ako ćemo pravo, uopšte mi nije nedostajao.“ Petoro-šestoro crne štenadi i poneko prase

muvali su se među klupama, dok su žene u otrcanim jelenjim kožama donosile robove piva, džarale vatru i seckale mrkvu i luk za kazan.

„Prošle godine je trebalo da prođe ovuda“, reče Toren Smolvud. Pas mu pridiće i onjuši mu nogu. On ga šutnu, i ovaj cvileći pobeže.

Lord Mormont reče: „Ben je tražio ser Vejmara Rojsa, koji je nestao s Garedom i mladim Vilom.“

„Da, njih trojice se sećam. Gospodičić ne stariji od ovih štenaca. Previše gord da spava pod mojim krovom, u onom njegovom plaštu od samurovine i u crnom čeliku. Moje žene su svejedno buljile u njega ko krave.“ On pogleda ispod oka najbližu od žena. „Gared je reko da jure pljačkaše. Ja sam mu reko da im je bolje da ih ne nađu, s tako balavim zapovednikom. Gared i nije bio loš za jednu vranu. On ti je imo manje ušiju od mene. Mraz ih odno, ko i meni.“ Kraster se nasmeja. „A sad čujem da mu fali i glava. Je li mu i nju mraz odno?“

Džon se prijeti mlaza crvene krvi na belom snegu, i kako je Teon Grejdžoj šutnuo mrtvačevu glavu. *Čovek je bio deserter*. Na putu nazad za Zimovrel, Džon i Rob su se utrkivali, i našli šest malih jezovuka u snegu. Pre hiljadu godina.

„Kada vas je ser Vejmar napustio, kuda je krenuo?“

Kraster slegnu ramenima. „Ja ti imam pametnija posla nego da pazim’de idu vrane.“ On otpi dugačak gutljaj piva i odloži čašu. „Nisam ovde imo dobrog južnjačkog vina, ne pamtim otkad. Dobro bi mi došlo malko vina, i nova sikira. Moja je otupela, a to ne valja, moram da branim ovu svoju nejač.“ On se osvrnu ka užurbanim ženama.

„Ovde vas je malo, i sami ste“, reče Mormont. „Ako hoćeš, odvojiću nešto ljudi da vas otprate na jug do Zida.“

Gavranu kao da se taj predlog dopade. „Zid“, kriknu, raširivši crna krila iza Mormontove glave, poput nekakvog visokog okovratnika.

Domaćin im se opako osmehnu, otkrivajući usta puna slomljenih smeđih zuba. „A šta mi tamo da radimo, večeru da vam služimo? Ovde smo slobodni ljudi. Kraster nikome ne služi.“

„Ovo je zlo vreme za samotan život u divljini. Hladni vetrovi počinju da duvaju.“

„Neka duvaju. Moje korenje je duboko.“ Kraster zgrabi za ruku jednu od žena u prolazu. „Reci mu, ženo. Reci lordu Vrani kako smo ovde zadovoljni.“ Žena obližnu tanke usne. „Ovo je naše mesto. Kraster nas čuva. Bolje je umreti slobodan nego živeti kao rob.“

„Rob“, promrmlja gavran.

Mormont se naže napred. „Sva sela kroz koja smo prošli su napuštena. Vi ste prvi živi stvorovi koje smo sreli otkako smo krenuli sa Zida. Nema ljudi... jesu li mrtvi, otišli ili porobljeni, ne znam. A ni životinja. Ništa nije ostalo. A pre toga, našli smo tela dva izvidnika Bena Starka na samo ligu- dve od Zida. Bili su bledi i hladni, crnih šaka i stopala, a rane im nisu krvarile. A ipak, kada smo ih odneli

nazad u Crni zamak, digli su se u noći, i ubijali. Jedan je pogubio ser Džaremija Rikera, a drugi je došao po mene, što mi govori da su pamtili nešto iz vremena kada su živeli, ali u njima nije preostalo ljudskosti.“

Ženina usta ostadoše širom otvorena, vlažna ružičasta pećina, ali Kraster samo prezrivo frknu. „Ovde nemamo tak’ih nevolja... i bio bi’ ti zahvalan da pod mojim krovom ne pričaš tak’e zle priče. Ja sam pobožan čovek, i bogovi me čuvaju. Ako utvare dođu’vamo, znam kako da ih vrnem nazad u grobove. Mada bi mi dobro došla oštra nova sikira.“ Onda viknu: „Još piva, i to brzo“, pa pljesnu ženu po nozi, i ona uteče.

„Nemaš nevolja s mrtvacima“, reče Džarmen Bakvel, „ali šta je sa živima, moj gospodaru? Šta je s tvojim kraljem?“

„Kralj!“ graknu Mormontov gavran. „Kralj, kralj, kralj.“

„S onim Mensom Rajderom?“ Kraster pljunu u vatru. „Kralj Iza Zida. Šta slobodan narod ima s kraljevima?“ On se okrenu i zaškilji u Mormonta. „Mogo bi mnogo da ti kažem o Rajderu i njegovim poslovima, ako mi se prohte. To sa praznim selima, to ti je njegovo maslo. I ovaj biste dvor zatekli prazan, da sam ja čovek koji se tak’ima klanja. Poslo mi je jahača, reko da moram da ostavim svoju utvrdu i da odem da puzim pred njim. Vrno sam mu čoveka nazad, ali sam mu zadržo jezik. Eno ga tamo, zakucanog na zid.“ On pokaza prstom. „Možda bi’ i mogo da ti kažem’de da tražiš Mensa Rajdera. Ako mi se prohte.“ Ponovo smed osmeh. „Ali biće dovoljno vremena za to. Sigurno’oćete da spavate pod mojim krovom, i izedete mi sve svinje.“

„Krov bi bio veoma dobrodošao, moj gospodaru“, reče Mormont. „Imali smo naporan i premokar put.“

„Onda ste ovde gosti za noć. Ne duže, vas vrane ne mirišem mnogo. Tavan je za mene i moje, a vi ćete na pod. Imam mesa i piva za dvadesetoricu, ne više. Ostale tvoje crne vrane nek kljucaju svoj kukuruz.“

„Poneli smo svoje zalihe, moj gospodaru“, reče Matori Medved. „Rado ćemo podeliti našu hranu i vino.“

Kraster obrisa zlovoljno iskrivljena usta dlakavom nadlanicom. „Probaću tvoje vino, lorde Vrano, bogami’oću. Još nešto. Ko pipne neku od mojih žena, ostaće bez ruke.“

„Tvoj krov, tvoji zakoni“, reče Toren Smolvud, a lord Mormont ukočeno klimnu glavom, mada nije delovao preterano zadovoljno.

„To je onda sređeno.“ Kraster zlovoljno zastjenja. „Imate li nekog ko ume da crta mape?“

„Sem Tarli ume.“ Džon iskorači. „Sem voli mape.“

Mormont ga pozva bliže. „Pošalji ga ovamo nakon što jede. Nek donese pero i pergament. I nađi i Toleta. Reci mu da donese moju sekiru. Da uzvratimo našem domaćinu na gostoprimstvu.“

„Ko je sad pa ovaj?“ upita Kraster pre nego što Džon stiže da se udalji. „Liči mi

na Starka.“

„Moj kućeupravitelj i štitonoša, Džon Snežni.“

„Kopile, znači?“ Kraster odmeri Džona od glave do pete. „Ako čovek’oče da povali neku, treba da je i oženi. Tako ja radim.“ On otpusti Džona odmahnuvši rukom. „’Ajde, trči i radi šta ti se kaže, kopile. I nemoj da sikira ne bude dobra i oštra, ne treba mi tup čelik.“

Džon Snežni se ukočeno pokloni i krenu. Ser Otin Vinters uđe upravo kada je on izlazio; zamalo se ne sudariše na vratima od jelenje kože. Napolju, kiša kao da beše posustala. Svuda po dvorištu nikli su šatori. Džon vide da ih dalje među drvećem ima još.

Žalobni Ed je hranio konje. „Da damo divljaninu sekiru, što da ne?“ On pokaza Mormontovo oružje, bojnu sekiru kratkog drška, sa zlatnim gravurama na sečivu od crnog čelika. „Kladim se da će nam je vratiti. Najverovatnije zarivenu u lobanju Matorog Medveda. Zašto mu ne damo sve naše sekire, a i mačeve pride? Ne volim kako zveckaju dok jašemo. Bez njih bismo brže putovali, pravo u pakao. Pada li u paklu kiša, pitam se? Možda bi se Krasteru više dopala jedna lepa kapa, umesto sekire?“

Džon se osmehnu. „Hoće sekiru. A i vino.“

„Vidiš, Matori Medved je baš pametan. Ako se divljanin prvo pošteno napije, možda će mu odseći samo uvo kada pokuša da nas pobije tom sekiram. Ja imam dva uveta, ali samo jednu glavu.“

„Smolvud kaže da je Kraster prijatelj Straže.“

„Znaš koja je razlika između divljanina koji je prijatelj straže i divljanina koji to nije?“ upita mračni štitonoša. „Neprijatelji nam ostavljaju tela vranama i vukovima. Prijatelji ih sahrane u tajnim grobnicama. Pitam se koliko je dugo taj medved zakucan za kapiju, i šta je Kraster držao umesto njega pre nego što smo mi stigli?“ Ed se sumnjičavo zagleda u sekiru, dok mu se kiša slivala niz duguljasto lice. „Je li suvo tamo unutra?“

„Suvlje nego ovde napolju.“

„Ako se kasnije ušunjam unutra, ne preblizu vatre, možda me i neće primetiti do jutra. Prvo će pobiti one pod svojim krovom, ali ćemo bar umreti suvi.“

Džon morade da se nasmeje. „Kraster je sam. Nas je dve stotine. Sumnjam da će ikoga da ubije.“

„Uveseljavaš me“, reče Ed, zvučeći potpuno mračno. „A osim toga, dobra oštra sekira ima mnogo prednosti. Baš ne bih voleo da me ubiju maljem. Jednom sam video čoveka udarenog maljem u čelo. Koža jedva da mu je i naprsla, ali mu je glava postala sva izobličena i meka, i natekla je velika kao tikva, samo ljubičasta i crvena. Bio je lep čovek, ali je umro ružan. Dobro je što im ne dajemo maljeve.“ Ed ode odmahujući glavom, a mokri crni plašt kapao je za njim.

Džon najpre nahrani konje, pa tek onda zastade da razmisli o sopstvenoj večeri. Taman se pitao gde da nađe Sema, kada začu prestrašen uzvik. „Vuk!“ On jurnu

oko dvora, u pravcu zvuka, s mukom čupajući čizme iz blata. Jedna od Krasterovih žena pribijala se ledjima uz blatnjavi zid utvrde. „Beži!“ vikala je na Duha. „Beži od mene!“ Jezovuk je imao zeca u čeljustima, i još jednog, krvavog i mrtvog, na zemlji pred sobom. „Oteraj ga, moj gospodaru“, zamoli ona kada vide Džona.

„Neće ti on ništa.“ Odmah je znao šta se desilo; drvena kućica, smrskanih vrata, ležala je preturena na travi. „Mora da je bio gladan. Nismo nalazili mnogo divljači.“ Džon zviznu. Jezovuk proguta zeca, zubima drobeći sitne kosti, pa dođe do njega.

Žena ga je posmatrala nespokojnim očima. Bila je mlađa nego što mu se u prvi mah učinilo. Devojka od petnaest ili šesnaest leta, proceni je on, tamne kose slepljene kišom preko mršavog lica, bosih nogu blatnjavih do članaka. Telo pod grubo zašivenim kožama pokazivalo je da je u ranoj trudnoći. „Ti si jedna od Krasterovih kćeri?“ upita on.

Ona položi ruku na stomak. „Sad sam mu žena.“ Gledajući vuka ispod oka, ona tužno kleče kraj slomljene kućice. „Mislila sam da namnožim te zečeve. Više nemamo ovaca.“

„Straža će ti platiti za njih.“ Džon sam nije imao novca, inače bi joj ga ponudio... mada nije bio siguran kakve će koristi iza Zida biti od nekoliko bakrenjaka, pa čak i od srebrnjaka. „Sutra ću razgovarati s lordom Mormontom.“

Ona obrisa ruke o suknju. „Moj gospodaru...“

„Ja nisam gospodar.“

Ali tad su već pristigli i ostali, privučeni ženinom vriskom i zvukom preturanja kućice za zečeve. „Ne veruj mu, devojko“, dobaci Lark Sestrarin, izvidnik pogan kao zmija. „To ti je lord Snežni lično.“

„Kopile od Zimovrela, i kraljevski brat“, izrugivao se Čet, koji beše ostavio svoje pse da vidi zbog čega je izbila gužva.

„Curo, vuk te baš gladno gleda“, reče Lark. „Možda mu se sviđa taj zalogajći u tvom stomaku.“

Džonu to nije bilo smešno. „Plašite je.“

„Pre bih reko da je upozoravamo.“ Četov kez bio je jednakru ružan kao prištevi koji su mu pokrivali lice.

„Ne smemo da pričamo sa vama“, iznenada se prijeti devojka.

„Čekaj“, reče Džon, prekasno. Ona se trgnu i pobežc.

Lark pokuša da zgrabi drugog zeca, ali je Duh bio brži. Kada otkri očnjake, Sestrarin se okliznu u blatu i pade na svoju koštunjavu stražnjicu. Ostali se nasmejaše. Jezovuk uze zeca u usta i donese ga Džonu.

„Nije bilo razloga da plašite devojku“, reče im on.

„Nećeš ti da nas učiš, kopile.“ Čet je krivio Džona zbog toga što je izgubio udoban položaj sa meštom Emonom, i to s dobrim razlogom. Da on nije otišao Emonu zarad Sema Tarlija, Čet bi još pazio na slepog starca, umesto na čoporljutih lovačkih pasa. „Ti možda jesi mezimče lorda zapovednika, ali nisi lord

zapovednik... i ne bi se tako junačio da to čudovište nije uvek kraj tebe.“

„Neću se tući s bratom dok smo s ove strane Zida“, odgovori Džon, glasom hladnijim nego što je nameravao.

Lark se pridiže na koleno. „On te se boji, Čete. Imamo mi na Sestrama ime za takve kao što je on.“

„Znam ja sva ta imena. Ne troši reči badava.“ I ode, praćen Duhom. Kada stigoše do kapije, sipila je tek jedva primetna kišica. Sumrak će ih uskoro prekriti, praćen još jednom mračnom i jadnom noći. Oblaci će sakriti mesec i zvezde, i Mormontovu baklju, i u šumi će se smračiti kao u rogu. Svako pišanje biće pustolovina, ali ne onakva kakvoj se Džon Snežni nekada nadao.

Napolju, među drvećem, neki izvidnici behu pronašli dovoljno suvog lišća i grana da zapale vatru pod strmim grebenom od škriljca. Drugi su podigli šatore ili napravili grubu skloništa razapevši plaštove preko niskog granja. Džin se beše nabio u šupljinu mrtvog hrasta. „Kako ti se dopada moj zamak, lorde Snežni?“

„Izgleda udoban. Znaš gde je Sem?“

„Samo nastavi tim putem. Ako naideš na ser Otinov šator, stigao si predaleko.“ Džin se osmehnu. „Osim ako i Sem nije sebi našao drvo. Ala bi *to* bilo drvo!“

Na kraju, Sema je našao Duh. Jezovuk polete napred, poput strelice iz samostrela. Pod kamenim ispustom koji je pružao kakvu-takvu zaštitu od kiše, Sem je hranio gavranove. Čizme su mu šljapkale dok je hodao. „Noge su mi skroz mokre“, priznade ojadeno. „Kad sam sjahao s konja, zgazio sam pravo u rupu i propao do kolena.“

„Skini čizme i osuši čarape. Ja će naći suvog drveta. Ako zemlja pod stenom nije mokra, možda ćemo još i zapaliti vatru.“ Džon pokaza Semu zeca. „A onda ćemo da se pogostimo.“

„Zar nećeš biti s lordom Mormontom u dvoru?“

„Neću, ali ti hoćeš. Matori Medved želi da mu nacrtas mapu. Kraster kaže da će nam pokazati gde je Mens Rajder.“

„O.“ Semu se po svoj prilici uopšte nije žurilo da upozna Krastera, čak i ako je to značilo biti kraj tople vatre.

„Rekao je da ipak najpre jedemo. Osuši noge.“ Džon ode da skupi gorivo, kopajući pod suvim lišćem i tražeći suvlje drvo pod natrulim slojem mokrih borovih grančica, sve dok nije našao dovoljno suvaraka. Čak i tada mu je trebala čitava večnost dok se varnica nije rasplamsala. On obesi plašt na stenu da bi zaštitio svoju dimljivu vetricu, i tako im napravi udobno malo sklonište.

Kada kleče da odere zeca, Sem skide čizme. „Čini mi se da mi među nožnim prstima raste mahovina“, objavi žalosno, mrdajući prste o kojima je govorio. „Zec će biti ukusan. Čak mi ne smeta ni krv ni ostalo.“ On skrenu pogled. „U stvari, samo malo...“

Džon natače zeca na ražanj, pa ogradi vatru s nekoliko kamenova i postavi večeru na njih. Zec je bio mršav, ali dok se pekao, mirisao je kao kraljevska gozba.

Drugi izvidnici zavidljivo su ih gledali. Čak je i Duh delovao gladno: plamenovi su mu igrali u crvenim očima dok je njuškao. „Ti si već dobio svog“, podseti ga Džon.

„Da li je Kraster stvarno toliki divljak kao što izvidnici pričaju?“ upita Sem. Zec je bio pomalo nedopečen, ali mu je ukus bio čaroban. „Kako mu izgleda zamak?“

„Bunjište s krovom i rupom za vatru.“ Džon ispriča Semu šta je video i čuo u Krasterovoj utvrdi.

Kada je završio s pričom, napolju je bio mrak, a Sem je obilizivao prste. „Ovo je bilo dobro, ali mi se sada jede jagnjeći but. Čitav but, samo za mene, u sosu od metvice, meda i karanfilića. Da nisi možda video neko jagnje?“

„Video sam tor, ali ne i ovce.“

„Kako on hrani sve svoje ljude?“

„Ljude uopšte nisam video. Samo Krastera i njegove žene, i još nekoliko devojčica. Pitam se kako je u stanju da drži to mesto. Odbrana mu nije nikakva, samo jedan blatnjavi šanac. Bolje da kreneš gore do dvora i nacrtas tu mapu. Možeš da nađeš put?“

„Ako ne padnem u blato.“ Sem s mukom navuče čizme, uze pero i pergament, pa izade u noć, a kiša mu zadobova po plastu i šeširu širokog oboda.

Duh položi glavu na šape i zaspa pored vatre. Džon se pruži kraj njega, zahvalan zbog topote. Bilo mu je hladno i bio je mokar, ali ne toliko kao malopre. *Možda će Matori Medved noćas saznati nešto što će nas odvesti do strica Bendžena.*

Probudio se uz prizor svog daha kako se magli na ledenom jutarnjem vazduhu. Kada se pokrenu, zboleše ga kosti. Duha nije bilo, vatra beše zgasla. Džon pruži ruku da ukloni plašt razvučen iznad stene, i vide da je ukočen i smrznut. On ispuza ispod njega i ustade usred kristalne šume.

Bledoružičasto svetlo zore iskrilo je na granama, lišću i kamenju. Svaka vlat trave bila je isklesana iz smaragda, svaka kap vode pretvorena u dijamant. I cveče i pečurke na sebi su imali staklene ogrtače. Čak je i na lokvama blata počivala svetlosmeđa pokorica. U tom svetlucavom zelenilu i crni šatori njegove braće bili su prekriveni tananim skramama leda.

Znači, iza Zida ipak postoje čarolije. Tad shvati da misli na sestre, možda zato što je ih je prošle noći sanjao. Sansa bi to nazvala mađijom i suze bi joj ispunile oči od tog čuda, ali bi Arja istrčala smejući se i vičući, u želji da sve dodirne.

„*Lorde Snežni?*“ začu on. Tiho i smemo. Okrenu se.

Na vrhu stene pod kojom je proveo noć čučala je devojka od juče, ona sa zečevima, umotana u plašt, toliko velik da se jedva u njemu nazirala. *Semov plašt,* smesta shvati Džon. *Zašto ona nosi Semov plašt?* „Debeli mi je reko da će te ovde naći, moj gospodaru“, reče ona.

„Zeca smo pojeli, ako si zbog njega došla.“ Od tog priznanja obuze ga čudan osećaj sramote.

„Stari lord Vrana, onaj sa pticom što priča, dao je Krasteru samostrel vredan stotinu zečeva.“ Ruke joj se sklopiše preko ispučenog stomaka. „Je li to istina, moj gospodaru? Jesi ti kraljev brat?“

„Polubrat“, priznade on. „Ja sam kopile Neda Starka. Moj brat Rob je Kralj na Severu. Zašto si došla?“

„Debeli, onaj Sem, on mi je reko da te potražim. Dao mi je ovaj plašt, da me ne prepoznaš.“

„Zar se Kraster neće ljutiti na tebe?“

„Moj otac je prošle noći popio previše vina lorda Vrane. Prespavaće dobar deo dana.“ Dah joj se maglio u vazduhu, u kratkim nemirnim oblačićima. „Ljudi kažu da kralj deli pravdu i štiti slabe.“ Ona poče da silazi sa stene, nespretno, ali je led bio klizav, i nogu joj se omače. Džon je uhvati pre nego što je pala i pomože joj da bezbedno siđe. Žena kleče na ledenu zemlju. „Moj gospodaru, molim te...“

„Nemoj ništa da me moliš. Vrati se u svoj dvor, ne bi trebalo da si ovde. Naređeno nam je da ne pričamo s Krasterovim ženama.“

„Ne moraš sa mnom da pričaš, moj gospodaru. Samo me povedi sa sobom kada krenete, to je sve što tražim.“

Sve što traži, pomisli on. Kao da to nije ništa.

„Biću... biću ti žena, ako želiš. Moj otac, on ih sada ima devetnaest, jedna manje mu ništa ne znači.“

„Crna braća su zakleta da nikada ne uzimaju žene, zar ne znaš za to? A osim toga, mi smo gosti u dvoru tvoga oca.“

„*Ti nisi*“, reče ona. „Gledala sam. Nisi jeo za njegovim stolom, nisi spavo kraj njegove vatre. Nije ti pružio gostinska prava, tako da prema njemu nemaš obaveza. Moram da odem radi bebe.“

„Ne znam čak ni kako se zoveš.“

„Fili, tako mi je dao ime. Po divljem karanfilu.“

„To je lepo.“ Sećao se kako mu je Sansa jednom rekla da to treba da kaže svaki put kada mu gospa saopšti svoje ime. Devojci nije mogao da pomogne, ali će joj možda ljubaznost prijati. „Ti se to bojiš Krastera, Fili?“

„Zbog bebe, ne zbog mene. Ako je žensko, to i nije loše, malo će poodrasti, i on će njom da se oženi. Ali Nela kaže da je muško, a ona ih je rodila šestoricu, i zna o tome. On dečake daje bogovima. Kada bela studen dođe, daje ih, a u poslednje vreme ona dolazi sve češće. Zato je počeo da im daje i ovce, mada voli ovčetinu. Samo, sada više nema ovaca. Na red će doći psi, sve dok...“ Ona obori oči i pogladi stomak.

„Kakvim bogovima?“ Džon shvati da u utvrdi sem Krastera nije video ni jednog jedinog dečaka ili muškarca.

„Hladnim bogovima“, reče ona. „Onima u noći. Belim senkama.“

I iznenada se Džon ponovo obre u Kuli lorda zapovednika. Odsečena šaka

puzala mu je uz list, a kada ju je strgao vrhom dugačkog mača, ležala je grčeći se, prsti su se stezali i opuštali. Mrtvac je ustao na noge, plavih očiju blistavih na tom raspolućenom i natečenom licu. Komadi pokidanog mesa visili su mu iz velike rane na trbuhu, ali krvi nije bilo.

„Kakve su im boje oči?“ upita je on.

„Plave. Svetle kao plave zvezde, i jednako hladne.“

Ona ih je videla, pomisli on. Kraster je lagao.

„Hoćeš li me povesti? Samo do Zida...“

„Ne idemo na Zid. Jašemo na sever, na Mensa Rajdera i te Tuđine, te bele senke i njihove utvare. Mi ih *tražimo*, Fili. Tvoje dete neće biti bezbedno s nama.“

Strah joj se jasno video na licu. „Ipak ćete se vratiti. Kada završite s ratovanjem, proći ćete opet ovim putem.“

„Možda.“ *Ako iko od nas prezivi.* „To će odlučiti Matori Medved, onaj koga zoveš lord Vrana. Ja sam samo njegov štitonoša. Ne biram ja put kojim ćemo jahati.“

„Ne.“ Jasno je čuo poraz u njenom glasu. „Žao mi je što ti smetam, moj gospodaru. Samo... kažu da kralj brani ljude, i pomislila sam...“ Očajna, ona potrča, a Semov plašt je mahao za njom poput velikih crnih krila.

Džon ju je gledao kako odlazi, a radost zbog krhke jutarnje lepote nestade. *Prokleta bila, pomisli on ozlojeđeno, i dvaput proklet bio Sem što mi ju je poslao. Šta je mislio, kako ja mogu da joj pomognem? Ovde smo da se borimo protiv divljana, ne da ih spasavamo.*

Drugi ljudi su izlazili iz svojih skloništa, zevajući i protežući se. Čarolija je već bledela, blistavi led se pod svetlošću izlazećeg sunca pretvarao u običnu rosu. Neko založi vatru; osećao je miris dima kako lebdi kroz drveće, i miris pečene slanine. Džon skide plašt i udari njime po steni, razbijši tanku pokoricu leda koja se nahvatala preko noći, a onda uze Dugačku kandžu i prebaci je preko ramena. Na nekoliko koraka odatle pusti vodu u smrznuti grm, a pišačka mu je dizala paru u hladnom vazduhu i topila led gde god je padala. Nakon toga je zavezao čaksire od crne vune i krenuo za mirisima.

Među braćom okupljenom oko vatre bili su i Gren i Diven. Hejk pruži Džonu izdubljen okrajak hleba napunjen prepečenom slaninom i komadima usoljene ribe podgrejane u otopljenoj masti. On ih smaza dok je slušao Divenu kako se hvali da je prošle noći imao tri Krasterove žene.

„E, baš nisi“, reče Gren, „ja bih te vido.“

Diven ga nadlanicom čušnu po uhu. „Ti? Vido? Ti si slep ko meštar Emon. Nisi čak vido ni onog medveda?“

„Kog medveda? Je li to dolazio medved?“

„Uvek se nađe neki medved“, objavi Žalobni Ed, svojim uobičajenim tonom mračne pomirenosti sa sudbinom. „Jedan mi je ubio brata kad sam bio mlad. Nakon

toga je nosio njegove zube oko vrata na kožnoj uzici. A to su bili dobri zubi, bolji od mojih. Ja sa zubima imam samo nevolje.“

„Je li Sem prošle noći spavao u dvoru?“ upita ga Džon.

„Ne bih to nazvao spavanjem. Zemlja je bila tvrda, rogozine su jezivo smrdele, a moja braća jezivo hrču. Pričaj o medvedima šta hoćeš, ali nijedan ne reži tako grozno kao Mrki Bernar. Ipak, bilo mi je toplo. Neki psi su se noću uspuzali na mene. Plašt mi je taman bio skoro suv kada ga je jedan zapišao. Ili je to možda bio Mrki Bernar. Da li ste primetili kako je kiša stala istog trenutka kad sam ja našao krov nad glavom? Počeće ponovo, sad kada sam napolju. I bogovi i psi vole da pišaju na mene.“

„Idem da vidim lorda Mormonta“, reče Džon.

Kiša jeste stala, ali je dvorište i dalje bilo kaljuga od plitkih jezeraca i žitkog blata. Crna braća su sklapala šatore, hranila konje i žvakala komade usoljene govedine. Tragači Džarmena Bakvela pritezai su kolane pred polazak. „Džone!“ pozdravi ga Bakvel iz sedla. „Dobro naoštari taj svoj mač- kopile. Uskoro će nam zatrebati.“

Krasterov dvor bio je mračan i posle zore. Unutra, noćne baklje su tinjale, i bilo je teško znati da je sunce izašlo. Gavran lorda Mormonta ga prvi primeti kada uđe. Tri lenja zamaha velikih crnih krila, i on se smesti na vrhu balčaka Dugačke kandže. „Kukuruza?“ On gricnu uvojak Džonove kose.

„Ne obaziri se na tog nesrećnog prosjaka od ptice, Džone, upravo mi je pojeo pola slanine.“ Matori Medved je sedeо za Krasterovim stolom, doručkujući prženi hleb, slaninu i ovčju kobasicu, zajedno sa ostalim starešinama. Krasterova nova sekira ležala je na stolu, a zlatne gravure blago su se presijavale pod svetлом baklji. Vlasnik joj je, obeznanjen, ležao izvaljen na tavanu, ali su sve žene bile budne, išle su naokolo i služile. „Kakav nam je dan svanuo?“

„Hladan, ali je kiša stala.“

„Vrlo dobro. Postaraj se da mi konj bude osedlan i spreman. Hoću da krenemo za sat vremena. Jesi li jeo? Kraster služi jednostavnu hranu, aliobilnu.“

Neću jesti Krasterovu hranu, odluči on iznenada. „Doručkovao sam s ostalima, moj gospodaru.“ Džon otera gavrana s Dugačke kandže. Ptica doskakuta nazad na Mormontovo rame, gde se uredno posra. „Mogao si to da uradiš i na Snežnom, a ne da čuvaš za mene“, progunda Matori Medved. Gavran zagrakta.

Džon nađe Sema iza dvora kako stoji sa Fili kraj skršene kućice za zečeve. Pomagala mu je da navuče plašt, ali pobeže kada ugleda Džona. Sem ga pogleda s uvredenim prekorom. „Mislio sam da ćeš joj pomoći.“

„A kako to da uradim?“ upita Džon oštro. „Da je povedem s nama, umotanu u tvoj plašt? Zapovedeno nam je da ne...“

„Znam“, reče Sem postiđeno, „ali je bila uplašena. Ja znam šta znači strah. Rekao sam joj...“ On proguta knedlu.

„Šta? Da ćemo je povesti sa sobom?“

Semovo debelo lice obli vatreno crvenilo. „Kad se budemo vraćali.“ Nije smeо da pogleda Džona u oči. „Treba da se porodi.“

„Seme, da nisi potpuno sišao s uma? Možda se čak nećemo ni vratiti ovim putem. A i ako se vratimo, misliš da će te Matori Medved pustiti da otmeš jednu od Krasterovih žena?“

„Mislio sam... možda ćemo se dotle nečega setiti...“

„Nemam vremena za ovo, moram da otimiram i osedlam konje.“ Džon ode jednakо zbumen koliko i besan. Semovo srce bilo je veliko kao i on sam, ali je, bez obzira na silnu načitanost, ponekad umeo da bude glup kao Gren. Bilo je to nemoguće, a pride i nečasno. *A zašto te je onda toliko sramota?*

Džon zauze uobičajeni položaj kraj Mormonta dok je Noćna straža prolazila kraj lobanja na Krasterovoj kapiji. Krenuše na sever i zapad niz vijugavu životinjsku stazu. Otopljeni led kapao je svuda oko njih, kao nekakva spora kiša, sa svojom naročitom, tihom muzikom.

Severno od imanja tekao je nabujao potok, prepun lišća i komada drveta, ali su tragači našli gaz, i povorka je mogla da ga pređe. Voda je dopirala konjima do trbuha. Duh je preplivao i izašao na suprotnu obalu s belim krznom s kog je kapala smeđa voda. Kada se stresao, isprskavši vodom i blatom sve oko sebe, Mormont ne reče ništa, ali mu na ramenu gavran besno zagrakta.

„Moj gospodaru“, tiho reče Džon dok su ponovo zalazili u zagrljaj šume. „Kraster nema ovaca. A nema ni sinova.“

Mormont ne odgovori.

„U Zimovrelu nam je jedna služavka pričala priče“, nastavi Džon. „Govorila je da postoje divljani koji bi legali s Tuđinima i rađali poluljudsku decu.“

„Bapske priče. Zar ti Kraster ne liči na čoveka?“

„Ne, i to po mnogo čemu. „On daje sinove šumi.“

Dugačka tišina. Onda: „Da.“

„Da“, promrmlja gavran, šepureći se. „Da, da, da.“

„Znao si?“

„Smolvud mi je rekao. Odavno. Svi izvidnici to znaju, mada retko koji o tome govori.“

„Da li je i moj stric znao?“

„Svi izvidnici“, ponovi Mormont. „Misliš da treba da ga sprečim. Da ga ubijem, ako se mora.“ Matori Medved uzdahnu. „Kad bi on samo želeo da se otarasi gladnih usta, rado bih slao Jorena ili Konvisa po dečake. Mogli bismo da ih podignemo za crno, i Straža bi bila jača za njih. Ali divljani se klanjaju surovijim bogovima nego ti ili ja. Ti dečaci su Krasterove žrtve. Njegove molitve, ako ti je tako lakše da shvatiš.“

Molitve njegovih žena sigurno su drugaćije, pomisli Džon.

„Kako si ti za to saznao?“ upita ga Matori Medved. „Od neke Krasterove žene?“

„Da, moj gospodaru“, priznade Džon. „Radije ne bih da ti kažem od koje. Bila je uplašena i tražila je pomoć.“

„Svet je pun ljudi koji traže pomoć, Džone. Kada bi samo neki od njih skupili hrabrosti da pomognu sami sebi. Kraster je i sada izvaljen na tavanu, smrdi na vino, i u dubokoj je nesvesti. Na stolu dole leži oštra nova sekira. Da sam ja na njihovom mestu, dao bih joj ime 'Uslišena molitva' i okončao celu priču.“

Da. Džon pomisli na Fili. Nju i njene sestre. Bilo jh je devetnaest, a Kraster je bio sam, ali...

„A ipak bi nama svanuo crn dan kada bi Kraster umro. Tvoj stric bi mogao da ti ispriča koliko je puta za naše izvidnike Krasterova utvrda značila razliku između života i smrti.“

„Moj otac...“ On zastade.

„Nastavi, Džone. Reci šta si hteo.“

„Otac mi je jednom rekao da neke ljude ne vredi imati“, završi Džon. „Surov ili nepravedan vazal obeščašće svog gospodara sizerena, kao i samog sebe.“

„Kraster je svoj čovek. On nam se ni na šta nije zakleo. Niti podleže našim zakonima. Tvoje srce je plemenito, Džone, ali iz ovoga moraš da izvučeš pouku. Mi ne možemo da popravimo ovaj svet. Ne postojimo radi toga. Noćna straža mora da bije druge bitke.“

Druge bitke. Da. To moram da zapamtim. „Džarmen Bakvel kaže da će mi možda uskoro zatrebati mač.“

„Stvarno?“ Mormontu to ne beše pravo. „Kraster je prošle noći slično govorio, i potvrdio je dovoljno mojih strahova, tako da sam na njegovom podu proveo besanu noć. Mens Rajder prikuplja svoj narod u Ledenkandžama. Zato su sela prazna. Istu priču je čuo i ser Denis Malister od divljanina koga su njegovi ljudi zarobili u Klancu, ali nam je Kraster kazao i *gde*, a to je velika razlika.“

„Da li pravi grad, ili vojsku?“

„E, to je dobro pitanje. Koliko uopšte ima divljana? Koliko muškaraca sposobnih za rat? Niko to ne zna zasigurno. Ledenkandže su surove, negostoljubive, ledena i kamenita pustoš. Na njima veliko mnoštvo ne može dugo da opstane. Vidim samo jednu svrhu tog okupljanja. Mens Rajder hoće da krene na jug, u Sedam kraljevstava.“

„Divljani su i ranije upadali u kraljevstvo.“ Džon je u Zimovrelu slušao priče i od Stare Nen i od meštra Luvina. „Rejmun Crvenobradi ih je poveo na jug u vreme dede mog dede, a pre njega je postojao i kralj po imenu Bel Bard.“

„Da, a davno pre njih došli su Rogati Gospodar i braća kraljevi Gendel i Gom, a u drevna vremena Džoramun, koji je dunuo u Rog Zime i probudio divove iz zemlje. Svi su se oni skršili o Zid, ili ih je skršila sila Zimovrela na drugoj strani... ali je danas Noćna straža samo senka svoje nekadašnje snage, a ko je osim nas ostao da se suprotstavi divljanima? Gospodar Zimovrela je mrtav, a naslednik mu je odveo svu svoju vojsku na jug da se bori s Lanisterima. Divljani možda više

nikada neće imati ovaku priliku. Ja poznajem Mensa Rajdera, Džone. On je krivokletnik, da... ali ima oči da vidi, a niko se nikada nije usudio da ga nazove kukavicom.“

„Šta ćemo da radimo?“ upita Džon.

„Naći ćemo ga. Borićemo se s njim. Zaustavićemo ga.“

Tri stotine, pomisli Džon, protiv besa divljine. Prsti su mu se skupljali i opuštali.

TEON

Bila je lepotica, bez sumnje. *Ali prva ti je uvek najlepša*, pomisli Teon Grejdžoj.

„E, to je lep osmeh“, začu se ženski glas iza njega. „Mladom gospodaru se dopada kako izgleda, zar ne?“

Teon se okrenu da je dobro odmeri. Dopalo mu se ono što je video. Gvozdenrođena, znao je; vitka i dugonoga, kratke crne kose, vetrom opaljene kože, snažnih sigurnih ruku, s bodežom o pojasu. Nos joj je bio prevelik i preoštar za usko lice, ali je osmeh sve nadoknađivao. Činilo mu se da je koju godinu starija od njega, ali da joj nije više od dvadeset i pet. Kretala se kao da je naviknuta na palubu pod nogama.

„Da, ona je lep prizor“, reče joj on, „mada nije tako lepa kao što si ti.“

„Oho!“ Ona se osmehnu. „Bolje da se pričuvam. Gospodar ima meden jezik.“

„Probaj ga pa vidi.“

„Znači tako?“ reče ona, smelo ga gledajući. Bilo je žena na Gvozdenim ostrvima - ne mnogo, ali ih je ipak bilo - koje su plovile na dugačkim brodovima, kraj svojih ljudi, i pričalo se da su ih so i more menjali, davali im muške prohteve. „Zar si toliko dugo bio na moru, mladi gospodaru? Ili tamo odakle si došao nije bilo žena?“

„Bilo je dovoljno žena, ali nijedne nalik tebi.“

„A kako to znaš kakva sam ja?“

„Oči mi vide tvoje lice. Uši mi čuju tvoj smeh. A kita mi se na tebe digla kao katarka.“

Žena mu se približi i prisloni mu šaku na prepone. „Pa, bar nisi lažov“, reče, stegnuvši ga kroz platno. „Koliko te boli?“

„Žestoko.“

„Siroti gospodićić.“ Ona ga pusti i koraknu unazad. „Ipak, ja sam udata žena, i odnedavno trudna.“

„Bogovi su milostivi“, reče Teon. „Onda nema izgleda da ti podarim kopile.“

„Ipak, moj čovek ti ne bi rekao hvala.“

„Ne, ali ti možda bi.“

„A zašto tako misliš? Imala sam ja gospodare i ranije. Isti su kao i drugi ljudi.“

„Da li si ikada imala princa?“ upita je on. „Kada budeš izborana i seda, i sise ti budu visile do pola stomaka, moći ćeš deci svoje dece da pričaš kako si jednom volela kralja.“

„Opa, sada, znači, pričamo o ljubavi? A ja mislila da je reč samo o kitama i picama.“

„Ti želiš ljubav?“ Shvatio je da mu se cura dopada, ko god da je bila; prijaо mu

je njen britak um, odudarao je od vlažne i mračne Hridi. „Da nazovem svoju lađu po tebi, i sviram ti harfu, i držim te u kuli u zamku, obučenu u dragulje, kao princezu u pesmi?“

„Trebalo bi da nazoveš svoju lađu po meni“, reče ona, ne obazirući se na ostalo. „Ja sam je sagradila.“

„Sigrin ju je sagradio. Brodograditelj mog gospodara oca.“

„Ja sam Esgred. Kći Ambrodova, i žena Sigrinova.“

Nije znao da Ambrod ima kći, niti Sigrin ženu... ali je mlađeg brodograditelja sreo samo jednom, a starijeg se jedva i sećao. „Previše si ti dobra za Sigrina.“

„Oho! Sigrin mi kaže da je ova lađa previše dobra za tebe.“

Teon se naroguši. „Znaš li ti ko sam ja?“

„Princ Teon od kuće Grejdžoja. Ko bi drugi bio? Reci mi pravo, moj gospodaru, kako ti se dopada, ta tvoja nova devica? Sigrin će hteti da zna.“ Dugačka lađa bila je tako nova da je još mirisala na smolu i katran. Stric Eron će je blagosloviti sutra ujutru, ali je Teon dojahaо iz Hridi da je pogleda pre porinuća. Nije bila tako velika kao *Džinovska sipa* lorda Belona ili *Gvozdena pobeda* strica Vktariona, ali je delovala hitro i opasno, čak i onako podignuta na drvenu skelu; vitak crni trup stotinu stopa dugačak, jedan visoki jarbol, pedeset dugačkih vesala, paluba dovoljno prostrana za stotinu ljudi... a na pramcu, veliki gvozdeni ovan u obliku vrha strele. „Sigrin me nije razočarao“, priznade on. „Da li je brza kao što izgleda?“

„I brža - ali samo za gospodara koji zna kako njom da upravlja.“

„Prošlo je nekoliko godina otkako sam jedrio brodom.“ *A nikada nisam bio kapetan, ako ćemo pravo.* „Ipak, ja sam Grejdžoj, i gvozdenčovek. More mi je u krvi.“

„A krv će ti biti u moru, ako budeš jedrio kao što pričaš“, reče mu ona.

„Nikada ne bih zlostavljaо tako lepu devicu.“

„Lepu devicu?“ Ona se nasmeja. „Pre bih rekla da je ona morska kučka.“

„Eto, sada si joj nadenuла ime. *Morska kučka.*“

To ju je zabavljalo; video je iskru u tamnim očima. „A kažeš da si joj dao ime po meni“, reče ona povređeno i prekorno.

„I jesam.“ On je uhvati за ruku. „Pomozi mi, moja gospo. U zelenim zemljama veruju da trudna žena donosi sreću čoveku koji je odvede u krevet.“

„A šta oni u zelenim zemljama znaju o lađama? Ili ženama, kad smo već tu? Osim toga, nekako mi se čini da si to upravo izmislio.“

„Ako priznam, da li ćeš me i dalje voleti?“

„I dalje? Kada sam te to pa volela?“

„Nikada“, priznade on, „ali pokušavam da to ispravim, mila moja Esgred. Vetar je hladan. Dodji na moju lađu i pusti da te zagrejem. Sutra će moj stric Eron izliti morsku vodu na njen pramac i promumlaće molitvu Utopljenom bogu, ali bih je ja

radije blagoslovio mlekom iz mojih prepona, i tvojih.“

„Utopljenom bogu se to možda ne bi dopalo.“

„Jebeš Utopljenog boga. Ako nam bude smetao, utopiću ga ponovo. Za dve nedelje idemo u rat. Hoćeš da me pošalješ u boj sveg izmučenog čežnjom?“

„Rado.“

„Okrutna device! Brod mi ima dobro ime. Ako ga, neutešan, navedem na stene, krivica će biti samo tvoja.“

„Ovim nameravaš da krmaniš?“ Esgred ponovo pređe rukom preko njegovih prepona i osmehnu se kada joj prst kliznu preko gvozdene izbočine njegove muškosti.

„Dodi nazad u Hrid sa mnom“, reče on iznenada, misleći: *Šta li će reći lord Belon? Pa zašto bi me za to bilo briga? Odrastao sam čovek, ako hoću da dovedem ženu u krevet, to se ne tiče nikoga sem mene.*

„A šta bih ja radila u Hridi?“ Ruka joj se zadrža gde je bila.

„Moj otac noćas priređuje gozbu za kapetane.“ Priređivao ih je svake noći, dok je čekao da se svi okupe, ali Teon nije video razloga da joj sve to kaže.

„Hoćeš da ti ja budem kapetan jednu noć, moj gospodaru prinče?“ Tako opak osmeh nikada ranije nije video na ženskom licu.

„Možda. Kada bih bio siguran da će s tobom stići do luke.“

„Vidiš, ja znam koja strana vesla ide u more, i od mene nema bolje s konopima i čvorovima.“ Jednom rukom mu razveza učkur čakšira, a onda se iskezi i lagano zakorači unazad. „Šteta što sam udata žena, i odnedavno trudna.“

Smeten, Teon zaveza učkur. „Moram da krenem natrag u zamak. Ako ne podješ sa mnom, mogu zbog tuge da zalutam, i sva ostrva će me oplakivati.“

„To ne smemo da dozvolimo... ali ja nemam konja, moj gospodaru.“

„Uzmi konja mog štitonoše.“

„Pa da ostavim sirotana da pešači čak do Hridi?“

„Onda jaši na mom.“

„O, znam da bi ti se to dopalo!“ Opet taj osmeh. „A gde bih jahala, iza, ili ispred tebe?“

„Možeš da biraš.“

„Najviše volim da budem odozgo.“

Gde je ova cura bila čitavog mog života? „Dvor mog oca mračan je i sumoran. Potrebna mu je Esgred da rasplamsa vatre.“

„Mladi gospodar ima meden jezik.“

„Zar nismo time počeli?“

Ona diže ruke u vazduh. „A time ćemo i završiti. Esgred je tvoja, mili prinče. Vodi me u svoj zamak. Daj mi da vidim kako se tvoja ponosna kula diže iz mora.“

„Konja sam ostavio u krčmi. Hajdemo.“ Podješ zajedno niz obalu, i kada je Teon uhvati za ruku, ona se ne otrže. Dopadalo mu se kako hoda; u njenom koraku

bilo je smelosti, istovremeno se šepurila i njihala, što je nagoveštavalo da će biti jednako smela i u krevetu.

U Gospodluci je vladala gužva kakvu nikada ranije nije video: behu je preplavile posade dugačkih brodova načičkanih uz šljunkovitu obalu i usidrenih dalje na pučini. Gvozdenljudi nisu savijali koleno ni često ni lako, ali Teon primeti da i veslači i varošani postaju tihi u njihovoј blizini i s poštovanjem ga pozdravljuju, obarajući glavu. *Konačno su naučili ko sam*, pomisli. *A i krajnje je vreme bilo.*

Lord Gudbrader od Velikog Vika stigao je prethodne noći sa svojom glavninom, bezmalo četrdeset dugačkih brodova. Njegovi ljudi bili su svuda naokolo, jasno uočljivi, s prugastim lentama od kozje dlake. Po krčmi se pričalo da golobradi momci s lentama ne silaze s kurvi Otera Šepavog. Što se Teona ticalo, momci su mogli slobodno da navale. Nadao se da nikada neće videti neku prljaviju jazbinu punu drolja. Sadašnja družbenica bila mu je mnogo više po ukusu. To što beše udata za brodograditelja njegovog oca, a pride i trudna, samo mu je još više rasplamsavalо želju.

„Je li moj gospodar princ počeo da bira svoju posadu?“ upita Esgred dok su išli ka štali. „Ho, Plavozubi!“ doviknu ona jednom pomorcu u prolazu, visokom čoveku u prsluku od medveđe kože i kacigi s krilima gavrana. „Kako ti je mlada?“

„Otekla od deteta, i spominje blizance.“

„Zar već?“ Esgred se osmehnu svojim opakim osmehom. „Brzo si zamočio veslo u more.“

„Da, i veslao, i veslao i *veslao*“, zagrme čovek.

„Krupan čovek“, primeti Teon. „Plavozubi, tako beše? Da odaberem njega za svoju *Morsku kućku*?“

„Samo ako nameravaš da ga uvrediš. Plavozubi ima svoj dobri brod.“

„Predugo sam bio odsutan da bih ih sve poznavao“, priznade Teon. Potražio je neke prijatelje s kojima se igrao kao dete, ali su ili otišli, ili umrli, ili izrasli u strance. „Moj stric Viktorion mi je pozajmio svog krmanoša.“

„Rimolfa Olujpijanog? Dobar čovek, samo dok je trezan.“ Ona vide još neka poznata lica, pa dobaci trojci u prolazu: „Alere, Karle! Gde ti je brat, Skite?“

„Bojim se da je Utopljenom bogu zatrebao snažan veslač“, odgovori zdepasti čovek brade prošarane sedinom.

„Hoće da kaže kako se Eldis napio previše vina i debela stomačina mu je prsla“, reče mladić ružičastih obraza kraj njega.

„Što je mrtvo nikada neće umreti“, reče Esgred.

„Što je mrtvo nikada neće umreti.“

Teon promrmlja reči zajedno s njima. „Tebe kao da svi znaju“, reče on ženi kada muškarci nastaviše dalje.

„Svi vole brodograditeljevu ženu. Bolje im je tako, ako ne žele da im brod

potone. Ako ti trebaju ljudi za veslače, ova trojica nisu tako loši.“

„U Gospodluci ima dosta snažnih ruku.“ Teon je mnogo o tome razmišljao. Želeo je borce, i ljude koji će biti odani *njemu*, a ne njegovom gospodaru ocu ili stričevima. Trenutno je igrao ulogu poslušnog mladog princa, u iščekivanju da lord Belon u celosti otkrije svoje planove. Ali ako se ispostavi da mu se ti planovi ili njegova uloga u njima ne dopadaju, onda...

„Sama snaga nije dovoljna. Za najveću brzinu, vesla dugačkog broda moraju da rade kao jedno. Ako znaš šta radiš, odabraćeš ljude koji su i ranije veslali zajedno.“

„Mudar savet. Možda ćeš mi pomoći da ih nađem.“ *Nek veruje da želim njenu pamet, žene to vole.*

„Možda. Ako budeš dobar prema meni.“

„A kakav bih mogao da budem?“

Teon ubrza korake dok su se približavali *Mirahamu*, koji se prazan lјuljuškao kraj keja. Njegov kapetan bio je pokušao da isplovi pre dve sedmice, ali lord Belon to nije dozvolio. Nijednom trgovcu koji je pristao u Gospodluci nije dozvoljeno da ponovo isplovi; njegov otac nije želeo da vesti o okupljanju dugačkih brodova stignu do kopna pre nego što bude spreman da udari.

„Moj gospodaru“, pozva molećiv glas s prednje palube trgovačke lađe. Kapetanova kći naginjala se preko ograde, piljeći za njim. Otac joj beše zabranio da stupi na kopno, ali kada god bi Teon došao u Gospodluku video bi je kako se sva nesrećna šeta po palubi. „Moj gospodaru, samo tren“, viknu ona za njim. „Ako je po volji mom gospodaru...“

„Da li je bila?“ upita Esgred dok je Teon hitao duž koge. „Po volji mom gospodaru?“

Nije video zašto da pred njom bude smeran. „Izvesno vreme. Sada hoće da mi bude slana žena.“

„Oho! Pa, malo soli joj ne bi škodilo, u to nema sumnje. Previše je mekana i bljutava. Ili možda grešim?“

„Ne grešiš.“ *Mekana i bljutava. Tačno tako. Kako samo zna?*

Beše rekao Veksu da ga čeka u krčmi. Zajednička prostorija bila je tako pretrpana da je Teon morao da se progura kroz vrata. Nije bilo ni jednog jedinog slobodnog mesta, kako za klupama tako ni za stolovima. A nije video ni svog štitonošu. „*Vekse!*“ viknu on da nadjača žagor i zveckanje posuđa. *Ako je opet kod neke od onih šugavih kurvi, odraću ga živog*, mislio je, kada konačno ugleda momka kako se kocka u blizini kamina... a i pobeduje, sudeći po gomili novčića pred njim.

„Vreme je da se krene“, objavi Teon. Kada se momak ne osvrnu na njega, on ga uhvati za uho i odvuče ga od igre. Veks zgrabi šaku novčića i podje bez reči. To se Teonu kod njega najviše dopadalo. Većina štitonoša imala je dugačak jezik, ali je Veks bio rođen nem... što mu nije smetalo da bude mnogo pametniji nego što bi

jedan dvanaestogodišnjak imao prava da bude. Bio je vanbračni sin jednog polubrata lorda Botlija. Prilikom kupovine konja, Teon je kao deo cene prihvatio i novog štitonošu.

Kada Veks vide Esgred, oči mu se razrogačiše. *Čovek bi pomislio da nikada ranije nije video ženu*, pomisli Teon. „Esgred će jahati sa mnom u Hrid. Osedlaj konje, i nemoj da se vučeš.“

Momak je jahao na mršavom konjiću iz štale lorda Belona, ali je Teonova životinja bila nešto sasvim drugo. „Gde si našao tog paklenog ata?“ upita Esgred kada ga vide, ali je po njenom smehu znao da je ostavio dobar utisak.

„Lord Botli ga je kupio u Lanisgradu prošle godine, ali se pokazao kao prevelik zalogaj za njega, tako da ga je rado prodao.“ Gvozdena ostrva bila su previše mala i kamenita za odgoj dobrih konja. Većina ostrvljana su u najboljem slučaju bili osrednji jahači, snalazili su se mnogo bolje na palubi dugačkog broda nego u sedlu. Čak su i lordovi jahali brdske konjiće ili čupave ponije s Harloua, a volovske zaprege bile su mnogo češće od kočija. Običan svet, odveć siromašan bilo za jedno bilo za drugo, sam je vukao plugove kroz posnu, kamenitu zemlju.

Međutim, Teon beše proveo deset godina u Zimovrelu, i nije nameravao da ide u rat bez dobrog konja pod sobom. Ispostavilo se da je pogrešna procena lorda Botlija bila srećna za Teona: pastuv naravi crne kao što mu crna beše dlaka, veći od turnirskog, ali ne baš veliki kao većina ratnih konja. Pošto Teon nije bio toliko krupan kao većina vitezova, to mu je savršeno odgovaralo. Iz pastuvovih očiju izbjijala je vatra. Kada je upoznao svog novog vlasnika, otkrio je zube i pokušao da mu odgrize pola lica.

„Ima li ime?“ upita Esgred Teona dok je uzjahivao.

„Smeško.“ On joj pruži ruku, pa je diže pred sebe, tako da može da je obgrli dok su jahali. „Nekada sam poznavao čoveka koji mi je rekao da se smejem pogrešnim stvarima.“

„Da li je to istina?“

„Samo po merilima onih koji se ničemu ne smeju.“ On pomisli na oca i strica Erona.

„Da li se sada smeškaš, moj gospodaru prinče?“

„O, da.“ Teon pruži ruke oko nje da bi dohvatio uzde. Bila je gotovo iste visine kao i on. Kosu je baš mogla uskoro i da opere, i imala je izbledeo ružičast ožiljak na lepom vratu, ali mu se dopadao njen miris, miris soli i znoja i žene.

Izgledalo je da će putovanje nazad u Hrid biti mnogo zanimljivije nego što je bilo putovanje iz Hridi.

Kada dobro odmakoše od Gospodluke, Teon joj stavi ruku na grudi. Esgred je skloni. „Bolje drži obe ruke na uzdama, ili će nas ova tvoja crna zver oboje zbaciti i nasmort izgaziti.“

„Od toga sam ga odučio.“ Zabavljen, Teon se neko vreme pristojno ponašao, prijatno časkajući o vremenu (sivom i oblačnom, kakvo je bilo još otkad je došao,

s čestim kišama) i pričajući joj o ljudima koje je ubio u Šaputavoj šumi. Kada je stigao do dela o tome kako mu je *tek ovoliko* nedostajalo da dođe i do samog Kraljeubice, ponovo je kliznuo rakom tamo gde je već jednom bila. Grudi su joj bile male, ali mu se dopadala njihova čvrstoća.

„Ne treba ti to, moj gospodaru prinče.“

„O, i te kako mi treba.“ Teon je stisnu.

„Štitonoša te gleda.“

„Neka ga. Veruj mi da neće nikome reći ni reč.“

Esgred skloni njegove prste s grudi. Ovog puta ga je čvrsto stegla i nije ga puštala. Imala je snažne ruke.

„Velim žene koje čvrsto stežu.“

Ona prezivno frknu. „Ne bi se reklo, po onoj curi na obali.“

„Ne sudi o meni po njoj. Bila je jedina žena na brodu.“

„Pričaj mi svom ocu. Da li će mi ljubazno poželeti dobrodošlicu u zamak ?“

„Zašto bi? Jedva da je i *meni* poželeo dobrodošlicu, svojoj vlastitoj krvi, nasledniku Hridi i Gvozdenih ostrva.“

„Stvarno si naslednik?“ upita ona blago. „Priča se da imaš stričeve, braću, sestruru.“

„Braća su mi odavno mrtva, a sestra... pa, kažu da je Ašina najdraža odora verižnjača koja joj seže do ispod kolena, a da ispod nosi rublje od tvrde kože. Ali muška odeća neće od nje stvoriti muškarca. Upotrebiću je za dobro bračno savezništvo kada pobedimo u ratu, ako budem mogao da nađem muškarca koji će je hteti. Koliko se sećam, imala je nos kao kljun lešinara, bubuljičavo lice i grudi ravne kao dečak.“

„Sestru možeš da udaš“, primeti Esgred, „ali ne i stričeve.“

„Moji stričevi...“ Teonovo pravo bilo je jače od prava trojice braće njegovog oca, ali je žena ipak dotakla bolno mesto. Na ostrvima nije bila retkost da snažni, ambiciozni stric otme bratancu njegova prava, a obično ga uzgred i ubije. *Ali ja nisam slab*, reče Teon sebi, *a nameravam još da ojačam pre nego što mi otac umre*. „Moji stričevi mi nisu pretnja“, objavi on. „Eron je pijan od morske vode i bogobojažljivosti. Živi samo za svog boga...“

„Svog boga? Ne i tvog?“

„I mog. Što je mrtvo ne može umreti.“ On se slabašno osmehnu. „Ako budem glumio pobožnost koju od mene zahteva, Mokrokosi mi neće smetati. A moj stric Viktarion...“

„Lord kapetan Gvozdene flote, i nadaleko čuven ratnik. Čula sam kako po pivnicama pevaju o njemu.“

„Za vreme očeve bune, odjedrio je u Lanisgrad s mojim stricem Juronom i spalio lanistersku flotu u sidrištu“, priseti se Teon. „Plan je, međutim, bio Juronov. Viktarion je kao neki veliki sivi bik, snažan, i neumoran, i poslušan, ali neće

pobediti ni u jednoj trci. Nema sumnje, služiće me odano, kao što je služio i mog gospodara oca. Nema ni pameti ni želje da kuje zavere.“

„Juronu Vranookom lukavosti međutim ne manjka. Čula sam ljude kako o njemu pričaju užasne priče.“

Teon se promeškolji u sedlu. „Mog strica Jurona na ostrvima nisu videli skoro dve godine. Možda je čak i mrtav.“ To bi možda bilo i najbolje. Najstariji brat lorda Belona nikada se nije odrekao Starih običaja, ni na jedan jedini dan. Njegova lađa *Tišina*, crnih jedara i tamnocrvenog trupa, bila je na zlom glasu u lukama od Ibena do Ašaija, bar se tako pričalo.

„Možda je mrtav“, složi se Esgred, „a ako je živ, pa, proveo je toliko dugo na moru, ovde će biti napola stranac. Gvozdenrođeni nikada neće postaviti stranca na Stolicu od morske stene.“

„Valjda neće“, odgovori Teon, pre nego što se seti da bi neki i *njega* zvali strancem. Od te pomisli se namršti. *Deset godina je dugo vremena, ali sam se sada vratio, a ne izgleda da će mi otac skoro umreti. Imam vremena da se dokažem.*

Požele da ponovo uhvati Esgred za grudi, ali bi mu ona verovatno opet sklonila ruku, a silne priče o stričevima pomalo su mu ublažile požudu. U zamku će biti dovoljno vremena za te igre, kada se nađu u samoći njegovih odaja. „Razgovaraću s Helijom kada stignemo u Hrid i postaraću se da dobiješ počasno mesto na gozbi“, reče on. „Ja moram da sedim na podiju, s očeve desne strane, ali će sići da ti se pridružim kada on ode iz dvorane. On se retko zadržava dugo. U poslednje vreme mu piće ne prija.“

„Tužno je to kada veliki čovek ostari.“

„Lord Belon je samo *otac* velikog čoveka.“

„Baš skroman mladi gospodar.“

„Kada je svet pun ljudi željnih da čoveka ponize, samo će glupan sam sebi to da radi.“ On je blago poljubi u vrat.

„Šta da obučem za tu veliku gozbu?“ ona pruži ruku unazad i odgurnu mu lice.

„Reći će Heliji da te odene. Neka odora moje gospe majke dobro bi ti pristajala. Ona je otišla na Harlou, i ne očekujemo da se vrati.“

„Čujem da je iscrpena od hladnih vetrova. Zar nećeš otići da je posetiš? Harlou je na samo dan plovidbe, a ledi Grejdžoj sigurno čezne da ponovo vidi svoga sina.“

„Voleo bih da mogu. Ovde sam suviše zauzet. Otac zavisi od mene, sada kad sam se vratio. Kada dođe mir, možda...“

„Tvoj dolazak bi *njoj* doneo mir.“

„Sada zvučiš kao neka supruga“, požali se Teon.

„Priznajem da to i jesam... a odnedavno i trudna.“

Ta ga je pomisao nekako uzbudivala. „Kažeš da je tako, ali ti se na telu to još ne

vidi. Kako da se to dokaže? Pre nego što ti poverujem, moraću da vidim kako ti grudi sazrevaju, i okusim twoje majčinsko mleko.“

„A šta će na to da kaže moj muž? Zakleti mač i sluga tvoga oca?“

„Daćemo mu toliko brodova da gradi, neće ni znati da si ga ostavila.“

Ona se nasmeja. „Okrutan me je gospodićić oteo. Ako ti obećam da ćeš jednog dana moći da gledaš moje dete kako sisa, da li ćeš mi još pričati o tvom ratu, Teone od kuće Grejdžoja? Milje i planine još su pred nama, i želeta bih da čujem o tom vučjem kralju koga si služio i zlatnim lavovima s kojima se bori.“

Željan da joj udovolji, Teon posluša. Ostatak dugačkog puta prošao je brzo dok joj je punio lepu glavu pričama o Zimovreli i ratu. Zapanjilo ga je što joj je toliko rekao. *S njom je lako pričati, bogovi je blagoslovili*, pomisli on. *Osećam se kao da je poznajem čitav život. Ako je u krevetu vesta bar upola koliko na jeziku, moraću da je zadržim...* Pomisli na Sigrina brodograditelja, krupnog i priglupog čoveka, sa čijeg se bubuljičavog čela slamljata kosa već povlačila, i zavrte glavom. *Šteta. Tragična šteta.*

Činilo se da nije prošao ni tren, a velike spoljne zidine Hridi već su se nadvijale nad njima.

Kapija beše otvorena. Teon obode Smeška i projaha brzim kasom. Psi su divlje lajali dok je pomagao Esgred da sjaše. Nekoliko ih priđe, mašući repovima. Jurnuše kraj njega i zamalo srušiše ženu s nogu, zaskakajući na nju, kevćući i ližući je. „*Čibe!*“ viknu Teon, bezuspešno pokušavši da šutne jednu veliku smeđu kiju, ali se Esgred smejava i rvala s njima.

Konjušar dotrča za psima. „Uzmi konja“, naredi mu Teon, „i sklanjaj ove proklete pse...“

Prostačina se ne obazre na njega. Lice mu ozari krežub osmeh i on reče: „Ledi Aša! Vratila si se.“

„Prošle noći“, reče ona. „Doplovila sam s Velikog Vika s lordom Gudbraderom i provela noć u krčmi. Moj mali brat mi je ljubazno dozvolio da s njim dojašem iz Gospodluke.“ Ona poljubi jednog psa u njušku i veselo se isceri Teonu.

On je mogao samo da stoji i blene u nju. *Aša. Ne. Ona ne može biti Aša.* Iznenada shvati da su mu u glavi dve Aše. Jedna je bila mala devojčica koju je poznavao. Druga, koju je zamišljao, ličila je na njihovu majku. Nimalo nisu ličile na ovu... ovu... ovu...

„Bubuljice su iščezle kada su se pojatile grudi“, objasni ona dok se igrala s psom, „ali sam zadržala lešinarski kljun.“

Teonu se povrati moć govora. „*Zašto mi nisi rekla?*“

Aša ostavi psa i ispravi se. „Prvo sam htela da vidim ko si. I videla sam.“ Ona mu se posprdno pokloni. „A sada, mali bato, molim te da mi dopustiš da odem. Moram da se okupam i obučem za gozbu. Pitam se, imam li još onu verižnjaču koju volim da nosim preko rublja od tvrde kože?“ Ona mu uputi onaj svoj zlobni osmeh, i pređe most onim svojim hodom koji mu se toliko dopao, istovremeno se šepureći

i njišući.

Kada se Teon okrenu, Veks mu se podrugljivo smeškao. On odalami momka po uhu. „To ti je zato što si toliko uživao.“ I još jednom, jače. „A ovo je zato što me nisi upozorio. Sledeći put neka ti izraste jezik.“

Njegove odaje u Gostinskoj utvrdi nikada nisu delovale toliko ledeno, mada su uznici ostavili mangale da gore. Teon izu čizme, pusti plašt da mu padne na zemlju i nasu sebi čašu vina, prisećajući se štrkljaste bubuljičave devojcice kvrgavih kolena. *Razvezala mi je čakšire*, pomisli on, besan, *i rekla je... o, bogovi, a ja sam rekao...* On zastenja. Napravio je od sebe neopisivu budalu.

Ne, pomisli tada. *Ona je od mene napravila budalu. Zla kučka je sigurno uživala u svakom trenu. A kako me je samo hvatala za kitu...*

On uze čašu i ode do stolice kraj prozora, gde sede pijući i posmatrajući more, dok je sunce gasnulo nad Hridi. *Ovde nema mesta za mene*, pomisli on, *a uzrok tome je Aša, Tuđini je odneli!* Dole je boja vode prelazila iz zelene u sivu, iz sive u crnu. Tada je već čuo i daleku muziku, i znao je da je vreme da se presvuče za gozbu.

Teon odabra jednostavne čizme i još jednostavniju odeću, tamne tonove crnog i sivog, prikladne njegovom raspoloženju. Bez ukrasa; nije imao ništa kupljeno gvožđem. *Mogao sam da uzmem nešto s onog divljanima koga sam ubio da spasem Brena Starka, ali on nije imao ništa vredno. To je moja prokleta sreća, da ubijam sirotinju.*

Dugačka zadimljena dvorana bila je prepuna lordova i kapetana njegovog oca, njih gotovo četiri stotine. Dagmer Brazdibrada još se ne beše vratio sa Starog Vika sa Stounhausima i Dramima, ali su svi ostali bili tu - Harlou i Harloua, Blektajdi s Crnoplime, Spari, Merlini i Gudbraderi s Velikog Vika, Soltklifi i Sanderliji sa Slanostene, i Botliji i Vinči s druge strane Hridi. Uznici su točili pivo, a bilo je i muzike, violina i gajdi i bubenjeva. Tri snažna čoveka igrala su igru prstiju, bacajući sekire kratkih držalja jedni na druge. Cilj je bio uhvatiti sekiru ili je preskočiti, a ne izgubiti korak. Zvala se igra prstiju, pošto se obično završavala kada bi neki igrač izgubio prst... ili dva, ili pet.

Ni igrači ni oni koji su pili nisu se mnogo obazirali na Teona Grejdžoja dok se peo na podijum. Lord Belon zauzimao je Stolicu od morske stene, isklesanu u obliku džinovske sipe iz ogromnog komada sjajnog crnog kamena. Po predanju, Prvi ljudi su je zatekli kako stoji na obali Starog Vika kada su došli na Gvozdena ostrva. Levo od visoke stolice sedeli su Teonovi stričevi. Aša je bila smeštena desno od njega, na počasnom mestu. „Kasniš, Teone“, primeti lord Belon.

„Oprosti mi.“ Teon sede na praznu stolicu kraj Aše. Nagnuvši se bliže, prosikta joj u uho: „Sediš na mom mestu.“

Ona se okreće i nedužno ga pogleda. „Brate, mora da grešiš. Tvoje mesto je u Zimovrelu.“ Njen osmeh je sekao. „A gde ti je sva ona lepa odeća? Čula sam da na koži voliš svilu i somot.“ Ona je bila u mekoj zelenoj vuni, jednostavno krojenoj, a

tkanina se pripijala uz njeno vitko telo.

„Verižnjača mora da ti je zardala, sestro“, odvrati on. „Prava šteta. Voleo bih da te vidim svu u gvožđu.“

Aša se samo nasmeja. „Možda ćeš me i videti, mali brate... ako misliš da *tvoja Morska kučka* može da prati moj *Crni veter*.“ Jedan očev uznik priđe, noseći vrč vina. „Piješ li večeras vino ili pivo, Teone?“ Ona se nagnu bliže. „Ili još uvek čezneš za ukusom mog majčinskog mleka?“

On pocrvene. „Vina“, reče uzniku. Aša se okrenu, lupi po stolu i viknu da joj donesu piva.

Teon preseče veknu hleba napola, izdube okrajak, pa pozva kuvara da mu naspe riblju čorbu. Od mirisa guste tečnosti mu umalo ne pripade muka, ali on reši da na silu pojede bar malo. Popio je dovoljno vina da prezivi dva obroka. *Ako se izbljujem, izbljuvaću se na nju.* „Zna li otac da si se udala za brodograditelja?“ upita on svoju sestruru.

„Ništa više od Sigrina.“ Ona sleže ramenima. „*Esgred* je bio prvi brod koji je sagradio. Dao mu je ime po svojoj majci. Teško je reći koga više voli.“

„Svaka tvoja reč je bila laž.“

„Ne baš svaka. Sećaš se kako sam ti rekla da volim da budem odozgo?“ Aša se osmehnu.

To ga samo još više razljuti. „Sve ono kako si udata žena, i odnedavno trudna...“

„O, to je bila istina.“ Aša skoči na noge. „*Rolfe, ovamo!*“ viknu ona jednom od igrača s prstima, digavši ruku. On je vide, okrenu se, i iznenada mu sekira polete iz ruke, sečivo zablista dok se premetalo kroz svetlost baklji. Teon je imao vremena da prigušeno zastenje pre nego što Aša zgrabi sekiru iz vazduha i zari je u sto, presekavši mu okrajak nadvoje i isprskavši ga čorbom. „Evo mog gospodara muža.“ A onda njegova sestra zavuče ruku u haljinu i isuka bodež iz nedara. „A ovo je moje milo dete.“

Nije mogao da pretpostavi kako je tog trenutka izgledao, ali iznenada Teon Grejdžoj shvati da Velika dvorana odzvanja od smeha, i da se svi smeju njemu. Čak mu se i otac osmehivao, bogovi bili prokleti, a stric Viktarion se glasno kikotao. Sve što je uspeo da uradi bilo je da se mučno osmehne. *Videćemo ko će se smejati kada se sve ovo okonča, kučko.*

Aša iščupa sekiru iz stola i baci je nazad igračima, praćena zvižducima i glasnim klicanjem. „Valjalo bi ti da poslušaš moj savet o biranju posade.“ Uznik im ponudi pladanj, i ona nabode usoljenu ribu i pojede je s bodeža. „Da si se potrudio da naučiš bar nešto o Sigrinu, nikada te ne bih prevarila. Deset godina si vuk, a onda dođeš ovamo i misliš da možeš da glumiš princa po ostrvima, ali ništa i nikoga ne znaš. Zašto bi se ljudi borili i ginuli za tebe?“

„Ja sam njihov zakoniti princ“, reče Teon ukočeno.

„Po zakonima zelenih zemalja, možda i jesi. Ali mi ovde pravimo svoje zakone,

ili si to možda zaboravio?“

Mršteći se, Teon se okrenu presečenom okrajku pred sobom. Čorba samo što mu nije pocurila u krilo. On pozva uznika da je obriše. *Pola života sam želeo da dođem kući, a zašto? Da bi me ismevali i nipodaštavali?* Ovo nije bila Hrid koje se sećao. A *da li* se uopšte sećao? Bio je tako mali kada su ga odveli za taoca.

Gozba je bila prilično skromna, niz ribljih čorbi, crnog hleba i nezačinjene jaretine. Najukusnije jelo koje je Teon probao bila je pita s lukom. Pivo i vino nastavili su da teku još dugo nakon što je hrana odnesena.

Lord Belon Grejdžoj ustade sa Stolice od morskog kamena. „Završite s pićem i dodite u moju odaju“, naredi on svojim družbenicima na podijumu. „Moramo da sačinimo planove.“ On ih ostavi bez ijedne dalje reči, okružen dvojicom gardista. Braća brzo krenuše za njim. Teon ustade s namerom da ih sledi.

„Moj mali brat žuri da ode.“ Aša diže rog i zatraži još piva.

„Naš gospodar otac čeka.“

„A čeka već, avaj, mnoge godine. Neće mu škoditi da sačeka još malo... ali ako se bojiš njegovog besa, samo napred, odgamiži za njim što pre. Stričeve ćeš lako stići.“ Ona se osmehnu. „Znaš, jedan je pijan od morske vode, a drugi je veliki sivi bik, toliko glup da će se verovatno izgubiti.“

Teon sede nazad, ozlojeđen. „Ja ne trčim ni za jednim čovekom.“

„Ni za jednim čovekom, ali za svakom ženom?“

„Nisam ja tebe hvatao za kitu.“

„Ja je ni nemam, sećaš se? Ali se nisi ustručavao da me uhvatiš za sve ostalo.“

Osećao je kako mu crvenilo obliva obraze. „Ja sam muškarac, s muškim prohtevima. Kakvo si ti to neprirodno stvorenje?“

„Samo stidljiva devica.“ Ašina ruka polete ispod stola i štipnu ga za kitu. Teon umalo ne skoči sa stolice. „Šta, zar ne želiš da te uvedem u luku, brate?“

„Brak nije za tebe“, reče joj Teon. „Kada budem vladao, mislim da će te poslati tihim sestrama.“ On skoči na noge i nesigurnim korakom ode da traži oca.

Kada je stigao do zanjihanog mosta koji je vodio ka Morskoj kuli, kiša je uveliko padala. Stomak mu je bio uzburkan kao more ispod mosta, a od vina su mu se zaplitale noge. Teon stegnu zube i čvrsto zgrabi konopac dok je prelazio, zamišljajući kako steže Ašin vrat.

Odaja je, kao i uvek, bila vlažna i promajna. Umotan u svoja krvna foke, otac mu je sedeo kraj mangala, okružen braćom. Viktorion je govorio o plimama i vetrovima u trenutku kada Teon uđe, ali mu lord Belon mahnu da učuti. „Načinio sam planove. Vreme je da ih čuješ.“

„Imam neke predloge...“

„Kada mi twoji saveti zatrebatu, sam će ih zatražiti“, reče mu otac. „Stigla nam je ptica sa Starog Vika. Dagmer dovodi Drame i Stounhouse. Ako nam bog podari dobar vetar, isplovitićemo kada stignu... zapravo, ti ćeš isploviti. Namera mi je da ti

zadaš prvi udarac, Teone. Povešćeš osam dugačkih brodova na sever..

„Osam?“ Lice mu pocrvene. „Kakvom uspehu mogu da se nadam sa samo osam dugačkih brodova?“

„Napadaćeš Kamenu obalu, palićeš ribarska sela i potopiti sve brodove na koje nađeš. Možda ćeš i izmamiti neke od severnačkih lordova iza njihovih kamenih zidina. Eron će ići s tobom, i Dagmer Brazdibrada.“

„Nek nam Utopljeni bog blagoslovi mačeve“, reče sveštenik.

Teon se osećao kao da su ga ošamarili. Slali su ga da radi pljačkaški posao, da pali ribarske kolibe i siluje njihove ružne kćeri, a ipak je izgledalo kao da lord Belon ne veruje da je u stanju da obavi čak ni to. Na stranu što će morati da trpi ukore i mrštenje Mokrokosog, i to je već bilo dovoljno loše. Prisustvo Dagmera Brazdibrede značilo je da je Teon zapovednik samo na papiru.

„Aša, kćeri moja“, nastavi lord Belon, i Teon se okrenu taman da vidi kako mu se sestra tiho ušunjala, „ti ćeš povesti trideset dugačkih brodova s biranim ljudima oko Rta morskog zmaja. Pristani na plimske ravnice severno od Čardaka šumskog. Napreduj hitro, i zamak može pasti pre nego što i shvate da si ih napala.“

Aša se prepredeno osmehnu. „Oduvek sam želela zamak“, reče ljupko.

„Onda ga uzmi.“

Teon je morao da se ujede za jezik. Čardak šumski bio je sedište Glovera. Pošto su i Robet i Galbart ratovali na jugu, biće slabo branjen, a kada zamak jednom padne, gvozdenljudi će imati sigurno uporište u srcu Severa. *Trebalо je mene da pošalje na Čardak.* On je *znao* Čardak šumski, nekoliko puta je išao Gloveru s Edardom Starkom.

„Viktarijone“, reče lord Belon svom bratu, „glavni napad ćeš voditi ti. Kada mi sinovi udare, Zimovrel će sigurno odgovoriti. Nećeš naići na velik otpor dok jedriš uz Slanokoplje i Grozničavu reku. Od njenog izvora do Kejlinovog šanca ima manje od dvadeset milja. Vrat je ključ kraljevstva.

Mi već gospodarimo zapadnim morem. Kada budemo držali Kejlinov šanac, štene neće moći da povrati Sever... a ako bude dovoljno lud da proba, njegovi neprijatelji će za njim začepiti južni kraj nasipa, i Dečak Rob će se naći uhvaćen kao pacov u boci.“

Teon više nije mogao da čuti. „Smeo plan, oče, ali lordovi u zamkovima...“ Lord Belon ga ne sasluša do kraja. „Lordovi su otišli na jug sa štenetom. Ostali su samo kukavice, starci i zeleni dečaci. Oni će se predati ili pasti, jedan po jedan. Zimovrel nam može prkositi godinu dana, ali šta s tim? Ostalo će biti naše, šume, i polja i dvorovi, a narod čemo pretvoriti u uznike i slane žene.“

Eron Mokrokosi diže ruke. „A vodeni gnev dići će se visoko, i Utopljeni bog će raširiti svoju vlast preko zelenih zemalja!“

„Što je mrtvo ne može umreti“, svečano reče Viktarion. Lord Belon i Aša ponoviše njegove reči, i Teon nije imao druge do da ih promrmlja s njima. A onda je bilo gotovo.

Napolju je kiša šibala snažnije no ikada. Viseći most se uvijao i grčio pod njegovim stopalima. Teon Grejdžoj zastade na sredini i osmotri stene pod sobom. Zvuk talasa bio je zaglušujuća grmljavina, a na licu je osećao slane kapljice. Iznenadan nalet vetra baci ga na kolena.

Aša mu pomože da ustane. „Ni vino ne trpiš najbolje, brate.“

Teon se osloni na njeno rame i pusti je da ga odvede preko dasaka klizavih od kiše. „Više si mi se dopadala dok si bila Esgred“, reče joj on prekorno.

Ona se nasmeja. „To je poštено. *Ti* si se meni više dopadao kada ti je bilo devet.“

TIRION

Kroz vrata dopre tih zvuk harfe, praćen cvrkutom frula. Pevačev glas bio je prigušen debelim zidovima, ali je Tirion znao strofu. *Voleh devicu lepu ko leta, prisećao se, u kosi joj je sunce sjalo...*

Te noći je kraljičina vrata čuvao ser Merin Trent. Njegovo promrmljano „moj gospodaru“ učinilo se Tirionu pomalo mrzovoljnim, ali mu je ipak otvorio vrata. Pesma naglo stade kada on stupi u sestrinu ložnicu.

Sersei je ležala na hrpi jastuka. Stopala su joj bila bosa, zlatna kosa vešto razbarušena, a odora od zelene i zlatne teške svile, blistava pod svetlošću sveća, zatreperi kada diže glavu. „Mila sestro“, reče Tirion, „kako samo čarobno izgledaš noćas!“ Onda se okrenu pеваču. „A i ti, rođače. Nisam znao da imaš tako lep glas.“

Ser Lancel se smrče na tu pohvalu; možda je pomislio da mu se Tirion ruga. Tirionu se činilo da je momak porastao čitava tri pedlja otkako je postao vitez. Lancel je imao gustu svetlosmeđu kosu, zelene lanisterske oči i meke plave malje na gornjoj usni. Sa svojih šesnaest godina, bio je proklet svom sigurnošću mladosti, nimalo oplemenjenom duhom ili sumnjom, a venčanom sa ohološću, koja tako prirodno nastaje u ljudima što su se rodili plavokosi, snažni i naočiti. Nedavno uzdizanje ga je samo još dodatno pokvarilo. „Da li te je veličanstvo pozvalo?“ htede da zna momak.

„Koliko se sećam, nije“, priznade Tirion. „Boli me što ti kvarim veselje, Lansele, ali moram sa sestrom da raspravljam o važnim pitanjima.“

Sersei ga je sumnjičavo posmatrala. „Ako si ovde zbog one prosjačke braće, Tirione, poštedi me svojih ukora. Ne dozvoljavam da po ulicama šire svoje prljave klevete. Nek propovedaju jedan drugom u tamnicama.“

„I nek smatraju da su srećni što imaju tako milostivu kraljicu“, dodade Lancel. „Ja bih im iščupao jezike.“

„Jedan se čak usudio da kaže kako nas bogovi kažnjavaju zato što je Džejmi ubio zakonitog kralja“, objavi Sersei. „To nećemo trpeti, Tirione. Dala sam ti dosta vremena da se obračunaš s tom gamadi, ali ti i tvoj ser Djejslin ništa niste uradili, tako da sam naredila Vilaru da sredi stvari.“

„I on je to uradio.“ Tirion *jeste* bio besan kada su crveni plaštovi bez njegovog znanja odvukli pet-šest jurodivih proroka u tamnici, ali oni nisu bili dovoljno važni da bi se zbog njih svađao. „Nema sumnje da nam je svima bolje što su ulice malo tiše. Nisam zato došao. Imam vesti koje ćeš sigurno želeti da čuješ, mila sestro, ali najbolje je da razgovaramo nasamo.“

„Dobro.“ Harfista i frulaš se pokloniše i požuriše napolje, a Sersei čedno poljubi rođaka u obraz. „Ostavi nas, Lansele. Moj brat je bezopasan kada je sam. Da je poveo svoje ljubimce, namirisali bismo ih.“

Mladi vitez uputi svom rođaku pogled pun mržnje i zalupi vrata za sobom.

„Moraš znati da teram Šagu da se pere jednom u dve nedelje“, reče Tirion kada on ode.

„Vrlo si zadovoljan samim sobom, zar ne? Zašto?“

„Zašto da ne budem?“ reče Tirion. Svakoga dana, svake noći, Čelična ulica odzvanjala je od čekića, i veliki lanac je narastao. On skoči na prostrani krevet s baldahinom. „Da li je ovo krevet na kom je Robert umro? Čudi me što si ga zadržala.“

„U njemu lepo sanjam“, reče ona. „Sada ispljuni šta imaš, i gubi se, Bauče.“

Tirion se osmehnu. „Lord Stanis je isplovio sa Zmajkamena.“

Sersei skoči na noge. „A ti sediš ovde i keziš se kao tikva na žetveni dan? Da li je Bajvoter digao Gradsku stražu? Moramo smesta poslati pticu u Harendvor.“ On se već uveliko smejavao. Ona ga uhvati za ramena i prodrmusa ga. „Prekini. Jesi li lud, ili pijan? Prekini!“

Jedva je uspeo da procedi reči. „Ne mogu“, prodahta. „Previše je... bogovi, previše je smešno... Stanis...“

„Šta?“

„Nije isplovio na nas“, konačno izgovori Tirion. „Opseo je Krajoluj. Renli jaše da mu se suprotstavi.“

Sestrini nokti mu se bolno zariše u ramena. Na tren je zurila s nevericom, kao da je počeo da brblja na nekom nepoznatom jeziku. „Stanis i Renli se bore *jedan protiv drugoga*?“ Kada on klimnu, Sersei poče da se kikoće.

„Bogovi, smilujte se“, prodahta ona, „počeću da verujem kako je Robert bio pametni brat.“

Tirion zabaci glavu i grohotom se nasmeja. Smejali su se zajedno. Sersei ga diže s kreveta i zavrte po sobi, čak ga i zagrli, na tren opijena kao devojčica. Kada ga pusti, Tirion je bio zadihan i vrtelo mu se u glavi. On se dotetura do njene komode i pruži ruku da uhvati ravnotežu.

„Misliš da će zaista zapodenuti bitku među sobom? Ako se nekako sporazumeju...“

„Neće“, reče Tirion. „Previše su različiti, a ipak previše slični, i ne podnose jedan drugoga.“

„A Stanis je uvek smatrao da mu je Krajoluj na prevaru oduzet“, reče Sersei zamišljeno. „Drevno sedište kuće Barateona, njegovo po pravu... da samo znaš koliko je puta došao pred Roberta pevajući tu istu tupavu pesmu onim svojim mračnim, uvređenim glasom. Kada je Robert dao zamak Renliju, Stanis je tako snažno stegao vilicu da sam mislila kako će mu zubi prsnuti.“

„Shvatio je to kao uvredu.“

„Tako je i trebalo da je shvati“, reče Sersei.

„Da nazdravimo bratskoj ljubavi?“

„Da“, odgovori ona, bez daha. „O, bogovi, da.“

Bio joj je okrenut leđima dok je sipao u dve čaše slatko crno vino sa Senice. Bilo je nešto najlakše na svetu usuti u njenu čašu malo onog finog praška. „Za Stanisa!“ reče dok joj je pružao vino. *Bezopasan kad, sam sam, ma nije moguće?*

„Za Renliju!“ odgovori ona, smejući se. „Nek se tuku dugo i žestoko, i nek ih Tuđini obojicu odnesu!“

Da li je ovo Sersei koju Džejmi vidi? Kada se osmehnula, video je koliko je istinski prelepa. *Voleh devicu lepu ko leti, u kosi joj je sunce sjalo.* Skoro da mu bi žao što ju je otrovao.

Njen glasnik je stigao sledećeg jutra, dok je Tirion doručkovao. Kraljica se oseća loše i ne može da napusti svoje odaje. *Pre bih rekao da ne može da napusti svoj klozet.* Tirion posla prikladne izraze žaljenja, i poruči Sersei da se odmara, on će pregovarati sa ser Kliosom onako kako su se dogovorili.

Gvozdeni presto Egona Osvajača bio je gnezdo opakih bodlji i oštih metalnih zuba, čekao je na budalu koja bi pokušala da u njemu sedi previše opušteno, a Tiriona su u zakržljalim nogama hvatali grčevi od uspona uz stepenice. Bio je i previše svestan kakav apsurdan prizor predstavlja. Ipak, bar jedno se moralo priznati. Presto je bio *visok*.

Lanisterski gardisti stajali su u svojim grimiznim plaštovima i plitkim kacigama s lavljim grivama. Zlatni plaštovi ser Džejslina bili su postrojeni nasuprot njima, na drugoj strani odaje. Stepenice ka prestolu čuvali su Bron i ser Preston od Kraljeve garde. Dvorani behu ispunili galeriju, dok su se molioci tiskali kraj ogromnih vrata od hrastovine i bronze. Sansa Stark je tog jutra izgledala posebno ljupko, mada joj je lice bilo bledo kao kreč. Lord Džajlz je stajao i kašljao, dok je siroti rođak Tirek na sebi imao mladoženjinu odoru od krvna i somota. Otkako se pre tri dana oženio malom ledi Ermesandom, ostale štitonoše su ga prozvale „Dadilja“ i stalno ga zapitkivali kakve mu je pelene nevesta nosila prve bračne noći.

Tirion ih sve pogleda s visine, i shvati da mu se to dopada. „Pozovite ser Kliosa Freja.“ Glas mu je odzvanjao od kamenih zidova i niz čitavu dvoranu. I to mu se dopadalo. *Šteta što nema Šai da vidi ovo,* pomisli on. Tražila je da dođe, ali je to bilo nemoguće.

Ser Klios pređe dugi put između zlatnih i grimiznih plastova, ne gledajući ni levo ni desno. Kada kleknu, Tirion primeti da je rođak počeo da mu čelavi.

„Ser Kliese“, oglasi se Maloprstić sa večničkog stola, „zahvalni smo ti što si nam doneo mirovni predlog lorda Starka.“

Velemeštar Piseli se nakašlja. „Kraljica namesnica, kraljeva desna ruka i čitavo Malo veće pretresli su predloge tog samozvanog Kralja na Severu. Nažalost, oni nisu zadovoljavajući, i to moraš i da kažeš tim severnjacima, ser.“

„Evo *naših* uslova“, reče Tirion. „Rob Stark mora da položi mač, zakune se na vernost i vrati se u Zimovrel. Mora da oslobođi mog brata i stavi svoju vojsku pod Džejmijevu zapovedništvo, da krene na buntovnike Renliju i Stanisa Barateona.

Svaki Starkov vazal mora nam poslati sina kao taoca. Može i kći, ako nema sinova. S njima će se postupati dobro, i imaće počasna mesta na dvoru, dokle god im očevi budu verni prestolu.“

Kliosu Freju kao da pozli. „Moj gospodaru desnice“, reče on, „lord Stark nikada neće prihvati te uslove.“

Ni ne očekujemo da ih prihvati, Kliose. „Reci mu da smo digli još jednu veliku vojsku kod Livačke stene, i da će ona uskoro krenuti na njega sa zapada, dok moj otac napreduje s istoka. Reci mu da stoji sam, bez nade u saveznike. Stanis i Renli ratuju jedan protiv drugog, a princ od Dorne pristao je da oženi svog sina Tristana princezom Mirselom.“ Žagor, delom izraz oduševljenja a delom zgražanja, razli se galerijom i dnom dvorane.

„A što se mojih rođaka tiče“, nastavi Tirion, „nudimo Hariona Karstarka i ser Vilisa Menderlija za Vilema Lanistera, i lorda Servina i ser Donela Loka za tvog brata Tiona. Reci Starku da su dva Lanistera uvek vredna koliko i četiri severnjaka.“ On sačeka da smeh zamre. „Očeve kosti će dobiti, kao izraz Džofrijeve dobre vere.“

„Lord Stark je takođe tražio i svoje sestre, kao i očev mač“, podseti ga ser Klios.

Ser Ilin Pejn nemo je stajao, balčak velikog mača Edarda Starka dizao mu se iza ramena. „Led“, reče Tirion. „To će dobiti kada pristane na mir s nama, ne ranije.“

„Biće tvoja volja. A sestre?“

Tirion pogleda ka Sansi, i probode ga sažaljenje dok je izgovarao: „Sve dok ne oslobodi mog brata Džejmija, neozleđenog, ostaće ovde kao taoci. Kako će se s njima postupati zavisi samo od njega „*A ako su bogovi milostivi, Bajvoter će naći Arju živu, pre nego što Rob sazna da je nestala.*“

„Preneću mu tvoju poruku, moj gospodaru“

Tirion pređe rukom preko jednog izuvijanog sečiva koje je štrčalo iz rukonaslonca prestola. *A sada, udarac.* „Vilare“, pozva on.

„Moj gospodaru.“

„Ljudi koje je Stark poslao dovoljni su da zaštite kosti lorda Edarda, ali Lanister mora da ima lanistersku pratnju“, objavi Tirion. „Ser Klios je kraljičin rođak, i moj. Mirnije ćemo spavati ako ga ti bezbedno otpratiš do Brzorečja.“

„Biće tvoja volja. Koliko ljudi da povedem?“

„Recimo, sve.“

Vilar je stajao kao da se skamenio. A velemeštar Piseli ustade, boreći se za dah: „Moj gospodaru desnice, to ne može... tvoj otac, lord Tivin lično, poslao je te dobre ljude u naš grad da štite kraljicu Sersei i njenu decu...“

„Kraljeva garda i Gradska straža ih dovoljno dobro štite. Nek ti bogovi podare brz put, Vilare.“

Za većničkim stolom Varis se lukavo smeškao, Maloprstić sedeo glumeći

dosadu, a Piseli otvarao usta poput ribe, bled i zbumen. Najavljavač iskorači napred. „Ako još neko ima posla pred kraljevom desnom rukom, nek zbori sada, ili neka ode u tišini.“

„Ja hoću da govorim.“ Suv čovek sav u crnom probi se između blizanaca Redvina.

„Ser Aliser!“ viknu Tirion. „Stvarno nisam znao da ćeš doći na dvor. Trebalo je da mi pošalješ glas.“

„I jesam, i ti to dobro znaš.“ Torn je bio poput svog imena^{11}, oštar, suvonjav pedesetogodišnjak lica kao isklesanog, tvrdih očiju i tvrdih šaka, crne kose prošarane sedima. „Ignorisali su me, odbijali, ostavljali da čekam kao da sam kakav niskorođeni sluga.“

„Stvarno? Brone, to nije bilo lepo. Ser Aliser i ja smo stari prijatelji. Zajedno smo hodali po Zidu.“

„Mili ser Alisere“, zamrmori Varis, „ne smeš prestrogo suditi o nama. Toliko ljudi traži Džofrijevu pažnju u ovim nemirnim i smutnim vremenima.“

„Nemirnija su nego što slutiš, evnuše.“

„U lice ga zovemo *lorde* Evnuše“, našali se Maloprstić.

„Kako ti možemo pomoći, dobri brate?“ upita velemeštar Piseli utešnim glasom.

„Lord zapovednik me je poslao pred veličanstvo kralja“, odgovori Tom. „Stvar je suviše ozbiljna da bi se iznela pred sluge.“

„Kralj se igra novim samostrelom“, reče Tirion. Da bi se otarasio Džofrija bio mu je dovoljan samo preveliki mirski samostrel koji je izbacivao tri strelice odjednom, i ništa nije moglo da ga spreči da ga odmah isproba. „Možeš da govorиш s njegovim slugama, ili da čutiš.“

„Kako hoćeš“, reče ser Aliser, a nezadovoljstvo mu je izbijalo iz svake reči. „Poslan sam da vam kažem kako smo našli dva izvidnika, odavno nestala. Bili su mrtvi, ali kada smo leševe doneli nazad na Zid, u noći su ponovo ustali. Jedan je pogubio ser Džaremija Rikera, dok je drugi pokušao da ubije lorda zapovednika.“

U daljini, Tirion ču kako se neko smeđulji. *Da li mi se to on izruguje ovom ludošću?* On se nelagodno promeškolji i pogleda dole ka Varisu, Maloprstiću i Piseliju, pitajući se da li je to maslo nekoga od njih. Dostojanstvo jednog kepeca je u najboljem slučaju bilo krhko. Kada jednom dvor i kraljevstvo počnu da mu se smeju, propao je. A ipak... a ipak...

Tirion se priseti hladne noći pod zvezdama, kada je stajao pored dečaka Džona Snežnog i velikog belog vuka na vrhu Zida na kraju sveta, zagledan u besputnu tamu s druge strane. Osetio je - šta? - nešto, sigurno, jezu koja je sekla poput tog ledenog severnog vetra. Vuk je zavijao u noći, i od tog zvuka su ga prošli žmarci.

Ne budi budala, reče on sebi. *Vuk, vetar, mračna šuma, to nije značilo ništa. A ipak...* Zavoleo je starog Džeora Mormonta tokom svog boravka u Crnom zamku. „Pretpostavljam da je Matori Medved preživeo taj napad?“

„Jeste.“

„I da su tvoja braća ubila te, ah, mrtvace?“

„Jesu.“

„Siguran si da su sada mrtvi?“ upita Tirion blago. Kada Bron jedva priguši smeh, znao je da mora da nastavi. „Stvarno stvarno mrtvi?“

„Bili su mrtvi i prvi put“, grubo reče ser Aliser. „Bledi i hladni, crnih šaka i stopala. Doneo sam Džaredovu šaku, s leša ju je otrgao kopiletov vuk.“ Maloprstić se oglasi. „A gde je taj ljupki predmet?“

Ser Aliser se nelagodno namršti. „On je... potpuno istrulio dok sam čekao. Nemam više ništa da vam pokažem, sem kostiju.“

Kikot odjeknu dvoranom. „Lorde Beliše“, kaza Tirion Maloprstiću, „kupi našem odvažnom ser Aliseru stotinu ašova da odnese na Zid sa sobom.“

„Ašova?“ ser Aliser sumnjičavo zaškilji.

„Ako sahranite svoje mrtve, neće vam se vraćati“, reče mu Tirion, a dvor se otvoreno nasmeja. „Ašovi će okončati vaše nevolje, i nekoliko snažnih ruku da njima barata. Ser Džejsline, postaraj se da dobri brat probere po gradskim tamnicama.“

Ser Djejslin Bajvoter reče: „Biće tvoja volja, moj gospodaru, ali su ćelije gotovo prazne. Joren je odveo sve koji su nešto vredeli.“

„Onda ih pohapsi još“, reče mu Tirion. „Ili pusti glas da na Zidu ima hleba i repe, pa će poći i svojom voljom.“ U gradu je bilo previše gladnih usta, a Noćnoj straži je večito nedostajalo ljudi. Na Tirionov znak, najavljujući objavi kraj, i dvorana poče da se prazni.

Ser Alisera Toma nije bilo tako lako oterati. Čekao je u podnožju Gvozdenog prestola kada se Tirion spustio. „Misliš da sam doplovio čak iz Istočne Morobdije da bi mi se izrugivali takvi kao ti?“ razbesne se on, sprečavajući ga da prođe. „Ovo nije šala. Video sam sopstvenim očima. Kažem ti, mrtvaci hodaju.“

„Pokušaj da ih ubiješ malo temeljnije.“ Tirion se protisnu kraj njega. Ser Aliser pokuša da ga uhvati za rukav, ali ga Preston Grinfeld odgurnu. „Ne približavaj se, ser.“

Tom je znao da mu nije pametno da izaziva viteza Kraljeve garde. „Ti si budala, Bauče!“ doviknu za Tirionom.

Kepec se okrenu da ga pogleda. „Ja? Stvarno? Zašto su se onda tebi svi smeiali, pitam se?“ On se slabašno osmehnu. „Došao si po ljude, zar ne?“

„Ledeni vetrovi počinju da duvaju. Zid mora biti branjen.“

„A da biste ga branili, potrebni su ti ljudi, koje sam ti i dao... ako nisi primetio, ako su ti uši čule išta sem uvreda. Uzmi ih, zahvali mi i nestani mi s očiju, pre nego što ponovo na tebe isučem viljušku za rakove. Najtoplije mi pozdravi lorda Mormonta... a i Džona Snežnog.“ Bron uhvati ser Alisera za lakat i grubo ga izvede iz dvorane.

Velemeštar Piseli već beše nestao, ali su Varis i Maloprstić sve posmatrali, od

početka do kraja. „Sve ti se više divim, moj gospodaru“, priznade evnuh. „Malo si smirio malog Starka očevim kostima i lišio sestru njenih zaštitnika, jednim brzim udarcem. Dao si crnom bratu ljude koje traži, oslobodio grad bar koliko-toliko gladnih usta, a ipak učinio da sve izgleda kao izrugivanje, tako da niko ne može reći kako se kepec boji drekavaca i ala. O, spretno izvedeno.“

Maloprstić pogladi bradicu. „Stvarno nameravaš da pošalješ sve svoje gardiste, Lanisteru?“

„Ne, nameravam da pošaljem sve *sestrine* gardiste.“

„Kraljica to nikada neće dozvoliti.“

„O, mislim da hoće. Ja *jesam* njen brat, a kada me bolje upoznaš, shvatićeš da sve što kažem ozbiljno mislim.“

„Čak i laži?“

„*Posebno* laži. Lorde Petire, osećam da si nezadovoljan mnome“

„Volim te kao što sam te uvek i voleo, moj gospodaru. Mada mi se ne dopada kada od mene prave budalu. Ako se Mirsela udaje za Tristana Martela, teško da se može udati i za Roberta Erina, zar ne?“

„Ne bez ogromnog skandala“, priznade on. „Žao mi je zbog te male spletke, lorde Petire, ali kada smo razgovarali, nisam znao da će Dornjani prihvati moju ponudu.“

Maloprstić se nije dao umiriti. „Ne volim kada me lažu, moj gospodaru. Izostavi me iz svoje sledeće obmane.“

Samo ako ti postupiš jednako prema meni, pomisli Tirion, hitro pogledavši bodež na Maloprstićevom boku. „Ako sam te uvredio, iskreno mi je žao. Svi znaju koliko te volimo, moj gospodaru. I koliko si nam potreban.“

„Pokušaj da to ne zaboraviš.“ S tim rečima, Maloprstić ih ostavi.

„Prošetaj se sa mnom, Varise“, reče Tirion. Oni izadoše kroz kraljeva vrata iza prestola. Evnuhove papuče tiko su šuškale po kamenu.

„Lord Beliš je u pravu, znaš. Kraljica ti nikada neće dozvoliti da pošalješ njenu gardu.“

„Hoće. Ti ćeš se za to postarati.“

Na Varisovim punačkim usnama zatreperi osmeh. „Hoću li?“

„O, sasvim sigurno. Reći ćeš joj da je to deo mog plana za oslobođanje Džejmija.“

Varis pogladi napuderisani obraz. „Koji bez sumnje uključuje četiri osobe za kojima je tvoj čovek Bron tako marljivo tragao po svim jazbinama Kraljeve Luke. Lopov, trovač, lakrdijaš, ubica.“

„Stavi na njih grimizne plaštovе i lavlje kacige, i neće se razlikovati od ostalih gardista. Dugo sam razmišljao o prevari koja bi ih uvela u Brzorečje, pre nego što sam se setio da ih sakrijem naočigled svih. Ujahaće na glavnu kapiju, pod lanisterskim barjacima, u pratnji kostiju lorda Edarda.“ On se iskrivljeno osmehnu.

„Četvoricu usamljenih ljudi bi pažljivo nadgledali. Četvorica među stotinom mogu da se izgube. Zato moram da pošaljem i prave i lažne gardiste... a to ćeš i reći mojoj sestri.“

„A zarad dobrobiti svog voljenog brata, ona će pristati, uprkos sumnjama.“ Išli su niz pustu kolonadu. „Ipak, sigurno će joj biti nelagodno zbog gubitka svojih crvenih plaštova.“

„Volim je kad joj je nelagodno“, reče Tirion.

Ser Krios Frej je krenuo tog istog popodneva, u pratnji Vilara i stotinu lanisterskih gardista u crvenim plaštovima. Ljudi koje je poslao Rob Stark pridružili su im se kod Kraljeve kapije radi dugog putovanja na zapad.

Tirion nade Timeta kako se kocka sa svojim Opečenima u kasarni. „Dođi u ponoć u moju odaju.“ Timet ga hladno odmeri jednim okom, pa klimnu glavom. On nije bio pristalica dugačkih govora.

Te noći se gostio s Kamenim vranama i Mesečevom braćom u Maloj dvorani, mada se, za promenu, klonio vina. Želeo je da ima svu prisebnost duha. „Šaga, koji je ovo mesec?“

Šaga se namršti, a to beše strašan prizor. „Crni, mislim.“

„Na zapadu ga zovu izdajnički mesec. Pokušaj da se večeras ne napiješ preterano, i postaraj se da ti sekira bude oštra.“

„Sekira Kamene vrane uvek je oštra, a Šagina je najoštrija od svih. Jednom sam čoveku odsekao glavu, a on to nije primetio, sve dok nije pokušao da se očešlja. Onda mu je pala.“

„Znači, zato se ti nikada ne češljaš?“ Kamene vrane prasnuše u smeh, lupajući nogama, a Šaga se smejavao glasnije od svih.

U ponoć, zamak beše tih i mračan. Bez sumnje su ih nekoliki zlatni plaštovi videli sa zidina kako napuštaju Desničinu kulu, ali se nijedan nije oglasio. On je bio kraljeva desnica, i išao je kuda mu se prohte.

Tanka drvena vrata razbiše se uz glasan prasak pod đonom Šagine čizme. Komadi drveta poleteše unutra, i Tirion začu prestrašen ženski krik. Šaga potpuno razvali vrata s tri žestoka udarca sekiram, šutnu ostatke i uđe. Timet krenu za njim, a potom Tirion, pažljivo stupajući preko iverja. Od vatre beše ostalo tek nekoliko tinjajućih žeravica, i senke su se po ložnici gusto tiskale. Kada Timet strgnu teški baldahin s kreveta, naga sluškinja ih pogleda iskolačenih očiju. „Molim vas, moji gospodari“, stade da preklinje, „nemojte me povrediti!“ Ona ustuknu od Šage, pocrvenela i prestrašena, pokušavajući da pokrije svoje čari rukama, ali ih je imala samo dve.

„Idi“, reče joj Tirion. „Ti nam ne trebaš.“

„Šaga hoće ovu ženu.“

„Šaga hoće svaku kurvu u gradu kurvi“, pobuni se Timet sin Timetov.

„Da“, reče Šaga bez ustručavanja. „Šaga bi joj dao snažno dete.“

„Ako poželi snažno dete, znaće koga da traži“, reče Tirion. „Timete, isprati je

napolje... nežno, molim te.“

Opečeni povuče devojku s kreveta, i više je izvuče nego što je izvede iz odaje. Šaga ih je gledao kako odlaze, žalostan kao štene. Devojka se kroz slomljena vrata otetura u hodnik, potpomognuta odlučnim Timetovim guranjem. Nad glavama, gavranovi su im graktali.

Tirion skinu meko čebe s postelje, otkrivši velemeštra Piselija pod njim. „Reci mi, da li Citadela blagonaklono gleda na to što spavaš s mladim služavkama, meštare?“

Starac je bio nag, isto kao i devojka, mada je pružao daleko manje privlačan prizor. Za promenu, njegove oči teških kapaka bile su širom otvorene. „Šta ovo znači? Ja sam star čovek, tvoj odani sluga...“

Tirion sede na krevet. „Tako odan da si poslao samo jedno moje pismo za Dorana Martela. Drugo si dao mojoj sestri.“

„N-ne“, zacvili Piseli. „Ne, neistina, kunem se, nisam to bio ja. Varis, bio je to Varis, Pauk, upozorio sam te...“

„Da li svi meštari tako slabo lažu? Varisu sam rekao da princu Doranu šaljem svog sestrića Tomena kao štićenika. Maloprstiću da nameravam da udam Mirselu za lorda Roberta od Gnezda sokolovog. Nikome nisam rekao da sam ponudio Mirselu Dornjanima... ta istina bila je samo u pismu koje sam poverio *tebi*.“

Piseli grčevito zgrabi rub čebeta. „Ptice se gube, poruke bivaju ukradene ili prodane... Varis je to bio, o tom evnuhu bih ti mogao ispričati priče od koji bi ti se krv sledila u žilama...“

„Moja gospa voli kada mi je krv vrela.“

„Ne zavaravaj se, na svaku tajnu koju ti evnuh šapne na uho, postoji sedam koje krije. A Maloprstić, on...“

„Znam sve o lordu Petiru. Njemu ne verujem ništa više no tebi. Šaga, odseći mu muškost i daj je kozama.“

Šaga diže ogromnu dvoseklu sekiru. „Nema koza, Polutanu.“

„Snađi se.“

Urlajući, Šaga skoči napred. Piseli vrissnu i upiša se u krevet, a urin prsnu na sve strane dok je pokušavao da se izmakne. Divljak ga uhvati za kraj talasaste bele brade i odseče je gotovo čitavu jednim zamahom sekire.

„Timete, misliš li da će naš prijatelj sada biti iskreniji, kada više nema bradu da se iza nje krije?“ Tirion čaršavom obrisa pišačku s čizama.

„Uskoro će nam reći istinu.“ Tama se skupi u praznoj jami Timetovog izgorelog oka. „Osećam smrad njegovog straha.“

Šaga baci šaku dlaka dole na rogozine, pa dohvati Piselija za ostatak brade. „Ne mrdaj, meštare“, posavetova ga Tirion. „Kada se Šaga razbesni, ruke mu se tresu.“

„Šagi se ruke nikada ne tresu“, reče ljudeskara uvređeno, pritiskajući veliko krivo sečivo na Piselijev uzdrhtali vrat i odsecajući još jednu pregršt brade.

„Koliko već uhodiš za moju sestru?“ upita Tirion.

Piselije je disao brzo i plitko. „Sve što sam radio, radio sam za kuću Lanistera.“ Znoj je oblikao starčevu široku čelavu lobanju, a bele dlačice lepile su se za izboranu kožu. „Uvek... godinama... tvoj gospodar otac, pitaj ga, uvek sam mu bio veran sluga... ja sam nagovorio Erisa da otvori kapije.

To je već iznenadilo Tiriona. On je bio samo ružni dečak u Livačkoj steni kada je grad pao. „Znači, i pad Kraljeve Luke je bio tvoje maslo?“

„Zarad kraljevstva! Kada je Regar poginuo, rat je bio gotov. Eris je bio lud, Viseris premlad, princ Egon odojče, ali je kraljevstvu trebao kralj... molio sam se da to bude tvoj dobri otac, ali je Robert bio odveć snažan, a lord Stark je stigao prebrzo...“

„Koga si sve izdao, pitam se? Erisa, Edarda Starka, mene... kralja Roberta, takođe? Lorda Erina, princa Regara? Gde je početak, Piseli?“ Znao je gde je kraj.

Sekira zagreba Piselijevu jabučicu i pogladi meku drhtavu kožu pod njegovom vilicom, skinuvši poslednje dlake. „Ti... nisi bio tu“, prodahta on kada mu se sekira pope do obraza. „Robert... njegove rane... da si ih video, omirisao, ne bi sumnjao...“

„O, znam da je vepar obavio posao za tebe... ali da nije bio tako temeljan, ti bi ga sigurno dovršio.“

„On je bio užasan kralj... tašt, pijan, pohotan... odbacio bi tvoju sestru, svoju kraljicu... molim te... Renli je pravio planove da dovede devicu iz Visokog Sada na dvor, da je ponudi bratu... to je jedina istina, pred bogovima...“

„A kakve je zavere kovao lord Erin?“

„On je *znao*“, reče Piseli. „Za... za...“

„Znam šta je *znao*“, odreza Tirion, koji nije želeo da i Šaga i Timet saznaju.

„Poslao je ženu u Gnezdo sokolovo, a sina da bude štićenik na Zmaj- kamenu... spremao se da dela...“

„Zato si ga na vreme otrovao.“

„Ne.“ Piseli se slabašno otima. Šaga zareža i zgrabi ga za glavu. Gorštak ova šaka bila je toliko ogromna da je mogao da smrska meštrovu lobanju kao jaje, jednim jedinim stiskom.

Tirion coknu. „Među tvojim napticima sam video suze iz Lisa. A i oterao si ličnog meštra lorda Erina i sam ga lečio, kako bi bio siguran da će umreti.“

„Laž!“

„Obrij ga malo glade“, predloži Tirion. „Grlo, još jednom. „

Sekira ponovo krenu naniže, grebući kožu. Mehurići pljuvačke zaigraše na Piselijevim drhtavim usnama. „Pokušao sam da spasem lorda Erina. Kunem se...“

„Pažljivo Šaga, posekao si ga.“

Šaga zareža. „Dolf je otac ratnika, ne brica.“

Kada oseti kako mu krv curi niz vrat i na grudi, starac zadrhta i poslednji tragovi

snage ga napustiše. Delovao je smežuran, manji i krhkiji nego što je bio kada su ga spopali. „Da“, progrca, „da“, Kolemon ga je čistio, pa sam ga oterao. Kraljica je želela smrt lorda Erina, nije to rekla, nije mogla, Varis je slušao, uvek je slušao, ali kada sam je pogledao, znao sam. Ali ja mu nisam dao otrov, kunem se.“ Starac zajeca. „Varis će ti reći, bio je to momak, njegov štitonoša, Hju su ga zvali, sigurno je to on uradio, pitaj sestruru, pitaj je.“

Tirion je bio zgađen. „Vežite ga i odvedite“, naredi. „Bacite ga u crne celije.“

Odvukoše ga kroz razvaljena vrata. „Lanisteru“, stenjao je, „sve što sam uradio bilo je za Lanistere...“

Kada ode, Tirion lagano pretraži odaju i pokupi još nekoliko malih čupova s polica. Gavrani su mu žagorili iznad glave dok je radio, taj zvuk čudno ga je smirivao. Moraće da nađe nekoga da se bavi pticama, dok Citadela ne pošalje Piselijevog zamenika.

Nadao sam se da će njemu moći da verujem. Pretpostavljaо je da Varis i Maloprstić nisu ništa odaniji... samo su prefinjeniji, i stoga opasniji. Možda je način njegovog oca ipak najbolji: pozvati Ilina Pejna, nataći tri glave iznad kapija, i završiti s tim. *A kako bi to samo bio lep prizor,* pomisli on.

ARJA

Strah je oštriji od mača, govorila bi Arja sebi ali, od toga strah nije nestajao. Bio je deo njenih dana, jednakо kao i bajati hleb i žuljevi na stopalima nakon dugačkog celodnevnog stupanja po tvrdom, izbrazdanom putu.

Mislila je da zna šta je strah, ali je to naučila tek u onom skladištu kraj Božjeg oka. Osam dana je provela u njemu pre nego što je Planina dao naređenje da se krene, i svakog dana je videla nekog kako umire.

Planina bi došao u skladište nakon doručka i odabrao bi jednog od zatvorenika za ispitivanje. Seljani ga nikada ne bi pogledali. Možda su mislili da ih neće primetiti ako oni ne primete njega... ali ih je on ipak primećivao, i birao koga je htio. Nije bilo mesta za skrivanje, bilo je nemoguće izvesti bilo šta, bilo je nemoguće biti bezbedan.

Jedna devojka je tri noći uzastopce delila krevet s jednim vojnikom; Planina ju je odabrao četvrtog dana, i vojnik nije rekao ništa.

Nasmešeni starac im je krio odeću i brbljao o svom sinu, zlatnom plaštu u Kraljevoj Luci. „On vam je kraljev čovek“, govorio je, „dobar kraljev čovek kao i ja, svim srcem za Džofrija.“ To je toliko ponavljaо da su ostali zatvorenici počeli da ga zovu Srce Džofrijevo kada god stražari ne bi slušali. Srce Džofrijevo odabran je petog dana.

Mlada majka rošavog lica ponudila je da im kaže sve što zna, ako obećaju da joj neće povrediti kćerku. Planina ju je saslušao; narednog jutra je odabrao kćerku, da bi bio siguran kako ništa nije prečutala.

Izabrani su ispitivani naočigled ostalih zarobljenika, kako bi ovi videli kakva sudbina čeka buntovnike i izdajnike. Pitanja je postavljao čovek koga su zvali Golicač. Lice mu je bilo tako obično, a odeća tako jednostavna, da je Arja pomislila kako je jedan od seljana pre nego što ga je videla na delu. „Golicač ih natera da urlaju tako žestoko da se upišaju“, rekao im je stari grbavi Čizvik. To je bio onaj koga je pokušala da ugrize, koji je rekao da je ona žestok mali i udario je u glavu oklopljenom pesnicom. Ponekad je pomagao Golicaču. Ponekad su mu pomagali drugi. Ser Gregor Klegani bi samo stajao nepokretan, gledajući i slušajući, dok žrtva ne bi izdahnula.

Pitanja su uvek bila ista. Ima li u selu skrivenog zlata? Srebra, dragulja? Ima li još hrane? Gde je lord Berik Donderion? Ko su mu jataci u selu? Kada je odjahao, kuda je otišao? Koliko je ljudi bilo s njim? Koliko vitezova, koliko strelaca, koliko oklopljenih pešaka? Kako su naoružani? Koliko konjanika imaju? Koliko ranjenika? Koje su druge neprijatelje videli? Koliko? Kada? Kakvi su im bili barjaci? Kuda su otišli? Ima li u selu skrivenog zlata? Srebra, dragulja? Gde je lord Berik Donderion? Koliko ljudi je s njim? Trećeg dana, Arja je i sama mogla da ih postavlja.

Našli su malo zlata, malo srebra, velik džak bakrenjaka, i jedan ulubljen pehar optočen granatima, oko koga su se dva vojnika zamalo potukla. Saznali su da lord Berik sa sobom ima deset izgladnelih odrpanaca, ili stotinu vitezova; da je odjahao na zapad, ili na sever, ili na jug; da je prešao jezero u čamcu; da je snažan kao divlji bivo ili slab od krvavog proliga. Niko nije preživeo Golicačevo ispitivanje; nijedan muškarac, ni žena, ni dete. Najsnažniji bi izdržali do večeri. Tela su im visila dalje od vatri, čekajući vukove.

Kada su krenuli, Arja je znala da nije vodeni plesač. Sirio Forel nikada ne bi dozvolio da ga obore i da mu otmu mač, niti bi mirno stajao dok su ubijali Zelenorukog Lomija. Sirio nikada ne bi čutao u skladištu, niti bi pokorno koračao zajedno s ostalim sužnjima. Jezovuk je bio simbol Starka, ali se Arja više osećala kao jagnje, okružena stodom drugih ovaca. Mrzela je seljane zbog njihove pokornosti, gotovo jednako kao što je mrzela sebe.

Lanisteri su joj oduzeli sve: oca, prijatelje, dom, nadu, hrabrost. Jedan je uzeo Iglu, a drugi je preko kolena slomio njen drveni štap. Čak su joj oduzeli i njenu glupu tajnu. Skladište je bilo dovoljno veliko da se odšunja i pusti vodu u uglu, kada je niko nije gledao, ali je na drumu bilo drugačije. Trpela je koliko god je mogla, ali je konačno morala da čučne kraj žbuna i skine čakšire pred svima. Pituljica je buljio razrogačenih očiju, ali se niko drugi nije osvrnuo. Devojčica ovca ili dečak ovca, ser Gregoru i njegovim ljudima bilo je svejedno.

Stražari im nisu dozvoljavali da govore. Razbijena usna naučila je Arju da drži jezik za zubima. Drugi ništa nisu naučili. Jedan trogodišnji dečak nije htio da prestane da doziva oca, tako da su mu smrskali lice šestopercem. Onda je dečakova majka počela da vrišti, pa je Srculence Raf ubio i nju.

Arja ih je gledala kako ginu bez otpora. Kakva je korist bila od hrabrosti? Jedna žena odabrana za ispitivanje pokušala je da bude hrabra, ali je umrla vrišteći kao i ostali. Na tom maršu nije bilo hrabrih ljudi, već samo uplašenih i gladnih. Mahom su to bile žene i deca. Ono nekoliko muškaraca bili su ili veoma stari ili veoma mlađi; ostali su visili s lanaca na vešalima, ostavljeni vukovima i vranama. Džendri je bio pošteđen samo zato što je priznao da je sam iskovao rogatu kacigu; kovači, čak i šegrti kovača, bili su previše vredni da bi ih ubijali.

Vodili su ih da služe lordu Tivinu Lanisteru u Harendvor, tako im je rekao Planina. „Izdajnici ste i buntovnici, zato zahvalite bogovima što vam lord Tivin daje ovu priliku. Odmetnici vam ni toliko ne bi dali. Budite poslušni, služite i živite.“

„To nije pravedno, nije“, ču ona jednu sedokosu staricu kako se žali drugoj dok su legali na počinak. „Nikakvu izdaju mi nismo počinili, drugi su samo došli i uzeli šta su’teli, isto ko i ovi.“

„Lord Berik bar nikog nije ubio“, prošapta njena prijateljica. „A onaj crveni sveštenik s njim, taj je platio za sve što su uzeli.“

„Platio? Uzo mi je dva pileteta i dao mi cedulju s nekim znakom. Je li mogu ja da

jedem hartiju, pitam ja tebe? Je li će ona da mi nosi jaja?“ Ona se osvrnu da vidi ima li stražara u blizini, pa pljunu tri puta. „Evo im ga i za Tulije, i za Lanistere, i za Starkove.“

„Ovo je greh i sramota“, šištao je starac. „Stari kralj, dok je bio živ, nikada ovo ne bi dozvolio.“

„Kralj Robert?“ upita Arja, zaboravivši se.

„Kralj *Eris*, bogovi ga blagoslovili“, reče preglasno starac. Stražar priđe da ih učutka. Starac ostade bez oba svoja zuba, i te noći više nije bilo razgovora.

Osim zarobljenika, ser Gregor je za sobom teglio i desetak svinja, kavez s pilićima, jednu mršavu kravu muzaru i devetora kola usoljene ribe. Planina i njegovi ljudi imali su konje, ali su svi sužnji išli peške, a oni koji su bili preslabi da održe korak bivali su ubijeni na licu mesta, zajedno s onima koji behu dovoljno glupi da pokušaju bekstvo. Stražari su noću odvodili žene u žbunje, a većina njih kao da je to i očekivala, i pokorno ih je sledila. Jedna devojka, lepša od drugih, morala je da ide sa četvoricom ili petoricom muškaraca svake noći, sve dok napokon nije jednog udarila kamenom. Ser Gregor je naterao sve da gledaju kako joj odseca glavu jednim zamahom svog ogromnog dvoručnog mača. „Ostavite telo vukovima“, naredio je kada je delo učinjeno, predajući mač štitonoši da ga očisti.

Arja ispod oka pogleda Iglu, pripasanu na boku crnobradog pročelavog oklopnika koga su zvali Poliver. *Dobro je što su mi je uzeli*, pomisli. Inače bi pokušala da ubode ser Gregora, a on bi je raspolutio, i vukovi bi i nju pojeli.

Poliver nije bio tako loš kao neki drugi, uprkos tome što je ukrao Iglu. One noći kada je uhvaćena, lanisterski ljudi bili su bezimeni stranci, lica jednakih kao što su im bile i kacige, ali ih je s vremenom sve upoznala. Morala je da shvati ko je lenj a ko okrutan, ko pametan a ko glup. Morala je da nauči da onaj koga su zvali Govnousti ima najpoganiji jezik na svetu, ali bi ti ipak dao još komad hleba ako ga zamoliš, dok bi ti veseli stari Čizvik i tihi i uglađeni Raf dali samo pesnicu.

Arja je gledala i slušala i glaćala svoju mržnju kao što je Džendri nekada glaćao svoju rogatu kacigu. Dansen je sada nosio bikove rogove, i zato ga je mrzela. Mrzela je Polivera zbog Igle, i mrzela je starog Čizvika, koji je zamišljaо da je zabavan. A Srculenceta Rafa, koji je zario kopljje kroz Lomijevo grlo, mrzela je još i više. Mrzela je ser Ejmorija Lorča zbog Jorena, i mrzela je ser Merina Trenta zbog Sirija, Pseto zato što je ubio kasapinovog šegrta Miku, a ser Ilina i princa Džofrija i kraljicu zbog njenog oca

Debelog Toma i Dezmonda i ostalih, čak i zbog Ledi, Sansinog vuka. Golicač je gotovo bio previše strašan da bi ga mrzela. Ponekad je skoro zaboravlјala da je on i dalje s njima; kada nije postavljao pitanja, bio je samo još jedan vojnik, tiši od ostalih, lica nalik hiljadama drugih.

Svake noći je Arja izgovarala njihova imena. „Ser Gregor“, šaputala bi u svoj kameni jastuk. „Dansen, Poliver, Čizvik, Srculence Raf. Golicač i Pseto. Ser Ejmori, ser Ilin, ser Merin, kralj Džofri, kraljica Sersei.“ U Zimovrelu, Arja se

molila s majkom u obredištu i s ocem u bogošumi, ali na drumu za Harendvor nije bilo bogova, i imena su bila jedina molitva koju je želeta da pamti.

Svakog dana su hodali, i svake noći je izgovarala imena, sve dok se konačno šuma ne proredi i ne pređe u šaren predeo valovitih bregova, krvudavih potoka i sunčanih polja, gde su ljušturi spaljenih imanja štrčale crne, kao truli zubi. Nakon još jednog dugačkog dana pešačenja u daljini ugledaše kule Harendvora, tvrde kraj plavih voda jezera.

Biće bolje kad jednom stignu u Harendvor, govorili su sužnji jedni drugima, ali Arja nije bila tako sigurna. Sećala se priča Stare Nen o zamku sazdanom od straha. Crni Haren je pomešao ljudsku krv s malterom, govorila je Nen, snizivši glas tako da bi deca morala da se nagnu da čuju, ali su Egonovi zmajevi spržili Harena i sve njegove sinove iza njihovih velikih kamenih zidina. Arja je grickala usnu dok je hodala stopalima tvrdim kao đonovi. Nema još dugo, rekla je sebi; te kule su tek koju milju daleko.

Ipak su hodali čitav taj dan i veći deo narednog pre nego što su stigli do ruba vojske lorda Tivina, ulogorene zapadno od zamka, na zgarištu varoši. Harendvor je umeo da zavara iz daljine, zahvaljujući tome što je bio tako *ogroman*. Njegove orijaške spoljne zidine dizale su se kraj jezera, strme i nenadane, poput planinskih litica, a nizovi škorpiona od gvožđa i drveta na njima izgledali su sićušno, kao bube po kojima su dobili ime.

Smrad lanisterske vojske dopro je do Arje mnogo pre nego što je mogla da razabere simbole na barjacima sa šatora zapadnjaka, koji su nikli kraj obale jezera. Po mirisu, Arji je bilo jasno da je lord Tivin tu bio već neko vreme. Nužnici oko logora prelivali su se, okruženi rojevima muva, a videla je i bledu zelenkastu trulež na mnogim zašiljenim kočevima koji su štitili logor.

Kapijska utvrda Harendvora, velika kao Velika utvrda Zimovrela, bila je jednako izgrebana koliko i ogromna, kamenja napuklog i izbledelog. Spolja su se iza zidina videli samo vrhovi pet čudovišnih kula. Najmanja među njima bila je dvostruko viša od najviše zimovrelske kule, ali se nisu dizale u nebesa kao obične kule. Arji se činilo da izgledaju kao čvornovati, krivi starački prsti koji pokušavaju da zgrabe oblak u prolazu. Sećala se kako je Nen pričala da se kamen bio otopio i tekao niz stepenice i kroz prozore kao vosak, sijajući strašnim i vrelim crvenilom dok je tražio Harena u njegovom skrovištu. Arja je sada poverovala i u poslednju reč; svaka kula bila je nakaznija i izobličenija od prethodne, kvrgava, i izbratzdana i ispucala.

„Neću tamo da idem“, cvileo je Pituljica kada im Harendvor otvori svoja vrata.
„Tu ima duhova.“

Čizvik ga ču, ali se za promenu samo nasmeja. „Pekarčiću, evo ti izbora. Uđi i budi s duhovima, ili sam postani duh.“

Pituljica je ušao s ostalima.

U kupaonici od kamena i drveta punoj odjeka sužnje su naterali da se skinu i

oribaju u vreloj vodi. To su nadgledale dve žustre starice, raspravljujući o njima kao da su tek kupljeni magarci. Kada dođe red na Arju, domaćica Amabela zacokta iznenadeno kada joj vide stopala, a domaćica Hara opipa žuljeve na njenim prstima, nastale od dugih časova vežbe s Iglom. „Kladim se da ti je to od bućanja maslaca“, reče. „Ti si derle nekog seljaka, je li tako? Pa, nije ni bitno, curice, ako budeš marljivo radila, imaćeš priliku da se izboriš za bolji položaj na ovom svetu. Ne budeš li vredna, dobijaćeš batine. A kako te zovu?“

Arja se ne usudi da kaže svoje pravo ime, ali ni Ari nije bilo dobro, bilo je to muško ime, a jasno su videle da ona nije dečak. „Lasica“, izreče ime prve devojčice koje se setila. „Lomi me je zvao Lasica.“

„Vidim i zašto“, šmrknu domaćica Amabela. „Kosa ti je užasna, pravo gnezdo vaši. Prvo ćemo da je ošišamo, a onda ideš u kuhinju.“

„Radije bih da pazim na konje.“ Arja je volela konje, a ako bude u štalama, možda bi uspela jednog da ukrade i da pobegne.

Domaćica Hara joj odvali takav šamar da joj natečena usna ponovo prsnu. „I drži jezik za zubima, inače ćeš proći još gore. Niko te nije pitao za mišljenje.“

Krv joj je u ustima imala slani metalni ukus. Arja obori pogled i ne reče ništa. *Da još imam Iglu, ne bi se usudila da me udari*, pomisli mračno.

„Lord Tivin i njegovi vitezovi imaju konjušare i štitonoše da im paze na konje, ne trebaju im takvi kao što si ti“, reče domaćica Amabela. „Kuhinja je ušuškana i čista, tamo uvek gori topla vatrica koje može da se spava, i puna je hrane. Tamo bi ti možda bilo dobro, ali vidim da ti nisi pametna curica. Hara, mislim da treba da je pošaljemo Vizu.“

„Ako ti tako kažeš, Amabela.“ Dadoše joj haljinu od grube sive vune i cipele koje su je žuljale, pa je oteraše dalje.

Viz je bio zamenik kućeupravitelja za Jecajuću kulu, zdepast čovek mesnatog, okruglastog nosa i s gnezdom upaljenih crvenih čireva u uglu punačkih usana. Njemu su poslali Arju i još petoro sužanja. Sve ih je odmerio prodornim pogledom. „Lanisteri su velikodušni prema onima koji ih dobro služe, što je čast koju vi ne zaslужujete, ali u ratu čovek mora da se snalazi s onim što ima. Radite vredno, gledajte svoja posla, i možda ćete se jednog dana dići visoko kao ja. A ako pokušate da zloupotrebite gospodarevo milosrđe, imaćete posla sa mnom.“ Šepurio se pred njima, pričajući im kako nikada ne smeju da pogledaju visokorođene u oči, niti da govore ako im se neko ne obrati, niti da se gospodaru nađu na putu. „Moj nos nikada ne laže“, hvalisao se. „Mogu da namirišem prkos, mogu da namirišem gordost, mogu da namirišem neposlušnost. Osetim li samo tračak tih mirisa, odgovaraćete mi. Kada vas onjušim, hoću da osećam samo strah.“

DENERIS

Na zidinama Karta, ljudi su udarali u gongove da najave njen dolazak, dok su drugi duvali u neobične robove koji su im obavijali tela poput velikih bronzanih zmija. Povorka ratnika na kamilama izašla je iz grada da joj bude počasna straža. Jahači su nosili oklope od bakarnih listića i kacige s njuškama, i bakarnim očnjacima i dugačkim crnim sviljenim perima, i sedeli su visoko na sedlima ukrašenim rubinima i granatima. Na kamilama im behu pokrovci u stotinama raznih boja.

„Kart je najveći grad koji je ikada postojao i koji će ikada postojati“, rekao joj je Pyat Pri, još tamo među kostima Ves Tolora. „On je središte sveta, kapija između severa i juga, most između istoka i zapada, drevniji no što seže pamćenje ljudi, i tako veličanstven da je Satos Mudri iskopao sebi oči nakon što ga je prvi put video, jer je znao da će sve što kasnije vidi u poređenju s njim izgledati bedno i ružno.“

Deni je volšebnikove reči prihvatile s dosta sumnje, ali se nije moglo poreći da je grad zaista veličanstven. Tri debela zida opasivala su Kart, ukrašena bogatim reljefima. Spoljni je bio od crvenog peščara, trideset stopa visok, i ukrašen životinjama: zmije su puzale, zmajevi leteli, ribe plivale oko vukova iz crvene pustoši i prugastih zorsa i čudovišnih slonova. Srednji zid, četrdeset stopa visok, bio je sivi granit, živ od prizora rata: sudara mača i štita i koplja, strela u letu, junaka u bitkama i poklane odojčadi, brda mrtvaca. Unutrašnji zid, pedeset stopa visok, bio je od crnog mermera, s reljefima od kojih je Deni crvenela sve dok nije sebi rekla da ne bude luda.

Nije bila devica; ako je mogla da gleda prizore pokolja sa sivog zida, zašto bi obarala pogled pred prizorima muškaraca i žena kako pružaju zadovoljstvo jedni drugima?

Spoljašnje kapije bile su okovane bakrom, srednje gvožđem; unutrašnje prekrivene zlatnim zakivcima u obliku očiju. Sve su se otvarale pred Deni. Dok je na srebrnoj ždrebici ujahivala u grad, mala deca su istrčavala da joj bace cveće pred noge. Na sebi su imala zlatne sandale i svetle boje, i ništa više.

Sve boje koje su nedostajale u Ves Toloru našle su put do Karta; oko nje su se tiskale fantastične kuće, kao kakvi grozničavi snovi u nijansama ružičastog, ljubičastog i crvenosmeđeg. Prošla je ispod bronzanog slavoluka, izrađenog tako da liči na dve zmije koje se pare, a krljušti su im bile sićušni komadi žada, opsidijana i lapis lazulija. Vitke kule bile su nešto najviše što je Deni u životu videla, a kitnjasti vodoskoci krasili su svaki trg, izrađeni u oblicima grifona, i zmajeva i mantikora.

Karćani su stajali uz ivičnjake ili posmatrali s tananih balkona, koji su izgledali prekrhko da podnesu njihovu težinu. Oni behu narod visok i bled, odeveni u lan i

somit i tigrovo krvno, a u njenim očima su svi do jednog izgledali kao gospodari i gospe. Žene su nosile haljine koje su otkrivale jednu dojku, dok su muškarci voleli svilene sukњe s perlama. Deni se osećala otcrano i varvarski dok je jahala kraj njih u svojoj laveljkoži s crnim Drogonom na ramenu. Njeni Dotraci su Karćane zvali „Mlečni ljudi“ zbog njihovog bledila, a Kal Drogo je sanjao o danu kada će moći da opljačka velike gradove istoka. Ona se osvrnu na svoje krvorodnike, čije tamne, bademaste oči nisu odavale njihove misli. *Vide li oni samo plen?* pitala se. *Sigurno smo u očima ovih Karćana strašni divljaci.*

Pyat Pri provede njen mali *kalasar* niz središte velike arkade, gde su drevni gradski junaci, tri puta viši od ljudi, stajali na stubovima od belog i zelenog mermera. Prođoše kroz bazar u ogromnoj zgradici čija je rešetkasta tavanica bila dom hiljadama ptica živih boja. Drveće i cveće cvetalo je na terasastim zidovima iznad tezgi, a činilo se da je podno njih na prodaju izloženo sve što su bogovi na ovome svetu stvorili.

Njena srebrna ždrebica ustuknu kada joj prijaha trgovacki princ Ksaro Ksoan Daksos; beše otkrila da konji ne podnose blizinu kamila. „Ako ovde vidiš nešto što želiš, o najlepša među ženama, reci samo reč, i tvoje je“, reče Ksaro iz svog kićenog robatog sedla.

„Sam Kart je njen, ne trebaju joj tričarije“, zapeva plavousti Pyat Pri iz svog sedla. „Biće kao što sam ti obećao, *kalisi*. Podi sa mnom u kuću Neumirućih, i napićeš se istine i mudrosti.“

„Šta će njoj tvoja Palata praha, kada joj ja mogu dati sunčevu svetlost, i bistru vodu i svilu da u njoj spava?“ reče Ksaro volšebniku. „Trinaestorica će staviti krunu od crnog žada i vatrenih opala na njenu prelepnu glavu.“

„Jedina palata koju želim jeste crveni zamak u Kraljevoj Luci, moj gospodaru Pjate.“ Deni je zazirala od volšebnika; nakon *megi* Miri Maz Dur zazirala je od svih ljudi koji su se bavili čarobnjaštvom. „A ako velikaši Karta žele da me darivaju, Ksaro, nek mi daju brodove i mačeve da povratim ono što mi po pravdi pripada.“

Pyatove plave usne izviše se u ljubazan osmeh. „Biće kako ti zapovedaš, *kalisi*.“ On krenu, njišući se od koraka kamile, a dugačka odora od perli visila je za njim.

„Mlada kraljica je mudrija od svojih godina“, promrmlja Ksaro Ksoan Daksos iz svog visokog sedla. „Postoji karćanska poslovica koja kaže da je volšebnikova kuća sagrađena od kostiju i laži.“

„Zašto ljudi govore tiho kada spominju volšebnike iz Karta? Njihova moć i mudrost čuveni su po čitavom istoku.“

„Nekada su bili moćni“, saglasi se Ksaro, „ali su sada smešni, kao oni slabašni stari vojnici koji se hvališu svojom veštinom još dugo nakon što su ih snaga i okretnost napustili. Čitaju svoje prašnjave svitke, piju noćnu sen dok im usta ne poplavе i nagoveštavaju užasne moći, a zapravo su, u poređenju sa svojim prethodnicima, samo prazne ljuštare. Darovi Pjata Prija pretvoriće se u prah u

tvojim rukama, upozoravam te.“ On ošinu kamilu bičem, pa se brzo udalji.

„Vrana zove gavrana crnim“, promrmlja ser Džora na zajedničkom jeziku Vesterosa. Izgnani vitez joj je jahao zdesna, kao i obično. Za njihov ulazak u Kart beše se presvukao iz dotračke odeće u oklop i vunu Sedam kraljevstava, pola sveta dalekih. „Bilo bi dobro da izbegavaš obojicu, veličanstvo.“

„Oni će mi pomoći da se domognem krune“, reče ona. „Ksaro poseđuje ogromno bogatstvo, a Pyat Pri...“

„...se pretvara da poseduje moć“, reče vitez otresito. Na njegovom tamnozelenom ogrtaču, medved kuće Mormonta propinjao se na zadnjim nogama, crn i žestok. Džora nije izgledao ništa manje opasno dok se mrštio na gomilu koja je ispunjavala bazar. „Ne bih se ovde predugo zadržavao, moja kraljice. Ni miris ovog mesta mi se ne dopada.“

Deni se osmehnu. „Možda su to kamile. Sami Karćani meni sasvim lepo mirišu.“

„Lepi mirisi se ponekad koriste da prikriju gadne.“

Moj veliki medved, pomisli Deni. *Ja sam njegova kraljica, ali ću uvek biti i njegovo meče, i on će me uvek štititi.* Zbog toga se osećala bezbedno, ali u isti mah i tužno. Želela je da može više da ga voli.

Ksaro Ksoan Daksos ponudio je Deni gostoprимstvo svog doma, dokle god bude u gradu. Očekivala je nešto raskošno. Nije očekivala palatu veću od mnogih pijačnih varoši. *U poređenju s njom, vila magistera Ilirija u Pentosu izgleda kao svinjareva koliba,* pomisli ona. Ksaro se zakleo da njegov dom može lako da primi sav njen narod, kao i njihove konje; i zaista, progutao ih je. Dato joj je čitavo krilo. Dobila je vlastite bašte, mermemi bazen za kupanje, toranj s kristalnom kuglom i volšebnički lavirint. Robovi će se starati za sve njene potrebe. U njenim ličnim odajama, podovi behu od zelenog mermera, zidovi pokriveni živopisnim svilenim draperijama koje su svetlucale sa svakim daškom povetarca. „Previše si velikodušan“, rekla je Ksaru Ksoanu Daksosu.

„Nijedan dar nije prevelik za Majku zmajeva.“ Ksaro je bio mlitav, otmen čovek čelave glave i velikog kljunastog nosa, ukrašenog rubinima, opalima i komadićima žada. „Sutra ćeš se gostiti paunom i ševinim jezicima, i čuti muziku vrednu najlepše među ženama. Trinaestorica će doći da ti se poklone, kao i svi velikaši Karta.“

Svi velikaši Karta doći će da vide moje zmajeve, pomisli Deni, ali ipak zahvali Ksaru na ljubaznosti pre nego što ga otpusti. Pyat Pri takođe ode, obećavši da će zatražiti prijem kod Neumirućih. „To je počast retka kao letnji snegovi.“ Pre nego što je otišao, poljubio joj je bosa stopala svojim bledoplavim usnama, i dao joj poklon, čup masti za koju se kleo da će joj omogućiti da vidi duhove vazduha. Poslednja je od troje tragača otišla Kaiti, senkovezilja. Od nje je Deni dobila samo upozorenje. „Čuvaj se“, rekla joj je žena s crvenom lakiranom maskom.

„Koga?“

„Svi. Dolaziće danju i noću da vide čudo ponovo rođeno na svetu, a kada ga vide, žudeće za njim. Jer zmajevi su vatru u živom mesu, a vatru je moć.“

Kada je i Kaiti otišla, ser Džora reče: „Ona pravo zbori, moja kraljice, mada mi se ne dopada ništa više od drugih.“

„Ne razumem je.“ Pjat i Ksaro obasipali su Deni obećanjima od trenutka kada su ugledali njene zmajeve, tvrdeći da su joj u svemu odane sluge, ali je od Kaiti dobijala tek poneku zagonetnu reč. A smetalo joj je i što joj nikada nije videla lice. *Seti se Miri Maz Dur*, reče ona sebi. *Seti se izdajstva*. Ona se okrenu svojim krvorodnicima. „Držaćemo svoje vlastite straže, dokle god smo ovde. Niko ne sme da uđe u naše krilo palate bez moje dozvole, i postarajte se da zmajevi uvek budu dobro čuvani.“

„Biće tako, *kalisi*“, reče Ago.

„Videli smo samo one delove Karta koje je Pjat Pri želeo da vidimo“, nastavi ona. „Rakaro, idi i izvidi ostatak, i reci mi šta si našao. Povedi sa sobom dobre ljude - i žene, da idu tamo gde je muškarcima zabranjeno.“

„Što ti kažeš, ja činim, krvi moje krvi“, reče Rakaro.

„Ser Džora, nađi luku i vidi kakvi su brodovi usidreni. Prošlo je pola godine otkako sam poslednji put čula vesti iz Sedam kraljevstava. Možda su bogovi naveli ovde kakvog dobrog kapetana iz Vesterosa, s brodom koji bi nas odveo kući.“

Vitez se namršti. „To ne bi bila milost. Uzurpator bi te ubio, to je jasno kao dan.“ Mormont zakači palčeve za kaiš. „Mesto mi je ovde, kraj tebe.“

„I Jogo može da me čuva. Ti znaš više jezika od mojih krvorodnika, a Dotraci ne vole more i one koji njime plove. Samo mi ti tu možeš pomoći. Prodi kraj brodova i razgovaraj s posadama, saznaj odakle su i kuda idu, i kakvi im ljudi zapovedaju.“

Nevoljno, izgnanik klimnu glavom. „Biće tvoja volja, moja kraljice.“ Kada svi muškarci odoše, sluškinje skinuše s nje od puta prljavu svilu, i Deni iskorači napolje, do mermernog bazena u senci kolonade. Voda je bila blaženo hladna, a bazen pun sićušnih zlatnih ribica koje su joj radoznalo grickale kožu, što ju je nateralo da se zakikoće. Bilo je lepo sklopiti oči i plutati, znati da može da se odmara koliko želi. Pitala se da li Egonova Crvena tvrđava ima takav bazen, i mirišljave bašte pune lavande i metvice. *Mora da ih ima, sigurno. Viseris je uvek govorio da od Sedam kraljevstava nema lepšeg mesta na svetu.*

Pomisao na dom je uznemiri. Da je njen sunce i zvezde živ, on bi poveo svoj *kalasar* preko otrovne vode i slomio njene neprijatelje, ali njegova je snaga napustila ovaj svet. Krvorodnici su joj ostali, doživotno zakleti na vernost, i vešt u krvoproliću, ali samo onako kako su to gospodari konja odvajkada radili. Dotraci su pljačkali gradove i pustošili kraljevstva, nisu njima vladali. Deni nije želeta da Kraljevu Luku pretvori u čađavu ruševinu prepunu nemirnih duhova. I predugo je plakala. *Hoću da moje kraljevstvo bude prelep, da ga ispunim debelim ljudima i lepim devicama i nasmejanom decom. Hoću da mi se narod osmehuje kada me vidi kako prolazim, kao što je Viseris pričao da su se osmehivali mom ocu.*

Ali pre no što bude u stanju to da čini, moraće da osvaja.

Uzurpator će te ubiti, to je jasno kao dan, rekao je Mormont. Robert je pogubio

njenog hrabrog brata Regara, a jedan njegov stvor prešao je dotračko more da otruje nju i njenog nerođenog sina. Pričalo se da je Robert Barateon snažan kao bik i neustrašiv u bici, čovek koji ništa ne voli toliko kao rat. A uz njega su stajali veliki lordovi koje je njen brat zvao Uzurpatorovim psima: hladnooki Edard Stark ledenog srca i zlatni Lanisteri, otac i sin, tako bogati, tako moćni, takvi izdajnici.

Kako može da se nada da zbaci takve ljude? Dok je kal Drogo živeo, ljudi su pred njim drhtali, i darivali ga da izbegnu njegov gnev. Ako nisu, uzimao im je gradove, blago, žene, sve ostalo. Ali, njegov je *kalasar* bio ogroman, a njen je malen. Njen narod ju je pratio preko crvene pustoši dok je išla za kometom, i pratiće je i preko otrovne vode, ali on nije dovoljan. Čak ni zmajevi možda neće biti dovoljni. Viseris je verovao da će se kraljevstvo dići za svog pravog kralja... ali je Viseris bio budala, a budale veruju u budalaštine.

Od sumnji je prođe drhtaj. Iznenada joj je voda bila hladna, a bockanje ribica joj je smetalo. Deni ustade i izađe iz bazena. „Iri“, pozva, „Jiki!“ Dok su je služavke brisale i odevale u haljinu od sirove svile, Deni pomisli na ono troje koji su je našli u Gradu kostiju. *Krvava zvezda me je odvela u Kart s ciljem. Ovde ću naći ono što mi treba, samo ako budem imala snage da uzmem ono što mi se nudi, i mudrosti da izbegnem zamke. Ako su bogovi namerni da osvojam kraljevstvo, daće mi šta mi treba, poslaće mi znak, a ako ne... ako ne...*

Bilo je skoro veče i Deni je hranila zmajeve kada Iri uđe kroz svilene zavese da joj kaže kako se ser Džora vratio iz luke... i to ne sam. „Pusti ga unutra, s tim koga je doveo“, reče ona, znatiželjna.

Kada uđoše, sedela je na brdu jastuka, okružena zmajevima. Čovek koga je doveo sa sobom nosio je plašt od zelenog i žutog perja, a lice mu beše crno kao uglačani ahat. „Veličanstvo“, reče vitez, „dovodim ti Kuhuru Moa, kapetana Cimetnog vetra iz Varoši visokog drveća.“

Crni čovek kleknu. „Veoma sam počastovan, moja kraljice“, reče on; ne na jeziku Letnjih ostrva, koji Deni nije znala, već na tečnom valirijskom Devet slobodnih gradova.

„Čast je moja, Kuhuru Mo“, reče Deni na istom jeziku. „Da li si doputovao s Letnjih ostrva?“

„To je istina, veličanstvo, ali pre manje od pola godine, pristali smo u Starigradu. Odatle ti donosim čudesan dar..“

„Dar?“

„Dar novosti. Zmajmajko, Olujrođena, govorim ti istinu, Robert Barateon je mrtav.“

Napolju se veče spušтало на Kart, али је у Deninom srcu svануло sunce. „Mrtav?“ понови она. У krilu joj crni Drogon zasikta, i bledi dim joj se diže pred licem, poput vela. „Siguran si? Uzurpator je mrtav?“

„Tako se govori u Starigradu, i Dorni i Lisu, i svim drugim lukama u koje sam pristao.“

Poslao mi je otrovno vino, ali sam ja još živa, a njega više nema. „Na koji je način umro?“ Na ramenu joj bledi Viserion mahnu krilima boje mleka, i vazduh joj zastruja oko glave.

„Pokidao ga je čudovišni divlji vepar, dok je lovio u svojoj Kraljevskoj šumi, bar sam tako čuo u Starigradu. Drugi pričaju da ga je kraljica izdala, ili brat, ili lord Stark, njegova desnica. Sve priče se u jednom slažu: kralj Robert je mrtav i sahranjen.“

Deni nikada ne beše videla Uzurpatorovo lice, ali je retko prošao dan a da na njega nije pomislila. Njegova velika senka nadvijala se nad njom od časa njenog rođenja, kada je u krvi i oluji došla na svet u kome za nju više nije bilo mesta. A sada je ovaj stranac boje abonosa otklonio tu senku.

„Dečak sada sedi na Gvozdenom prestolu“, reče ser Džora.

„Kralj Džofri sedi na prestolu“, složi se Kuhuru Mo, „ali Lanisteri vladaju. Robertova braća pobegla su iz Kraljeve Luke. Priča se da žele krunu za sebe. A desnica je pao, lord Stark koji je bio Robertov prijatelj. Bačen je u tamnicu kao izdajnik.“

„Ned Stark izdajnik?“ Ser Džora frknu. „To je malo verovatno. Dugo leto će se vratiti pre nego što taj okalja svoju dragocenu čast.“

„Kakvu to on ima čast?“ reče Deni. „Izdao je pravog kralja, isto kao i ti Lanisteri.“ Bilo joj je drago što se Uzurpatorovi psi bore među sobom, mada je to nije iznenadilo. Isto se desilo kada je Drogo umro, i kada mu se veliki *kalasar* rascepao na komadiće. „Moj brat je takođe mrtav, Viseris, koji je bio pravi kralj“, reče ona Letnjem ostrvljaninu. „Kal Drogo, moj gospodar muž, ubio ga je krunom od rastopljenog zlata.“ Da li bi joj brat bio mudriji da je znao kako je osveta za koju se toliko molio bila tako blizu?

„Onda tugujem zbog tebe, Zmajmajko, i zbog ranjenog Vesterosa, lišenog svog pravog kralja.“

Pod Deninim nežnim prstima, zeleni Regal gledao je stranca očima od rastopljenog zlata. Kada mu se usta otvorile, zubi mu zasvetlucaše kao crne igle. „Kada ti se brod vraća u Vesteros, Kapetane?“

„Tek za godinu ili više, bojim se. Odavde *Cimetni veter* plovi na istok, da obide trgovački krug po Zadnom moru.“

„Shvatam“, reče Deni, razočarana. „Onda ti želim dobar veter i unosne poslove. Doneo si mi dragocen dar.“

„Bogato sam za to nagrađen, velika kraljice.“

Nju to začudi. „Kako?“

Oči mu zacakliše. „Video sam zmajeve.“

Deni se nasmeja. „Nadam se da ćeš ih videti ponovo jednog dana. Dodi mi u Kraljevu Luku, kada budem sedela na prestolu svog oca, i bićeš bogato nagrađen.“

Letnji ostrvljanin obeća da će biti tako, i blago joj poljubi ruku pre nego što ode. Jiki ga isprati, a ser Džora se zadrža.

„*Kalisi*“, reče vitez kada ostadoše sami, „ne bih tako otvoreno govorio o svojim namerama, da sam na tvom mestu. Ovaj čovek će proširiti priču kuda god da krene.“

„Neka ga“, reče ona. „Nek čitav svet zna šta mi je cilj. Uzurpator je mrtav, kakve to veze ima?“

„Nisu sve mornarske priče istinite“, upozori ser Džora, „a čak i ako je Robert zaista mrtav, sin mu vlada umesto njega. Ovo u suštini ništa nije promenilo.“

„Ovo je sve promenilo.“ Deni naglo ustade. Grakćući, zmajevi joj se ispraviše i raširiše krila. Drogon mahnu krilima i zari kandže u dovratak. Ostali se razmileše po podu, a krajevi krila su im se vukli po mermeru. „Pre ovoga, Sedam kraljevstava bila su kao *kalasar* mog Droga, stotinu hiljada pretvorenih u jedno, kroz njegovu snagu. Sada se raspadaju na komadiće, kao i *kalasar* nakon što je moj *kal* izdahnuo.“

„Visoki lordovi su se oduvek međusobno borili. Reci mi ko je pobedio, i reći će ti šta to znači. *Kalisi*, Sedam kraljevstava neće ti pasti u šake kao sedam zrelih bresaka. Trebaće ti flota, zlato, vojske, savezništva...“

„Sve to znam.“ Ona ga uze za ruke i zagleda se u njegove tamne sumnjičave oči. *Ponekad misli o meni kao o detetu koje mora da zaštiti, a ponekad kao o ženi koju želi, ali da li me ikada zaista vidi kao svoju kraljicu?* „Nisam preplašena devojčica koju si sreo u Pentosu. Izbrojala sam samo petnaest imendana, to je istina... ali sam stara kao veštice iz *doškalina* i mlada kao moji zmajevi, Džora. Rodila sam dete, spalila *kala*, i prešla crvenu pustoš i dotačko more. Moja je krv zmajeva.“

„Kao što je bila i tvoga brata“, reče on tvrdoglav.

„Ja nisam Viseris.“

„Nisi“, priznade on. „U tebi ima više Regara, čini mi se, ali je čak i Regar bio smrtan. Robert je to dokazao na Trozupcu, samo uz pomoć običnog buzdovana. Čak su i zmajevi smrtni.“

„Zmajevi su smrtni.“ Ona se prope na prste da ga meko poljubi u neobrijan obraz. „Ali su smrtni i zmajoubice.“

BREN

Mira je oprezno kružila: mreža joj je visila iz leve ruke, a tanko trokrako koplje za žabe bilo spremno u desnoj. Leto ju je pratio zlatnim očima, okrećući se oko sebe, visoko dignutog repa. Gledajući, gledajući...

„Jai!“ viknu devojka, i koplje sevnu. Vuk kliznu ulevo i skoči pre nego što je mogla ponovo da zamahne njime. Mira baci mrežu, i ona se rasplete u vazduhu pred njom. Letov skok ga odvede pravo u nju. On povuče mrežu za sobom kada udari u Mirine grudi i sruši je na leđa. Koplje joj izlete iz ruke. Vlažna trava joj ublaži pad, ali ona ipak ostade bez daha. Vuk joj sede na grudi.

Bren radosno kliknu. „Izgubila si.“

„Pobedila je“, reče njen brat Džodžen. „Leto je zarobljen.“ Bio je u pravu, uvide Bren. Leto se otimaо i režao u mreži, pokušavajući da se osloboди, ali se samo sve više upetljavao. A nije mogao ni da je pregrize. „Pusti ga.“

Smejući se, mala Ridova obgrli upetljanog vuka i poče da se s njim kotrlja. Leto žalostivo zacvile, batrgajući nogama po mreži koja ga je sputavala. Mira kleknu, razveza jedan čvor, povuče kraj, spretno cimnu na jednom ili dva mesta, i iznenada je jezovuk slobodno skakao.

„Leto, dodi!“ Bren raširi ruke. „Pazi“, reče, tren pre nego što se vuk zalete u njega. On se uhvati svom snagom, i vuk ga povuče kroz travu. Rvali su se i kotrljali i držali jedan za drugog, jedan režeći i kevćući, drugi smejući se. Na kraju je Bren završio na vrhu, a blatnjavi jezovuk pod njim. „Dobar vuk“, prodahta on. Leto ga liznu po uhu.

Mira zavrte glavom. „Zar se on nikada ne razbesni?“

„Ne na mene.“ Bren zgrabi vuka za uši, i Leto žestoko škljocnu vilicom, ali je to sve bila samo igra. „Ponekad mi pocepa odeću, ali me nikada nije povredio.“

„Tebe nije. Da je izmakao mojoj mreži...“

„Ne bi povredio ni tebe. Zna da si mi draga.“ Svi ostali lordovi i vitezovi otišli su dan ili dva nakon žetvene gozbe, ali su Ridovi ostali, i postali Brenovi stalni družbenici. Džodžen je bio tako ozbiljan da ga je Stara Nen prozvala „mali deda“, ali je Mira podsećala Brena na njegovu sestruru Arju. Nije se bojala da se uprlja, i umela je da trči, i bije se i gađa jednakodobro kao dečak. Međutim, bila je starija od Arje; imala je skoro šesnaest godina, odrasla žena. Oboje su bili stariji od Brena, mada je njegov deveti imendant konačno došao i prošao, ali se prema njemu nikada nisu ophodili kao prema detetu.

„Voleo bih da ste nam vi štićenici, a ne Valderi.“ Počeo je da se vuče ka najbližem drvetu. Njegovo puzanje i uvijanje bilo je ružno videti, ali kada Mira krenu da ga podigne, on reče: „Ne, nemoj da mi pomažeš.“ Nespretno se otkotrlja, pa se pridiže i pogura unazad, koristeći snagu svojih ruku, sve dok nije sedeo leđima oslonjen o deblo visokog jasena. „Vidiš, rekao sam ti.“ Leto leže i položi

glavu u Brenovo krilo. „Nikada ranije nisam video da se neko bori mrežom“, reče on Miri dok je češkao jezovuka iza ušiju. „Da li te je kaštelan naučio borbi mrežom?“

„Otar me je naučio. U Sivotočkoj motrilji nemamo vitezova. Nemamo ni kaštelana, ni meštra.“

„Ko vam onda pazi na gavranove?“

Ona se osmehnu. „Gavranovi ne mogu da nađu Sivotočku motrilju, baš kao ni naši neprijatelji.“

„Zašto?“

„Zato što se kreće“, reče mu ona.

Bren nikada ranije nije čuo za pokretan zamak. Nesigurno ju je pogledao, nije bio siguran da li ga zadirkuje ili ne. „Voleo bih da ga vidim. Hoće li mi vaš gospodar otac dozvoliti da dođem u posetu, nakon što se rat završi?“

„Bićeš nam drag gost, moj prinče. I tada, kao što bi bio i sada.“

„Sada?“ Bren čitav svoj život beše proveo u Zimovrelu. Čeznuo je da vidi daleke krajeve. „Mogao bih da pitam ser Rodrika kada se vrati.“ Stari vitez je otišao na istok, da pokuša da smiri tamošnje nevolje. Sve je zakuvaо kopile Ruza Boltona tako što je zgrabio ledi Hornvud dok se vraćala sa žetvene gozbe, i iste se noći venčao s njom, mada je bio dovoljno mlad da joj bude sin. Onda joj je lord Menderli zauzeo zamak. Da zaštiti zemlje Hornvuda od Boltona, tako je pisao, ali je ser Rodrik na njega bio ljut gotovo isto kao i na kopile. „Ser Rodrik bi me možda i pustio. Ali meštar Luvin nikada neće.“

Sedeći prekrštenih nogu pod stražaricom, Džodžen Rid ga je ozbiljno posmatrao. „Bilo bi dobro da odeš iz Zimovrela, Brene.“

„Stvarno?“

„I to što pre, to bolje.“

„Moj brat ima zelenvid“, reče Mira. „On sanja stvari koje se još nisu dogodile, ali se ponekad dogode.“

„Ne ponekad, Miro.“ Oni razmeniše poglede; njegov beše tužan, njen prkosan.

„Reci mi šta će se desiti“, reče Bren.

„Hoću“, reče Džodžen, „ako mi ti ispričaš o svojim snovima.“ Bogošuma utihnu. Bren ču kako lišće šuška, i daleko Hodorovo pljuskanje u toplim izvorima. On pomisli na zlatnog čoveka i trooku vranu, priseti se krckanja kostiju u svojoj čeljusti i bakrenastog ukusa krvi. „Ne sanjam. Meštar Luvin mi daje napitke za spavanje.“

„Da li ti pomažu?“

„Ponekad.“

Tad Mira reče: „Brene, čitav Zimovrel zna da se noću budiš urlajući i oblichen znojem. Žene pričaju o tome na bunaru, i stražari u kasarni.“

„Reci nam šta te to toliko plaši“, kaza Džodžen.

„Neću. Uostalom, to su samo snovi. Meštar Luvin kaže da snovi mogu da znače sve ili ništa.“

„Moj brat nekad sanja kao i drugi dečaci, i ti snovi mogu svašta da znače“, reče Mira, „ali su zeleni snovi drugačiji.“

Džodženove oči bile su boje mahovine, i ponekad, kad bi te pogledao, činilo se da vidi nešto drugo. Kao sada. „Sanjaо sam krilatog vuka vezanog za zemlju velikim kamenim lancima“, reče on. „Bio je to zeleni san, tako da znam da je istinit. Vrana je pokušavala da mu prekljuca lance, ali je kamen bio pretvrd i njen kljun je mogao samo da ga okrnji.“

„Je li vrana imala tri oka?“

Džodžen klimnu glavom.

Leto podiže glavu s Brenovog krila, i zagleda se u močvarce tamnozlatnim očima.

„Kada sam bio mali, zamalo nisam umro od sivotočke groznice. Tada me je posetila vrana.“

„Meni je došla nakon što sam pao“, izlete Brenu. „Dugo sam spavao. Rekla je da poletim ili umrem, i probudio sam se, samo što sam bio slomljen, i uopšte nisam mogao da letim.“

„Možeš, ako želiš.“ Mira podiže mrežu, istrese je i poče da je slaže. „Krilati vuk si *ti*, Brene“, reče Džodžen. „Odmah po dolasku nisam bio siguran, ali sada jesam. Vrana nas je poslala ovamo da ti raskinemo lance.“

„Da li je vrana u Sivotočkoj motrilji?“

„Ne. Vrana je na severu.“

„Na Zidu?“ Bren je oduvek želeo da vidi Zid. Njegov polubrat Džon sada je bio тамо, čovek iz Ноćне straže.

„S one strane Zida.“ Mira Rid okači mrežu o pojas. „Kada je Džodžen rekao našem gospodaru ocu šta je sanjaо, on nas je poslao u Zimovrel.“

„Kako da raskinem lance, Džodžene?“ upita Bren.

„Otvari oko.“

„Već su otvorena. Zar ne vidiš?“

„Dva su otvorena.“ Džodžen pokaza. „Jedno, drugo.“

„Samo dva i imam.“

„Imaš tri. Vrana ti je dala treće, ali ti nećeš da ga otvorиш.“ On je uvek tihogovorio. „S dva oka mi vidiš lice. S tri bi mi video srce. S dva vidiš ovaj hrast. S tri bi video žir iz koga je hrast izrastao, i panj koji će jednog dana hrast postati. S dva ne vidiš dalje od svojih zidina. S tri bi video na jug do Letnjeg mora i na sever iza Zida.“

Leto ustade. „Ne treba mi da vidim tako daleko.“ Bren se nemirno osmehnu. „Umoran sam od priča o vranaама. Hajde da pričamo o vukovima. Ili gušterima lavovima. Jesi li ikada ulovila nekog, Miro? Mi ih ovde nemamo.“

Mira izvuče iz žbunja svoje koplje za žabe. „Oni žive u vodi. U sporim potocima i dubokim močvarama...“

Brat je prekinu. „Jesi li sanjao guštera lava?“

„Ne“, reče Bren. „Rekao sam ti, neću da...“

„Jesi li sanjao vuka?“

Počinjao je da ljuti Brena. „Ne moram da ti pričam svoje snove. Ja sam princ. Ja sam Stark u Zimovrelu.“

„Da li je to bio Leto?“

„Umukni.“

„Noći nakon žetvene gozbe, sanjao si da si Leto u bogošumi, zar ne?“

„*Prekini!*“ viknu Bren. Leto kliznu prema stražariki, otkriviši bele zube. Džodžen Rid se ne osvrnu na njega. „Kada sam dodirnuo Leto, osetio sam te u njemu. Baš kao što si i sada u njemu.“

„Nisi mogao. Bio sam u krevetu. Spavao sam.“

„Bio si u bogošumi, sav u sivom.“

„To je bio samo ružan san...“

Džodžen ustade. „Osetio sam te. Osetio sam te kako padaš. Da li je to ono što te plasi, pad?“

Pad, pomisli Bren, i zlatni čovek, kraljičin brat, plasi me i on, ali najviše pad. To, međutim, nije rekao. Kako bi i mogao? Nije mogao to da kaže ni ser Rodriku ni meštru Luvinu, a nije mogao ni Ridovima. Ako o tome ne bude pričao, možda će zaboraviti. Nije ni želeo da se priseća. Možda to zapravo nije bilo ni pravo prisećanje.

„Padaš li svake noći, Brene?“ upita Džodžen tih.

Iz Letovog grla dopre duboko, muklo režanje, a u njemu nije bilo igre. On krenu napred, sav u očnjacima i usplamtelim očima. Mira iskorači između vuka i svog brata, s kopljem u ruci. „Brene, pozovi ga nazad.“

„Džodžen ga ljuti.“

Mira izmahnu mrežom.

„To je tvoj bes, Brene“, reče njen brat. „Tvoj strah.“

„Nije. Ja nisam vuk.“ A ipak je zavijao s njima u noći, i okusio krv u vučjim snovima.

„Deo tebe je Leto, a deo Leta si ti. Znaš to, Brene.“

Leto jurnu napred, ali mu se Mira ispreči na putu, zamahujući trokrakim kopljem. Vuk se izvi u stranu, poče da kruži, vreba. Mira se okrenu ka njemu. „Pozovi ga nazad, Brene.“

„Leto!“ viknu Bren. „Dođi, Leto!“ On pljesnu šakom po butini. Dlan mu zabride, ali mrtva nogu ne oseti ništa.

Jezovuk ponovo napade, i ponovo Mirino koplje zamahnu. Leto ga izbeže, uzmače nazad. Žbunje zašušta, i vitka crna prilika dotrča iza stražarike, otkrivenih

očnjaka. Miris je bio jak; brat mu je nanjušio bes. Bren oseti kako mu se diže kosa na glavi. Mira je stajala kraj brata, a vukovi su im se približavali s obe strane. „Brene, pozovi ih nazad.“

„Ne mogu!“

„Džodžene, na drvo.“

„Nema potrebe. Danas nije dan moje smrti.“

„Kreći!“ vrissnu ona, i brat joj se uzvera uz lice stražarike. Jezovuci se približiše. Mira baci koplje i mrežu, skoči, i uhvati granu iznad sebe. Čupavkove čeljusti se sklopiše tik ispod njenog članka dok se izvlačila na granu. Leto sede i poče da zavija, dok je Čupavko žvakao i kidao mrežu.

Tek se tada Bren priseti da nisu sami. On sklopi šake oko usta. „Hodore!“ viknu. „Hodore! Hodore!“ Bio je strašno uplašen, i nekako posramljen. „Hodora neće povrediti“, pokuša on da ubedi svoje prijatelje na drvetu.

Prođe koji tren pre nego što začuše bezvučno pevušenje. Hodor stiže napola obučen i sav blatnjav od brčkanja u vrelim izvorima, ali Brenu nikada nije bilo toliko drago što ga vidi. „Hodore, pomozi mi. Oteraj vukove. Oteraj ih.“

Hodor veselo prionu na taj posao, mašući rukama i lupajući svojim ogromnim nogama, vičući: „Hodor, Hodor!“ i pojurivši prvo za jednim, pa za drugim vukom. Čupavko prvi pobeže, nestavši u gustiju uz oproštajni urlik. Kada i Leto ode, on se vrati do Brena i leže kraj njega.

Mira zgrabi koplje i mrežu čim dodirnu tlo. Džodžen nije skretao pogled s Leta. „Pričaćemo ponovo“, obeća on Brenu.

Bili su to vukovi, nisam to bio ja. Nije shvatao zašto su toliko podivljali. Možda je meštar Luvin bio u pravu što ih je zatvorio u bogošumu. „Hodore“, reče on, „odnesi me meštru Luvinu.“

Meštrova kupola pod gnezdom za vrane bila je jedno od Brenovih omiljenih mesta. Luvin je bio beznadežno neuredan, ali su hrpe knjiga, i svitaka i boca bile poznate i prijale su Brenu jednako kao njegova čela i široki rukavi njegove sive odore. A voleo je i gavranove.

Zateče Luvina kako čuči na visokoj stolici i piše. Otkako je ser Rodrik otišao, upravljanje Zimovrelom potpuno je palo na njegova pleća. „Moj prinče“, reče on kada Hodor uđe, „danasy si poranio na časove.“ Meštar je svakog popodneva provodio nekoliko časova podučavajući Brena, Rikona i Valdere Freje.

„Hodore, miruj.“ Bren uhvati zidni svećnjak obema rukama i izvuče se iz korpe. Na trenutak je visio u vazduhu, a onda ga Hodor odnese do stolice. „Mira kaže da njen brat ima zelenvid.“

Meštar Luvin počeša nos perom. „Stvarno?“

On klimnu glavom. „Ti si mi rekao da su Deca šume imala zelenvid. Sećam se.“

„Neki među njima tvrdili su da poseduju tu moć. Njihovi mudraci zvali su se zelenvidi.“

„Da li je to bila mađija?“

Luvin odloži pero. „Niko to ne zna zasigurno, Brene. Deca su nestala iz sveta, a sa njima i njihova mudrost. Mi mislimo da je bila u nekakvoj vezi s licima u drveću. Prvi ljudi su verovali da zelenvidi mogu da vide kroz oči stražarika. Zato su posekli drveće gde god da su ratovali s Decom. Navodno su zelenvidi imali i moć nad šumskim životinjama i pticama u drveću. Čak i nad ribama. Tvrdi li mali Rid da ima takve moći?“

„Ne. Mislim da ne. Ali Mira kaže da mu se snovi ponekad obistinjuju.“

„Svima nama se snovi ponekad obistinjuju. Ti si sanjao svog gospodara oca u kripti pre nego što si saznao da je mrtav, sećaš se?“

„I Rikon je. Sanjali smo isti san.“

„Zovi to zelenvidom, ako hoćeš... ali se takođe priseti hiljada i hiljada tvojih i Rikonovih snova koji se *nisu* obistinili. Da li se slučajno sećaš šta sam te učio o lancu koji nosi svaki meštar?“

Bren se zamisli na tren, pokušavajući da se priseti. „Meštar kuje svoj lanac u starogradskoj Citadeli. To je lanac, zato što se zaklinjete da služite, a napravljen je od različitih metala zato što služite čitavom kraljevstvu, a kraljevstvo čine razni ljudi. Svaki put kada naučite nešto novo, iskujete novu kariku. Crno gvožđe je za poznavanje gavranova, srebro za lečenje, zlato za zbiranje i brojeve. Ne sećam se svih.“

Luvin gurnu prst pod ogrlicu i poče da je okreće, pedalj po pedalj. Imao je debeo vrat za tako sitnog čoveka, a lanac je bio tanak, ali nakon nekoliko povlačenja, uspeo je da ga okrene. „Ovo je valirijski čelik“, reče kada mu se karika od tamnosivog metala nađe na jabučici. „Samo jedan meštar u stotinu godina nosi takvu kariku. Ona označava da sam proučavao ono što se u Citadeli zove *više tajne* - magiju, u nedostatku bolje reči. Izuzetno zanimljiva oblast za proučavanje, ali slabo korisna, i zato se tako malo meštara njoj posvećuje.

Svi koji proučavaju više tajne pre ili kasnije oprobaju se s činima. I ja sam popustio pred tim izazovom, moram da priznam. Da, bio sam dečak, a koji dečak ne želi da u sebi nađe skrivene moći? Nisam imao više uspeha od hiljada dečaka pre, i hiljada posle. Žao mi je što to kažem, ali magija ne postoji.“

„Ponekad postoji“, pobuni se Bren. „Sanjao sam taj san, a i Rikon je. A na istoku ima čarobnjaka i volšebnika...“

„Ima ljudi koji sebe *zovu* čarobnjacima i volšebnicima“, reče meštar Luvin. „Imao sam prijatelja u Citadeli koji je mogao da ti izvuče ružu iz uha,, ali nije bio ništa više čarobnjak od mene. O, naravno, postoji mnogo šta što mi ne razumemo. Godine prolaze, stotine i hiljade godina, a šta čovek vidi od života sem tek nekoliko leta, nekoliko zima? Gledamo planine, i kažemo da su večne, i tako možda i izgleda... ali vremenom, planine se dižu i nestaju, reke menjaju tok, zvezde padaju s neba, veliki gradovi tonu pod more. Čak i bogovi umiru, bar tako mislimo. Sve se menja.“

Možda je magija nekada bila moćna sila u ovom svetu, ali više nije. Ono malo što je preteklo tek je pramičak dima koji ostane u vazduhu nakon što veliki plamen zgasne, a čak i to bledi. Valirija je bila poslednja žeravica, a Valirije više nema. Ni zmajeva više nema, divovi su mrtvi, Deca šume zaboravljena, sa svim svojim znanjima.

Ne, moj prinče. Džodžen Rid je možda usnio san ili dva, i veruje da su se obistinili, ali on nema zelenvid. Nijedan živi čovek nema tu moć.“

Bren je to ispričao Miri Rid kada mu je došla u sutan i sela kraj njegovog prozora da gleda kako po zamku oživljavaju plamičci svetla. „Žao mi je zbog onog s vukovima. Leto nije smeо da pokuša da napadne Džodžena, ali Džodžen nije trebalo da kaže sve ono o mojim snovima. Vrana je lagala kada je rekla da mogu da letim, a lagao je i tvoj brat.“

„Ili možda tvoj meštar greši.“

„Ne greši. Čak je i moj otac slušao njegove savete.“

„Tvoj otac ih je slušao, u to ne sumnjam. Ali je na kraju ipak odlučivao sam. Brene, hoćeš li mi dozvoliti da ti ispričam san koji je Džodžen usnio o tebi i twojoj braći po odrastanju?“

„Valderi mi nisu braća.“

Ona se ne obazre na to. „Sedeli ste za večerom, ali umesto sluge, hranu vam je doneo meštar Luvina. Poslužio vam je kraljevski komad pečenja, meso živo i krvavo, ali primamljivog mirisa, od koga vam je svima potekla voda na usta. Meso koje je poslužio Frejima bilo je staro i sivo i mrtvo. A ipak se njima njihova večera sviđala više nego vaša vama.“

„Ne razumem.“

„Razumećeš, kaže moj brat. Kada budeš razumeo, razgovaraćemo ponovo.“ Bren se gotovo bojaо da te noći sedne za večeru, ali kada je ipak došao, poslužili su ga golubijom pitom. Svi ostali dobili su isto, i nije video ništa naopako s hranom koja je poslužena Valderima. *Meštar Luvina je u pravu*, reče on sebi. Ništa loše ne dolazi u Zimovrel, bez obzira na to šta Džodžen kaže. Bren oseti olakšanje... ali i razočaranje. Ako magija postoji, sve je moguće. Duhovi mogu da hodaju, drveće da govori, a slomljeni dečaci mogu odrasti da postanu vitezovi. „Ali nje nema“, reče on glasno u tami svog kreveta. „Mađije nema, a priče su samo priče.“

A on nikada neće hodati, ni leteti, ni biti vitez.

TIRION

Rogozine su mu greble bosa stopala. „Moj rođak je odabrao neobičan čas za posetu“, reče Tirion od sna ošamućenom Podriku Pejnu, koji je bez sumnje očekivao da će biti poštено izriban zato što ga je probudio. „Pošalji ga u moju primaću odaju i reci mu da odmah stižem.“

Ponoć je odavno prošla, proceni on po tmini napolju. *Da li to Lansel misli kako će me u ovo doba zateći pospanog i tupog?* zapita se. *Ne, Lansel retko kada misli, ovo je Serseino maslo.* Sestra će mu biti razočarana. Čak i u krevetu, radio je skoro do jutra - čitao kraj treperavog plamena sveće, proučavao izveštaje Varisovih šaptalica i prebirao Maloprstićeve računske knjige sve dok nizovi brojki ne bi zaplesali, a oči ga zapekle.

On ispljuska lice mlakom vodom iz lavora kraj kreveta i natenane obavi posao na noćnoj posudi, osećajući hladan noćni vazduh na goloj koži. Ser Lanselu je bilo šesnaest, i nije bio čoven po strpljenju. Neka čeka, nek tako postane još napetiji. Kada je ispraznio creva, Tirion ogrnu kućni haljetak i raščupa prstima svoju tanku svetlu kosu, da bi izgledao kao da se upravo digao iz sna.

Lansel se šetkao pred hladnim kaminom, odeven u crveni somot s crnim svilenim rukavima, a s pojasa mu je visio draguljima optočen bodež u pozlaćenim kanijama. „Rodače“, pozdravi ga Tirion. „Previše me retko posećuješ. Čemu dugujem ovo nezasluženo zadovoljstvo?“

„Njeno veličanstvo kraljica namesnica poslala me je da ti naredim da oslobodiš velemeštra Piselija.“ Ser Lansel pokaza Tirionu grimizni svitak sa Serseinim lavljim pečatom u zlatnom vosku. „Ovo je njen nalog.“

„Stvarno jeste.“ Tirion nehajno odmahnu rukom. „Nadam se da se moja sestra preterano ne napreže, tek što se oporavila. Bila bi prava šteta da joj se bolest ponovo vrati.“

„Veličanstvo se sasvim oporavilo“, reče ser Lansel šturo.

„Muzika za moje uši.“ *Mada ne i melodija koju volim. Trebalo je da joj dam veću dozu.* Tirion je priželjkivao još koji dan bez Serseinog mešanja, ali ga njen brz oporavak nije preterano iznenadio. Ipak je to Džejmijeva bliznakinja. On primora sebe da se prijatno osmehne. „Pode, upali vatru, vazduh je previše leden za moj ukus. Hoćeš li da popiješ čašu vina sa mnom, Lansele? Ustanovio sam da mi kuvano vino pomaže da zaspim.“

„Meni ne treba pomoći da zaspim“, reče ser Lansel. „Došao sam ovamo po naredbi njenog veličanstva, a ne da pijem s tobom, Bauče.“

Momak se od viteške titule osilio, pomisli Tirion - od nje i od žalosne uloge koju je odigrao u ubistvu kralja Roberta. „U vinu se kriju izvesne opasnosti.“ Osmehnuo se dok je sipao. „A što se velemeštra Piselija tiče... da se moja mila sestra toliko brine za njega, pomislio bih da će lično doći. Umesto toga, šalje tebe.

Kako to da protumačim?“

„Protumači kako hoćeš, samo oslobodi svog zatočenika. Velemeštar je odan prijatelj kraljice namesnice, i pod njenom je ličnom zaštitom.“ Tračak posprdnog osmeha zaigra na momčićevim usnama; uživao je u ovome. *Brzo uči od Sersei.* „Veličanstvo se nikada neće pomiriti s tim nečasnim i nečuvenim delom. Podseća te da je *ona* Džofrijeva namesnica.“

„Kao što sam ja Džofrijeva desna ruka.“

„Desnica služi“, obavesti ga mladi vitez oholo. „Namesnica *vlada* dok kralj ne stasa.“

„A da ti to zapišeš, pa da zapamtim?“ Vatra je veselo pucketala. „Ostavi nas, Pode“, reče Tirion štitonoši. Tek kada momak ode, on se ponovo okrenu Lanselu. „Postoji još nešto?“

„Da. Veličanstvo mi je reklo da te obavestim kako je ser Džejslin Bajvoter odbio naređenje izdato u kraljevo lično ime.“

Što znači da je Sersei već naredila Bajvoteru da pusti Piselija i da je on nije poslušao. „Shvatam.“

„Ona zahteva njegovu smenu s dužnosti i hapšenje zbog veleizdaje. Upozoravam te...“

Tirion odloži vinsku času. „Nećeš me ti upozoravati, dečko.“

„Ser“, reče Lanel ukočeno. On dodirnu mač, možda da podseti Tiriona kako ga ima. „Pazi kako razgovaraš sa mnom, Bauče.“ Nema sumnje da je nameravao da zvuči preteći, ali je taj besmisleni pokušaj brka kvario utisak.

„O, pusti mač! Jedan moj povik, i Šaga će uleteti i ubiti te. Sekirom, ne mešinom vina.“

Lanel pocrvene; zar je bio tolika budala da veruje kako je njegova uloga u Robertovoj smrti prošla nezapaženo?

„Ja sam vitez...“

„To sam primetio. Reci mi - da li te je Sersei proizvela u viteza pre ili nakon što te je odvukla u krevet?“

Treptaj u Lanelovim zelenim očima bio je za Tiriona dovoljno priznanje. Znači, Varis nije lagao. *Pa, niko ne može reći da moja sestra ne voli svoju porodicu.* „Šta, nemaš ništa da kažeš? Nemaš više upozorenja za mene, ser?“

„Povući ćeš te prljave optužbe ili...“

„Molim te. Da li si ikada pomislio šta će Džofri uraditi kada mu kažem da si mu ubio oca da bi mu spavao s majkom?“

„Nije tako bilo“, pobuni se Lanel, užasnut.

„Ne? A *kako* je bilo, ljubazno molim?“

„Kraljica mi je dala vino! Tvoj vlastiti otac, lord Tivin, kada sam imenovan za kraljevog štitonošu, rekao mi je da je u svemu slušam.“

„Da li ti je rekao i da je jebeš?“ *Pogledaj ga samo. Nije baš toliko visok, niti*

tako lepih crta lica, a kosa mu je boje peska a ne kovanog zlata, pa ipak... valjda čak i loša Džejmijeva kopija više prija od praznog kreveta. „Ne, rekao bih da nije.“

„Nisam mislio... samo sam radio kako su mi rekli, ja sam...“

„....mrzeo svaki tren svoje umešanosti, u to hoćeš da poverujem? Visoko mesto na dvoru, viteška titula, noge moje sestre šire se za tebe svake noći, o da, mora da ti je bilo strašno.“ Tirion ustade. „Čekaj ovde. Veličanstvo će hteti ovo da čuje.“

Sav prkos u trenu iščile iz Lansela. Mladi vitez pade na kolena kao prestravljeni dečak. „Milost, moj gospodaru, preklinjem te!“

„Sačuvaj to za Džofrija. On voli da ga preklinju.“

„Moj gospodaru, to je bila naredba tvoje sestre, kraljice, kao što si rekao, ali veličanstvo... on to nikada ne bi shvatio...“

„Hoćeš da krijem istinu od kralja?“

„Zarad mog oca! Napustiću grad, kao da se ništa nije desilo! Kunem se, okončaću sve...“

Bilo je teško ne nasmejati se. „Ne bih rekao da će tako biti.“

Sada je momak delovao izgubljeno. „Moj gospodaru?“

„Čuo si me. Moj otac ti je rekao da slušaš moju sestruru? Dobro onda, slušaj je. Budi blizu nje, nek ti se poverava, zadovoljavaj je kada god to poželi. Niko nikada neće saznati... samo ako me ne prevariš. Hoću da znam šta Sersei radi. Kuda ide, s kim se viđa, o čemu govore, kakve planove kuje. Sve. A ti ćeš mi to reći, zar ne?“

„Da, moj gospodaru“, reče Lansel bez trenutka oklevanja. Tirionu se to dopalo. „Hoću. Kunem se. Biće tvoja volja.“

„Ustani.“ Tirion napuni drugu čašu i gurnu mu je u ruke. „Nazdravi našem sporazumu. Jamčim ti, u zamku, koliko ja znam, nema veprova“ Lansel diže čašu i ispi, mada pomalo ukočeno. „Nasmeši se, rođače. Moja sestra je velika lepotica, a ovo je sve za dobrobit kraljevstva. Možda bi mogao i da izvučeš velike koristi iz svega. Viteška titula je ništa. Ako budeš pametan, dobićeš od mene lordovsku, i to pre nego što završimo.“ Tirion promeša vino po čaši. „Hoćemo da ti Sersei potpuno veruje. Idi i reci da je molim za oproštaj. Reci joj da si me prestrašio, da neću svađu među nama, da od sada ništa raditi bez njenog pristanka.“

„Ali... njeni zahtevi... „

„O, daću joj Piselija.“

„Hoćeš?“ Lansel je delovao zapanjeno.

Tirion se osmehnu. „Pustiće ga sutra ujutro. Zakleo bih se da mu ne fali dlaka s glave, ali to ne bi bilo sasvim tačno. U svakom slučaju, dovoljno je dobro, mada ne jamčim za njegovu snagu. Crne čelije nisu zdravo mesto za čoveka njegovih godina. Sersei može da ga zadrži kao ljubimca, ili da ga pošalje na Zid, nije me briga, ali mi neće sedeti na Veću.“

„A ser Džejslin?“

„Reci mojoj sestri kako smatraš da ga s vremenom može pridobiti za sebe. To će je smiriti, bar privremeno.“

„Biće tvoja volja.“ Lansel dovrši vino.

„Još nešto. Pošto je kralj Robert mrtav, bilo bi veoma neprijatno da njegova neutešna udovica odjednom zatrudni.“

„Moj gospodaru, ja... mi... kraljica mi je naredila da ne...“ Uši mu obli lanisterski grimiz. „Prosipam seme na njen stomak, moj gospodaru.“

„Prelep stomak, siguran sam. Navodnjavaj ga koliko ti je volja... ali pazi da ti rosa ne završi nigde drugde. Ne želim još sestrića, da li je to jasno?“

Ser Lansel se ukočeno pokloni i izade.

Tirion dopusti sebi trenutak sažaljenja prema momku. *Još jedna budala, uz to i slabic, ali ne zaslužuje ovo što mu Sersei i ja radimo.* Dobro je što mu stric Kevan ima još dva sina; ovaj teško da će poživeti do kraja godine. Sersei će ga mirne duše ubiti ako otkrije da ju je izdao, a ako kojom milošću bogova ona to ne otkrije, Lansel neće preživeti dan kada se Džejmi Lanister vrati u Kraljevu Luku. Jedino je pitanje da li će ga Džejmi poseći u ljubomornom besu, ili će ga Sersei prva ubiti, da Džejmi ne bi otkrio istinu. Tirion je bio spreman da se kladi na Sersei.

Obuzeo ga je nemir, i Tirion je dobro znao da te noći više neće oka sklopiti. *Ne ovde, u svakom slučaju.* On zateče Podrika Pejna gde spava u stolici pred vratima, i prodrma ga za rame. „Pozovi Bronu, a onda otrči do štale i osedlaj dva konja.“

Štitonoštine oči bile su maglovite od sna. „Konja.“

„Znaš, one velike smeđe životinje što vole jabuke, mora da si ih negde već video. Imaju četiri noge i rep. Ali prvo idi po Bronu.“

Najamnik se ubrzo pojavi. „Ko ti se popišo u supu?“ upita.

„Sersei, kao i obično. Čovek bi pomislio da je do sada trebalo da se naviknem na ukus, ali šta da se radi. Moja nežna sestra me izgleda zamenila s Nedom Starkom.“

„Čuo sam da je on bio viši.“

„Nije, kad mu je Džofri skinuo glavu. Trebalо je da se toplige obučeš, noć je hladna.“

„Idemo nekuda?“

„Da li su svi najamnici pametni kao ti?“

Gradske ulice bile su opasne, ali s Bronom kraj sebe Tirion se osećao dovoljno bezbedno. Gardisti ih propustiše kroz stražnju kapiju u severnom zidu, i oni projahaše niz Crnosenu ulicu do podnožja Egonovog visokog brega, a onda kroz Svinjsku uličicu, duž nizova zatvorenih prozora i visokih kamenih i drvenih zgrada čiji su se gornji spratovi toliko nadvijali nad ulicama da su se skoro dodirivali. Mesec kao da ih je pratio dok su išli, igrao se žmurke iza dimnjaka. Nikoga nisu sreli, sem usamljene starice koja je za rep vukla mrtvu mačku. Ona ih prestrašeno pogleda, kao da se boji da će joj ukrasti večeru, i bez reči nestade u senkama.

Tirion je razmišljao o ljudima koji su bili desnice pre njega, a koji nisu bili dorasli spletkama njegove sestre. *Kako su i mogli da budu? Takvi ljudi... previše pošteni da žive, previše plemeniti da se poseru, Sersei takve budale jede za doručak. Jedini način da se moja sestra pobedi jesteigrati njenu igru, a to lordovi Stark i Erin nikada ne bi uradili.* Nije ni čudo što su obojica mrtvi, dok se Tirion Lanister nikada ranije nije osećao toliko živ. Zbog zakržljalih nogu bi na žetvenom balu možda bio komičan i nakazan, ali ovaj je ples dobro znao.

Uprkos poznom času, bordel beše prepun. Čataja ih toplo pozdravi i oprati do zajedničke prostorije. Bron ode na sprat s tamnookom devojkom iz Dorne, ali je Alajaja bila zauzeta zabavljanjem drugih gostiju. „Biće joj tako drago kada čuje da si došao“, reče Čataja. „Postaraću se da vam bude spremna soba u kupoli. Želi li moj gospodar čašu vina dok čeka?“

„Želi“, reče on.

Vino je bilo jadno u poređenju s biranim berbama sa Senice koje su obično služili. „Moraš nam oprostiti, moj gospodaru“, reče Čataja, „u poslednje vreme ne mogu da nađem dobro vino ni po kojoj ceni.“

„U tome, bojim se, nisi sama.“

Čataja se još koji tren zadrža s njim, razmenjujući učtivosti, a onda se izvini i odlebde. *Naočita žena*, pomisli Tirion dok ju je gledao kako odlazi.

Retko je viđao toliko dostojanstva i otmenosti kod kurve. Mada, ona je sebe doživljavala više kao neku vrstu sveštenice. *Možda je u tome tajna. Nije stvar u tome šta radimo, već zašto to radimo.* Ta pomisao mu je nekako prijala.

Nekolicina gostiju ga je popreko gledalo. Poslednji put kada je izlazio, čovek ga je pljunuo... zapravo, pokušao je da ga pljune. Međutim, pogodio je Brona i ubuduće će morati da pljuje bez zuba.

„Da li se gospodar oseća nevoljeno?“ Densi mu kliznu u krilo i gricnu ga za uho. „Imam leka za to.“

Osmehnut, Tirion odmahnu glavom. „Ti si isuviše lepa da bi se to rečima iskazalo, dušo, ali sam ja navikao na Alajajin lek.“

„*Moj* nikada nisi ni probao. Gospodar uvek bira samo’Jaju. Ona je dobra, ali sam ja bolja, zar ne želiš da se uveriš?“

„Drugi put, možda.“ Tirion nije sumnjao da bi s Densi imao pune ruke posla. Imala je prćast nos i živahan korak, mnoštvo pega i gustu riđu grivu koja joj se spuštala do niže pojasa. Ali ga je u vili čekala Šai.

Kikoćući se, ona stavi ruku među njegove noge i stegnu ga kroz čakšire. „Rekla bih da se *njemu* ne čeka na neki drugi put“, objavi ona. „On bi da izade i prebroji moje pege.“

„Densi.“ Alajaja je stajala na vratima, tamna i otmena u prozirnoj zelenoj svili. „*Moj* gospodar je došao da me vidi.“

Tirion se nežno oslobodi druge devojke i ustade. Densi kao da nije bilo briga.

„Drugi put“, podseti ga ona, a zatim stavi prst u usta i stade da ga sisa.

Dok ga je tamnoputa devojka vodila uz stepenice, ona reče: „Sirota Densi. Ima još dve nedelje da natera mog gospodara da je odabere. Inače će morati da da Marei svoje crne bisere.“

Marei je bila hladna, bleda, krhka devojka koju Tirion beše zapazio jednom ili dva puta. Zelene oči i porcelanska koža, dugačka ravna srebrnasta kosa, veoma lepa, ali mnogo ozbiljna. „Ne bih voleo da siroto dete zbog mene izgubi bisere.“

„Onda je sledeći put odvedi gore.“

„Možda i hoću.“

Ona se osmehnu. „Mislim da nećeš, moj gospodaru.“ *Upravu je, pomisli Tirion, neću. Šai je možda samo kurva, ali sam joj ja na svoj način veran.*

U sobi u kupoli, dok je otvarao vrata ormara, on znatiželjno pogleda Alajaju. „Šta ti radiš kada ja odem?“

Ona diže ruke i protegli se kao neka otmena crna mačka. „Spavam. Mnogo sam odmornija otkako si počeo da nas posećuješ, moj gospodaru. A Marei nas uči da čitamo, možda će uskoro moći da prekratim vreme knjigom.“

„San je dobar“, reče on. „A knjige su još bolje.“ I hitro je poljubi u obraz. Onda ode niz okno, pa kroz tunel.

Dok je na uškopljrenom šarcu odlazio iz štale, Tirion začu muziku kako se širi iznad krovova. Prijala je pomisao da ljudi još pevaju, čak i usred pokolja i gladi. Davno upamćene note ispunile su mu glavu, i na tren je skoro mogao čuti Tišu kako mu je pevala pre toliko godina. On priteže konju uzde da oslušne. Melodija je bila falš, reči pretihe da ih razabere. Neka druga pesma, onda, a zašto da ne? Njegova mila nevina Tiša bila je laž od početka do kraja, samo kurva koju mu je brat Dzejmi najmio da od njega napravi muškarca.

Sada sam se oslobođio Tiše, pomisli on. Proganjala me je pola života, ali mi više nije potrebna, ništa više od Alajaje ili Densi ili Marei, ili stotina nalik njima s kojima sam spavao tokom godina. Sada imam Šai. Šai.

Kapije vile bile su zatvorene i ojačane. Tirion je lupao sve dok se bronzano okance ne otvorili uz škljocanje. „Ja sam.“ Čovek koji ga je pustio unutra bio je jedno od lepših Varisovih otkrića, bravoški secikesa sa zečjom usnom i čorav u jedno oko. Tirion nije želeo da se oko Šai svakog dana motaju zgodni mladi stražari. „Nađi mi stare, ružne, ljude pune ožiljaka, po mogućству polno nemoćne“, rekao je evnuhu. „Ljude koji vole dečake. Ili ljude koji vole ovce, kad smo već kod toga.“ Varis nije uspeo da nađe ljubitelje ovaca, ali je pronašao jednog evnuha davitelja i dvojicu Ibanežana odvratnog mirisa, koji su svoje sekire voleli skoro kao jedan drugog. Ostali su bili galerija najamnika kakvom bi se podičila svaka tamnica, sve jedan ružniji od drugog. Kada ih je Varis postrojio pred njim, Tirion se uplašio da nije otišao predaleko, ali se Šai ni rečju nije pobunila. *A i zašto bi? Na mene se nikada nije žalila, a ja sam grozni od svih njenih čuvara zajedno. Možda čak ni ne primećuje ružnoću.*

Pa ipak, Tirion bi više voleo da su vilu čuvali neki njegovi gorštaci iz klanova; možda Čeline Crne uši, ili Mesečeva braća. Imao je više poverenja u njihovu gvozdenu odanost i osećanje časti nego u gramzivost plaćenika. Međutim, rizik je bio prevelik. Čitava Kraljeva Luka znala je da su divljaci njegovi. Ako ovamo pošalje Crne uši, veoma brzo će čitav grad saznati da kraljeva desnica ima konkubinu.

Jedan Ibanežanin mu prihvati konja. „Probudio si je?“ upita ga Tirion.

„Ne, moj gospodaru.“

„Dobro.“

Vatra u ložnici beše gotovo sasvim zgasla, ali je soba još bila topla. Šai je u snu strgla sa sebe čaršave i čebad. Ležala je naga na perjanom madracu; meke obline njenog mladog tela obasjavala je blaga svetlost iz kamina. Tirion zastade na vratima, da upije taj prizor. *Mlada od Marei, umilnija od Densi, lepša od Alajaje, ona je sve što mi treba, i još i više.* Pitao se kako kurva može da izgleda tako čisto, i milo i nevino?

Nije nameravao da je uz nemiri, ali se ukrutio već od samog pogleda na nju. Pusti da mu odeća padne na pod, a onda se pope na krevet i nežno joj razdvoji noge, ljubeći je između butina. Šai uzdahnu u snu. On je ponovo poljubi, pa liznu njenu tajnu slatkoću, iznova i iznova, sve dok njegova brada i njena pička nisu bili potpuno mokri. Kada ona tiho zastenja i zadrhta, on se pope i zari se u nju, i prsnu gotovo smesta.

Oči su joj bile otvorene. Osmehnula se, pogladila ga po glavi i prošaptala: „Upravo sam sanjala prelep san, moj gospodaru.“

Tirion gricnu njenu malu čvrstu bradavicu, a onda ugnezdi glavu na njenim grudima. Nije izlazio iz nje; nije želeo nikada da izade iz nje. „Ovo nije san“, obeća joj on. *Ovo je java, sve ovo, pomisli on, ratovi, spletke, čitava ta velika i krvava igra, a ja u samom njenom središtu... ja, kepec, nakaza, onaj kome su se smejali i koga su prezirali, ali sada imam sve, moć, grad, devojku. Za ovo sam stvoren, i, bogovi, oprostite mi, kako samo sve to volim...*

A i nju. I nju.

ARJA

Koja god da je imena Haren Crni nameravao da da svojim kulama, bila su davno zaboravljena. Sada su ih zvali Kula užasa, Udovičina kula, Jecajuća kula, Kula duhova i Kula kraljeve lomače. Arja je spavala u plitkoj niši u mračnim i prostranim odajama podno Jecajuće kule, na naramku sena. Imala je vode da se okupa kada god je htela, komad sapuna. Rad je bio naporan, ali ne teži od svakodnevnog dugačkog pešačenja. Lasica nije morala da traži crve i bube za jelo, kao što je morao Ari; svakog dana bilo je hleba, i čorbe od ječma s komadima mrkve i repe, a svake druge nedelje čak i malo mesa.

Pituljica je jeo još i bolje; bio je tamo gde mu je i bilo mesto, u kuhinji, okrugloj kamenoj zgradbi s kupolom na vrhu, koja je bila svet za sebe. Arja je obedovala za dugačkim stolom u podrumu, s Vizom i njegovim ostalim potčinjenima, ali je ponekad morala da ide da im donese hranu, i ona i Pituljica bi uspeli nakratko da popričaju. On nikako nije mogao da zapamti da je ona sada Lasica, i stalno ju je zvao Ari, mada je znao da je devojčica. Jednom je pokušao da joj krisom da vruc' u pitu od jabuka, ali je bio tako nespretan da su ga dva kuvara videla. Uzeli su pitu i istukli ga velikom varjačom.

Džendrija behu poslali u kovačnicu; Arja ga je retko viđala. A ljudima s kojima je zajedno sluzila čak ni imena nije zelela da zna. Samo bi je još visće bolelo kada umru. Većinom su bili stariji od nje, i htela je samo da je ostave na miru.

Harendvor je bio ogroman, i velikim delom propao. Ledi Vent držala je zamak kao vazal kuće Tulija, ali je koristila samo donje trećine dveju od pet kula, a ostalo je potpuno zapustila. Sada kada je pobegla, malo domaćinstvo koje je ostavila za sobom ni izbliza nije moglo da se stara o svim vitezovima, lordovima i visokorođenim zatočenicima koje je doveo lord Tivin, tako da su Lanisteri po zemlji morali da traže i sluge, a ne samo plen i hranu. Pričalo se da lord Tivin namerava da Harendvoru vrati stari sjaj, i načini ga svojim sedištem nakon što se rat okonča.

Arja je Vizu služila da nosi poruke, donosi vodu i hranu, i ponekad služi za stolom u kasarni iznad arsenala, gde su jeli oklopljeni pešaci. Ipak, uglavnom je ribala. Prizemlje Jecajuće kule bilo je pretvoreno u skladišta i žitnice, dva sprata iznad njega bila su dom posade zamka, ali su gornji spratovi bili prazni više od osamdeset godina. Sada je lord Tivin naredio da se ponovo spreme za upotrebu. Trebalo je oribati podove i čad s prozora, izneti slomljene stolice i trule krevete. Najviši sprat bio je prepun gnezda velikih crnih slepih miševa, simbola kuće Venta, a u podrumima je bilo pacova... i utvara, govorili su neki, duhova Harena Crnog i njegovih sinova.

Arja je mislila da je to glupo. Haren i njegovi sinovi poginuli su u Kuli kraljeve lomače, zato se tako i zvala, i zašto bi onda prešli dvorište i došli u drugu kulu? Jecajuća kula jecala je jedino kada je duvao severac, a to je bio samo zvuk koji je

veter stvarao pri prolazu kroz kamenje napuklo od vreline. Ako je u Harendvoru *stvarno* bilo duhova, nju nikada nisu uz nemiravali. Živih se ljudi bojala, Viza i ser Gregora Kleganija i lorda Tivina Lanistera lično, koji je svoje odaje smestio u Kulu kraljeve lomače, još uvek najvišu i moćniju od svih, mada nakriviljenu pod težinom polurastopljenog kamenja, zbog koga je izgledala kao kakva divovska crna sveća.

Pitala se šta bi lord Tivin uradio da izade pred njega i prizna da je Arja Stark, ali je znala da mu se nikada ne bi dovoljno približila, a ni on joj ne bi poverovao, čak i kada bi joj to uspelo, a posle bi je Viz odrao od batina.

Na svoj sitan, razmetljiv način, Viz je bio gotovo jednako strašan kao ser Gregor. Planina je ubijao ljude kao muve, ali uglavnom kao da nije bio ni svestan muvinog prisustva. Viz je *uvek* znao da si tu, i šta radiš, a ponekad i šta misliš. Udarao bi i za najmanju grešku, a imao je i psa, gotovo jednako zlog kao i on, ružnu pegavu kuju, najsmrdljivije pseto koje je Arja u životu srela. Jednom ga je videla kako je napujdao psa na malog čistača klozeta koji ga beše nešto naljutio. Odgrizla je povelik komad dečakovog lista, a Viz se tome slatko smejavao.

Samo su tri dana bila potrebna da zaradi počasno mesto u njenim noćnim molitvama. „Viz“, prošaptala bi najpre. „Dansen, Čizvik, Poliver, Srculence Raf, Golicač i Pseto. Ser Gregor, ser Ejmori, ser Ilin, ser Merin, kralj Džofri, kraljica Sersei.“ Ako dozvoli sebi da zaboravi makar jedno od njih, kako će moći da ga nađe i ubije?

Na drumu se Arja osećala kao ovca, ali ju je Harendvor pretvorio u miša. Bila je siva kao miš u svojoj gruboj vunenoj haljinici, i kao miš se držala pukotina, i uglova i mračnih rupa zamka, trčkarajući da se skloni s puta moćima.

Ponekad je mislila da su unutar tih debelih zidova svi miševi, čak i vitezovi i veliki lordovi. Usled veličine zamka čak je i Gregor Klegani izgledao mali. Harendvor je zauzimao trostruko više zemljišta od Zimovrele, a zdanja su mu bila toliko veća da su se jedva mogla poreediti. U štalama je bilo mesta za hiljadu konja, bogošuma je prekrivala dvadeset jutara, kuhinja beše prostrana kao Velika dvorana Zimovrele, a njegova velika dvorana, velikodušno prozvana Dvorana stotinu ognjišta, mada ih je imala samo tridesetak (Arja je pokušala da ih prebroji, dvaput, ali je jednom izbrojala trideset i tri, a drugi put trideset i pet), bila je toliko prostrana da je lord Tivin u njoj mogao da ugosti čitavu svoju vojsku, mada to nikada nije uradio. Zidovi, vrata, hodnici, stepenice, sve je bilo izgrađeno u neljudskoj srazmeri, i Arja se stalno prisećala priča Stare Nen o divovima koji su živeli s one strane Zida.

A pošto lordovi i ledi nikada ne primećuju male sive miševe oko svojih nogu, Arja je čula svakakve tajne, jednostavno tako što je držala uši otvorene dok je obavljala svoje poslove. Lepa Pija iz smočnice bila je drolja koja se trudila da ode u krevet s baš svakim vitezom u zamku. Tamničareva žena bila je trudna, ali je pravi otac bio ili ser Alin Stekspir ili pevač zvani Belozubi Vot. Lord Leford se za

trpezom podsmevao duhovima, ali je uvek držao upaljenu sveću kraj kreveta. Ser Dunaverov štitonoša Džodž pišao je u krevet. Kuvari su prezirali ser Harisa Swifta i uvek su mu pljuvali u hranu. Jednom je čak čula služavku meštra Totmura kako se poverava bratu o nekoj poruci u kojoj piše da je Džofri kopile i da uopšte nije zakoniti kralj. „Lord Tivin mu je rekao da spali pismo, i da više nikada ne govori takve prljavštine“, prošaptala je devojka.

Čula je i da su i kraljeva braća Stanis i Renli takođe zaratili. „A obojica su sada kraljevi“, rekao je Viz. „Kraljevstvo ima više kraljeva nego zamak pacova.“ Čak su se i lanisterski ljudi pitali koliko dugo će Džofri zadržati Gvozdeni presto. „Momak nema vojsku, osim onih Zlatnih plaštova, a njime upravljuju evnuh, kepec i žena“, čula je nekog neznatnog lorda kako pripit mrmlja. „Kakve će mu od njih koristi biti kada dođe do bitke?“ Uvek se pričalo o Beriku Donderionu. Jedan debeli strelac je rekao da su ga Krvavi lakrdijaši ubili, ali su se ostali na to samo nasmejali. „Lorč ga je ubio kod Brzih slapova, a Planina ga je ubio dvaput. Evo srebrnog jelena da ni ovaj put neće ostati mrtav.“

Arja je saznala ko su Krvavi lakrdijaši tek dve sedmice kasnije, kada je u Harendvor ujahala najčudnija družina koju je u životu videla. Pod barjakom s crnim jarcem krvavih rogova jahali su bakarni ljudi sa zvoncima u pletenicama; kopljanici na prugastim crno-belim konjima; strelnici napuderisanih obraza; zdepasti dlakavi ljudi sa čupavim štitovima; tamnoputi ljudi u perjanim plaštovima; mršava luda u kariranom ružičasto-zelenom odelu; mačevaoci čudesnih račvastih brada obojenih u zeleno, i ljubičasto i srebrno; kopljanici obraza prekrivenih raznobojnim ožiljcima; jedan vitak čovek u obredničkoj odori, jedan postariji i dostojanstven u meštarsko sivom, i jedan bolešljivi u kožnom plaštu obrubljenom dugačkim plavim dlakama.

Na čelu im je bio čovek tanak kao prut i veoma visok, usukanog, izgladnelog lica, koje je izgledalo još duguljastije zahvaljujući uplenenoj crnoj bradi koja mu se pružala gotovo do pojasa. O jabuci sedla visila mu je kaciga od crnog čelika, izrađena u obliku jarčeve glave. Oko vrata je nosio lanac načinjen od povezanih novčića raznih veličina i oblika, i od različitih metala, a konj mu je bio od onih čudnih, crno-belih.

„To ti društvo nije nužda da upoznaš, Lasice“, reče Viz kada je vide kako gleda u čoveka s jarčevom kacigom. Stajao je zajedno s dva drugara u piću, pešaka oklopnika u službi lorda Leforda.

„Ko su oni?“ upita ona.

Jedan od vojnika se nasmeja. „Sluge, devojčice. Jarčevi nožni prsti. Krvavi lakrdijaši lorda Tivina.“

„Gluperdo, ako je oderu, *ti* ćeš ribati proklete stepenice“, reče Viz. „Oni su plaćenici, Lasice devojčice. Sebe zovu Hrabri drugari. Ne koristi ostala imena kada te mogu čuti, ili će te gadno povrediti. Jarčeva kaciga im je kapetan, lord Vargo Hout.“

„Nije on jebeni lord“, reče drugi vojnik. „Čuo sam ser Ejmorija kad je to reko. On ti je samo neki mutavi plaćenik, i ima mnogo visoko mišljenje o sebi.“

„Jeste“, reče Viz, „ali joj je bolje da ga zove lordom ako’ oće da ostane čitava.“

Arja ponovo pogleda Varga Houta. *Koliko samo čudovišta ima lord Tivin?*

Hrabre drugare smestiše u Udovičinu kulu, tako da Arja nije morala da ih služi. Bilo joj je drago zbog toga; iste noći kada su stigli, izbila je tuča između plaćenika i nekih lanisterskih ljudi. Štitonoša ser Harisa Svista nasmrt je izboden, a dva Krvava lakrdijaša su ranjeni. Narednog jutra ih je lord Tivin obojicu obesio iznad glavne kapije, zajedno s jednim strelcem lorda Lidena. Viz je rekao da je strelac sve i započeo tako što je zadirkivao plaćenike zbog Berika Donderiona. Nakon što su obešeni ljudi prestali da se ritaju, Vargo Hout i ser Haris su se zagrlili i izljubili i zakleli da će voleti jedan drugog, dok ih je lord Tivin gledao. Arji se činilo smešnim kako Vargo Hout šuška i pljuje dok priča, ali je znala da nije pametno smejati se.

Krvavi lakrdijaši nisu se dugo zadržali u Harendvoru, ali pre nego što su ponovo odjahali, Arja ču jednog od njih kako priča da je severnačka vojska pod Ruzom Boltonom zauzela Rubinski gaz na Trozupcu. „Ako ga prede, lord Tivin će ga razbiti, isto kao na Zelenom kraku“, rekao je lanisterski strelac, ali su ga ostali učutkali. „Bolton nikada neće preći, sve dok Mladi Vuk ne kreće iz Brzorečja sa svojim divljim severnjacima i svim onim vukovima.“

Arja nije znala da joj je brat tako blizu. Brzorečje je bilo mnogo bliže od Zimovrela, mada nije bila sigurna gde se nalazi u odnosu na Harendvor. *Mogla bih to nekako da saznam, znam da bih mogla, samo kada bih pobegla.* Na pomisao da ponovo ugleda Robovo lice, morala je da zagrise usnu. *A hoću da vidim i Džona, i Brena i Rikona, i majku. Čak i Sansu... poljubiću je i zamoliti za oproštaj kao prava dama, to će joj se dopasti.*

Iz razgovora po dvorištu saznala je da je u gornjim odajama Kule užasa smešteno tridesetak zarobljenika iz bitke na Zelenom kraku Trozupca. Većini je bila data sloboda kretanja po zamku, u razmenu za obećanje da neće pokušati bekstvo. *Zakleli su se da neće bežati,* reče Arja, *ali se nisu zakleli da meni neće pomoći da pobegnem.*

Zarobljenici su jeli za svojim odvojenim stolom u Dvorani stotinu ognjišta, i često su se sretali po dvorištima. Četiri brata zajedno su vežbala svakog dana, boreći se motkama i drvenim štitovima u Dvorištu istopljenog kamena. Trojica su bili Freji od Prelaza, a četvrti im je bio polubrat kopile. Tu su se, međutim, zadržali samo kratko; jednog jutra dva druga brata dođoše pod belim barjakom i sa kovčegom zlata, i otkupiše ih od vitezova koji su ih zarobili. Šestorica Freja otišli su zajedno.

Severnjačke, međutim, niko nije otkupljivao. Jedan debeli neznatni lord stalno se motao po kuhinji, tako joj je rekao Pituljica, u neprekidnoj potrazi za hranom. Brk mu je bio tako čupav da mu je prekrivao usta, a broš koji mu je držao plašt imao je

oblik trozupca od safira i srebra. On je pripadao lordu Tivinu, ali je žustri bradati mladić koji je voleo sam da šeta po zidinama u crnom plaštu ukrašenom belim suncima bio zarobljenik nekog viteza bezemljaša, koji je nameravao da se na njemu obogati. Sansa bi sigurno znala ko je on, kao i onaj debeli, ali Arju titule i grbovi nikada nisu mnogo zanimali. Kad god bi obrednica Mordejna pričala o istoriji ove ili one kuće, njoj bi misli odlutale, i jedva je čekala da se predavanje završi.

Lorda Servina se, međutim, *jeste* sećala. Zemlje su mu bile blizu Zimovrela, te su ga on i njegov sin Klej često posećivali. A ipak, soubina je htela da on bude jedini zarobljenik koji se nije pojavljivao; ležao je u krevetu u ćeliji u kuli, oporavljujući se od rane. Danima je Arja razmišljala kako da se prošunja kraj stražara na vratima da bi ga videla. Ako je prepozna, čast će ga obavezivati da joj pomogne. Lord će sigurno imati zlata, svi su ga imali; možda može da plati nekim najamnicima lorda Tivina da je odvedu do Brzorečja. Otac je uvek govorio da bi većina najamnika za dovoljno zlata svakoga izdala.

A onda je jednog jutra videla tri žene u sivim odorama s kukuljicama tihih sestara kako tovare leš na svoja kola. Telo je bilo ušiveno u plašt od najfinije svile, ukrašeno grbom s bojnom sekirom. Kada Arja upita ko je to, jedan stražar joj reče da je lord Servin umro. Reči kao da su je udarile u stomak. *Ionako ne bi mogao da ti pomogne*, mislila je dok su sestre terale kola kroz kapiju. *Nije mogao ni sebi da pomogne, ti glupi mišu*.

Nakon toga se vratila ribanju, i trčkaranju, i prisluškivanju. Lord Tivin će uskoro krenuti na Brzorečje, čula je. Ili će marširati na jug, za Visoki Sad, to нико neće očekivati. Ne, on mora da brani Kraljevu Luku, Stanis je najveća pretnja. Poslao je Gregora Kleganija i Varga Houta da unište Ruza Boltona, te da mu tako uklone bodež uperen u leđa. Poslao je gavranove u Gnezdo sokolovo, nameravao je da se oženi ledi Lizom Erin i pridobije Dol. Kupio je tonu srebra za kovanje čarobnih mačeva, da pobije Starkove varge. Pisao je ledi Stark i nudio mir, Kraljeubica će uskoro biti slobodan.

Mada su gavranovi dolazili i odlazili svakoga dana, lord Tivin je veći deo vremena provodio iza zatvorenih vrata, sa svojim ratnim većem. Arja bi ga ponekad ugledala nakratko, ali uvek izdaleka - jednom dok je hodao po zidinama u društvu tri meštra i debelog zarobljenika čupavog brka, jednom kada je izjahao s lordovima vazalima da obide logor, ali uglavnom kako stoji ispod luka pokrivenе galerije i gleda ljude dok vežbaju u dvorištu pod njim. Stajao je s rukama sklopljenim na zlatnoj jabuci svog velikog mača. Pričali su da lord Tivin zlato voli više od svega; čula je kako se jedan štitonoša šali da on zlato čak i *sere*. Lanisterski lord izgledao je snažan za starog čoveka, s onim svojim jakim zlatnim zaliscima i obrijanom glavom. Na njegovom licu bilo je nečeg što je Arju podsećalo na oca, mada nimalo nisu ličili. *Ima lice lorda, to je sve*, reče ona sebi. Sećala se kako bi njena gospa majka govorila ocu da navuče lice lorda i ode nešto da reši. Otac bi se na to nasmejao. Nije mogla da zamisli lorda Tivina kako se bilo

čemu smeje.

Jednog popodneva, dok je čekala na svoj red da zahvati vedro vode iz bunara, ču kako škripe šarke istočne kapije. Povorka ljudi sporo ujaha ispod rešetke. Kada ugleda mantikoru kako puži preko štita njihovog vođe, oseti nalet strašne mržnje.

Na svetlosti dana, ser Ejmori Lorč izgledao je manje strašan nego osvetljen bakljama, ali su mu oči bile svinjske, baš kao što je pamtila. Jedna od žena reče kako su njegovi ljudi jahali skroz oko jezera, jureći Berika Donderiona i ubijajući buntovnike. *Mi nismo bili buntovnici*, pomisli Arja. *Mi smo bili Noćna straža; Noćna straža nije ni na čijoj strani*. Ser Ejmori je, međutim, imao manje ljudi no što je pamtila, a mnogi su bili ranjeni. *Nadam se da će im se rane zagnojiti. Nadam se da će svi crći*.

A onda vide trojicu na kraju povorke.

Rordž na glavu beše stavio crnu plitku kacigu s širokim gvozdenim štitnikom za nos, tako da se nije lako videlo da nos nema. Grizač je iza njega sporo jahao na konju koji samo što se ne beše srušio pod njegovom težinom. Napola zarasle opekontine prekrivale su mu telo, tako da je izgledao još odvratnije nego inače.

Ali se Džaken H'gar i dalje smešio. Odeća mu je i dalje bila otrcana i prljava, ali beše našao vremena da opere i očešljja kosu. Padala mu je preko ramena, crvena i bela i svetlucava, i Arja ču kako se devojke, zadivljene, kikoću.

Trebalo je da pustim da ih vatra proguta. Džendri mi je to i rekao, trebalo je da ga poslušam. Da im nije bacila onu sekiru, bili bi mrtvi. Na tren je obuze strah, ali oni projahaše pokraj nje, uopšte se ne obazirući. Samo Džaken H'gar na tren pogleda ka njoj, a i njegove oči je samo preleteše. *On me ne prepoznaje*, pomisli ona. *Arije bio žestok dečkić s mačem, a ja sam samo siva mišica s vedrom*.

Provela je ostatak tog dana ribajući stepenice u Jecajućoj kuli. Kada je došlo veče, šake su joj bile odrane i krvave, a ruke su je tako bolele da su drhtale dok je nosila vedro natrag u podrum. Preumorna i za jelo, Arja zamoli Vizu da je pusti, pa se odvuće na slamu da spava. „Viz“, zevnu ona. „Dansen, Čizvik, Poliver, Srculence Raf. Golicač i Pseto. Ser Gregor, ser Ejmori, ser Ilin, ser Merin, kralj Džofri, kraljica Sersei.“ Pomisli kako bi trebalo da doda još tri imena svojoj molitvi, ali je bila preumorna da bi te noći o tome odlučivala.

Arja je sanjala vukove kako divlji jure kroz šumu, kada joj snažna šaka pritisnu usta poput glatkog toplog kamena, čvrsta i nepopustljiva. Smesta se probudila, otimajući se i migoljeći. „Devojčica ne govori ništa“, prošapta joj glas iza uha. „Devojčica drži usne zatvorene, niko ne čuje, i prijatelji mogu krišom da porazgovaraju. Da?“

Zatutnjalog srca, Arja uspe da jedva primetno klimne glavom.

Džaken H'gar skloni ruku. U podrumu je bilo mračno kao u rogu, i nije mogla da mu vidi lice, iako je bilo tek na koji prst od njenog. Mogla je, međutim, da ga *namiriše*; koža mu je mirisala čisto, i na sapun, i bio je naparfemisao kosu. „Dečak postao devojčica“, prošapta on.

„Uvek sam bila devojčica. Nisam mislila da si me video.“

„Čovek vidi. Čovek zna.“

Ona se priseti da ga mrzi. „Uplašio si me. Sada si jedan od njih, trebalo je da te pustim da izgoriš. Šta radiš ovde? Beži, ili ču da zovem Viza.“

„Čovek plaća svoje dugove. Čovek duguje tri.“

„Tri?“

„Crveni bog mora dobiti svoje, mila devojčice, a samo smrt može platiti za život. Ova devojčica je uzela tri koja su njemu pripadala. Ova devojčica mora dati tri umesto njih. Izgovori imena, i čovek će učiniti ostalo.“ *On hoće da mi pomogne*, shvati Arja, i oseti nalet nade od kojeg joj se zavrte u glavi. „Odvedi me u Brzorečje, to nije daleko, ako ukrademo konje mogli bismo...“

On joj položi prst na usne. „Tri života ćeš dobiti od mene. Ne više, ne manje. Tri i gotovi smo. Zato devojčica mora razmisliti.“ On je blago poljubi u kosu. „Ali ne predugo.“

Kada je Arja upalila svoj patrljak od sveće, od njega beše ostao samo miris, dah đumbira i karanfilića u vazduhu. Žena u susednoj niši se obrnu na svojoj slamarici i požali se na svetlo, tako da Arja ugasi sveću. Kada sklopi oči, pred njima joj zaigraše lica. Džofri i njegova majka, Ilin Pejn i Merin Trent, i Sendor Klegani... ali oni su u Kraljevoj Luci, stotinama milja daleko, a ser Gregor se zadržao tek noć-dve pre nego što je opet otišao da pljačka i pali, povevši sa sobom Rafa i Čizvika i Golicača. Ser Ejmori Lorč je bio tu, tačno, a njega je mrzela gotovo isto toliko. Zar nije? Ne beše sigurna. A tu je sve vreme bio i Viz.

Pomislila je na njega ponovo sledećeg jutra, kada je zevnula od neispavanosti. „Lasice“, preo je Viz, „sledeći put kada ti vidim usta tako razjapljena, iščupaću ti jezik i dati ga mojoj kuji.“ Zavrnu joj zatim uvo, da bi bio siguran da ga je čula, pa joj reče da se vrati na stepenice, jer do kraja dana imaju da budu čiste do trećeg sprata.

Dok je radila, Arja je mislila na ljude čiju je smrt želeta. Zamišljala je da na stepenicima vidi njihova lica, i ribala je jače, kako bi ih zbrisala. Starkovi su ratovali s Lanisterima, a ona je bila Starkova, i stoga je trebalo da pobije što više Lanistera, tako se radilo u ratovima. Ali nije bila sigurna sme li da veruje Džakenu. *Treba sama da ih pobijem*. Kad god bi njen otac osudio čoveka na smrt, sam bi mu oduzeo život Ledom, svojim velikim mačem. „Ako ćeš oduzeti čoveku život, duguješ mu da ga pogledaš u oči i čuješ njegove poslednje reči“, čula ga je kako jednom govori Robu i Džonu.

Narednog dana je izbegavala Džakena H'gara, pa i sledećeg. To nije bilo teško. Ona je bila veoma mala, a Harendvor veoma veliki, pun skrovišta za jednog miša.

A onda se vratio ser Gregor, ranije nego što se očekivalo, ovog puta terajući krdo koza umesto krda sužanja. Čula je da je u jednom noćnom prepadu ser Berika izgubio četiri čoveka, ali su se svi koje je Arja mrzela vratili živi i zdravi, i nastanili se na drugom spratu Jecajuće kule. Viz se trudio da budu dobro

snabdeveni pićem. „Ta ti je družina uvek žedna“, gundao je. „Lasice, idi pitaj imaju li odeće za krpljenje, žene će se za nju postarati.“ Arja potrča uz dobro oribane stepenice. Niko se na nju ne osvrnu kada uđe. Čizvik je sedeо kraj vatre s rogom piva u ruci, pričajući neku od svojih smešnih priča. Nije se usuđivala da ga prekine, nije želela razbijenu usnu.

„To vam je bilo posle desničinog turnira, pre nego što je počeo rat“, govorio je Čizvik. „Išli smo nazad na zapad, nas sedmorica, sa ser Gregorom. Raf je bio sa mnom, i mladi Džos Stilvud, on vam je na takmičenju bio serov štitonoša. Ele, došli smo do te neke pišljive reke, što je nabujala od kiša. Nigde gaza, a u blizini bila pivnica, tako da smo se tamo smestili. Ser prodrma pivara i kaže mu da nam rogovi ne smeju biti prazni, sve dok se voda ne spusti, i trebalo je da vidite kako su mu one svinjske okice zasijale kad je video srebro. I tako ti on nama nosi pivo, on i njegova kćerka, a jadno ti je i retko to pivo bilo, obična smeđa pišačka, i ja vam nisam bio nimalo srećan, a ni ser. A sve vreme nam taj pivar govorio kako mu je drago što smo tu, pošto nema puno posla zbog tih kiša. Budala nije zatvarala pomijaru, o, ne, mada ser nije progovara ni reč, samo je mrko gledo zbog onog Viteza od ljubičica i njegovih pederaških trikova. Znate ono kad stegne usne, tako da ja i ostali momci znamo da nam je bolje da ne pisnemo, ali ovaj pivar samo melje, čak pita i kako je gospodar prošao na turniru. Ser ga je samo onako pogledo, znate već kako.“ Čizvik se graktavo nasmeja, otpi pivo, pa obrisa penu nadlanicom. „U međuvremenu, ta njegova čera nas služi i sipa pivo, mala debela, tako, jedno osamnaes' godina...“

„Trinaes', pre bi reko“, ubaci otegnuto Srculence Raf.

„Ele, bilo kako bilo, nije baš nešto zgodna, ali je Egon pio, pa je počeo da je drpa, a možda sam je malo pipi i ja, a Raf je govorio Stilvudu kako bi trebo da je odvuče gore i postane muško, je baš je ohrabrivao momka. I konačno joj Džos zavuče ruku pod suknu, a ona vršnu, i ispusti vrč i uteče u kujnu. I tako, to bi ti se tu i završilo, samo šta uradi matora budala - ode kod sera i traži od njega da pustimo malu na miru, pošto je on mirovani vitez i sve to. Ser Gregor, nije vam on obraćo pažnju na našu zajebanciju, ali sada je pogledo, znate kako on gleda, i naredio je da dovedu curu pred njega. I tako je matori izvuče iz kuhinje, i znate šta, sam je kriv, i niko drugi. Ser je odmeri i kaže: 'Znači, ovo je drolja zbog koje toliko brineš', a matora budala će: 'Moja Lejna nije drolja, ser', pravo Gregoru u lice. Ser ni da trepne, samo kaže: 'Sada jeste', baci matorom još jedan srebrnjak, strgne haljinu sa cure i povali je tu odma' na stolu, pred njenim taticom, dok se otimala, i migoljila kao zec, i ispuštala svakojake zvuke. Da ste samo videli izraz na pivarovom licu, ja sam se toliko smejavao da mi je pivo pošlo na nos. E, onda taj neki momak čuje buku, valjda je on bio sin, i istrči iz podruma, tako da je Raf moro da mu zabije bodež u trbuhan. Kad je ser završio, vratio se piću, pa smo se izredjali i mi ostali. Tobot, znate kakav je on, okrene je naopačke, pa odradi stvar otpozadi. Mala se više nije koprcala kad je na mene došao red, možda je bilo počelo i da joj se dopada, mada, pravo da vam kažem, ne bi mi smetalo malo otimanja. A sad

najbolji deo... kada je sve bilo gotovo, ser kaže matorom da' oče kusur. Cura nije bila vredna srebrnjaka, kaže... i proklet bio ako matori nije dono šaku bakrenjaka, zamolio gospodara za oprost *i reko mu hvala na poseti!*"

Ljudi se svi grohotom nasmejaše, niko glasnije od Čizvika samog, koji se tako glasno smejavao svojoj priči da su mu slinci izletali iz nosa po otrcanoj sivoj bradi. Arja je stajala u senci stepeništa i gledala ga. Ona se odšunja natrag u podrum, bez reči. Kada je Viz ustanovio da nije pitala za odeću, smakao joj je čakšire i šibao je sve dok joj krv nije potekla, ali je Arja sklopila oči i mislila na sve ono čemu ju je naučio Sirio, tako da je to jedva i osetila.

Dve noći kasnije, poslao ju je u kasarnu, da služi za stolom. Nosila je vrč vina i nasipala, kada na drugom kraju odaje ugleda Džakena H'gara. Zagrizavši usnu, Arja se osvrnu da proveri da Viz nije u blizini. *Strah je oštřiji od mača*, reče ona sebi.

Zakorači jednom, i još jednom, i sa svakim korakom osećala se sve manje kao miš. Išla je duž klupe, puneći vinske čaše. Rordž je sedeo desno od Džakena, trešten pijan, i nije je primetio. Arja se nagnu blizu i prošapta: „Čizvik“, pravo u Džakenovo uho. Loraćanin ne dade znaka da ju je čuo.

Kada joj je vrč bio prazan, Arja požuri dole da ga napuni iz bureta, i brzo se vrati sipanju. Niko nije umro od žeđi dok je nije bilo, niti je ko primetio njeno odsustvo.

Ništa se nije desilo narednog dana, niti onog posle njega, ali trećeg dana Arja ode u kuhinju sa Vizom, da doneše večeru. „Neki Planinin glupan je sinoć pao sa zida i slomio vrat“, ču kako Viz govori kuvarici.

„Pijan?“ upita žena.

„Ništa više no obično. Neki kažu da ga je dole bacio Harenov duh.“ On prezrivo frknut da pokaže šta on misli o takvim pričama.

Nije to bio Haren, požele Arja da kaže, *bila sam to ja*. Ubila je Cizvika šapatom, i ubiće još dvojicu. *Ja sam duh Harendvora*, pomisli ona. A te noći, imala je jedno ime manje da mrzi.

KEJTLIN

Mesto sastanka bila je travnata livada posuta bledosivim pečurkama i zelenim panjevima nedavno posečenog drveća.

„Stigli smo prvi, moja gospo“, reče Halis Molen kada zaustaviše konje među panjevima, sami na pola puta između dve vojske. Na njegovom koplju vijorio je barjak s jezovukom kuće Starka. Kejtlin odatle nije videla more, ali je osećala koliko je blizu. Oštar istočni veter nosio je miris soli.

Snabdevači Stanisa Barateona posekli su drveće za opsadne kule i katapulte. Kejtlin se pitala koliko je šumica bila stara, i da li se Ned tu odmarao kada je vodio svoju vojsku na jug, da razbijе poslednju opsadu Kraj oluja. Tog dana je izvojevao veliku pobedu, tim veću što ni kap krvi nije prolivena.

Bogovi, učinite da i meni isto pode za rukom, pomoli se Kejtlin. Njeni vazali su mislili da je luda što je uopšte i došla. „Ovo nije naša bitka, moja gospo“, kaza ser Vendel Menderli. „Znam da kralj ne bi voleo da mu se majka izlaže takvoj opasnosti.“

„Svi se izlažemo opasnosti“, reče mu ona, možda preoštro. „Misliš li da ja želim da budem ovde, ser?“ *Mesto mi je u Brzorečju, kraj očeve samrtničke postelje, u Zimovrelu, s mojim sinovima.* „Rob me je poslao na jug da govorim za njega, i to ču i da činim.“ Neće biti lako iskovati mir među ovom braćom, Kejtlin je to znala, ali za dobrobit kraljevstva, morala je da pokuša.

Preko kišom natopljenih polja i kamenih grebena, videla je veliki zamak Krajoluj kako se diže u nebesa, leđima okrenut skrivenom moru. Pod tom gomilom bledosivog kamena, opsadna vojska lorda Stanisa Barateona izgledala je mala i beznačajna, poput miševa s barjacima.

Pesme su govorile da je Krajoluj u drevna vremena podigao Duran, prvi Olujkralj, koji je zadobio ljubav lepe Elenei, kćeri boga mora i boginje vetra. Na noć njihovog venčanja, Elenei je dala svoje devičanstvo ljubavi smrtnika, i tako osudila sebe na smrtan život, a njeni nesrećni roditelji poslali su svoj gnev, u vidu vetrova i voda, da tuče po Duranovoј utvrdi. Njegovi prijatelji, i braća i svatovi smrvljeni su pod srušenim zidovima, ili ih je pak veter odneo u more, ali je Elenei zaštitila Durana svojim rukama, tako da se njemu ništa nije desilo, a kada je zora napokon svanula, on je objavio rat bogovima i zakleo se da će zamak ponovo izgraditi.

Još pet zamkova je izgradio, svaki veći i snažniji od prethodnog, samo da bi ih video potopljene i srušene, kada god bi s Brodolomnog zaliva dunula bura, terajući pred sobom velike vodene zidove. Lordovi su ga molili da gradi dublje u kopnu; sveštenici su mu govorili da mora umiriti bogove tako što će vratiti Elenei moru; čak su ga i kmetovi prekljinjali da odustane. Duran nije hteo ni da čuje. Podigao je i sedmi zamak, veći od svih. Neki su pričali da su mu u gradnji pomogla Deca šume,

oblikujući kamen čarolijama; drugi su tvrdili da mu je jedan mali dečak rekao šta da radi, dečak koji će izrasti u Brendona Zidara. Bez obzira na to kako priča glasila, kraj joj je bio isti. Mada su besni bogovi bacali na njega oluju za olujom, sedmi zamak je ostao da stoji prkosan, i Duran Bogoborac i lepa Elenei su u njemu živeli srećno do kraja života.

Bogovi ne zaboravljuju, i bure su još besnele iz Uskog mora. A ipak je Krajoluj opstajao, vekovima i desetinama vekova, zamak ni nalik bilo kom drugom. Veliki spoljni zidovi bili su mu stotinu stopa visoki, bez ijedne strelnice ili kule, svugde obli, vijugavi, *glatki*, kamenja tako lukavo spojenog da nigde nije bilo pukotine ni procepa ni razmaka kroz koji bi vетар prodro. Za zid se pričalo da je četrdeset stopa debeo na najtanjem mestu, a gotovo osamdeset prema moru, dvostruki sloj kamenja s unutrašnjim jezgrom od peska i šljunka. Unutar te moćne zaštite, kuhinje, štale i dvorišta krili su se od vетра i talasa. Postojala je tek jedna kula, divovska i okrugla, bez prozora ka moru, tako velika da je bila istovremeno i žitnica i kasarna, i dvorana za gozbe i lordov dom, sve u jednom, okrunjena masivnim kruništem zbog koga je izdaleka delovala kao trnovita pesnica na vrhu ispružene ruke.

„Moja gospo“, pozva Hal Molen. Dva jahača se pojaviše iz urednog malog logora podno zamka i krenuše ka njima sporim kasom. „To je sigurno kralj Stanis.“

„Bez sumnje.“ Kejmlin ih je gledala kako dolaze. *To mora biti Stanis, ali to nije barjak Barateona.* Boja mu beše svetložuta, ne raskošna zlatna boja Renlijevih zastava, a grb na njemu crven, mada mu nije mogla razaznati oblik.

Renli će doći poslednji. To joj je i rekao kada je kretala. Nije nameravao da uzjaše svog konja sve dok ne vidi da mu se brat približava. Prvi koji stigne moraće da čeka drugog, a Renli nije trpeo čekanje. *To je igra koju kraljevi igraju*, reče ona sebi. Ali ona nije bila kralj, i nije moral da je igra. Kejmlin beše navikla da čeka.

Dok se približavao, ona vide da Stanis nosi krunu od crvenog zlata sa šiljcima iskovanim u obliku plamenova. Pojas mu je bio ukrašen granatima i žutim topazima, a veliki četvrtasto brušeni rubin bleskao je iz balčaka njegovog mača. Sem toga, bio je obučen jednostavno: prsluk od tvrde kože preko postavljenog dubleta, iznošene čizme, čakšire od grube smeđe vune. Grb na njegovom sunčanožutom barjaku prikazivao je crveno srce okruženo plamenovima narandžaste vatre. Okrunjeni jelen je bio tu, da... smanjen i okružen srcem. Još čudniji je bio njegov barjaktar - žena, odevena sva u crveno, lica skrivenog širokom kapuljačom grimiznog plašta. *Crvena sveštenica*, pomisli Kejmlin začuđeno. Sekta je bila brojna i moćna u Slobodnim gradovima i na dalekom istoku, ali ih je u Sedam kraljevstava bilo malo.

„Ledi Stark“, reče Stanis Barateon s ledenom ljubaznošću kada se zaustavi. Pa prignu glavu, čelaviju nego što je pamtila.

„Lorde Stanise“, uzvrati ona.

Pod kratko potkresanom bradom teška vilica mu se zgrči, ali je on ne prekore

zbog te titule. Zbog toga mu je bila zahvalna. „Nisam očekivao da će te zateći u Krajoluju.“

„Nisam ni mislila da će biti ovde.“

Njegove duboko usađene oči odmeravale su je s nelagodnošću. On nije bio čovek stvoren za časkanje. „Žao mi je zbog smrti tvog gospodara“, reče, „mada mi Edard Stark nije bio prijatelj.“

„Nikada ti nije bio neprijatelj, moj gospodaru. Kada su te lordovi Tirel i Redvin sabili u taj zamak, izgladnelog, Edard Stark je razbio opsadu.“

„Po naređenju mog brata, a ne iz ljubavi prema meni“, odgovori Stanis. „Lord Edard je izvršio svoju dužnost, to neću poreći. Da li sam ja ikada učinio manje? Trebalo je da ja postanem Robertova desna ruka.“

„Takva je bila volja tvog brata. Ned to nikada nije želeo.“

„Ali je prihvatio. Ono što je trebalo da bude moje. Ipak, dajem ti reč, dobićeš pravdu za njegovo ubistvo.“

Kako samo vole da obećavaju glave, ti ljudi koji bi da budu kraljevi. „Tvoj brat mi je obećao isto. Ali, ako ćemo pravo, pre bih da mi se vrate kćeri, a da pravdu ostavimo bogovima. Sersei i dalje drži moju Sansu, a o Arji nema ni traga ni glasa, još od Robertove smrti.“

„Ako ti nađemo decu kada zauzmem grad, biće ti vraćena.“ *Živa ili mrtva,* nagoveštavao je njegov glas.

„A kada će to biti, lorde Stanise? Kraljeva Luka je blizu tvome Zmaj- kamenu, ali te umesto tamo zatičem ovde.“

„Iskrena si, ledi Stark. Vrlo dobro, i moj odgovor će biti iskren. Da bih zauzeo grad, treba mi moć ovih južnjačkih lordova koje vidim na drugom kraju polja. Moj brat ih ima. Moram mu ih oduzeti.“

„Ljudi se kunu na vernošć po svojoj slobodnoj volji, moj gospodaru. Ti lordovi su se zakleli Robertu i kući Barateona. Ako ti i tvoj brat zaboravite na svoju svađu...“

„Ja nemam zašto da se svađam s Renlijem, ako pokaže da je pokoran. Ja sam mu stariji brat, i kralj. Hoću samo ono što mi po pravu pripada. Renli mi duguje odanost i poslušnost. I imaće je. Od njega, i od svih onih lordova.“ Stanis joj je proučavao lice. „A šta tebe dovodi na ovo polje, moja gospo? Da li se kuća Starka stavila na stranu mog brata, da li tako stvari stoje?“

On se nikada neće saviti, pomisli ona, ali je ipak morala da pokuša. Previše je od toga zavisilo. „Moj sin vlada kao Kralj na Severu, po volji naših lordova i našeg naroda. Nikome se ne klanja, ali svima pruža prijateljsku ruku.“

„Kraljevi nemaju prijatelja“, reče Stanis jednostavno, „već samo podanike i neprijatelje.“

„I braću“, začu se veseo glas iza njenih leđa. Kejtlin se osvrnu, i vide kako konj lorda Renlija stupa oko panjeva. Mlađi Barateon bio je veličanstven u zelenom somotskom dubletu i satenskom plaštu obrubljenom veveričjim krznom. Kruna od

zlatnih ruža krasila mu je čelo, a pod njom se rasipala dugačka crna kosa. Oštri komadići crnih dijamanata blistali su mu s pojasa, a lanac od zlata i smaragda obavijao mu je vrat.

Renli takođe beše odabrao ženu da mu nosi barjak, mada je Brijena sakrila lice i telo iza oklopa koji nije odavao njen pol. Na vrhu njenog kopljja od dvanaest stopa igrao je okrunjeni jelen, crn na zlatnom, dok je morski vetar razvijao platno.

Pozdrav njegovog brata beše kratak. „Lorde Renli.“

„*Kralju* Renli. Zar si to stvarno ti, Stanise?“

Stanis se namršti. „Ko bi drugi mogao biti.“

Renli opušteno sleže ramenima. „Kada sam video zastavu, nisam bio siguran. Čiji to barjak viješ?“

„Svoj sopstveni.“

Tad progovori u crveno odevana sveštenica. „Kralj je za svoj grb odabrao vatreno srce Gospodara svetlosti.“

Renlija kao da je to zabavljalo. „Još bolje. Ako obojica budemo koristili isti barjak, bitka će se pretvoriti u potpuni metež.“

Kejtin reče: „Nadajmo se da bitke neće ni biti. Sve troje imamo zajedničkog neprijatelja, koji sve želi da nas uništi.“

Stanis ju je proučavao, bez osmeha. „Gvozdeni presto je po pravu moj. Meni su neprijatelji svi koji to osporavaju.“

„Čitavo kraljevstvo to osporava, brate“, reče Renli. „Starci to osporavaju na mrtvačkim posteljama, a nerođena deca u stomacima majki. Osporavaju to u Dorni, i osporavaju na Zidu. Niko te ne želi za kralja. Izvini.“ Stanis steže vilicu, napetog lica. „Zakleo sam se da neću pregovarati s tobom, dokle god nosiš tu izdajničku krunu. Šteta što sam tu zakletvu prekršio.“

„Ovo je ludost“, reče Kejtin oštros. „Lord Tivin sedi u Harendvoru s dvadeset hiljada mačeva. Ostaci Kraljeubičine vojske su se ponovo okupili kod Zlatnog zuba, još jedna Lanisterska vojska skuplja se pod senkom Livačke stene, a Sersei i njen sin drže Kraljevu Luku i vaš dragoceni Gvozdeni presto. Obojica sebe zovete kraljevima, a kraljevstvo ipak krvari, i niko nije digao mač da ga odbrani, sem mog sina.“

Renli sleže ramenima. „Tvoj sin je pobedio u nekoliko bitaka. Ja ću pobediti u ratu. Lanisteri će sačekati da na njih dođe red.“

„Ako imaš predloga, iznesi ih“, reče Stanis osorno, „ili idem.“

„Vrlo dobro“, reče Renli. „Predlažem da sjašeš, klekneš i zakuneš mi se na vernošć.“

Stanis obuzda gnev. „To nikada nećeš dobiti.“

„Služio si Robertu, zašto ne bi i meni?“

„Robert mi je bio stariji brat. Ti si mlađi.“

„Mlađi, hrabriji, i *daleko* privlačniji...“

„...a pri tom i lopov i usurpator.“

Renli sleže ramenima. „Targarjeni su Roberta zvali usurpatorom. Čini mi se da se on s tom sramotom lako nosio. Tako ću i ja.“

Ovo ne valja. „Čujte se samo! Da ste mi sinovi, izlemala bih vas obojicu i zaključala u spavaćoj sobi sve dok se ne setite da ste braća.“

Stanis se namršti na nju. „Previše sebi dozvoljavaš, ledi Stark. Ja sam zakoniti kralj, i tvoj sin nije ništa manje izdajnik nego ovaj moj brat. I na njega će doći red.“

Otvorena pretnja joj rasplamsa bes. „Veoma velikodušno proglašavaš druge za izdajnike i usurpatore, moj gospodaru, ali kako se ti to razlikuješ od njih? Kažeš da si samo ti zakoniti kralj, ali se meni čini da Robert ima dva sina. Po svim zakonima Sedam kraljevstava, princ Džofri je njegov zakoniti naslednik, a Tomen nakon njega... a mi smo izdajnici, koliko god nam bili valjani razlozi.“

Renli se nasmeja. „Moraš oprostiti ledi Kejtlin, Stanise. Došla je čak iz Brzorečja, a to je na konju dugačak put. Bojim se da uopšte nije videla tvoje pisamce.“

„Džofri nije seme moga brata“, reče Stanis jednostavno. „Niti je to Tomen. Oni su kopilad. Kao i devojčica. Sve troje su čudovišni plodovi rodoskvrnuća.“

Zar bi čak i Sersei bila toliko luda? Kejtlin ostade bez reči.

„Zar to nije divna priča, moja gospo?“ upita Renli. „Logorovao sam kod Rožnog brega kada je lord Tarli dobio pismo, i moram reći da mi je zastao dah.“ On se osmehnu bratu. „Nikada nisam mislio da si toliko pametan, Stanise. Samo, da je to istina, ti bi zaista bio Robertov naslednik.“

„Da je istina? Zoveš li me to lažovom?“

„Možeš li da dokažeš ijednu reč te priče?“

Stanis zaškrđuta zubima.

Robert to sigurno nikada nije saznao, pomisli Kejtlin, inače bi Sersei ostala bez glave u tren oka. „Lorde Stanise“, upita ona, „ako si znao da je kraljica kriva za tako čudovišne zločine, zašto si čutao?“

„Nisam čutao“, objavi Stanis. „Izneo sam svoje sumnje pred Džona Erina.“

„Pre nego pred svog brata?“

„Moj brat se prema meni uvek ophodio samo s neophodnim poštovanjem“, reče Stanis. „Od mene, takve bi optužbe zvučale pakosno i sebično, sredstvo da se stavim na prvo mesto u naslednom redu. Smatrao sam da će Robert pre poverovati ako optužbe poteknu od lorda Erina, koga je voleo.“

„Ah“, reče Renli. „Znači, imamo mrtvačevu reč.“

„Misliš da je njegova smrt slučajna, ti slepa budalo? Sersei ga je otrovala, iz straha da je ne razotkrije. Lord Džon je skupljao neoborive dokaze...“

„...koji su bez sumnje umrli s njim. Baš neprijatno.“

Kejtlin se prisećala, sklapala delice mozaika. „Moja sestra Liza je optužila

kraljicu za ubistvo svog muža u pismu koje mi je poslala u Zimovrel“, priznade. „Kasnije, u Gnezdu sokolovom, za ubistvo je optužila kraljičinog brata Tiriona.“

Stanis prezrivo frknu. „Kad zagaziš u zmijsko gnezdo, zar je bitno koja te je zmija ujela?“

„Sve te priče o zmijama i rodoskrnuću su zabavne, ali ništa ne menjaju. Ti možda imaš veće pravo, Stanise, ali ja imam veću vojsku.“ Renlijeva ruka kliznu pod plašt. Stanis to vide, i smesta se maši svog mača, ali pre nego što stiže da isuče čelik, brat mu izvadi... breskvu. „Hoćeš li je, brate?“ upita Renli, s osmehom na usnama. „Iz Visokog Sada. Kunem ti se, nikada nisi okusio ništa tako slatko.“ On zagrize. Sok mu pocuri iz ugla usana.

„Nisam ovamo došao da bih jeo voće.“ Stanis je kipteo od besa.

„*Moji gospodari!*“ reče Kejtlin. „Trebalo bi da pričamo o uslovima saveza, a ne da razmenjujemo uvrede.“

„Čovek nikada ne treba da odbije da okusi breskvu“, reče Renli, odbacujući košticu. „Možda više nikada neće imati priliku. Život je kratak, Stanise. Priseti se šta Starkovi govore. Zima dolazi.“ On obrisa usta nadlanicom.

„Nisam ovamo došao ni da bi mi ti pretio.“

„Nisi“, odbrusi Renli za uzvrat. „Kada budem pretio, biće ti jasno da to radim. Ako ćemo pravo, nikada mi se nisi dopadao, Stanise, ali *jesi* moja krv, i ne želim da te ubijem. Znači, ako želiš Krajoluj, uzmi ga... kao bratski poklon. Kao što ga je Robert jednom dao meni, ja ga dajem tebi.“

„Nije tvoj da ga daješ. Moj je, po pravu.“

Uzdahnuvši, Renli se napola okrenu u sedlu. „Šta ja da radim s ovim mojim bratom, Brijena? Odbija moju breskvu, odbija moj zamak, nije mi čak ni na svadbu došao...“

„Obojica znamo da ti je svadba bila lakrdijaška predstava. Pre godinu dana si smerala da devojku pretvorиш u jednu od Robertovih kurvi.“

„Pre godinu dana sam smerala da je pretvorim u Robertovu kraljicu“, reče Renli, „ali kakve to veze ima? Vepar je došao glave Robertu, a ja sam dobio devojku. Verovatno će te radovati da znaš kako mi je došla kao devica.“

„U tvom krevetu će verovatno to i ostati.“

„O, očekujem da će joj podariti sina za godinu dana. Molim te, koliko beše ti ono sinova imaš, Stanise? O, da - nijednog.“ Renli se nevino osmehnu. „A što se tvoje kćerke tiče, potpuno shvatam. Da mi žena izgleda kao tvoja, i ja bih poslao svoju ludu da je opslužuje.“

„*Dosta!*“ zaurla Stanis. „Nećeš mi se izrugivati u lice, čuješ li? *Nećeš!*“ On istrgnu dugački mač iz korica. Čelik je na slabom suncu svetlucao čudnom svetlošću, čas crven, čas žut, čas blistavo beo. Činilo se da vazduh oko njega treperi, kao od vreline.

Kejtlinin konj zanjišta i ustuknu, ali se Brijena postavi između braće, sa sopstvenim sećivom u ruci. „Odloži svoj čelik!“ viknu ona na Stanisa.

Sersei Lanister sigurno puca od smeha, pomisli Kejtlin umorno.

Stanis uperi svoj svetlucavi mač u brata. „Ja znam šta je milost“, zagrme on, čuven po svojoj nemilosrdnosti. „I ne želim da okaljam Svetlonosca bratovljevom krvlju. Zbog majke koja nas je obojicu rodila, daću ti ovu noć da razmisliš o svojoj ludosti, Renli. Spusti barjake i priđi mi pre zore, i daću ti Krajoluj i tvoje staro mesto u Veću, i čak ču te i proglašiti za svog naslednika, sve dok mi se ne rodi sin. U suprotnom, uništiću te.“

Renli se nasmeja. „Stanise, priznajem, to je baš lep mač, ali mi se čini da ti je njegov sjaj pokvario vid. Pogledaj preko polja, brate. Vidiš li sve one barjake?“

„Misliš da će nekoliko komada platna od tebe napraviti kralja?“

„Mačevi Tirela će od mene napraviti kralja. Rouen i Tarli i Keron će od mene napraviti kralja, sekirom i maljem i buzdovanom. Strele Tarta i koplja Penrouza, Fosoveji, Kaji, Malendori, Estermonti, Selmiji, Hajtaueri, Oukharti, Krejni, Kazveli, Blekbari, Morigeni, Bizberiji, Sermeri, Dani, Futlij... čak i kuća Florenta, braća i stričevi tvoje vlastite žene, oni će od mene napraviti kralja. Sve viteštvu juga jaše sa mnom, a to je samo manji deo moje sile. Pešadija mi pristiže, stotinu hiljada mačeva i kopalja. A ti češ mene da uništiš? Čime, molim te? Onom jadnom ruljom što je vidim kako drhti pod zidinama zamka? Rekao bih da ih ima pet hiljada, i pri tom bih bio velikodušan, lordovi bakalara, vitezovi od praziluka i najamnici. Pola njih će preći na moju stranu pre nego što bitka i počne. Imaš manje od četiri stotine ljudi u sedlu, tako mi javljaju izviđači - konjanika slobodnjaka u kožnim oklopima koji juriš pravih oklopnika neće izdržati ni tren. Koliko god se ti zanosio mišlju da si prekaljen ratnik, Stanise, ta tvoja vojska neće preživeti ni prvi juriš moje prethodnice.“

„Videćemo, brate.“ Kao da svet postade trunčicu tamniji kada Stanis vrati mač u korice. „Kada dode zora, videćemo.“

„Nadam se da ti je novi bog milostiv, brate.“

Stanis frknu i odjuri galopom, pun prezira. Crvena sveštenica se zadrža tren duže. „Suoči se sa svojim gresima, lorde Renli“, izgovori dok je okretala konja.

Kejtlin i lord Renli se zajedno vratiše do logora, gde su njegove hiljade i njena nekolicina čekali njihov povratak. „Ovo je bilo zabavno, mada ne i preterano korisno“, primeti on. „Pitam se, gde da nađem takav mač? Pa, Loras će mi ga sigurno pokloniti nakon bitke. Tužan sam što je do ovoga moralo doći.“

„Mnogo veselo tuguješ“, reče Kejtlin, čija žalost nije bila glumljena. „Stvarno?“ Renli slegnu ramenima. „Ako. Stanis mi nikada nije bio draži brat, priznajem. Šta misliš, da li je ta njegova priča istinita? Ako je Džofri Kraljeubičin potomak...“

„...tvoj brat je zakoniti naslednik.“

„Dok je živ“, prizna Renli. „Mada, glup je to zakon, zar se ne slažeš? Zašto najstariji sin, a ne najprikladniji? Kruna će mi pristajati kako Robertu nikada pristajala nije i kako Stanisu nikada pristajati neće. Rođen sam da budem veliki kralj, snažan ali velikodušan, pametan, pravedan, marljiv, odan prijateljima i

strašan prema neprijateljima, ali ipak sposoban za praštanje, strpljiv...”
„...skroman?” predloži Kejtlin.

Renli se nasmeja. „Kralj mora da ima *neku* manu, moja gospo.” Kejtlin se osećala veoma umorno. Sve je bilo uzalud. Braća Barateoni će udaviti jedan drugoga u krvi dok joj se sin sam nosi s Lanisterima, i nijedna njena reč niti delo to ne može sprečiti. *Krajnje je vreme da odem u Brzorečje i sklopim očeve oči*, pomisli ona. *Bar to mogu da uradim. Možda sam slab pregovarač, ali sam dobra narikača, bogovi me spasli.*

Logor je bio dobro smešten na vrhu niskog kamenog grebena koji se pružao sa severa na jug. Bio je uredniji od raštrkanog logora na Vijugavici, mada četiri puta manji. Kada je saznao za bratovljev napad na Krajoluj, Renli je podelio svoje snage, slično kao što je Rob uradio kod Blizanaca. Ogromna masa njegove pešadije ostavljena je kod Ljute čuprije, zajedno s njegovom mladom kraljicom, kolima, zapregama, teglećim životinjama, svim teškim i sporim opsadnim mašinama, dok je Renli lično poveo vitezove i konjanike hitrim trkom na istok.

Kako je samo bio nalik na brata Roberta, čak i u tome... samo što je Robert uvek imao Edarda Starka da njegovu hrabrost ublaži oprezom. Ned bi sigurno nagovorio Roberta da povede *čitavu* svoju silu, da okruži Stanisa i opsedne opsedače. Tu mogućnost je sebi Renli uskratio u vratolomnoj trci da se uhvati u koštač s bratom. Bio je daleko od svojih pravaca snabdevanja, ostavio je hranu za ljude i stoku danima iza sebe, sa svim kolima i mazgama i volovima. On *mora* uskoro da stupi u bitku, ili će početi da gladuje.

Kejtlin posla Hala Molena da se postara za konje, pa ode s Renlijem do kraljevskog šatora u srcu logora. Između zidova od zelene svile njegovi kapetani i lordovi vazali čekali su na vesti o pregovorima. „Brat mi se nije promenio”, reče im njihov mladi kralj dok mu je Brijena otkopčavala plašt i dizala krunu od zlata i žada s glave. „Zamkovi i ljubavnosti ga neće smiriti, on želi krv. Pa, nameran sam tu želju da mu ispunim.”

„Veličanstvo, ne vidim razloga za bitku ovde”, ubaci lord Rouen. „Zamak ima snažan garnizon i mnogo zaliha, ser Kortni Penrouz je iskusan zapovednik, a trebušet koji će provaliti zidine Krajoluja još nije izgrađen. Nek lord Stanis vodi svoju opsadu. Neće mu uspeti, a dok on jalovo sedi smrznut i gladan, mi ćemo zauzeti Kraljevu Luku.”

„Pa da posle ljudi govore kako nisam imao hrabrosti da se suočim sa Stanisom?”

„Samo će budale to da kažu”, usprotivi se lord Matis.

Renli pogleda ostale. „Šta vi kažete?”

„Ja kažem da je Stanis za tebe opasnost. Ako mu sada ne pustiš krv, jednog dana će ojačati, a tvoja će snaga od bitaka slabiti. Lanistere nećemo pobediti za dan. Kada jednom s njima završiš, lord Stanis će možda biti jak kao ti... ili jači.“

Ostali zažagoriše u znak saglasnosti. Kralj je delovao zadovoljno. „Onda ćemo

se boriti s njim.“

Izneverila sam Roba, kao što sam izneverila i Neda, pomisli Kejtin. „Moj gospodaru“, odlučno reče ona. „Ako si se odlučio za bitku, ja više nemam šta ovde da tražim. Tražim tvoju dozvolu da se vratim u Brzorečje.“

„Nemaš je.“ Renli sede na stolicu na sklapanje.

Ona se ukoči. „Nadala sam se da će ti pomoći da sklopiš mir, moj gospodaru. Neću ti pomoći da vodiš rat.“

Renli sleže ramenima. „Rekao bih da ćemo pobediti i bez tvoje dvadeset i petorice, moja gospo. Ne želim da u bici učestvuješ, već samo da je gledaš.“

„Bila sam u Šaputavoj šumi, moj gospodaru. Videla sam dovoljno klanja. Došla sam ovamo kao izaslanik...“

„A kao izaslanik ćeš i otići“, reče Renli, „samo ćeš nešto i naučiti. Svojim očima ćeš videti kako prolaze buntovnici, tako da ti sin to čuje iz tvojih usta. Dobro ćemo te čuvati, ne strahuj.“ On se okrenu da izda naređenja. „Lorde Matise, ti ćeš voditi središte glavnine. Briše, ti ćeš držati levo krilo. Desno je moje. Lorde Estermonte, ti ćeš zapovedati rezervom.“

„Neću te izneveriti, veličanstvo“, odgovori lord Estermont.

Lord Matis Rouen progovori. „Ko će dobiti prethodnicu?“

„Veličanstvo“, reče ser Džon Fosovej, „molim te za tu čast.“

„Moli koliko hoćeš“, reče ser Gijard Zeleni, „po pravu bi jedan od sedmorice trebalo da zada prvi udarac.“

„Potrebno je malo više od lepog plašta da se juriša na zid štitova“, objavi Rendil Tarli. „Ja sam vodio prethodnicu Mejsa Tirela dok si ti, Gijarde, još visio na majčinoj sisi.“

Žagor ispuni šator, jer sad i ostali počeše glasno da tvrde zašto su baš oni najbolji izbor. *Letnji vitezovi*, pomisli Kejtin. Renli diže ruku. „Dosta, moji gospodari. Da imam tuce prethodnica, svi biste dobili po jednu, ali najveća slava prirodno pripada najvećem vitezu. Ser Loras će zadati prvi udarac.“

„Radosnog srca, veličanstvo.“ Vitez od Cveća kleče pred kralja. „Daj mi svoj blagoslov i jednog viteza da jaše kraj mene s tvojim barjakom. Nek jelen i ruža krenu u bitku rame uz rame.“

Renli se osvrnu oko sebe. „Brijena!“

„Veličanstvo?“ Još je bila oklopljena plavim čelikom, mada je skinula kacigu. U pretrpanom šatoru bilo je vruće, i znoj je lepio mlitavu žutu kosu preko njenog širokog, neuglednog lica. „Meni je mesto kraj tebe. Ja sam tvoj zakleti štit...“

„Jedan od sedam“, podseti je kralj. „Ne boj se, četvoro tvoje braće biće sa mnom u ovoj bici.“

Brijena pade na kolena. „Ako moram da se razdvojam od tebe, veličanstvo, daj mi čast da te obučem za bitku.“

Kejtin ču kako se neko smeđulji iza nje. *Ona ga voli, sirotica*, pomisli tužno.

Glumiće mu štitonošu samo da bi ga dodirnula, i nije je briga što svi misle kakva je budala.

„Odobreno“, reče Renli. „Sada me ostavite, svi. Čak i kraljevi moraju da se odmore pre bitke.“

„Moj gospodaru“, reče Kejtlin, „u poslednjem selu kroz koje smo prošli postoji malo obredište. Ako mi ne dozvoljavaš da krenem za Brzorečje, dozvoli mi da odem tamo da se pomolim.“

„Kako želiš. Ser Robare, daj ledi Stark pratnju do tog obredišta... ali se postaraj da nam se vrati pre zore.“

„I tebi bi valjalo da se pomoliš“, dodade Kejtlin.

„Za pobedu?“

„Za mudrost.“

Renli se nasmeja. „Lorase, ostani da mi pomogneš u molitvi. Odavno se nisam molio, izgleda da sam zaboravio kako se to radi. A vi ostali, hoću da svi budete na svojim mestima s prvim svetlom, naoružani, oklopljeni, u sedlima. Pružićemo Stanisu zoru koju dugo neće zaboraviti.

Suton se spuštao kada Kejtlin napusti šator. Ser Robar Rojs krenu za njom. Ona jedva da ga je poznavala - jedan od sinova Bronzanog Jona, naočit na neki grub način, prilično čuven turnirski ratnik. Renli mu je darivao dugin plašt i krvavocrveni oklop, i imenovao ga za jednog od svoje sedmorice. „Daleko si od Dola, ser“, reče mu ona.

„A ti od Zimovrela, moja gospo.“

„Ja znam šta me je ovamo dovelo, ali zašto si ti došao? Ovo nije tvoja bitka, ništa više no što je moja.“

„Postala je moja kada sam prihvatio Renlija za svog kralja.“

„Rojsi su vazali kuće Erina.“

„Moj gospodar otac duguje pokornost ledi Lizi, kao i njegov naslednik. Mlađi sin mora da traži slavu gde može.“ Ser Robar sleže ramenima. „Čoveku dojade turniri.“

Ne može mu biti više od dvadeset i jedne godine, pomisli Kejtlin, kraljev je vršnjak... ali je *njen* kralj, njen Rob, s petnaest godina bio mudriji nego što će ovaj mladić ikada biti. Ili se bar nadala da je tako.

U Kejtlininom malom kutku logora, Šad je seckao mrkvu u kazan, Hal Molen se kockao s tri čoveka iz Zimovrela, a Lukas Blekvud sedeо i oštiro bodež. „Ledi Stark“, reče Lukas kada je spazi, „Molen kaže da će u zoru biti bitke.“

„U pravu je“, odgovori ona. *A izgleda da ima i dugačak jezik.*

„A mi, borimo se ili idemo?“

„Molimo se, Lukase“, odgovori mu ona. „Molimo se.“

SANSA

„Što ga duže pustiš da čeka, gore će ti biti“, upozori je Sendor Klegani.

Sansa pokuša da pozuri, ali su joj se prsti ušeprtljali s dugmićima i vezicama. Pseto je uvek imao grub jezik, ali ju je nešto u njegovom pogledu ispunjavalo jezom. Da li je Džofri otkrio njene sastanke sa ser Dontosom? *Sam to ne*, mislila je dok se češljala. Ser Dontos joj je bio jedina nada. *Moram da izgledam lepo, Džof voli kada izgledam lepo, uvek sam mu se dopadala u ovoj haljini, u ovoj boji*. Ona poravna tkaninu. Platno ju je stezalo preko grudi.

Kada se pojavi, Sansa krenu s leve Psetove strane, daleko od njegovog opečenog lica. „Reci mi šta sam uradila.“

„Nisi ti. Tvoj kraljevski brat.“

„Rob je izdajnik.“ Sansa je reči znala napamet. „Nemam ništa s njegovim delima.“ *Bogovi, smilujte se, samo da nije reč o Kraljeubici*. Ako je Rob naudio Džejmiju Lanisteru, znala je da će izgubiti život. Ona pomisli na ser Ilina, i na njegove užasne blede oči kako nemilosrdno zure iz suvog, rošavog lica.

Pseto frknu. „Dobro su te izdresirali, ptičice.“ On je odvede do nižeg dvorišta, gde se gomila beše okupila oko streličarskih meta. Ljudi se razmakoše da ih propuste. Čula je kako lord Džajlz kašlje. Dokoni konjušari su je bestidno odmeravali, ali ser Horas Redvin obori pogled dok je prolazila, a njegov brat Hober se pretvarao da je ne vidi. Žuta mačka je umirala na zemlji, jadno mjaučući, a strelica iz samostrela štrčala joj je iz rebara. Sansa je obide, osećajući mučninu.

Ser Dontos priđe na svom konju od metline drške: pošto je bio previše pijan da se na turniru popne na konja, kralj je odlučio da od sada uvek mora da jaše metlu. „Budi hrabra“, prošapta on, stisнуvši je za ruku.

Džofri je stajao u središtu gomile, navijajući kićen samostrel. Uz njega su bili Ser Boros i ser Merin. Sam pogled na njih bio je dovoljan da joj se stomak veže u čvor.

„Veličanstvo.“ Ona pade na kolena.

„Klečanje te neće spasti“, reče kralj. „Ustani. Odgovaraćeš za najnovija izdajstva svog brata.“

„Veličanstvo, šta god da je moj izdajnički brat uradio, ja sa tim nemam ništa. Ti to znaš, preklinjem te, molim te...“

„Diži je!“

Pseto je podiže na noge, ali blago.

„Ser Lansele, ispričaj joj za ovo zločinstvo.“

Sansa je uvek smatrala da je Lancel Lanister naočit i da lepo priča, ali mu sada u pogledu ne beše ni milosti ni nežnosti. „Koristeći neku opaku magiju, tvoj brat je napao ser Staforda Lanistera s vojskom vargi, ni tri dana jahanja od Lanisgrada. Hiljade dobrih ljudi poklani su na spavanju, bez prilike da dignu mač. Nakon

pokolja, severnjaci su se gostili mesom palih.“

Užas steže ledene šake oko Sansinog vrata.

„Nemaš ništa da kažeš?“ upita Džofri.

„Veličanstvo, siroto dete je onemelo od užasa“, promrmlja ser Dontos.

„Tišina, ludo.“ Džofri diže samostrel i uperi joj ga u lice. „Vi Starkovi ste neprirodni kao oni vaši vukovi. Nisam zaboravio kako me je tvoje čudovište izujedalo.“

„To je bio Arjin vuk“, reče ona. „Ledi te nikada nije povredila, ali si je ipak ubio.“

„Ne, ubio ju je tvoj otac“, reče Džof, „ali sam ja ubio tvog oca. Šteta što to nisam sam uradio. Prošle noći sam ubio čoveka većeg od tvog oca. Došli su do kapije vičući moje ime i tražeći hleba, kao da sam ja nekakav *pekar*, ali sam ih naučio pameti. Najglasnijeg sam pogodio pravo u grlo.“

„I on je umro?“ Pošto joj je ružni gvozdeni vrh strelice gledao pravo u lice, nije mogla da smisli šta drugo da kaže.

„Naravno da je umro, kad mu je moja strelica bila u grlu. A bila je i jedna žena što je bacala kamenje, i nju sam pogodio, ali samo u ruku.“

Namrštivši se, on spusti samostrel. „I tebe bih ustrelio, ali ako to uradim, majka kaže da će ubiti mog ujaka Džejmija. Umesto toga, bićeš samo kažnjena i poslaćemo poruku tvom bratu, da zna šta će ti se desiti ako se ne preda. Pseto, udari je.“

„Pusti mene da je prebijem!“ Ser Dontos se probi napred, a limeni oklop mu je čegrtao. Bio je naoružan „buzdovanom“ s tikvom namesto glave. *Moj Florijan*. Dode joj da ga poljubi, bez obzira na mrlje na koži i ispucale kapilare i sve ostalo. On dokasa do nje na metli, vičući: „Izdajnice, izdajnice!“ i udarajući je po glavi tikvom. Sansa se pokri rukama, klecnuvši svaki put kada bi je Dontosovo oružje udarilo, a već posle drugog udarca kosa joj postade sasvim mokra. Ljudi su se smejali. Tikva se raspade na komadiće. *Smej se, Džofri*, molila se ona dok joj je sok curio po licu i grudima plave svilene haljine. *Smej se i smiri se*.

Džofri se nije ni nasmešio. „Borose. Merine.“

Ser Merin Trent uhvati Dontosa za ruku i grubo ga gurnu. Luda crvenog lica pade, a metla, tikva i sva ostala njegova oprema razleteše se na sve strane. Ser Boros uhvati Sansu.

„Ne dirajte joj lice“, naredi Džofri. „Volim da bude lepa.“

Boros zari pesnicu u Sansin stomak, izbivši joj vazduh. Kada se ona presamiti, vitez je zgrabi za kosu i isuka mač, i na jedan užasan tren ona bi sigurna da će joj prezrati vrat. Kada je pljoštimice udari po butinama, Sansa pomisli da će joj od siline udarca pući kosti. Ona vrисnu. Suze joj navreše na oči. *Uskoro će biti gotovo*. Ubrzo je izgubila predstavu o broju udaraca.

„Dosta je“, ču kako hrapavim glasom reče Pseto.

„Ne, nije“, odgovori kralj. „Borose, skini je skroz.“

Boros gurnu mesnatu šaku u Sansin prsluk, i snažno cimnu. Svila se rascepi, otkrivši je do pojasa. Sansa pokri grudi rukama. Čula je kikotanje, daleko i okrutno. „Prebij je do krvi“, reče Džofri, „da vidimo kako se njenom bratu dopada...“

„Šta ovo treba da znači?“

Baukov glas puče kao bič, i iznenada Sansa bi slobodna. Ona pade na kolena, ruku sklopljenih preko grudi, isprekidanog daha. „Da li ti ovako zamišljaš viteštvu, ser Borose?“ upita Tirion Lanister besno. Pratio ga je njegov omiljeni najamnik, i jedan od divljaka, onaj s izgorelim okom. „Kakav to vitez bije bespomoćne device?“

„Onaj koji služi svog kralja, Bauče.“ Ser Boros diže mač, a ser Merin zakorači kraj njega, isukavši svoje sečivo iz korica.

„Pažljivo s tim“, upozori kepečev najamnik. „Ne biste voleli da vam krv upropasti te lepe bele plaštovе.“

„Nek neko da devojci nešto da se pokrije“, reče Bauk. Sendor Klegani otkopča plašt i baci joj ga. Sansa ga privi na grudi, šakama čvrsto stežući belu vunu. Grubo tkanje joj je greblo kožu, ali joj nijedan somot nikada nije tako prijaо.

„Devojka će ti biti kraljica“, obrati se Bauk Džofriju. „Zar ne misliš na njenu čast?“

„Kažnjavam je.“

„Za koji zločin? Nije se ona borila u bratovljevoj bici.“

„Ima vučju krv.“

„A ti imaš pileći mozak.“

„Ne možeš tako da razgovaraš sa mnom. Kralj može da radi šta mu je volja.“

„Eris Targarjen je radio šta mu je bilo volja. Zar ti majka nije ispričala kako je završio?“

Ser Boros Blunt ispusti mukao, preteći zvuk. „Niko ne sme da preti veličanstvu u prisustvu Kraljeve garde.“

Tirion Lanister diže obrvu. „Ja ne pretim kralju, ser, ja samo poučavam svog sestrića. Brone, Timete, kada ser Boros sledeći put otvorи usta, ubijte ga.“ Kepec se osmehnu. „Sad, ovo je već bila pretnja, ser. Vidiš li razliku?“

Ser Borosovo lice poprimi tamnocrvenu boju. „Kraljica će čuti za ovo!“

„Hoće, bez sumnje. A što da čekamo? Džofri, da ti pozovemo majku?“

Kralj pocrvene.

„Nemaš ništa da kažeš, veličanstvo?“ nastavi njegov ujak. „Dobro. Nauči da uši koristiš više, a usta manje, inače će ti vladavina biti dugačka koliko sam ja visok. Obesna surovost ti neće pribaviti ljubav tvog naroda... niti tvoje kraljice.“

„Strah je bolji od ljubavi, kaže majka.“ Džofri upre prstom u Sansu. „Ona me se boji.“

Bauk uzdahnu. „Da, vidim. Šteta što Stanis i Renli nisu dvanaestogodišnje devojčice. Brone, Timete, dovedite je.“

Sansa se kretala kao u snu. Mislila je da će je Baukovi ljudi odvesti natrag u ložnicu u Megorovoju utvrdu, ali je umesto toga sprovedoše u Desničinu kulu. Tu ne beše kročila nogom od dana kada joj je otac pao, i zavrte joj se u glavi od ponovnog penjanja tim stepenicama.

Neke služavke se postaraše za nju, izgovarajući besmislene utehe da bi prestala da se trese. Jedna joj je skinula upropaćenu haljinu i rublje, a druga ju je okupala i sprala joj lepljivi sok s lica i kose. Dok su je ribale sapunom i ispirale topлом vodom, mogla je da vidi samo lica iz dvorišta. *Vitezovi su zakleti da brane slave, štite žene, i bore se za pravdu, ali niko od njih nije ni prstom mrdnuo.* Samo je ser Dontos pokušao da pomogne, a on više nije bio vitez, ništa više od Bauka ili Pseta... Pseto je mrzeo vitezove... *i ja ih mrzim*, pomisli Sansa. *Oni nisu pravi vitezovi, nijedan od njih.*

Nakon što je oprase, dođe da je vidi punački, riđokosi meštar Frenken. Naredio joj je da legne na stomak dok joj je mazao balzam preko jakih crvenih podliva koji su joj prekrivali noge. Nakon toga joj je smešao snovino, s malo meda, da ga lakše ispije. „Odspavaj malo, dete. Kada se probudiš, sve će ti ovo ličiti na ružan san.“

Ne, neće, ti glupi čoveče, pomisli Sansa, ali je ipak popila snovino i zaspala. Bio je mrak kada se ponovo probudila, ne znajući tačno gde je, u sobi istovremeno stranoj i čudno poznatoj. Kada se diže, bol joj sevnu nogama, i ona se prijeti svega. Suze joj navreše na oči. Neko joj beše prosto haljinu kraj kreveta. Sansa je navuče i otvorila vrata. Napolju je stajala žena tvrdog lica i grube smeđe kože, s tri ogrlice oko mršavog vrata. Jedna je bila zlatna, druga srebrna, a treća od ljudskih ušiju. „Kuda to ona misli da ide?“ upita žena, oslanjajući se na visoko koplje.

„U bogošumu.“ Morala je da nađe ser Dontosa, da ga zamoli da je povede kući *sada*, pre nego što bude prekasno.

„Polutan je reko da ne smeš da ideš“, reče žena. „Moli se tu, bogovi će čuti.“ Pokorno, Sansa obori oči i povuče se unutra. Iznenada shvati zašto joj se mesto činilo toliko poznato. *Stavili su me u Arjinu staru spavaću sobu, iz vremena kada je otac bio kraljeva desna ruka. Sve njene stvari su nestale, i nameštaj je premešten, ali je to ta soba...*

Malo kasnije, služavka donese pladanj sira, hleba i maslina, uz vrč hladne vode. „Odnesi to“, naredi Sansa, ali devojka ostavi hranu na stolu. Tad shvati da jeste žedna. Svaki korak joj je slao bodeže kroz butine, ali ona natera sebe da pređe sobu. Popi dve čaše vode, i taman poče da gricka maslinu, kada se začu kucanje.

Usplahireno, ona se okrenula ka vratima i popravi nabore haljine. „Da?“ Vrata se otvorile i u odaju uđe Tirion Lanister. „Moja gospo. Nadam se da te ne uznemiravam?“

„Da li sam tvoja zatočenica?“

„Moja gošća.“ Nosio je lanac svoje službe, ogrlicu od povezanih zlatnih šaka.

„Želeo bih da porazgovaramo.“

„Kako moj gospodar naređuje.“ Sansa se jedva uzdržavala da ne zuri; lice mu je bilo tako ružno da ju je na neki neobičan način opčinjavalo.

„Hrana i odeća su ti po volji?“ upita on. „Ako ti treba još nešto, samo traži.“

„Veoma si ljubazan. A jutros... bilo je veoma plemenito što si mi pomogao.“

„Imaš prava da znaš zašto je Džofri bio tako gnevan. Pre šest noći, tvoj brat je napao mog strica Staforda, ulogorenog s vojskom u selu zvanom Vologaz, ni tri dana jahanja od Livačke stene. Tvoji severnjaci izvojevali su veliku pobedu. Vesti smo primili tek ovog jutra.“

Rob će vas sve pobiti, pomisli ona trijumfalno. „To je... užasno, moj gospodaru. Moj brat je odvratni izdajnik.“

Kepec se slabašno osmehnu. „Pa, srna nije, to je jasno pokazao.“

„Ser Lansel je rekao da je Rob predvodio vojsku vargi...“

Bauk se prezivro nasmeja. „Ser Lansel je junak pod jorgan-planinom i ne bi razlikovao vargu od vrapca. Brat ti je sa sobom imao jezovuka, ali prepostavljam da je to sve. Severnjaci su se ušunjali u logor mog strica i presekli konjima konopce, a lord Stark je pustio među njih svog vuka. Čak su i za rat obučeni konji poludeli. Vitezovi su nasmrt gaženi u svojim šatorima, a rulja se probudila užasnuta i razbežala, odbacivši oružje da brže trči. Ser Staford je ubijen dok je jurio svog konja. Lord Rikard Karstark mu je kopljem probo grudi. Ser Rabert Breks je takođe mrtav, zajedno sa ser Limondom Víkarijem, lordom Krejkholom i lordom Džastom. Još pola stotine njih su zarobljeni, uključujući i Džastove sinove i mog nećaka Marina Lanistera. Preživeli šire zastrašujuće i sumanute priče i kunu se da stari bogovi severa stupaju s tvojim bratom.“

„Znači... nije bilo mađija?“

Lanister frknu. „Mađija je sos koji budale sipaju da sakriju svoj neuspeh i nesposobnost. Moj praznoglavi stric se izgleda nije čak ni potudio da postavi stražare. Vojska mu je bila zelena - šegrti, rudari, nadničari, ribari; ljudi s dna Lanisgrada. Jedino je tajna kako je tvoj brat stigao do njih. Naše snage još drže utvrdu kod Zlatnog zuba, i kunu se da nije prošao.“ Kepec ozlojeđeno sleže ramenima. „Pa, Rob Stark je prokletstvo mog oca. Džofri je moje. Reci mi, šta osećaš prema mom kraljevskom sestriću?“

„Volim ga svim srcem“, reče Sansa smesta.

„Zaista?“ Nije zvučao ubedljeno. „Čak i sada?“

„Moja ljubav prema veličanstvu veća je nego ikada ranije.“

Bauk se glasno nasmeja. „Dakle, neko te je naučio da dobro lažeš. Možda ćeš zbog toga jednog dana biti zahvalna, dete. Ti još jesи dete, zar ne? Ili si procvetala?“

Sansa pocrvene. Bilo je to prosto pitanje, ali u poređenju s jutrošnjom sramotom, kada je pola zamka videlo njenu golotinju, nije bilo ništa. „Nisam, moj gospodaru.“

„Tako je još bolje. Ako ti je to neka uteha, ja i ne mislim da te ikada udam za Džofrija. Bojim se da nikakav brak neće pomiriti Starkove i Lanistere nakon svega što se desilo. A to je prava šteta. Brak je bio jedna od boljih ideja kralja Roberta, samo da Džofri nije sve uprskao.“

Znala je da treba nešto da kaže, ali joj reči zastadoše u grlu.

„Ućutala si se“, primeti Tirion Lanister. „Da li je to ono što želiš? Raskidanje veridbe?“

„Ja...“ Sansa nije znala šta da kaže. *Da li je ovo trik? Da li će me kazniti ako mu kažem istinu?* Gledala je u kepečevo nakazno ispupčeno čelo, tvrdo crno i lukavo zeleno oko, krive zube i čekinjastu bradu. „Ja samo hoću da budem odana.“

„Odana“, naglas je razmišljao kepec, „i što dalje od Lanistera. Za to teško mogu da te krivim. Kada sam bio tvog uzrasta, i ja sam želeo isto.“ On se osmehnu. „Kažu mi da svake noći ideš u bogošumu. Za šta se moliš, Sansa?“

Molim se za Robovu pobjedu i Džofrijevu smrt... i za dom. Za Zimovrel. „Molim se za kraj rata.“

„To ćemo uskoro imati. Doći će do još jedne bitke, između tvog brata Roba i mog gospodara oca, i ona će sve da reši.“

Rob će ga pobediti, pomisli Sansa. Pobedio je tvog strica i tvog brata Džejmija, pobediće i tvog oca.

Kao da joj je lice bilo otvorena knjiga, kepec joj je tako lako protumačio nade. „Nek ti Vologaz ne znači previše, moja gospo“, reče joj on, i to ne grubo. „Bitka nije rat, a moj gospodar otac sasvim sigurno nije moj stric Staford. Sledeći put kada posetiš bogošumu, moli se da tvoj brat bude dovoljno mudar i savije šiju. Kada se Sever vrati pod okrilje kraljevog mira, nameravam da te pošaljem kući.“ On skoči sa sedišta kraj prozora, pa reče: „Noćas možeš ovde da spavaš. Daću ti neke svoje ljude za stražu, možda Kamene vrane...“

„Ne“, izlete Sansi, zgroženoj. Ako bude zaključana u Desničinoj kuli, pod stražom kepečevih ljudi, kako će je ser Dontos izbaviti na slobodu?

„Hoćeš možda Crne uši? Daću ti Čelu, ako ti je žensko društvo više po volji.“

„Molim te, ne, moj gospodaru, divljaci me plaše.“

On se iskezi. „I mene. Ali što je važnije, plaše Džofrija i ono gnezdo lukavih zmija i ulizičkih pasa koje naziva Kraljevskom gardom. S Čelom ili Timetom kraj tebe, niko se neće usuditi da te povredi.“

„Radije bih da se vratim u svoj vlastiti krevet.“ Laž joj iznenada sinu, ali je delovala tako *ispravno* da ju je smesta izrekla. „U ovoj kuli su pobijeni ljudi mog oca. Zbog njihovih duhova imaće užasne snove, i videću njihovu krv, kud god da pogledam.“

Tirion Lanister joj dobro osmotri lice. „Meni košmari nisu strani, Sansa. Možda si mudrija nego što sam mislio. Dozvoli mi bar da te otpratim natrag do tvojih odaja.“

KEJTLIN

Mrak je uveliko bio pao kada su našli selo. Kejtlin shvati da se pita ima li mesto uopšte ime. Ako ga i ima, seljani su ga poneli sa sobom kada su pobegli, zajedno sa svom svojom imovinom, čak i svećama iz obredišta. Ser Vendel upali baklju i provede je kroz niska vrata.

Unutar obredišta, svih sedam zidova bili su ispucali i krivi. *Bog je jedan*, učio ju je obrednik Ozmind kao devojčicu, *sa sedam vidova, a obredište je jedno zdanje, sa sedam prozora*. Bogata gradska obredišta imala su kipove Sedmoro i oltar za svakoga od njih. U Zimovrelu, obrednik Čejl je na svaki zid okačio izrezbarene maske. Ovde je Kejtlin našla samo grube crteže ugljem. Ser Vendel stavi baklju u držać kraj vrata, pa izade da sačeka napolju s Robarom Rojsom.

Kejtlin je proučavala lica. Otac je bio bradat, kao i uvek. Majka se osmehivala, zaštitnica puna ljubavi. Ratnik je niže lica imao nacrtan mač, Kovač svoj čekić. Devica je bila prelepa; Starica seda i mudra.

A sedmo lice... Stranac nije bio ni muško ni žensko, a ipak oboje, uvek izgnanik, latalica iz dalekih krajeva, manje i više nego čovek, neznan i nesaznatljiv. Ovde je lice bilo crni oval, senka sa zvezdama od očiju. Od njega Kejtlin oseti nelagodu. Ovde neće naći mnogo utehe.

Ona kleče pred Majkom. „Moja gospo, pogledaj ovu bitku majčinskim očima. Oni su svi sinovi, baš svi. Poštedi ih ako možeš, i poštedi i moje sinove. Čuvaj mi Roba, i Brena, i Rikona. Kada bih samo mogla da budem s njima.“

Kroz Majčino levo oko pružala se pukotina. Izgledala je kao da plače. Kejtlin ču ser Vendelov prodoran glas, tu i tamo tihe ser Robarove odgovore dok su govorili o predstojećoj bici. Sem toga, noć je bila tiha. Čak se ni cvrčci nisu čuli, a bogovi su čutali. *Da li su ti tvoji stari bogovi ikada odgovorili, Nede?* upita se. *Kada bi kleknuo pred drvo srce, da li su te čuli?*

Treperavo svetlo baklje igralo je po zidovima i činilo da lica izgledaju gotovo živa, tako ih je izvijalo i menjalo. Kipovi u velikim gradskim obredištima imali su lica koja su im dali kamenoresci, ali ovi crteži ugljem bili su tako grubi da su mogli predstavljati bilo koga. Očevo lice je natera da pomisli na svog oca, koji umire u Brzorečju. Ratnik je bio Renli i Stanis, Rob i Robert, Džejmi Lanister i Džon Snežni. Ugleda čak i Arju u tim crtama, samo na tren. Onda baklja zatreperi od naleta veta, i sličnost nestade, iščile u narandžastoj svetlosti.

Od dima su je pekle oči. Ona ih protrla dlanovima punim ožiljaka. Kada ponovo pogleda Majku, vide svoju vlastitu mati. Ledi Minisa Tuli umrla je na porođaju, pokušavši da lordu Hosteru podari drugog sina. Dete je umrlo s njom, a otad je nešto života nestalo i iz oca. *Uvek je bila tako blaga*, pomisli Kejtlin, prisećajući se majčinih mekih šaka, toplog osmeха. *Da je pozivela, koliko bi nam drugačiji bili životi*. Pitala se kako bi ledi Minisa gledala svoju stariju kćer videći

je kako pred njom kleči. *Prešla sam tolike hiljade liga, a zašto? Koga sam to služila? Izgubila sam svoje kćeri, Rob me ne želi, a Bren i Rikon sigurno misle da sam hladna i izopačena majka. Nisam čak bila ni sa Nedom kada je umro...*

U glavi joj se zavrte, a obredište kao da se okretalo oko nje. Senke su se kovitale i njihale, prestrašene životinje utrkivale su se preko ispucalih belih zidova. Kejtin tog dana nije jela. To možda i nije bilo pametno. Reče sebi da nije bilo vremena, ali u svetu bez Neda hrana uistinu beše izgubila ukus. *Kada su mu odsekli glavu, i mene su ubili.*

Iza nje, baklja zacvrča, i iznenada joj se učini da je to na zidu lice njene sestre, mada su oči bile tvrđe nego što je pamtila, ne Lizine oči, već Serseine. *I Sersei je majka. Ko god da je bio otac toj deci, osećala je kako se kreću u njoj, donela ih na svet u bolu i krvi, dojila ih na grudima. Ako su stvarno Džejmijevi...*

„Da li ti se i Sersei moli, moja gospo?“ upita Kejtin Majku. Videla je oholo, hladno, prelepo lice lanisterske kraljice nacrtano na zidu. Pukotina je još bila tu; čak bi i Sersei plakala za svojom decom. „Svako od Sedmoro otelotvorava svih Sedmoro“, rekao joj je obrednik Ozmind. U Starici je bilo jednakog mnogo lepote kao i u Devici, a Majka je mogla da bude strašnija od Ratnika, ako su joj deca u opasnosti. *Da...*

Dovoljno je upoznala Roberta Barateona u Zimovrelu da bi znala kako kralj na Džofrija ne gleda s previše topoline. Da je dečak stvarno Džejmijev, Robert bi ga ubio zajedno s majkom, i malo bi ga ko zbog toga osudio. Kopilad su bila dovoljno česta, ali je rodoskrnuće bilo čudovišan zločin pred bogovima novim i starim, i deca iz takve opake veze proglašavana su nakotom kako u obredištu tako i u bogošumi. Zmajski kraljevi su venčavali brata i sestru, ali su oni bili krv stare Valirije, gde su takvi običaji bili česti, a sami Targarjeni, baš poput svojih zmajeva, nisu odgovarali ni bogovima ni ljudima.

Ned je sigurno znao, kao i lord Erin pre njega. Nije ni čudo što ih je kraljica obojicu ubila. *Zarbih ja učinila manje da zaštitim svoje?* Kejtin stegnu pesnice, osetivši napetost u izbrazdanim prstima, ne mestima gde je ubičin nož zasekao do kostiju dok se borila da spase sina. „I Bren zna“, prošapta ona, oborivši glavu. *Bogovi, smilujte se, on je sigurno nešto video, nešto čuo, zato su pokušali da ga ubiju.*

Izgubljena i umorna, Kejtin Stark se prepusti bogovima. Kleknu pred Kovačem, koji je popravlja slomljeno, i zatraži od njega da zaštitи njenog milog Brena. Ode do device i zamoli je da da hrabrosti Arji i Sansi, da ih štiti u njihovoj nevinosti. Ocu se pomoli za pravdu, snagu da je traži i mudrost da je prepozna, a Ratniku da da Robu snage i zaštiti ga u bici. Na kraju se okrenu Starici, čiji su je kipovi često predstavljali sa svetiljkom u ruci. „Vodi me, mudra gospo“, molila se. „Pokaži mi stazu kojom moram ići i ne dozvoli da zalutam u mraku koji me čeka.“

Konačno se začuše koraci iza nje, i buka kraj vrata. „Moja gospo“, reče blago ser Robar, „oprosti, ali vreme nam ističe. Moramo se vratiti pre no što zora

svane.“

Kejtlin ukočeno ustade. Kolena su je bolela, i mnogo bi dala za mekan krevet i jastuk. „Hvala ti, ser. Spremna sam.“

Jahali su u tišini kroz redak šumarak s drvećem što se pijano nagnjalo od mora. Nemirna njiska konja i zvezket čelika dovedoše ih nazad u Renlijev logor. Dugi nizovi ljudi i konja stajali su oklopljeni u tami, crni kao da je Kovač u čelik prekovao noć samu. Bilo je barjaka s njene leve i barjaka s njene desne strane, i redova i redova barjaka pred njom, ali u mutnoj svetlosti zore nije mogla razabrati ni boje ni grbove. *Siva vojska*, pomisli Kejtlin. *Sivi ljudi na sivim konjima pod sivim barjacima*. Dok su čekali na konjima, Renlijevi vitezovi-senke digoše kopla uvis, tako da ona projaha kroz šumu visokih golih stabala, bez lišća i života. Na mestu gde je stajao Krajoluj bila je samo još gušća tama, crni zid kroz koji zvezde nisu sjale, ali ona vide kako se baklje kreću po polju na kome se ulogorio lord Stanis.

Od sveća u Renlijevom šatoru svetlucavi svileni zidovi kao da su sijali, pretvarajući veliki šator u čarobni zamak živ od smaragdnog svetla. Na ulazu su stajala dvojica Dugih gardista. Zeleno svetlo čudno je bleskalo na purpurnim perima ser Parmenovog ogrtača i davalo bolesnu nijansu suncokretima koji su prekrivali svaki pedalj ser Emonovog lakiranog žutog oklopa. Duga svilena pera vijorila su im s kaciga, a plastovi dugih boja pokrivali ramena.

Unutra, Kejtlin zateče Brijenu kako navlači oklop na kralja, dok su lordovi Tarli i Rouen razgovarali o borbenom poretku i taktici. Ovde je bilo prijatno toplo, vrelina je isijavala s uglja u desetak malih gvozdenih mangala. „Moram da razgovaram s tobom, veličanstvo“, reče ona, napokon ga oslovivši kraljevskom titulom, samo da bi je saslušao.

„Za tren, ledi Kejtlin“, odgovori Renli. Brijena zakači leđni na grudni oklop, preko njegove postavljene tunike. Kraljev oklop bio je tamnozelen, zelen kao lišće u letnjoj šumi, tako taman da je upijao svetlost sveća. Zlatne iskre izbijale su sa intarzija i kopči kao daleke vatre u toj šumi, namigujući svaki put kada bi se pokrenuo. „Molim te, nastavi, lorde Matise.“

„Veličanstvo“, reče Matis Rouen, pogledavši Kejtlin ispod oka. „Kao što sam rekao, borbeni poredak nam je već razvijen. Zašto čekati zoru? Naredi pokret.“

„I posle da se priča kako sam pobedio na prevaru, neviteškim napadom? Zora je odabrani čas.“

„Odarao ga je Stanis“, ukaza Rendil Tarli. „On hoće da jurišamo pravo u tek izašlo sunce. Bićemo napola slepi.“

„Sve do prvog sudara“, reče Renli samopouzdano. „Ser Loras će ih razbiti, a nakon toga će zavladati opšti metež.“ Brijena pritegnu zelene kožne kaiševe, pa zatvorи zlatne kopče. „Kada moj brat padne, postarajte se da mu se s lešom pažljivo ophodi. On je moja krv, neću da mu glavu okolo nose na kopljju.“

„A ako se preda?“ upita lord Tarli.

„Preda?“ Lord Rouen se nasmeja. „Kada je Mejs Tirel opseo Krajoluj, Stanis je radije jeo pacove nego da otvori kapije.“

„Toga se dobro sećam.“ Renli diže bradu da mu Brijena stavi štitnik za grlo. „Negde pri kraju, ser Gaven Vild i tri njegova viteza pokušali su da se iskradu na stražnju kapiju, radi predaje. Stanis ih je uhvatio i naredio da se izbace iz zamka katapultima. Još vidim Gavenovo lice dok su ga vezivali. On je bio naš kastelan.“

Lord Rouen delovao je zbumjeno. „Niko nije bačen sa zidina. To bih sigurno zapamlio.“

„Meštar Kresen je rekao Stanisu da ćemo možda biti prinuđeni da jedemo svoje mrtve, i da nema smisla bacati dobro meso.“ Renli skloni kosu s čela. Brijena je poveza somotskom trakom i navuče mu postavljenu kapu preko ušiju, da ublaži teret kacige. „Zahvaljujući Vitezu od Praziluka, nismo bili prinuđeni da jedemo leševe, ali smo bili blizu. Preblizu za ser Gavena, koji je umro u svojoj ćeliji.“

„Veličanstvo.“ Kejlin je strpljivo čekala, ali je vremena bilo sve manje. „Obećao si da ćemo razgovorati.“

Renli klimnu glavom. „Moji gospodari, krenite do svojih odreda... i, da, ako je Baristan Selmi na strani mog brata, hoću da bude poštovan.“

„O ser Baristantu nije bilo ni glasa otkako ga je Džofri oterao“, primeti lord Rouen.

„Poznajem tog starca. Potreban mu je kralj koga će da čuva, jer ko je on bez toga? Ali ipak nije došao k meni, a ledi Kejlin kaže da nije s Robom Starkom u Brzorečju. Gde bi drugde mogao biti, sem sa Stanisom?“

„Biće tvoja volja, veličanstvo. Ništa mu se neće desiti.“ Lordovi se duboko pokloniše i odoše,

„Reci šta imaš, ledi Stark“, reče Renli. Brijena mu prebaci plašt preko širokih ramena. Bio je od zlatotkanog platna, težak, s okrunjenim jelenom Barateona od ljuspica ahata.

„Lanisteri su pokušali da ubiju mog sina Brena. Hiljadu puta sam se zapitala zašto. Tvoj brat mi je dao odgovor. Na dan njegovog pada bio je priređen lov. Robert i Ned i većina ostalih muškaraca krenuli su na vepra, ali je Džejmi Lanister ostao u Zimovrelu, kao i kraljica.“

Renli je lako shvatio na šta ona cilja. „Znači, smatraš da ih je dečak uhvatio u rodoskvrnjenu...“

„Preklinjem te, moj gospodaru, daj mi dozvolu da odem do tvog brata Stanisa i kažem mu za svoje sumnje.“

„Koja bi svrha toga bila?“

„Rob će se odreći svoje krune, ako ti i tvoj brat učinite isto“, reče ona, nadajući se da je to istina. *Učiniće* da to postane istina, ako bude morala; Rob će je poslušati, čak i ako njegovi lordovi to ne budu hteli. „Vas trojica sazovite Veliko veće, kakvo kraljevstvo nije videlo stotinu godina. Poslaćemo poruku u Zimovrel, da Bren ispriča svoju priču i da svi ljudi saznaju da su Lanisteri pravi usurpatori.

Neka okupljeni lordovi Sedam kraljevstava odluče ko će im biti vladar.“

Renli se nasmeja. „Reci mi, moja gospo, glasaju li jezovuci ko će da predvodi čopor?“ Brijena donese kraljeve oklopne rukavice i kacigu, okrunjenu zlatnim rogovima koji su dodavali stopu i po njegovoј visini. „Nema više vremena za priču. Sada ćemo videti ko je jači.“ Renli na levicu navuče zlatno-zelenu metalnu rukavicu, a Brijena kleknu da mu pripaše pojš, težak od dugačkog mača i bodeža.

„Molim te, u Majčino ime“, poče Kejtlin, kada iznenadan nalet vetra raskrili vrata šatora. Učini joj se da vidi kretnju, ali kada okrenu glavu, bila je to samo kraljeva senka, zaigrana na svilenim zidovima. Ona ču Renliju kako zapodeva šalu, senka mu se pokrenu, diže mač, crna na zelenom, sveće su se gasile, drhtale, nešto nije bilo u redu, nešto je bilo pogrešno, a onda vide da je Renlijev mač i dalje u koricama, ali je zato mač od senki...

„Hladno“, reče Renli slabašnjim, zbumjenim glasom, treptaj oka pre nego što se čelik njegovog štitnika za vrat raspara kao platno pod senkom sečiva koje nije bilo tu. Imao je vremena samo da potmulo uzdahne pre no što mu krv navre iz vrata.

„Veli - ne!“ vrisnu Brijena Plava kada vide tu strašnu reku, a glas joj odjeknu strahom, kao u male devojčice. Kralj joj pade u naručje, krv mu je lila preko oklopljenih grudi, tamna crvena plima prekrivala je zeleno i zlatno. Još nekoliko sveća utrnu. Renli pokuša da progovori, ali se davio u vlastitoj krvi. Noge mu otkazaše, i samo ga Brijenina snaga zadrža da ne padne. Ona zabaci glavu i urliknu, onemela u bolu.

Senka. Nešto mračno i zlo se ovde dogodilo, znala je, nešto što nije mogla ni da pojmi. *Renli nije bacio tu senku. Smrt je ušla kroz ta vrata i ugasila mu život, brzo kao što mu je ugasila i sveće.*

Tek je nekoliko trenutaka prošlo pre nego što Robar Rojs i Emon Kaj uleteše unutra, mada se činilo da je prošlo pola noći. Dva oklopljena pešaka tiskala su se za njima, s bakljama u rukama. Kada videše Renliju u Brijeninim rukama, i nju natopljenu kraljevom krvlju, ser Robar užasnuto viknu. „Prokleta ženo!“ vrisnu ser Emon, vitez od čelika posutog suncokretima. „Skloni se od njega, pakleni stvore!“

„Bogovi se smilovali, Brijena, zašto?“ upita ser Robar.

Brijena diže pogled sa tela svog kralja. Plašt duginih boja na ramenima beše joj postao crven, tamo gde se kraljeva krv upila u platno. „Ja... ja...“

„Za ovo ćes umreti.“ Ser Emon s gomile oružja kraj vrata zgrabi bojnu sekiru dugačke drške. „Platićeš za kraljev život svojim vlastitim!“

„NE!“ vrisnu Kejtlin Stark, napokon povrativši moć govora, ali prekasno, krvavo ludilo ih beše zgrabilo, i oni pojuriše napred uz povike koji zaglušiše njene mnogo tiše reči.

Brijena se pokrenu brže no što je Kejtlin mislila da je moguće. Mač joj nije bio pri ruci, tako da ona isuka Renlijev, i diže ga da odbije zamah Emonove sekire. Plavobela iskra blesnu kada se čelik uz snažan zvuk sudari s čelikom; Brijena skoči na noge i grubo odbaci telo mrtvog kralja. Ser Emon se saplete o njega kada pokuša

da se približi, a Brijenino sečivo proseče kroz drvenu dršku i glava sekire odlete u stranu. Drugi čovek joj baci upaljenu baklju na leđa, ali je dugin plašt bio previše natopljen krvljtu da bi goreo. Brijena se okrenu i zamahnu, i baklja i ruka odleteše. Plamenovi liznuše preko saga. Osakaćeni čovek poče da vrišti. Ser Emon ispusti sekiru i posegnu da izvadi mač. Drugi oklopni pešak napade, Brijena ga odbi, mačevi im uz zveket zaplesaše. Kada se i ser Emon Kaj ponovo zatele, Brijena bi primorana da se povuče, ali ih je ipak nekako obojicu odbijala. Na zemlji, Renlijeva glava se beše grozno prevalila na jednu stranu, na grlu su mu zjapila još jedna usta, a krv je iz njega isticala u sporim naletima.

Ser Robar se držao pozadi, nesiguran, ali sada i on zgrabi balčak. „Robare, ne, slušaj!“ Kejtlin ga uhvati za ruku. „Grešite, nije ona kriva. *Pomozi joj!* Čuj me, ovo je Stanisovo delo.“ Ime joj je bilo na usnama pre nego što je bila svesna odakle joj, ali kada ga je izrekla, znala je da govori istinu. „Kunem ti se, poznaješ me, Stanis ga je ubio.“

Mladi dugin vitez zurio je u luđakinju bledim i preplašenim očima. „Stanis? Kako?“

„Ne znam. Čarobnjaštvom, nekom mračnom mađijom, ovde je bila senka, *senka*“ Vlastiti glas joj je zvučao divalj i lud, ali su reči tekle kao bujica, dok su se iza nje mačevi i dalje sudarali. „Senka s mačem, kunem se, videla sam. Da li si slep, devojka ga je *volela!* *Pomozi joj!*“ Ona se osvrnu, i vide kako drugi gardista pada i ispušta mač iz miltavih prstiju. Spolja je dolazila vika. Znala je da će svakog trena u šator pohrliti još besnih ljudi. „Ona je nevina, Robare. Kunem ti se muževljevim grobom i čašću Starka!“

To ga je prelomilo. „Zadržaću ih“, reče ser Robar. „Skloni je.“ Zatim se okrenu i izadje.

Vatra beše stigla do zida i sad je puzala uz šator. Ser Emon je žestoko potiskivao Brijenu, pošto je bio u lakiranom žutom čeliku, a ona samo u vuni. Beše zaboravio na Kejtlin, sve dok ga gvozdene mangale ne udariše po potiljku. Imao je kacigu i udarac nije mogao da mu ostavi trajne posledice, ali ga je ipak bacio na kolena. „Brijena, sa mnom!“ naredi Kejtlin. Devojka smesta uvide priliku. Zamah mača, i zelena svila se razdvoji. One zakoračiše u tamu i mraz ranog jutra. Prodorni glasovi dopirali su s druge strane šatora. „Ovamo“, požuri je Kejtlin, „samo lagano. Ne smemo da potrčimo, inače će nas pitati zašto. Hodaj opušteno, kao da je sve u redu.“

Brijena zadenu mač za pojasa i krenu za Kejtlin. Noćni vazduh mirisao je na kišu. Iza njih, kraljev šator već je buktao, plamenovi su se dizali visoko u tamu. Niko nije pokušao da ih zaustavi. Ljudi su trčali kraj njih, vičući o požaru i ubistvu i čarobništvu. Drugi su stajali u malim skupinama i tiho razgovarali. Nekolicina se molila, a jedan mladi štitonoša klečao, otvoreno jecajući.

Renlijevi odredi već su se raspadali, onako kako se glasina prenosila od usta do usta. Logorske vatre su dogorevale, a kada je na istoku počelo da se rađa svetlo,

čudovišna masa Krajoluja izronila je kao kameni san dok su se pramenovi blede magle utrkivali preko polja, na krilima vetra bežeći od sunca. *Jutarnje utvare*, čula je jednom Staru Nen kako ih zove, duhovi koji se vraćaju u grobove. A Renli je sada jedan od njih, otišao kao i njegov brat Robert, kao i njen mili Ned.

„Ni dotakla ga nisam, sve dok nije umro“, reče Brijena tiho dok su hodale kroz sve veći metež. Glas joj je zvučao kao da će svakog trenutka izgubiti razum. „Smejao se, a onda odjednom krv na sve strane... moja gospo, ne shvatam. Jesi li videla, da li...?“

„Videla sam senku. Isprva sam mislila da je to Renlijeva senka, ali je u stvari bila senka njegovog brata.“

„Lorda Stanisa?“

„Osetila sam ga. Znam da zvuči besmisleno...“

Brijeni nije zvučalo tako. „Ubiću ga“, objavi visoka neugledna devojka. „Mačem mog gospodara, ubiću ga. Kunem se. Kunem se. Kunem se.“

Hal Molen i ostatak njene pratnje čekali su s konjima. Ser Vendel Menderli bio je sav zapenio da sazna šta se desilo. „Moja gospo, logor je poludeo“, reče kada ih ugleda. „Lord Renli, da li...“ On naglo stade, zureći u Brijenu i krv koja ju je natopila.

„Mrtav je, ali ne od naših ruku.“

„Bitka...“ zausti Hal Molen.

„Neće biti bitke.“ Kejtlin uzjaha, i njeni pratioci je okružiše, ser Vendel s leve, a ser Pervin Frej s desne strane. „Brijena, imamo dvostruko više konja nego što nam treba. Odaberij jednog i podi s nama.“

„Imam svog konja, moja gospo. A moj oklop...“

„Ostavi ga. Moramo dobro da odmaknemo pre nego što krenu da nas traže. Obe smo bile s kraljem kada je ubijen. To neće zaboraviti.“

Ćutke, Brijena se okrenu i posluša je. „Krenimo“, naredi Kejtlin svojoj pratnji kada svi uzjahaše. „Ako neko pokuša da nas zaustavi, posecite ga.“

Dugački prsti zore širili su se nad poljima, i boja se vraćala u svet. Tamo gde su sivi ljudi sedeli na sivim konjima, naoružani kopljima od senki, vrhovi deset hiljada kopalja sada su svetlucali srebrnasto i hladno, a na bezbrojnim razvijenim barjacima Kejtlin vide rumenilo crvenog, i ružičastog i narandžastog, tamu plavog i smeđeg, plamen zlatnog i žutog. Sva moć Krajoluja i Visokog Sada, moć koja je pre samo sat vremena bila Renlijeva. *Sada pripadaju Stanisu*, shvati ona, *čak i ako toga sami još nisu svesni. Kome drugom da se okrenu, ako ne poslednjem Barateonu?* Stanis je dobio sve, jednim opakim udarcem.

Ja sam zakoniti kralj, bio je objavio, vilice stegnute kao gvožđe, a tvoj sin nije ništa manje izdajnik od ovog mog brata. *I na njega će doći red.*

Prođe je jeza.

DŽON

Brdo je štrcalo iznad guste šume, dižući se samo i nenadano, a vетром ѕibani visovi bili su vidljivi još iz velike daljine. Divlјani su ga zvali Pesnicom prvih ljudi, govorili su izvidnici. I jeste ličilo na pesnicu, pomisli Džon Snežni, pesnicu koja se probila kroz zemlju i šumu, golih smeđih obronaka nalik na kamene članke.

On odjaha do vrha s lordom Mormontom i starešinama, ostavivši Duha dole pod drvećem. Jezovuk je tri puta pobegao dok su se peli, dva puta se nevoljno vrativši na Džonov zvižduk. Treći je put lord Zapovednik izgubio strpljenje i prasnuo: „Pusti ga da ide, dete. Hoću da stignem do vrha pre sumraka. Kasnije nađi vuka.“

Put do vrha bio je strm i kamenit, a vrh okrunjen do grudi visokim zidom od isprevrtanog stenja. Morali su neko vreme da ga obilaze na zapad pre nego što su našli prolaz dovoljno širok za konje. „Ovo je dobro zemljiste, Torene“, objavi Matori Medved kada napokon stigoše na vrh. „Teško da smo mogli boljem da se nadamo. Ovde ćemo se ulogoriti da sačekamo Polušaku.“ Lord zapovednik siđe iz sedla, otresavši gavranu s ramena. Glasno se buneći, ptica prhnu u vazduh.

Pogled s vrha je bio upečatljiv, ali Džonovo oko privuče prstenasti zid, vетrom izlizano staro kamenje s belim tragovima lišaja, bradato od zelene mahovine. Pričalo se da je Pesnica bila utvrda Prvih ljudi u Doba praskozorja. „Staro mesto, i snažno“, reče Toren Smolvud.

„*Staro!*“ vrisnu Mormontov gavran dok je bučno lepetao ukrug oko njihovih glava. „*Staro, staro, staro*“

„Tišina“, zareža Mormont na pticu. Matori Medved bio je isuviše ponosan da prizna slabost, ali Džona nije mogao da prevari. Napor putovanja s mlađim ljudima počinjao je da uzima danak.

„Ove visove je lako braniti, ako bude potrebe“, primeti Toren dok je vodio konja oko kamenog prstena, a samurovinom obrubljeni plašt mu igrao na vetrusu.

„Da, ovo mesto će valjati.“ Matori Medved diže šaku ka vetrusu, a gavran mu slete na podlakticu, zagrebavši kandžama po crnoj verižnjači.

„Šta ćemo za vodu, moj gospodaru?“ upita Džon.

„Prešli smo potok u podnožju brda.“

„Uspon je predugačak“, primeti Džon, „i potok je van kamenog prstena.“

Toren upita: „Previše si lenj da se popneš uzbrdo, dečko?“

Kada lord Mormont reče: „Nema mnogo izgleda da ćemo naći snažnije mesto od ovoga. Nosićemo vodu, i postaraćemo se da imamo dobre zalihe“, Džon je znao da ne treba da se raspravlja. I tako je naređenje izdato, i braća Noćne straže podigoše logor iza kamenog prstena koji su sazdali Prvi ljudi. Crni šatori nikoše kao pečurke nakon kiše, a ćebad i prostirke pokriše golo tlo. Kućeupravitelji vezaše konjiće u dugačkim nizovima, nahraniše ih i napojiše. Šumari sa sekirama zađoše među drveće dok je popodnevno svetlo gaslo, da skupe dovoljno ogreva za noć.

Dvadesetak graditelja uze da krči žbunje, kopa nužnike i razvezuje snopove u vatri ojačanog kolja. „Hoću da pre mraka svaki prolaz u zidu bude zatvoren i zaštićen koljem“, naredio je Matori Medved.

Kada je jednom digao šator lorda zapovednika i postarao se za konje, Džon Snežni se spusti nizbrdo u potrazi za Duhom. Jezovuk je smesta došao, u potpunoj tišini. Jednog trena je Džon koračao pod drvećem, zviždeći i dozivajući, sam u zelenilu, sa šišarkama i opalim lišćem pod nogama; sledećeg, veliki beli jezovuk hodao je kraj njega, bled kao jutarnja magla.

Ali kada stigoše do kamenog prstena, Duh ponovo ustuknu. Oprezno se prišunja da onjuši prolaz između dva kamena, a onda se povuče, kao da mu se miris nije dopao. Džon pokuša da ga zgrabi za vrat i na silu ga uvuče u prsten, što nije bio lak zadatak; vuk je bio težak koliko i on, i daleko jači. „Duše, šta ti je?“ Nije ličilo na njega da bude tako uznemiren. Na kraju Džon bi prisiljen da odustane. „Kako hoćeš“, reče vuku. „Idi, lovi.“ Crvene oči su ga posmatrale dok se vraćao, u krug mahovinom obraslog kamenja.

Tu bi trebalo da budu bezbedni. Brdo je pružalo odličan pogled na sve četiri strane, a obronci su bili strmi prema severu i zapadu, i tek nešto blaži prema istoku. Ali ipak, kada se sumrak zgusnu i tama poče da curi između drveća, Džon poče da se oseća sve zloslutnije. *Ovo je ukleta šuma*, reče samom sebi. *Možda ovde ima aveti, duhova prvih ljudi. Ovo je nekada bilo njihovo mesto.*

„Prestani da glumiš dete“, reče zatim sebi. Popevši se na nagomilano kamenje, Džon se zagleda ka suncu na zalasku. Gledao je kako sunčevi zraci svetlucaju kao kovano zlato na površini Mlečne vode, tamo gde je zavijala ka jugu. Uzvodno je zemlja bila grublja, gusta šuma uzmicala je pred nizom golih kamenih brda što su se dizala visoka i divlja na sever i istok. Na obzoru su planine stajale kao velike senke, beskrajni lanci nestajali su u plavosivoj daljini, oštri vrhovi behu pokriveni večnim snegom. Čak i iz daljine izgledali su ogromno, i hladno i negostoljubivo.

Bliže njima, vladalo je drveće. Na jug i istok šuma se pružala dokle god je Džonov pogled sezao, nepregledno tkanje korenja i granja, obojeno u hiljade preliva zelene, uz poneki tračak crvene tamo gde se čuvardrvo probijalo kroz borove i stražarike, ili plamsaj žutog gde je neko listopadno drvo počelo da vene. Kada bi dunuo vetar, čuo je šuštanje i stenjanje grana starijih od njega samog. Na hiljade listova bi zatreperilo, i na tren bi šuma izgledala kao tamnozeleno more, olujno i ustalasano, večno i nepojamno.

On pomisli kako Duh sigurno nije sam dole. Svašta je moglo da se kreće pod tom šumom, šunjajući se ka utvrdi kroz šumski mrak, prikriveno krošnjama. *Svašta*. Kako to da znaju? Dugo je stajao tu, sve dok sunce nije nestalo iza zubatih planina i tama počela da puzi kroz šumu.

„Džone?“ pozva Semvel Tarli. „I mislio sam da si ti. Dobro si?“

„Prilično dobro.“ Džon skoči dole. „Kako si danas prošao?“

„Dobro. Dobro sam prošao. Stvamo.“

Džon nije nameravao da nemir podeli sa svojim prijateljem, ne sada, kada je Semvel Tarli napokon počinjao da pronalazi hrabrost. „Matori Medved namerava ovde da sačeka Korina Polušaku i ljude iz Kule senki.“

„Ovo izgleda kao snažno mesto“, reče Sem. „Prsten-tvrđava Prvih ljudi. Misliš da je na ovom mestu bilo bitaka?“

„Sigurno. Bilo bi dobro da pripremiš pticu. Mormont će hteti da pošalje vesti nazad.“

„Kada bih samo mogao sve da ih pošaljem! Mrze da su u kavezu.“

„I ti bi, da možeš da letiš.“

„Da mogu da letim, bio bih u Crnom zamku i jeo pitu s mesom“, reče Sem.

Džon ga potapša po ramenu opečenom rukom. Zajedno krenuše nazad ka logoru. Svuda oko njih, ljudi su palili vatre. Dugački crveni rep Mormontove baklje goreo je svetlo kao mesec. Džon ču gavranove pre nego što ih ugleda. Neki su izvikivali njegovo ime. Ptice se nisu ustručavale da prave buku.

I one to osećaju. „Najbolje da vidim Matorog Medveda“, reče on. „Kada ga dobro ne nahranim, počinje da diže dreku.“

Mormonta zateče u razgovoru s Torenom Smolvudom i pet-šest drugih starešina. „Gde si dosad?“ reče starac grubo. „Donesi nam kuvanog vina. Noć je ledena.“

„Da, moj gospodaru.“ Džon naloži vatru, pa uze iz zaliha burence Mormontovog omiljenog jakog crnog vina i nasu ga u čajnik. Zatim okači čajnik iznad vatre, dok je sakupljao ostale sastojke. Matori Medved je tačno znao kakvo kuvano vino voli. Toliko i toliko cimeta, toliko oraščića, toliko meda, i ni kap više. I još suvog grožđa i suvih bobica, ali bez limuna, to je najcrnja južnjačka jeres - što je bilo čudno, jer je u jutarnje pivo limun uvek stavljaо. Piće mora biti vrelo da čoveka dobro zagreje, tvrdio je lord zapovednik, ali vino nipošto ne sme da proključa. Džon je pažljivo posmatrao čajnik.

Dok je radio, čuo je glasove iz šatora. Džarmen Bakvel je govorio: „U Ledenkandže se najlakše stiže ako se ide uz Mlečnu vodu, do njenog izvora. Ali ako podemo tom stazom, Rajder će sasvim izvesno saznati za naš dolazak.“

„Divove stepenice mogu da posluže“, reče ser Malador Lok, „ili Prevoj urlika, ako je čist.“

Vino se pušilo. Džon diže čajnik s vatre, napuni osam šolja, i odnese ih u šator. Matori Medved je škiljio u grubu mapu koju je Sem nacrtao one noći u Krasterovoj utvrdi. On uze šolju s Džonovog poslužavnika, otpi gutljaj vina, pa kratko glavom naznači da je zadovoljan. Gavran mu zacupka na ruci. „*Kukuruza*“, reče. „*Kukuruza. Kukuruza.*“

Ser Otin Vitors mahnu rukom da ne želi vino. „Ja uopšte ne bih išao u planine“, kaza slabašnim, umornim glasom. „Leđenkandže žestoko ujedaju čak i u leto, a sada... ako nas uhvati oluja...“

„Ne nameravam da se zaputim u opasnosti Ledenkandži ako ne budem morao“, reče Mormont. „Kao ni mi, ni divljani ne mogu da žive od snega i kamena. Uskoro

će se spustiti s visova, a za iole veću vojsku, jedini put vodi niz Mlečnu vodu. Ako tako bude, ovde imamo snažan položaj. Ne mogu kraj nas proći neopaženi.“

„Možda to i ne žele. Ima ih na hiljade, a nas će biti tri stotine, pa i to kada nam se pridruži Polušaka.“ Ser Malador prihvati čašu od Džona.

„Ako dođe do bitke, ne možemo se nadati boljem zemljištu od ovoga“, objavi Mormont. „Ojačaćemo odbranu. Iskopaćemo jame i pobiti kolje, po obroncima razbacati metalne čičke, opraviti svaku pukotinu. Džarmene, hoću twoje najoštrije oči za osmatrače. Po čitavom prstenu, svuda oko nas i uz reku, da nas upozore na bilo čiji dolazak. Posakrivaj ih u drveću. I bolje da počnemo da donosimo vodu, više nego što nam treba. Iskopaćemo rezervoare. Ljudi će imati čime da se zanimaju, a možda će nam kasnije i koristiti.“

„Moji izvidnici...“ poče Toren Smolvud.

„Tvoji izvidnici će svoja izviđanja ograničiti na ovu obalu reke sve dok nam se Polušaka ne pridruži. Nakon toga, videćemo. Neću da izgubim još ljudi.“

„Mens Rajder može da sakupi svoju vojsku na dan jahanja odavde, a mi to nećemo znati“, pobuni se Smolvud.

„Znamo gde se divljani sakupljaju“, odvrati Mormont. „To smo čuli od Krastera. On mi se ne dopada, ali mislim da nas nije slagao.“

„Kako ti kažeš.“ Smolvud mrzovoljno ode. Ostali dokrajčiše vino, pa krenuše za njim, nešto ljubazniji.

„Da ti donesem večeru, moj gospodaru?“ upita Džon.

„Kukuruza“, graknu gavran. Mormont ne odgovori odmah. Kad je progovorio, reče samo: „Da li ti je vuk danas našao divljači?“

„Još se nije vratio.“

„Dobro bi nam došlo sveže meso.“ Mormont prekopa po vreći i ponudi gavranu šaku kukuruza. „Misliš da grešim što držim izvidnike tako blizu?“

„Nije na meni da o tome sudim, moj gospodaru.“

„Jeste ako te pitam.“

„Ako izvidnici moraju da ostanu u vidokrugu Pesnice, ne shvatam kakvi su im izgledi da pronađu mog strica“, priznade Džon.

„Nikakvi, ostali - ne ostali.“ Gavran je zobao zrnevљe s dlana Matorog Medveda. „Dve stotine ljudi ili deset hiljada, zemlja je prevelika.“ Kada kukuruza nestade, Mormont okrenu dlan.

„Nećeš odustati od potrage?“

„Meštar Emon misli da si pametan.“ Mormont stavi gavrana na rame. Ptica nagnu glavu u stranu, sjajnih očica.

Odgovor je bio tu. „Da li... izgleda mi da je lakše da jedan čovek nađe dve stotine, nego da dve stotine nađu jednoga.“

Gavran prodorno graknu, ali se Matori Medved osmehnu kroz sivu bradu. „Ovoliko ljudi i konja za sobom ostavlja trag koji bi čak i Emon mogao da prati.

Na ovom brdu, naše vatre biće vidljive čak do podnožja Ledenkandži. Ako je Ben Stark živ i na slobodi, doći će nam, u to ne sumnjam.“

„Da“, reče Džon, „ali... šta ako...“

„... ako je mrtav?“ upita Mormont blago.

Džon klimnu glavom, oklevajući.

„*Mrtav*“, reče gavran. „*Mrtav. Mrtav*“

„Možda će nam ipak doći“, reče Matori Medved. „Kao što nam je došao Odor, i Džafer Cvetni. Toga se užasavam jednako kao i ti, Džone, ali moramo se spremiti i za tu mogućnost.“

„*Mrtav*“, graktao je gavran, kostrešći krila. Glas mu je postajao sve snažniji i prodorniji. „*Mrtav*.“

Mormont pogladi crno perje ptice, pa nadlanicom priguši iznenadan zev. „Rekao bih da će preskočiti večeru. Odmor će mi više prijati. Probudi me u zoru.“

„Dobro spavaj, moj gospodaru.“ Džon pokupi prazne čaše i iskorači napolje. Začu dalek smeh, žalostiv zvuk frule. Velika vatra pucketala je u središtu logora i osećao je miris čorbe. Matori Medved možda nije bio gladan, ali Džon jeste. On krenu ka vatri.

Diven je držao banku, s kašikom u ruci. „Ovu šumu niko ne zna bolje od mene, i kažem vam, večeras ne bi' kroz nju jaho sam. Zar ne možete to da namirišete?“

Gren ga je gledao razrogačenih očiju, ali Žalobni Ed reče: „Sve što mogu da namirišem jeste balega od dvesta konja. I ova čorba. Koja je slične arome, kada malo bolje njušnem.“

„Daću ti ja sličnu aromu!“ Hejk potapša svoj bodež. Pa uz gundanje napuni Džonovu zdelu.

Čorba je bila gusta, od ječma, mrkve i crnog luka, s ponekim tankim komadićem usoljene govedine, omekšale od kuvanja.

„Kakav to miris osećaš, Divene?“ upita Gren.

Šumar je na tren sisao kašiku. Potom izvadi zube. Koža lica bila mu je izborana i nalik na đon, ruke čvornovate poput starog korenja. „Reko bi' da miriše na... pa... hladnoću“

„Glava ti je drvena ko i zubi“, reče mu Hejk. „Hladnoća ne miriše.“

Miriše, pomisli Džon sećajući se noći u odaji lorda zapovednika. *Miriše kao smrt*. Iznenada više nije bio gladan. Dade svoju čorbu Grenu, koji je izgledao kao da mu je potrebna još jedna porcija, da ga zagreje u noći.

Duvaо je oštar vetar kada ih je napustio. Do jutra, tlo će prekrivati mraz, i konopci šatora biće ukočeni i smrznuti. Na dnu čajnika beše ostalo dva prsta kuvanog vina. Džon dodade još drva na vatru, pa okači čajnik iznad vatre da podgreje vino. Stezao je i opuštao prste dok je čekao, sve dok mu ruka nije zabridela. Prva straža zaposela je svoja mesta oko logora. Baklje su svetlucale svuda oko kamenog prstena. Noć beše bez mesečine, ali je na nebu sijalo hiljadu

zvezda.

Iz tame dopre zvuk, slab i dalek, ali lako prepoznatljiv: zavijanje vukova. Glasovi su im se dizali i spuštali, u pesmi ledenoj i samotnoj. Od nje mu se naježiše dlačice na vratu. S druge strane vatre, par crvenih očiju posmatrao ga je iz senki. Iskrile su od svetlosti plamenova.

„Duše“, reče Džon, iznenađen. „Znači, ipak si došao unutra, a?“ Beli vuk je često lovio noću; nije očekivao da će ga videti pre zore. „Zar je lov bio tako neuspešan?“ upita. „Hajde. Dođi, Duše.“

Jezovuk je obilazio vatru, njuškajući Džona, njuškajući vetar, ne smirujući se ni na tren. Činilo se da ga meso sada ne zanima. *Kada su se mrtvaci digli, Duh je to znao. Probudio me je, upozorio me je.* Uzbunjen, on ustade. „Ima li napolju nečega? Duše, osećaš neki miris?“ *Diven je rekao kako oseca miris hladnoće.*

Jezovuk potrča, stade, osvrnu se. *Hoće da ga pratim.* Navukavši kapuljaču plašta, Džon napusti šator i toplotu vatre, uputivši se kraj nizova čupavih konjica. Jedan konj uzrujano zanjišta kada Duh prođe mimo njega. Džon ga smiri rečju i zastade da ga pomiluje po glavi. Čuo je vetar kako zviždi kroz pukotine u stenama dok su se približavali zidu. Neki glas upita ko ide. Džon zakorači na svetlost baklje. „Moram da donesem vode za lorda zapovednika.“

„Idi, onda“, reče stražar. „Samo brzo.“ Umotan u crni plašt, s kapuljačom navučenom protiv vetra, čovek nije ni pogledao da vidi ima li Džon vedro.

Džon se provuče između dva zašiljena koca, a Duh kliznu ispod njih. U pukotinu je bila zataknuta baklja, plamenovi su joj vili blede narandžaste barjake na naletima vetra. On je uze dok se provlačio kroz otvor između kamenja. Duh potrča nizbrdo. Džon ga je pratio sporije, držeći baklju isturenu pred sobom. Zvuci logora bledeli su iza njega. Noć beše mračna, obronak strm, kamenit i neravan. Trenutak nepažnje bio bi dovoljan da slomi članak... ili vrat. *Šta ja to radim?* upita on sebe dok se pažljivo spuštalo.

Stabla su stajala pod njim, ratnici oklopljeni u koru i lišće, razvijeni u tihe strojeve, čekajući naređenje da jurnu na brdo. Crna, izgledala su kao... tek kada mu ih baklja okrznu, Džon vide problemsak zelenila. Začu vodu kako tiho teče preko kamenja. Duh nestade među žbunjem. Džon ga je s mukom pratio, slušajući zov potoka, lišće kako uzdiše na vetr. Grane su ga grabile za plašt, dok su se nad njim krošnje preplitale i zaklanjajući zvezde.

Zateče Duha kako lapće iz potoka. „Duše“, pozva ga, „dođi. Smesta.“ Kada jezovuk diže glavu, oči su mu sjajale crveno i zlokobno, a voda mu je kapala iz čeljusti poput pene. Tog trena u njemu beše nečeg divljeg i strašnog. A onda ponovo ode, skočivši kraj Džona, i nestade ga među drvećem. „Duše, ne, mesto!“ viknu on, ali se vuk nije obazirao. Vitki beli oblik proguta tama, i Džon ostade da bira - da se sam vrati natrag uz brdo ili da ga prati.

Pratio ga je, besan, držeći baklju tako nisko da je video kamenje koje je pretilo da ga saplete na svakom koraku, debelo korenje koje kao da ga je hvatalo za noge,

rupe u kojima je čovek mogao da iščaši zglob. Na svakih nekoliko koraka ponovo bi pozivao Duha, ali je noćni vetar vitlao između drveća i upijao reči. *Ovo je ludilo*, pomisli dok je zaranjao dublje među stabla. Taman se spremao da krene nazad, kada ugleda odsev belog krvnog napred i nadesno, nazad ka brdu. On potrča za njim, tiho proklinjući.

Jurio je za vukom četvrtinu puta oko Pesnice pre no što ga je opet izgubio. Konačno zastade da uhvati dah, usred žbunja, trnja i prevrnutog kamenja u podnožju brda. Van domašaja baklji, tama se zgušnjavala.

Zvuk tihog grebanja natera ga da se okreće. Džon krenu ka njemu, pažljivo koračajući između stenja i trnovog žbunja. Iza jednog palog drveta, opet nalete na Duha. Jezovuk je žustro kopao, razbacujući zemlju.

„Šta si to našao?“ Džon spusti baklju, otkrivši okruglastu humku meke zemlje. *Grob*, pomisli. *Ali čiji?*

On kleče i pobode baklju ukraj sebe. Zemlja je bila rastresita, peskovita. Džon stade da je vadi šakama. Nije bilo ni kamenja ni korenja. Šta god da je tu pohranjeno, pohranjeno je nedavno. Na dubini od dve stope, ruke mu dodirnuše platno. Očekivao je leš, bojao se leša, ali je naišao na nešto drugo. On pritisnu tkaninu i oseti pod prstima male, tvrde oblike. Nije bilo smrada, niti traga crvima. Duh se povuče i sede, posmatrajući.

Džon skloni zemlju i otkri okruglast zavežljaj, ne deblji od dve stope. Prstima prokopa oko ivica i osloboodi ga iz zemlje. Unutra se nešto pomeri i zazvecka. *Blago*, pomisli on, ali sudeći po obliku, to nisu mogli biti novčići, a *zvuk* nije nagoveštavao metal.

Zavežljaj je bio obmotan izlizanim užetom. Džon isuka bodež i preseče ga, pa uhvati krajeve platna i povuče. Zavežljaj se izokrenu i sadržaj mu se prosu na zemlju, svetlučajući tamno i blistavo. On ugleda desetak noževa, vrhova za koplja u obliku lišća, bezbrojne vrhove strela. Džon podiže sečivo bodeža, lako kao pero i svetlucavo crno, bez balčaka. Svetlo baklje mu je igralo na oštrici, tanka narandžasta crta govorila je da je oštrosa kao britva. *Zmaj staklo*. *Ono što meštri zovu opsidijan*. Da li je to Duh otkrio neko drevno blago Dece šume, pokopano ovde hiljadama godina? Pesnica Prvih ljudi bila je staro mesto, samo...

Ispod zmajstakla nalazio se stari ratni rog, napravljen od roga divljeg bivola i okovan bronzom. Džon iz njega izbaci zemlju, i napolje ispade još vrhova strela. On ih pusti da padnu, uze ugao platna u koji je oružje bilo povezano i protrlja ga palcem i kažiprstom. *Dobra vuna, debela, dvostruko tkanje, vlažno ali ne i trulo*. Nije moglo biti dugo u zemlji. A bilo je i *tamno*. On ga prinese bliže baklji. *Ne tamno. Crno*.

Čak i pre nego što je Džon ustao i razmotao ga, znao je šta je našao: crni plašt zakletog brata Noćne straže.

BREN

Burence ga je zatekao u kovačnici kako radi na mehovima za Mikena. „Meštar te zove u kupolu, moj gospodaru prinče. Stigla je ptica od kralja.“

„Od Roba?“ Uzbuđen, Bren ne sačeka Hodora, već pusti Burenceta da ga odnese uz stepenice. On je bio krupan čovek, mada ne tako krupan kao Hodor, i ni izbliza tako snažan. Kada stigoše do meštrove kupole, bio je crven u licu i zadihan. Rikon beše stigao pre njih, kao i oba Valdera Freja.

Meštar Luvin otpusti Burenceta i zatvori vrata. „Moji gospodari“, reče ozbiljno, „stigla nam je poruka od veličanstva, sa dobrom i lošim vestima. Izvojevao je veliku pobedu na zapadu, razbivši lanistersku vojsku kod mesta zvanog Vologaz, a zauzeo je i nekoliko zamkova. Piše nam iz Jasenkraja, bivšeg uporišta kuće Marbrenda.“

Rikon cimnu meštrovu odoru. „Je li Rob dolazi kući?“

„Još ne, bojim se. Čeka ga još bitaka u kojima mora da pobedi.“

„Da li je to pobedio lorda Tivina?“ upita Bren.

„Ne“, reče meštar. „Neprijateljskom vojskom zapovedao je ser Staford Lanister. On je pao u bici.“

Bren nikada ne beše ni čuo za ser Staforda Lanistera. Shvatio je da se slaže s Velikim Valderom kada ovaj reče: „Jedino je lord Tivin bitan.“

„Reci Robu da hoću da dođe kući“, reče Rikon. „Može da dovede i vuka kući, i majku i oca.“ Mada je znao da je lord Edard mrtav, Rikon je to ponekad zaboravlja... namerno, pretpostavlja je Bren. Mali brat mu je bio tvrdoglav, kako to četvorogodišnjak samo može biti.

Brenu bi drago zbog Robove pobede, ali ga obuze i nemir. Sećao se šta je Oša rekla onog dana kada mu je brat poveo vojsku iz Zimovrela. *Ide u pogrešnom pravcu*, uporno je tvrdila divljanka.

„Nažalost, svaka pobeda ima i cenu.“ Meštar Luvin se okrenu Valderima. „Moji gospodari, vaš stric ser Stevron Frej bio je među palima kod Vologaza. Ranjen je u bici, piše Rob. Mislili su da rana nije ozbiljna, ali je nakon tri dana izdahnuo u svom šatoru, u snu.“

Veliki Valder sleže ramenima. „Bio je veoma star. Pedeset i šest, rekao bih. Prestar za bitke. Stalno je govorio kako je umoran.“

Mali Valder se nasmeja. „Umoran od čekanja da nam deda umre, to hoćeš da kažeš. Da li to znači da je ser Emon sada naslednik?“

„Ne budi glup“, reče mu rođak. „Sinovi prvog sina dolaze pre drugog sina. Ser Riman je sledeći u naslednom redu, a potom Edvin i Crni Valder i Petir Bubuljica. A onda Egon i svi *njegovi* sinovi.“

„Riman je takođe star“, reče Mali Valder. „Kladim se da mu je više od četrdeset. A ima i loš stomak. Misliš da će postati lord?“

„Ja će postati lord. Za njega me nije briga.“

Meštar Luvin ih oštro prekide. „Trebalo bi da se sramite takvih priča, moji gospodari. Zar niste tužni? Stric vam je mrtav.“

„Da“, reče Mali Valder. „Veoma smo tužni.“

Međutim, nisu bili. Bren oseti mučninu u stomaku. *Njima se ukus ovog jela dopada više nego meni.* On zamoli meštra Luvina za dopuštenje da ode.

„Dobro.“ Meštar pozvoni za pomoć. Hodor mora da je bio zauzet u štalama. Pojavila se Oša. Ona je, međutim, bila snažnija od Burenceta, i lako je digla Brena u ruke i odnela ga niz stepenište.

„Oša“, upita Bren dok su prelazili dvorište. „Da li znaš put na sever? Za Zid i... čak i dalje?“

„Taj put je lak. Potraži Ledenog zmaja, i idi za plavom zvezdom u jahačevom oku.“ Ona prođe kroz vrata i krenu uz zavojite stepenice.

„A tamo još ima divova, i... ostalih... Tuđina i Dece šume?“

„Divove sam videla, o Deci sam čula priče, a beli hodači... zašto želiš to da znaš?“

„Da li si ikada videla trooku vranu?“

„Nisam.“ Ona se nasmeja. „A iskreno, nemam ni želju.“ Oša nogom gurnu vrata njegove spavaće sobe, pa ga smesti na sedište kraj prozora, s koga je mogao da posmatra dvorište.

Činilo se da je prošlo tek nekoliko otkucaja srca nakon njenog odlaska, kada se vrata ponovo otvorile i Džodžen Rid uđe nepozvan, u pratnji svoje sestre Mire. „Čuli ste za pticu?“ upita Bren. Drugi dečak klimnu. „Nije bila večera, kao što ste rekli. Bilo je pismo od Roba, i nismo ga pojeli, ali...“

„Zeleni snovi ponekad imaju čudne oblike“, priznade Džodžen. „Njihovu istinu nije uvek lako shvatiti.“

„Ispričaj mi ono strašno što si sanjao“, reče Bren. „Ono strašno što dolazi u Zimovrel.“

„Da li mi moj gospodar princ sada veruje? Da li će verovati mojim rečima, bez obzira na to koliko mu čudno zvuče?“

Bren klimnu glavom.

„Dolazi more.“

„More?“

„Sanjao sam da Zimovrel zapljuškuje more sa svih strana. Video sam crne talase kako tuku o kapije i kule, a onda se slana voda prelila preko zidina i ispunila zamak. Utopljenici su plutali po dvorištu. Kada sam prvi put usnio taj san, još u Sivotoku, nisam im znao lica, ali ih sada znam. Taj Burence je jedan, stražar koji je najavio naša imena na gozbi. Tvoj obrednik je drugi. Kao i tvoj kovač.“

„Miken?“ Bren je bio jednak i zbumen i uznemiren. „Ali more je stotinama i stotinama liga daleko, a zidovi Zimovrela toliko su visoki da voda ne bi mogla da

ih preplavi, čak i kada bi do njih stigla.“

„U tami noći slano more će poteći preko ovih zidova“, kaza Džodžen. „Video sam mrtvace, naduvene i utopljene.“

„Moramo da im kažemo“, reče Bren. „Burencetu i Mikenu, i obredniku Čejlu. Da im kažemo, da se ne udave.“

„To ih neće spasti“, odgovori dečak u zelenom.

Mira pridiše sedištu kraj prozora i položi mu ruku na rame. „Neće ti poverovati, Brene. Kao što ni ti nisi.“

Džodžen sede na Brenov krevet. „Reci mi šta *ti* sanjaš.“

Bojao se, čak i tada, ali se zakleo da će im verovati, a Stark od Zimovrela drži svoju časnu reč. „Ima ih različitih“, izgovori polako. „Postoje vučji snovi, oni nisu tako ružni kao oni drugi. Trčim i lovim, i ubijam veverice. A ima i snova u kojima mi dolazi vrana i govori mi da letim. Ponekad je u tim snovima i drvo, i zove me po imenu. To me plaši. Ali je najgori san kada padam.“ On pogleda dole u dvorište, osećajući se jadno. „Pre nikada nisam padao. Kada sam se peo išao sam svugde, po krovovima i po zidovima, hratio sam vrane u Slomljenoj kuli. Majka se bojala da će pasti, ali sam ja znao da nikada neću. A ipak jesam, i sada kada spavam uvek padam.“ Mira ga stisnu za rame. „To je sve?“

„Valjda.“

„Varga“, reče Džodžen Rid.

Bren ga pogleda, razrogačenih očiju. „Molim?“

„Varga. Vukodlak. Zverobraz. Tako će te zvati, ako ikada čuju za tvoje vučje snove.“

Ta imena ga ponovo uplašiše. „Ko će me tako zvati?“

„Tvoji vlastiti ljudi. U strahu. Neki će te mrzeti ako budu znali šta si. Neki će čak pokušati i da te ubiju.“

Stara Nen je ponekad pričala strašne priče o zverobrazima i vukodlacima. U pričama su oni uvek bili zli. „Nisam ja takav“, reče Bren. „Nisam. To su samo snovi.“

„Vučji snovi nisu pravi snovi. Oko ti je čvrsto sklopljeno kada si budan, ali kada zaspis, ono se otvorí i tvoja duša traži svoju drugu polovicu. Moć je u tebi snažna.“

„Ne želim je. Hoću da budem *vitez*.“

„Vitez je ono što želiš. Varga je ono što jesi. To ne možeš promeniti, Brene, ne možeš to poreći ili se od toga sakriti. Ti si krilati vuk, ali nikada nećeš leteti.“ Džodžen ustade i pridiše prozoru. „Sem ako ne *otvoris oko*.“ On spoji dva prsta i bočnu Brena u čelo, snažno.

Kada diže ruku do tog mesta, Bren oseti samo glatku, čitavu kožu. Nije bilo oka, čak ni sklopljenog. „Kako da ga otvorim kada ga nema?“

„Oko nikada nećeš naći prstima, Brene. Moraš da tragaš srcem.“ Džodžen je

svojim čudnim zelenim očima proučavao Brenovo lice. „Ili se možda bojiš?“

„Meštar Luvin kaže da u snovima nema ničega čega bi čovek trebalo da se boji.“

„Ima“, reče Džodžen.

„Čega to?“

„Prošlosti. Budućnosti. Istine.“

Ostavili su ga zbumjenijeg nego ikada ranije. Kada ostade sam, Bren pokuša da otvori svoje treće oko, ali nije znao kako. Koliko god da se mrštio i pipao čelo, nije video ništa drugačije nego ranije. Narednih dana, pokušao je da upozori ostale na ono što je Džodžen video, ali to nije prošlo kako je želeo. Mikenu je sve bilo smešno. „More, kažeš? Znaš, ja sam ti oduvek želeo da vidim more. A nikada nisam imao prilike da odem. Znači, sada ono dolazi meni? Bogovi su milostivi, kad se toliko trude oko jednog ubogog kovača.“

„Bogovi će me uzeti kada požele“, tiho je rekao obrednik Čejl, „mada smatram da je malo verovatno da će se udaviti, Brene. Znaš, odrastao sam na obalama Belog noža. Odličan sam plivač.“

Burence se jedini osvrnuo na upozorenje. Otišao je da lično porazgovara sa Džodženom, i nakon toga je prestao da se kupa i odbijao je da pride bunaru. Konačno je počeo da smrđi tako jezivo da su ga šestorica drugih gardista bacili u korito vrele vode i žestoko ga oribali, dok je on urlao kako hoće da ga udave, kao što mu je mali žabar prorekao. Nakon toga se mrštio kada god bi u zamku susreo Brena ili Džodžena, i mrmljaо je sebi u bradu.

Nekoliko dana nakon Burencetovog kupanja, ser Rodrik se vratio u Zimovrel sa zatočenikom, mesnatim mladićem vlažnih debelih usana i dugačke kose, koji je smrdeo kao nužnik, još gore nego Burence pre kupanja. „Zovu ga Smrad“, reče Slamoglavi kada ga Bren upita ko je to. „Nisam mu čuo pravo ime. Kažu da je služio Boltonovo kopile i pomogao mu da ubije ledi Hornvud.“

Sam Kopile je mrtav, saznade Bren te noći za večerom. Ljudi ser Rodrika su ga uhvatili kako radi nešto strašno na zemlji Hornvuda (Bren nije bio sasvim siguran šta, ali se činilo da je nešto što se radi bez odeće) i oborili ga strelama kada je pokušao da pobegne. Međutim, stigli su prekasno za sirotu ledi Hornvud. Nakon njihovog venčanja, Kopile ju je zaključao u kulu i zaboravio da je hrani. Bren je čuo ljude kako pričaju da ju je ser Rodrik, nakon što je provalio vrata, zatekao kako leži krvavih usta i izgriženih prstiju.

„Čudovište nas je uvalilo u gadan sos“, reče stari vitez meštru Luvinu. „Dopadalo se to nama ili ne, ledi Hornvud mu je bila žena. Naterao ju je da izrekne bračne zavete i pred obrednikom i pred drvetom-srcem, i te iste noći je pred svedocima legao s njom. Potpisala je testament u kome ga imenuje za svog naslednika i stavila na njega svoj pečat.“

„Zakletve načinjene pod pretnjom mačem nisu valjane“, primeti meštar. „Ruz Bolton se možda neće složiti. Ne kada je zemlja u pitanju“ Ser Rodrik je izgledao nesrećno. „Voleo bih da možemo da skinemo glavu i tom njegovom slugi, gadan je

baš kao što mu je i gospodar bio. Ali se bojim da ga moramo držati u životu dok se Rob ne vrati iz rata. On je jedini svedok najgorih zločina Kopiletovih. Možda će se lord Bolton odreći prava na zemlju kada čuje njegovu priču, ali u međuvremenu se Menderlijevi vitezovi i ljudi iz Užasnika ubijaju po šumama Hornvuda, a ja nemam dovoljno snage da ih sprečim.“ Stari vitez se okrenu u sedištu i strogo odmeri Brena. „A čime si se ti bavio dok sam ja bio odsutan, moj prinče? Naređivao našim gardistima da se ne kupaju? Hoćeš da mirišu kao ovaj Smrad, je li u tome stvar?“

„More dolazi ovamo“, reče Bren. „Džodžen je to video u zelenom snu. Burence će se udaviti.“

Meštar Luvin čupnu svoj lanac. „Mali Rid veruje da u snovima vidi budućnost, ser Rodriče. Rekao sam Benu koliko su takva proročanstva nesigurna, ali ako ćemo pravo, s Kamene obale zaista stižu vesti o nevoljama. Napadači u dugačkim brodovima pljačkaju ribarska sela. Siluju i pale. Leobald Tolhart je poslao svog bratanca Benfreda da ih zaustavi, ali prepostavljam da će se ukrcati na brodove i pobeći na prvi znak naoružanih ljudi.“

„Da, i udariti negde drugde. Tuđini odneli takve kukavice! Nikada se ne bi na to usudili, kao ni Boltonovo kopile, da nam sva snaga nije hiljadu liga južno.“ Ser Rodrik pogleda Brena. „Šta ti je još momak rekao?“

„Rekao je da će voda preplaviti zidove. Video je Burenceta utopljenog, i Mikena, i obrednika Čejla.“

Ser Rodrik se namršti. „Pa, ako se desi da i ja moram da krenem na te pljačkaše, neću sa sobom povesti Burenceta. *Mene* nije video utopljenog, je li tako? Nije? Dobro.“

Benu beše drago što to čuje. *Možda se onda neće udaviti*, pomisli on. *Ako se budu klonili mora*.

I Mira je tako mislila, kasnije te iste noći, kada je s Džodženom došla u Brenovu sobu da igraju domine, ali njen brat odmahnu glavom. „Ono što vidim u zelenim snovima ne može se izmeniti.“

To razljuti njegovu sestruru. „Zašto bi bogovi slali upozorenje, ako već ne možemo da ga poslušamo i promenimo ono što dolazi?“

„Ne znam“, reče Džodžen tužno.

„Da si ti Burence, verovatno bi skočio u bunar i sve okončao? On treba da se *bori*, kao i Bren.“

„Ja?“ Bren iznenada oseti strah. „Zašto ja da se borim? Zar ću se i ja udaviti?“

Mira ga pogleda, a na licu joj se jasno vide osećanje krivice. „Nije trebalo to da kažem...“

Bi mu jasno da ona nešto krije. „Da li si i mene video u zelenom snu?“ upita uznemireno Džodžena. „Da li sam se i ja utopio?“

„Nisi se utopio.“ Džodžen je govorio kao da ga svaka reč боли. „Sanjao sam čoveka koji je danas došao, onog koga zovu Smrad. Ti i tvoj brat ležali ste mu mrtvi pred nogama, a on vam je drao lica dugačkim crvenim nožem.“

Mira ustade. „Ako odem u tamnicu, mogla bih da mu zabijem koplje u srce. A ako je mrtav, kako će onda da ubije Brena?“

„Tamničari će te zaustaviti“, reče Džodžen. „Stražari. A ako im kažeš zašto želiš njegovu smrt, nikada ti neće poverovati.“

„I ja imam stražare“, podseti ih Bren. „Burenceta, i Šugavog Tima, i Slamoglavog i ostale.“

Džodženove oči boje mahovine behu pune sažaljenja. „Oni neće moći da ga spreče, Brene. Nisam mogao da vidim zašto, ali sam video kraj. Video sam tebe i Rikona u vašoj kripti, dole u tami, sa svim mrtvim kraljevima i njihovim kamenim vukovima.“

Ne, pomisli Bren. Ne. „Ako odem... u Sivotočku motrilju, ili tamo gde je vrana, nekuda daleko, gde ne mogu da me nađu...“

„To ti neće pomoći. San je bio zelen, Brene, a zeleni snovi ne lažu.“

TIRION

Varis je stajao nad mangalama, grejući svoje meke šake. „Izgleda da je Renli ubijen na strašan način, u samom srcu svoje vojske. Vrat mu je prerezan od uveta do uveta sećivom koje je prošlo kroz čelik i kost kao da su meki sir.“

„Ko ga je ubio?“ bila je znatiželjna Sersei.

„Da li si ikada pomislila da previše odgovora vredi jednako kao i nijedan? Moji doušnici nisu uvek na onoliko visokim mestima koliko mi želimo da budu. Kada kralj umre, priče bujaju kao pečurke u mraku. Konjušar kaže da je Renlija pogubio vitez njegove vlastite Dugine garde. Pralja tvrdi da se Stanis ušunja u samo srce njegove vojske sa svojim čarobnim mačem. Nekoliko pešadinaca veru je da je delo učinila žena, ali se ne slažu *koja* žena. Devica koju je Renli odbio, tvrdi jedan. Pratilja logora dovedena da ga zadovolji pred bitku, kaže drugi. Treći čak smatra da je to možda bila ledi Kejtlin Stark.“

Kraljica nije bila zadovoljna. „Moraš li da nam tračiš vreme baš svakom glasinom koju šire budale?“

„Dobro me plačaš za te glasine, moja milostiva kraljice“

„Plaćamo te za istinu, lorde Varise. Zapamti to, ili će ovo Malo veće postati još manje.“

Varis se nervozno zakikota. „Ti i tvoj plemeniti brat ćete ostaviti veličanstvo bez veća ako tako nastavite.“

„Usuđujem se da primetim da će kraljevstvo preživeti izvesno smanjenje broja večnika“, reče Maloprstić s osmehom.

„Dragi, dragi Petire“, reče Varis, „zar te ne brine da tvoje ime može biti sledeće na desničnom malom spisku?“

„Pre tvog, Varise? Ni u snu.“

„Možda ćemo biti braća na zidu, ti i ja.“ Varis se ponovo zakikota.

„I to pre nego što misliš, ako sledeće reči koje ti izađu iz usta ne budu korisne, evnuše.“ Sudeći po sevanju njenih očiju, Sersei je bila spremna da još jednom kastrira Varisa.

„Da to nije neka varka?“ upita Maloprstić.

„Ako je tako, varka je izuzetno pametna“, reče Varis. „Mene je sigurno prevarila.“

Tirion je dovoljno čuo. „Džof će biti tako razočaran“, reče. „Čuvaо je baš lep kolac za Renlijevu glavu. Ali ko god bio bio neposredni počinilac, moramo pretpostaviti da iza dela стоји Stanis. On je očigledno na dobitku.“ Vesti mu se ne behu dopale; računao je da će braća Barateoni desetkovati jedan drugome vojsku u krvavoj bici. Osećao je kako mu lakat pulsira na mestu gde ga je buzdovan rasekao. Događalo se da vlaga tako deluje na njega. On stisnu lakat šakom, pa upita: „Šta je s Renlijevom vojskom?“

„Veći deo njegove pešadije ostao je kod Ljute ćuprije.“ Varis ostavi mangale i zauze mesto za stolom. „Većina lordova koji su jahali s lordom Renlijem na Krajoluj brže-bolje su prešli Stanisu, sa svim svojim vitezovima.“

„Predvođeni Florentima, kladim se“, reče Maloprstić.

Varis mu se ulagivački osmehnu. „Tu opkladu bi dobio, moj gospodaru. Lord Alester je zaista bio prvi koji je kleknuo. Sledili su ga mnogi drugi.“

„Mnogi“, reče Tirion značajno, „ali ne svi?“

„Ne svi“, složi se evnuh. „Ne Loras Tirel, niti Rendil Tarli, niti Matis Rouen. A ni Krajoluj nije popustio. Ser Kortni Penrouz drži zamak u Renlijevu ime, i ne želi da poveruje da mu je sizeren mrtav. Traži da vidi zemne ostatke pre nego što otvorí kapije, ali izgleda da je Renlijev telo neobjasnjivo nestalo. Verovatno je odneto. Petina Renlijevih vitezova otišla je sa ser Lorasm, radije nego da klekne pred Stanisom. Priča se da je Vitez od Cveća poludeo kada je video kraljevo telo, i ubio tri Renlijeva gardista u svom gnevnu, među njima i Emona Kaja i Robara Rojsa.“

Šteta što je stao na broju od tri, pomisli Tirion.

„Ser Loras verovatno hita ka Ljutoj ćupriji“, nastavi Varis. „Sestra mu je tamo, Renlijeva kraljica, kao i čitavo mnoštvo vojnika koji odjednom nemaju kralja. Kojoj će se strani privoleti? Škakljivo pitanje. Mnogi služe lordove koji su ostali kod Krajoluja, a ti lordovi sada pripadaju Stanisu.“

Tirion se nagnu napred. „Ovde nam se ukazuje prilika, čini mi se. Pridobijmo Lorasa Tirela na našu stranu i lord Mejs Tirel i njegovi vazali će nam se možda takođe prikloniti. Trenutno su se možda i zakleli Stanisu, ali ga sigurno ne vole, inače bi bili s njim od početka.“

„Vole li nas više?“ upita Sersei.

„Teško“, reče Tirion. „Renlija su očigledno voleli, ali je Renli ubijen. Možda im možemo pružiti dobre i primamljive razloge da radije priđu Džofriju nego Stanisu... ako budemo delali brzo.“

„Kakve to razloge nameravaš da im pružiš?“

„Zlatne razloge“, predloži Maloprstić smesta.

Varis coknu. „Mili Petire, sigurno ne tvrdiš da ti silni lordovi i plemeniti vitezovi mogu biti *kupljeni* kao pilići na pijaci?“

„Da li si u poslednje vreme bio na našim pijacama, lorde Varise?“ upita Maloprstić. „Video bi da je lakše kupiti lorda nego pile, usuđujem se da primetim. Naravno, lordovi pijuču oholije od pilića, i zgražavaju se kada im ponudiš novac kao zanatlijama, ali retko odbijaju darove... počasti, zemlje, zamkove...“

„Mito može pridobiti neke od manjih lordova“, reče Tirion, „ali nikada i Visoki Sad.“

„Tačno“, priznade Maloprstić. „Vitez od Cveća je ključ. Mejs Tirel ima dva starija sina, ali mu je Loras oduvek bio miljenik. S njim, Visoki Sad će biti tvoj.“

Da, pomisli Tirion. „Čini mi se da bi trebalo nešto da naučimo i od pokojnog lorda Renlija. Možemo dobiti savezništvo Tirela isto kao i on. Brakom.“

Varis ga je najbrže shvatio. „Misliš da venčaš kralja Džofrija s Margeri Tirel?“

„Da.“ Koliko se sećao, Renligevoj mladoj kraljici nije bilo više od petnaest, šesnaest... starija je od Džofrija, ali koja godina ništa ne znači, sve se tako savršeno uklapalo.

„Džofri je veren sa Sansom Stark“, pobuni se Sersei.

„Bračni ugovori mogu da se raskinu. Kakva je prednost u venčavanju kralja sa kćerju mrtvog izdajnika?“

Progovori Maloprstić. „Možeš šapnuti veličanstvu da su Tireli mnogo bogatiji od Starka, a da se priča da je Margeri lepotica... a i može da se odvede u krevet.“

„Da“, reče Tirion, „Džofu će se to sigurno dopasti.“

„Moj sin je premlad da razmišlja o takvim stvarima.“

„Misliš?“ upita Tirion. „Trinaest mu je, Sersei. Ja sam se u tom uzrastu oženio.“

„Sve si nas osramotio tom jadnom epizodom. Džofri je sazdan od bolje građe.“

„Tako dobre da je naterao ser Borosa da pokida Sansinu haljinu.“

„Bio je ljut na nju.“

„Bio je ljut i na kuvarovog malog koji je prošle noći prosuo supu, ali njega nije skinuo golog.“

„Ovde nije posredi neka prosuta supa...“

Ne, posredi su lepe sise. Nakon tog događaja u dvorištu, Tirion je razgovarao s Varisom kako da srede Džofrijevu posetu Čataji. Možda će se momku narav smiriti ako proba zabranjeno voće. Može se čak desiti i da mu bude *zahvalan*, verovali ili ne, a Tirionu je trebalo malčice više zahvalnosti njegovog suverena. To će, naravno, morati da bude obavljen u tajnosti. Najteže će biti razdvojiti ga od Pseta. „Pas je uvek za petama svog gospodara“, rekao je Varisu, „ali svi ljudi ponekad spavaju. A neki se još i kockaju, i kurvaju i vuku po krčmama.“

„Pseto radi sve troje, ako to želiš da znaš.“

„Ne“, rekao je Tirion. „Želim da znam *kada*.“

Varis je položio prst na obraz, zagonetno se smeškajući. „Moj gospodaru, sumnjičaviji čovek bi pomislio da želiš da ustanoviš kada to Sendor Klegani ne štiti kralja iz namere da naudiš dečaku.“

„Sigurno me dovoljno poznaješ, lorde Varise“, rekao je Tirion. „Pa, ja samo hoću da me Džofri voli.“

Evnuh je obećao da će se pozabaviti tim pitanjem. Rat je, međutim, imao svoje zahteve; moraće da sačekaju, a da muškarca od Džofrija naprave kasnije. „Nema sumnje da svog sina poznaješ bolje nego ja“, natera on sebe da kaže Sersei, „ali ipak, mnogo šta može se reći u prilog braka s Tirelima. To je možda jedini način da Džofri doživi prvu bračnu noć“

Maloprstić se složi. „Starkova mala ne daje Džofriju ništa sem tela, koliko god ono bilo lepo. Margeri Tirel donosi pedeset hiljada mačeva i svu snagu Visokog Sada.

„Tačno tako.“ Varis položi meku šaku na kraljičin rukav. „Ti imaš majčinsko srce, a ja znam da veličanstvo voli svoju milu dušicu. Ali kraljevi moraju naučiti da potrebe kraljevstva stavljaju iznad vlastitih. Ja kažem da moramo to ponuditi.“

Kraljica se oslobođi evnuhovog dodira. „Da ste žene, ne biste tako govorili. Recite šta hoćete, moji gospodari, ali je Džofri previše ponosan da pristane na Renligeve otpatke. Nikada se neće složiti.“

Tirion sleže ramenima. „Kada kralj za tri godine postane punoletan, moći će da da ili povuče svoj pristanak, kako mu je volja. Dotle, ti si mu namesnica, a ja sam mu desnica, i oženiće se kojom god mu mi kažemo. Bila otpadak ili ne.“

Sersein tobolac bio je prazan. „Iznesite onda vašu ponudu, ali nek vam bogovi budu u pomoći ako se Džofriju devojka ne dopadne.“

„Tako mi je drago što se slažemo!“ reče Tirion. „Dobro, ko će od nas poći za Ljutu ćupriju? Moramo stići do ser Lorasa s našom ponudom pre nego što mu se krv ohladi.“

„Hoćeš da pošalješ nekog iz Veća?“

„Ne mogu baš da očekujem da Vitez od Cveća pregovara s Bronom ili Šagom, zar ne? Tireli su gordi.“

Njegova sestra smesta pokuša da iskoristi situaciju u svoju korist. „Ser Džejslin Bajvoter je plemenitog roda. Pošalji njega.“

Tirion odmahnu glavom. „Treba nam neko ko je u stanju da uradi nešto više, a ne samo da ponovi naše reči i donese odgovor. Naš izaslanik mora da govorи за kralja i Veće, i da brzo ugovori posao.“

„Desnica govorи kraljevim glasom.“ U Serseinim očima je svetlost sveća igrala zelena kao divlja vatra. „Ako pošaljemo tebe, Tirione, biće to kao da je otiašao Džofri lično. A ima li čoveka prikladnijeg za taj zadatak? Ti rečima barataš vešto kao Džejmi mačem.“

Zar si toliko nestrpljiva da me isteraš iz grada, Sersei? „Previše si ljubazna, sestro, ali se meni čini da je bolje da bračni ugovor sklapa dečakova majka, a ne ujak. A ti imaš dara za sticanje novih prijatelja kojeg ja nikada neću imati.“

Ona usitni očima. „Džofu je potrebno da budem kraj njega.“

„Veličanstvo, moj gospodaru desnice“, reče Maloprstić, „kralju ste ovde oboje potrebni. Ja ću poći umesto vas.“

„Ti?“ *Kakvu to korist on vidi za sebe?* upita se Tirion.

„Ja sam član Kraljevog veća, ali nisam kraljeve krvi, tako da bih bio slab talac. Upoznao sam Lorasa kada je bio ovde na dvoru, i nisam mu pružio razloga da me ne voli. Mejs Tirel mi, koliko znam, takođe nije neprijatelj, a sebi laskam da nisam nevešt u pregovorima.“

Ima nas. Tirion nije verovao Petiru Belišu, niti je želeo da mu ovaj bude van vidokruga, ali kakav mu je drugi izbor preostao? Ići će ili Maloprstić ili Tirion lično, a on je odlično znao da će, napusti li Kraljevu Luku na iole duže vreme, biti uništeno sve što je uspeo da uradi. „Između grada i Ljute ćuprije ima borbi“, reče

on oprezno. „A budi siguran i da će lord Stanis poslati pastire da prikupe zalutale ovčice svoga brata.“

„Nikada se nisam bojao pastira. Ovce mi zadaju više nevolja. Ipak, prepostavljam da mi pratnja ne bi škodila.“

„Mogu da odvojim stotinu zlatnih plaštova“, reče Tirion.

„Pet stotina.“

„Tri stotine.“

„I još četrdeset - dvadeset vitezova s još toliko štitonoša. Ako dođem bez povorke vitezova, Tireli će misliti da sam malo važan.“

To je bilo sasvim tačno. „Dogovoreno.“

„Povešću sa sobom Užasnog i Slinavog, i kasnije ih poslati njihovom gospodaru ocu. Gest dobre volje. Potreban nam je Pakster Redvin, on je najstariji prijatelj Mejsa Tirela, a i sam ima veliku silu.“

„A takođe je i izdajnik“, reče kraljica, počinjući da se predomišlja. „Senica bi bila pošla za Renlijem zajedno s ostalima, samo što je Redvin odlično znao da bi mu balavci zbog toga stradali.“

„Renli je mrtav, veličanstvo“, podseti Maloprstić, „a ni Stanis ni lord Pakster nisu zaboravili kako su Redvinove galije zatvorile more tokom opsade Krajoluja. Vrati blizance, i možda ćemo osvojiti naklonost Redvina.“

Sersei još nije bila ubedena. „Nek Tuđini nose njegovu naklonost, meni trebaju njegovi mačevi i jedra. Najbolji način da ih dobijemo jeste da zadržimo blizance ovde.“

Tirion je imao odgovor. „Onda pošaljimo ser Hobera nazad na Senicu i zadržimo ser Horasa ovde. Rekao bih da je lord Pakster dovoljno pametan da odgonetne šta to znači.“

Predlog je usvojen bez protivljenja, ali Maloprstić još nije bio gotov. „Trebaće nam i konji. Hitri i snažni. Pristojna zaliha zlata takođe će biti neophodna, za one darove koje smo ranije spomenuli.“

„Uzmi koliko ti treba. Ako grad padne, Stanis će ionako sve oteti.“

„Hoću pismeno punomoćje. Dokument koji Mejsu Tirelu neće ostaviti sumnje da imam ovlašćenje, i koji mi daje puno pravo da pregovaram s njim o tom braku i svemu ostalom što treba ugovoriti, i pravo da dam obavezujuću reč u kraljevo ime. Treba da ga potpišu Džofri i svi članovi ovog Veća, i da ima pečate svih nas.“

Tirion se nelagodno promeškolji. „U redu. Da li je to sve? Podsećam te, dugačak je put odavde do Ljute čuprije.“

„Krenuću pre svetuća.“ Maloprstić ustade. „Verujem da će se po mom povratku kralj postarati da budem odgovarajuće nagrađen za odvažne napore koje ću učiniti za njegovu dobrobit?“

Varis se zakikota. „Džofri je tako velikodušan suveren, siguran sam da nećeš imati razloga za žaljenje, moj dobri hrabri gospodaru!“

Kraljica je bila neposrednija. „Šta želiš, Petire?“

Maloprstić prostreli Tiriona pogledom, uz lukav smešak. „O tome ču morati da razmislim. Nema sumnje da ču se nečeg već setiti.“ On se ovlaš pokloni, pa ode, opušten kao da ide u neki od svojih bordela.

Tirion se zagleda kroz prozor. Magla je bila tako gusta da preko dvorišta čak nije video ni spoljašnje zidove. Nekoliko mutnih svetala nejasno se probijalo kroz sivilo. *Gadan dan za put*, pomisli. Nije zavideo Petiru Belišu. „Najbolje da sastavimo te dokumente. Lorde Varise, pošalji po pergament i pero. A neko će morati i da probudi Džofrija.

Još je bilo sivo i tmurno kada se skup napokon okonča. Varis se odšunja sam, meke papuče šaputale su mu po podu. Lanisteri se na tren zadržaše kraj vrata. „Kako ti napreduje lanac, brate?“ upita kraljica dok joj je ser Preston na ramena stavljao srebrni plašt obrubljen veveričjim krznom.

„Narasta, kariku po kariku. Treba da zahvalimo ser Kortniju Penrouzu što je toliko tvrdoglav. Stanis nikada neće krenuti na sever, sve dok mu Krajoluj stoji neosvojen iza leđa.“

„Tirione, znam da se ne slažemo uvek oko politike, ali mi se čini da sam grešila u vezi s tobom. Nisi onolika budala kakvom sam te zamišljala. Zapravo, sada shvatam da si mi mnogo pomogao. Za to sam ti zahvalna. Moraš mi oprostiti ako sam u prošlosti prema tebi bila gruba.“

„Moram li?“ On sleže ramenima, pa joj se osmehnu. „Mila sestro, nisi rekla ništa što zahteva praštanje.“

„Misliš danas?“ Oboje se nasmejaše... i Sersei se saže i položi hitar, mek poljubac na njegovo čelo.

Odveć zapanjen da bi išta rekao, Tirion je samo mogao da je gleda kako odlazi niz hodnik, u pratnji ser Prestona. „Da li sam ja to sišao s uma, ili me je sestra upravo poljubila?“ upita Brona kada ona ode.

„Zar je bilo tako lepo?“

„Bilo je... neočekivano.“ Sersei se u poslednje vreme neobično ponašala. Tiriona je to veoma uznemiravalо. „Pokušavam da se setim kada me je poslednji put poljubila. Nije mi bilo više od sedam-osam godina. Džejmi ju je začikavao da ne sme to da uradi.“

„Žena je konačno počela da primećuje tvoje draži.“

„Ne“, reče Tirion. „Ne, žena nešto smera. Bolje da ustanovimo šta, Brone. Znaš da mrzim iznenadenja.“

TEON

Teon nadlanicom obrisa pljuvačku s lica. „Rob će ti prosuti creva, Grejdžoju!“ vrištao je Benfred Tolhart. „Nahraniće svog vuka tvojim izdajničkim srcem, ti balego ovčja!“

Glas Erona Mokrokosog proseče kroz uvrede kao mač kroz sir. „Sada ga moraš ubiti.“

„Prvo za njega imam pitanja“, reče Teon.

„Jebem ti ja tvoja pitanja.“ Benfred je krvav i bespomoćan visio između Stiga i Verлага. „Zadavićeš se njima pre nego što od mene dobiješ odgovore, kukavice! Izdajice!“

Stric Eron je bio nemilosrdan. „Kada je pljunuo na tebe, pljunuo je na sve nas. Pljunuo je na Utopljenog boga. Mora umreti.“

„Ovac je *meni* dao zapovedništvo ovde, striče.“

„A mene je poslao da te savetujem.“

I da me nadzires. Teon se nije usuđivao da sa stricem istera stvari do kraja. Zapovedništvo jeste bilo njegovo, ali njegovi ljudi su verovali u Utopljenog boga, a u Teona nisu, i užasno su se bojali Erona Mokrokosog. *A to ne mogu da im zamerim.*

„Za ovo će ti odleteti glava, Grejdžoje. Vrane će ti kljuvati oči.“ Benfred pokuša ponovo da pljune, ali mu poteče samo još malo krvi. „Tuđini ti jebali tvog mokrog boga.“

Tolharte, upravo si ispljunuo svoj život, pomisli Teon. „Stig, utišaj ga“,

Baciše Benfreda na kolena. Verlag mu strže zečeje krvno s pojasa i nabi mu ga među zube, da mu uguši povike. Stig oslobodi svoju sekiru.

„Ne“, objavi Eron Mokrokosi. „On mora biti dat bogu. Po Starim običajima.“

Kakve to veze ima. Mrtvac je mrtvac. „Uzmi ga, onda.“

„I ti ćeš poći. Ti si ovde zapovednik. Žrtva mora da bude twoja.

To je bilo više nego što je Teon mogao da podnese. „Ti si sveštenik, striče, i boga ostavljam tebi. Vrati mi istom merom i bitke prepusti meni.“ On mahnu rukom, i Verlag i Stig odvukoše zarobljenika ka obali. Eron Mokrokosi prekorno odmeri bratanca, pa krenu za njima. Otići će niz šljunkoviju plažu, da udave Benfreda Tolharta u slanoj vodi. Stari običaji.

Možda je to milost, reče Teon sebi dok je išao u suprotnom pravcu. Stig teško da je bio vešt glavoseča, a Benfredov vrat bio je debeo kao u vepra, težak od mišića i sala. *Nekad sam mu se zbog toga rugao, samo da bih video koliko mogu da ga razbesnim,* prijeti se on. To je bilo - kad, pre tri godine? Kada je Ned Stark odjehao u Torenov trg da vidi ser Helmana, Teon ga je pratilo i proveo dve sedmice u Benfredovom društvu.

Pobednička graja dopirala je iza zavoja na drumu, s poprišta bitke... ako se to uopšte moglo nazvati bitkom. *Više je bilo nalik na klanje ovaca, ako čemo pravo. Ovaca odevenih u čelik, ali ipak ovaca.*

Popevši se ne gomilu kamenja, Teon pogleda dole, u mrtve ljude i konje u ropcu. Konji su zasluzili bolje. Timor i njegova braća okupljali su konje nepovređene u borbi, a Urzen i Crni Loren uzeše da dotuku životinje preteško ranjene da bi bile od koristi. Ostali njegovi ljudi pljačkali su leševe. Gevin Harlou klečao je na grudima jednog mrtvaca, sekuci mu prst da bi uzeo prsten. *Plaća gvozdenu cenu. Mom gospodaru ocu bi se to dopalo.* Teon pomisli da potrazi tela ona dva čoveka što ih je ubio svojom rukom, da vidi imaju li vrednog nakita, ali mu ta ideja ostavi gorak ukus u ustima. Mogao je da zamisli šta bi na to rekao Edard Stark. Ali ga i ta pomisao razbesne. *Stark je mrtav i truli, i ništa mi ne znači*, podseti on sebe.

Stari Botli, koga su zvali Riblji brk, sedeo je mršteći se kraj svoje gomile plena, a njegova tri sina su donosila na nju sve nove i nove stvari. Jedan od njih gurao se s debelim čovekom po imenu Todrik, koji se teturao između palih, s rogom piva u jednoj i sekircu u drugoj ruci, odeven u plašt od belog lisičjeg krvnog tek pomalo umrljan krvlju prethodnog vlasnika. *Pijan*, shvati Teon, gledajući ga odozgo. Pričalo se da su gvozdenljudi iz davnina u bici često bivali opijeni krvlju, toliko omamljeni da nisu osećali bol, niti su se se bojali i jednog dušmanina, ali je ovo bilo obično pijanstvo od piva.

„Vekse, moj luk i tobolac.“ Momak otrča i doneće ih. Teon savi luk i zape strunu u trenutku kada je dole Todrik oborio Botlijevog malog i prosuo mu pivo u oči. Riblji brk skoči proključići, ali je Teon bio brži. On nacilja ruku koja je držala rog, s namerom da ga obdari ranom o kojoj će moći da priča, ali Todrik sve pokvari skočivši u stranu baš kada on odape. Strela ga pogodi u stomak.

Pljačkaši se zaustaviše i stadoše da zure. Teon obori luk. „Rekao sam da nema pijanstava, i nema svađe oko plena.“ Na kolenima, Todrik je bučno umirao. „Botli, utišaj ga.“ Riblji brk i sinovi brzo ga poslušaše. Presekoše Todriku vrat dok se on slabašno ritao, pa navališe da mu skidaju plašt, prstenje i oružje još i pre nego što je umro.

Sada će znati da ozbiljno mislim kada nešto kažem. Lord Belon mu je možda dao zapovedništvo, ali je Teon znao da su neki njegovi ljudi pri pogledu na njega videli samo mekog dečaka iz zelenih zemalja. „Ima li još koga žednog?“ Niko ne odgovori. „Dobro.“ On šutnu Benfredov barjak, stegnut u mrtvoj ruci štitonoše koji ga je nosio. Ispod zastave bilo je vezano zeče krvnog. *Zašto zečja krvna?* zanimalo ga je da sazna, ali otkad je osetio pljuvačku na licu, beše zaboravio na pitanja. On dobaci luk natrag Veksu, pa ode, sećajući se kako je bio ushićen nakon Šaputave šume, i pitajući se zašto ovo nema tako sladak ukus. *Tolharte, ti prokleta pregorda budalo, nisi čak poslao ni izvidnike.*

Šalili su se, čak su i pevali dok su dolazili, a tri drveta Tolharta vijorila su nad njima, dok su im zečja krvna glupo visila s vrhova kopalja. Strelci skriveni iza

žbunja štipavice pokvarili su pesmu kišom strela, a Teon je lično poveo svoje pešake da dovrše kasapski posao bodežom, sekirom i maljem. Naredio je da im vođu poštede radi ispitivanja.

Ali nije očekivao da će vođa biti Benfred Tolhart.

Njegovo mlitavo telo upravo su izvlačili iz talasa kada se Teon vratio na svoju *Morsku kućku*. Jarboli njegovih dugačkih brodova ocrtavali su se spram neba malo niže niz šljunkovitu plažu. Od ribarskog sela ne beše ostalo ništa sem hladnog pepela koji je smrdeo na kiši. Muškarci behu poklani, svi osim nekolicine kojima je Teon dozvolio da pobegnu, kako bi odneli vesti u Torenov trg. Supruge i kćeri su im uzeli za slane žene, bar one koje su bile dovoljno mlade i zgodne. Starice i ružne su jednostavno silovali i pobili, ili ih odveli u roblje, ako su znale neke korisne veštine, i ako nije delovalo da će stvarati nevolje.

Teon beše isplanirao i taj napad: doveo je brodove do obale u ledenoj tami praskozorja i skočio s pramca s dugačkom sekirom u ruci, da povede svoje ljude u usnulo selo. Ništa mu od svega toga nije prijalo, ali kakav je izbor imao?

Njegova triput prokleta sestra jedrila je na *Crnom vetrnu* na sever čak i sada, i sigurno će osvojiti zamak za sebe. Lord Belon nije dozvolio da s Gvozdenih ostrva ode ni glas o okupljanju dugačkih brodova, i Teonov krvavi posao po Kamenoj obali biće pripisan morskim pljačkašima. Severnjaci neće shvatiti odakle im preti prava opasnost, sve dok se glavni udarci ne obruše na Čardak šumski i Kejlinov šanac. *A kada sve to bude okončano i osvojeno, pevaće pesme o kućki Aši, i zaboraviće da sam ja uopšte postojao.* Ali samo pod uslovom da on to dozvoli.

Dagmer Brazdibrada je stajao kraj visokog rezbarenog pramca svog dugačkog broda, *Penopije*. Teon mu je dao zadatak da čuva brodove; inače bi ljudi posle pričali da je pobeda bila Dagmerova, a ne njegova. Sujetniji čovek bi to shvatio kao uvredu, ali se Brazdibrada samo nasmejao.

„Pobedili smo“, doviknu Dagmer odozgo. „A ipak se ne smeješ, dečače. Živi treba da se smeju, kad već mrtvi ne mogu.“ On se osmehnu, da pokaže kako se to radi. Bio je to stravičan prizor. Pod snežnobelom grivom kose, Dagmer Brazdibrada imao je najužasniji ožiljak koji je Teon ikada video, uspomenu na bojnu sekiru koja ga umalo nije ubila u detinjstvu. Udarac mu je rascepio vilicu, smrskao prednje zube i ostavio mu četiri usne tamo gde drugi ljudi imaju dve. Čupava brada prekrivala mu je obraze i vrat, ali preko ožiljka malje nisu rasle, tako da je sjajna žila nabranog, izuvijanog mesa delila lice onako kako prtina deli snežno polje. „Čuli smo ih kako pevaju“, reče stari ratnik. „Bila je to lepa pesma, i hrabro su je pevali.“

„Bolje su pevali nego što su se borili. Slobodno su mogli da nose harfe umesto kopalja.“

„Koliko je ljudi palo?“

„Naših?“ Teon sleže ramenima. „Todrik. Ubio sam ga zato što se napio i tukao oko plena.“

„Neki ljudi se rode da budu ubijeni.“ Manji čovek bi se možda bojao da prikaže tako strašan osmeh, ali se Dagmer kezio mnogo češće i šire od lorda Belona.

Koliko god bio ružan, taj osmeh je budio stotine uspomena. Teon ga je kao dečak često viđao, svaki put kada bi preskočio s konjem preko mahovinom obraslog zida, ili bacio sekiru i pogodio pravo u metu. Viđao ga je kada bi odbio udarac Dagmerovog mača, kada bi strehom pogodio galeba u letu, kada bi uzeo krmu u ruke i bezbedno proveo dugački brod kroz urlik zapenjenih stena. *Više mi se osmehivao nego otac i Edard Stark zajedno.* Čak i Rob... trebalo je da se nasmeje onog dana kada sam spasao Brena od divljana, ali me je umesto toga izgrdio, kao da sam kuvarov šegrt kome je zagorela čorba.

„Moramo da porazgovaramo, striče“, reče Teon. Dagmer mu nije bio pravi stric, tek zakleti čovek, možda s kapi grejdžojske krvi, od pre četiri- pet pokolenja, i to ne po zakonitoj lozi. Ipak ga je Teon uvek zvao stricem.

„Dođi onda na moju palubu.“ Od Dagmera nisi mogao čuti *moj gospodaru*, ne kada je stajao na vlastitoj palubi. Na Gvozdenim ostrvima, svaki kapetan je na svom brodu bio kralj.

On se u četiri dugačka koraka pope uz dasku na *Penopijinu* palubu, i Dagmer ga povede do sićušne stražnje kabine, gde natoči sebi rog kiselog piva, pa ponudi i Teona. On odbi. „Nismo zaplenili dovoljno konja. Nekoliko, ali... pa, valjda će morati da se snađem s onim što imam. Manje ljudi znači više slave.“

„Šta će nam konji?“ Kao i većina gvozdenljudi, Dagmer se radije borio kao pešak, ili na palubi broda. „Samo će nam smetati i zasrati palube.“

„Ako budemo jedrili, da“, priznade Teon. „Ja imam druge planove.“ Pažljivo je promatrao starijeg čoveka, da vidi kako će mu se to dopasti. Bez Brazdibrade se nije mogao nadati uspehu. Bio on zapovednik ili ne, ljudi ga nikada neće pratiti ako mu se suprotstave i Eron i Dagmer, a mračnog sveštenika nije imao izgleda da pridobije.

„Tvoj gospodar otac nam je naredio da pljačkamo uz obalu, i ništa više.“ Oči blede kao morska pena gledala su Teona ispod čupavih belih obrva. Da li je to video neodobravanje, ili iskru znatiželje? Ovo drugo, pomisli... ponada se...

„Ti si čovek mog oca.“

„Njegov najbolji čovek, i uvek sam to i bio.“

Gordost, pomisli Teon. *On je gord, to moram da iskoristim, njegova gordost će biti ključ.* „Na Gvozdenim ostrvima nema čoveka upola toliko veštog s kopljem ili mačem.“

„Dugo si bio odsutan, dečače. Kada si otišao, bilo je kao što kažeš, ali ja sam ostareo u službi lorda Grejdžoja. Pevači sada zovu Andriku najboljim. Andrik Neosmehnuti, tako su ga prozvali. Džin od čoveka. Služi lorda Drama od Starog Vika. A Crni Loren i Karl Devica gotovo su jednakost strašni.“

„Taj Andrik je možda veliki megdandžija, ali ga se ljudi ne plaše kao što se plaše tebe.“

„Da, to je istina“, reče Dagmer. Prsti stegnuti oko roga za piće bili su mu teški od prstenja, zlatnog, srebrnog, bronzanog, s komadima safira, granata, zmajstakla. Platio je gvozdenu cenu za svaki, Teon je to znao.

„Da u svojoj službi imam čoveka kao što si ti, ne bih ga tračio na dečju igru kao što je pljačkanje i paljevina ribarskih sela. To nije posao za najboljeg čoveka lorda Belona...“

Dagmeru osmeh razdvoji usne i prikaza smeđe krhotine zuba. „Niti za njegovog zakonitog sina?“ On se nasmeja. „Predobro te znam, Teone. Bio sam tu kada si prohodao, pomogao sam ti da nategneš prvi luk. Nisam ja taj koji se oseća protračenim.“

„Po pravu bi trebalo ja da vodim odred moje sestre“, priznade on, neprijatno svestan koliko to detinjasto zvuči.

„Primio si to previše k srcu, dečače. Jednostavno, tvoj otac te ne poznaje dovoljno. Nakon što su ti braća poginula a tebe odneli vukovi, tvoja sestra mu je bila jedina uteha. Naučio je da se oslanja na nju, a ona ga nikada nije izneverila.“

„Nisam ni ja. Starkovi su znali koliko vredim. Bio sam jedan od biranih izviđača Brindena Crne Ribe, a u Šaputavoј šumi sam jurišao u prvom naletu. *Ovoliko* mi je nedostajalo da ukrstим mačeve s Kraljeubicom lično.“ Teon razmaknu ruke dve stope u širinu. „Darin Hornvud nam se isprečio, i tako poginuo.“

„Zašto mi to govoriš?“ upita Dagmer. „Ja sam ti stavio prvi mač u ruku. Znam da nisi strašljivac.“

„Zna li to i moj otac?“

Sedokosi stari ratnik izgledao je kao da je zagrizao nešto neprijatnog ukusa. „Ma, samo... Teone, Dečak Vuk ti je prijatelj, a ti Starkovi su te držali deset godina.“

„Ja nisam Stark.“ *Lord Edard se za to postarao.* „Ja sam Grejdžoj, i nameravam da budem naslednik svoga oca. Kako u tome da uspem, ako se ne dokažem nekim velikim delom?“

„Mlad si. Biće i drugih ratova, i načinićeš svoje velike podvige. Zasada, naređeno nam je da pljačkamo uz Kamenu obalu.“

„Neka se time bavi moj stric Eron. Daću mu šest brodova, sve sem *Penopije* i *Morske kućke*, i može da pali i davi ljude koliko god njegov bog želi.“

„Zapovedništvo je dato tebi, ne Eronu Mokrokosom.“

„Kakve to ima veze, ako se pali i pljačka kao što je naređeno? Nijedan sveštenik ne može da uradi ono što ja smeram, ono što će od tebe zatražiti. Imam zadatak koji samo Dagmer Brazdibrada može da izvrši.“

Dagmer otpi dugačak gutljaj iz roga. „Reci mi.“

Zagrizao je, pomisli Teon. *Ove sitne pljačke ne dopadaju mu se ništa više nego meni.* „Ako moja sestra može da zauzme zamak, mogu to i ja.“

„Aša ima četiri ili pet puta više ljudi od nas.“

Teon dozvoli sebi lukav osmeh. „Ali smo mi četiri puta pametniji i pet puta hrabriji.“

„Tvoj otac...“

„...će mi reći hvala kada mu predam njegovo kraljevstvo. Nameran sam da načinim podvig o kome će bardovi pevati hiljadu godina.“

Znao je da će se na to Dagmer zamisliti. Pevač beše spevao pesmu o sekiri koja mu je rascepila vilicu, i starac je voleo da je sluša. Kada god bi popio malo više, naručivao bi pljačkašku pesmu, neku glasnu i burnu, što govori o mrtvim junacima i delima divlje hrabrosti. *Kosa mu je seda a zubi truli, ali još voli ukus slave.*

„Kakva će moja uloga biti u tom tvom planu, dečače?“ upita Dagmer Brazdibrada nakon poduzeće tištine, i Teon shvati da je pobedio.

„Da uliješ strah u kosti dušmana, kao što to može samo neko s tvojim imenom. Uzećeš veći deo naše snage i krenućeš na Torenov trg. Helman Tolhart je svoje najbolje ljude poveo na jug, a Benfred je poginuo ovde s njihovim sinovima. Ostao je samo njegov stric Leobald, s malom posadom.“ *Da sam stigao da ispitam Benfreda, znao bih tačno koliko malom.* „Nećeš skrivati da dolaziš. Pevaj sve junačke pesme koje želiš. Hoću da zatvore kapije.“

„Da li je taj Torenov trg snažna utvrda?“

„Dovoljno snažna. Zidovi su kameni, trideset stopa visoki, s četvrtastim kulama na svakom uglu i četvrtastom utvrdom unutra.“

„Kameni zidovi se ne mogu zapaliti. Kako da ga zauzmem? Nismo dovoljno brojni da na juriš osvojimo i mali zamak.“

„Ulogorićete se pred zidinama i krenuti da pravite katapulte i opsadne mašine.“

„To nisu Stari običaji. Zar si zaboravio? Gvozdenljudi se bore mačevima i sekirama, a ne bacanjem kamenja. U izgladnjivanju dušmana nema slave.“

„Leobald to neće znati. Kada vidi da dižete opsadne kule, njegova krv starice će se slediti, i zameketaće za pomoć. Naredićeš strelcima da ne diraju gavranove i da ih puste da odlete. Kaštelan Zimovrela je hrabar čovek, ali mu je od starosti okoštao i um, a ne samo udovi. Kada čuje da je jednog vazala njegovog kralja napao strašni Dagmer Brazdibrada, sakupiće svoju silu i odjahaće da pomogne Tolhartu. To mu je dužnost. A ser Rodriku je dužnost svetinja“

„Koliku god silu da okupi, biće veća od moje“, reče Dagmer, „a ti matori vitezovi su lukaviji nego što misliš, inače nikada ne bi doživeli da osede. Spremaš nam bitku u kojoj nemamo nade na pobedu. Taj Torenov trg nikada neće pasti.“

Teon se osmehnu. „Torenov trg ni ne nameravam da zauzmem“

ARJA

Pometnja i buka vladali su zamkom. Ljudi su stajali na kolima i tovarili burad vina, džakove brašna, snopove tek napravljenih strela. Kovači su ispravljali mačeve, ravnali ulubljenja na oklopima i potkivali kako ratne konje tako i mazge. Verižnjače su ubacivali u burad s peskom i kotrljali ih po neravnom tlu Dvorišta istopljenog kamena kako bi ih očistili. Svaka Vizova žena imala je dvadeset plaštova da zakrpi, a još stotinu da opere. I silni i smerni zajedno su se tiskali u obredištu da bi se pomolili. S druge strane zidina, rušili su šatore i paviljone. Stitonoše su prolivale vedra vode na logorske vatre, dok su vojnici vadili bruseve da još jednom dobro naoštре mačeve. Buka je bila kao nadolazeća plima: njiska i frktanje konja, glasna lordovska naređenja, psovke oklopnih pešaka, svađe pratilja vojske.

Lord Tivin Lanister je napokon kretao u pohod.

Ser Adam Marbrend bio je prvi njegov kapetan koji je krenuo, dan pre ostalih. Napravio je od toga pravu vitešku predstavu, jašući na živahnem riđanu čija je griva bila iste bakarne boje kao i dugačka kosa što se rasipala po ser Adamovim leđima. Konj mu je bio prekriven pokrovcem bronzane boje, kako bi se slagao s jahačevim plaštom, i ukrašen plamtećim drvetom. Neke žene iz zamka jecale su dok su ga gledale kako polazi. Viz reče da je to veliki konjanik i mačevalac, najodvažniji zapovednik lorda Tivina.

Nadam se da će poginuti, pomisli Arja dok ga je gledala kako izjahuje na kapiju, praćen dvostrukom povorkom svojih ljudi. *Nadam se da će svi poginuti*. Znala je da idu da se bore protiv Roba. Slušajući razgovore dok je radila svoje poslove, Arja je saznala da je Rob negde na zapadu izvojevao veliku pobedu. Spalio je Lanisgrad, govorili su neki, ili namerava da ga spali. Osvojio je Livačku stenu i pobio sve u njoj, ili je opseo Zlatni zub... ali *nešto* se jeste desilo, to je bar bilo sigurno.

Viz ju je od svitanja do sumraka terao da nosi poruke. Neke je čak nosila van zidina zamka, napolje, u blato i ludilo logora. *Mogla bih da pobegnem*, mislila bi dok su kola tandrkala kraj nje. *Mogla bih da skočim na kola i da se sakrijem, ili da se izmešam s pratiocima logora, niko me ne bi zaustavio*. Tako bi i učinila, da nije bilo Viza. Mnogo puta im je rekao šta će uraditi ako nekoga uhvati u bekstvu. „Neće to biti batine, o, ne. Neću ni prstom da vas taknem. Samo ću vas sačuvati za Kohoričanina, bogami hoću, sačuvaću vas za Onog Što Pravi Bogalje. Vargo Hout mu je ime, a kada se taj vrati, ima stopala da vam odseče.“ *Možda kada bi Viz bio mrtav*, mislila je Arja... ali ne u njegovom prisustvu. On je mogao da te pogleda i namiriše šta misliš, uvek je to govorio.

Međutim, Vizu ni na kraj pameti nije padalo da ona ume da čita, tako da se nikada nije potrudio da zapečati poruke koje joj je davao. Arja bi u svaku virnula,

ali nikada nisu bile zanimljive, samo gluposti o slanju jednih kola u ambar, drugih u arsenal. Jedna je bila zahtev za isplatu kockarskog duga, ali je vitez kome ju je dala bio nepismen. Kada mu je rekla šta piše, pokušao je da je udari, ali se Arja sagla i izbegla udarac, zgrabila srebrom okovani rog za piće s njegovog sedla i zbrisala. Vitez je zaurlao i jurnuo za njom, ali je ona kliznula između dve zaprege, prodenua se kroz gomilu strelaca i preskočila nužničku jamu. Onako u oklopu, nije mogao da je stigne. Kada je dala rog Vizu, on je rekao da pametna mala lasica kao ona zaslužuje nagradu. „Za večeru sam odmerio jednog debelog reš pečenog petla. Podelićemo ga, ti i ja. Dopašće ti se.“

Kuda god da je išla, Arja je tražila Džakena H'gara, s namerom da mu šapne još jedno ime pre nego što odu svi koje mrzi, ali u svem onom metežu i zbrici, loratskog najamnika nije mogla da nađe. Dugovao joj je još dve smrti, a brinula se da ih nikada neće dobiti ako on ode u bitku s ostalima. Konačno je smogla hrabrosti da pita jednog stražara na kapiji da li je on otisao. „Jedan od Lorčovih ljudi, je li tako?“ reče čovek. „Onda neće otići. Lord je imenovao ser Ejmorija za zapovednika odbrane Harendvora. Čitava njegova družina ostaje ovde, da drži zamak. Krvavi lakrdijaši takođe ostaju, da sakupljaju zalihe. Onaj jarac Vargo Hout će da poludi, on i Lorč se odavno mrze.“

Planina će, međutim, poći s lordom Tivinom. Zapovedaće prethodnicom u bici, što je značilo da će joj se Dansen, Poliver i Raf svi izmigoljiti ako ne nađe Džakena i kaže mu da ubije nekog od njih pre nego što krenu.

„Lasice“, reče Víz tog popodneva. „Idi u arsenal i reci Lukanu da je ser Lionel okrnjio mač dok je vežbao, i da mu treba novi. Evo ti njegove mere.“ On joj pruži ceduljicu. „Požuri, on će jahati sa ser Kevanom Lanisterom.“

Arja uze hartiju i otrča. Arsenal se nastavljao na kovačnicu; bio je to dugački tunel od zgrade, visokog krova i s dvadeset ognjišta uzidanih u zidove i dugačkim kamenim kanalima za vodu, za kaljenje čelika. Kada je ušla, gorela je polovina ognjišta. Zidovi su odzvanjali od jeke čekića, a krupni ljudi u kožnim keceljama stajali su i znojili se u mračnoj vrelini dok su se savijali nad mehovima i nakovnjima. Kada je ugledala Džendrija, gole grudi bile su mu obilivene znojem, ali su plave oči pod gustom crnom kosom imale tvrdoglav izraz koji je pamtila. Arja nije znala želi li uopšte da s njim razgovara. On je bio kriv što su svi uhvaćeni. „Ko je Lukan?“ Ona pruži hartiju. „Treba da dobijem novi mač za ser Lionela.“

„Pusti sad ser Lionela.“ On je povuče u stranu. „Prošle noći me je Pituljica pitao da li sam čuo kako si viknula *Zimovrel* tamo u utvrdi, kada smo se svi borili na zidu.“

„Nisam!“

„Jesi, i te kako. I ja sam te čuo.“

„Svi su svašta vikali“, reče Arja braneći se. „Pituljica je vikao *pituljica*. Mora da je to viknuo stotinu puta.“

„Bitno je šta si *ti* vikala. Rekao sam Pituljici da bolje opere uši, da si vikala

samo *zlikovci*. Ako te pita, bolje da mu kažeš isto.“

„Hoću“, reče ona, iako je mislila da je glupo vikati *zlikovci*. Nije se usudivila da Pituljici kaže ko je. *Možda bi trebalo da kažem Džakenu Pituljičino ime.*

„Dovešću Lukana“, reče Džendri.

Lukan progundja nešto kada vide poruku (mada je Arja mislila da neće umeti da je pročita) i dohvati težak dugački mač. „Ovo je predobro za tu volinu, i slobodno mu poruči da sam to rekao“, reče dok joj je pružao sečivo.

„Hoću“, slaga ona. Kada bi tako nešto uradila, Viz bi je odrao od batina. Lukan može i lično da uruči svoje uvrede.

Dugački mač bio je mnogo teži od Igle, ali je Arji prijalo što ga ima u rukama. Oseti se snažnjom od težine čelika u rukama. *Možda još nisam vodeni plesač, ali nisam ni miš. Miš ne ume da koristi mač, ali ja umem.* Kapija je bila otvorena, vojnici su dolazili i odlazili, kola su se kotrljala napolje prazna i ulazila unutra škripeći pod teškim teretima. Ona pomisli da ode u štalu i kaže da ser Lionelu treba novi konj. Ima hartiju, a konjušari nisu ništa pismeniji od Lukana. *Mogla bih da uzmem konja i mač i prosto izjašem. Ako bi me stražari zaustavili, pokazala bih im hartiju i rekla da sve nosim ser Lionelu.* Nije, međutim, imala pojma kako ser Lionel izgleda i gde ga može naći. Ako je budu ispitivali, otkriće je, a onda će Viz... Viz...

Dok je grickala usnu, pokušavajući da ne misli kako bi bilo kada bi joj odsekli stopala, nekoliko strelaca u kožnim gunjevima i gvozdenim kacigama prođe kraj nje, s lukovima prebačenim preko ramena. Arja ču deliće njihovog razgovora.

„...divove, ka’ ti kažem, on ima *divove* dvajes’ stopa visoke, doveo ih s druge strane Zida, svuda ga prate ko psi...“

„...nisu tu čista posla, tako iznenada da ih napadne, i to sve po noći. On ti je više vuk nego čovek, svi ti Starkovi su takvi...“

„...serem se ja na vukove i divove, mali bi se upišo u gaće kada bi znao da dolazimo. Nije bio muško da krene na Harendvor, je'l tako? Pobego je u suprotnom pravcu, je'l tako? I sada bi pobego da je pametan.“

„Pričaj ti šta hoćeš, ali možda mali zna nešto što mi ne znamo, možda bi *mi* trebalo da bežimo.

Da, pomisli Arja. Da, vi bi trebalo da bežite, vi i lord Tivin, i Planina i ser Adam, i ser Ejmori i glupi ser Lionel, ko god da je, svi bolje bežite, ili će vas moj brat sve pobiti, on je Stark, on je više vuk nego čovek, a takva sam i ja.

„Lasice!“ Vizov glas puče poput biča. Nije videla odakle se stvorio, ali je odjednom bio pred njom. „Daj mi to. Gde si do sada?“ On joj zgrabi mač iz ruku i nadlanicom joj odvali žestok šamar. „Sledeći put da si brža.“

Na tren je ponovo bila vuk, ali je Vizov šamar sve to uništio, i ostavio joj samo ukus sopstvene krvi u ustima. Zagrizla je jezik kada ju je udario. Mrzela ga je zbog toga.

„’Oćeš još?“ upita Viz. „I dobićeš, samo pazi. Nećeš ti mene tako drsko da gledaš. Trk u pivaru i reci Taflberiju da imam dva tuceta burića za njega, ali bolje da pošalje svoje momke po njih, inače će naći nekog kome više trebaju. I to brzo da potrčiš ako večeras’ oćeš da jedeš“, viknu, već zaboravivši na obećanog podgojenog reš pečenog petla. „I nemoj da si se ponovo izgubila, inače će živu da te oderem!“

Nećeš, pomisli Arja. Nećeš nikada više. Ali ipak potrča. Mora da su joj stari bogovi severa vodili korake. Na pola puta do pivare, dok je prolazila ispod kamenog mosta koji je spajao Udovičinu kulu i Kraljevu lomaču, ona će grub, režeći smeh. Rordž izade iza ugla u društvu tri druga čoveka, s mantikorom ser Ejmorija našivenom na grudi. Kada je ugleda, on zastade i iskezi se, otkrivajući usta puna krivih smedjih zuba niže kožnog poveza koji je ponekad nosio da pokrije rupu u licu. „Jorenova pičkica!“ doviknu joj. „Sad znamo zašto je crno kopile tebe’ telo na Zidu!“ On se ponovo nasmeja, a i ostali s njim. „Gde ti je sada štap?“ iznenada upita Rordž, a osmeh mu nestade isto tako brzo kao što se i pojavio. „Koliko se sećam, obećao sam ti da te njime pojebem“ On zakorači ka njoj. Arja poče da se povlači. „Nisi više tako hrabra, sad kad nisam u lancima, a?“

„Ja sam te spasla.“ Držala se na podobar korak od njega, spremna da pobegne brzo kao zmija ako pokuša da je zgrabi.

„Reko bi’ da ti za to dugujem još jednu jebačinu. Je li te Joren kar’o u picu, ili je više volo to tvoje usko dupence?“

„Tražim Džakena“, reče ona. „Nosim poruku.“

Rordž zastade. Nešto u njegovim očima... da li je moguće da se on boji Džakena H’gara? „Kupatilo. Miči mi se s puta.“

Arja se okrenu i potrča, brza kao jelen, a stopala su joj prosto letela preko kaldrme, sve do kupatila. Zatekla je Džakena kako leži u kadi, okružen oblacima pare, dok mu je služavka sipala vodu na glavu. Dugačka kosa, s jedne strane crvena, s druge bela, padala mu je na ramena, mokra i teška.

Ona se prišunja tiho kao senka, ali on ipak otvori oči. „Ona se šunja na mišjim nožicama, ali čovek čuje“, reče. *Kako je mogao da me čuje?* upita se Arja, a činilo se da je i to čuo. „Čoveku otvorenih ušiju šuštanje kože na kamenu peva glasno kao ratni rog. Pametne devojčice idu bosonoge.“

„Imam poruku.“ Arja nesigurno odmeri služavku. Kada shvati da ova neće otići, naže se sve dok joj usta skoro nisu dodirivala njegovo uho. „Viz“, prošapta.

Džaken H’gar ponovo sklopi oči, plutajući opušteno, napola usnuo. „Reci lordu da će čovek doći kada bude hteo.“ Ruka mu se iznenada pokrenu, isprskavši je vrelom vodom, i Arja je morade da odskoči da ne bi završila skroz mokra.

Kada je rekla Taflberiju šta Viz poručuje, pivarski glasno proklenje. „Reci Vizu da moji momci imaju svoje dužnosti, i reci mu i da je gubavo kopile, i da će se sedam paklova zalediti pre nego što dobije još jedan rog mog piva. Ima da mi pošalje tu burad za sat vremena, ili će lord Tivin da čuje za ovo, pazi šta ti kažem.“

Viz je takođe kleo kada mu je Arja prenela poruku, mada je prećutala onaj deo o gubavom kopiletu. Besneo je i pretio, ali je na kraju sakupio šest ljudi i gundajući ih poslao da odnesu burad u pivaru.

Za večeru je te noći bila retka čorba od ječma, crnog luka i mrkve, uz okrajak bajatog crnog hleba. Jedna od žena odnedavno je spavala u Vizovom krevetu, tako da je sad dobila i komad buđavog plavog sira, i još krilo onog petla o kojem je Viz govorio tog jutra. Ostalo je Viz pojeo sam, a mast mu se svetlucajući slivala između zagojenih čireva u ugлу usana. Ptica je bila skoro gotova kada on diže pogled s hrane i vide kako Arja zuri. „Lasice, dolazi ovamo.“

Na jednom bataku bilo je još nekoliko zalogaja smeđeg mesa. *Zaboravio je, ali se sada setio*, pomisli Arja. Oseti se ružno što je rekla Džakenu da ga ubije. Ona ustade s klupe i ode do čela stola.

„Video sam da me gledaš.“ Viz obrisa prste o košulju. Onda je zgrabi za grlo jednom rukom, pa je ošamari onom drugom. „Šta sam ti rekao?“ Ošamari je još jednom, nadlanicom. „Nemoj mnogo da mi gledaš okolo, ii’ će sledeći put oko da ti iskopam i da ga dam svojoj kuji.“ Potom je gurnu, i ona pade na pod. Rub haljine joj se beše zakačio za ekser u napukloj drvenoj klupi i pocepao se kada je pala. „To ćeš zakrpiti pre spavanja“, naredi Viz, kidajući poslednje ostatke mesa s petla. Kada je završio, glasno obliza prste, pa baci kosti svom ružnom pegavom psetu.

„Viz“, šaputala je Arja te noći dok se grbila nad pocepanom haljinom. „Dansen, Poliver, Srculence Raf“, reče, izgovarajući ime svaki put kada bi provukla koštanu iglu kroz nebojenu vunu. „Golicač i Pseto. Ser Gregor, ser Ejmori, ser Ilin, ser Merin, kralj Džofri, kraljica Sersei.“ Upitala se koliko će još morati da spominje Viza u svojoj molitvi, i utonula u san sanjajući da će sutra, kada se probudi, Viz biti mrtav.

Međutim, probudio ju je udarac Vizove čizme, baš kao i uvek. Glavnina vojske lorda Tivina će tog dana izjahati, reče im dok su doručkovali ražani hleb. „Nemoj da bi neko pomislio kako će ovde biti lako kada jednom moj gospodar Lanister ode“, upozorio ih je. „Zamak neće da se smanji, to vam obećavam, samo će sad biti manje ruku da po njemu radi. Vi, lenštine, sada ima da naučite šta to znači rad, bogami’ oćete.“

Ne od tebe. Arja je grickala ražani hleb. Viz se namršti na nju, kao da je namirisao njenu tajnu. Ona brzo obori pogled na hranu, i nije se više usuđivala da ga digne.

Bledo svetlo ispunjavalo je dvorište dok se lord Tivin Lanister opraštao od Harendvora. Arja je gledala sa zasvođenog prozora na sredini Jecajuće kule. Na njegovom ratnom konju bio je pokrovac od lakirane grimizne krljušti i pozlaćeni štitnik za glavu s perom na čelu, a lord Tivin je na sebi imao debeli plašt od hermelina. Njegov brat, ser Kevan, delovao je gotovo jednako veličanstveno. Čak četiri barjaktara išla su pred njim, noseći ogromne grimizne zastave sa zlatnim lavovima. Iza Lanistera stupali su njihovi veliki lordovi i kapetani. Barjadi su im

vijorili i igrali u pravom prazniku boja: crveni vo i zlatna planina, purpurni jednorog i borbeni petlić, prugasti vepar i jazavac, srebrna vretena i dvorska luda, zvezde i sunca, paun i panter, širit i bodež, crna kapuljača, i plava buba, i zelena strela.

Na samom kraju išao je ser Gregor Klegani u svom sivom čeličnom oklopu, na pastuvu jednako besnom kao što mu je i jahač bio. Poliver je jahao kraj njega, noseći barjak s crnim psom i Džendrijevu rogatu kacigu.

On je bio visok čovek, ali je izgledao kao nedorastao dečak kada je jahao u senci svoga gospodara.

Drhtaj prođe Arji uz kičmu dok ih je gledala kako prolaze ispod velike kapijske rešetke Harendvora. Iznenada shvati da je napravila užasnu grešku. *Kako sam glupa*, pomisli. Viz nije bio važan, ništa više od Čizvika. *Ovo* su važni ljudi, oni koje je trebalo da ubije. Prošle noći je mogla šapatom da ubije svakog od njih, samo da nije bila toliko besna na Viza što ju je udario i slagao za petla. *Lord Tivin, zašto nisam rekla lord Tivin?*

Možda nije bilo kasno da se predomisli. Viz još nije bio ubijen. Ako nađe Džakena, kaže mu...

Žurno, Arja potrča niz krivudavo stepenište, zaboravljujući na poslove. Čula je zveket lanaca dok se rešetka sporo spuštala, a njeni šiljci zarivali duboko u zemlju... a onda još jedan zvuk, vrisak bola i straha.

Desetak ljudi beše stiglo pre nje, mada se niko nije previše približio. Arja se promigolji kroz njih. Viz je ležao na kaldrmi, grla crvenog i rastrganog, slepih očiju uprtih u hrpe sivih oblaka. Njegov ružni pegavi pas stajao mu je na grudima, lapćući krv koja je navirala iz vrata, s vremena na vreme kidajući komade mesa s mrtvačevog lica.

Konačno neko donese samostrel i ustreli pegavog psa, u trenutku dok je čupao Vizovo uho.

„Ko bi reko“, ču ona jednog čoveka kako govori. „Imo je tu kuju još otkako je bila štene.“

„Ovo mesto je prokleti“, reče čovek sa samostrelom.

„To je Harenov duh, eto šta je“, izgovori domaćica Amabela. „Kunem se da neću ovde da prespavam ni noć više.“

Arja diže pogled s mrtvog čoveka i njegovog mrtvog psa. Džaken H'gar se naslanjao na zid Jecajuće kule. Kada vide da ga ona gleda, on podiže šaku do lica, pa nehajno položi dva prsta na obraz.

KEJTLIN

Na dva dana jahanja od Brzorečja, izviđač ih primeti dok su pojili konje na blatnjavom potoku. Kejtlin nikada pre nije bila toliko srećna što vidi grb s kulama blizancima kuće Freja.

Kada je zatražila da je povede do njenog strica, on reče: „Crna Riba je otisao na zapad s kraljem, moja gospo. Martin Rečni umesto njega zapoveda izvidnicima.“

„Shvatam.“ Upoznala je Rečnog u Blizancima; vanbračnog sina lorda Valdera Freja, ser Pervinovog polubrata. Nije je iznenadilo kada je saznala da je Rob udario u samo srce lanisterske moći; očigledno je to i smerala kada ju je poslao da pregovara s Renlijem. „Gde je sada Rečni?“

„Logor mu je na dva sata jahanja odavde, moja gospo.“

„Odvedi nas do njega“, naredi ona. Brijena joj pomože da se vrati u sedlo, pa krenuše smesta.

„Da li stižeš iz Ljute čuprije, moja gospo?“ upita izviđač.

„Ne.“ Nije se usudila. Nakon Renlikeve smrti, Kejtlin nije bila sigurna kako će je dočekati njegova mlada udovica i njeni zaštitnici. Umesto toga je projahala kroz samo srce rata, kroz plodne rečne zemlje gnevom Lanistera pretvorene u crnu pustinju, i svake noći su joj izvidnici donosili priče od kojih joj se prevrtalo u stomaku. „Lord Renli je ubijen“, dodade ona.

„Nadali smo se da je to neka lanisterska laž, ili...“

„Bilo bi dobro da je tako. Moj brat zapoveda u Brzorečju?“

„Da, moja gospo. Veličanstvo je ostavilo ser Edmura da drži Brzorečje i čuva mu ledja.“

Bogovi, dajte mu snage da to i uradi, pomisli Kejtlin. A i mudrosti. „Ima li sa zapada glasa od Roba?“

„Nisi čula?“ Čovek je delovao iznenađeno. „Veličanstvo je izvojevalo veliku pobedu kod Vologaza. Ser Staford je mrtav, vojska mu je razbijena.“

Ser Vendel Menderli kliknu od zadovoljstva, ali Kejtlin samo klimnu glavom. Sutrašnje nevolje zanimale su je više od jučerašnjih uspeha.

Martin Rečni se beše ulogorio u ljušturu razvaljene utvrde, kraj štale bez krova i stotinu svežih grobova. On kleknu na jedno koleno kada Kejtlin sjaha. „Dobrodošla, moja gospo. Tvoj brat nam je naredio da obratimo pažnju na dolazak tvoje družine, i da vas najhitnije otpratimo za Brzorečje, čim vas sretнемo.“

Kejtlin se nimalo ne dopade kako to zvuči. „Zbog mog oca?“

„Ne, moja gospo. Stanje lorda Hostera nije se promenilo.“ Rečni je bio rumen čovek, nimalo nalik na svog polubrata. „Samo smo se bojali da kojim slučajem ne naletite na lanisterske izviđače. Lord Tivin je krenuo iz Harendvora i ide na zapad, sa svom svojom silom.“

„Ustani.“ reče ona Rečnom, mršteći se. Stanis Barateon će takođe uskoro biti u

pokretu, neka se bogovi smiluju. „Koliko još vremena imamo pre nego što lord Tivin stigne do nas?“

„Tri dana, možda četiri, teško je reći. Imamo oči uza sve puteve, ali je ipak bolje ne zadržavati se.“

I nisu. Rečni je brzo digao logor i uzjahaо kraj nje, i krenuli su ponovo, sada njih pedesetak, jašući pod jezovukom, pastrmkom u skoku i tornjevima blizancima.

Njeni ljudi su želeli da čuju više o Robovoj pobedi kod Vologaza, i Rečni im izade u susret. „U Brzorečje je došao neki pevač, zove se Rimund Stihotvorac, spevao je pesmu o boju. Sigurno cete je čuti večeras, moja gospo.’Vuk u noći’, tako ju je nazvao taj Rimund.“ On dalje ispriča kako su se ostaci ser Stafordove vojske povukli ka Lanisgradu. Bez opsadnih mašina nije bilo moguće zauzeti Livačku stenu, tako da je Mladi Vuk vraćao sad Lanisterima milo za drago za pustoš koju su ostavili u rečnim zemljama. Lordovi Karstark i Glover krenuli su u napade uz obalu, ledi Mormont otela je na hiljade grla stoke i sad ih tera ka Brzorečju, dok je Velidžon zauzeo zlatne rudnike kod Kastamira, Nanovog ponora i Pendrikovih brda. Ser Vendel se nasmeja. „Nema boljeg načina da izmamiš Lanistera nego da zapretiš njegovom zlatu.“

„Kako je kralj uspeo da zauzme Zub?“ upita ser Pervin Frej svog polubrata. „To je snažna i velika utvrda, i zatvara brdske put.“

„Nije ga ni zauzeo. Obišao ga je u noći. Priča se da mu je jezovuk pokazao put, taj njegov Sivi Vetar. Zver je nanjušila kozju stazu koja vijuga niz klanac, pa gore ispod litice, krivudav i kamenit put, ali dovoljno širok da ljudi projašu jedan iza drugoga. Lanisteri u kulama motriljama uopšte ih nisu primetili.“ Rečni spusti glas. „Neki kažu da je nakon bike kralj iščupao srce Staforda Lanistera i dao ga svom vuku.“

„Ja ne bih verovala takvim pričama“, reče Kejtlin oštro. „Moj sin nije divljak.“

„Kako ti kažeš, moja gospo. Ipak, zver je to i te kako zasluzila. Taj vam nije običan vuk. Velidžon kaže da su stari bogovi severa poslali te jezovuke tvojoj deci.“

Kejtlin se sećala dana kada su joj sinovi našli štence u snegovima pozognog leta. Bilo ih je petoro, troje muških i dvoje ženskih, za petoro zakonite dece kuće Starka... i šesti, belog krvnog i crvenog oka, za Nedovo kopile Džona Snežnog. *Nisu to obični vukovi*, pomisli ona. *Naravno da nisu*.

Te noći, kada su se ulogorili, u šator joj dođe Brijena. „Moja gospo, sada si bezbedna među svojima, na dan jahanja od bratovljevog zamka. Daj mi dozvolu da odem.“

Kejtlin nije bila iznenadlena. Neugledna mlada žena držala se po strani čitavim putem, provodeći većinu vremena s konjima, timareći ih i vadeći im kamenje iz potkovica. Takođe je pomagala Sadu da kuva i čisti divljač, i ubrzo dokazala da je veoma vešt lovac. Svaki zadatak koji bi joj Kejtlin postavila Brijena je izvršavala spretno i bez negodovanja, ali nikada nije razgovarala, niti plakala, niti se smejala.

Jahala je s njima svakoga dana i spavala među njima svake noći, a nijednog trena nije zaista postala jedna od njih.

Bilo je isto i dok je bila s Renlijem, pomisli Kejtlin. Na gozbi, u borbi do poslednjeg, čak i u Renlijevom paviljonu, sa svojom braćom iz Dugine garde. Oko nje postoje zidovi viši od zimovrelnskih.

„Ako nas napustiš, kuda ćeš poći?“ upita je Kejtlin.

„Nazad“, reče Brijena. „U Krajoluj.“

„Sama.“ To ne beše pitanje.

Široko lice bilo je jezero mirne vode, ne odajući ni traga šta se skriva u dubinama. „Da.“

„Nameravaš da ubiješ Stanisa.“

Brijena sklopi svoje debele žuljevite prste oko balčaka mača. Mača koji je bio njegov. „Zaklela sam se. Tri puta sam se zaklela. Čula si me.“

„Jesam“, priznade Kejtlin. Znala je da je devojka sačuvala plašt duginih boja, nakon što je odbacila ostalu krvavu odeću. Kada su pobegle, morale su da ostave Brijenine vlastite stvari, i ona je bila prinuđena da se oblači u odeću pozajmljenu od ser Vendela, pošto niko drugi u njihovoј družini nije imao odevnih predmeta dovoljno velikih za nju. „Zakletve se moraju održati, slažem se, ali Stanis oko sebe ima veliku vojsku, i svoje vlastite gardiste, zaklete da ga čuvaju.“

„Ne bojim se njegovih gardista. Nijedan od njih nije bolji od mene. Nije trebalo da pobegnem.“

„Zar je to ono što te muči, da će neka budala reći da si kukavica?“ Ona uzdahnu. „Nisi ti kriva za Renlijevu smrt. Hrabro si mu služila, ali ako odlučiš da ga slediš u zemlju, ne služiš nikome.“ Ona pruži ruku, da je uteši dodirom koliko je to moguće. „Znam koliko je teško...“

Brijena joj odbi ruku. „Niko to ne zna.“

„Grešiš“, reče Kejtlin oštro. „Svakog jutra kada se probudim setim se da Neda više nema. Nisam vešta s mačevima, ali ipak svake noći sanjam kako jašem u Kraljevu Luku i stežem šake oko belog vrata Sersei Lanister, i stežem ga, sve dok joj lice ne pocrni.“

Lepotica diže oči, jedino na njoj što je bilo istinski lepo. „Ako to sanjaš, zašto me zadržavaš? Zbog onoga što je Stanis rekao na pregovorima?“

„Zar? Kejtlin se osvrnu po logoru. Dva čoveka su čuvala stražu, s kopljima u rukama. „Naučena sam da dobri ljudi moraju u ovom svetu da se bore protiv zla, a Renlijeva smrt je van svake sumnje bila zlodelo. Ali sam takođe naučena da kraljeve stvaraju bogovi, a ne mačevi ljudi. Ako je Stanis naš zakoniti kralj...“

„Nije. Ni Robert nije bio zakoniti kralj, to je i Renli govorio. Džejmi Lanister je ubio zakonitog kralja, nakon što je Robert na Trozupcu ubio zakonitog prestolonaslednika. Gde su bogovi tada bili? Bogove nije briga za ljude, ništa više no što je kraljeve briga za kmetove.“

„Sve dobre kraljeve jeste briga.“

„Lord Renli... veličanstvo, on... on bi bio *najbolji* kralj, moja gospo, bio je tako dobar, on...“

„Više ga nema, Brijena“, reče ona, najnežnije što je mogla. „Ostali su Stanis i Džofri... i moj sin.“

„On neće... nikada se nećete *izmiriti* sa Stanisom, reci mi? Saviti koleno? Nećete...“

„Biću iskrena, Brijena. Ne znam. Moj sin možda jeste kralj, ali ja nisam kraljica... već samo majka koja želi da zaštitи svoju decu, kako god može.“

„Ja nisam stvorena da budem majka. Moram da se borim.“

„Onda se bori... ali za žive, a ne za mrtve. Renlijevi neprijatelji su i Robovi neprijatelji.“

Brijena se zagleda u zemlju pred sobom i prenesti težinu s jedne na drugu nogu. „Ne poznajem tvog sina, moja gospo.“ Ona diže pogled. „Mogla bih da služim tebi. Ako me želiš.“

Kejtin je bila zatečena. „Zašto meni?“

Ovo pitanje kao da zbuni Brijenu. „Pomogla si mi. U paviljonu... kada su mislili da sam ja... da sam...“

„Bila si nedužna.“

„Ipak, nisi to morala da uradiš. Mogla si da ih pustiš da me ubiju. Nisam ti ništa značila.“

Možda nisam htela da budem jedina koja zna mračnu istinu o onome što se tamo desilo, pomisli Kejtin. „Brijena, tokom godina sam u svoju službu primila mnogo gospi plemenitog roda, ali nijednu nalik tebi. Ja nisam ratni zapovednik.“

„Nisi, ali imaš hrabrosti. Možda ne ratničke hrabrosti, ali... ne znam... nekakve ženske hrabrosti. I sigurna sam, kada kucne čas, da nećeš pokušati da me zadržiš. Obećaj mi to. Da me nećeš sprečiti da krenem na Stanisa.“

Kejtin je još čula Stanisa kako govori da će i na Roba doći red. Te reči bile su kao hladan dah na njenom vratu. „Kada kucne čas, neću te sprečiti.“

Visoka devojka nespretno kleknu, isuka Renlijev dugački mač, i položi joj ga pred noge. „Onda sam tvoja, moja gospo. Tvoj vazal, ili... šta god želiš da budem. Štiticu te i savetovati, i daću svoj život za tvoj, ako ustreba. Kunem se pred bogovima novim i starim.“

„A ja se kunem da će za tebe uvek biti mesta kraj mog ognjišta, i da će za tebe biti mesa i medovine na mojoj trpezi, i obećavam da od tebe neću tražiti službu koja će ti okljati čast. Kunem ti se pred bogovima novim i starim. Ustani.“ Kada joj je stegla šake, Kejtin nije mogla da suzdrži osmeh. *Koliko sam samo puta gledala Nedu kako prima zakletvu o službi nekog čoveka?* Upita se šta bi pomislio da je sada vidi.

Pregazili su Crveni krak u predvečerje, uzvodno od Brzorečja, kod velikog

rečnog zavoja gde je voda bila blatjava i plitka. Prelaz je čuvao mešovit odred strelaca i kopljanika s orлом Malistera na grudima. Kada videše Kejtinine barjake, izđoše iza svog naoštrenog kolja i poslaše čoveka na suprotnu obalu, da prevede njenu družinu. „Samo lagano i oprezno, moja gospo“, upozori je on dok je uzimao uzde njenog konja. „Vidiš, stavili smo gvozdene šiljke pod vodu, posejali smo i gvozdene čičke među ovim kamenjem. Tako je na svim gazovima, po naređenju tvog brata.“

Edmur namerava da se ovde bori. Kada to shvati, ona oseti naglu mučninu, ali ne reče ništa.

Između Crvenog kraka i Stenovalje pridružiše se reci kmetova koji su išli ka sigurnosti Brzorečja. Neki su pred sobom terali životinje, drugi vukli kolica, ali su se svi sklanjali s puta kad Kejtin projaha kraj njih, kličući joj: „Tuli!“ ili: „Stark!“ Na pola milje od zamka, ona prođe kroz veliki logor gde se grimizni barjak Blekvuda vijorio iznad lordovog šatora. Lukas je tu napusti da bi potražio svog oca, lorda Titosa. Ostali nastaviše.

Kejtin primeti i drugi logor, razvučen uz severnu obalu Stenovalje, sa poznatim zastavama razigranim na vetru - devica u plesu Marka Pajpera, Derijev orač, isprepletene crvene i bele zmije Pedža. Svi su bili vazali njenog oca, gospodari Trozupca. Većina beše napustila Brzorečje pre nje, radi odbrane svojih zemalja. To što su se vratili moglo je značiti samo da ih je Edmur pozvao natrag. *Bogovi, spasite nas, istina je, on namerava da stupi u bitku s lordom Tivinom.*

Nešto tamno visilo je sa zidina Brzorečja, primeti Kejtin iz daljine. Kada se približi, vide mrtvace kako vise s kruništa, obešeni za dugačku užad s omčama od konoplje čvrsto stegnutim oko vratova, lica natečenih i crnih. Vrane ih već behu našle, ali su im se grimizni plastovi još jasno ocrtavali naspram zidina od peščara.

„Obesili su neke Lanistere“, primeti Hal Molen.

„Lep prizor“, reče veselo ser Vendel Menderli.

„Prijatelji nisu hteli da nas sačekaju“, našali se Pervin Frej. Ostali se nasmejaše, svi sem Brijene, koja je ne trepćući gledala red mrtvaca, bez reči i osmeha.

Ako su pogubili Kraljeubicu, onda su i moje kćeri mrtve. Kejtin obode konja u kas. Hal Molen i Robin Flint projahaše galopom, dovikujući ka kapijskoj kuli. Stražari na zidinama su bez sumnje videli njene barjake još ranije, jer se rešetka diže kada se približiše.

Edmur izjaha iz zamka da je sačeka, okružen trojicom zakletih ljudi njenog oca - debeljuškastim kaštelanom ser Dezmondom Grelom, kuće-upraviteljem Ateridisom Vejnom, i ser Robinom Rigerom, krupnim čelavim kapetanom garde Brzorečja. Sva trojica su bili vršnjaci lorda Hostera, ljudi koji su svoje živote proveli u službi njenog oca. *Starci,* shvati Kejtin.

Edmur je na sebi imao plavo-crveni plašt preko tunike s izvezrenom srebrnom ribom. Sudeći po njegovom izgledu, nije se brijao otkad je ona otišla na jug; brada

mu je bila pravi vatreni grm. „Ket, drago mi je što si bezbedno stigla. Kada smo čuli za Renlijevu smrt, uplašili smo se za tvoj život. A i lord Tivin je krenuo u pohod.“

„Čula sam. Kako nam je otac?“

„Jednog dana se čini snažnijim, sledećeg...“ On zavrte glavom. „Tražio te je. Nisam znao šta da mu kažem.“

„Uskoro ću mu otići“, obeća ona. „Ima li vesti iz Krajoluja, nakon Renlijeve smrti? Ili iz Ljute ćuprije?“ Gavranovi nisu stizali ljudima na drumu, a Kejtlin je želela da zna šta se tamo desilo nakon što je otišla.

„Iz Ljute ćuprije ništa. Iz Krajoluja, tri ptice od zapovednika odbrane, ser Kortnija Penrouza, sve sa istom molbom. Stanis ga je opkolio i na kopnu i na moru. Nudi da stane na stranu onog kralja koji će razbiti opsadu. Boji se za momka, kaže. Koji bi to momak mogao biti, znate li?“

„Edrik Olujni“, reče im Brijena. „Robertovo kopile.“

Edmur je znatiželjno pogleda. „Stanis se zakleo da garnizon može otici slobodno, pod uslovom da predaju zamak za dve sedmice i izruče mu momka, ali ser Kortni to ne prihvata.“

Stavlja sve na kocku zbog nezakonito rođenog momka, koji čak nije ni njegova krv, pomisli Kejtlin. „Da li ste mu poslali odgovor?“

Edmur odmahnu glavom. „Zašto, kada mu ne možemo ponuditi ni pomoći ni nadu? A Stanis nam nije neprijatelj.“

Progovori ser Robin Riger. „Moja gospo, možeš li nam reći kako je poginuo lord Renli? Priče koje smo čuli veoma su čudne.“

„Ket“, reče joj brat, „neki pričaju da si *ti* ubila Renlija. Drugi tvrde da je to bila neka južnjakinja.“ Pogled mu se zadrža na Brijeni.

„Moj kralj je ubijen“, reče devojka tiho, „a to nije uradila ledi Kejtlin. Zaklinjem se na svome maču, pred bogovima starim i novim.“

„Ovo je Brijena od Oporja, kći lorda Selvina Večernje Zvezde, služila je u Renlijevoj Duginoj gardi“, reče im Kejtlin. „Brijena, čast mi je da te upoznam s mojim bratom ser Edmurom Tulijem, naslednikom Brzorečja. Njegov kućepravitelj Ateridis Vejn. Ser Robin Riger i ser Dezmond Grel.“

„Čast mi je“, reče ser Dezmond. Drugi ponoviše njegove reči. Devojka pocrvene, posramljena čak i zbog te uobičajene ljubavnosti. Ako ju je Edmur smatrao za nesvakidašnju gospu, bar je imao pristojnosti da to ne kaže.

„Brijena je bila s Renlijem kada je ubijen, kao i ja“, reče Kejtlin, „ali s tim nemamo ništa.“ Nije želela da govori o senci, ovde na otvorenom, okružena ljudima, tako da je mahnula rukom ka telima. „Ko su ovi ljudi koje ste obesili?“

Edmur nelagodno pogleda naviše. „Došli su sa ser Kliosom kada je doneo kraljičin odgovor na naš mirovni predlog.“

Kejtlin se zaprepasti. „Povešali ste *izaslanike?*“

„Lažne izaslanike“, reče Renli. „Obavezali su mi se na mir i predali oružje, tako da sam im dao slobodu kretanja po zamku, i tri noći su jeli moje meso i pili moju medovinu dok sam razgovarao sa ser Klionsom. Četvrte noći, pokušali su da oslobode Kraljeubicu.“ On pokaza prstom nagore. „Onaj krupni siledžija ubio je dvojicu stražara tim svojim golim ručerdama, uhvatio ih je za vratove i smrskao im lobanje jednu o drugu, dok je onaj mršavi momčić kraj njega otvarao bravu Lanisterove čelije komadićem žice, bogovi ga prokleti. Onaj na kraju je bio nekakav prokleti lakrdijaš. Mojim vlastitim glasom je naredio otvaranje Rečne kapije. Gardisti se kunu da je tako bilo, Enger, i Delp, i Dugi Lu, sva trojica. Ako mene pitaš, nije zvučao nimalo nalik meni, ali su voline ipak digle rešetku.“

Baukovo delo, prepostavljalala je Kejtlin; smrdelo je na istu vrstu lukavstva kakvu je pokazao u Gnezdu sokolovom. Nekada, smatrala bi Tiriona za najbezopasnijeg Lanistera. Sada nije bila toliko sigurna. „Kako ste ih uhvatili?“

„Ah, desilo se da ja nisam bio u zamku. Prešao sam Stenovalju da, hm..“

„Išao si da se kurvaš. Nastavi s pričom.“

Edmurovi obrazi buknuše i postadoše crveni kao njegova brada. „Bilo je sat do svanuća, i upravo sam se vraćao. Kada je Dugi Lu video moj čamac i prepoznao me, konačno se setio da se zapita ko stoji dole i izdaje naređenja, i digao je uzbunu.“

„Reci mi da je Kraljeubica ponovo uhvaćen.“

„Da, mada ne lako. Džejmi se dokopao mača, ubio Pola Pemforda i ser Dezmundovog štitonošu Majlsa, i tako teško ranio Delpa da se meštar Vajmen boji da će i on uskoro umreti. Bilo je to krvavo zamešateljstvo. Na zvuk čelika, neki drugi crveni plaštovi potrcali su da mu se pridruže, bez obzira na to što su bili goloruki. Njih sam obesio pored one četvorice koji su ga oslobodili, a ostale sam bacio u tamnicu. I Djejmija. On nam više neće bežati. Sada je dole u mraku, lancima prikovan za zid.“

„A Kljos Frej ?“

„Kune se da nije znao za plan. Ko može reći govori li istinu? Čovek je pola Lanister, pola Frej, i težak lažov. Stavio sam ga u Djejmijevu staru čeliju u kuli.“

„Kažeš da je doneo uslove?“

„Ako tako mogu da se nazovu. Neće ti se dopasti ništa više no meni, veruj mi.“

„Zar ne možemo da se nadamo pomoći s juga, ledi Stark?“ upita Ateridis Vejn, kućeupravitelj njenog oca. „Te optužbe za rodoskrnuće... lord Tivin takve uvrede ne trpi lako. Želeće da spere ljagu s imena svoje kćeri krvlju onoga koji ju je optužio, lord Stanis to sigurno shvata. On nema izbora, sem da stupi u savez s nama.“

Stanis je stupio u savez s nekom mnogo većom i mračnijom silom. „Kasnije ćemo o tome da razgovaramo.“ Kejtlin kasom pređe preko pokretnog mosta, ostavivši za sobom jezivi niz mrtvih Lanistera. Brat ju je u stopu pratio. Dok su ujahivali u metež gornjeg dvorišta Brzorečja, golišavo detence istrča pred konje.

Kejtlin žestoko cimnu uzde da ga izbegne, osvrćući se zbumjeno. Stotine kmetova primljeno je u zamak, i dozvoljeno im je da uz zidove sklepaju skloništa. Njihova deca vrzmala su se na sve strane, a dvorište je bilo prepuno krava, ovaca i pilića. „Ko su ovi ljudi?“

„Moj narod“, odgovori Edmur. „Uplašili su se.“

Samo bi moj mili brat primio sva ta beskorisna usta u zamak koji će možda uskoro biti opsednut. Kejtlin je znala da Edmur ima meko srce; ponekad je mislila da mu je glava još mekša. Zbog toga ga je volela, ali ipak... „Možemo li poslati gavrana Robu?“

„On je na pohodu, moja gospo“, odgovori ser Desmond. „Ptica ne bi znala kako da ga nađe.“

Ateridis Vejn se nakašlja. „Pre nego što je otišao, mladi kralj nam je naredio da te po dolasku pošaljemo u Blizance, ledi Stark. Traži od tebe da saznaš nešto više o kćerima lorda Valdera, kako bi mu pomogla da odabere nevestu kada za to dođe čas.“

„Daćemo ti sveže konje i zalihe“, obeća joj brat. „Sigurno želiš da se osvežiš pre...“

„Želim da ostanem“, reče Kejtlin, sjahujući. Nije nameravala da ostavi Brzorečje i oca na samrti da bi birala suprugu za Roba. *Rob hoće da budem na bezbednom, zbog toga ne mogu da ga krivim, ali mu se izgovor prilično izlizao.* „Dečače!“ pozva ona, i štalski momak dotrča da prihvati uzde njenog konja.

Edmur skoči iz sedla. Iako za glavu viši od nje, za nju će uvek biti mali brat. „Ket“, reče on ojađeno, „lord Tivin dolazi...“

„On ide na zapad, da brani svoje zemlje. Ako zatvorimo kapije i sakrijemo se iza zidina, moći ćemo bezbedno da ga gledamo kako prolazi.“

„Ovo je zemlja Tulija“, objavi Edmur. „Ako Tivin Lanister misli da će je preći bez borbe, nameravam da mu pružim krvav nauk.“

Isti nauk kakav si pružio njegovom sinu? Brat je umeo da joj bude tvrdoglav kao rečna stena, kada bi mu dirnuli u ponos, ali niko neće brzo zaboraviti kako je ser Džejmi na krvave komadiće isekao Edmurovu vojsku kada je poslednji put krenuo u boj. „Ako izademo na međan lordu Tivinu, ništa ne možemo da dobijemo, a sve možemo da izgubimo“, reče Kejtlin oprezno. „Dvorište nije mesto za raspravljanje o mojim ratnim planovima.“

„Kako želiš. Kuda ćemo da krenemo?“

Bratovljevo se lice smrači. Na tren je pomislio da će se razbesneti na nju, ali konačno on odbrusi: „Bogošuma. Ako si baš uporna.“

Ona krenu za njim niz galeriju koja je vodila do kapije bogošume. Edmurov bes uvek je bio potmuo i durljiv. Kejtlin beše žao što ga je povredila, ali je ovo bilo isuviše važno da bi brinula zbog njegovog ranjenog ponosa. Kada ostadoše sami pod drvećem, Edmur se okrenu da je pogleda.

„Nemaš dovoljno snage da se suočiš s Lanisterima u otvorenom boju“, reče ona

jednostavno.

„Kada sakupim svu vojsku, imaću osam hiljada pešaka i tri hiljade konjanika“, odvrati Edmur.

„Što znači da će lord Tivin biti gotovo dvostruko jači.“

„Rob je pobedivao i sa gorim odnosom snaga“, odgovori Edmur, „a ja imam plan. Zaboravila si na Ruza Boltona. Lord Tivin ga je porazio na Zelenom kraku, ali ga nije progonio. Kada je lord Tivin otišao u Harendvor, Bolton je zauzeo Rubinski gaz i raskršće. Ima deset hiljada ljudi. Poslao sam glas Helmanu Tolhartu da mu se pridruži s garnizonom koji je Rob ostavio u Blizancima...“

„Edmure, Rob je te ljude ostavio da drže Blizance i postaraju se da nas lord Valder ne izneveri.“

„I nije nas izneverio“, reče Edmur tvrdoglav. „Freji su se hrabro borili u Šaputavoj šumi, a stari ser Stevron je pao kod Vologaza, tako smo čuli. Ser Rimen, Crni Valder i ostali su s Robom na zapadu, Martin je veoma koristan kao izviđač, a ser Pervin ti je pomogao da bezbedno stigneš do Renlija. Smilujte se bogovi, koliko još od njih moramo da tražimo? Rob je veren s jednom od kćeri lorda Valdera, a čujem da se Ruz Bolton oženio drugom. A zar nisi poslala dva njegova unuka da budu štićenici u Zimovrelu?“

„Štićenik lako može postati talac, ako ustreba.“ Nije znala za ser Stevronovu smrt, niti za Boltonovo venčanje.

„Ako imamo taoce, to je dodatni razlog da se lord Valder ne usudi da nas izda. Boltonu su potrebni Frejevi ljudi, kao i ser Helmanovi. Naredio sam mu da zauzme Harendvor.“

„To će sigurno biti krvav poduhvat.“

„Da, ali kada zamak jednom padne, lord Tivin neće imati kuda da se povuče. Moji odredi će braniti gazove Crvenog kraka. Ako napadne preko reke, završiće kao Regar kada je pokušao da pređe Trozubac. Ako zastane, biće uhvaćen između Brzorečja i Harendvora, a kada se Rob vrati sa zapada, moći ćemo s njim da završimo jednom zasvagda.“

Glas njenog brata bio je pun osornog samopouzdanja, ali je Kejtlin shvatila da žali što je Rob poveo njenog strica Brindena sa sobom na zapad. Crna Riba je bio veteran stotinu bitaka, a Edmur jedne, i to izgubljene.

„To je dobar plan“, zaključi on. „Lord Titos tako kaže, i lord Džonos. Kada su se Blekvud i Breken slagali *oko bilo čega* što nije potpuno sigurno, reci mi?“

„To je možda istina“ Ona se iznenada oseti iscrpenom. Možda greši što mu se suprotstavlja. Možda je to sjajan plan, a njene zamerke samo ženski strahovi. Požele da je Ned tu, ili njen stric Brinden, ili... Jesi li pitao oca šta misli?“

„Ovac nije u stanju da procenjuje strategije. Pre dva dana je pravio planove za tvoje venčanje s Brendonom Starkom! Idi i sama ga vidi, ako mi ne veruješ. Plan će uspeti, Kejtlin, videćeš.“

„Nadam se da je tako, Edmure, zaista se nadam.“ Ona ga poljubi u obraz, da mu

pokaže kako to zaista misli, pa ode da potraži oca.

Lordu Hosteru Tuliju ne beše postalo bolje od kada ga je ostavila - ležao je u krevetu, oronuo, kože blede i znojave. Odaju je ispunjavao smrad bolesti, zagušljiv miris, smeša ustajalog znoja i lekova. Kada ona razmače zavesu, otac joj tiho zastenja, a oči mu se otvoriše. Zurio je u nju kao da ne shvata ko je ona i šta želi.

„Oče.“ Ona ga poljubi. „Vratila sam se.“

A tada, kao da ju je prepoznao. „Došla si“, prošapta slabašno, a usne su mu se jedva kretale.

„Da“, reče ona. „Rob me je bio poslao na jug, ali sam se brzo vratila.“

„Jug... gde... da li je Gnezdo sokolovo južno, mila? Ne sećam se... o, dušo moja, kako sam se bojao... da li si mi oprostila, dete?“ Suze mu potekoše niz lice.

„Nemaš zbog čega da tražиш oproštaj, oče.“ Ona mu pogladi retku belu kosu i dodirnu čelo. Groznica je još tinjala duboko u njemu, uprkos svim meštovim napicima.

„Tako je bilo najbolje“, prošapta otac. „Džon je dobar čovek, dobar... snažan, nežan... brinuće se za tebe, hoće... i visokog roda, slušaj me, moraš, ja sam ti otac... tvoj otac... uđaćeš se kad i Ket, hoćeš..“

On misli da sam Liza, shvati Kejlin. Smilujte se bogovi, govori kao da se još nisam udala.

Očeve ruke zgrabiše njene, trepereći kao dve preplašene bele ptice. „Onaj balavac... gad mali... ne izgovaraj njegovo ime predamnom, tvoja dužnost... tvoja majka, ona bi...“ Lord Hoster jauknu kada mu bolni grč prostruјa telom. „O, bogovi, oprostite mi, oprostite mi, *oprostite mi*. Moj lek...“

A onda se tu stvori meštar Vimen, prinoseći mu čašu usnama. Lord Hoster željno srknut gusti beli napitak, kao odojcje na grudima, i Kejlin vide kako ga mir ponovo obuzima. „Sada će zaspati, moja gospo“, reče meštar kada čaša ostade prazna. Makovo mleko beše ostavilo gust beli trag oko usana njenog oca. Meštar Vimen ga obrisa rukavom.

Kejlin više nije mogla da gleda. Hoster Tuli je bio snažan čovek, i ponosit. Bolelo ju je što ga vidi ovakovog. Ona izade na balkon. Dole je dvorište bilo prepuno izbeglica, i halabuke koju su dizali, ali su iza zidina reke tekle čiste i beskrajne. *To su njegove reke, i uskoro će im se vratiti, kada krene na poslednje putovanje.*

Meštar Vimen je izašao za njom. „Moja gospo“, reče on tiho, „ne mogu još dugo da odlažem kraj. Trebalo bi poslati jahača da dovede njegovog brata. Ser Brinden bi želeo da bude ovde.“

„Da“, kaza Kejlin, glasa muklog od bola.

„A možda i ledi Lizu?“

„Liza neće doći.“

„Ako joj budeš lično pisala, možda...“

„Staviću neke reči na papir, ako želiš.“ Pitala se ko je bio taj Lizin „mali gad“. Najverovatnije neki mladi štitonoša ili vitez bezemljaš... mada je, sudeći po žestini kojom mu se lord Hoster protivio, možda bio i sin zanatlije, ili niskorodeni šegrt, čak i pevač. Liza je oduvek previše volela pevače. *Ne smem da je krivim. Bez obzira na plemenitu krv, Džon Erin je bio dvadeset godina stariji od našeg oca.*

Kula koju joj je brat odvojio za ličnu upotrebu bila je ista ona koju je u detinjstvu delila s Lizom. Bilo bi lepo ponovo spavati na perjanom dušeku, s topлом vatrom u kaminu; kada se odmori, svet će joj delovati manje turobno.

Ali pred odajom ona zateče Ateridisa Vejna kako čeka s dve žene odevene u sivo, lica sasvim pokrivenih, sem očiju. Kejtlin je odmah znala zašto su tu. „*Ned?*“

Sestre oboriše poglede. Ateridis reče: „Ser Klios ga je doneo iz Kraljeve Luke, moja gospo.“

„Odvedite me k njemu“, naredi ona.

Behu ga položili na dugačak sto i pokrili ga barjakom, belim barjakom kuće Starka sa sivim jezovukom. „Hoću da ga vidim“, reče Kejtlin.

„Samo su kosti ostale, moja gospo.“

„Hoću da ga vidim“, ponovi ona.

Jedna od tihih sestara smače barjak.

Kosti, pomisli Kejtlin. Ovo nije Ned, ovo nije čovek koga sam volela, otac moje dece. Ruke su mu bile prekrštene preko grudi, prsti obavijeni oko balčaka nekog dugačkog mača, ali to nisu bile Nedove ruke, tako snažne i pune života. Obukli su kosti u Nedov ogrtač, fini beli somot s jezovukom na grudima, ali ništa nije ostalo od tople kože na kojoj je tolike noći spavala, od ruku koje su je grlile.

Glava beše spojena s telom tananom srebrnom žicom, ali jedna lobanja je veoma nalik na drugu, i u tim praznim dupljama ona nije videla ni traga tamnosivim očima svoga gospodara, očima koje su umele da budu meke kao magla i tvrde kao kamen. *Njegove oči su dali vranama,* prijeti se ona.

Kejtlin se okrenu. „Ovo nije njegov mač.“

„Led nam nije vraćen, moja gospo“, reče Ateridis Vejn. „Samo kosti lorda Edarda.“

„Izgleda da moram da zahvalim kraljici čak i za toliko.“

„Zahvali Bauku, moja gospo. Ovo je njegovo delo.“

Jednog dana ću im svima zahvaliti. „Hvala vam na službi, sestre“, reče Kejtlin, „ali vam moram dati još jedan zadatak. Lord Edard je bio Stark, i njegove kosti moraju biti sahranjene ispod Zimovrela.“ *Napraviće kip po njemu, kamenu priliku koja će sedeti u tami s jezovukom kraj nogu i mačem na kolenima.* „Postaraj se da sestre dobiju odmorne konje, i sve ostalo što im treba za put“, reče ona Ateridisu Vejnu. „Hal Molen će ih otpratiti natrag u Zimovrel, to je njegova dužnost kao kapetana garde.“ Ona pogleda kosti, sve što je ostalo od njenog gospodara i ljubavi. „Sada me ostavite, svi. Noćas hoću da budem sama s Nedom.“

Žene u sivom se pokloniše. *Tihe sestre ne razgovaraju sa živima*, prijeti se Kejtlin tupo, ali neki kažu da mogu da razgovaraju s mrtvima. A kako im je samo na tome zavidela...

DENERIS

Zavese su je štitile od prašine i vreline ulica, ali je nisu mogle zaštитiti od razočaranja. Deni se umorno pope u nosiljku, potraživši utočište od mora karčanskih očiju. „Sklanjaj se s puta“, vikao je Jogo na gomilu s konja, pucajući bičem, „sklanjaj se s puta, sklanjaj se s puta Majci zmajeva!“

Izvaljen na hladnim satenskim jastucima, Ksaro Ksoan Daksos sigurnim i veštim rukama natoči kao rubin crveno vino u istovetne pehare od žada i zlata, ne prolivši ni kap, uprkos njihanju nosiljke. „Na licu ti vidim ispisanu duboku tugu, moja vatro ljubavi.“ On joj pruži pehar. „Da to nije tuga za izgubljenim snom?“

„San je samo odložen, ništa više.“ Denina tesna srebrna ogrlica grebla ju je po grlu. Ona je otkači i baci u stranu. U ogrlicu je bio ugrađen začarani ametist, za koji se Ksaro kleo da će je štititi od svih otrova. Čistorođeni su bili ozloglašeni po davanju otrovnog vina onima koje su smatrali opasnima, ali Deni nisu ponudili ni čašu vode. *Nisu me doživeli kao kraljicu*, pomisli ona gorko. *Bila sam samo popodnevna zabava, konjska devojka s neobičnim mezimcem.*

Regal zasikta i zari joj oštре crne kandže u golo rame kada Deni pruži ruku da uzme vino. Namrštivši se, ona ga prebaci na drugo rame, gde je mogao da joj umesto kože grebe haljinu. Bila je odevena na karčanski način. Ksaro ju je upozorio da Prestolovani nikada neće saslušati Dotrakinju, tako da se postarala da pred njih izade u raskošnoj zelenoj svili, s jednom dojkom otkrivenom, s posrebrenim sandalama na stopalima i pojasmom od crnih i belih bisera oko struka. *Mogla sam i gola da odem, opet mi ne bi pomogli. Možda je i trebalo. Ona otpi dugačak gutljaj.*

Potomci drevnih kraljeva i kraljica Kana, Čistorođeni, zapovedali su Građanskom stražom i flotom kićenih galija koje su vladale moreuzom. Deneris Targarjen je želeta tu flotu, ili bar jedan njen deo, i nešto njihovih vojnika. Prinela je tradicionalne žrtve u Hramu sećanja, ponudila tradicionalno mito čuvaru dugačkog spiska, послала tradicionalne urme otvaraču vrata, i konačno dobila tradicionalne plave svilene papuče koje su označavale poziv u Dvoranu hiljadu prestola.

Čistorođeni su saslušali njene molbe s velikih drvenih sedišta svojih predaka, koja su se s polukružnih podijuma dizala od mermernog poda do visoko zasvođene tavanice oslikane prizorima iz prohujalih slavnih dana Karta. Stolice su bile ogromne, čudesno izrezbarene, sjajne od zlata i ukrašene jaritarom, oniksom, lapislazulijem i žadom. Svaka je bila drugačija od ostalih, i kao da se svaka trudila da bude najčudesnija. Ali su ljudi koji su sedeli u njima delovali beživotno i mrtvo, kao da spavaju. *Slušali su ali nisu čuli, niti ih je bilo briga*, pomisli ona. *Stvarno su mlečni ljudi. Nisu ni nameravali da mi pomognu. Došli su zato što su bili radoznali. Došli su zato što im je bilo dosadno, i zmaj na mom ramenu zanimalo*

ih je više od mene.

„Kaži mi reči Čistorođenih“, zatraži Ksaro Ksoan Daksos. „Reci mi kakvim su to rečima toliko rastužili kraljicu moga srca.“

„Odbili su me.“ Vino je imalo ukus nara i vrelih letnjih dana. „Rekli su to veoma ljubazno, naravno, ali ispod svih tih ljupkih reči, bilo je to ipak odbijanje.“

„Da li si im laskala?“

„Besramno.“

„Da li si plakala?“

„Zmajeva krv ne plače“, reče ona prkosno.

Ksaro uzdahnu. „Trebalo je da plačeš.“ Karćani su plakali često i lako; to se smatralo odlikom civilizovanog čoveka. „Ljudi koje smo kupili, šta su oni rekli?“

„Matos nije rekao ništa. Vendelo je pohvalio moj govor. Prepodobni me je odbio zajedno s ostalima, ali je posle plakao.“

„Avaj, Karćani su tako bezverni.“ Sam Ksaro nije bio od Čistorođenih, ali joj je rekao koga da podmiti i koliko da ponudi. „Plači, plači zbog neverstva ljudi.“

Deni bi radije plakala zbog svog zlata. Za mito koje je dala Matosu Malaravanu, Vendelu Kar Ditu i Egonu Emerosu Prepodobnom mogla je da kupi brod, ili pak odred najamnika. „A da pošaljem ser Džoru da zatraži povratak mojih darova?“

„A da Žalosni čovek dođe u moju palatu jedne noći i ubije te na spavanju?“ reče Ksaro. Žalosni ljudi su bili drevno sveto bratstvo plaćenih ubica, koje je ime dobilo po tome što bi žrtvama prošaputali: „Tako mi je žao“, pre nego što bi ih ubili. Karćani su izuzetno pazili na učtivost. „Mudro se govori da je lakše pomusti Kamenu kravu iz Farosa nego izmamiti zlato od Čistorođenih.“

Deni nije znala gde je Faros, ali joj se činilo da je Kart pun kamenih krava. Trgovački prinčevi, čudesno bogati zahvaljujući prometu između dva mora, delili su se na tri ljubomore stranke: Drevni esnaf nakupaca začina, Turmalinsko bratstvo i Trinaestoricu, kojoj je pripadao i Ksaro. Svaka se borila za prevlast nad ostalim dvema, a sve tri su se neprekidno takmičile s Čistorođenima. A nad svima su se nadvijali volšebnici, plavih usana i strašnih moći, retko vidani ali izvor velikog straha.

Bez Ksara bi bila izgubljena. Zlato koje je protračila da otvori vrata Dvorane hiljadu prestola bilo je mahom proizvod trgovčeve velikodušnosti i britkog uma. Dok se glasina o živim zmajevima pronosila istokom, sve više tragača dolazilo je da sazna da li je priča istinita - i Ksaro Ksoan Daksos se postarao da i moćni i smerni ostave neki dar Majci zmajeva.

Potočić koji je on započeo ubrzo je narastao u bujicu. Kapetani karavana donosili su čipku iz Mira, kovčege šafrana iz Ji Tija, jantar i zmajstaklo iz Ašaija. Trgovci su nudili vreće novaca, kujundžije prstenje i lance. Svirači su joj svirali, akrobate se premetale, a žongleri žonglirali, dok su je bojadžije oblačile u boje za koje ranije nije ni znala da postoje. Dvojica Džogos Naja poklonili su joj jednog svog prugastog zorsa, crnog i belog, i žestokog. Jedna udovica joj je donela osušeni

leš svog muža, pokriven korom od srebrnih listića; za takve ostatke se verovalo da poseduju veliku moć, posebno ako je pokojnik, kao ovaj, bio čarobnjak. A Turmalinsko bratstvo joj je dalo krunu iskovanu u obliku troglavog zmaja; repovi su bili od žutog zlata, krila od srebra, glave od žada, slonovače i oniksa.

Kruna je bila jedini dar koji je zadržala. Ostalo je prodala, da sakupi bogatstvo koje je protračila na Čistorođene. Ksaro je bio za to da proda i krunu - kleo se da će joj Trinaestorica obezbediti mnogo lepšu - ali je Deni to zabranila. „Viseris je prodao krunu moje majke i ljudi su ga zvali prosjakom. Ja će ovu zadržati, da me ljudi zovu kraljicom.“ I tako je i postupila, mada ju je glava bolela od njene težine.

Pa ipak, iako sam krunisana, i dalje sam prosjakinja, pomisli Deni. Postala sam najnakićenija prosjakinja na svetu, ali ipak prosjakinja. To joj je bilo odvratno, kao što je sigurno bilo i njenom bratu. Sve te godine bežanja od grada do grada, tek korak ispred Uzurpatorovih noževa, moljakanja pomoći od arhonta i prinčeva i magistera, kupovanje hrane laskanjem. Mora da je znao kako su mu se izrugivali. Nije ni čudo što je postao tako besan i ogorčen. Na kraju je od toga poludeo. I meni će se desiti isto, ako ne budem pazila. Deo nje želeo je samo da povede svoj narod nazad u Ves Toloro i natera mrtvi grad da procveta. Ne, to je poraz. Imam nešto što Viseris nikada nije imao. Imam zmajeve. Sa zmajevima, sve je sasvim drugačije.

Ona pogladi Regala. Zeleni zmaj joj sklopi zube oko dlana i snažno gricnu. Napolju, veliki grad je žamorio i zujao i vrio, sve njegove hiljade glasova izmešane u jedan zvuk, nalik na šum mora. „Sklanjajte se s puta, Mlečni ljudi, sklanjajte se s puta Majci zmajeva“, vikao je Jogo, i Karćani su se sklanjali, mada su za to volovi možda bili zasluzniji od njegovog glasa. Kroz zanjihane zavese, Deni bi ga povremeno videla u sedlu sivog pastuva. S vremenom na vreme bi bičem srebrne držalje, koji mu je ona darovala, ošinuo nekog vola. Ago ju je čuvao s druge strane, dok je Rakaro jahao na začelju povorke, tražeći na licima gomile bilo kakav znak opasnosti. Ser Džoru je tog dana ostavila da čuva njene druge zmajeve; izgnani vitez se čitavoj toj budalaštini protivio od samog početka. *On nikome ne veruje, pomisli ona, i to možda s dobrim razlogom.*

Kada Deni diže pehar da otpije, Regal onjuši vino i povuče glavu unazad, sikćući. „Zmaj ti ima dobar nos.“ Ksaro obrisa usne. „Vino je prosečno. Priča se da na drugoj obali Žadnog mora prave tako čarobno zlatno vino da se nakon samo jednog gutljaja čoveku sva ostala vina čine kao sirće. Hajde da mojom barkom za uživanje krenemo da ga nađemo, ti i ja.“

„Najbolja vina na svetu prave se na Senici“, reče Deni. Lord Redvin se borio za njenog oca protiv Uzurpatora, to je pamtila, jedan od nekolicine koji su ostali verni do kraja. *Da li će se boriti i za mene?* Nakon tolikih godina, to nije mogla znati. „Podi sa mnom na Senicu, Ksaro, i probaćeš najbolja vina u životu. Ali moraćemo da putujemo u ratnom brodu, ne u barci za uživanje.“

„Ja nemam ratnih brodova. Rat je loš za posao. Mnogo sam ti puta rekao: Ksaro

Ksoan Daksos je čovek koji voli mir.“

Ksaro Ksoan Daksos je čovek koji voli zlato, pomisli ona, a zlatom će mi kupiti sve brodove i mačeve koji mi trebaju. „Nisam od tebe tražila da digneš mač, već samo da mi pozajmiš svoje brodove.“

On se skromno osmehnu. „Trgovačkih brodova imam nekoliko, to je istina. Ko može reći koliko? Jedan možda baš sada tone, u nekom olujnom kutku Letnjeg mora. Sutra će drugi naleteti na pirate. Narednog dana, neki moj kapetan će pogledati bogatstva u brodskom skladištu i pomisliti: *Sve bi to trebalo da pripadne meni.* Takve su opasnosti trgovine. Zapravo, što duže pričamo, veći su izgledi da imam sve manje brodova. Svakog trena sam sve siromašniji.“

„Daj mi brodove, i učiniču te ponovo bogatim.“

„Udaj se za mene, blistava svetlosti, i jedri brodom moga srca. Noću ne mogu da spavam od misli o tvojoj lepoti.“

Deni se osmehnu. Ksarovi nakićeni izliv strasti su je zabavljali, ali mu je ponašanje bilo u suprotnosti s rečima. Dok je ser Džora jedva uspevao da otrgne oči od njene gole dojke kada joj je pomagao da se popne u nosiljku, Ksaro kao da je uopšte nije ni primećivao, čak ni u tako zbijenom prostoru. A videla je i prelep dečake koji su okruživali trgovačkog princa, i trčkarali po njegovoj palati u svilenim odoricama. „Umilno zboriš, Ksaro, ali iz tvojih reči izbija još jedno odbijanje.“

„Taj Gvozdeni presto o kome govoriš zvuči čudovišno hladno i tvrdo. Ne mogu da podnesem pomisao na nazubljene oštice kako seku tvoju milu kožu.“ Zbog dragulja u nosu, Ksaro je ličio na neku neobičnu svetlucavu pticu. On prezrivo odmahnu dugačkim, otmenim prstima. „Neka ovo bude tvoje kraljevstvo, najčudesnija kraljice, a ja tvoj kralj. Daću ti presto od zlata, ako želiš. Kada se zasitimo Karta, putovaćemo po Ji Tiju i tražićemo sanjalački grad pesnika, da pijemo vino mudrosti iz lobanje mrtvaca.“

„Nameravam da otplovim za Vesteros, i pijem vino osvete iz lobanje Uzurpatora.“ Ona počeška Regala ispod oka, i njegova smaragdnozelena krila se raširiše na tren, uskovitlavši mrtvi vazduh u nosiljci.

Jedna savršena suza skliznu niz obraz Ksara Ksoana Daksosa. „Zar te ništa neće odvratiti od te ludosti?“

„Ništa“, reče ona, želeći da je sigurna onoliko koliko zvuči. „Ako bi mi svako od Trinaestorice pozajmio deset brodova...“

„Imala bi stotinu i trideset brodova, ali ne i posadu da njima jedri. Pravednost tvog cilja običnim ljudima Karta ništa ne znači. Zašto bi moje mornare zanimalo ko sedi na prestolu nekog kraljevstva na kraju sveta?“

„Probudiću im zanimanje novcem.“

„Kojim novcem, mila zvezdo moga neba?“

„Zlatom koji donose tragači.“

„To možeš da uradiš“, priznade Ksaro, „ali toliko zanimanje će te skupo koštati.“

Moraćeš da ih platiš mnogo više od mene, a čitav se Kart smeje mojoj rasipničkoj velikodušnosti.“

„Ako Trinaestorica ne žele da mi pomognu, možda bi trebalo da se za pomoć obratim Esnafu nakupaca začina ili Turmalinskom bratstvu?“

Ksaro nemarno sleže ramenima. „Oni ti neće dati ništa sem laskanja i laži. Nakupci začina su lažovi i hvalisavci, a Bratstvo je puno gusara.“

„Onda moram poslušati Pjata Prija i otići volšebnicima.“

Trgovački princ se naglo ispravi. „Pjat Pri ima plave usne, i s pravom se kaže da plave usne izgovaraju samo laži. Poslušaj mudrost onoga ko te voli. Volšebnici su mračni stvorovi koji jedu prašinu i piju senke. Neće ti ništa dati. Nemaju šta da ti daju.“

„Ne bi mi trebala čarobnjačka pomoć kada bi mi moj prijatelj Ksaro Ksoan Daksos dao ono što tražim.“

„Dao sam ti svoj dom i svoje srce, zar ti oni ništa ne znače? Dao sam ti miomirise i narove, majmune akrobate i ljute guje, svitke iz izgubljene Valirije, glavu idola i zmijino stopalo. Dao sam ti ovu nosiljku od abonosa i zlata, i istovetne volove da je nose, jednog belog kao slonovača i jednog crnog kao ahat, rogova optočenih draguljima.“

„Da“, reče Deni. „Ali sam ja želela brodove i vojnike.“

„Zar ti nisam dao vojsku, najlepša među ženama? Hiljadu vitezova u sjajnim oklopima.“

Oklopi su bili od srebra i zlata, sami vitezovi od žada i berila, i oniksa i turmalina, od jantara, i opala, i ametista, svaki visok kao njen mali prst. „Hiljadu ljupkih vitezova“, reče ona, „ali njih moji neprijatelji ne moraju da se boje. A volovi me ne mogu prevesti preko vode, ja - zašto se zaustavljam?“ Volovi su primetno počeli da usporavaju.

„*Kalisi*“, pozva Ago kroz zavesu kada nosiljka uz trzaj stade. Deni se diže na lakat da proviri. Bili su na rubu bazara, a put pred njima zatvarao je neprekidan zid ljudi. „Šta to gledaju?“

Jogo joj prijava. „Vatrenčarobnjaka, *kalisi*.“

„Hoću da vidim.“

„Onda moraš.“ Dotrak joj pruži ruku. Ona je prihvati, i on je diže na svog konja i posadi je pred sebe, odakle je mogla da vidi iznad glava gomile. Vatrenčarobnjak je u vazduhu stvorio lestvice, pucketave narandžaste lestvice od uskovitlanog plamena koje su se same od sebe dizale sa tla bazara, i pružale se ka visokom krovu.

Većina posmatrača, primeti ona, nisu bili iz grada: videla je mornare s trgovačkih brodova, trgovce pristigle karavanima, prašnjave ljudi došle iz crvene pustoši, lutajuće vojnike, zanatlije, trgovce robovima. Jogo je rukom obujmi oko struka i nagnu se bliže. „Mlečni ljudi ga se klone. *Kalisi*, vidiš li devojku sa čojanom kapom? Tamo, iza debelog sveštenika. Ona je...“

„...secikesa”, završi Deni. Ona nije bila razmažena gospa, slepa za takve stvari. Videla je mnoge secikese na ulicama Slobodnih gradova tokom godina koje je provela s bratom, bežeći od usurpatorovih najmljenih noževa.

Čarobnjak je bajao, širokim zamasima ruku terao je plamenove sve više i više. Dok su posmatrači izvijali šije nagore, secikese su se probijale između zbijenih tela, s malim sečivima skrivenim u dlanovima. Jednom rukom su bogate lišavali novčića, dok su drugom pokazivali uvis.

Kada su vatrene lestvice dosegle visinu od četrdeset stopa, čarobnjak skoči unapred i uze da se penje uz njih, hitro poput majmuna. Svaka dotaknuta prečaga rasipala se pod njim, ostavljujući za sobom tek pramičak srebrnastog dima. Kada stiže do vrha, lestvica nestade, a i njega.

„Dobar trik“, reče Jogo zadriveno.

„Nije trik“, reče neka žena na Zajedničkom jeziku.

Deni ne beše primetila Kaiti u gomili, ali je ona tu stajala, očiju vlažnih i sjajnih ispod neumoljive crvene lakirane maske. „Šta hoćeš da kažeš, moja gospo?“

„Pre pola godine, taj čovek je jedva mogao da probudi vatru iz zmajstakla. Imao je nešto malo veštine s prahovima i divljom vatom, dovoljno da opčini gomilu dok mu secikese rade. Mogao je da hoda preko vrelog uglja i u vazduhu stvara upaljene ruže, ali nije mogao da se nada da će se popeti vatrenim lestvicama, ništa više nego što običan ribar može da se nada da će mrežom uhvatiti džinovsku sipu.“

Deni nelagodno pogleda ka mestu gde su do malopre bile lestvice. Sada čak ni dima više nije bilo, i gomila se razilazila, ljudi su kretali svojim poslom. Još koji tren, i nekolicina će shvatiti da su im kese prazne. „A sada?“

„A sada mu je moć porasla, *kalisi*. A ti si joj izvor.“

„Ja?“ Ona se nasmeja. „Kako to?“

Žena joj priđe i položi dva prsta na članak. „Ti si Majka zmajeva, nisi li?“

„Jeste, i okot senki ne sme da je dodiruje.“ Jogo držaljem biča odgurnu Kaitine prste.

Žena zakorači unazad. „Moraš brzo napustiti ovaj grad, Deneris Targarjen, ili ti nikada neće dozvoliti da iz njega odeš.“

Deni je članak još brideo na mestu gde ju je Kaiti dodirnula. „Kuda bi ti želela da podem?“ upita.

„Da bi stigla na sever, moraš putovati na jug. Da bi stigla na zapad, moraš ići na istok. Da ideš napred, moraš ići unazad, a da dodirneš svetlo, moraš proći ispod senke.“

Ašai, pomisli Deni. *Hoće da idem u Ašai*. „Hoće li mi Ašajani dati vojsku?“ htela je da zna. „Hoće li u Ašaju za mene biti zlata? Hoće li biti brodova? Šta to postoji u Ašaju čega nema u Kartu?“

„Istina“, reče žena s maskom. I poklonivši se, nestade u gomili. Rakaro se prezriivo osmehnu kroz svoje dugačke crne brke. „*Kalisi*, bolje je da čovek proguta škorpiju nego da veruje nakotu senki, koji se ne usuđuje da pokaže svoje lice pod

suncem. To je znano.“

„Znano je“, složi se Ago.

Ksaro Ksoan Daksos je s jastuka posmatrao čitav razgovor. Kada se Deni vrati u nosiljku kraj njega, on reče: „Tvoji divljaci su mudriji nego što znaju. Istine koje Ašajani gomilaju sigurno te neće nasmejati.“ Onda joj pruži još čašu vina i poče da govorи o ljubavi i požudi, i ostalim beznačajnostima, čitavim putem do vile.

U tišini svojih odaja, Deni skide raskošnu odoru i obuče široku haljinu od purpurne svile. Zmajevi joj behu ogladneli, tako da ona isecka zmiju i ispeče komade na mangalama. *Rastu*, shvati ona dok ih je gledala kako se otimaju oko pocrnelog mesa. *Mora da su dvostruko teži nego što su bili u Ves Toloru*. Pa ipak, proći će godine pre nego što budu dovoljno veliki za rat. *A moraju biti i obučeni, ili će mi opustošiti kraljevstvo*. Bez obzira na svoju targarjensku krv, Deni nije imala predstavu kako da dresira zmaja.

Ser Džora Mormont joj dođe dok je sunce zalazilo. „Čistorođeni su te odbili?“

„Kao što si i rekao da će biti. Dođi, sedi, posavetuj me.“ Deni ga povuče dole na jastuke kraj sebe, a Jiki donese zdelu punu purpurnih maslina i luka natopljenog vinom.

„U ovom gradu nećeš naći pomoć, *kalisi*.“ Ser Džora palcem i kažiprstom uze maslinu. „Svakog dana sam u to sve ubedjeniji. Čistorođeni ne vide dalje od zidina Karta, a Ksaro...“

„Ponovo me je zaprosio.“

„Da, a znam i zašto.“ Kada se vitez namršti, teške crne obrve mu se spojiše iznad duboko usađenih očiju.

„Sanja me, i danju i noću.“ Ona se nasmeja.

„Oprosti mi, moja kraljice, ali on sanja o tvojim zmajevima.“

„Ksaro me uverava da u Kartu muškarac i žena zadržavaju svoje sopstvene imovine nakon braka. Zmajevi su moji.“ Ona se osmehnu kada Drogon dođe skačući i leteći preko mermernog poda da bi se sklupčao na jastuku pored nje.

„To je tačno, ali nije i cela istina, postoji nešto što nije spomenuo. Karćani imaju čudan svadbeni običaj, moja kraljice. Na dan svog spajanja, žena može od muža da zatraži dokaz ljubavi. Šta god da poželi od njegovih zemaljskih dobara, on joj to mora dati. A on može isto da zatraži od nje. Sme da se traži samo jedno, ali šta god da je, ne sme se odbiti.“

„Jedno“, ponovi ona. „A ne sme se odbiti?“

„S jednim zmajem, Ksaro Ksoan Daksos bi vladao ovim gradom, ali nama jedan brod neće mnogo pomoći.“

Deni gricnu luk i utonu u žalostive misli o ljudskoj neiskrenosti. „Na putu iz Dvorane hiljadu prestola, prošli smo kroz bazar“, reče ona ser Džori. „Sreli smo Kaiti.“ Ona mu ispriča za vatrenčarobnjaka i plamene lestvice, i za reči žene u crvenoj masci.

„Da budem iskren, voleo bih da odemo iz ovog grada“, reče vitez kada ona završi. „Ali ne za Ašai.“

„Kuda, onda?“

„Na istok“, reče on.

„Već sam i ovde pola sveta daleko od svog kraljevstva. Ako odem dalje na istok možda nikada neću ni naći put kući za Vesterosa.“

„Ako kreneš na zapad, stavićeš svoj život na kocku.“

„Kuća Targarjena ima prijatelje u Slobodnim gradovima“, podseti ga ona. „Iskrenije prijatelje od Ksara ili Čistorodenih.“

„Ako misliš na Ilirija Mopatisa, nisam baš siguran. Za dovoljno zlata, Ilirio bi te brzo prodao kao roba.“

„Moj brat i ja smo bili gosti u Iliriovoj vili bezmalo pola godine. Da je nameravao da nas proda, mogao je to tada da uradi.“

„I jeste te prodao“, reče ser Džora. „Kalu Drogu.“

Deni pocrvene. On je bio pravu, ali joj se nije dopala oština kojom je to rekao. „Ilirio nas je zaštitio od Uzurpatorovih noževa, i verovao je u opravdanost ciljeva mog brata.“

„Ilirio ne veruje da su bilo čiji ciljevi opravdani, sem njegovi vlastiti. Proždrlijivci su po pravilu pohlepni ljudi, a magisteri su prepredeni. Ilirio Mopatis je oboje. Šta zaista znaš o njemu?“

„Znam da mi je dao zmajeva jaja.“

On prezriovo frknu. „Da je znao da će se izleći, verovatno bi sam sedeо na njima.“

To je natera da se osmehne i protiv svoje volje. „O, u to ne sumnjam, ser. Ilirija pozajem bolje nego što misliš. Bila sam dete kada sam otišla iz njegove vile u Pentosu da se udam za moje sunce i zvezde, ali nisam bila ni slepa ni gluva. A sada nisam dete.“

„Čak i da je Ilirio prijatelj kakav zamišljaš da jeste“, reče vitez tvrdoglav, „on nije dovoljno moćan da te sam postavi na presto, ništa više nego što je mogao da postavi tvog brata.“

„On je bogat“, reče ona. „Možda ne toliko bogat kao Ksaro, ali dovoljno bogat da mi unajmi brodove, kao i ljude.“

„Najamnici mogu biti korisni“, priznade ser Džora, „ali presto svoga oca nećeš osvojiti s ološem iz Slobodnih gradova. Ništa neće ujediniti rascepkano kraljevstvo tako brzo kao tuđinska armija na njegovom tlu.“

„Ja sam im istinska kraljica“, pobuni se Deni.

„Ti si strankinja koja namerava da se iskrca na nijihovim obalama s vojskom stranaca, koji čak ni ne govore Zajednički jezik. Gospodari Vesterosa te ne znaju, i imaju sve razloge da te se boje i da ti ne veruju. Moraš ih pridobiti pre nego što isploviš. Bar nekolicinu.“

„A kako to da uradim ako krenem na istok, kao što me savetuješ?“

On pojede maslinu i ispljunu košticu na dlan. „Ne znam, veličanstvo“, priznade, „ali znam da što duže ostaješ na jedom mestu, to tvojim neprijateljima postaje lakše da te nađu. Ime *Targarjen* ih još plaši, toliko da su poslali čoveka da te ubije kada su čuli da si trudna. Šta li će tek učiniti kada saznaju za twoje zmajeve?“

Drogon joj se beše sklupčao pod rukom, vruć kao kamen koji je čitav dan upijao sunčevu vrelinu. Regal i Viserion su se otimali oko komada mesa, gurajući se krilima, dok im je dim šištao iz nozdrva. *Moja besna deca*, pomisli ona. *Ništa im se ne sme dogoditi*. „Kometa me je s razlogom dovela u Kart. Nadala sam se da će tu naći vojsku, ali izgleda da neće biti tako. Šta drugo preostaje, pitam se?“ *Bojam se*, shvati ona, *ali moram biti hrabra*. „Sutra ujutro, moram otići Pjatu Priju.“

TIRION

Devojčica nije ni suzu pustila. Koliko god mlada, Mirsela Barateon bila je rođena princeza. *I Lanister, uprkos prezimenu*, podseti se Tirion, *Džejmijeva krv isto koliko i Serseina*.

Naravno, osmeh joj je bio pomalo drhtav kada su je braća ostavila na palubi *Hitromorja*, ali je devojčica znala šta treba reći, i rekla je to hrabro i dostojanstveno. Kada je došao čas rastanka, princ Tomen je plakao, a Mirsela ga je tešila.

Tirion je posmatrao rastanak s visoke palube *Buzdovana kralja Roberta*, velike ratne galije od četiri stotine vesala. *Robov buzdovan*, kako su ga njegovi veslači zvali, biće najjači brod u Mirselinoj pratnji. *Lavlja zvezda*, *Smeli veter* i *Ledi Lijena* isploviće s njim.

Tirionu se nikako nije svidalo što šalje tako velik deo njihove ionako nedovoljne flote, desetkovane gubitkom svih onih brodova koji su otplovili s lordom Stanisom na Zmajkamen da se nikada ne vrate, ali Sersei nije htela da čuje ni za šta manje. Možda je bila mudra. Ako devojku zarobe pre nego što stigne u Sunčevo kopje, Dornski savez raspašće se u paramparčad. Do sada Doran Martel nije uradio ništa sem što je pozvao svoje barjake. Kada jednom Mirsela bude na bezbednom u Bravosu, obećao je da će pokrenuti svoju vojsku na visoke prevoje, gde će ta pretnja naterati neke krajinske gospodare da razmisle kome su zapravo odani, a Stanisa možda da ne krene tako brzo na sever. To je, međutim, bila obična varka. Marteli neće stupiti u bitku, osim ako sama Dorna ne bude napadnuta, a Stanis *nije bio budala da uradi tako nešto*. *Mada neki njegovi vazali možda jesu, pomisli Tirion. O tome bi trebalo da razmislim*.

On se nakašlja. „Znaš svoja naređenja, kapetane.“

„Znam, moj gospodaru. Pratićemo obalu, uvek ćemo se držati kopna, sve dok ne stignemo do Rta slomljenih klešta. Odatle ćemo krenuti preko Uskog mora za Bravos. Ni pod kojim izgovorom se nećemo približiti Zmaj- kamenu.“

„A ako vas naši dušmani ipak zaskoče?“

„Ako to bude jedan brod, oteraćemo ih i uništiti. Ako ih bude više, *Smeli Veter* će se približiti do *Hitromorja* da ga zaštiti dok se ostatak flote bori.“

Tirion klimnu glavom. Ako dođe do najgoreg, *Hitromorje* bi trebalo da bude u stanju da pobegne progoniocima. Mala lada velikih jedara bila je brža od bilo kog postojećeg ratnog broda, tako je bar tvrdio njen kapetan. Kada Mirsela jednom stigne u Bravos, biće na sigurnom. Slaо je ser Arisa Oukharta kao njenog zakletog štita, i najmio je Bravošane da je odvedu dalje, do Sunčanog kopla. Čak će i lord Stanis oklevati da probudi gnev najvećeg i najmoćnijeg slobodnog grada. Putovanje iz Kraljeve Luke za Dornu preko Bravosa sigurno nije bilo najneposrednije, ali jeste bilo najbezbednije... ili se on bar tako nadao.

Kad bi lord Stanis znao za ovo putovanje, ne bi mogao da izabere bolju priliku da pošalje svoju flotu na nas. Tirion se osvrnu ka mestu gde se Crnobujica ulivala u Crni zaliv i oseti olakšanje što na širokom zelenom obzoru nije bilo ni traga jedrima. Po poslednjem izveštaju, barateonska flota još je bila usidrena kod Kraj oluja, gde je ser Kortni Penrouz i dalje u ime mrtvog Renlija prkosio opsadi. U međuvremenu, Tirionove kule s čekrcima bile su tri četvrt dovršene. Čak su i sada ljudi dizali i postavljali teške kamene blokove, bez sumnje ga kunući što ih tera da rade na praznik. Neka kunu. *Još dve nedelje, Stanise, to je sve što mi treba. Dve nedelje, i biće gotovo.*

Tirion je gledao kako mu sestričina kleči pred prvoobrednikom kako bi primila blagoslov za putovanje. Sunčevi zraci prelamali su se u njegovoj kristalnoj kruni i rasipali duge po Mirselinom dignutom licu. Usled buke s reke bilo je nemoguće čuti reči molitve. Nadao se da bogovi imaju oštire uši. Prvoobrednik je bio debeo kao vepar, umišljeniji i blagoglagoljiviji čak i od Piselija. *Dosta, starče, završavaj s tim,* pomisli Tirion razdraženo. *Bogovi imaju pametnija posla nego tebe da slušaju. Baš kao i ja.*

Kada se napokon mrmljanje i šaputanje okončalo, Tirion se oprosti od kapetana *Robovog buzdovana*. „Dovedi moju sestričinu bezbedno u Bravos, i na povratku će te čekati viteška titula“, obeća on.

Dok je silazio na kej niz strmi mostić, Tirion je na sebi osećao neprijateljske poglede. Galija se blago ljuškala, a od tog pokretanja njegovo geganje izgledalo je gore nego ikad. *Kladim se da bi voleli da se nasmeju.* Niko se nije usuđivao, ne otvoreno, mada je čuo mrmljanje pomešano sa škripom drveta i konopaca i zapljuškivanjem talasa. *Ne vole me,* pomisli on. *Pa, nije ni čudo. Ja se dobro hranim i ružan sam, a oni gladuju.*

Bron ga otprati kroz gomilu, da se pridruži sestri i njenim sinovima. Sersei se na njega ni ne osvrnu, radije osmesima obasipajući njihovog rođaka. Gledao je kako opčinjava Lansela očima zelenim poput onog smaragda na ogrlici oko njenog tankog belog vrata, pa dozvoli sebi jedan mali lukav osmeh. *Znam tvoju tajnu,* Sersei, pomisli. Sestra mu je u poslednje vreme često pozivala prvoobrednika, da zatraži blagoslove bogova za predstojeću borbu protiv Stanisa... ili je bar želela da on u to veruje. Zapravo, nakon svake kratke posete Velikom obredištu Belorovom, Sersei bi obukla jednostavan smeđi putnički plašt, i odšunjala se da se vidi s izvesnim vitezom bezemljašem po imenu ser Ozmund Ketblek, i njegovom jednakom neprijatnom braćom Oznjijem i Ozfridom. Lansel mu je ispričao sve o njima. Sersei je nameravala da preko Ketbleka unajmi svoj vlastiti odred najamnika.

Pa, neka uživa u svojim spletkama. Bila je mnogo lepše raspoložena kada je verovala da ga nadmudruje. Ketblekovi će je očarati, uzeti joj novac i obećati joj šta god poželi, a zašto i ne bi, kada je Bron za svaki njen zlatnik davao dva. Veseli zlikovci, braća su zapravo bila mnogo veštiji prevaranti nego ratnici. Sersei je uspela da kupi sebi tri šuplja bubenja; dizače žestoku i preteču buku koju ona želi da

čuje, iako su iznutra prazni. Tiriona je to beskrajno zabavljalo.

Fanfare se oglašiše u trenutku kada se *Lavlja zvezda* i *Ledi Lijena* otisnuše od obale i krenuše nizvodno da bi prokrčile put za *Hitromorje*. Iz gomile kraj obale dopre klicanje bez mnogo oduševljenja, slabašno poput retkih, iskrzanih oblaka što su jurili preko neba. Mirsela se osmehnu i mahnu s palube. Iza nje je stajao Eris Oukhart, u belom plaštu koji je igrao na vetr. Kapetan naredi da se konopi odvežu, i vesla otisnuše *Hitromorje* u brze struje Crnobujice, gde mu jedra nabujaše na vetr - obična bela jedra, po Tirionovom izričitom naređenju, a ne od lanisterski grimiznog platna. Princ Tomen zajeca. „Cmizdriš kao beba“, zasikta brat na njega. „Prinčevi ne smeju da plaču.“

„Princ Emon Zmajvitez je plakao na dan svadbe princeze Neris s njegovim bratom Egonom“, reče Sansa Stark, „a blizanci ser Arik i ser Erik umrli su sa suzama na licu nakon što su jedan drugom zadali smrtne rane.“

„Začepi, ili će narediti ser Merinu da tebi zada smrtnu ranu“, reče Džofri svojoj verenici. Tirion se osvrnu ka svojoj sestri, ali je Sersei bila zaokupljena razgovorom sa ser Belonom Svonom *Zar je stvarno toliko slepa da ne vidi u šta se on pretvara?* upita samoga sebe.

Na reci, *Smeli Vetur* izbaci vesla i kliznu nizvodno za *Hitromorjem*. Na kraju je išao *Buzdovan kralja Roberta*, ponos kraljevske flote... ili bar onog njenog dela koji nije prošle godine pobegao na Zmajkamen sa Stanisom. Tirion je pažljivo odabrao brodove, izbegavajući one čiji kapetani, po Varisovom mišljenju, nisu bili potpuno odani... ali pošto ni Varisova odanost nije bila najsigurnija, ipak je strepeo. *Previše se oslanjam na Varisa*, pomisli. *Potrebni su mi vlastiti doušnici. Ali ni njima ne bih smeо da verujem. Zbog poverenja se gubi glava.*

Ponovo se zapita šta je s Maloprstićem. Od Petira Beliša nije bilo ni glasa otkako je odjahao za Ljutu čupriju. To možda ništa ne znači - ali može da znači i sve. Čak ni Varis nije imao šta da kaže. Evnuh je nagovestio da se možda Maloprstiću na putu desila neka nezgoda. Možda je čak i ubijen. Tirion se na to posprdno nasmejao. „Ako je Maloprstić mrtav, ja sam džin.“ Verovatnije je bilo da su Tireli oklevali s prihvatanjem bračnog ugovora. Tirion nije mogao za to da ih krivi. *Da sam ja Mejs Tirel, pre bih želeo da vidim Džofrijevu glavu na kocu nego njegovu kitu u svojoj kćeri.*

Mala flota već je prilično zašla u zaliv kada Sersei pokaza da je vreme za polazak. Bron dovede Tirionovog konja i pomože mu da uzjaše. To je obično bio zadatak Podrika Pejna, ali su Poda ostavili u Crvenoj tvrđavi. Prisustvo suvonjavog najamnika pružalo mu je mnogo više sigurnosti.

Ljudi iz Gradske straže stajali su s obe strane uskih uličica, dršcima kopalja zadržavajući gomilu. Ser Džejslin Bajvoter išao je prvi, predvodeći klin konjanika s kopljima u crnim verižnjačama i zlatnim plaštovima. Iza njega su stupali ser Aron Santagar i ser Belon Svon, noseći kraljeve barjake, lava Lanistera i krunisanog jelena Barateona.

Kralj Džofri je sledio na visokom sivom konju, sa zlatnom krunom na zlatnim uvojcima. Sansa Stark je kraj njega jahala kestenjastu kobilu, ne gledajući ni levo ni desno, a gusta kestenjasta kosa padala joj je na ramena pod mrežicom od mesečevih opala. Dvojica Kraljevih gardista okruživala su par, Pseto kralju zdesna, ser Mendon Mur levo od male Starkove.

Sledeći je išao Tomen, šmrčući, sa ser Prestonom Grinfildom u belom oklopu i plaštu, a onda Sersei, u pravnji ser Lansela, okružena Merinom Trentom i Borosom Bluntom. Tirion je držao korak sa sestrom. Nakon njih je sledio prvoobrednik u svojoj nosiljci, i dugačka povorka ostalih dvorana - ser Horas Redvin, ledi Tanda i njena kći, Džalabar Kso, lord Džajlz Rozbi i ostali. Dvostruka kolona gardista išla je na začelju.

Neobrijani i neoprani su iza ograda od kopalja zurili u jahače s tupom mržnjom. *Ovo mi se baš nimalo ne dopada*, pomisli Tirion. Bron je imao dvadesetak najamnika raštrkanih po gomili, s naređenjem da uguše svaki nemir, još pre nego što i počne. Možda je Sersei slično rasporedila svoje Ketbleke. Tirionu se nekako činilo da to neće mnogo pomoći. Ako je vatra previše vrela, nećeš sprečiti kolač da zagori tako što ćeš u tepsi ubaciti šaku suvog grožđa.

Prešli su Ribarski trg i jahali uz Blatni put sve dok nisu skrenuli na usku, vijugavu Kuku, da bi tamo počeli uspon ka Egonovom visokom brdu. Nekoliko glasova viknu: „*Džofri! Živeo, živeo!*“ dok je mladi kralj projahivao, ali na svakog čoveka koji je poklič prihvatio bilo ih je stotinu koji su čutali. Lanisteri su se kretali kroz more odrpanih muškaraca i gladnih žena, sekući plimu mrkih pogleda. Tik pred njim, Sersei se smejala na neke Lanelove reči, mada je Tirion pretpostavlja da je to veselje glumljeno. Sigurno je bila svesna nemira oko njih, ali mu je sestra smatrala da se hladnokrvna spoljašnost po svaku cenu mora održati.

Na pola puta, jedna uplakana žena se probi između dva stražara i istrča na ulicu pred kralja i njegove pratioce, držeći iznad glave telo svoje mrtve bebe. Bilo je plavo i nateklo, grozno, ali je istinski užas izbjiao upravo iz majčinih očiju. Džofri na tren kao da htede da je pregazi, ali se Sansa Stark prignu i nešto mu reče. Kralj zavuče ruku u kesu i baci ženi srebrnog jelena. Novčić se odbi od deteta i otkotrlja se pod noge zlatnih plaštova, pa u gomilu, gde desetak ljudi poče da se otima oko njega. Majka ni ne trepnu. Mršave ruke su joj drhtale od težine mrtvog deteta.

„Ostavi je, veličanstvo“, doviknu Sersei kralju. „Njoj, sirotici, više ne možeš pomoći.“

Majka ju je čula. Kraljičin se glas nekako beše probio do ostataka njenog uma. Opušteno lice se zgrči od gađenja. „*Kurvo!*“ vrismu. „*Kraljeubičina kurvo! S bratom si se jebala!*“ Mrtvo dete joj ispadne iz ruku kao džak brašna u trenutku kada je uprla prstom u Sersei. „*S bratom se jebala s bratom s bratom s bratom.*“

Tirion nije video ko je bacio balegu. Samo je čuo Sansin uzdah i Džof riješu glasnu kletvu, i kada se okrenuo, ugledao je kralja kako briše izmet s obraza. Bilo ga je još i u njegovoj zlatnoj kosi i po Sansinim nogama.

„Ko je to bacio?“ vrисnu Džofri. On prođe prstima kroz kosu, lice mu se besno izobliči, i on skide još jednu šaku balege. „Hoću čoveka koji je ovo bacio!“ viknu. „Stotinu zlatnih zmajeva onome ko mi ga preda!“

„Bio je tamo gore!“ viknu neko iz gomile. Kralj okrenu konja u mestu, i pogleda krovove i otvorene terase nad njima. U gomili su ljudi pokazivali, gurali se i psovali jedni druge i kralja.

„Molim te, veličanstvo, pusti ga“, preklinjala je Sansa.

Kralj se ne osvrnu na nju. „Dovedite mi čoveka koji je bacio tu gadost!“ naredi Džofri. „Ima da je poliže, ili će mu odseći glavu. Pseto, dovedi ga ovamo!“

Poslušno, Sendor Klegani skoči iz sedla, ali kroz taj zid od ljudskog mesa nije bilo prolaza, a ka krovovima još i manje. Oni najbliži njemu počeše da se migolje i guraju da bi se sklonili, dok su ostali pritiskali napred, da bolje vide. Tirion je osećao miris katastrofe. „Klegani, okani se toga, čovek je odavno pobegao!“

„Hoću ga!“ Džofri pokaza ka krovu. „Bio je tamo gore! Pseto, proseci kroz njih i donesi...“

Talas zvuka zaguši mu poslednje reči, sve jača grmljavina gneva i straha i mržnje koja ih okruži sa svih strana. „*Kopile!*“ zaurla neko na Džofrija, „*čudovišno kopile!*“ Drugi glasovi vikali su kraljici: „*Kurvo*“ i „*S bratom si se jebala*“, dok ka Tirionu behu usmereni povici: „*Nakazo*“ i „*Polutanu*.“ Pomešane s uvredama, čuo je i nekoliko povika: „*Pravda!*“ i „*Rob, kralj Rob, Mladi Vuk*“, i „*Stanis!*“ pa čak i „*Renli!*“ S obe strane ulice, gomila nasrnu na drške kopalja, i zlatni plaštovi su je sad s mukom zadržavali. Iznad glava im poleteše kamenje i balega, i još gore stvari. „*Nahranite nas!*“ vrištala je žena. „*Hleba!*“ grmeo je čovek iza nje. „*Hoćemo hleba, kopile!*“ U tren oka, hiljadu glasova prihvati taj poklič. Kralj Džofri i kralj Rob i kralj Stanis behu zaboravljeni, i vladao je samo kralj Hleb. „*Hleba*“, zahtevali su iz sveg glasa. „*Hleba, hleba!*“

Tirion mamuznu konja i priđe sestri, vičući: „*Pravac u zamak! Smesta!*“ Sersei kratko klimnu, a ser Lansel isuka mač. Na čelu povorke, Džejslin Bajvoter urlao je naređenja. Njegovi jahači spuštiše koplja i jurnuše napred u klinu. Kralj je uznemireno okretao svog sivog konja u krug, dok su se ruke probijale iza zida zlatnih plaštova, pokušavajući da ga dohvate. Jedna uspe da ga zgrabi za nogu, ali samo na tren. Ser Mendonov mač zamahnu nadole, razdvojivši šaku od ruke. „*Jaši!*“ viknu Tirion sestriću, oštro udarivši njegovog konja po sapima. Životinja se prope, zanjišta i jurnu napred, i gomila se pred njom rasu.

Tirion jurnu u nastalu prazninu, kralju za petama. Bron je bio uz njega, s mačem u ruci. Oštar kamen mu prolete kraj glave, a trula glavica kupusa razbi se o ser Mendonov štit. Levo od njih, tri zlatna plašta padaše pred naletom, i u sledećem trenu gomila je jurišala napred, gazeći pale. Pseto beše nestao negde iza, mada mu je konj galopirao uz njih. Tirion vide kako Arona Santagara svlače iz sedla, kako mu otimaju zlatno-crni barjak Barateona. Ser Belon Svon ispusti lanisterskog lava da bi isukao mač. On zamahnu levo i desno, dok je svetina cepala pali barjak, i

hiljadu komadića se razlete naokolo, poput grimiznog lišća na olujnom vetrusu. Nestadoše u trenu.

Neko izlete pred Džofrijevog konja i vrisu kada ga kralj pregazi. Da li je to bio muškarac, žena ili dete, Tirion nije video. Džofri je jurio kraj njega, prebledeo, a ser Mendon Mur mu je bio bela senka sleva.

Iznenada, ludilo ostade za njima, i išli su preko kaldrmisanog trga koji je izlazio na kapiju zamka. Ser Džejslin je okretao svoje kopljanike za još jedan juriš. Koplja se razdvojiše da propuste kraljevu povorku ispod rešetke. Bledi crveni zidovi dizali su se oko njih, ohrabrujuće visoki i načičkani strelcima.

Tirion se nije sećao kako je sjahao. Ser Mendon je upravo pomagao potresenom kralju da siđe iz sedla u trenutku kada Sersei, Tomen i Lansel ujahaše kroz kapiju, praćeni ser Merinom i ser Borosom. Borosu je sečivo bilo umrljano krvlju, dok je Merinu beli plašt bio strgnut s leđa. Ser Belon Svon ujaha bez kacige, a konj mu beše sav u peni, a na usta mu je išla krv. Horas Redvin dovede ledi Tandu, napola ludu od straha za svoju kćer Lolisu, koja je pala iz sedla i bila ostavljena tamo iza. Lord Džajlz, sivlji u licu nego obično, promuca kako je video da su prvoobrednika izbacili iz nosiljke, i da je kreštao molitve kada se gomila nadvila nad njim. Džalabar Kso reče da mu se čini kako je video ser Preston Grifilda od Kraljeve garde kako jaše natrag ka prvoobrednikovoj prevrnutoj nosiljci, ali nije bio siguran.

Tirion je tek nejasno bio svestan meštra koji ga pita da li je povređen. On se probi preko dvorišta, do mesta gde mu je stajao sestrić, kose raščupane i ulepljene balegom. „Izdajnici“, brblja je Džofri uzbudođeno. „Svima će im poskidati glave, ima da...“

Kepec ga tako snažno ošamari po zajapurenom obrazu da mu kruna slete s glave. Onda ga gurnu obema rukama i baci ga na zemlju. „Ti slepa prokleta budalo!“

„Oni su izdajnici!“ ciknu Džofri sa zemlje. „Vređali su me i napali!“

„*Ti si na njih napuđao svoje pseto!* Šta si mislio da će uraditi, da će pokorno klečati dok im Pseto odseca ruke i noge? Ti razmaženi maloumni *dečače*, ubio si Kleganija i bogovi znaju koliko još ljudi, a ipak si se *ti* izvukao bez ogrebotine. *Proklet bio!*“ A onda ga šutnu. To beše tako lep osećaj, da bi nastavio još, ali ga ser Mednon Mur otrže, dok je Džofri arlaukao, a onda se tu stvori Bron da ga obuzda. Sersei kleknu nad sinom, a za to vreme je ser Belon Svon obuzdavao ser Lansela. Tirion se otrže iz Bronovog stiska. „Koliko ih je još napolju?“ viknu nikome i svima.

„Moja kći“, zavapi ledi Tanda. „Molim vas, neko mora da se vrati po Lolisu...“

„Ser Preston se nije vratio“, izvesti ser Boros Blunt, „a ni Aron Santagar.“

„A ni Dadilja“, reče ser Horas Redvin. To je bio posprdni nadimak koji su ostale štitonoše nadenule mladom Tireku Lanisteru.

Tirion se osvrnu po dvorištu. „Gde je mala Starkova?“

Na tren niko ne odgovori. Konačno, Džofri reče: „Jahala je kraj mene. Ne znam

kuda je nestala.“

Tirion zari zdepaste prste u slepoočnice koje su pretile da puknu od bola. Ako se Sansi Stark nešto desi, Džejmi je mrtav. „Ser Mendone, ti si joj bio štit.“

Ser Mendon Mur se nije mnogo potresao. „Kada su napali Pseto, prvo sam pomislio na kralja.“

„I s pravom“, ubaci Sersei. „Borose, Merine, idite nazad i nađite devojku.“

„I moju kćer“, jecala je ledi Tanda. „Molim vas, vitezovi...“

Ser Borosu kao da nije prijala pomisao da će napustiti bezbednost zamka. „Veličanstvo“, reče on kraljici, „prizor naših belih plaštova može razjariti rulju.“

Tirionu napokon prekipe. „Nek Tuđini odnesu vaše jebene plaštove! Skini ga ako se bojiš da ga nosiš, ti magarče prokleti... ali mi nađi Sansu Stark, ili će ti Šaga raspolutiti tu twoju ružnu glavurdu da vidi ima li u njoj ičega sem krvavica.“

Ser Boros pomodre od besa. „Ti da meni kažeš da sam ružan, ti?“ I poče da diže krvavi mač koji je još stezao u oklopljenoj pesnici. Bron bez oklevanja gurnu Tiriona iza sebe.

„Dosta!“ odreza Sersei. „Borose, radićeš šta ti se kaže, ili ćemo naći nekog drugog da nosi taj plašt. Tvoja zakletva...“

„Eno je!“ viknu Džofri, upirući prstom.

Sendor Klegani je prolazio kroz kapiju brzim kasom, na Sansinom riđanu. Devojka je sedela iza njega, obema rukama čvrsto obgrlivši Psetove grudi.

Tirion je pozva. „Da li si povređena, ledi Sansa?“

Krv je curkala sa Sansinog čela iz duboke rane u temenu. „Oni... bacali su svašta., kamenje i prljavštinu, jaja... pokušala sam da im kažem da nemam da im dam hleba. Čovek je pokušao da me svuče iz sedla. Pseto ga je ubio, mislim.. njegova ruka...“ Oči joj se razrogačiše i ona prekri usta šakom. „Odsekao mu je ruku.“

Klegani je spusti na zemlju. Beli plašt mu je bio iskidan i uprljan, krv mu je tekla kroz razderotinu u levom rukavu. „Ptičica krvari. Neka je neko odnese natrag u kavez i postara se za tu posekotinu.“ Meštar Frenken pozuri da ga posluša. „Sredili su Santagara“, nastavi Pseto. „Četiri čoveka su ga držala i naizmenično mu lupala glavom o kaldrmu. Jednom sam prosuo creva, mada to ser Aronu nije mnogo pomoglo.“

Priđe mu ledi Tanda. „Moja kćer...“

„Nisam je video.“ Pseto se osvrnu po dvorištu, mršteći se. „Gde mi je konj? Ako se nešto desilo tom konju, neko ima da plati.“

„Trčao je sa nama neko vreme“, reče Tirion, „ali ne znam šta se posle s njim desilo.“

„Požar!“ zaurla glas s kapijske kule. „Moji gospodari, u gradu se vidi dim! Buvlja rupa gori!“

Tirion je bio neizrecivo umoran, ali nije bilo vremena za očajavanje. „Brone,

povedi ljudi koliko ti treba, i pazi da niko ne napadne kola s vodom“ *Bogovi, smilujte se, divlja vatra, ako i plamičak dopre do nje...* „Nek izgori i pola Buvlje rupe, ali vatra ni po koju cenu ne sme stići do Esnafa alhemičara, je li to jasno? Klegani, kreni s njim.“

Na delić trena, Tirionu se učini da vidi strah u Psetovim tamnim očima. *Vatra, shvati on. Tuđini me odneli, naravno da se boji vatre, predobro ju je iskusio.* Tog pogleda začas nestade i zameni ga Kleganijevo uobičajeno srdito mrštenje. „Idem“, reče on, „ali ne po *tvom* naređenju. Moram da nađem mog konja.“

Tirion se okrenu trojici preostalih vitezova Kraljevske garde. „Svaki od vas će jahati kao pratilac glasnika. Naredite narodu da se vrati kućama. Ko bude zatečen na ulicama nakon poslednjeg večernjeg zvona, biće ubijen.“

„Naše mesto je uz kralja“, reče ser Merin mirno.

Sersei zabaci glavu kao zmija otrovnica. „Mesto vam je gde moj brat kaže da vam je mesto!“ prosikta. „Desnica govori kraljevim glasom, a neposlušnost je izdaja.“

Boros i Merin se zgledaše. „Da ponesemo svoje plaštove, veličanstvo?“ upita ser Boros.

„Što se mene tiče, možete i goli. Tako će se rulja možda i prisetiti da ste muškarci. To su verovatno zaboravili nakon što ste se onako pokazali na ulicama.“

Tirion pusti sestru da besni. Glava mu je sevala od bola. Učini mu se da oseća miris dima, mada je to možda bio samo miris njegovih nerava koji popuštaju. Dve Kamene vrane čuvale su ulaz u Desničinu kulu. „Nađite mi Timeta sina Timetovog.“

„Kamene vrane ne trčkaraju za Opečenima“, obavesti ga nadmeno jedan divljak.

Na tren Tirion beše zaboravio s kim ima posla. „Onda mi nađite Šagu.“

„Šaga spava.“

Bio je potreban krajnji napor volje da ne zaurla. „Probudite ga.“

„Nije lako probuditi Šagu sina Dolfovog“, požali se čovek. „Njegov gnev je strašan.“ I ode gundajući.

Gorštak se pojavi zevajući i protežući se. „U pola grada su nemiri, druga polovina gori, a Šaga leži i hrče“, reče Tirion.

„Šaga ne voli ovu vašu blatnjavu vodu, zato mora da piye vaše slabo pivo i kiselo vino, pa ga posle glava boli.“

„Šai je u vili kraj Gvozdene kapije. Hoću da odeš do nje i da je paziš, šta god da se desi.“

Ogromni čovek se osmehnu, zubi su mu bili žuta pukotina u dlakavoj divljini brade. „Šaga će je doneti ovamo.“

„Samo se postaraj da joj se ništa ne desi. Reci joj da će doći čim budem mogao. Ove noći, možda, ili najkasnije sutra ujutru.“

Međutim, kada je pao mrak, u gradu je još vladao metež, mada je Bron javio da

su vatre ugašene, a izgrednici većinom razbijeni. Koliko god da je Tirion čeznuo za utehom Šainog zagrljaja, shvatio je da te noći nikuda neće otići.

Ser Džejslin Bajvoter mu je doneo kasapinov račun, upravo dok je večerao hladnog petla i crni hleb u mraku svoje odaje. Suton je tada već bio zgasnuo u mrak, ali kada mu sluge dođoše da upale sveće i vatru u kaminu, Tirion zaurla i otera ih. Raspoloženje mu je bilo mračno kao i odaja, a Bajvoterove reči ga nimalo ne behu popravile.

Spisak peginulih predvodio je prvoobrednik, koga su živog raskomadali dok je cvileo za milost svojim bogovima. *Gladni ljudi nisu naklonjeni sveštenicima* toliko debelim da ne mogu da hodaju, pomisli Tirion.

Ser Prestonov leš isprva nisu primetili; zlatni plastovi su tražili viteza u belom oklopu, a on je bio tako surovo izboden i isečen, da je postao crvenosmeđ od glave do pete.

Ser Aron Santagar nađen je u slivniku, glave pretvorene u crvenu kašu unutar smrskane kacige.

Kći ledi Tande predala je svoju nevinost pedesetorici besnih ljudi iza saračke radnje. Zlatni plaštovi su je našli kako gola luta po Krmačinom sokaku.

Tireka i dalje nije bilo, kao ni prvoobrednikove kristalne krune. Devet Zlatnih plaštova je peginulo, četrdesetak beše ranjeno. Niko se nije postarao da prebroji koliko je građana izgubilo glave.

„Hoću da nadete Tireka, živog ili mrtvog“, reče Tirion kratko kada Bajvoter završi. „On je tek dečak. Sin mog pokojnog strica Tigeta. Otac mu je uvek bio dobar prema meni.“

„Naći ćemo ga. Kao i prvoobrednikovu krunu.“

„Što se mene tiče, Tuđini mogu da se jebu s prvoobrednikovom krunom.“

„Kada si me postavio za zapovednika Straže, rekao si mi da ti govorim golu istinu, uvek.“

„Nekako mi se čini da mi se tvoje sledeće reči neće dopasti“, reče Tirion mračno.

„Danas smo zadržali grad, moj gospodaru, ali za sutra ne mogu da jamčim. Lonac samo što nije proključao. Na ulicama ima toliko lopova i ubica da ničija kuća nije sigurna, krvava groznica se širi po jazbinama uz Upišanu okuku, hrana se ne može kupiti ni za bakar ni za srebro. Dok se pre čulo samo mrmljanje po sirotinjskim čatrljama, sada se u esnafskim zgradama i na tržnicama otvoreno priča o veleizdaji.“

„Treba li ti još ljudi?“

„Polovini ljudi koje sada imam, ne verujem. Slint je utrostručio brojno stanje Straže, ali je potrebno nešto više od zlatnog plašta da od čoveka napravi Stražara. Među novim regrutima ima dobrih i odanih ljudi, ali je više siledžija, pijanaca, kukavica i izdajnika nego što bi želeo da znaš. Tek su napola obučeni i nedisciplinovani su, i mahom su odani isključivo samo sebi. Ako dođe do bitke,

bojim se da će se razbežati.“

„Drugo nisam ni očekivao“, reče Tirion. „Ako nam zidine budu probijene, izgubljeni smo, to znam od samog početka.“

„Moji ljudi uglavnom potiču od običnih građana. Hodaju istim ulicama, piju u istim krčmama, jedu istu klin-čorbu u istim narodnim kuhinjama. Tvoj evnuh ti je to sigurno rekao, u Kraljevoj Luci nema previše ljubavi prema Lanisterima. Mnogi još pamte kako je tvoj gospodar otac opljačkao grad onda kada mu je Eris otvorio kapije. Šapuću da nas bogovi kažnjavaju zbog grehova vaše kuće - zbog toga što je tvoj brat ubio kralja Erisa, zbog ubistva Regarove dece, zbog pogubljenja Edarda Starka i divljaštva Džofrijeve pravde. Neki otvoreno govore koliko je bilo bolje dok je Robert bio kralj i nagoveštavaju da će vremena opet biti bolja sa Stanisom na prestolu. U narodnim kuhinjama, i krčmama i bordelima čuju se iste priče, ali takođe i u kasarnama, bojim se.“

„Mrze moju porodicu, to hoćeš da mi kažeš?“

„Da... i okrenuće se protiv nje, samo li se ukaže prilika.“

„I protiv mene?“

„Pitaj svog evnuha.“

„Pitam tebe.“

Bajvoterove duboko usađene oči susretoše kepečeve raznobojne, i ne zatreptaše.
„Protiv tebe više od svih, moj gospodaru.“

„Više od svih?“ Umalo se ne zagrcnu od te nepravde. „Džofri im je rekao da jedu svoje mrtve, Džofri je napujdao svog psa na njih. Kako mogu mene da krive?“

„Veličanstvo je samo dečak. Na ulicama se priča da ima loše savetnike. Zna se da kraljica nikada nije bila zaštitnica običnog sveta, a lorda Varisa ne zovu Paukom iz ljubavi... ali tebe najviše krive. Tvoja sestra i evnuh su bili tu onda kada je sve bilo bolje, pod kraljem Robertom, ali ti nisi. Kažu da si napunio grad hvalisavim najamnicima i smrdljivim divljacima, nasilnicima koji uzimaju šta im se prohte i koji ne poštuju nikakav zakon, sem svog ličnog. Kažu da si prognao Dženosa Slinta zato što je bio suviše iskren i pošten za tvoj ukus. Kažu da si mudrog i blagog Piselija bacio u tamnicu kada se usudio da ti se usprotivi. Neki čak tvrde da želiš da uzmeš Gvozdeni presto za sebe.“

„Da, a uz to sam i čudovište, odvratan i izobličen, to nemoj da zaboraviš.“ Šaka mu se steže u pesnicu. „Dosta sam čuo. Obojica imamo mnogo posla. Ostavi me.“

Možda je moj gospodar otac bio u pravu što me je prezirao sve ove godine, ako je ovo najbolje što mogu da postignem, pomisli Tirion kada ostade sam. Zagleda se u ostatke večere, i stomak mu se okrenu na prizor hladnog masnog petla. Zgadjen, on ga odgurnu, pa viknu Poda i posla ga da trkom doveđe Varisa i Brona. *Moji najpoverljiviji savetnici su evnuh i najamnik, a gospa mi je kurva. Šta to govori o meni?*

Bron se požali na mrak kada stiže, i zatraži vatru u kaminu. Bila se rasplamsala kada se pojavi i Varis. „Gde si bio?“ htede da zna Tirion.

„Bavio sam se kraljevim poslovima, moj mili gospodaru.“

„Ah, da, *kralj*“, promrmlja Tirion. „Moj sestrić nije dostojan da sedi na nokširu, a kamoli na Gvozdenom prestolu.“

Varis sleže ramenima. „Šegrt mora da ispeče zanat.“

„Pola šegrta iz Smrdljivog sokaka vladalo bi bolje nego taj naš kralj.“ Bron sede za drugi kraj stola i otkide krilce s petla.

Tirion je imao običaj da se ne obazire na najamnikove brojne drskosti, ali mu ih je te noći već bilo preko glave. „Ne sećam se da sam ti dozvolio da mi dovršiš večeru.“

„Nisi izgledao kao da ćeš je pojesti“, reče Bron, usta punih mesa. „Grad gladuje, zločin je bacati hranu. Imaš li vina?“

Uskoro će tražiti da mu lično sipam, pomisli Tirion mračno. „Preteruješ“, upozori ga.

„A ti nikada ne ideš dovoljno daleko.“ Bron baci kost na rogozine. „Jesi ikada pomislio koliko bi nam život bio lakši da se onaj drugi pre rodio?“ On zari prste u petla i otkide komad belog mesa. „Plaćljivac, Tomen. Izgleda kao da bi radio sve što mu se kaže, baš kao što i dolikuje dobrom kralju.“

Jeza se uspuza uz Tirionovu kičmu kada shvati o čemu najamnik govori. *Da je Tomen kralj...*

Postojao je samo jedan način na koji bi Tomen mogao postati kralj. Ne, o tome nije smeо ni da misli. Džofri je bio njegova krv, i Džejmijev sin jednako kao i Sersein. „Mogao bih da ti odsečem glavu za te reči“, reče on Bronu, ali se najamnik samo nasmeja.

„Prijatelji“, reče Varis, „svade nam neće pomoći. Preklinjem vas, ne gubite glave.“

„A da se potrudimo da ih neko drugi izgubi?“ upita Tirion kiselo. Mogao je da se priseti nekoliko primamljivih meta.

DAVOS

Ser Kortni Penrouz nije nosio oklop. Sedeo je na pastuvu riđanu, a njegov barjaktar na šarcu. Nad njima se vijorio krunisani jelen Barateona i ukrštena pera Penrouza, bela na žućkastom polju. Ser Kortnijeva velika četvrtasta brada bila je takođe žućkasta, mada kose više uopšte nije imao. Ako su veličina i sjaj kraljeve družine i ostavili utisak na njega, to mu se na izbrazdanom licu nije primećivalo.

Dojahali su uz silno zveckanje verižnjača i zveket oklopa. Čak je i Davos na sebi imao verižnjaču, mada nije znao da kaže zašto; ramena i krsta bolela su ga od težine na koju ne beše navikao. Osećao se opterećeno i budalasto, i ponovo se pitao zašto je tu. *Nije moje da sudim o kraljevim naređenjima, ali ipak...*

Svi ostali u družini bili su boljeg porekla i višeg položaja od Davosa Sivorta, i veliki lordovi svetlucali su na jutarnjem suncu. Posrebreni čelik i zlatne intarzije iskrile su im na oklopima, a ratne kacige krasilo im je raznoliko mnoštvo svilenih vrpcu, perja i vešto iskovanih heraldičkih zveri s očima od dragog kamenja. Sam Stanis izgledao je kao da ne pripada toj bogatoj kraljevskoj povorci. Kao i Davos, kralj je bio jednostavno odeven u vunu i tvrdu kožu, mada je kruna od crvenog zlata davala nešto veličanstveno njegovom izgledu. Sunčevi zraci presijavali su se na njenim šiljcima u obliku plamenova kad god bi pomerio glavu.

Otkako se *Crna Beta* pridružila ostatku flote kod Krajoluja, pre osam dana, Davos nije uspeo da priđe veličanstvu bliže nego sada. Tražio je prijem odmah nakon što je stigao, samo da bi mu bilo rečeno da je kralj zauzet. Kralj je sada često zauzet, saznao je Davos od svog sina Devana, jednog od kraljevskih štitonoša. Sada, kada je Stanis Barateon stekao moć, gospodičići su se rojili oko njega kao muve oko leša. *I izgleda gotovo kao leš, mnogo je ostario otkada sam otplovio sa Zmajkamena.* Devan je rekao da kralj u poslednje vreme jedva da i spava. „Otkako je lord Renli umro, muče ga užasni košmari“, poverio se momak ocu. „Meštirovi napici mu ne pomažu. Samo ledi Melisandra ume da mu pomogne da usni.“

Da li zato sada deli paviljon s njime, pitao se Davos. Da se zajedno mole? Ili zna i druge načine da mu pomogne da zaspi? Bilo je to nedostojno pitanje, i nije se usuđivao da ga postavi, čak ni svom sinu. Devan je bio dobar dečak, ali je ponosno nosio plameno srce na grudima, a otac ga je viđao i oko noćnih vatri nakon zalaska sunca, kako zaziva Gospodara svetlosti da donese zoru. *On je kraljev štitonoša, reče on sebi, i treba i očekivati da će prihvati kraljevog boga.*

Davos beše gotovo zaboravio koliko visoki i debeli izgledaju zidovi Krajoluja gledani izbliza. Kralj Stanis zastade pod njima, na koju stopu od ser Kortnija i njegovog barjaktara. „Ser“, reče on s ukočenom ljubaznošću. Nije se ni potrudio da sjaše.

„Moj gospodaru.“ To je bilo manje ljubazno, ali očekivano.

„Običaji nalažu da se kralju obraća s *veličanstvo*“, objavi lord Florent. Sjajna njuška crvene i zlatne lisice izvirivala je s njegovog grudnog oklopa, okružena vencem cveća od lapis lazulija. Veoma visok, veoma uglađen i veoma bogat, gospodar Bistrovodne utvrde bio je prvi od Renlijevih vazala koji je prešao Stanisu, i prvi koji je odbacio stare bogove i prihvatio Gospodara svetla. Stanis beše ostavio svoju kraljicu na Zmajkamenu zajedno sa stricem Akselom, ali su kraljičini ljudi bili brojniji i moćniji nego ikada, a Alester Florent bio je prvi među njima.

Ser Kortni Penrouz se ne osvrnu na njega, već se obrati Stanisu. „Ovo je dična družina. Veliki lordovi Estermont, Erol i Vorner. Ser Džon od Fosoveja Zelenih jabuka i ser Brijen od Crvenih. Lord Keron i ser Gijard od Dugine garde kralja Renlija... i moćni lord Alester Florent od Bistrovode, naravno. Da li ja to pozadi vidim i tvog Viteza od Praziluka? Drago mi je što te vidim, ser Davose. Bojim se da gospu ne poznajem.“

„Ime mi je Melisandra, ser.“ Ona je jedina došla bez oklopa, odevena samo u svoje lepršave crvene haljine. Na grlu joj je crveni rubin upijao sunčevu svetlost.
„Ja služim tvog kralja, i Gospodara svetlosti.“

„Želim ti da ih dobro služiš, moja gospo“, odgovori ser Kortni, „ali se ja klanjam drugim bogovima, i drugom kralju.“

„Postoji samo jedan istinski kralj, i jedan istinski bog“, objavi lord Florent.

„Da li smo ovamo došli da vodimo bogoslovске rasprave, moj gospodaru? Da sam to znao ranije, poveo bih obrednika.“

„Odlično znaš zašto smo ovde“, reče Stanis. „Imao si dve sedmice da razmisliš o mojoj ponudi. Poslao si svoje gavrane. Pomoć nije stigla. Neće ni stići. Krajoluj stoji sam, a ja više nemam strpljenja. Po poslednji put, ser, naređujem ti da otvorиш kapije, i daš mi ono što mi po pravu pripada.“

„A uslovi?“ upita ser Kortni.

„Isti kao i pre“, reče Stanis. „Pomilovaću te za veleizdaju, kao što sam pomilovao ove lordove koje vidiš iza mene. Ljudi iz tvog garnizona biće slobodni da stupe u moju službu ili da bez straha odu kućama. Možete zadržati svoja oružja i onoliko imovine koliko možete da ponesete. Vaše konje i tegleće životinje će uzeti.“

„A šta će biti s Edrikom Olujnim?“

„Kopile mog brata mora mi biti predato.“

„Onda je moj odgovor i dalje ne, moj gospodaru.“

Kralj stisnu vilice. Ćutao je.

Melisandra progovori umesto njega. „Nek te Gospodar svetlosti zaštiti u tvojoj tami, ser Kortni.“

„Nek Tuđini jebu tvog Gospodara Svetlosti“, odvrati Penrouz, „i obrišu dupe tom krpom koju nosiš.“

Lord Alester Florent se nakašlja. „Ser Kortni, pazi na jezik. Veličanstvo nema

nameru da naudi momku. Dete je njegove krvi, kao i moje. Moja nećaka Delena mu je majka, kao što svi znaju. Ako nećeš da veruješ kralju, veruj meni. Znaš da sam častan čovek...“

„Znam da si častohlepan čovek“, prekide ga ser Kortni. „Čovek koji menja kraljeve i bogove češće nego ja čizme. Kao i ovi ostali prevrtljivci koje vidim pred sobom.“

Među kraljevim ljudima razleže se besan žagor. *Ne greši mnogo*, pomisli Davos. Ne tako davno, Fosoveji, Gijard Morigen i lordovi Keron, Vorner, Erol i Estermont su pripadali Renliju. Sedeli su u njegovom paviljonu, pomagali mu da izradi strategiju, kovali planove kako da se Stanis sruši. A lord Florent je bio s njima - on jeste stric kraljice Selise, ali je lord od Svetlovode ipak savio koleno kada je Renlijeva zvezda bila u usponu.

Bris Keron potera svog konja nekoliko koraka napred, a dugački plašt duginih boja njihao mu se na vetu iz zaliva. „Niko ovde nije prevrtljivac, ser. Moja zakletva pripada Krajoluju, a kralj Stanis je zakoniti lord... i naš istinski kralj. On je poslednji od kuće Barateona, Robertov naslednik i Renlijev.“

„Ako je tako, zašto među vama nije Vitez od Cveća? A gde je Matis Rouen? Rendil Tarli? Ledi Oukhart? Zašto oni nisu u vašem društvu, oni kuji su najviše voleli Renliju? *Gde je Brijena od Oporja, pitam vas?*“

„Ona?“ Ser Gijard Morigen grubo se nasmeja. „Pobegla je. Šta si drago i očekivao. Kralj je poginuo od njene ruke.“

„Laž“, reče ser Kortni. „Znam Brijenu još otkako se kao devojčica igrala oko očevih nogu u Večernjem dvoru, a upoznao sam je još bolje kada ju je Večernja Zvezda poslao ovamo u Krajoluj. Volela je Renlija Barateona od kada ga je prvi put ugledala, i slepac bi to video.“

„To je izvesno“, reče lord Florent vedro, „i sigurno nije prva devica koju je ljubav navela da izgubi razum i ubije, budući odbijena. Mada, što se mene tiče, ja smatram da je kralja ubila ledi Stark. Došla je čak iz Brzorečja da moli za savezništvo, a Renli ju je odbio. Nema sumnje da ga je doživela kao opasnost za svog sina, i zato ga je uklonila.“

„Bila je to Brijena“, uporno je tvrdio lord Keron. „Ser Emon Kaj se zakleo u to pre nego što je umro. Imaš moju reč da je tako bilo, ser Kortni.“

Iz ser Kortnijevog glasa cepteo je prezir. „A koliko je ona vredna? Vidim da nosiš šareni plašt. Onaj koji ti je Renli dao kada si mu se *zakleo* da ćeš ga čuvati. Ako je on mrtav, kako to da ti nisi?“ On usmeri svoj prezir na Gijardu Morigena. „Isto bih mogao i tebe da upitam, ser Gijard Zeleni, da? Od Dugine garde? Zaklet da da svoj život za kraljev? Da ja imam takav plašt, bilo bi me sramota da ga nosim.“

Morigen se nakostreši. „Srećan si što su ovo pregovori, Penrouze, ili bih ti iščupao jezik zbog tih reči.“

„I bacio ga u istu vatru u koju si bacio svoju muškost?“

„*Dosta!*“ reče Stanis. „Bila je volja Gospodara svetlosti da moj brat umre zbog izdaje. Nije bitno ko je to tačno uradio.“

„*Tebi* možda nije“, reče ser Kortni. „Čuo sam tvoj predlog, lorde Stanise. Saslušaj sada ti moj.“ On skide rukavicu i baci je pravo kralju u lice. „Dvoboj. Mačem, kopljem, ili bilo kojim oružjem po tvom izboru. Ili, ako se bojiš da staviš na kocku svoj čarobni mač i kraljevsku kožu protiv jednog starca, ti izaberi megdandžiju, i ja će uraditi isto.“ On ošinu pogledom Gijarda Morigma i Brisa Kerona. „Mislim da bi ova dva šteneta sasvim dobro legla.“

Ser Gijard Morigen potamne od besa. „Prihvatiću izazov, ako je kralju po volji.“

„I ja.“ Bris Keron pogleda Stanisa.

Kralj zaškruga zubima. „Ne.“

Ser Kortni nije delovao iznenadeno. „Da li ti to sumnjaš u pravednost svog cilja, moj gospodaru, ili u snagu svoje ruke? Bojiš se da će se ispišati na tvoj vatreni mač i ugasiti ga?“

„Smatraš li ti to mene za potpunu budalu, ser?“ upita Stanis. „Imam dvadeset hiljada ljudi. Opsednuti ste i na moru i na kopnu. Zašto bih odabrao dvoboj, kada mi je konačna pobeda izvesna?“ Kralj prstom upre u njega. „Pošteno te upozoravam. Ako me prisiliš da zamak zauzmem na juriš, ne očekuj milost. Obesiću vas kao izdajnike, sve do poslednjeg.“

„Ako je takva božja volja. Pusti na nas svoju oluju, moj gospodaru - i prijeti se, molim te, kako se *zove* ovaj zamak.“ Ser Kortni cimnu uzde i odjaha ka kapiji.

Stanis ne reče ni reč, već samo okrenu konja i uputi se ka svom logoru. Ostali podoše za njim. „Ako na juriš napadnemo zamak, hiljade će izginuti“, glasno je brinuo drevni lord Estermont, kraljev deda po majci. „Sigurno je bolje rizikovati samo jedan život! Naš cilj je pravedan, znači da će bogovi sigurno blagosloviti oružje našeg megdandžije pobedom!“

Bog, starče, pomisli Davos. Zaboravljaš, sada imamo samo jednog, Melisandrinog Gospodara svetlosti.

Ser Džon Fosovej reče: „Rado bih prihvatio taj izazov, mada nisam ni upola tako dobar mačevalac kao lord Keron ili ser Gijard. Renli u Krajoluju nije ostavio viđenije vitezove. Garnizonske dužnosti su za starce i žutokljunce.“

Lord Keron se složi. „Laka победа, sasvim sigurno. A tek kakva slava, zauzeti Krajoluj jednim udarcem!“

Stanis ih sve ošinu pogledom. „Brbljate kao svrake, a još ste i gluplji od njih. Hoću tišinu.“ Kraljeve oči se zaustaviše na Davosu. „Ser. Pojaši sa mnom.“ On mamuznu konja dalje od svojih pratilaca. Samo je Melisandra krenula za njim, noseći veliku zastavu s jelenom u vatrenom srcu. *Kao da ga je srce potpuno progutalo.*

Davos vide poglede koje su lordovi razmenili dok je projahivao kraj njih da se pridruži kralju. To nisu bili vitezovi od praziluka, već gordi ljudi iz kuća od

davnina slavnih. Odnekud je znao da ih Renli nikada na taj način nije korio. Najmlađi Barateon imao je urođeni dar za opuštene ljubaznosti, koji je njegovom bratu žalosno nedostajao.

On uspori do laganog kasa kada mu konj stiže kralja. „Veličanstvo!“ Izbliza je Stanis izgledao još gore nego što se Davosu činilo izdaleka. Lice mu se beše usukalo, imao je tamne podočnjake.

„Krijumčar mora dobro da procenjuje ljudske naravi“, reče kralj. „Kako ti se čini ovaj Kortni Penrouz?“

„Tvrdoglav čovek“, reče Davos oprezno.

„Željan smrti, rekao bih ja. Baca mi moje pomilovanje u lice. A baca i svoj život i živote svih ljudi unutar tih zidina. *Dvoboj?*“ Kralj podrugljivo frknu. „Mora da me je pomešao s Robertom.“

„Pre će biti da je očajan. Kakvu drugu nadu može da ima?“

„Nikakvu. Zamak će pasti. Ali kako da to uradimo brzo?“ Stanis se na tren zamisli nad tim. Kroz ravnomerno kloparanje kopita, Davos ču kako kralj škrguće zubima. „Lord Alester mi savetuje da dovedem ovamo starog lorda Penrouza. Ser Kortnijevog oca. Verujem da poznaješ tog čoveka?“

„Kada sam došao kao tvoj izaslanik, lord Penrouz me je primio ljubaznije od ostalih“, reče Davos. „On je star čovek, na pragu smrti, gospodaru. Bolestan i oronuo.“

„Florent bi da ga malo požurimo preko tog praga. Pred sinovljevim očima, s omčom oko vrata.“

Bilo je opasno protiviti se kraljičinim ljudima, ali se Davos bio zakleo da svom kralju uvek govori istinu. „Mislim da bi to bio zao čin, moj sizerenu. Ser Kortni će radije gledati smrt svog oca nego pogaziti svoju zakletvu. Time nećemo dobiti ništa, samo ćemo se osramotiti.“

„O kakvoj to sramoti pričaš?“ Stanis se naroguši. „Zar bi hteo da poštедim živote izdajnika?“

„Poštedeo si živote ovih iza nas.“

„Da li me zbog toga prekorevaš, krijumčaru?“

„Nije na meni da to činim.“ Davos se poboja da je rekao previše.

Kralj je bio neumoljiv. „Tog Penrouza ceniš više nego moje lordove vazale. Zašto?“

„Zato što drži reč.“

„Reč datu mrtvom uzurpatoru.“

„Da“, priznade Davos, „ali ipak, on drži reč.“

„A ovi iza nas je ne drže?“

Davos beše otišao predaleko da bi sada birao reči. „Prošle godine su bili Robertovi ljudi. Pre mesec dana bili su Renlijevi. Ovog jutra su tvoji. Čiji će biti sutra?“

A Stanis se nasmeja. Beše to iznenadni grohot, grub i pun prezira. „Rekao sam ti, Melisandra“, obrati se on crvenoj ženi, „moj Vitez od Praziluka mi govori samo istinu.“

„Vidim da ga dobro poznaješ, veličanstvo“, izgovori crvena žena.

„Davose, strašno si mi nedostajao“, reče kralj. „Jeste, sa sobom imam povorku izdajnika, nos te ne vara. Moji lordovi vazali prevrtljivi su čak i u svojim izdajstvima. Potrebni su mi, ali moraš znati koliko mi je muka da oprštam takvima poput njih, kada sam bolje ljudi kažnjavao za manje zločine. Imaš puno pravo da me prekorevaš, ser Davose.“

„Sam se koriš više nego što bih ja ikada mogao, veličanstvo. Moraš da imaš te velike lordove da bi osvojio svoj presto...“

„Zajedno sa njihovim prstima, izgleda.“ Stanis se sumorno osmehnu.

Nesvesno, Davos prinese obogaljenu ruku vrećici oko vrata, i dodirnu kosti u njoj. *Za sreću.*

Kralj primeti taj pokret. „Još su tu, Viteže od Praziluka? Nisi ih izgubio?“

„Nisam.“

„Zašto ih čuvaš? Često sam se to pitao.“

„Podsećaju me na ono što sam nekada bio. Odakle dolazim. Podsećaju me na tvoju pravdu, moj sizerenu.“

„To i jeste bila pravda“, reče Stanis. „Dobro delo ne spira loše, niti loše dobro. Svako treba da bude pravedno nagrađeno. Ti si bio i junak i krijumčar.“ On se osvrnu unazad, ka lordu Florentu i ostalima, duginim vitezovima i prevrtljivcima, koji su ih pratili iz daljine. „Ovim pomilovanim lordovima bi bilo bolje da se nad tim zamisle. Dobri ljudi i odani boriće se za Džofrija, u zabludi da je on pravi kralj. Severnjak će čak možda izgovoriti i ime Roba Starka. Ali ovi lordovi koji su pohrlili pod barjak mog brata *znali* su da je on uzurpator. Okrenuli su leđa svom zakonitom kralju ni zbog čega drugog do zbog snova o moći i slavi, i ja dobro znam ko su i šta su. Da, pomilovao sam ih. Oprostio. Ali nisam zaboravio.“ On na trenutak utihnu, zamišljen nad svojim planovima o pravdi. A onda, naglo, upita:

„Šta običan svet govori o Renlijevoj smrti?“

„Tuguju. Tvoj brat bio je veoma omiljen.“

„Budale vole budalu“, progunda Stanis, „ali i ja tugujem za njim. Za onim dečakom koji je bio nekad, ne za čovekom u koga je izrastao.“ Ćutao je neko vreme, a onda rekao: „A kako su primili vesti o Serseinom rodoskvru?“

„Dok smo bili među njima, klicali su kralju Stanisu. Ne znam šta su govorili kada smo otplovili.“

„Znači, smatraš da nisu poverovali?“

„Dok sam krijumčario, naučio sam da neki ljudi veruju u sve, a neki ni u šta. Sreli smo obe sorte. A širi se i još jedna priča...“

„Da.“ Stanis ispljunu tu reč. „Selisa mi je nabila robove, i na njih vezala ludina

zvonca. Moju kći je začela maloumna luda! Priča jednakod odvratna kao što je i besmislena. Renli mi je to bacio u lice kada smo se sreli na pregovorima. Morao bi da budeš lud kao Zakrpa da u to poveruješ.“

„To možda jeste tako, moj sizerenu... ali bez obzira na to da li veruju u nju ili ne, uživaju da je prepričavaju.“ U mnoga mesta je ta priča stigla pre njih, otrovavši bunar za njihovu, istinitu priču.

„Robert je mogao da se ispiša u čašu, i ljudi bi to zvali vinom; ja im nudim čistu hladnu vodu, a oni se sumnjičavo mršte i žale se jedan drugom kakav joj je čudan ukus.“ Stanis zaškrguta zubima. „Da je neko rekao kako sam se mađijom pretvorio u vepra da ubijem Roberta, i to bi verovatno poverovali.“

„Ne možeš da ih sprečiš da pričaju, moj sizerenu“, reče Davos, „ali kada se budeš osvetio pravim ubicama svoje braće, kraljevstvo će znati da su te priče lažne.“

Stanis kao da ga nije čuo. „Ne sumnjam da je Sersei umešana u Robertovu smrt. Za njega će biti pravde. Da, i za Neda Starka i Džona Erina.“

„A za Renlija?“ Reči izleteše pre no što je Davos imao vremena da o njima razmisli.

Kralj dugo ne progovori. A onda, veoma tiho, reče: „Sanjam o tome ponekad. O Renlijevoj smrti. Zeleni šator, sveće, ženski krizi. I krv.“ Stanis pogleda svoje šake. „Još sam bio u krevetu kada je umro. Tvoj Devan će ti reći. Pokušao je da me probudi. Zora se bližila, i moji lordovi su čekali, napeti. Trebalо je da sam u sedlu, u oklopu. Znao sam da će Renli napasti s prvim svetlom. Devan kaže da sam se otimao i vikao, ali kakve to veze ima? To je bio samo san. Bio sam u svom šatoru kada je Renli umro, a kada sam se probudio, ruke su mi bile čiste.“

Ser Davos Sivort oseti kako nepostojeći vrhovi prstiju počinju da ga svrbe. *Nešto ovde nije u redu*, pomisli bivši krijumčar. Ipak klimnu glavom i reče: „Shvatam.“

„Renli mi je ponudio breskvu. Na pregovorima. Izrugivao mi se, prkosio mi, pretio mi i ponudio mi breskvu. Pomislio sam da vadi oružje, i mašio sam se svoga. Zar mu je to bio cilj, da me natera da pokažem strah? Ili je to bila samo jedna od njegovih besmislenih šala? Kada je govorio o tome koliko je breskva slatka, da li su te reči imale neko skriveno značenje?“ Kralj odmahnu glavom, poput psa koji mlati zecom da mu polomi vrat. „Samo je Renli mogao da me tako rasrdi jednom voćkom. Sam je sebi presudio svojom izdajom, ali sam ga ipak voleo, Davose. To sada znam. Kunem ti se, otići ću u grob misleći na bratovljevu breskvu.“

Do tada su već zašli u logor, jašući mimo urednih redova šatora, lepršavih barjaka i naslaganih štitova i kopalja. Vazduh je bio težak od smrada konjske balege pomešanog s dimom i mirisom pečenog mesa. Stanis zaustavi konja taman toliko da odsečno otpusti lorda Florenta i ostale, naredivši im da za sat dodu u njegov paviljon, na ratno veče. Oni se pokloniše i razidoše, dok Davos i

Melisandra odjahaše u kraljev paviljon.

Šator je morao biti velik, pošto su se u njemu okupljali lordovi vazali radi većanja. A ipak, u njemu ne beše ničega raskošnog. Bio je to vojnički šator od teškog platna, tamnožute boje koja je ponekad podsećala na zlatnu. Samo je kraljevski barjak što se vijorio sa središnjeg kopla gorio da je to suverenov šator. On, i stražari pred njim; kraljičini ljudi naslonjeni na visoka kopla, s grbom vatrenog srca prišivenim na grudima.

Konjušari priđoše da im pomognu da sjašu. Jedan stražar uze teški barjak od Melisandre, pa zabode koplo duboko u meko tlo. Devan je stajao kraj vrata, čekajući da ih otvori za kralja. Stariji štitonoš čekao je kraj njega. Stanis skide krunu i preda je Devanu. „Hladne vode, dve čaše. Davose, za mnom. Moja gospo, pozvaću te kada mi ustrebaš.“

„Biće kraljeva volja.“ Melisandra se pokloni.

Nakon jutarnje svetlosti, unutrašnjost paviljona delovala je prohладno i mračno. Stanis sede na jednostavnu drvenu stolicu na rasklapanje i pokaza Davosu ka drugoj. „Jednog dana će te možda proizvesti u lorda, krijumčaru. Samo da bih najedio Seltigara i Florenta. Nećeš mi biti zahvalan. To će značiti samo da ćeš morati da trpiš ova veća, i glumiš zanimanje za njakanje magaraca.“

„Zbog čega ih onda sazivaš, ako nemaju svrhe?“

„Magarci vole zvuk sopstvenog njakanja, zbog čega drugog? A potrebni su mi da mi vuku kola. O, naravno, ponekad se čuje i neka korisna ideja. Mada, rekao bih da danas neće - evo tvog sina s vodom.“

Devan položi poslužavnik na sto i napuni dve glinene čaše. Kralj nasu malo soli u čašu pre nego što otpi. Davos je više bio za čistu vodu, a zapravo je želeo vino. „Govorio si o tvom veću?“

„Pusti da ti kažem kako će biti. Lord Velarion će me nagovarati da izvršim juriš na zamak s prvim svetлом, pomoću kuka i leševica, protiv strela i ključalog ulja. Mladi magarci će misliti kako je to sjajna ideja. Estermont će se zalagati da ih izgladnimo, kao što su Tirel i Redvin jednom pokušali sa mnom. Za to će biti potrebno godinu dana, ali stari magarci su strpljivi. A lord Keron i ostali koji vole da se ritaju žeće da prihvate ser Kortnijev izazov i da sve stave na kocku na dvoboju. Svaki od njih zamišlja

će baš *on* biti moj megdandžija, i tako steći večnu slavu.“ Kralj dovrši svu vodu. „Šta bi ti hteo da uradim, krijumčaru?“

Davos se na tren zamisli pre nego što odgovori. „Ki'eiii smesta za Kraljevu Luku.“

Kralj frknu. „I da ostavim Krajobuj nezauzet?“

„Ser Kortni nije dovoljno jak da ti naudi. Lanisteri jesu. Opsada će predugo trajati, dvoboj je preveliko kockanje, a juriš će koštati hiljade života, i nije sigurno da će uspeti. Kada jednom zbaciš Džofrija s prestola, i ovaj zamak će morati da ti se pokori, kao i ostali. Po logoru se priča da lord Tivin juri na zapad da spase

Lanisgrad od osvete severnjaka...“

„Ovac ti i nije tako glup, Devane“, reče kralj momku koji je stajao kraj njega. „Zbog njega želim da imam u službi više krijumčara. A manje lordova. Mada u jednom grešiš, Davose. Potreba postoji. Ako ostavim Krajoluj nezauzet iza svojih leđa, pričaće se da sam ovde poražen. A to ne smem da dozvolim. Ljudi me ne vole onako kako su voleli moju braću. Prate me zato što me se boje... a poraz je smrt za strah. Zamak mora pasti.“ Vilica kao da mu je nešto mlela. „Da, i to brzo. Doran Martel je pozvao barjake i utvrdio planinske prolaze. Njegovi Dornjani spremni su da se spuste u Krajine. A ne smemo zaboraviti ni Visoki Sad. Moj brat je kod Ljute čuprije ostavio većinu svoje sile, gotovo šezdeset hiljada pešaka. Poslao sam šuraka ser Erola sa ser Parmenom Krejnom da ih stave pod moje zapovedništvo, ali se nisu vratili. Bojim se da je ser Loras Tirel stigao do Ljute čuprije pre mojih izaslanika, i uzeo vojsku za sebe.“

„Tim pre moramo što hitnije zauzeti Kraljevu Luku. Salador San mi je rekao...“

„Salador San misli samo na zlato!“ prasnu Stanis. „Glava mu je puna snova o blagu za koje veruje da je skriveno pod Crvenom tvrđavom, zato da ne čujem više ni reč o Saladoru Sanu! Kada dođe dan da mi zatrebaju vojnički saveti od jednog liškog razbojnika, skinuću krunu i obući crno.“ Kralj steže pesnicu. „Da li si ovde da mi služiš, krijumčaru? Ili da mi dosađuješ prepiranjem?“

„Tvoj sam“, reče Davos.

„Onda me saslušaj. Ser Kortnijev zamenik je rođak Fosoveja. Lord Medouz - zelen dvadesetogodišnjak. Ako kojim slučajem Penrouz padne, zapovedništvo nad Krajolujem preći će na tog dečaka, a njegovi rođaci veruju da će on prihvatići moje uslove i predati zamak.“

„Sećam se jednog drugog zelenog dečaka kome je dato zapovedništvo nad Krajolujem. Nije mu bilo više od dvadeset.“

„Lord Medouz nije tako zadrt i tvrdoglav kao što sam bio ja.“

„Tvrdoglav ili strašljiv, kakva je razlika? Ser Kortni Penrouz mi je delovao zdrav kao dren.“

„I moj brat je, na dan uoči smrti. Noć je tamna i puna užasa, Davose.“

Davos Sivort oseti kako mu se ježe dlačice na vratu. „Moj gospodaru, ne razumem te.“

„Ne tražim od tebe da me razumeš. Tražim samo da me služiš. Neće proći ni dan, a ser Kortni će biti mrtav. Melisandra je to videla u vatri budućnosti. Njegovu smrt i kako će do nje doći. Neće umreti u viteškoj borbi, to je bar jasno.“ Stanis diže čašu, i Devan je napuni iz kondira. „Njena vatra ne laže. Videla je i Renlijevu sudbu. Na Zmajkamenu ju je videla, i rekla je Selisi. Lord Velarion i tvoj prijatelj Salador San hteli su da isplovim za Kraljevu Luku, ali mi je Melisandra rekla da će, krenem li za Krajoluj, steći najveći deo bratovljeve vojske, i bila je u pravu.“

„A-ali“, zamuka Davos, „lord Renli je ovamo i došao samo zato što si ti opseo zamak. Pre toga je išao za Kraljevu Luku, na Lanistere, hteo je...“ Stanis se

promeškolji u stolici, namrgoden. „*Išao je, hteo je*, šta to znači? Uradio je šta je uradio. Došao je ovamo sa svojim barjacima i svojim breskvama, u svoju smrt... i za mene je bilo dobro što je tako postupio. Melisandra je u vatri videla još jedan dan. Jutro kada bi Renli u zelenom oklopu stigao s juga da razbije moju vojsku pod zidinama Kraljeve Luke. Da sam ga tamo sreo, možda bih poginuo ja, a ne on.“

„Ili biste se možda ujedinili i skršili Lanistere“, pobuni se Davos. „Zašto da ne? Ako je videla dve budućnosti, pa... ne mogu *obe* biti istinite.“ Kralj Stanis upre prstom. „Tu grešiš, Viteže od Praziluka. Neka svetla bacaju više od jedne senke. Stani pred noćnu vatru i videćeš i sam. Plamenovi plešu i menjaju se, nikada ne miruju. Senke rastu i smanjuju se, i svaki čovek ih baca na desetine. Neke su slabije od drugih, to je sve. Tako i ljudi bacaju svoje senke na budućnost. Jednu ili mnogo njih. Melisandra ih sve vidi.

Ne voliš tu ženu. Znam to, Davose, nisam slep. Ne dopada se ni mojim lordovima. Estermont smatra da je vatreno srce loš izbor, i preklinje da se bori pod krunisanim jelenom, kao nekada. Ser Gijard kaže da žena ne bi trebalo da mi bude barjaktar. Drugi šapuću da joj nije mesto na mojim ratnim većima, da treba da je pošaljem nazad u Ašai, da je grešno što provodi noći u mom šatoru. Da, oni šapuću... ali ona služi.“

„Kako služi?“ upita Davos, bojeći se odgovora.

„Kako je potrebno.“ Kralj ga pogleda. „A ti?“

„Ja...“ Davos liznu usne. „Tvoj sam da mi zapovedaš. Šta želiš da uradim?“

„Ništa što nisi i ranije. Samo da s brodićem pristaneš ispod zamka, neprimećen, po mrklom mraku. Možeš li to da uradiš?“

„Da. Noćas?“

Kralj odsečno klimnu glavom. „Biće ti potreban brodić. Ne *Crna Beta*. Niko ne sme saznati šta radiš.“

Davosu dođe da se pobuni. On je sada bio vitez, ne više krijumčar, a ubica nikada nije bio. Ali kada otvori usta, reči ne izadoše. To je bio *Stanis*, njegov pravedni gospodar, kome je dugovao sve što je postao. A morao je da misli i na sinove. *Smilujte se bogovi, šta je to ona od njega napravila?*

„Ćutiš“, primeti Stanis.

I tako će biti i dalje, reče Davos sebi, ali naglas kaza: „Moj sizerenu, moraš zauzeti zamak, to mi je sada jasno, ali sigurno ima i drugih načina. Čistijih načina. Pusti ser Kortnija da zadrži kopile, i verovatno će se predati.“

„Moram da imam tog momka, Davose. *Moram*. Melisandra je i to videla u vatri.“

Davos pokuša da nađe neki drugi odgovor. „U Krajoluju nema viteza koji se može meriti sa ser Gijardom ili lordom Keronom, ili sa još stotinom drugih, zakletih tebi na službu. Taj dvoboj... možda to ser Kortni traži način za časnu predaju? Čak i po cenu svog života?“

Zabrinut izraz prelete kraljevim licem, poput oblaka. „Verovatnije smera neko

izdajstvo. Neće biti borbe megdandžija. Ser Kortni je bio mrtav i pre nego što je bacio onu rukavicu. Vatra ne laže, Davose.“

A ipak sam im ja potreban da bi se proročanstvo obistinilo, pomisli on. Davos Sivort odavno ne beše osetio toliku tugu.

I tako se zatekao kako još jednom prelazi Brodolomni zaliv u gluvo doba noći, krmaneći brodićem crnih jedara. Nebo je bilo isto, kao i more. U vazduhu se osećao isti miris soli, a voda koja mu je zapljuskivala pramac bila je ista kao što ju je pamtio. Hiljadu treperavih logorskih vatri gorelo je oko zamka, poput vatri Tirela i Redvina pre šesnaest godina. Ali je sve drugo bilo različito.

Poslednji put sam u Krajoluj donosio život, u obliku praziluka. Ovog puta je to smrt, u obliku Melisandre od Ašaija. Pre šesnaest godina, jedra su se nadimala i pucketala sa svakom, pramenom vetra, sve dok ih nije spustio i nastavio prigušenim veslima. Pa ipak, srce mu je bilo u petama. Međutim, posade Redvinovih galija bile su se opustile posle toliko vremena, i on je kliznuo kroz blokadu glatko kao crni saten. Ovog puta su svi okolni brodovi pripadali Stanisu, a jedina opasnost pretila je od osmatrača na zidinama zamka. Bez obzira na to, Davos je bio napet kao struna.

Melisandra se skupila na veslačkoj klupi, izgubljena u naborima tamnocrvenog ogrtača koji ju je prekrivao od glave do pete, lica pod kukuljicom nalik na bledu mrlju. Davos je voleo vodu. Najbolje je spavao kada se pod njim ljudiškala paluba, a uzdasi vetra u snasti bili su mu miliji od muzike ma kog pevača s harfom. Međutim, noćas mu čak ni more nije pružalo mira. „Osećam miris straha na tebi, ser viteže“, tiho reče crvena žena.

„Neko mi je jednom rekao da je noć mračna i puna užasa. A noćas nisam vitez. Noćas sam ponovo krijumčar Davos. Voleo bih da si ti praziluk.“

Ona se nasmeja. „Mene se bojiš? Ili ovog što radimo?“

„Onog što *ti* radiš. Neću da budem deo toga.“

„Tvoja ruka je digla jedro. Tvoja ruka drži kormilo.“

Ćutke, Davos se vrati krmanjenju. Obala je bila načičkana oštrim stenama, tako da ih je vodio daleko na pučinu. Sačekaće plimu pre nego što skrene. Krajoluj se iza njih smanjivao, ali to crvenu ženu nije brinulo. „Da li si ti dobar čovek, Davose Sivorte?“ upita ona.

Da li bi dobar čovek radio ovo? „Čovek sam“, reče on. „Dobar sam prema svojoj ženi, ali sam poznavao i druge žene. Pokušao sam da budem otac svojim sinovima, da im pomognem da nađu sebi mesta u ovom svetu. Da, kršio sam zakone, ali nikada pre ove noći nisam osećao da činim nešto zlo. Rekao bih da je u meni jedno izmešano s drugim, moja gospo. Dobar sam i loš.“

„Siv čovek“, reče ona. „Ni beo ni crn, već pomalo na obe strane. Takav si, znači, ser Davose?“

„Ja? Čini mi se da je većina ljudi takva.“

„Ako je pola praziluka crno od truleži, to je truo praziluk. Čovek je ili dobar ili

zao.“

Vatre iza njih stopile su se u jedno nejasno svetlucanje naspram crnog neba, i kopno se skoro više nije videlo. Bilo je vreme da se okreće. „Pazi glavu, moja gospo.“ On okrenu kormilo, i čamčić odbaci od sebe talasić crne vode dok se okreće. Melisandra se saže ispod jedra, s jednom rukom na rubu čamca, mirna kao i uvek. Drvo zaškripa, platno se zategnu, voda pljusnu, toliko glasno da bi se čovek mogao zakleti da će ih neko iz zamka sigurno čuti. Davos je znao da neće. Beskonačni udari talasa o stene bili su jedini zvuci koji su prodirali kroz debele zidine Krajoluja, a i oni tek jedva čujno.

Dok su se približavali kopnu, ostavljali su za sobom namreškan trag u vodi. „Govoriš o ljudima i o praziluku“, reče Davos Melisandri. „Šta je sa ženama? Zar za njih ne važi isto? Da li si ti dobra ili zla, moja gospo?“

To joj izmami smeh. „O, dobra sam. I ja sam neka vrsta viteza, mili ser. Borac za svetlo i život.“

„A ipak nameravaš da noćas ubiješ čoveka“, reče on. „Kao što si ubila meštra Kresena.“

„Tvoj meštar se sam otrovao. Hteo je da otruje mene, ali me je štitila veća sila, a njega nije.“

„A Renli Barateon? Ko je njega ubio?“

Glava joj se okreće. Pod senkom kukuljice, oči su joj gorele kao bledi crveni plamenovi sveća. „Nisam ja.“

„Lažeš.“ Davos je sada bio siguran.

Melisandra se ponovo nasmeja. „Izgubljen si u tami i sumnjama, ser Davose.“

„I neka sam.“ Davos pokaza ka dalekim svetlima, treperavim na zidinama Krajoluja. „Osećaš kako je hladan vetar? Stražari će se zbiti oko tih baklji. Malo topote, malo svetla, prija to kada je noć ovakva. Ali će ih ona i zaslepiti, tako da nas neće videti kada prođemo.“ *Nadam se.* „Bog tame nas sada štiti, moja gospo. Čak i tebe.“

Na ovo plamen njenih očiju kao da zasja malo svetlige. „Ne izgovaraj to ime, ser. Da ne privučeš njegovo crno oko na nas. On ne štiti nikoga, to ti jamčim. On je neprijatelj svega živog. Baklje nas štite, to si i sam rekao. Vatra. Blistavi dar Gospodara svetla.“

„Neka bude kako ti kažeš.“

„Kako on kaže.“

Vetar je menjao pravac, Davos je to osećao, video po načinu na koji se crno jedro nadimalo. On uhvati konop za spuštanje jedra. „Pomozi mi da spustim jedro. Ostatak puta ću veslati.“

Zajedno skupiše i privezaše jedro, dok se čamac ljudiškao pod njima. Kada Davos kliznu veslima u nemirnu crnu vodu, kaza: „Ko te je prevezao do Renlija?“

„Nije bilo potrebe“, reče ona. „On je bio nezaštićen. Ali ovde... ovaj Krajoluj je staro mesto. U kamenje su utkane madije. Tamni zidovi kroz koje senka ne može

proći - drevne mađije i zaboravljenе, ali još na svome mestu.“

„Senka?“ Davos oseti kako se ježi. „Senka pripada tami.“

„Veća si neznačica od deteta, ser viteže. U mraku nema senki. Senke su sluge svetla, deca vatre. Najsvetlij plamen baca najtamnije senke.“

Namrgoden, Davos joj reče da čuti. Ponovo su se približavali kopnu, a voda je dobro prenosila glasove. Veslao je; slabašni zvuk njegovih vesala gubio se u ravnomernom zvuku talasa. Morska strana Krajoluga dizala se na beloj litici, bledi krečnjak izranjao je iz mora, visok kao pola onih ogromnih spoljnih zidina. U litici je zjapio otvor, i Davos je krmanio ka njemu, isto kao i pre šesnaest godina. Tunel je vodio u pećinu pod zamkom, gde su olujni gospodari iz davnina izgradili svoj pristan.

Prolaz je bio plovan samo za vreme plime, i nikada nije bio bezopasan, ali Davos nije zaboravio krijumčarske veštine. On ih vešto provede između oštih stena, sve dok se ulaz u pećinu ne nađe tik pred njima, a zatim pusti da ih talasi unesu. Udarali su svuda oko njih, bacajući čamac čas levo čas desno, kvaseći ih do kože. Skrivena šiljasta stena izlete pred njih iz mraka, pljujući puno, i Davos jedva uspe da je zaobiđe, odgurnuvši se veslom.

A onda se nađoše unutra, obavijeni tamom, i voda se smiri. Mali čamac uspori i poče da se okreće. Zvuk njihovog disanja postajao je sve jači, sve dok se nije učinilo da ih potpuno okružuje. Davos nije očekivao tamu. Poslednji put, baklje su gorele svuda uz tunel, i oči izgladnelih ljudi virile su kroz odbrambene rupe u tavanici. Znao je da se rešetka nalazi negde ispred. Davos uspori čamac pomoću vesala, i gotovo blago otplutaše ka njoj.

„Dalje odavde ne možemo, osim ako unutra imaš čoveka koji će dići rešetku.“ Šapat mu se razli preko vode, tih poput miševa na mekim ružičastim šapicama.

„Jesmo li s unutrašnje strane zidina?“

„Da. Ispod smo. Ali dalje ne možemo. Rešetka se spušta sve do dna. A razmak između šipki je suviše uzak, ni dete ne može da se provuče.“

Nije bilo odgovora sem tihog šuškanja. A onda svetlo procveta u tami. Davos diže ruku da zaštitи oči, i dah mu zastade u grlu. Melisandra skide kapuljaču i zbaci tešku odoru. Ispod, bila je naga, i u poodmakloj trudnoći. Otečene grudi teško su joj visile, a stomak joj je štrčao kao da će se raspući. „*Bogovi, spasite nas*“, prošapta on, i ču kako mu odgovara smeh, dubok i grlen. Oči joj behu usijane žeravice, a znoj koji joj je oblikao kožu kao da je sijao sopstvenom svetlošću. Melisandra je *bleštala*.

Dahćući, ona čučnu i raširi noge. Krv joj poteče niz butine, crna kao mastilo. Krik joj beše ropac, ili ekstaza, ili oboje. A Davos vide kako iz nje izlazi dečja glava. Dve ruke se probiše napolje, hvatajući, grabeći Melisandrine napregnute butine, vukući, sve dok čitava senka ne kliznu u svet i diže se, viša od Davosa, visoka kao tunel, nadvijajući se nad čamcem. Mogao je da je vidi samo na tren pre nego što je nestala, izvijajući se kroz rešetke i jureći preko površine vode, ali je taj

tren bio dovoljno dugačak.

Znao je tu senku. Kao što je znao i čoveka koji ju je bacio.

DŽON

Zov doplovi kroz tamu noći. Džon se diže na lakat, po navici rukom tražeći Dugačku kandžu, dok se logor budio. *Rog koji budi usnule*, pomisli on.

Dugački duboki zvuk ostade još neko vreme da lebdi u vazduhu, jedva čujan. Stražari na prstenastom zidu behu zastali u mestu, smrznutog daha i glava okrenutih ka zapadu. Dok je zvuk roga bledeo, čak i veter prestade da duva. Ljudi su zbacivali pokrivače i grabili kopinja i pojaseve, kretali se tiho, osluškivali. Konj zanjišta i neko ga smiri. U magnovenju, činilo se kao da je čitava šuma zaustavila dah. Braća Noćne straže čekala su drugi zov, moleći se da ga ne čuju, bojeći se da će ga čuti.

Kada tišina potraja neizdrživo dugo i ljudi shvatiše da se rog neće ponovo oglasiti, osmehnuše se jedni drugima pomalo posramljeno, kao da poriču da su bili napeti. Džon Snežni ubaci nekoliko grančica u vatru, pripasa kaiš s mačem, navuče čizme, pa otrese zemlju i rosu s plašta i prebací ga preko ramena. Plamenovi su buktali kraj njega, dobrodošla vrelina tukla mu je u lice dok se oblačio. Čuo je kako se lord Zapovednik kreće po šatoru. Ubrzo Mormont diže zastor. „Jedan zov?“ Na ramenu, gavran mu je sedeo čutljiv i nakostrešen, izgledajući sasvim jadno.

„Jedan, moj gospodaru“, potvrđi Džon. „Braća se vraćaju.“

Mormont priđe vatri. „Polušaka. I krajnje je vreme bilo.“ Sa svakim danom čekanja postajao je sve nemirniji; podsećao je na mečku koja samo što se nije okotila. „Postaraj se da bude tople hrane za ljude i krmiva za konje. Hoću smesta da vidim Korina.“

„Dovešću ga, moj gospodaru.“ Ljude iz Kule senki odavno su očekivali. Kada se nisu pojavili, braća su počela da se pitaju šta im se desilo. Džon je čuo mračna mrmljanja oko vatre, i to ne samo od Žalobnog Eda. Ser Otin Viters se zalagao da se smesta vrate u Crni zamak. Ser Malador Lok je htio da krenu za Kulu senki, u nadi da će naći Korinov trag i saznati šta mu se desilo. A Toren Smolvud je želeo da krenu dublje u planine. „Mens Rajder zna da se mora boriti sa Stražom“, izjavio je Toren, „ali nikada neće očekivati da zađemo ovako daleko na sever. Ako jašemo uz Mlečnu vodu, možemo ga napasti iznenada i razbiti mu vojsku pre nego što bude svestan šta ga je snašlo.“

„Bićemo brojčano mnogo slabiji“, prigovorio je ser Otin. „Kraster je rekao da Mens sakuplja veliku vojsku. Hiljade i hiljade. Nas bez Korina ima samo dve stotine.“

„Pošalji dve stotine vukova na deset hiljada ovaca, ser, i vidi šta će se desiti“, rekao je Smolvud samopouzdano.

„Medu tim ovcama ima i jarčeva, Torene“, upozorio je Džarmen Bakvel. „Da, a možda i pokoji lav. Čegrtava košulja, Psoglavi Harma, Alfin Vranoubica...“

„Znam ih jednako dobro kao i ti, Bakvele“, odbrusio je Smolvud. „I nameravam da svima njima poskidam glave. Oni su *divljani*. Nisu vojnici. Nekoliko stotina ratnika, najverovatnije pijanih, usred velike horde žena, dece i robova. Počistićemo ih, i naterati da vrišteći glavačke pobegnu nazad u svoje kolibe.“

Raspravljadi su se mnogo sati, i na kraju se nisu složili. Matori Medved je bio previše tvrdoglav za povlačenje, ali nije htio da bezglavo jurnu uz Mlečnu vodu, u potrazi za bitkom. Na kraju, ništa nije odlučeno, sem da se sačeka još koji dan na ljude iz Kule senki, i da se razgovor ponovo obavi ako se ovi ne pojave.

A sada su se pojavili, što je značilo da se odluka ne može dalje odlagati. Džonu je bar zbog toga bilo drago. Ako moraju da se bore protiv Mensa Rajdera, neka to bude što pre.

Žalobnog Eda zateče gde se kraj vatre žali kako mu je teško da spava kada neki ljudi vole da duvaju u robove po šumi. Džon mu dade novi razlog za žalopojke. Zajedno su probudili Hejka, koji naredenja lorda zapovednika primi uz bujicu kletvi, ali ipak ustade, i uskoro je desetak braće seckalo korenje za čorbu.

Sem pristiže zadihan dok je Džon prelazio logor. Pod crnom kapuljačom lice mu je bilo okruglo i bledo kao mesec. „Čuo sam rog. Da li se to tvoj stric vraća?“

„Stižu ljudi iz Kule senki.“ Bile je sve teže gajiti nade da će se Bendžen Stark bezbedno vratiti. Plašt koji je pronašao pod Pesnicom zaista je mogao da pripada njegovom stricu ili nekom njegovom čoveku, čak je i Matori Medved to priznao, mada niko nije znao zašto su ga tu zakopali, obmotanog oko zalihe zmajstakla. „Seme, moram da krenem.“

Kod prstenastog zida zateče stražare kako izvlače kolje iz napola zamrznute zemlje da naprave prolaz. Ne prođe dugo, i prva braća iz Kule senki počeše da se penju uz obronak. Svi su bili u krznu i koži, tek se ponegde video čelik ili bronza; oštra suva lica pokrivale su guste brade, zbog kojih su delovali čupavo poput svojih brdskih konjića. Džona iznenadi što su na nekim konjima jahala po dvojica. Kada se zagleda malo bolje, shvati da su mnogi ranjeni. *Bilo je neprilika na putu.*

Džon je prepoznao Polušaku čim ga je ugledao, mada se nikada ne behu sreli. Veliki izvidnik je u Straži bio živa legenda; čovek spor na rečima i hitar na delu, visok i prav kao koplje, dugačkih udova i ozbiljnog držanja, za razliku od svojih ljudi, bio je obrijan. Kosa mu je ispod kacige padala u dugačkoj pletenici prekrivenoj injem, a crna odeća beše mu tako izbledela da je postala bezmalo siva. Samo palac i kažiprst behu mu ostali od šake kojom je držao uzde; ostale je izgubio kada je uhvatio divljansku sekiru koja bi mu inače razbila lobanju. Pričalo se da je nabio osakaćenu ruku u lice napadača, tako da mu je krv briznula u oči, i ubio ga dok je ovaj bio zaslepljen. Od tog dana, divljani s one strane Zida nisu znali za neumoljivijeg neprijatelja.

Džon ga pozdravi. „Lord zapovednik Mormont želi smesta da te vidi. Povešću te do njegovog šatora.“

Korin skoči iz sedla. „Ljudi su mi gladni, a neko mora da se pobrine i za konje.“

„Postaraćemo se za sve to.“

Izvidnik poveri konja jednom svom čoveku, pa krenu za njim. „Ti si Džon Snežni. Ličiš na oca.“

„Poznavao si ga, moj gospodaru?“

„Nisam ja nikakav gospodar. Samo brat iz Noćne straže. Znao sam lorda Edarda, da. I njegovog oca pre njega.“

Džon je morao da ubrza da ne bi zaostao za Korinovim dugačkim koracima.
„Lord Rikard je umro pre mog rođenja.“

„Bio je prijatelj Straže.“ Korin se osvrnu za sobom. „Priča se da sa tobom ide jezovuk.“

„Duh će se vratiti u zoru. Noću lovi.“

Žalobnog Eda zatekoše kako prži krišku slanine i kuva desetak jaja u loncu na Mormontovoj vatri. Matori Medved je sedeo u svojoj logorskoj stolici od kože i drveta. „Već sam bio počeo da se bojim za vas. Naišli ste na nevolje?“

„Naišli smo na Alfina Vranoubicu. Mens ga je poslao da izviđa uz Zid, i naleteli smo na njega kada se vraćao.“ Korin skide kacigu. „Alfin više neće smetati kraljevstvu, ali su neki njegovi ljudi pobegli. Progonili smo ih koliko smo mogli, ali je moguće da će se nekolicina dokopati planina.“

„A cena?“

„Četiri mrtva brata. Desetak ranjenih. Za trećinu manje nego kod neprijatelja. A imamo i zarobljenike. Jedan je brzo umro od rana, ali je drugi poživeo dovoljno dugo da ga ispitamo.“

„Bolje da o tome pričamo unutra. Džon će ti doneti rog piva. Ili možda hoćeš kuvanog vina?“

„Kuvana voda je dovoljna. Jaje i komad slanine.“

„Kako hoćeš.“ Mormont odiže ulaz u šator, i Korin Polušaka se sagnu i uđe.

Ed je stajao nad kazančetom i kašikom okretao jaja. „Zavidim ovim jajima“, reče. „I meni bi sada prijalo da se kuvam. Da je kazan veći, uskočio bih unutra. Mada bih više voleo da je pun vina, a ne vode. Ima i gorih načina da se umre nego zagrejan i pijan. Znam brata koji se jednom udavio u vinu. To je, međutim, bilo jadno vino, i ukus mu se od njegovog leša nije poboljšao.“

„Pio si to vino?“

„Grozno je to kad naletiš na mrtvog brata. I tebi bi tada prijalo piće, lorde Snežni.“ Ed promeša kazanče i dodade još malo oraščića.

Nemiran, Džon je čucao kraj vatre i džaraao je štapom. Čuo je glas Matorog Medveda iz šatora, isprekidan gavranovim graktanjem i tišim glasom Korina Polušake, ali reči nije mogao da razabere. *Alfin Vranoubica je mrtav, to je dobro.* Beše to jedan od najkrvavijih divljanskih pljačkaša, a ime je dobio po crnoj braći koju je pobio. *Zašto onda Korin zvuči tako mračno, nakon takve pobjede?*

Džon se nadoao da će dolazak ljudi iz Kule senke oraspoložiti logor. Baš prošle

noći, kada se vraćao kroz mrak s pišanja, čuo je kako pet ili šest ljudi tihim glasovima razgovaraju oko zamrle vatre. Kada je čuo kako Čet gundja da je krajnje vreme da krenu nazad, Džon je zastao da oslušne. „Ovo je ludost jednog starca, ovo izviđanje“, čuo je. „U tim planinama ćemo naći samo svoje grobove.“

„U Ledenkandžama ima divova, i vargi i još gorih stvorova“, rekao je Lark Sestranin.

„Ja ne idem tamo, pazi šta ti kažem.“

„Teško da će Matori Medved da te pita’ očeš ili nećeš.“

„Možda mi nećemo da pitamo njega“, reče Čet.

Baš tada jedan pas diže glavu i zareža, i onda je morao brzo da ode pre nego što ga spaze. *Taj razgovor nije bio namenjen mojim ušima*, shvati on. Pomislio je da njihove reči prenese Mormontu, ali nije bio u stanju da potkaže svoju braću, čak ni takvu kao što su Čet i Sestranin. *To su samo prazne priče*, reče on sebi. *Hladno im je i boje se; kao i svi mi*. Bilo je teško tu čekati, na kamenom visu iznad šume, pitajući se šta će doneti jutro. *Nevidljivi neprijatelj uvek je najstrašniji*.

Džon isuka novi bodež iz kanija i zagleda se u igru plamenova na sjajnom crnom staklu. Sam je izradio drvenu dršku i obmotao je užetom od konoplje. Bio je ružan, ali je služio. Žalobni Ed smatrao je da su stakleni noževi korisni otprilike kao i bradavice na viteškom grudnom oklopu, ali Džon nije bio tako siguran. Sečivo od zmajstakla bilo je oštريје od čelika, mada mnogo krtije.

Tu je zakopano s nekim razlogom.

Napravio je bodež i za Grena, i još jedan za lorda zapovednika. Ratni rog dao je Semu. Kada su malo bolje pogledali, ispostavilo se da je rog napukao, pa makar i kada su očistili svu zemlju iz njega, Džon nije uspeo da proizvede nikakav zvuk. I rub otvora je bio iskrzan, ali je Sem voleo stare stvari, makar i beskorisne stare stvari. „Napravi od njega rog za piće“, rekao mu je Džon, „i svaki put kada budeš pio prisetićeš se kako si jahao s one strane Zida, čak do Pesnice Prvih ljudi.“ Dao je Semu i vrh kopinja i desetak vrhova strela, a ostale je razdelio drugim prijateljima, za sreću.

Matorog Medveda je bodež obradovao, ali je Džon primetio da ipak više voli da za pojasom ima čelični nož. Mormont nije umeo da kaže ko je zakopao plašt, niti šta bi on trebalo da znači. *Možda će Korin to znati*. Polušaka je išao dublje u divljinu od bilo kog živog čoveka.

„Hoćeš ti da poslužiš, ili ču ja?“

Džon vrati bodež u kanije. „Ja ču.“ Hteo je da čuje o čemu razgovaraju.

Ed odseče tri debele kriške bajatog ražanog hleba, stavi ih na drveni pladanj, preli ih slaninom i močom, i napuni zdelu tvrdo kuvanim jajima. Džon uze zdelu u jednu, a pladanj u drugu ruku, pa uđe u šator lorda zapovednika.

Korin je sedeo na podu, prekrštenih nogu, leđa pravih poput kopinja. Svetlost sveća igrala je na ravnim tvrdim površinama njegovih obraza. „...Čegrtava Košulja, Uplakani i svi drugi poglavice, veliki i mali“, govorio je. „Imaju i varge, i

mamute, i jači su nego što smo sanjali. Bar je tako rekao. Neću se zakleti da je govorio istinu. Eben veruje da nam je čovek pričao bajke, samo da bi mu život duže potrajavao.“

„Bile te priče istinite ili lažne, moramo da upozorimo Zid“, reče Matori Medved u trenutku kada Džon stavi pladanj među njih. „A i kralja.“

„Kog kralja?“

„Sve njih. I prave i lažne. Ako hoće da vladaju kraljevstvom, neka ga i brane.“

Polušaka uze jaje i razbi ga o ivicu zdele. „Ti kraljevi će raditi šta im je volja“, reče, ljušteći ljusku. „A to najverovatnije neće biti ništa veliko. Najbolja nada nam je Zimovrel. Starkovi moraju dići Sever na noge.“

„Da. Sigurno.“ Matori Medved razvi mapu, namršti se na nju, pa je baci u stranu i raširi novu. Razmišljaо je o tome gde će udarac pasti, Džon je to jasno video. Straža je nekada držala sedamnaest zamkova duž stotinu liga Zida, ali je jedan po jedan zamak polako napuštan, onako kako je snaga bratstva opadala. Sada su samo tri bila nastanjena, što je Mens Rajder znao jednakob dobro kao i oni. „Nadajmo se da će ser Aliser dovesti nove regrute iz Kraljeve Luke. Ako u Sivobranu pošaljemo ljude iz Kule senki, a u Dugačku Mogilu one iz Morobdije...“

„Sivobrana je gotovo sasvim srušena. Kamenvrata bi bolje poslužila, ako nađemo ljude. Možda takođe i Ledenkraj i Duboko jezero. Uz svakodnevne patrole po zidu između njih.“

„Patrole, da. Dva puta dnevno, ako možemo. Sam Zid je moćna prepreka. Nebranjen, ne može ih zaustaviti, ali će ih bar usporiti. Što je vojska veća, više će im vremena trebati. Sudeći po pustoši koju su za sobom ostavili, sigurno nameravaju da povedu i žene. I decu takođe, i životinje... da li si ikada video da se koza penje uz lestvice? Uz konopac? Moraće da sagrade stepenice, ili veliku rampu... za to će im trebati čitav mesec, možda i duže. Mens zna da najbolje izglede za prolaz ima kroz Zid. Kroz kapiju, ili..

„Procep.“

Mormontova glava naglo se diže. „Molim?“

„Ne nameravaju da se popnu uz zid niti da kopaju ispod njega, moj gospodaru. Nameravaju da ga provale.“

„Zid je sedam stotina stopa visok, i tako debeo da je u osnovi potrebno stotinu ljudi da ga proseku budacima i sekirama.“

„Bez obzira.“

Mormont čupnu bradu, namršten. „Kako?“

„Kako drugačije? Mađjom.“ Korin pregrize jaje napolia. „Zašto bi inače Mens odabrao da okupi svoju silu u Ledenkandžama? One su okrutne i jezive, i od njih do Zida vodi dugačak i naporan put.“

„Ja sam mislio da je planine odabrao da bi sakrio gomilanje svojih snaga od očiju mojih izvidnika.“

„Možda“, reče Korin, dokrajčivši jaje, „ali ja mislim da postoji još nešto. On u

visokim i hladnim krajevima nešto traži. Nešto što mu je potrebno.“

„Nešto?“ Mormontov gavran diže glavu i prodorno graknu. U zbijenom prostoru šatora zvuk je rezao kao nož.

„Nekakvu moć. Šta je ona, naš zarobljenik nije znao. Možda smo ga preoštro ispitivali, pa je umro pre nego što je stigao sve da kaže. Mada, sumnjam da je i znao.“

Džon je čuo vетar napolju. Piskutavo je ječao dok je treperio između kamenova prstenastog zida i zatezao konopce šatora. Mormont se zamišljeno protrlja po ustima. „Nekakvu moć“, ponovi on. „Moram da saznam kakvu.“

„Onda moraš poslati izviđače u planine.“

„Ne želim da izgubim još ljudi.“

„Možemo samo da umremo. Zašto smo inače obukli ove crne plaštove, nego da umremo u odbrani kraljevstva? Poslaću petnaest ljudi, u tri grupe od po pet. Jedna da kreće uz Mlečnu vodu, jedna u Prevoj urlika, jedna da se popne uz Divove stepenice. Džarmen Bakvel, Toren Smolvud i ja da budemo zapovednici. Da saznamo šta nas u tim planinama čeka.“

„Čeka“, viknu gavran. „Čeka.“

Lord zapovednik Mormont duboko uzdahnu. „Ne vidim drugi izbor“, popusti on, „ali ako se ne vratite...“

„Neko će se spustiti iz Ledenkandži, moj gospodaru“, reče izvidnik. „Ako to budemo mi, sve je dobro. Ako ne, biće to Mens Rajder, a vi mu se ovde nalazite tačno na putu. Ne može da kreće na jug a da ostavi vas iza sebe, da ga pratite i napadate mu začelje. Moraće da napadne. Ovo je snažno mesto.“

„Ne toliko snažno“, reče Mormont.

„Onda ćemo svi izginuti. Naša smrt će kupiti vreme za braću na Zidu. Vreme da se pošalju ljudi u prazne zamkove i da se zamrznu kapije, vreme da se lordovi i kraljevi pozovu u pomoć, vreme da se naoštре sekire i poprave katapulti. Nećemo uzalud umreti.“

„Umreti“, mrmljao je gavran, šetkajući se po Mormontovim ramenima. „Umreti, umreti, umreti, umreti.“ Matori Medved je sedeо pogrbljen i tih, kao da je breme tih reči bilo preteško za njega. Ali napokon izgovori: „Neka mi bogovi oproste. Odaberi svoje ljude.“

Korin Polušaka okrenu glavu. Oči mu se susretoše s Džonovim, i on ih dugo ne skrenu. „Dobro. Biram Džona Snežnog.“

Mormont zatrepta. „On je tek dečak. A i moj je kućeupravitelj. Nije čak ni izvidnik.“

„Tolet može da se stara o tebi jednako dobro, moj gospodaru.“ Korin diže svoju obogaljenu, dvoprstu šaku. „Stari bogovi su još jaki s one strane Zida. Bogovi Prvih ljudi... i Starkova.“

Mormont pogleda Džona. „Šta ti želiš?“

„Da idem“, reče on bez oklevanja.

Starac se žalostivo osmehnu. „Nisam ni sumnjao.“

Zora je svitala kada Džon izade iz šatora kraj Korina Polušake. Vetar je kovitlao oko njih, poigravajući im se plaštovima i razvejavajući crvene žeravice iz vatre.

„Krećemo u podne“, reče mu izvidnik. „Bolje da nađeš tog svog vuka.“

TIRION

„Kraljica namerava da pošalje princa Tomena iz grada.“ Klečali su sami u tihoj tami obredišta, okruženi senkama i treperavim svećama, ali je Lansel ipak šaputao. „Lord Džajlz će ga odvesti u Rozbi i tamo ga sakriti, prerusenog u paža. Nameravaju da mu potamne kosu i svima kažu kako je sin nekog lutajućeg viteza.“

„Plaši li se to ona rulje? Ili mene?“

„I jednog i drugog“, reče Lansel.

„Ah.“ Tirion je prvi put čuo za tu nameru. Da li su Varisa njegove ptičice napokon izneverile? Pretpostavlja je da čak i pauci moraju da zadremaju... ili je možda evnuh igrao složeniju i prepredenu igru nego što je on znao? „Imaš moju zahvalnost, ser.“

„Hoćeš li mi učiniti uslugu koju sam tražio?“

„Možda.“ Lansel je htio da u nastupajućoj bici zapoveda sopstvenim odredom. Veličanstven način da se pogine pre nego što mu i brkovi porastu, ali mladi vitezovi uvek za sebe misle da su nepobedivi.

Tirion se zadrža još malo nakon što mu rođak nestade u mraku. Pred Ratnikovim oltarom, on jednom svećom upali drugu. *Čuvaj mi brata, ti gade krvavi, on je jedan od tvojih.* Potom upali i drugu sveću pred Strancem, za sebe.

Te noći, kada Crvena tvrđava utonu u mrak, Bron stiže i zateče ga kako pečati pismo. „Odnesi ovo ser Džejslinu Bajvoteru.“ Kepec nakapa vreli zlatni vosak na pergament.

„Šta piše?“ Bron je bio nepismen, tako da je postavljaо drska pitanja.

„Da će povesti pedeset svojih najboljih mačeva, i izvideti Ružin drum.“ Tirion utisnu pečat u meki vosak.

„Stanis će verovatnije doći uz Kraljevski drum.“

„O, to znam. Reci Bajvoteru da se ne obazire na ono što piše u pismu, već da povede svoje ljude na sever. Pripremiće zasedu na drumu za Rozbi. Lord Džajlz će napustiti zamak za dan ili dva, s desetak oklopnih pešaka, nekoliko slugu i mojim sestrićem. Princ Tomen će možda biti obučen kao paž.“

„Hoćeš da se dečak vrati, je l' u tome stvar?“

„Ne. Hoću da ga odvede u zamak.“ Uklanjanje dečaka iz grada bila je jedna od boljih ideja njegove sestre, to je Tirion shvatio. U Rozbiju, Tomen će biti na sigurnom od rulje, a to što neće biti zajedno s bratom samo će otežati Stanisu; ako ikada zauzme Kraljevu Luku i pogubi Džofrija, postojiće još jedan lanisterski pretendent s kojim će morati da se nadmeće. „Lord Džajlz je previše bolešljiv da beži, a prevelika kukavica da se bori. Narediće svom kaštelanu da otvorи kapije. Kada jednom uđe unutra, Bajvoter će izbaciti posadu i držati Tomena tamo na sigurnom. Pitaj ga kako mu se sviđa zvuk reči lord Bajvoter.“

„Lord Bron bi zvučalo bolje. I ja mogu da ti uhvatim dečaka, jednako dobro.

Klackaču ga na kolenu i pevaču mu uspavanke, ako se u tome krije lordovska titula.“

„Potreban si mi ovde“, reče Tirion. *A i ne verujem ti dovoljno da bih ti poverio sestrića.* Ako neko zlo zadesi Džofrija, lanisterske pretenzije na Gvozdeni presto ležaće na Tomenovim mladim plećima. Ser Džejslinovi zlatni plaštovi braniče dečaka; Bronovi najamnici će ga verovatnije prodati neprijateljima.

„Šta novi lord da uradi sa starim?“

„Šta god želi, samo da ne zaboravi da ga hrani. Neću da mi umre.“ Tirion se diže od stola. „Moja sestra će s princom poslati jednog kraljevog gardistu.“

Brona to nije brinulo. „Pseto je Džofrijev pas, on ga neće napustiti. S ostalima Gvozdenšakini zlatni plaštovi ne bi trebalo da imaju muke.“

„Ako bude ubijanja, reci ser Djejslinu da ne želim da im Tomen prisustvuje.“ Tirion ogrnu teški plašt od tamnosmeđe vune. „Sestrić mi je nežne prirode.“

„Siguran si da je Lanister?“

„Ni u šta nisam siguran, sem da dolaze zima i bitka“, reče on. „Hajde. Jahaću s tobom deo puta.“

„Do Čataje?“

„Predobro me znaš.“

Izadoše kroz malu kapiju na severnom zidu. Tirion obode konja i otkasa niz Crnosenu ulicu. Na zvuk kopita na kaldrmi nekoliko usplahirenih prilika nestade u poprečnim uličicama, ali se niko ne usudi da im pride. Veće beše produžilo policijski čas; biti uhvaćen na ulicama posle večernjih zvona značilo je smrt. Mera je donekle povratila mir u Kraljevu Luku i na četvrtinu smanjila broj leševa koje su jutrom zaticali po ulicama, ali je Varis rekao da ga narod zbog toga proklinje. *Trebalo bi da su zahvalni što su živi da me proklinju.* Dva Zlatna plašta ih zaustaviše dok su išli niz Bakarni sokak, ali kada shvatiše kome su se obratili, zamoliše desnicu da im oprosti, i pustiše ih dalje. Bron skrenu južno za Blatnu kapiju; tu se rastaše.

Tirion krenu prema Čataji, ali ga iznenada strpljenje izdade. Promeškolji se u sedlu, pretražujući pogledom ulicu iza sebe. Činilo se da ga niko ne prati. Svi prozori su bili mračni i zatvoreni. Nije čuo ništa sem vetra kako vitla niz ulice. *Ako Sersei ima nekoga ko me noćas prati, mora da je prerušen u pacova.* „Jebeš sve ovo“, promrmlja. Bilo mu je muka od opreznosti. On okrenu konja i mamuznu ga. *Ako me neko prati, da vidimo koliko je dobar jahač.* Pa polete mesečinom obasjanim ulicama, kloparajući preko kaldrme, jureći niz uske uličice i vijugave sokake, hitajući ka svojoj ljubavi.

Kada zakuca na kapiju, ču tihu muziku kako dopire preko kamenih zidova sa šiljcima. Jedan od Ibanežana ga pusti unutra. Tirion mu predade konja, pa ga upita: „Ko je to?“ Okna sa šarom u obliku dijamanata na prozorima glavne kuće sijala su žutim svetlom, i čuo je muški glas kako peva.

Ibanežanin sleže ramenima. „Debeli pevač.“

Dok je išao od štale ka kući, zvuk je postajao sve jači. Tirion nikada nije preterano ljubio pevače, a ovog još i manje od ostalih ljudi njegovog soja, mada ga nikad ranije ne beše video. Kada gurnu vrata, čovek prestade s pesmom. „Moj gospodaru desnice.“ On kleknu, čelav i trbušast, mrmljajući: „Prava čast, prava čast.“

„Moj gospodaru.“ Šai se osmehnu kada ga ugleda. Dopadao mu se taj osmeh, to kako se brzo i nesvesno pojavljivaо na njenom lepom licu. Devojka je bila obučena u purpurnu svilu, oko struka povezanu srebrnim platnom. Boje su isticale njenu tamnu kosu i glatko bledilo njene kože.

„Dušice“, reče joj on. „A ko je ovo?“

Pevač diže pogled. „Zovu me Simon Srebrnjezik, moj gospodaru. Svirač, pevač, priпovedаč...“

„I poprilična budala“, dovrši Tirion. „Kako si me ono oslovio kada sam ušao?“

„Oslovio? Samo sam...“ Srebro na Simonovom jeziku kao da se preobradi u oovo. „Moj gospodaru desnice sam rekao, iz počasti...“

„Pametniji čovek bi se pretvarao da me ne prepoznaјe. To me ne bi zavaralo, ali je bar trebalo da pokušaš. Šta sada s tobom da radim? Znaš za moju milu Šai, znaš где obitava, znaš da noću ovamo dolazim sam.“

„Kunem se, nikom neću reći...“

„Tu se slažemo. Laka ti noć.“ Tirion povede Šai uz stepenice.

„Moj pevač sad može i da nikad više ne zapeva“, pecnu ga ona. „Onemeo je straha.“

„Malo straha će mu pomoći da izvede visoke note.“

Šai zatvori vrata njihove ložnice. „Nećeš ga povrediti, zar ne?“ Ona upali mirišljavu sveću i kleknu da mu izuje čizme. „Njegove pesme me uveseljavaju onih noći kada mi ne dolaziš.“

„Voleo bih da mogu da dođem svake noći“, reče on dok mu je trljala bosa stopala. „Koliko dobro peva?“

„Bolje od nekih. Ne tako dobro kao drugi.“

Tirion joj rastvori odoru i zagnjuri lice među grudi. Uvek mu je mirisala čisto, čak i usred smrdljivog svinjca od grada. „Zadrži ga ako hoćeš, ali ga drži blizu sebe. Neću da luta po gradu i da po krčmama širi priče.“

„On neće...“ poče ona.

Tirion joj prekri usta svojima. Bilo mu je dosta priče; trebala mu je slatka jednostavnost zadovoljstva koje je nalazio između Šainih nogu. Bar je tu bio dobrodošao i željen.

Nesto kasnije, on nežno izvuče ruku ispod njene glave, navuče tuniku, pa izade u baštu. Polumesec je srebrio lišće voćaka i sijao na površini vode u kamenom bazenu. Tirion sede kraj vode. Negde desno od njega zrikao je zrikavac, čudno blagim zvukom. *Ovde je mirno, pomisli, ali koliko dugo će to trajati?*

Neki neprijatan miris ga natera da okrene glavu. Šai je stajala na vratima iza njega, obučena u srebrnastu haljinu, njegov poklon. *Voleo sam devicu belu ko zima, s mesečevim sjajem u kosi.* Iza nje je stajao jedan od prosjačke braće, čovek u prljavoj pokrpljenoj odeći, bosih stopala skorenih od prljavštine, sa zdelom obešenom oko vrata na kožnoj uzici, kao što bi obrednik nosio kristal. Od njegovog mirisa i pacovu bi pripala muka.

„Lord Varis je došao da te vidi“, reče Šai.

Brat prosjak zatrepta na nju, zapanjen. Tirion se nasmeja. „Naravno. Kako to da si ga prepoznala, kada ja nisam?“

Ona klimnu glavom. „I dalje je to on. Samo drugačije odevan.“

„Drugačiji izgled, drugačiji miris, drugačiji način hoda“, reče Tirion. „Većinu ljudi bi prevario.“

„I većinu žena, možda. Ali ne i kurve. Kurva nauči da vidi čoveka, a ne njegovu odeću, inače završi mrtva u mračnoj uličici.“

Varis je delovao bolno, i to ne zbog lažnih ožiljaka na stopalima. Tirion se zakikota. „Šai, donesi nam vina, molim te.“ Možda će mu trebati piće.

Evnua u pola noći sigurno nije dovelo neko dobro.

„Gotovo me je strah da ti kažem zašto sam došao, moj gospodaru“, reče Varis kada ih Šai napusti. „Donosim strašne vesti.“

„Trebalo bi da se oblačiš u crno perje, Varise, vesnik si zlih vesti, kao gavran.“ Nespretno, Tirion ustade, napola se bojeći da postavi sledeće pitanje. „Džeđmi?“ *Ako su mu naudili, ništa ih neće spasti.*

„Ne, moj gospodaru. Nešto drugo. Ser Kortni Penrouz je mrtav. Krajoluj je otvorio kapije Stanisu Barateonu.“

Nalet besa istera sve ostale misli iz Tirionovog uma. Kada se Šai vrati s vinom, on otpi jedan gutlaj, pa zavitla čašu o zid i ona se rasprsnu u paramparčad. Šai diže ruku da se zaštiti od krhotina, dok se vino slivalo niz kamen u dugačkim potočićima, crno na mesečini. „Proklet bio“, reče Tirion.

Varis se osmehnu, otkrivši usta puna trulih zuba. „Ko, moj gospodaru? Ser Kortni ili lord Stanis?“

„Obojica.“ Krajoluj je bio snažan, trebalo je da izdrži pola godine ili više... onoliko koliko je potrebno da njegov otac dokrajči Roba Starka. „Kako se to dogodilo?“

Varis hitro pogleda u Šai. „Moj gospodaru, moramo li kvariti san tvojc mile gospe takvim mračnim i krvavim pričama?“

„Gospa bi se možda uplašila“, reče Šai, „ali ja neću.“

„Trebalo bi da se uplašiš“, kaza joj Tirion. „Pošto je Krajoluj pao, Stanis će usmeriti pažnju na Kraljevu Luku.“ Sada mu bi žao što je bacio ono vino. „Lorde Varise, samo trenutak, i krenuću u zamak s tobom.“

„Čekaću u štali.“ On se pokloni i ode teškim korakom.

Tirion privuče Šai k sebi. „Ovde nisi bezbedna.“

„Imam zidove i čuvare koje si mi dao.“

„Plaćenike“, reče Tirion. „Oni vole moje zlato, ali da li će za njega umreli? A što se zidova tiče, čovek može da se popne drugome na ramena, i preći će ih u tren oka. Jedna vila veoma nalik ovoj spaljena je u nemirima. Ubili su njenog vlasnika, zlatara, a zločin mu je bio taj što je imao punu ostavu, baš kao što su prvoobrednika iskidali na komadiće, silovali Lolisu stoput zaredom i smrskali lobanju ser Aronu. Šta misliš da će uraditi ako se dočepaju desničine gospe?“

„Desničine kurve, hoćeš da kažeš?“ Pogledala ga je onim svojim krupnim smelim očima. „Mada bih mogla da ti budem gospa, moj gospodaru. Obukla bih sve divne stvari koje si mi dao, saten, i svilu i zlatno platno, nosila bih twoje dragulje, i držala te za ruku i sedela kraj tebe na gozbama. Dala bih ti sinove, znam da bih to mogla... i kunem se da te nikada ne bih osramotila.“

Moja ljubav prema tebi me dovoljno sramoti. „Lep san, Šai. A sada ga zaboravi, preklinjem te. Nikada se neće ostvariti.“

„Zbog kraljice? Ni nje se ne bojim.“

„Ja je se bojim.“

„Onda je ubij i završi s tim. Vi se ionako nikada niste voleli.“

Tirion uzdahnu. „Ona mi je sestra. Čovek koji ubije svoju krv proklet je zauvek, pred bogovima i pred ljudima. Štaviše, šta god ti i ja mislili o Sersei, ona je draga mom ocu i bratu. Što se pameti tiče, mogu da se nadmećem s bilo kojim čovekom u Sedam Kraljevstava, ali mi bogovi nisu podarili telo da se suočim s Džejmijem s mačem u ruci.“

„Mladi Vuk i lord Stanis imaju mačeve, a oni te ne plaše.“

Koliko samo malo znaš, dušice. „Protiv njih imam svu moć kuće Lanistera. Protiv Džejmija i oca nemam ništa sem krivih leđa i zakržljalih nogu.“

„Imaš mene.“ Šai ga poljubi, a njene ruke mu kliznuše oko vrata dok se privijala uz njega.

Poljubac ga uzbudi, kao što su njeni poljupci uvek činili, ali se ovog puta Tirion nežno odvoji. „Ne sada. Dušice, imam... pa, nazovimo to začetkom plana. Mislim da bih mogao da te dovedem u kuhinju zamka.“

Šaino lice se ukoči. „Kuhinju?“

„Da. Ako to uradim preko Varisa, niko neće saznati.“

Ona se zasmeja. „Moj gospodaru, otrovaću te. Ko god da je probao kako kuvam rekao mi je da sam odlična kurva.“

„Crvena Tvrđava ima dovoljno kuvara. Mesara i pekara takođe. Moraćeš da glumiš sudoperu.“

„Kuhinjska devojka“, reče ona, „u gruboj smeđoj vuni. Zar takvu moj gospodar hoće da me gleda?“

„Gospodar hoće da te vidi živu“, reče Tirion. „Teško da možeš ribati lonece u

svili i somotu.“

„Da li sam ja to dosadila mom gospodaru?“ Ona mu zavuče ruku pod tuniku i pronađe mu kitu. Dva brza pokreta, i on očvrsnu. „Njemu još nisam dosadila.“ Nasmeja se. „Voleo bi da tucaš curu iz kuhinje, moj gospodaru? Mogao bi da me pospeš brašnom i ližeš sos sa mojih sisica, ako...“

„Prestani.“ Njeno ponašanje ga je podsetilo na Densi, koja je tako uporno pokušavala da dobije svoju opkladu. On joj povuče ruku u stranu, da bi sprečio nove nepodopštine. „Nije vreme za vragolije u krevetu, Šai. Život ti je u opasnosti.“

Njenog osmeha nestade. „Nisam htela da naljutim mog gospodara, samo... zar ne možeš prosto da mi daš još stražara?“

Tirion duboko uzdahnu. *Priseti se koliko je mlada*, reče on sebi. Uze je za ruku. „Tvoje dragulje možemo da zamenimo, i da sašijemo nove haljine dvaput lepše od starih. Za mene si ti nešto najdragocenije između ovih zidova. Crvena tvrđava takođe nije bezbedna, ali je mnogo bezbednija nego ovo mesto. Hoću da budeš tamo.“

„U kuhinji.“ Glas joj beše bezizražajan. „Da ribam lonce.“

„Nakratko.“

„Moj otac me je terao da radim u kuhinji“, reče ona, iskrivljenih usana. „Zato sam i pobegla.“

„Rekla si mi da si pobegla zato što te je otac terao da mu budeš kurva“, podseti je on.

„I zbog toga. Nisam volela da ribam lonce, a njegov kurac u sebi još i manje.“ Ona zabaci glavu. „Zašto ne možeš da me držiš u svojoj kuli? Pola lordova na dvoru ima naložnice.“

„Izričito mi je zabranjeno da te dovedem na dvor.“

„Zabranio ti je tvoj glupi otac.“ Ona napući usne. „Dovoljno si odrastao da držiš koliko hoćeš kurvi. Smatra li te on za golobradog dečaka? Šta bi mogao da ti uradi, da te išopa po turu?“

On je ošamari. Ne jako, ali dovoljno jako. „*Prokleta* bila. Da mi se više *nikada* nisi rugala! Ne *ti*.“

Na tren je Šai čutala. Čuli su se samo cvrčci kako cvrče, cvrče. „Molim za oproštaj, moj gospodaru“, reče ona napokon, teškim i odrvenelim glasom. „Nisam htela da budem drska.“

A ja nisam hteo da te udarim. Smilujte se bogovi, pretvaram li se ja to u Sersei? „Ovo je bila greška. I moja i twoja. Šai, ti ne shvataš.“ Reči koje nikada nije nameravao da kaže iskotrljaše se iz njega poput lakrdijaša iz šupljeg konja. „Kada mi je bilo trinaest godina, oženio sam se nadničarevom kćerkom. Bar sam mislio da je to bila. Bio sam slep od ljubavi prema njoj, i mislio sam da i ona isto oseća prema meni, ali mi je otac gurnuo istinu pred lice. Moja nevesta je bila kurva, Džejmi ju je bio najmio da bih postao muškarac.“ *A ja sam u sve poverovao,*

kakva sam budala bio. „Da bi mi utuvio nauk u glavu, lord Tivin je moju ženu predao punoj kasarni svojih gardista, da s njom rade šta hoće, a mene je naterao da gledam.“ *I da je uzmem po poslednji put, nakon što su svi ostali završili. Poslednji put, kada više nije bilo ni trunčice ljubavi i nežnosti.* „Da bi zapamtio šta je ona zaista“, kazao je, i trebalo je da mu se suprotstavim, ali me je kita izdala, i uradio sam šta mi je rekao. „Nakon što je s njom završio, moj otac je poništio brak. Kao da se nikada nismo venčali, rekli su obrednici.“ On joj steže ruku. „Molim te da ne govorimo više o Desničinoj kuli. Bićeš u kuhinji samo nakratko. Kada jednom završimo sa Stanisom, dobićeš novu vilu, i svile meke kao tvoje ruke.“

Šaine oči se raširiše, ali on nije mogao da protumači šta se iza njih krije. „Ruke mi neće biti meke ako po čitav dan čistim pećnice i ribam tanjire. Hoćeš li još uvek želeti da te dodiruju kada budu crvene i grube, i ispucale od vrele vode i cedi?“

„Više nego ikada“, reče on. „Kada ih budem pogledao, znaću koliko si hrabra bila.“

Nije mogao reći da li mu je poverovala. Ona obori oči. „Tvoja sam da zapovedaš, moj gospodaru.“

Jasno je video da te noći od nje neće dobiti bolji pristanak. Poljubi je u obraz koji je udario, da ublaži bol. „Poslaću po tebe.“

Varis je čekao u štali, kao što je i obećao. Konj mu je delovao izgladnelo i polumrtvo. Tirion uzjaha; jedan od najamnika otvori kapiju. Izjahaše u tišini. *Zašto sam ti ispričao za Tišu, bogovi mi pomogli?* pitao se, iznenada uplašen. Postoje neke tajne koje nikada ne treba izreći, neke sramote koje čovek mora da odnese sa sobom u grob. Šta je želeo od nje, oproštaj? Taj njen pogled, šta je on značio? Da li joj se to toliko gadilo ribanje lonaca, ili njegova ispovest? *Kako sam to mogao da joj kažem, i da se nadam da će me i dalje voleti?* pitao je jedan deo njega, dok se drugi rugao, govoreći: *Budalo od kepeca, kurva voli samo zlato i dragulje.*

Povređeni lakat ga je boleo, sevnuo bi svaki put kada bi konj spustio kopito. Ponekad mu se gotovo činilo da čuje kosti kako se taru unutra. Možda bi trebalo da ode meštru, uzme neke napitke protiv bola... ali otkako je Piseli otkrio svoje pravo lice, Tirion Lanister više nije verovao meštrima. Samo bogovi znaju s kim oni šuruju, i šta sve mogu staviti u te svoje napitke. „Varise“, reče on. „Moram da dovedem Šai u zamak a da Sersei za to ne sazna.“ Ukratko, on iznese svoj plan o kuhinji.

Kada završi, evnuh se taho zakikota. „Uradiću što mi moj gospodar zapoveda, naravno... ali moram da te upozorim, kuhinje su pune očiju i ušiju. Čak i da ne sumnjaju na nju zbog nečeg određenog, postavljaće joj hiljade pitanja. Gde je rođena? Ko su joj roditelji? Kako je došla u Kraljevu Luku? Nikako neće valjati da kaže istinu, zato će morati da laže... i laže, i laže.“ On pogleda Tiriona. „A tako zgodna mlada kuhinjska pomoćnica budiće i požudu, a ne samo radoznalost. Diraće je, štipati, pljeskati i pipati. Sudopere će joj se noću ušunjavati pod čebe. Neki

usamljeni kuvar će poželeti da je uzme za ženu. Pekari će joj mesiti grudi brašnavim rukama.“ „Radije bih da je pipaju nego da je ubiju“, kaza Tirion.

Varis pojaha još malo napred, pa reče: „Možda postoji i drugi način. Saznao sam da sluškinja kćeri ledi Tande krade njene dragulje. Kada bih obavestio ledi Tandu, morala bi smesta da je otpusti. A kćeri bi trebala nova sluškinja.“

„Shvatam“ To je otvaralo nove mogućnosti, smesta shvati Tirion. Sobarica jedne gospe lepše se odeva od sudopere, a često na sebi ima i poneki dragulj. Šai bi se to valjda dopalo. Sersei je smatrala da je ledi Tanda dosadna i histerična, a Lolisa maloumna krava. Sigurno im neće dolaziti u posetu.

„Lolisa je stidljiva i lakoverna“, reče Varis. „Prihvatiće priču koju joj serviramo. Otkako joj je rulja oduzela nevinost, boji se da napusti svoje odaje, tako da će Šai retko ko viđati... a biće ti pri ruci, ako ti zatreba uteha.“

„Na Desničinu kulu motre, to znaš isto kao i ja. Sersei će sigurno biti radoznala ako Lolisina soberica počne da me posećuje.“

„Možda će moći da ti je dovedem u odaje neprimećenu. Čatajina kuća nije jedina koja ima skrivena vrata.“

„Tajni ulaz? U *moje* odaje?“ Tirion je bio više ozlojeđen nego iznenađen. Zašto je inače Megor Okrutni naredio smrt svih zidara koji su radili na zamku, osim da bi sačuvao takve tajne? „Da, prepostavljam da postoji. Gde će naći vrata? U mojoj primaćoj sobi? Mojoj ložnici?“

„Prijatelju moj, ne želiš valjda da me nateraš da otkrijem sve svoje male tajne, zar ne?“

„Ubuduće razmišljaj o njima kao o *našim* malim tajnama, Varise.“ Tirion pogleda evnuha u njegovoј smrdljivoj lakrdijaškoj odori. „Pod uslovom da *jesi* na mojoj strani...“

„Zar sumnjaš u to?“

„Ma kakvi, verujem ti bezuslovno.“ Jedak smeh odjeknu niz mračnu ulicu. „Zapravo, verujem ti više nego svojim rođenima. Sada mi reci kako je umro Kortni Penrouz.“

„Priča se da se bacio s kule.“

„*Sam* se bacio? Ne, u to ne verujem!“

„Njegovi stražari nisu videli nikoga da mu ulazi u odaje, niti su kasnije nekoga našli unutra.“

„Onda je ubica ušao ranije i sakrio se pod krevet“, predloži Tirion, „ili se spustio s krova konopcem. Možda stražari lažu. Ko može reći da ga sami nisu ubili?“

„Bez sumnje si u pravu, moj gospodaru.“

Njegov samozadovoljni ton govorio je nešto drugo. „Ali ti ne misliš da je bilo tako? Pa kako je onda to izvedeno?“

Varis je čutao. Jedino što se čulo beše ravnomerno kloparanje kopita po

kaldrmi. Konačno se evnuh nakašlja. „Moj gospodaru, veruješ li u stare sile?“

„Mađiju, hoćeš da kažeš?“ reče nestrpljivo Tirion. „Krvne čini, kletve, zverobrazje, takve stvari?“ On prezrivo frknu. „Hoćeš da kažeš da je ser Kortni mađijom odveden u smrt?“

„Jutro pre nego što je umro, ser Kortni je izazvao lorda Stanisa na dvoboј. Pitam te, da li je to čin čoveka koji se prepustio očaju? Onda je tu i tajanstvena i veoma prikladna smrt lorda Renlija, baš u trenutku kada se vojska postrojavala da mu zbriše brata s bojnog polja.“ Evnuh zastade načas. „Moj gospodaru, jednom si me pitao kako sam isečen.“

„Sećam se“, reče Tirion. „Nisi želeo o tome da razgovaraš.“

„Ne želim ni sada, ali...“ Ova stanka potraja duže od prethodne, a kada Varis ponovo progovori, glas mu beše nekako drugačiji. „Bio sam siroče, šegrt u putujućem cirkusu. Naš gospodar je imao debelu malu barku, i plovili smo svuda po Uskom moru, izvodeći predstave u svim Slobodnim gradovima, a ponekad i u Starigradu i u Kraljevoj Luci.

Jednog dana u Miru, na našu predstavu je došao neki čovek. Nakon predstave, dao je za mene ponudu previše primamljivu da bi je moj gospodar odbio. Bio sam prestravljen. Bojao sam se da će me čovek upotrebiti, kao što sam čuo da muškarci upotrebljavaju male dečake, ali je zapravo jedini deo mene koji je želeo bila moja muškost. Dao mi je napitak koji mi je oduzeo moć govora i kretnji, ali me je ostavio potpuno pri svesti. Dugačkim krivim sečivom odsekao mi je i koren i stabljiku, sve vreme zapevajući. Gledao sam kako mi muškost spaljuje na mangalama. Plamen je poplaveo i čuo sam glas kako odgovara njegovom pozivu, mada nisam razumeo izgovorene reči.

Lakrdijaši su već bili otplovili kada je on završio sa mnom. Nakon što sam mu jednom poslužio, više mu nisam bio koristan. Kada sam ga pitao šta sada da radim, odgovorio mi je da valjda treba da umrem. Njemu u inat, odlučio sam da živim. Prosjačio sam, krao, prodavao one delove tela koje sam još imao. Uskoro od mene u Miru nije bilo boljeg lopova, a kada sam odrastao, naučio sam da je sadržina čovekovih pisama često vrednija od sadržine njegove kese.

A ipak, još sanjam tu noć, moj gospodaru. Ne čarobnjaka, ni njegovo sečivo, čak ni to kako mi je muškost gorela. Sanjam taj glas. Glas iz vatre. Da li je to bio bog, demon, neki čarobnjački trik? Ne mogu ti reći, a sve trikove znam. Sve što mogu sa sigurnošću da kažem jeste da je bio pozvan, i da je odgovorio, i da od tog dana mrzim mađiju i sve koji se njome bave. Ako je lord Stanis jedan od njih, nameravam da ga vidim mrtvog.“

Kada je završio s pričom, neko vreme su jahali u tišini. Konačno Tirion izgovori: „Užasna priča. Žao mi je.“

Evnuh uzdahnu. „Žao ti je, ali mi ne veruješ. Ne, moj gospodaru, nema potrebe da se izvinjavaš. Bio sam omamljen, i bolelo me je, i bilo je to veoma davno i na drugoj strani mora. Nema sumnje da sam taj glas sanjao. I sam sam to sebi rekao,

hiljadu puta.“

„Ja verujem u čelične mačeve, zlatne novčiće i ljudski um“, reče Tirion. „I verujem da su nekada postojali zmajevi. Ipak sam im video lobanje.“

„Nadajmo se da je to nešto najgore što ćeš ikada videti, moj gospodaru.“

„Tu se slažemo.“ Tirion se osmehnu. „A što se smrti ser Kortnija tiče, pa, znamo da Stanis ima najamnike iz Slobodnih gradova. Možda je kupio sebi i veštog ubicu.“

„Veoma veštog ubicu.“

„Postoje takvi. Često sam sanjao da će jednog dana biti dovoljno bogat da pošaljem Čoveka Bez Lica na svoju milu sestru.“

„Bez obzira na to kako je ser Kortni umro“, reče Varis, „on je mrtav, zamak je pao, a Stanis je sloboden da krene.“

„Ima li izgleda da ubedimo Dornjane da se spuste na Krajine?“ upita Tirion.

„Ne.“

„Šteta. Ta pretnja bi poslužila da krajinski gospodari ostanu malo bliže svojim zamkovima, ako ništa drugo. Kakve su vesti o mom ocu?“

„Ako je lord Tivin uspeo da pređe Crveni krak, meni o tome glasovi još nisu stigli. Ako ne požuri, može mu se desiti da se nađe u zamci, okružen neprijateljima s obeju strana. List Oukharta i drvo Rouena primećeni su severno od Vijugavice.“

„Nema vesti od Maloprstića?“

„Možda nije ni stigao do Ljute čuprije. Ili je možda tamo poginuo. Lord Tarli je prisvojio Renlijeve zalihe i komoru, i pobio mnogo ljudi; mahom Florente. Lord Kazvel se zatvorio u svoj zamak.“

Tirion zabaci glavu i nasmeja se.

Varis priteže konju uzde, potpuno zbumjen. „Moj gospodaru?“

„Zar ne vidiš u čemu je vic, lorde Varise?“ Tirion mahnu rukom ka zatvorenim prozorima, ka čitavom usnulom gradu. „Krajoluj je pao, Stanis dolazi s vatrom i čelikom, i sa još bogovi znaju kakvim mračnim silama, a dobri narod nema Džejmija da ih zaštiti, ni Roberta, ni Renlija, ni Regara, ni njihovog ljubljenog Viteza od Cveća. Ima samo mene, a mene mrzi.“ On se ponovo nasmeja. „Kepec, zli većnik, nakazni mali majmunski demon. Ja sam sve što стоји između njih i haosa.“

KEJTLIN

„Reci ocu da će biti ponosan na mene.“ Njen brat skoči u sedlo, od glave do pete lord u svom svetlom oklopu i lepršavom plaštu boje blata i vode. Srebrna pastrmka krasila mu je krestu kacige, istovetna onoj na štitu.

„On je uvek ponosan na tebe, Edmure. I iskreno te voli. Veruj u to.“

„Spremam se da mu pružim bolji razlog od toga što sam mu sin.“ On okrenu ratnog konja i diže ruku. Trube zaječaše, bubanj zatutnja, most se, uz trzaje, spusti, i ser Edmur Tuli povede svoje ljude iz Brzorečja, dignutih kopalja i razvijenih barjaka.

Imam veću vojsku od tvoje, brate, pomisli Kejtlin dok ga je gledala kako odlazi. *Vojsku sumnji i strahova.*

Kraj nje, Brijenin jad bio je gotovo opipljiv. Kejtlin beše naredila da joj sašiju odeću po meri, lepe haljine primerene njenom poreklu i polu, ali je ova ipak više volela da se oblači u napabirčene komade oklopa i tvrde kože, s pojasmom za mač čvrsto stegnutim oko struka. Nema sumnje da bi bila srećnija da je odjahala u rat s Edmurom, ali su čak i zidinama snažnim poput onih oko Brzorečja trebali mačevi da ih brane. Njen brat je na gazove poveo sve sposobne muškarce, ostavivši ser Dezmunda Grela da zapoveda posadom sastavljenom od ranjenika, staraca i bolesnika, uz nekoliko štitonoša i pokojeg neobučenog golobradog kmeta. I sa njima da brani zamak prepun žena i dece!

Kada su poslednji Edmurovi pešaci prošli ispod rešetke, Brijena upita: „Šta ćemo sada da radimo, moja gospo?“

„Ono što nam je dužnost.“ Kejtlino lice beše ukočeno kada je krenula preko dvorišta. *Uvek sam radila ono što mi je bila dužnost,* pomisli. Možda ju je zato njen gospodar otac voleo najviše od sve svoje dece. Dva starija brata umrla su joj mlada, tako da je sve do Edmurovog rođenja lordu Hosteru bila i kći i sin. Onda joj je umrla majka, i otac rekao da sada ona mora biti gospa od Brzorečja, tako da je i to postala. A kada ju je lord Hoster obećao Brendonu Starku, zahvalila mu je što joj je našao tako dobru priliku.

Dala sam Brendonu svoju maramu, i nikada nisam otišla da vidim Petira nakon što je ranjen, niti da se pozdravim s njim kada mu je otac naredio da ode. A kada je Brendon ubijen i otac mi rekao da se moram udati za njegovog brata, i to sam rado učinila, mada sam Nedovo lice prvi put videla na dan venčanja. Dala sam svoje devičanstvo tom ozbiljnog strancu i poslala ga u njegov rat, njegovom kralju i toj ženi koja mu je rodila kopile, zato što sam uvek radila ono što mi je dužnost.

Koraci je odvedoše do obredišta, sedmostranog hrama od peščara, okruženog baštama njene majke i ispunjenog duginim bojama. Unutra je bila gužva kada uđoše; molitva nije trebala samo Kejtlin. Ona kleče pred obojeni mermemi lik Ratnika, pa zapali mirišljavu sveću za Edmura, i još jednu za Roba, tamo daleko

iza brda. *Čuvaj ih i daj im pobedu, molila se, i daj mira dušama palih i utehe onima koje ostavljaju za sobom.*

Dok se molila, obrednik uđe s kandilom i kristalom, tako da Kejmlin ostade na bogosluženju. Nije poznavala tog ozbiljnog mladog obrednika, Edmurovog vršnjaka. Dobro je obavljaо svoju službu, i glas mu je bio bogat i priјatan kada je pevao hvale Sedmoro, ali Kejmlin shvati da čezne za slabašnim drhtavim tonovima obrednika Ozminda, odavno pokojnog. Ozmind bi strpljivo saslušao njenu priču o onome što je videla i osetila u Renlijevom paviljonu, a možda bi i znao šta to znači, i šta mora da uradi da odagna senke koje joj dolaze u snove. *Ozmind, moј otac, stric Brinden, stari meštار Kim, oni uvek kao da su sve znali, ali sam sada tu samo ja, a izgleda da ne znam ništa, čak ni šta mi je dužnost. Kako da obavim svoju dužnost kada ne znam šta je ona?*

Kejmlin su bolela kolena kada ustade, mada se nije osećala ništa mudrijom. Možda će večeras otići u bogošumu, da se pomoli i Nedovim bogovima. Oni su bili stariji od Sedmoro.

Napolju zateče sasvim drugačiju pesmu. Rimund Stihotvorac sedeo je kraj pivare okružen slušaocima, a duboki glas odzvanjaо mu je dok je pevao o lordu Deremondu i Krvavoј livadi.

I tamo stajahu s mačem u ruci,
Poslednji od Derijevih deset...

Brijena zastade da malko posluša, širokih ramena pogurenih i debelih ruku prekrštenih preko grudi. Čopor odrpanih dečaka protrča kraj njih, vičući i mlatarajući štapovima. *Zašto dečaci vole da se igraju rata?* Kejmlin se pitala zna li Rimund odgovor. Pevačev glas je bivao sve jači kako se približavao kraju pesme.

I crvena mu trava pod stopalima beše
I crveni barjadi smeli
I crven sjaj na umoru sunca
Što ga svetlošću preli.
„Hajde, hajde“, veliki lord zvaše.
„Mač mi je još žedan. „
I uz poklič divlјeg gneva,
Jurnuše preko potoka ko jedan...

„Ratovanje je bolje od ovog čekanja“, reče Brijena. „U boju se ne osećaš tako bespomoćno. Imaš mač i konja, ponekad sekiru. Kada si u oklopu, teško mogu da te povrede.“

„Vitezovi ginu u bitkama“, podseti je Kejmlin.

Brijena je pogleda svojim plavim i prelepim očima. „A gospe umiru na porođaju. O njima niko ne peva pesme.“

„Deca su drugačija bitka“ Kejtlin se uputi preko dvorišta. „Bitka bez barjaka i ratnih rogova, ali ništa manje žestoka. Nositi dete, doneti ga na svet... majka ti je sigurno pričala o bolu...“

„Majku nikada nisam upoznala“, reče Brijena. „O tac mi je imao gospe... svake godine drugu, ali...“

„To nisu bile gospe“, kaza Kejtlin. „Koliko god porođaj bio težak, ono što sledi još je teže, Brijena. Ponekad se osećam kao da sam živa rastrgnuta. Kada bih samo mogla da postojim na pet mesta istovremeno, da ih sve čuvam.“

„A ko će *tebe* da čuva, moja gospo?“

Osmeh joj beše slabašan i umoran. „Muškarci moje kuće, ko drugi. Bar me je tako gospa majka učila. Moj gospodar otac, moj brat, moj stric, moj muž, oni će me čuvati... ali dokle god njih nema, biće da ti moraš preuzeti njihovu ulogu“

Brijena obori glavu. „Nastojaću, moja gospo.“

Kasnije u toku dana, meštar Vajmen doneše pismo. Ona ga odmah pročita, u nadi da su stigle vesti od Roba, ili od ser Rodrika iz Zimovrela, ali se pokaza da je poruka od izvesnog lorda Medouza, koji se proglašio za zapovednika odbrane Krajoluja. Bilo je naslovljeno na njenog oca, njenog brata, njenog sina, „ili koga god ko drži Brzorečje“. Ser Kortni Penrouz je mrtav, pisao je on, i Krajoluj je otvorio kapije Stanisu Barateonu, zakonitom i istinskom kralju. Posada zamka mu se zaklela na vernost, svi do poslednjeg, i nikome od njih ništa se loše nije desilo.

„Sem Kortniju Penrouzu“, promrmlja Kejtlin. Nikada ga ne beše upoznala, ali je ipak žalila zbog njegove smrti. „Rob mora odmah da sazna za ovo“, reče. „Znamo li gde se nalazi?“

„Po poslednjim vestima, stupa prema Litici, sedištu kuće Vesterlinga“, reče meštar Vajmen. „Ako pošaljem gavrana u Jasenkraj, možda će moći da upute glasnika za njim.“

„Uradi to.“

Nakon što meštar ode, Kejtlin ponovo pročita pismo. „Lord Medouz ne kaže ništa o Robertovom kopiletu“, poveri se Brijeni. „Prepostavljam da je predao momka, kao i sve ostalo, mada, priznajem, ne shvatam zašto ga je Stanis toliko želeo.“

„Možda se boji da dečak ne bude pretendent na presto.“

„Kopile? Ne, nešto drugo je posredi... kako momčić izgleda?“

„Ima nekih sedam-osam godina i naočit je, crne kose i svetloplavih očiju. Posetioci su često mislili da je Renlijev sin.“

„A Renli je ličio na Roberta.“ Kejtlin kao da poče da shvata. „Stanis hoće da bratovljevo kopile vodi po čitavom kraljevstvu, da svi vide Roberta u njegovom licu i zapitaju se zašto Džofri uopšte ne liči na njega.“

„Zar će to toliko značiti?“

„Oni koji podržavaju Stanisa nazvaće to dokazom. Oni koji podržavaju Džofrija reći će da ne znači ništa.“ Njena sopstvena deca više su ličila na Tulije nego na Starkove. Arja je jedina likom podsećala na Nedu. *I Džon Snežni, ali on nije moj.* Tad shvati da razmišlja o Džonovoj majci, toj tajanstvenoj ljubavi o kojoj njen muž nikada nije govorio. *Tuguje li i ona za Nedom kao ja? Ili ga mrzi zato što je ostavio njen krevet zarad mog? Da li se moli za svog sina kao što se ja molim za moje?*

Bile su to uznemirujuće misli, i jalove. Ako je Džona rodila Ašara Dejn od Zvezdopada, kao što su neki šaputali, gospa je bila odavno mrtva; u suprotnom, Kejtin nije imala predstavu ko je majka mogla biti, i gde se nalazi. Neda više nije bilo, i njegove ljubavi i njegove tajne umrle su s njim.

Ipak, iznova je začudi kako čudno muškarci umeju da se ponašaju prema svojoj kopiladi. Ned se uvek zaštitnički ophodio prema Džonu, a ser Kortni Penrouz je dao svoj život za tog Edrika Olujnog, ali je Ruzu Boltonu njegovo kopile značilo manje od njegovih lovačkih pasa, sudeći po tonu neobičnog i hladnog pisma koje je Edmur pre samo tri dana primio od njega. Pisao je da je prešao Trozubac i da maršira na Harendvor, onako kako mu je zapovedeno. „Snažan zamak, i dobro branjen, ali će ga veličanstvo dobiti, makar morao da ubijem i poslednju živu dušu u njemu.“ Nadao se da će veličanstvo umeti to da uzme u obzir kada bude sudilo o zločinima njegovog kopileta, onog što ga je ubio ser Rodrik Kasel. „Sudbina koju je bez sumnje zaslužio“, pisao je Bolton. „Nečista krv je uvek varljiva, a Remzijeva narav bila je podmukla, pohlepna i okrutna. Smatram da imam sreće što sam ga se otarasio. Zakoniti sinovi koje mi je moja mlada žena obećala ne bi bili sigurni dokle god je on živ.“

Zvuk užurbanih koraka razveja mračne misli iz njene glave. Ser Dezmondov štitonoša zadihan utrča u sobu i kleknu. „Moja gospo... Lanisteri... na drugoj obali reke.“

„Udahni duboko, momče, i reci mi polako.“

Štitonoša je posluša. „Povorka oklopjenih ljudi“, izvesti je. „Na drugoj obali Crvenog kraka. Niže lanisterskog lava nose purpurnog jednoroga.“

Neki sin lorda Breksa. Breks beše jednom došao u Brzorečje, još dok je bila devojčica, da predloži venčanje jednog od svojih sinova sa njom ili Lizom. Pitala se da li napad predvodi baš taj sin.

Lanisteri su stigli s jugoistoka razvijenih barjaka, reče joj ser Dezmond kada se popela na zidine da mu se pridruži. „Nekoliko izviđača, ništa više“, uveravao ju je. „Glavnina vojske lorda Tivina mnogo je južnije. Ovde nismo u opasnosti.“

Južno od Crvenog kraka zemљa se pružala otvorena i ravna. S kule motrilje Kejtin je videla miljama daleko. Pa ipak, samo je najbliži gaz bio vidljiv. Edmur njegovu odbranu beše poverio lordu Džejonu Malisteru, kao i odbranu tri druga gaza, nešto dalje uzvodno. Lanisterski jahači nesigurno su se motali u blizini vode, grimiznih i srebrnih barjaka uzlepršanih na vetru. „Nema ih više od pedeset, moja

gospo“, proceni ser Desmond.

Kejtin je gledala kako se jahači razvijaju u dugački stroj. Ljudi lorda Džejsona čekali su ih iza stenja, i trave, i brežuljaka. Na zvuk trube konjanici sporim hodom zađoše u reku. Na trenutak su izgledali hrabro, u svetlim oklopima i s razvijenim barjacima, a sunce im je blistalo na vrhovima kopalja.

„Sada“, ču ona kako Brijena šapuće.

Bilo je teško razaznati šta se dešava, ali se njištanje konja činilo glasnim i sa te daljine, a kroz njega Kejtin ču i slabiji zvuk sudara čelika s čelikom. Jedan barjak iznenada nestade u trenutku kada čovek koji ga je nosio pade iz sedla, i uskoro prvi mrtvac dopluta do zidina, nošen strujom. Dotle su se Lanisteri već bili povukli, zbumjeni. Gledala je kako se ponovo okupljaju, kratko savetuju, pa jure nazad pravcem kojim su došli. Ljudi sa zidina dobacivahu im uvrede, mada su već bili predaleko da ih čuju.

Ser Desmond se pljesnu po trbuhi. „Šteta što lord Hoster nije ovo video. Zaigrao bi od sreće.“

„Bojim se da su prošla vremena kada je moj otac mogao da igra“, reče Kejtin, „a ova borba je tek počela. Lanisteri će se vratiti. Lord Tivin ima dvostruko brojniju vojsku od mog brata.“

„Mogao bi da ima i desetostruku, svejedno“, reče ser Desmond. „Zapadna obala Crvenog kraka viša je od istočne, moja gospo, i šumovita. Naši strelici imaju dobar zaklon, i čistinu pred sobom... a ako dođe do probaja, Edmur će imati svoje najbolje vitezove u rezervi, spremne da jašu tamo gde su najpotrebniji. Reka će ih zadržati.“

„Molim se da si u pravu“, kaza Kejtin ozbiljno.

Te noći ponovo dodoše. Bila je naredila da je smesta probude ako se neprijatelj vrati; dosta nakon ponoći, služavka je blago dodirnu po ramenu. Kejtin se smesta uspravi. „Šta je?“

„Ponovo gaz, moja gospo.“

Umotana u noćnu košulju, Kejtin se pope na krov utvrde. Odatle je, preko zidina i mesečinom osvetljene reke, videla mesto gde je besnela bitka. Branioci behu uz obalu zapalili stražarske vatre, i možda su Lanisteri mislili da će ih zateći zaslepljene svetlom ili neoprezne. Ako je bilo tako, grdno su pogrešili. Tama je retko pouzdan saveznik. Dok su gazili kroz vodu do grudi, ljudi su stupali u skrivene rupe i uz pljesak nestajali pod površinom, dok su se drugi saplitali o kamenje i nabadal stopala na skrivene gvozdene čičke. Malisterski strelici poslaše kišu vatrenih strela, iz daljine čudno lepih, koje zašištaše nad rekom. Jedan čovek, pogoden bar na desetinu mesta, usplamtele odeće, plesao je i vrteo se do kolena u vodi, sve dok konačno ne pade, a tok ga poneše niz vodu. Kada mu telo dopluta do Brzorečja, i vatrica i njegov život behu se ugasili.

Mala pobeda, pomisli Kejtin kada se bitka okonča, a preživeli dušmani nestadoše u noći, *ali ipak pobeda*. Dok su se spuštali niz zavojito stepenište kule,

Kejtlin upita Brijenu šta misli. „To je bio samo dodir malog prsta lorda Tivina, moja gospo“, reče devojka. „On oprobava, traži slabu tačku, nebranjen prelaz. Ako ga ne nađe, stegnuće prste u pesnicu i pokušaće da ga stvori.“ Brijena pognu ramena. „To bih ja uradila. Da sam na njegovom mestu.“ Ona prinese ruku balčaku mača i pomilova ga, kao da hoće da se uveri da je još tu.

A onda, neka nam bogovi pomognu, pomisli Kejtlin. Pa ipak ništa nije mogla da uradi. Na reci se bila Edmurova bitka; njena ju je čekala u zamku.

Kada je narednog jutra sela za doručak, pozva ostarelog kućeupravitelja svog oca, Ateridisa Vejna. „Odnesite vrč vina ser Klisu. Hoću uskoro da ga ispitam, i hoću da mu jezik bude razvezan.“

„Biće tvoja volja, moja gospo.“

Nedugo zatim, stiže jahač s orлом Malistera na grudima, s porukom od lorda Džejsona o još jednoj čarki i još jednoj pobedi. Ser Flement Breks pokušao je da pređe na jednom gazu šest liga južno. Ovog puta su Lanisteri skratili koplja i krenuli peške preko reke, ali su ih malisterski strelci zasuli kišom strela pod visokim uglom, tako da su padale preko štitova, dok su škorpioni koje je Edmur postavio na obali izbacivali teško kamenje, koje im je razbilo poredak. „Ostavili su desetak mrtvih u vodi, samo su dvojica stigla do plićaka, gde smo se brzo s njima obračunali“, izvestio je jahač. Reče im još i o borbama dalje uzvodno, gde je gazove držao lord Karil Vens. „I ti pokušaji su odbijeni, i mnogo je dušmana izginulo.“

Možda je Edmur mudriji nego što sam mislila, pomisli Kejtlin. *Svi njegovi lordovi se slažu sa ovom strategijom, zašto sam ja bila tako slepa? Brat mi nije mali dečak koga pamtim, baš kao što to nije ni Rob.*

Sačekala je veče da bi otišla do ser Kliosa Freja, misleći da će biti pijaniji ako je duže bude čekao. Kada je ušla u ćeliju u kuli, Ser Klios se stropošta na kolena. „Moja gospo, nisam znao ni za kakav plan o bekstvu. Bauk je rekao da Lanister mora da ima lanistersku pratnju, kunem ti se čašću viteza...“

„Ustani, ser.“ Kejtlin sede. „Znam da jedan unuk Valdera Freja ne bi pogazio svoju reč.“ *Osim ako od toga ne bi imao koristi.* „Doneo si mirovne uslove, kaže mi brat.“

„Jesam.“ Ser Klios s mukom ustade. Njoj bi drago što ga vidi nesigurnog na nogama.

„Ispričaj mi.“ naredi ona, i on je posluša.

Kada je završio, Kejtlin je sedela mršteći se. Edmur je bio u pravu, to i nisu bili uslovi, osim... „Lanister će razmeniti Arju i Sansu za svog brata?“

„Da. Sedeo je na Gvozdenom prestolu i zakleo se.“

„Pred svedocima?“

„Pred čitavim dvorom, moja gospo. I pred bogovima. To sam i rekao ser Edmuru, ali mi je on odgovorio da je to nemoguće, da se veličanstvo Rob nikada neće složiti.“

„Dobro ti je rekao.“ Nije mogla čak ni da kaže da Rob greši. Arja i Sansa su deca. Od Kraljeubice, živog i slobodnog, nema opasnijeg čoveka u Sedam kraljevstava. Taj drum nikuda ne vodi. „Da li si video moje devojčice? Da li se prema njima dobro ophode?“

Ser Klios je oklevao. „Da... ja, činilo mi se...“

Pokušava da smisli laž, shvati Kejtin, ali mu je vino pomutilo pamet. „Ser Kliose“, reče ona hladno, „izgubio si zaštitu svog belog barjaka kada su tvoji ljudi pokušali da nas prevare. Slaži me, i visićeš na zidinama kraj njih. Veruj mi. Pitam te još jednom - *da li si video moje kćeri?*“

Čelo mu je bilo vlažno od znoja. „Video sam Sansu na dvoru, onog dana kada mi je Tirion dao uslove. Izgledala je prelepo, moja gospo. Možda malo bledo. Tako, usukano.“

Sansu, ali ne i Arju. To može svašta da znači, Arju je uvek bilo teže pripitomiti. Možda Sersei nije spremna da je izvede pred dvor jer se boji šta bi ova mogla da kaže ili uradi. Možda su je zaključali negde na sigurnom, daleko od očiju. *Ili su je možda ubili.* Kejtin odbaci tu pomisao. „*Tirion* ti je dao uslove, kažeš... a ipak je Sersei kraljica namesnica.“

„On je govorio za njih oboje. Kraljica nije bila prisutna. Čuo sam da se tog dana osećala loše.“

„Čudno.“ Kejtin pomisli na onaj užasni put kroz Mesečeve planine, i kako je Tirion Lanister nekako zavrbovao onog najamnika da pređe iz njene u svoju službu. *Kepec je previše pametan.* Nije mogla da shvati kako je preživeo Visoki drum nakon što ga je Liza oterala iz Dola, ali je to nije iznenadilo. *On bar nije umešan u Nedovo ubistvo. I pritekao mi je upomoć kada su nas gorštaci napali. Ako bih mogla da verujem njegovoj reči...*

Ona rasklopi šaku da pogleda ožiljke na prstima. *Tragovi njegovog bodeža,* podseti ona sebe. *Njegovog bodeža, u ruci ubice koga je on poslao da preseče Brenov vrat.* Mada je to kepec, naravno, poricao. Čak i nakon što ga je Liza zaključala u jednu nebesku ćeliju i zapretila mu mesečevim vratima, ipak je to poricao. „Lagao je“, reče ona, naglo ustavši. „Svi Lanisteri su lažovi, a kepec je najgori od svih. Ubica je bio naoružan njegovim vlastitim nožem.“

Ser Klios je prazno zurio. „Ne znam ništa o bilo kakvom...“

„Ništa ti ne znaš“, složi se ona, izlazeći iz ćelije. Brijena krenu za njom, ćutke. *Njoj je jednostavnije,* pomisli Kejtin uz nalet zavisti. Tu je bila poput muškarca. Za muškarce je odgovor uvek isti, i nikada dalji od najbližeg mača. Za ženu, majku, put je mnogo kamenitiji, i teže ga je preći.

Večerala je kasno, u Velikoj dvorani, zajedno sa posadom zamka, da bi ih ohrabrla koliko je mogla. Rimund Stihotvorac pevao je tokom čitave večere, tako da nije morala da priča. Završio je pesmom što ju je spevao o Robovoj pobedi kod Vologaza. „*I zvezde u noći behu oči njegovih vukova, a sam vetrar njihova pesma.*“ Između strofa, Rimund je zabacivao glavu i zavijao, a na kraju, pola

dvorane zavijalo je s njim, čak i Dezmond Grel, koji se beše prilično napisao. Glasovi su im odzvanjali dvoranom.

Neka samo pevaju, ako će u tome naći hrabrosti, pomisli Kejtlin, igrajući se srebrnim peharom.

„Kada sam bila mala, u Večernjem dvoru je uvek bilo pevača“, tiho reče Brijena. „Sve pesme sam napamet naučila.“

„Kao i Sansa, mada su pevači retko dolazili u Zimovrel, zato što je tako daleko na severu.“ *A ja sam joj rekla da će na kraljevom dvoru biti pevača. Rekla sam joj da će čuti svakaku muziku, da će joj otac naći nekog majstora da joj drži časove harfe. O, bogovi, oprostite mi...*

Brijena kaza: „Sećam se jedne žene... bila je došla iz nekog mesta s druge strane Uskog mora. Nisam znala čak ni na kom jeziku peva, ali joj je glas bio prelep kao i ona sama. Imala je oči boje šljiva, a struk joj je bio tako uzak da je moj otac mogao šakama da ga obuhvati. Ruke su mu bile velike gotovo kao moje.“ Ona sklopi svoje dugačke, debele prste, kao da hoće da ih sakrije.

„Da li si pevala ocu?“ upita Kejtlin.

Brijena odmahnu glavom, zagledavši se u tanjur, kao da će u umaku naći neki odgovor.

„A lordu Renliju?“

Devojka pocrvene. „Nikada, ja... ona njegova luda, ponekad se okrutno šalila, i ja...“

„Jednog dana ćeš morati meni da pevaš.“

„Ja... molim te, nemam dara.“ Brijena se diže od stola. „Oprosti mi, moja gospo. Imam li tvoju dozvolu da odem?“

Kejtlin klimnu glavom. Visoka, nezgrapna devojka napusti dvoranu dugačkim koracima, skoro neprimećena u opštem veselju. *Neka je bogovi prate*, pomisli Kejtlin, bezvoljno se vraćajući večeri.

Udarac pesnice o kome je pričala Brijena došao je tri dana kasnije, a nakon pet dana su za njega čuli. Kejtlin je upravo sedela s ocem, kada stiže Edmurov glasnik. Oklop mu je bio izgreban, čizme prašnjave, a u plaštu je imao iskrzanu rupu, ali je izraz njegovog lica bio dovoljan da shvati kako su vesti dobre. „Pobeda, moja gospo.“ On joj predade Edmurovo pismo. Ruka joj je drhtala dok je lomila pečat.

Lord Tivin je pokušao da pređe na desetak različitih gazova, pisao joj je brat, ali su svi udari odbijeni. Lord Leford se udavio, vitez od Krejkhola, zvani Delivepar, zarobljen je, ser Adam Marbrend tri puta nateran na povlačenje... ali se najžešća bitka vodila kod Kamenog mlina, gde je juriš predvodio ser Gregor Klegani. Toliko je njegovih ljudi palo da mrtvi konji umalo nisu zajazili reku. Na kraju su Planina i šačica njegovih najboljih vojnika uspeli da zauzmu zapadnu obalu, ali je onda Edmur na njih obrušio svoju rezervu, razbio ih i naterao na povlačenje, krvave i poražene. Ser Gregor je izgubio konja, i oteturao se preko Crvenog kraka, dok je kiša strela i kamenja padala svuda oko njega. „Neće preći,

Ket“, pisao je Edmur, „lord Tivin maršira na jugoistok. To je možda varka, možda opšte povlačenje, svejedno. *Neće preći.*“

Ser Desmond Grel je bio ushićen. „O, što nisam bio s njim“, reče stari vitez kada mu ona pročita pismo. „Gde je sad ona budala Rimund! Od ovoga treba sačiniti pesmu, bogova mu, i to takvu da čak i Edmur poželi da je čuje. Mlin koji je samleo Planinu, skoro da bih i ja mogao da sastavim reči, samo da imam pevačkoga dara.“

„Neću da čujem pesme sve dok se borbe ne okončaju“, reče Kejtlin, možda malo preoštro. Ipak, dozvolila je ser Dezmondu da proširi vest, i složila se kada je predložio da se otvori nekoliko buradi u čast Kamenog mlina. Raspoloženje u Brzorečju bilo je napeto i ozbiljno; svima će prijati malo pića i nade.

Te noći je zamak odzvanjaod zvukova slavlja. „*Brzorečje!*“ klicali su kmetovi, i: „Tuli! Tuli!“ Bili su došli prestravljeni i bespomoćni, a njen brat ih je sve primio unutra, iako bi većina lordova zatvorila kapije. Glasovi su im plovili kroz visoke prozore i curili ispod teških vrata od kedrovine. Rimund je svirao harfu, praćen dvojicom bubnjara i mladićem s dvojnicama. Kejtlin je slušala devojački smeh i uzbudene priče golobradih momaka koje joj je brat ostavio kao posadu zamka. Lepi zvuci... ali je se ipak nisu doticali. Nije mogla da deli njihovu radost.

U očevoj odaji našla je teški, u kožu uvezani atlas, i okrenula stranu s rečnim zemljama. Pogled joj nađe Crveni krak, i ona pređe prstom niz njega, pod treperavom svetlošću sveća. *Maršira na jugoistok*, pomisli. Pretpostavljala je da su do sada verovatno stigli do izvora Crnobujice.

Zatvori atlas još nemirnija no pre. Bogovi su im davali pobedu za pobedom. Kod Kamenog mlina, Vologaza, u Bici kod Logora, Šaputavoj šumi...

Ali, ako pobeđujemo, zašto se onda ja toliko bojim?

BREN

Zvuk je bio jedva čujno zvec, grebanje čelika o kamen. On diže glavu sa šapa, osluškajući, njuškajući u noći.

Večernja kiša beše probudila na stotine usnulih mirisa, osvežila ih i ojačala. Trava i trnje, kupine izgažene na zemlji, blato, crvi, trulo lišće, pacov što se šunja po žbunju. On oseti čupavi crni miris bratovljevog krvnog krvna i oštar bakrenasti miris krvi veverice koju je upravo ubio. Druge veverice kretale su se preko grana nad njim, mirišući na mokro krvno i strah, njihove male šape grebuckale su koru. Zvuk je nekako ličio na to.

A onda začu ponovo ono isto; zvec i grebanje. Zvuk ga natera da ustane. Uši mu se načuljiše, a rep diže. Stade da zavija, duboko, i otegnuto i drhtavo, da razbudi spavače, ali su gomile ljudskih stena bile mračne i mrtve. Mirna vlažna noć, noć u kakvoj se ljudi zavlače u svoje rupe. Kiša beše prestala, ali su se ljudi još krili od vlage, sklupčani oko vatri u svojim pećinama od nagomilanog kamena.

Brat mu dođe klizeći među drvećem, krećući se skoro jednako tihu kao onaj drugi brat koga se nejasno sećao iz davnih vremena, onaj beli, sa očima boje krvi. Oči ovog brata bile su jezerca senki, ali mu krzno na leđima beše nakostrešeno. I on je čuo zvuke, i znao je da znače opasnost.

Ovog puta je nakon zveckanja i grebanja usledilo šuškanje i meko i hitro stupanje kožnih đonova po kamenu. Vetar nanese slabašan nagoveštaj njemu nepoznatog ljudskog mirisa. *Stranac. Opasnost. Smrt.*

Potrča ka zvuku, a brat mu je trčao kraj njega. Kamene jazbine dizale su se pred njima, zidina glatkih i vlažnih. On iskezi zube, ali ljudski kamen se na to ne obazre. Pred njima se ukaza kapija, s crnom gvozdenom zmijom čvrsto smotanom oko rešetki. Kada se zalete u nju, kapija zadrhta, a zmija se uvi, i zazveča, i izdrža. Pogleda tad kroz šipke niz dugačku kamenu jazbinu koja se protezala između zidina, sve do kamenog polja iza njih, ali prolaza nije bilo. Između rešetaka je mogao da provuče samo njušku i ništa više. Mnogo puta je njegov brat pokušao da Zubima smrska crne kosti rešetke, ali nisu htele da se slome. Pokušali su i da prokopaju ispod, ali su naišli na veliko ravno kamenje, napola pokriveno zemljom i opalim lišćem.

Režeći, on se uskorača tamo-amo pred kapijom, a onda se još jednom zatele na nju. Ona se malčice pomeri i odbi ga. *Zaključana*, šapnu nešto u njemu. *Zakatančena*. Glas koji nije čuo, miris bez mirisanja. I drugi putevi su takođe bili zatvoreni. Gde su se vrata otvarala u zidovima od ljudskog kamenja, drvo je bilo debelo i snažno. Izlaza nema.

Ima, dopre šapat, i njemu se učini kao da vidi senku velikog drveta prekrivenog iglicama kako se nadvija iznad crne zemlje, deset puta više od čoveka. A ipak kada se osvrnu, ne ugleda ga. S druge strane bogošume, stražarika, požuri, požuri....

Kroz noćnu tamu dopre prigušen uzvik, naglo presečen.

Hitro, hitro, on se okrenu i jurnu nazad među drveće. Vlažno lišće šuštalo mu je pod šapama, grane ga šibale dok je kraj njih leteo. Čuo je brata kako ga izbliza prati. Proleteše ispod drveta srca i oko hladnog jezerceta, kroz kupinovo žbunje, kroz šumarak hrastova, i bukava i gloga, na drugu stranu šume... i tu je bila, senka koju je video bez gledanja, drvo koje se nagnjalo ka krovovima. *Stražarika*, blesnu mu pomisao.

Sećao se kako se nekad peo. Iglice na sve strane, grebu mu golo lice i padaju mu za vrat, lepljiva smola na rukama, njen prodoran, svež miris. To je lako drvo za penjanje, za jednog dečaka, nagnuto, izuvijano, grana tako gustih da takoreći stvaraju lestvice, sve do krovova.

Režeći, on onjuši okolinu drveta, pa diže nogu i obeleži ga mlazom pišačke. Niska grana mu očeša lice, on je zgrabi čeljustima, cimnu glavom i otkide je. Usta mu se napuniše iglicama i gorkim ukusom smole. On zavrte glavom i zareža.

Brat mu je sedeо i ispuštao otegnut urlik; pesma mu beše crna od tuge. Izlaz nije izlaz. Oni nisu ni veverice ni ljudska štenad, ne mogu da se uzveru uz stabla, nemaju meke ružičaste šape i trapava stopala. Oni su trkači, grabljivci, lovci.

Na drugoj strani noći, iza kamena što ih je ogradio, psi se probudiše i počeše da laju. Jedan pa drugi, a onda svi zajedno, silna larma. I oni su ga nanjušili; miris dušmana i straha.

Ispuni ga očajnički bes, vreo kao glad. On jurnu od zida, protrča ispod drveća, senke grana i lišća šarale su mu sivo krvno... a onda se okrenu i hitro jurnu natrag. Šape su mu letele, dižući u vazduh vlažno lišće i borove iglice, i na tren on je bio lovac, i rogati jelen je bežao pred njim, i mogao je da ga vidi i omiriše, i progonio ga je iz sve snage. Od mirisa straha srce mu zatutnja i bale potekoše iz čeljusti, i tad stiže do nagnutog drveta i baci se na njega iz trka, grebući kandžama po kori. Nagore je skakao, *gore*, dva skoka, tri, ne usporavajući, sve dok se ne nađe među nižim granama. Kačile su mu se za noge i šibale ga po očima, sivozelene iglice prštale su na sve strane dok se probijao kroz njih, škljocajući zubima. Morao je da uspori. Nešto ga uhvati za nogu i on je otrže, režeći. Stablo se sužavalо pod njim, nagib je bio oštriji, strm i vlažan. Kora se cepala poput kože čim bi pokušao da zarije kandže u nju. Prešao je trećinu, polovinu, još malo, krov mu je bio skoro na dohvatu... a onda spusti nogu i oseti kako klizi niz oblinu mokrog drveta, i iznenada je klizao, prevrtao se. On zajauka od straha i besa, i padaо *je*, *padao*, i izvio se oko sebe dok se zemlja približavala da ga smrska...

A onda se Bren obre u krevetu u svojoj samotnoj sobi u kuli, upetljan u čebad, teško dišući. „Leto“, viknu glasno. „Leto!“ Činilo mu se da ga boli rame, kao da je na njega pao, ali je znao da je to samo utvara onog što je osećao vuk. *Džodžen je govorio istinu. Ja sam zverobraz.* Napolju je čuo daleki lavež pasa. *More je došlo. Preliva se preko zidina, baš kao što je Džodžen video.* Bren zgrabi šipku iznad sebe i diže se, dozivajući u pomoć. Niko ne dođe, ali već sledećeg trena on

se seti da niko i neće doći. Uklonili su stražu pred njegovim vratima. Ser Rodriku su trebali svi muškarci sposobni za rat, tako da je u Zimovrelu ostalo tek nekoliko gardista.

Ostali su otišli pre osam dana, šest stotina ljudi iz Zimovrela i najbližih utvrda. Klej Servin će im se usput pridružiti sa još tri stotine, a meštar Luvin je pred njih poslao gavranove, pozivajući regrute iz Belih sidrišta, i sa Mogila, pa čak i iz zabitih mesta u Vučjoj šumi. Torenov trg je napadao neki čudovišni poglavica po imenu Dagmer Brazdibrada. Stara Nen je rekla da je njega nemoguće ubiti, da mu je jednom dušmanin sekirom rascepio glavu nadvoje, ali je Dagmer bio toliko žestok da je rukama spojio dve polovine i držao ih tako dok nisu zarasle. *Da nije Dagmer pobedio?* Torenov trg je bio na mnogo dana jahanja od Zimovrela, ali ipak...

Bren se pri diže iz kreveta, krećući se od šipke do prozora. Nespretnim prstima jedva otvori kapke. Dvorište je bilo prazno, a svi prozori mračni. Zimovrel je spavao. „*Hodore!*“ viknu on dole, iz sveg glasa. Hodor je obično spavao iznad štale, ali će ga možda čuti ako bude dovoljno glasan, možda će da ga čuje i neko drugi. „*Hodore, dodji brzo! Oša! Miro, Džodžene, svi!*“ Bren skupi ruke oko usta. „*HOOODOOOREEEEEEE!*“

Ali kada se vrata iza njega s treskom otvorise, u sobu uđe nepoznat čovek. Imao je kožni gunj sa našivenim prekopljenim nizovima gvozdenih diskova, u jednoj ruci je držao bodež, a sekira mu je bila prebačena preko ramena. „Šta ti hoćeš?“ upita Bren, uplašen. „Ovo je moja soba. Izlazi napolje.“

Za njim u ložnicu uđe Teon Grejdžoj. „Nismo ovde da bismo te povredili, Brene.“

„Teone?“ Brenu se zavrte u glavi od olakšanja. „Rob te je poslao? I on je ovde?“

„Rob je daleko. On sada ne može da ti pomogne.“

„Da mi pomogne?“ Bio je zbumen. „Nemoj da me plašiš, Teone.“

„Sada sam *princ* Teon. Obojica smo prinčevi, Brene. Ko bi se tome nadao? Ali sam ja zauzeo tvoj zamak, moj prinče.“

„Zimovrel?“ Bren odmahnu glavom. „Ne, to je *nemoguće*.“

„Ostavi nas, Verlaže.“ Čovek s bodežom se povuče. Teon sede na krevet. „Poslao sam četiri čovaka preko zida s kukama i konopcima, i oni su otvorili stražnja vrata nama ostalima. Moji ljudi se upravo sada obračunavaju s tvojima. Veruj mi, Zimovrel je moj.“

Bren nije shvatao. „Ali, ti si *štićenik* mog oca!“

„A sada ste ti i tvoj brat *moji* štićenici. Čim se borbe završe, moji ljudi će dovesti ostatak tvog naroda u Veliku dvoranu. Ti i ja ćemo im se obratiti. Reći ćeš im da si mi predao Zimovrel, i narediti im da služe i slušaju novog lorda isto kao što su starog.“

„Neću“, reče Bren. „Borićemo se i izbacićemo te napolje. Ja se nikad nisam predao, ne možeš me naterati da kažem da jesam.“

„Ovo nije igra, Brene, zato mi ne izigravaj dete, to neću da trpim. Zamak je moj, ali su ti ljudi još tvoji. Ako princ želi da ih zaštiti, najbolje je da radi šta mu se kaže.“ On ustade i ode do vrata. „Neko će doći da te obuče i odnese u Veliku dvoranu. Dobro razmisli šta ćeš reći.“

Od čekanja se Bren oseti još bespomoćniji nego pre. Sedeo je kraj prozora, zureći u mračne kule i zidove crne kao senka. Jednom mu se učini da čuje viku iza Gardijske dvorane, i nešto što je nalikovalo na sudar mačeva, ali nije imao Letove uši da čuje, niti njegov nos da miriše. *Budan, i dalje sam slomljen, ali kada spavam, kada sam Leto, mogu da trčim i da se borim, i da čujem i da mirišem.*

Očekivao je da će po njega doći Hodor, ili možda neka od sluškinja, ali kada se vrata sledeći put otvoriše, uđe meštar Luvin, noseći sveću. „Brene“, reče on, „ti... znaš šta se desilo? Rekli su ti?“ Iznad levog oka imao je ranu, i krv mu se slivala niz taj deo lica.

„Teon je došao. Kazao je da je Zimovrel sada njegov.“

Meštar odloži sveću i obrisa krv s obraza. „Preplivali su šanac. Uspeli se uz zidove s kukama i konopcima. Prešli ih mokri, s čelikom u rukama.“ On sede na stolicu kraj vrata, dok mu je sveža krv tekla iz rane. „Burence je bio na kapiji, iznenadili su ga u kućici i ubili ga. I Slamoglavi je ranjen. Imao sam vremena da pošaljem dva gavrana pre nego što su provalili kod mene. Ptica za Bela sidrišta je odletela, ali su drugu ustrelili.“ Meštar se zagleda u rogozinu. „Ser Rodrik je poveo previše naših ljudi, ali sam ja kriv jednako kao i on. Nisam predvideo ovu opasnost, nisam...“

„Džodžen je video, pomisli Bren. „Bolje mi pomozi da se obučem.“

„Da, tako je.“ U teškom, gvožđem okovanom kovčegu u podnožju Brenovog kreveta meštar nađe rublje, čakšire i tuniku. „Ti si Stark u Zimovrelu, i Robov naslednik. Moraš izgledati prinčevski.“ Zajedno ga obukoše kako dolikuje lordu.

„Teon hoće da mu predam zamak“, reče Bren dok mu je meštar pričvršćivao plašt s njegovim omiljenim brošem u obliku vučje glave, od srebra i ahata.

„U tome nema sramote. Lord mora da zaštiti svoj narod. Okrutna mesta gaje okrutne narode, Brene, zapamti to kada budeš imao posla s ovim gvozdenljudima. Tvoj gospodar otac je uradio što je mogao da bi pripitomio Teona, ali bojim se da je to bilo premalo i prekasno.“

Gvozdenčovek koji dođe po njih bio je snažan i zdepast ratnik kao ugalj crne brade, koja mu je pokrivala pola grudi. Lako je poneo dečaka, mada nije delovao oduševljen tim zadatkom. Rikonova soba bila je malo niže niz stepenice. Četvorogodišnjak je bio sanjiv i mrzovoljan. „Hoću majku“, reče on. „Hoću je. I Čupavku.“

„Majka ti je daleko, moj prinče.“ Meštar Luvin navuče noćnu košulju preko detetove glave. „Ali ja sam tu, i Bren.“ On uze Rikona za ruku i izvede ga napolje.

Dole naiđoše na Miru i Džodžena koje je iz njihove sobe terao čelavi čovek, s kopljem tri puta višim od sebe samog. Kada Džodžen pogleda Brenu, oči mu behu zelena jezerca puna tuge. Ostali gvozdenljudi su doveli Freje. „Brat ti je izgubio svoje kraljevstvo“, reče Mali Valder Brenu. „Sada više nisi princ, već samo talac.“

„Kao i ti“, reče Džodžen, „i ja, i svi mi.“

„Tebi se niko nije obratio, žabožderu.“

Jedan od gvozdenljudi išao je pred njima noseći baklju, ali kiša iznova poče i ubrzo je ugasi. Dok su žurili preko dvorišta, čuli su jezovuke kako zavijaju u bogošumi. *Nadam se da se Leto nije povredio kada je pao s drveta.*

Teon Grejdžoj je sedeo u visokom sedištu Starka. Beše skinuo svoj plašt. Preko vrsne verižnjače sada je imao crn ogrtač ukrašen zlatnom džinovskom sipom svoje kuće. Ruke su mu počivale na vučjim glavama isklesanim na krajevima širokih kamenih rukonaslona.

„Teon sedi u Robovojo stolici“, reče Rikon.

„Tišina, Rikone.“ Bren je osećao pretnju oko sebe, ali mu je brat bio premali da bi više shvatio. Nekoliko baklji beše upaljeno, a u velikom kaminu plamsala je vatra, ali je veći deo dvorane ležao u tami. Pošto su klupe bile naslagane kraj zidova, nije bilo mesta za sedenje, tako da su stanovnici zamka stajali u malim grupama, ne usuđujući se da probore. On vide Staru Nen, njena bezuba usta kako se otvaraju i zatvaraju. Dvojica gardista unesoše Slamoglavog, s krvavim zavojem omotanim oko golih grudi. Šugavi Tim je neutešno jecao, a Bet Kasel je plakala od straha.

„Šta to imamo ovde?“ upita Teon pokazujući na Ride i Freje.

„To su štićenici ledi Kejtlin, i jedan i drugi se zovu Valder Frej“, objasni meštar Luvin. „A ovo je Džodžen Rid i njegova sestra Mira, sin i kći Haulanda Rida od Sivotočke motrilje, došli su da obnove svoje zavete vernosti Zimovreli.“

„Neki bi rekli da su odabrali pomalo pogrešan trenutak“, reče Teon, „mada meni savršeno odgovara. Ovde ste i ovde čete i ostati.“ On ustade s visokog sedišta. „Lorene, dovedi mi princa ovamo.“ Crnobradi čovek baci Brenu na kamen kao da je džak ječma.

I dalje su dogonili ljude u Veliku dvoranu, uz silnu viku i udarce kopljima. Gejdž i Oša stigoše iz kuhinje, brašnjavi od mešenja jutarnjeg hleba. Mikena uvukoše uz psovke. Farlen uđe hramajući i pridržavajući Palu. Njoj je haljina bila iskidana nadvoje; pridržavala ju je stegnutom pesnicom, i hodala kao da je svaki korak užasno boli. Obrednik Čejl pritrča da pomogne, ali ga jedan gvozdenčovek udarcem obori na pod.

Poslednjeg uvedoše kroz vrata zatvorenika Smrada, a vonj ga preteče, kiselkast i prodroran. Bren oseti kako mu se stomak okreće od njegovog zadaha. „Ovog smo našli zaključanog u celiji u kuli“, objavi njegov pratilac, golobradi riđokosi mladić u mokroj odeći, bez sumnje jedan od onih što su preplivali šanac. „Kaže da ga zovu

Smrad.“

„Otkud im samo to“, reče Teon, smešeći se. „Da li uvek tako grozno smrdiš, ili si upravo pojebao svinju?“

„Nikog nisam pojebao otkako su me zarobili, moj gospodaru. Hek mi je pravo ime. Bio sam u službi Kopileta od Užasnika, sve dok mu Starkovi za svadbeni poklon nisu dali strelu u ledja.“

Teonu ovo beše zabavno. „Kojom se to oženio?“

„Udovicom od Hornvuda, moj gospodaru.“

„Onom babom? Da nije bio oslepeo? Sise su joj kao prazne vinske mešine, suve i uvele.“

„Nije se on njom zbog sisa ženio, moj gospodaru.“

Gvozdenljudi zalupiše visoka vrata u dnu dvorane. Sa svog visokog sedišta, Bren ih nabroja oko dvadeset. *Verovatno je ostavio nekoliko stražara na kapiji i u arsenalu.* Ipak, nije ih moglo biti više od trideset.

Teon diže ruku u znak da zahteva tišinu. „Svi me zname...“

„Da, znamo kakva si vreća balege!“ viknu Miken pre no što mu čelavi čovek zabi kraj koplja u stomak, a zatim ga udari po licu. Kovač pade na kolena i ispljunu Zub.

„Mikene, čuti.“ Bren pokuša da zvuči strogo i gospodarski, kao Rob kada bi izdavao naređenja, ali ga glas izdade i reči zazučaše slabašno i piskutavo.

„Poslušaj svog malog gospodičića, Mikene“, reče Teon. „Pametniji je od tebe.“

Dobar gospodar štiti svoj narod, podseti se on. „Predao sam Zimovrel, Teone.“

„Glasnije, Brene, i nazovi me princom.“

On diže glas. „Predao sam Zimovrel princu Teonu. Svi treba da radite šta on zapoveda.“

„Proklet bio ako hoću!“ zagrme Miken.

Teon se na to ne osvrnu. „Moj otac je stavio drevnu krunu soli i stene, proglašio se za kralja Gvozdenih ostrva. Za sebe je prisvojio i Sever, po pravu osvajanja. Svi ste njegovi podanici.“

„Jebo vas ja sve.“ Miken obrisa krv s usta. „Ja služim Starkovima, ne nekoj izdajničkoj sipi sa - aah.“ Kraj koplja ga udari po temenu i baci licem na kameni pod.

„Kovači imaju snažne ruke, ali slabu pamet“, primeti Teon. „Ali ako mi vi ostali budete služili verno kao što ste služili Nedu Starku, shvatićete da velikodušnijeg gospodara nećete poželeti.“

Na kolenima, Miken ispljunu krv. *Molim te, nemoj,* pomisli Bren, ali kovač viknu: „Ako misliš da možeš držati Sever s ovom svojom jadnom bratijom...“

Čelavi čovek zari vrh svoga koplja u Mikenov vrat. Čelik kliznu kroz meso i izade mu kroz grlo, praćen bujicom krvi. Neka žena vrисnu, a Mira obgrli Rikona. *U krvi se udavio,* pomisli Bren tupo. *Svojoj sopstvenoj krvi.*

„Ko još ima nešto da kaže?“ upita Teon Grejdžoj.

„*Hodor hodor hodor hodor!*“ viknu Hodor, razrogačenih očiju.

„Neka neko bude ljubazan i utiša tog maloumnika.“

Dva gvozdenčoveka stadoše da tuku Hodora krajevima kopalja. Konjušar pade na pod, pokušavajući da se rukama zaštiti od udaraca.

„Biću vam dobar lord bar onoliko koliko je Edard Stark ikada bio.“ Teon diže glas da bi nadjačao udarce drveta u telo. „Ako li me, međutim, izdate, zažalićete. I ne mislite da su ljudi koje ovde vidite čitava moja sila. Torenov trg i Čardak šumski uskoro će takođe biti naši, a moj stric plovi uz Slanokoplje da zauzme Kejlinov šanac. Ako Rob Stark uspe da nadvlada Lanistere, moći će kasnije da vlada kao kralj Trozupca, ali Sever od sada pripada kući Grejdžoja.“

„Starkovi lordovi će ti se suprotstaviti“, dobaci onaj Smrad. „Ona debela svinja u Belim sidrištima, na primer, i oni Ambergi i Karstarkovi takođe. Trebaće ti ljudi. Oslobodi me, i tvoj sam.“

Teon ga je na trenutak odmeravao. „Pametniji si nego što mirišeš, ali taj smrad ne bih mogao da trpim.“

„Pa“, reče Smrad, „mogo bi’ malo da se zaperem. Da sam slobodan.“

„Retko pametan čovek.“ Teon se osmehnu. „Klekni.“

Jedan gvozdenčovek pruži Smradu mač, i on ga položi pred Teonove noge i zakle se na vernošću kući Grejdžoja i kralju Belonu. Bren nije mogao da gleda. Zeleni san se ostvarivao.

„Moj gospodaru Grejdžoju!“ Oša obide Mikenovo telo. „I ja sam ovde zatočenica. Video si kada sam zarobljena.“

Mislio sam da si mi prijateljica, pomisli Bren, povređen.

„Meni trebaju borci“, objavi Teon, „a ne kuhinjske drolje.“

„Rob Stark me je stavio u kuhinju. Skoro godinu dana perem kazane, ribam šerpe i grejem slamu ovome.“ Ona ošinu pogledom Gejdža. „Muka mi je od toga. Vrati mi koplje u ruke.“

„Imam ja za tebe koplje, evo ovde!“ reče čelavac koji je ubio Mikena. Pa se uhvati za prepone, kezeći se.

Oša mu zari svoje košturnjavo koleno među noge. „To tvoje meko ružičasto zadrži za sebe.“ I ote mu koplje, pa ga drškom obori na pod. „Drvo i gvožđe meni trebaju.“ Čelavi se previjao na zemlji, dok su se ostali napadači grohotom smejali.

Teon se smejavao s ostalima. „Valjaćeš“, reče on. „Zadrži koplje; Stig će naći drugo. Sada klekni i zakuni se.“

Kada niko drugi ne pohita da se obaveže na službu, on ih otpusti uz upozorenje da rade svoje poslove i ne prave nevolje. Hodor dobi zadatak da odnese Brena nazad u krevet. Lice mu je bilo izobličeno od batina, nos natekao, a jedno oko zatvoreno. „Hodor“, jecao je raspuklim usnama dok je ogromnim snažnim rukama i krvavim šakama dizao Brena i nosio ga napolje na kišu.

ARJA

Ima duhova, znam da ih ima.“ Pituljica je mesio hleb, ruku brašnjavih do lakata. „Pija je sinoć u mlekari nešto videla.“

Arja ispusti nepristojan zvuk. Pija je uvek nešto viđala u mlekari. Obično su to bili muškarci. „Mogu da dobijem kolač?“ upita. „Ispekao si čitavu tepsiјu.“

„Treba mi čitava tepsiјa. Ser Ejmori ih voli.“

Mrzela je ser Ejmorija. „Hajde da pljujemo u njih.“

Pituljica se usplahireno osvrnu. Kuhinja je bila puna senki i odjeka, ali su drugi kuvari i sudopere svi spavalii u prostranoj i mračnoj tavanici iznad peći. „Otkriće.“

„Neće“, reče Arja. „Pljuvačka nema ukus.“

„Ako otkrije, mene će da išibaju.“ Pituljica prestade da mesi. „Ti čak ne bi ni trebalo da si ovde. Pola je noći.“

Bio je u pravu, ali Arju nije bilo briga. Čak i u pola noći, kuhinja nikada nije mirovala; uvek je neko mesio testo za jutarnji hleb, mešao kazane dugačkom varjačom ili komadao svinju za ser Ejmorijevu jutarnju slaninu. Noćas je to bio Pituljica.

„Ako se Crvenooki probudi i vidi da te nema...“ poče Pituljica. „Crvenooki se nikada ne budi.“ Pravo ime mu je bilo Mebl, ali su ga svi zvali Crvenooki zbog suznih očiju. „Kada jednom padne u nesvest, više se ne diže.“ Svakog jutra je doručkovao pivo. Svake noći je nakon večere padao u pijan san, a od vina ljubičasta pljuvačka kapala mu je na bradu. Arja bi sačekala da mu čuje hrkanje, a onda se bosonoga odšunjala uz stepenice za poslugu, ne stvarajući više buke nego miš, što je nekad i bila. Nije nosila ni sveću ni fitilj. Sirio joj je jednom rekao da joj tama može biti prijatelj, i bio je u pravu. Mesec i zvezde bili su joj sasvim dovoljni da vidi. „Kladim se da bismo mogli da pobegnemo, a Crvenooki ne bi ni primetio da me nema“, reče Pituljici.

„Ja neću da pobegnem. Ovde je bolje nego u onim šumama. Neću više da jedem crve. Ajde, naspi malo brašna na dasku.“

Arja nagnu glavu. „Šta je to?“

„Šta? Ne...“

„Slušaj *ušima*, ne ustima. To je bio ratni rog. Dvaput se oglasio, zar nisi čuo? A ovo, to se diže rešetka, neko ulazi ili izlazi. Hoćeš da vidimo?“ Kapije Harendvora ne behu se otvorile od jutra kada je lord Tivin krenuo sa svojom vojskom.

„Pravim jutarnji hleb“, potuži se se Pituljica. „A ionako ne volim kada je mrak, reko sam ti.“

„Ja idem. Ispričaću ti posle. Mogu da dobijem kolač?“

„Ne.“

Ona ipak maznu jedan i pojede ga dok je izlazila. Bio je punjen seckanim orasima, voćem i sirom, korica je bila prhka i još topla od peći. Arja se oseti

smelom od toga što je pojela ser Ejmoriјev kolač. *Bosonoga lakonoga tihonoga*, pevušila je tiho. *Ja sam duh Harendvora.*

Rog je probudio zamak; ljudi su izlazili na dvorište da vide šta se dešava. Arja se priključi ostalima. Povorka volovskih zaprega kotrljala se ispod rešetke. *Plen*, znala je smesta. Jahači koji su pratili kola govorili su čudnim jezicima. Oklop im je na mesečini bledo sijao, i ona ugleda par prugastih crno-belih zorsa. *Krvavi lakrdijaši*. Arja se povuče malo dublje u senke i vide kako prolaze kola s ogromnim crnim medvedom u kavezu. Druga kola bila su natrpana srebrnim pločama, oružjem i štitovima, džakovima brašna, preplašenim svinjama i mršavim psima i pilićima. Arja je taman premišljala koliko li je vremena proteklo otkada je poslednji put okusila komad svinjskog pečenja, kada vide prvog zarobljenika.

Sudeći prema držanju i ponosno dignutoj glavi, sigurno je bio lord. Videla je kako verižnjača svetluca pod poderanim crvenim ogrtačem. U prvom trenutku Arja pomisli da je Lanister, ali kada prođe blizu baklje, ona vide da mu je grb srebrna pesnica, ne lav. Ruke su mu bile čvrsto svezane, a konopac oko nožnog članka vezivao ga je za čoveka iza njega, njega pak za onog iza, tako da je čitava povorka bila prinuđena da se grčevito tetura. Mnogi zarobljenici bili su ranjeni. Ako bi neki zastao, jedan bi jahač prišao i ošinuo ga bičem, da ga potera dalje. Ona pokuša da proceni koliko ima zarobljenika, ali se zabroja pre nego što je stigla do pedeset. Bilo ih je bar dvostruko više. Odeća im je bila prljava od blata i krvi, a pod svetлом baklji bilo je teško razabratim sve grbove, ali Arja prepoznade neke. Kule blizanci. Sunce. Krvavi čovek. Bojna sekira. *Bojna sekira je Servinova, a belo sunce na crnom su Karstarkovi. Oni su severnjaci. Ljudi mog oca, Robovi ljudi.* Nije želela da misli šta bi to moglo da znači.

Krvavi lakrdijaši počeše da sjahuju. Konjušari se, pospani, pojaviše da im se pobrinu za umorne konje. Jedan jahač je glasno tražio piva. Buka izmami ser Ejmoriјa Lorča na pokrivenu galeriju iznad dvorišta, u pratnji dva stražara s bakljama. Vargo Hout, s kacigom u obliku jarčeve glave, zaustavi konja tačno ispod njega. „Moj gohpodavu kahtelane“, reče najamnik. Nerazgovetno je mumlao, kao da mu je jezik prevelik za usta.

„Šta je ovo, Hout?“ namrgođeno upita ser Ejmori.

„Fahobhenici. Ruf Bolton je pokufao da prefe venu, ali hu mohi Hvahvi dvuhavi ifehli njehovu pvefhodnifu na homade. Ubili mnohe, i otevali Boltona. Ovo im je lovd fapovehnik, Glovev, a onaj ifa njeha je her Enin Fvej.“ Ser Ejmori Lorč se svinjskim očicama zagleda u vezane zarobljenike. Arji se učini da mu nije pravo. Svi su u zamku znali da se on i Vargo Hout mrze. „Dobro“, reče najzad. „Ser Kedvine, odvedi ove ljude u tamnicu.“ Lord s oklopljenom pesnicom na grudima diže oči. „Obećano nam je da ćeće s nama časno postupati...“ poče.

„*Tifina!*“ vrissnu Vargo Hout na njega, prskajući pljuvačkom.

Ser Ejmori se obrati zarobljenicima. „Houtova obećanja meni ništa ne znače. Lord Tivin je *mene* imenovao za zapovednika Harendvora, i radiću s vama šta mi

se prohte.“ On mahnu stražarima. „Velika čelija pod Udovičinom kulom bi trebalo sve da ih primi. Svi koji ne žele da podu, slobodni su da ovde umru.“

Dok su njegovi ljudi kopljima terali zarobljenike, Arja vide kako Crvenooki silazi niz stepenice, trepući od svetlosti baklji. Ako shvati da je besposlena, urlaće i pretiće da će joj odrati kožu s leđa, ali njega se nije bojala. On nije bio Viz. Stalno je pretio da će nekome odrati kožu s leđa, ali Arja čak nikada nije videla da je nekoga *udario*. Ipak, biće bolje da je ne vidi. Ona se osvrnu oko sebe. Upravo su isprezali volove i istovarivali kola, dok su Hrabri drugari tražili piće, a radoznalci se okupljali oko medveda u kavezu, U tom metežu, nije bilo teško neprimećeno šmugnuti. Ona se vrati putem kojim je i došla, u nameri da se skloni pre nego što je neko primeti i seti se da joj da neki posao.

Dalje od kapije i štala, veliki zamak bio je skoro pust. Buka utihnu iza nje. Oštar vetar duvao je u naletima, mameći drhtave i visoke krike iz pukotina Jecajuće kule. Lišće beše počelo da opada s drveća u bogošumi, i sad ga je čula kako se kovitla kroz pusta dvorišta i između praznih zgrada, slabašno šuškajući dok ga vetar tera preko kamenja. Sada, kada je Harendvor ponovo bio skoro prazan, zvuci su igrali čudne igre. Ponekad je kamen upijao buku, zaogrčući dvorišta prekrivačem tištine. A ponekad bi odjeci oživeli, tako da se svaki korak pretvarao u marširanje avetinjske vojske, a svaki daleki glas u avetinjsku svetkovinu. Čudni zvuci brinuli su Pituljicu, ali ne i Arju.

Tiha kao senka, ona kliznu preko srednjeg dvorišta, oko Kule užasa, i kroz prazne bašte, u kojima, pričali su ljudi, duhovi mrtvih sokolova avetinjskim krilima mešaju vazduh. Mogla je da ide kuda god zaželi. Posada zamka nije brojala više od stotinu ljudi; tako mali odred bio je prosto izgubljen u Harendvoru. Dvorana stotinu ognjišta bila je zatvorena, kao i mnoge manje zgrade, pa čak i Jecajuća kula. Ser Ejmori Lorč boravio je u kastelanovim odajama u Kraljevoj lomači, prostranim kao da su lordovske, a Arju i ostalu služinčad behu preselili u podrum ispod njega, gde će mu biti pri ruci. Dok je lord Tivin bio u zamku, na sve strane je bilo oklopljenih pešaka koji su svakog pitali kuda ide. Ali sada beše ostalo samo stotinu ljudi da čuva hiljadu vrata, i niko nije ni znao niti brinuo ko bi gde trebalo da bude.

Dok je prolazila kraj arsenala, Arja ču zvon čekića. Tamnonarandžasta svetlost sijala je kroz visoke prozore. Ona se pope na krov da zaviri. Džendri je kovao grudni oklop. Kada je radio, za njega nije postojalo ništa sem metala, meha i vatre. Čekić kao da mu je postajao deo ruke. Gledala je igru mišića na njegovim grudima i slušala čeličnu muziku koju je stvarao. *Baš je jak*, pomisli. U trenutku kada je uzimao dugačke mašice da potopi oklop u vodu, Arja se spusti niz prozor i skoči kraj njega.

On se ne iznenadi kada je ugleda. „Trebalo bi da si u krevetu, devojčice.“ Onda potopi oklop u hladnu vodu, a ovaj zašišta kao mačka. „Kakva je to buka bila?“

„Vargo Hout se vratio sa zarobljenicima. Videla sam im grbove. Tu je jedan Glover, iz Čardaka šumskog, on je čovek mog oca. Kao i većina ostalih.“ Iznenada,

Arja shvati zašto su je noge tu dovele. „Moraš mi pomoći da ih izbavim.“

Džendri se nasmeja. „A kako ćemo to da izvedemo?“

„Ser Ejmori ih je poslao dole u tamnicu. Onu pod Udovičinom kulom, to je zapravo jedna velika ćelija. Mogao bi da provališ vrata svojim čekićem..“

„Dok stražari gledaju i klade se koliko će mi udaraca biti potrebno?“

Arja zagrize usnu. „Moraćemo da ubijemo stražare.“

„Kako to da uradimo?“

„Možda ih neće biti mnogo.“

„Ako ih budu *dvojica*, to je previše za tebe i mene. Zar u onom selu nisi ništa naučila? Samo pokušaj tako nešto, i Vargo Hout će ti odseći šake i stopala, znaš da to voli.“ Džendri ponovo uze mašice.

„Ti se *bojiš*.“

„Ostavi me na miru, devojčice.“

„Džendri, tamo je *stotinu* severnjaka. Možda više, nisam mogla sve da ih prebrojim. To je isto onoliko ljudi koliko ima i ser Ejmori. Dobro, ne računajući Krvave lakrdijaše. Samo moramo da ih izbavimo, i moći ćemo da zauzmemos zamak i pobegnemo.“

„Znaš šta, ne možeš da ih izbaviš, kao što ni Lomija nisi mogla da spaseš.“ Džendri mašicama obrte oklop da ga bolje pogleda. „A čak i da pobegnemo, kuda bismo išli?“

„U Zimovrel“, reče ona smesta. „Reći ću majci kako si mi pomogao, i moći ćeš da ostaneš...“

„Hoće li mi moja gospa dozvoliti? Da li bih mogao da ti potkivam konje i pravim mačeve za twoju gospodsku braću?“

Ponekad bi baš umeo da je *razbesni*. „Prekini s tim!“

„Zašto da stavim stopala na kocku zbog prilike da se znojim u Zimovrelu umesto u Harendvora? Znaš starog Bena Crnopalca? Došao je ovamo kao dečak. Kovao je za ledi Vent, i njenog oca pre nje, i njegovog oca pre njega, pa čak i za lorda Lotstona koji je držao Harendvor pre Venta. Sada kuje za lorda Tivina, i znaš šta kaže? Mač je mač, kaciga je kaciga, a ako gurneš ruku u vatru opeći ćeš se, bez obzira na to kome služiš. Lukan nije loš majstor. Ostaću ovde.“

„Onda će te kraljica uhvatiti. Nije poslala Zlatne plaštove da traže Bena *Crnopalca!*“

„Verovatno nisu mene tražili.“

„E baš jesu, ti to odlično znaš. Ti si *neko*.“

„Ja sam kovački šegrt, i jednog dana mogu i da postanem majstor oružar. ... *ako* ne budem bežao i izgubio stopala ili glavu.“ On se okrenuo od nje, pa ponovo diže čekić i poče da udara.

Arjine šake se stegoše u bespomoćne pesnice. „Na sledeću kacigu koju sebi napraviš stavi *magareće uši* umesto bikovskih rogova!“ I morade da pobegne,

inače bi počela da ga udara. *On to verovatno ne bi ni osetio. Kada otkriju koje i kada mu odseku glupu magareću glavu, biće mu žao što mi nije pomogao.* Ionako joj je bilo bolje bez njega. Zbog njega su je i uhvatili u selu.

Ali kada pomisli na selo, ona se prijeti marša i skladišta, i Golicača. Pomisli na malog dečaka koga su buzdovanom udarili u lice, glupog matorog Srce Džofrijevo, Lomija Zelenorukog. *Bila sam ovca, a onda sam postala miš, nisam mogla da uradim ništa sem da se krijem.* Arja zagrise usnu i pokuša da se seti kada joj se to vratila hrabrost. *Džaken me je ponovo učinio hrabrom. Od miša me je pretvorio u duha.*

Nakon Vizove smrti počela je da izbegava Loraćanina. Čizvik je bio *lak*, svako može da gurne čoveka s mosta, ali je Viz onog ružnog pegavog psa imao otkako je bio štene, i samo je neka mračna mađija mogla da nahuška životinju na *njega*. *Joren je našao Džakena u crnoj čeliji, isto kao Rordža i Grizača*, prijeti se ona. *Džaken je uradio nešto užasno, i Joren je to znao, zato ga je držao u lancima.* Ako je Loraćanin bio čarobnjak, Rordž i Grizač su možda demoni koje je prizvao iz nekog pakla, a ne ljudi.

Džaken joj je dugovao još jednu smrt. U pričama Stare Nen o ljudima kojima bi drekavci davali čarobne želje, morao si da budeš posebno pažljiv s trećom željom, zato što je poslednja. Čizvik i Viz nisu bili mnogo važni. *Poslednja smrt mora biti značajna*, govorila je Arja sebi svake noći dok je šaputala imena. Ali se sada pitala da li je to pravi razlog zašto okleva. Sve dok može da ubije šapatom, Arja nije morala nikoga da se boji... ali kada jednom potroši poslednju smrt, ponovo će postati običan miš.

Kako je Crvenooki bio budan, nije se usuđivala da se vrati u krevet. Ne znajući gde drugde da se sakrije, ona ode u bogošumu. Volela je oštar miris borova i stražarika, travu i zemlju pod bosim stopalima i zvuk vetra u lišću. Spori potoći vijugao je kroz šumu, a postojalo je jedno mesto gde voda beše prokopala zemlju ispod opalog lišća i suvih grana.

Tu, pod istrulelim drvetom i izuvijanim raspuklim granama, ona nađe svoj skriveni mač.

Džendri je bio previše tvrdoglav da joj ga napravi, tako da ga je napravila sama, naoštivši slomljenu dršku metle. Oružje joj je bilo prelako i nije imalo pravu dršku, ali joj se ostri, nazubljeni vrh dopadao. Kada god je imala malo slobodnog vremena, odsunjala bi se da ponavlja vežbe kojima ju je Sirio naučio. Bosonoga bi išla preko palog lišća, zamahivala bi na grane i udarala lišće. Ponekad bi se čak popela na drveće i plesala među gornjim granama, nožnim prstima hvatajući grančice, svaki put se zanoseći sve manje, onako kako joj se osećaj za ravnotežu vraćao. Noć je bila najbolje doba; noću joj нико nije dosađivao.

Arja se pope. Gore, u kraljevstvu lišća, isuka mač i na neko vreme ih sve zaboravi, ser Ejmorija i Lakrdijaše, i ljude njenog oca, prepustivši se osećanju grubog drveta pod stopalima i zamasima mača kroz vazduh. Slomljena grana

postade Džofri. Udarala ju je sve dok nije otpala. Kraljica i ser Ilin i ser Merin i Pseto bili su samo lišće, ali je i njih pobila, isekavši ih na vlažne zelene trake. Kada joj se ruka zamori, ona sede i prebacu noge preko jedne više grane da bi uhvatila dah na hladnom noćnom vazduhu, slušajući ciku slepih miševa u lov. Kroz lisnatu krošnju videla je kao kost bele grane drveta srca. *Odavde izgleda isto kao ono u Zimovrelu.* Kada bi samo bilo tako... onda bi ponovo bila kod kuće kada bi sišla, i možda bi zatekla oca kako sedi ispod čuvardrva, tamo gde je uvek sedeo.

Arja zadenu mač za pojase, pa kliznu niz grane, sve dok se ponovo ne nađe na zemlji. Mesečina je bojila udove čuvardrva u srebrnastobelo, ali petokrako crveno lišće beše u noći postalo crno. Arja se zagleda u lice urezano u deblo. Beše to strašno lice, usta iskrivljenih, očiju gnevnih i punih mržnje. Da li bog tako izgleda? Mogu li bogovi biti povređeni, isto kao ljudi? *Treba da se pomolim,* pomisli ona iznenada.

Arja pade na kolena. Nije bila sigurna kako da počne. Sklopi ruke pred sobom. *Pomozite mi, vi stari bogovi,* molila se čutke. *Pomozite mi da izbavim te ljude iz tamnice, da bi ubili ser Ejmorija i odveli me kući u Zimovrel.* *Pomozite da postanem vodeni plesač i vuk i da se nikada više ne plašim, nikada.*

Da li je to bilo dovoljno? Možda bi trebalo da se moli glasno, da bi je stari bogovi čuli. Možda bi trebalo da se moli duže. Pamtila je da se njen otac ponekad dugo molio. Ali mu stari bogovi nisu pomogli. Sećanje na to je razbesne. „Trebalo je da ga spasete“, ukori ona drvo. „Stalno vam se molio. Nije me briga da li će meni pomoći ili ne. Mislim da ne biste ni mogli, čak i da hoćete.“

„Bogovima se ne treba rugati, devojčice.“

Glas je preseče. Ona skoči na noge i isuka drveni mač. Džaken H'gar stajao je tako mirno u tami da je delovao kao jedno od stabala. „Čovek dolazi da čuje ime. Jedan i dva, a zatim sledi tri. Čovek bi da završi.“

Arja obori vrh drvenog mača ka zemlji. „Kako si znao da sam ovde?“

„Čovek vidi. Čovek čuje. Čovek zna.“

Ona ga sumnjičavo odmeri. Da li su ga bogovi poslali? „Kako si naterao psa da ubije Viza? Da li si Rordža i Grizača prizvao iz pakla? Da li je Džaken H'gar tvoje pravo ime?“

„Neki ljudi imaju mnogo imena, Lasice. Ari. Arja.“

Ona ustuknu od njega, sve dok leđima ne dodirnu drvo srce. „Džendri ti je rekao?“

„Čovek zna“, reče on ponovo. „Moja gospo od Starka.“

Možda su ga bogovi stvarno poslali kao odgovor na njene molitve. „Potreban si mi da izbavimo one ljude iz tamnice. Onog Glovera i sve ostale. Moramo da ubijemo stražare i nekako otvorimo ćelije...“

„Devojčica zaboravlja“, reče on tiho. „Dvojicu je dobila, trojicu joj duguju. Ako stražar mora umreti, treba samo da kaže njegovo ime.“

„Ali jedan stražar nije dovoljan, moramo sve da ih ubijemo da bismo otvorili celiju.“ Arja snažno zagrize usnu da spreči suze. „Hoću da spaseš severnjake kao što sam ja spasla tebe.“

On je pogleda bez trunke sažaljenja. „Tri života ukradena su bogu. Tri života moraju mu biti vraćena. Bogovima se ne ruga.“ Glas mu beše svila i čelik.

„Nisam se rugala.“ Zamisli se na tren. „Ime... mogu da kažem *bilo čije* ime? I ti ćeš ga ubiti?“

Džaken H'gar nagnu glavu u stranu. „Čovek je rekao.“

„*Bilo čije?*“ ponovi ona. „Muškarca, žene, malog deteta, ili lorda Tivina, ili prvoobrednika, ili tvog oca?“

„Čovekov otac odavno je mrtav, ali da je živ, i da mu znaš ime, umro bi po tvom naređenju.“

„Zakuni se“, reče Arja. „Zakuni se bogovima“

„Pred bogovima mora i vazduha, i čak pred njim od vatre, kunem se.“ On stavi ruku u usta čuvardrva. „Pred sedmoro novih bogova i starim bogovima bezbrojnim, kunem se.“

Zakleo se. „Čak i kada bih rekla kraljevo ime...“

„Izgovori ime, i smrt će doći. Sutra, za mesec, godinu od sada, doći će. Čovek ne leti kao ptica, ali jedna noga stupa, a za njom i druga, i jednog dana čovek stiže, i kralj umire.“ On kleče kraj nje, tako da su sedeli licem u lice. „Devojčica šapuće, ako se boji da govori glasno. Šapni mi sada. Da li je to *Džofri?*“

Arja mu priljubi usne na uho. „Džaken H'gar.“

Čak i u zapaljenom ambaru, okovan u lance i okružen pobesnelom vatrom, nije delovao tako uznemireno kao sada. „Devojčica... ona se šali.“

„Zakleo si se. Bogovi su te čuli kako se kuneš.“

„Bogovi su čuli.“ Iznenada mu se u ruci stvori nož, oštrice uske kao njen mali prst. Da li je bio namenjen njoj ili njemu, Arja nije znala. „Devojčica će plakati. Devojčica će izgubiti svog jedinog prijatelja.“

„Nisi mi ti prijatelj. Prijatelj bi mi *pomogao*.“ Ona zakorači od njega, spremna da se izmakne ako baci nož. „Prijatelja nikada ne bih ubila.“ Džakenov osmeh dođe i nestade. „Devojčica bi možda... izrekla drugo ime, ako prijatelj pomogne?“

„Možda“, reče ona. „Ako prijatelj pomogne.“

Nož nestade. „Dođi.“

„Sada?“ Nije se nadala da će on delati tako brzo.

„Čovek čuje šapat peska u staklu. Čovek neće spavati dok devojčica ne porekne jedno ime. Sada, zlo dete.“

Ja nisam, zlo dete, pomisli ona, ja sam jezovuk, i duh Harendvora. Ona vrati dršku od metle u skrovište i krenu za njim kroz bogošumu.

Uprkos kasnom času, Harendvor se komešao. Dolazak Houta sve ih je izbacio iz kolotečine. Volovske zaprege, volovi i konji, svi behu nestali iz dvorišta, ali je

kavez sa medvedom još bio tu. Visio je s luka mosta koji je delio spoljašnje i srednje dvorište, obešen o teške lance, na koju stopu od zemlje. Prsten baklji kupao je okolinu svetлом. Neki momci iz štala bacali su kamenje na medveda, ne bi li ga naterali da reži i mumla. Na drugoj strani dvorišta, svetlo se prosipalo kroz vrata kasarne, praćeno zveketom vrčeva i glasovima koji su tražili još vina. Desetak glasova započe pesmu na nekom grlenom, Arji stranom jeziku.

Piju i jedu pre spavanja, shvati ona. Crvenooki me je sigurno tražio da pomognem oko posluživanja. Znaće da nisam u krevetu. Ipak, verovatno će biti zauzet sipanjem pića Hrabrim drugarima i ser Ejmorijevim vojnicima koji su im se pridružili. Buka koju su stvarali prikriće njihovo kretanje.

„Gladni bogovi će se večeras gostiti krvlju, ako čovek uradi ovo“, reče Džaken. „Mila devojčice, dobra i nežna. Poreci jedno ime i reci drugo, i odbaci ovaj ludi san.“

„Neću.“

„Baš tako.“ Delovao je pomiren sa sudbinom. „Stvar će biti urađena, ali devojčica mora da sluša. Čovek nema vremena za razgovore.“

„Devojčica će slušati“, reče Arja. „Šta treba da uradim?“

„Stotinu ljudi je gladno, moraju biti nahranjeni, lord traži toplu čorbu. Devojčica mora otrčati u kuhinju i reći svom malom pekaru.“

„Čorbu“, ponovi ona. „Gde ćeš ti da budeš?“

„Devojčica će pomoći oko čorbe, i čekati u kuhinji dok čovek ne dođe po nju. Idi. Trči.“

Pituljica je upravo vadio vekne iz peći kada ona ulete u kuhinju, ali više nije bio sam. Kuvari behu poustajali da nahrane Varga Houta i njegove Krvave lakrdijaše. Poslužitelji su nosili korpe pune Pituljičinih hlebova i kolača, glavni kuvar je sekao hladne kriške šunke, kuhinjski momci okretali su zečeve a devojke ih mazale medom, žene su seckale luk i mrkvu. „Šta hoćeš, Lasice?“ upita glavni kuvar kada je vide.

„Čorbu“, reče ona. „Moj gospodar hoće čorbu.“

On mahnu velikim nožem ka crnim gvozdenim kazanima okačenim iznad vatre. „Šta misliš, šta je ono? Mada bih se pre ispišao u nju nego što bih je poslužio onom jarcu. Čovek od njega ne može ni da se naspava na miru.“ On pljunu. „Dobro, nije bitno, trči nazad i reci im da kazan ne može da se pozuri.“

„Moram ovde da sačekam dok ne bude gotovo.“

„Onda se sklanjaj s puta. Ili još bolje, budi korisna. Trči u mlekara; njegovo jarčevstvo će hteti maslaca i sira. Probudi Piju i reci joj da bar jednom u životu bude hitra, ako misli da zadrži oba stopala.“

Ona potrča koliko su je noge nosile. Pija je bila budna, stenjala je na tavanu pod jednim od Lakrdijaša, ali brzo navuče odeću kada ču Arjin uzvik. Napuni zatim šest korpi čupovima maslaca i velikim kriškama smrđljivog sira umotanim u platno. „Hajde, pomozi mi da ponesem“, reče Arji.

„Ne mogu. Ali bolje da požuriš, inače će ti Vargo Hout odseći stopalo.“ I uteče pre nego što je Pija stigla da je uhvati. U povratku se zapita zašto nijednom zarobljeniku nisu bile odsečene šake ili stopala. Možda se Vargo Hout plašio da ne naljuti Roba. Mada nije delovao kao da se plaši *bilo koga*.

Pituljica je mešao kazane dugačkom varjačom kada se Arja vratila u kuhinju. Ona zgrabi drugu varjaču i uze da mu pomaže. Na trenutak pomisli da mu sve kaže, ali se onda seti sela, pa odluči da čuti. *On bi se samo opet predao*.

Tada začu ružni zvuk Rordžovog glasa. „*Čuvaru!*“ viknu on. „Došli smo da ponesemo tvoju prokletu čorbu.“ Arja pometena pusti varjaču. *Nisam mu rekla da njih povede*. Rordž je nosio svoju gvozdenu kacigu, sa štitnikom za nos koji mu je pokrivaо rupu na licu. Džaken i Grizač uđoše u kuhinju za njim.

„Prokleta čorba još nije gotova“, reče kuvar. „Mora da proključa. Tek sad smo stavili luk i...“

„Začepi pomijaru, da ti ne bi’ nabio ražanj u dupe i obrnuo te par puta iznad vatre. Reko sam čorbu i reko sam odma’.“

Sišteći, Grizač otkinu punu šaku nedopečene zečetine s ražnja i zagrise je svojim naoštrenim zubima, dok mu je med kapao između prstiju.

Kuvar je bio poražen. „Nosi onda svoju prokletu čorbu, ali ako jarac bude pitao zašto je tako retka, ti mu objasni.“

Grizač obliza mast i med s prstiju, dok je Džaken H’gar za to vreme navlačio debele postavljene rukavice. Drugi par rukavica pruži Arji. „Lasica će pomoći.“ Čorba je bila vrela, a kazani teški. Arja i Džaken ponesoše jedan, Rordž drugi diže sam, a Grizač zgrabi još dva, zašištavši od bola kada mu drške opekoše ruke. No ipak ih ne ispusti. Kazane odvukoše’ iz kuhinja, pa preko dvorišta. Dva stražara stajala su na vratima Udovičine kule. „Šta je to?“ upita jedan Rordža.

„Lonac kuvane pišačke, o’š malo?“

Džaken se umilno osmehnu. „I zatočenik mora da jede.“

„Niko ništa nije rekao o...“

Arja ih preseče. „To je za *njih*, ne za vas.“

Drugi stražar im mahnu da prođu. „Nosi to onda dole.“

Unutra se zavojito stepenište spušтало do tamnice. Rordž ih je predvodio, a Džaken i Arja su išli pozadi. „Devojčica će se skloniti s puta“, reče joj on.

Stepenice ih odvedoše u vlažnu kamenu odaju, dugačku, mračnu i bez prozora. Nekoliko baklji gorelo je sa zidova u bližem delu, gde je grupa ser Ejmorijevih vojnika sedela oko izbrazdanog drvenog stola, pričajući i igrajući domine. Teške gvozdene šipke delile su ih od mesta na kome se sužnji behu okupili u mraku. Miris čorbe domami mnoge do rešetaka.

Arja prebroja osam stražara. I oni su nanjušili čorbu. „Evo ide najružnija sluškinja koju sam ikad visto“, reče njihov kapetan Rordžu. „Šta ima u kazanu?“

„Tvoj kurac i jaja. O’š da jedeš ili ne?“

Jedan stražar je koračao, drugi stajao kraj rešetke, treći sedeo na podu leđima okrenut zidu, ali ih hrana sve privuče k stolu.

„Krajinje je vreme i bilo da i nas na’rane.“

„Je l’ to miriše luk?“

„A’de je’leba?“

„Jebem ti, trebaju nam tanjiri, čaše, kašike...“

„Ne trebaju vam.“ Rordž im prosu vrelu čorbu preko stola, pravo u lica. Džaken H’gar uradi isto. I Grizač baci svoje kazane, zavitlavši ih tako da su se premetali kroz vazduh, prskajući čorbu na sve strane. Jedan pogodi kapetana u slepoočnicu kada ovaj pokuša da ustane, i on pade kao džak peska i ostade da leži. Ostali su vrištali od bola, molili se ili pokušavali da otpužu.

Arja se pribi leđima uza zid kada Rordž stade da kolje. Grizač je više voleo da hvata ljude za glavu i ispod brade i da im uvrće vratove jednim trzajem svojih ogromnih bledih šaka. Samo jedan stražar uspe da isuče oružje. Džaken otplesa od njegovog zamaha, isuka svoj mač, potera čoveka u ugao kišom udaraca, a onda ga dokrajči ubodom u srce. Loračanin doneće Arji sečivo još crveno od krvi srca i obrisa ga o njenu haljinu. „I devojčica treba da bude krvava. Ovo je njen delo.“

Ključ od čelije visio je s kuke na zidu, iznad stola. Rordž ga uze i otvori vrata. Prvi čovek koji izađe bio je lord s oklopljenom pesnicom na ogrtaču. „Svaka čast“, reče on. „Ja sam Robet Glover.“

„Moj gospodaru.“ Džaken mu se pokloni.

Domalopređašnji sužnji poskidaše oružje s mrtvih stražara i jurnuše uz stepenice s čelikom u rukama. Ostali potrčaše za njima goloruki. Niko nije izgledao onako teško ranjen kao kada ih je Vargo Hout proveo kroz kapiju Harendvora. „Ovo s čorbotom vam je bilo baš pametno“, reče Glover. „Nisam to očekivao. Da li je to bila ideja lorda Houta?“

Rordž se zasmeja. Smejao se tako žestoko da mu bale izleteše iz rupe gde je nekada stajao nos. Grizač sede na jednog mrtvaca, pa diže mlitavu ruku i poče da glođe prste. Kosti mu zakrckaše pod zubima.

„Ko ste vi, ljudi?“ Na čelu Robeta Glovera pojavi se bora. „Niste bili s Houtom kada je došao u logor lorda Boltona. Pripadate li vi Hrabrim drugarima?“

Rordž nadlanicom obrisa bale s brade. „Sada pripadamo“

„Ovaj čovek ima čast da bude Džaken H’gar, nekada stanovnik Slobodnog grada Lorata. Njegovi neljubazni družbenici zovu se Rordž i Grizač. Lord će znati ko je Grizač.“ On mahnu rukom prema Arji. „A ovo ovde...“

„Ja sam Lasica“, izlete njoj, pre nego što mu podje za rukom da kaže ko je ona zaista. Nije želeta da joj ime bude izgovoreno ovde, gde ga Rordž može čuti, i Grizač, i svi ti ostali koje nije znala.

Ona vide da ne zanima Glovera. „Vrlo dobro“, reče on. „Da završimo s ovim krvavim poslom.“

Kada se popeše uz zavojite stepenice, nađoše stražare kraj vrata kako leže u

lokvama svoje krvi. Severnjaci su trčali preko dvorišta. Arja ču viku. Vrata kasarne se s treskom otvorile i neki ranjeni čovek se istetura, vrišteći. Trojica drugih istrčaše za njim i učutkaše ga kopljima i mačem. I oko kapije je bilo borbe. Rordž i Grizač otrčaše za Gloverom, ali Džaken H'gar kleknu kraj Arje.

„Devojčica ne razume?“

„Razumem“, reče ona, mada nije razumela, ne sasvim.

Loraćanin joj je to sigurno video na licu. „Jarac ne zna za odanost. Uskoro će se, rekao bih, ovde dići vučji barjak. Ali prvo čovek hoće da čuje jedno ime porečeno.“

„Povlačim ime.“ Arja zagrize usnu. „Imam li još uvek treću smrt?“

„Devojčica je pohlepna.“ Džaken dodirnu jednog mrtvog stražara i pokaza joj krvave prste. „Ovde je tri, a tamo je četiri, i još osam leže dole. Dug je vraćen.“

„Dug je vraćen“, složi se Arja oklevajući. Oseti se pomalo tužno. Sada je ponovo bila samo miš.

„Bog je dobio šta je njegovo. A sada čovek mora umreti.“ Čudan osmeh dotače usne Džakena H'gara.

„Umreti?“ reče ona, zbunjena. Šta je to hteo da kaže? „Ali ja sam porekla ime. Sada ne moraš da umreš.“

„Moram. Vreme mi je isteklo.“ Džaken pređe rukom preko lica, od čela do brade, i gde je ruka prolazila, on se *menjao*. Obrazi mu se popuniše, oči primakoše jedno drugome; nos mu postade kukast, na desnom obrazu se pojavi ožiljak koga pre nije bilo. A kada zatrese glavom, dugačka ravna kosa, pola crvena a pola bela, nestade, i pojaviše se kratke crne kovrdže.

Arji se od čuda razjapiše usta. „Ko si ti?“ prošapta, previše zapanjena da bi se bojala. „Kako si to izveo? Je li to teško?“

On se osmehnu, otkrivši sjajan zlatni zub. „Ništa teže od biranja novog imena, ako znaš kako.“

„Pokaži mi“, izlete njoj. „I ja hoću to da uradim.“

„Ako želiš da naučiš, moraš poći sa mnom.“

Arja poče da okleva. „Kuda?“

„Daleko, daleko, preko Uskog mora.“

„Ne mogu. Moram kući. U Zimovrel.“

„Onda se moramo rastati“, reče on, „jer i ja imam dužnosti“ On joj diže šaku i stavi joj novčić na dlan. „Evo.“

„Šta je to.“

„Novčić velike vrednosti.“

Arja ga zagrize. Bio je toliko tvrd da je mogao biti samo od gvožđa. „Da li je dovoljno vredan da se njime kupi konj?“

„Ne služi on za kupovinu konja.“

„Čemu onda služi?“

„Isto možeš pitati čemu služi život, čemu služi smrt. Ako dan dođe kada poželiš da me ponovo sretneš, podaj taj novčić bilo kom Bravošaninu, i reci mu ove reči - *valar morgulis*.“

„*Valar morgulis*“, ponovi Arja. Nije bilo teško. Prsti joj se čvrsto stegoše oko novčića. S druge strane dvorišta, dopirali su zvuci umiranja. „Džakene, ne idi, molim te.“

„Džaken je mrtav, kao i Ari“, reče on tužno, „a ja imam obećanja koja moram održati. *Valar morgulis*, Arja Stark. Ponovi.“

„*Valar morgulis*“, reče ona još jednom, i stranac u Džakenovoj odeći joj se pokloni i ode u noć, zavijorenog plašta. Ona ostade sama s mrtvacima. *Zaslužili su da umru*, reče Arja sebi, prisetivši se svih koje je ser Ejmori Lorč ubio u utvrdi kraj jezera.

Podrumi pod Kraljevom lomačom bili su prazni kada se ona vrati na svoju slamaricu. Prošaputa imena u jastuk, a kada završi, dodade: „*Valar morgulis*“, tihim, jedva čujnim glasom, pitajući se šta to znači.

U zoru su se Crvenooki i ostali vratili, svi sem jednog momka koji je poginuo u borbi, a da niko nije znao zašto. Crvenooki sam izađe da vidi kako stvari stoje po danu, sve vreme se žaleći da njegove stare kosti više ne trpe stepenice. Kada se vrati, reče im da je Harendvor zauzet. „Ti Krvavi lakrdijaši su pobili neke od ser Ejmorijevih ljudi na spavanju, a ostale za stolom, kad su se napili. Novi lord će stići do kraja dana, sa svojom vojskom. On je s divljeg severa, negde tamо kod Zida, i kažu da je surov. Budete li se glupirali, odraću vam kožu s leđa.“ On pogleda Arju kada to izgovori, ali ne reče ni reč o tome gde je bila prošle noći.

Čitavo jutro su gledali kako Krvavi lakrdijaši pljačkaju sa mrtvaca sve što je imalo ma kakvu vrednost i vuku leševe u Dvorište istopljenog kamena, gde je za njih bila podignuta lomača. Šagvel Luda odsekao je glave dva mrtva viteza i igrao po zamku, vitlajući njima i terajući ih da pričaju. „Od čega si umro?“ pitala je jedna glava. „Od vrele čorbe od lasice“, odgovarala je druga.

Arju poslaše da opere osušenu krv. Niko joj nije govorio ništa više no obično, ali bi s vremena na vreme primećivala da je ljudi čudno gledaju. Robet Glover i ostali ljudi koje je oslobođila mora da su ispričali šta se desilo u tamnici, a onda je Šagvel sa svojim glupim brbljivim glavama počeo to o čorbi od lasice. Poželeta je da mu kaže da zaveže, ali se bojala. Luda je bila tek napola luda; čula je da je jednom ubio čoveka zato što se nije smejavao njegovim šalama. *Bolje da začepi usta, inače ču ga staviti na spisak, s ostalima*, pomisli dok je ribala crvenkastosmeđe mrlje.

Bilo je skoro veče kada stiže novi gospodar Harendvora. Imao je obično lice, golobrado i jednostavno, upečatljivo samo zbog čudnih bledih očiju. Ni debeo ni mršav ni mišićav, na sebi je imao crnu verižnjaču i pegavi ružičasti plašt. Simbol na njegovom barjaku ličio je na čoveka okupanog krvlju. „Na kolena pred gospodarom Užasnika!“ viknu njegov štitonoša, dečak ne stariji od Arje, i sav

Harendvor kleknu.

Vargo Hout istupi. „Moj gohpodavu, Havendvov je hvoj.“

Lord odgovori, ali odveć tiho da bi ga Arja čula. Robet Glover i ser Enis Frej, sveže okupani i odeveni u nove dublete i plaštove, pridoše da im se pridruže. Nakon kratkog razgovora, ser Enis ih povede do Rordža i Grizača. Arju iznenadi što su oni još tu; nekako je očekivala da će nestati zajedno s Džakenom H'garom. Arja ču grub zvuk Rordžovog glasa, ali ne i šta je govorio. Onda Šagvel jurnu na nju, izvukavši je u dvorište. „Moj gospodaru, moj gospodaru“, pevao je cimajući je za ruku, „evo lasice koja je zapržila čorbu!“

„Puštaj me“, reče Arja, otimajući se.

Lord je odmeri. Samo su mu se oči pokretale; bile su veoma blede, boje leda. „Koliko ti je godina, dete?“

Moral je na trenutak da se zamisli da bi se prisetila. „Deset.“

„Deset, *moj gospodaru*“, podseti je on. „Voliš li životinje?“

„Neke. Moj gospodaru.“

Slabašan osmeh mu izvi usne. „Ali ne i lavove, izgleda. Ni mantikore.“ Na to nije znala kako da odgovori, pa očuta.

„Kažu mi da se zoveš Lasica. To nije dovoljno lepo. Koje ime ti je majka nadenula.“

Ona zagrize usnu, tražeći novo ime. Lomi ju je zvao Grudvoglavi, Sansa Konjsko lice, a ljudi njenog oca Arja Smetalo, ali joj se činilo da mu se nijedno od tih imena ne bi dopalo.

„Nimerija“, reče ona. „Samo me je skraćeno zvala Nen.“

„Govorićeš mi *moj gospodaru* kada mi se obraćaš, Nen“, reče lord blago. „Premlada si da bi bila Hrabri drugar, i pogrešnog pola. Bojiš li se pijavica, dete?“

„One su samo pijavice. Moj gospodaru.“

„Izgleda da bi moj paž mogao nešto od tebe da nauči. Tajna dugovečnosti se krije u čestom izlaganju pijavicama. Čovek mora da se čisti od nečiste krvi. Mislim da ćeš poslužiti. Dokle god ostanem u Harendvoru, ti ćeš, Nen, biti moj peharnik, i služićeš me za stolom i u odajama.“

Ovog puta je znala da ne bi valjalo da kaže kako bi radije radila u štalama „Da, tvoj gospodaru. Mislim, moj gospodaru“

Lord mahnu rukom. „Upristojite je“, reče nikome određenom, „i potrudite se da nauči kako se sipa vino a da se ne prospe.“ Okrenuvši se, on diže ruku i dodade: „Lorde Houte, postaraj se za ove barjake nad kapijom.“

Četiri Hrabra drugara se popeše na bedem i svukoše lanisterskog lava i ser Ejmorijevu crnu mantikoru. Umesto njih digoše odranog čoveka Užasnika i jezovuka Starka. A te noći, paž po imenu Nen sipala je vino za Ruza Boltona i Varga Houta dok su stajali na galeriji, gledajući kako Hrabri drugari teraju ser

Ejmorija golog preko srednjeg dvorišta. Ser Ejmori je preklinjao i jecao, i hvatao ih za noge, sve dok ga Rordž nije otrgao, a Šagvel ga šutnuo dole u jamu s medvedom.

Medved je sav crn, pomisli Arja. Kao Joren. Ona napuni čašu Ruza Boltona, i ne prosu ni kap.

DENERIS

U tom gradu čuda, Deni je očekivala da će Kuća Neumirućih biti veličanstvenija od svih, ali kada izđe iz nosiljke, pred njom se ukaza siva i drevna ruševina.

Dugačka i niska, bez kula i prozora, vijugala je poput kamene zmije kroz šumarak drveća crne kore od čijeg se mastiljavoplavog lišća spravljao čarobnjački napitak koji su Karćani zvali *večernja senka*. U blizini nije bilo drugih zgrada. Crni crepovi pokrivali su krov palate, ali su mnogi nedostajali ili bili slomljeni; malter među kamenjem bio je trošan i ispucao. Tada shvati zašto ju je Ksaro Ksoan Daksos zvao Palata prašine. Čak se i Drogon uznemirio kada ju je video. Crni zmaj zašišta i dim mu pokulja kroz oštре zube.

„Krv moje krvi“, reče Jogo na do tračkom, „ovo je zlo mesto, obitavalište duhova i *megi*. Vidiš li kako upija jutarnje sunce? Idemo odavde pre nego što upije i nas.“

Priđe im ser Džora Mormont. „Kakvu moć mogu da imaju, ako *tu žive*?“

„Poslušaj mudrost onih koji te najviše vole“, reče Ksaro Ksoan Daksos, opružen u nosiljci. „Volšebrni su jetka stvorenja, što jedu prašinu i piju senke. Ništa ti neće dati. Nemaju šta da ti daju.“

Ago položi šaku na *arak*. „*Kalisi*, govori se da mnogi uđu u Palatu prašine, ali ih malo iz nje izđe.“

„Govori se“, složi se Jogo.

„Mi smo krv tvoje krvi“, reče Ago, „zakleti da živimo i umremo s tobom. Dozvoli da s tobom uđemo u to mračno mesto, da te štitimo. „

„Na neka mesta čak i *kal* mora da ide sam“, kaza Deni.

„Povedi onda mene“, žustro reče ser Džora. „Opasnosti...“

„Kraljica Deneris mora ući sama, ili neće ući uopšte.“ Volšebrnik Pjat Pri iskorači ispod drveća. *Zar je bio tu sve vreme?* upita se Deni. „Ako se sada okrene, ova vrata mudrosti zauvek će za nju biti zatvorena.“

„Moja barka za uživanje čeka, čak i sada“, dobaci Ksaro Ksoan Daksos. „Odustani od ove ludosti, najtvrdoglavija među kraljicama. Imam flautiste da ti umire uzburkanu dušu milozvučnom muzikom, i devojčicu od čijeg ćeš jezika uzdahivati i rastopiti se.“

Ser Džora Mormont kiselo pogleda trgovca. „Veličanstvo, seti se Miri Maz Dur.“

„Sećam se“, reče Deni, iznenada odlučna. „Sećam se da je posedovala znanje. A bila je samo *megi*.“

Pjat Pri se slabašno osmehnu. „Dete zbori mudro kao starica. Uzmi moju ruku, i pusti da te vodim.“

„Ja nisam dete.“ Deni ga ipak uze za ruku.

Pod crnim drvećem bilo je mračnije nego što je očekivala, i put je bio duži. Mada se činilo da staza vodi pravo od ulice do vrata palate, Pjat Pri ubrzo skrenu. Kada ga ona upita zašto, volšeđnik samo reče: „Prednji ulaz vodi unutra, ali više nikada napolje. Slušaj moje reči, moja kraljice. Kuća Neumirućih nije sazdana za smrtne ljude. Ako ti je stalo do duše, postaraj se da radiš samo ono što ti kažem. „

„Radiću kako mi ti kažeš“, obeća Deni.

„Kada uđeš, naći ćeš se u sobi sa četvoro vrata: onim kroz koja si ušla, i još troje. Kreni kroz desna vrata. Svaki put, kroz desna vrata. Ako nađeš na stepenice, penji se. Nikada se ne spuštaj, i nikada nemoj proći kroz bilo koja vrata sem prvih desnih.“

„Desna vrata“, ponovi Deni. „Shvatam. A kada se budem vraćala, onda obratno?“

„Ni slučajno“, reče Pjat Pri. „Odlazak i dolazak su isti. Uvek gore. Uvek desna vrata. Druga vrata će ti se možda otvoriti. Unutra ćeš videti mnogo šta što će te uznemiriti. Vizije lepote i vizije strave, čudesa i užase. Prizore i zvuke iz dana prošlih i dana budućih, i iz dana koji nikada neće biti. Stanovnici i poslužitelji će ti se možda obratiti dok budeš išla. Odgovaraj im ili ne, izbor je tvoj, ali *ne ulazi ni u jednu sobu* sve dok ne uđeš u primaću odaju.“

„Razumem.“

„Kada stigneš u odaju Neumirućih, budi strpljiva. Naši mali životi za njih su samo treptaj moljčevih krila. Slušaj dobro, u srcu zapiši svaku reč.“

Kada stigoše do vrata - visokih ovalnih usta postavljenih u zidu koji je imao obličeje ljudskog lica - na pragu je čekao najmanji kepec koga je Deni ikada videla. Ne viši od njenih kolena, lica uskog i šiljastog, nalik na životinjsku njušku, ali obučen u raskošnu plavu i ljubičastu livreju, a u sićušnim ružičastim rukama držao je srebrni poslužavnik. Na njemu je stajala tanana kristalna čaša puna guste plave tečnosti: *večernja senka*, vino volšeđnika. „Uzmi i ispij“, reče Pjat Pri.

„Da li će mi usne poplaveti?“

„Jedna čaša služi samo da ti Otčepi uši i rastopi skramu s očiju, da čuješ i vidiš istine koje će biti iznete pred tebe.“

Deni podiže čašu do usana. Prvi gutljaj podsećao je na mastilo i pokvareno meso, bio je odvratan, ali kada ga je progutala, on kao da u njoj ožive. Osećala je kako joj se pipci šire po grudima, kao da joj se vatreći prsti stežu oko srca, a na jeziku osjeti ukus poput meda i anisa i pavlake, poput majčinog mleka i Drogovog semena, poput crvenog mesa i vrele krvi i topljenog zlata. Bili su to svi ukusi koje je ikada osetila, i nijedan od njih... a onda čaša ostade prazna.

„Sada možeš ući“, reče volšeđnik. Deni vrati čašu na poslužiteljev pladanj, pa zakorači unutra.

Zateče se u kamenom predsobiju sa četvoro vrata, svakim na po jednom zidu. Bez oklevanja, ona priđe desnim vratima i prođe kroz njih. Druga soba bila je

istovetna prvoj. Ona ponovo krenu ka desnim vratima. Kada ih otvorи, ugleda još jedno malо pred soblje i četvoro vrata. *Okružena sam čarobnjaštvom.*

Četvrta soba beše ovalna, a ne četvrtasta, a zidovi joj behu od trošnog drveta, a ne od kamena. Imala je šest izlaza, namesto četiri. Deni odabra desni, pa stupi u dugačku, mračnu dvoranu visoke tavanice. S desne strane je niz baklji goreo dimljivim narandžastim plamenom, ali su jedina vrata bila levo od nje. Drogon rasklopi široka crna krila i razmahnu po ustajalom vazduhu. Potom prelete dvadesetak stopa i nespretno se sruši na zemlju. Deni podje za njim.

Plesnjivi tepih pod njenim nogama nekada je morao biti čudesno obojen, i zlatne spirale još su se nazirale u tkanju, svetlucajući, onako isprekidane, između izbledelih nijansi sive i zelene. Ipak joj je prigušivao zvuk koraka, ali to nije bilo dobro. Deni ču zvuke u zidovima, tiho trčkanje i grebuckanje, koje je nagna da pomisli na pacove. I Drogon ih ču. Glava mu se pokrenu, prateći zvuke, a kada se zvuci izgubiše, on besno ciknu. Drugi zvuci, još neprijatniji, dopirali su kroz nekoliko zatvorenih vrata. Jedna su se tresla, kao da neko pokušava da ih provali. Iza drugih se čulo neprijatno zviždanje, na koje zmaj divlje zamahnu repom levo-desno. Deni brzo prođe kraj njih.

Nisu sva vrata bila zatvorena. *Neću gledati*, reče Deni sebi, ali je iskušenje bilo preveliko.

U jednoj sobi, prelepa žena ležala je naga na podu, dok su četiri čovečuljka puzala po njoj. Imali su šiljasta pacovska lica i sićušne ružičaste šake, poput poslužitelja koji joj je doneo čašu senke. Jedan joj se grčio među nogama. Drugi joj je divlje stiskao grudi, kidajući bradavice svojim vlažnim crvenim ustima, kidajući i žvaćući.

Malo dalje naiđe na gozbu leševa. Iskasapljeni, mrtvaci su ležali razbacani među preturenim stolicama i slomljenim stolovima, izvaljeni u lokvama zgrušane krvi. Neki behu bez ruku, neki čak i bez glava. Odsečene šake stezale su krvave čaše, varjače, pečene piliće, okrajke hleba. Na prestolu iznad njih sedeo je mrtvac s vučjom glavom. Nosio je gvozdenu krunu i držao jagnjeći but u jednoj ruci, onako kako bi kralj držao žezlo, a oči su mu pratile Deni s nemom molbom.

Ona pobeže od njega, ali samo do sledećih otvorenih vrata. *Znam ovu sobu*, pomisli. Sećala se tih velikih drvenih greda i životinjskih lica koja su ih krasila. A tamo, iza prozora, limunovo drvo! Srce je zbole od čežnje. *To je kuća s crvenim vratima, kuća u Bravosu.* Čim to pomisli, u sobu uđe stari ser Vilem, teško se oslanjajući o štap. „Mala princezo, došla si“, reče on grubim i nežnim glasom. „Hajde“, dodade, „dođi k meni, moja gospo, sada si kod kuće, sada si na sigurnom.“ Njegove krupne izborane šake pružiše se ka njoj, meke kao stara koža, i Deni požele da ih stegne i poljubi, požele to više nego što je ikada išta želela. Stopala joj krenuše napred, a onda pomisli: *On je mrtav, mrtav je, dragi stari medved, odavno je umro.* Stoga ustuknu i pobeže.

Dugačka dvorana protezala se sve dalje i dalje; levo od nje pružao se

beskonačni niz vrata, a desno samo baklje. Protrčala je mimo nebrojenih vrata, vrata zatvorenih i otvorenih, vrata drvenih i vrata gvozdenih, vrata rezbarenih i jednostavnih, vrata s rezama, i vrata s bravama, i vrata sa zvezirkama. Drogon ju je udarao krilima po leđima, goneći je napred, i Deni je trčala sve dok trčati više nije mogla.

Konačno se levo od nje ukazaše velika bronzana vrata, veća od ostalih. Otvoriše se čim se približila, i ona bi primorana da stane i pogleda. Iza njih se pružala prostrana i mračna kamena dvorana, najveća koju je ikada videla. Lobanje mrtvih zmajeva gledale su s njenih zidova. Na visokom prestolu prepunom bodlji sedeo je starac u bogatoj odori, starac tamnih očiju i dugačke srebrnosive brade. „Neka onda on bude kralj izgorelih kostiju i pečenog mesa“, reče on čoveku niže svojih nogu. „Neka onda bude kralj pepela.“ Drogon vrisnu, kandže se zariše kroz svilu i kožu, ali kralj na prestolu ga ne ču, i Deni krenu dalje.

Viseris, to joj beše prva pomisao kada je sledeći put zastala, ali joj drugi pogled reče da to nije on. Čovek je imao kosu njenog brata, ali je bio viši, a oči su mu bile boje tamnog indiga, ne ljubičaste. „Egon“, reče on ženi koja je dojila novorođenče u velikom drvenom krevetu. „Ima li boljeg imena za kralja?“

„Hoćeš li mu spevati pesmu?“ upita žena.

„Za njega već postoji pesma“, reče čovek. „On je obećani princ, i njegova je pesma leda i vatre.“ On diže pogled kada to reče, i učini se da ju je video kako стојi s druge strane vrata. „Mora postojati još jedan“, reče on, mada nije mogla da kaže obraća li se njoj ili ženi u krevetu. „Zmaj ima tri glave.“ On ode do sedišta kraj prozora, pa uze harfu i prstima blago pređe preko srebrnastih žica. Slatka tuga ispuni sobu dok su čovek i žena i dete bledeli kao jutarnja magla, i samo se muzika zadrža da ih otprati.

Kao da je hodala još čitav sat pre nego što se dugačka dvorana konačno završi strmim kamenim stepeništem koje se spušтало u tamu. Sva vrata, otvorena ili zatvorena, bila su levo od nje. Deni se osvrnu za sobom. Baklje se gase, shvati ona, osećajući da joj se budi strah. Možda ih je gorelo još dvadesetak. Najviše trideset. Još jedna utrnu dok je gledala, i tama se pruži malo dalje niz hodnik, puzeći ka njoj. A dok je osluškivala, učini joj se da čuje kako stiže još nešto, teško i sporo se vukući preko izbledelog saga. Ispuni je užas. Nije mogla nazad, bojala se da ostane gde jeste, ali kako da nastavi? Desno od nje nije bilo vrata, a stepenice su se spuštale, nisu išle gore.

Još jedna baklja se ugasi dok je stajala i razmišljala, a zvuci polako postadoše glasniji. Drogonov dugački vrat se izvi i on otvoru usta da zaurla, a para mu se diže između zuba. *I on čuje isto*. Deni se ponovo okrenu golom zidu, ali ne vide ništa na njemu. *Da ne postoje možda tajna vrata, vrata koja ne mogu da vidim?* Još jedna baklja se ugasi. Još jedna. *Prva vrata desno, rekao je, uvek prva vrata desno. Prva vrata desno...*

Iznenada shvati... su poslednja vrata levo!

Ona prolete kroz njih. Tamo najde na još jednu malu odaju sa četvoro vrata. Krenu desno, i desno, i desno i desno, i desno, i desno, sve dok joj se u glavi ne zavrte, i ponovo joj ponestade daha.

Kada zastade, nađe se u još jednoj vlažnoj kamenoj odaji... ali ovog puta su vrata preko puta bila kružna, u obliku otvorenih usta, a Pjat Pri je stajao napolju na travi, pod drvećem. „Zar je moguće da su Neumirući tako brzo završili s tobom?“ upita s nevericom kada je ugleda.

„Tako brzo?“ reče ona, zbumjena. „Hodala sam satima, i još ih nisam pronašla.“

„Pogrešno si skrenula. Dodi, poveštu te.“ Pjat Pri pruži ruku.

Deni zastade. Desno od nje bila su vrata, još zatvorena...

„To nije pravi put“, reče Pjat Pri odlučno, plavih usana stegnutih u neodobravanju. „Neumirući neće zauvek čekati.“

„Naši mali životi za njih su samo treptaj moljčevih krila“, reče Deni, prisetivši se.

„Tvrdoglavo dete. Izgubićeš se, i nikada te neće naći.“

Ona se odmače od njega, prilazeći desnim vratima.

„Ne!“ kriknu Pjat Pri. „Ne, k meni, dođi k meni, *meeeeeniiiiii...*“ Lice mu se uruši u sebe, pretvarajući se u nešto bledo i crvoliko.

Deni ga ostavi za sobom, pa stupa na stepenište. Poče da se penje. Uskoro je noge zboleše. Ona se priseti kako je spolja izgledalo da Kuća Neumirućih nema kula.

Konačno se stepenište završi. Desno je zjapiro niz drvenih vrata. Bila su izrađena od abonosa i stražarike, crno i belo drvo uvijalo se i kovitlalo u čudnim prepletenim šarama. Bila su prelepa, a istovremeno i nekako strašna. *Krv zmaja ne sme da se plasi*. Deni se brzo pomoli, Ratniku za hrabrost i dotračkom konjskom bogu za snagu. A onda nagna sebe napred.

Iza vrata je bila velika dvorana, puna raskošno odevenih čarobnjaka. Neki su nosili čudesne odore od hermelina, grimiznog somota i zlatnog platna, drugi kićene oklope ukrašene draguljima, ili pak visoke šiljate kape prekrivene zvezdicama. Među njima je bilo i žena, obučenih u haljine velike lepote. Zraci sunca dopirali su kroz vitraže na prozorima, a vazduh je bio kao živ, prožet najlepšom muzikom koju je ikada čula.

Neki bogato odeven čovek kraljevskog držanja diže se i osmehnu kada je ugleda. „Deneris od kuće Targarjena, dobrodošla. Dodi i podeli našu hranu večnosti. Mi smo Neumirući od Karta.“

„Dugo smo te čekali“, reče žena kraj njega, odevena u ružičasto i srebrno. Njena dojka, otkrivena po karćanskoj modi, nije mogla biti savršenija.

„Znali smo da nam dolaziš“, kaza kralj čarobnjak. „Pre hiljadu godina smo to znali, i sve ovo vreme smo čekali. Poslali smo kometu da ti pokaže put.“

„Imamo znanja da ih podelimo s tobom“, reče ratnik u sjajnom smaragdnom oklopu, „i čarobnih oružja da te naoružamo. Prošla si sve kušnje. Sada dodi i sedi

sa nama, i sva tvoja pitanja naći će odgovore.“

Ona zakorači napred. Ali joj tada Drogon skoči s ramena. On polete na vrh vrata od abonosa i stražarike, smesti se tamo, i poče da grize rezbareno drvo.

„Ćudljiva zver“, nasmeja se naočiti mladić. „Da te naučimo tajnom jeziku zmajevskog roda? Dođi, dođi.“

Preplavi je sumnja. Velika vrata bila su tako teška da je Deni trebala sva snaga da ih gurne, ali konačno počeše da se pomeraju. Iza njih bila su još jedna, skrivena. Bilo je to staro sivo drvo, ispucalo i obično... ali se nalazilo desno od vrata kroz koja je ušla. Čarobnjaci su je dozivali glasovima umilnjim od pesme. Ona pobeže od njih, a Drogon polete za njom. Prođe kroz uska vrata, i uđe u odaju preplavljenu tamom.

Dugački kameni sto ispunjavao je sobu. Iznad njega lebdele je ljudsko srce, natečeno i plavo od truleži, ali ipak živo. Kucalo je dubokim potmulim zvukom, a svaki udar širio je talase tamnoplavog svetla. Prilike oko stola bile su tek plave senke. Dok je Deni prilazila praznoj stolici u dnu stola, nisu se pomerile, ni ti progovorile, niti se ka njoj okrenule. Nije bilo zvuka sem sporih, dubokih otkucaja trulog srca.

...majko zmajeva... dopre glas, delom šapat, delom jecaj... zmajeva... zmajeva... ponoviše drugi glasovi u tami. Neki behu muški, neki ženski. Jedan je govorio visoko, kao dete. Lebdeće srce pulsiralo je iz tame u polutamu. Bilo je teško prizvati volju i prozboriti, prisetiti se reči koje je tako marljivo vežbala. „Ja sam Deneris Olujrođena od kuće Targarjena, kraljica Sedam kraljevstava Vesterosa.“ *Da li me čuju? Zašto se ne pokreću?* Ona sede, prekrstivši ruke u krilu. „Dajte mi vaše savete, i pričajte mi o mudrosti onih koji su pobedili smrt.“

Kroz tamnoplavu tamu mogla je da razabere izborano lice Neumirućeg desno od sebe, starog i prastarog čoveka, izboranog i čelavog. Koža mu je bila ljubičastoplava, usne i nokti još plavlji, tako tamni da su bili skoro crni. Čak su mu i beonjače bile plave. Gledale su ne videći u drevnu ženu na suprotnoj strani stola, kojoj haljina od blede svile beše istrulila na telu. Jedna uvela dojka bila joj je gola po karćanskom običaju, sa šiljastom plavom bradavicom tvrdom kao štavljenja koža.

Ona ne diše. Deni oslušnu tišinu. *Niko od njih ne diše, niti se kreću, niti im oči išta vide.* *Da li je moguće da su Neumirući mrtvi?*

Odgovor joj beše šapat, tanak kao mišji brk... mi... živimo... živimo... živimo... glasao se. Mnoštvo drugih glasova prošapta odjeke... i znamo... znamo... znamo... znamo...

„Došla sam po dar istine“, reče Deni. „U dugačkoj dvorani, ono što sam videla... da li su to bile prave vizije, ili laži? Prošli događaji, ili oni koji će tek doći? Šta su značili?“

...oblik senki... sutrašnjice još nestvorene... ispij iz čaše leda... ispij iz čaše vatre...

...majko zmajeva... dete troje...

„Troje?“ Nije shvatala.

...*tri glave ima zmaj...* avetinjski hor joj je ječao u glavi a da se nijedne usne nisu pokrenule, niti dah poremetio miran plavi vazduh... *majko zmajeva... dete oluje...* Šapati postadoše uskovitlana pesma... *tri vatre moraš upaliti... jednu za život i jednu za smrt i jednu za ljubav...* Njeno srce tuklo je zajedno sa onim koje je lebdelo pred njom, plavo i trulo... *tri puta moraš jahati... jednom u krevet i jednom u užas i jednom u ljubav...* Glasovi su postajali snažniji, shvati ona, i činilo joj se da joj srce usporava, čak i dah... *tri izdaje ćeš upoznati... jednu zbog krvi i jednu zbog zlata i jednu zbog ljubavi...*

„Ja ne...“ Glas joj beše tek šapat, slabašan gotovo kao njihovi. Šta joj se to dešava? „Ne shvatam“, reče malo glasnije. Zašto je ovde tako teško govoriti? „Pomozite mi. Pokažite mi.“

...*da joj pomognemo...* rugali su se šapati... *da joj pokažemo...*

Tad prikaze zadrhtaše kroz tamu, tamnoplavi obrisi. Viseris je vrištalo dok mu je rastopljeno zlato teklo niz obraze i punilo usta. Visoki lord bakarne kože i srebrnozlatne kose stajao je pod barjakom s vatrenom pastuvom, ispred grada u plamenu. Rubini su leteli kao kapi krvi s grudi umirućeg princa dok je padao na kolena u vodu i poslednjim dahom šaputao ime jedne žene... *majko zmajeva, kćeri smrti...* Sijajući kao zalazak sunca, crveni mač je bio dignut u ruci plavookog kralja koji nije bacao senku. Platneni zmaj njihao se na kopljima među ushićenom gomilom. Sa zadimljene kule, velika kamena zver polete, bljujući vatru senki... *majko zmajeva, ubico laži...* Njena srebrna ždrebica kasala je kroz travu, ka tamnom i svetlucavom potoku pod morem zvezda. Leš je stajao na pramcu broda, očiju svetlih na mrtvom licu, sivih usana tužno osmehnutih. Plavi cvet rastao je iz pukotine u ledenom zidu i ispunjavao vazduh miomirisom... *majko zmajeva, nevesto vatre...*

Vizije su stizale sve brže i brže, jedna za drugom, sve dok joj se ne učini da je sam vazduh oživeo. Senke su vitlale i plesale u šatoru, bez kostiju i užasne. Mala devojčica bosonoga je trčala prema velikoj kući s crvenim vratima. Miri Maz vrištala je u plamenu, a zmaj je provalio napolje iz njenog čela. Iza srebrnog konja vukao se i poskakivao krvavi leš golog muškarca. Beli lav trčao je kroz travu višu od čoveka. Pod Majkom planina, povorka golih starica dopuzala je od velikog jezera i drhteći klekla pred njom, oborenih sedih glava. Deset hiljada robova podigli su krvave ruke dok je jurila na srebrnoj ždrebici, jašući kao vetar. „*Majko!*“ vikali su. „*Majko, majko!*“ Pružali su ruke ka njoj, dodirivali je, vukli je za plašt, rub suknje, stopalo, nogu, grudi. Želeli su je, trebala im je ona, vatra, život, i Deni zadahta i raširi ruke i dade im se...

Ali je onda crna krila udariše po glavi, besan vrisak preseće tamnoplavi vazduh, i iznenada vizije nestadoše, rasuše se, a Deni preplavi užas. Neumirući su bili svuda oko nje, plavi i hladni, i šaputali su dok su pružali ruke ka njoj, vukli, gladili

je, čupali joj odeću, dodirivali je svojim suvim hladnim rukama, provlačili joj prste kroz kosu. Sva snaga joj napusti udove. Nije mogla da se pokrene. Čak i srce beše prestalo da joj kuca. Oseti šaku na goloj dojci kako joj uvrće bradavicu. Zubi pronađoše meku kožu njenog vrata. Usta se spusiće na jedno oko, ližući, šišajući, *grizući*...

Onda se tamnoplavo pretvoril u narandžasto, a šapati u vriske. Srce joj je ludo tuklo, ruku i usta nestade, toplota joj obli kožu, i Deni zatrepta od iznenadnog sjaja. Iznad nje, zmaj beše raširio krila i napao strašno tamno srce, kidajući trulo meso na komade, a kada mu glava polete napred, vatra pokulja iz otvorenih čeljusti, svetla i vrela. Ona ču vriske Neumirućih dok su goreli, tanki, suvi i šuštavi glasovi kukali su na jezicima odavno mrtvih. Meso im je bilo krt pergament, kosti suvo drvo natopljeno salom. Plesali su dok ih je vatra gutala; teturali su se i grčili, i okretali i dizali usplamtele ruke visoko, prstiju svetlih kao baklje.

Deni se osovi na noge i probi se kroz njih. Bili su lagani kao vazduh, tek prazne ljuštare, i padali su na dodir. Kada stiže do vrata, gorela je čitava soba. „*Drogone*“, pozva, i on joj dolete kroz vatru.

Napolju se pred njima pružao dugačak i mračan izuvijani prolaz, osvetljen treperavim narandžastim svetлом iza nje. Deni potrča, tražeći vrata, vrata desno od sebe, vrata levo, bilo kakva vrata, ali nije bilo ničega, samo vijugavi kameni zidovi, i pod koji kao da joj se sporo pokretao pod nogama, nabirajući se da je saplete. Ona uhvati ravnotežu i potrča brže, i iznenada se pred njom ukazaše vrata, vrata nalik na otvorena usta.

Kada izlete na sunce, posrnu od blistavog svetla. Pjat Pri je brbljaо na nekom nepoznatom jeziku i poskakivao s noge na nogu. Kada se Deni osvrnu, vide tanke pipke dima kako prodiru kroz pukotine u drevnim kamenim zidovima Palate prašine i kako se dižu između crnih crepova na krovu.

Urlajući kletve, Pjat Pri isuka nož i zaplesa prema njoj, ali mu se Drogon baci na lice. Tada ona začu pucanj Jogovog biča, i nikada joj nijedan zvuk ne beše miliji. Nož polete kroz vazduh, i tren kasnije Rakaro baci Pjata Prija na zemlju. Ser Džora Mormont kleknu kraj Deni na hladnu zelenu travu i obgrli je oko ramena.

TIRION

„Ako glupo izginete, baciću vam tela kozama“, zapreti Tirion prvoj grupi Kamenih vrana koja se otiskivala s doka.

Šaga se nasmeja. „Polutan nema koze.“

„Nabaviću ih, samo radi vas.“

Zora je svitala, i bledi talasići svetla ljeskali su se na površini reke, razbijali se pod motkama i ponovo se sklapali kada bi skela prošla. Timet je poveo svoje Opečene u Kraljevu šumu pre dva dana. Juče su otišli Crne uši i Mesečeva braća, danas je bio red na Kamene vrane.

„Šta god da uradite, pokušajte da ne zapodenete bitku“, reče Tirion. „Napadajte im logore i komoru. Sačekajte njihove izviđače u zasedama i obesite im tela o drveće tamo gde će proći glavnina, pa ih obiđite i posecите svakoga ko zaostane. Hoću noćne prepade, toliko iznenadne i mnogobrojne da od straha ne mogu da zaspem...“

Šaga položi šaku na Tirionovu glavu. „Sve sam to naučio od Dolfina sina Holgerovog pre nego što mi je brada izrasla. Tako se ratuje u Mesečevim planinama.“

„Kraljeva šuma nije u Mesečevim planinama, i nećete se boriti protiv Mlečnih zmija i Obojenih pasa. I slušajte vodiče koje vam dajem, oni ovu šumu poznaju isto kao vi vaše planine. Sledite njihove savete i dobro će vam poslužiti.“

„Šaga će slušati Polutanove sluge“, obeća gorštak svečano. A onda je došao čas da i on povede konjića na skelu. Tirion ih je gledao kako se otiskuju ka središtu Crnobujice. U dubini stomaka oseti nešto čudno. Bez svojih gorštaka osećaće se kao da je go.

Još je imao Bronove plaćenike, sada njih skoro osam stotina, ali je prevrtljivost najamnika bila čuvena. Tirion je uradio sve što je mogao da kupi njihovu trajnu odanost, obećavši Bronu i desetini njegovih najboljih ljudi zemlje i viteške titule kada se bitka okonča. Pili su njegovo vino, smejali se njegovim šalama i zvali jedan drugog *ser* sve dok nisu počeli da se teturaju od pića... svi sem Brona, koji se samo osmehivao svojim drskim mračnim osmehom, a nešto kasnije i rekao: „Ubiće za vitešku titulu, ali ne pomišljaj da će za nju umreti.“

Tirion nije ni gajio takve zablude.

Zlatni plaštovi bili su gotovo jednako nepouzdano oružje. Šest hiljada ljudi u Gradskoj straži, zahvaljujući Sersei, ali se mogao osloniti tek na četvrtinu njih. „Mnogo očiglednih izdajnika nema, mada neki ipak postoje, čak ni tvoj pauk nije uspeo sve da ih otkrije“, upozorio ga je Bajvoter. „Ali su stotine njih zeleniji od prolećne trave, ljudi koji su pristupili radi hleba i piva i sigurnosti. Niko ne želi da se pokaže kao kukavica pred sebi ravnima, zato će se na početku hrabro boriti, sve dok ratni rogovи duvaju i barjadi vijore. Ali ako bitka podje po zlu, razbežaće se, i

to gadno. Čim prvi baci koplje i nada se u beg, pridružiće mu se još hiljada.“

Naravno, u Gradskoj straži bilo je i iskusnih ljudi, jezgro od dve hiljade koji su zlatne plaštove dobili od Roberta, a ne od Sersei. A ipak i oni... Stražari nisu pravi vojnici, imao je običaj da kaže lord Tivin. Vitezova, štitonoša i oklopnih pešaka Tirion nije imao više od tri stotine. Uskoro će morati da isproba istinitost još jedne izreke svog oca: Jedan čovek na zidinama vredi kao desetorica ispod njih.

Bron i pratnja čekali su u dnu doka, među gomilom prosjaka, kurvi i ribarskih žena koje su nudile svoju robu. One su imale više posla nego svi ostali zajedno. Kupci su se tiskali kraj buradi i tezgi da bi se cenjiali oko morskih puževa, školjki i štuke. Pošto druga hrana nije ni stizala u grad, cena ribe bila je desetostruko viša nego pre rata, i još je rasla. Ko je imao novca, dolazio je na obalu svakog jutra i svake noći u nadi da će kući doneti jegulju ili lonac crvenih kraba; oni koji nisu, šunjali su se između tezgi, razmišljajući kako bi šta ukrali, ili su stajali pod zidinama, mršavi i beznadni.

Zlatni plaštovi prokrčiše put kroz gomilu, odgurujući ljude drškama kopalja. Tirion se upinjao iz petnih žila da se ne obazire na promrmljane kletve. Iz svetine dolete riba, sluzava i trula. Pade mu kraj nogu i rasprsnu se. On je gadljivo prekorači i pope se u sedlo. Deca natečenih stomaka pohrliše i stadoše da se otimaju oko smrdljivih komada.

Našavši se u sedlu, on se zagleda niz obalu. Čekići su odzvanjali kroz jutro dok su se tesari tiskali oko Blatne kapije, proširujući drvenu ogradu oko zidina. Rad je dobro napredovao. Mnogo mu se manje sviđala skupina sklepanih kućica kojoj je bilo dozvoljeno da naraste iza dokova i priljubi se uz gradske zidine kao prilepcii za brodsko korito; radnje s mamcima i sirotinjske kuhinje, skladišta, trgovačke tezge, pivnice, barake u kojima su noge širile najjeftinije kurve. *Moraju biti srušene, do poslednje.* Nije im nužda da Stanisu daju još i lestvice uz koje će se popeti na zidine.

On pozva Brona u stranu. „Sakupi stotinu ljudi i spali sve što vidiš ovde, između obale i gradskih zidina.“ On mahnu zdepastim prstima, obuhvativši svu bedu kraj reke. „Hoću da ništa ne ostane, razumeš?“

Crnokosi najamnik okrenu glavu, razmotrivši zadatak. „Vlasnicima se to nimalo neće dopasti.“

„Nisam ni mislio da hoće. Neka bude tako: imaće još jedan razlog da proklinju zlog majmunskog demona.“

„Neki će se možda boriti.“

„Postaraj se da izgube.“

„Šta ćemo s onima koji tu žive?“

„Daj im dovoljno vremena da iznesu svoju imovinu, a onda ih iseli. Pokušaj da nikoga ne ubiješ, oni nam nisu neprijatelji. I neću više da čujem za silovanja! Drži svoje ljude na uzdi, majku mu.“

„Oni su najamnici, a ne obrednici“, reče Bron. „Uskoro ćeš početi da mi govorиш

kako moraju biti trezni.“

„Ni to ne bi škodilo.“

Tirion je samo žalio što ne može da gradske zidine učini dvostruko višim i trostruko debljim. Mada to možda i nije bilo važno. Debele zidine i visoke kule nisu spasle ni Krajoluj ni Harendvor, čak ni Zimovrel.

Sećao se Zimovrela, kakav je bio kada ga je poslednji put video. Ne tako čudovišno velik kao Harendvor, niti naizgled tako čvrst i neosvojiv kao Krajoluj, ali je ipak u tom kamenju bilo velike snage, nečeg što je kazivalo da se unutar tih zidina čovek može osećati sigurno. Vesti o padu zamka potpuno su ga zaprepastile. „Bogovi jednom rukom daju, a drugom uzimaju“, promrmljaо je sebi u bradu kada mu je Varis to javio. Starkovima su dali Harendvor, a uzeli Zimovrel, što je bila jadna zamena.

Nema sumnje da je trebalo da se raduje. Rob Stark će sada morati da se okreće na sever. Ako ne može da odbrani vlastiti dom i ognjište, kakav je on kralj? To je za kuću Lanistera značilo olakšanje na zapadu, a ipak...

Tirion se veoma maglovito sećao Teona Grejdžoja iz vremena provedenog sa Starkovima. Nezreo mladić koji se uvek smeškao, vešt s lukom i streлом; bilo ga je teško zamisliti kao gospodara Zimovrela. Gospodar Zimovrela uvek će biti Stark.

Pamtio je njihovu bogošumu; visoke stražarike oklopljene sivozelenim iglicama, velike hrastove, drač i bukve, i vojničke borove, a u samom središtu drvo srce koje stoji kao neki bledi džin zamrznut u vremenu. Skoro da je mogao da oseti miris tog mesta, zemljjan i zamišljen, miris stoleća, i pamtio je kako je šuma bila mračna, čak i po danu. *Ta šuma je bila Zimovrel. Ona je bila Sever. Nikada se nisam toliko osećao kao stranac, neželjeni uljez, kao kada sam po njoj hodao.* Pitao se da li će Grejdžoji osećati isto. Zamak je sad možda i bio njihov, ali ta bogošuma nikada neće. Ni za godinu, ni za deset, ni za pedeset.

Tirion Lanister lagano odjaha ka Blatnoj kapiji. *Zimovrel tebi ne znači ništa, podseti on sebe. Treba da se raduješ što je pao i postaraš se za vlastite zidine.* Kapija je bila otvorena. Unutra, tri velika trebušeta stajala su jedan kraj drugoga na pijacičnom trgu, vireći preko zidina kao tri ogromne ptice. Kraci za bacanje bili su im načinjeni od debala starih hrastova, i okovani gvožđem da se ne bi rascepili. Zlatni plaštovi ih behu prozvali Tri kurve, zato što su imali da požele lordu Stanisu izuzetno vrelu dobrodošlicu. *Ili se bar nadamo da će tako biti.*

Tirion mamuznu konja i otkasa kroz Blatnu kapiju, sekući ljudsku plimu. Kada je zašao iza Kurvi, narod se proredi, i ulica se oko njega raširi.

Povratak u Crvenu tvrđavu nije bio zanimljiv, ali u Desničinoj kuli zateče desetak besnih trgovačkih kapetana kako čekaju u njegovoj primaćoj odaji da bi se bunili zbog oduzimanja brodova. On im se iskreno izvini, i obeća nadoknadu nakon rata. To ih nimalo nije umirilo. „A šta ako izgubite, moj gospodaru?“ upita jedan Bravošanin.

„Onda se za nadoknadu obratite kralju Stanisu.“

Kada je uspeo da ih se otarasi, zvona su zvonila, i Tirion je znao da će zakasniti na ceremoniju. Odgugao se preko dvorišta gotovo trkom i probio se u obredište zamka baš kada je Džofri vezivao bele svilene plaštove na ramena dvojice novih članova svoje Kraljevske garde. Ritual je izgleda zahtevao da svi stoje, tako da Tirion nije video ništa sem niza dvoranskih dupeta. Ipak, kada novi prvoobrednik bude završio sa zaklinjanjem dvojice vitezova i mirosaо ih u ime Sedmoro, nalaziće se na dobrom mestu da prvi izade.

Odobravao je sestrin izbor ser Belona Sвона na mesto pokojnog Prestona Grinilda. Svonovi su bili krajinski lordovi, ponosni, moćni i oprezni. Tvrdeći da je bolestan, lord Galijen Svon je ostao u svom zamku, i nije se umešao u rat, ali mu je stariji sin jahao s Renlijem, a sada sa Stanisom, dok je mlađi, Belon, služio u Kraljevoj Luci. Tirion je pretpostavljaо da bi mu treći sin, da ga je imao, otišao Robu Starku. To možda nije bio najčasniji stav, ali je govorio o razboritosti; bez obzira na to ko osvoji Gvozdeni presto, Svonovi su nameravali da opstanu. Osim što je bio plemenitog roda, ser Belon je bio hrabar, uglađen i vešt s oružjem; dobar s kopljem, još bolji s budovanim, a čudesan s lukom i streлом. Služiće časno i hrabro.

Avaj, Tirion nije mogao da kaže isto i za Serseinog drugog izabranika. Ser Ozmund Ketlblek je *izgledao* dovoljno moćno. Bio je visok šest stopa i šest pedalja, sav u žilama i mišićima, a kukasti nos, čupave obrve i četvrtasta smeđa brada davali su njegovom licu žestok izgled, sve dok se ne bi osmehnuo. Kako je bio niskoroden, običan vitez bezemljaš, Ketlblekovo napredovanje u životu potpuno je zavisilo od Sersei, što je verovatno i bio glavni razlog da ga odabere. „Ser Ozmund odan je koliko i hrabar“, rekla je Džofriju kada je predložila njegovo ime. To je, nažalost, bilo tačno. Dobri ser Ozmund je njene tajne prodavaо Bronu od prvog dana kada ga je unajmila, ali Tirion nije baš nameravaо to da joj kaže.

Pretpostavljaо je da ne treba da se žali. Imenovanje mu je dalo još jedno uho blisko kralju, neznano njegovoj sestri. A čak i ako se ispostavi da je ser Ozmund potpuna kukavica, neće biti gori od ser Borosa Blunta, trenutno nastanjenog u tamnici u Rozbiju. Ser Boros je pratio Tomenu i lorda Džajlza kada su ih iznenadili ser Džejslin Bajvoter i njegovi zlatni plaštovi, i predao je svog štićenika brzinom koja bi razgnevila starog ser Baristana Selmija jednako kao što je razgnevila i Sersei; od viteza Kraljeve garde očekivalo se da umre braneći kralja i kraljevsku porodicu. Njegova sestra je zahtevala da Džofri oduzme Bluntu beli plašt zbog veleizdaje i kukavičluka. *A sada ga je zamenila drugim čovekom, jednako šupljim.*

Veći deo jutra protekao je u molitvama, zakletvama i mirosanju. Tiriona ubrzo zboleše noge. On prebacи težinu s jedne na drugu, nemiran. Ledi Tanda je stajala nekoliko redova više, primeti on, ali joj kći nije bila s njom. Pomalo se nadao da će se bar kratko videti sa Šai. Varis je javljaо da joj dobro ide, ali je želeo da se i sam u to uveri.

„Bolje gospina služavka nego sudopera“, rekla je Šai kada joj je Tirion preneo evnuhov plan. „Mogu li da ponesem svoj pojas od srebrnog cveća i zlatnu ogrlicu s crnim dijamantima, za koje si rekao da te podsećaju na moje oči? Neću ih nositi ako kažeš da ne smem.“

Koliko god da mu beše krivo što će je razočarati, Tirion je morao da ukaže na činjenicu da bez obzira na to što ledi Tanda nije baš bistra, čak i ona može da se zapita kako to da služavka njene kćeri ima više nakita od svoje gospodarice. „Izaberi dve-tri haljine, ne više“, naredio joj je. „Dobru vunu, ne svilu, ne somot, i ne krvno. Ostalo ću preneti u moje odaje, da ih imaš kada mi budeš dolazila.“ To nije bio odgovor koji je Šai želeta da čuje, ali će bar biti na sigurnom.

Kada se ceremonija konačno završila, Džofri izade između ser Belona i ser Ozmunda u njihovim novim belim plaštovima, dok se Tirion zadrža da porazgovara s novim prvoobrednikom (koji je bio *njegov* izbor, i dovoljno mudar da zna ko mu maže med na hleb). „Hoću da bogovi budu na našoj strani“, reče mu Tirion otvoreno. „Reci im da se Stanis zakleo da će spaliti Veliko obredište Belorovo.“

„Da li je to istina, moj gospodaru?“ upita prvoobrednik, lukav čovečuljak, retke bele brade i izboranog lica.

Tirion sleže ramenima. „Može biti. Stanis je spalio bogošumu u Krajoluju kao žrtvu Gospodaru svetlosti. Ako je uvredio stare bogove, zašto bi poštedeo nove? Reci im to. Reci im da svaki čovek koji pomišlja da pomogne uzurpatoru izdaje i bogove, a ne samo zakonitog kralja.“

„Hoću, moj gospodaru. I narediću im da se mole za kraljevo zdravlje i za zdravlje kraljeve desne ruke.“

Piromanser Halin je već čekao Tirina kada se ovaj vratio u svoje odaje, a meštar Frenken beše doneo poruke. On ostavi alhemičara da čeka još malo, sve dok ne pročita ono što su mu gavranovi doneli. Beše stiglo jedno staro pismo, od Dorana Martela, u kome je upozoravao da je Krajoluj pao, i jedno mnogo zanimljivije, od Belona Grejdžoja sa Hridi, koji je sada sebe nazivao *Kraljem Ostrva i Severa*. Pozivao je kralja Džofrija da pošalje izaslanika na Gvozdenu ostrvu da utvrde granice između kraljevstava i razmotre mogućnost saveza.

Tirion tri puta pročita pismo, pa ga odloži u stranu. Dugački brodovi lorda Belona bili bi velika pomoć protiv flote koja će isploviti iz Krajoluja, ali su bili hiljadama liga daleko, na suprotnoj obali Vesterosa, a Tirion uopšte nije bio siguran da želi da se odrekne polovine kraljevstva. *Možda da ovo pitanje bacim pred Sersei, ili da ga iznesem na veče?*

Tek tada je primio Halinu s najnovijim računima od alhemičara. „Ovo ne može biti istina“, reče Tirion dok je pregledao knjige. „Gotovo trinaest hiljada zdela? Da li me ti to držiš za budalu? Neću da dam kraljevo zlato za prazne zdele i za čupove s vodom iz slivnika zapečaćene voskom, upozoravam te.“

„Ne, ne“, zavile Halin, „zbir je tačan, kunem se. Imali smo, hm, mnogo sreće, moj gospodaru desnice. Pronađena je još jedna zaliha lorda Rosarta, više od

tri stotine zdela. Pod Zmajištem! Neke kurve su koristile ruševine da primaju svoje mušterije, i jedan od njih propao je kroz istruleli pod u podrum. Kada je napipao čupove, pomislio je da su vino. Bio je toliko pijan da je slomio pečat i popio malo.“

„Jednom je jedan princ pokušao isto“, reče Tirion suvo. „Nisam video da se zmajevi dižu iznad grada, tako da prepostavljam da ni ovog puta nije uspelo.“ Zmajište na vrhu Renisinog brda bio je napušteno već vek i po. Činilo mu se da je to sasvim dobro mesto za skladištenje divlje vatre, bolje od mnogih drugih, ali bi bilo lepo da je pokojni lord Rosart to nekome i rekao. „Tri stotine zdela, kažeš? To još ne objašnjava ovoliki zbir. Imate nekoliko *hiljada* više od najoptimističnije procene koju si izneo kada smo se poslednji put sreli.“

„Da, da, tako je.“ Halin obrisa bledo čelo rukavom crno-grimizne odore. „Veoma smo naporno radili, moj gospodaru desnice, hm.“

„To bez sumnje objašnjava zašto ste napravili mnogo više tvari nego pre.“ Smešeći se, Tirion usredsredi svoj raznobojni pogled na piromansera. „Mada se javlja pitanje zašto ste tek sada počeli tako naporno da radite.“

Halinov ten imao je boju pečurke, tako da je bilo teško shvatiti kako može još da prebledi, ali mu je to ipak nekako pošlo za rukom. „I jesmo, moj gospodaru desnice, moja braća i ja radili smo danonoćno od samog početka, veruj mi. Samo, hm, napravili smo toliku količinu tvari da smo postali, hm, veštiji nego pre, i takođe“ - alhemičar se nelagodno promeškolji - „izvesne čini, hm, drevne tajne našeg reda, veoma osetljive, veoma neugodne, ali nužne da bi tvar bila, hm, ono što treba da bude..“

Tirionu je ponestajalo strpljenja. Ser Džejslin Bajvoter je verovatno već stigao, a Gvozdenšaka nije voleo da čeka. „Da, imate tajne čini, to je baš divno. Šta s njima?“

„One, hm, čini se da deluju bolje nego pre.“ Halin se slabašno osmehnu. „Siguran si da u blizini nema zmajeva, zar ne?“

„Ne, osim ako niste našli nekog pod Zmajištem. Zašto?“

„O, oprosti, samo sam se prisećao nečega što mi je stari mudrac Polotor jednom rekao, kada sam bio učenik. Pitao sam zašto toliko naših mađija, izgleda, pa, nedovoljno *delotvomo*, bar u poređenju s onim što drevni svici kazuju, a on je rekao da je to zato što je mađija počela da nestaje iz sveta kada je poslednji zmaj umro.“

„Žao mi je što moram da te razočaram, ali zmajeve nisam video. Međutim, primetio sam Kraljevu pravdu kako se sunja naokolo. Ako se ispostavi da je makar jedna voćka koju mi prodaješ puna bilo čega drugog sem divlje vatre, i ti ćeš ga upoznati.“

Halin uteče tako brzo da je skoro srušio ser Djejslina - ne, *lorda* Djejslina, mora to da zapamti. Gvozdenšaka je, kao i obično, bio milosrdno neposredan. Beše se vratio iz Rozbija da isporuči sveže regrutovane kopljanike s imanja lorda

Džajlza i ponovo preuzeće zapovedništvo nad Gradskom stražom. „Kako je moj sestrić?“ upita Tirion kada su završili s razgovorom o odbrani grada.

„Princ Tomen je zdrav i veseo, moj gospodaru. Pripitomio je lane koje su moji ljudi doveli iz lova. Kaže da jedno imao i ranije, ali ga je Džofri odrao za gunj. Ponekad se raspituje za majku, i često počinje pisma za princezu Mirselu, ali do sada nijedno nije završio. Brat, međutim, kao da mu nimalo ne nedostaje.“

„Izvršio si odgovarajuće pripreme u vezi s njim, ako bitku izgubimo?“

„Moji ljudi su dobili naređenja.“

„A ona glase?“

„Naredio si mi da nikome ne kažem, moj gospodaru.“

On se na to osmehnu. „Drago mi je što to pamtiš.“ Ako Kraljeva Luka padne, možda će živ pasti neprijatelju u ruke. Bolje da ne zna gde će biti sakriven Džofrijev naslednik.

Varis se pojavi nedugo nakon što lord Džejslin ode. „Ljudi su tako bezverna stvorenja“, reče on umesto pozdrava.

Tirion uzdahnu. „Ko su novi izdajnici?“

Evnuh mu predade svitak. „Toliko zločinstava, to peva tužnu pesmu o vremenima u kojima živimo. Zar je čast umrla s našim očevima?“

„Moj otac još nije umro.“ Tirion prelete pogledom preko spiska. „Neka od ovih imena su mi poznata. To su bogati ljudi. Trgovci, brodovlasnici, zanatlige. Zašto bi se oni urotili protiv nas?“

„Izgleda da veruju kako će lord Stanis sigurno pobediti, i žele da u toj pobedi učestvuju. Zovu sebe Rogati ljudi, po krunisanom jelenu.“

„Neko bi trebalo da im javi kako je Stanis promenio svoj grb. Onda bi mogli da se nazovu Vrela srca.“ Međutim, to nije bilo za šalu; izgledalo je su ti Rogati ljudi naoružali nekoliko stotina sledbenika kako bi zauzeli Staru kapiju čim bitka otpočne, i pustili neprijatelja u grad. Među imenima je bio i majstor oružar Saloreon. „Prepostavljam da ovo znači da neću dobiti zastrašujuću kacigu s demonskim rogovima“, požali se Tirion dok je pisao nalog za njegovo hapšenje.

TEON

Jednog trena bio je usnuo, sledećeg budan.

Kira se gnezdila pored njega, jedne ruke blago prebačene preko njegove, nežno mu grudima dodirujući leđa. Čuo je njen disanje, tiho i ravnomerno. Čaršavi se behu upleli oko njih. Bilo je gluvo doba noći. Ložnicom su vladali mrak i tišina.

Šta je to? Da li sam to nešto čuo? Nekoga?

Vetar tiho uzdahnu uz okna. Negde daleko, ču mjaukanje mačke u teranju. Ništa drugo. *Spavaj, Grejdžoje,* reče on sebi. *Zamak je miran, a postavio si stražu. Na svojim vratima, na kapijama, kod arsenala.*

Možda bi za to okrivio ružan san, ali nije sanjao. Kira ga je iscrpla. Sve dok je Teon nije pozvao, proživila je svih osamnaest godina svog života u Zimskom gradu a da nijednom nije kročila u zamak. Došla mu je vlažna i željna, i okretna kao vidra, a bilo je nečeg dodatno izazovnog u tome što je tucao običnu služavku iz krčme u vlastitom krevetu lorda Edarda Starka.

Ona sanjivo promrmlja nešto kada Teon kliznu ispod njene ruke i ustade. Nekoliko žeravica još je tinjalo u kaminu. Veks je na podu podno kreveta spavao kao klada, umotan u plašt. Ništa se nije micalo. Teon priđe prozoru i otvori kapke. Noć ga dotače hladnim prstima, i naga koža mu se naježi. On se nasloni na kameni okvir i pogleda u mračne kule, prazna dvorišta, crno nebo i zvezde brojnije no što bi čovek mogao da izbroji, makar živeo sto godina. Polumesec je plutao iznad Zvonika i bacao odraz na krov staklenih bašti. Nije čuo ni znake za uzbunu, ni glasove, niti jedan jedini korak.

Sve je dobro, Grejdžoje. Čuješ li tišinu? Trebalo bi da si pijan od sreće. Zauzeo si Zimovrel s manje od trideset ljudi, junačko delo o kome će se pevati pesme. Teon se vrati krevetu. Okrenuće Kiru na leđa i ponovo je tucati, to će rasterati utvare. Njeni uzdasi i kikotanje biće dobrodošao odmor od ove tišine.

On zastade. Toliko se navikao na zavijanje jezovuka da ih skoro uopšte više nije primećivao... ali je neki deo njega, neki lovački instinkt, čuo da su utihnuli.

Urzen je stajao pred vratima, žilav čovek s okruglim štitom prebačenim preko leđa. „Vukovi čute“, reče mu Teon. „Idi vidi šta rade, i smesta se vрати.“ Oseti mučninu od pomisli da jezovuci slobodno jure okolo. Pamatio je dan u Vučjoj šumi kada su divljani napali Brena. Leto i Sivi vetar rastrigli su ih na komade.

Kada vrhom čizme gurnu Veksa, momak sede i protrlja oči. „Proveri da li su Bren Stark i njegov mali brat u krevetima, i to brzo.“

„Moj gospodaru?“ reče Kira sanjivo.

„Spavaj, ovo te se ne tiče.“ Teon nasu sebi čašu vina i iskapi je. Sve vreme je slušao, nadajući se da će čuti zavijanje. *Premalo ljudi,* pomisli on ozlojeđeno. *Imam premalo ljudi. Ako Aša ne dođe...*

Veks se prvi vrati, odmahujući glavom. Kunući, Teon nađe tuniku i čaksire na

podu, gde ih beše bacio u žurbi da se što pre dohvati Kire. Preko tunike obuče kožni prsluk s gvozdenim zakivcima, pa pripasa dugački mač i bodež. Kosa mu je bila divlja kao šuma, ali je imao važnijih briga od toga.

Tada se i Urzen vrati. „Nema vukova.“

Teon reče sebi da mora biti hladan i odlučan kao lord Edard. „Digni zamak“, reče on. „Sakupi ih u dvorište, sve, videćemo ko nedostaje. I nek Loren obide kapije. Vekse, sa mnom.“

Pitao se da li je Stig došao do Čardaka šumskog. Čovek nije bio tako vešt jahač kao što je tvrdio - niko od gvozdenljudi nije bio naročito dobar u sedlu - ali je imao dovoljno vremena. Aša je možda već na putu. *Ali ako čuje da sam izgubio Starkove... Na to nije smeо ni da pomisli.*

Brenova soba bila je prazna, kao i Rikonova, malo niže. Teon prokle samog sebe. Trebalо je da ih drži pod stražom, ali mu se činilo mnogo važnije da ljude postavi da čuvaju zidine i kapije nego dvoje male dece, od kojih je jedno još bilo i bogalj.

Napolju se začu jecanje dok su stanovnike zamka saterivali iz kreveta u dvorište. *Daću im ja razloga za jecanje. Bio sam blag prema njima, a ovako mi vraćaju.* Čak je do krvi išibao dva svoja čoveka zato što su silovali onu malu iz štenare, da bi im pokazao kako namerava da bude pravedan. *Ipak mene krive za silovanje. A i za ostalo.* To mu se činilo nepravednim. Miken se sam ubio svojim jezikom, baš kao i Benfred. A što se Čejla tiče, morao je *nekoga* da da Utopljenom bogu, njegovi ljudi su to očekivali. „Ništa nemam protiv tebe“, rekao je obredniku pre nego što su ga bacili u bunar, „ali za tebe i tvoje bogove ovde više nema mesta.“ Čovek bi pomislio da će ostali biti zahvalni što nije odabrao nekog od njih, ali ne. Pitao se koliko njih je učestvovalo u ovoj zaveri.

Urzen se vrati s Crnim Lorenom. „Lovačka kapija“, reče Loren. „Dođi i vidi sam.“

Lovačka kapija nalazila se podesno blizu štenara i kuhinje. Izlazila je pravo na polja i šume, tako da su jahači mogli da dolaze i odlaze a da ne prolaze najpre kroz Zimski grad, i zato su je lovačke družine volele. „Ko je ovde bio na straži?“ upita Teon.

„Drenan i Čora.“

Drenan je bio jedan od one dvojice što su silovali Palu. „Ako su pustili da dečaci pobegnu, ovog puta im neću skinuti samo malo kože s leđa, kunem se.“

„Neće biti potrebe“, reče kratko Crni Loren.

I stvarno nije bilo. Čoru su našli u šancu, a creva su mu plutala za njim kao gnezdo bledih zmija. Drenan je ležao napola go u stržarskoj kući, u sobici iz koje se dizao most. Grlo mu je bilo rastrgnuto. Iscepana tunika prikrivala je sveže ožiljke na ledjima, ali su mu čizme bile razbacane po rogozini, a čakšire upetljane oko nogu. Na malom stolu kraj vrata bilo je sira, pored praznog kondira. I dve čaše.

Teon uze jednu i omirisa vinski talog na dnu. „Ćora je bio gore na zidinama, da?“ -

„Jes“, reče Loren.

Teon baci čašu u ognjište. „Rekao bih da je Drenan taman skidao gaće da nabode neku žensku, ali je ona nabola njega. I to izgleda baš njegovim nožem za sir. Nek neko nađe čakiju i izvadi onu drugu budalu iz šanca.“

Druga budala bila je u mnogo gorem stanju od Drenana. Kada ga Crni Loren izvuče iz vode, videše da mu je jedna ruka istrgnuta iz lakta, da mu nedostaje pola grla, i da mu usred stomaka zjapi rupa. Čakija mu probode creva dok ga je Loren izvlačio. Smrad je bio neizdrživ.

„Jezovuci“, reče Teon. „Obojica, izgleda.“ Zgađen, on se vrati do pokretnog mosta. Zimovrel su okruživala dva debela granitna zida, između kojih se pružao širok šanac. Spoljni zid bio je visok osamdeset stopa, unutrašnji više od stotinu. U nedostatku ljudi, Teon je bio primoran da napusti spoljnju odbranu i postavi stražare po višem unutrašnjem zidu. Nije želeo da se zateknu na suprotnoj strani šanca ako se zamak digne protiv njega.

Mora da ih je bilo više od dvoje, shvati on. Dok je žena zabavljala Drenana, drugi su oslobodili vukove.

Teon zatraži baklju i povede ih gore na zidine. Mahnu plamenom pred sobom, tražeći... *tamo*. Na unutrašnjoj strani zida, u širokom razmaku između dva zupca. „Krv“, reče on, „na brzinu obrisana. Rekao bih da je žena ubila Drenana i spustila most. Ćora je čuo zveket lanaca, došao da vidi, i stigao dovde. Gurnuli su leš između zubaca u šanac, da ga drugi stražar ne nađe.“

Urzen pogleda niz zid. „Ostale stražarske kućice nisu daleko. Vidim plamen baklji...“

„Plamen baklji, ali ne i stražare“, reče Teon razdraženo. „U Zimovrelu ima više kula stražara nego što ja imam ljudi.“

„Četiri stražara na glavnoj kapiji“, reče Crni Loren, „i petorica na zidovima, osim Ćore.“

Urzen zausti: „Da je dunuo u rog...“

Služe me budale. „Pokušaj da zamisliš da si bio na njegovom mestu, Urzene. Mračno je i hladno. Hodaš na straži satima, čekaš kraj svoje smene. Onda čuješ neki zvuk i kreneš ka kapiji, i iznenada vidiš *oči* na stepeništu, kako svetlucaju zeleno i zlatno na svetlosti baklje. Dve senke jurnu ka tebi brže nego što možeš da poveruješ. Na tren vidiš zube, počinješ da spuštaš kopljje, a one *udare* u tebe i raspore ti trbuh, kidajući kožni oklop kao da je gaza.“ On snažno gurnu Urzenu. „A sada si dole na leđima, creva ti se prosipaju, a jedan od njih ti zariva zube u grlo.“ Teon zgrabi čovekov mršavi vrat, stegnu prste i osmehnu se. „Reci mi, u kom bi trenutku, dok ti se sve ovo događa, imao vremena da staneš i *duneš u jebeni rog?*“ On grubo odgurnu Urzenu i ovaj leđima udari u zubac. Čovek protrlja vrat. *Trebalo je da te zveri ubijem čim smo zauzeli zamak*, pomisli on besno. *Video sam ih kako*

ubijaju, znao sam koliko su opasne.

„Moramo da krenemo za njima“, reče Crni Loren.

„Ne po mraku.“ Teonu se nije dopadala pomisao da noću juri jezovuke po šumi; lovci bi lako mogli postati plen. „Sačekaćemo dan. Do tada, najbolje da porazgovaram sa svojim odanim podanicima.“

Dole u dvorištu, uznemirena gomila muškaraca, žena i dece stajala je sabijena uza zid. Mnogi nisu imali vremena ni da se obuku; pokrivali su se vunenom čebadi, ili se goli stiskali pod plaštovima i noćnim košuljama. Desetak gvozdenljudi ih beše opkolilo, s bakljama u jednoj i oružjem u drugoj ruci. Vetar je šibao u naletima, i treperavo narandžasto svetlo mutno je igralo na čeličnim kacigama, gustim bradama i neosmehnutim očima.

Teon prošeta gore-dole pred sužnjima, proučavajući lica. *Svi su mu izgledali kao krivci. „Koliko ih nedostaje?“*

„Šest.“ Smrad iskorači iza njega, obavljen mirisom sapuna, a dugačka kosa igrala mu je na vetru. „Oba Starka, onaj mali iz močvare i njegova sestra, maloumnik iz štale i tvoja divljanka.“

Oša. Sumnjaо je na nju od trenutka kada je video drugu čašu. Nisam smeо da joј verujem. Nije normalna žena, isto kao i Aša. Čak su im i imena slična. „Da li je neko pretražio štalу?“

„Agar kaže da su svi konji na broju.“

„Plesačica je još u svojoj pregradi?“

„Plesačica?“ Smrad se namršti. „Agar kaže da su konji svi na broju. Jedino maloumnika nema.“

Znači, idu peške. To su bile najbolje vesti koje je čuo otkako se probudio. Bren će sigurno biti u korpi na Hodorovim leđima. Oša će nositi Rikona; on na svojim malim nogama ne bi daleko stigao. Teon je bio siguran da će ih uskoro opet imati u šakama. „Bren i Rikon su pobegli“, reče stanovnicima zamka, proučavajući im poglede. „Ko zna kuda su krenuli?“ Niko ne odgovori. „Nisu mogli pobeći bez pomoći“, nastavi Teon. „Bez hrane, odeće, oružja.“ Bio je stavio pod ključ sve sekire i mačeve u Zimovrelu, ali su neke sigurno uspeli da sakriju od njega. „Hoću imena svih koji su im pomogli. Svih koji su zažmurili na njihovo bekstvo.“ Oglasili se jedino vetar. „U zoru, nameravam da ih vratim“ On zadenu palčeve za kaiš. „Trebaju mi lovci. Ko hoće lepo toplo vučje krvnino da ga greje kroz zimu? Gejdže?“ Kuvar ga je uvek veselo pozdravljaо kada se vraćao iz lova, pitajući ga da li je doneo nešto dobro za trpezu, ali sada nije imao šta da kaže. Teon se vrati putem kojim je došao, tražeći na licima i najmanji znak krivice. „Divljina nije mesto za bogalja. A Rikon, malo dete, koliko će on dugo da prezivi? Nen, pomisli samo koliko je on sada preplašen.“ Starica mu je brbljala deset godina, i pričala svoje beskonačne priče, ali je sada samo zurila u njega, kao da je stranac. „Mogao sam sve da vas pobijem, a vaše žene dam svojim vojnicima, da rade s njima šta im je volja, ali sam vas umesto toga zaštitio. Ovako mi zahvaljujete?“ Džoset, koji mu

je pazio konje, Farlen, koji ga je naučio svemu što je znao o psima, pivarova žena Bart, koja mu je bila prva - niko od njih nije htio da ga pogleda u oči. *Mrze me, shvati on.*

Smrad se približi. „Oderi im kože“, posavetova, a debele usne su mu sijale. „Lord Bolton, on je imo običaj da kaže kako go čovek ima malo tajni, ali odran nijednu.“

Odrani čovek bio je grb kuće Boltona, znao je Teon; pre mnogo vekova, neki njihovi lordovi išli su toliko daleko da su se oblačili u kože mrtvih neprijatelja. I jedan broj Starka je tako završio. Navodno se s tim prestalo pre hiljadu godina, kada su se Boltoni pokorili Zimovreli. *Ili bar tako kažu, ali stari običaji teško umiru, ja to najbolje znam.*

„Na Severu neće biti dranja, sve dok ja vladam Zimovrelom“, reče Teon glasno. *Ja sam vam jedina zaštita od ljudi kao što je on,* požele da zaurla. Nije mogao da bude toliko otvoren, ali su neki možda bili dovoljno pametni da shvate šta hoće da kaže.

Iznad zidina zamka, nebo je bledelo. Zora nije mogla biti daleko. „Džosete, osedlaj Smeška, i još jednog konja za sebe. Marče, Garise, Šugavi Time, poći će te i vi.“ Marč i Garis bili su najbolji lovci u zamku, a Tim je bio dobar strelac. „Agare, Crvenonosi, Gelmare, Smrade, Vekse.“ Potrebni su mu bili i vlastiti ljudi, da mu paze na leđa. „Farlene, hoću tvoje pse, lično ćeš ih voditi.“

Sedi psetar prekrsti ruke. „A zašto bih ja htio da lovim moje zakonite gospodare, i to još dečicu?“

Teon se približi. „Ja sam ti sada zakoniti gospodar, i čovek koji pazi da se Pali ništa ne desi.“

Vide kako u Farlenovim očima zamire prkos. „Dobro, moj gospodaru.“ Zakoračivši unazad, Teon se osvrnu da vidi koga bi još mogao da doda. „Meštре Luvine“, prozva ga.

„Ja ne znam ništa o lovuu.“

Tačno, ali ti ne verujem dovoljno da te u svom odsustvu ostavim u zamku.
„Onda je krajnje vreme da naučiš.“

„I ja hoću da podem. Želim taj plašt od vučjeg krvnog.“ Istupi neki dečak, ne stariji od Brena. Teon ne prepoznade isprve. „Već sam mnogo puta bio u lovuu“, reče Valder Frej. „Na crvenog jelena i losa, čak i na vepra.“

Rođak mu se nasmeja. „Jahao je s ocem u lovuu na vepra, ali ga vepru nisu pustili ni blizu.“

Teon sumnjičavo odmeri dečaka. „Podi ako hoćeš, ali ako ne budeš mogao da održiš korak, nemoj misliti da će ti ja glumiti dadilju.“ On se okrenu Crnom Lorenu. „Zimovrel je tvoj u mom odsustvu. Ako se ne vratimo, radi s njim šta ti je volja.“ *To bi bar trebalo da ih natera da se mole za moj uspeh.*

Okupili su se kraj Lovačke kapije u vreme kada su prvi bledi zraci sunca već dodirivali zvonik, a dah im se mrznuo na hladnom jutarnjem vazduhu. Gelmar se

bio opremio dugačkom sekirom, kako bi mu njen domet dozvolio da udari pre nego što vukovi stignu do njega. Sečivo je bilo dovoljno teško da ubije jednim udarcem. Agar je nosio čelične štitnike za cevanice. Smrad je stigao noseći koplje za vepra i pretrpanu vreću za pranje, prepunu ko zna čega. Teon je imao svoj luk; nije mu trebalo ništa drugo. Jednom je strehom spasao Brenov život. Nadao se da neće morati da mu ga drugom oduzme, ali bio je spremam i na to, ako bude primoran.

Jedanaest ljudi, dva dečaka i desetak pasa pređoše šanac. Iza spoljnog zida, tragovi su se jasno videli u mekoj zemlji; šape vukova, Hodorov težak korak, plići tragovi stopala dvoje Rida. Kada zadoše pod drveće, trag je bilo teže pratiti, zbog kamenitog zemljišta i opalog lišća, ali je do tada Farlenova riđa kuja već uhvatila miris. Ostali psi bili su blizu, doge su njuškale i lajale, a dva čudovišna mastifa išla su na začelju. Njihova veličina i žestina mogli su da koriste protiv jezovuka sateranog uza zid.

Mislio je da će Oša možda bežati južno ka ser Rodriku, ali je trag vodio na sever i severozapad, u samo srce Vučje šume. Teonu se to nimalo nije dopadalo. Biće okrutna igra subbine ako Starkovi krenu za Čardak šumski i padnu pravo Aši u ruke. *Pre ču ih ubiti*, pomisli on mračno. *Bolje je da se pokažem okrutan nego blesav*.

Pramenovi blede magle lebdeli su kao tkanje među drvećem. Stražarike i borovi vojnici tu su gusto rasli, a nije bilo ničeg mračnijeg i sumornijeg od zimzelene šume. Tlo je bilo neravno, a opale iglice prikrivale su mekoću zemlje, i konji su se na njima lako mogli okliznuti, tako da su morali sporo da idu. *Ipak ne sporo kao čovek koji nosi bogalja, ili koštunjava veštica s četvorogodišnjakom na leđima*. Reče samome sebi da bude strpljiv. Imaće ih pre večeri.

Meštar Luvin mu priđe dok su išli životinjskom stazom kraj ivice gudure. „Do sada je lov teško razlikovati od jahanja kroz šumu, moj gospodaru.“

Teon se osmehnu. „Sličnosti postoje. Ali kod lova, na kraju bude krvi.“

„Mora li biti tako? Ovaj beg je bio velika glupost, ali zar nećeš biti milostiv? To su tvoja braća po odrastanju.“

„Nijedan Stark sem Roba nije se prema meni bratski ponašao, ali Bren i Rikon su mi vredniji živi nego mrtvi.“

„Isto važi i za Ride. Kejlinov šanac nalazi se na obodu ritova. Lord Hauland može opsadu da pretvori u pakao ako poželi, ali dokle god mu držiš naslednike, moraće da se uzdržava.“

Teonu to ne beše palo na pamet. Zapravo, na blatnjavce jedva da je i pomislio, osim što je jednom ili dvaput odmerio Miru i zapitao se da li je još devica. „Možda si u pravu. Poštedećemo ih ako budemo mogli.“

„I Hodora, nadam se. Momak je slabouman, to dobro znaš. Samo radi šta mu se kaže. Koliko puta ti je otimario konja, nasapunao sedlo, oribao oklop?“

Hodor mu ništa nije značio. „Ako se ne bude borio, poštedećemo ga.“ Teon upre prstom. „Ali samo zucni o tome da pošteditimo divljanku, i možeš da umreš s njom.

Položila mi je zakletvu, i popišala se na nju.“

Meštar pognu glavu. „Ne tražim izgovore za verolomnike. Uradi šta moraš. Hvala ti na milosrđu.“

Milosrđe, pomisli Teon kada Luvin zaostade. *To je prokleta zamka. Pruži ga previše i nazvaće te slabicem, premalo i bićeš čudovište.* Ali je znao da mu je meštar ipak dao dobar savet. Otac mu je razmišljaо samo o osvajanjima, ali čemu zauzeti kraljevstvo ako ga ne možeš zadržati? Sila i strah služe samo do određene granice. Šteta što je Ned Stark poveo kćeri na jug; Teon bi inače mogao da ojača svoju vlast nad Zimovrelom tako što bi se oženio jednom od njih. Sansa je bila mala lepotica, a do sada verovatno i zrela za krevet. Ali bila je hiljadama liga daleko, u kandžama Lanistera. Šteta.

Šuma postade još divljija. Borovi i stražarike ustuknuše pred ogromnim tamnim hrastovima. Gusto trnovo žbunje prikrivalo je opasne urvine i useke. Kameni bregovi dizali su se i naglo padali. Prodoše kraj napoličarske kolibe, napuštene i zarasle, i obidoše poplavljeni kamenolom u kome je mirna voda sijala sivo kao čelik. Kada psi zalajaše, Teon pomisli da su begunci blizu. On obode Smeška i krenu kasom, ali nađe samo na truplo mladog losa... ili ono što je od njega ostalo.

On sjaha da bolje pogleda. Životinja je bila ubijena nedavno, i to su očigledno uradili vukovi. Psi su željno njuškali okolo, i jedan od mastifa zari zube u but, ali ga Farlen vikom otera. *Nijedan deo životinje nije isečen*, shvati Teon. *Vukovi su jeli, ali ne i ljudi.* Čak i da se Oša bojala da zapali vatru, trebalo je da im odseče nekoliko odrezaka za kasnije. Bilo je besmisleno ostaviti toliko dobrog mesa da istruli. „Farlene, siguran si da smo na dobrom tragu?“ upita on. „Da ti psi ne jure pogrešne vukove?“

„Moja kuja dovoljno dobro poznaje miris Leta i Čupavka.“

„Nadam se da je tako. Za tvoje dobro.“

Nepun sat docnije, trag ih povede niz padinu do blatnjavog potočića, nabujalog od nedavnih kiša. Tu psi izgubiše trag. Farlen i Veks pregaziše na drugu obalu s psima i vratiše se odmahujući glavama, dok su životinje trčale gore-dole po suprotnoj obali, njuškajući. „Ovde su ušli u vodu, moј gospodaru, ali nemam pojma gde su izašli“, reče glavni psetar.

Teon sjaha i kleknu kraj potoka i zamoči u njega šaku. Voda je bila hladna. „Nisu mogli dugo ostati u njoj“, reče on. „Povedi pola pasa nizvodno, ja ću uz...“

Veks glasno pljesnu rukama.

„Šta je?“ upita Teon.

Nemi momak pokaza.

Zemlja blizu vode bila je natopljena i blatnjava. Tragovi koje su vukovi ostavili bili su očigledni. „Da, otisci šapa. Pa?“

Veks zabode petu u blato, pa zavrte stopalom levo-desno. Ona ostavi duboku rupu.

Džoset shvati. „Čovek Hodorove veličine ostavio bi duboke tragove u ovom

blatu“, reče on. „Pogotovu s dečakom na leđima. Ali su jedini otisci čizama naši. Pogledaj i sam.“

Zgrožen, Teon vide da je to istina. Vukovi su sami ušli u nabujalu smeđu vodu. „Oša je sigurno skrenula ranije. Pre losa, najverovatnije. Poslala je vukove dalje same, u nadi da će moći njih juriti.“ On okupi svoje lovce. „Ako ste me vas dvojica prevarili...“

„Postojao je samo jedan trag, moj gospodaru, kunem se“, reče Garis, braneći se. „A jezovuci se nikada ne bi rastali od dečaka. Ne zadugo.“ *Tako je*, pomisli Teon. Leto i Čupavko su možda otišli da love, ali će se pre ili kasnije vratiti Brenu i Rikonu. „Garise, Marče, uzmete četiri psa i vratite se istim putem, ustanovite gde smo ih izgubili. Agare, ti pazi na njih; neću nikakva iznenadenja. Farlen i ja moći pratiti jezovuke. Duni u rog kada nađete na trag. Duni dvaput ako vidite zveri. Kada otkrijemo kuda su otišli, odvešće nas pravo svojim gospodarima“

Teon povede Veksa, malog Freja i Ginira Crvenonosog da traže uzvodno. On i Veks jahali su na jednoj obali potoka, Crvenonosi i Valder Frej na drugoj, svaki sa po dva psa. Vukovi se mogu pojaviti na obe obale. Teon je pažljivo tražio otiske šapa, izmet, slomljene grane, bilo kakav trag koji bi govorio gde su jezovuci izašli iz vode. Lako je primetio otiske jelena, losa i jazavca. Veks iznenadi jednu lisicu koja je pila na potoku, a Valder iz grmlja istera tri zeca i uspe jednog da pogodi streлом. Videše ogrebotine od kandži na mestu gde je medved iskidao koru visoke breze. Ali od jezovuka ne beše ni traga ni glasa.

Samo još malo dalje, reče Teon sebi. *Iza onog hrasta, iza onog uspona, iza sledećeg zavoja potoka, tamo moći nešto naći.* Nastavio je još dugo nakon što je postao svestan da treba da se vrati, a sve jači osećaj nemira stezao mu je želudac. Bilo je podne kada je zgađen cimnuo uzde, okrenuo Smeška i odustao.

Oša i prokleti balavci nekako su mu izmicali. To ne bi trebalo da je moguće, pogotovu kada se zna da idu peške, opterećeni bogaljem i malim detetom. Sa svakim proteklim satom povećavali su se izgledi da im bekstvo uspe. *Ako stignu do nekog sela...* narod Severa nikada neće uskratiti pomoći sinovima Neda Starka, Robovoj braći. Dobiće konje da brže putuju, hranu. Ljudi će se tući za čast da ih štite. Čitav prokleti Sever okupiće se oko njih.

Vukovi su krenuli nizvodno, to je sve. On se uhvatila tu misao. *Ona crvena kuja će nanjušiti gde su izašli iz vode, i opet moći im biti na tragu.*

Ali kada se nađoše s Farlenovom družinom, jedan pogled na psetarovo lice razbi sve Teonove nade u paramparčad. „Ovi psi jedino valjaju za borbu s medvedima“, reče on besno. „Šteta što nemam medveda.“

„Nisu psi krivi.“ Farlen kleknu između mastifa i svoje najdraže crvene kuje, položivši im ruke na leđa. „Tkuća voda ne zadržava mirise, moj gospodaru.“

„Vukovi su morali negde da izađu iz potoka“

„Sigurno je tako. Uzvodno ili nizvodno. Ako nastavimo, naći moći gde, al' kojim pravcem da krenemo?“

„Nikad nisam čuo da je vuk miljama trčo kroz potok, i to protiv struje“, reče Smrad. „Čovek bi mogo. Ako zna da ga jure, mogo bi. Ali vuk?“ Ipak, Teon ne beše tako siguran. Te zveri nisu bile nalik ostalim vukovima. *Trebalo je da oderem prokletinje.*

Istu priču su čuli kada su se našli s Garisom, Marčom i Agarom. Lovci su se vratili istim putem skoro do Zimovrela, i nisu našli ni traga mestu gde su se Starkovi mogli rastati s jezovucima. Farlenovi psi delovali su ozlojeđeno kao i njihovi gospodari, jalovo njuškajući drveće i kamenje i besno škljocajući zubima jedan na drugoga.

Teon se nije usuđivao da prizna poraz. „Vratićemo se do potoka. Pretražićemo ponovo. Ovog puta ćemo ići koliko god daleko budemo morali.“

„Nećemo ih naći“, reče mali Frej iznenada. „Sve dok su žabožderi s njima. Blatnjavci vole da se šunjaju, ne bore se kao pošten svet, kriju se i koriste otrovne strele. Nikad ih ne vidiš, ali oni vide tebe. Oni koji ih pojure u ritove izgube se, i nikada više ne izađu. Kuće im se kreću, čak i zamkovi poput Sivotočke motrilje.“ On se nervozno osvrnu po zelenilu koje ih je okruživalo sa svih strana. „Možda su čak i sada tu negde, i slušaju sve što govorimo.“

Farlen se nasmeja da pokaže šta o tome misli. „Moji psi bi nanjušili bilo koga u tom žbunju. Sčepali bi ih pre nego što bi ti, dečko, stigo da prdneš.“

„Žabožderi ne mirišu kao ljudi“, bio je uporan Frej. „Imaju močvarni smrad, kao žabe, i drveće, i žabokrečina. Pod miškama im raste mahovina umesto dlaka, a mogu da prezive hraneći se samo blatom i dišući močvarnu vodu.“

Teon se taman spremao da mu kaže šta da radi s pričama svoje dojilje, kada progovori meštar Luvin. „Povesti kažu da su se močvarci veoma zbližili s Decom šume u danima kada su zelenvidi pokušali da udare na Vrat Čekićem voda. Možda oni poseduju neka tajna znanja.“

Iznenada, učini im se da se šuma smračila, kao da je oblak zaklonio sunce. Lako je bilo ne uzeti za ozbiljno budalaste priče nekog dečaka, ali se smatralo da su meštri mudri ljudi. „Jedina deca koja me se tiču jesu Bren i Rikon“, reče Teon. „Nazad na potok. Smesta.“

Na tren mu se učini da ga neće poslušati, ali na kraju prevladaše stare navike. Pratili su ga mrzovoljno, ali su ga ipak pratili. Mali Frej bio je preplašen kao oni zečevi koje je nedavno gađao. Teon rasporedi ljude na obe obale, pa krenu nizvodno. Jahali su miljama, pažljivo i sporo, sjahujući da prevedu konje preko klizavog zemljišta, puštajući pse, dobre samo za borbu s medvedima, da njušnu svaki grm. Na mestu gde je palo drvo zajazilo reku, lovci su bili primorani da obidu oko dubokog zelenog jezerca, ali ako su jezovuci učinili isto, za sobom nisu ostavili nikakvog traga. Zveri su izgleda bili vešti plivači. *Kada ih uhvatim, moći će da plivaju do mile volje. Obojicu će dati Utopljenom bogu.*

Kada šuma poče da tamni, Teon Grejdžoj shvati da je pobeden. Ili su močvarci stvarno znali mađiju Dece šume, ili ih je Oša prevarila nekim divljanskim

lukavstvom. On ih natera da nastave kroz sutan, ali kada i poslednja svetlost izblede, Džoset konačno skupi hrabrosti da kaže: „Ovo je uzaludno, moj gospodaru. Obogaljićemo konja, slomiti nogu.“

„Džoset je u pravu“, reče meštar Luvin. „Tumaranje kroz šume pod svetlom baklji neće nam ništa doneti.“

Teon je osećao žuč u grlu, a želudac mu je bio gnezdo palacavih i isprepletanih zmija. Ako se odvocene u Zimovrel praznih šaka, može slobodno da se obuče u karirani kostim i šiljastu kapu; čitav Sever će znati da je luda. *A kada moj otac sazna, i Aša...*

„Moj gospodaru prinče.“ Smrad pritera svog konja bliže. „Možda ti Starkovi nisu ni došli ovim putem. Da sam ja na njinom mestu, išo bi’ možda na sever i istok. Kod Ambera. To su vam verni Starkovi ljudi. Ali su im zemlje daleko. Dečaci će potražiti sklonište negde usput. Možda znam gde.“

Teon ga sumnjičavo odmeri. „Reci mi.“

„Znaš onaj stari mlin, što sam stoji na Žirovoj vodi? Tu smo zastali kada su me vukli u Zimovrel kao sužnja. Mlinareva žena nam je prodala seno za konje dok se onaj matori vitez prenemago oko njenih balavaca. Možda se Starkovi tamo kriju.“

Teon je znao mlin. Čak je i prevrnuo mlinarevu ženu jednom ili dvaput. Ni mlin ni ona nisu bili bogzna šta. „Zašto tamo? Na desetine sela i utvrda jednako su blizu.“

Nekakvo uživanje zasja u onim bledim očima. „Zašto? To već ne mogu znati. Ali tamo su, osećam to.“

Postajalo mu je muka od njegovih lukavih odgovora. *Usne mu liče na dva crva koja se tucaju.* „Šta to govoriš? Da ne kriješ nešto od mene...“

„Moj gospodaru prinče?“ Smrad skoči iz sedla, pa pozva Teona da učini isto. Kada obojica sjahaše, on otvorи platnenu vreću koju je poneo iz Zimovrela. „Pogledaj ovamo.“

Postajalo je mračno, i sve se teže videlo. Teon nestrpljivo gurnu ruku u vreću, pipajući među mekim krznom i grubom vunom. Oštar šiljak mu bočnu kožu, i prsti mu napipaše nešto hladno i tvrdo. On izvadi broš u obliku vučje glave, od srebra i ahata. I iznenada shvati. Šaka mu se steže u pesnicu. „Gelmare“, reče, pitajući se kome može verovati. *Nikome.* „Agare. Crvenonosi. S nama. Vi ostali se vratite u Zimovrel s psima. Više mi neće trebati. Znam gde se sada kriju Bren i Rikon.“

„Prinče Teone“, zamoli meštar Luvin, „setićeš se svog obećanja? Milosrđe, rekao si.“

„Milosrđe je bilo za jutros“, reče Teon. *Bolje je da te se plaše nego da ti se smeju.* „Pre nego što su me naljutili.“

DŽON

Videli su vatru u noći kako svetluca na obronku planine, poput pale zvezde. Gorela je crvenije od ostalih zvezda, i nije treperila, mada je ponekad svetlo buktala, a ponekad zamirala tek u daleku, jedva vidljivu iskru.

Pola milje napred i dve hiljade stopa u visinu, proceni Džon, i savršeno postavljena da vidi sve što se kreće u prevoju pod njom.

„Osmatrači u Prevoju urlika“, naglas je razmišljao najstariji od njih. U ranoj mladosti bio je kraljev štitonoša, zato su ga crna braća još zvala Stitonoša Dolbridž. „Čega se to Mens Rajder boji, pitam se?“

„Da zna da su zapalili vatru, odrao bi nesrećnike“, reče Eben, zdepast i čelav čovek, toliko mišićav da je podsećao na džak kamenja.

„Ovde gore vatra je život“, reče Korin Polušaka, „ali može biti i smrt.“ Po njegovom naređenju, nisu palili vatru otkako su zašli u planine. Jeli su hladnu usoljenu govedinu, tvrdi hleb i još tvrdi sir, i spavali obučeni i zbijeni pod gomilom plaštova i krvana, zahvalni na toplosti koju su jedni drugima pružali. Džona ovo podseti na davne, hladne dane u Zimovrelu, kada je delio krevet s braćom. Ovi ljudi su mu takođe bili braća, mada je postelja koju su delili bila od kamena i zemlje.

„Imaće rog“, reče Kamenzmija.

Polušaka kaza: „Rog u koji ne smeju da dunu.“

„To je po noći dugačak i opasan uspon“, reče Eben dok je promatrao daleku iskru kroz pukotinu u steni koja ih je skrivala. Nebo je bilo vedro, oštре planine dizale su se crne na crnom, sve do samih vrhova, gde su im hladne krune od snega i leda bledo sjale na mesečini.

„I još duži pad“, reče Korin Polušaka. „Dva čovjeka, rekao bih ja. I gore ih verovatno ima dvojica, dele stražu.“

„Ja.“ Izvidnik koga su zvali Kamenzmija već beše dokazao da je najbolji planinar među njima. On će morati da ide.

„I ja“, reče Džon Snežni.

Korin Polušaka ga pogleda. Džon je čuo kako veter zavija kroz visoki prevoj iznad njih. Jedan konjić zanjišta i lupi kopitom po tankom kamenitom zemljiju udubine u kojoj su našli zaklon. „Vuk će ostati s nama“, reče Korin. „Belo krvno se na mesečini lako primeti.“ On se okrenu Kamenzmiji. „Kada završite, baci dole upaljenu granu. Doći ćemo kad je ugledamo.“

„Da krenemo onda odmah. Ne valja oklevati“, reče Kamenzmija. Obojica uzeše po dugačak smotak konopca. Kamenzmija poneće još i džak gvozdenih klinova, i mali čekić glave omotane u debelu čoju. Konjiće ostaviše za sobom, zajedno s kacigama, oklopom i Duhom. Džon kleknu i pusti jezovuka da ga lizne pre nego što podoše. „Mesto“, naredi. „Vratiću se po tebe.“ Kamenzmija je išao prvi. Bio je

nizak i žilav, već gotovo zašao u pedesetu i sedobrad, ali jači nego što je izgledao, a Džon nikada ne beše sreo čoveka s boljim noćnim vidom. Noćas će im on trebati. Preko dana su planine bile plavosive, prekrivene mrazom, ali kada bi jednom sunce zašlo iza oštih vrhova, postale bi crne. Sada ih je visoki mesec prelivao belim i srebrnim.

Crna braća kretala su se kroz crne senke i između crnog kamenja, sporo se uspinjući uz strmu, vijugavu stazu dok im se dah mrznuo na crnom vazduhu. Džon se oseti gotovo nag bez oklopa, ali mu težina nije nedostajala. Bio je to naporan uspon, i spor. Žurba je mogla da znači slomljenu nogu, ili nešto gore. Kamenzmija kao da je nagonski znao gde da spusti stopala, ali je Džon morao biti oprezniji na stenovitom, neravnom tlu.

Prevoj urlika je zapravo bio niz prevoja, dugački vijugavi put koji se penjaо i spuštao po ledenim, vетrom izrezbarenim vrhovima i niz skrivene doline koje su retko vidale sunce. Osim svojih saputnika, Džon nije video živog čoveka otkako su za sobom ostavili šumu i krenuli uzbrdo. Od Ledenkandži bogovi nisu stvorili surovijeg mesta, i bile su neprijateljski raspoložene prema ljudima. Vetar je tu gore rezao kao nož i vrištao u noći kao majka koja nariče nad mrtvom decom. Ono malo drveća što su ga videli bilo je zakržljalo i nakazno, i raslo je postrance iz pukotina i naprslina. Urušeni stenoviti ispusti često su se nadvijali nad stazom, oivičeni ledenicama koje su iz daljine ličile na dugačke bele zube.

Pa ipak, Džon Snežni nije zažalio što je pošao. Tu je bilo i čudesa. Video je sunčevu svetlost kako iskri na zamrznutim malim vodopadima dok su išli rubom strmih kamenih litica, i gorsku dolinu punu jesenjeg divljeg cveća, plavih snegopuca i svetlogrimiznih mrazovatri, i bokora gajdaševe trave, riđe i zlatne. Zavirio je u klisure toliko duboke i mračne da mu se činilo kako im je dno sigurno u nekakvom paklu, i jahao je konjića preko vетrom izjedenog prirodnog kamenog mosta, s obe strane okružen samo nebom. Orlovi su se gnezdili u visovima i spuštali se da love u dolinama, s lakoćom kružeći na velikim plavosivim krilima koja su izgledala gotovo kao deo neba. Jednom je gledao kako se crni ris prikrada ovnu, klizeći niz obronak planine poput tečnog dima, sve dok nije bio spreman za napad.

Sada je na tebe došao red da napadneš. Želeo je da može da se kreće sigurno i tiho kao crni ris, i da jednak brzo ubija. Dugačka kandža mu je bila u koricama na leđima, ali možda neće imati prostora da je upotrebi. Nosio je bodež i nož za blisku borbu. *I oni će imati oružje, a ja nisam oklopljen.* Pitao se ko će se večeras pokazati kao crni ris, a ko kao ovan.

Dugo su se držali staze, prateći njene zavoje dok je vijugala uz obronak planine, sve više i više. Ponekad bi se planina ulegala, i ne bi više mogli da vide vatru, ali se ona pre ili kasnije uvek ponovo pojavljivala. Stazu koju je Kamenzmija odabrao konji nikada ne bi savladali. Na nekim mestima je Džon morao da se priljubi leđima uz hladni kamen i mili bočno, kao kraba, pedalj po pedalj. Čak i na širim mestima, staza je bila opasna; bilo je pukotina dovoljno velikih da progutaju

čoveku nogu, odronjenog kamenja preko koga se moglo sableti, ulegnuća u kojima se voda preko dana skupljala, a preko noći zamrzavala. *Jedan korak, pa još jedan*, reče Džon sebi. *Jedan korak, pa još jedan, i neću pasti.*

Nije se brijao još otkako su napustili Pesnicu Prvih ljudi, i malje na usni uskoro su mu bile krute od mraza. Nakon dva sata penjanja, veter stade tako žestoko da šiba da su mogli samo da čučnu i uhvate se za kamenje, i mole se da ih ne oduva s litice. *Jedan korak, pa još jedan*, nastavi on kada veter uminu. *Jedan korak, pa još jedan, i neću pasti.*

Uskoro su bili toliko visoko da više nije bilo pametno gledati dole. Ispod njih nije bilo ničega sem zjapeće praznine, iznad njih ničega sem meseca i zvezda. „Planina je tvoja majka“, rekao mu je Kamenzmija za vreme jednog lakšeg uspona, pre neki dan. „Privij se uz nju, nabi joj lice u sise, i neće te odbaciti.“ Džon se na to našalio, rekavši kako nikada nije saznao ko mu je majka, ali da nije očekivao da će je naći u Ledenkandžama. Sada to ni izbliza nije delovalo tako zabavno. *Jedan korak, pa još jedan*, pomisli on, grčevito se držeći.

Uzana staza naglo se završi na mestu gde je ogromna izbočina crnog granita štrčala iz boka planine. Nakon svetle mesečine, njena senka bila je tako crna da se činilo kao da zalaze u pećinu. „Pravo gore“, reče izvidnik tiho. „Hoćemo da se popnemo iznad njih.“ On skide rukavice, zadenu ih za pojasa, pa veza jedan kraj svog konopca oko pojasa, a drugi oko Džona. „Kreni za mnom kada se konopac zategne.“ Izvidnik ne sačeka odgovor, već odmah podje, verući se šakama i stopalima, brže nego što je Džon mogao da poveruje. Dugački konopac sporo se odmotavao. Džon ga je pažljivo posmatrao, pamteći kako se kreće i gde nalazi oslonce za ruke, i kada se poslednji namotaj konopca odvi, on skinu rukavice i krenu, mada mnogo sporije.

Kamenzmija beše obmotao konopac oko glatkog kamenog šiljka na kome je čekao, ali čim ga Džon stiže, on ga odmota i nastavi dalje. Ovog puta nije bilo prikladnog oslonca kada se konopac zategnu, tako da je izvadio čekić sa čojanom glavom i nizom blagih udaraca zakucao klin duboko u pukotinu u steni. Koliko god da su tihi ti zvuci bili, odzvanjali su po kamenju tako glasno da se Džon grčio od svakog udarca, siguran da će ih divljani čuti. Kada je klin bio pričvršćen, Kamenzmija veza konopac za njega, i Džon krenu za njim. *Grabi sisu planine, podseti se on. Ne gledaj dole. Ne oslanjaj svu težinu na noge. Ne gledaj dole. Gledaj stenu pred sobom. To je dobro mesto za ruku, da. Ne gledaj dole. Mogu da se odmorim na onom ispustu tamo, samo treba da do njega dođem. Nipošto ne gledaj dole.*

Jednom mu je nogu skliznula kada se svom težinom oslonio na nju i srce mu je zastalo u grudima, ali su bogovi bili milosrdni, i nije pao. Osećao je kako mu se hladnoća uvlači u prste, ali se nije usuđivao da navuče rukavice; rukavice bi skliznule, koliko god naizgled dobro prianjale, platno i krvno kretalo se između kože i kamena, a ovde gore to bi moglo da ga ubije. Opečena šaka počela je da mu

se koči, a zatim i da boli. Onda je nekako otkinuo nokat na palcu, i nakon toga je ostavljao krvave mrlje gde god bi spustio ruku. Nadao se da će po završetku uspona imati sve prste na broju.

Gore su išli, i gore i gore, bili su tek crne senke što puze uz mesečinom obasjan kameni zid. Sa dna prevoja bi ih lako videli, ali ih je planina skrivala od divljana kraj vatre. Sada su, međutim, bili sasvim blizu. Džon je to osećao. Ipak, nije mislio na dušmane koji ih, ne znajući, čekaju, već na svog brata u Zimovrelu. *Bren je voleo da se penje. Kada bih samo imao deseti deo njegove hrabrosti.*

Zid je na trećinu od vrha presecala kriva pukotina od ledenog kamena. Kamenzmija pruži ruku da mu pomogne. Zatim ponovo navuče rukavice, tako da i Džon uradi isto. Izvidnik mahnu glavom nalevo, i njih dvojica otpuzaše uz izbočinu trista stopa ili više, sve dok ne ugledaše mutnu narandžastu svetlost iza ruba litice.

Divljani behu zapalili svoju stražarsku vatru u plitkom udubljenju iznad nazužeg dela prevoja, s dubokom provaljom ispod njih i stenom iza, koje ih je kolikotliko štitilo od vetra. Taj isti zaklon omogućio je crnoj braći da im se približe na samo koju stopu, pužući na stomacima, sve dok nisu gledali odozgo na ljude koje su morali da ubiju.

Jedan je spavao, čvrsto sklupčan, pod ogromnom humkom od krvna. Džon je video samo njegovu kosu, svetlocrvenu na svetlosti vatre. Drugi je sedeo blizu vatre, ubacujući u nju grančice i mrzovoljnim glasom se žaleći na vetar. Treći je gledao u prevoj, mada je malo šta mogao da vidi, tek ogromnu zdelu tame oivičenu snežnim obroncima planina. Taj je nosio rog.

Trojica. Na tren, Džona obuze nemir. *Trebalo je da ih bude samo dvojica.* Ipak, jedan je spavao. A bilo ih dvojica ili trojica, ili pak dvadesetorka, on je morao da uradi ono zbog čega je došao. Kamenzmija ga dodirnu po ruci, pokaza na divljanina s rogom. Džon klimnu ka onom kraj vatre. Bilo je to čudno, birati čoveka koga ćeš ubiti. Pola svog života proveo je s mačem i štitom, vežbajući za ovaj trenutak. *Da li se Rob ovako osećao pre prve bitke?* pitao se, ali nije bilo vremena da o tome duže razmišlja. Kamenzmija se pokrenu brzo kao svoja imenjakinja, pa skoči na divljane uz kišu šljunka. Džon isuka Dugačku kandžu iz korica i skoči za njim.

Sve kao da se desilo u tren oka. Kasnije je Džon mogao da se divi hrabrosti divljanina koji se prvo mašio roga, a ne oružja. Stavio ga je na usne, ali pre nego što je stigao da dune, Kamenzmija mu ga izbi udarcem kratkog mača. Džonov čovek skočio je na noge, zamahnuvši mu ka licu upaljenom granom. Osetio je vrelinu plamenova kada se izmakao. Krajičkom oka, video je spavača kako se budi, i znao je da mora brzo da dokrajči svog čoveka. Kada grana ponovo zamahnu, on jurnu na nju, obema rukama zamahnuvši mačem- kopiletom. Valirijski čelik proseće kožu, krvno, vunu i meso, ali se divljanin padajući izvi i istrgnu mač iz Džonovih šaka. Na zemlji se spavač uspravi pod krvnjima. Džon isuka bodež, zgrabi čoveka za kosu i prisloni mu vrh noža pod bradu dok ga je hvatao za - ne, dok ju je hvatao - Ruka

mu se zaledi. „Devojka.“

„Osmatrač“, reče Kamenzmija. „Divljanka. Dokrajči je.“

Džon u njenim očima vide vatru i strah. Krv joj je tekla niz belo grlo sa mesta gde ju je ubo. *Jedan pokret i gotovo je*, reče on sebi. Bio je tako blizu da je osećao miris luka u njenom dahu. *Nije starija od mene*. Nešto kod nje ga natera da pomisli na Arju, mada uopšte nisu ličile. „Predaješ li se?“ upita on, uvrnuvši bodežom. *A šta ako se ne predas?*

„Predajem se.“ Reči su joj bile para na hladnom vazduhu.

„Onda si naš sužanj.“ On povuče bodež s meke kože njenog vrata. „Korin nije rekao da užimamo zarobljenike“, reče Kamenzmija.

„Nije rekao ni da ne smemo.“ Džon pusti devojčinu kosu, i ona ustuknu od njega.

„Ona je kopljanica.“ Kamenzmija pokaza na sekiru dugačke drške koja je ležala kraj njenih krvnatih krzna. „Za tim se mašala kada si je zgrabio. Pruži joj najmanju priliku, i zariće ti je među oči.“

„Neću joj pružiti ni najmanju priliku.“ Džon šutnu sekiru daleko od devojke.
„Imaš li ti ime?“

„Igrit.“ Ona protrlja grlo i zagleda se u okrvavljenu šaku.

Pripasavši bodež, Džon iščupa Dugačku kandžu iz tela čoveka koga je ubio. „Ti si moja zarobljenica, Igrit.“

„Dala sam ti svoje ime.“

„Ja sam Džon Snežni.“

Ona se zgrči. „Zlo ime.“

„Ime za kopile“, reče on. „Moj otac je bio lord Edard Stark od Zimovrela.“

Devojka ga je oprezno gledala, ali se Kamenzmija zlobno nasmeja. „Ne znam da li znaš, ali zarobljenici su ti koji treba da odgovaraju na pitanja.“ Izvidnik baci u vatru dugačku granu. „Mada ti ih ona neće dati. Viđao sam kako divljani radije odgrizu sebi jezik nego da odgovore na pitanje.“ Kada je kraj grane veselo zaplamsao, on načini dva koraka i baci ga preko ivice. Premećući se, grana pade kroz noć, a onda nestade u tami.

„Treba da spalite one koje ste ubili“, reče Igrit.

„Za to nam treba veća vatra, a velike vatre previše svetle.“ Kamenzmija se okrenu, tražeći očima iskre svetlosti po crnim daljinama. „Ima još divljana u blizini, je li u tome stvar?“

„Spalite ih“, bila je uporna devojka, „ili će vam ti mačevi uskoro ponovo zatrebati.“

Džon se prijeti mrtvog Odora i njegovih hladnih crnih šaka. „Možda treba da je poslušamo.“

„Ima i drugih načina.“ Kamenzmija kleknu kraj čoveka koga je ubio, skinu mu plašt, čizme, pojš i prsluk, a onda prebaci telo preko svojih uskih ramena i odnese ga do ivice. Zastenja kada ga baci preko. Tren kasnije čuše vlažan, težak udarac

daleko dole pod sobom. Tada je već izvidnik svukao i drugo telo, i vukao ga za ruke. Džon uze noge i zajedno baciše mrtvaca u crninu noći.

Igrit je gledala i čutala. Džon shvati da je starija nego što mu se u prvi mah učinilo; možda je imala i dvadeset, ali je bila niska za svoj uzrast, krivonogu, okruglog lica, malih šaka i prćastog nosa. Čupava riđa kosa štrčala joj je na sve strane. Izgledala je punačka dok je tako čučala, ali to je uglavnom bilo zbog slojeva krvna i vune i kože. Pod njima je mogla biti mršava kao Arja.

„Da li ste poslati da motrite na nas?“ upita je Džon.

„Na vas i druge.“

Kamenzmija je grejao ruke nad vatrom. „Šta se nalazi iza prevoja?“

„Slobodan narod.“

„Koliko?“

„Stotine i hiljade. Više nego što si ikada video, vrano.“ Ona se osmehnu. Zubi su joj bili krivi, ali veoma beli.

Ne zna tačno koliko. „Zašto ste došli ovamo?“

Igrit učuta.

„Šta to vaš kralj traži u Ledenkandžama? Ovde ne možete ostati, nema hrane.“

Ona okrenu lice od njega.

„Spremate se da krenete na Zid? Kada?“

Ona se zagleda u plamen, kao da ga ne čuje.

„Znaš li nešto o mom stricu, Bendženu Starku?“

Igrit se nije obazirala na njega. Kamenzmija se nasmeja. „Ako ispljune jezik, nemoj reći da te nisam upozorio.“

Tiho režanje odjeknu među stenama. *Crni ris*, smesta shvati Džon. Dok je ustajao, ču ga ponovo, bliže. On isuka mač i okrenu se, osluškujući.

„Neće nas napasti“, reče Igrit. „Po mrtve su došli. Mačke mogu da namirišu krv na mnogo milja. Ostaće blizu tela sve dok ne pojedu i poslednji komadić mesa, i skrckaju kosti zbog srži.“

Džon ču zvuke njihove gozbe kako se razležu među stenama. Od toga oseti nelagodu. Toplota vatre pomože mu da shvati da je umoran do kostiju, ali se nije usuđivao da zaspi. Imao je zarobljenicu, i morao je da je čuva. „Da li su ti ovi bili rođaci?“ upita je tiho. „Ova dvojica koju smo ubili?“

„Ništa više od tebe.“

„Mene?“ On se namršti. „Šta hoćeš da kažeš?“

„Rekao si da si kopile od Zimovrela.“

„Jesam.“

„Ko ti je bila majka?“

„Neka žena. Majke su mahom žene.“ Neko mu je to jednom rekao. Nije se sećao ko.

Ona se ponovo osmehnu, blesak belih zuba. „I nikad ti nije pevala pesmu o

zimskoj ruži?“

„Nikad je nisam upoznao. A ni čuo za tu pesmu.“

„Bel Bard ju je spevao“, reče Igrit. „On je davno bio Kralj s ove strane Zida. Sav slobodan narod zna njegove pesme, ali može biti da ih vi na jugu ne pevate.“

„Zimovrel nije na jugu“, primeti Džon.

„O, jeste. Sve ispod Zida za nas je jug.“

Nikad nije o tome razmišljaо na taj način. „Valjda sve zavisi od toga gde stojiš.“

„Jeste“, složi se Igrit. „Uvek je tako.“

„Reci mi“, zatraži Džon. Proći će sati pre nego što se Korin popne, i priča će ga održati budnim. „Hoću da čujem tu tvoju priču.“

„Može biti da ti se neće dopasti.“

„Ipak hoću da je čujem.“

„Hrabra crna vrana“, podrugnu se ona. „Dakle, davno pre nego što je postao kralj slobodnog naroda, Bel je bio veliki junak.“

Kamenzmija se prezrivo nasmeja. „Ubica, pljačkaš i silovatelj, to hoćeš da kažeš.“

„I to zavisi od mesta gde stojiš“, reče Igrit. „Stark u Zimovrelu hteo je Belovu glavu, ali nikada nije mogao da ga uhvati, i ukus neuspela beše mu gorak. Jednog dana je u svom jedu nazvao Bela kukavicom koja napada samo slabe. Kada se glas o tome pročuo, Bel se zakleo da će naučiti lorda pameti. Zato se popeo uza Zid, spustio niz Kraljevski drum, i jedne zimske noći stigao u Zimovrel s harfom u ruci, rekvaviš da se zove Sigerik od Skagosa. *Sigerik* na Starom jeziku, kojim su govorili Prvi ljudi, a džinovi govore i danas, znači 'varalica'.

Na severu i na jugu, pevači su uvek dobrodošli, tako da je Bel jeo za trpezom lorda Starka i svirao za lorda u njegovoj visokoj stolici, sve dok pola noći nije prošlo. Stare je pesme pevao, i nove koje je sam sastavio, i svirao je i pevao tako dobro da mu je, kada je završio, lord ponudio da sam izabere svoju nagradu. 'Tražim samo cvet', odgovorio je Bel, 'najlepši cvet što cveta u baštama Zimovrela.'

Sad, zimske ruže su baš tada bile procvale, a nema cveta tako retkog i dragocenog. Zato je Stark poslao sluge u staklene bašte i naredio da se najlepša zimska ruža ubere za nagradu pevaču. I tako i bi. Ali kada dođe jutro, pevač beše nestao... kao i devica kći lorda Brendona. U krevetu su joj našli samo svetloplavu ružu, koju je Bel ostavio na jastuku gde joj je ležala glava.“

Džon nikada ranije nije čuo tu priču. „Koji je Brendon to trebalo da bude? Brendon Zidar živeo je u Doba Junaka, hiljadu godina pre Bela. Postojao je Brendon Palibrod i njegov otac Brendon Brodograditelj, ali...“

„Ovo je bio Brendon Bez Kćeri“, reče Igrit oštros. „Hoćeš da čuješ priču, ili ne?“

On se namršti. „Nastavi.“

„Lord Brendon nije imao druge dece. Na njegovu molbu, stotine crnih vrana poletele su iz svojih zamkova, ali nigde nisu mogli naći ni traga Belu i devici. Skoro godinu dana su tražili, sve dok lord nije izgubio nadu i pao u krevet, i činilo se da će se loza Starkova ugasiti. Ali jedne noći, dok je ležao i čekao da umre, lord Brendon je čuo dečji plač. Krenuo je za zvukom i zatekao kći u svojoj ložnici, usnulu, s detetom na grudima“

„Bel ju je doveo nazad?“

„Ne. Sve vreme su bili u Zimovrelu, krijući se s mrtvima ispod zamka. Devica je volela Bela tako strasno da mu je rodila sina, kaže pesma... mada, ako ćemo pravo, sve device vole Bela u tim pesmama koje je sam spevao. Bilo kako bilo, ono što je sigurno jeste da je Bel ostavio dete kao cenu za ružu koju je bez pitanja ubrao, i da je dečak odrastao da postane sledeći lord Stark. I to ti je to - ti u sebi imaš Belowe krvi, isto kao i ja.“

„To se nije desilo“, reče Džon.

Ona sleže ramenima. „Možda jeste, možda i nije. Ipak, pesma je lepa. Majka mi ju je pevala. I ona je bila žena, Džone Snežni. Kao i twoja.“ Ona protrlja mesto na vratu gde ju je bodež posekao. „Pesma se završava kada nadu dete, ali priča ima mračniji kraj. Trideset godina kasnije, kada je Bel bio kralj s ove strane zida i poveo slobodni narod na jug, mladi lord Stark ga je dočekao na Zamrznutom gazu... i ubio ga, jer Bel nije htio da rani svog sina kada su ukrstili mačeve.“

„Zato je sin ubio oca“, reče Džon.

„Da“, reče ona, „ali bogovi mrze rodoubice, čak i kada nisu svesni koga ubijaju. Kada se lord Stark vratio iz bitke i kada mu je mati videla Belovu glavu na kopljtu, od bola se bacila s kule. Sin je nije dugo nadživeo. Jedan njegov lord mu je odrao kožu i nosio je kao plašt.“

„Taj tvoj Bel je bio lažljivac“, reče on, sada ubeđen.

„Nije“, reče Igrit, „ali je bardova istina drugačija od tvoje ili moje. Bilo kako bilo, tražio si tu priču, i dobio si je.“ Ona se okrenu od njega, sklopi oči, njemu se učini da je zaspala.

Zora i Korin Polušaka stigoše zajedno. Crno kamenje beše se pretvorilo u sivo, a istočno nebo postalo tamnoplavo kada Kamenzmija dole ugleda izvidnike kako se penju krivudavom stazom. Džon probudi svoju zarobljenicu i uhvati je za ruku dok su se spuštali da ih sretnu. Srećom, postojao je još jedan put s planine, na sever i zapad, niz staze mnogo blaže od onih kojima su došli. Čekali su u uskom klancu kada se braća pojaviše, vodeći konjiće. Duh potrča napred čim oseti njegov miris. Džon čučnu i pusti da mu jezovuk stegne čeljusti oko ruke i počne da vuče. Bila je to njihova igra. Ali kada diže pogled, vide da ga Igrit gleda očima velikim, i širokim, i belim kao kokošja jaja.

Korin Polušaka ne reče ništa kada vide zarobljenicu. „Bilo ih je troje“, reče mu Kamenzmija. Ništa više od toga.

„Dvoje smo prošli“, reče Eben, „bar ono što su risovi od njih ostavili.“ Mračno

je posmatrao devojku, sumnja mu se jasno videla na licu.

„Predala se“, oseti se Džon primoran da kaže.

Korinovo lice bilo je bezizražajno. „Znaš li ko sam ja?“

„Korin Polušaka.“ Naspram njega izgledala je gotovo kao devojčica, ali mu je smelo gledala u oči.

„Reci mi istinu. Da sam pao u ruke tvog naroda i predao se, šta bih time dobio?“

„Samo sporiju smrt.“

Veliki izvidnik pogleda Džona. „Nemamo hrane za nju, niti dovoljno ljudi da je paze.“

„Pred nama je opasan put, momče“, reče Štitonoša Dolbridž. „Jedan uzvik kada nam treba tišina, i svi smo propali.“

Eben isuka bodež. „Čelični poljubac će je učutkati.“

Džona je grebalo u grlu. Bespomoćno ih pogleda. „Predala mi se.“

„Onda ćeš ti uraditi ono što se mora“, reče Korin Polušaka. „Ti si krv Zimovrela i čovek Noćne straže.“ On pogleda ostale. „Idemo, braćo. Ostavite ga. Biće mu lakše ako ga ne budemo gledali.“ On ih povede uz strmu vijugavu stazu prema bledom ružičastom suncu koje se probijalo kroz usek u planini, i uskoro samo Džon i Duh ostadoše s divljankom.

On pomisli da će Igrit pokušati da beži, ali je ona samo stajala i gledala ga. „Nikada ranije nisi ubio ženu, zar ne?“ Kada on odmahnu glavom, ona reče: „Mi umiremo isto kao i muškarci. Ali ne moraš to da uradiš. Mens će te prihvatići, znam da hoće. Postoje tajni putevi. Ove vrane nas nikada neće uhvatiti.“

„Ja sam vrana isto koliko i oni“, reče Džon.

Ona klimnu glavom, pomirena. „Hoćeš li posle da me spališ?“

„Ne mogu. Neko možda vidi dim.“

„Tako je.“ Ona slegnu ramenima. „Pa, može se završiti i na gorim mestima od stomaka crnog risa.“

On izvuče Dugačku kandžu s ramena. „Zar se ne bojiš?“

„Sinoć sam se bojala“, priznade ona. „Ali sada je sunce izašlo.“ Ona skloni kosu da otkrije grlo, pa kleknu pred njega. „Udari snažno i tačno, vrano, ili će moj duh doći da te proganja.“

Dugačka kandža nije bio tako dugačak i težak mač kao Led njegovog oca, ali je ipak bio od valirijskog čelika. On dodirnu oštricu da obeleži gde će udarac pasti, a Igrit zadrhta. „Hladno je“, reče. „Hajde, požuri.“

On diže Dugačku kandžu iznad glave, obema šakama čvrsto stiskajući balčak. *Jedan udarac, svom snagom.* Bar je mogao da joj pruži brzu i čistu smrt. Bio je sin svog oca. Nije li? Nije li?

„Hajde“, požuri ga ona sledećeg trena. „Kopile. Hajde. Ne mogu da budem hrabara doveka.“ Kada udarac ne pade, ona okrenu glavu da ga pogleda.

Džon spusti mač. „Idi“, promrmlja.

Igrit je zurila.

„*Smesta*“, reče on, „pre nego što mi se vrati razum. *Idi.*“

I ona ode.

SANSA

Južno nebo bilo je crno od dima. Dizao se i kovitlao sa stotinu dalekih vatri, čađavi prsti prekrivali su zvezde. Na drugoj obali Crnobujice niz vatri goreo je svake noći od obzorja od obzorja, dok je na ovoj strani Bauk zapalio čitavu obalu: dokove i skladišta, kuće i bordele, sve što je bilo van gradskih zidina.

Čak je i u Crvenoj tvrđavi vazduh imao ukus pepela. Kada Sansa nađe ser Dontosa u tišini bogošume, on je upita da li je plakala. „To je samo od dima“, slaga ona. „Izgleda kao da pola Kraljeve šume gori.“

„Lord Stanis hoće dimom da istera Baukove divljake.“ Dontos se zanosio dok je govorio, jednom rukom oslonjen na stablo kestena. Vinska mrlja prekrivala mu je grudi crveno-žute ludine odore. „Ubijaju mu izviđače i napadaju komoru. A i divljaci takođe pale vatre. Bauk je rekao kraljici da bi Stanisu bilo bolje da nauči svoje konje da jedu pepeo, pošto neće naći ni vlat trave. Sada kao luda čujem svašta što nikada nisam čuo kao vitez. Pričaju kao da me nema, a“ - on se nagnu bliže, dahćući joj vinskim zadahom pravo u lice - „pauk zlatom plaća svaku sitnicu. Mislim da Mesečev dečak već godinama radi za njega.“

Ponovo je pijan. Moj siroti Florijan, tako sebe naziva, i stvarno je takav. Ali on je sve što imam. „Je li istina da je lord Stanis spalio bogošumu u Krajoliju?“

Dontos klimnu glavom. „Napravio je veliku lomaču od drveća, za žrtvu svom novom bogu. Crvena sveštenica ga je na to nateralna. Priča se da ona sada vlada njime, i telom i dušom. Zakleo se da će spaliti i Veliko obredište Belorovo ako zauzme grad.“

„Neka ga.“ Kada je Sansa prvi put ugledala Veliko obredište s mermernim zidovima i sedam kristalnih tornjeva, pomislila je da je to najlepše zdanje na svetu, ali je to bilo pre nego što je Džofri na njegovim stepenicama odsekao glavu njenog oca. „I hoću da izgori.“

„Ćuti dete, bogovi će te čuti.“

„Zašto bi? Molitve mi nikada nisu čuli.“

„Jesu. Poslali su ti mene, zar ne?“

Sansa zagreba koru drveta. U glavi joj se vrtelo, skoro kao da je u groznici. „Poslali su te, ali šta si ti uradio? Obećao si da ćeš me odvesti kući, a ja sam još ovde.“

Dontos je potapša po ruci. „Razgovarao sam s jednim čovekom, mojim dobrim prijateljem... i tvojim, moja gospo. Unajmiće brz brod da nas odvede na sigurno, kada dođe pravo vreme.“

„Sada je pravo vreme“, bila je uporna Sansa, „pre nego što počne bitka. Na mene su zaboravili. Znam da bismo mogli da se iskrademo, samo kada bismo pokušali.“

„Dete, dete.“ Dontos zavrte glavom. „Iz zamka da, to bismo mogli, ali su gradske

kapije čuvanje nego ikada, a Bauk je čak zatvorio i reku.“

To je bila istina. Sansa nikada nije videla Crnobujicu tako praznu. Sve skele bile su povučene na severnu obalu, a trgovačke galije su ili pobegle, ili ih je Bauk uzaptio da ih preprave za borbu. Jedine lađe na vodi bile su kraljeve ratne galije. Veslale su neumorno gore-dole, držeći se duboke vode u sredini reke i razmenjujući oblake strela sa Stanisovim strelcima na južnoj obali.

Sam lord Stanis još ne beše stigao, ali mu se prethodnica pojavila pre dve noći, dok su mesec zaklanjali oblaci. Kraljeva Luka se probudila s pogledom na njihove šatore i barjake. Istakli su crvene i zelene jabuke kuće Fosoveja, kornjaču Estermonta, i lisicu i cveće Florenta, a zapovednik im je bio ser Gijard Morigen, čuveni južnjački vitez koga su ljudi sada zvali Gijard Zeleni. Njegova zastava prikazivala je vranu u letu, crnih krila raširenih na olujno zelenom nebu. Ali su grad najviše brinuli bledožuti barjaci. Dugački repovi vijorili su za njima poput treperavih plamenova, a umesto lordovskog grba nosili su božji simbol: plameno srce Gospodara svetlosti. „Kada Stanis stigne, imaće deset puta više ljudi od Džofrija, svi to kažu.“ Dontos joj stegnu rame. „Veličina njegove vojske nije bitna, dušice, sve dok su na suprotnoj strani reke. Stanis ne može preći bez brodova.

„On *ima* brodove. Više od Džofrija.“

„Dugačak je put od Krajoluja, flota će morati da dođe uz Masijevu kuku, i kroz Ždrelo i Crni zaliv. Možda će dobri bogovi poslati oluju da ih zbriše s mora.“ Na Dontosovom licu se ukaza osmeh pun nade. „Znam da ti nije lako. Moraš biti strpljiva, dete. Kada se moj prijatelj vrati u grad, imaćemo naš brod. Imaj vere u svog Florijana, i pokušaj da se ne bojiš.“

Sansa zari nokte u šaku. Osećala je strah u stomaku kako svrdla i štipa, svakog dana sve gori. Košmari o danu kada je princeza Mirsela otputovala još su joj uznemiravali san; mračni zagušljivi snovi od kojih se bez daha budila u gluvo doba noći. Čula je kako ljudi urlaju na nju, urlaju bez reči, kao životinje. Okružili su je sa svih strana i gađali đubretom i pokušali da je svuku s konja, i uradili bi i gore stvari da Pseto nije prosekao sebi put do nje. Rastrgli su prvoobrednika na komadiće i kamenom smrskali glavu ser Aronu. A on joj govori da se ne boji!

Čitav grad se bojao. Sansa je to jasno videla sa zidina zamka. Običan svet se krio iza zatvorenih kapaka i ojačanih vrata, kao da će ih to zaštiti. Kada je poslednji put Kraljeva Luka pala, Lanisteri su pljačkali i silovali koliko su hteli, i pobili stotine ljudi, iako je grad sam otvorio kapije. Ovog puta je Bauk nameravao da se bori, a grad koji se bori ne može da očekuje milost.

Dontos je i dalje brbljao. „Da sam još vitez, morao bih da navučem oklop i odem na zidine s ostalima. Trebalo bi da poljubim Džofrijeva stopala i zahvalim mu iz svega srca.“

„Ako mu zahvališ što te je pretvorio u ludu, ponovo će te proizvesti u viteza“, reče Sansa oštros.

Dontos se zakikota. „Moja Džonkil je prava mala pametnica.“

„Džofri i njegova majka kažu da sam glupa.“

„Neka ih. Tako si bezbednija, dušice. Kraljica Sersei i Bauk, i lord Varis i njima slični, oni gledaju jedni druge oprezno kao sokolovi, i plaćaju koga god stignu da uhode jedni druge, ali se niko nikada ne bavi kćerkom ledi Tande, zar ne?“ Dontos pokri usta da sakrije podrigivanje. „Bogovi te sačuvali, mala moja Džonkil.“ Postajao je plačljiv. Vino je tako delovalo na njega. „Daj sada svom Florijanu jedan poljupčić. Poljubac za sreću.“ On se zatetura ka njoj.

Sansa izbegnu vlažne ispružene usne, poljubi ga ovlaš u neobrijani obraz i poželete mu laku noć. Bila joj je potrebna sva snaga da ne zaplače. U poslednje vreme je i previše plakala. Znala je da joj to ne dolikuje, ali nije mogla da se obuzda; suze su navirale, ponekad zbog najobičnije sitnice, a nikada nije mogla da ih zadrži.

Pokretni most za Megorovu utvrdu nije bio čuvan. Bauk je prenestio većinu zlatnih plaštova na gradske zidine, a beli vitezovi Kraljevske garde imali su važnijih dužnosti nego da paze na svaki njen korak. Sansa je mogla da ide kuda hoće po zamku, ali nije želela da ide nikuda.

Ona pređe suvi šanac pun strašnih gvozdenih šiljaka i uspe se uz uzane zavojite stepenice, ali kada dođe do vrata svoje ložnice, nije imala snage da uđe. Sami zidovi sobe bili su dovoljni da se oseća zarobljenom; čak i kada bi širom otvorila prozore, činilo joj se da joj nedostaje vazduha.

Vrativši se na stepenice, Sansa uze da se penje dalje. Dim je sakrivaо zvezde i mlad mesec, tako da je krov bio mračan i gust od senki. A ipak je odatle mogla da vidi sve: visoke tornjeve i velike ugaone bastione Crvene tvrđave, labyrin gradskih ulica iza njih, južno i zapadno reku kako crno teče, istočno zaliv, stubove dima i pepela, vatre, vatre svuda. Vojnici s bakljama puzali su kao mravi preko gradskih zidina, i stajali načičkani po ogradama što su nikle na bedemima. Dole, kraj Blatne kapije, kroz dim je nazirala nejasne obrise tri ogromna katapulta, najveća što ih je iko ikada video, kako se dižu dobrih dvadeset stopa iznad zidina. Ali ništa od toga nije moglo da joj ublaži strah. Nešto je probode, tako oštro da Sansa zajeca i stegnu stomak. Možda bi pala, ali se senka iznenada pokrenu, snažni prsti je zgrabiše za ruku i zadržaše je.

Ona se pridrža za zubac, prsti joj zagrebaše grubi kamen. „Pusti me“, viknu ona. „Pusti.“

„Ptičica, znači, misli da ima krila? Ili hoćeš da završiš obogaljena kao onaj tvoj brat?“

Sansa se izvi u njegovom stisku. „Ne bih pala. Samo... iznenadio si me, to je sve.“

„Hoćeš da kažeš da sam te preplašio. I da te još plašim.“

Ona duboko uzdahnu da se smiri. „Mislila sam da sam sama, ja... Ona skrenu pogled.

„Ptičica i dalje ne može da podnese da me vidi, zar ne?“ Pseto je pusti. „A bilo

ti je drago što si mi videla lice kada te je rulja zgrabila. Sećaš se?“

Sansa se i previše dobro sećala. Sećala se kako su urlali, i krvi koja joj je curila niz obraz u koji ju je kamen pogodio, i smrada belog luka iz usta čoveka koji je pokušao da je svuči s konja. Još je osećala grubo stezanje prstiju na ruci kada je izgubila ravnotežu i počela da pada.

Tada je pomislila da će umreti, ali su se prsti zgrčili, svih pet odjednom, i čovek je vrissnuo glasno kao konj. Kada mu je ruka pala, druga ruka, snažnija, gurnula ju je nazad u sedlo. Čovek sa zadahom na beli luk bio je na zemlji, krv mu je šikljala iz patljika ruke, ali je okolo bilo i drugih, a neki su u rukama imali motke. Pseto je skočio na njih, mač mu je bio čelična munja što je za sobom ostavljala crvenu izmaglicu. Kada su se razbežali pred njim, on se nasmejao, užasnog opečenog lica na tren preobraženog.

Ona natera sebe da sada pogleda to lice, da ga zaista pogleda. Dobri maniri su to nalagali, a gospa nikada ne sme zaboraviti na manire. *Ožiljci nisu ono najgore, nije to čak ni način na koji mu se usne trzaju. To su njegove oči.* Nikada nije videla oči toliko pune gneva. „Ja... trebalo je da dođem posle do tebe“, reče ona zamuckujući. „Da ti zahvalim, za... zato što si me spasao... bio si tako hrabar.“

„Hrabar?“ Smeh mu je bio skoro režanje. „PSU ne treba hrabrost da rastera pacove. Bilo ih je trideset na mene jednog, a nijedan se nije usudio da mi stane na put.“

Mrzela je način na koji je govorio, uvek tako grubo i besno. „Da li ti pričinjava radost da plasiš ljude?“

„Ne, radost mi pričinjava da ih ubijam.“ Usta mu se trznuše. „Mršti se koliko hoćeš, ali me poštedi lažne pobožnosti. Ti si potomak visokog lorda. Nemoj mi reći da lord Edard Stark od Zimovrela nikada nije ubio čoveka.“

„To mu je bila dužnost. Nije u tome uživao.“

„To ti je, znači, pričao?“ Klegani se ponovo nasmeja. „Otac te je lagao. Ubijanje je nešto najlepše što postoji.“ On isuka dugački mač. „Evo tvoje istine. Tvoj dragoceni otac ju je otkrio na Belorovom stepeništu. Gospodar Zimovrela, kraljeva desnica, zaštitnik Severa, silni Edard Stark, potomak loze osam hiljada godina stare... ali mu je sečivo Ilina Pejna svejedno preseklo šiju, zar ne? Sećaš li se kako je zaplesao kada mu je glava pala s ramena?“ Sansa se obgrli, iznenada se smrzavala. „Zašto si uvek toliko pun mržnje? Ja sam ti *zahvaljivala...*“

„Kao da sam ja jedan od onih pravih vitezova koje toliko voliš, da. Šta misliš, čemu vitez služi, devojčice? Misliš da biti vitez znači uzimati darove od gospi na turnirima i izgledati sjajno u zlatnom oklopu? Vitezovi služe za ubijanje.“ On prisloni oštricu dugačkog mača uz njen vrat, tik ispod uha. Sansa oseti oštrinu čelika. „Prvog čoveka sam ubio u dvanaestoj. Više ni ne znam koliko sam ih od tada pobio. Visoke lordove drevnih imena, debele bogataše odevene u somot, vitezove naduvene kao bešike od svojih počasti, da, i žene i decu takođe - svi su oni meso, a ja sam kasapin. Neka im njihove zemlje, i njihovi bogovi i njihovo

zlato. Neka im njihovo ser. "Sendor Klegani pljunu pred njene noge da pokaže šta o tome misli. „Sve dok imam ovo“, reče, odigavši mač od njenog vrata, „na zemlji nema čoveka koga se bojim.“

Osim tvog brata, pomisli Sansa, ali je bila dovoljno pametna da to ne kaže glasno. On je pas, baš kao što kaše. Napola divalj, ljut pas što ujeda ruku koja pokušava da ga pomazi, ali će ipak rastrgnuti čoveka koji pokuša da mu napadne gazde. „Čak ni onih ljudi na drugoj obali reke?“

Kleganijeve oči okrenuše se prema dalekim vatrama. „Sve te lomače.“ On vrati mač u korice. „Samo se kukavice bore vatrom.“

„Lord Stanis nije kukavica.“

„Nije ni čovek kakav mu je bio brat. Robert nikada ne bi dopustio da ga sitnica poput reke osujeti.“

„Šta ćeš uraditi kada pređe?“

„Boriću se. Ubijati. Umreti, možda.“

„Zar se ne bojiš? Bogovi će te možda poslati u neki užasan pakao zbog zla koje si učinio.“

„Kakvog zla?“ On se nasmeja. „Koji bogovi?“

„Bogovi koji su nas sve stvorili.“

„Sve?“ naruga se on. „Reci mi, pticice, kakav to bog stvara čudovište poput Bauka, ili maloumnici poput ledi Tandine kćeri? Ako bogovi postoje, stvorili su ovce da bi vukovi jeli jagnjetinu, i stvorili su slabe da bi se jaki njima igrali.“

„Pravi vitezovi štite slabe.“

On prezriivo frknu. „Ne postoje pravi vitezovi, kao što ne postoje ni bogovi. Ako ne možeš da zaštitiš sam sebe, crkni i skloni se s puta onima koji mogu. Oštar čelik i snažne ruke vladaju ovim svetom, ne dozvoli da ti govore suprotno.“

Sansa ustuknu od njega. „Grozan si.“

„Iskren sam. Svet je grozan. A sada odlepršaj, pticice, muka mi je od tvojih pogleda.“

Bez reči, ona pobeže. Plašila se Sendora Kleganija... a ipak, jedan njen deo želeo je da ser Dontos ima bar nešto od Psetove žestine. *Postoje bogovi*, reče ona sebi, *a postoje i pravi vitezovi. Ne mogu sve priče biti lažne.*

Te noći je Sansa opet sanjala nemire na ulicama. Rulja je jurila oko nje, urlajući, razjarena zver s hiljadu lica. Kud god da se okrenula videla je lica izobličena u čudovišne neljudske maske. Jecala je i govorila da im nikada nije učinila ništa nažao, ali su je svejedno svukli s konja. „Ne“, vikala je, „ne, molim vas, nemojte, *nemojte*“, ali se нико na nju nije osvrtao. Dozivala je po imenu ser Dontosa, svoju braću, svog mrtvog oca i svog mrtvog vuka, hrabrog ser Lorasa koji joj je jednom dao crvenu ružu, ali нико od njih nije došao. Prizivala je junake iz pesama, Florijana, i ser Rajama Redvina i princa Emona Zmajviteza, ali je нико nije čuo. Žene su se okomile na nju poput lasica, štipale su je za noge i šutirale u

stomak, a neko je udari u lice i ona oseti kako joj se zubi lome. Onda vide kako blesnu čelik. Nož joj se zari u trbuh, i kidalo je i kidalo, sve dok tamo dole od nje ne ostade ništa više sem svetlucavih vlažnih traka.

Kada se probudila, bledo jutarnje svetlo koso joj je sipalo kroz prozor, ali se ipak osećala ukočeno i mučno, kao da uopšte nije spavala. Nešto lepljivo joj je bilo među butinama. Kada smaće prekrivač i vide krv, mogla je samo da pomisli kako se san obistinio. Setila se noževa u sebi, kako kidaju i bodu.

Ona se užasnuta zgrči, ritajući čaršave, i sruči se na pod, teško dišući, naga, krvava i uplašena.

Ali dok je tako stajala četvoronoške, ona shvati. „Ne, preklinjem vas“, zajeca Sansa, „molim vas, ne.“ Nije želela da joj se to desi, ne sada, ne ovde, ne sada, ne sada, ne sada, ne sada.

Obuze je ludilo. Podigavši se za stub kreveta, ona ode do lavora i opra se između nogu, ribajući svu lepljivost. Pošto je završila, voda je bila ružičasta od krvi. Kada sluškinje budu videle, *znače*. Onda se seti posteljine. Otrča do kreveta i užasnuta se zagleda u tamnocrvenu mrlju i ono što je ona govorila. Na pameti joj je bilo samo to kako da je se otarasi, da oni ne bi saznali. Ne sme da im dozvoli da saznaju, ili će je udati za Džofrija i naterati da legne s njim.

Uzevši nož, Sansa iseče mrlju iz čaršava. *Ako me pitaju za rupu, šta ću im reći?* Suze joj potekoše niz lice. Ona skide s kreveta poderani čaršav i umrljano čebe. *Moraću da ih spalim.* Zgužva dokaze, nabi ih u kamin, natopi ih uljem iz svetiljke i zapali vatru. Onda shvati da se krv probila kroz čaršave do madraca, tako da i njega pokuša da digne, ali je on bio velik i nezgrapan, teško ga je bilo pomeriti. U vatru je mogla da gurne samo polovinu. Klečala je, mučeći se da nabije dušek u kamin, kada gust sivi dim preplavi sobu; vrata se s treskom otvorile i ona ču sobaricu kako hvata dah.

Na kraju su njih tri morale da je otrgnu. A sve je bilo uzalud. Posteljina je bila spaljena, ali kada je odvukoše, butine su joj ponovo bile krvave. Kao da ju je vlastito telo izdalo Džofriju, razvivši grimizni lanisterski barjak da ga čitav svet vidi.

Pošto ugasiše vatru, odnesoše oprljeni madrac, izvetriše dim, pa donešoše kadu. Žene su dolazile i odlazile, mrmljajući i čudno je gledajući. Napuniše kadu vrelom vodom, okupaše je i opraše joj kosu i dadoše joj platno da nosi između nogu. Do tada se Sansa već beše sabrala, i sad se stidela svoje ludosti. Dim joj je uništio većinu odeće. Jedna od žena ode i vrati se sa zelenom vunenom haljinom, koja gotovo da joj je pristajala. „Nije lepa kao tvoje stvari, ali će poslužiti“, reče kada je navuče preko Sansine glave. „Cipele ti nisu izgorele, tako da bar nećeš morati bosonoga pred kraljicom.“

Sersei Lanister je doručkovala kada joj uvedoše Sansu u odaju. „Možeš sesti“, reče kraljica otmeno. „Da li si gladna?“ Ona pokaza ka trpezi. Bilo je ovsene kaše, meda, mleka, kuvanih jaja i reš pečene ribe.

Sansi pozli od samog pogleda na hranu. Stomak joj je bio vezan u čvor. „Ne hvala, veličanstvo.“

„Ne krivim te. Pored Tiriona i lorda Stanisa i meni sva hrana ima ukus pepela. A sada si i ti počela da podmećeš požare. Šta si želela da postigneš?“

Sansa obori glavu. „Krv me je preplašila.“

„Krv je simbol twoje ženstvenosti. Ledi Kejtlin te je možda pripremila. Imala si svoje prvo cvetanje, i to je sve.“

Sansa se nikada nije osećala manje cvetno. „Moja gospa majka mi je rekla, ali ja... mislila sam da će biti drugačije.“

„Kako drugačije?“

„Ne znam. Manje... čistije, i čudesnije.“

Kraljica Sersei se nasmeja. „Sačekaj da rodiš dete, Sansa. Ženin život sastoji se od devet delova nečistoće i jednog dela čudesa, to ćeš uskoro naučiti... a delovi koji izgledaju čudesni često se ispostave kao najprljaviji.“ Ona otpi malo mleka. „Znači, sada si žena. Imaš li predstavu šta to znači?“

„Znači da sam sada stasala da se udam i legnem s muškarcem“, reče Sansa, „i da kralju rađam decu.“

Kraljica se suvo osmehnu. „Što te ne ispunjava radošću kao pre, vidim. To ti neću uzeti za zlo. Džofri je oduvek bio težak. Čak i njegovo rođenje... porađala sam se dan i po. Ne možeš zamisliti taj bol, Sansa. Tako sam glasno vrištala da mi se činilo kako će me Robert čuti u Kraljevoj šumi.“

„Veličanstvo nije bilo s tobom?“

„Robert? Robert je bio u lovnu. To mu je bio običaj. Kada god bi mi se vreme približilo, moj kraljevski supružnik bi pobegao u šumu s lovcima i psima. Kada bi se vratio darivao bi me krvnim ili jelenskom glavom, a ja njega detetom.“

Shvati, ja *nisam* želela da bude sa mnjom. Imala sam velemeštra Piselija i četu babica, a imala sam i svog brata. Kada su Džejmiju rekli da ne sme da uđe u porodiljsku sobu, samo se osmehnuo i upitao ko će od njih pokušati da ga zaustavi.

Bojim se da ti Džofri neće pokazivati takvu odanost. Na tome zahvali svojoj sestri, ako nije mrtva. On ne može da zaboravi onaj dan na Trozupcu, kada si videla kako ga je osramotila, tako da on za uzvrat sramoti tebe. Ti si, međutim, snažnija nego što izgledaš. Očekujem da ćeš preživeti malo poniženja. Ja jesam Kralja možda nikada nećeš voleti, ali njegovu decu hoćeš.“

„Volim veličanstvo svim srcem“, reče Sansa.

Kraljica uzdahnu. „Bolje nauči neke nove laži, i to brzo. Lordu Stanisu se ta neće dopadati, to ti jamčim.“

„Novi prvoobrednik je rekao da bogovi nikada neće dozvoliti lordu Stanisu da pobedi, pošto je Džofri istiniti kralj.“

Na kraljičinom licu zaigra slabašan osmeh. „Robertov zakoniti sin i naslednik. Mada je Džof plakao svaki put kada bi ga Robert zagrljio. Veličanstvu se to nije dopadalo. Kopilad su mu uvek srećno gugutala i sisala mu prst kada bi ga stavio u

njihova niskorodena ustašca. Robert je voleo osmehe i klicanje, uvek, tako da je išao tamo gde ih je mogao naći, svojim prijateljima i svojim kurvama. Robert je želeo da ga vole. Moj brat Tirion pati od iste boljke. Želiš li ti da te vole, Sansa?“

„Svako želi da ga vole.“ .

„Vidim da te cvetanje nimalo nije opametilo“, reče Sersei. „Sansa, dozvoli mi da na ovaj izuzetan dan podelim s tobom malo ženske mudrosti. Ljubav je otrov. Sladak otrov, tačno, ali ipak smrtonosan.“

DŽON

Bilo je mračno u Prevoju urlika. Veliki kameniti bokovi planina su veći deo dana skrivali sunce, tako da su jahali u senci, i dah ljudi i konja mešao se na hladnom vazduhu. Ledeni vodenii prsti curili su sa snežnih nanosa iznad njih u ledena jezera koja su krčkala i pucala pod konjskim kopitim. Ponekad bi videli nešto malo korova kako se s mukom probija iz pukotine u steni ili mrlju bledog lišaja, ali nije bilo trave, a drveće na tim visinama nije raslo.

Staza je bila jednako strma koliko i uska, a vijugala je sve više i više. Kada bi prevoj postajao tako zbijen da su izvidnici morali da idu jedan za drugim, Stitonoša Dolbridž bi vodio, pogledom pretražujući visove, uvek spremnog luka i strela. Za njega se pričalo da ima najbolji vid u čitavoj Noćnoj straži.

Duh je nemirno trčkarao kraj Džona. S vremenima na vreme bi zastao i okrenuo se, načuljenih ušiju, kao da je čuo nešto iza njih. Džon nije mislio da će crni risovi napasti žive ljude, osim ako ne umiru od gladi, ali je ipak olabavio Dugačku kandžu u koricama.

Vetrom isklesan luk od sivog kamena obeležavao je najvišu tačku prevoja. Tu se put širio i počinjao da se spušta ka dolini Mlečne vode. Korin odluči da se na tom mestu odmore sve dok se senke ponovo ne zgusnu. „Senke su prijatelji ljudi u crnom“, reče on.

Džon shvati da je to pametno. Bilo bi priyatno za promenu jahati po svetlu, pustiti da se blistavo planinsko sunce upije u njihove plaštove i rastera studen iz kostiju, ali se na to nisu usuđivali nisu usuđivali. Već su naišli na troje osmatrača, tako da ih je moglo biti još, spremnih da dignu uzbunu.

Kamenzmija se sklupčao pod svojim otrcanim krvnenim plaštovom i gotovo smesta zaspao. Džon je podelio svoju usoljenu govedinu s Duhom, dok su Eben i Stitonoša Dolbridž nahranili konje. Korin Polušaka sedeo je leđima naslonjen na stenu, oštреći mač sporim, dugačkim pokretima. Džon je nekoliko trenutaka posmatrao izvidnika, a onda smogao snage da mu priđe. „Moj gospodaru“, reče, „nisi me pitao kako je prošlo. S devojkom.“

„Ja nisam gospodar, Džone Snežni.“ Korin glatko kliznu preko čelika kamenom u dvoprstoj šaci.

„Rekla mi je da će me Mens prihvati ako pobegnem s njom.“

„Rekla ti je istinu.“

„Čak je i tvrdila da smo rod. Ispričala mi je priču...“

„...o Belu Bardu i ruži Zimovrela. Kamenzmija mi je rekao. I ja znam tu pesmu. Mens je nekada znao da je peva, kada se vraćao iz izvidnice. Voleo je divljansku muziku. Da, kao i njihove žene.“

„Poznavao si ga?“

„Svi smo ga poznavali.“ Glas mu beše tužan.

Bili su prijatelji, a ne samo braća, shvati Džon, a sada su zakleti dušmani. „Zašto je dezertirao?“

„Zbog cure, kažu neki. Zbog krune, tvrde drugi.“ Korin palcem oproba oštricu mača. „Mens je mnogo voleo žene, a nije bio čovek koji se rado klanja, to je istina. Ali postojalo je i još nešto. Voleo je divljinu više od Zida. To mu je bilo u krvi. On je rođen kao divljanin, uzeli smo ga kao dete, pošto smo pobili neke pljačkaše. Kada je otišao iz Kule senki, samo se vratio kući.“

„Je li bio dobar izvidnik?“

„Najbolji među nama“, reče Polušaka, „a i najgori. Samo budale poput Torena Smolvuda preziru divljane. Oni su jednako hrabri kao mi, Džone. Jednako snažni, brzi, pametni. Ali nemaju discipline. Zovu sebe slobodnim narodom, i svaki smatra za sebe da je kralj, i da je pametniji od meštra. Mens je bio isti. Nikada nije naučio da sluša.“

„Kao ni ja“, reče Džon tiho.

Korinove pronicljive sive oči kao da su mu prozirale dušu. „Znači, pustio si je?“ Nije zvučao nimalo iznenadeno.

„Znaš?“

„Sada znam. Reci mi zašto si je poštедeo.“

Bilo je teško to izraziti rečima. „Moj otac nikada nije koristio glavoseču. Govorio je kako duguje ljudima koje ubija da ih pogleda u oči i čuje njihove poslednje reči. A kada sam ja pogledao u Igritine oči, ja...“ Džon se bespomoćno zagleda u svoje šake. „Znam da je neprijatelj, ali u njoj nema zla.“

„Ništa više nego u onoj drugoj dvojici.“

„Tamo su bili njihovi životi ili naši“, reče Džon. „Da su nas videli, da su dunuli u onaj rog....“

„Divljani bi nas progonili i pobili, tačno.“

„Rog je sada kod Kamenzmije, Igriti smo uzeli nož i sekiru. Iza nas je, bez konja i oružja....“

„I verovatno neće predstavljati pretnju“, složi se Korin. „Da je morala da umre, ostavio bih je s Ebenom, ili bih to uradio sam.“

„Zašto si onda meni naredio?“

„Nisam ti naredio. Rekao sam ti da uradiš ono što se mora, i ostavio da sam odlučiš šta je to.“ Korin ustade i vrati dugački mač natrag u korice. „Kada hoću da se neko uzvere uz planinu, pozovem Kamenzmiju. Ako želim da dušmanina pogodi strela u oko, preko vetrovitog bojišta, pozovem Stitonošu Dolbridža. Eben može svakog čoveka da natera da oda svoje tajne. Da bi vodio ljude, moraš da ih upoznaš, Džone Snežni. Sada o tebi znam više nego jutros.“

„A da sam je ubio?“ upita Džon.

„Bila bi mrtva, a ja bih te poznavao bolje nego pre. Ali dosta priče. Treba da odspavaš. Mnoge su lige pred nama, i mnoge opasnosti. Trebaće ti snaga.“

Džon je mislio da san neće lako doći, ali je znao da je Polušaka u pravu. Našao je zavetru pod kamenim ispustom i skinuo plašt da se pokrije. „Duše!“ pozva. „Dodi. K meni.“ Uvek je spavao bolje kada bi veliki beli vuk bio kraj njega; voleo je njegov miris, i prijala mu je toplota tog čupavog bledog krvnog. Ovog puta, međutim, Duh ga samo pogleda. Onda se okrenu, oprča oko konjića, i nestade. *Hoće da lovi*, pomisli Džon. Možda u planinama ima divokoza. I crni risovi moraju nešto da jedu. „Samo nemoj da pokušaš da uloviš risa“, promrmlja. To bi čak i za jezovuka bilo opasno. On navuče plašt preko sebe i ispruži se ispod stene.

Kada sklopi oči, dođe mu san o jezovucima.

Bilo ih je petoro, a trebalo je da ih bude šestoro, i bili su daleko jedan od drugoga. On oseti duboki bol praznine, osećaj nedovršenosti. Šuma beše ogromna i hladna, a on tako mali i izgubljen. Braća su mu bila negde u njoj, i sestra, ali im je izgubio miris. Seo je i digao glavu ka sve mračnjem nebu, i jauk mu odjeknu kroz šumu, dugačak, samotan i žaloban zvuk. Kada zamre, on načulji uši, čekajući odgovore, ali jedini zvuk beše uzdah snega na vetru.

Džone?

Glas dopre iza njega, tiši od šapata, ali istovremeno snažan. Da li uzvik može biti tih? On okrenu glavu, tražeći brata, obris vitke sive prilike kako se kreće pod drvećem, ali ne beše ničeg, samo...

Stražarika.

Činilo se kao da niče iz gole stene, bledi korenii grčili su se iz nebrojenih procepa i sićušnih pukotina. Drvo je bilo vitko u poređenju s drugim stražarikama koje je video, tek mladica, ali je raslo na njegove oči, grane su debljale dok su hitale k nebu. Oprezno, on obide glatko belo deblo sve dok ne dođe do lica. Crvene oči ga pogledaše. Žestoke oči one behu, ali ipak radosne što ga vide. Stražarika je imala oči njegovog brata. Da li mu je brat oduvek imao tri oka?

Ne oduvek, dođe tiki uzvik. *Ne pre vrane*.

On onjuši koru, namirisa vuka, i drvo, i dečaka, ali iza njih behu drugi mirisi, bogati smeđi miris tople zemlje i tvrdi sivi miris kamena, i još nešto, nešto užasno. Smrt, znao je. Mirisao je smrt. On ustuknu, nakostrešene dlake, i iskezi očnjake.

Ne boj se, volim kad sam u mraku. Niko ne može da te vidi, ali ti možeš da vidiš sve. Ali prvo moraš da otvorиш oči. Vidiš? Ovako. I drvo se pruži ka njemu i dodirnu ga.

I iznenada, on se ponovo nađe u planinama, kandži duboko zarivenih u snežni nanos, dok je stajao na ivici velikog ponora. Pred njim se Prevoj urlika otvarao u vetrovitu prazninu, a dugačka trouglasta dolina prostirala se pod njim poput čilima, preplavljeni svim bojama jesenjeg popodneva.

Ogromni plavobelii zid zatvarao je jedan kraj doline, uklinivši se između planina, kao da ih je razgrnuo u stranu, i na tren on pomisli da se u snu vratio u Crni zamak. Onda shvati da gleda na ledenu reku, nekoliko hiljada stopa visoku. Pod tim svetlucavim hladnim grebenom bilo je veliko jezero; u njegovim dubokim

kobaltnoplavim vodama video se odraz snegom prekrivenih vrhova što su ga okruživali. Niže u dolini bilo je ljudi, sada je video: mnogo ljudi, na hiljade, ogromna vojska. Neki su kopali velike rupe u napola smrznutoj zemlji, dok su se drugi vežbali za rat. Gledao je uskomešano mnoštvo jahača kako juriša na zid štitova, u sedlima konja ne većim od mrava. Zvuk njihovih vežbi bio je šuštanje čeličnog lišća, slabašno je klizilo na vetru. Logor im nije imao reda; nije video jarke, ni naoštreno kolje, ni uredne nizove veza za konje. Grube zemunice i kožni šatori behu iznikli posvuda, nasumično razbacani, kao boginje na licu zemlje. Video je neuredne gomile sena, osećao miris koza i ovaca, konja i svinja, mnogih pasa. Pipci crnog dima dizali su se s hiljadu vatri.

Ovo nije vojska, a nije ni grad. Ovo je čitav jedan narod.

Na drugoj strani dugačkog jezera, jedna humka se pomeri. On je bolje osmotri i vide da to uopšte nije zemlja, već živ stvor, čupavo ogromno stvorene sa zmijom od nosa i kljovama dužim nego u najvećeg vepra koga je ikada video. A i jahač mu je bio ogroman, i oblik mu je bio čudan, predebelih nogu i kukova da bi bio čovek.

A onda mu iznenadan nalet hladnoće nakostreši krvno, i vazduh ispunil šum krila. Kada diže oči ka ledenobelim planinskim visovima, senka se obruši s neba. Prodoran krik se prolomi vazduhom. On ugleda širom raskriljena plavosiva krila, kako zamračuju sunce...

„*Duše!*“ viknu Džon, uspravivši se. Još je osećao kandže, *bol*. „*Duše, dolazi!*“

Pojavi se Eben, zgrabi ga, prodrma. „*Tišina!* Hoćeš da privučeš divljane? Šta ti je, dečače?“

„*San*“, reče Džon slabašno. „*Bio sam Duh, bio sam na planinskom obronku i gledao dole na zaledenu reku, i nešto me je napalo. Ptica... orao, mislim...*“

Štitonoša Dolbridž se osmehnu. „U mojim snovima su uvek lepe ženske. Šteta što ne sanjam dovoljno često.“

Priđe im Korin. „*Zaledena reka, kažeš?*“

„*Mlečna voda izvire iz velikog jezera u podnožju glečera*“, ubaci Kamenzmija.

„Bilo je i drvo s licem mog brata. Divljani... ima ih na *hiljade*, više nego što sam mislio da ih postoji. A i džinovi koji jašu mamute.“ Po položaju sunca, Džon oceni da je spavao četiri ili pet sati. Glava ga je bolela, i leđa, na mestima gde su ga kandže ubole. *Ali to je bilo u snu.*

„Ispričaj mi sve čega se sećaš, od početka do kraja“, reče Korin Polušaka.

Džon je bio zbuњen. „To je samo san.“

„*Vučji san*“, reče Polušaka. „Kraster je rekao lordu zapovedniku da se divljani okupljaju kod izvora Mlečne vode. Možda si zato to sanjao. Ili može biti da si video ono što nas čeka za koji sat. Ispričaj mi.“

Skoro da ga je bilo sramota da priča o takvim stvarima Korinu i drugim izvidnicima, ali je poslušao naređenje. Međutim, niko od crne braće nije mu se smejavao. Kada je završio, čak se ni Štitonoša Dolbridž nije osmehivao.

„*Zverobraz?*“ reče Eben mračno, gledajući Polušaku. *Misli li na orla?* pitao se

Džon. *Ili na mene?* Zverobrazima i vargama mesto je bilo u pričama Stare Nen, ne u svetu u kome je živeo čitavog života. A ipak, ovde, u ovoj čudnoj sumornoj divljini stena i leda, nije bilo teško u njih poverovati.

„Hladni vetrovi počinju da duvaju. Mormont se toga boja. I Bendžen Stark je to osetio. Mrtvaci hodaju, a drveće ponovo ima oči. Zašto da ne verujemo u varge i džinove?“

„Da li to znači da su i moji snovi stvarni?“ upita Štitonoša Dolbridž. „Nek lord Snežni zadrži svoje mamute, ja hoću svoje žene.“

„Čitav život služim u Straži, i malo ko je išao u dalje izvidnice od mene“, reče Eben. „Video sam kosti džinova, i čuo mnoge čudne priče, ali ništa više. Hoću da ih vidim sopstvenim očima.“

„Samo pazi da oni ne vide tebe, Ebene“, reče Kamenzmija.

Ponovo su krenuli, mada se Duh nije pojavio. Senke su do tada već prekrile dno prevoja, i sunce je brzo tonulo iza oštih vrhova blizanaca ogromne planine koju su izvidnici prozvali Račva. *Ako je san bio stvaran...* Čak ga je i sama pomisao plašila. Da li je orao ranio Duha, ili ga bacio s litice? A šta je značila stražarika s licem njegovog brata, koja je smrdela na smrt i tamu?

Poslednji zrak sunca nestade iza vrhova Račve. Sumrak ispunji Prevoj urlika. Činilo se kao da je smesta zahladnelo. Nisu se više uspinjali. Zapravo, tlo je počelo da se spušta, mada još ne oštro. Bilo je prepuno pukotina i naprslog stenja i odronjenog kamenja. *Uskoro će pasti mrak, a Duha još nema.* Ta pomisao razdirala je Džona, ali se nije usuđivao da doziva jezovuka. I drugi stvorovi možda slušaju.

„Korine“, pozva tiho Štitonoša Dolbridž. „Tamo. Pogledaj.“

Orao je stajao na grebenu visoko iznad njih, jasno ocrtan na mračnom nebu. *Viđali smo i druge orlove,* pomisli Džon. *Ne mora ovaj biti onaj koga sam sanjao.*

Pa ipak, Eben bi ga gađao streлом, da ga Štitonoša nije sprečio. „Ptica je daleko van dometa luka.“

„Ne svida mi se što nas gleda.“

Štitonoša sleže ramenima. „Ni meni, ali je ti nećeš u tome spreciti. Samo ćeš protraći strelu.“

Korin je sedeо u sedlu, dugo proučavajući orla. „Idemo dalje“, reče konačno. Izvidnici nastaviše da se spuštaju.

Duše, požele Džon da vikne, *gde si?*

Upravo se spremao da krene za Korinom i ostalima, kada na tren ugleda belo krvno između dve stene. *Nanos starog snega,* pomisli, ali onda vide da se kreće. Smesta sjaha. Kada kleknu, Duh diže glavu. Vrat mu je vlažno svetlucao, ali nije pustio ni zvuk kada Džon skide rukavicu i dodirnu ga. Kandže su prosekle krvavu brazdu kroz krvno između dve stene, ali ptica nije uspela da mu slomi vrat.

Korin Polušaka stajao je nad njim. „Koliko je teško ranjen?“ Umesto odgovora, Duh se diže na noge.

„Vuk je jak“, reče izvidnik. „Ebene, vode. Kamenzmijo, twoju mešinu s vinom. Džone, drži ga čvrsto.“

Zajedno oprase skorenu krv iz jezovukovog krvna. Duh se otima i režao dok je Korin nalivao vino u neravne crvene posekotine od orlovih kandži, ali ga Džon obgrli, šapućući mu umirujuće reči, i vuk se uskoro smiri. Kada otrgoše traku s Džonovog plašta da zaviju rane, mrak se već bio sasvim spustio. Crnina neba razlikovala se od crnine stena samo po rasutim zvezdama. „Nastavljam?“ hteo je da zna Kamenzmija.

Korin ode do svog konjića. „Vraćamo se.“

„Vraćamo?“ Džon je bio iznenaden.

„Orlovi imaju oštije oči od ljudi. Viđeni smo. Zato sada bežimo.“ Polušaka obmota dugački crni šal oko lica, pa skoči u sedlo.

Ostali izvidnici se zgledaše, ali niko ni ne pomisli da se usprotivi. Jedan po jedan uzjahaše i okrenuše konje ka domu. „Duše, dodi“, pozva on, i jezovuk krenu, bleda senka u noći.

Jahali su čitavu noć, pažljivo tražeći put preko neravnog tla vijugavog prevoja. Vetar je bivao sve jači. Ponekad je bilo toliko tamno da su sjahivali i nastavliali peške, vodeći konjiće za sobom. Jednom je Eben predložio da upale baklje, ali Korin reče: „Bez vatri“, i o tome se više nije govorilo. Stigoše do kamenog mosta na vrhu, pa počeše ponovo da se spuštaju. Negde u tami crni ris besno zaurla, a glas mu se odbi od stena tako da se činilo kao da još deset risova odgovara. Jednom se Džonu učini da vidi svetle oči na litici iznad njih, velike kao puni meseci.

U mrklom mraku pred zoru zastaše da bi se konji napili vode i da bi im dali po pregršt zobi i sena. „Nismo daleko od mesta gde su divljani ubijeni“, reče Korin. „S njega, jedan čovek može da zaustavi stotinu. Pravi čovek.“ On pogleda Štitonošu Dolbridža.

Štitonoša obori glavu. „Ostavite mi koliko god strela možete, braćo.“ On pogladi svoj dugački luk. „I dajte mom konju jabuku kad stignete kući. Zasluzio ju je, sirotan.“

On ostaje da umre, shvati Džon.

Korin stegnu Štitonošinu ruku šakom u rukavici. „Ako orao sleti niže da te osmotri...“

„...izrašće mu novo pero.“

Džon poslednji put vide Štitonošu Dolbridža kako se penje uz usku stazu ka visovima.

Kada zora svanu, Džon se zagleda u vedro nebo i vide tačkicu kako se kreće plavetnilom. Eben je takođe ugleda, pa prokle, ali mu Korin reče da bude tih. „Slušajte.“

Džon zadrža dah, i ču. U daljini, iza njih, zov lovačkog roga odjekivao je planinama.

„A sada dolaze“, reče Korin.

TIRION

Pod ga je za to mučenje obukao u lanisterski grimiznu meku somotsku tuniku i doneo mu lanac njegovog položaja. Tirion ga ostavi na stočiću kraj kreveta. Njegova sestra nije volela da je podsećaju kako je on kraljeva desna ruka, a on nije želeo da odnose među njima još više pogoršava.

Varis ga pristiže dok je prelazio dvorište. „Moj gospodaru“, reče, pomalo zadihan. „Ovo moraš smesta da pročitaš.“ On belom mekom šakom pruži pergament. „Izveštaj sa Severa.“

„Dobre ili loše vesti?“ upita Tirion.

„Nije na meni da o tome sudim.“

Tirion odmota pergament. Morao je da zaškilji da pročita reči u bakljama osvetljenom dvorištu. „Smilujte se bogovi“, izusti tiho. „Obojica?“

„Bojim se da je tako, moj gospodaru. To je tako tužno. Pretužno. Bili su tako mlađi i nevini.“

Tirion se prijeti kako su vukovi zavijali kada je mali Stark pao. *Zavijaju li i sada, pitam se?* „Jesi li rekao još nekome?“ upita.

„Još ne, ali će morati, naravno.“

On smota pismo. „Ja će reći sestri.“ Želeo je da vidi kako će primiti vesti. To je baš želeo.

Kraljica je te noći izgledala posebno ljupko. Imala je haljinu od tamno-zelenog somota s dubokim izrezom, koja joj je isticala boju očiju. Zlatna kosa joj je padala na gola ramena, a struk joj je krasio pleteni pojas iskićen smaragdima. Tirion sačeka da najpre sedne i da mu donese čašu vina pre nego što joj pokaza pismo. Ne reče ni reč. Sersei nedužno zatrepta na njega i uze mu ga iz ruku.

„Prepostavljam da si srečna“, reče on dok je čitala. „Čini mi se da si želela smrt malog Starka.“

Na Serseinom licu se pojavi gadljiv izraz. „Džejmi ga je bacio kroz prozor, ne ja. Zbog ljubavi, rekao je, kao da će mi to pričiniti zadovoljstvo. Bilo je to glupo, a i opasno, ali kada je to naš mili brat zastao da o nečemu razmisli?“

„Dečak vas je video“, napomenu Tirion.

„Bio je dete. Mogla sam da ga preplašim i tako učutkam.“ Zamišljeno se zagleda u pismo. „Zašto moram da trpim optužbe svaki put kada se nekom Starku nešto desi? To je Grejdžojevo delo, ja s tim nemam ništa.“

„Nadajmo se da će ledi Kejtlin u to poverovati.“

Oči joj se raširiše. „Neće valjda...“

„...da ubije Džejmija? Zašto ne bi? Šta bi ti uradila da neko ubije Džofrija i Tomena?“

„Ja još imam Sansu!“ objavi kraljica.

„Mi još imamo Sansu“, ispravi je on, „i zato bi nam bilo bolje da je dobro pazimo. A sada, gde je ta večera koju si mi obećala, mila sestro?“

Sersei je imala bogatu trpezu, to se nije moglo poreći. Počeli su sa krem-supom od kestena, hrskavim vrućim hlebom i salatom od jabuka i badema. Onda su stigle pite od jegulja, šunka u medu, mrkve u maslacu, beli pasulj i slanina, pa pečeni labud punjen pečurkama i ostrigama. Tirion je bio izuzetno ljubazan; nudio je sestri birane zalogaje svakog jela, i trudio se da jede samo kad i ona. Nije se istinski bojao da će ga otrovati, ali oprez nikada nije bio na odmet.

Video je da su joj vesti o Starkovima pokvarile raspoloženje. „Nemamo vesti iz Ljute ćuprije?“ upita ona, nabadajući komadić jabuke na vrh svog bodeža, i jedući ga otmenim zalogajčićima.

„Nikakvih.“

„Nikada nisam verovala Maloprstiću. Za dovoljno novca, prešao bi Stanisu u tren oka.“

„Stanis Barateon je previše ispravan i zadrt da bi kupovao ljude. A ni čoveku kao što je Petir ne bi odgovarao takav gospodar. Ovaj rat je proizveo neka čudna savezništva, slažem se, ali njih dvojica? Ne.“

Dok je sekla komadić šunke, ona reče: „Ledi Tandi moramo da zahvalimo za svinju.“

„Izraz njene ljubavi?“

„Mito. Moli za dozvolu da se vrati u svoj zamak. Tvoju, kao i moju. Verovatno se boji da ćeš je uhapsiti na putu, kao lorda Džajlza.“

„Da li namerava da pobegne s prestolonaslednikom?“ Tirion posluži sestri odrezak šunke i uze jedan za sebe. „Radije bih da ostane. Ako hoće da se oseća bezbedno, reci joj da dovede svoj garnizon iz Stoukvorta. Koliko god ljudi ima.“

„Ako nam ljudi toliko trebaju, zašto si svoje divljake poslao u šumu?“ Nekakva razdražljivost ušunjala se u Sersein glas.

„Nisam mogao bolje da ih upotrebim“, reče joj on iskreno. „Oni su žestoki ratnici, ali nisu vojnici. U velikoj bici, disciplina je važnija od hrabrosti. Već su nam bili mnogo korisniji u Kraljevoj šumi nego što bi nam ikada bili na gradskim zidinama.“

Dok se služio labud, kraljica ga je ispitala o zaveri Rogatih ljudi. Činilo se da je više ozlojeđena nego uplašena. „Zašto smo okruženi tolikim izdajama? Šta je to kuća Lanistera uradila tim prokletnicima?“

„Ništa“, reče Tirion, „ali žele da budu na pobedničkoj strani... što znači da su i budale, a ne samo izdajnici.“

„Siguran si da smo ih sve raskrinkali?“

„Varis tako kaže.“ Labud je bio previše začinjen za njegov ukus.

Bora se pojavi na Serseinom bledom čelu, između tih prelepih očiju. „Previše veruješ tom evnuhu.“

„Dobro mi služi.“

„Ili hoće da u to veruješ. Misliš da si jedini kome šapuće tajne? Svakome od nas daje taman toliko da ga ubedi kako je bez njega bespomoćan. Istu igru je igrao sa mnom kada sam se udala za Roberta. Godinama sam bila ubedjena da na dvoru nemam iskrenijeg prijatelja, ali sada...“ Na tren mu je proučavala lice. „Kaže da nameravaš Džofriju da oduzmeš Pseto.

Prokleti Varis. „Klegani mi je potreban za važnije dužnosti.“

„Ništa nije važnije od kraljevog života.“

„Kraljev život nije ugrožen. Džofa će čuvati hrabri ser Ozmund i Merin Trent.“ *Oni i nisu ni za šta drugo.* „Belon Svon i Pseto su mi potrebni za ispade iz zamka, da Stanis ne bi stekao uporište na našoj obali Crnobujice.“

„Džejmi bi lično vodio ispade.“

„Iz Brzorečja? To bi bio baš priličan ispad.“

„Džof je tek dečak.“

„Dečak koji hoće da učestvuje u ovoj bici, i za promenu pokazuje malo razuma. Ne nameravam da ga gurnem u najžešću borbu, ali on mora biti viđen. Ljudi se srčanje bore za kralja koji s njima deli opasnosti nego za onog koji se krije pod majčinom suknjom.“

„Tirione, njemu je *trinaest*.“

„Sećaš se Džejmija s *trinaest*? Ako hoćeš da dečak postane dostojan sin svog oca, nek odigra svoju ulogu. Džof nosi najbolji oklop što se može zlatom kupiti i uvek će oko sebe imati desetak zlatnih plastova. Ako bude izgledalo da je grad makar u najmanjoj opasnosti, smesta će ga otpratiti u Crvenu tvrđavu.“

Mislio je da će je to umiriti, ali nije video ni traga zadovoljstva u tim zelenim očima. „Hoće li grad pasti?“

„Neće.“ *Ali ako padne, moli se da zadržimo Crvenu tvrđavu dovoljno dugo da nam gospodar otac pritekne u pomoć.*

„I pre si me lagao, Tirione.“

„Uvek s dobrim razlogom, mila sestro. Želim da među nama vlada prijateljstvo, isto kao i ti. Odlučio sam da oslobođim lorda Džajlza.“ Džajlza je držao samo zbog ovog gesta. „Takođe možeš dobiti natrag i ser Borosa Blunta.“ Kraljičina usta se stegoše. „Ser Boros može da trune u Rozbiju“, reče ona, „ali Tomen...“

„...ostaje gde jeste. Bezbedniji je pod zaštitom lorda Džejslina nego što bi ikada bio s lordom Džajlzom.“

Poslužitelji odnesoše labuda, jedva taknutog. Sersei naredi da donesu slatkiše. „Nadam se da voliš kolačice od kupina.“

„Volim sve kolačice.“

„O, to odavno znam. Znaš li zašto je Varis toliko opasan?“

„Je li mi to sad zagonetamo? Ne.“

„Nema kurac.“

„Nemaš ga ni ti.“ *A zar ne mrziš tu činjenicu iz dna duše, Sersei?*

„Možda sam i ja opasna. Ti si, međutim, jednako velika budala kao i svi muškarci. Češće misliš tim crvićem među nogama, nego glavom.“

Tirion oliza mrvice s prstiju. Nije mu se dopadao sestrin osmeh. „Da, a sada mi crvić misli kako je vreme da krenem.“

„Da ti nije pozlilo, brate?“ Ona se nagnu napred, pruživši mu dobar pogled na dopola obnažene grudi. „Kao da ti je iznenada ponestalo apetita.“

„Ponestalo?“ Tirion se zagleda u vrata. Učinilo mu se da je čuo nešto napolju. Počinjao je da žali što je došao sam. „Ranije se nisi preterano zanimala za moju kitu.“

„Ne zanima me toliko tvoja kita, već gde je guraš. Ja ne zavisim od evnuha u svemu, kao ti. Imam svoje načine da otkrivam stvari... a posebno one koje ljudi žele da sakriju od mene.“

„Šta hoćeš da kažeš?“

„Samo ovo - *imam tvoju kurvicu.*“

Tirion pruži ruku ka čaši vina, dajući sebi tren da sabere misli. „Mislio sam da su ti muškarci više po ukusu.“

„Baš si hladnokrvan mališa. Reci mi, da li si se i ovom već oženio?“ Kada joj on ne odgovori, ona se nasmeja i reče: „Ocu će laknuti kada čuje.“

Činilo mu se da mu je stomak pun jegulja. Kako je otkrila Šai? Da li ga je Varis izdao? Ili su sve predostrožnosti propale zato što je one noći bio nestrpljiv i odjahaо pravo u vilu? „Zašto bi tebe bilo briga koga biram da mi greje krevet?“

„Lanister uvek plača svoje dugove“, reče ona. „Šuruješ protiv mene otkako si stigao u Kraljevu Luku. Prodao si Mirselu, ukrao Tomena, a sada hoćeš da ubiješ Džofrija. Hoćeš njegovu smrt da bi vladao preko Tomena.“

Hm, moram priznati da je to primamljiva pomisao. „Ovo je ludilo, Sersei. Stanis će stići za koji dan. Potreban sam ti.“

„Zbog čega? Zbog svoje nadaleko čuvene ratničke veštine?“

„Bronovi najamnici se nikada neće boriti bez mene“, slaga on.

„O, mislim da hoće. Oni vole tvoje zlato, a ne tvoje baučke duhovitosti. Ipak, ne boj se, neće biti bez tebe. Moram priznati da sam s vremena na vreme pomicala da ti prerežem grkljan, ali mi to Džeјmi nikada ne bi oprostio.“

„A kurva?“ Neće je zvati po imenu. *Ako uspem da je ubedim da mi Šai ništa ne znači, možda...*

„Prema njoj će se dovoljno pažljivo postupati, sve dok se ništa ne desi mojim sinovima. Ako, međutim, Džofri bude ubijen, ili Tomen padne u ruke našim neprijateljima, tvoja mala pička će umreti bolnije nego što možeš da zamislis.“

Ona stvarno veruje da nameravam da ubijem svog sestrića. „Dečaci su sigurni“, obeća joj on umorno. „Smilujte se bogovi, Sersei, oni su moja vlastita krv! Za kakvog me to čoveka smatraš?“

„Malog i izvitoperenog.“

Tirion se zagleda u vinski talog na dnu čaše. *Šta bi Džejmi uradio na mom mestu?* Ubio kučku, najverovatnije, a o posledicama brinuo kasnije. Ali Tirion nije imao zlatni mač, niti veštinu da njime barata. Voleo je neobuzdani gnev svoga brata, ali je morao da pokuša da oponaša svog gospodara oca. *Kamen, moram biti kamen, moram biti Livačka stena, tvrda i nepopustljiva. Ako padnem na ovom ispitu, slobodno mogu da potražim najbliži cirkus.* „Otkud ja da znam da je već nisi ubila“, reče on.

„Hoćeš da je vidiš? To sam i mislila.“ Sersei pređe sobu i otvorи teška hrastova vrata. „Uvedite kurvu moga brata.“

Ser Ozmundova braća Ozni i Ozfrid bili su iverje od iste klade, visoki ljudi orlovskega noseva, tamne kose i okrutnih osmeha. Ona je visila između njih, očiju razrogačenih i belih na tamnom licu. Krv joj je curila iz razbijene usne, a kroz poderanu odeću je video modrice. Ruke su joj bile vezane konopcem, a usta zapušena.

„Rekla si da neće biti povređena.“

„Opirala se.“ Za razliku od braće, Ozni Ketblek bio je glatko izbrijan, i ogrebotine su mu se jasno videle na obrazima. „Ima kandže kao crni ris.“

„Modrice prolaze“, reče Sersei kao da se dosađuje. „Kurva će živeti. Koliko i Džofri.“

Tirion požele da joj se nasmeje u lice. To bi bilo slatko, veoma, veoma slatko, ali bi razotkrilo njegovu igru. *Izgubljena si, Sersei, a Ketbleci su još veće budale nego što je Bron tvrdio.* Bilo je potrebno samo da kaže reči.

Umesto toga je pogledao devojčino lice i rekao: „Kuneš se da ćeš je pustiti nakon bitke?“

„Ako ti pustiš Tomena, da.“

On ustade. „Onda je zadrži, ali na sigurnom. Ako ove životinje pomisle da mogu da je zloupotrebe... pa, mila sestro, podsetiću te da batina ima dva kraja.“ Glas mu je bio miran, ravan, ravnodušan; potražio je očev glas, i našao ga. „Šta god se desi njoj, desiće se i Tomenu, a to uključuje batine i silovanja.“ *Ako već misli da sam toliko čudovište, igraću tu ulogu do kraja.*

Sersei to nije očekivala. „Nećeš se usudit!“

Tirion natera sebe da se osmehne, lagano i hladno. Njegove oči, jedno crno a drugo zeleno, smejale su joj se. „Usudit? Lično ču to da uradim.“

Sestrina ruka mu sevnu ka licu, ali je on uhvati za članak i savi unazad, tako da ona kriknu od bola. Ozfrid koraknu da joj priskoči u pomoć. „Samo još korak i slomiću joj ruku“, upozori ga kepec. Čovek stade. „Sećaš se kad sam ti rekao da me više nikada nećeš udariti, Sersei?“ On je baci na pod i okrenu se Ketblecima. „Odvezite je i vadite joj to iz usta.“

Konopac je bio tako čvrsto vezan da joj je sprečio dotok krvi u ruke. Ona bolno kriknu kada joj krv ponovo prostruјa. Tirion joj je nežno masirao prste, sve dok se osećaj nije vratio. „Dušice“, reče on, „moraš biti hrabra. Žao mi je što su te

povredili.“

„Znam da ćeš me osloboditi, moj gospodaru.“

„Hoću“, obeća on, i Alajaja se sagnu i poljubi ga u čelo. Njena napukla usna mu ostavi krvav trag na koži. *Krvavi poljubac je više nego što zaslužujem*, pomisli Tirion. *Ovo joj se desilo samo zbog mene.*

Njena krv mu je još bila na licu kada je pogledao dole na kraljicu. „Nikada mi se nisi dopadala, Sersei, ali si mi rođena sestra, tako da ti nikada nisam učinio ništa nažao. To si upravo uništila. Za ovo ćeš mi platiti. Još ne znam kako, ali ima vremena. Doći će dan kada ćeš misliti da si sigurna i srećna, i iznenada će ti se radost pretvoriti u pepeo u ustima, i znaćeš da je dug plaćen.“

Otac mu je jednom rekao da je u ratu bitka gotova onog trenutka kada se jedna vojska da u beg. Bez obzira na to što su jednakobrojni kao malopre, još naoružani i oklopljeni, kada jednom krenu da beže, više se neće vratiti u borbu. Tako je bilo i sa Sersei. „Gubi se!“ bio je jedini odgovor koji je mogla da smisli. „Gubi mi se s očiju!“

Tirion se pokloni. „Laku noć, onda. I lepo sanjaj.“

Dok se vraćao u Desničinu kulu, hiljadu oklopnih stopa marširalo mu je kroz lobanju. *Trebalo je da prepostavim da će se ovo desiti, još prvi put kada sam prošao kroz Čatajin ormar.* Možda nije želeo da prepostavi. Noge su ga gadno bolele kada je završio s usponom. Posla Poda po vrč vina i uđe u ložnicu.

Šai je prekrštenih nogu sedela na krevetu s baldahinom, bez ičeg na sebi sem teškog zlatnog lanca koji joj je pokriva grudi: lanca od povezanih zlatnih šaka koje su držale jedna drugu.

Tirion je nije očekivao. „Šta radiš ovde?“

Smejući se, ona pogladi lanac. „Htela sam da osetim šake na sisama... ali su ove majušne i zlatne previše hladne.“

Na tren nije znao šta da kaže. Kako je mogao da joj kaže da su drugu ženu tukli umesto nje, i da će možda umesto nje i umreti, ako se kojim slučajem Džofriju u bici nešto desi? On nadlanicom obrisa Alajajinu krv s čela. „Ledi Lolisa...“

„Spava. Kravetina samo to i želi da radi. Spava i jede. Ponekad zaspi dok jede. Hrana joj padne na posteljinu, i onda se po njoj valja, a ja to moram da čistim.“ Na licu joj se pojavi zgađen izraz. „Samo su je tucali, ništa više.“

„Njena majka kaže da je bolesna.“

„Nosi dete u stomaku, to je sve.“

Tirion se osvrnu po sobi. Naizgled se od njegovog odlaska ništa ne beše promenilo. „Kako si ušla? Pokaži mi tajna vrata.“

Ona sleže ramenima. „Lord Varis me je naterao da nosim kukuljicu. Nisam mnogo videla, osim... bilo je jedno mesto, ispod kukuljice sam virnula na pod. Bio je sav od pločica, znaš onih što čine sliku?“

„Mozaik?“

Šai klimnu. „Bile su obojene crveno i crno. Mislim da je na slici bio zmaj. Sem toga, sve je bilo u mraku. Spustili smo se niz lestvice i dugo hodali, sve dok se potpuno nisam izgubila. Jednom smo zastali da bi on otključao gvozdenu kapiju. Zmaj je bio iza nje. Onda smo se popeli uz još jedne lestvice, s tunelom na vrhu. Morala sam da se sagnem, a mislim da je lord Varis puzao.“ Tirion obide ložnicu. Učini mu se da jedan zidni svećnjak stoji krivo. On se prope na prste i pokuša da ga okrene. Obrtao se sporo, grebući kameni zid. Kada je stajao naopačke, sveća ispadne. Rogozina rasuta preko hladnog kamenog poda nije delovala ugaženo i raštrkano. „Zar moj gospodar ne želi da spava sa mnom?“ upita Šai.

„Uskoro.“ Tirion otvorio je ormar, razmaknuo odeću, pa gurnuo stražnji zid. Možda i u zamku važi isto što i u kupleraju... ali ne, drvo se nije pomeralo. Pogled mu privuče kamen kraj sedišta u prozoru, ali sve njegovo povlačenje i cimanje bilo je uzaludno. On se vrati do kreveta ozlojeđen i ljut.

Šai mu raskopča čakšire i obgrli ga oko vrata. „Ramena su ti tvrda kao kamen“, prošapta. „Požuri, hoću da te osetim u sebi.“ Ipak, kada ga njene noge stegoše oko struka, muškost ga izdade. Osetivši kako omekšava, Šai kliznu pod čaršave i uze ga u usta, ali ni to nije moglo da ga uzbudi.

Nakon nekoliko trenutaka, on je zaustavi. „Šta ne valja?“ upita ona. Sva umilna nevinost sveta bila je ispisana na crtama njenog mladog lica.

Nevinost? Budalo, ona je kurva, Sersei je bila u pravu, razmišljaš kitom a ne glavom, budalo, budalo.

„Spavaj, dušice“, reče joj on, gladeći je po kosi. A ipak, dugo nakon što ga je Šai poslušala, Tirion je ležao budan, prstiju sklopljenih oko njene male dojke, slušajući je kako diše.

KEJTLIN

Velika dvorana Brzorečja bila je samotno mesto za večeru udvoje. Guste senke zastirale su zidove. Jedna baklja beše dogorela, tako da su ostale samo tri. Kejtlin je sedela zureći u pehar. Vino joj je na jeziku imalo vodnjikav i kiseo ukus. Brijena je sedela s druge strane stola. Između njih, visoko sedište njenog oca bilo je prazno, kao i ostatak odaje. Čak su i sluge otišle. Dala im je dozvolu da se pridruže slavlju.

Zidine utvrde bile su debele, pa ipak, čule su prigušene zvuke veselja iz dvorišta. Ser Dezmond je iz podruma izneo dvadeset buradi, i kmetovi su slavili Edmurov skori povratak i Robovo osvajanje Litice nazdravljujući rogovima mrkog piva.

Ne mogu da ih krivim, pomisli Kejtlin. Ne znaju. A i da znaju, zašto bi ih bilo briga? Nisu poznavali moje sinove. Nisu zastalog daha gledali Brena kako se penje, s ponosom i užasom toliko izmešanim da su se pretapali u jedno, nikada ga nisu čuli kako se smeje, nikada se nisu osmehnuli kada bi videli Rikona kako žustro pokušava da oponaša stariju braću. Zurila je u večeru postavljenu pred sobom: pastrmku u slanini, salatu od mlade repe, i crvene mirodije i sladotrave, grašak i crni luk, i vruć hleb. Brijena je prilježno jela, kao da je večera još jedan zadatak koji mora da obavi. Postala sam žena puna jeda, pomisli Kejtlin. Meso i medovina mi ne pružaju zadovoljstvo, a pesma i smeh postali su mi sumnjivi stranci. Ja sam stvorene bola, i praha, i gorkih čežnji. Tamo gde mi je nekada bilo srce, sada je praznina.

Zvuk druge žene kako jede postade aa joj nepodnošljiv. „Brijena, ja nisam prijatno društvo. Idi i pridruži se slavlju, ako želiš. Popij rog piva i pleši uz Rimundovu harfu.“

„Nisam ja stvorena za veselja, moja gospo.“ Brijena krupnim šakama prelomi okrajak hleba, pa se zagleda u komade, kao da je zaboravila šta su. „Ako naređuješ, hoću...“

Kejtlin oseti njenu nelagodu. „Samo sam mislila da će ti više prijati veselije društvo od mog.“

„Dobro mi je.“ Devojka komadom hleba pokupi mast u kojoj je riba pržena.

„Jutros je stigla još jedna ptica.“ Kejtlin nije znala zašto je to rekla. „Meštar me je smesta probudio. Čin odanosti, ali ne i milosrđa. Ne, milosrđa nikako ne.“ Nije nameravala da ispriča Brijeni. Niko nije znao sem nje i meštra Vajmena, a mislila je da to ostane tako sve dok... sve dok...

Sve dokle? Luda ženo, ako to budeš krila u srcu, zar će biti manje istina? Ako to nikada ne kažeš, nikada o tome ne govoriš, da li će tako postati samo san, manje od sna, zaboravljeni košmar? O, kada bi samo bogovi bili tako dobri.

„Vesti o Kraljevoj Luci?“ upita Brijena.

„Kamo sreće. Ptica je stigla iz Servinovog zamka, od ser Rodrika, mog kaštelana.“ *Crna krila, crne vesti.* „Sakupio je svu snagu koju ima, i ide na Zimovrel da ga povrati.“ Kako je to sve sada nevažno zvučalo. „Ali je rekao... napisao... kazao mi je, on...“

„Moja gospo, šta je? Vesti o tvojim sinovima?“

Kako je to bilo jednostavno pitanje; kada bi samo i odgovor mogao biti tako jednostavan. Kejtin pokuša da govori, ali joj reči zastaše u grlu. „Sem Roba, ja nemam više sinova.“ Uspe da izrekne te strašne reči bez jecaja, i bar joj zbog toga bi drago.

Brijena ju je užasnuto gledala. „Moja gospo?“

„Bren i Rikon su pokušali da pobegnu, ali su uhvaćeni u mlinu na Žirovoj vodi. Teon Grejdžoj je nabio njihove glave na kočeve na zimovrelske zidinama. Teon Grejdžoj, koji je jeo za mojim stolom od svoje desete godine.“ *Izrekla sam to, bogovi mi pomogli, izrekla sam to i sada je postalo istina.*

Brijenino lice bilo je rasplinuta mrlja. Ona pruži ruku preko stola, ali joj prsti zastadoše pre nego što dodirnuše Kejtin, kao da dodir možda ne bi prijaо. „Ja... nemam reči, moja gospo. Moja dobra gospo. Tvoji sinovi, oni... oni su sada s bogovima.“

„Stvarno?“ reče Kejtin oštro. „Koji bi bog dozvolio da se ovo desi? Rikon je bio detence. Čime je zaslužio takvu smrt? A Bren... kada sam otišla sa Severa, još nije bio otvorio oči nakon pada. Morala sam da odem pre no što se probudio. Sada mu se više nikada neću vratili, da mu čujem smeh.“

Ona pokaza Brijeni svoje dlanove, svoje prste. „Ovi ožiljci... poslali su čoveka da zakolje Brena u snu. On bi tada poginuo, i ja s njim, da Brenov vuk nije tom čoveku iščupao grkljan.“ Na to zastade, na tren. „Prepostavljam da je Teon pobio i vukove. Sigurno jeste, inače... Mislila sam da će dečaci biti sigurni sve dok su jezovuci s njima. Kao Rob sa svojim Sivim Vetrom. Ali moje kćeri sada nemaju vukove.“

Nagla promena teme potpuno pomete Brijenu. „Tvoje kćeri...“

„Sansa je već sa tri godine bila gospa, uvek tako otmena i željna da udovolji. Ništa nije volela više od priča o viteštvu. Ljudi su govorili da liči na mene, ali da će izrasti u mnogo lepužu ženu nego što sam ja ikada bila, to se jasno vidi. Često sam otpuštala njenu služavku da bih joj sama četkala kosu. Imala je kestenjastu kosu, svetliju od moje, tako gustu i meku... u njenom crvenilu se presijavala svetlost baklji, i bleštala je kao bakar.

A Arja, pa... Nedovi gosti bi često mislili da je štalski dečko kada bi nenajavljeni ujahali u dvorište. S Arjom je bilo muka, to mora da se prizna. Napola dečko, a napola vučje štene. Zabranji joj nešto, i to joj postane najvatrenija želja. Imala je Nedovo duguljasto lice, i smeđu kosu, koja je uvek izgledala kao da se u njoj gnezde ptice. Prestala sam da verujem da će od nje ikada napraviti gospu. Sakupljala je ožiljke kao što druge devojčice sakupljaju lutke, i rekla bi sve što bi

joj palo na pamet. Mislim da je i ona sigurno mrtva.“ Kada to reče, oseti kako joj divovska šaka steže grudi. „Hoću da svi umru, Brijena. Prvo Teon Grejdžoj, onda Džejmi Lanister i Sersei i Bauk, svi oni, do poslednjeg. Ali moje devojčice... moje devojčice će...“

„Kraljica... i ona ima malu devojčicu“, reče Brijena nespretno. „A i sinove, vršnjake tvojih sinova. Kada čuje, možda će... možda će se sažaliti i...“

„Vratiti mi moje kćeri?“ Kejtlin se tužno osmehnu. „U tebi ima mnogo umilne nevinosti, dete. Mogla bih tome da se nadam... ali ne. Rob će osvetiti svoju braću. Led može da ubija jednako kao vatra. *Led* je bio Nedov veliki mač. Valirijski čelik, s naborima od hiljadu presavijanja, toliko oštar da sam se bojala da ga dodirnem. Robovo sečivo tupo je kao buzdovan u poređenju s Ledom. Bojim se da mu neće biti lako da odseče Teonovu glavu. Starkovi ne koriste glavoseče. Ned je uvek govorio kako čovek koji donosi presudu mora da barata sečivom, mada se toj dužnosti nikada nije radovao. Ali ja hoću, o, da.“ Ona se zagleda u ožiljke na šakama, stegnu i opusti prste, a onda sporo diže pogled. „Poslala sam mu vina.“

„Vina?“ Brijena sad beše sasvim zbumjena. „Robu? Ili... Teonu Grejdžoju?“

„Kraljeubici.“ To joj je pomoglo s Kliosom Frejem. *Nadam se da si žedan, Džejmi. Nadam se da ti je grlo suvo i spečeno.* „Hoću da podješ sa mnom.“

„Tvoja sam da mi zapovedaš, moja gospo.“

„Dobro.“ Kejtlin naglo ustade. „Ostani, završi večeru s mirom. Kasnije ću te pozvati. U ponoć.“

„Tako kasno, moja gospo?“

„U tamnicama nema prozora. Jedan čas je tamo dole veoma nalik drugom, a za mene su svi časovi ponoć.“ Koraci su muklo odzvanjali dok je Kejtlin napuštala dvoranu. Penjala se u odaju lorda Hostera, slušajući kako napolju viču: „Tuli!“ i: „Zdravica! Zdravica za hrabrog mladog lorda!“ *Moj otac nije mrtav*, požele ona da im vikne. *Sinovi su mi mrtvi, ali mi je otac živ, prokleti bili, i on vam je još uvek gospodar.*

Lord Hoster je bio duboko u snu. „Nedavno je popio čašu snovina, moja gospo“, reče meštar Vajmen. „Za bol. Neće znati da si ovde.“

„Nije važno“, reče Kejtlin. *On je više mrtav nego živ, ali ipak više živ nego moji siroti mili sinovi.*

„Moja gospo, mogu li bilo šta da učinim za tebe? Možda napitak za spavanje?“

„Hvala ti, meštare, ali ne. Neću da prespavam svoj bol. Bren i Rikon zasluzuju više. Idi i pridruži se slavlju, provešću neko vreme s ocem.“

„Biće tvoja volja, moja gospo.“ Vajmen se pokloni i ode.

Lord Hoster je ležao na leđima, otvorenih usta, disanje mu je bio jedva čujan, šišteći uzdah. Jedna ruka visila mu je s ivice kreveta, bleda, krhkka i suva, ali na dodir topla, ustanovi Kejtlin. Ona kliznu prstima kroz njegove i sklopi ih. *Koliko god ga čvrsto držala, ne mogu ga ovde zadržati*, pomisli tužno. *Neka ide.* Ali prsti

nisu hteli da joj se rasklope.

„Nemam s kim da razgovaram, oče“, reče mu. „Molim se, ali mi bogovi ne odgovaraju.“ A onda mu nežno poljubi ruku. Koža je bila topla, plave vene granale su se kao reke pod bledom providnom kožom. Napolju su tekle velike reke, Crveni krak i Stenovalja, i teći će zauvek, ali reke u šakama njenog oca neće. Taj tok će i prebrzo stati. „Prošle noći sam sanjala ono kada smo se ja i Liza izgubile dok smo jahale iz Vodogleda. Sećaš li se? Spustila se ona čudna magla, i mi smo zaostale od ostatka povorke. Sve je bilo sivo, i nisam videla ni stopu dalje od nosa mog konja. Skrenule smo s druma. Grane drveća kao da su pokušavale da nas zgrabe dok smo prolazile. Liza se rasplakala, a kada sam viknula, magla kao da je progutala zvuk. Ali je Petir znao gde smo, i vratio se i pronašao nas...“

„Samo što sada nema nikoga da me pronađe, zar ne? Sada sama moram da nađem put, a to je teško, tako teško. Stalno se sećam reči Starka. Zima je došla, oče. Za mene. Za mene. Rob sada mora da se bori i protiv Grejdžoja, ne samo protiv Lanistera, a zašto? Za zlatnu kapu i gvozdenu stolicu? Zemlja je sigurno dovoljno krvarila. Hoću da mi se vrate moje devojčice, hoću da Rob spusti mač i odabere neku ružnu kćer Valdera Freja, da ga voli i da mu rađa sinove. Hoću nazad Brenu i Rikona, hoću...“ Kejtin obori glavu. „Hoću“, reče još jednom, a onda joj ponestade reći.

Nakon nekog vremena sveća se istopi i zgasnu. Mesečina se izli kroz prozorske kapke, polažući blede srebrnaste pruge na lice njenog oca. Čula je tih šapat njegovog tegobnog disanja, beskonačni žubor voda, daleke akorde neke ljubavne pesme kako lelujaju iz dvorišta, tako tužni i slatki. „Voleh devicu crvenu ko jesen“, pevao je Rimund, „u kosi joj je sunce gaslo.“

Kejtin nije primetila kada je pesma prestala. Prošli su sati, ali se činilo da se Brijena stvorila na vratima nakon jednog otkucaja srca. „Moja gospo“, najavi se ona tiho. „Ponoć je stigla.“

Ponoć je stigla, oče, pomisli ona, i moram da uradim ono što mi je dužnost. Ona mu pusti ruku.

Tamničar je bio potuljen čovečuljak ispučalih kapilara u nosu. Zatekli su ga nadvijenog nad vrčem piva i ostacima golubije pite, prilično pripitog. On se sumnjičavo zaškilji u njih. „Molim za oprost, moja gospo, ali je lord Edmur rekao da Kraljeubicu niko ne sme da vidi bez njegove pismene dozvole, s njegovim pečatom.“

„Lord Edmur? Da mi to otac nije umro, a da meni nije javljeno?“ Tamničar obliza usne. „Ne, moja gospo, kol'ko ja znam nije.“

„Otvorićeš čeliju, ili ćeš poći sa mnom u odaju lorda Hostera i reći mu zašto si odlučio da mi prkosиш.“

On obori pogled. „Kako moja gospa kaže.“ Ključevi su bili lancem vezani za njegov zakivcima posut kožni pojas. Mrmljao je sebi u bradu dok je tražio među njima, sve dok ne pronađe onaj koji je otvarao vrata Kraljeubičine čelije.

„Vrati se pivu i ostavi nas“, naredi ona. Uljana svetiljka visila je o kuki na niskoj tavanici. Kejtin je skide i pojača plamen. „Brijena, postaraj se da me ne uznemiravaju.“

Klimnuvši glavom, Brijena zauze mesto tik ispred čelije, ruke položene na jabuku mača. „Moja gospa će pozvati kada joj budem zatrebala.“ Kejtin gurnu teška vrata od drveta i gvožđa u stranu i zakorači u smrdljivu tamu. To je bila utroba Brzorečja, i tako je i mirisala. Stara slama pucketala je pod nogama. Na zidovima su se širile mrlje šalitre. Kroz kamen, čula je tih tok Stenovalje. Svetlo lampe otkri vedro prepuno izmeta u jednom i sklupčanu priliku u drugom uglu. Vrč vina stajao je kraj vrata, netaknut. *Toliko o tome. Trebalo bi da sam zahvalna što ga tamničar sam nije popio.*

Džejmi diže šake da pokrije lice, a lanci na člancima mu zazveckaše. „Ledi Stark“, reče on glasom ogrubelim od čutanja. „Bojim se da nisam u najboljem stanju da te primim.“

„Pogledaj me, ser.“

„Od svetla me bole oči. Dozvoli mi samo tren.“

Dzejmiju Lanisteru nije bilo dozvoljeno da ima brijač od one noći kada je zarobljen u Šaputavoј šumi, i čupava brada pokrivala mu je lice, nekad toliko nalik na kraljičino. Zlatno se presijavajući na svetlosti lampe, zalisci su ga činili nalik nekoj velikoj žutoj zveri, veličanstvenoj čak i u lancima. Neoprana kosa padala mu je po ramenima, ućebana i čupava, odeća mu je trulila na telu, lice mu je bilo bledo i usukano... a ipak, njegova snaga i lepota još su bile očigledne.

„Vidim da ti se ne sviđa vino koje sam ti poslala.“

„Takva iznenadna velikodušnost pomalo je sumnjiva.“

„Mogu da ti skinem glavu kada god poželim. Zašto bih morala da te trujem?“

„Smrt trovanjem može izgledati prirodno. Teže je tvrditi da mi je glava odletela sama od sebe.“ On zaškilji na nju s poda, mačje zelene oči polako su počinjale da se navikavaju na svetlost. „Pozvao bih te da sedneš, ali je tvoj brat zaboravio da mi obezbedi stolicu.“

„Mogu i da stojim.“

„Stvarno? Jezivo izgledaš, moram da primetim. Mada, možda je to samo zbog lošeg svetla.“ Imao je okove na rukama i nogama, međusobno povezane lancima, tako da nije mogao pošteno ni da ustane ni da legne. Lanci oko nogu bili su prikovani za zid. „Da li ti se moje narukvice čine dovoljno teškim, ili si došla da dodaš još koju? Evo, zvečkaću lepo njima, ako želiš.“

„Sam si za to kriv“, podseti ga ona. „Dali smo ti udobnost čelije u kuli, koja je odgovarala tvom poreklu i položaju. Uzvratio si nam tako što si pokušao da pobegneš.“

„Čelija je čelija. U poređenju s nekim ispod Livačke stene, ova izgleda kao suncem obasjana bašta. Možda će ti ih jednog dana i pokazati.“

Ako je zastrašen, to odlično skriva, pomisli Kejtin. Čovek u lancima bi morao

da pazi šta priča, ser. Nisam došla ovamo da bi mi pretio.“

„Nisi? Onda si sigurno ovde da bih te zadovoljio? Priča se da se udovice brzo umore od praznog kreveta. Mi iz Kraljevske garde zakleli smo se da se ne ženimo, ali valjda bih mogao da ti pružim tu uslugu, ako želiš. Natoči nam tog vina i skini haljinu, pa da vidimo da li sam u stanju.“

Kejmlin je zurila u njega s gađenjem. *Da li je ikada na svetu postojao ovoliko lep i odvratan čovek?* „Da si to rekao u prisustvu mog sina, on bi te ubio.“

„Samo ako bih nosio ovo.“ Džejmi Lanister zvecnu lancima. „Oboje znamo da se dečak boji da mi izade na dvoboja.“

„Moj sin jeste mlad, ali ako misliš da je budala, u gadnoj si zabludi... a meni se čini da nisi tako spremno izazivao ljude na dvoboje dok si iza sebe imao vojsku.“

„Da li su se i stari Kraljevi Zime takođe krili iza majčinih sukanja?“

„Ovo počinje da me zamara, ser. Postoje stvari koje moram da znam.“

„Zašto bih ti ja bilo šta rekao?“

„Da spaseš svoj život.“

„Misliš da se bojim smrti?“ Ovo kao da mu bi smešno.

„Trebalo bi. Svojim zločinima zaradio si mučenje u najdubljem od sedam paklova, ako su bogovi pravedni.“

„Koji to bogovi, ledi Kejmlin? Drveće kojem se molio tvoj muž? Gde su bili kada mu je moja sestra skinula glavu?“ Džejmi se nasmeja. „Ako postoje bogovi, zašto je svet prepun bola i nepravde?“

„Zbog ljudi kao što si ti.“

„Ne postoje ljudi kao što sam ja. Postojim samo ja.“

Ovde nema ničega sem drskosti i oholosti, i prazne hrabrosti ludaka. S njim gubim vreme. Ako je u njemu ikada postojao i tračak časti, odavno je umro. „Ako nećeš da razgovaraš sa mnom, neka tako i bude. Popij vino ili se u njega ispišaj, nije me briga.“

Šaka joj je bila na vratima kada on reče: „Ledi Stark.“ Ona se okrenu, sačeka. „Stvari rđaju u ovoj vlazi“, nastavi Džejmi. „Čak i čovekova ljubaznost. Ostani, i dobićeš svoje odgovore... po ceni.“

On ne zna šta je stid. „Sužnji ne postavljaju cene.“

„O, videćeš da je moja veoma skromna. Tvoj ključar mi govori samo odvratne laži, a čak se ni one ne slažu jedna s drugom. Jednog dana mi kaže da je Sersei odrana, a drugog da je to moj otac. Odgovori na moja pitanja, a ja će na tvoja.“

„Istinito?“

„O, ti to hoćeš *istinu*? Budi oprezna, moja gospo. Tirion kaže da ljudi često tvrde kako čeznu za istinom, ali im se retko dopadne njen ukus kada je dobiju.“

„Dovoljno sam snažna da čujem sve što imaš da kažeš.“

„Kako hoćeš, onda. Ali prvo, ako ćeš biti toliko ljubazna... vino. Peče me grlo.“

Kejmlin okači svetiljku na vrata i približi vrč i čašu. Džejmi promućka vino po

ustima pre nego što proguta. „Kiselo i odvratno“, reče, „ali šta da se radi.“ Nasloni se na zid, privuče kolena grudima, i zagleda se u nju. „Tvoje prvo pitanje, ledi Kejtlin?“

Ne znajući koliko će ta igra potrajati, Kejtlin nije gubila vreme. „Da li si ti Džofrijev otac?“

„To nikada ne bi pitala da već ne znaš odgovor.“

„Hoću da to čujem iz tvojih usta.“

On slegnu ramenima. „Džofri je moj. Kao i ostatak Serseinog potomstva, valjda.“

„Priznaješ da si ljubavnik svoje sestre?“

„Uvek sam voleo svoju sestru, a ti mi duguješ dva odgovora. Da li su svi moji u životu?“

„Čula sam da je ser Staford Lanister poginuo kod Vologaza.“

Dzejmi nije bio uznemiren. „Ujka Magarac, tako ga je zvala moja sestra. Mene zanimaju Sersei i Tirion. Kao i moj gospodar otac.“

„Živi su, sve troje.“ *Ali ne zadugo, ako su bogovi dobri.*

Dzejmi otpi još vina. „Pitaj dalje.“

Kejtlin se pitala hoće li on imati obraza da mu na naredno pitanje odgovor bude bilo šta sem laži. „Kako je moj sin Bren pao?“

„Gurnuo sam ga s prozora.“

Od opuštenosti s kojom je to izgovorio ona na tren zaneme. *Da imam nož, sada bih ga ubila*, pomisli, ali se onda priesti devojčica. Grlo joj se steže kada reče: „Bio si vitez, zaklet da brani slabe i nevine.“

„On jeste bio slab, ali možda ne baš nevin. Uhodio nas je.“

„Bren ne bi uhodio.“

„Onda okrivi te svoje dragocene bogove, koji su doveli dečka na naš prozor, i pružili mu priliku da vidi nešto što nije smeо.“

„Da okrivim bogove!“ reče ona, s nevericom. „Tvoja ruka ga je gurnula. Ti si želeo njegovu smrt.“

Lanci mu tiho zazveckaše. „Retko bacam decu s kula da bih im poboljšao zdravlje. Da, želeo sam njegovu smrt.“

„A kada nije poginuo, znao si da si u još većoj opasnosti, te si dao svom plaćeniku vreću srebra kako bi se postarao da se Bren više nikada ne probudi.“

„Stvarno?“ Dzejmi diže čašu i otpi dugačak gutlaj. „Neću poreći da smo to razmatrali, ali si ti danonoćno bila s dečakom, tvoj meštar i lord Edard često su ga posećivali, a bilo je i stražara, čak i onih prokletih jezovuka... morao bih da prošećem put kroz pola Zimovrela. A zašto se time baktati, kada je izgledalo da će dečak ionako umreti?“

„Ako me lažeš, ovom razgovoru je kraj.“ Kejtlin pruži ruku da mu pokaže prste i dlanove. „Čovek koji je došao da preseče Brenov vrat ostavio mi je ove ožiljke.

Kuneš se da ti s tim nemaš ništa?“

„Svojom čašću Lanistera.“

„Tvoja čast Lanistera vredi manje od ovoga.“ Ona šutnu kiblu. Gusta smeđa tečnost odvratnog mirisa prosu se po podu čelije, upijajući se u slamu.

Džejmi Lanister se povuče unazad, koliko su mu lanci to dopuštali. „Moja čast možda zaista jeste sranje, to ne poričem, ali nikada ne bih unajmio nekoga da ubija za mene. Veruj šta želiš, ledi Stark, ali da sam želeo smrt tvoga Brena, sam bih ga ubio.“

Smilujte se bogovi, on govori istinu. „Ako ti nisi poslao ubicu, послала га је твоја сестра.“

„Znao bih да јесте. Sersei preda mnom nema tajni.“

„Onda je то bio Bauk.“

„Tirion je nevin као твој Bren. Nije se *on* pentrao по tuđim prozorima, и uhodio.“

„Zašto je onda ubica имао njegov bodež?“

„Kakav je то bodež bio?“

„Bio je ovoliko dugačak“, reče она, razmakнувши руке, „jednostavan ali lepo урађен, са сечивом од valirijskog čelika и drškom од zmajkosti. Твој брат га је добио од лорда Belišа на turniru за imandan princa Džofrija.“

Lanister nasu, ispi, nasu i zagleda se u čašu. „Što га više pijem, ово вино има sve bolji ukus. Zamisli то. Čini mi сe да se sećam bodeža, sada kad si ga opisala. Dobio га, kažeš? Kako?“

„Kladio se na tebe kada si se borio protiv Viteza od Cveća.“ Ipak, čim je čula svoje reči, Kejtlin je znala да се netačno izrazila. „Ne... beše li suprotno?“

„Tirion se uvek kladio на mene на turnirima“, reče Džejmi, „osim onog dana kada me je ser Loras zbacio из sedla. Čista slučajnost, nisam momka ozbiljno shvatio, ali nije bitno. Šta god da je моj brat uložio u opkladu, izgubio je... ali тaj bodež *jestе* promenio vlasnika, sada se sećam. Robert mi га je pokazao te noći na gozbi. Kralj je voleo да mi utrljava so u rane, posebno kada bi bio pijan. A kada on to nije bio pijan?“

Tirion Lanister je ispričao gotovo исту priču dok су jahali kroz Mesečeve planine, sećala сe Kejtlin. Odbila је да му верује. Petir se zakleo u suprotno, Petir koji joj je bio bezmalo као брат, Petir koji јu je толико voleo да се u dvoboju tukao за njenu ruku... а ipak, ako i Džejmi i Tirion приčaju исту priču, шта то onda znači? Braća сe nisu videla otkako су napustili Zimovrel pre više od godinu dana. „Smeraš ли то да ме prevariš?“ Osećala је како је ту negde čeka zamka.

„Priznao sam да sam bacio твој dragocenog mangupčića s prozora, шта bih добио time što bih lagao о tom nožu?“ On iskapi još jednu čašu вина. „Veruj шta hoćeš, mene odavno nije briga шта ljudi о meni приčaju. A sada je red на mene. Da li су Robertova braća stupila u rat?“

„Jesu.“

„E, to je veoma škrt odgovor. Daj mi više od toga, ili će moj sledeći odgovor biti jednakoskudan“

„Stanis ide na Kraljevu Luku“, reče ona nevoljko. „Renli je mrtav, brat ga je ubio kod Ljute čuprije nekom crnom veštinom koju ja ne razumem“

„Šteta“, reče Džejmi. „Renli mi se prilično dopadao, mada je Stanis potpuno druga priča. Na koju su stranu stali Tireli?“

„Najpre na Renlijevu. Na čijoj su sada, ne znam.“

„Tvoj mali mora da se oseća mnogo usamljeno.“

„Rob je pre neki dan napunio šesnaest... odrastao je čovek, i kralj. Pobedio je u svim bitkama koje je vodio. Poslednje što smo čuli o njemu jeste da je oteo Liticu od Vesterlinga.“

„S mojim ocem se još nije suočio, zar ne?“

„Kada bude, pobediće i njega. Kao što je i tebe.“

„Iznenadio me je. Kukavički trik.“

„Ti se usuđuješ da pričaš o trikovima? Tvoj brat Tirion nam je poslao propalice u odeći izaslanika, pod belom zastavom.“

„Da je jedan od tvojih sinova u ovoj ćeliji, zar bi njegova braća uradila manje?“

Moj sin nema braće, pomisli ona, ali nije htela da deli svoj bol s takvim stvorenjem.

Džejmi popi još vina. „Šta je bratovljev život naspram časti, a?“ Još samo jedan gutljaj. „Tirion je dovoljno pametan da shvati kako me tvoj sin nikada neće razmeniti“

Kejtin to nije mogla da porekne. „Robovi vazali bi te radije videli mrtvog. Posebno Rikard Karstark. U Šaputavoј šumi si mu ubio dva sina.“

„To su bila ona dvojica s belim suncem?“ Džejmi sleže ramenima. „Ako ćemo pravo, pokušavao sam da ubijem *tvog* sina. Ostali su mi se našli na putu. Ubio sam ih u poštenoj borbi, u žaru bitke. Svaki drugi vitez uradio bi isto.“

„Kako možeš i dalje da nazivaš sebe vitezom, kada si prekršio svaki zavet koji si ikada dao?“

Džejmi se maši vrča da ponovo napuni čašu. „Toliko zaveta... samo te teraju da se kuneš i kuneš. Brani kralja. Slušaj kralja. Čuvaj njegove tajne. Radi što ti kaže. Tvoj život za njegov. Ali slušaj i oca. Voli sestru. Štiti nevine. Brani slabe. Poštuj bogove. Ne krši zakone. Previše je to. Šta god da uradiš, neki zavet ćeš prekršiti.“ On otpi dug gutljaj vina i na tren sklopi oči, naslonivši glavu na mrlju šalitre na zidu. „Bio sam najmlađi čovek koji je ikada odenuo beli plašt.“

„I najmlađi koji je ikada izdao sve što on predstavlja, Kraljeubico.“

„*Kraljeubica*“, izgovori on pažljivo. „A kakav je to samo bio kralj!“ On diže čašu. „Za Erisa Targarjena, drugog svog imena, gospodara Sedam kraljevstava i zaštitnika čitave zemlje. I za mač koji mu je presekao grkljan. *Zlatan* mač, ne znam

da li znaš. Sve dok njegova krv nije potekla niz sečivo. To su lanisterske boje, crvena i zlatna.“

Dok se smejavao, shvatila je da je vino obavilo svoje; Džejmi je ispraznio skoro čitav vrč, i bio je pijan. „Samo čovek nalik tebi može da se ponosi takvim delom.“

„Rekao sam ti, ne postoje ljudi nalik meni. Reci mi nešto, ledi Stark - da li ti je tvoj Ned ikada ispričao kako mu je umro otac? Ili brat?“

„Brendona su zadavili na očeve oči, a onda ubili i lorda Rikarda.“ Ružna priča, i šesnaest godina stara. Zašto ju je sada o tome pitao?

„Ubili, da, ali *kako*?“

„Užetom ili sekirom, prepostavljam.“

Džejmi otpi, obrisa usta. „Ned je sigurno želeo da te poštedi. Svoju slatku mladu nevestu, mada ne baš devicu. Pa, htela si istinu. Pitaj me. Nagodili smo se, ne mogu ništa da ti odbijem. Pitaj.“

„Mrtvi su mrtvi.“ *Ne želim to da znam.*

„Brendon se razlikovao od svog brata, zar ne? Imao je krv u venama, a ne samo ledenu vodu. Bio je više nalik meni.“

„Brendon nije bio nimalo nalik tebi.“

„Ako ti tako kažeš. Ti i on je trebalo da se venčate.“

„Bio je na putu za Brzorečje kada...“ Čudno, kako joj se grlo stezalo dok bi o tome govorila, čak i nakon svih tih godina. „... kada je čuo za Lijenu, i umesto toga otišao u Kraljevu Luku. Bio je to ishitren čin.“ Sećala se kako je njen otac besneo kada su vesti stigle u Brzorečje. *Hrabra budala*, tako je zvao Brendona.

Džejmi nasu poslednje pola čaše. „Ujahao je u Crvenu tvrđavu sa samo nekoliko pratilaca, glasno pozivajući princa Regara da izađe i umre. Ali Regar nije bio тамо. Eris je poslao stražare da ih uhapse zbog zavere za ubistvo njegovog sina. I ostali su bili lordovski sinovi, bar mi se tako čini.“

„Iten Glover je bio Brendonov štitonoša“, reče Kejtlin. „On je jedini preživeo. Ostali su bili Džefori Malister, Kajl Rojs i Elbert Erin, bratanac i naslednik Džona Erina.“ Bilo je čudno kako se još sećala tih imena, nakon tolikih godina. „Eris ih je optužio za veleizdaju i pozvao im očeve na dvor da odgovore na optužbe, dok su sinovi bili taoci. Kada su došli, pobio ih je bez suđenja. I očeve i sinove.“

„Bilo je suđenja. Kakvih-takvih. Lord Rikard je tražio suđenje borbom, i kralj mu je udovoljio. Stark je navukao oklop za bitku, misleći da će dvoboj biti protiv jednog od Kraljevih gardista. Mene, možda. Umesto toga odveli su ga u prestonu odaju i okačili ga o tavanske grede dok su dva Erisova piromansera pod njim zapalila vatru. Kralj mu je rekao da je *vatra* megdandžija kuće Targarjena. Tako da je sve što je lord Rikard trebalo da uradi da dokaže svoju nevinost bilo da... pa, ne izgori.

Kada se *vatra* rasplamsala, uveli su Brendona. Ruke su mu bile lancima vezane iza leđa, a oko vrata mu je bila vlažna kožna uzica prikačena na napravu koju je kralj doneo iz Tiroša. Noge su mu ostavljene slobodne, a dugački mač položen tik

van domašaja.

Piromanseri su sporo pekli lorda Rikarda, pažljivo džarajući i rasplamsavajući vatru da dobiju lepu ravnomernu vrelinu. Prvo mu se zapalio plašt, a onda ogrtač, i uskoro na sebi nije imao ničega sem metala i pepela. Uskoro će početi da se kuva, obećao je Eris... osim ako ga sin ne oslobođe. Brendon je pokušao, ali što se više naprezao, to mu se uzica više stezala oko vrata. Na kraju se zadavio.

A lord Rikard, njemu je čelik prsnika postao crven kao trešnja pre nego što je umro, a zlato mu se otopilo s mamuza i iscurelo dole u vatru. Ja sam stajao u podnožju Gvozdenog prestola u svom belom oklopu i belom plaštu, trudeći se da mislim samo o Sersei. Kasnije, Džerold Hajtauer me je lično poveo u stranu i rekao mi: 'Zakleo si se da braniš kralja, a ne da o njemu sudiš'. To je bio Beli Bik, odan do kraja i bolji čovek od mene, u tome se svi slažu."

„Eris...“ Kejtin je osećala žuč u dnu grla. Priča je bila toliko jeziva da je pretpostavljala da mora biti istinita. „Eris je bio lud, čitavo kraljevstvo je to znalo, ali ako hoćeš da poverujem kako si ga ubio da bi osvetio Brendona Starka...“

„To nisam tvrdio. Starkovi mi ništa nisu značili. Reći će da je pomalo neobično da me neko voli zbog dobrog dela koje nikada nisam učinio, a da me toliko mnoštvo mrzi zbog mog najplemenitijeg čina. Na Robertovom krunisanju, naterali su me da klećim kraj kraljevskih stopala pored velemeštra Piselija i evnuha Varisa, da bi nam on *oprostio* zločine pre nego što nas primi u svoju službu. A tvoj Ned, on je trebalo da poljubi ruku koja je ubila Erisa, ali je umesto toga radije prezreo dupe koje je zatekao da sedi na Robertovom prestolu. Mislim da je Ned Stark Roberta više voleo nego što je ikada voleo brata ili oca... pa čak i tebe, moja gospo. Roberta nikada nije prevario, zar ne?“ Džejmi se pijano nasmeja. „Hajde, ledi Stark, zar ti sve ovo nije užasno smešno?“

„Ništa u vezi s tobom nije mi smešno, Kraljeubico.“

„Opet to ime. Mislim da ipak neću da te pojebem, Maloprstić te je imao prvi, zar ne? Ja nikada ne jedem iz tuđeg tanjira. Osim toga, nisi ni upola tako lepa kao moja sestra.“ Osmeh mu je rezao. „Nikada nisam legao s nekom drugom ženom sem sa Sersei. Na svoj način, bio sam verniji nego što je tvoj Ned ikada bio. Siroti stari mrtvi Ned. I čija je čast sada sranje, pitam te? Kako se zove kopile koje je napravio?“

Kejtin zakorači unazad. „*Brijena*.“

„Ne, nije tako.“ Džejmi Lanister obmu vrč. Tanak mlaz pocuri mu na lice, svetao kao krv. „Snežni, to je. Tako *belo* ime... poput belih plaštova koje nam daju u Kraljevoj gardi kada položimo svoje lepe zakletve.“ Brijena gurnu vrata i zakorači u ćeliju. „Zvala si, moja gospo?“

„Daj mi svoj mač.“ Kejtin pruži ruku.

TEON

Nebo su prekrivali tmasti oblaci, šuma beše mrtva i smrznuta. Korenje je grabilo Teonova stopala dok je trčao, a gole grane šibale su mu lice, ostavljajući mu tanke pruge krvi preko obraza. Bezglavo se probijao, zadihan, ledenice su se pred njim razbijale u paramparčad. *Milost*, jecao je. Iza leđa mu dopre drhtav urlik od koga mu se krv sledi u žilama. *Milost, milost*. Kada se osvrnu preko ramena, vide ih kako dolaze, vukove velike poput konja, s glavama male dece. *O, milost, milost*. Krv im je kapala iz usta, crna kao smola, a tamo gde bi pala svrdlala je rupe u snegu. Sa svakim korakom bili su sve bliži. Teon pokuša da potrči brže, ali ga noge nisu slušale. Sve drveće imalo je lica, i ona su mu se smejala, smejala, a onda se ponovo začu urlik. Osećao je vreli dah zveri iza sebe, smrad sumpora i truleži. *Mrtvi su, mrtvi, video sam ih ubijene*, pokuša da vikne, *video sam im glave potopljene u smolu*, ali kada otvori usta, iz njih dopre samo jecaj, a onda ga nešto dodirnu i on se okrenu, vičući...

.. grčevito tražeći bodež koji je držao kraj postelje, ali samo uspe da ga obori na pod. Veks odskoči dalje od njega. Smrad je stajao iza mutavca, lica osvetljenog odozdo svećom u rukama. „Šta je?“ viknu Teon. *Milost*. „Šta hoćete? Zašto ste u mojoj ložnici? Zašto?“

„Moj gospodaru prinče“, reče Smrad, „sestra ti je stigla u Zimovrel. Tražio si da ti smesta javimo ako dode.“

„Krajnje je vreme“, promrmlja Teon, prolazeći prstima kroz kosu. Već je bio počeo da misli kako ga je Aša prepustila sudbini. *Milost*. On hitro pogleda kroz prozor, gde prvo nejasno jutarnje svetlo tek beše očešalo kule Zimovrela. „Gde je?“

„Loren je odveo nju i njene ljude u Veliku dvoranu da doručkuju. Hoćeš sada da je vidiš?“

„Da.“ Teon zbaci pokrivače sa sebe. Vatra beše zgasla u žeravice. „Vekse, vrele vode.“ Nije smeо da dozvoli da ga Aša vidi raščupanog i natopljenog znojem. *Vukovi s dečjim licima...* On zadrhta. „Zatvorи kapke.“ Činilo se da je ložnica hladna kao što je i šuma.

Svi snovi su mu u poslednje vreme bili hladni, i svaki gori od prethodnog. Prošle noći je sanjao kako je ponovo u mlinu i kako na kolenima oblači mrtve. Udovi su im se već kočili, tako da se činilo kao da se tvrdoglavu opiru dok je petljao oko njih napola smrznutim prstima, navlačeći čakšire i vezujući učkure, nabijajući krznom obrubljene čizme na tvrda nesavitljiva stopala, vezujući im kožne kaiševe sa zakivcima oko pojasa koje je mogao šakama da obuhvati. „Stvarno nisam ovo želeo“, govorio im je dok je radio. „Nisu mi dali izbora.“ Leševi nisu odgovarali, već su samo postajali sve hladniji i teži.

Prethodne noći, bila je to mlinareva žena. Teon joj beše zaboravio ime, ali je

pamtio njeno telo, meke jastučaste grudi i strije na stomaku, i kako mu je grebala leđa dok ju je tucao. Prošle noći je u snu ponovo bio s njom, ali je ovog puta imala zube i gore *i dole*, i istovremeno mu je kidala grkljan i grizla mu muškost. Bilo je to ludilo. I nju je video kako umire. Gelmar ju je posekao jednim udarcem sekire, dok je preklinjala Teona za milost. *Ostavi me, ženo. On te je ubio, a ne ja. A i on je mrtav. Bar Gelmar nije progonio Teona u snu.*

San već beše iščileo kada se Veks vratio s vodom. Teon opra znoj i san s tela i polako se odenu. Predugo je čekao Ašu; sada je na nju red. Odabroa je satensku tuniku s crnim i zlatnim prugama i dobar kožni prsluk sa srebrnim zakivcima... i tek se onda setio da mu prokleta sestra više ceni sečiva od lepote. Kunući, on se svuče i ponovo se odenu, sada u valjanu crnu vunu i verižnjaču. Oko struka pripasa mač i bodež, prisećajući se noći kada ga je ponizila za očevim stolom. *Njeno milo odojče, da. Pa, i ja imam nož, i znam kako da ga koristim.*

Na kraju je stavio svoju krunu, venac hladnog gvožđa tanak kao prst, ukrašen teškim komadima crnih dijamanta i zlatnim grumenjem. Bio je izobličen i ružan, ali tu nije bilo pomoći. Miken je ležao na groblju, a novi kovač nije bio vičan mnogo čemu, sem ekserima i potkovicama. Teon se uteši mišlju da je to samo prinčevska kruna. Imaće nešto mnogo lepše kada bude krunisan za kralja.

Pred vratima, Smrad je čekao s Urzenom i Kromom. Teon krenu za njima. U poslednje vreme, vodio je stražare svuda sa sobom, čak i u nužnik. Zimovrel je želeo njegovu smrt. Iste noći kada su se vratili sa Žirove vode, Gelmar Mračni je pao niz stepenice i slomio vrat. Narednog dana, našli su Agara s vratom prerezanim od uha do uha. Ginir Crvenonosi postao je tako oprezan da se odrekao vina, počeo da spava u oklopu i kacigi, i uzeo sebi najglasnijeg psa iz štenare, da ga upozori ako bi neko pokušao da mu se noću prikrade. Pa ipak, jednog jutra se zamak probudio od divljeg laveža malog psa. Našli su štene kako juri oko bunara, a Crvenonosog u njemu, utopljenog.

Nije mogao da dozvoli da ubistva prođu nekažnjeno. Farlen je bio jednako sumnjiv kao ostali, tako da je Teon sazvao sud, proglašio ga krivim i osudio ga na smrt. Čak je i to proteklo naopako. Kada je kleknuo kraj panja, psetar je rekao: „Moj gospodar Edard uvek je lično ubijao.“ Da se Teon nije prihvatio sekire, izgledao bi kao slabic. Šake su mu se znojile, tako da mu je drška skliznula dok je zamahivao, i prvi udarac je pogodio Farlena među plećke. Bila su potrebna još tri udarca da prošeku kroz kosti i mišiće i odvoje glavu od tela, a nakon toga mu je pripala muka, kada se prisjetio koliko su puta sedeli uz čašu medovine i pričali o psima i lovnu. *Nisam imao izbora*, poželeo je da zaurla na telo. *Gvozdenrođeni ne umeju da čuvaju tajne, morali su da umru, a nekoje za to morao da bude okrivljen.* Samo je žalio što ga nije brže ubio. Nedu Starku nikada nije trebalo više od jednog udarca da čoveku odseče glavu.

Ubistva su prestala nakon Farlenove smrti, ali su mu ljudi i dalje bili mračni i napeti. „Nikoga se oni ne boje u otvorenoj bici“, rekao mu je Crni Loren, „ali je

nešto drugo živeti okružen neprijateljima, ne znajući da li pralja namerava da te poljubi ili da te ubije, da li će ti poslužitelj napuniti čašu pivom ili otrovom. Najpametnije bi nam bilo da odemo odavde.“

„Ja sam princ od Zimovrela!“ viknuo je Teon. „Ovo je moje sedište, i nema čoveka koji će me odavde oterati. A ni žene!“

Aša. To je bilo njeno delo. Moja vlastita mila sestra, dabogda je Tuđini jebali mačem. Želela je njegovu smrt, da bi mu preotela očevo nasledstvo. Zato ga je ostavila da se tu muči, ne obazirući se na hitna naređenja koja joj je slao.

Zatekao ju je u visokom sedištu Starka kako prstima kida petla. Dvorana je odzvanjala od glasova njenih ljudi; razmenjivali su priče s Teonovim ljudima dok su zajedno pili. Bili su tako glasni da je njegov ulazak prošao skoro neprimećeno. „Gde su ostali?“ upitao je Smrada. Za dugačkim stolovima nije bilo više od pedeset ljudi, većinom njegovih. Velika dvorana Zimovrela mogla je da primi deset puta toliko.

„Ovo je čitava družina, moj gospodaru prinče.“

„Čitava - koliko je ljudi dovela?“

„Dvajes', kol'ko sam ja izbrojo.“

Teon Grejdžoj odsečno priđe sestri, zavaljenoj u visokoj stolici. Aša se smejala nečemu što je rekao jedan njen čovek, ali stade kada on priđe. „Vidi, vidi, princ od Zimovrela.“ Ona baci kost jednom od pasa koji su njuškali po dvorani. Pod onim orlovske kljunom od nosa, široka usta podsmešljivo se izviše. „Ili je to možda princ Luda?“

„Zavist ne priliči mladoj gospi.“

Aša oliza mast s prstiju. Uvojak crne kose padaо joj je na čelo. Njeni ljudi su tražili još hleba i slanine. Bili su veoma bučni, uprkos tome što ih je bilo toliko malo. „Zavist, Teone?“

„A kako bi ti to drugačije nazvala? S trideset ljudi, zauzeo sam Zimovrel za jednu noć. Tebi je bilo potrebno hiljadu, i čitavih mesec dana da zauzmeš Čardak šumski.“

„Pa, ja nisam veliki ratnik kao ti, brate.“ Ona iskapi rog piva i nadlanicom obrisa usta. „Videla sam glave nad kapijom. Reci mi iskreno, ko ti je pružio žešći otpor, bogalj ili detence?“

Teon oseti kako mu krv navire u obraze. Nije bio radostan zbog tih glava, ništa više nego kada je stanovnicima zamka prikazao obezglavlјena dečja tela. Stara Nen stajala je ukipljena, dok su joj se meka bezuba usta nemo otvarala i zatvarala, a Farlen se bacao na Teona, režeći kao neki od njegovih lovačkih pasa. Urzen i Kedvil morali su da ga prebiju dršcima kopalja, tako da je izgubio svest. *Kako sam dovde došao?* sećao se da je mislio dok je stajao iznad muvama prekrivenih tela.

Samo je meštar Luvin imao petlju da priđe bliže. Kamenog lica, mali sivi čovek zamolio je za dozvolu da zašije glave dečaka nazad na ramena, da bi bili položeni u kriptu, zajedno s ostalim mrtvim Starkovima.

„Ne“, rekao mu je Teon. „Ne u kripte.“

„Ali zašto, moj gospodaru? Sada ti sigurno ne mogu nauditi. Tamo im je mesto. Sve kosti Starka...“

„Rekao sam *ne*.“ Glave su mu trebale za zid, ali je obezglavljeni tela spalio istog dana, u svoj bogatoj odeći. Nakon toga je kleknuo među kosti i pepeo, da nađe istopljeni grumen srebra i napukli ahat, sve što je ostalo od broša u obliku vučje glave koji je nekada pripadao Brenu. I dalje ga je čuvao.

„Bio sam velikodušan prema Brenu i Rikonu“, rekao je sestri. „Sami su krivi za svoju sudbinu.“

„Kao i svi mi, mali brate.“

Strpljenje mu je bio na izmaku. „Kako očekuješ da zadržim Zimovrel kada si mi dovela samo dvadeset ljudi?“

„Deset“, ispravi ga Aša. „Ostali će se vratiti sa mnom. Ne želiš valjda da ti sirota sestrica bez pratiče ide kroz mračnu i opasnu šumu? Po mraku se šunjaju jezovuci.“ Ona se izvi iz velike kamene stolice i ustade. „Hajde, idemo negde gde možemo da pričamo nasamo.“

Bila je u pravu, znao je, mada ga je peklo što je ta odluka bila njena. *Nije trebalo ni da dolazim u dvoranu*, shvati on prekasno. *Trebalo je da je pozovem k sebi*.

Sada je, međutim, za to bilo dockan. Teon nije imao izbora do da povede Ašu u primaću odaju Neda Starka. Tamo, pred pepelom zamrle vatre, izlete mu: „Dagmer je izgubio boj kod Torenovog trga...“

„Stari kaštelan je razbio njegov zid štitova, da“, reče Aša mirno. „Šta si očekivao? Taj ser Rodrik odlično poznaje zemljište, kao što ga Brazdibrada ne zna, a mnogi severnjaci bili su na konjima. Gvozdenrođenima nedostaje discipline da odbiju juriš oklopljenih konjanika. Dagmer nije poginuo, bar za to budi zahvalan. Vodi preživele nazad prema Kamenoj obali.“

Ona zna više od mene, shvati Teon. To ga samo još više razgnevi. „Pobeda je okuražila Leobalda Tolharta da izađe iza zidina i pridruži se ser Rodriku. A imam izveštaje da je lord Menderli uzvodno poslao desetak barki prepunih vitezova, ratnih konja i opsadnih mašina. Amberi se takođe okupljaju iza Poslednje reke. Za manje od mesec dana pred kapijama ću imati *čitavu vojsku*, a ti si mi dovela samo *deset ljudi!*“

„Nisam morala nijednog da ti dovedem.“

„Naredio sam ti...“

„*Otac* mi je naredio da zauzmem Čardak šumski“, preseče ga ona. „Nije spomenuo da moram da spasem malog brata.“

„Jebeš Čardak“, reče on. „To je drveni nokšir na brdu. Zimovrel je srce zemlje, ali kako da ga zadržim bez posade?“

„O tome je trebalo da misliš pre nego što si ga zauzeo. O, pametno si sve izveo,

to moram da ti priznam. Da si samo imao pameti i da spališ zamak i odvedeš dva prinčića nazad u Hrid kao taoce, možda bi jednim udarcem pobedio u ratu.“

„To bi ti volela, zar ne? Da vidiš moj plen pretvoren u ruševine i pepeo.“

„Tvoj plen će ti doći glave. Džinovske sipe se dižu iz *mora*, Teone, ili si to zaboravio tokom godina provedenih među vukovima? Naša snaga je u našim dugačkim brodovima. Moj drveni nokšir leži dovoljno blizu moru da mi namirnice i sveži ljudi stignu kada god mi ustrebaju. Ali je Zimovrel stotinama liga u kopnu, okružen šumama, brdima i neprijateljskim utvrdama i zamkovima. A svaki čovek na hiljadu milja okolo je sada tvoj neprijatelj, u to nemoj da sumnjaš. Za to si se postarao kada si stavio one glave na kapiju.“ Aša odmahnu glavom. „Kako si mogao da budeš tolika prokleta budala? *Deca...*“

„*Prkosili su mi!*“ viknu joj on u lice. „A bila je to pride i krv za krv, dva sina Edarda Starka za Rodrika i Merona.“ Reči mu same izleteše, ali je Teon smesta znao da bi se njegov otac složio. „Umirio sam duhove svoje braće.“

„Naše braće“, podseti ga Aša, s osmejkom koji je nagoveštavao da tu priču o osveti prima s poprilično sumnje. „Da li si to doveo njihove duhove iz Hridi, brate? A ja sam mislila da oni proganjaju samo oca.“

„Kada je devica mogla da razume mušku potrebu za osvetom?“ Čak i ako mu otac ne bude cenio dar Zimovrela, *moraće* da gleda blagonaklono na to što je Teon osvetio braću!

Aša se prezrivo nasmeja. „Taj ser Rodrik će možda osećati istu mušku želju, zar nisi na to pomislio? Ti si krv moje krvi, Teone, šta god drugo bio. Zarad ljubavi prema našoj majci, koja nas je oboje rodila, vрати se u Čardak šumski sa mnom. Spali Zimovrel, i povuci se dok još možeš.“

„Ne.“ Teon popravi krunu. „Zauzeo sam ovaj zamak, i nameravam da ga zadržim.“

Sestra ga odmeri uzduž i popreko. „Onda ćeš ga i zadržati“, reče, „do kraja života.“ Potom uzdahnu. „Meni se čini da je to ludost, ali šta stidljiva devica zna o tim stvarima?“ Navratima mu se još jednom posprdno osmehnu. „Trebalo bi da znaš, to je najružnija kruna koju sam u životu videla. Da je nisi sam napravio?“

Ostavila ga je besnog, i nije se zadržala duže no što je bilo potrebno da nahrani i napoji konje. Pola ljudi koje je dovela vratilo se s njom, kao što je i rekla, izjavši na istu Lovačku kapiju koju su Bren i Rikon iskoristili za bekstvo.

Teon ih je sa zidina gledao kako odlaze. Dok mu je sestra nestajala u maglama Vučje šume, on uhvati sebe kako se pita zašto je nije poslušao i krenuo s njom.

„Otišla je, je li tako?“ Smrad je bio kraj njega.

Teon ga ne beše čuo da mu je prišao, niti ga je namirisao. Nije znao koga bi manje želeo da vidi. Bilo mu je nelagodno kada god bi ga video kako hoda okolo, a zna to što zna. *Trebalo je da ga ubijem nakon što je on ubio ostale*, pomisli, ali ga ta pomisao uznemiri. Koliko god to neverovatno bilo, Smrad je umeo da čita i piše, i imao je dovoljno primitivnog lukavstva da negde sakrije opis onog što su učinili.

„Moj gospodaru prinče, ako ćeš oprostiti što kažem, nije pravo što te je napustila. I deset ljudi, to ni izbliza neće biti dovoljno.“

„Toga sam i te kako svestan“, reče Teon. *Baš kao i Aša.*

„Pa, možda ja mogu da ti pomognem“, reče Smrad. „Daj mi konja i kesu novca, i mogu ti naći neke dobre momke.“

Teon se zagleda u njega. „Koliko?“

„Stotinu, možda. Dve stotine. Možda više.“ On se osmehnu, blede oči mu zaiskriše. „Ja sam rođen ovde na severu. Znam mnoge ljude, a mnogi ljudi znaju Smrada.“

Dve stotine ljudi nisu bili vojska, ali za odbranu tako snažnog zamka kao što je Zimovrel nisu potrebne hiljade. Samo ako znaju kojim se krajem koplja bode, mogu biti od presudnog značaja. „Uradi to što si rekao, i videćeš da nisam nezahvalan. Sam odaberi nagradu.“

„Pa, moj gospodaru, nisam imo ženu još otkako sam bio s lordom Remzijem“, reče Smrad. „Zapala mi je za oko ona Pala, a čuo sam da su je već imali, pa...“

Predaleko je otisao sa Smradom da bi sada odustao. „Dve stotine ljudi, i tvoja je. Ali dovedi i jednog manje, i možeš nastaviti da jebeš svinje. „Smrad je otisao pre zalaska sunca, ponevši sa sobom kesu Starkovog zlata i Teonove poslednje nade. *Tog stvora najverovatnije više nikada neću videti*, pomisli on gorko, ali je ipak morao da pokuša.

Te noći je sanjao o gozbi koju je Ned Stark priredio kada je kralj Robert došao u Zimovrel. Dvorana je odzvanjala od muzike i smeha, mada je napolju duvao hladan vetar. U početku je bilo mnogo vina i pečenog mesa, i Teon se šegačio i odmeravao sluškinje i dobro se provodio... sve dok nije primetio da se u prostoriji smračuje. Onda mu muzika više nije zvučala tako veselo; čuo je neprijatne tonove i čudne stanke, i note koje su lebdele u vazduhu i krvarile. Iznenada mu vino posta gorko u ustima, a kada diže pogled s čaše, vide da večera s mrtvacima.

Iz velike rane na stomaku kralja Roberta creva su se prosipala po stolu, a lord Edard je bez glave sedeo pokraj njega. Leševi su zauzimali i donje klupe, sivosmeđe meso visilo im je s kostiju dok su dizali čaše da nazdrave, crvi su im ulazili i izlazili iz praznih očnih duplji. Poznavao ih je, sve do jednoga. Džorija Kasela i Debelog Toma, Portera i Kejna, i Halena glavnog konjušara, i sve ostale koji su odjahali na jug u Kraljevu Luku da se više nikada ne vrate. Miken i Čejl sedeli su zajedno, sa jednog je kapala krv, a sa drugoga voda. Benfred Tolhart i njegovi Divlji zečevi bili su zauzeli čitav jedan sto. I mlinaрева žena je bila tu, čak i divljanin što ga je Teon ubio u Vučjoj šumi, na dan kada je Brenu spasao život.

Ali bili su tu i drugi, s licima koje nikada nije video živa, licima koje je video samo u kamenu. Vitka, tužna devojka s krunom od bledoplavih ruža i belom haljinom poprskanom krvlju mogla je biti samo Lijena. Njen brat Brendon stajao je kraj nje, a njihov otac lord Rikard odmah iza. Uz zidove su se kroz senke kretale jedva primetne prilike duguljastih sumornih lica. Od njih Teona preseče drhtaj

oštar kao nož. A onda se visoka vrata uz tresak rastvoriše, ledeni vihor dunu kroz dvoranu, i Rob zakorači iz noći.

Sivi Vetar ga je pratio usplamtelih očiju, i čovek i vuk krvarili su iz desetina užasnih rana.

Teon se probudi uz vrisak, tako gadno preplašivši Veksa da momak go istrča iz sobe. Stražari jurnuše unutra isukanih mačeva, a on im naredi da dovedu meštra. Kada Luvin stiže, zgužvan i pospan, čaša vina već beše smirila Teonove šake, i sad se stideo svoje panike. „San“, promrmlja, „to je bilo sve. On ništa ne znači.“

„Ništa“, složi se ozbiljno Luvin. Ostavi mu zatim napitak za spavanje, ali ga Teon prosu u nužničku rupu, čim ovaj ode. Luvin je bio i čovek, ne samo meštar, a čovek ga nije voleo. *On želi da spavam, da... da spavam i nikada se ne probudim. To želi jednako kao i Aša.*

On posla po Kiru, šutnu vrata, pope se na nju, pa pojeba devojčuru sa žestinom za koju nije znao da se u njemu krije. Kada je završio, ona je jecala, a vrat i grudi bili su joj prekriveni masnicama i ujedima. Teon je gurnu iz kreveta i baci joj čebe. „Gubi se.“

Pa čak ni tada nije mogao da zaspi.

U zoru, obukao se i izašao da prošeta spoljnim zidinama. Oštar jesenji vetar zviždao je među zupcima. Od njega mu porumeneše obrazi i zasuziše oči. Gledao je kako se dole boja šume menja iz sive u zelenu dok se svetlo probijalo kroz tiho drveće. Levo je video vrhove kula iznad unutrašnjeg zida, krovova pozlaćenih izlaskom sunca. Crveno lišće stražarika plamtelо je kroz zelenilo. *Drvo Nedе Starkа, pomisli on, i Starkova šuma, Starkov zamak, Starkov mač, Starkovi bogovi. Ovo je njihovo mesto, a ne moje. Ja sam Grejdžoj od Hridi, rođen da naslikam džinovsku sipu na štitu i jedrim velikim slanim morem. Trebalo je da podem s Ašom.*

Na gvozdenim kočevima iznad kapije, glave su čekale.

Teon ih je gledao u tišini dok mu je vetar povlačio plašt malim avetinjskim šakama. Mlinarevi sinovi bili su vršnjaci Brena i Rikona, iste visine i boje kose, i kada im je jednom Smrad odrao kožu s lica i potopio im glave u smolu, bilo je lako videti poznate crte u tim izobličenim grudvama trulog mesa. Ljudi su takve budale. *Da smo rekli kako su to volovske glave, videli bi robove.*

SANSA

U obredištu su pevali čitavo jutro, otkako je prvi glas o neprijateljskim jedrima stigao u zamak. Zvuk njihovih glasova mešao se s njiskom konja, zveketom čelika i škripom šarki velike bronzane kapije, i stvarao čudnu i strašnu muziku. *U obredištu pevaju za Majčinu milost, ali se na zidinama mole Ratniku, i to čutke.* Prisetila se kako im je obrednica Mordejna govorila da su Ratnik i Majka samo dva lica istog velikog boga. *Ali ako postoji samo jedan, čije će molitve čuti?*

Ser Merin Trent je pridržavao riđana Džofriju da uzjaše. I dečak i konj na sebi su imali grimizno lakirani oklop s pozlaćenim pregibima i istovetnim zlatnim lavovima na glavama. Bledo sunce iskrilo je na grimizu i zlatu svaki put kada bi se on pokrenuo. *Svetao, blistav i prazan,* pomisli Sansa.

Bauk je jahao crvenog pastuva, jednostavnije oklopljen od kralja, u borbenoj opremi u kojoj je ličio na dečaka odevenog u očevu odeću. Ali bojna sekira okačena ispod njegovog štita nije bila nimalo detinjasta. Ser Mendon Mur jahao je kraj njega, u belom, ledeno blistavom čeliku. Kada je Tirion ugleda, on okrenu konja ka njoj. „Ledi Sansa“, pozva je iz sedla, „moja sestra te je sigurno pozvala da se pridružiš ostalim plemenitim gospama u Megorovoј utvrdi ?“

„Jeste, moj gospodaru, ali me je kralj Džofri pozvao da ga ispratim. Takođe sam nameravala da posetim i obredište, da se pomolim.“

„Neću pitati za koga.“ Usta mu se čudno iskriviše; ako je to bio osmeh, bio je najčudniji koji je ikada videla. „Ovaj dan može promeniti sve. Kako za tebe, tako i za kuću Lanistera. Trebalo je da te pošaljem s Tomenom, kad malo bolje razmislim. Ipak, bićeš dovoljno bezbedna u Megorovoј utvrdi, samo ako...“

„*Sansa!*“ Dečački uzvik odjeknu dvorištem; Džofri ju je video. „*Sansa, ovamo!*“

Zove me kao što se zove pseto, pomisli ona.

„Potrebna si veličanstvu“, primeti Tirion Lanister. „Razgovaraćemo ponovo nakon bitke, ako bogovi dozvole.“

Sansa se protisnu kroz stroj kopljanika u zlatnim plaštovima dok joj je Džofri mahao da pride bliže. „Uskoro će započeti bitka, svi tako kažu.“

„Neka nam se bogovi svima smiluju.“

„Moj stric je taj kome će milost trebati, ali mu je ja neću dati.“ Džofri isuka mač. Jabuka mu je bila rubin izbrušen u obliku srca, uglavljen u lavlje čeljusti. Tri žleba bila su duboko usečena u sečivo. „Moje novo sečivo, Srcojed.“

Nekada je imao mač zvani Lavlji očnjak, priseti se Sansa. Arja mu ga je otela i bacila u reku. *Nadam se da će Stanis s ovim uraditi isto.* „Prelepo je iskovani, veličanstvo.“

„Blagosiljaj mi čelik poljupcem.“ On pruži sečivo dole ka njoj. „Hajde, poljubi ga.“

Nikada nije zvučao više kao mali glupi dečak. Sansa usnama dodirnu metal,

misleći kako bi radije poljubila sve mačeve sveta nego Džofrija. Ipak, kao da ga taj njen čin zadovolji. On prenaglašenim pokretom vrati mač u korice. „Poljubićeš ga ponovo kada se vratim, i okusićeš krv mog strica.“

Samo ako ga neki od tvojih Kraljevskih gardista ubije umesto tebe. Tri Bela mača poći će s Džofrijem i njegovim ujakom: ser Merin, ser Mendon i ser Ozmund Ketlblek. „Hoćeš li ti povesti svoje vitezove u boj?“ upita Sansa, nadajući se tome.

„Hteo bih, ali moj ujak Bauk kaže da stric Stanis neće ni preći reku. Ipak, zapovedaču Trima kurvama. Lično će se postarati za izdajnike.“ Džof se osmehnu na tu pomisao. Zbog svojih punačkih ružičastih usana uvek je izgledao kao da se duri. To se Sansi nekada dopadalo, ali joj je sada samo izazivalo mučninu.

„Kažu da moj brat Rob uvek ide tamo gde je borba najžešća“, reče ona neoprezno. „Mada je on stariji od veličanstva, naravno. Odrastao čovek.“

Na to se on namršti. „Tvojim bratom će se pozabaviti kad završim sa svojim izdajnikom stricem. Prosuću mu creva Srcojedom, videćeš.“ On okrenu konja i potera ga kroz kapiju. Ser Merin i ser Ozmund ga okružiše, a za njima krenu povorka zlatnih plastiota. Bauk i ser Mendon Mur isli su na kraju. Stražari ih ispratiše povicima i klicanjem. Kada poslednji od njih izade, iznenadna tišina spusti se na dvorište, kao zatišje pred buru.

U svoj toj tišini, pevanje ju je privlačilo. Sansa krenu ka obredištu. Dva štalska momka podoše za njom, i još jedan stražar čija se smena završila. I drugi krenuše za njima.

Sansa nikada nije videla obredište toliko puno ljudi, niti toliko blistavo osvetljeno; veliki zraci duginih boja padali su kroz kristale u visokim prozorima, a sveće su gorele na sve strane dok su im plamičci treperili poput zvezda. Oltari Majke i Ratnika kupali su se u svetlosti, ali je i pred Kovačem i Staricom, i Devicom i Ocem takođe bilo ljudi, a čak je nekoliko plamičaka plesalo i ispod Strančevog poluljudskog lica.... jer šta je Stanis Barateon, ako ne stranac što pristiže da im sudi? Sansa redom poseti svakog od Sedmoro, paleći sveću pred svakim oltarom, a zatim nađe mesto na klupi kraj sede stare pralje i dečka ne starijeg od Rikona, obučenog u dobru lanenu tuniku viteškog sina. Staričine ruke bile su koščate i žuljevite, dečakove male i meke, ali joj je prijalo da stegne nečije šake. Vazduh je bio vreo i težak, mirisao je na tamjan i znoj, kristalom celivan i od sveća sjajan; od njega joj se vrtelo u glavi.

Znala je himnu; nekada davno, u Zimovrelu, naučila ju je od majke. Njen glas pridruži se ostalima.

Blaga majko, izvoru milosti,
spas našim sinovima od rata daj,
zadrži mačeve i strele skreni,
nek požive za lepši kraj.
Blaga majko, snago žena,

i za naše kćeri boj je ljut,
smiri gnev i bes ublaži,
svima pokaži blaži put.

Na drugom kraju grada, hiljade su se zbijale u Velikom obredištu Belorovom na Visenijinom brdu. I oni će takođe pevati, glasovi će im se nadviti nad gradom, nad rekom, i otići na nebo. *Bogovi nas sigurno moraju čuti*, pomisli ona.

Sansa je znala većinu himni, a one koje nije znala pratila je najbolje što je umela. Pevala je sa izboranim starim slugama i napetim mladim suprugama, sa sluškinjama i vojnicima, kuvarima i sokolarima, vitezovima i lopovima, štitonošama i sudoperama, i majkama s novorođenom dečicom. Pevala je s onima u zamku i onima van njega, pevala je s čitavim gradom. Pevala je za milost, i za žive i za mrtve, za Brena, i Rikona, i Roba, za svoju sestru Arju i svog polubrata Džona Snežnog, daleko na Zidu. Pevala je za majku i oca, za dedu lorda Hostera i ujaka Edmura Tulija, za svoju drugaricu Džejn Pul, za starog pijanog kralja Roberta, za obrednicu Mordejnu i ser Dontosa, i Džorija Kasela i meštra Luvina, za sve hrabre vitezove i vojnike što će danas umreti, i za decu i žene koji će ih oplakivati, i konačno, pri kraju, čak je pevala i za Tiriona Bauka i Pseto. *On nije pravi vitez, ali me je ipak spasao*, reče ona Majci. *Spasi ga ako možeš, i ublaži gnev u njemu*.

Ali kada se obrednik pope za predikaonicu i pozva bogove da zaštite i brane njihovog jedinog i plemenitog kralja, Sansa ustade na noge. Prolazi među klupama bili su prepuni ljudi. Morala je da se probija dok je obrednik pozivao Kovača da da snage Džofrijevom maču i štitu, Ratniku da mu pruži hrabrosti, Ocu da ga odbrani u strašnom času. *Nek mu se mač slomi i štit raspuke*, pomisli Sansa hladno dok se gurala kroz vrata, *neka ga hrabrost izda, a svi ljudi napuste*.

Nekoliko stražara hodalo je po bedemima iznad kapije, ali je sem njih zamak delovao prazno. Sansa zastade i oslušnu. Negde u daljini, čuli su se zvuci bitke. Pevanje ih je gotovo nadjačavalo, ali su zvuci bili tu, za onog ko je imao uši da čuje: dubok jecaj ratnih rogova, škripa i mukla tutnjava katapulta dok izbacuju kamenje, pljusci i lomljava, pucketanje zapaljene smole i odapinjanje škorpiona koji bacaju svoja čitav hvat dugačka kopinja gvozdenih vrhova... a kroz sve to, jauci umirućih ljudi.

Bila je to drugačija pesma, užasna pesma. Sansa navuče kukuljicu preko ušiju, pa požuri prema Megorovoju utvrdi, zamku unutar zamka, gde je kraljica obećala da će svi biti na sigurnom. Na početku pokretnog mosta, naiđe na ledi Tandu i njene dve kćeri. Falisa prethodnog dana beše stigla iz zamka Stoukvort s malim odredom vojnika. Pokušala je da natera sestru na most, ali se Lolisa grčevito držala za svoju sluškinju jecajući: „Neću, neću, neću.“

„Bitka je počela“, reče ledi Tanda slomljenim glasom.

„Neću, neću.“

Nije bilo načina da ih Sansa izbegne. Ona ih učtivo pozdravi. „Mogu li kako

pomoći?“

Ledi Tanda pocrvene od sramote. „Ne, moja gospo, ali mnogo ti hvala. Oprosti mojoj kćeri, u poslednje vreme joj nije dobro.“

„Neću.“ Lolisa nije puštala svoju služavku, vitku, lepu devojku kratke tamne kose koja je izgledala kao da bi najradije da gurne svoju gospodaricu u suvi šanac, na ono gvozdeno kolje. „Molim vas, molim vas, neću.“

Sansa joj se blago obrati. „Svi ćemo biti mnogo sigurniji unutra, a biće i hrane i pića i pesme.“

Lolisa se zapilji u nju, otvorenih usta. Njene tuge smeđe oči kao da su uvek bile vlažne od suza. „Neću.“

„Moraš“, reče njena sestra Falisa oštro, „i to je kraj priče. Šai, pomozi mi.“ Svaka je uze za po jedan lakat, pa zajedno delom odvukoše, a delom prenesoše Lolisu preko mosta. Sansa ih je pratila s ledi Tandom. „Bolesna je“, reče ona. *Ako dete može da se nazove bolešću*, pomisli Sansa. Svi su čuli glasine o njenoj trudnoći.

Dvojica stražara na vratima nosili su lavlje kacige i grimizne plaštove kuće Lanistera, ali je Sansa znala da su to samo preruseni najamnici. Još jedan je sedeо u podnožju stepeništa - pravi stražar bi stajao, ne bi sedeо na stepeniku s halebardon preko kolena - ali on ipak ustade kada ih spazi, i otvorи vrata da ih pusti unutra.

Kraljičina balska dvorana bila je deset puta manja od Velike dvorane, i dvostruko manja od male dvorane u Desničinoj kuli, ali je ipak mogla da primi stotinu ljudi, a lepotom je nadoknađivala ono što nije imala u veličini. Iza svakog držača za baklje nalazila su se kovana srebrna ogledala, tako da su one svetlele dvostruko snažnije; zidovi su bili obloženi bogato rezbarenim drvetom, a pod je prekrivala miomirisna rogozina. S gornje galerije dopirali su veseli zvuci frula i violina. Niz zasvođenih prozora pružao se duž južnog zida, ali su ih prekrivale teške draperije. Debela somotska tkanina nije propuštala ni tračak svetlosti, i jednako će prigušiti i zvuke molitve i zvuke borbe. *To više nije bitno*, pomisli Sansa. *Rat je stigao*.

Gotovo svaka plemenita žena iz grada sedela je za dugačkim stolovima, zajedno s nekolicinom staraca i mladih momaka. Žene su bile supruge, kćeri, majke i sestre. Muškarci su im otišli da se bore protiv lorda Stanisa. Mnogi se neće vratiti. Ta spoznaja ispunjavala je vazduh. Kao Džofrijeva verenica, Sansa je imala počasno mesto, desno od kraljice. Penjući se na podijum ona ugleda čoveka kako стојi u senci kraj stražnjeg zida. Na sebi je imao dugačku i nauljenu crnu žičanu tuniku, a pred sobom je držao mač: veliki mač njenog oca, Led, visok gotovo kao i on sam. Vrh mu je dodirivao pod, a tvrdi koščati prsti sklapali su se oko krsnice s obe strane balčaka. Sansi zastade dah u grlu. Ser Ilin Pejn kao da oseti njen pogled. On okrenu ka njoj svoje suvo, rošavo lice.

„Šta on traži ovde?“ upita ona Ozfrida Ketbleka. On je bio kapetan kraljičine

nove garde crvenih plaštova.

Ozfrid se iskezi. „Veličanstvo očekuje da će joj zatrebati pre kraja ovog dana.“

Ser Ilin je bio kraljeva pravda. Postojala je samo jedna služba za koju je on mogao da ustreba. *Čiju to glavu on želi?*

„Ustanite za veličanstvo, Sersei od kuće Lanistera, kraljicu namesnicu i zaštitnicu čitavog kraljevstva“, viknu kraljevski kućeupravitelj.

Serseina haljina bila je od snežnobelog lana, bela kao plaštovi Kraljeve garde. Dugački nabrani rukavi otkrivali su postavu od zlatnog satena. Bujna svetloplava kosa padala joj je po golid ramenima u gustim uvojcima. Oko uzanog struka visio je pojas od dijamanata i smaragda. U belom je delovala čudno nevino, gotovo devičanski, ali su joj na obrazima bili rumeni pečati.

„Sedite“, reče kraljica kada zauze svoje mesto na podijumu, „želim vam dobrodošlicu.“ Ozfrid Ketblek joj pridrža stolicu; paž uradi isto za Sansu. „Izgledaš mi bleda, Sansa“, primeti Sersei. „Da li ti crveni cvet još cveta?“

„Da.“

„Baš prikladno. Ljudi će krvariti napolju, a ti ovde unutra.“ Kraljica dade znak da se unese prvo jelo.

„Zašto je ser Ilin ovde?“ izlete Sansi.

Kraljica pogleda nemog glavoseču. „Da se pozabavi izdajnicima, i da nas brani, ako zatreba. On je bio vitez pre nego što je postao glavoseča.“ Ona kašikom pokaza ka dnu dvorane, gde su visoka drvena vrata bila zatvorena i ojačana. „Kada sekire razvale ona vrata, biće ti drago što je tu.“

Bilo bi mi draže da je tu Pseto, pomisli Sansa. Koliko god bio grub, verovala je da Sendor Klegani ne bi dozvolio da joj se desi nešto ružno. „Zar nas tvoji gardisti neće zaštititi?“

„A ko će nas zaštititi od mojih gardista?“ Kraljica ispod oka odmeri Ozfrida. „Odani najamnici retki su kao kurve device. Ako izgubimo bitku, moji gardisti će se saplitati o te grimizne plaštove, u žurbi da ih skinu. Ukrašće šta mogu i pobeći će, zajedno sa slugama, praljama i štalskim momcima, svi će želeti da sačuvaju svoje bezvredne kože. Slutiš li makar šta se dešava kada grad padne, Sansa? Ne, ne slutiš, kako bi i mogla? Sve što o životu znaš naučila si od pevača, a prava je retkost naći dobru pesmu o padu grada.“

„Pravi vitezovi nikada ne bi povredili žene i decu.“ Čim ih je izgovorila, znala je da joj reči zvuče prazno.

„Pravi vitezovi.“ Kraljici to kao da je bilo izuzetno zabavno. „Nema sumnje da si u pravu. Zašto onda ne pojedeš supicu kao dobra devojčica i sačekaš Simeona Zvezdooookog i princa Emona Zmajviteza da dodu da te spasu, dušice? Sigurna sam da samo što nisu stigli.“

DAVOS

Crni zaliv bio je uzburkan, posut bezbrojnim krestama talasa. *Crna Beta* jahala je na nadolazećoj plimi, jedro joj se nadimalo sa svakom promenom vетра. *Utvare i Ledi Marja* jedrile su kraj nje, između njihovih trupova nije bilo više od dvadeset koraka. Sinovi su umeli da mu drže poredak. Davos se time ponosio.

Preko mora zagrmeše ratni rogovi, duboki grleni jecaji poput zova čudovišnih morskih nemani, ponovljeni od broda do broda. „Smotaj jedra“, naredi Davos. „Veslači, za vesla.“ Njegov sin Matos prenosio je naređenja. Paluba *Crne Bete* vrvela je od mornara koji su jurili na svoje zadatke, gurajući se kroz vojнике, koji kao da su uvek smetali, gde god da su stajali. Ser Imri je odlučio da u reku uplove samo pomoću vesala, da ne bi izložili jedra škorpionima i bacačima vatre sa zidina Kraljeve Luke.

Davos je video *Gnev* daleko na jugoistoku: jedra su mu zlatno svetlucala dok su ih spuštali, platno im je krasio okrunjeni jelen Barateona. S njegovih paluba je Stanis Barateon zapovedao napadom na Zmajkamen pre šesnaest godina, ali je ovog puta odlučio da jaše s vojskom, prepustivši *Gnev* i zapovedništvo nad flotom svom šuraku ser Imriju, koji mu je prišao kod Krajoluja s lordom Alesterom i svim ostalim Florentima.

Davos je poznavao *Gnev* jednakob dobro kao svoje lade. Iznad njegovih tri stotine vesala bila je paluba samo za škorpione, imao je i katapulte na pramcu i krmi, dovoljno velike da bacaju burad sa upaljenom smolom.

Veoma moćan brod, i veoma hitar, mada ga je ser Imri pretrpao oklopljenim vitezovima i pešadincima, što je škodilo brzini.

Ratni rogovi se ponovo oglasiše, s *Gneva* poleteše naređenja. Davos oseti golicanje u vrhovima prstiju koje nije imao. „Izbaci vesla“, viknu on. „Razvij se u vrstu.“ Stotinu vesala zaroni u vodu, bubanj zapovednika veslača zatutnja. Zvuk je nalikovao na otkucaje velikog sporog srca, vesla su se pokretala sa svakim udarom, stotinu ljudi vuklo je kao jedan.

Drvena krila iznikla su i iz *Utvare i Ledi Marje*. Tri galije su se držale zajedno, ostavljući za sobom penušav trag. „Sporo krstarenje“, viknu Davos. *Ponos Plavikraja* lorda Velariona, srebrnog trupa, skliznu levo od *Utvare*, *Smeli smeh* im se brzo približavao, ali je *Veštica* tek sada pružala vesla u vodu, a *Morski konjic* još ne beše spustio jedro. Davos pogleda desno. Da, tamo, daleko na jug, to je mogla biti samo *Sabljarka*, zaostajala je kao i uvek. Ona je imala dve stotine vesala, i najvećeg ovna u floti, ali je Davos ozbiljno sumnjaо u sposobnost njenog kapetana.

Čuo je kako vojnici hrabre jedan drugoga između brodova. Do sada su predstavljali samo običan teret, i bili su željni da se uhvate u koštaс s dušmanima, sigurni u pobedu. U tome su bili jednoglasni sa svojim admiralom, lordom visokim

kapetanom ser Imrijem Florentom.

Pre tri dana, sazvao je ratno veće svojih kapetana na *Gnevu* dok je flota stajala usidrena u ušću Vrativode, da ih upozna s planom. Davos i njegovi sinovi dobili su mesto u drugoj liniji napada, veoma isturenii na opasnom desnom krilu. „Časno mesto“, rekao je Alard, srećan što će moći da dokaže hrabrost. „Opasno mesto“, primetio im je otac. Sinovi su ga sažaljivo pogledali, čak i mladi Marik. *Vitez od Praziluka je postao baba*, mogao je da ih čuje kako misle, *u srcu je i dalje krijumčar*.

To poslednje je i te kako bilo istina, i za to se neće izvinjavati. *Sivort* je zvučalo lordovski, ali je on duboko u srcu i dalje bio Davos iz Buvlje rupe, i vraćao se kući u grad na tri brda. U Sedam kraljevstava nije bilo čoveka koji je o brodovima, i jedrima, i obalama znao više od njega, i mnogo je puta ukrstio mač u žestokim bitkama na mokrim palubama. Ali je u ovaku bitku ulazio potpuno neiskusan, napet i uplašen. Krijumčari ne duvaju u ratne robove i ne dižu barjake. Kada nanjuše opasnost, razviju jedra i beže niz vetrar.

Da je on bio admiral, možda bi sve uradio drugačije. Za početak, poslao bi nekoliko najbržih lađa da izvide uzvodno i vide šta ih čeka, umesto da bezglavo srljaju. Kada je to i predložio ser Imriju, lord visoki kapetan mu je učtivo zahvalio, ali mu pogled nije bio tako ljubazan. *Ko je ova niskorođena kukavica?* pitao je taj pogled. *Da li je to onaj što je viteštvu kupio prazilukom?*

S četiri puta više brodova od kralja dečaka, ser Imri nije video razloga za opreznost i lukave taktike. Podelio je flotu u deset borbenih linija, svaku sa po dvadeset brodova. Prve dve linije će krenuti uz reku da napadnu i unište Džofrijevu malu flotu, ili „dečakove igračke“, kako ju je prozvao ser Imri, što je zabavilo njegove plemenite kapetane. Naredne će iskrpati čete strelaca i kopljanika ispod gradskih zidina, i tek će se onda pridružiti borbi na reci. Manji, sporiji brodovi u pozadini prevešće glavninu Stanisove vojske s južne obale, a njih će štititi Salador San i njegovi Lišani, koji će stajati na sredini zaliva, za slučaj da Lanisteri imaju i druge brodove skrivene uz obalu, spremne da ih napadnu s leđa.

Ako ćemo pravo, ser Imrijeva žurba nije bila bezrazložna. Vetrovi im nisu bili naklonjeni na plovidbi iz Krajoluja. Već prvog dana plovidbe izgubili su dve karavele na stenama Brodolomnog zaliva, što je bio jadan početak pohoda. Jedna mirska galija potonula je u Zalivu Oporja, a dok su ulazili u Zdrelo stigla ih je oluja i raštrkala lade preko čitavog Uskog mora. Kada su se konačno okupili iza zaštite koju je pružala Masijeva kuka, u mirnijim vodama Crnog zaliva, nedostajalo je dvanaest brodova, i behu izgubili mnogo vremena.

Stanis je morao stići do Crnobujice još pre mnogo dana. Kraljevski drum je od Krajoluja vodio pravo do Kraljeve Luke, jer put je kopnom bio mnogo kraći nego morem, i vojska mu je mahom jahala; bezmalо dvadeset hiljada vitezova, lakih konjanika i konjanika slobodnjaka, Renlijevo nemamerno zaveštanje bratu. Sigurno će brzo putovati, ali oklopni ratni konji i dugačka koplja neće im mnogo koristiti

protiv dubokih voda Crnobujice i visokih kamenih zidina grada. Stanis je sigurno već ulogoren na južnoj obali reke sa svojim lordovima, kipti od nestrpljenja i pita se šta je ser Imri uradio s flotom.

Pre dva dana, kod Sirenine stene, primetili su pet-šest ribarskih barki. Ribari su se pred njima dali u beg, ali su jednog po jednog sustigli i zarobili. „Kašičica pobede pravi je lek da umiri stomak pred bitku“, objavio je srećno ser Imri. Ali je Davosa mnogo više zanimalo šta zarobljenici imaju da kažu o odbrani Kraljeve Luke. Kepec je marljivo gradio nekakvu prepreku na ušću reke, mada se nisu slagali oko toga da li je posao završen ili nije. On shvati kako priželjuje da jeste. Ako im reka bude zatvorena, ser Imri neće imati izbora do da zastane i razmisli još jednom.

More beše puno zvukova: vike i naredbi, ratnih rogov, i bubenjeva, i frula, pljuskanja vode kad god bi se hiljade vesala digle i spustile. „*Drži liniju*“, viknu Davos. Nalet vetra cimnu mu stari zeleni plašt. Prsluk od tvrde kože i plitka kaciga kraj nogu bili su mu jedini oklop. Na moru, teški čelik mogao je čoveka da košta života isto tako lako kao i da mu ga spase, smatrao je on. Ser Imri i ostali visokorođeni kapetani nisu delili taj stav; blistali su dok su se šetali svojim palubama.

Veštica i Morski konjic su sada stigli na svoja mesta, kao i *Crvena klešta* lorda Seltigara iza njih. Desno od *Ahrdove Ledi Marje* bile su tri galije koje je Stanis uzaptio od nesrećnog lorda Sanglasa, *Pobožnost*, *Molitva* i *Odanost*, a palube su im vrvele od strelaca. Čak se i *Sabljarka* približavala, tromo sekući uzburkano more, koristeći i jedra i vesla. *Brod s toliko vesala morao bi da bude mnogo brži*, razmišljao je Davos s neodobravanjem. *To je zbog tog ovna koji nosi, prevelik je, zbog njega nema ravnotežu*.

Vetar je u naletima duvao s juga, ali zahvaljujući veslima to nije bilo bitno. Uči će na plimi, ali će rečna struja ići na ruku Lanisterima, a Crnobujica je na svom ušću u more tekla snažno i brzo. Neprijatelj će u prvom sudaru neumitno imati prednost. *Budale smo što ćemo se s njima sukobiti na Crnobujici*, pomisli Davos. U sudaru na otvorenom moru, njihove borbene linije obuhvatile bi neprijateljsku flotu s oba krila, terajući je na unutra, ka uništenju. Na reci, međutim, brojnost i težina ser Imrijevih brodova biće mnogo manje važno. Moći će da razviju liniju od najviše dvadeset brodova, zbog opasnosti od sudara i preplitanja vesala.

Ispred linije ratnih brodova, Davos je video Crvenu tvrđavu na Egonovom visokom brdu, tamnu naspram žutog neba, a ispod nje se otvaralo ušće Crnobujice. Preko reke, južna obala crnela se od ljudi i konja: kada su videli brodove kako dolaze, uskomešali su se kao besni mravi. Stanis ih je bez sumnje zaposlio da grade splavove i prave strele, ali je sigurno bilo teško podneti čekanje. Trube zaječaše među njima, sićušne i metalne, uskoro preplavljenе grmljavinom hiljada pokliča. Davos sakatom šakom steže vrećicu s kostima prstiju i tiho se pomoli za sreću.

Gnev će se nalaziti u samom središtu prve borbene linije, s jedne strane će joj

biti *Lord Stefon* a s druge *Morski jelen*, svaki sa po dve stotine vesala. Na levim i desnim krilima bile su stotinjače: *Ledi Hara, Svetloriba, Nasmejani lord, Morski demon, Rogata čast, Otrcana Džena, Tri trozupca, Hitri mač, Princeza Renis, Pseći nos, Utvara, Verni, Crveni gavran, Kraljica Alisana, Mačor, Hrabri i Zmajogub*. Sa svake katarke vijorilo se vatreno srce Gospodara svetlosti, crveno i žuto i narandžasto. Iza Davosa i njegovih sinova išla je još jedna linija stotinjača, pod zapovedništvom vitezova i lordova kapetana, a za njima manji, sporiji mirski odred, u kome nijedna lađa nije imala više od osamdeset vesala. Još dalje ići će jedrenjaci, karake i trome velike koge, a naposletku Salador San u svom gordom *Valirjaninu*, ogromnoj tristotinjači, okružen svojim galijama prugastih trupova. Živopisnom liškom princu nije prijalo što mu je dodeljeno začelje, ali je bilo jasno da mu ser Imri ne veruje ništa više od Stanisa. *Previše primedbi, i previše priča o zlatu koje mu duguju*. Davosu je bez obzira na sve bilo žao. Salador San bio je snalažljiv stari pirat, a posade su mu činili rođeni mornari, neustrašivi u bici. Na začelju od njih neće biti nikakve koristi.

Sabljarka se napokon pridruži liniji, mada su joj jedra i dalje bila razvijena. „Ubrzaj“, zareža Davos. Bubanj poče brže da tuče, i ritam se pojača, vesla su sekla vodu, *pljus-pljas*, *pljus-pljas*, *pljus-pljas*. Na palubi, vojnici počeše da udaraju mačevima o štitove, dok strelnici čutke napeše lukove, pa izvukoše prve strele iz tobolaca o pojusu. Galije iz prve borbene linije zaklanjale su mu vidik, tako da se Davos ushoda po palubi tražeći bolji pogled. Nije video traga nikakvoj prepreci; ušće reke bilo je otvoreno, kao da će ih sve progutati. Osim...

U svojim krijumčarskim danima, Davos se često šalio kako poznaje dokove Kraljeve Luke bolje od svog džepa, jer nije proveo veći deo života krišom dolazeći i odlazeći iz džepa. Zdepaste kule od grubo tesanog novog kamena koje su stajale jedna nasuprot drugoj na ušću Crnobujice ser Imriju Florentu možda ništa nisu značile, ali je njemu to izgledalo kao da su mu dva nova prsta iznikla iz šake.

Zaklonivši oči od sunca na zapadu, on podrobnije osmotri te kule. Bile su premale za neku veću posadu. Ona na severnoj obali bila je podignuta uz liticu, ispod Crvene tvrđave; ona na južnoj zagazila je u vodu. *Prosekli su usek kroz obalu*, smesta je shvatio. Zbog toga će biti izuzetno teško napasti kulu; napadači će morati da gaze kroz vodu ili da premoste mali kanal. Stanis je oko nje postavio strelce, da gadaju branioce koji bi se usudili da dignu glave iznad zidina, ali nije preuzeo ništa više.

Nešto blesnu dole, tamo gde se tamna voda kovitlala oko kule. Bio je to sunčev zrak na čeliku, a on reče Davosu Sivortu sve što je trebalo da zna. *Zaprečni lanac... ali nam ipak nisu zatvorili reku. Zašto?*

I to mu je verovatno bilo jasno, ali nije bilo vremena da se tim pitanjem

pozabavi. S prednjih brodova diže se poklič, a ratni rogov ponovo se oglasiše: neprijatelj je bio pred njima.

Između razmahanih vesala *Utvare* i *Vernog*, Davos vide tanku liniju galija postrojenih preko reke. Sunce im je iskrilo na zlatnim trupovima. Te brodove je poznavao jednako dobro kao i svoje. U svojim krijumčarskim danim, uvek se osećao sigurnije kada je znao da li jedro na obzoru znači brz ili spor brod, i da li mu je kapetan mladić željan slave, ili starac što samo otaljava posao.

Reka koja je iz daljine delovala tako usko sada se pružala široka kao more, ali je i grad džinovski narastao. Mršteći se s Egonovog visokog brda, Crvena tvrđava dominirala je prilazima. Njeni bedemi gvozdenih zuba, ogromne kule i debeli crveni zidovi davali su joj izgled žestoke zveri spremne da skoči na reku i ulice. Litice na kojima se smestila bile su strme i stenovite, prošarane lišajevima i čvornovatim, trnovitim drvećem. Flota će morati da prođe ispod zamka da bi stigla do luke, i dalje, do grada.

Prva linija je sada bila u reci, ali su se neprijateljske galije povlačile. *Hoće da nas privuku dublje. Hoće da budemo zbjeni, stešnjeni, da ne možemo da im obuhvatimo krila... a onaj lanac je iza nas.* Hodao je palubom, izvijajući vrat da bolje osmotri Džofrijevu flotu. Vide da je među dečakovim igračkama troma *Milost bogova*, ona i stari spori *Princ Emon, Gospa od svile* i njena sestra *Gospina sramota, Divlji vetar, Kraljolučanin, Belo srce, Koplje, Morski cvet*. Ali gde je *Lavlja zvezda*? Gde je prelepa *Ledi Lijena* koju je kralj Robert imenovao u čast device koju je voleo i izgubio? I gde je *Buzdovan kralja Roberta*? To je bila najveća ratna galija u kraljevskoj floti, s četiri stotine vesala, jedini ratni brod kralja dečaka koji bi bio u stanju da savlada *Gnev*. Mesto mu je bilo u samom središtu odbrane, i nigde drugde.

Davos je osećao zamku, ali nije video ni traga neprijateljima koji ulaze u zaliv iza njih, već samo veliku flotu Stanisa Barateona u urednim redovima kako se pruža do samog obzorja. *Hoće li podići lanac i preseći nas nadvoje?* Nije mu bilo jasno čemu bi to poslužilo. Brodovi ostali u zalivu ipak bi iskrcali ljude severno od grada; sporiji prelaz, ali bezbedniji.

Jato treperavih narandžastih ptica prhnu iz zamka, njih dvadesetak ili tridesetak; čupovi s upaljenom smolom u visokom luku su leteli preko reke, ostavljajući za sobom plamene tragove. Voda proguta većinu, ali nekoliko čupova pronađe palube galija u prvoj borbenoj liniji, i plamen se raširi s mesta gde se razbiše. Vojnici pojuriše po palubi *Kraljice Alisane*, i Davos vide kako se dim diže s tri različita

mesta na *Zmajogubu*, brodu najbližem obali. Tada je već i drugo jato bilo u vazduhu, padale su i strele, šištale su iz gnezda za strelce načičkanih na kulama iznad reke. Jedan vojnik se preturi preko ograde palube *Mačora*, pa udari u vesla i potonu. *Prvi čovek koji je danas poginuo*, pomisli Davos, ali ne i poslednji.

Na zidinama Crvene tvrđave vijorili su se barjadi dečaka kralja: krunisani jelen Barateona na zlatnom, lanisterski lav na grimiznom polju. Polete još čupova sa smolom. Davos ču vriske ljudi dok se vatrica širila *Hrabrim*. Njegovi veslači bili su na bezbednom dole, paluba ih je štitila od projektila, ali oklopni pešaci zbijeni na njoj nisu bili te sreće. Desno krilo bilo je najteže pogodeno, kao što je i očekivao. *Uskoro će i na nas doći red*, podseti on sebe, nelagodno. *Crna Beta* nalazila se i te kako u domašaju vatrenih čupova, pošto je bila šesti brod od severne obale. Desno od nje nalazile su se samo Alardova *Ledi Marja*, troma *Sabljarka* - sada već toliko zaostala da je bila bliže trećoj nego drugoj liniji - i *Pobožnost*, *Molitva* i *Odanost*, kojima zbilja i beše potrebna sva zaštita bogova, onako izloženim.

Dok je druga linija klizila kraj dve kule, Davos bolje osmotri. Vido je tri karika ogromnog lanca kako vire iz rupe ne veće od ljudske glave, i nestaju u vodi. Kule su imale po jedna vrata, postavljena dobrih dvadeset stopa iznad zemlje. Strelci s krova severne kule gađali su *Molitvu* i *Odanost*. Strelci na *Odanosti* uzvratiše i Davos ču vrisak čoveka kada ga strele pogodiše.

„Kapetane ser.“ Matos se stvori kraj njega. „Tvoja kaciga.“ Davos je uze obema rukama i navuče je na glavu. Bila je plitka i bez vizira; nije želeo da mu bilo šta ograničava pogled.

Tada su već čupovi sa smolom padali svuda oko njih. On vide kako se jedan razbi na palubi *Ledi Marje*, ali ga Alardova posada brzo ugasi. Levo, ratni rogovi zaječaše s *Ponosa Plavikraja*. Voda je oko vesala ključala. Hvat dugačka zašiljena šipka iz škorpiona udari ni dve stope od Matosa i zari se u drvo palube, podrhtavajući. Napred, prva linija bila je na strelomet od neprijatelja; oblaci strela leteli su između brodova, šišteći kao zmije.

Južno od Crnobujice, Davos vide kako ljudi vuku grube splavove prema vodi, dok su se vojnici postrojavali pod stotinama razvijenih barjaka. Svugde se videlo vatreno srce, mada je sićušni crni jelen zarobljen u njegovim plamenovima bio premali da se razazna. *Trebalo je da se borimo pod krunisanim jelenom*, pomisli on. *Jelen je bio simbol kralja Roberta, grad bi se radovao da ga vidi. Zbog tog tuđinskog barjaka samo će se žešće protiv nas boriti.*

Nije mogao da vidi vatreno srce a da ne pomisli na senku koju je Melisandra rodila u tmini podno Krajoluja. *Bar ovu bitku vodimo po svetlu, s oružjem čestitih ljudi*, reče on sebi. Crvena žena i njena mračna deca u njoj neće učestvovati. Stanis ju je poslao nazad na *Zmajkamen* sa svojim bratancem, kopiletom Edrikom Olujnim. Njegovi kapetani i vazali bili su uporni u tvrdnjama da ženi nije mesto na bojnom polju. Samo se kraljičini ljudi nisu slagali, a ni oni nisu bili preglasni. Ipak ih kralj umalo nije odbio, ali je lord Bris Keron rekao: „Veličanstvo, ako

čarobnica bude s nama, posle će ljudi pričati da je pobeda bila njena, a ne tvoja. Reći će da krunu duguješ njenim činima.“ To je dovelo do preokreta. Davos je za vreme rasprave čutao, ali, iskreno, nije mu bilo žao što joj vidi ledja. Nije želeo ništa da ima ni s Melisandrom ni s njenim bogom.

Desno, *Odanost* skrenu ka obali, izbacivši mostić. Strelci poskakaše u pličak, držeći lukove visoko iznad glava kako im se strune ne bi pokvasile. Istrčaše na obalu, na uzano žalo ispod litice. Sa zidina zamka na njih polete kamenje, kao i strele i koplja, ali je ugao bio oštar, i projektili izgleda nisu nanosili mnogo štete.

Molitva beše pristala tridesetak koraka uzvodno, a *Pobožnost* je upravo skretala ka obali, kada branioci jurnuše niz obalu i kopita njihovih ratnih konja zaprštaše kroz pličak. Vitezovi uleteše u strelce kao vukovi među ovce, terajući ih nazad ka brodovima i u reku, pre nego što je većina stigla i da napne luk. Oklopni pešaci pojuriše da ih brane kopljem i sekirom, i u magnovenju, prizor se pretvori u krvavi metež. Davos prepoznade Psetovu psoglavu kacigu. Beli plašt vijorio mu je s ramena dok je terao konja uz mostić, na palubu *Molitve*, sekući svakoga ko bi mu se našao na putu.

Iza zamka, Kraljeva Luka dizala se na brdima iza zidina. Obala reke bila je čađava pustoš; Lanisteri su sve spalili i povukli se iza Blatne kapije. Ugljenisane daske potopljenih dereglijia virile su iz pličaka, sprečavajući prilaz dugačkim kamenim molovima. *Tu nećemo pristati*. Video je vrhove tri ogromna trebušeta iza Blatne kapije. Visoko na Visenijinom brdu, sunce je iskrilo na sedam kristalnih kula Velikog obredišta Belorovog.

Davos nije video kako se bitka zapodela, ali ju je čuo; strašan prodorni prasak kada se dve galije sudariše. Nije znao koje dve. Tren kasnije još jedan udarac odjeknu nad vodom, a za njim i treći. Kroz civiljenje drveta koje se čepa, on ču potmulu škripu prednjeg katapulta *Gneva*. *Morski jelen* preseće jednu od Džofrijevih galija nadvoje, ali je *Pseći nos* bio u plamenu, a *Kraljica Alisana* prikleštena između *Gospe od Svile* i *Gospine sramote*, gde je njena posada pokušavala da odbije neprijatelje koji su joj preskakali na palubu.

Tačno pred sobom, Davos ugleda neprijateljevog *Kraljolučanina* kako se zariva između *Vernosti* i *Utvare*. Ova druga uvuče desna vesla pre sudara, ali joj se leva vesla smrskaše kao suvarci u trenutku kada *Kraljolučanin* prođe tik kraj nje. „Gadjaj“, naredi Davos, i njegovi strelci otpošlaše preko vode strašnu kišu strela. On vide *Kraljolučaninovog* kapetana kako pada, i pokuša da se priseti njegovog imena.

Na obali, podigoše se kraci velikih trebušeta, jedan, drugi, pa treći, i stotinu kamenova vinu se visoko u žuto nebo. Svaki je bio velik kao ljudska glava; kada padoše, digoše velike talase, probiše palube od hrastovine i pretvoriše žive ljude u kašu krvi i kostiju. Duž čitave reke, prva linija bila je u borbi. Bacali su kuke, gvozdeni ovnovi probijali su drvene trupove, vojnici su preskakali na neprijateljske palube, jata strela šištala su kroz oblake dima, i ljudi su ginuli... ali

zasad, ne i njegovi.

Crna Beta jurila je uzvodno, zvuk njenog bubnja za veslače grmeo je u glavi njenog kapetana dok je tražila žrtvu za svog ovna. *Kraljicu Alisanu* su s obe strane okruživala dva lanisterska ratna broda, povezana kukama i konopcima.

„*Jurišna brzina!*“ viknu Davos.

Udarci bubnja stopiše se u dugačko grozničavo tutnjanje, i *Crna Beta* polete; voda postade bela kao mleko tamo gde ju je njen pramac sekao. Alard je uočio istu metu; *Ledi Marja* jurila je kraj njih. Prva linija se beše pretvorila u zbrku odvojenih borbi. Tri zapetljana broda približavala su im se, vrteći se ukrug, a palube su im bile crveni metež ljudi što seku jedni druge mačem i sekirom. *Još malo*, zamoli Davos Sivort Ratnika, *okreni ga još malo, da mu vidim čitav bok*.

Ratnik ga je očigledno čuo. *Crna Beta* i *Ledi Marja* zakucaše se u bok *Gospine sramote* jedna za drugom, probovši je takvom silinom da neka tri broda dalje ljudi s palube *Gospe od Svile* behu odbačeni u more. Davos zamalo pregrize jezik kada mu zubi udariše jedni o druge. On ispljunu krv. *Budalo, sledeći put zatvori usta*. Četrdeset je godina proveo na moru, a ipak se sada prvi put zakucao u neprijateljski brod. Njegovi strelci odapinjali su strelu za strelo.

„Povlačenje“, naredi on. Kada *Crna Beta* zavesla unazad, reka pokulja u nazubljenu rupu koju je za sobom ostavila, i *Gospina sramota* mu se pred očima raspade, izbacivši desetine ljudi u reku. Neki preživeli su plivali; neki mrtvi su plutali; oni u teškim oklopima potonuše na dno, kako mrtvi tako i živi. Vapaji davljenika odzvanjali su mu u ušima.

Krajičkom oka ugleda zeleni blesak, napred uлево, i klupko uskovitlanih smaragdnih zmija diže se goreći i šišteći s pramca *Kraljice Alisane*. Tren kasnije, Davos ču strašni uzvik: „*Divlja vatra!*“

On se namršti. Upaljena smola bila je jedno, divlja vatra nešto sasvim drugo. Zla tečnost, i skoro potpuno neugasiva. Prekrij je plaštomi i plašt će se zapaliti; ako ti kap padne na šaku, čitava ruka će ti biti u plamenu. „Pišaj na divlju vatu, kurac će ti izgoreti“, imali su običaj da govore stari moreplovci. Ipak, ser Imri ih je upozorio da se spreme za užasnu *tvar* alhemičara. Srećom, više nije bilo mnogo pravih piromansera. *Brzo će im je ponestati*, uveravao ih je ser Imri.

Davos viknu niz naređenja; vesla s jedne strane stadoše da se otiskuju, dok su druga veslala unazad, i galija se okrenu. *Ledi Marja* se takođe osloboodi, u poslednjem trenutku: vatra se širila preko *Kraljice Alisane* i njenih neprijatelja brže nego što je mogao da veruje. Ljudi su se grčili obavijeni zelenim plamenom, i skakali u vodu, neljudski vrišteći. Sa zidina Kraljeve Luke, bacači vatre bljuvali su smrt, a veliki trebušeti iza Blatne kapije bacali su kamenje. Jedan kamen, veličine vola, udari između *Crne Bete* i *Utvare*, zaljuljavši obe lađe i pokvasivši sve ljude na palubama. Drugi, ne mnogo manji, pogodi *Smeli smeh*. Velarionova galija rasprsnu se kao dečja igračka bačena s kule, bacajući na sve strane krhotine

dugačke kao ruka.

Kroz crni dim i uskovitlanu zelenu vatu, Davos vide jato brodića kako plovi nizvodno: zbrku od skela i čunova, barki, skifova, čamaca i dereglijia naizgled previše trulih da plove. To je mirisalo na potez očajnika; takve olupine ne mogu da preokrenu bitku, mogu samo da zasmetaju. Borbene linije bile su beznadežno izmešane, vide on. Levo su se *Lord Stefon*, *Otrcana Džena* i *Hitri mač* bili probili i sad su grabili uzvodno. Desno krilo je međutim vodilo žestoku borbu, a centar beše razbilo kamenje iz trebušeta: neki kapetani su kretali nizvodno, drugi su skretali levo, u pokušaju da izbegnu ubistvenu kišu kako znaju i umiju. *Gnev* okrenu svoj stražnji katapult da uzvrati paljbu na grad, ali nije mogao da dobaci; burići smole razbijali su se pod zidinama. *Utvara* beše izgubila većinu vesala, a *Verni* je bio proboden i sve se više naginjaо u stranu. On provede *Crnu Betu* između njih, i u prolazu udari nakićenu izrezbarenu i pozlaćenu barku za uživanje kraljice Sersei, sada pretovarenu vojnicima, a ne slatkišima. Sudar izbací desetak njih u reku, gde su ih *Betini* strelci redom pogadali dok su pokušavali da se održe na površini.

Matosov povik skrenu mu pažnju na opasnost sleva; jedna lanisterska galija približavala se s namerom da ih probode. „Svom snagom desno!“ viknu Davos. Njegovi ljudi se veslima otisnuše od barke, dok drugi okrenuše galiju da pramcem dočeka *Belo srce* koje je naletalo. Na tren se bojaо da je bio prespor, da će ga potopiti, ali struјa pomože *Crnoj Beti* da se okrene, i kada udar dode, dva broda se samo okrznуše, i na oba se polomiše mnoga vesla. Odlomljen komad drveta prolete mu pored glave, oštar kao koplje. Davos ustuknu. „Zauzmite ga!“ viknu. Mornari baciše kuke na konopima. On isuka mač, i povede ih preko ograde.

Posada *Belog srca* ih dočeka na ogradi, ali oklopljeni pešaci *Crne Bete* ih preplaviše, poput plime zaurlalog čelika. Davos se borio u gužvi, tražeći drugog kapetana, ali ovaj pogibe pre no što je do njega stigao. Dok je stajao nad telom, neko ga s leđa udari sekirom, ali mu kaciga odbi udarac, i u glavi mu samo zazvoni umesto da bude smrskana. Davos pade, i ošamućen stiže samo da se okreće na leđa. Napadač jurnu urlajući. Davos diže mač obema rukama i zari mu ga u stomak.

Jedan njegov mornar diže ga na noge. „Kapetane ser, Srce je naše.“ To je bila istina, vide Davos. Većina neprijatelja bila je mrtva ili na samrti, ili se predala. On skide kacigu, obrisa krv s lica, i vrati se na svoj brod, pažljivo koračajući po daskama klizavim od ljudskih creva. Matos mu pruži ruku da mu pomogne preko ograde.

Na tih nekoliko trenutaka, *Crna Beta* i *Belo srce* bili su mirno srce oluje. *Kraljica Alisana* i *Gospa od svile*, još povezane, bile su pobesneli zeleni pakao; klizile su nizvodno i vukle komade *Gospine sramote*. Jedna mirska galija sudari se s njima, te se i sama zapali. *Mačor* je spasavao ljude sa *Hrabrog*, koji je brzo tonuo. Kapetan *Zmajoguba* natera svoj brod između dva mola, smrskavši mu trup; posada mu izjuri na kopno zajedno sa strelcima i oklopnicima da se pridruži napadu na zidove. *Crveni gavran*, probušen, lagano se naginjaо u stranu. *Morski*

jelen se borio i s požarom i s napadačima koji su mu preskočili na palubu, ali se vatreno srce već vilo na Džofrijevom *Odanom čoveku*. *Gnev* se, ponosnog pramca smrskanog stenom, borio s *Milošću bogova*. On vide *Ponos Plavikraja* lorda Velariona kako udara u dva lanisterska rečna broda, i kako jednog prevrće, a drugog pali upaljenim strelama. Na južnoj obali, vitezovi su terali konje na karavele, a neke manje galije već su prelazile na drugu obalu, natovarene oklopnim pešacima. Morali su pažljivo da traže put između brodova što su tonuli i divlje vatre. Čitava flota kralja Stanisa bila je sada u reci, osim lišana Saladora Sana. Uskoro će imati vlast nad Crnobujicom. *Ser Imri će imati svoju pobedu*, pomisli Davos, a *Stanis će prevesti svoju vojsku preko, ali, smilujte se bogovi, po koju cenu...*

„Kapetane ser!“ Matos ga dodirnu po ramenu.

Bila je to *Sabljarka*, oba reda vesala dizala su joj se i spuštala. Nije bila smotala jedra, a nešto upaljene smole uhvatilo joj se u snasti. Vatra se širila dok je Davos gledao, puzala uz užad i jedra, i ona poče za sobom da ostavlja barjak od žutog plamena. Njen nezgrapni gvozdeni ovan, izrađen u obličju ribe po kojoj je dobila ime, sekao je površinu reke pred njom. Tačno napred, okrećući se da bude što lakša i bolja meta, plutala je jedna lanisterska dereglijija, očigledno teško opterećena. Gusta zelena krv curila joj je između dasaka.

Kada to vide, srce Davosa Sivorta prestade da kuca.

„Ne“, reče on. „Ne, *NEEEEEEE!* „, Kroz tutnjavu i lomljavu bitke, niko ga ne ču sem Matosa. Kapetan *Sabljarke* sasvim sigurno nije, nameran da konačno nešto probode svojim nezgrapnim debelim mačem. *Sabljarka* pređe u jurišnu brzinu. Davos osakaćenom šakom steže kožnu vrećicu u kojoj su mu bile kosti prstiju.

Uz stravičan prasak, *Sabljarka* raspori natrulu deregliju. Ona puče kao prezrela voćka, ali nijedna voćka nikada nije zaurlala tako prodornim drvenim vriskom. Davos vide kako joj iz unutrašnjosti kulja zelena tečnost iz hiljada slomljenih čupova, otrov iz utrobe umiruće zveri, sjajan, bleštav, širio se preko površine reke...

„Povlačenje!“ zagrme on. „Dalje. Dalje od nje, povlačenje, povlačenje!“ Konopci s kukama behu presečeni, i Davos oseti kako mu se paluba pomera pod nogama kada se *Crna Beta* odvoji od *Belog srca*. Vesla joj kliznuše u vodu.

Onda ču kratak i oštar huk, kao da mu je neko dunuo u uho. Delić trena kasnije razleže se grmljavina. Paluba nestade pod njim, i crna voda ga udari u lice, puneći mu nos i usta. Gušio se, davio. Ne znajući u kom smeru je površina, Davos u slepom užasu zagrabi po vodi, sve dok iznenada ne izbi na vazduh. Ispljunu vodu, udahnu vazduh, zgrabi najbliži plutajući otpadak, i čvrsto ga stegnu.

Sabljarka i dereglijija behu nestale, ugljenisana tela plutala su nizvodno od njega, a ljudi su se grcajući držali za komade zadimljenog drveta. Pedeset stopa visok, uskovitlani demon od zelenog plamena plesao je nad rekom. Imao je desetine ruku, i u svakoj bič, a šta god bi dodirnuo buknulo bi u plamen. Vide *Crnu Betu* kako

gori, i *Belo srce* i *Odanog čoveka* s obe njene strane. *Pobožnost, Mačor, Hrabri, Žezlo, Crveni gavran, Veštica, Verni, Gnev*, svi su buktali, *Kraljolučanin* i *Milost bogova* takođe, demon je jeo i svoju decu. Svetlucavi Ponos *Plavikraja* lorda Velariona pokušavao je da se okrene, ali demon lenjim prstom pređe preko njegovih srebrnastih vesala, i ona buknuše kao fitilji. Na trenutak se činilo da vesla s dva niza dugačkih svetlih baklji.

Struja ga je do tada već imala u čeljustima, vrtela ga je ukrug, iznova i iznova. On poče da radi nogama, ne bi li izbegao lokvu divlje vatre. *Moji sinovi*, pomisli Davos, ali nije bilo načina da ih traži u paklu u koji se reka pretvorila. Još jedna dereglijija prepuna divlje vatre prođe kraj njega. Crnobujica kao da je ključala u koritu, a upaljene katarke, i upaljeni ljudi, i komadi slomljenih brodova ispunjavali su vazduh.

Struja me nosi u zaliv. Tamo neće biti tako strašno; verovatno će uspeti da se domogne obale, bio je dobar plivač. Galije Saladora Sana takođe će biti u zalivu, ser Imri im je naredio da se drže podalje...

A onda ga struja ponovo okrenu, i Davos ugleda šta ga je čekalo nizvodno.

Lanac. Bogovi, smilujte nam se, digli su lanac.

Na mestu gde se reka izlivala u Crni zaliv, lanac je stajao zategnut, na tek dve ili tri stope iznad vode. Već se desetak galija beše razbilo o njega, a struja je na njih nanosila i druge. Većina je bila u plamenu, a ostatak će se uskoro zapaliti. Davos razabra prugaste trupove brodova Saladora Sana u daljini, ali je znao da do njih nikada neće stići. Zid crvenog usijanog čelika, plamtećeg drveta i uskovitlanog zelenog plamena pružao se pred njim. Ušće Crnobujice pretvorilo se u usta pakla.

TIRION

Nepomičan kao kamenično čudovište na zidinama, Tirion Lanister je klečao između dva zupca na kruništu. Iza Blatne kapije i pustoši koja je ostala od riblje tržnice i dokova, činilo se da se čitava reka zapalila. Pola Stanisove flote bilo je u plamenu, kao i većina Džofrijeve. Poljubac divlje vatre pretvarao je ponosne lađe u pogrebne lomače, a ljude u žive baklje. Vazduh beše pun dima, i strela i vrisaka.

Nizvodno, i obični vojnici i visokorodeni kapetani videli su kako se vrela zelena smrt primiče njihovim splavovima i karakama i skelama, nošena strujom Crnobujice. Dugačka bela vesla mirskih galija bleskala su poput nogu poludele stonoge dok su se borili da umaknu, ali uzalud. Stonoge nisu imale kuda da beže.

Desetak velikih požara besnelo je pod gradskim zidinama, tamo gde su udarili burići upaljene smole, ali su u poređenju s divljom vatrom bili tek sveće u požarom zahvaćenoj kući; igra njihovih narandžastih i grimiznih zastavica jedva se primećivala u svem tom smaragdnom paklu. Niski oblaci behu poprimili boju zapaljene reke i prekrili nebo nijansama zelene, sablasno lepi. *Užasna lepota. Poput zmajeve vatre.* Tirion se pitao da li se Egon Osvajač osećao ovako dok je leteo nad Vatrenim poljem.

Vreli vetar mu podiže grimizni plašt i udari ga u golo lice, pa ipak nije mogao da se okreće. Nejasno je bio svestan zlatnih plaštova kako kliču sa zidova. Nije imao glasa da im se pridruži. To je bilo samo pola pobede. *Neće biti dovoljno.*

On vide još jednu deregliju koju je napunio čudljivim voćkama kralja Erisa kako nestaje u proždrljivim plamenovima. Gejzir plamtećeg smaragda šiknu iz reke, tako svetao da je morao da zakloni oči. Vatreni jezici trideset i četrdeset stopa visoki plesali su nad vodom, pucketajući i šišteći. Na koji tren zaglušiše vriske. U vodi je bilo na stotine ljudi, jedni su se davili, drugi goreli, treći se i davili i goreli istovremeno.

Čuješ li ih kako vrište, Stanise? Vidiš li kako gore? To je tvoje delo, isto kao što je i moje. Negde u tom uskomešanom mnoštvu ljudi južno od Crnobujice, i Stanis je gledao, Tirion je to znao. On nikada nije imao žed za bitkom svoga brata Roberta. Zapovedaće iz pozadine, iz rezerve, baš kao što i lord Tivin Lanister ima običaj. Najverovatnije je sada sedeо na ratnom konju, u sjajnom oklopu, s krunom na glavi. *S krunom od crvenog zlata, kaže Varis, s vrhovima izrađenim u obliku plamenova.*

„Moji brodovi!“ piskutavo viknu Džofri, skriven iza zubaca sa svojim gardistima. Zlatna kraljevska krunica krasila mu je ratnu kacigu. „Moj Kraljolucišanin gori, Kraljica Sersei, Odani čovek. Pogledaj, eno Morskog cveta, tamo!“ On pokaza svojim novim mačem ka zelenim plamenovima koji su lizali zlatni trup i svetla Morskog cveta. Kapetan ga beše okrenuo uzvodno, ali ne dovoljno brzo da izbegne divlju vatru.

Bio je osuđen na propast, znao je Tirion. *Nije bih drugog načina. Da nismo isplovili da ih susretnemo, Stanis bi namirisao zamku.* Strela može da se nacilja, kao i koplje, čak i kamen iz katapulta, ali divlja vatra ima svoju sopstvenu čud. Kada se jednom razmaše, obični ljudi više ne mogu da je obuzdaju. „Nije bilo druge“, reče on svom sestriću. „Flota nam je u svakom slučaju bila osuđena na propast.“

Čak ni sa kruništa - bio je prenizak da vidi između zubaca, tako da su morali da ga dignu - Tirion zbog vatre, dima i meteža bitke nije mogao da vidi šta se dešava nizvodno ispod zamka, ali je to u mislima video već bezbroj puta. Bron će korbačem pokrenuti volove čim Stanisov zapovednički brod prođe ispod Crvene tvrđave; lanac je bio izuzetno težak, i veliki čekrci sporo su se okretali, bučno škripeći. Čitava uzurpatorova flota će već proći kada se prvi odsjaj metala bude ukazao ispod vode. Karike će izlaziti mokre, neke klizave od blata, jedna, pa druga, pa treća, sve dok se čitav veliki lanac ne zategne. Flota kralja Stanisa uplovila je u Crnobujicu, ali iz nje neće isploviti.

Pa ipak, neki su uspeli da se izvuku. Rečna struja ima svoju sopstvenu čud, tako da se divlja vatra nije širila onako ravnomerno kao što se nadao. Sredina je bila sva u plamenu, ali je dobar deo Mirana krenuo uz južnu obalu i izgledalo je da će pobeći neoštećeni, a bar osam brodova pristalo je ispod gradskih zidina. *Pristalo ili se nasukalo, ali se to svodi na isto, iskrčali su ljudi.* Još gore, dobar deo južnog krila neprijateljeve prednje dve borbene linije bio je dosta užvodno od pakla kada su se dereglijie zapalile. Stanisu će ostati bar trideset do četrdeset galija; dovoljno da prevezе preko sve svoje vojnike, čim ponovo smognu hrabrosti.

Za to će ipak trebati vremena; čak i najhrabriji će zastati nakon što vide da im hiljadu drugova proždire divlja vatra. Halin je rekao da je tvar ponekad gorela tako vrelo da se meso topilo kao loj. Pa ipak...

Tirion se nije zavaravao u pogledu svojih ljudi. *Ako bitka pođe po zlu, razbežće se, i to će se gadno razbežati,* upozorio ga je Džejslin Bajvoter, tako da je jedini način da pobede bio da se postara da bitka teče dobro, od početka do kraja.

Video je tamne prilike kako se kreću među čađavim ruševinama priobalja. *Vreme je za još jedan ispad.* Ljudi nikada nisu tako ranjivi kao kada se tek isteturaju na obalu. Ne sme dati neprijatelju vremena da se sabere na severnoj obali.

On se spusti sa zida. „Reci lordu Džejslinu da su neprijatelji na obali“, reče jednom od kurira koje mu je Bajvoter dodelio. Drugome kaza: „Pozdravi mi ser Arnelda i zamoli ga da okreće Kurve za trideset stepeni na zapad.“ Taj ugao će im omogućiti da dobace dalje, ako ne i do same reke.

„Majka je obećala da će ja imati Kurve“, reče Džofri. Tiriona razbesne što je kralj ponovo digao vizir svoje kacige. Dečak se bez sumnje kuvaо u svem tom teškom čeliku... ali Tirion ni najmanje nije želeo da mu neka zalutala strela pogodi

sestrića u oko.

On s treskom zalupi vizir. „Drži to spušteno, veličanstvo; tvoja mila persona svima nam je dragocena.“ *A ne želiš ni da nagrдиš to lepo lice.* „Kurve su tvoje.“ Sada to već nije bilo važno; bacanje novih vatreñih čupova na brodove u plamenu bilo je besmisleno. Rogati ljudi su, po Džofovoj naredbi, stajali dole na trgu, svezani, goli i s rogovima na glavama. Kada su ih izveli pred Gvozdeni presto na suđenje, obećao je da će ih poslati Stanisu. Čovek nije tako težak kao kamen ili bure upaljene smole, i može biti bačen mnogo dalje. Neki zlatni plaštovi kladili su se da li će izdajnici preleteti na drugu obalu Crnobujice. „Samo brzo to obavi, veličanstvo“, reče on Džofriju. „Hoćemo da trebušetи ubrzo nastave s bacanjem kamenja. Čak ni divlja vatra ne gori večno.“

Džofri radosno odjuri, u pratnji ser Merina, ali Tirion uhvati ser Ozmunda za ruku pre nego što ovaj ode za njima. „Šta god da se desi, pazi na njega, *i zadrži ga tamo, je l' to jasno?*“

„Biće tvoja volja.“ Ser Ozmund se prijazno nasmeši.

Tirion već beše upozorio Trenta i Ketbleka kako će proći ako se bilo šta desi kralju. A Džofrija je u podnožju stepenica čekalo i desetak prekaljenih zlatnih plastova. *Štitim ovo tvojejadno kopile najbolje što mogu, Sersei, pomisli on gorko. Postaraj se da i ti isto postupiš prema Alajaji.*

Tek što je Džof otisao, uz stepenice dotrča zadihani kurir. „Moj gospodaru, požuri!“ On se baci na koleno. „Iskrčali su ljude na turnirskom polju, na stotine! Guraju ovna ka Kraljevoj kapiji.“

Tirion prokle, pa zagega ka stepenicama. Podrik Pejn je čekao dole s konjima. On galopom odjuri niz Rečni put, u stopu praćen Podom i ser Mendonom Murom. Kuće zatvorenih kapaka behu utonule u zelene senke, ali im niko nije smetao da prođu; Tirion je naredio da ulice budu prazne kako bi se branioci brzo kretali od jedne do druge kapije. Pa ipak, kada su stigli do Kraljeve kapije, začu glasan udar drveta o drvo, koji mu je govorio da je u igru ušao opsadni ovan. Velike šarke su jecale kao džin na samrti. Kapijski trg bio je prekriven ranjenicima, ali on vide i nizove vezanih konja, od kojih nisu svi bili povređeni, i dovoljan broj najamnika i zlatnih plastova da se obrazuje jak odred. „Postrojte se!“ viknu on dok je skakao na zemlju. Kapija se izvi pod novim udarcem. „Ko je ovde zapovednik? Izlazite napolje.“

„Ne.“ Senka se odvoji od senke zida i pretvori se u visokog čoveka u tamnosivom oklopu. Sendor Klegani obema rukama strže kacigu i pusti je da padne na zemlju. Čelik je bio oprljen i ulubljen, levo uho režećeg psa otrgnuto. Iz posekotine nad okom krv je plavila Psetove stare opeketine, sakrivajući mu pola lica.

„Da.“ Tirion se sučeli s njim.

Kleganijev dah postade težak. „Jebem ja to. I jebem ja tebe.“

Neki najamnik iskorači uz njega. „Bili smo napolju. Triput. Pola ljudi nam je

izginulo ili ranjeno. Divlja vatra bukti svuda oko nas, konji vrište kao ljudi, a ljudi kao konji...“

„Misliš da sam te unajmio da se boriš na turniru? Hoćeš da ti donesem lepo ledeno mleko i zdelu malina? Ne? Onda se penji na jebenog konja. I ti, psu.“

Krv na Kleganijevom licu crveno je blistala, ali su mu se beonjače jasno videle. On isuka dugački mač.

Boji se, shvati Tirion, preneražen. Pseto se boji. On pokuša da objasni zašto je to neophodno. „Dogurali su ovna do kapije, čujete ih valjda, moramo da ih rasteramo...“

„Otvorite kapije. Kada ulete unutra, okružite ih i pobijte.“ Pseto zari vrh mača u zemlju i nasloni se na jabuku, ljuljajući se. „Izgubio sam pola ljudi. I konja. Ne vodim ih više u tu vatru.“

Ser Mendon Mur pride Tirionu, besprekoran u lakiranom belom oklopu. „Kraljeva desnica ti naređuje.“

„Nabijem ja kraljevu desnici.“ Psetovo lice je ispod krvi bilo bledo kao kreč. „Nek mi neko donese piće.“ Starešina zlatnih plastova mu dodade čašu. Klegani otpi dugačak gutljaj, ispljunu ga, pa baci čašu daleko. „Voda? Jebem ja tvoju vodu. Donesi mi vina.“

On je živi mrtvac. Tirionu je to sada bilo jasno. *Rana, vatra... on je gotov. Treba mi neko drugi, ali ko? Ser Mendon?* On pogleda ljude i shvati da od toga nema ništa. Kleganijev strah ih sve beše pomeo. Bez vođe, i oni će odbiti, a ser Mendon... opasan čovek, Džejmi je tako rekao, da, ali ne i čovek koga će ljudi da slede.

U daljini Tirion ču još jedan snažan tresak. Iznad zidina, predvečernje nebo bilo je preplavljenog talasima zelenog i narandžastog svetla. Koliko će kapija izdržati?

Ovo je ludilo, pomisli on, *ali i ludilo je bolje od poraza. Poraz je smrt i sramota.* „Dobro onda, ja ću povesti ispad.“

Ako se nadao da će to posramiti Pseto i vratiti mu srčanost, pogrešio je. Klegani se samo nasmeja. „Ti?“

Tirion jasno vide nevericu na njihovim licima. „Ja. Ser Mendone, ti ćeš nositi kraljev barjak. Pode, kacigu.“ Momak otrča da ga posluša. Pseto se osloni na iskrzan i krvav mač i opet ga pogleda tim iskolačenim, belim očima. Ser Mendon ponovo pomože Tirionu da uzjaše. „Postrojavaj se!“ viknu on.

Njegov veliki riđi pastuv imao je oklop na glavi i pero na čelu. Bio je prekriven grimiznom svilom. Visoko sedlo beše pozlaćeno. Podrik Pejn mu dodade kacigu i štit, tešku hrastovinu sa zlatnom šakom na crvenom polju, okruženu malim zlatnim lavovima. On u sedlu obide krug, gledajući svoju malu četu. Tek je šaćica odgovorila na njegovu zapovest, ne više od dvadesetorice. Sedeli su u sedlima, očiju jednakobelih kao u Pseta. On prezrivo pogleda ostale vitezove i najamnike koji su jahali s Kleganijem. „Za mene kažu da sam pola čoveka“, reče on. „A šta ste onda vi?“

Ovo ih prilično posrami. Vitez skoči na konja, onako bez kacige, i prijava ostalima. Dva najamnika krenuše za njim. A onda još njih. Kraljeva kapija ponovo zadrhta. Za nekoliko trenutaka, Tirionov odred skoro da se udvostručio. Upali su u njegovu zamku. *Ako se ja borim, moraju i oni, inače su gori i od jednog kepeca.*

„Nećete me čuti da izvikujem Džofrijevo ime“, reče im on. „Nećete čuti ni da vičem ‘Livačka stena’. Ovo je vaš grad, koji Stanis pokušava da opljačka, i vaša kapija, koju hoće da sruši. Zato podite sa mnom, da ubijemo tog kučkinog sina!“ Tirion diže sekiru, okrenu pastuva, i otkasa prema kapiji za ispad. *Mislio* je da ga prate, ali se nije usuđivao da pogleda.

SANSA

Treperava svetlost baklji odbijala se od kovanih srebrnih ogledala ispod kojih su bile pobodene i ispunjavala kraljičinu balsku dvoranu srebrnastim svetлом. A ipak je u toj odaji još bilo tame. Sansa ju je videla u bledim očima ser Ilina Pejna, koji je stajao kraj stražnjih vrata, miran kao kamen, i nije uzimao ni hrane ni vina. Čula ju je u ser Džajlzovom prodornom kašlju i šaputavom glasu Oznija Ketbleka, kada god bi ušao da doneše Sersei vesti.

Sansa je završavala supu kada je prvi put došao, kroz stražnja vrata. Ona ga vide kako priča s bratom Ozfridom. Onda se on pope do njih, kleknu kraj visokog sedišta, sav obavljen mirisom konja, s četiri dugačke tanke zasušene ogrebotine na obrazu i kosom što mu je padala na ramena i oči. Koliko god da je šaptao, Sansa je ipak čula šta govori. „Flote su se uhvatile u koštac. Nešto strelaca se iskricalo, ali ih je Pseto isekao na komade, veličanstvo. Tvoj brat diže lanac, čuo sam signal. Neki pijanci dole u Buvljoj rupi provaluju u kuće. Lord Bajvoter je poslao zlatne plaštove da se njima pozabave. Belorovo obredište je prepuno, svi se mole.“

„A moj sin?“

„Kralj je otiašao do Belorovog obredišta da dobije prvoobrednikov blagoslov. Sada obilazi zidine s desnicom, govori ljudima da budu hrabri, bodri ih, rekao bih.“

Sersei mahnu pažu da joj natoči novu čašu vina, vrhunskog zlatnog sa Senice, slatkog i opojnog. Kraljica je mnogo pila, ali je od vina samo postajala još lepša: obrazi su joj se rumeneli, a oči poprimale blistav, grozničav sjaj kada bi se zagledala niz dvoranu. *Oči divlje vatre*, pomisli Sansa.

Muzičari su svirali. Žongleri žonglirali. Mesečev dečak jurcao je po dvorani na štulama, ismevajući sve redom, dok je ser Dontos jurio služavke jašuci metlu. Gosti su se smeiali, ali bio je to neveseo smeh, smeh koji se u tren oka može pretvoriti u plač. *Tela su im ovde, ali su im misli na gradskim zidinama, kao i srca.*

Nakon supe stiže salata od jabuka, oraha i suvog grožđa. U neko drugo vreme, bilo bi to ukusno jelo, ali je večeras svaka hrana bila začinjena strahom. Među prisutnima, Sansa nije bila jedina bez apetita. Lord Džajlz više je kašljao no što je jeo, Lolisa Stoukvort sedela je pogrbljena i uzdrhtala, a mlada nevesta jednog ser Lanselovog viteza stade neobuzdano da jeca. Kraljica naredi meštru Frenkenu da je pošalje u postelju s čašom snovina. „Suze“, reče prezrivo Sansi dok su ženu izvodili iz dvorane. „Žensko oružje, tako ih je nazivala moja gospa majka. Muško oružje je mač. A to nam govori sve što treba da znamo, zar ne?“

„Muškarci ipak moraju biti veoma hrabri“, reče Sansa. „Da izjašu napolje i suoče se s mačevima i sekirama, dok svi pokušavaju da ih ubiju...“

„Džejmi mi je jednom rekao da se sasvim živim oseća jedino u bici i u krevetu.“

Ona diže čašu i otpi dugačak gutljaj. Salata joj je stajala netaknuta. „Radije bih da se suočim s koliko god hoćeš mačeva, nego da sedim ovako bespomoćna, pretvarajući se da uživam u društvu ovog jata preplašenih kvočki.“

„Ti si ih ovamo pozvala, veličanstvo.“

„Ljudi od kraljice očekuju određeno ponašanje. Očekivaće ga i od tebe ako se ikada udaš za Džofrija. Uči se.“ Kraljica osmotri supruge, kćeri i majke što su se tiskale na klupama. „Same za sebe, kvočke su ništa, ali njihovi petlovi su važni, iz jednog ili drugog razloga, i neki će možda preživeti ovu bitku. Zato mi odgovara da njihovim ženama pružim zaštitu. Ako moj jadni kepec od brata nekako uspe da izvojuje pobedu, vratiće se muževima i očevima puni priča o tome koliko sam hrabra bila, kako ih je moja odvažnost nadahnula i obodrila, kako ni na tren nisam sumnjala u našu pobedu.“

„A ako zamak padne?“

„Ti bi to volela, zar ne?“ Sersei ne sačeka protivan odgovor. „Ako me vlastiti gardisti ne izdaju, ovde mogu dugo da izdržim. Onda ću moći da odem na zidine i ponudim da se lično predam lordu Stanisu. To će nas poštediti najgoreg. Ali ako Megorova utvrda padne pre nego što se Stanis pojavi, e, onda bih rekla da većini mojih gošći sledi malo silovanja. A u ovakvim vremenima nikada ne smeš isključiti i sakaćenje, mučenje i ubistvo.“

Sansa se užasnu. „Ovo su žene, nenaoružane i plemenitog porekla.“

„Poreklo ih štiti“, priznade Sersei, „ali ne onoliko koliko misliš. Svaka vredi dobru otkupninu, ali nakon ludila bitke, vojnici češće želete meso nego zlato. Pa ipak, bolje je imati zlatan štit nego ga uopšte nemati. Napolju na ulicama, prema ženama neće biti ni izbliza tako pažljivi. Ni prema našim slugama. Lepojke kao što je ona ledi Tandina sluškinja mogla bi da čeka živahna noć, ali ne pomišljaj da će stare i bolesne i ružne biti poštēdene. Dovoljno pića, i slepe pralje i smrdljive svinjarke postaju jednak lepe kao ti, dušice.“

„Ja?“

„Pokušaj da ne zvučiš toliko kao miš, Sansa. Sada si žena, zapamti. I verenica mog prvenca.“ Kraljica otpi gutljaj vina. „Da je neko drugi pred kapijama, pokušala bih da ga zavedem. Ali ovo je Stanis Barateon. Imala bih veće izglede da zavedem njegovog konja.“ Ona primeti izraz Sansinog lica i nasmeja se. „Da te nisam prenerazila, moja gospo?“ Nagnu se bliže. „Budalice mala. Suze nisu *jedino* žensko oružje. Među nogama imaš još jedno, i bolje bi ti bilo da naučiš da ga koristiš. Videćeš da muškarci mačeve upotrebljavaju kad god hoće. Obe vrste mačeva.“

Sansu je ulazak dvojice Ketbleka poštedeo obaveze da odgovori. Ser Ozmund i njegova braća behu postali veoma omiljeni u zamku; uvek su bili spremni na osmeh i šalu, a sa konjušarima i lovcima slagali su se jednak dobro kao s vitezovima i štitonošama. A pričalo se da se sa služavkama slažu najbolje. U poslednje vreme ser Ozmund je zauzeo mesto Sendora Kleganija kraj Džofrija, i Sansa je čula kako

pralje govore da je jednako snažan kao Pseto, samo mlađi i brži. Ako je tako, pitala se zašto nikada nije čula ni za jednog od tih Ketlbleka pre nego što je ser Ozmund postavljen u Kraljevsku gardu.

Ozni je bio sav ozaren osmehom kada je kleknuo pored kraljice. „Dereglij su se zapalile, veličanstvo. Čitava Crnobujica prekrivena je divljom vatrom. Stotinu lađa gori, možda i više.“

„A moj sin?“

„On je kod Blatne kapije s desnicom i Kraljevom gardom, veličanstvo. Pre toga je pričao sa strelcima na zidinama i dao im savete za bolje gađanje iz samostrela. On je baš hrabar momak, nema zbora.“

„Bolje da ostane baš živ momak.“ Sersei se okrenu njegovom bratu Ozfridu, koji je bio viši, ozbiljniji, i imao velike crne brkove. „Da?“ Ozfrid je na glavi imao plitku čeličnu kacigu ispod koje se spuštala dugačka crna kosa, a izraz lica bio mu je mračan. „Veličanstvo“, reče on tiho, „momci su uhvatili konjušara i tri sobarice kako pokušavaju da se iskradu na stražnju kapiju s tri kraljeva konja.“

„Prvi izdajnici ove noći“, reče kraljica, „ali, bojim se, ne i poslednji. Neka se ser Ilin postara za njih, a glave im nataknji na kolje pred štalom, kao upozorenje.“ Kada odoše, ona se vrati Sansi. „Još jedan nauk za tebe, ako se nadaš da jednog dana sediš kraj mog sina. Budi milostiva ovakve noći, i izdaje će nicati svuda oko tebe, kao pečurke posle pljuska. Narod će ti ostati veran samo ako se postaraš da se tebe boje više nego neprijatelja.“

„Zapamtiću to, veličanstvo“, reče Sansa, mada je oduvek slušala da je ljubav sigurniji put do odanosti naroda, sigurniji od straha. *Ako ikada postanem kraljica, nateraću ih da me vole.*

Nakon salate stigoše račje pite. Zatim ovčetina pečena s prazilukom i mrkvom, poslužena na izdubljenim kriškama hleba. Lolisa je prebrzo jela, zatim joj pozli, i izbljuva se po sebi i sestri. Lord Džajlz je kašljao, pio, kašljao, pio, i onesvestio se. Kraljica ga s gađenjem pogleda kako leži s licem u hrani i rukom u barici vina. „Bogovi mora da su bili ludi kada su protračili muškost na čoveka kao što je on, a ja mora da sam bila luda kada sam zatražila njegovo oslobođanje.“

Ozfrid Ketlblek se vrati, zavijorenog grimiznog plašta. „Na trgu se okuplja narod, veličanstvo, želete da se sklone u zamak. Nije rulja, već bogati trgovci i njima slični.“

„Naredi im da se vrate kućama“, reče kraljica. „Ako ne odu, nek tvoji strelci ubiju nekolicinu. Bez ispada; ne dozvoljavam da se kapije otvaraju pod bilo kakvim izgovorom.“

„Biće tvoja volja.“ On se pokloni i ode.

Kraljičino lice bilo je tvrdo i besno. „Kada bih samo mogla sama da im poskidam glave!“ Već je počinjala da zapliće jezikom. „Kad smo bili mali, Džejmi i ja smo bili toliko slični da čak ni naš gospodar otac nije mogao da nas razlikuje. Ponekad bi, iz šale, on obukao moju odeću, a ja njegovu, i proveli bismo čitav dan

glumeći da smo jedno drugo. Pa ipak, kada su Džejmiju dali prvi mač, meni nisu.'Šta ču ja da dobijem?' sećam se da sam upitala. Bili smo toliko slični, i ja nikako nisam shvatala zašto se toliko *različito* ophode prema nama. Džejmi je učio da se bori mačem, i kopljem, i buzdovanom, dok sam ja učila da se smeškam, i pevam, i udovoljavam. On je bio naslednik Livačke stene, dok su mene spremali da prodaju nekom strancu kao konja, da me jaše kada god mu se prohte, bije kada god mu se prohte, i s vremenom odbaci zbog mlađe ždrebice. Djejmijeva sudbina bila je slava i moć, moja porođaji i mesečna krv.“

„Ali ti si bila kraljica čitavih Sedam kraljevstava“, reče Sansa.

„Kada dođe do mačeva, kraljica je ipak samo obična žena.“ Serseina vinska čaša bila je prazna. Paž krenu da je ponovo napuni, ali je ona okrenu i odmahnu glavom. „Dosta. Moram da ostanem bistre svesti.“

Poslednje jelo bio je kozji sir poslužen s pečenim jabukama. Miris cimeta ispunjavao je dvoranu kada Ozni Ketblek ponovo uđe da klekne između nje i kraljice. „Veličanstvo“, prošapta on. „Stanis je iskrcao ljude na turnirsko polje, a još ih prelazi. Blatna kapija je napadnuta, a doneli su ovna do Kraljeve kapije. Bauk je izjahaо da ih odbije.“

„Ima da se smrznu od straha“, reče kraljica suvo. „Nadam se da nije poveo Džofa sa sobom.“

„Ne, veličanstvo, kralj je s mojim bratom kod Kurvi, baca Rogate ljude u reku.“

„A Blatna kapija je napadnuta? Ludost. Reci ser Ozmundu da ga smesta sklanja odатле, preopasno je. Dovedi ga nazad u zamak.“

„Bauk je rekao...“

„Treba da te brine ono što *ja* kažem.“ Sersei usitni očima. „Tvoj brat će uraditi šta mu je rečeno, ili će se postarati da sledeći ispad lično predvodi, a ti ćeš biti uz njega.“

Nakon što je večera raščišćena, mnogi gosti zatražiše dozvolu da odu u obredište. Sersei im to velikodušno dopusti. Ledi Tanda i njene kćeri bile su među onima koji su pobegli. Za preostale, doveden je pevač da ispuni dvoranu umilnim zvucima velike harfe. Pevao je o Džonkil i Florijanu, o princu Emonu Zmajvitezu i njegovoj ljubavi prema kraljici svoga brata, o Nimerijinim deset hiljada brodova. Bile su to predivne pesme, ali strašno tužne. Nekoliko žena zajeca, i Sansa oseti kako se i njoj oči vlaže.

„Odlično, draga.“ Kraljica se nagnu bliže. „Trebalo bi da vežbaš te suze. Biće ti potrebne za kralja Stanisa.“

Sansa se usplahireno promeškolji. „Veličanstvo?“

„O, poštedi me ispraznih učtivosti. Stanje napolju mora da je očajno, čim kepec mora da ih predvodi, tako da slobodno možeš da skineš masku. Znam sve o tvojoj maloj izdaji u bogošumi.“

„Bogošumi?“ *Ne gledaj u ser Dontosa, nemoj, nemoj,* reče Sansa sebi. *Ona ne zna, niko ne zna, Dontos mi je obećao, moј Fiorijan me nikada ne bi izneverio.*

„Nisam počinila nikakvu izdaju. Idem u bogošumu samo da bih se molila.“

„Za Stanisa. Ili za svog brata, svejedno je. Zašto bi inače tražila očeve bogove? Moliš se za naš poraz. Kako bi ti to nazvala, sem izdajom?“

„Molim se za Džofrija“, usplahireno pokuša da ubedi kraljicu.

„Zašto, zato što je tako dobar prema tebi?“ Kraljica uze vrč slatkog vina od šljiva iz služavkinih ruku i napuni Sansinu čašu. „Pij“, naredi ona hladno. „Možda će ti to dati hrabrosti da se konačno suočиш s istinom.“

Sansa diže čašu do usana i otpi gutljaj. Vino je bilo preslatko, ali veoma jako.

„Možeš ti i bolje“, reče Sersei. „Isprazni čašu, Sansa. Tvoja kraljica ti naređuje.“

Sansa se gotovo zagrcnu, ali isprazni čašu, gutajući gusto slatko vino sve dok joj se u glavi ne zavrte.

„Još?“ upita Sersei.

„Ne. Molim.“

Kraljica je izgledala nezadovoljna. „Kada si me ranije upitala za ser Ilina, slagala sam te. Hoćeš da čuješ istinu, Sansa? Hoćeš da saznaš zašto je on zaista ovde?“

Nije se usuđivala da odgovori, ali to nije bilo važno. Kraljica diže ruku i pozva ga, ne sačekavši odgovor. Sansa čak ne beše videla ni kada se ser Ilin vratio u dvoranu, ali se on iznenada tu stvori, iskoračivši iz senki iza podijuma, tih kao mačka. Nosio je isukan Led. Njen otac je uvek čistio sečivo nakon što bi čoveku odsekao glavu, priseti se Sansa, ali ser Ilin nije bio tako pažljiv. Na namreškanom čeliku sušila se krv, crveno je već bledelo u smeđe. „Reci ledi Sansi zašto sam te ovde zadržala“, reče Sersei.

Ser Ilin otvorи usta, a iz njih izbi prigušeno krkljanje. Njegovo rošavo lice bilo je potpuno bezizražajno.

„Kaže da je ovde zbog nas“, reče kraljica. „Stanis može da zauzme grad, i može da zauzme presto, ali neću dozvoliti da meni sudi. Neću mu dozvoliti da nas žive uhvati.“

„Nas?“

„Čula si me. Zato ti je možda bolje da se ponovo pomoliš, Sansa, i to za drugačiji ishod. Obećavam ti da se Starkovi neće radovati padu kuće Lanistera.“ Ona pruži ruku, dodirnu Sansinu kosu i blago joj je skloni s vrata.

TIRION

Kroz prorez na kacigi Tirion je mogao da vidi samo pravo pred sobom, ali kada okrenu glavu, ugleda tri galije nasukane na turnirsko polje, i četvrtu, veću od ostalih, kako podalje na reci izbacuje burad upaljene smole iz katapulta.

„Klin“, naredi Tirion dok su mu ljudi hrlili iz kapije za ispade. Oni obrazovaše trougao, a on stade na sam njegov vrh. Ser Mendon Mur zauze mesto desno od njega; plamenovi su svetlucali na belom laku njegovog oklopa, mrtve oči su mu bez strasti sijale kroz kacigu. Jahao je kao ugalj crnog vranca sveg prekrivenog belim, noseći potpuno beo štit Kraljeve garde pričvršćen za ruku. Tiriona iznenadi kada s leve strane ugleda Podrika Pejna s mačem u ruci. „Premlad si“, reče smesta. „Vraćaj se.“

„Ja sam tvoj štitonoša, moj gospodaru.“

Tirion nije imao vremena za rasprave. „Onda za mnom. Drži se blizu.“ On mamuznu konja.

Jahali su gusto zbijeni, prateći zidine koje su se nadvijale nad njima. Džofrijeva zastava vijorila se grimizna i zlatna sa ser Mendonovog kopla, jelen i lav plesali su dignutih kopita i šapa. Pređoše iz hoda u kas, obišavši podnožje kule. Strele su sipale s gradskih zidina, dok je kamenje letelo iznad glava, padajući jednako i na zemlju i u vodu, i na čelik i na meso. Pred njima se ukaza Kraljeva kapija i uzavrelo mnoštvo vojnika koji su se rvali s огромnim ovnom, dugačkom gredom od hrastovine sa gvozdenom glavom. Strelci s brodova su ih okruživali, gađajući branioce koji bi se usudili da se pojave na zidinama iznad kapije. „Koplja!“ naredi Tirion. Tad ubrza u trk.

Zemljiste je bilo natopljeno i klizavo, što od blata, što od krvi. Pastuv mu se saplete o nekakav leš, kopita mu kliznuše i zaoraše zemlju, i na tren se Tirion uplaši da će mu se juriš završiti tako što će pasti iz sedla pre nego što stigne do dušmana, ali nekako i on i konj uspeše da održe ravnotežu. Pod kapijom su se ljudi okretali, užurbano se spremajući za udar. Tirion diže sekiru i viknu: „*Kraljeva Luka!*“ Drugi glasovi prihvatiše poklič, i sada glava strele polete, dugačak urlik čelika i svile, zatutnjalih kopita i oštih sečiva blistavih od vatre.

Ser Mendon obori vrh svog kopla u poslednjem trenutku, i probi Džofrijevim barjakom grudi čoveku u kožnom oklopu, odigavši ga od zemlje pre no što koplo puče. Pred Tirionom je bio vitez čiji je ogrtač prikazivao lisicu kako viri kroz venac cveća. *Florent*, beše mu prva misao, ali odmah za njom usledi: *nema kacigu*. On udari čoveka u lice svom silinom sekire, i ruke, i konja u jurišu, smrskavši mu pola glave. Rame mu utrnu od siline udarca. *Šaga bi mi se smejavao*, pomisli, jašući dalje.

Koplo se odbi od njegovog štita. Pod je jurio kraj njega, udarajući svakog neprijatelja kraj kojeg bi prošli. Nejasno, on ču klicanje ljudi sa zidina. Opsadni

ovan se sruši u blato, smesta zaboravljen, a rukovaoci mu se razbežaše, ili se pak okrenuše da prihvate borbu. Tirion pregazi jednog strelca, raspori kopljanika od ramena do pazuha, okrznu kacigu u obliku sabljarke. Pred ovnom se njegov veliki riđan prope, ali vranac glatko preskoči prepreku, i ser Mendon blesnu kraj njega, smrt u snežnobeloj svili. Njegov je mač odsecao udove, razbijao glave, smrskavao štitove - mada malo koji neprijatelj beše prešao reku čitavog štita.

Tirion potera konja preko ovna. Dušmani su im bežali. On ponovo okrenu glavu levo-desno, ali ne vide ni traga od Podrika Pejna. Strela mu se odbi od kacige, pedalj ispod proreza za oči. Od iznenadnog naleta straha, on umalo ne pade iz sedla. *Ako ću da stojim ovde kao panj, mogu i na grudima da nacrtam metu.*

On obode konja i kasom obide hrpu leševa. Nizvodno, Crnobujicu su preprečavali trupovi galija u plamenu. Mrlje divlje vatre i dalje su plutale vodom, plamene zelene perjanice dizale su se iz njih i po dvadeset stopa u vazduh. Razbili su ljude oko opsadnog ovna, ali je video da na obali još traje borba. Ljudi ser Belona Svona, najverovatnije, ili Lanselovi, pokušavali su da bace neprijatelja natrag u vodu, dok je ovaj navirao iz zapaljenih brodova. „Jašemo za Blatnu kapiju“, naredi on.

Ser Mendon viknu: *Blatna kapija!*“ I ponovo krenuše. „*Kraljeva Luka!*“ vikali su njegovi ljudi, i još: *Polutan! Polutan!*“ Pitao se ko li ih je tome naučio. Kroz čelik i postavu svoje kacige, on će bolne krike, pohlepno pucketanje vatre, treštanje ratnih rogova i metalni zov truba. Vatra je gorela svuda oko njih. *Smilujte se bogovi, nije ni čudo što se Pseto prepao. Vatra je ono čega se on boji...*

Prodoran prasak odjeknu Crnobujicom kada kamen veličine konja udari posred palube jedne galije. *Naša ili njihova?* Kroz uskovitlani dim nije mogao da vidi. Njegov klin se rasuo; svaki čovek je sada vodio sopstvenu bitku. *Trebalo je da se vratim*, pomisli on, jašući dalje.

Sekira mu je ležala u ruci. Pratila ga je još šaćica ljudi, ostali behu izginuli ili se razbežali. Morao je snažno da cimne uzde da mu pastuv ne bi skrenuo s pravca ka istoku. Velikom ratnom konju vatra se nije dopadala ništa više nego Sendoru Kleganiju, ali je konja bilo lakše obuzdati.

Ljudi su puzali iz reke, ljudi opečeni i krvavi, iskašljivali su vodu, teturali se, većina je umirala. On povede svoj odred među njih, pružajući bržu i čistiju smrt svima onim dovoljno snažnim da ustanu. Rat se suzio na veličinu proreza za oči na kacigi. Vitezovi dvostruko veći od njega bežali su pred njim, ili bi stajali i umirali. Činili su mu se mali i preplašeni. „*Lanister!*“ vikao je, ubijajući. Ruka mu je bila krvava do lakta, svetlucala je od svetlosti s reke. Kad mu se konj ponovo prope, on mahnu sekirom ka zvezdama i će ih kako viču: *Polutan! Polutan!*“ Tirionu se činilo da je pijan.

Groznica bitke. Mislio je da je nikada sam neće iskusiti, mada mu je Džejmi često o njoj pričao. O tome kako ti se čini da se vreme usporava, čak i staje, kako prošlost i budućnost nestaju sve dok ne ostane samo sadašnji tren, kako nestaje

strah, i misli, čak i vlastito telo. „Tada ne osećaš svoje rane, niti bol u leđima od težine oklopa, ni znoj što ti curi u oči. Prestaneš da osećaš, prestaneš da misliš, prestaneš da budeš *ti*, postoji samo bitka, dušmanin, ovaj čovek, zatim sledeći i sledeći i sledeći i znaš da su oni preplašeni i umorni, ali ti nisi, ti si živ, i smrt je posvuda oko tebe, ali se njihovi mačevi kreću tako sporo, da ti nasmejan plešeš između njih.“ *Groznica bitke. Ja sam pola čoveka, i pijan sam od klanja, nek samo probaju da me ubiju ako mogu!*

Pokušavali su. Još jedan kopljanik se zalete na njega. Tirion mu odseče vrh koplja, zatim šaku, zatim ruku, sve vreme jašući oko njega ukrug. Strelac bez luka pokuša da ga ubode strelom, držeći je kao da je nož. Konj ritnu čoveka u butinu i ovaj pade, a Tirion se prodorno nasmeja. Projaha kraj barjaka pobodenog u blato, jednog od Stanisovih vatrenih srdaca, i udarcem sekire preseče koplje nadvoje. Vitez se stvori niotkuda i stade da mu udara po štitu velikim dvoručnim mačem, iznova i iznova, sve dok mu neko ne zari bodež pod mišku. Možda neko od Tirionovih ljudi. Nije video.

„Predajem se, ser“, viknu drugi vitez, malo niže niz reku. „Predajem. Ser viteže, predajem ti se. Dajem reč, ovamo, ovamo.“ Čovek je ležao u lokvi crne vode, pružajući metalnu rukavicu kao dokaz pokornosti. Tirion je morao da se sagne da je primi. Dok se saginjaо, čup divlje vatre razbi im se iznad glava, rasprskujući zeleni plamen. U iznenadnom blesku svetlosti vide da lokva nije crna, već crvena. U rukavici je još bila vitezova šaka. On je baci. „Predajem se“, jecao je čovek beznadežno, bespomoćno. Tirion krenu dalje.

Oklopni pešak zgrabi uzde Tirionovog konja i mahnu mu bodežom ka licu. On odbi sečivo u stranu i zari mu sekiru u potiljak. Dok je pokušavao da je iščupa, krajičkom oka ugleda nekakav beli blesak. Tirion se okrenu, očekujući da će ponovo kraj sebe videti ser Mendona Mura, ali je ovo bio jedan drugi beli vitez. Ser Belon Svon nosio je isti oklop, ali su mu ukrasi na konju bili prekriveni propetim crno-belim labudovima njegove kuće. *On je pre šarenih nego beli vitez*, pomisli Tirion blesavo. Ser Belon je od glave do pete bio isprskan krvljtu i čađav od dima. On diže malj da pokaže nizvodno. Vrh mu je bio ulepljen komadićima mozga i kosti. „Moj gospodaru, pogledaj.“

Tirion okrenu konja i zagleda se niz Crnobujicu. Struja je još tekla crna i snažna, ali je površina ključala od krvi i plamena. Nebo beše crveno, i narandžasto i jarkozeleno. „Šta?“ upita. Onda vide.

Čelikom oklopljeni pešaci silazili su iz razbijene galije što se nasukala na dok. *Koliko ih je, odakle samo dolaze?* Zaškiljivši u dim i plamenove, Tirion pogledom krenu dalje niz reku. Tamo se beše zbilo dvadesetak galija, možda i više; bilo je teško izbrojati. Vesla su im bila isprepletana, trupovi povezani kukama; bile su nabijene jedne drugima na ovnove, upetljane palim jedrima. Jedna velika dereglijia plutala je prevrnuta između dva manja broda. Olupine, ali toliko zbijene da je bilo moguće preskakati s jedne palube na drugu i tako preći Crnobujicu.

Stotine najsmelijih Stanisovih vojnika upravo je to i radilo. Tirion vide jednu veliku budalu od viteza kako pokušava da prejaše na drugu obalu, terajući prestravljenog konja preko brodskih ograda i vesala, preko nagnutih paluba klizavih od krvi i prekrivenih zelenom vatrom. *Napravili smo im jebeni most*, pomisli on očajno. Delovi mosta su tonuli, drugi delovi su goreli, a on je čitav škripao i uvijao se i delovao kao da će svakog trenutka da se rasprsne, ali ih to nije zaustavljalo. „To su hrabri ljudi“, reče on ser Belonu s divljenjem. „Idemo da ih pobijemo.“

Povede ih kroz zamiruće vatre i čad i pepeo rečne obale, tutnjeći niz dugački kameni kej u pratištu svojih i ser Belonovih ljudi. Priključi im se i ser Mendon, potpuno uništenog štita. Dim i žeravice igrale su po vazduhu, i dušmani se razbežaše pred njihovim jurišom, skačući u vodu, rušeći druge ljude pred sobom u nastojanju da se popnu nazad. Osnovu mosta činila je napola potopljena neprijateljska galija na čijem je pramcu pisalo *Zmajogub*, a dno joj beše probila jedna od potopljenih dereglijia što ih je Tirion rasporedio između kejova. Kopljanik s crvenom krabom kuće Seltigara na grudima zari vrh svog oružja u grudi konja Belona Svona pre nego što ovaj stiže da sjaše, zbacivši viteza iz sedla. Tirion udari kopljanika sekirom po glavi dok je proletao kraj njega, a tada postade prekasno da pritegne uzde. Njegov pastuv preskoči obod keja i slomljenu brodsku ogradi, i uz pljusak i njisak se dočeka u plitkoj vodi. Tirionova sekira polete kroz vazduh, a za njom i Tirion sam, i paluba pohita ka njemu i vlažno ga udari.

Usledi ludnica. Konj mu beše slomio nogu i sad je užasno njistao. Pođe mu za rukom da isuče bodež, pa preseče vrat sirotoj životinji. Krv šiknu u grimiznom mlazu, natopivši mu ruke i grudi. On nekako uspe da se osovi na noge i dotetura do ograde, a onda nastavi da se borи, posrćući i prskajući preko iskrivljenih paluba prekrivenih vodom. Ljudi su jurili ka njemu. Neke ubi, neke rani, a neki odoše sami, ali ih je stalno naviralo još. Izgubio je nož i našao slomljeno koplje, nije znao kako. Čvrsto ga je stegnuo i ubadao, urlajući kletve. Ljudi su bežali od njega, a on ih je jurio, penjući se preko ograda na sledeći brod, i na onaj iza njega. Njegove dve bele senke u stopu su ga pratile; Belon Svon i Mendon Mur, prekrasni u belim oklopima. Okruženi prstenom Velarionovih kopljanika, borili su se leđa uz leđa; pri pogledu na njih, bitka je izgledala graciozno kao ples.

Njegovo ubijanje bilo je trapavo i nespretno. Jednog čoveka je ubo u bubreg u trenutku kada mu se našao okrenut leđima, drugog je zgrabio za nogu i bacio u reku. Strele su mu fijukale kraj glave i odbijale se od oklopa; jedna se zari između ramena i prsnika, ali on je i ne oseti. Go čovek pade s neba na palubu, a telo mu se rasprsnu kao lubenica bačena s kule. Krv mu pljusnu kroz prorez na Tirionovoj kacigi. Kamenje zaplušta kao kiša, probijajući palube i pretvarajući ljude u kašu, sve dok konačno čitav most ne zadrhta, divlje se izvi pod nogama, i odbaci ga u stranu.

Iznenada, reka mu je ispunjavala kacigu. On je strže i otpuza uz nagnutu palubu, sve dok mu voda nije bila samo do vrata. Vazduh ispuni stenjanje, nalik na samrtni

ropac neke ogromne zveri. *Brod*, imao je vremena da pomisli, *brod će se otkačiti*. Smrskane galije su se razmicale, most se raspadao. Tek što je to shvatio, začu iznenadan prasak, glasan kao grmljavina, paluba mu zaigra pod nogama, i on ponovo kliznu u vodu.

Nagib je bio tako strm da je nazad morao da se popne vukući se uz nekakvo uže pedalj po krvavi pedalj. Krajičkom oka vide deregliju s kojom su domalopre bili povezani kako nošena strujom klizi nizvodno, sporo se obrćući, i ljudi kako skaču s palube. Neki su na sebi imali Stanisovo vatreno srce, neki Džofrijevog jelena i lava, neki druge grbove, ali je to bilo svejedno. Vatre su gorele i uzvodno i nizvodno. S jedne njegove strane besnela je bitka, čudovišni metež svetlih barjaka zanjihanih iza mora ljudi u borbi, zidova od štitova koji su se obrazovali i razbijali, vitezova u sedlu što su sekli kroz gomilu, prašine i blata, i krvi i dima. Na drugoj strani, Crvena tvrđava uzdizala se visoko na svom brdu, bljujući vatru. Međutim, bili su na pogrešnim stranama. Na tren Tirion pomisli da gubi razum, da su Stanis i zamak zamenili mesta. *Kako je Stanis mogao da pređe na severnu obalu?* Postepeno shvati da se paluba okreće, da se nekako obrnuo, tako da su zamak i bitka zamenili strane. *Bitka, kakva bitka, ako Stanis nije prešao, s kim se to onda bori?* Tirion je bio preumoran da bi o tome razmišljao. Rame ga je užasno bolelo, a kada pokuša da ga protrlja, vide strelu i prijeti se. *Moram da odem s ovog broda.* Nizvodno nije bilo ničega sem zida vatre, a ako se olupina otkači, struja će ga odneti pravo u njega.

Kroz buku bitke ču kako ga neko iz daljine doziva po imenu. Tirion se okrenu da uzvrati povikom. „Ovde! Ovde sam, pomozi mi!“ Glas mu je zvučao tako slabašno da je jedva i sam sebe čuo. On se pridiže s nagnute palube, pa zgrabi ogradi. Dereglja se sudari sa susednom galijom i tako se žestoko odbi da ga umalo ne zbaci u vodu. Kud mu se dela sva snaga? Mogao je samo da se drži, i ništa više.

„MOJ GOSPODARU! UZMI MOJU RUKU! MOJ GOSPODARU TIRIONE!“

Tamo na palubi susednog broda koji se polako udaljavao, stajao je ser Mendon Mur, ispružene ruke. Odblesci žute i zelene vatre sijali su mu na oklopu, a metalna rukavica bila mu je klizava od krvi, ali Tirion ipak pruži ruku ka njoj, žaleći što mu ruke nisu duže. Tek u poslednjem trenutku, kada im se prsti dodirnuše nad crnom vodom, nešto mu se učini sumnjivim... ser Mendon je pružao *levu* ruku, zašto...

Da li se zato trgnuo unazad, ili je ipak video mač? Nikada to neće saznati. Vrh ga udari tik ispod očiju, i on oseti ledeni dodir, a za njim eksploziju bola. Glava mu se okrenu kao da je ošamaren. Nenadani dodir hladne vode usledi kao novi šamar, i više ga prodrma nego onaj prvi. On panično pokuša da se za nešto uhvati, znajući da neće više isplivati ako jednom potone. Šaka mu nekako pronađe slomljeno držalje vesla. Čvrsto ga zgrabi, kao očajni ljubavnik, a onda se uzvera uz njega, malo-pomalo. Oči su mu bile pune vode, usta puna krvi, glava ga je jezivo bolela. *Bogovi, dajte mi snage da stignem do palube...* Nije postojalo ništa drugo, samo veslo, voda, paluba.

Konačno se preturi u stranu, pa leže na leđa, bez daha i iscrpljen. Lopte zelenog i narandžastog plamena pucketale su mu nad glavom, ostavljajući tragove među zvezdama. Imao je jedan trenutak da pomisli koliko su lepe pre nego što ser Mendon zakloni vidik. Vitez je bio bela čelična senka, oči su mu mračno sijale pod kacigom. Tirion nije imao više snage no kakva krpena lutka. Ser Mendon mu prisloni vrh mača na grlo i stegnu balčak obema šakama.

A onda se iznenada zanese ulevo i udari u ogradu. Drvo puče, i ser Mendon Mur nestade uz krik i pljusak. Tren kasnije, lađe se ponovo sudariše, tako žestoko da se učini da paluba poskakuje. Zatim je neko klečao nad njim. „Džejmi?“ zakrklja on, skoro se daveći u krvi koja mu ispunji usta. Ko bi ga drugi spasao ako ne rođeni brat?

„Miruj, moj gospodaru, gadno si ranjen.“ *Dečački glas, to je potpuno besmisleno*, pomisli Tirion. Zvučao je gotovo kao Pod.

SANSA

Kada ser Lancel Lanister reče kraljici da je bitka izgubljena, ona okrenu praznu vinsku čašu u ruci i reče: „Kaži to mom bratu, ser.“ Glas joj beše dalek, kao da je te novosti preterano ne zanimaju.

„Brat ti je najverovatnije mrtav.“ Ser Lancelov ogrtač bio je natopljen krvlju koja mu je curila ispod miške. Kada je stigao u dvoranu, neki su gosti vrissnuli ugledavši ga. „Mislimo da je bio na mostu od lađa kada se raspao. Ser Mendon je takođe najverovatnije nestao, a niko ne može da nađe Pseto. Bogovi bili prokleti, Sersei, zašto si im rekla da vrate Džofrija u zamak? Zlatni plaštovi bacaju kopljia i beže, na stotine njih. Kada su videli da kralj odlazi, izgubili su svu kuraž. Čitava Crnobujica prekrivena je olupinama i vatrom i leševima, ali bismo izdržali da...“

Ozni Ketblek se progura kraj njega. „Bitka se sada vodi na obe obale, veličanstvo. Možda se neki Stanisovi lordovi bore jedni protiv drugih, niko ne zna tačno, tamo vlada potpuni metež. Pseto je nestao, niko ne zna gde je, a ser Belon se povukao u grad. Obala reke je njihova. Ponovo udaraju ovnom u Kraljevu kapiju, a ser Lancel je u pravu, tvoji ljudi napuštaju zidove i ubijaju svoje starešine. Kod Gvozdene i Božje kapije okupila se rulja i pokušava da se probije napolje iz grada, a u Buvljoj rupi vladaju pijanstvo i bezakonje.“

Smilujte se bogovi, pomisli Sansa, to se stvarno dešava, Džofri će izgubiti glavu, a i ja s njim. Ona pogledom potraži ser Ilina, ali kraljeve pravde nije bilo na vidiku. *Ipak ga osećam. Blizu je, neću mu pobeći, odseći će mi glavu.*

Čudno mirna, kraljica se okrenu njegovom bratu Ozfridu. „Digni pokretni most i ojačaj vrata. Niko ne sme ući ili izaći iz Megorove utvrde bez moje dozvole.“

„A žene koje su otišle da se pomole?“

„Odlučile su da se liše moje zaštite. Nek se mole; možda će ih bogovi zaštititi. Gde mi je sin?“

„Kod kapije zamka. Hteo je da zapoveda samostrelcima. Pred kapijom urla svetina, pola nje su zlatni plaštovi koji su pošli za njim kada smo napustili Blatnu kapiju.“

„Smesta ga uvedi u Utvrdu.“

„Ne!“ Lancel je sada bio toliko besan da je zaboravio da govori tiho. Glave se okrenuše ka njima kada viknu: „Desice se sve isto kao i na Blatnoj kapiji. Neka ostane tamo gde jeste, on je *kralj...*“

„On je moj sin.“ Sersei Lanister ustade. „I ti tvrdiš da si Lanister, rođače: onda to i dokaži. Ozfride, zašto tu стојиш? Smesta znači danas.“

Ozfrid Ketblek žurno izade iz dvorane, zajedno s bratom. Mnogi gosti su takođe izlazili. Neke žene su jecale, neke se molile. Druge su jednostavno ostale za stolom i zatražile još vina. „Sersei“, preklinjaо je ser Lancel, „ako izgubimo zamak, Džofrija će ionako ubiti, to dobro znaš. Nek ostane gde jeste, ja ћu biti kraj njega,

kunem se...“

„Sklanjaj mi se s puta.“ Sersei ga otvorenom šakom udari po rani. Ser Lansel kriknu od bola i umalo se ne onesvesti, a kraljica odsečnim korakom izade iz odaje. Za Sansu ne odvoji čak ni letimičan pogled. *Zaboravila je na mene. Ser Ilin će me ubiti, a ona neće na to ni da pomisli.*

„O, bogovi“, zavapi jedna starica. „Propali smo, bitka je izgubljena, ona beži.“ Nekoliko dece je plakalo. *Namirisali su strah.* Sansa shvati da je sama na podijumu. Da li da ostane tu, ili da potrči za kraljicom i moli za život?

Nije znala zašto je ustala, ali je ipak to uradila. „Ne bojte se“, reče im glasno. „Kraljica je digla pokretni most. Ovo je najbezbednije mesto u gradu. Imamo debele zidine, šanac, kolje...“

„Šta se desilo?“ htela je da zna žena koju je ovlaš poznavala, supruga nekog neznatnog lorda. „Šta joj je Ozni rekao? Je li kralj ranjen, je li grad pao?“

„Reci nam!“ viknu neko drugi. Jedna žena upita za oca, druga za sina.

Sansa diže ruke da zatraži tišinu. „Džofri se vratio u zamak. Nije ranjen. Još se bore, to je sve što znam, hrabro se bore. Kraljica će se ubrzo vratiti.“ To poslednje bila je laž, ali je morala da ih umiri. Ona primeti lude kako stoje pod galerijom. „Mesečev dečače, nasmej nas.“

Mesečev dečak izvede zvezdu, pa doskoči na sto. Tamo zgrabi četiri vinske čaše i poče da žonglira. Svako malo bi jedna od njih pala i udarila ga u glavu. Nervozni smeh nekolicine prisutnih razleže se dvoranom. Sansa priđe ser Lanselu i kleče kraj njega. Rana mu je obilno krvarila posle kraljičinog udarca. „Ludilo“, prodahta on. „Bogovi, Bauk je bio u pravu, u pravu...“

„Pomozite mu“, naredi Sansa dvojici slugu. Jedan je samo pogleda i pobeže, zajedno s vrčem vina. I druge sluge su napuštale dvoranu, ali to već nije mogla da spreči. Sansa i sluga zajedno podigoše ranjenog viteza. „Odvedi ga meštru Frenkenu.“ Lansel je bio jedan od njih, ali ipak nije mogla da natera sebe da mu poželi smrt. *Meka sam, i slaba i glupa, baš kao što Džofri kaže. Trebalo bi da ga ubijem, a ne da mu pomažem.*

Baklje su počinjale da trnu, i jedna ili dve se ugasiše. Niko se ne potrudi da ih zameni. Sersei se nije vraćala. Ser Dontos se pope na podijum, dok su sve ostale oči bile uprte u drugu ludu. „Vrati se u ložnicu, mila Džonkil“, prošapta joj. „Zaključaj se unutra, tamo ćeš biti bezbednija. Doći ću po tebe kada se bitka okonča.“

Neko će doći po mene, pomisli Sansa, ali da li ćeš to biti ti, ili ser Ilin? Na jedan lud tren pomisli da zamoli ser Dontosa da je brani. I on je nekada bio vitez, obučen da barata mačem i zaklet da štiti slabe. *Ne. On nema ni hrabrosti ni veštine. Samo bih i njega ubila.*

Bila joj je potrebna sva snaga da polako izade iz kraljičine balske dvorane, a tako je žestoko želeta da potrči. Kada stiže do stepenica, zaista i potrča gore, sve dok ne izgubi dah i dok joj se ne zavrte u glavi. Jedan stražar se sudari s njom na

stejeništu. Draguljima optočen vinski pehar i dva srebrna svećnjaka prosuše se iz grimiznog plašta u koji ih je umotao i zazvečaše niz stepenice. On pojuri da ih sakupi, ne obazirući se više na Sansu čim je shvatio da ona neće pokušati da mu otme plen.

U njenoj ložnici beše mračno kao u rogu. Sansa zatvori vrata i u mraku nađe put do prozora. Kada strže zastore, zastade joj dah.

Južno nebo prekrivali su vrtlozi sjajnih, promenljivih boja, odsjaji velikih požara koji su goreli na reci. Zlokobne zelene plime klizile su niz trbuhe oblaka, a jezera narandžaste svetlosti širila su se preko nebesa. Crvene i žute boje običnog plamena ratovale su sa smaragdnim i žadnim bojama divlje vatre; svaka bi boja blesnula pa izbledela, porađajući vojske senki koje bi tren kasnije umirale. Sam vazduh je mirisao *pregorelo*, kao što bi kazan za supu ponekad mirisao, onda kada bi predugo stajao na vatri i sva supa isparila. Žiške su letele kroz vazduh kao rojevi svitaca.

Sansa se povuče od prozora, ka sigurnosti kreveta. *Idem da spavam*, reče sebi, a *kada se probudim, biće novi dan, i nebo će ponovo biti plavo. Bitka će biti gotova, i neko će mi reći da li ću živeti ili umreti.* „Ledi!“ zajeca tiho, pitajući se hoće li ponovo sresti vučicu kada bude mrtva.

Onda se nešto pomeri iza nje, i šaka izroni iz tame i zgrabi je za ruku.

Sansa otvorи usta da vrisne, ali joj druga šaka prekri usta. Prsti su bili grubi i žuljeviti, i klizavi od krvi. „Ptičice. Znao sam da ćeš doći.“ Glas je bio pijano struganje.

Napolju, vijugavo kopanje grimiznog svetla jurnu ka zvezdama, ispunivši sobu zelenim odsjajima. Ona ga vide na tren, sveg crnog i zelenog: krv na licu beše mu tamna kao smola, oči su sijale kao pseće u iznenadnom blesku. A onda svetlo izblede i on postade samo ogromna tamna prilika u umrljanom belom plaštu.

„Ako vrisneš, ubiću te. Veruj mi.“ On skloni šaku s njenih usta. Dah joj je bio isprekidan. Pseto beše ostavio vrč sa vinom na njen noćni stočić. On otpi dugačak gutljaj „Zar ne želiš da znaš ko pobeđuje u bici, ptičice?“

„Ko?“ reče ona, previše uplašena da bi mu prkosila.

Pseto se nasmeja. „Znam samo ko je izgubio. Ja.“

Nikada ga nisam videla ovako pijanog. Spavao je u mom krevetu. Šta traži ovde? „Šta si to izgubio?“

„Sve.“ Opečena strana njegovog lica sada je bila maska od skorene krvi. „Prokleti kepec. Trebalо je da ga ubijem. Odavno.“

„Mrtav je, kažu.“

„Mrtav? Ne. Jebeš to. Neću da bude mrtav.“ On baci prazan vrč u stranu. „Hoću da gori. Ako su bogovi milostivi, spaliće ga, ali ja neću biti tu da to vidim. Idem.“

„Ideš?“ Ona pokuša da se izmigolji, ali mu je stisak bio gvozden.

„Ptičica ponavlja ono što čuje. *Idem*, da.“

„Kuda ćeš da ideš?“

„Daleko odavde. Daleko od vatri. Izaći će na Gvozdenu kapiju, prepostavljam. Nekuda na sever, bilo kuda.“

„Nećeš izaći“, reče Sansa. „Kraljica je zatvorila Megorovu utvrdu, a i gradske kapije su zatvorene.“

„Za mene nisu. Imam beli plašt. A imam i *ovo*.“ On potapša jabuku svog mača. „Ko pokuša da me zaustavi, mrtav je. Osim ako ne gori.“ On se gorko nasmeja.

„Zašto si došao ovamo?“

„Obećala si mi pesmu, ptičice. Zar si zaboravila?“

Nije znala na šta misli. Nije mogla da mu peva sada, ovde, dok je nebo plamtelо, a stotine i hiljade ljudi ginulo. „Ne mogu“, reče. „Pusti me, plašiš me.“

„Tebe sve plaši. Pogledaj me. *Pogledaj* me.“

Krv mu beše prekrila najgore ožiljke, ali su mu oči bile bele, razrogačene i užasne. Opečeni ugao njegovih usana grčio se iznova i iznova. Sansa je osećala njegov miris; smrad znoja, i kiselog vina, i ustajale bljuvotine, a preko svega toga, zadah krvi, krvi, krvi.

„Mogao bih da te zaštitim“, promuklo reče on. „Oni me se svi boje. Niko te nikada više ne bi povredio, ili bih ga ubio.“ On je cimnu bliže, i ona na tren pomisli da namerava da je poljubi. Bio je presnažan da bi mu se oduprla. Ona sklopi oči, želeći da sve što pre bude gotovo, ali se ništa ne desi. „I dalje ne možeš da podneses da me pogledaš, zar ne?“ ču ga kako govori. Snažno je cimnu za ruku, okrenu je i gurnu na krevet. „Čuću tu pesmu. O Florijanu i Džonkil, tako si rekla.“ Bodež mu je bio isukan, uperen u njeno grlo. „Pevaj, ptičice. Pevaj za svoj mali život.“

Grlo joj je bilo suvo i stegnuto od straha, i svaka pesma koju je ikada znala iščilela joj je iz glave. *Nemoj da me ubiješ, molim te*, požele da vršne, *molim te, nemoj*. Osećala je kako uvrće vrh, kako joj ga zariva u grlo, i zamalo ponovo sklopi oči, ali se tada priseti. Nije to bila pesma o Florijanu i Džonkil, ali je bila pesma. Glas joj je u ušima zvučao sićušno i tanko i drhtavo.

Blaga majko, izvoru milosti,
spas našim sinovima od rata daj,
zadrži mačeve i strele skreni,
nek požive za lepši kraj.
Blaga majko, snago žena,
i za naše kćeri boj je ljut,
smiri gnev i bes ublaži,
Svima pokaži blaži put.

Ostale strofe beše zaboravila. Kada joj glas zastade, bojala se da će je ubiti, ali

joj sledećeg trena Pseto skloni sečivo s vrata, ne progovarajući.

Neki nagon je natera da digne šaku i položi mu je na obraz. Soba je bila pretamna da bi ga videla, ali je osećala lepljivost krvi, i nešto vlažno, što nije bilo krv. „Ptičice“, reče on ponovo, glasom surovim i grubim, kao kad čelik struže po kamenu. A onda ustade s kreveta. Sansa ču cepanje platna, a za njim tiši zvuk koraka kako se udaljavaju.

Kada ispuza iz kreveta, nekoliko dugačkih trenutaka kasnije, bila je sama. Nađe njegov plašt na podu, zgužvan i skoren, belu vunu umrljanu krvlju i vatrom. Do tada je nebo napolju postalo tamnije, tek je nekoliko bledoželenih utvara plesalo među zvezdama. Sansa oseti da joj je hladno. Uze poderani plašt i sklupča se pod njim na podu, drhtureći.

Koliko dugo je tu ostala nije mogla reći, ali nakon nekog vremena ču kako zvono zvoni, daleko na drugom kraju grada. Zvuk je bio grlena bronzana tutnjava, sve brža i brža. Sansa se pitala šta to može da znači, kada se pridruži i drugo zvono, i treće, a glasovi su im dozivali preko brda i dolina, ulica i kula, do svakog zakutka Kraljeve Luke. Ona zbaci plašt i priđe prozoru.

Prvi bledi nagoveštaj zore nazirao se na istoku, i zvona Crvene tvrđave sada su zvonila, pridružujući se sve gromkijoj reci zvuka što je tekla iz sedam kristalnih kula Velikog obredišta Belorovog. Zvonili su kada je kralj Robert umro, priseti se ona, ali je ovo bilo drugačije, nije bila spora i žalobna posmrtna zvonjava, već radosna grmljavina. Čula je i kako ljudi viču po ulicama, i nešto što je moglo biti samo klicanje.

Ser Dontos joj je doneo vesti. Uteturao se kroz otvorena vrata, zagrlio je mlijativim rukama i zavrteo je po sobi, tako nesuvislo podvriskujući da Sansa nije razumela ni reč. Bio je pijan jednako kao što je bio i Pseto, ali je to kod njega bilo veselo, razdragano pijanstvo. Vrtelo joj se u glavi i bila je bez daha kada ju je spustio. „Šta je?“ Ona se pridrža za krevet. „Šta se desilo? Reci mi!“

„Gotovo je! Gotovo! Gotovo! Grad je spasen. Lord Stanis je mrtav, lord Stanis je pobegao, niko ne zna, nikoga nije briga, vojska mu je razbijena, opasnost je prošla. Pobijeni su, razbežali se ili prešli na našu stranu, tako kažu. O, sjajni barjaci! Barjaci, Džonkil, barjaci! Imaš li vina? Treba da nazdravimo ovom danu, da. To znači da ti se ništa neće desiti, zar ne vidiš?“

„*Reci mi šta se desilo!*“ Sansa ga prodrmusa.

Ser Dontos se nasmeja, skoči s jedne na drugu nogu, i skoro pade. „Došli su kroz pepeo dok je reka gorela. Reka, Stanis je bio do guše u reci, i udarili su ga s leđa. O, da sam samo ponovo vitez, da sam mogao da u tome učestvujem! Kažu da se njegovi ljudi gotovo nisu ni borili. Neki su pobegli, ali je većina savila koleno i prešla na drugu stranu, izvikujući ime lorda Renlija! Šta li je Stanis pomislio kada je to čuo? To mi je rekao Ozni Ketblek, a njemu ser Ozmund, ali ser Belon se sada vratio i njegovi ljudi govore isto, kao i zlatni plaštovi. Spašeni smo, dušice! Došli su Ružinim drumom, kroz sva polja koja je Stanis popalio, pepeo im je leteo oko

čizama i obojio im oklope u sivo, ali oh! *barjaci* mora da su bili blistavi, zlatna ruža i zlatni lav i svi ostali, drvo Marbrenda i Rouena, Tarlijev lovac i Redvinov grozd i list ledi Oukhart. Svi zapadnjaci, sva moć Visokog sada i Livačke stene! Lord Tivin je lično držao desno krilo na severnoj obali reke, Rendil Tarli je zapovedao središtem, a Mejs Tirel levim krilom, ali je prethodnica izvojevala pobedu. Probili su Stanisa kao koplje bundevu, svi su urlali kao demoni u čeliku. A znaš li ko je vodio prethodnicu? Znaš li? Znaš li? *Znaš li?*“

„Rob?“ Nije smela tome da se nada, ali...

„Bio je to *lord Renli!* Lord Renli u svom zelenom oklopu, a vatre su mu svetlucale na zlatnim rogovima! Lord Renli s dugačkim kopljem u rukama. Kažu da je svojom rukom ubio ser Gijarda Morigena, i tuce drugih vitezova takođe. Bio je to Renli, bio je to Renli, bio je to Renli! O! barjaci, draga Sansa! O! biti vitez!“

DENERIS

Doručkovala je hladnu supu od škampa i peršuna kada joj Iri donese kardansku odoru, vazdušastu haljinu od svile boje slonovače, ukrašenu sićušnim biserima. „Odnesi je“, reče Deni. „Dokovi nisu mesto za kitnjastu damsку odeću.“

Ako Mlečni ljudi misle da je tolika divljakinja, tako će se i obući. Kada je otišla u štalu, na sebi je imala izbledele čakšire od sirove svile i sandale od pletene trave. Male grudi su joj se slobodno kretale pod obojenim dotačkim prslukom, a zakriviljeni bodež visio je s pojasa od medaljona. Jiki joj je uplela kosu po dotački i zakačila srebrno zvono o pletenicu. „Ja nisam izvojevala nijednu pobedu“, pokuša da kaže sluškinji kada se zvono tiho oglasi.

Jiki se nije slagala. „Spalila si *megi* u njihovoј kući prašine, i poslala si im duše u pakao.“

To je bila Drogonova pobeda, a ne moja, požele Deni da kaže, ali se uzdrža. Dotraci će je više ceniti zbog nekoliko zvona u kosi. Zveckala je dok je uzjahivala srebrnu ždrebicu, pa i posle, sa svakim korakom, ali ni ser Džora ni njeni krvorodnici nisu ništa spomenuli. Da čuva njen narod i zmajeve dok bude bila odsutna, odabrala je Rakara. Jogo i Ago jahaće s njom na dokove.

Ostavili su za sobom mermerne palate i mirišljave baštne, i uputili se kroz siromašniji deo grada, gde su skromne ciglene kuće okretale ka ulici slepe zidove. Primećivali su sve manje konja i kamilu, i gotovo nijednu nosiljku, ali su ulice vrvele od dece, prosjaka i mršavih pasa boje peska.

Bledi ljudi u prašnjavim lanenim suknicama stajali su ispod zasvođenih ulaza i gledali ih kako prolaze. *Znaju ko sam, i ne vole me.* Deni je to bilo jasno iz njihovih pogleda.

Ser Džora je radije htio da je smesti u nosiljku, da bude bezbedna i skrivena iza svilenih zavesa, ali je ona to odbila. Predugo je ležala na satenskim jastucima, puštajući da je svuda nose volovi. Kada je jahala, bar joj se činilo da nekud i stiže.

Nije išla na dokove od svoje volje. Ponovo je bežala. Činilo se da joj je čitav život jedno veliko bekstvo. Počela je da beži još u majčinom stomaku, i nijednom nije stala. Koliko su se samo puta ona i Viseris išunjali po mrklom mraku, tek korak ispred Uzurpatorovih unajmljenih noževa? Ali morala je da beži ili da umre. Ksaro beše saznao da Pyat Pri sakuplja preostale volšebnike da joj učine neko zlo.

Dani se nasmejala kada je to čula. „Zar mi baš ti nisi rekao da su volšebnici nalik na stare vojnike: prazno se hvališu zaboravljenim delima i izgubljenim veštinama?“

Ksaro je delovao uznemireno. „Tako i jeste bilo, tada. Ali sada? Nisam toliko siguran. Priča se da u kući Aratona Noćnog Hodača gore staklene sveće, a one nisu gorele stotinu godina. Avetinjska trava raste u Bašti Gehane, avetinjske kornjače viđene su kako nose poruke između kuća bez prozora na Volšebničkom drumu, a svi

pacovi u gradu grizu svoje repove. Žena Matosa Malaraona, koja se jednom izrugnula umoljčanoj odeći volšebnika, poludela je, i više neće da nosi nikakvu odeću. Čak joj se i od sveže oprane svile čini da joj hiljade insekata mile po koži. A Slepi Sibasion Što Jede Oči ponovo vidi, ili se bar tako kunu njegovi robovi. Čovek mora da se zamisli.“ Uzdahnuo je. „Ovo su čudna vremena u Kartu. A čudna vremena loša su za trgovinu. Boli me to da kažem, ali je možda najbolje da zauvek odeš iz Karta, i to što pre to bolje.“ Ksaro joj utešno pogladi prste. „Ne moraš ići sama. Ti si videla mračne vizije u Palati praha, ali je Ksaro sanjao svetlige snove. Vidim te srećnu u krevetu, s našim detetom na grudima. Putuj sa mnom po Žadnom moru, i možemo ostvariti taj san! Nije prekasno. Podari mi sina, moja slatka pesmo radosti!“

Podari mi zmaja, hoćeš da kažeš. „Neću se udati za tebe, Ksaro.“

Na to mu se lice zamrznulo. „Onda idi.“

„Ali kuda?“

„Nekuda daleko odavde.“

Pa, možda je došlo vreme. Narodu iz *kalasara* prijala je prilika da se oporavi od mučnog puta crvenom pustoši, ali sada kada su se podgojili i odmorili, počeli su da bivaju nemirni. Dotraci ne behu navikli da dugo borave na jednom mestu. Oni su bili ratnički narod, nisu bili stvorenici za gradove.

Možda se predugo zadržala u Kanu, zavedena njegovim udobnostima i lepotama. Činilo joj se da je to grad koji uvek obećava više nego što pruža, i osećala je da nije više dobrodošla otkako se Kuća Neumirućih srušila u velikom oblaku dima i plamena. Preko noći su se Karćani setili da su zmajevi *opasni*. Više se nisu međusobno nadmetali u poklonima kojima su je obasipali. Umesto toga je Turmalinsko bratstvo otvoreno zatražilo njeno progonstvo, a Drevni esnaf nakupaca začina njenu smrt. Ksaro je jedva obuzdavao Trinaestoricu da im se ne pridruže.

Ali kuda da idem? Ser Džora je predložio da putuju dalje na istok, daleko od njenih neprijatelja u Sedam kraljevstava. Krvorodnici su radije hteli da se vrate na svoje veliko more trave, čak i ako je to značilo ponovno suočavanje s crvenom pustoši. Deni je pomicala da se naseli u Ves Toloru dok joj zmajevi ne narastu i ojačaju. Ali joj je srce bilo puno sumnji. Sva ta rešenja nekako su joj se činila pogrešna... a čak i kada je odlučila kuda da ide, ostalo je da je muči pitanje kako tamo da stigne.

Ksaro Ksoan Daksos joj neće pomoći, to je sada znala. Bez obzira na sve njegove izraze privrženosti, igrao je svoju igru, slično Pjatu Priju. Te noći kada joj je rekao da ode, Deni je zamolila za jednu, poslednju uslugu. „Vojsku, zar ne?“ upitao je Ksaro. „Kovčeg zlata? Galiju možda?“

Deni je pocrvenela. Mrzela je da prosjači. „Brod, da.“

Ksarove oči zasvetlele su sjajno kao dragulji u njegovom nosu. „Ja sam trgovac, *kalisi*. Zato možda bolje da više ne govorimo o davanju, već o trgovini. Za jednog tvog zmaja, daću ti deset najboljih brodova iz svoje flote. Treba da kažeš samo

jednu milozvučnu reč.“

„Ne“, reče ona.

„Avaj“, zajeca Ksaro, „to nije reč koju sam očekivao.“

„Da li bi od majke tražio da proda jedno svoje dete?“

„Zašto da ne? Uvek može da ih rodi još. Majke prodaju svoju decu svakog dana.“

„Ne i Majka zmajeva.“

„Čak ni za dvadeset brodova?“

„Ni za stotinu.“

Usne mu se izviše nadole. „Nemam ih stotinu. Ali ti imaš tri zmaja. Daj mi jednog, za svu moju pažnju. Ostaće ti dvojica, a imaćeš i trideset brodova.“

Trideset brodova bilo bi dovoljno da iskrca malu vojsku na obalu Vesterosa. *Ali ja nemam malu vojsku.* „Koliko ti brodova imaš, Ksaro?“

„Osamdeset i tri, ako se ne računa moja barka za uživanje.“

„A tvoje kolege u Trinaestorici?“

„Svi zajedno, možda hiljadu.“

„A Nakupci začina i Turmalinsko bratstvo?“

„Njihove jadne flote nisu bitne.“

„Pa ipak“, reče ona, „kaži mi.“

„Dvanaest ili trinaest stotina za Nakupce. Ne više od osam stotina za Bratstvo.“

„A Ašajani, Bravošani, Letnji ostrvljani, Ibenežani, svi ostali narodi koji plove velikim slanim morem, koliko brodova oni imaju? Svi zajedno?“

„Mnogo, i više“, reče on razdražljivo. „Zašto je to bitno?“

„Pokušavam da odredim cenu jednom od jedina tri živa zmaja na čitavom svetu.“ Deni mu se ljupko osmehnu. „Čini mi se da bi jedna trećina svih brodova na svetu bila poštena.“

Ksarove suze tekle su niz obraze, s obe strane njegovog draguljima ukrašenog nosa. „Zar te nisam upozorio da ne ulaziš u Palatu praha? Baš sam se ovoga i bojao. Od volšebničkog šaputanja postala si luda kao Malaraonova žena. Trećina svih brodova na svetu? Pah. Pah, kažem ja. Pah.“

Deni ga od tada nije videla. Njegov glasnik joj je donosio poruke, svaku hladniju od prethodne. Mora da napusti njegovu kuću. Dosta mu je da hrani nju i njen narod. Traži povraćaj svojih poklona, jer je bila neiskrena prema njemu. Jedina uteha joj je bilo to što je imala dovoljno zdravog razuma da se za njega ne uda.

Volšebnici su šaputati o tri izdaje... jednoj zbog krvi i jednoj zbog zlata i jednoj zbog ljubavi. Prva izdajnica sigurno je bila Miri Maz Dur, koja je ubila kala Droga i njihovog nerođenog sina da bi osvetila svoj narod. Da li su Pjat Pri i Ksaro Ksoan Daksos bili druga i treća? Činilo joj se da nije tako. Ono što je uradio Pjat Pri nije bilo zbog zlata, a Ksaro je nikada nije zaista voleo.

Ulice su postajale sve praznije kako su prolazili kroz četvrt prepuštenu sumornim kamenim skladištima. Ago je išao pred njom, a Jogo iza, ostavivši ser Džoru Mormonta kraj nje. Zvonce joj je tiho zvonilo, i Deni shvati da joj se misli ponovo vraćaju Palati praha, kao što se jezik vraća mestu gde je stajao izvađen Zub. *Dete troje*, zvali su je, *kćeri smrti, ubico laži, nevesto vatre*. Toliko trojki. Tri vatre, tri konja koja će jahati, tri izdaje. „Zmaj ima tri glave“, uzdahnu ona. „Znaš li šta to znači, Džora?“

„Veličanstvo? Simbol kuće Targarjena je troglavi zmaj, crven na crnom.“

„To znam. Ali troglavi zmajevi ne postoje.“

„Tri glave su bili Egon i njegove sestre.“

„Visenija i Renis“, priseti se ona. „Ja sam potomak Egona i Renis preko njihovog sina Enisa i unuka Džeherisa.“

„Plave usne govore samo laži, zar ti Ksaro to nije rekao? Zašto bi te bilo briga za šapate volšebnika? Samo su želeti da isisaju život iz tebe, to sada znaš.“

„Možda“, reče ona oklevajući. „Ali ono što sam tamo videla...“ „Mrtvac na pramcu broda, plava ruža, krvava gozba... šta ti prizori znače, *kalisi*? Lakrdijašev zmaj, rekla si. Šta je zapravo lakrdijašev zmaj, molim te?“

„Platneni zmaj na motkama“, objasni Deni. „Lakrdijaši ga koriste u svojim predstavama da bi njihovi junaci imali protiv koga da se bore.“

Ser Džora se namršti.

Deni nije mogla da govori ni o čemu drugom. „*Njegova je pesma leda i vatre*, rekao je moj brat. Sigurna sam da je to bio moj brat. Ne Viseris, Regar. Imao je harfu sa srebrnim žicama.“

Ser Džora se namršti još više, sve dok mu se obrve ne spojiše. „Princ Regar je svirao takvu harfu“, priznade. „Videla si ga?“

Ona klimnu glavom. „U krevetu je ležala žena s odojčetom na grudima. Moj brat je kazao da je dete obećani princ, i rekao joj da mu da ime Egon.“

„Princ Egon je bio Regarov naslednik s Elijom od Dorne“, reče ser Džora. „Ali ako je on bio taj obećani princ, obećanje više ne važi, otkako su mu Lanisteri smrskali glavu o zid.“

„Znam“, reče Deni tužno. „Ubili su i Regarovu kćer, malu princezu, Renis joj je bilo ime, kao Egonovoj sestri. Nije bilo Visenije, ali se kaže da zmaj ima tri glave. Šta je pesma leda i vatre?“

„Za tu pesmu nikada nisam čuo.“

„Otišla sam volšebnicima u nadi da će dobiti odgovore, ali su mi umesto toga dali samo stotinu novih pitanja.“

Tada je već na ulicama ponovo bilo ljudi. „Sklanjaj se s puta“, vikao je Ago, dok je Jogo sumnjičavo njušio vazduh. „Osećam joj miris, *kalisi*“, viknu on. „Otrovna voda.“ Dotraci su zazirali od mora i svega što je njim plovilo. Nisu želeti ništa da imaju s vodom koju konji ne mogu da piju. *Naučiće*, odluči Deni. *Ja sam*

plovila njihovim morem s kalom Drogom. Sada će oni ploviti mojim.

Kart je bio jedna od najvećih luka na svetu, njegovo veliko duboko pristanište praznik boja i zvukova i čudnih mirisa. Krčme, skladišta i kockarske jazbine oivičavale su ulice, gusto zbijene kraj jeftinih bordela i hramova neobičnih božanstava. Secikese, ubice, prodavci čini i menjači novca muvali su se u gomili. Dokovi su bili jedna velika tržnica na kojoj se kupovalo i prodavalо по čitav dan i po svu noć, a roba se mogla dobiti za delić svoje cene na bazaru, samo ako čovek ne pita odakle potiče. Sedokose starice leđa savijenih kao u grbavaca prodavale su vodu raznih ukusa i kozje mleko iz gleđosanih zemljanih vrčeva na leđima. Moreplovci bar desetak narodnosti lutali su među tezgama, pijući začinjena pića i zbijajući šale na jezicima neobičnih prizvuka. Vazduh je mirisao na so i prženu ribu, na vrelu smolu i med, na tamjan, i ulje, i riblju mast.

Ago dade uličnom mangupčiću bakrenjak za ražnjić miševa pečenih u medu i uze da ga gricka onako u sedlu. Jogo kupi šaku debelih belih trešanja. Drugde videše prelepe bronzane bodeže, sušene lignje i rezbareni oniks, moćni magični eliksir spravljen od devičanskog mleka i večernje senke, čak i zmajeva jaja, previše nalik na obojeno kamenje.

Dok su prolazili dugačkim kamenim kejom rezervisanim za brodove Trinaestorice, ona vide kako istovaruju kovčege sa šafranom, tamjanom i biberom sa Ksarovog kićenog *Grimiznog poljupca*. Kraj njega su tovarili burad vina, svežnjeve kiselišća i bale prugaste kože na *Azurnu nevestu*, koja je trebalo da isplovi s večernjom plimom. Još dalje, gomila se beše okupila oko galije Nakupaca začina *Sunčev sjaj* radi kupovine robova. Dobro se znalo da se rob može najjeftinije kupiti odmah ispred broda, a barjaci na katarkama govorili su da je *Sunčev sjaj* upravo stigao iz Astapora, grada u robovskom zalivu.

Trinaestorica, Turmalinsko bratstvo i Drevni esnaf nakupaca začina neće joj pomoći. Deni projaha na srebrnoj ždrebici duž nekoliko milja njihovih pristana, dokova i stovarišta, sve do samog kraja potkovičaste luke, gde je bilo dozvoljeno pristajanje brodovima s Letnjih ostrva, Vesterosa i Devet slobodnih gradova.

Sjaha kraj jame za borbe životinja, u kojoj je bazilisk upravo na komade kidal velikog crvenog psa, praćen klicanjem mornara. „Ago, Jogo, čuvaćete konje dok ser Džora i ja razgovaramo s kapetanima.“

„Biće tvoja volja, *kalisi*. Gledaćemo te dok ideš.“

Dok se približavala prvom brodu, Deni pomisli koliko joj prija da ponovo čuje ljude kako govore valirijski, pa čak i zajednički jezik. Mornari, lučki radnici i trgovci, svi su se sklanjali pred njom, ne znajući šta da misle o toj vitkoj mladoj devojci srebrnozlatne kose koja se oblačila kao Dotrakinja i hodala u pratnji viteza. Uprkos vrelini dana, ser Džora je preko verižnjače nosio zeleni vuneni ogrtač, s crnim medvedom Mormonta prišivenim na grudima.

Ali ni njena lepota, ni njegova veličina i snaga nisu ostavili utisak na ljude čiji su im brodovi trebali.

„Treba ti prevoz za stotinu Dotraka, sve njihove konje, tebe i ovog viteza, i tri zmaja?“ reče kapetan velike karavele *Odani prijatelj* pre nego što ode smejući se. Kada je Lišaninu na *Trubaču* rekla da je Deneris Olujrođena, kraljica Sedam kraljevstava, on ju je bezizražajno pogledao i rekao: „Jeste, a ja sam lord Tivin Lanister i svake noći kenjam zlato.“ Nadzornik tovara mirske galije *Svileni duh* bio je mišljenja da su zmajevi previše opasni na moru, gde i najmanji plameni dah može zapaliti snast. Vlasnik *Trbuha lorda Fara* bio je spremjan da se kocka sa zmajevima, ali ne i sa Dotracima. „Neću da primim takve bezbožne divljake u *Trbuh*, jednostavno neću.“ Braća kapetani brodova *Živa* i *Hrt* delovali su kao da s njom saosećaju, i pozvali su ih u kabinu na času crnog vina sa Senice. Bili su toliko ljubazni da se Deni nakratko ponadala, ali su na kraju zatražili cenu koju ona ni u snu nije mogla da plati, a verovatno ne bi mogao ni Ksaro. *Vragolan Peto* i *Crnooka devica* bili su premali za njene potrebe, *Bravo* je išao za Žadno more, a *Magister Manolo* je delovao kao da će svakog časa potonuti.

Dok su išli ka sledećem keju, ser Džora joj položi šaku na krsta. „Veličanstvo. Prate nas. Ne, ne okreći se.“ On je nežno povede prema tezgi prodavca bronze. „Ovo je plemenit rad, moja kraljice“, izjavi glasno, dižući veliki poslužavnik da ga ona bolje osmotri. „Vidiš li kako sija na suncu?“ Bronza je bila uglačana do visokog sjaja. Deni u njoj ugleda svoj odraz... a kada ga ser Džora iskrenu udesno, vide i iza sebe. „Vidim debelog smeđeg čoveka i starca sa štapom. Koji od njih?“

„Obojica“, reče ser Džora. „Prate nas otkako smo napustili *Živu*.“ Talasi u bronzi čudno su izobličavali strance: jedan se činio dugačko i suvo, drugi izuzetno zdepasto i široko. „Izuzetna bronza, velika gospo“, izvikivao je trgovac. „Svetla kao sunce! A za Majku zmajeva, samo trideset časti.“

Poslužavnik nije vredeo više od tri. „Gde su mi gardisti?“ izjavi Deni. „Ovaj čovek pokušava da me opljačka!“ Obraćajući se Džori, ona spusti glas i reče na zajedničkom jeziku: „Možda mi ne smeraju zlo. Muškarci gledaju žene još od pamтивeka, možda je samo to posredi.“

Prodavač bronze se ne osvrnu na njihovo sašaptavanje. „Trideset? Da nisam rekao trideset? Kakva sam samo budala. Cena je dvadeset časti.“ „Sva bronza na tezgi zajedno ne vredi dvadeset časti“, reče mu Deni dok je proučavala odraze. Starac je izgledao kao da je s Vesterosa, a onaj smeđe kože mora da je težio bar stotinu oka. *Uzurpator je ponudio zvanje lorda čoveku koji me ubije, a ova dvojica su daleko od kuće. A da nisu možda volšebnički stvorovi, pa hoće da mi se prišunjaju kradom?*

„Deset, kalisi, zato što si tako lepa. Uzmi ga kao ogledalo. Samo ovako fina bronza može prikazati takvu lepotu.“

„Mogao bi da posluži da na njemu nosim nokšir. Ako ga baciš, možda će i da ga uzmem, ali samo ako ne budem morala da se saginjem. Ali da platim za njega?“ Deni mu gurnu poslužavnik nazad u ruke. „Crvi su ti se popeli uz nozdrve i pojeli ti mozak.“

„Osam časti“, viknu on. „Žene će me tući i nazivati budalom, ali sam u tvojim rukama bespomoćno dete. Hajde, osam, to je manje nego što vredi.“

„Šta da radim sa tom mutnom bronzom kada me Ksaro Ksoan Daksos hrani sa zlatnih tanjira?“ Dok se okretala da podje, Deni prelete pogledom preko stranaca. Smeđi čovek bio je skoro jednako širok kao što je izgledao u poslužavniku, sjajne čelave glave i glatkih obraza evnuha. Za umrljanim pojasmom od žute svile bio mu je zataknut dugačak zakriviljeni *arak*. Iznad pojasa bio je nag, osim smešno malog prsluka prekrivenog gvozdenim zakivcima. Stari ožiljci prekrivali su mu ruke debele kao stabla, kao i ogromne grudi i krupan trbuh, bled nasuprot kao orah smeđoj koži.

Drugi čovek nosio je putnički plašt od nebojene vune, zabacivši kapuljaču. Dugačka bela kosa padala mu je po ramenima, a svilenkasta bela brada pokrivala mu je donju polovinu lica. Oslanjao se na hrastov štap visok koliko i on sam. *Samo bi budale toliko otvoreno zurile, da mi smeraju neko zlo.* Pa ipak, bilo bi najmudrije vratiti se Jogu i Agu. „Starac ne nosi mač“, reče Džori na zajedničkom jeziku dok ga je vukla dalje.

Trgovac bronzom poče da skakuće za njima. „Pet časti, za pet je tvoj, za tebe je stvoren.“

Ser Džora reče: „Štap od hrastovine može da razbije glavu isto kao i buzdovan.“

„Četiri! Znam da ga želiš!“ Igrao je pred njima, trčkarajući unatraške dok im je gurao poslužavnik u lice.

„Prate nas?“

„Digni to malo više“, reče vitez trgovcu. „Da. Starac se pretvara da se zadržao pred lončarevom tezgom, ali smeđi samo tebe gleda.“

„Dve časti! Dve! Dve!“ Trgovac je teško disao od napornog trčanja unazad.

„Plati mu pre nego što se ubije“, reče Deni ser Džori, pitajući se šta da radi s ogromnim bronzanim poslužavnikom. I okrenu se, dok je on vadio novčiće, s namerom da okonča tu lakrdijašku predstavu. Zmajevu krv neće kroz bazar progoniti jedan starac i jedan debeli evnuh.

Neki Karćanin joj stade na put. „Majko zmajeva, za tebe.“ On kleknu i gurnu joj kutiju za nakit u lice.

Deni je nagonski uze. Kutija je bila od rezbarenog drveta, poklopac od sedefa ukrašen jaspisom i kalcedonom. „Previše si velikodušan.“ Ona je otvorila Unutra se nalazio svetlucavi skarabej od oniksa i smaragda. *Prelep je, pomisli. Pomoći će da platimo za putovanje.* Dok je posezala rukom u kutiju, čovek izgovori: „Tako mi je žao“, ali ga ona jedva ču.

Skarabej se rasklopi šišteći.

Deni krajičkom oka ugleda zlobno crno lice, gotovo ljudsko, i izvijen rep s koga kaplje otrov... a onda joj kutija izlete iz ruku, komadi se razleteše po vazduhu. Iznenadan bol zgrči joj prste. Ona kriknu i stegnu šaku, trgovac bronzom vrissnu, neka žena zakuka, i najednom su Karćani urlali i gurali jedan drugog u stranu. Ser

Džora se probi do nje, a Deni pade na jedno koleno. Ponovo se začu šištanje. Starac zari kraj štapa u zemlju, Ago projaha kroz tezgu prodavca jaja i skoči iz sedla, nad glavama im puče Jogov bič, ser Džora udari evnuha poslužavnikom po glavi, mornari i kurve i trgovci bežali su ili vikali ili činili jedno i drugo...

„Veličanstvo, oprosti po hiljadu puta.“ Starac kleknu. „Mrtav je. Da li sam ti slomio šaku?“

Ona sklopi prste, mršteći se od bola. „Mislim da nisi.“

„Morao sam da ga izbijem“, poče on, ali ga njeni krvorodnici zgrabiše pre no što je mogao da završi. Ago mu šutnu štap, a Jogo ga uhvati oko ramena, baci ga na kolena i pritisnu mu bodež na grlo. „*Kalisi*, videli smo da te je udario. Hoćeš da vidiš boju njegove krvi?“

„Pusti ga.“ Deni se osovi na noge. „Pogledaj ispod štapa, krvi moje krvi.“ Evnuh snažno gurnu ser Džoru. Ona potrča i stade između njih kada *arak* i dugački mač sevnuše iz korica. „Sklanjajte čelik! Dosta!“

„Veličanstvo?“ Mormont spusti mač tek za pedalj. „Ovi ljudi su te napali.“

„Oni su me branili.“ Deni mahnu rukom da ublaži bol u prstima. „Napao me je onaj drugi, Karćanin.“ Kada se osvrnu, više mu nije bilo ni traga. „On je bio Žalosni čovek. U kutiji za nakit skrivala se mantikora. Ovaj čovek mi ju je izbio iz ruke.“ Trgovac bronzom se još valjao po zemlji. Ona mu priđe i pomože mu da ustane. „Uboden si?“

„Ne, dobra gospo“, reče on, tresući se, „inače bih bio mrtav. Ali me je dodirnula, *aiiiii*, kada je ispala iz kutije, pala mi je na ruku.“ Creva su mu popustila, vide ona, što i nije bilo čudo.

Ona mu dade srebrnjak i otpusti ga pre nego što se okrenu starcu bele brade. „Kome to dugujem život?“

„Ne duguješ mi ništa, veličanstvo. Zovu me Arstan, mada me je Belvas prozvao Belobradi na putu ovamo.“ Iako ga je Jogo pustio, starac beše ostao da kleći. Ago podiže njegov štap, okrenu ga, pa tiho prokle na dotračkom, otre ostatke mantikore o kamen, i vrati mu ga.

„A ko je Belvas?“ upita ona.

Ogromni smeđi evnuh se razmetljivo približi, vraćajući *arak* za pojaz. „Ja sam Belvas. Snažni Belvas su me prozvali u arenama Mirina. Nikada izgubio nisam.“ On se pljesnu po trbuhi prekrivenom ožiljcima. „Svakog čoveka puštam da me jednom poseče pre nego što ga ubijem. Prebroj ožiljke i znaćeš koliko ih je Snažni Belvas pogubio.“

Deni nije morala da broji ožiljke; bilo ih je mnogo, to je odmah videla. „A zašto si ovde, Snažni Belvase?“

„Iz Mirina sam prodat u Kohor, a onda u Pentos, debelom čoveku što mu kosa slatko smrđi. On je bio taj koji je poslao Snažnog Belvasa opet preko mora, i starog Belobradog da mu služi.“

Debeli čovek sa slatkim smradom u kosi... „Ilirio?“ reče ona. „Poslao vas je

magister Ilirio?“

„Jeste, veličanstvo“, odgovori starac Belobradi. „Magister moli za tvoj velikodušni oprost što je poslao nas umesto da sam dođe, ali on ne može da jaše kao kada je bio mlad, a putovanje morem ne prija njegovom varenju.“ Pre je govorio na valirijskom Slobodnih gradova, ali sada pređe na zajednički jezik. „Žao mi je što smo te uz nemirili. Istini za volju, nismo bili sigurni, očekivali smo nekoga ko izgleda više... više...“

„Kraljevski?“ Deni se nasmeja. Sa sobom nije imala zmajeve, a nije bila odevena nimalo nalik na kraljicu. „Dobro govorиш zajedničkim jezikom, Arstan. Dolaziš s Vesterosa?“

„Da. Rođen sam u Dornskim krajinama, veličanstvo. Kao dečak bio sam štitonoša jednom vitezu u domaćinstvu lorda Svona.“ On diže dugački štap pred sobom kao koplje kome nedostaje barjak. „Sada sam Belvasov štitonoša.“

„Da nisi malo star za štitonošu?“ Ser Džora se probi do nje, nespretno držeći bronzani poslužavnik pod miškom. Beše se gadno ulubio od Belvasove tvrde glave.

„Nisam prestar da služim svog gospodara, lorde Mormonte.“

„I mene znaš?“

„Video sam te kako se boriš, jednom ili dvaput. U Lanisgradu, kad si umalo zbacio iz sedla Kraljeubicu. I u Hridi, takođe. Ne sećaš se, lorde Mormonte?“

Ser Džora se namršti. „Tvoje lice mi je poznato, ali je u Lanisgradu bilo na stotine, a u Hridi na hiljade ljudi. I nisam lord. Medveđe ostrvo mi je oduzeto. Običan sam vitez.“

„Vitez moje Kraljevske garde.“ Deni ga uhvati za ruku. „I moj iskreni prijatelj i verni savetnik.“ Proučavala je Arstanovo lice. Držao se veoma dostojanstveno, u njemu je bilo neke tihe snage koja joj se dopala. „Ustani, Arstan Belobradi. Želim ti dobrodošlicu, Snažni Belvase. Ser Džoru znaš. Ko Ago i ko Jogo krv su moje krvi. Prešli su crvenu pustoš sa mnom, i videli rađanje mojih zmajeva.“

„Konjski dečaci.“ Belvas se osmehnu i otkri krupne zube. „Belvas je u arenama ubio mnogo konjskih dečaka. Zveckaju kada umiru.“

Agu se u šaci stvori *arak*. „Nikada ja nisam ubio debelog smeđeg čoveka. Belvas će biti prvi.“

„Skloni čelik, krvi moje krvi“, reče Deni, „ovaj čovek je došao da mi služi. Belvase, iskazivaćeš poštovanje mom narodu, ili ćeš napustiti moju službu ranije nego što želiš, i sa više ožiljaka nego kada si došao.“

Krezav osmeh izblede s divovog širokog smeđeg lica, i zameni ga zburnjeno mrštenje. Činilo se da ljudi retko prete Belvasu, a devojke triput manje od njega još i rede.

Deni mu se osmehnu, da ublaži prekor. „Sada mi reci, šta magister Ilirio hoće od mene, kada vas je poslao čak iz Pentosa?“

„Hoće zmajeve“, reče Belvas kratko, „i devojku koja ih pravi. Hoće tebe.“ „Belvas istinito zbori, veličanstvo“, reče Arstan. „Rečeno nam je da te pronađemo

i vratimo u Pentos. Potrebna si u Sedam kraljevstava. Uzurpator Robert je mrtav, i zemlja krvari. Kada smo digli sidro u Pentosu, kraljevstvo je imalo četiri kralja, a nimalo pravde.“

Radost joj procveta u srcu, ali Deni ne dozvoli da joj se to vidi na licu. „Imam tri zmaja“, reče, „i više od stotinu ljudi u *kalasaru*, sa svom imovinom i konjima.“

„Svejedno!“ grmnu Belvas. „Sve vodimo. Debeli čovek je unajmio tri broda za svoju malu srebrnokosu kraljicu.“

„Tako je, veličanstvo“, reče Arstan Belobradi. „Velika karavela *Saduleon* ukotvljena je na kraju keja, a galije *Letnje sunce* i *Dšosova šala* usidrene su na pučini.“

Tri glave ima zmaj, priseti se zamišljeno Deni. „Reći će svom narodu da se smesta spremi za polazak. Ali brodovi koji će me odvesti kući moraju da nose druga imena.“

„Biće tvoja volja“, reče Arstan. „Koja imena želiš?“

„*Vagar*“, reče mu Deneris. „*Aeraksis*. I *Balerion*. Ispišite im imena na pramcima zlatnim slovima, tri stope visokim, Arstane. Hoću da svako ko ih vidi zna da su se zmajevi vratili.“

ARJA

Glave su bile potopljene u smolu da bi sporije trulile. Svakog jutra kada bi Arja išla na bunar da doneše svežu vodu za lavor Ruza Boltona, morala je da prođe ispod njih. Gledale su napolje, tako da im nikada nije videla lica, ali je volela da zamišlja kako je jedna Džofrijeva. Pokušala je da zamisli kako bi njegovo lepo lice izgledalo potopljeno u smolu. *Da sam vrana, mogla bih da poletim i iskljujem mu glupe debele napućene usne.*

Glavama nikada nije nedostajalo posetilaca. Vrane lešinarke kružile su oko kapije bučno i nemilosrdno i svađale se oko svakog oka, vrišteći i kljucajući jedna drugu i uzlećući svaki put kada bi stražar prošao zidinama. Ponekad bi se i meštrovi gavranovi pridružili gozbi, dolećući iz svoje kule na širokim crnim krilima. Čim bi gavranovi stigli, vrane bi se razbežale, ali bi se vraćale istog trena kada bi veće ptice otišle.

Pamte li gavranovi meštra Totmura? pitala se Arja. Tuguju li za njim? Kada grakću na njega, pitaju li se zašto im ne odgovara? Možda mrtvi mogu da im govore nekim tajnim jezikom, nečujnim za žive.

Totmur je odveden na panj zato što je poslao ptice u Livačku stenu i Kraljevu Luku one noći kada je Harendvor pao, oružar Lukan zato što je pravio oružje za Lanistere, domaćica Hara zato što je naredila domaćinstvu ledi Vent da ih služi, kućeupravitelj zato što je dao lordu Tivinu ključeve od riznice. Kuvar je bio pošteden, (neki su govorili: zato što je skuvao čorbu od lasice), ali su za lepu Piju i druge žene koje su pružale svoje čari lanisterskim vojnicima podignute klade. Gole i ošišane, ostavljene su u srednjem dvorištu, kraj medveđe Jame, da ih koristi ko god to poželi.

Tri Frejova pešaka su ih koristili tog jutra dok je Arja išla na bunar. Ona pokuša da ne gleda, ali je morala da čuje smeh muškaraca. Vedro je bilo veoma teško kada bi se napunilo. Taman se okretala da ga odnese u Kraljevu lomaču, kada je domaćica Amabela zgrabi za ruku. Voda se preli preko ivice i pljusnu Amabeli na noge. „To si namerno uradila“, zakrešta žena.

„Šta hoćeš?“ Arja pokuša da se izmigolji. Amabela je bila napola luda otkako su Hari odsekli glavu.

„Vidiš tamo?“ Amabela pokaza preko dvorišta na Piju. „Kada ovaj severnjak padne, ti ćeš zauzeti njeno mesto.“

„Puštaj me.“ Ona pokuša da se otrgne, ali Amabela samo pojača stisak.

„A pašće i on, Harendvor ih na kraju sve baci u prašinu. Lord Tivin je sada pobedio, vratiće se sa svom svojom silom, a onda će doći red da se kazne izdajice. A nemoj misliti da ne znamo šta si uradila!“ Starica se nasmeja. „Mogla bih i ja da te dohvatom. Hara je imala staru metlu, sačuvaću je za tebe. Drška je sva ispucala i hrapava...“

Arja zamahnu vedrom. Od težine vode ono joj se okrenu u ruci, tako da ne pogodi Amabelu u glavu kao što je htela, ali je žena ipak pusti kada voda pljusnu i skroz je pokvasti. „Da me nisi više *pipnula*“, viknu Arja, „ili će te ubiti! Sada se gubi.“

Mokra, domaćica Amabela upre tankim prstom u odranog čoveka na grudima Arjine tunike. „Misliš da si bezbedna s tim krvavim čovečuljkom na sisicama, ali nisi! Lanisteri dolaze! Videćeš šta će se desiti kada stignu.“

Tri četvrtine vode bilo se prolilo na zemlju, tako da je Arja morala da se vrati do bunara. *Ako kažem lordu Boltonu šta je rekla, njena glava će biti pored Harine pre mraka*, pomisli dok je ponovo izvlačila vedro. Ali neće to uraditi.

Jednom prilikom, još dok je tamo stajalo upola manje glava, Džendri uhvati Arju kako ih gleda. „Diviš se svom delu?“ upita.

Znala je da je besan zato što su ubili Lukana, ali to ipak nije bilo poštено. „To je delo Voltona Čelične Cevanice“, reče ona braneći se. „I Lakrdijaša, i lorda Boltona.“

„A ko nam je njih dao? Ti i tvoja supa od lasice.“

Arja ga udari u ruku. „Bila je to samo vrela čorba. I ti si mrzeo ser Ejmorija.“

„Ove mrzim mnogo više. Ser Ejmori se borio za svog lorda, ali Lakrdijaši su najjamnici i prevrtljivci. Pola njih čak ni ne govori zajednički jezik. Obrednik At voli male dečake, Kiburn se bavi crnom madđijom, a tvoj prijatelj Grizač jede ljude.“

Najgore od svega je bilo to što nije mogla da mu kaže kako nije u pravu. Hrabri drugari su prikupljali veći deo hrane za Harendvor, i Ruz Bolton im je dao zadatak da pronađu preostale Lanistere. Vargo Hout ih je podelio u četiri družine, da bi posetili što više sela. Sam je predvodio najveći odred, a ostale je poverio najpoverljivijim kapetanima. Čula je Rordža kako se smeje dok priča kako lord Vargo pronalazi izdajnike. Samo bi se vraćao na mesta koja je posetio ranije pod barjakom lorda Tivina i hvatao one koji su mu tada pomagali. Mnogi su ljudi bili kupljeni lanisterskim srebrom, tako da su se Lakrdijaši često vraćali i s kesama novca, pored kotarica sa hlebom. „Zagonetka!“ vikao bi Šagvel veselo. „Ako jarac lorda Boltona jede ljude koji su hranili jarca lorda Lanistera, koliko jarčeva imamo?“

„Jednog“, reče Arja kada ju je upitao.

„Eto lasice pametne kao jarac!“ kikotala se luda.

Rordž i Grizač bili su rđavi kao i svi ostali. Kada god bi lord Bolton ručao s posadom zamka, Arja ih je viđala s ostalima. Grizač je smrdeo kao pokvaren sir, tako da su ga Hrabri drugari naterali da sedi u samom dnu stola, gde je mogao sam da stenje i sikće i kida meso prstima i zubima. *Njušio* bi Arju kada bi prolazila, ali ju je ipak Rordž najviše plašio. On je sedeо blizu Vernog Urzvika, ali je osećala kako mu oči puze po njoj dok se bavi svojim poslovima.

Ponekad bi žalila što nije otišla preko Uskog mora s Džakenom H'garom. Još je

imala glupi novčić koji joj je dao, komad gvožđa ne veći od bakrenjaka i zardao po rubu. Na jednoj strani je nešto pisalo, čudne reči koje nije razumela. Druga je prikazivala glavu čoveka, ali tako izlizanu da mu se crte lica nisu razaznavale. *Rekao je da je veoma vredan, ali je i to verovatno bila laž, kao i njegovo ime, pa čak i lice.* To ju je toliko razbesnelo da je bacila novčić, ali je sat potom počela da je grize savest, tako da je otišla i ponovo ga našla, iako je bio bezvredan.

Dok je prelazila Dvorište istopljenog kamena, mučeći se s težinom vode u vedru, razmišljala je o novčiću. „Nen“, pozva je nečiji glas. „Pusti to vedro, i dodi da mi pomogneš.“

Elmar Frej nije bio stariji od nje, a bio je i nizak za svoj uzrast. Kotrljaо je bure s peskom preko neravnog kamena, i sav se bio zajapurio od napora. Arja ode da mu pomogne. Zajedno odguraše bure sve do zida i opet nazad, a onda ga uspraviše. Čula je kako se pesak meša unutra, a onda Elmar otvorи poklopac i izvuče kapuljaču od pletene žice. „Šta kažeš, je li dovoljno čista?“ Pošto je bio štitonoša Ruza Boltona, dužnost mu je bila da gospodarov oklop bude blistav.

„Moraš da istreš pesak. Još ima mrlja rđe. Vidiš?“ Ona pokaza. „Bolje bi ti bilo da ponovo sve uradiš.“

„Uradi ti.“ Elmar je umeo da bude prijatan kada mu je trebala pomoć, ali bi se kasnije uvek prisetio da je on štitonoša, a ona samo služavka. Voleo je da se hvali kako je sin gospodara Prelaza, ne bratanac ili kopile ili unuk, već zakoniti *sin*, i da će se zbog toga oženiti princezom.

Arju nije bilo briga za njegove dragocene princeze, i nije volela da joj on naređuje. „Moram da donesem gospodaru vodu za favor. On je u ložnici, stavljaju mu pijavice. Ne obične crne pijavice, već velike blede.“

Elmarove oči raširiše se kao dva tvrdo kuvana jajeta. Pijavice su ga užasavale, posebno velike blede, koje su izgledale kao pihtije sve dok se ne bi napunile krvlju. „Zaboravio sam, previše si mršava da bi gurala ovako teško bure.“

„Zaboravila sam, ti si glup.“ Arja diže vedro. „Možda i tebi trebaju pijavice. Na Vratu ima pijavica velikih kao svinje.“ I ostavi ga s njegovim buretom.

Lordova ložnica bila je prepuna ljudi kada ona uđe. Tu je bio Kiburn, i mračni Volton u verižnjači i čeličnim štitnicima za cevanice, kao i desetak Freja, sve braća, polubraća i rođaci. Ruz Bolton ležao je na krevetu, nag. Pijavice su mu visile s unutrašnjih strana ruku i nogu i prekrivale mu blede grudi, dugačka prozirna stvorenja koja su postajala svetlucavo ružičasta dok su se hranila. Bolton na njih nije obraćao više pažnje nego na Arju.

„Ne smemo dozvoliti lordu Tivinu da nas okruži ovde u Harendvoru“, govorio je ser Enis Frej dok je Arja punila favor. Sivi pogrblijeni div od čoveka vodnjikavih crvenih očiju i ogromnih čvornovatih ruku, ser Enis, doveo je hiljadu i po Frejevih mačeva na jug, u Harendvor, ali se često činilo da nije u stanju da zapoveda ni sopstvenoj braći. „Zamak je toliko velik da za odbranu treba čitava vojska, a kada nas jednom opsednu, nećemo imati čime vojsku da hranimo. Niti ima

nade da ćemo sakupiti dovoljno zaliha. Zemlja je pretvorena u pepeo, sela su prepuštena vukovima, letina je spaljena ili ukradena. Jesen je stigla, hrane nema u skladištima, a ništa nije posejano. Živimo od onoga što sakupimo, a ako nam Lanisteri to uskrate, za mesec dana ćemo morati da pređemo na pacove i kožu od cipela.“

„Ne nameravam da me ovde opsednu.“ Glas Ruza Boltona bio je tako tih da su se ljudi naprezali da ga čuju, i stoga mu je u odajama uvek vladala čudna tišina.

„Šta onda?“ hteo je da zna ser Džared Frej, svu, pročelav i rošav. „Zar je pobeda toliko opila Edmura Tulija da sad namerava da stupi u otvorenu bitku s lordom Tivinom?“

Ako to uradi, pobediće ih, pomisli Arja. *Pobediće ih, kao na Crvenom kraku, videćete.* Neprimetno, ona priđe i stade kraj Kiburna.

„Lord Tivin je mnogo milja odavde“, reče Bolton mirno. „Ima mnogo posla u Kraljevoj Luci. Neće skoro krenuti za Harendvor.“

Ser Enis tvrdoglavu odmahnu glavom. „Ti ne poznaješ Lanistere kao mi, moj gospodaru. I kralj Stanis je mislio da je lord Tivin hiljadu liga daleko, i to mu je smrsilo konce.“

Bledi čovek u krevetu blago se osmehnu, dok su se pijavice hranile njegovom krvlju. „Ja nisam čovek kome će neko smrsiti konce, ser.“

„Čak i ako Brzorečje sakupi svu svoju snagu i Mladi Vuk se probije sa zapada, kako možemo da se nadamo da ćemo biti jednak brojni kao lord Tivin? Kada bude došao, vodiće daleko veću silu nego što je imao na Zelenom kraku. Podsećam te da Visoki Sad sada стоји uz Džofrija!“

„Nisam zaboravio.“

„Jednom sam bio sužanj lorda Tivina“, reče ser Hostin, plećat čovek četvrtastog lica, za koga se pričalo da je najsnažniji Frej. „Ne želim da ponovo uživam u lanisterskoj gostoljubivosti.“

Ser Haris Haj, koji je bio Frej po majci, žustro zaklima glavom. „Ako je lord Tivin mogao da pobedi prekaljenog čoveka poput Stanisa Barateona, kakvi su izgledi našeg dečaka kralja?“ On se osvrnu i pogledom potraži podršku od braće i rođaka, i nekolicina promrmlja da se slaže.

„Neko mora imati hrabrosti da to izrekne“, reče ser Hostin. „Rat je izgubljen. Moramo naterati kralja Roba da to shvati.“

Ruz Bolton ih je proučavao bledim očima. „Kralj je pobedio Lanistere svaki put kada se s njima sreo u bici.“

„Izgubio je Sever“, bio je uporan Hostin Frej. „Izgubio je Zimovrel! Braća su mu mrtva...“

Na tren Arja zaboravi da diše. *Mrtvi? Bren i Rikon, mrtvi?* Šta to on hoće da kaže? Šta to govori o Zimovrelu, Džofri nikada ne bi mogao da zauzme Zimovrel, Rob mu to ne bi dozvolio. Onda se priseti da Rob nije u Zimovrelu. Bio je daleko na zapadu, a Bren je bio bogalj, a Rikonu su bile samo četiri godine. Bila joj je

potrebna sva snaga da ostane mirna i tiha kao što ju je Sirio Forel učio, da stoji tu kao komad nameštaja. Oseti kako joj suze naviru na oči, i snagom volje ih potisnu. *To nije istina, to ne može biti istina, to je samo nekakva lanisterska laž.*

„Da je Stanis pobedio, sve bi možda bilo drugačije“, reče Ronel Rečni setno. On je bio jedno od kopiladi lorda Valdera.

„Stanis je izgubio“, reče ser Hostin jednostavno. „Naše želje tu činjenicu neće promeniti. Kralj Rob mora da sklopi mir s Lanisterima. Mora skinuti krunu i saviti koleno, koliko god mu to ne bilo pravo.“

„A ko će to da mu kaže?“ Ruz Bolton se osmehnu. „Lepo je imati toliko hrabre braće u ovako nemirna vremena. Razmisliću o onome što ste mi rekli.“

Njegov osmeh značio je otpuštanje. Freji izrekoše učtivosti i izadoše, ostavivši samo Kiburna, Voltona Čeličnu Cevanicu i Arju. Lord Bolton je pozva bliže. „Dovoljno sam iskrvavljen. Nen, možeš ukloniti pijavice.“

„Odmah, moj gospodaru.“ Nije valjalo dozvoliti Ruzu Boltonu da ponavlja naređenja. Arja požele da ga upita šta je ser Hostin htio da kaže o Zimovrelu, ali se nije usuđivala. *Pitaću Elmara*, pomisli. *Elmar će mi reći*. Pijavice su se sporo migoljile pod njenim prstima dok ih je pažljivo sakupljala s lordove kože, bleda tela bila su im vlažna na dodir i nabrekla od krvi. *To su samo pijavice*, podseti ona sebe. *Ako stegnem pesnicu, pući će mi pod prstima*.

„Stiglo je pismo od twoje gospe supruge.“ Kiburn iz rukava izvuče svitak pergamenta. Mada je nosio meštarsku odoru, oko vrata nije imao lanac; šaputalo se da je ostao bez njega zbog bavljenja mrtvačkom mađijom.

„Možeš da ga pročitaš“, reče Bolton.

Ledi Valda je skoro svakog dana pisala iz Blizanaca, ali su sva pisma bila ista. „Molim se za tebe ujutro, u podne i uveče, moj mili lorde“, pisala je, „i brojim dane do trenutka kada ćeš ponovo deliti sa mnom postelju. Brzo mi se vrati, i daću ti puno sinova da zauzmu mesto tvog dragog Domerika i vladaju Užasnikom nakon tebe.“ Arja vide sliku punačke ružičaste bebe u kolevci, prekrivene punačkim ružičastim pijavicama.

Ona donese lordu Boltonu vlažnu krpu da obriše svoje meko čosavo telo. „Hoću da posaljem pismo“, reče ovaj bivšem meštru.

„Ledi Valdi?“

„Ser Helmanu Tolhartu.“

Jahač od ser Helmana stigao je pre dva dana. Tolhartovi ljudi zauzeli su zamak Derija, prihvativši, nakon kratke opsade, predaju lanisterske posade.

„Reci mu da zarobljenike pobije, a zamak spali, po kraljevom naređenju. Onda će se pridružiti Robetu Gloveru i krenuti istočno prema Senodolu. To su bogate zemlje, i rat jedva da ih je i takao. Vreme je da ga osete. Glover je izgubio zamak, a Tolhart sina. Nek na Senodolu iskale svoj bes.“

„Pripremiću poruku za tvoj pečat, moj gospodaru.“

Arji je bilo drago što je čula da će zamak Derija biti spaljen. Tamo su je doveli

kada su je uhvatili nakon tuče s Džofrijem, i tamo je kraljica nateralna oca da ubije Sansinu vučicu. *I zasluzuje da gori.* Ona požele da se Robet Glover i ser Helman Tolhart vrate u Harendvor; prebrzo su otišli, pre nego što je stigla da odluči da li da im poveri svoju tajnu.

„Danas ču ići u lov“, najavi Ruz Bolton dok mu je Kiburn pomagao da obuče postavljen prsluk.

„Da li je to bezbedno, moj gospodaru?“ upita Kiburn. „Pre samo tri dana, ljudi obrednika Ata napali su vukovi. Ušli su pravo u njihov logor, ni pet koraka od vatre, i ubili dva konja.“

„Vukove i nameravam da lovim. Noću od zavijanja ne mogu oka da sklopim.“ Bolton pripasa kaiš, pa podesi mač i bodež. „Priča se da su nekada jezovuci lutali Severom u velikim čoporima, po stotinu i više njih, i nisu se bojali ni ljudi ni mamuta, ali to je bilo davno, i u dalekoj zemlji. Čudno je što su se obični južnjački vukovi toliko osmelili.“

„Užasna vremena rađaju užasne stvorove, moj gospodaru.“

Bolton otkri zube. Bilo je to nešto možda nalik na osmeh. „Zar su ova vremena toliko užasna, meštare?“

„Leto je za nama, a u kraljevstvu ima četiri kralja.“

„Jedan kralj može biti užasan, ali četvorica?“ On slegnu ramenima. „Nen, moj krzneni plašt.“ Ona mu ga doneće. „Moje odaje će biti čiste i uredne kada se vratim“, reče joj dok se ogrtao. „I postaraj se za ledi Valdino pismo.“

„Biće tvoja volja, moj gospodaru.“

Lord i meštar izadoše ni ne pogledavši je. Kada odoše, Arja uze pismo, odnese ga do kamina i žaračem prodžara vatru da je rasplamsa. Posmatrala je pergament kako se uvija, tamni i bukti. *Ako su Lanisteri naudili Brenu i Rikonu, Rob će ih sve pobiti. On nikada neće saviti koleno, nikada, nikada, nikada. On se ne boji nikoga od njih.* Pramenovi dima uzviše se u odžak. Arja čučnu kraj vatre, gledajući ih kako se dižu kroz veo vrelih suza. *Ako je Zimovrel stvarno pao, da li je ovo sada moj dom? Da li sam i dalje Arja, ili ču zauvek biti samo služavka Nen?*

Sledećih nekoliko sati provela je u spremanju lordovih odaja. Počistila je stare rogozine i prostrla nove, mirišljave, zapalila novu vatru u kaminu, promenila posteljinu i istresla dušek, ispraznila nokšire niz rupu u zidu a zatim ih oribala, odnela naramak prljave odeće praljama i donela iz kuhinje zdelu hrskavih jesenjih krušaka. Kada je završila s ložnicom, spustila se niz stepenice i ponovila sve to i u velikoj odaji, prostranoj sobi punoj promaje, većoj od mnogih dvorana u manjim zamkovima. Sveće su bile sasvim dogorele, tako da ih je zamenila. Pod prozorom se nalazio ogroman sto od hrastovine, za kojim je lord pisao svoja pisma. Ona nasлага knjige, promeni sveće, poređa pera i mastionice i pečatni vosak.

Preko hartija je ležala velika iskrzana ovčja koža. Arja poče da je svija, kada joj boje privukoše pogled: plava za jezera i reke, crvene tačke gde su se mogli naći gradovi i zamkovi, zelena za šume. Ona je razvi. ZEMLJE TROZUPCA, pisalo je

krasnopisom ispod mape. Crtež je prikazivao sve od Vrata do Crnobujice. *Eno Harendvora, na vrhu velikog jezera, shvati ona, ali gde je Brzorečje?* Onda ga ugleda. *Nije daleko...*

Još je bilo rano popodne kada je završila, tako da Arja ode u bogošumu. Kao peharnici lorda Boltona dužnosti su joj bile lakše nego pod Vizom, pa čak i Crvenookim, mada je morala da se oblači kao paž i kupa se češće nego što joj se sviđalo. Lov će potrajati još mnogo sati, tako da je imala malo vremena za vežbu.

Mlatila je po brezovim granama, sve dok oštiri vrh slomljene metle nije postao zelen i lepljiv. „Ser Gregor“, dahtala je. „Dansen, Poliver, Srculence Raf.“ Okretala se i skakala, i održavala ravnotežu na petama, jureći tamo-amo, razbacujući šišarke na sve strane. „Golicač!“ viknu jednom. „Pseto!“ sledeći put. „Ser Ilin, ser Merin, kraljica Sersei.“ Pred njom se ukaza stablo hrasta, i ona skoči da u njega zarije oštricu, stenući: „Džofri, Džofri, Džofri.“ Sunčeva svetlost koja se probijala kroz krošnje šarala joj je ruke i noge. Kada stade, kožu joj je prekrivala koprena znoja. Beše odrala desni taban, tako da je stala na jednoj nozi pred drvetom srcem i digla mač na pozdrav. „Valar morgulis“, reče starim bogovima Severa. Dopadao joj se zvuk tih reči.

Dok je prelazila dvorište idući ka kupatilu, ugleda gavrana kako kruži ka svojoj kuli i zapita se odakle dolazi i kakvu poruku nosi. *Možda je od Roba, došao je da javi kako ono za Brena i Rikona nije istina.* Ona zagrise usnu, nadajući se. *Da imam krila, odletela bih u Zimovrel i sama videla. A ako jeste, samo bih odletela, vinula se dalje od meseca i sjajnih zvezda, i videla sve ono iz priča Stare Nen, zmajeve i morska čudovišta i Titana iz Bravosa, i možda se više nikada ne bih vratila, osim ako bih htela.*

Lovačka družina vratila se u predvečerje s devet mrtvih vukova. Sedmoro su bili odrasli, velike sivosmeđe zveri, divlje i snažne, a samrtničko režanje beše im otkrilo dugačke žute zube. Ali su preostala dva bili tek štenci. Lord Bolton naredi da se od krvna sašije prekrivač za njegovu postelju. „Mladunci još imaju to meko krvno, moj gospodaru“, reče jedan od njegovih ljudi. „Napraviću ti lep topao par rukavica.“

Bolton diže pogled ka barjacima razigranim iznad kapijskih kula. „Kao što nas Starkovi često podsećaju, zima dolazi. Uradi tako.“ Kada vide da Arja gleda, reče: „Nen, hoću vrč vrelog kuvanog vina, u šumi je bilo hladno. Postaraj se da se ne ohladi. Raspoložen sam da večeram sam. Ječmeni hleb, maslac i veprovini.“

„Smesta, moj gospodaru.“ To je uvek bio najbolji odgovor.

Pituljica je pravio ovsene kolačiće kada je ušla u kuhinju. Tri druga kuvara čistila su ribu, dok je kuhinjski momak okretao vepra na ražnju. „Moj gospodar želi večeru, i vrelog kuvanog vina uz nju“, objavi Arja, „i neće da bude hladna.“ Jedan kuvar oprá ruke, pa izvadi kazanče i napuni ga teškim, slatkim crnim vinom. Pituljici rekoše da naspe začina dok se vino grejalo. Arja priđe da pomogne.

„Mogu i sam“, reče on mrzovoljno. „Ne trebaš mi ti da mi pokažeš kako se kuva

vino.“

I on me mrzi, ili me se boji. Ona se povuče, više tužna nego besna. Kada je hrana bila spremna, kuvari je pokriše srebrnim zvonom i zamotaše vrč u debeli peškir, da se ne ohladi. Napolju se spuštao mrak. Na zidinama su vrane mrmljale oko glava kao dvorani oko kralja. Jedan stražar joj otvorio vrata Kraljeve lomače. „Nadam se da to nije čorba od lasice“, našali se on.

Ruz Bolton je sedeo kraj kamina i čitao debelu, u kožu uvezanu knjigu. „Upali nekoliko sveća“, naredi dok je okretao stranu. „Postaje mračno.“

Ona mu stavi hranu kraj lakta i posluša ga, ispunivši sobu treperavim svetlom i mirisom karanfilića. Bolton prstom okrenuo još nekoliko strana, pa zatvori knjigu i pažljivo je stavi u vatu. Gledao je kako je plamen proždire, blede oči blistale su mu od odsjaja vatre. Stara suva koža naglo buknu, a žute stranice okretale su se dok su gorele, kao da ih lista neki duh. „Noćas mi više nećeš trebati“, reče on, ne pogledavši je.

Trebalo je da ode, tiho kao miš, ali je nešto zadrža. „Moj gospodaru“, upita, „da li ćeš me povesti sa sobom kada kreneš iz Harendvora?“

On se okrenuo da je pogleda, a iz očiju mu se videlo da je začuđen, kao da mu se upravo obratila njegova večera. „Da li sam ti dao dozvolu da mi postavljaš pitanja, Nen?“

„Ne, moj gospodaru.“ Ona obori pogled.

„Onda nije trebalo da govoriš. Zar ne?“

„Nije. Moj gospodaru.“

Na tren je izgledao kao da mu je to zabavno. „Odgovoriću ti, samo ovaj put. Nameravam da predam Harendvor lordu Vargu kada se vratim na sever. Ti ćeš ostati ovde, s njim.“

„Ali ja ne...“ poče ona.

On je preseće. „Nemam običaj da dozvoljavam slugama da me ispituju, Nen. Moram li da ti iščupam jezik?“

Znala je da bi on to uradio, jednako lako kao što bi drugi čovek čušnuo psa. „Ne, moj gospodaru.“

„Onda te više neću čuti?“

„Nećeš, moj gospodaru.“

„Idi sada. Zaboraviću na ovu drskost.“

Arja ode, ali ne u krevet. Kada izadje u tamu dvorišta, stražar na vratima joj klimnu glavom i reče: „Oluja dolazi. Osećaš miris u vazduhu?“ Vetar je duvao u naletima, izvijajući plamenove baklji na zidinama. Na putu za bogošumu, ona prođe kraj Jecajuće kule, gde je nekada živela u strahu od Viza. Freji su je nakon pada Harendvora uzeli za sebe. Čula je kako kroz prozor dopiru besni glasovi, mnogo ljudi govorilo je uglas, ili se svađalo. Elmar je sedeo na stepenicama pred vratima, sam.

„Šta nije u redu?“ upita Arja kada vide kako mu na obrazima sijaju suze.

„Moja princeza“, projeca on. „Obeščaćeni smo, kaže Enis. Stigla je ptica iz Blizanaca. Moj gospodar otac kaže da će morati da se oženim nekom drugom, ili postanem obrednik.“

Glupa princeza, pomisli ona, to nije razlog za plać. „Moja braća su možda mrtva“, poveri se ona.

Elmar je prezrivo pogleda. „Koga briga za služavkinu braću.“

Jedva se suzdržala da ga ne udari kada je to rekao. „Nadam se da će ti princeza umreti“, reče, pa pobeže pre nego što je mogao da je uhvati.

U bogošumi nađe svoj drveni mač gde ga je i ostavila, i odnese ga do drveta srca. Tamo kleknu. Crveno lišće zašuška. Crvene oči zagledaše se u nju. *Oči bogova.* „Recite mi šta da radim, vi bogovi“, molila se.

Jedan dugačak trenutak nije bilo zvukova sem vetra i vode, i šuštanja lišća i grana. A onda, negde daleko, daleko, iza bogošume i ukletih kula i čudovišnih kamenih zidina Harendvora, negde iz dalekog sveta, dopre dugačko samotno zavijanje vuka. Arja se naježi, i na tren joj se zavrte u glavi. I tada, jedva čujno, kao da će očev glas. „Kada snegovi padnu i beli vetrovi zaduvaju, usamljeni vuk umire, ali čopor opstaje“, reče on.

„Ali čopora nema“, prošapta ona stražariki. Bren i Rikon su mrtvi, Lanisteri drže Sansu, Džon je otišao na Zid. „Čak ni ja više nisam ja, sada sam Nen.“

„Ti si Arja od Zimovrela, kći Severa. Rekla si mi da možeš biti snažna. U tebi teče vučja krv.“

„Vučja krv.“ Arja se sada priseti. „Biću snažna kao Rob. Rekla sam da hoću.“ Tad duboko udahnu, a onda diže dršku metle obema rukama i uz snažan prasak je prelomi preko kolena, pa zatim baci komade u stranu. Ja *sam jezovuk, i dosta mi je drvenih zuba.*

Te noći je ležala u svom uzanom krevetu na oštrosliji slami, slušajući glasove živih i mrtvih kako šapuću i raspravljuju se dok je čekala da izade mesec. Bili su to jedini glasovi kojima je sada verovala. Čula je zvuk sopstvenog daha, kao i vukove, sada velik čopor. *Bliži su od onoga koga sam čula u bogošumi*, pomisli ona. *Zovu me.*

Naposletku kliznu ispod čebeta, navuče tuniku i bosonoga se odšunja niz stepenice. Ruz Bolton je bio oprezan čovek, i ulaz u Kraljevu lomaču čuvali su u svako doba dana i noći, tako da je morala da šmugne kroz uski podrumski prozor. Dvorište je bilo mirno, veliki zamak izgubljen u ukletim snovima. Nad njim, vетар je zavijao kroz Jecajuću kulu.

U kovačnici ona nađe vatre zamrle, i vrata zatvorena i zabravljena. Uspuza se kroz prozor, kao što je i pre radila. Džendri je delio dušek s dvojicom drugih kovačkih šegrta. Dugo je čučala na tavanu, sve dok joj se oči dovoljno ne privikoše na tamu, kako bi bila sigurna da je on onaj sa strane. Onda mu stavi ruku na usta i uštinu ga. Oči mu se otvorile. Sigurno nije bio duboko usnuo. „*Molim te*“, prošapta ona. Pa mu skloni ruku s usta i pokaza.

Na tren joj se činilo da nije shvatio, ali onda i on kliznu ispod čebadi. Nag, pređe sobu, navuče široku tuniku od grubog sukna, i siđe s tavana za njom. Ostali spavači nisu se pomerali. „Šta sada hoćeš?“ reče Džendri tiho i besno.

„Mač.“

„Crnopalac drži sva sečiva pod ključem, sto puta sam ti to rekao. Treba ti za lorda Pijavici?“

„Za mene. Slomi katanac čekićem.“

„Slomiće mi ruku“, progunda on. „Ili nešto još gore.“

„Neće, ako pobegneš sa mnom.“

„Ako pobegneš, uhvatiće te i ubiti.“

„Tebi će biti gore. Lord Bolton daje Harendvor Krvavim lakrdijašima, sam mi je rekao.“

Džendri skloni crnu kosu iz očiju. „Pa?“

Ona ga pogleda pravo u oči, bez straha. „Pa, kada Vargo Hout bude lord, odseći će stopala svim slugama, da ne bi bežali. I kovačima, takođe.“

„To je samo priča“, reče on prezrivo.

„Ne, istina je, čula sam lorda Varga kada je to rekao“, slaga ona. „Svima će odseći po stopalo. Levo. Idi u kuhinju i probudi Pituljicu. Tebe će poslušati. Trebaće nam hleb, ili ovjeni kolačići, ili nešto tako. Ti nabavi mačeve, ja ču konje. Naći ćemo se kod male kapije u istočnom zidu, iza Kule duhova. Tamo niko nikada ne dolazi.“

„Znam tu kapiju. Čuvaju je stražari, isto kao i ostale.“

„Pa? Nećeš zaboraviti mačeve?“

„Nisam rekao da idem.“

„Nisi. Ali ako podeš, nećeš zaboraviti mačeve?“

On se namršti. „Neću“, reče naposletku. „Valjda neću.“

Arja se vrati u Kraljevu lomaču istim putem kojim je i izašla, i odšunja se uz zavojito stepenište osluškujući korake. U svojoj ćeliji, skinu se do gole kože i pažljivo se odenu u dva sloja rublja, tople čarape i najčistiju tuniku. Bila je to livreja lorda Boltona. Na grudima je bio zašiven njegov grb, odrani čovek Užasnika. Potom zaveza cipele, prebaci vuneni plašt preko mršavih ramena i zakopča ga pod grлом. Tiha kao senka, krenu natrag niz stepenice. Pred lordovim odajama zastade da oslušne kod vrata, lagano ih gurnuvši kada ču samo tišinu.

Mapa od ovčje kože bila je na stolu, kraj ostatka Boltonove večere. Ona je tesno smota i zadenu za pojasa. Na stolu beše ostavio bodež, te ona uze i njega, za slučaj da Džendrija izda hrabrost.

Konj tiho zanjišta kada je kliznula u mračnu štalu. Svi konjušari su spavalii. Ona jednog čušnu nogom, a on se pospano diže i reče, „A? Šta je?“

„Lordu Boltonu trebaju tri osedlana konja.“

Momak ustade, tresući slamu iz kose. „U ovo doba? Konje, kažeš? Trepćući

pogleda grb na njenoj tunici. „Šta će mu konji, po mraku?“

„Lord Bolton nema običaj da dozvoljava slugama da ga ispituju.“ Ona prekrsti ruke.

Stalski momak je još gledao odranog čoveka. Znao je šta on znači. „Tri, kažeš?“

„Jedan, dva, tri. Konji za lov. Hitri i sigurnog koraka.“ Arja mu pomože oko uzda i sedala, tako da nije morao da budi ostale. Nadala se da ga posle neće kazniti, mada je znala da verovatno hoće.

Najgore je bilo kada je morala da provede konje kroz zamak. Držala se senke unutrašnjeg zida gde god je mogla, tako da su stražari koji su hodali po zidinama morali da pogledaju pravo ispod sebe da bi je videli. *Pa šta i ako pogledaju? Ja sam lična pekarnica mog lorda.* Bila je ledena, vlažna jesenja noć. Oblaci su nailazili sa zapada, skrivajući zvezde, a Jecajuća kula žalobno je zavijala sa svakim naletom vetra. *Miriše na kišu.* Arja nije znala da li će to pomoći ili odmoći njihovom bekstvu.

Niko je nije video, a ni ona nije videla nikoga, sem sivo-bele mačke što se verala po zidu oko bogošume. Ona zastade i frknu na Arju, probudivši joj uspomene na Crvenu tvrđavu, i njenog oca, i Sirija Forela. „Mogu da te uhvatim ako hoću“, reče joj Arja tiho, „ali moram da idem, maco.“ Mačka ponovo frknu i pobeže.

Kula duhova bila je najruševnija od svih pet čudovišnih tornjeva. Stajala je mračna i pusta iza ostatka srušenog obredišta u koje su poslednjih tri stotine godina na molitvu dolazili samo pacovi. Tu je čekala da vidi hoće li Džendri i Pituljica doći. Činilo joj se da dugo čeka. Konji su štrpkali korov što je rastao između slomljenog kamenja, dok su oblaci gutali poslednje zvezde. Arja izvadi bodež i naoštari ga, tek da bi se nečim zanimala. Dugački glatki pokreti, kao što ju je Sirio učio. Zvuk je umiri.

Čula ih je kako dolaze dugo pre no što ih je videla. Pituljica je teško disao, i jednom se sapleo u mraku, ogulivši cevanicu, i prokleo dovoljno glasno da probudi pola Harendvora. Džendri je bio tiši, ali su mačevi koje je nosio zveckali. „Evo me.“ Ona ustade. „Budite tihi, inače će nas čuti.“

Momci nađoše put do nje kroz prevrnuto kamenje. Ona vide da Džendri ispod plašta nosi nauljenu verižnjaču, i da mu je preko leđa prebačen kovački čekić. Pituljičino okruglo rumeno lice virilo je ispod kapuljače. U desnoj ruci mu je visio džak hleba, a pod levom miškom je držao kotur sira. „Na toj kapiji stoji stražar“, reče Džendri tiho. „Rekao sam ti da će biti tu.“ „Ostanite ovde s konjima“, reče Arja. „Ja ču ga se otarasiti. Dođite kada vas pozovem.“

Džendri klimnu glavom. Pituljica kaza: „Zahukći kao sova kad budeš htela da dođemo.“

„Ja nisam sova“, reče Arja. „Ja sam vučica. Zavijaću.“

Sama, ona kliznu kroz senke Kule duhova. Hodala je brzo, da izmakne svom strahu, i činilo joj se kao da kraj nje stupaju Sirio Forel, i Joren, i Džaken H'gar, i

Džon Snežni. Nije ponela mač koji joj je Džendri doneo, još ne. Za ovo će bodež biti bolji. Bio je dobar i oštar. Ta kapija bila je najmanja u Harendvora, uzana vrata od čvrste hrastovine, prekrivena gvozdenim zakivcima, usađena u sam ugao zida ispod odbrambene kule. Čuvaо ju je samo jedan čovek. Ali je znala da će biti stražara i gore u toj kuli, a da će dragi u blizini hodati po zidu. Šta god da se desi, mora biti tiha kao senka. *On ne sme ni glasa da pusti.* Počeše da promiču kapi kiše. Ona oseti kako joj jedna pade na čelo i lagano skliznu niz nos.

Nije pokušala da se sakrije, već je prišla stražara otvoreno, kao da ju je poslao lord Bolton lično. On ju je gledao kako prilazi, pitajući se šta paž tu traži usred noći. Kada se približi, vide da je on severnjak, veoma visok i mršav, skupljen pod otrcanim krvnenim plaštom. To je bilo loše. Freja ili nekog od Hrabrih drugara možda je i mogla da prevari, ali su ljudi iz Užasnika služili Ruza Boltona čitavog života, i poznavali su ga bolje od nje. *Ako mu kažem da sam Arja Stark i naredim mu da se skloni...* Ne, nije se usuđivala. On je bio severnjak, ali ne čovek Zimovrela. Pripadao je Ruzu Boltonu.

Kada stiže do njega, raširi plašt tako da on može da vidi odranog čoveka na njenim grudima. „Salje me lord Bolton.“

„U ovo doba? Zašto?“

Videla je svetlucanje čelika pod krznom, i nije znala da li je dovoljno snažna da zarije bodež kroz verižnjaču. *Grlo, moram da ciljam u grlo, ali on je previsok, nikada ga neću dohvatići.* Na tren nije znala šta da kaže. Na tren je ponovo bila mala devojčica, preplašena, i kiša na licu ličila joj je na suze.

„Rekao mi je da svim stražarima dam po srebrnjak, zato što ga dobro služe.“ Reči dodoše same od sebe.

„Srebrnjak, kažeš?“ Nije joj verovao, ali je *želeo* da veruje; ipak je srebro bilo srebro. „Onda ga daj’vamo.“

Prsti joj potražiše ispod tunike i nađoše novčić koji joj je dao Džaken. U mraku gvožđe može da liči na potamnelo srebro. Ona ga pruži... i pusti da joj sklizne kroz prste.

Tiho je proklevši, čovek se spusti na koleno da potraži novčić na zemlji, i njegov vrat se ukaza tik pred njom. Arja isuka bodež i pređe mu njime preko grla, glatko kao letnja svila. Vreo mlaz krvi obli joj ruke. On pokuša da vikne, ali su mu usta bila puna krvi.

„*Valar morgulis*“, prošapta ona dok je umirao.

Kada je prestao da se kreće, ona podiže novčić. Napolju, s druge strane harendvorskih zidina, vuk stade da zavija, glasno i otegnuto. Ona diže prečagu, stavi je u stranu, i otvorи teška hrastova vrata. Kada Pituljica i Džendri stigoše s konjima, kiša je već žestoko padala. „*Ubila si ga*“, prodahta Pituljica.

„Šta si mislio da ču da uradim?“ Prsti su joj bili lepljivi od krvi, a kobila joj se od tog mirisa uznemirila. *Nije važno*, pomisli, skočivši u sedlo. *Kiša će ih oprati.*

SANSA

Prestona dvorana bila je okean dragulja, krvna i svetlih tkanina. Gospodari i gospe ispunjavali su zadnji deo odaje: stajali su pod visokim prozorima gurajući se za mesto, kao ribarske žene na doku.

Džofrijevi dvorani potrudili su se da tog dana nadmaše jedan drugoga. Džalabar Kso bio je sav u perju, tako fantastičnom i neobičnom, da se činilo kao da će svakog trenutka poleteti. Prvoobrednikova kristalna kruna bacala je duge kroz vazduh svaki put kada bi pomerio glavu. Za većničkim stolom, kraljica Sersei svetlucala je u haljini od zlatnog platna prošaranoj tamnocrvenim somotom, dok se kraj nje Varis ulagivao i smeđuljio u ljubičastom brokatu. Mesečev Dečak i ser Dontos nosili su nove šarene odore, čiste kao prolećno jutro. Čak su i ledi Tanda i njene kćeri izgledale lepo u istovetnim haljinama od tirkizne svile i crvenog krvna, a lord Džajlz je kašljao u grimiznu svilu obrubljenu zlatnom čipkom. Kralj Džofri sedeo je iznad svih, okružen sečivima i bodljama Gvozdenog prestola. Bio je u teškoj grimiznoj svili, crnog ogrtača prekrivenog rubinima, s teškom zlatnom krunom na glavi.

Protinuvši se kroz gusto zbijene vitezove, štitonoše i bogate građane, Sansa stiže u prvi red galerije baš kada fanfare najaviše dolazak lorda Tivina Lanistera.

On projaha čitavom dvoranom na svom ratnom konju i sjaha pred Gvozdenim prestolom. Sansa nikada ranije nije videla takav oklop; sav od uglačanog crvenog čelika, sa zlatnim vijugavim intarzijama i ukrasima. Toke su mu bile sunca, razjareni lav na kacigi imao je oči od rubina, a lavice na ramenima držale su zlatan plašt toliko dugačak i težak da je prekrivao sapi njegovog jurišnog pastuva. Čak je i oklop konja bio pozlaćen, a prekrivač mu je bio od svetlucave grimizne svile ukrašene lanisterskim lavom.

Gospodar Livačke stene bio je tako veličanstvena pojava da se Sansa zaprepasti kada mu konj istovari gomilu balege pred samim podnožjem prestola. Džofri je morao oprezno da je obide dok je silazio da zagrli dedu i proglaši ga za Spasioca grada. Sansa prekri usta da sakrije nervozan osmeh.

Džof nadugačko i naširoko uputi poziv dedi da preuzme upravljanje kraljevstvom, i lord Tivin svečano prihvati tu odgovornost, „sve dok veličanstvo ne stasa“. Onda mu štitonoše skinuše oklop, a Džof mu stavi desničin lanac oko vrata. Lord Tivin sede za većnički sto kraj kraljice. Nakon što konja odvedoše, a njegovu zaostavštinu počistiše, Sersei klimanjem glave dade znak da se ceremonija nastavi.

Fanfare bronzanih truba pozdravljale su redom sve junake kako su stupali kroz velika vrata od hrastovine. Najavljavači su izvikivali imena i podvige da ih svi čuju, i plemeniti vitezovi i visokorođene gospe klicali su žestoko, kao secikese na borbi petlova. Počasno mesto dadoše Mejsu Tirelu, gospodaru Visokog Sada. On

je nekada bio snažan čovek ali se sada ugojio, mada je i dalje bio naočit. Pratili su ga sinovi: ser Loras i njegov stariji brat ser Garlan Smeli. Bili su istovetno obučeni, u zeleni somot obrubljen samurovinom.

Kralj je ponovo sišao s prestola da ih pozdravi, što je bila velika počast. Svakom je oko vrata stavio lanac od zlatnih ruža sa kojeg je visio zlatni disk s lanisterskim lavom od rubina.

„Ruže uz lava, kao što moć Visokog Sada stoji uz kraljevstvo,“ objavio je Džofri. „Ako postoji bilo šta što od mene želite, recite i vaše je.“

A sada... pomisli Sansa.

„Veličanstvo“, reče ser Loras, „molim za čast da služim u tvojoj Kraljevskoj gardi i štitim te od neprijatelja.“

Džofri podiže Viteza od Cveća na noge i poljubi ga u obraz. „Biće tako, brate.“

Lord Tirel obori glavu. „Nema veće radosti nego služiti kraljevsko veličanstvo. Ako budeš smatrao da sam vredan mesta u tvom kraljevskom Veću, nećeš naći čoveka vernijeg i iskrenijeg.“

Džof položi šaku na rame lorda Tirela, i poljubi ga kada ovaj ustade. „Želja ti je ispunjena.“

Ser Garlan Tirel, pet godina stariji od ser Lorasa, bio je veoma nalik svom čuvenijem bratu, samo viši, i bradat. Bio je širi u grudima i ramenima, no mada mu je lice bilo dovoljno privlačno, nedostajala mu je ser Lorasova lepota od koje je stajao dah. „Veličanstvo“, reče Garlan kada mu kralj pride, „imam sestruru devicu, Margeri, radost naše kuće. Bila je udata za Renlija Barateona, kao što znaš, ali je lord Renli otisao u rat pre nego što je mogao da ispunji svoje bračne dužnosti, tako da je ostala nevina. Margeri je čula priče o tvojoj mudrosti, hrabrosti i viteštvu, i zavolela te je izdaleka. Preklinjem te da je pozoveš, da je uzmeš za ženu, i spojiš svoju kuću s mojom za sva vremena.“

Kralj Džofri je glumio iznenađenje. „Ser Garlane, lepota tvoje sestre čuvena je u svih sedam kraljevstava, ali sam ja obećan drugoj. Kralj mora da drži reč.“

Kraljica Sersei ustade, praćena šuštanjem haljina. „Veličanstvo, po proceni tvog Malog veća, ne bi bilo ni ispravno ni mudro da se oženiš kćerju čoveka pogubljenog zbog veleizdaje, devojkom čiji brat čak i sada vodi otvorenu pobunu protiv prestola. Gospodaru, tvoji većnici te preklinju, za dobrobit kraljevstva, odrekni se Sanse Stark. Ledi Margeri će biti mnogo prikladnija kraljica.“

Kao čopor dobro dresiranih pasa, lordovi i ledi u dvorani zaklicaše od zadovoljstva. „Margeri“, vikali su. „Dajte nam Margeri!“ i „Nećemo kraljicu izdajnicu! Tirel! Tirel!“

Džofri diže ruku. „Želeo bih da poslušam želje svog naroda, majko, ali sam se svečano zakleo.“

Prvoobrednik iskoraci napred. „Veličanstvo, bogovi veridbu smatraju svetom, ali je tvoj otac, nikada prežaljeni kralj Robert, sklopio taj savez pre nego što su Starkovi od Zimovrela pokazali svoje pravo lice. Njihovi zločini protiv

kraljevstva oslobodili su te svih obećanja koja si možda dao. Sa stanovišta Vere, između tebe i Sanse Stark nema valjanog bračnog ugovora.“ Gromoglasno klicanje ispuni prestonu dvoranu, i poklići „*Margeri, Margeri*“ prolomiše se svuda oko nje. Sansa se nagnu napred, ruke joj se stegnuše oko drvene ograde galerije. Znala je šta sledi, ali se još bojala šta će Džofri reći, bojala se da će čak i sada odbiti da je oslobodi, kada mu čitavo kraljevstvo od toga zavisi. Osećala se kao da je ponovo na mermernim stepenicama pred Velikim obredištem Belorovim, i čeka svog princa da da milost njenom ocu, i umesto toga ga čuje kako naređuje ser Ilinu Pejnu da mu odseče glavu. *Preklinjem vas*, molila se usrdno, *naterajte ga da to kaže, naterajte ga da to kaže*.

Lord Tivin je posmatrao unuka. Džof ga mrzovljeno pogleda, premesti se s noge na nogu, pa pomože ser Garlanu Tirelu da ustane. „Bogovi su milostivi. Slobodan sam da sledim svoje srce. Oženiću se tvojom milom sestrom, i to rado, ser.“ On poljubi ser Garlana u maljavi obraz, dok se klicanje prolamalo svuda oko njih.

Sansa oseti čudnu vrtoglavicu. *Slobodna sam*. Osećala je poglede na sebi. *Ne smem da se osmehujem*, podseti samu sebe. Kraljica je beše upozorila; bez obzira na ono što oseća, lice koje pokaže svetu mora izgledati nesrećno. „Neću dozvoliti da mi sina bilo ko ponižava. Čuješ li me?“

„Da. Ali ako ne budem kraljica, šta će sa mnom biti?“

„O tome ćemo odlučiti kasnije. Zasada, ostaćeš na dvoru kao naša štićenica.“

„Hoću da idem kući.“

Kraljicu je to razljutilo. „Do sada je trebalo da naučiš, niko od nas ne dobija ono što želi.“

Ja ipak jesam, pomisli Sansa. Oslobođila sam se Džofrija. Neću morati da ga ljubim, niti da mu dam svoje devičanstvo, niti da mu rađam decu. Neka Margeri Tirel dobije sve to, sirotica.

Kada je graja utihnula, gospodar Visokog Sada sede za večnički sto, a sinovi mu se pridružiše drugim vitezovima i manjim lordovima ispod prozora. Sansa je nastojala da deluje jadno i napušteno dok su i ostale junake Bitke na Crnobujici pozivali da prime nagrade.

Pakster Redvin, gospodar Senice, prošao je niz dvoranu okružen svojim blizancima Slinavim i Užasnim, koji je hramao od rane zadobijene u bici. Sledio je lord Metis Rouen u snežnobelom dubletu s velikim drvetom izrađenim od zlatne žice na grudima; lord Rendil Tarli, suv i pročelav, s velikim mačem u draguljima optočenim koricama na leđima; ser Kevan Lanister, zdepast pročelav čovek kratko potkresane brade; ser Adam Marbrend, sa svojom dugom kosom boje bakra; veliki zapadni lordovi Liden, Krejkhol i Breks.

Zatim dodoše oni nižeg porekla što su se istakli u borbi: jednooki vitez ser Filip Fut, koji je ubio lorda Brisa Kerona u dvoboju; konjanik slobodnjak Lotor Brun, koji je prosekao sebi put kroz pedesetak Fosovejovih oklopnika da zarobi ser Džona od Zelenih jabuka i ubije ser Brijana i ser Edvida od Crvenih, stekavši tako

sebi nadimak Lotor Jabukožder; Vilit, sedokosi oklopni pešak u službi ser Harisa Svifta, koji je izvukao svog gospodara ispod umirućeg konja i odbranio ga od desetine napadača; štitonoša paperjem obraslih obraza, po imenu Džosmin Pekldon, koji je ubio dva viteza, ranio trećeg i zarobio još dvojicu, mada mu nije moglo biti više od četrnaest godina. Vilita su uneli u nosiljci, toliko su mu rane bile teške.

Ser Kevan beše zauzeo mesto kraj svog brata lorda Tivina. Kada su najavljuvачi završili s nabrajanjem podviga svih junaka, on ustade. „Zelja je veličanstva da ovi dobri ljudi budu nagrađeni za svoje junaštvo. Po njegovoj odluci, ser Filip će od sada biti lord Filip od kuće Futa, i njemu će pripasti zemlje, prava i prihodi kuće Kerona. Lotor Brun biće primljen u stalež vitezova, i dobiće imanje i utvrdu u rečnim zemljama, po završetku rata. Za Džosmina Pekldona mač i oklop, pravo da odabere bilo kog ratnog konja iz kraljevskih štala, i viteška titula, čim za nju stasa. I konačno, za domaćina Vilita, koplje srebrom okovanog drška, novoiskovana verižnjača i puna kaciga s vizirom. Dalje, domaćinovi sinovi biće uzeti u službu kuće Lanistera u Livačkoj steni, stariji kao štitonoša a mlađi kao paž, i imaće priliku da napreduju do viteške titule ako služe odano i dobro. Kraljeva desnica i Malo veće slažu se sa svim ovim.“

Sledeći su počastovani kapetani kraljevih ratnih brodova *Divlji veter*, *Princ Emon* i *Rečna strela*, zajedno s nekim nižim starešinama s *Milosti bogova*, *Koplja*, *Gospe od svile* i *Ovnove glave*. Koliko je Sansa mogla da shvati, njihova glavna zasluga bila je to što su preživeli bitku na reci, čime je malo ko mogao da se podići. Piromanser Halin i meštri esnafa alhemičara takođe su dobili kraljevu zahvalnost, a Halin je uzdignut na položaj lorda, mada je Sansa primetila da uz titulu nisu išle ni zemlje ni zamak, što alhemičara nije činilo *pravim* lordom ništa više nego što je to bio Varis. Mnogo značajnija lordovska titula darivana je ser Lanselu Lanisteru. Džofri mu je dao zemlje, zamak i prava kuće Derija, čiji je poslednji dečak lord stradao u borbama u rečnim zemljama, „ne ostavivši za sobom nijednog pravog naslednika Derijeve krvi, već samo srodnika kopile“.

Ser Lansel se nije pojавio da primi titulu; pričalo se da će ga rana stajati ruke, a možda i života. Pričalo se da je i Bauk na samrti, od užasne posekotine na glavi.

Kada najavljuvач prozva: „*Lord Petir Beliš*“, on se pojavi odeven sav u nijanse ruža i šljiva, u plaštu prekrivenom drozdovima. Videla je kako se smeši dok se spušta na kolena pred Gvozdenim prestolom. *Deluje tako samozadovoljno*. Sansa ne beše čula za neko Maloprstićevo junačko delo u bici, ali se ipak činilo da će biti nagrađen.

Ser Kevan ponovo ustade. „Zelja je kraljevskog veličanstva da njegov odani savetnik Petir Beliš bude nagrađen za vernu službu kruni i kraljevstvu. Neka se zna da je lordu Belišu darivan zamak Harendvor i sve njemu pripadajuće zemlje i prihodi, da tamo načini svoje sedište i ubuduće vlada kao vrhovni gospodar Trozupca. Petir Beliš i njegovi sinovi i unuci držaće i uživaće ove časti dok je

sveta i veka, a svi lordovi Trozupca ukazivaće mu čast kao svom zakonitom sizerenu. Kraljeva desnica i Malo veće se slažu.“

Na kolenima, Maloprstić diže pogled ka kralju Džofriju. „Pokorno ti zahvaljujem, veličanstvo. To po svoj prilici znači da će morati da se postaram da napravim neke sinove i unuke.“

Džofri se nasmeja, i dvor s njim. *Vrhovni gospodar Trozupca*, pomisli Sansa, *kao i gospodar Harendvora*. Nije shvatala zašto ga to toliko raduje; počasti su bile jednako prazne kao i titula darivana piromanseru Halinu. Harendvor je bio proklet, to su svi znali, a Lanisteri ga čak sada nisu ni držali. Osim toga, lordovi Trozupca bili su zakleti Brzorečju i kući Tulija, i Kralju na Severu; nikada neće prihvatići Maloprstića za sizerena. *Osim ako ih na to ne primoraju. Osim ako moj brat i stric i deda svi ne budu zbaćeni i pobijeni.* Od te misli Sansu obuze nemir, ali reče sebi da ne bude blesava. *Rob ih je svaki put pobjedio. Pobediće i lorda Beliša, ako bude morao.*

Više od šest stotina novih vitezova proizvedeno je tog dana. Bdeli su u Velikom obredištu Belorovom čitave prethodne noći, i prešli su grad bosonogi tog jutra, da dokažu smernost svojih srca. Sada su istupili odeveni u dugačke košulje od nebojene vune da prime viteške titule od Kraljevske garde. To je potrajalo, jer su samo tri Brata belog mača bila prisutna da ih mirošu. Mendon Mur je stradao u bici, Pseto je nestao, Eris Oukhart je bio u Dorni s princezom Mirselom, a Džejmi Lanister je bio Robov sužanj, tako da je Kraljeva garda bila svedena na Belona Svona, Merina Trenta i Ozmunda Ketbleka. Nakon što bi bio proizveden u viteza, svaki od njih je ustao, pripasao pojasa s mačem i stao ispod prozora. Nekima su stopala bila krvava od hoda kroz grad, ali se Sansi činilo da bez obzira na to stoje visoko i ponosito.

Kada su svi novi vitezovi dobili svoje titule, se uzvrpoljiše, kralj Džofri najviše od svih. Neki sa galerija počeše tiho da izlaze, ali su uglednici u parteru bili zarobljeni: nisu smeli da odu bez kraljeve dozvole. Sudeći po tome kako se meškoljio na Gvozdenom prestolu, Džof bi im je rado dao, ali poslovi za taj dan nisu bili ni izbliza gotovi. Jer sada je na red došla druga strana medalje, i uvedeni su zarobljenici.

I u tom društvu bilo je velikih lordova i plemenitih vitezova: zlovoljni stari lord Seltigar, Crvena kraba: ser Bonifer Dobri; lord Estermont, još stariji od Seltigara; lord Vorner, koji je zbog smrskanog kolena hramao niz čitavu dvoranu, ali nije dozvolio nikome da mu pomogne; ser Mark Malendor, sivog lica, ruke odsečene u laktu; žestoki Crveni Ronet od Grifinovog gnezda; ser Dermot od Kišegore; lord Vilam i njegovi sinovi Džosua i Elijas; ser Džon Fosovej; ser Timon Grebimač; Aurejn, kopile od Plavikraja; lord Stedmon, zvani Srebroljubac; stotine drugih.

Oni koji su prešli na drugu stranu za vreme bitke morali su samo da se zakunu na vemošt Džofriju, ali oni koji su se borili za Stanisa do samog kraja behu prisiljeni da govore. Njihove reči su im presuđivale. Ako su molili oprost za izdajstvo i

obećali da će odsad verno služiti, Džofri bi im poželeo dobrodošlicu u kraljev mir i vratio im sve zemlje i prava. Ipak, šačica je ostala prkosna. „Ne zamišljaj da je ovo gotovo, dečače“, upozori jedan, kopile ovog ili onog Florenta. „Gospodar svetlosti štiti kralja Stanisa, sada i zauvek. Svi vaši mačevi i spletke neće vas spasti kada vam kucne čas.“

„Tvoj čas je kucnuo sada.“ Džofri mahnu ser Ilinu da izvede čoveka napolje i odseče mu glavu. Ali čim njega izvedoše, vitez ozbiljnog lika s vatrenim srcem na ogrtaču viknu: „Stanis je pravi kralj! Čudovište sedi na Gvozdenom prestolu, nakazan stvor, plod rodoskvrnjenja!“

„Tišina!“ zagrme ser Kevan Lanister.

Međutim, vitez nastavi još glasnije. „Džofri je crni crv što proždire srce kraljevstva! Tama mu je otac, a smrt majka! Uništite ga pre nego što vas sve izopaci! Uništite ih sve, kraljicu kurvu i kralja crva, poganog kepeca i šaputavog pauka, lažne cvetove. Spasite se!“ Jedan zlatni plašt baci čoveka na zemlju, ali on nastavi da viče. „Doći će vatra što čisti! Kralj Stanis će se vratiti!“

Džofri skoči na noge. „Ja sam kralj! Ubijte ga! Ubijte ga smesta! Naređujem vam.“ On zamahnu nadole rukom, besnim, divljim pokretom... i vrisnu od bola kada mu šaka okrznu jednu od oštrih metalnih kandži koje su ga opkoljavale. Svetli grimizni saten njegovog rukava poprimi tamniju nijansu crvene, natapajući se krvlju. „Majko!“ zavapi on.

Kako su sve oči bile uprte u kralja, čovek na podu, ko zna kako, istrže koplje od jednog zlatnog plašta, i pomoću njega se ponovo osovi na noge. „I sam presto ga odbija!“ viknu. „On nije kralj!“

Sersei potrča ka prestolu, ali lord Tivin ostade miran kao kamen. Morao je samo da digne prst, i ser Merin Trent krenu napred isukanog mača. Kraj je bio brz i surov. Zlatni plaštovi uhvatiše viteza za ruke. „Nije kralj!“ viknu on ponovo, i ser Merin mu zari mač u grudi.

Džof pade u majčino naručje. Tri meštra dotrčaše da ga sprovedu kroz kraljeva vrata. Tada svi počeše da govore uglas. Zlatni plaštovi odvukoše mrtvaca, koji je za sobom ostavljaо svetao krvav trag na kamenom podu. Lord Beliš je gladio bradicu dok mu je Varis šaputao na uho. *Hoće li nas sada raspustiti?* upita se Sansa. Još dvadesetak zarobljenika je čekalo, ali dali će se zakleti na vemoš ili urlati kletve, niko nije mogao da zna.

Lord Tivin ustade na noge. „Nastavićemo“, reče razgovetnim snažnim glasom koji utiša žamor. „Ko hoće da zatraži oprost za veleizdaju može to da uradi. Nećemo dozvoliti više ludosti.“ Potom ode do Gvozdenog prestola i tamo sede na stepenicu, tek tri stope iznad poda.

Napolju je svetlost bledela kada se sve primaklo kraju. Sansa se osećala klonulo dok je silazila s galerije. Pitala se koliko se Džofri opasno posekao. *Kaže se da Gvozdeni presto može da bude svirep i opasan prema onima koji ne zaslužuju da na njemu sede.*

Našavši se ponovo u sigurnosti svojih odaja, ona zagnjuri glavu u jastuk da bi prigušila veseo uvik. *O, hvala vam bogovi, uradio je to, odrekao me se pred svima.* Kada joj služavka unese večeru, umalo je nije poljubila. Bilo je vrućeg hleba i svežeg maslaca, jake goveđe čorbe, piletine i mrkve, i bresaka u medu. *Čak i hrana ima lepši ukus,* pomisli ona.

Pošto pade mrak, ona ogrnu plašt i uputi se u bogošumu. Ser Ozmund Ketblek je u svom belom oklopu čuvaо pokretni most. Sansa dade sve od sebe da zvuči jadno kada mu požele dobro veće. Po načinu na koji joj se iskezio, nije bila sigurna da je bila sasvim ubedljiva.

Dontos je čekao pod krošnjama i mesečinom. „Čemu tako tužno lice?“ upita ga Sansa vedro. „Bio si tamo, čuo si. Džof me se odrekao, nema više ništa sa mnom, on je...“

On je uze za ruku. „O, Džonkil, sirota moja Džonkil, ti ne shvataš. Nemaju više ništa s tobom? Jedva da su i počeli.“ Sansa oseti zebnju u srcu. „Šta hoćeš da kažeš?“

„Kraljica te nikada neće pustiti, nikada. Previše si vredan talac. A Džofri... dušice, on je i dalje kralj. Ako te želi u krevetu, imaće te, samo će ti sada u stomaku ostavljati kopilad, a ne zakonite sinove.“ reče Sansa, preneražena. „On me je pustio, on...“

Ser Dontos joj spusti jedan vlažan poljubac na uho. „Budi hrabra. Zakleo sam se da će te odvesti kući, a sada to i mogu. Određen je dan.“

„Kada?“ upita Sansa. „Kada ćemo poći?“

„Na noć Džofrijeve svadbe. Nakon gozbe. Sve neophodne pripreme su obavljene. Crvena tvrđava biće puna stranaca. Pola dvora će biti pijano, a druga polovina će pomagati Džofriju da razdeviči nevestu. Bar nakratko će te svi zaboraviti, a metež će nam pomoći.“

„Svadba je tek za mesec dana. Margeri Tirel je u Visokom Sadu, tek su je sada pozvali.“

„Kad toliko dugo čekaš, budi strpljiva još malo. Evo, imam nešto za tebe.“ Ser Dontos potraži po svojoj kesi i debelim prstima izvuče srebrnastu paučinu.

Bila je to mrežica za kosu od fino kovanog srebra, sa nitima tako tankim i nežnim da se Sansi, kada je uze u ruke, učini kako nisu teže od daška vetra. Mali dragulji krasili su mesta gde su se niti ukrštale, tako tamni da su upijali mesečinu. „Kakvo je ovo kamenje?“

„Crni ametist iz Ašaija. Najređa vrsta, na dnevnoj svetlosti ima boju najčistijeg tamnog purpura.“

„Veoma je lepa“, reče Sansa, pomislivši: *Treba mi lađa, a ne mrežica za kosu.*

„Lepša nego što slutiš, milo dete. Vidiš, ona je čarolija. U rukama držiš pravdu. Osvetu za svog oca.“ Dontos se saže i ponovo je poljubi. „Ona je dom.“

TEON

Meštar Luvin mu je došao kada sa zidova primetiše prve izviđače. „Moj gospodaru prinče“, reče on, „moraćeš da se predaš.“

Teon je zurio u pladanj pun ovsenih kolača, meda i krvavica koje su mu doneli za doručak. Nervi su mu bili napeti nakon još jedne neprospavane noći, i bilo mu je muka od samog pogleda na hranu. „Nije stigao odgovor od mog strica?“

„Ne“, reče meštar. „Ni od tvog oca iz Hridi.“

„Pošalji još ptica.“

„Nikakve koristi od toga neće biti. Kada ptice stignu...“

„*Pošalji ih!*“ Srušivši rukom pladanj hrane u stranu, on zbací pokrivače i ustade iz kreveta Neda Starka nag i besan. „Ili to želiš moju smrt? Da li je u tome stvar? Hoću istinu.“

Sivi čovečuljak se ne uplaši. „Moj red postoji da bi služio.“

„Da, ali kome?“

„Kraljevstvu“, reče meštar Luvin, „i Zimovrelu. Teone, jednom sam te naučio slovima i brojevima, istoriji i ratnom umeću. I naučio bih te još mnogo čemu da si želeo znanje. Neću tvrditi da te volim, ne, ali te ne mogu ni mrzeti. Čak i kada bi tako bilo, sve dok držiš Zimovrel, zakletvom sam obavezan da te savetujem. I zato ti sada savetujem da se *predaš*.“

Teon se sagnu da pokupi blatnjavi plašt s poda, pa otrese rogozine s njega i ogrnu se. *Vatru, najpre hoću vatru, a onda čistu odeću. Gde je Veks? Neću da odem u grob u prljavoj odeći.*

„Nema izgleda da se ovde održiš“, nastavi meštar. „Da je tvoj gospodar otac nameravao da ti pošalje pomoć, to bi do sada i uradio. Njega mnogo više brine Vrat. Bitka za Sever vodiće se u ruševinama Kejlinovog šanca.“

„To je možda tako“, reče Teon. „A sve dok ja držim Zimovrel, ser Rodrik i Starkovi lordovi vazali ne mogu da krenu na jug i da udare na mog strica s leđa.“ *Nisam baš toliko neuk u ratnoj veštini, starce.* „Imam dovoljno hrane da godinu dana izdržim opsadu, ako treba.“

„Neće biti opsade. Možda će provesti dan ili dva praveći lestvice i kačeći kuke za konopce. Ali uskoro će ti preći zidine na stotinu mesta istovremeno. Možda ćeš uspeti neko vreme da zadržiš utvrdu, ali će zamak pasti za manje od sat vremena. Bolje je da otvoriš kapiju i tražiš...“

„...milost? Znam kakva me milost od njih čeka.“

„Postoji način.“

„Ja sam gvozdenrođen“, podseti ga Teon. „Ja imam svoje načine. Kakve su mi izglede ostavili? Ne, ne odgovaraj mi, čuo sam dosta tvojih *saveta*. Idi i pošalji one ptice kako sam ti naredio, i reci Lorenu da hoću da ga vidim. I Veksu. Hoću da

mi očisti oklop, i da se posada okupi u dvorištu.“

Na tren mu se učini da će mu se meštar usprotiviti. Ali se konačno Luvin ukočeno pokloni. „Biće tvoja volja.“

Bili su žalosno mali skup; gvozdenrođenih je bilo malo, a dvorište je bilo veliko. „Severnjac iće nas napasti pre nego što padne mrak“, reče im on. „Ser Rodrik Kasel i svi lordovi koji su se odazvali njegovom pozivu. Ja od njih neću bežati. Zauzeo sam ovaj zamak i nameravam da ga zadržim, da živim ili umrem kao princ od Zimovrela. Ali nikome neću naređivati da sa mnom umre. Ako odete sada, pre nego što stigne ser Rodrikova glavnina, imate izgleda da se domognete slobode.“ On isuka dugački mač, pa povuče crtu na zemlji. „Ko hoće da ostane i borи se, neka iskorači.“

Niko ne progovori. Ljudi su stajali u oklopu i krvnu i tvrdoj koži, mirni, kao da su od kamena isklesani. Nekolicina se zgledaše. Urzen zakopa stopalom po prašini. Dik Harlou se nakašlja i pljunu. Pramen vetra razbaruši Endeharovu dugačku svetu kosu.

Teonu se učini da se davi. *Zašto me to čudi?* pomisli mračno. Otac ga je napustio, stričevi, sestra, čak i ono ogavno stvorenje Smrad. Zašto bi mu se ljudi pokazali više odanim? Nije više imalo šta da se kaže, šta da se uradi. Mogao je samo da stoji tamo pod velikim sivim zidinama i tvrdim belim nebom, s mačem u ruci, i čeka, i čeka...

Veks prvi pređe crtu. Tri brza koraka, i on stade kraj Teona, oborenih ramena. Posramljen dečakovim ponašanjem, Crni Loren krenu za njim, užasno namrgoden. „Ko još?“ hteo je da zna. Iskorači Crveni Rolf. Krom.

Verlag. Timor i njegova braća. Bolesni Ulf. Harag Ovcokradica. Četiri Harloua i dva Botlija. Kit Kened bio je poslednji. Ukupno sedamnaestorica.

Urzen je bio među onima što se nisu pomerili, i Stig, i sva desetorica koju je Aša dovela iz Čardaka šumskog. „Idite onda“, reče im Teon. „Bežite mojoj sestri. Ona će vas srdačno prihvatići, u to sam siguran.“

Stig je bar imao pristojnosti da izgleda posramljeno. Ostali krenuše bez reči. Teon se okrenu preostaloj sedamnaestorici. „Natrag na zidine. Ako nas bogovi poštode, neću zaboraviti nijednog od vas.“

Crni Loren se zadrža nakon što ostali odoše. „Stanovnici zamka će se okrenuti protiv nas čim borba otpočne.“

„Znam to. Šta hoćeš da uradim?“

„Pobij ih“, reče Loren. „Sve.“

Teon odmahnu glavom. „Da li je omča spremna?“

„Jeste. Upotrebićeš je?“

„Znaš li bolji način?“

„Znam. Uzeću sekiru i stati na onaj pokretni most, i reći im da dođu i pokušaju da me ubiju. Jedan po jedan, ili dvojica i trojica istovremeno, svejedno. Niko neće preći šanac dokle god sam živ.“

On hoće da umre, pomisli Teon. *Ne želi pobedu, već samo kraj dostojan pesme.* „Upotrebićemo omču.“

„Kako ti kažeš“, odgovori Loren s prezirom u očima.

Veks mu pomože da se odene za bitku. Ispod crnog ogrtača i kratkog zlatnog plašta bila je dobro podmazana verižnjača, a ispod nje sloj krute, tvrde kože. Kada se obukao i naoružao, Teon se pope na kulu motrilju na mestu gde su se spajali istočni i južni zid, da pogleda svoj usud. Severnjaci su se širili da opkole zamak. Bilo je teško proceniti im broj. Bar hiljadu; možda dva puta toliko. *Protiv sedamnaestorice*. Behu doneli katapulte i škorpione. Nije video opsadne kule da se kotrljaju niz Kraljevski drum, ali je u Vučjoj šumi bilo dovoljno drveta da se sagradi koliko god ih je potrebno.

Teon je proučavao barjake kroz Luvinovu mirsku cev sa sočivima. Bojna sekira Servina smelo je vijorila kuda god bi pogledao, a bilo je i drveta Tolharta, i morskih ljudi iz Belih sidrišta. Manje prisutni bili su simboli Flinta i Karstarka, tu i tamo je čak video i losa Hornvuda. *Ali nema Glovera, Aša se postarala za njih, nema Boltona iz Užasnika, nisu došli Amberi, tamo sa severa, iz senke Zida*. Nisu ni bili potrebni. Uskoro se dečak Klej Servin pojavi pred kapijom noseći belu zastavu na visokom kopljtu, da objavi kako ser Rodrik Kasel želi da pregovara s Teonom Prevrtljivcem.

Prevrtljivac. Ime je bilo gorko kao žuč. Otišao je u Hrid da povede očeve dugačke brodove na Lanisgrad, prijeti se on. „Izaći će uskoro“, viknu dole. „Sam.“

Crni Loren se nije slagao. „Samo krv može oprati krv“, objavi on. „Vitezovi će možda držati reč datu drugim vitezovima, ali ne paze tako brižljivo na čast kada imaju posla s onima koje smatraju za odmetnike.“

Teon se nakostreši. „Ja sam princ od Zimovrela i naslednik Gvozdenih ostrva. Sada idi nađi devojku i uradi šta sam ti rekao.“

Crni Loren ga ubilački pogleda. „Da, prinče.“

I on se okrenuo protiv mene, shvati Teon. U poslednje vreme mu se činilo da se i samo kamenje Zimovrela okrenulo protiv njega. *Ako umrem, umreću bez prijatelja i sam*. Kakav onda izbor ima, nego da živi?

Izjahao je do kapije s krunom na glavi. Neka žena je vadila vodu iz bunara, a kuvar Gejdž stajao je na kuhinjskim vratima. Krili su mržnju iza mrzovoljnih pogleda i praznih lica, ali ju je ipak osećao.

Kada se pokretni most spusti, ledeni vetar uzdahnu preko šanca. On zadrhta od njegovog dodira. *To je samo hladnoća, ništa više*, reče Teon sebi, *samo običan drhtaj*. *I hrabri ponekad drhte*. U čeljust tog vetra izjaha, ispod rešetke, preko pokretnog mosta. Spoljna kapija se otvorila da ga propusti. Kada izade ispod zidina, oseti da ga dečaci gledaju praznim dupljama u kojima su nekada bile oči.

Ser Rodrik je čekao na tržnici, u sedlu svog zelenka. Kraj njega, jezovuk Starka vijorio je s kopljima u rukama mladog Kleja Servina. Bili su sami na trgu, mada je Teon video strelce na krovovima okolnih kuća, kopljanike desno od sebe, a levo

niz vitezova na konjima ispod morskog čoveka i trozupca kuće Menderlija. *Svi oni žele moju smrt.* Neki od njih bili su momci s kojima se napijao, kockao, čak i ženske jurio, ali ga to neće spasti ako im padne u ruke.

„Ser Rodriče.“ Teon zaustavi konja. „Žao mi je što se moramo sresti kao dušmani.“

„Meni je samo žao što moram da čekam pre nego što te obesim.“ Stari vitez pljunu na blatnjavu zemlju. „Teone Prevrtljivče.“

„Ja sam Grejdžoj od Hridi“, podseti ga Teon. „Na plaštu u koji me je otac povio nalazi se džinovska sipa, a ne jezovuk.“

„Deset godina si bio štićenik Starka.“

„Talac i zatočenik, pre bih rekao.“

„Onda je možda lord Edard trebalo da te drži okovanog u tamnici. Umesto toga te je podigao sa svojim sinovima, milim dečacima koje si poklao, a na moju večnu sramotu, ja sam te naučio ratničkim veštinama. Samo da sam ti zario mač u trbuh, umesto što sam ti ga dao u ruku.“

„Došao sam da pregovaram, a ne da trpim tvoje uvrede. Reci šta imaš da kažeš, starče. Šta hoćeš od mene?“

„Dve stvari“, reče starac. „Zimovrel, i tvoj život. Naredi ljudima da otvore kapije i polože oružje. Oni koji nisu ubijali decu biće slobodni da odu, ali ćeš ti biti zadržan da sačekaš pravdu kralja Roba. Nek ti se bogovi smiluju kad se on vrati.“

„Rob više nikada neće videti Zimovrel“, obeća Teon. „Slomiće se o Kejlinov šanac, kao što je i svaka južnjačka vojska u poslednjih deset hiljada godina. Mi sada držimo Sever, ser.“

„Držite tri zamka“, odgovori ser Rodrik, „a ovaj nameravam da povratim, Prevrtljivče.“

Teon pređe preko toga. „Evo *mojih* uslova. Imate do večeras da se razidete. Onima koji se zakunu na vernost Belonu Grejdžoju kao svom kralju i meni kao princu od Zimovrela biće potvrđena prava i imanja i ništa im se neće desiti. Onima koji nam budu prkosili, sledi uništenje.“

Mladi Servin nije mogao da sakrije nevericu. „Ti mora da si poludeo, Grejdžoje?“

Ser Rodrik odmahnu glavom. „Samo je tašt, momče. Bojim se da je Teon uvek imao previsoko mišljenje o sebi.“ Starac upre prstom u njega. „Ne zamišljaj da će morati da sačekam Roba da se probije uz Vrat da bih se obračunao s nekim kao što si ti. Imam gotovo dve hiljade ljudi sa sobom... a ako je verovati glasinama, ti ih nemaš više od pedeset.“

Zapravo, sedamnaest. Teon se na silu osmehnu. „Imam nešto bolje od ljudi.“ I on diže pesnicu iznad glave, znak koji je čekao Crni Loren.

Zidine Zimovrela bile su mu iza leđa, ali je ser Rodrik bio tačno nasuprot njemu, i morao je da vidi. Teon mu je posmatrao lice. Kada mu brada zadrhta pod tim

čekinjavim belim zaliscima, tačno je znao šta starac vidi. *Nije iznenaden*, pomislio s tugom, *ali je strah tu*.

„Ovo je kukavičluk“, reče ser Rodrik. „Tako upotrebiti dete... to je podlo i nedostojno.“

„O, znam da jeste“, reče Teon. „To je jelo koje sam i sam probao, da nisi možda zaboravio? Bilo mi je deset kada su me odveli iz očeve kuće, da bi bili sigurni da više neće dizati bune.“

„*To nije isto!*“

Teonovo lice bilo je bezizražajno. „Omča koju sam nosio nije bila od konopljanog užeta, to je istina, ali sam je ja ipak osećao. I grebla je, ser Rodriče. Grebla me je do krvi.“ To do sada nije shvatao, ali kada mu reči izleteše, vide da su istinite.

„Niko ti nikada nije naudio.“

„Niko neće nauditi ni tvojoj Bet, pod uslovom da...“

Ser Rodrik mu ne dade priliku da završi. „*Zmijo*“, reče vitez, lica crvenog od besa pod tim belim zaliscima. „Dao sam ti priliku da spaseš svoje ljude i umreš s bar trunčicom časti, Prevrtljivče. Trebalо je da znam da nisam to mogao očekivati od decoubice.“ Ruka mu polete ka balčaku mača. „Trebalо bi da te posečem ovde i sada, i okončam tvoje prevare i izdaje. Bogovi, trebalо bi.“

Teon se nije bojao drhtavog starca, ali su oni strelci i niz vitezova bili nešto sasvim drugo. Ako se mačevi isuču, izgledi da se vrati živ u zamak bili su zanemarljivi. „Pogazi reč i ubij me, i gledaćeš svoju malu Bet kako visi.“

Ser Rodrikove pesnice pobeleše, ali nakon jednog trenutka, on skloni ruku s balčaka mača. „Zaista, živeo sam predugo.“

„Sasvim se slažem, ser. Prihvataš li moje uslove?“

„Imam dužnost prema ledi Kejtlin i kući Starka.“

„A prema svojoj vlastitoj kući? Bet je poslednja od tvoje krvi.“

Stari vitez se ispravi. „Nudim sebe na mesto svoje kćeri. Oslobodi je, a mene uzmi za taoca. Sigurno zapovednik Zimovrela vredi više od deteta.“

„Meni ne.“ *Hrabar gest, starče, ali ja nisam tolika budala.* „A ni lordu Menderliju ili Leobaldu Tolhartu, siguran sam“ *Tvojajadna matora koža njima ne vredi ništa više od kože bilo kog drugog čoveka.* „Ne, zadržaću devojčicu... i držaću je na sigurnom, sve dok radiš ono što ti govorim. Njen život je u tvojim rukama.“

„Bogovi se smilovali, Teone, kako to možeš da radiš? Znaš da moram da napadnem, da sam se *zakleo*...“

„Ako ova vojska još bude pod oružjem ispred moje kapije kada sunce zađe, Bet će visiti“, reče Teon. „Sledeći talac će krenuti za njom u grob u zoru, a sledeći u suton. Svaka zora i svaki suton značiće smrt, sve dok ne odete. Imam dovoljno talaca.“ On ne sačeka na odgovor, već samo okrenu Smeška i odjaha ka zamku. U

početku je išao sporo, ali ga pomisao na one strelce ubrzo natera u kas. S kočeva su ga male glave gledale kako dolazi, nakatranisana i odrana lica uvećavala su se sa svakim korakom; između njih je stajala mala Bet Kasel, uplakana i s omčom oko vrata. Teon obode Smeška i pređe u žestok galop. Smeškova kopita tutnjala su po mostu kao udarci bubnja.

U dvorištu, on sjaha i predade uzde Veksu. „Ovo će ih možda zadržati“, reče Crnom Lorenu. „Pre sumraka ćemo znati. Dotle vrati devojčicu, i drži je negde na sigurnom.“ Pod slojevima kože, čelika i vune, bio je mokar od znoja. „Treba mi čaša vina. Bure bi bilo još bolje.“

U ložnici Neda Starka gorela je vatrica. Teon sede kraj nje i napuni čašu teškim crnim vinom iz podruma zamka, jednako kiselim kao što mu je bilo raspoloženje. *Napašće*, pomisli on mračno, zagledan u plamenove. *Ser Rodrik voli svoju kćer, ali je on ipak zapovednik odbrane Zimovrela, a iznad svega i vitez*. Da je Teonu bila omča oko vrata, a lord Belon predvodio vojsku pred zamkom, ratni rogovи već bi označili napad, u to nije sumnjao. Trebalo bi da zahvali bogovima što ser Rodrik nije bio gvozdenrođen. Ljudi iz zelenih zemalja bili su mekšeg kova, mada nije bio siguran da li će se pokazati i dovoljno meki.

Ako ne bude tako, ako starac ipak da naredbu za napad na zamak, Zimovrel će pasti; Teon se tu nije zavaravao. Njegova sedamnaestorica mogu ubiti tri, četiri, pet puta više neprijatelja, ali će na kraju biti preplavljeni.

Teon je zurio u vatru preko ruba svog vinskog pehara, razmišljajući koliko je sve to nepravedno. „Jahao sam kraj Roba Starka u Šaputavoј šumi“, promrmlja. Te noći je bio uplašen, ali ne ovako. Jedno je bilo ići u bitku okružen prijateljima, a nešto sasvim drugo poginuti sam i prezren. *Milost*, pomisli on jadno.

Kada mu vino ne pruži utehu, Teon posla Veksa da mu doneše luk, pa ode do starog unutrašnjeg dvorišta. Tamo je stajao odapinjući strelu za strelom u mete, sve dok ga rame nije zbolelo a prsti mu prokrvarili, zastajući samo da ih ponovo iščupa iz mete. *Ovim lukom sam spasao Brenov život*, podseti se on. *Kada bih mogao tako da spasem i svoj*. Žene dodoše na bunar, ali se ne zadržaše; ono što su videle na Teonovom licu, šta god to bilo, brzo ih je rasteralo.

Iza njega je stajala Slomljena kula, vrha nazubljenog poput krune na mestu gde je požar srušio gornje spratove pre mnogo vremena. Kako se sunce kretalo, kretala se i senka kule, postepeno se izdužujući, crna ruka što je grabila ka Teonu Grejdžoju. Kada sunce dodirnu zid, bio joj je u šaci. *Ako obesim devojčicu, severnjaci će smesta napasti*, pomisli on dok je odapinjao strelu. *Ako je ne obesim, znaće da su mi pretnje prazne*. On nape još jednu strelu. *Nema izlaza, nikakvog*.

„Da imaš stotinu tako dobrih strelaca kao što si ti, možda bi i imao izgleda da zadržiš zamak“, reče tiki glas.

Kada se okrenu, iza njega je stajao meštar Luvin. „Odlazi“, reče mu Teon. „Dosta mi je tvojih saveta.“

„A života? Da li ti je i njega dosta, moj gospodaru prinče?“

On diže luk. „Samo još reč i dobićeš ovu strelu u srce.“

„Nećeš to uraditi.“

Teon nape luk, privuče sivo gušće pero uz obraz. „Hoćeš da se kladiš?“

„Ja sam ti poslednja nada, Teone.“

Za mene nema nade, pomisli on. Ali ipak spusti luk za pola pedlja i reče: „Neću bežati.“

„Ne govorim o bežanju. Obuci crno.“

„Noćna straža?“ Teon sporo opusti tetivu i uperi strelu u zemlju.

„Ser Rodrik je čitavog života služio kući Starka, a kuća Starka je uvek bila prijatelj Straže. Neće ti to uskratiti. Otvori kapije, položi oružje, prihvati njegove uslove, i on će *morati* da te pusti da obučeš crno.“

Brat Noćne straže. To je značilo da neće biti krune, ni sinova, ni žene... ali će značiti život, i to častan život. Rođeni brat Neda Starka odabrao je Stražu, kao i Džon Snežni.

Imam dovoljno crne odeće, samo kad s nje skinem dšinovsku pipu. Čak mi je i konj crn. Mogao bih daleko da doguram u Straši - vođa izvidnika, verovatno čak i lord zapovednik. Neka Aša zadrši prokleta ostrva, jeziva su kao i ona. Ako bih služio u Istočnoj Morobdiji, mogao bih da zapovedam sopstvenim brodom, a iza Zida se može dobro loviti. A što se žena tiče, koja to divljanka neće hteti princa u krevetu? Lagan osmeh ušunja mu se na lice. I kada se prevrne na naličje, crni plasti ostaje crn. Biću dobar kao bilo ko drugi...

„PRINČE TEONE!“ Iznenadni uzvik mu razbi sanjarije. Krom je jurio preko dvorišta. „Severnjac...“

On oseti iznenadnu mučninu od užasa. „Napadaju?“

Meštar Luvin ga uhvati za ruku. „Još ima vremena. Digni belu zastavu.“

„Bore se“, reče Krom zadihan. „Došlo je još ljudi, stotine, i prvo kao da su se pridružili ostalima. Ali su ih sada napali!“

„Da li je to Aša?“ Da li je ipak došla da ga spase?

Ali Krom odmahnu glavom. „Ne. Ovo su *severnjac*, kažem ti. S krvavim čovekom na barjaku.“

Odrani čovek Užasnika. Smrad je pripadao Boltonovom Kopiletu pre nego što su ga zarobili, prisjeti se Teon. Bilo je teško verovati da je tako odvratno stvorene poput njega uspelo da ubedi Boltone da pređu na drugu stranu, ali drugog objašnjenja nije bilo. „Idem sam da vidim“, reče Teon.

Meštar Luvin ga je pratio. Kada su stigli do zidina, mrtvi ljudi i umirući konji ležali su na sve strane po trgu pred kapijom. Nije video borbeni poredak, već samo uskovitlani metež barjaka i sečiva. Povici i vrisci odzvanjali su kroz hladni jesenji vazduh. Ser Rodrik je po svoj prilici imao brojčanu prednost, ali su ljudi iz Užasnika bili bolje vođeni, i napali su neočekivano. Teon ih je gledao kako jurišaju, i obilaze, i ponovo jurišaju, sekući veću vojsku na komade svaki put kada

bi ova pokušala da se postroji između kuća. Čuo je kako gvozdene sekire prašte po hrastovim štitovima i užasnutu njisku osakaćenih konja. Vide da krčma gori.

Crni Loren se pojavi kraj njega, i neko vreme je samo čutke stajao. Sunce je stajalo nisko na zapadu, senčeći polja i kuće vatrenom crvenom bojom. Piskav, treperav krik bola dopre do zidina, a ratni rog se oglasi iza zapaljenih kuća. Teon vide ranjenika kako se bolno vuče preko zemlje, ostavljući za sobom krvav trag dok se mučio da stigne do bunara na središtu trga.

Čovek izdahnu pre nego što je stigao. Nosio je kožni gunj i kupastu kacigu, ali ne i grb koji bi rekao na kojoj se strani borio.

Vrane dodoše u plavom sutoru, s večernjim zvezdama. „Dotraci veruju da su zvezde duhovi mrtvih junaka“, reče Teon. To beše naučio od meštra Luvina, nekada davno.

„Dotraci?“

„Gospodari konja, preko Uskog mora.“

„O. Oni.“ Crni Loren se namršti kroz bradu. „Divljaci veruju u svakakve budalaštine.“

Noć je postajala sve tamnija, dim se širio, i bilo je sve teže razlučiti šta se dole dešava, ali zveket čelika konačno zamre i povici i ratni rogovi predoše u jecaje i jadno zapomaganje. Naposletku, povorka jahača izroni iz dima. Na čelu joj je bio vitez u tamnom oklopu. Okrugla kaciga svetlucala je mutnim crvenilom, a bledoružičasti plašt lepršao mu je na ramenima. Pred glavnom kapijom on priteže konju uzde, i jedan njegov čovek viknu da se kapije otvore.

„Da li ste prijatelji ili neprijatelji?“ zagrme Crni Loren na njih.

„Zar bi neprijatelji doneli ovako lepe poklone?“ Crvena kaciga mahnu rukom, i njegovi ljudi baciše tri leša pred kapiju. Mahnuše bakljom iznad tela, tako da branioci na zidinama vide lica mrtvaca.

„Stari kaštelan“, reče Crni Loren.

„S Leobaldom Tolhartom i Klejom Servinom.“ Dečak lord beše dobio strelu u oko, a ser Rodriku je ruka bila odsečena u laktu. Meštar Luvin ispusti nemušti krik bola, okrenu se od zidina, pade na kolena i poče da povraća.

„Veliki krmak Menderli bio je prevelika kukavica da napusti Bela sidrišta, inače bi’ i njega doveli“, viknu crvena kaciga.

Spašen sam, pomisli Teon. Zašto se onda osećao toliko prazno? Ovo je bila pobeda, slatka pobeda, izbavljenje za koje se molio. On pogleda meštra Luvina. Kad pomislim koliko sam samo bio blizu da se predam, i obučem crno...

„Otvorite kapiju našim prijateljima.“ Možda će noćas Teon spavati bez straha od onoga što snovi mogu da donešu.

Ljudi iz Užasnika predoše šanac i uđoše kroz unutrašnju kapiju. Teon se spusti s Crnim Lorenom i meštrom Luvinom da ih dočeka u dvorištu. Bledocrvene zastavice igrale su s vrhova nekoliko kopalja, ali je većina nosila bojne sekire i velike mačeve, i gotovo potpuno uništene štitove. „Koliko ste ljudi izgubili?“ upita Teon

crvenu kacigu dok je ovaj sjahivao.

„Dvadeset ili trideset.“ Svetlost baklji igrala je na izgrebanom laku vizira. Kaciga i štitnik za grlo bili su iskovani u obliku ljudskog lica, odrane kože i krvavog, usta otvorenih u nemom kriku.

„Ser Rodrik je bio pet puta brojniji od vas.“

„Jeste, ali je mislio da smo prijatelji. Česta greška. Kada mi je matora budala pružila šaku, odsekao sam mu ruku. A onda sam ga pustio da mi vidi lice.“ Čovek položi obe šake na kacigu, diže je s glave i stavi je pod mišku.

„Smrad!“ reče Teon, uznemiren. *Odakle slugi tako dobar oklop?*

Čovek se nasmeja. „Taj jadnik je mrtav.“ On se približi. „Devojka je kriva za sve. Da nije toliko daleko bežala, konj mu ne bi povredio nogu, i možda bismo uspeli da pobegnemo. Dao sam mu mog, kad sam video jahače na visu. Do tada sam već bio završio s njom, ali je on voleo da ih nabode dok su još tople. Morao sam da ga strgnem s nje i da mu gurnem moju odeću u ruke - čizme od teleće kože i somotski dublet, srebrom okovani kaiš, čak i moj plašt od samurovine. Jaši za Užasnik, rekao sam mu, dovedi svu pomoć koju možeš. Uzmi mog konja, on je brži, i evo, nosi prsten što mi ga je otac dao, tako da će znati da te ja šaljem. On je dobro znao da se sa mojim naredbama ne spori. Kada su ga pogodili streliom u leđa, ja sam se izmazao devočinom nečistoćom i obukao se u njegove krpe. Možda bi me ipak obesili, ali mi se činilo da mi je to jedina nada.“ On nadlanicom protrlja usta. „A sada, moj dragi prinče, obećana mi je jedna žena, ako dovedem dve stotine ljudi. Doveo sam tri puta toliko, i to ne zelene dečake i nadničare, već ličnu posadu zamka mog oca.“

Teon je dao reč. Ovo nije bilo vreme da je pogazi. *Plati mu funtu mesa i posle se obračunaj s njim.* „Haraže“, reče on, „idi u štenaru i dovedi Palu za... ?“ „Remzija.“ Na punačkim usnama igrao je osmeh, ali ga u tim bledim bledim očima nije bilo. „Snežnog, tako me je žena zvala pre nego što je pojela sopstvene prste, ali ja kažem Boltona.“ Osmeh mu nestade. „Znači, daćeš mi devojku iz štenare za moju vernu službu, je li tako stvari stoje?“ Bilo je nečega u njegovom glasu što se Teonu nije dopadalo ništa više od drskog načina na koji su ga gledali ljudi iz Užasnika. „Nju sam ti i obećao.“

„Ona smrdi na pseća govna. A meni je dosta smrada. Mislim da će umesto nje uzeti onu što tebi greje krevet. Kako je ono zoveš? Kira?“

„Jesi li poludeo?“ reče Teon besno. „Ja će te...“

Kopiletov udarac ga pogodi pravo u lice, i jagodica mu uz mučan zvuk prsnu pod čeličnom rukavicom. Svet nestade u crvenom urliku bola.

Nešto kasnije, Teon zateče sebe na zemlji. Okrenu se na stomak i proguta puna usta krvi. *Zatvorite kapije*, pokuša da vikne, ali je bilo prekasno. Ljudi iz Užasnika posekli su Crvenog Rolfa i Keneda, a još ih je nadiralo, reka oklopa i oštih mačeva. U ušima mu je zvonilo, i bio je okružen užasom. Crni Loren je isukao mač, ali su ga okruživala već četvorica. Vide Ulfa kako pada pogoden strelicom iz

samostrela dok je bežao ka Velikoj dvorani. Meštar Luvin je pokušavao da mu pride kada mu vitez na ratnom konju zari koplje u leđa, a onda okrenu konja da ga pregazi. Jedan drugi čovek zavitla baklju iznad glave, a onda je baci na slamnati krov štale. „*Pošteditе mi Freje*“, vikao je Kopile dok su plamenovi lizali ka nebu, „*a ostalo spalite. Spalite, spalite sve.*“

Poslednje što je Teon Grejdžoj video bio je Smeško, kako se probija iz zapaljene štale s grivom u plamenu, užasnuto vrišti, propinje se...

TIRION

Sanjao je napuklu kamenu tavanicu, i mirise krvi, i govana, i ispečenog mesa. Vazduh je bio pun ljutog dima. Ljudi su stenjali i jecali svuda oko njega, i s vremena na vreme vazduh bi prosekao vrisak prepun bola. Kada pokuša da se pokrene, shvati da je uprljaop sopstvenu posteljinu. Oči su mu suzile od dima. *Plaćem li to?* Ne sme dozvoliti da mu otac to vidi. On je Lanister od Livačke stene. *Lav, moram da budem lav, da živim kao lav, umirem kao lav.* Ali previše ga je bolelo. Preslab da zastenje, ležao je u svojoj prljavštini, zatvorenih očiju. U blizini je neko proklinjaop bogove teškim, jednolikim glasom. Slušao je bogohuljenje i pitao se da li umire. Nakon nekog vremena soba izblede.

Zateče se van grada, kako hoda kroz bezbojan svet. Gavrani su jedrili sivim nebom na širokim crnim krilima, a besna jata vrana lešinarki dizala su se s gozbe, kuda god da je zakoračio. Beli crvi rili su kroz crnu trulež. Vukovi su bili sivi, kao i tihe sestre; zajedno su skidali meso s palih. Leševi su bili razbacani po čitavom turnirskom polju. Sunce je bilo vreo beli novčić, sijalo je nad sivom rekom koja je tekla oko ugljenisanih kostiju potopljenih brodova. Sa lomača mrtvaca dizali su se crni stubovi dima i vreo beli pepeo. *Moje delo,* pomisli Tirion Lanister. *Umrli su po mom naređenju.*

U početku u svetu nije bilo zvukova, ali nakon nekog vremena poče da čuje glasove mrtvih, tihe i užasne. Plakali su i jecali, preklinjali da im se okonča bol, tražili pomoć i prizivali majku. Tirion svoju majku nikada nije upoznao. Želeo je Šai, ali nje tu nije bilo. Hodao je sam kroz sive senke, pokušavajući da se seti.

Tihe sestre su skidale oklope i odeću s mrtvaca. Sve svetle boje behu iščilele iz ogrtača pobijenih; bili su odeveni u senke belog i sivog, a krv im je bila crna i zgrušana. Gledao je kako im naga tela odvlače za ruke i noge i slažu na lomače zajedno s drugima. Metal i platno bacali su na bela drvena kola, koja su vukla dva visoka crna konja.

Toliko mrtvih, toliko mnogo mrtvih. Leševi su im mlitavo visili, lica opuštenih ili ukočenih ili oteklih od gasova, neprepoznatljivi, gotovo neljudski. Odeća koju su im sestre skidale bila je ukrašena crnim srcima, sivim lavovima, mrtvim cvećem, bledim avetinjskim jelenima. Oklopi su im bili ulubljeni i izgredani, verižnjače pokidane, rastrgnute, prosečene. *Zašto sam ih sve pobio?* Nekada je znao odgovor, ali ga je nekako zaboravio.

Htede da upita jednu od tihih sestara, ali kada pokuša da govori, shvati da nema usta. Zube mu je prekrivala glatka koža bez ikakvog otvora. Otkriće ga užasnu. Kako će da živi bez usta? Dade se u trk. Grad nije bio daleko. U gradu će biti na sigurnom, daleko od svih tih mrtvaca. Nije mu mesto s mrtvacima. Nema usta, ali je i dalje živ čovek. *Ne, lav, lav, i to živ.* Ali kada stiže do gradskih zidina, kapije za njega behu zatvorene.

Bio je mrak kada se ponovo probudio. U početku ništa nije video, ali nakon nekog vremena, oko njega se ukazaše nejasni obrisi kreveta. Zavese su bile navučene, ali je video oblik rezbarenih stubova kreveta i nabore somotskog baldahina iznad glave. Pod njim je bila meka podatnost perine, a jastuk pod glavom mu je bio od guščjeg paperja. *Moj vlastiti krevet, u svom sam krevetu, u svojoj ložnici.*

Bilo je toplo iza navučenih zavesa, pod velikom hrpom krzana i čebadi koji su ga pokrivali. Znojio se. *Groznica*, pomisli ošamućeno. Osećao se tako slabo, a bol sevnu kroz njega kada s mukom pokuša da digne ruku. Odustade od tog napora. Činilo mu se da mu je glava čudovišno velika, velika kao krevet, preteška da je digne s jastuka. Telo jedva da je i osećao. *Kako sam ovamo dospeo?* Pokuša da se priseti. Bitka mu se vraćala u iskidanim, nepovezanim prizorima. Borba kraj reke, vitez koji mu je ponudio rukavicu, most od brodova...

Ser Mendon. Vide mrtve prazne oči, ispruženu ruku, odbleske zelene vatre na belom lakiranom oklopu. Obuze ga ledeni strah; pod čaršavima oseti kako mu bešika popušta. Viknuo bi, da ima usta. *Ne, to je bio san*, pomisli, zatutnjalog srca. *Pomozite mi, neka mi neko pomogne, Džejmi, Šai, majko, neko... Tiša...*

Niko ga ne ču. Niko ne dođe. Sam u tami, pade natrag u san što je smrdeo na pišačku. Sanjao je da mu nad krevetom stoji sestra, zajedno s njihovim namrštenim gospodarom ocem. To mora da je bio san, pošto je lord Tivin bio hiljadu liga daleko, borio se s Robom Starkom na zapadu. I drugi su dolazili i odlazili. Varis ga je pogledao i uzdahnuo, ali se Maloprstić našalio. *Prokleti gade izdajnički*, pomisli Tirion otrovno, *poslali smo te u Ljutu čupriju, i nisi se vratio.* Ponekad bi ih čuo kako razgovaraju, ali nije razumevao reči. Njihovi glasovi su mu zujali u ušima kao ose umotane u debelu čoju.

Želeo je da ih pita da li su pobedili u bici. *Sigurno jesmo, inače bi mi glava bila na negde na kocu. Ako sam živ, pobedili smo.* Nije znao šta ga više raduje: pobeda, ili činjenica da je uspeo to da razabere. Razum mu se vraćao, makar i sporo. To je bilo dobro. Razum je bio jedino što je imao.

Kada se sledeći put probudio, zavese su bile razmagnute, a nad njim je stajao Podrik Pejn sa svećom u ruci. Vide da je Tirion otvorio oči, pa pobeže. *Ne, ne idi, pomozi mi*, pokuša da vikne, ali nije mogao da ispusti ništa više do prigušenog stenjanja. *Nemam usta.* Podiže šaku do lica, a svaki pokret mu je bio nespretan i bolan. Prsti mu dodirnuše tvrdo platno tamo gde je trebalo da nađu kožu, usne, zube. *Zavoji.* Donji deo lica mu je bio čvrsto zamotan, maska stvrdnutog gipsa s rupama za disanje i hranu.

Malo kasnije, Pod se vrati. Ovog puta je s njim bio i stranac, meštar s lancem i u odori. „*Moj gospodaru, moraš da miruješ*“, reče čovek tiho. „*Teško si povređen. Samo ćeš pogoršati rane. Da li si žedan?*“

On uspe da nespretno klimne glavom. Meštar mu ubaci krivi bakarni levak kroz rupu za hranjenje na ustima i sporo mu nasu nešto niz grlo. Tirion proguta, ne

osećajući ukus. Prekasno shvati da je tečnost makovo mleko. Kada mu je meštar uklonio levak iz usta, ponovo je tonuo u san.

Ovog puta je sanjao da je na gozbi, pobedničkoj gozbi u nekoj velikoj dvorani. Imao je visoko sedište na podijumu, a ljudi su mu klicali i nazdravljali kao junaku. Merilion je bio tu, pevač koji je s njim putovao kroz Mesečeve planine. Svirao je harfu i pevao o Baukovim neustrašivim delima. Čak mu se i otac s odobravanjem osmehivao. Kada se pesma završi, Džejmi ustade sa svog mesta, naredi Tirionu da klekne i dodirnu ga prvo po jednom, pa po drugom ramenu svojim zlatnim mačem, i on ustade kao vitez. Šai je čekala da ga zagrli. Uze ga za ruku, smejući se i zadirkujući ga, nazivajući ga svojim lanisterskim divom.

Probudio se u tami, u hladnoj i praznoj sobi. Zavese su ponovo bile navučene. Nešto se činilo drugačije, izmenjeno, ali nije mogao da kaže šta. Ponovo je bio sam. Otkrivši se, pokuša da sedne, ali je bol bio prejak, i on ubrzo malaksa, isprekidano dišući. Lice ga je još i ponajmanje bolelo. Čitava desna strana bila je jedan veliki bol, a sevalo mu je i u grudima, kada god bi digao ruku. *Šta mi se to desilo?* Čak je i bitka delovala kao san, kada bi pokušao da je se prisjeti. *Ranjen sam gore nego što sam mislio. Ser Mendon...*

Sećanje ga prestravi, ali se Tirion upe da ga zadrži, prevrne u glavi, dobro se u njega zagleda. *Pokušao je da me ubije, sasvim sigurno. Taj deo nije san. Presekao bi me nadvoje, da Pod nije... Pod, gde je Pod?*

Škrgućući zubima, Tirion zgrabi rub baldahina i cimnu. On se otkači od konstrukcije i pade, delom na rogozine, delom na njega. Čak mu se i od tog malog napora zavrte u glavi. Soba se oko njega okretala, sva u golim zidovima i mračnim senkama, s jednim jedinim uskim prozorom. On vide svoj kovčeg, neurednu gomilu svoje odeće, svoj izubijani oklop. *Ovo nije moja ložnica*, shvati. *Čak nije ni Desničina kula.* Neko ga je preselio. Besni krik izade mu iz usta tek kao prigušeno stenjanje. *Premestili su me ovamo da umrem*, pomisli on kada diže ruke od borbe, i ponovo sklopi oči. Soba je bila vlažna i hladna, a on je goreo.

Sanjao je o jednom lepšem mestu, ušuškanoj kolibici kraj Mora zalazećeg sunca. Zidovi su bili krivi i ispucali, a pod od nabijene zemlje, ali mu je tu uvek bilo toplo, čak i kada bi pustili da vatrica zgasne. *Imala je običaj da me zbog toga začikava*, prisjeti se. *Nikada se ne bih setio da dodam drva na vatru, to je bila dužnost slugu.* „Nemamo sluge“, podsetila bi me ona, a ja bih rekao: „Imaš mene, ja sam tvoj sluga“, a ona bi rekla: „Lenj sluga. Šta u Livačkoj steni rade lenjim slugama, moj gospodaru?“ a on bi joj rekao: „Poljube ih.“ Na to bi se uvek zakikotala. „Sigurno ih ne ljube. Kladim se da ih tuku“, rekla bi, ali bi on bio uporan: „Ne, ljube ih, evo, baš ovako.“ Pokazao bi joj kako. „Prvo im poljube prste, svaki, a onda im ljube dlanove, da, pa pregibe ruku. Onda im ljube smešne uši, sve sluge imaju smešne uši. Prestani da se kikoćeš! I ljube im obraze i ljube im noseve male i prćaste, eto takve, baš takve, i ljube im mila čela i kosu i usne, njihova... mmmm... usta... tako...“ Ljubili bi se satima, i provodili čitave dane

samo se valjajući po krevetu, slušajući talase i dodirujući jedno drugo. Njeno telo je za njega bilo čudo, a činilo se da i ona nalazi radost u njegovom. Ponekad bi mu pevala. *Voleh devicu lepu ko letu, u kosi joj je sunce sjalo.* „Volim te, Tirione“, šaputala bi pre nego što bi noću usnuli. „Volim tvoje usne. Volim tvoj glas, i reči koje mi govoriš, i to što si nežan prema meni. Volim tvoje lice.“ „Moje lice?“

„Da. Da. Volim tvoje šake, i kako me dodiruješ. Tvoj kurac, volim tvoj kurac, volim ga kada je u meni.“

„I on voli tebe, moja gospo.“

„Volim da izgovaram tvoje ime. Tirion Lanister. Slaže se s mojim. Ne Lanister, onaj drugi deo. Tirion i Tiša. Tiša i Tirion. Tirion. Moj gospodar Tirion... „

Laži, pomisli on, sve glumljeno, sve za zlato, ona je bila kurva, Džejmijeva kurva, Džejmijev dar, moja gospa od laži. Lice kao da joj izblede, rastopi se iza koprene suza, ali čak i nakon što je otišla, i dalje je čuo slabašan, dalek zvuk njenog glasa, kako ga doziva po imenu, „...moj gospodaru, čuješ li me? Moj gospodaru? Tirione? Moj gospodaru? Moj gospodaru?“

Kroz izmaglice makovog sna, on vide kako se meko ružičasto lice naginje nad njim. Bio je opet u vlažnoj sobi s poderanim baldahinom, a lice je bilo neko sasvim drugo, ne njen, previše okruglo, uokvireno smedom bradom. „Žedan si, moj gospodaru? Doneo sam tvoje mleko, tvoje dobro mleko. Ne smeš da se boriš, ne, ne pokušavaj da se pokreneš, treba ti odmor.“ Imao je bakarni levak u jednoj vlažnoj ružičastoj šaci, a bočicu u drugoj.

Kada se čovek nagnu, Tirionovi prsti kliznuše pod lanac od mnogih metala, zgrabiše, povukoše. Meštar ispusti bočicu i prosu makovo mleko po čitavom čebetu. Tirion okrenu šaku, osećajući kako se karike zarivaju u čovekov vrat. „Ne... više“, prokrklja, toliko promukao da nije bio siguran da li je uopšte progovorio. Ali mora da jeste, pošto meštar procedi odgovor. „Pusti me, molim te, moj gospodaru... treba ti mleko, bol... lanac, nemoj, pusti, ne...“

Ružičasto lice već beše počelo da tamni kada Tirion pusti. Meštar se zatetura unazad, usrukujući vazduh. Na pocrvenelom vratu videle su se duboke bele mrlje na mestima gde su se karike usekle. I oči su mu bile bele. Tirion diže ruku do lica i načini pokret kao da skida stvrdnutu masku. Onda ga ponovi. I još jednom.

„Hoćeš... hoćeš da ti skinem zavoje, zar ne?“ reče meštar napokon. „Ali nije mi... to bi bilo... bilo bi veoma nepromišljeno, moj gospodaru. Još nisi ozdravio, kraljica bi..“

Tirion zareža na spomen kraljice. *Znači, i ti si od njenih?* On upre prstom u meštra, pa stegnu šaku u pesnicu. Obećanje davljenja ako ga budala ne posluša.

Srećom, razumeo ga je. „Ja... uradiću što moj gospodar zapoveda, naravno, ali... to nije mudro, tvoje rane...“

„Uradi. To.“ Ovog puta glasnije.

Poklonivši se, čovek napusti odaju, pa se ubrzo vrati, noseći dugačak nož s tankom nazubljenom oštricom, lavor vode, gomilu čistih krpa i nekoliko bočica.

Dotle je Tirion već uspeo da se odmigolji unazad nekoliko pedalja, tako da je gotovo sedeо oslonjen na jastuke. Meštar mu naredi da bude veoma miran, pa mu kliznu vrhom noža uz bradu, ispod maske. *Dovoljno je samo da mu ruka klizne, i Sersei će me se zauvek otarasiti.* Osećao je kako sečivo reže stvrdnuto platno, tek koji pedalj iznad njegovog grla.

Srećom, taj meki ružičasti čovek nije bio jedno od hrabrijih stvorenja njegove sestre. Već u sledećem trenu, on oseti hladan vazduh na obrazima. Bilo je i bola, ali on dade sve od sebe da se na njega ne obazire. Meštar baci zavoje, još tvrde od balzama. „Sada miruj, moram da operem ranu.“ Dodir mu je bio blag, voda topla i umirujuća. *Ranu*, pomisli Tirion, sećajući se iznenadnog bleska svetlog srebra koji kao da mu je prošao tik ispod očiju. „Ovo će malo da boli“, upozori meštar kada navlaži krpu vinom mirišljavim od mrvljenog bilja. Nije malo bolelo. Tirion oseti kako mu se vatrena crta širi preko čitavog lica i vrti u nosu kao usijani žarač. Prsti mu stegnuše čaršave, i on zadrža dah, ali nekako uspe da ne vrisne. Meštar je kokodakao kao stara kokoška. „Bilo bi mudrije da smo ostavili masku na mestu dok meso ne zaraste, moј gospodaru. Ipak, izgleda čisto, dobro, dobro. Kada smo te našli dole u tom podrumu, među mrtvima i umirućima, rane su ti bile zagađene. Jedno rebro ti je bilo slomljeno, to bez sumnje možeš da osetiš, možda od udarca nekog malja ili od pada, teško je reći. A streлом si pogoden u ruku, tu gde se spaja s ramenom. Bilo je znakova obamiranja, i neko vreme sam se bojao da ćeš je izgubiti, ali smo upotrebili ključalo vino i crve, i sada izgleda da čisto zaceljuje...“

„Ime“, prodahta Tirion na njega. „*Ime.*“

Meštar zatrepta. „Pa, ti si Tirion Lanister, moј gospodaru. Kraljičin brat. Sećaš li se bitke? Ponekad povrede glave...“

„*Tvoje ime.*“ Grlo ga je peklo, a jezik mu je zaboravio kako se oblikuju reči.

„Ja sam meštar Balabar.“

„Balabare“, reče Tirion. „Donesi mi. Ogledalo.“

„Moј gospodaru“, reče meštar, „to ne bih savetovao... to može biti, ah, nepromišljeno, u ovom trenutku... tvoja rana...“

„*Donesi ga*“, morao je da kaže. Usta su mu bila ukočena i bolna, kao da mu je udarac pesnicom poderao usnu. „I piće. *Vina.* Ne makovog.“

Meštar ustade, sav porumeneo, i žurno ode. Vrati se s vrčem svetlog belog vina i malim posrebrenim ogledalom u kitnjastom zlatnom ramu. Sedeći na ivici kreveta, on ga prinese Tirionovim natečenim usnama. Hladan mlaz mu je prijao, mada ukus skoro da uopšte nije osećao. „*Još*“, reče on kada isprazni čašu. Meštar Balabar ponovo nasu. Pri kraju druge čaše, Tirion Lanister se oseti dovoljno hrabro da se suoči sa svojim licem.

Kada je okrenuo ogledalo, nije znao da li da se smeje ili da plače. Posekotina je bila dugačka i kriva, počinjala je odmah ispod levog oka i završavala na desnoj strani vilice. Tri četvrtine njegovog nosa više nije postojalo, kao ni komad usne. Neko mu je ušio pokidanu kožu koncem od mačjeg creva, ali su nespretni šavovi

još išli kroz pukotinu od sirovog, crvenog, napola zaraslog mesa. „*Lepo*“, prokrklja on, odbacivši ogledalo.

Sada se prisetio. Most od brodova, ser Mendon Mur, ruka, mač kako mu leti prema licu. *Da nisam ustuknuo, taj udarac bi mi odsekao gornji deo glave.* Džejmi je uvek govorio kako je ser Mendon najopasniji od kraljevskih gardista, zato što mu se u praznim mrtvim očima nije videlo šta će sledeće uraditi. *Nije trebalo da verujem nikome od njih.* Znao je da ser Merin i ser Boros pripadaju njegovoj sestri, i ser Ozmund kasnije, ali je dozvolio sebi da veruje kako ostali ipak znaju šta je čast. *Sersei mu je sigurno platila da se postara da se ja iz bitke živ ne vratim. Zašto inače? Ser Mendonu nikada nisam učinio ništa nažao.* Tirion opipa lice, dodirnu ožiljak tupim debelim prstima. *Još jedan dar od moje mile sestre.*

Meštar je stajao kraj kreveta kao guska koja samo što ne pobegne. „Moj gospodaru, najverovatnije, najverovatnije će ostati ožiljak...“

„Najverovatnije?“ Preziv grohot mu se pretvori u bolno mrštenje. Ožiljak će ostati, naravno. A mali su izgledi da će mu nos ponovo izrasti. Lice mu ionako nikada nije bilo lepo videti. „Podseti me - da se - ne igram - sekirama.“ Osećao je da mu kez zateže lice. „Gde - smo? Kakvo - kakvo je ovo - mesto?“ Bolelo ga je kada govorи, ali je Tirion predugo čutao.

„Ah, u Megorovoј si utvrди, moј gospodaru. Odaja iznad Kraljičine balske dvorane. Veličanstvo je želelo da budeš blizu nje, da može sama da te neguje.“

Kladim se da jeste. „Vrati me“, naredi Tirion. „Moj krevet. Moja odaja.“ Gde ču oko sebe imati sopstvene ljude i sopstvenog meštra, ako nađem nekog kome mogu da verujem.

„Tvoja... moј gospodaru, to je nemoguće. Kraljeva desnica je zauzeo tvoje bivše prostorije.

„Ja. Sam. Kraljeva desnica.“ Napor govora počinjao je da ga iscrpljuje, i zbunjivalo ga je ono što čuje.

Meštar Balabar je delovao pometeno. „Ne, moј gospodaru, ja... bio si ranjen, na samrti. Tvoj gospodar otac je sada preuzeo te dužnosti. Lord Tivin, on...“

„Ovde?“

„Od noći bitke. Lord Tivin nas je sve spasao. Kmetovi pričaju da je to bio duh kralja Renlija, ali mudriji ljudi znaju istinu. Tvoj otac i lord Tirel, s Vitezom od Cveća i lordom Maloprstićem. Projahali su kroz pepeo i udarili usurpatora Stanisa u leđa. Bila je to velika pobeda, i sada se lord Tivin smestio u Desničinu kulu, pomaže veličanstvu da vrati red u kraljevstvo, i nek je hvala bogovima na tome.“

„Hvala bogovima“, ponovi Tirion prazno. Njegov prokleti otac i prokleti Maloprstić i *Renlijev* duh? „Hoću..Koga hoću? Nije mogao reći ružičastom Balabani da mu dovede Šai. Koga može da pozove, kome može da veruje? Varisu? Bronu? Ser Džejslinu? „...mog štitonošu“, završi. „Poda. Pejna.“ *To je bio Pod na*

mostu od brodova, momak mu je spasao život. „Dečaka? Onog čudnog dečaka?“

„Čudnog dečaka. Podrika. Pejna. Idi. Pošalji ga.“

„Biće tvoja volja, moj gospodaru.“ Meštru Balabaru je poigravala glava dok je izlazio. Čekajući, Tirion je osećao kako mu snaga čili. Pitao se koliko dugo je bio tu, u snu. Sersei bi želela da spavam večno, ali neću biti tako predusretljiv.

Podrik Pejn uđe u ložnicu strašljivo kao miš. „Moj gospodaru?“ Došunjao se do kreveta. *Kako momak može biti tako smeо u bici, a tako preplašen u bolesničkoj sobi?* pitao se Tirion. „Hteo sam da ostanem kraj tebe, ali mi je meistar rekao da odem“

„Oteraj ga. Slušaj me. Teško mi je da govorim. Treba mi snovino. *Snovino*, ne makovo mleko. Idi Frenkenu. *Frenkenu*, ne Balabaru. Gledaj kako ga spravlja. Donesi ga ovamo.“ Pod hitro pogleda Tiriona u lice, pa jednako hitro skrenu pogled. *Pa, za to ne mogu da ga krivim.* „Hoću“, nastavi Tirion, „moje ljude. Stražu. Brona. Gde je Bron?“

„Proglasili su ga vitezom.“

Čak ga je i mrštenje bolelo. „Nađi ga. Dovedi ga.“

„Biće tvoja volja. Moj gospodaru. Brona.“

Tirion uhvati momka za ruku. „Ser Mendon?“

Dečak ustuknu. „N-n-nisam nameravao da ga u-u-u-“

„*Mrtav? Siguran si? Mrtav?*“

On se posramljeno promeškolji. „Udavio se.“

„Dobro. Nikome ne govori. Za njega. Za mene. Bilo šta. Ništa.“

Kada mu štitonoša ode, Tiriona napusti poslednja mrvica snage. On leže i sklopi oči. Možda će ponovo sanjati Tišu. *Pitam se kako bi joj se sada dopalo moje lice,* pomisli jetko.

DŽON

Kada mu Korin Polušaka reče da nađe suvog drveta za vatru, Džon je znao da im je kraj blizu.

Biće dobro ponovo se ugrejati, makar i samo nakratko, reče samome sebi dok je sekao gole grane s debla mrtvog drveta. Duh je sedeo i gledao ga, tih kao i uvek. *Da li će zavijati za mnom kada budem mrtav, kao što je Brenov vuk zavijao kada je on pao?* pitao se Džon. *Da li će Čupavko zavijati, daleko u Zimovrelu, i Sivi vetar i Nimerija, gde god da su?*

Mesec se dizao iza jedne planine, sunce je zalazilo iza druge dok je Džon kresao varnice iz kremena i bodeža, sve dok se konačno nije pojavio pramičak dima. Korin dođe i stade nad njim dok se prvi plamen treperavo dizao iz opiljaka kore i mrtvih suvih borovih iglica. „Stidljiva kao devica prve bračne noći“, reče tiho veliki izvidnik, „i jednakо lepa. Čovek ponekad zaboravi koliko lepa vatra ume da bude.“

On nije bio čovek od koga bi očekivao da čuješ priče o devicama i prvim bračnim noćima. Koliko je Džon znao, Korin je čitav svoj život proveo u Straži. *Da li se ikada ženio ili voleo neku devicu?* To već nije mogao da pita. Umesto toga, on razgore vatru. Kada je plamen uveliko zapucketao, on skinu stvrđnute rukavice da zagreje ruke, pa uzdahnu, pitajući se da li je ikada poljubac toliko prijaо. Toplota mu se širila kroz prste kao rastopljen maslac.

Polušaka se spusti na zemlju, pa sede prekrštenih nogu kraj vatre, dok je treperavo svetlo igralo na tvrdim površinama njegovog lica. Samo su njih dvojica preostala od petorice izvidnika koji su pobegli s Prevoja urlika, natrag u plavosivu divljinu Ledenkandži.

U početku je Džon gajio nadu da će Štitonoša Dolbridž zadržati divljane na prevoju. Ali kada začuše zov dalekog roga, svi su znali da je Štitonoša pao. Nešto kasnije su videli orla kako kruži kroz sutan na velikim plavosivim krilima, i Kamenzmija skinu luk, ali ptica odlete van dometa pre nego što je stigao i da ga napne. Eben pljunu i promrmlja nešto mračno o vargama i zverobrazima.

Narednog dana još dva puta ugledaše orla, i čuše lovački rog iza sebe kako odjekuje među planinama. Svaki put se činio malo glasniji, malo bliži. Kada pade noć, Polušaka reče Ebenu da uzme Štitonošinog i svog konjića, i da odjaše na istok, do Mormonta, najvećom brzinom, istim putem kojim su i došli. Ostali će odvući progonitelje. „Pošalji Džona“, reče Eben. „On je jednakо brz jahač kao i ja.“

„Džona čeka druga uloga.“

„Skoro da je još dečak.“

„Ne“, reče Polušaka, „on je čovek iz Noćne straže.“

Kada se mesec digao, Eben se oprosti od njih. Kamenzmija krenu na istok sa njim, jedan deo puta, a onda se vrati da prikrije tragove, i trojica preostalih

krenuše na jugozapad.

Nakon toga, dani i noći spojiše se u jedno. Spavali su u sedlima i zastajali tek toliko da nahrane i napoje konjiće, a onda bi ponovo uzjahivali. Preko golih stena su jahali, kroz mračne borove šume i smetove starog snega, preko ledenih grebena i plitkih bezimenih reka. Ponekad bi Korin ili Kamenzmija krenuli nazad, da prikriju tragove, ali je to bio jalov posao. Gledali su ih. Svake zore i svakoga sutona videli su orla kako kruži između vrhova, tek tačkica na ogromnom nebu.

Penjali su se uz niski greben između dva snegom prekrivena vrha kada crni ris izjuri iz jazbine, ni deset koraka daleko. Zver je bila mršava i izgladnela, ali se Kamenzmijina kobila prestravi videvši je; prope se i pojuri, i pre nego što je izvidnik mogao da je obuzda, spotače se na strmom obronku i slomi nogu.

Duh je tog dana dobro jeo; Korin je pak naterao izvidnike da pomešaju konjsku krv s ovsom, radi snage. Džon se od ukusa te ogavne kaše umalo nije zagrcnuo, ali ju je ipak na silu progutao. Svi odsekoše po desetak kaiševa sirovog žilavog mesa, da ga žvaću usput, a ostatak prepustiše crnim risovima.

Nije bilo govora o tome da dele konja. Kamenzmija predloži da se sakrije u zasedi, sačeka progonoce i zaskoči ih kada naiđu. Možda će tako povesti nekoliko njih sa sobom u pakao. Korin to odbi. „Ako ijedan čovek iz Noćne straže može da se peške probije kroz Ledenkandže, onda si to ti, brate. Ti možeš da pređeš planine koje konji moraju da zaobilaze. Kreni za Pesnicu. Reci Mormontu šta je i kako Džon video. Reci mu da se stare sile bude, da ga čekaju džinovi i varge i još gori stvorovi. Reci mu da drveće ponovo ima oči.“

Neće uspeti, pomisli Džon dok je gledao Kamenzmiju kako nestaje iza snegom prekrivenog grebena, sićušna crna buba što puzi preko valovitog belog prostranstva.

Nakon toga, činilo se da je svaka noć hladnija od prethodne, i samotnija. Duh nije uvek bio s njima, ali nikada nije bio ni predaleko. Čak i kad su bili razdvojeni, Džon je osećao njegovu blizinu. Zbog toga mu je bilo drago. Polušaka nije bio druželjubiv čovek. Korinova dugačka siva pletenica sporo se njihala s pokretima njegovog konja. Često bi jahali satima ne prozborivši ni reči, i jedini zvuci bili su tih grebanje potkovica po kamenu i zavijanje vetra koji je neprekidno duvao s visova. Kada je spavao, nije sanjao; ni o vukovima, ni o braći, ni o bilo čemu. *Ovde gore čak ni snovi ne mogu da žive*, reče on sebi.

„Da li ti je mač oštar, Džone Snežni?“ upita Korin Polušaka preko treperave vatre.

„Mač mi je od valirijskog čelika. Matori Medved mi ga je dao.“

„Pamtiš li reči svoje zakletve?“

„Da.“ Nisu to bile reči koje je čovek mogao da zaboravi. Jednom izgovorene, nikada nisu mogle biti poreknute. Menjale su život zauvek.

„Ponovi ih sada sa mnom, Džone Snežni.“

„Ako to želiš.“ Glasovi im se spojiše u jedan pod mesecom što je izlazio, dok je

Duh slušao, a same planine bile svedoci. „Noć dolazi, i moja straža počinje. Neće se okončati do moje smrti. Neću imati ženu, neću imati zemlje, neću imati dece. Neću nositi krunu, niti steći slavu. Živeću i umreću na dužnosti. Ja sam mač u tami. Ja sam stražar na bedemima. Ja sam vatra koja bukti protiv hladnoće, svetlo koje donosi zoru, rog koji budi usnule, štit koji brani kraljevstva ljudi. Zavetujem svoj život i svoju čast Noćnoj straži, za ovu i sve noći koje slede.“

Kada završiše, nije bilo drugog zvuka do tihog pucketanja vatre i dalekog uzdisanja vetra. Džon je stezao i opuštao opečene prste, čvrsto se držeći reči u glavi, moleći se bogovima svoga oca da mu daju snage da umre hrabro, kada dođe njegov čas. Neće morati još dugo da čeka. Konjići su bili na izmaku snaga. Džonu se činilo da Korinov neće izdrži do kraja dana.

Vatra se polako gasila, toplota jenjavala. „Uskoro će se ugasiti“, reče Korin, „ali ako Zid ikada padne, sve vatre će zgasnuti.“

Na to Džon nije imao šta da kaže. Klimnu glavom.

„Možda ćemo i uspeti da im pobegnemo“, reče izvidnik. „A možda i ne.“

„Ja se ne bojam da umrem.“ To je samo delimično bila laž.

„Možda neće biti tako lako, Džone.“

Nije shvatao. „Šta hoćeš da kažeš?“

„Ako nas stignu, moraš da se predaš.“

„Predam?“ On zatrepta s nevericom. Divljani nisu zarobljavali ljude koje su zvali vranama. Ubijali su ih, osim... „Pošteđuju samo verolomnike. One koji im se pridruže, poput Mensa Rajdera.“

„I tebe.“

„Ne.“ On odmahnu glavom. „Nikada. Neću.“

„Hoćeš. Ja ti to naređujem“

„Naređuješ? Ali...“

„Naša čast nije važnija od života, sve dok je kraljevstvo sigurno. Da li si čovek iz Noćne straže?“

„Jesam, ali...“

„Nema ali, Džone Snežni. Jesi, ili nisi.“

Džon se ispravi. „Jesam.“

„Onda me slušaj. Ako nas sustignu, preći ćeš na njihovu stranu, kao što ti je savetovala mala divljanka koju si zarobio. Možda će zahtevati da isečeš svoj plasti na komade, i da im se zakuneš na očevom grobu, da prokuneš svoju braću i svog lorda zapovednika. Ne smeš ustuknuti, šta god budu hteli. Radi sve što od tebe budu tražili... ali u srcu, zapamti ko si i šta si. Jaši s njima, jedi s njima, bori se s njima, koliko god bude potrebno. I traži.“

„Šta?“ upita Džon.

„Voleo bih to da znam“, reče Korin. „Tvoj vuk je video kako kopaju u dolini Mlečne vode. Šta traže na takо sumornom i dalekom mestu? Da li su našli to što

traže? To je ono što moraš da ustanoviš, pre nego što se vратиш lordu Mormontu i svojoj braći. To je dužnost koju ti poveravam, Džone Snežni.“

„Uradiću kao što kažeš“, reče Džon oklevajući, „ali... ti ćeš im reći, zar ne? Bar Matorom Medvedu? Reći ćeš im da nisam prekršio zavet.“

Korin Polušaka se zagleda u njega preko vatre, očiju skrivenih u virovima senki. „Kada ga budem video sledeći put, kunem se.“ On mahnu ka vatri. „Još drveta. Hoću da bude vrela i svetla.“

Džon ode da donese još grana, pa prelomi svaku preko kolena i baci ih u vatru. Drvo je odavno bilo mrtvo, ali se činilo da u vatri ponovo živi, vatreni plesači budili su se u svakom prutu, uvijali se i vrteli u blistavim žutim, crvenim i narandžastim odorama.

„Dosta“, reče Korin naglo. „Sada ćemo da jašemo.“

„Jašemo?“ Dalje od vatre bila je tama, a noć je bila hladna. „Kuda da jašemo?“

„Natrag.“ Korin još jednom uzjaha svog umornog konjića. „Vatra će ih privući, nadam se. Idemo, brate.“

Džon navuče rukavice i diže kapuljaču. Kao da su čak i konji nevoljko odlazili od vatre. Sunce beše odavno zašlo, i samo je hladni srebrni sjaj mesečevog srpa ostao da im osvetli put preko opasnog zemljišta koje ih je čekalo. Nije znao šta Korin smera, ali se nadao da će uspeti da umaknu progoniocima. *Neću da glumim verolomnika, čak ni s valjanim razlogom.*

Išli su oprezno, kretali se onoliko tiho koliko to čovek i konj mogu, istim putem kojim su došli, sve dok ne stigoše do ulaza u usku klisuru, gde je ledeni potočić izvirao između dve planine. Tu su napojili konje, pre zalaska sunca.

„Voda se smrzava“, primeti Korin, okrećući se u stranu, „inače bismo jahali kroz potok. Ali ako slomimo led, verovatno će to da primete. Drži se litica. Na pola milje odavde je okuka, tamo ćemo se sakriti.“ On ujaha u klanac. Džon čežnjivo pogleda u vatru poslednji put, pa krenu za njim.

Što su dalje išli, litice su se na obe strane zbijale sve bliže. Pratili su mesečinom obasjani potok ka izvoru. S kamenitih obala su visile ledenice, ali je Džon još mogao da čuje žubor vode ispod tanke tvrde kore.

Velika gomila palog stenja ispreči im se na pola puta prema vrhu, tamo gde se deo litice odronio, ali brdski konjići sigurnog koraka nađoše put. Nakon nje, litice su se naglo sužavale, i potok ih odvede do podnožja visokog vodopada. Vazduh beše pun magle, poput daha neke ogromne ledene zveri. Voda je u padu srebrnasto svetlucala na mesečini. Džon se uznemireno osvrnu. *Nema izlaza.* On i Korin bi možda mogli da se popnu uz litice, ali ne s konjima. Bio je siguran da neće dugo opstati ako nastave peške.

„Sada brzo“, naredi Polušaka. Krupni čovek na malom konju prejaha preko od kamenja klizavog od leda, pa nestade iza vodenog zastora. Kako se nije pojavljivao, Džon obode svog konja i nagna ga da pode za njim. Konjić je oklevao, ali ga ipak na kraju posluša. Voda ih zapljasnu ledenim šakama, i od iznenadne

hladnoće Džonu zastade dah.

Onda je prošao, mokar i uzdrhtao, ali je prošao.

Pukotina u steni bila je jedva dovoljno široka da prođu čovek i konj, ali iza nje su se zidovi razmicali i pod je prekrivao meki pesak. Džon je osećao kako mu se kapljice zamrzavaju u bradi. Duh besno prolete kroz vodopad, otrese kapi s krvna, sumnjičavo onjuši tamu, a onda diže nogu uz jedan kameni zid. Korin već beše sjahao. Džon uradi isto. „Znao si za ovo mesto.“

„Kada sam bio kao ti, čuo sam jednom brata kako priča da je pratio crnog risa kroz ovaj vodopad.“ On skinu s konja sedlo, a zatim đem i uzde, pa prođe prstima kroz čupavu grivu. „Postoji put kroz srce planine. U zoru, ako nas ne pronađu, nastavićemo dalje. Prva straža je moja, brate.“ Korin sede na pesak, s leđima uza zid, tek nejasna crna senka u mraku pećine. Kroz žubor vodopada, Džon ču tih zvuk čelika na koži, što je samo moglo da znači da je Polušaka isukao svoj mač.

On skide vlažni plašt, ali je bilo odveć hladno i vlažno da se dalje svlači. Duh se pruži kraj njega i liznu mu rukavicu pre nego što se sklupča da spava. Džon je bio zahvalan zbog njegove toplice. Pitao se da li napolju još gori vatra, ili je do sada zgasla. *Ako Zid ikada padne, sve vatre će zgasnuti.* Mesec je sijao kroz vodenu zavesu i bacao treperave blede pruge preko peska, ali nakon nekog vremena i one izbledeše.

San napokon stiže, a s njim i košmari. Sanjao je zapaljene zamke i mrtvace kako se neupokojeni dižu iz grobova. Još je bio mrak kada ga Korin probudi. Dok je Polušaka spavao, Džon je sedeо s leđima uza zid pećine, slušajući vodu i čekajući zoru.

U svitanje, obojica sažvakaše po komad napola smrznutog konjskog mesa, a onda nanovo osedlaše konjiće i ogrnuše se plaštovima. Za vreme svoje straže Polušaka beše napravio pet-šest baklji, natapajući pregršti suve mahovine uljem iz bisaga. Sada upali prvu i povede ih dole u tamu, držeći bledi plamen visoko pred sobom. Džon ga je pratio s konjima. Kamena staza vijugala je naniže, pa zatim naviše, a onda opet naniže, strmije. Na pojedinim mestima postajala je tako uska da je bilo teško naterati konjiće da se provuku. *Kada izademo, više nam neće biti na tragu, reče on sebi dok su išli. Čak ni orao ne može da vidi kroz kamen. Više nam neće biti na tragu, i odjahaćemo svom brzinom za Pesnicu, i ispričaćemo Matorom Medvedu sve što znamo.*

Ali kada izadoše nazad na svetlo dana, mnogo časova kasnije, orao ih je čekao na grani mrtvog drveta, nekih stotinu stopa naviše uz obronak. Duh jurnu uz stene ka njemu, ali ptica mahnu krilima i vinu se u vazduh.

Korinova usta se stegoše dok je pogledom pratio let. „Ovo je dobro mesto da ih dočekamo“, objavi. „Ulaz u pećinu štiti nas odozgo, a ne mogu nam doći s leđa a da ne prođu kroz planinu. Da li ti je mač oštar, Džone Snežni?“

„Jeste“, reče on.

„Nahranićemo konje. Hrabro su nam služili, sirote životinje.“

Džon dade svom konjiću ostatak ovsa i pogladi mu čupavu grivu, dok se Duh nemirno šunjao između stena. On čvršće navuče rukavice i stegnu i opusti opečene prste. Ja *sam štit koji čuva kraljevstva ljudi*.

Lovački rog odjeknu kroz planine, i tren kasnije Džon ču lavež pasa. „Uskoro će nam se pridružiti“, najavi Korin. „Obuzdaj vuka.“

„Duše, k meni“, pozva Džon. Jezovuk mu nevoljno priđe, visoko dignutog, ukočenog repa.

Divljani pokuljaše preko litice, na manje od polja milje od njih. Uz njih su jurili psi, ljute sivosmeđe zveri s poprilično vučje krvi u sebi. Duh otkri zube, krvno mu se nakostreši. „Polako“, promrmlja Džon. „Mesto.“ Iznad sebe začu šuštanje krila. Orao slete na kameni ispust i pobedonosno zaklikta.

Lovci oprezno priđoše, možda u strahu od strela. Džon prebroja četrnaestoricu, s osam pasa. Veliki okrugli štitovi bili su im načinjeni od koža zategnutih preko pletenih ramova od pruća i oslikani lobanjama. Dobra polovina je krila lica iza grubih kaciga od drveta i tvrde kože. Na oba krila, strelnici napeše tetine malih lukova od drveta i roga, ali ih ne odapeše. Činilo se da su ostali naoružani kopljima i maljevima. Jedan je imao iskrzanu kamenu sekiru. Nosili su samo komade oklopa koje su skinuli s mrtvih izvidnika ili ih se domogli pljačkom. Divljani nisu vadili rudu niti je topili, a severno od Zida bilo je malo kovača i još manje kovačnica.

Korin isuka dugački mač. Priča o tome kako je naučio da se bori levicom nakon što je izgubio pola desne šake bila je deo legende o njemu; govorilo se da je sada baratao mačem bolje nego ikada ranije. Džon stade rame uz rame s krupnim izvidnikom i isuka Dugačku kandžu iz korica. Uprkos ledenom vazduhu, znoj mu je peckao oči.

Na deset koraka ispod ulaza u pećinu, lovci zastadoše. Vođa im priđe sam, jašući zver koja je više ličila na jarca nego na konja, bar sudeći po sigurnom koraku kojim se penjala neravnim obronkom. Dok su se približavali, Džon ču njihovo čegrtanje: i jedan i drugi bili su oklopljeni kostima. Kravlјim kostima, ovčjim kostima, kostima koza i divljih bivola i losova, zelenim kostima dlakavih mamuta... i ljudskim kostima.

„Čegrtava Košuljo“, doviknu Korin nadole, ledeno ljubazan.

„Za vrane sam Gospodar Kostiju.“ Jahačeva kaciga bila je načinjena od slomljene lobanje džina, a medveđe kandže ušivene čitavom dužinom kožnih rukava.

Korin frknu. „Ne vidim nikakvog gospodara. Samo pseto obučeno u pileće kosti, što čegrće dok jaše.“

Divljanin zasikta od besa, a konj mu se prope. *Zaista je čegrtao*, Džon je to čuo; kosti su bile labavo nanizane, tako da su klepetale i čangrljale kada se kretao. „*Tvoje* će kosti uskoro čegrtati, Polušako. Raskuvaću meso s tebe i napraviti oklop od tvojih rebara. Iščupaću ti zube, da bacam rune, i ješću kašu iz tvoje lobanje.“

„Ako hoćeš moje kosti, dođi i uzmi ih.“

To je, međutim, Čegrtava Košulja oklevao da uradi. Njegova brojčana prednost malo je značila u uskom prostoru okruženom stenama gde su stajala crna braća; da bi ih iščeprkali iz pećine, divljani bi morali da napadaju dvojica po dvojica. Ali drugi član njegove družine prijava do njega, jedna od žena ratnica, koje su zvali *kopljanice*. „Nas je četvoro i desetoro prema vama dvojici, vrane, i osam pasa prema vašem vuku“, viknu ona. „Bežali ili se tukli, naši ste.“

„Pokaži im“, naredi Čegrtava Košulja.

Žena zavuče ruku u krvavu vreću i izvuče trofej. Eben je bio čelav kao jaje, tako da je glavom izmahnula držeći je za uvo. „Hrabro je umro“, reče ona.

„Ali je umro“, kaza Čegrtava Košulja, „isto ko što cete i vi.“ On diže bojnu sekiru i mahnu njom iznad glave. Dobar je to čelik bio, oba sečiva opako su mu blistala; Eben nije bio od ljudi što zapostavljaju svoje oružje. Ostali divljani počeše da se primiču iza njega, izvikujući uvrede. Nekolicina odabra Džona za metu poruge. „Je li to tvoj vuk, dečko?“ viknu mršav mladić, spremajući kameni topuz. „Biće mi plašt, pre kraja ovog dana.“ Jedna druga kopljanica otvorila otrcano krvno da pokaže Džonu tešku belu dojku. „Je li beba'oće mamicu?“ Ajde, dečko, odi da sisaš.“ I psi su lajali.

„Hoće da nas posrame, da bismo uradili neku glupost.“ Korin pažljivo odmeri Džona. „Zapamti svoje naređenje.“

„Izgleda da ćemo vrane morati da isteramo iz daljine“, zagrme Čegrtava Košulja nad grajom. „Strelci!“

Reč slete s Džonovih usana pre nego što strelci stigoše da odapnu. On načini dva brza koraka unapred. „Predajemo se!“

„Upozoravali su me da je krv kopiladi kukavička krv“, ču kako Korin Polušaka hladno govori iza njega. „Vidim da je tako. Beži svojim novim gospodarima, kukavice.“

Crvenog lica, Džon se spusti niz obronak do Čegrtave Košulje. Divljanin se zagleda u njega kroz proreze na kacigi, pa reče: „Slobodnom narodu ne trebaju kukavice.“

„Nije on kukavica.“ Jedan strelac skide kacigu od šivene ovčje kože i protrese čupavu crvenu kosu. „To je Kopile od Zimovrela, on me je poštедeo. Neka živi.“

Džon, zanemeo, susrete Igritin pogled.

„Neka umre“, bio je uporan Gospodar Kostiju. „Crna vrana je prevrtljiva ptičica. Ne verujem mu nimalo.“

Na steni iznad njega, orao mahnu krilima, i besnim kliktajem proseče vazduh.

„Ptica te mrzi, Džone Snežni“, reče Igrit. „S pravom. Bio je čovek pre nego što si ga ubio.“

„Nisam znao“, kaza Džon iskreno, pokušavajući da se seti lica čoveka koga je ubio u prolazu. „Rekla si mi da će me Mens prihvatići.“

„I hoće“, reče Igrit.

„Mens nije ovde“, dobaci Čegrtava Košulja. „Regvil, prospi mu creva.“

Krupna kopljanica zažmiri, pa izgovori: „Ako vrana hoće da se pridruži slobodnom narodu, nek nam pokaže koliko je vešt i dokaže da je iskren.“

„Uradiću šta god zatražite.“ Reči mu teško dodoše, ali ih Džon izreče.

Oklop od kostiju Cegrtave Košulje glasno začegrta kad se ovaj zasmeja. „Onda ubij Polušaku, kopile.“

„Kad bi samo mogao“, reče Korin. „*Okreni se, Snežni, i umri.*“

A onda Korinov mač polete na njega, i nekako Dugačka kandža skoči gore da ga odbije. Snaga udarca umalo ne izbi mač-kopile iz Džonovih ruku, i natera ga da se povuče, teturajući se. *Ne smeš ustuknuti, šta god da od tebe zatraže.* On pređe na dvoručni hvat, dovoljno brzo da i sam zada udarac, ali ga krupni izvidnik odbi u stranu s prezrivom lakoćom. Napred i nazad su išli, crni plaštovi su vijorili, mladićeva brzina protiv zverske snage Korinovih levorukih udaraca. Polušakin veliki mač kao da je bio svugde istovremeno, udarci su pljuštali čas s jedne čas s druge strane, terao ga je kuda je hteo, držao ga u raskoraku. Već je osećao kako mu ruka trne.

Čak i kada Duh zari zube u izvidnikov list, Korin se nekako održa na nogama. Ali u tom trenu, dok se izvijao, Džonu se ukaza prilika. On ukopa noge i izmahnu mačem postrance. Izvidnik se naginjao unazad, i na tren se činilo da ga Džonov udarac nije ni dodirnuo. Onda se niz crvenih suza pojavi na grlu velikog čoveka, svetao kao ogrlica od rubina, iz njega šiknu krv, i Korin Polušaka pade.

S Duhove njuške kapalo je crvenilo, ali je samo vrh mača-kopileta bio umrljan, poslednjih pola pedlja. Džon odvuče jezovuka i kleknu, obgrlivši ga jednom rukom. Svetlo je već gasnulo u Korinovim očima „...oštar“, izusti on, digavši osakaćenu šaku. A onda mu ruka klonu, i više ga ne bi.

Znao je, pomisli Džon tupo. *Znao je šta će tražiti od mene.* Tad pomisli na Semvela Tarlija, na Grena i Žalobnog Eda, na Pipu i Žapcu u Crnom zamku. Da li ih je sve izgubio, kao što je izgubio Brena, i Rikona, i Roba? Ko je on sada? Šta je?

„Diž’te ga.“ Grube ruke ga cimnuše na noge. Džon se nije opirao. „Imaš li ime?“

Igrit odgovori za njega. „Ime mu je Džon Snežni. On je krv Edarda Starka, od Zimovrela.“

Regvil se nasmeja. „Ko bi to pomislio? Da će Korina Polušaku ubiti kopile nekog gospodičića.“

„Prospite mu creva.“ To je bio Čegrtava Košulja, još uvek u sedlu. Orao mu slete na koštanu kacigu, grakćući.

„Predao se“, podseti ga Igrit.

„Da, i ubio svog brata“, reče oniži ružni čovek sa zardalom gvozdenom kacigom.

Čegrtava Košulja prijava bliže, a kosti zaklepetaše. „Vuk mu je obavio posao. To je bilo podlo. Polušakina smrt bila je moja.“

„Svi smo videli koliko si požurio da je uzmeš“, izrugnu se Regvil.

„On je varga“, reče Gospodar kostiju, „i vrana. Ne dopada mi se nimalo.“ „Varga možda jeste“, reče Igrit, „ali to nas ranije nije plašilo.“ Ostali zažagoriše s odobravanjem. Iza proreza za oči na požuteloj lobanji, pogled Čegrtave Košulje bio je zloban, ali on ipak, nevoljno, popusti. *Oni su stvarno slobodan narod*, pomisli Džon.

Spalili su Korina Polušaku na mestu gde je pao, na lomači od borovih iglica, grmlja i slomljenih grana. Drvo je delom još bilo zeleno, i gorelo je sporo i uz mnogo dima, šaljući crni stub u svetlo i tvrdo plavetnilo neba. Nešto kasnije, Čegrtava Košulja uze nekoliko nagorelih kostiju, dok su ostali bacali kocku za izvidnikovu opremu. Igrit je dobila plašt.

„Vraćamo se u Prevoj urlika?“ upita je Džon. Nije znao može li ponovo da se suoči s tim visovima, niti da li će mu konjić preživeti drugi prelaz.

„Ne“, reče ona. „Iza nas više nema ničega.“ Pogled kojim ga odmeri beše tužan. „Do sada je Mens već dobro uznapredovao niz Mlečnu vodu. Krenuo je na vaš Zid.“

BREN

Pepeo je padao kao meki sivi sneg.

Trčao je preko suvih iglica i smeđeg lišća, sve do ruba šume, gde su se borovi proređivali. Iza ravnih polja video je velike gomile ljudskih stena, mračne naspram divljih plamenova. Vetur je duvao vreo i bogat od mirisa krvi i ispečenog mesa, tako snažnog da je počeo da bali.

Ipak, iako ga je jedan miris privlačio, drugi su ga upozoravali da se drži dalje. On onjuši dim. *Ljudi, mnogo ljudi, mnogo konja, i vatrica, vatrica, vatrica.* To je bio najopasniji miris, opasniji čak i od tvrdog i hladnog mirisa gvožđa, mirisa ljudskih kandži i tvrde kože. Dim i pepeo maglili su mu oči, a na nebu vide veliku krilatu zmiju čija je grmljavina bila reka plamenova. On otkri očnjake, ali tada zmije nestade. Iza litica su visoke vatre proždirale zvezde.

Požar je besneo čitave noći, a jednom nešto zatutnja i sruši se, od čega mu se zemlja zatrese pod nogama. Psi su lajali i cvileli, a konji užasnuto njiskali. Zavijanje se razlegalo kroz noć; zavijanje ljudskog čopora, zavijanje straha i divlji krizi, smeh i vrisci. Nijedna zver nije bila glasna kao čovek. On načulji uši i oslušnu, a brat mu je režao na svaki zvuk. Šunjali su se pod drvećem dok je vetur što je mirisao na borovinu nosio pepeo i žeravice preko neba. S vremenom plamenovi počeše da gasnu, a onda nestadoše. Sunce se tog jutra diže sivo i zadimljeno.

Tek tada napustiše drveće, pa oprezno krenuše preko polja. Brat mu je jurio kraj njega, privučen mirisom krvi i smrti. Tiho su trčali kroz jazbine koje su ljudi sagradili od drveta, i trave i blata. Mnoge i mnoge bile su spaljene, a mnoge srušene; ostale su stajale iste kao i pre. Ali ipak, nigde ne videše niti namirisaše živog čoveka. Vrane su prekrivale tela, i uzletale su u vazduh grakćući kada bi im se njegov brat i on približili. Divlji psi uzmicali su pred njima.

Pod velikim sivim liticama, neki je konj bučno umirao, pokušavajući da se digne na polomljenu nogu i užasnuto njisteći kada god bi pao. Njegov brat ga obide, a onda mu skoči za vrat, dok se konj slabašno ritao i kolutao očima. Kada on sam pride truplu, brat škljocnu zubima na njega i obori uši, i on ga čušnu šapom i ugrize za nogu. Borili su se između trave i blata i pepela koji je padao kraj mrtvog konja, sve dok mu se brat ne okrene na leđa, predajući se, povijenog repa. Još jednom gricnu izloženi vrat; a onda se najede, i pusti brata da se najede, i oliza krv s crne njuške.

Tada poče da ga poziva mračno mesto, kuća šapata u kojoj su svi ljudi bili slepi. Osećao je njegove hladne prste na sebi. Njegov kameni miris šaputao mu je u nosu. On se odupre tom zovu. Nije voleo tamu. Bio je vuk. Bio je lovac i grabljivac i ubica, i mesto mu je bilo s braćom i sestrama u dubokoj šumi, da trči slobodno pod zvezdanim nebom. On sede, diže glavu, pa stade da zavija. *Neću ići, vikao je. Ja*

sam vuk, neću ići. Pa ipak, tama se zgušnjavala, sve dok mu nije prekrila oči i ispunila nos i začepila uši, tako da nije mogao ni da vidi ni da miriše ni da čuje ni da trči, a sivih litica više nije bilo, kao ni mrtvog konja ni njegovog brata, i sve je bilo crno i mirno i crno i hladno i crno i mrtvo i crno...

„*Brene*“, šaputao je glas tiho. *Brene, vratи se. Vrati se sada, Brene. Brene...* „,

On sklopi treće oko i otvor prva dva, stara dva, slepa dva. Na mračnom mestu svi su ljudi bili slepi. Ali neko ga je držao. Osećao je ruke oko sebe, toplotu pripijenog tela. Čuo je Hodora kako tiho sebi peva: „Hodor, hodor, hodor“.

„*Brene?*“ Bio je to Mirin glas. „Bacakao si se, ispuštao strašne zvuke. Šta si video?“

„Zimovrel.“ Jezik mu se u ustima činio tuđ i odebljao. *Jednog dana kada se vratim, više neću umeti da govorim.* „Bio je to Zimovrel. Sav u plamenu. Bilo je konjskih mirisa, i čelika i krvi. Miro, sve su pobili.“

On oseti njenu šaku na licu kako mu gladi kosu unazad. „Znojav si“, reče ona. „Hoćeš da piješ?“

„Da pijem“, složi se on. Ona mu prinese mešinu do usana, i Bren tako žurno prionu da mu voda pocuri niz uglove usana. Uvek je bio slab i žedan kada se vraćao. A i gladan. Priseti se umirućeg konja, ukusa krvi u ustima, mirisa ispečenog mesa na jutarnjem vazduhu. „Koliko dugo?“

„Tri dana“, reče Džodžen. Dečak je tiho prišao, ili je možda bio tu sve vreme; u tom sqlepon crnom svetu, Bren nije mogao da zna. „Bojali smo se za tebe.“

„Bio sam s Letom“, reče Bren.

„Predugo. Nasmrt ćeš se izgladneti. Mira ti je kapala pomalo vode u grlo, i stavljali smo ti med u usta, ali to nije dovoljno.“

„Jeo sam“, reče Bren. „Ulovili smo losa, i morali smo da oteramo risa kada je pokušao da nam ga ukrade.“ Ris je bio svetlosmeđ, upola manji od jezovuka, ali žestok. Sećao se njegovog mošusnog mirisa, i kako je režao na njih s grane hrasta.

„Vuk je jeo“, reče Džodžen. „Ti nisi. Čuvaj se, Brene. Zapamti ko si.“ I predobro je pamtio ko je; Dečak Bren, slomljeni Bren. *Bolje je biti Bren zverobraz.* Zar je bilo čudo što je radije sanjao Letove snove, vučje snove? Tu, u ledenoj i vlažnoj tami grobnice, treće oko mu se konačno otvorilo. Mogao je da dodirne Leto kada god bi poželeo, i jednom je čak dodirnuo i Duha i razgovarao s Džonom. Mada je možda to samo sanjao. Nije shvatao zašto ga je Džodžen sada stalno vraćao. Bren se osloni na ruke i diže se u sedeći položaj. „Moram da kažem Oši šta sam video. Da li je ona ovde? Kuda je otišla?“

Divljanka sama odgovori. „Nikuda, moj gospodaru. Dosta mi je lutanja potami.“ On ču struganje pete na kamenu, okrenu glavu ka zvuku, ali ne vide ništa. Činilo mu se da može da oseti njen miris, ali nije bio siguran. Svi su jednako smrdeli, a nije imao Letov njuh da ih razlikuje. „Prošle noći sam se popišala na nogu nekom vitezu“, nastavi Oša. „A možda je bilo i jutro, ko zna? Spavala sam, ali sam sada budna.“ Svi su mnogo spavali, ne samo Bren. Nisu mogli mnogo šta drugo

ni da rade. Spavali su i jeli, i ponovo spavali, a ponekad malo razgovarali... ali ne previše, i to samo šapatom, da bi bili sigurni. Oša je najviše volela da uopšte ne govore, ali Rikona nije bilo moguće učutkati, niti zaustaviti Hodora da samom sebi neprekidno mrmlja: „Hodor, hodor, hodor.“

„Oša“, reče Bren, „video sam Zimovrel kako gori.“ Levo od sebe, čuo je Rikonovo tiho disanje.

„San“, kaza Oša.

„Vučji san“, reče Bren. „A i *namirisao* sam to. Ništa ne miriše kao vatra. Ili krv.“

„Čija krv?“

„Ljudska, konjska, pseća, svačija. Moramo da odemo i *vidimo*.“

„Ova moja mršava koža jedina je koju imam“, reče Oša. „Onaj princ od sipa, ako me uhvati, bičem će mi je odrati.“

Mirina šaka pronađe Brenovu u tami i stegnu je. „Ako se bojiš, otići će ja.“

Bren ču prste kako petljaju s kožom, a zatim zvuk čelika o kremen. Onda ponovo. Vamica polete, prionu. Oša blago dunu. Dugački bledi plamen se probudi i protegnu se na prstima, kao devojka. Nad njim je lebdelo Ošino lice. Ona bakljom dodirnu plamen. Bren je morao da zažmuri dok se smola razgorevala, ispunjavajući svet narandžastim odsjajima. Svetlo probudi Rikona, i on sede, zevajući.

Kada se senke pokrenuše, na tren se učini kao da se i mrtvi dižu. Lijena i Brendon, lord Rikard Stark njihov otac, lord Edvil njegov otac, lord Vilem i njegov brat Artos Neumoljivi, lord Donor i lord Beron i lord Rodvel, jednooki lord Džonel, lord Bart i lord Brendon, i lord Kregan, koji se borio protiv Zmajviteza. Sedeli su na svojim kamenim stolicama s kamenim vukovima kraj nogu. Tu su došli kada im je iz tela iščilela topota; to je bila tamna dvorana mrtvih, u koju su se živi bojali da kroče.

A na ulazu u prazni grob koji je čekao lorda Edarda Starka, pod njegovim dostojanstvenim granitnim kipom, šestoro begunaca zbilo se oko svoje male zalihe hleba, vode i suvog mesa. „Malo nam je preostalo“, promrmlja Oša dok je žmirkajući pregledala zalihe. „U svakom slučaju će uskoro ili morati gore da ukradem hranu, ili ćemo morati da pojedemo Hodora.“

„Hodor“, reče Hodor, osmehujući joj se.

„Da li je napolju dan ili noć?“ upita se Oša. „Izgubila sam račun.“

„Dan“, reče joj Bren, „ali je mračno od silnog dima.“

„Moj gospodar je siguran?“

Ne pokrećući svoje slomljeno telo, on se ipak *pruži*, i na tren vide dvostruko. Tu je stajala Oša s bakljom, i Mira i Džodžen i Hodof, i dvostruki niz visokih granitnih stubova i odavno mrtvih lordova iza njih, gubeći se u tami... ali vide i Zimovrel, siv od oblaka dima, ogromne kapije od hrastovine i gvožđa, garave i razvaljene, pokretni most srušen, u gomili lanaca i dasaka. U šancu su plutala tela, ostrva za vrane.

„Siguran“, objavi on.

Oša kratko porazmisli o tome. „Onda ču da odem i vidim. Hoću da vi budete blizu. Miro, uzmi Brenovu korpu.“

„Idemo kući?“ upita Rikon uzbudeno. „Hoću svog konja. I hoću pitu od jabuka, i maslac i med, i Čupu. Idemo tamo gde je Čupavko?“

„Da“, obeća Bren, „ali moraš da budeš tih.“

Mira prikači pletenu korpu na Hodorova leđa, pa pomože da se Bren u nju podigne, provukavši mu beskorisne noge kroz rupe. U stomaku mu čudno zatreperi. Znao je šta ih gore čeka, ali ga zbog toga nije bilo ništa manje strah. Kada krenuše, on se okrenu da poslednji put pogleda oca, i Brenu se učini da u očima lorda Edarda vidi tugu, kao da ne želi da odu. *Moramo, pomisli. Vreme je.*

Oša je u jednoj ruci nosila svoje dugačko koplje od hrastovine, a baklju u drugoj. Go mač joj je visio preko leđa, jedan od poslednjih koji je nosio Mikenov znak. Iskovao ga je za grob lorda Edarda, da mu umiri sen. Ali kako je Miken bio ubijen, a gvozdenljudi čuvali arsenal, teško je bilo odreći se dobrog čelika, čak i ako je to značilo pljačku grobova. Mira je uzela sečivo lorda Rikarda, mada se žalila da je preteško. Brendon je uzeo imenjakovo oružje, mač napravljen za strica koga nikada nije upoznao. Znao je da u borbi neće biti mnogo koristan, ali mu je sečivo ipak prijalo u ruci.

Ipak je to bila samo igra, i Bren je to dobro znao.

Koraci su im odjekivali kroz ogromnu kriptu. Senke iza njih progutaše njegovog oca dok su se senke pred njima povlačile da otkriju druge statue; to nisu bili obični lordovi, već stari Kraljevi na Severu. Na glavama su nosili kamene krune. Toren Stark, Kralj koji je klekao. Edvin Prolećni kralj. Teon Stark, Gladni vuk. Brendon Palibrod i Brendon Brodograditelj. Džora i Džonos, Brendon Loši, Volton Mesečev kralj, Ederion Mladoženja, Eiron, Bendžen Slatki i Bendžen Gorki, kralj Edrik Snežnobradi. Lica su im bila stroga i jaka, a neki od njih behu počinili užasna dela, ali su svi bili Starkovi, i Bren je znao priče o njima. Nikada se nije bojao kripte; ona je bila deo njegovog doma i njega samog, i oduvek je znao da će jednoga dana i on tu ležati.

Ali sada nije bio tako siguran. *Ako odem gore, da li ču se ikada vratiti ovamo dole? Kuda ču otići kada umrem?*

„Čekajte“, reče Oša kada stigoše do zavojitih kamenih stepenica koje su vodile gore na površinu, i dole, na dublje nivoe gde su još drevniji kraljevi sedeli na svojim mračnim prestolima. Ona pruži baklju Miri. „Napipaću put do vrha.“ Neko vreme su čuli zvuke njenih stopa, ali oni postajahu sve tiši i tiši, sve dok na kraju potpuno ne iščezoše. „Hodor“, reče Hodor uznemireno.

Bren beše sebi na stotine puta rekao koliko mrzi skrivanje dole u pomrčini, koliko želi da ponovo vidi sunce, da jaše konja kroz vetar i kišu. Ali sada, kada se taj trenutak primicao, bojao se. Osećao se sigurno u tami; ako ne vidiš ni prst pred nosom, lako je poverovati da ni neprijatelji nikada neće moći da te nađu. A kameni

lordovi davali su mu hrabrosti. Čak i dok nije mogao da ih vidi, znao je da su tamo.

Činilo se da je prošlo mnogo vremena pre nego što ponovo čuše neki zvuk. Bren je već bio počeo da se boji da se Oši nešto desilo. Brat mu se nemirno vrpcoljio. „Hoću da idem kući!“ reče glasno. Hodor klimnu glavom gore-dole, pa kaza: „Hodor.“ Onda ponovo začuše korake, sve glasnije, i ubrzo Oša izroni u svetlo, mračnog izraza lica. „Nešto je preprečilo vrata. Ne mogu da ih pomerim.“

„Hodor može da pomeri šta god hoće.“

Oša odmeri štalskog momka. „Možda i može. Hajdemo, onda.“ Stepenice su bile uzane, tako da su se penjali jedno za drugim. Oša je vodila. Za njom je išao Hodor, a Bren mu se na leđima saginjaо da ne bi glavom udario u tavanicu. Mira je sledila s bakljom, a na kraju je išao Džodžen, vodeći Rikona za ruku. Išli su ukrug i ukrug, sve više i više. Brenu se učini da oseća miris dima, ali je to možda bila samo baklja.

Vrata kripte bila su napravljena od gvozdendrveta. Bila su stara i teška, nagnuta u odnosu na tlo. Samo je jedna osoba odjednom mogla da im priđe. Oša pokuša još jednom kada stiže do njih, ali Bren vide da se vrata ne pomeraju. „Pusti Hodora da proba.“

Morali su najpre da izvade Brena iz korpe kako ne bi bio zgnječen. Mira čučnu kraj njega na stepenicama, jedne ruke zaštitnički prebačene preko njegovih ramena, dok su Oša i Hodor zamenjivali mesta. „Hodore, otvorи vrata“, reče Bren.

Ogromni konjušar položi obe šake na vrata, gurnu i zastenja. „Hodor?“ On tresnu vrata pesnicom, a ona ni ne zadrhtaše. „Hodor.“

„Probaj leđima“, posavetova ga Bren. „I nogama.“

Okrenuvši se, Hodor upre leđima u drvo i gurnu. I opet. I opet. „Hodor!“ On stavi jednu nogu na viši stepenik, tako da je bio savijen pod nagnutim vratima, i pokuša da ustane. Ovog puta drvo zastenja i zaškripa. „Hodor!“ Druga nogu se pope na sledeći stepenik, Hodor raširi noge, ukopa se i ispravi. Lice mu pocrvene i Bren vide nabrekle žile na njegovom vratu dok se upinjao da digne teret nad sobom. „hodor hodor hodor hodor hodor HODOR!“ Odozgo se začu mukla tutnjava. Onda se, iznenada, vrata otvorise i zrak dnevne svetlosti pade preko Brenovog lica, zasleprivši ga na tren. Oša najpre gurnu koplje kroz vrata, pa zatim i sama oprezno kroči napolje, a Rikon projuri kroz Mirine noge za njom. Hodor širom otvorи vrata i izade. Ridovi su morali da prenesu Brena poslednjih nekoliko koraka.

Nebo je bilo bledosivo, a dim se vrtložio svuda oko njih. Stajali su u senci Prve utvrde, ili bar onoga što od nje beše ostalo. Čitava jedna strana zdanja se urušila. Kamenje i slomljena kamena čudovišta ležali su razbacani po dvorištu. *Pali su baš tamo gde i ja*, pomisli Bren kada ih vide. Neka kamena čudovišta behu se razbila na toliko komada da se on zapita kako je uopšte preživeo. U blizini su vrane kljuvale telo smrvljeno pod palim kamenom, ali je čovek ležao licem ka zemlji, tako da Bren nije mogao da ga prepozna.

Prva utvrda je za mnoge stotine godina stajala prazna, ali sada beše postala nalik ljušturi i više nego pre. Podovi u njoj su izgoreli, i sve grede. Tamo gde se zid srušio, mogli su da gledaju pravo u sobe, čak i u nužnik. A ipak, iza je Slomljena kula još stajala, netaknuta plamenom. Džodžen Rid je kašljao od dima. „Vodite me kući!“ zahtevao je Rikon. „Hoću kući!“ Hodor je teško koračao ukrug. „Hodor“, zajeca on sićušnim glasom. Stajali su zbijeni, sa svih strana okruženi ruševinama i smrću.

„Digli smo dovoljno buke da probudimo zmaja“, reče Oša, „ali niko nije došao. Zamak je mrtav i spaljen, baš kao što je Bren sanjao, ali najbolje da... Ona naglo zaćuta na zvuk iza njih, i munjevito se okrenu, spremnog kopljja.

Dve suve tamne prilike izroniše iza slomljene kule, sporo stupajući kroz ruševine. Rikon srećno viknu: „Čupo!“ i crni jezovuk dojuri do njega. Leto priđe sporije, protrlja glavu uz Brenovu ruku, i liznu mu lice.

„Treba da krenemo“, reče Džodžen. „Ovoliko smrti privući će i druge vukove sem Leta i Čupavka, i to ne samo one četvoronožne.“

„Da, uskoro ćemo“, složi se Oša, „ali nam treba hrana, a možda je neko i preživeo sve ovo. Držite se zajedno. Miro, digni štit i štiti nam leđa.“

Bio je potreban ostatak jutra da polako obiđu zamak. Veliki granitni zidovi ostali su da stoje, tu i tamo čađavi od vatre, ali inače netaknuti. Međutim, unutar njih, vladali su smrt i uništenje. Vrata Velike dvorane bila su ugljenisana i dimila su se, a unutra krovne grede behu popustile i čitav krov se srušio na pod. Zelena i žuta okna staklenih bašti razbila su se u paramparčad, drveće, voćke i cveće bili su pokidani ili ostavljeni da uvenu. Od štale, izgrađene od drveta i slame, ne beše ostalo ništa sem pepela, ugaraka i mrtvih konja. Bren pomisli na svoju Plesačicu, i dođe mu da zaplače. Plitko jezero pušilo se podno bibliotečke kule, a vrela voda je kuljala iz pukotine u njenom boku. Most između Zvonika i kule za vrane beše se srušio u dvorište pod njim, a kupole meštra Luvina više nije bilo. Videše mutan crveni odsjaj kako dopire kroz uske podrumske prozore pod Velikom utvrdom, i još plamenova kako tinjaju u jednom od skladišta.

Dok su koračali, Oša je tiho dozivala kroz dim, ali im niko ne odgovori. Videše jednog psa kako kida leš, ali on pobeže kada oseti miris jezovuka; ostali su bili pobijeni u štenari. Meštrovi gavranovi zabavljali su se leševima, dok su vrane iz slomljene kule bile prionule na druge. Bren prepoznade Šugavog Tima, uprkos tome što ga je neko udario sekirom u lice. Jedan ugljenisani leš, pred čađavom ljušturom Majčinog obredišta sedeo je ispruženih ruku i čvrsto stegnutih crnih pesnica, kao da hoće da udari svakoga ko se usudi da mu priđe. „Ako su bogovi milostivi“, reče Oša tihim besnim glasom, „Tuđini će se dočepati onih koji su ovo uradili.“

„Bio je to Teon“, reče Bren mračno.

„Ne. Gledaj.“ Ona kopljem pokaza preko dvorišta. „Ono je jedan od njegovih gvozdenljudi. I tamo. A ono je Grejdžojev konj, vidiš? Onaj crni, načičkan

strelama.“ Išla je između mrtvaca, mršteći se. „A evo i Crnog Lorena.“ On je bio tako iskasapljen da mu je brada sada izgledala crvenkastosmeđa. „Poveo je nekolicinu sa sobom, čini mi se.“ Oša čizmom prevrnu jedan obližnji leš. „Ima i grb. Čovečuljak, sav crven.“

„Odrani čovek Užasnika“, reče Bren.

Leto zaurla, pa odjuri.

„Bogošuma.“ Mira Rid potrča za jezovukom, spremivši štit i koplje za žabe. Ostali krenuše za njom, gazeći kroz dim i između palog kamenja. Pod drvećem je vazduh bio čistiji. Nekoliko borova na rubu šume bili su oprljeni, ali su dublje vlažno zemljište i zelena šuma pobedili vatru. „U živoj šumi postoji moć“, reče Džodžen Rid, kao da je znao šta Bren misli, „moć jaka kao vatra.“

Na ivici crnog jezerceta, pod zaklonom drveta srca, meštar Luvin je ležao na stomaku. Trag krvi vijugao je kroz vlažno lišće, označavajući put kojim je dopuzao. Leto stade iznad njega, i Bren prvo pomisli da je mrtav, ali kada mu Mira dodirnu vrat, meštar zastenja. „Hodor?“ reče Hodor žalostivo. „Hodor?“

Nežno, okrenuše Luvina na leđa. Imao je sive oči i sivu kosu, a nekada mu je siva bila i odora, ali sada beše potamnela na mestima gde je probila krv. „Bren“, reče on tiho kada ga vide kako sedi na Hodorovim leđima. „A i Rikon.“ On se osmehnu. „Bogovi su milostivi. Znao sam...“

„Znao?“ reče Bren nesigurno.

„Noge, video sam... odeća je odgovarala, ali mišići njegovih nogu... siroti momak...“ On se nakašlja, a krv mu navre na usta. „Nestali ste... u šumi... kako?“

„Nismo otišli“, reče Bren. „U stvari, otišli smo samo do ivice, a onda se vratili. Poslao sam vukove da ostave trag, ali mi smo se krili u očevoj grobnici.“

„Kripta.“ Luvin se zakikota, a usta mu obli krvava pena. Meštar pokuša da se pokrene i bolno kriknu.

Brenu navreše suze na oči. Kada čoveka nešto боли, vodiš ga meštru, ali šta da radiš kada je u bolovima sam meštar?

„Moraćemo za njega da napravimo nosiljku“, reče Oša.

„Nema potrebe“, kaza Luvin. „Ja umirem, ženo.“

„Ne smeš“, reče Rikon besno. „Ne, ne smeš.“ Kraj njega, Čupavko iskezi očnjake i zareža.

Meštar se osmehnu. „Ćuti sada, dete, mnogo sam stariji od tebe. Mogu... da umrem kada hoću.“

„Hodore, dole“, reče Bren. Hodor kleknu kraj meštra.

„Slušaj“, okreće se Luvin Oši, „prinčevi... Robovi naslednici. Ne... ne zajedno... čuješ?“

Divljanka se osloni na koplje. „Da. Sigurnije je da budu razdvojeni. Ali kuda da ih vodim? Mislila sam, možda ti Servini...“

Meštar Luvin odmahnu glavom, mada se jasno videlo koliko ga taj napor košta.

„Servinov sin je mrtav. Ser Rodrik, Leobald Tolhart, ledi Hornvud... svi su pobijeni. Čardak je pao, Kejlinov šanac, uskoro će i Torenov trg. Gvozdenljudi na Kamenoj obali. A istočno Kopile od Boltona.“

„Kuda onda?“ upita Oša.

„Belo sidrište... Amberi... ne znam... rat je svuda... svako protiv svog suseda, a zima dolazi... takva ludost, takva crna bezumna ludost. Meštar Luvin pruži ruku i zgrabi Brenovu podlakticu, a prsti mu se stegoše s očajničkom snagom. „Sada moraš da budeš jak. *Jak.*“

„Biću“, reče Bren, mada to beše teško. *Ser Rodrik je ubijen i meštar Luvin, svi, svi...*

„Dobro“, reče meštar. „Dobar dečak. Sin... sin svoga oca, Bren. Sada idite.“

Oša se zagleda u stražariku, u crveno lice izrezbareno u belom stablu. „A tebe da ostavimo bogovima?“

„Molim samo...“ Meštar proguta. „Samo... gutljaj vode, i... i još nešto. Ako bi htela da...“

„Da.“ Ona se okrenu Miri. „Odvedi dečake.“

Džodžen i Mira povedoše Rikona. Hodor krenu za njima. Niske grane šibale su Brenovo lice dok su se probijali kroz drveće, a lišće mu je brisalo suze. Oša im se pridruži u dvorištu nekoliko trenutaka kasnije. Nije rekla ni reč o meštru Luvinu. „Hodor mora ostati s Brenom, da mu služi umesto nogu“, reče divljanka odlučno. „Ja ču povesti Rikona sa sobom.“

„Mi ćemo s Brenom“, reče Džodžen Rid.

„Da, i mislila sam da ćete tako hteti“, reče Oša. „Rekla bih da ću krenuti na Istočnu kapiju, pa udariti Kraljevskim drumom.“

„Mi ćemo na Lovačku kapiju“, reče Mira.

„Hodor“, reče Hodor.

Prethodno svratiše u kuhinju. Oša nađe nekoliko vekni nagorelog, ali još jestivog hleba, i čak i hladno pečeno pile, koje pokida nadvoje. Mira iskopa čup meda i veliki džak jabuka. Napolju se oprostiše. Rikon je jecao i držao se za Hodorovu nogu sve dok ga Oša ne čušnu krajem koplja. Nakon toga ju je i te kako pratio. Čupavko krenu za njima. Poslednje što je Bren od njih video bio je jezovukov rep kako zamiče iza Slomljene kule.

Gvozdena rešetka koja je zatvarala Lovačku kapiju bila je toliko iskrivljena vrelinom da se nije mogla odići više od jedne stope. Morali su da se provuku ispod njenih oštrica, jedno po jedno.

„Idemo li vašem gospodaru ocu?“ upita Bren dok su prelazili pokretni most između zidova. „U Sivotočku motrilju?“

Mira pogledom potraži odgovor od brata. „Naš put vodi na sever“, objavi Džodžen.

Na rubu Vučje šume, Bren se okrenu u korpi da poslednji put pogleda zamak koji

je bio njegov život. Pramenovi dima još su se dizali u sivo nebo, ali ne više nego što bi se dizali iz zimovrelnih dimnjaka u neki običan hladni jesenji dan. Čađ je uokvirivala neke strelnice, a tu i tamo je na spoljnom zidu bilo pukotina, nedostajao je poneki Zub na kruništu, ali to iz daljine i nije izgledalo preterano neobično. Iza zida, vrhovi utvrda i kula i dalje su stajali kao stotinama godina unazad, i bilo je teško reći da je zamak uopšte opljačkan i spaljen. *Kamen je jak*, reče Bren sebi, *korenje drveća pruža se duboko, a pod zemljom Kraljevi Zime sede na svojim prestolima*. Sve dok oni postoje, postojaće i Zimovrel. Nije bio mrtav, već samo slomljen. *Kao ni ja*, pomisli on. *Ni ja nisam mrtav*.

APENDIKS

KRALJEVI I NJIHOVI DVOROVI

KRALJ NA GVOZDENOM PRESTOLU

DŽOFRI BARATEON, prvi svoga imena, trinaestogodišnji dečak, stariji sin kralja Roberta I Barateona i kraljice Sersei od kuće Lanistera

njegova majka **KRALJICA SERSEI**, kraljica namesnica i zaštitnica čitavog kraljevstva

njegova sestra **PRINCEZA MIRSELA**, devojčica od devet godina

njegov brat **PRINC TOMEN**, osmogodišnji dečak, naslednik Gvozdenog prestola

njegovi stričevi

STANIS BARATEON, gospodar Zmajkamena, samozvani kralj Stanis Prvi

RENLI BARATEON, gospodar Krajoluja, samozvani kralj Renli Prvi

njegovi ujaci

SER DŽEJMI LANISTER, Kraljeubica, lord zapovednik Kraljeve garde, sužanj u Brzorečju

TIRION LANISTER, vršilac dužnosti kraljeve desne ruke

Tirionov štitonoša **PODRIK PEJN**

Tironovi telohranitelji i zakleti mačevi

BRON, najamnik, crne kose i crnoga srca

ŠAGA SIN DOLFOV, od Kamenih vrana

TIMET SIN TIMETOV, od Opečenih

ČELA KĆI ČEJKOVA, od Crnih ušiju

KRON SIN KALOROV, od Mesečeve braće

Tirionova konkubina **ŠAI**, pratilja vojnih logora, od svojih osamnaest leta

njegovo Malo veće

VELEMEŠTAR PISELI

LORD PETIR BELIŠ, zvani **MALOPRSTIĆ**, gospodar kovnica

LORD DŽENOS SLINT, zapovednik Gradske straže Kraljeve Luke („Zlatnih plaštova“)

VARIS, evnuh, zvani **PAUK**, gospodar šaptalica

njegova Kraljevska garda

SER DŽEJMI LANISTER, zvani **KRALJEUBICA**, lord zapovednik, sužanj u

Brzorečju

SENDOR KLEGANI, zvani PSETO

SER BOROS BLUNT

SER MERIN TRENT

SER ERIS OUKHART

SER PRESTON GRINFILD

SER MENDON MUR

njegovi dvorani i pratioci

SER ILIN PEJN, kraljeva pravda, glavoseča

VILAR, kapetan lanisterske kućne garde u Kraljevoj Luci („Crvenih plaštova“)

SER LANSEL LANISTER, bivši štitonoša kralja Roberta, odnedavno vitez

TIREK LANISTER, bivši štitonoša kralja Roberta

SER ARON SANTAGAR, kaštelan

SER BELON SVON, drugi sin lorda Galijana Svona od Kamen-glave

LEDI ERMESANDA HEJFORD, odojče

SER DONTOS HOLARD, zvani CRVENI, pijanac

DŽALABAR KSO, izgnani princ s Letnjih ostrva

MESEČEV DEČAK, luda

LEDI TANDA STOUKVORT

FALISA, njena starija kćer

LOLISA, njena mlađa kćer, devica od trideset i tri leta

LORD DŽAJLZ ROZBI

SER HORAS REDVIN i njegov brat blizanac SER HOBER REDVIN, sinovi gospodara Senice

narod u Kraljevoj Luci

Gradska straža („Zlatni plaštovi“)

DŽENOS SLINT, gospodar Harendvora, lord zapovednik

MOROS, njegov stariji sin i naslednik

ALAR DIM, Slintov glavni narednik

SER DŽEJSLIN BAJVOTER, zvani GVOZDENŠAKA, kapetan Rečne kapije

PIROMANSER HALIN, mudrac Esnafa alhemičara

ČATAJA, vlasnica skupog bordela

ALAJAJA, DENSI, MAREI, neke od njenih devojaka

TOBO MOT, majstor oružar

SALOREON, majstor oružar

GVOZDENTRBUH, kovač

LOTOR BRUN, konjanik slobodnjak

SER OZMUND KETLBLEK, vitez bezemljaš sumnjive prošlosti

OZFRID I OZNI KETLBLEK, njegova braća

SIMON SREBRNJEZIK, pevač

Na barjaku kralja Džofrija nalaze se krunisani jelen Barateona, crn na zlatnom, i lanisterski lav, zlatan na grimiznom, propeti.

KRALJ U USKOM MORU

STANIS BARATEON, prvi svog imena, stariji od braće kralja Roberta, bivši gospodar Zmajkamena, drugi sin lorda Stefona Barateona i ledi Kasane od kuće Estermonta

njegova žena

LEDI SELISA od kuće Florenta

ŠIRIN, njihovo jedino dete, desetogodišnja devojčica

njegovi rođaci

SER LOMAS ESTERMONT, ujak

njegov sin SER ENDRU ESTERMONT

njegovi dvorani i pratioci

MEŠTAR KRESEN, lekar i učitelj, star čovek

MEŠTAR PILOS, njegov mladi naslednik

OBREDNIK BAR

SER AKSEL FLORENT, zapovednik odbrane Zmajkamena i stric kraljice Selise

ZAKRPA, maloumna luda

LEDI MELISANDRA OD AŠAIJA, zvana CRVENA ŽENA, sveštenica R'lora, Srca vatre

SER DAVOS SIVORT, zvani VITEZ OD PRAZILUKA, ponekad i KRATKORUKI, bivši krijumčar, kapetan *Crne Bete* njegova žena

MARJA, stolareva kći

njihovih sedam sinova

DEJL, kapetan *Utvare*

ALARD, kapetan *Ledi Marje*

MATOS, drugi oficir *Crne Bete*

MARIK, zapovednik veslača na *Gnevju*

DEVAN, štitonoša kralja Stanisa

STANIS, devetogodišnji dečak

STEFON, šestogodišnji dečak

BRIJEN FARING, štitonoša kralja Stanisa

njegovi lordovi vazali i zakleti mačevi

ARDRIJAN SELTIGAR, gospodar Kandžinog ostrva, starac
MONFORD VELARION, gospodar Plima i despot od Plavikraja
DURAM BAR EMON, gospodar Oštrog rta, momak od četrnaest leta
GUNSER SANGLAS, lord Milolučkog zaliva
SER HABARD RAMTON
SALADOR SAN, iz Slobodnog grada Lisa, samozvani princ Uskog mora
MOROŠ MIRANIN, admiral-plaćenik

Kralj Stanis je za svoj barjak odabrao vatreno srce Gospodara svetlosti; crveno srce okruženo narandžastim plamenovima na svetložutom polju. U srcu je prikazan okrunjeni jelen kuće Barateona, crn.

KRALJ U VISOKOM SADU

RENLI BARATEON, prvi svog imena, mlađi brat kralja Roberta, bivši gospodar Krajoluja, treći sin lorda Stefona Barateona i ledi Kasane od kuće Estermonta

njegova nevesta LEDI MARGERI od kuće Tirela, devica od petnaest leta
njegovi rođaci

SER ELDON ESTERMONT, ujak

Ser Eldonov sin SER EMON ESTERMONT

Ser Emonov sin SER ALIN ESTERMONT

njegovi lordovi vazali

MEJS TIREL, gospodar Visokog Sada i kraljeva desna ruka

RENDIL TARLI, gospodar Rožnog brega

METIS ROUEN, gospodar Zlatogaja

BRIS KERON, gospodar Krajina

SIRA EROL, gospa od Kamenog plasta

ERVIN OUKHART, gospodar Starog hrasta

ALESTER FLORENT, gospodar Bistrovode

LORD SELVIN OD OPORJA, zvani VEČERNJA ZVEZDA

LEJTON HAJTAUER, glas Starigrada, gospodar Luke

LORD STEFON VARNER

njegova Dugina garda

SER LORAS TIREL, Vitez od Cveća, lord zapovednik

LORD BRIS KERON, Narandžasti

SER GIJARD MORIGEN, Zeleni

SER PARMEN KREJN, Purpurni

SER ROBAR ROJS, Crveni

SER EMON KAJ, Žuti

BRIJENA OD OPORJA, Plava, takođe zvana i LEPOTICA BRIJENA, kći lorda Selvina Večernje Zvezde

njegovi vitezovi i zakleti mačevi

SER KORTNI PENROUZ, zapovednik odbrane Krajoluja štićenik ser Kortnija

EDRIK OLUJNI, kopile kralja Roberta s ledi Delenom od kuće Florenta

SER DONEL SVON, naslednik Kamene glave
SER DŽON FOSOVEJ, od Fosoveja Zelenih jabuka
SER BRIJAN FOSOVEJ, SER TENTON FOSOVEJ i SER EDVID FOSOVEJ,
od Fosoveja Crvenih jabuka
SER KOLEN OD ZELENVIRA
SER MARK MALENDOR
CRVENI RONET, Vitez od Grifinovog gnezda
njegovo domaćinstvo
MEŠTAR DŽURNI, savetnik, lekar i učitelj

Barjak kralja Renlija je okrunjeni jelen kuće Barateona od Krajoluja, crn na zlatnom polju, istovetan onom njegovog brata kralja Roberta.

KRALJ NA SEVERU

ROB STARK, gospodar Zimovrela i kralj na Severu, najstariji sin Edarda Starka, gospodara Zimovrela, i ledi Kejtlin od kuće Tulija, momak od petnaest leta

njegov jezovuk **SIVI VETAR**

njegova majka **LEDI KEJTLIN**, od kuće Tulija

njegova braća i sestre

PRINCEZA SANSA, dvanaestogodišnja devica

Sansin jezovuk {**LEDI**}, ubijena u Derijevom zamku

PRINCEZA ARJA, desetogodišnja devojčica

Arjin jezovuk **NIMERIJA**, oterana pre godinu dana

PRINC BRENDRON, zvani Bren, naslednik Zimovrela i Severa, osmogodišnjak

Brenov jezovuk **LETO**

PRINC RIKON, četvorogodišnji dečak

Rikonov jezovuk **ČUPAVKO**

njegov polubrat **DŽON SNEŽNI**, petnaestogodišnjak, kopile, čovek Noćne straže

njegovi rođaci

{**BRENDRON STARK**}, stariji brat lorda Edarda, ubijen po naređenju kralja Erisa II Targarjena

BENDŽEN STARK, mlađi brat lorda Edarda, čovek Noćne straže, nestao s one strane Zida

LIZA ERIN, mlađa sestra ledi Kejtlin, udovica {lorda Džona Erina}, gospodarica Gnezda sokolovog

SER EDMUR TULI, mlađi brat ledi Kejtlin, naslednik Brzorečja

SER BRINDEN TULI, zvani CRNA RIBA, stric ledi Kejtlin

njegovi zakleti mačevi i saborci

TEON GREJDŽOJ, štićenik lorda Edarda, naslednik Hridi i Gvozdenih ostrva

HALIS MOLEN, kapetan zimovrelske garde

DŽEKS, KVENT, ŠAD, gardisti pod Molenovim zapovedništvom

SER VENDEL MENDERLI, drugi sin gospodara Belih sidrišta

PATREK MALISTER, naslednik Vodogleda

DEJSI MORMONT, najstarija kći ledi Meg i naslednica Medveđeg ostrva

DŽON AMBER, zvani MALIDŽON
ROBIN FLINT, SER PERVIN FREJ, LUKAS BLEKVUD
njegov štitonoša, OLIVAR FREJ, osamnaestogodišnjak
domaćinstvo u Brzorečju
MEŠTAR VAJMEN, savetnik, lekar i učitelj
SER DEZMOND GREL, kaštelan
SER ROBIN RIGER, kapetan garde
ATERIDIS VEJN, kućeupravitelj Brzorečja
RIMUND STIHOTVORAC, pevač
domaćinstvo u Zimovrelu
MEŠTAR LUWIN, savetnik, lekar i učitelj
SER RODRIK KASEL, kaštelan
BET, njegova mlađa kći
VALDER FREJ, zvani VELIKI VALDER, štićenik ledi Kejtlin, osam godina
VALDER FREJ, zvani MALI VALDER, štićenik ledi Kejtlin, takođe
osmogodišnjak
OBREDNIK ČEJL, ključar biblioteke i obredišta u zamku
DŽOSET, konjušar i dreser konja
BENDI i ŠIRA, njegove bliznakinje
FARLEN, glavni psetar
PALA, devojka iz štenara
STARANEN, pripovedačica, nekada dojilja, sada u dubokoj starosti
HODOR, njen prapraunuk, slabouumnii konjušar
GEJDŽ, kuvar
REPA, sudopera i kuvarov pomoćnik
OŠA, divljanka uhvaćena u Vučjoj šumi, sada radnica u kuhinji
MIKEN, kovač i oružar
SLAMOGLAVI, SKITRIK, ŠUGAVI TIM, BURENCE, gardisti
KALON, TOM, deca gardista
njegovi lordovi vazali i vojskovođe (s Robom u Brzorečju)
DŽON AMBER, zvani VELIDŽON
RIKARD KARSTARK, gospodar Kardoma
GALBART GLOVER, gospodar Čardaka šumskog
MEG MORMONT, gospa od Medveđeg ostrva
SER STEVRON FREJ, najstariji sin lorda Valdera Freja i naslednik Blizanaca
ser Stevronov najstariji sin SER RIMEN FREJ
ser Rimenov sin CRNI VALDER FREJ
MARTIN REČNI, kopile lorda Valdera Freja (s vojskom Ruza Boltona u
Blizancima)

RUZ BOLTON, gospodar Užasnika, zapovednik većeg dela severnjačke vojske
ROBET GLOVER, od Čardaka šumskog
VALDER FREJ, gospodar Prelaza
SER HELMAN TOLHART, od Torenovog trga
SER ENIS FREJ (zarobljenici lorda Tivina Lanistera)
LORD MEDŽER SERVIN
HARION KARSTARK, jedini preživeli sin lorda Rikarda
SER VILIS MENDERLI, naslednik Belih sidrišta
SER DŽARED FREJ, SER HOSTEN FREJ, SER DENVEL FREJ i njihov polubrat, kopile RONEL REČNI (u pohodima ili u svojim zamcima)
LIMEN DERI, osmogodišnji dečak
SELA VENT, gospa od Harendvora, zamak joj oteo lord Tivin Lanister
DŽEJSON MALISTER, gospodar Vodogleda
DŽONOS BREKEN, gospodar Kamene živice
TITOS BLEKVUD, gospodar Gavrangrane
LORD KARIL VENS
SER MARK PAJPER
SER HALMON PEDŽ
njegovi lordovi vazali i zapovednici zamkova na severu
VIMEN MENDERLI, gospodar Belih sidrišta
HAULAND RID od Sivotočke motrilje, močvarac
Haulandova kći MIRA, devica od petnaest leta
Haulandov sin DŽODŽEN, trinaestogodišnji dečak
LEDI DONELA HORNVUD, udovica i ožalošćena majka
KLEJ SERVIN, naslednik lorda Medžera, četrnaestogodišnji momak
LEOBALD TOLHART, mlađi brat ser Helmanov, zapovednik odbrane
Torenovog trga
Leobaldova žena BERENA od kuće Hornvuda
Leobaldov sin BRENDON, četrnaestogodišnji momak
Leobaldov sin BEREN, desetogodišnjak
ser Helmanov sin BENFRED, naslednik Torenovog trga
ser Helmanova kći EDARA, devet godina
LEDI SIBELA, žena Robeta Glovera, u njegovom odsustvu drži Čardak šumski
Robetov sin GAVEN, trogodišnjak, naslednik Čardaka šumskog
Robetova kći ERENA, devojčica od dvanaest meseci
LARENS SNEŽNI, kopile lorda Hornvuda, dvanaestogodišnjak, štićenik
Galbartha Glovera
MORS VRANOJED i HOTER KURVOLOVAC od kuće Ambera, Velidžonovi
stričevi

LEDI LIESA FLINT, majka Robinova
ONDRU LOK, gospodar Starozamka, starac

Barjak Kralja na Severu ostao je isti kao što je bio hiljadama godina: sivi
jezovuk Starka od Zimovrela, u trku preko ledenobelog polja.

KRALJICA PREKO MORA

DENERIS TARGARJEN, zvana Deneris Olujrođena, Neizgorela, Majka zmajeva, *kalisi* Dotraka, prva svog imena, jedino preživelo dete kralja Erisa II Targarjena i njegove sestre/žene, kraljice Raele, udovica od četrnaest godina

njeni novoizlegli zmajevi, DROGON, VISERION, REGAL
njena braća

{REGAR}, princ od Zmajkamena i naslednik Gvozdenog prestola, ubio ga kralj Robert na Trozupcu

{RENIS}, Regarova kći s Elijom od Dorne, ubijena tokom pada Kraljeve Luke
{EGON}, Regarov sin s Elijom od Dorne, ubijen tokom pada Kraljeve Luke

{VISERIS}, samozvani kralj Viseris, treći svog imena, zvani Kralj prosjak, svojom rukom ga u Ves Dotraku ubio kal Drogo njen muž

{DROGO}, *kal* Dotraka, umro od zagađenih rana

{REGO}, mrtvorođeni sin Deneris i kala Droga, ubila ga u utrobi Miri Maz Dur
njena Kraljičina garda

SER DŽORA MORMONT, vitez u izgnanstvu, bivši gospodar Medveđeg ostrva
JOGO, *ko* i krvorodnik, bič

AGO, *ko* i krvorodnik, luk

RAKARO, *ko* i krvorodnik, arak

njene sluškinje

IRI, mlada Dotrakinja

JIKI, mlada Dotrakinja

DOREA, liška robinja, bivša kurva

troje tragača

KSARO KSOAN DAKSOS, trgovачki princ iz Karta

PJAT PRI, volšebnik iz Karta

KAITI, maskirana senkovezilja iz Ašaija

ILIRIO MOPATIS, magister Slobodnog grada Pentosa, posredovao u venčanju
Deneris i Kala Droga i kovao zavere o Viserisovom povratku na Gvozdeni presto

Barjak Targarjena je barjak Egona Osvajača, koji je pokorio šest od sedam
kraljevstava, osnovao dinastiju, i načinio Gvozdeni presto od mačeva svojih

poraženih neprijatelja: troglavi zmaj, crven na crnom.

DRUGE KUĆE, VELIKE I MALE

KUĆA ERINA

Kuća Erina se po izbijanju rata nije opredelila ni za jednog od suparnika, i prikupila je svoje snage da bi branila Gnezdo sokolovo i Erinov dol. Simbol Erina je soko i polumesec, beli, na nebeskoplavom polju. Reči Erina su *Visoko kao čast.*

ROBERT ERIN, gospodar Gnezda sokolovog, branilac Dola, zaštitnik Istoka, bolešljiv šestogodišnjak,

njegova mati, **LEDI LIZA**, od kuće Tulija, treća supruga i udovica {lorda Džona Erina}, pokojne kraljeve desnice, i sestra Kejtlin Stark.

njegovo domaćinstvo

MEŠTAR KOLMON, savetnik, lekar i učitelj

SER MARVIN BELMOR, kapetan garde

LORD NESTOR ROJS, visoki kućeupravitelj Dola
sin lorda Nestora, **SER ALBAR**

MIA KAMENA, kopile u njegovoј službi, vanbračna kći kralja Roberta

MORD, brutalni tamničar

MARILION, mladi pevač

njegovi lordovi vazali, pratioci i udvarači njegove majke

LORD JON ROJS, zvani **BRONZANI JON**

drugi sin lorda Jona, **SER ROBAR**, u službi kralja Renlija, Robar Crveni od Dugine garde

najmlađi sin lorda Jona, {**SER VEJMAR**}, čovek iz noćne straže, nestao s one strane Zida

LORD NESTOR ROJS, rođak lorda Jona, visoki kućeupravitelj Dola
sin i naslednik lorda Nestora, **SER ALBAR**

kći lorda Nestora, **MIRANDA**

SER LIN KORBREJ, udvarač ledi Lize

MIČEL REDFORT, njegov štitonoša

LEDI ANJA VEJNVUD

najstariji sin i naslednik ledi Anje, **SER MORTON**, udvarač ledi Lize

drugi sin ledi Anje, **SER DONEL**, Vitez od Dveri

ION HANTER, gospodar Strelčevog dvora, starac, udvarač ledi Lize

KUĆA FLORENTA

Florenti od Bistrovode zakleti su vazali Visokog Sada, i kao i Tireli opredelili su se za kralja Renlija. Međutim, oni sede na dve stolice, pošto je Stanisova kraljica iz porodice Florenta, a njen stric zapovednik odbrane Zmajkamena. Simbol kuće Florenta je glava lisice u vencu cveća.

ALESTER FLORENT, gospodar Bistrovode

njegova supruga, LEDI MELARA, od kuće Krejna
njihova deca

ALEKIN, naslednik Bistrovode

MELESA, udata za lorda Rendila Tarlija

REA, udata za lorda Lejtona Hajtauera

njegova braća i sestre

SER AKSEL, zapovednik odbrane Zmajkamena

{SER RAJAM}, pогинuo pri padu s konja

kći ser Rajama, KRALJICA SELISA, udata za kralja Stanisa

stariji sin i naslednik ser Rajama, SER IMRI

mlađi sin ser Rajama, SER EREN

SER KOLIN

Kolinova kći DELENA, udata za SER HOSMANA NORKROSA

Delenin sin, EDRIK OLUJNI, kopile kralja Roberta

Delenin sin, ALESTER NORKROS

Delenin sin, RENLI NORKROS

Kolinov sin, MEŠTAR OMER, u službi u Starom hrastu

Kolinov sin MEREL, štitonoša na Senici

njegova sestra RILENA, udata za ser Ričarda Krejna

KUĆA FREJA

Moćni, bogati i brojni, Freji su vazali kuće Tulija, mačevi su im zakleti na vernošć Brzorečju, ali nisu uvek bili savesni u vršenju svojih dužnosti. Kada se Robert Barateon na Trozupcu sudario s Regarom Targarjenom, Freji su stigli tek po završetku bitke, i od tada je lord Hoster Tuli uvek zvao lorda Valdera: „Pokojni lord Frej.“ Lord Frej se složio da podrži Kralja na Severu tek nakon što je Rob Stark pristao na veridbu, obavezavši se da se nakon rata oženi jednom od njegovih kćeri ili unuka. Lord Valder doživeo je devedeset i jedan imendan, ali je nedavno uzeo i osmu ženu, sedamdesetak godina mlađu od sebe. Za njega se kaže da je jedini lord u Sedam kraljevstava koji može da izvede u boj vojsku sastavljenu isključivo od vlastitog potomstva.

VALDER FREJ, gospodar Prelaza,

od prve žene, {LEDI PERE, od kuće Rojsa}:

SER STEVRON, naslednik Blizanaca

ož. {Korenom Svon, umrlom od sušice}

Stevronov stariji sin, SER RIMEN

Rimenov sin EDVIN, oženjen Dženis Hanter

Edvinova kći, VALDA, osmogodišnjakinja

Rimenov sin VALDER, zvani CRNI VALDER

Rimenov sin PETIR, zvani PETIR BUBULJICA ož. Milendom Keron

Petirova kći PERA, petogodišnja devojčica

ož. {Džejn Liden, poginula pavši s konja}

Stevronov sin EGON, maloumnik zvani ZVONCE

Stevronova kći {MEGELA, umrla na porođaju}, ud. za ser Dafina Vensa

Megelina kći MARIJANA, devica

Megelin sin VALDER VENS, štitonoša

Megelin sin PATREK VENS ož. {Marselom Vejnvud, umrlom na porođaju}

Stevronov sin VOLTON, ož. Dijanom Harding

Voltonov sin STEFON, zvani SLATKI

Voltonova kći VALDA, zvana LEPA VALDA

Voltonov sin BRIJEN, štitonoša

SER EMON, ož. Dženom od kuće Lanistera

Emonov sin SER KLIOS, ož. Džejn Deri
Kliosov sin TIVIN, jedanaestogodišnji štitonoša
Kliosov sin VILEM, paž u Jasenkraju
Emonov sin SER LIONEL, ož. Melesom Krejkhol
Emonov sin TION, štitonoša, sužanj u Brzorečju
Emonov sin VALDER, zvani CRVENI VALDER, paž u Livačkoj steni
SER ENIS, ož. (Tijanom Vild, umrlom na porođaju}
Enisov sin EGON KRVOROĐENI, odmetnik
Enisov sin REGAR, v. Džejn Bizberi
Regarov sin ROBERT, trinaestogodišnji dečak
Regarova kći VALDA, desetogodišnjakinja, zvana BELA VALDA
Regarov sin DŽONOS, dečak od osam godina
PERIJANA, ud. za ser Leslina Haja Perijanin
sin SER HARIS HAJ
Harisov sin, VALDER HAJ, četvorogodišnji dečak
Perijanin sin SER DONEL HAJ
Perijanin sin ALIN HAJ, štitonoša
od druge žene, {LEDI SIRENE, od kuće Svona}:
SER DŽARED, njihov najstariji sin, ož. {Alisom Frej}
Džaredov sin, SER TITOS, ož. Zoi Blejntri
Titosova kći ZIA, devica od četrnaest leta
Titosov sin ZAKERI, dvanaestogodišnjak, iskušenik u starogradskom obredištu
Džeredova kći KIRA, ud. za ser Garsa Gudbruka
Kirin sin VALDER GUDBRUK, devet godina
Kirina kći DŽEJN GUDBRUK, šest
OBREDNIK LUSEON, u službi u Velikom obredištu Belorovom u Kraljevoj
Luci
od treće žene, {LEDI AMAREI od kuće Krejkhol}:
SER HOSTIN, njihov stariji sin, ož. Belenom Hovik
Hostinov sin SER ARVUD, ož. Rijelom Rojs
Arvudova kći RIJELA, devojčica od pet godina
Arvudovi blizanci ANDROU i ALIN, trogodišnjaci
LEDI LITENA, ud. za lorda Lucijasa Viprena
Litenina kći ELIJANA, ud. za ser Džona Vilda
Elijanin sin RIKARD VILD, četiri godine
Litenin sin SER DEJMUN VIPREN SIMOND, ož. Betarios od Bravosa
Simondov sin ALESANDER, pevač
Simondova kći ALIKS, devica od sedamnaest leta
Simondov sin BRADAMAR, desetogodišnji dečak, podiže ga na Bravosu Oro

Tendiris, tamošnji trgovac

SER DANVEL, ož. Vinafreji Vent

{mnoštvo mrtvorodenčadi i pobačaja}

MERET, ož. Marijom Deri

Meretova kći AMEREJI, zvana AMI, šesnaestogodišnja udovica, ud. za {ser Pejta od Plavog kraka}

Meretova kći VALDA, zvana DEBELA VALDA, devica od petnaest godina

Meretova kći MARISA, devica od trinaest godina

Meretov sin VALDER, zvani MALI VALDER, osmogodišnjak, poslan da odraste u Zimovrelu kao štićenik ledi Kejtlin Stark

{SER DŽEREMI, utopio se}, ož. Karoleji Vejnvud

Džeremijev sin SENDOR, dvanaestogodišnjak, štitonoša ser Donela Vejnvuda

Džeremijeva kći SINTEA, devojčica od devet godina, štićenica ledi Anje Vejnvud

SER REJMUND, ož. Beoni Bizbcri

Rejmundov sin ROBERT, šesnaest godina, učenik u Starogradskoj citadeli

Rejmundov sin MELVIN, petnaestogodišnjak, šegrt kod jednog alhemičara u Lisu

Rejmundove bliznakinje SERA i SARA, četrnaestogodišnje device

Rejmundova kći SERSEI, šest godina, zvana PČELICA

od četvrte žene, {LEDI ALISE, od kuće Blekvuda}:

LOTAR, njihov najstariji sin, zvani HROMI LOTAR, ož. Leonelom Leford

Lotarova kći TISANA, sedmogodišnja devojčica

Lotarova kći VALDA, četvorogodišnja devojčica

Lotarova kći EMBERLEI, dvogodišnja devojčica

SER DŽEMOS, ož. Saleji Pedž

Džemosov sin VALDER, zvani VELIKI VALDER, osmogodišnji dečak, poslan da odraste u Zimovrelu kao štićenik ledi Kejtlin Stark

Džemosovi blizanci DIKON i MATOS, petogodišnjaci

SER VALEN, ož. Silvom Pedž

Valenova kćer MERIJANA, zvana VESELA, jedanaestogodišnjakinja

LEDI MORJA, ud. za ser Flementa Breksa

Morjin sin ROBERT BREKS, devet godina, poslan da odraste u Livačkoj steni kao paž

Morjin sin VALDER BREKS, šestogodišnjak

Morjin sin DŽON BREKS, trogodišnji dečačić

TITA, zvana DEVICA TITA, devica od dvadeset i devet leta

od pete žene, {LEDI SARJE od kuće Venta}: bez potomstva od šeste žene, {LEDI BETANI od kuće Rozbija}:

SER PERVIN, njihov najstariji sin
SER BENFRI, ož. Džijanom Frej, rođakom
Benfrijeva kći DELA, zvana GLUVA DELA, trogodišnjakinja
Benfrijev sin OZMUND, dvogodišnji dečak
MEŠTAR VILAMEN, u službi na Strelčevom dvoru
OLIVAR, štitonoša u službi Roba Starka
ROZLIN, devica od šesnaest leta
od sedme žene, {LEDI ANARE od kuće Faringa}:
ARVINA, četrnaestogodišnja devica
VENDEL, njihov najstariji sin, trinaestogodišnjak, poslan da odraste u
Vodogledu kao paž
KOLMAR, obećan Veri, jedanaestogodišnjak
VALTIR, zvani TIR, desetogodišnji dečak
ELMAR, veren s Arjom Stark, devetogodišnji dečak
ŠIREI, devojčica šest godina stara
njegova osma žena, LEDI DŽOJAS od kuće Erenforda do sada bez potomstva
vanbračna deca lorda Freja, od mnogih majki
VALDER REČNI, zvani KOPILE VALDER
sin Valdera Kopileta SER EMON REČNI
kći Valdera Kopileta VALDA REČNA
MEŠTAR MELVIS, u službi u Rozbiju
DŽEJN REČNA, MARTIN REČNI, RIGER REČNI, RONEL REČNI, MELARA
REČNA, i drugi

KUĆA GREJDŽOJA

Belon Grejdžoj, gospodar Gvozdenih ostrva, poveo je bunu protiv Gvozdenog prestola, koju su skršili kralj Robert i lord Edard Stark. Mada je njegov sin Teon, odrastao u Zimovrelu, bio jedan od pristalica i najbližih pratilaca Roba Starka, lord Belon se nije pridružio severnjacima kada su krenuli na jug u rečne zemlje.

Simbol Grejdžoja je zlatna džinovska sipa na crnom polju. Njihove reči su *Mi ne sejemo.*

BELON GREJDŽOJ, gospodar Gvozdenih ostrva, kralj soli i stena, sin bure, lord kosac od Hridi, kapetan *Velike sipe*

njegova žena, LEDI ALANIS, od kuće Harloua

njihova deca

{RODRIK}, poginuo u Vodogledu za vreme Grejdžojeve bune

{MERON}, poginuo kod Hridi za vreme Grejdžojeve bune

ASA, kapetan *Crnog vetra*

TEON, štićenik lorda Edarda Starka u Zimovrelu

njegova braća

JURON, zvani VRANOOKI, kapetan *Tišine*, odmetnik, gusar i pljačkaš

VIKTARION, lord kapetan Gvozdene flote, kapetan *Gvozdene pobeđe*

ERON, zvani MOKROKOSI, sveštenik Utopljenog boga

njegovo domaćinstvo u Hridi

DAGMER zvani BRAZDIBRADA, kaštelan, kapetan *Penopije*

MEŠTAR VENDAMIR, lekar i savetnik

HELIJA, domaćica zamka

narod u Gospodluci

SIGRIN, brodograditelj

njegovi lordovi vazali

LORD BOTLI, od Gospodluke

LORD VINČ, od Gvozdenbrega

LORD HARLOU, od Harloua

STONHAUS, od Starog Vika

DRAM, od Starog Vika

GUDBRADER, od Starog Vika
GUDBRADER, od Velikog Vika
LORD MERLIN, od Velikog Vika
SPAR, od Velikog Vika
LORD BLEKTAJD, od Crnoplime
LORD SOLTKLIF, od Slanostene
LORD SANDERLI, od Slanostene

KUĆA LANISTERA

Lanisteri od Livačke stene stoje iza pretenzija kralja Džofrija na Gvozdeni presto. Njihov simbol je zlatni lav na grimiznom polju. Reči Lanistera su *Čuj moju riku!*

TIVIN LANISTER, gospodar Livačke stene, zaštitnik Zapada, štit Lanisgrada i kraljeva desna ruka, zapovednik lanisterske vojske kod Harendvora

njegova žena {LEDI DŽOANA}, rođaka, umrla na porođaju
njihova deca

SER DŽEJMI, zvani Kraljeubica, zaštitnik Istoka i lord zapovednik Kraljeve garde, blizanac kraljice Sersei

KRALJICA SERSEI, udovica kralja Roberta, Džejmijeva bliznakinja, kraljica namesnica i zaštitnica čitavog kraljevstva

TIRION, zvani BAUK, kepec

njegovi braća i sestre

SER KEVAN, stariji od njegove braće
ser Kevanova žena DORNA, od kuće Swifta
otac ledi Dorne, SER HARIS SVIFT

njihova deca

SER LANSEL, bivši štitonoša kralja Roberta, nakon njegove smrti proizведен u viteza

VILEM, Martinov blizanac, štitonoša, zarobljen u Šaputavoj šumi

MARTIN, Vilemov blizanac, štitonoša

DŽENEJI, dvogodišnja devojčica

DŽENA, njegova sestra, udata za ser Emona Freja

Dženin sin SER KLIOS FREJ, zarobljen u Šaputavoj šumi

Dženin sin TION FREJ, štitonoša, zarobljen u Šaputavoj šumi

{SER TIGET}, njegov drugi brat, umro od kuge

Tigetova udovica DARLISA, od kuće Marbrenda

Tigetov sin TIREK, kraljev štitonoša

{DŽERION}, njegov najmlađi brat, nestao na moru

Džerionova vanbračna kći DŽOJ, jedanaest godina

njegov rođak SER STAFORD LANISTER, brat pokojne ledi Džoane
kćeri ser Staforda SERENA i MIRIJELA
sin ser Staforda SER DEJVEN
njegovi lordovi vazali, kapetani i zapovednici
SER ADAM MARBREND, naslednik Jasenkraja, zapovednik izviđača i tragača
lorda Tivina
SER GREGOR KLEGANI, Planina Koja Jaše
POLIVER, ČIZVIK, SRCULENCE RAF, DANSEN i GOLICAC, vojnici u
njegovoj službi
LORD LEO LEFORD
SER EJMORI LORČ, kapetan družina za prikupljanje hrane
GAVEN VESTERLING, gospodar Litice, zarobljen u Šaputavoj šumi, sužanju u
Vodogledu,
SER ROBERT BREKS i njegov brat SER FLEMENT BREKS
SER FORLI PRESTER, od Zlatnog zuba
VARGO HOUT, iz Slobodnog grada Kohora, kapetan najamničke čete zvane
Hrabri drugari
MEŠTAR KREJLEN, njegov savetnik

KUĆA MARTELA

Dorna se poslednja od Sedam kraljevstava zaklela na vernošć Gvozdenom prestolu. Krv, običaji i istorija razdvajaju Dornjane od drugih kraljevstava. Nakon izbijanja rata za nasledstvo, princ od Dorne nije se oglasio i umešao.

Barjak Martela je crveno sunce probodeno zlatnim kopljem. Njihove reči su *Nesagnuti, nepokoreni, neslomljeni*.

DORAN NIMEROS MARTEL, gospodar Sunčevog kopinja, princ od Dorne

njegova žena MELARIJA, iz Slobodnog grada Norvosa
njihova deca

PRINCEZA ARIJANA, njihova najstarija kći, naslednica Sunčevog kopinja

PRINC KVENTIN, njihov stariji sin

PRINC TRISTAN, njihov mlađi sin

njegova braća i sestre

njegova sestra {PRINCEZA ELIJA}, udata za princa Regara Targarjena, ubijena nakon pada Kraljeve Luke

Elijina kći {PRINCEZA RENIS}, devojčica, ubijena nakon pada Kraljeve Luke,
Elijin sin {PRINC EGON}, odojče, ubijen nakon pada Kraljeve Luke

njegov brat PRINC OBERIN, Crvena Kobra

njegovo domaćinstvo

AREO HOTAH, norvoški najamnik, kapetan garde

MEŠTAR KALEOTI, savetnik, lekar i učitelj

njegovi lordovi vazali

EDRIK DEJN, gospodar Zvezdopada

Glavne kuće zaklete na vernošć Sunčevom kopilju su Džordejn, Santagar, Alirion, Toland, Ironvud, Vil, Fauler i Dejn.

KUĆA TIRELA

Lord Tirel od Visokog Sada obznanio je svoju podršku kralju Renliju nakon što se Renli venčao s njegovom kćeri Margeri, i poveo je većinu svojih glavnih vazala pod Renlijev barjak. Simbol Tirela je zlatna ruža na zelenom polju. Njihove reći su *Rastemo snažni*.

MEJS TIREL, gospodar Visokog Sada, zaštitnik Juga, branilac Krajina, visoki maršal Hvata i kraljeva desna ruka

njegova žena LEDI ALERIJA, od kuće Hajtauera iz Starigrada
njihova deca

VILAS, najstariji sin, naslednik Visokog Sada

SER GARLAN, zvani SMELI, njihov drugi sin

SER LORAS, Vitez od Cveća, njihov najmlađi sin, lord zapovednik Dugine garde

MARGERI, njihova kći, devica od petnaest leta, nedavno udata za Renlija Barateona

njegova obudovela majka, LEDI OLENA, od kuće Redvina, zvana KRALJICA OD TRNJA

njegove sestre

MINA, udata za Pakstera Redvina, gospodara Senice

njihova deca

SER HORAS REDVIN, posprdno zvan i UŽASNI, blizanac Hoberov

SER HOBER REDVIN, posprdno zvan i SLINAVI, blizanac Horasov

DEZMERA REDVIN, devica od šesnaest leta

DŽENA, udata za ser Džona Fosoveja

njegovi stričevi

GART, zvani DEBELI, lord domostrojitelj Visokog Sada

Gartova kopilad GARS i GARET CVETNI

SER MORIN, lord zapovednik Gradske straže Starigrada

njegovo domaćinstvo

MEŠTAR LOMIS, savetnik, lekar i učitelj

IGON VIRVEL, kapetan garde

SER VORTIMER KREJN, kaštelan

SALČIĆ, luda, izuzetno debeo

LJUDI IZ NOĆNE STRAŽE

Noćna straža čuva čitavo kraljevstvo, i zakleta je da se ne meša u građanske ratove i borbe oko prestola. Po tradiciji, u vreme buna ona se klanja svim kraljevima, a ne sluša nijednog.

U Crnom zamku

DŽEOR MORMONT, lord zapovednik Noćne straže, zvani MATORI MEDVED

njegov kućeupravitelj i štitonoša, **DŽON SNEŽNI**, kopile iz Zimovrela, zvan LORD SNEŽNI

Džonov beli jezovuk, DUH

MEŠTAR EMON (TARGARJEN), savetnik i lekar

SEMVEL TARLI i KLIDAS, njegovi kućepazitelji

BENDŽEN STARK, prvi izvidnik, nestao s one strane Zida

TOREN SMOLVUD, iskusan izvidnik

DŽARMEN BAKVEL, iskusan izvidnik

SER OTIN VITERS, SER ALADEJL VINČ, GRENA, PIPAR, MATAR, ELRON, LARK zvani SESTRANIN, izvidnici

OTEL JARVIK, prvi graditelj

HALDER, ALBET, graditelji

BOUEN MARŠ, lord kućeupravitelj

ČET, kućeupravitelj i psetar

EDISON TOLET, zvani ŽALOBNI ED, potišteni štitonoša

OBREDNIK SELADAR, božji sluga i pijanac

SER ENDRU TART, kaštelan

braća iz Crnog zamka

DONAL NOJI, jednoruki kovač i oružar

TROPRSTI HOB, kuvar

DŽEREN, RAST, KUGEN, regruti još na obuci

KONVI, GVERIN, „lutajuće vrane“, regruteri koji sakupljaju siročiće i zločince za Zid

JOREN, starešina „lutajućih vrana“

PRED, SECIDŽEK, VOT, REJZEN, KIL, regruti na putu za Zid

KOS, GEREN, DOBER, KURZ, GRIZAČ, RORDŽ, DŽAKEN H'GAR, zločinci na putu za Zid

ZELENORUKI LOMI, DŽENDRI, TARBER, PITULJICA, ARI, siročići na putu za Zid

U Istočnoj Morobdiji

KOTER PAJK, zapovednik, Istočna Morobdija

SER ALISER TORN, kastelan
braća u Istočnoj Morobdiji
DAREON, kućeupravitelj i pevač

U Kuli senki

SER DENIS MALISTER, zapovednik, Kula senki

KORIN zvani POLUŠAKA, iskusan izvidnik
DOLBRIDŽ, stari štitonoša, iskusan izvidnik
EBEN, KAMENZMIJA, izvidnici

IZRAZI ZAHVALNOSTI

Još pojedinosti, još đavola.

Ovog puta, među anđelima koji su ih rasterali bili su i Volter Džon Viljams, Sejdž Voker, Melinda Snodgras i Karl Kejm.

Takođe hvala i mojim strpljivim urednicima i izdavačima: En Groil, Ni Taublib, Džoj Čemberlen, Džejn Džonson i Malkomu Edvardsu.

I konačno, kaciga dole za Pariš i njenu Čudotvornu Kafu, gorivo na kom je sagrađeno Sedam kraljevstava.

obrada : **Lena**

<http://www.balkandownload.org>

 Torn (thorne) - engl.: trn (prim. prev.)